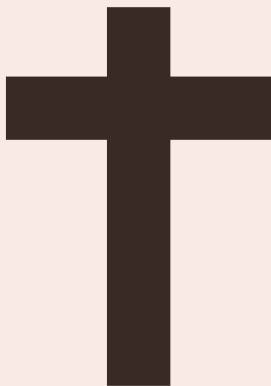

Ew Testamento:
Chipay Tawkquiztan

New Testament in Chipaya (BL:cap:Chipaya)

Ew Testamento: Chipay Tawkquiztan New Testament in Chipaya (BL:cap:Chipaya)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chipaya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chipaya [cap], Bolivia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chipaya

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

baeaa6d6-fcc1-578f-afbd-04a9c5c14184

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	88
SAN LUCAS	140
SAN JUAN	236
HECHOS	307
ROMANOS	395
1 CORINTIOS	434
2 CORINTIOS	473
GÁLATAS	497
EFESIOS	510
FILIPENSES	524
COLOSENSES	534
1 TESALONICENSES	544
2 TESALONICENSES	552
1 TIMOTEO	557
2 TIMOTEO	569
TITO	577
FILEMÓN	582
HEBREOS	584
SANTIAGO	613
1 SAN PEDRO	623
2 SAN PEDRO	634
1 SAN JUAN	641
2 SAN JUAN	650
3 SAN JUAN	652
JUDAS	654
APOCALIPSIS	657

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN MATEO

¹ Jesucristuqui Davidž majchmajtquiztan, nižaza Abrahamž majchmajtquiztan tjoñitača. Jesucristuž tuquita atchi ejpnacača tinacaqui.

² Abrahamqui Isaacž ejptača. Isaacqui Jacobž ejptača. Jacobqui Judaž ejptača, niž jilanacžtanpacha. ³Judaqui Fares ejptača, Zaratanpacha. Tamarqui Fares Zara maatača. Faresqui Esromž ejptača. Esromqui Aramž ejptača. ⁴Aramqui Aminadabž ejptača. Aminadabqui Naasonž ejptača. Naasonqui Salmonž ejptača. ⁵Salmonqui Booz ejptača. Rahabqui Booz maatača. Boozqui Obedž ejptača. Rutqui Obedž maatača. Obedqui Isaiž ejptača. ⁶Isaiqui David cjita chawc jilirž ejptača. Davidqui Urías tjunatan zalžcu Salomonž ejptača.

⁷Salomonqui Roboamž ejptača. Roboamqui Abías ejptača. Abiasqui Asaž ejptača. ⁸Asaqui Josafatž ejptača. Josafatqui Joramž ejptača. Joramqui Uzías ejptača. ⁹Uziasqui Jotamž ejptača. Jotamqui Acaž ejptača. Acazqui Ezequías ejptača. ¹⁰Ezequiasqui Manasés ejptača. Manasesqui Amonž ejptača. Amonqui Josías ejptača. ¹¹Josiasqui Jeconías ejptača, niž jilanacžtanpacha. Nii timpuqui Israelit žoñinacaqui preso chjitzatača Babilonia cjita yokquin.

¹²Jalla nekztanaqui Jeconiasqui Salatielž ejptača. Salatielqui Zorobabelž ejptača. ¹³Zorobabelqui Abiudž ejptača. Abiudqui Eliaquimž ejptača. Eliaquimqui Azorž ejptača. ¹⁴Azorqui Sadocž ejptača. Sadocqui Aquimž ejptača. Aquimqui Eliudž ejptača. ¹⁵Eliudqui Eleazarž ejptača. Eleazarqui Matanž ejptača. Matanqui Jacobž ejptača. ¹⁶Jacobqui Josež ejptača. Josequi María lucutača. Mariiqui Jesús majtchinča. Nižaza Jesusaqui Yooz cuchanžquita Cristo cjitazakazza.

¹⁷Tunca pusin atchi ejpnacaž kamta wachquichiča Abrahamž timpuquiztan Davidž timpucama. Nižaza tsjii tunca pusin atchi ejpnacaž kamta wachquichiča Davidž timpuquiztan Israel žoñinacaž Babilonia cjita yokquin preso chjichta timpucama. Nižaza tsjii tunca pusin atchi ejpnacaž kamta wachquichiča Babilonia yokquin chjichta timpuquiztan Cristuž nasta tjuñicama.

JESUCRISTUZ NASTA

¹⁸Jalla tužuča Jesucristuž nastauqui. Niiž maa María cji-tiqui Josižtan zalžjapa kazzintača. Ima lucžtan kamcan

ica cjissinča Yooz Espíritu Santuž cjen. ¹⁹ Naaža lucu José cjitaqui Yooz kuzcama kamñitača. Niiž tjun María icaž cjen Josequi kuz turwaysi cjissiča. Nekztan jamazit jaljtis pecatča. Kjanacama ultimu jaljtitasaż niiqui, Maríiqui žoñiž chjaawjkatta cjitasatča, ana honorchiz. ²⁰ Jalla nuž jaljtis pinsan, Yooz Jilirž anjilaqui wiiquin nižquiz tjonziča, tuž cjican:

—José, Davidž majchmaati, Yooz Espíritu Santuqui am maataka t'icziča. Jalla nižtiquiztan ana jiwjata naatan zalzqui. ²¹ Nižaza majttanaqui, wawž tjuuqui Jesús cjitaž cjequiča. Jalla niiqui niž wajtchiz žoñinaca ujnacquiztan liwriyaquiča. —Nuž cjichiča anjilaqui. ²²⁻²³ Tuqui timpuquiztanpacha Yooz Jiliri qui profetžquiz chiikatchiča, tuž cjican:

“Tsjaa tunsill turqui icaquiča. Nekztan lucmajch wawa mataquiča. Nii wawaqui Emanuel cjitaž cjequiča”. Emanuelqui tuž cjiča: učumnacatanča Yoozqui. Nii profetž takucama cumplissiča Jesucristuž nastanaqui.

²⁴ Jalla nekztan Josequi tjaji wajtžcu, Yooz anjilaž mantiacama ojkchiča. Mariatan zalziča. Nižaza persun tjunjapa ricujchiča. ²⁵ Naaža majtz tjuñicama Josequi Maríatan anapan ultimu lucutiñi paasiča. Jalla nižtiquiztan ana zalzi cjichucatača, pero chicapan kamñitača. Wawa majttan, Jesús cjita tjuužtan tjuuzkatchiča.

2

MAGONACA RISPITI TJONCHICHA

¹ Belén cjita wajtquiz nižaza Judea cjita yokquin Jesusaqui majttatača. Nii nacionž chawjc jiliritača Herodes cjitaqui. Jalla nii tuquita timpuquiz jalla tužu watchitakalča. Nii nacionquin Jerusalén cjita wajtquin tuwanchuctan tsjii kjaž žoñinacaqui irantižquichiča. Mago cjita žoñinacatača ninacaqui, warawar puntu istutiñi. ² Jerusalén wajtquiz irantižcu pewcpewcziča tuž cjican:

—Uzca nassiča judío žoñinacž chawjc jiliri qui. ¿Jakziquintaya? —jalla nuž cjican pecunchiča. Nižaza cjichiča, —Wejrnacqui tuuna žejlcan niž nastiquiztan warawara cherchinča. Jalla nižtiquiztan nii rispiti tjonchinča, —jalla nuž cjican mazziča.

³ Herodes cjita jiliri qui magonacaž quint'ita nonžcu, ancha pinsamintu apazziča persun kuzquiz. Nižaza Jerusalén wajtquiz kamñi žoñinacami ancha kuzquiz pinsatča. ⁴ Jalla nekztanaqui nii rey jiliri qui timplu chawjc jilirinaca, nižaza lii tjaajiñi maestrunaca kjawziča. Ninacžquiz pewcziča:

—¿Jakziqint Cristuqui majtta cjesaya? —jalla nuž cjican pewcziča.

⁵ Ninacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Belén wajtquinča, Judea yokquin. Tsji profetaqui cji-rchiča, tuž cjican:

⁶ “Judá yokquinča Belén watjaqui. Jalla nii watjapanča chekanaqui, parti watjanacquiztan Judá yokquin. Jalla nekztan tsji chawc jiliriqi ulnaquiča. Jalla niiqui wejt Israel žoñinacaž mantaquiča; nižaza cwitaquiča”.

⁷ Jalla nekztanaqui Herodes jiliriqi magonaca jamazit kjawziča. Nekztanaqui zumpacha pewcziča, čjul timpuquiztan nii warawaraqui paristčhaja, jalla nii. ⁸ Jalla nekztanaqui Herodesqui magonaca cuchanchiča Belén watja, jalla tuž cjican:

—Nii Belén watja oka, nižaza nii wawž puntu zumpacha pjurwiit'aquiča. Wawa watžcuqui, wejtquiz mazcaquiča. Wejrmi zakal ojkz pecuča, wawa rispiti.

⁹ Jalla nekztan Herodes jiliriž chiižinta taku nonžcu, magonacaqui ojkchiča. Jerusalén watja ulantan, nii tuuna cherta warawaraqui ninacž tucquin wilta okatča. Jakziquin nii wawa želatčhaja, jalla nii juntuñ tsijtsiča warawaraqui. ¹⁰ Nii warawara tsijtsi cheržcu, magonacaqui ancha wali cuntintutača. ¹¹ Nekztanaqui kjuya luzcu, wawa cherchiča Marii maatanpacha. Jalla nekztanaqui ninacaqui quillziča wawa rispitsjapa. Paaz caja cjetžcu, wawžquiz zuma cusasanaca onanchiča, kori, insinzu, mirra. Jalla nuž nii wawžquiz rispitičiča. ¹² Jalla nekztanaqui wiiquin Yoozqui magonacžquiz chiižinčiča, ana Herodes kjutñi quepajo. Jalla nižtiquiztan persun watja quejpchiča yekja jicz kjutñi.

EGIPTO YOKQUIN ATIPASSICHA

¹³ Jalla nekztanaqui nii magonacaž ojktan tsji Yooz Jilirž anjilaqui wiiquin Josežquiz parisquichiča. Nekztan tuž cjichiča:

—Zaazna, tii wawa chjicha maatanpacha. Egipto yokquin oka, atipasjapa. Herodes jiliriqi tii wawaž kjuraquiča conzjapa. Jalla nii Egipto yokquin am želaquiča, čjulorat wejrqui amquiz wilta chiyachaja, jalla niicama. —Jalla nuž wiiquin chiichiča anjilaqui.

¹⁴ Jalla nuž anjilaž chiitiquiztan Josequi nii orapacha žaaziča. Nekztan wawžtan maatan chjitchiča. Nii weenpacha ulanchiča Egipto yok kjutñi. ¹⁵ Jalla nicju kamchiča Herodes ticzcama. Niiž tuquitanpacha Yooz Jiliriqi profetžquiz chiikatchiča, tuž cjican: “Egipto yokquiztan wejt

persun Maati kjawznacha". Jalla nii profetž chiita takuqui cumplissičha.

HERODESQUI JESUSA CONKATZ PECATCHA

¹⁶ Herodesqui kuzquiz tantiyassičha, "Magonacaqui wejt-tanz burlaskalak" cjican. Jalla nižtiquiztan walja žawjzičha. Jesucristo majtta timpu tantiichičha magonacaž maztiquiztan. Jalla nuž tantiiču mantichičha Belén wajtquin nižaza nii wajtž tjiyaran tjapa lucmajch wawanaca pizc watquiztan kozzuc conajo. ¹⁷ Jalla nuž cumplissičha Jeremías cjita profetž cjiirta takuqui. ¹⁸ Tuqui timpuqui Jeremiasqui cjiirchičha, tuž cjican:

"Ramá cjita wajtquin wali chawc llaqui želaquičha nižaza alto joržtan kaaquičha. Raquel cjitiqui ancha kaaquičha naaža maatinacžquiztan. Ana wira kuztami ch'uj cjequičha. Nižaza naaža maatinacaqui ticziž cjequičha".

Jalla nuž cjiirchičha Jeremías cjita Yooz taku paljayñi profetaqui.

¹⁹ Wiruñaquí Herodes cjita jiliriquí ticzičha. Jalla nekztanaquí tsjii Yooz Jiliriž anjilaquí Josežquin wilta parisiquiichičha wiiquin. Nii oraquí Josequí Egíptuquin tira želatčha. Anjilaquí cjichičha:

²⁰ —Zaazna, tii am uza chjicha maatanpacha. Israel yoka quepa. Am wawa konz pecñi Herodes jazic ticzičha.

²¹ Jalla nuž cjen Josequí žaažcu Israel yokquin nii uztan maatan chjitchičha.

²² Israel yokquin Judea provinciquin Arquelao cjita jiliritačha mantiñiqui. Jalla niičha Herodes majchqui. Niiž ejpž puestuquizpacha luzzitačha. Josequí nii quintu zizcu, Judea yokquin kamz jiwjatchičha. Nekztan tsjii anjilaquí wiiquin Josežquiz paljaychičha, Judea yokquiz ana kamajo, antiz Galilea yokquin okajo. Jalla nekztan Galilea yok kjutñi ojkchičha. ²³ Jalla nii yoka irantižcu, Nazaret cjita wajtquiz kamchičha. Tuqui timpuqui Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaquí mazinchičha, Jesusaquí "nazareno" cjitazakaz cjequičha, jalla nuž cjican mazinchičha. Nazaret wajtquiz kamcan profetanacaž chiita taku cumplissičha.

3

JUAN BAUTISTA YOOZ TAKU PALJAYÑI

¹ Niiž wiruñaquí Juan Bautistaquí Judea provinciquin želatčha, ch'ekti yokquin. Yooz taku paljayatčha, ² tuž cjican:

—Kuznacaž campiya. Arajpach Yoozqui waj mantaquičha. Nii timpuqui žcatžinžquičha.

³ Tuq̄ui timpuq̄ui Isaías cjita profetaq̄ui Juanž puntuq̄uiztan cjiŕchiča, tuž cjican:

“Ch'ekti yokquin tsjii zoñž joraž nonžta cjequiča. Alto jorq̄uiztan tuž cjican chiyaquiča: ‘Tsjii chawjc jiliriž tjonaquiča. Jaziq̄ui zuma kamañ jicz tjaczna. Tsjii jicztakaz ančuca kuznaca zumpacha azquicha, nižaza zuma lijitumapanž cjee’ ”.

Jalla nuž cjiŕtatača Juanž puntuq̄uiztan.

⁴ Juanž zq̄uitiqui camello cjita animalž chomq̄uiztan watstatača. Niiž cinturonaq̄ui zkizitača. Nižaza langosta cjita kolta animalanaca lujlñitača. Munti misq̄uinaca lujlñizakaztača. ⁵ Walja zoñinacaq̄ui Juanž taku nonžñi tjonñitača, Jerusalén chawc wajtq̄uiztan, nižaza Judea yokq̄uiztan, nižaza Jordán cjita puj žcatirantan. Walja zoñinaca tjonñitača. ⁶ Jakziltat niiž persun ujnaca mazzaja jalla ninacžq̄uiz Juanqui bautissiča Jordán cjita pujq̄uiz. ⁷ Nii tama zoñinacžtanpacha walja fariseonacami, nižaza saduceonacami jalla nii jilirinacami Juanžquin tjonchizakazza bautista cjisjapa. Jalla ninaca cheržcu, Juanqui tuž chiižinchiča:

—Zkoražtakaz incallñi zoñinaca. Yooz Ejpq̄ui ujchiz zoñinaca wajillaž casticaquiča. ¿Ject ančucaq̄uiz nii mazzejo? ¿Nii casticu atipzjapa wejtquinž tjonkaya? ⁸ Kuz campiichinčuczlay niiqui, zumapankaz kamaquiča, ančuca campiita kuz kjanapacha tjeezjapa. ⁹ Ančucqui anaž mit kuzziz porapat chiyasaquiča, tuž cjican: “Wejrnacq̄ui Abrahamž majchmaatinacžq̄uiztanpacha tjoninča, Yoozq̄ui anaž wejrnaca casticasača”. Jalla nižta ana chiichiiz waquisiča. Yoozq̄ui tii maznacq̄uiztan zoñiž cjiskatasacha, Abrahamž majchmaatinaca cjisjapa. ¹⁰ Ančucqui tsjii frut muntiztakazza. Ana zuma fruta pookñi muntiqui k'aatztaž cjequiča jir achžtan. Jalla nuž k'aatztiquiztanaq̄ui, ujtaž cjequiča. Jalla nižta irataž ančucaq̄uiz wataquiča. Ana zuma kamañchiz zoñinaca casticta cjequiča. ¹¹ Wejrqui wereral chiyuča. Kjaztankal bautisuča, ančuca kuznaca campiitiquiztan. Tsjiiqui wejt wirquin tjonča. Jalla niiqui Espiritu Santužtanami nižaza arajpach ujžtanami bautisaquiča. Jalla niiča wejtq̄uiztan tsjan juc'ant poderchizq̄ui. Niižq̄uiz atintisjapa anal waquisuča, niiž čjata jeržcu chjojksziniimi. Inakaztča wejrqui. ¹² Ančucqui trigo zkalažtakazza. Nii tjoñi jiliriqui trigonaca kjojaquiča. Nekztan itzanacami zuma trigumi pjalznaquiča. Nii zuma triguq̄ui ricujtaž cjequiča. Niiž persun kjuyquin majtaž cjequiča. Nii itzanacazti liwj

ujtaž cjequiča, ana wira tjesni ujquiz. Jalla nižta irataž ančhucaquiz wataquiča.

JESUSAQUI BAUTISTATACHA

¹³ Niiž wiruñaqi Jesusaqui Galilea yokquiztan Jordán cjita pujquin ojkchiča, jakziquint Juan želatčhaja, jalla nicju. Bautiskatzjapa Juanžquin ojkchiča. ¹⁴ Jesusiž irantitan, Juanqui ana nii bautis pecatča. Jalla tuž cjichiča:

—Amž wejr bautis waquiziča. ¿Am wejtquiz tjonkaya? ¿Weriž bautista cjisjapaya? —Jalla nuž cjichiča Juanqui.

¹⁵ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anzikam wejr bautisaquiča. Yooz mantitacama liwj cumplis waquiziča učumqui. —Jalla nuž kjaaztiquiztan Juanqui “iyaw” cjichiča.

¹⁶ Nekztanaqui Juanqui Jesusa bautissiča. Kjazquiztan ulnan, nii orapacha arajpacha cjetziča. Nekztan Jesusaqui cherziča Yooz Espíritu Santo palomažtakaz chji-jwžquiñi. Jalla niiž juntuñpacha Espíritu Santuqui irantižquichiča. ¹⁷ Nekztanaqui arajpachquiztan tsjii jora paljayžquiñi nonziča, jalla tuž cjiñi:

—Tiiča wejt ultim k'ayi Maatiqui. Tiiž cjen ancha cuntintučha wejrqui. —Jalla nuž cjichiča nii tsewctan chiižquiñi joraqui.

4

JESUSAQUI DIABLUZ YANZTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jordán cjita pujquiztan ojkchiča. Nuž okan, Espíritu Santuqui Jesusa chjitchiča ch'ekti yokquin, Satanás diabluž yanzta cjisjapa. Satanasqui Jesusa ujquiz tjojtskatz pecatča.

² Jalla nijwc žejlcan, Jesusaqui pusi tunc tjuñi pusi tunc arama ana čhjeri lujlchiča. Jalla nii pusi tunc tjuñi watiquiztan ancha čhjeri eeckatchiča. ³ Jalla nekztanaqui diabluqui Jesusižquiz macjatchiča ujquiz tjojtskatz yanzjapa. Jalla tuž cjichiča:

—Amqui ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tii maznacquiztan t'anta tuckatalla.

⁴ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Zoñinacaqui anaž čhjeržtan alaja žetasača. Yooz takučha chekanaqui, jalla niičha ultim čhjerižtakazqui”. Jalla nuž kjaaziča Jesusaqui.

⁵ Jalla nekztanaqui diabluqui Jesusa chjitchiča Jerusalén, Yooz illzta chawjc watja. Jalla nicju timplu tsewcta pjurniguin yawkatchiča. ⁶ Nekztan diabluqui cjichiča:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Ejjpqui niiz anjilanaca mantaquiča am cwitajo. Niacz persun kjaržtan am cwitaquiča, ana am kjojcha chjojričta cjejajo mazquizimi”.

Jazic, ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tsewctan kozzuc tii yokquiz layzca. —Jalla nuž cjichiča nii diabluqui.

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui zakaz cjiča: “Zoñiqui ultim arajpach Yooz ana inakaz nuž yanznaquiča”. Jalla nuž cjijrtača.

⁸ Jalla nekztanaqui wilta ujquiz tjojtskatz yanzjapa, diabluqui Jesusa chjitchiča pajk cur puntiquin. Jalla niwjc chjitžcu, diabluqui tjapa tii muntuquiz žejlñi nacionanaca nižaza tjapa ninacz cusasanacztanpacha, nižaza tjapa ninacz honoranacztanpacha jalla ninaca diabluqui Jesusižquiz tjeeziča. ⁹ Nekztan nii diabluqui cjichiča:

—Tjapa tinaca amquiz tjaasača, wejtquizim quillzaja, nižaza wejr rispitchaja, niiqui.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka amqui. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: Yooz Jiliržquinkaz rispita, nižaza nii alaja sirwa. Niikazza am Yooz Jiliriqui.

¹¹ Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan diabluqui Jesusižquiztan zarakchiča. Nekztan tsjii kjaž anjilanacaqui Jesusižquin atinti tjonchiča.

JESUSAQUI GALILEA YOKQUIN OJKCHICHA

¹² Niiž wiruñaquí Jesusaqui quintu nonchiča, Juan carsilquiztača, jalla nii. Jalla nii quintu nonžcu, Galilea yokquin ojkchiča. ¹³ Pero Nazaret wajtquin ana kamchiča; antis Capernaum wajtquin kami ojkchiča. Capernaum watjaqui kot atquiztača, Zabulón yokquin nižaza Neftalí yokquintača. ¹⁴ Jalla nuž ojktiquiztan Isaías profetaž cjijrta taku cumplissiča.

¹⁵ Jalla tuž cjijrchiča Isaías profetaqui:

“Zabulón, nižaza Neftalí, am yokaqui kot atquizza, nižaza jiczquizza Jordanquiztan tuwanchuc. Nižaza Galilea yokquinča. Jalla nii Galiliiquinaqui yekja wajtchiz žoñinacaž kamča. ¹⁶ Am yokquin žejlñi žoñinacaqui zumchiquiz kamča, ana zuma kamañquiz. Ninacaqui tsjii žoñi cheraquiča. Nii žoñiqui zuma kamaña tjeeznaquiča, zuma kjanažtakaz. Ticzi žoñinacažtakaz kamča; anaž Yooz kamaña zizza. Pero kjanapachaž Yooz zuma kamaña tjeezta cjequiča.”

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Yooz puntu kjanzt'i kallantichiča, tuž cjican:

—Kuznaca campiya. Arajpach Yooz waj mantaquiča. Jalla nii timpuqui žcatžinžquiča. —Jalla nuž paljaychiča.

PAJKPIC CH'IZ TANÑI ZOÑINACA JESUSIZ KJAWZTA

¹⁸ Jesusaqui Galilea cjita kot at tjiyaranž okatča. Jalla nuž ojkcán pucultán jilazullca zoñinaca cherchiča. Tsjiiqui Simón cjitatača, nižaza Pedro cjitazakaztača. Tsjiiqui Andrés cjitatača. Jalla ninacaqui ch'iz tanñinacatača. Nii oraqui ninacaqui ch'iz tanz kjazquiz tjojtsi želatča. ¹⁹ Jalla ninaczquiz Jesusaqui tuž cjican paljaychiča:

—Wejttan chica ojklayni cjee. Jaknuž ch'iz juntichamžlaja, jalla nižta irata ančhucqui Yooztajapa zoñinaca juntaquiča.

²⁰ Jalla nuž chiitiquiztan nii pucultán zoñinacaqui nii orapacha ch'iz tanz eccu, Jesusižtan chica ojklaychiča.

²¹ Jalla nekztanaqui tsjii koloculla najwcjapa ojžcu Jesusaqui tsjii pucultán jilazullca zoñinaca cherchizakazza. Tsjiiqui Jacobo cjitatača. Tsjiiqui Juan cjitatača. Zebedeož majhtača. Niiž ejpžtanpacha warcuquiz želatča, ch'iz tanz azquichcan. Jalla nii cheržcu, Jesusaqui ninaca kjawziča. ²² Nekztan nii orapacha warcumi niiž ejpmi eccu, Jesusižtan chica ojklaychiča.

ZOÑINACA JESUSA APZA

²³ Tjapa nii Galilea cjita yokaran ojklaychiča, zapa ajcz kjuyquiz Yooz puntu tjaaican. Nižaza paljaychiča, Yooziž mantita zoñinacaž cjee, cjican. Nižaza tjapaman laanaca čhjetinchiča. ²⁴ Jesusiž ojklayta, jalla nii quintuqui tjapa Siria yokquin ojkiča. Jalla nižtiquiztan, tjapaman conchiz zoñinacami, nižaza tjapaman laa ayiñi zoñinacami, nižaza zajraž tanta zoñinacami, nižaza t'ucur zoñinacami, nižaza ana ojklayi atni zuch zoñinacami, tjapaman laanaca Jesusižquin chjitztatača. Nekztanaqui Jesusaqui nii laanaca čhjetinchiča. ²⁵ Galilea zoñinacaqui niižquin walja apžquichiča, nižaza Decápolis watjanacquiztan zoñinacami, nižaza Jerusalén wajtquiztan zoñinacami, nižaza Judea yokanacquiztan zoñinacami, nižaza Jordán puž tuwanchuctan zoñinacami. Tjapa nii zoñinacami jalla nuž Jesusa apziča.

5*JECTNACAT CUNTINTU ZOÑINACA*

¹ Walja tama zoñinaca cheržcu, Jesusaqui tsjii kolta curulla yawchiča. Jalla nekztan nii curullquin julziča. Nižaza niiž kjawžta zoñinacaqui niiž muytata ajcziča. ² Jalla nekztan Jesusaqui ninaczquiz tjaañi kallantichiča, tuž cjican:

³—Jecnacat “wejrqui ujchizpanča” cjican persun kuzquiz sint'ichaja, jalla ninacaž Yooz wajtchiz zoñinaca cjequiča. Nekztanqui cuntintuž cjequiča.

4 'Jecnacat persun ujquiztan llaquita žejlčhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui kuznaquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča ninacaqui.

5 'Jecnacat humilde kuzziz cječhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui irinsaž tjaaquiča, ew yoka. Nekztan cuntintuž cjequiča.

6 Jecnacat Yooz kuzcamakaz kamz ancha pecčhaja, jalla ninacžquiz Yoozpanž zuma kamzjapa yanapaquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

7 'Jecnacat parti žoñinacžtajapa oksni kuzziz cječhaja, jalla ninaczquiz Yoozqui zakaz oksnaquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

8 'Jecnacat ancha zuma kuzziz cječhaja, jalla ninacaqui Yooz cheraquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

9 'Jecnacat pasinsis kuzziz kamni cječhaja, jalla ninacaqui Yooz maati cjitaž cjequiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

10 Jecnacat Yooz kuzcama kamtiquiztan chjaawjta sufrachaja, jalla ninacaž Yooz wajtchiz žoñinaca cjequiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

11 Jecnacat weriž cjen žoñinacaž chjaawjta cječhaja, nižaza kijchta cječhaja, nižaza tjapaman toscar tawkžtan quintra ch'aanita cječhaja, jalla ninacami cuntintuž cjequiča.

12 Jecnacat weriž cjen jalla nižtanaca sufrichi cječhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui arajpachquin wali pajk honora tjaaquiča. Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz kamcan, cuntintukaž cjee. Ančhucqui cjuñzna. Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaqui nižta zakaz sufrichiča tuqui timpuquiztanpacha.

CRIICHINACZ PUNTU

13 Jesusaqui tjaaajinchizakazza:

—Ančhucqui tii muntuquiz kamcan yacu cuntažtakazza, parti žoñinacžtajapa. Pero yacuqui lak'až cjesaž niiqui, žkjažpant wilta walipan cjisnasajo? Anapanž cjesača. Nekztan anaž čjuljapami sirwasača; tjojtapanž cjesača; nekztan žoñinacaž tjecžtaž cjequiča.

14 'Ančhucqui tii muntuquiz kamcan, parti žoñinacžtajapa kjana cuntažtakaz cjesača, zuma kamaña zizajo. Tsjii curquiz kjuyta watjaqui, ana chjojžta cjesača. 15 Tsjii lamparaqui tjeežtaž cječhaj niiqui, anapanž cajón koztan nonžta cjesača. Lamparaqui tjeežtaž cječhaj niiqui, tsewc tsjijptapanž cjesača, tjapa nii kjuyquiz žejlñi žoñinacžtajapa kjanajo. 16 Jalla nuž ančhucqui lamparažtakaz cjee, žoñinacžtajapaqui. Kjanapacha zuma kamañchiz cjee. Nekztan žoñinacaqui ančuca zuma kamaña cheržcu, ančuca arajpach Yooz Ejpžquin honora tjaaquiča.

LII PUNTU

¹⁷ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Wejrqui ana tjonchinča Moisés lii tjatanskatzjapa, nižaza profetanacaž tjaajintanaca tjatanskatzjapami. Jalla nižta anaž pinsa ančhucqui. Wejrqui ana tjonchinča nii tuquita Yooz tjaajintanaca tjatñiqui; antis tjonchinča cumpliskatzjapa. ¹⁸ Weraral chiižinuča. Tuquita Yooziž tjaata liiquiztan tjapa puntumi tjapa letrami anaž tjatanta cjequiča, tjappacha cumpliscama. Ima tii muntumi arajpachami tucužinžnan, nii liiqui anapanž tjatantaž cjequiča. ¹⁹ Jalla nižtiquiztan jequit tuquita Yooziž tjaata liiquiztan tsjii mantita, kolta lii cjenami, ana pajz pecchaj niiqui, nižaza yekjap žoñinacžquiz nižtapacha tjaajinčhaja, jalla nii žoñiqui arajpach Yooz wajtquin anaž čhjul honorchiz cjequiča. Pero jequit nii tuquita lii mantita cazačhaja, nižaza yekjap žoñinacžquiz nižtapacha tjaajinčhaja, jalla nii žoñiqui arajpach Yooz wajtquin chekan honorchiz žoñiž cjequiča. ²⁰ Ančhucaciz wejr chiižinuča. Lii tjaajiñi maestruncami, nižaza fariseo žoñinacami žejlča. Pero ančhucqui ninacžquiztan anaž juc'anti Yooz mantitacama kamačhaj niiqui, anapanž arajpach Yooz wajtquin luzasača. Yooz mantitacama kamstanča, arajpach Yooz wajtquin luzajapa.

ZAWJZ PUNTU

²¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča. Ninacaqui cjiñitača, tuž cjican: “Anača žoñi conzqui. Jequit žoñi conačhaja, niiqui juzjitaž cjequiča”. ²² Pero wejr chiižinuča, jequit tsjii jilžjapa žawjwačhaj niiqui, jusjitaž cjequiča. Nižaza jequit tsjii jilžtan ch'aachaj niiqui, Junta Suprema cjita chawjc jilirinacaž jusjitaž cjequiča. Nižaza jequit tsjii jilžquiz “ana zumamča” cjican ch'aančhaj niiqui, infiernuquin chjatkattaž cjequiča.

²³ Nižaza tii puntu zakal cjeeča. Jequit niž ofrenda Yooz yujcquin chjichačhaj niiqui, nižaza chjichcu niž jilžtan quintra tanasta cjuñsnačhaj niiqui, ²⁴ jalla nekztan ima ofrenda tjaacan, nii timpluquizpacha ecla. Nekztanaqui niž jilžquin pertuna mayiza ojkla. Niižtan jilžtan walikaz cjila. Jalla nekztanaqui timpluquin quejpžcu, ofrenda Yoozquin tjaasača.

²⁵ Jequit am quintra quijchi cječhaj niiqui, nižaza jilirž kjuya chjichačhaj niiqui, jalla nii quijchi žoñžquiz pertunam mayizaquiča ana enenzcu, ima jilirž kjuya irantican. Pertunazta cjequiž niiqui, anam juez jiliržquin intirjita cjequiča jusjita cjisjapa. Amqui ultimpacha juez jiliržquin

intirjita cjesaž niiqui, nii juez jiliriqui am tsjii policiiquin zakaz intirjasača; carsilquiz chawjcta cjesača. ²⁶ Weraral chiižinuča. Carsilquiz chawjctam cjesaž niiqui, anam ulanasača, liwj pacañcama.

ADULTERIO PUNTU

²⁷ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Anača adulteriuquiz ojklayzqui”. ²⁸ Pero wejrqui tuž chiižinuča, jakzilta luctakat yekja maataka “wejt maatakaj cjejaa” cjican pinsičhaja, jalla niiqui persun kuzquiz niwjctanaqui adulterio paachizakazza Yooz yujcquiziqui.

²⁹ Am žew latu čhujquiqui ujquiz tjojtskatčhaj niiqui, nii čhujqui leczna, nižaza nawjk tjojtta. Jalla nuž tsjii čhujquiqui pertissi cjenaqui am parti curpuqui ana infiernuquin tjojtta cjesača. Jalla nuž waliž cjesača. ³⁰ Nižaza am žew kjaraqui ujquiz tjojtskatčhaj niiqui, nii kjara pootzna, nižaza nawjk tjojtta. Jalla nuž tsjii kjaraqui pertissi cjenaqui am parti curpuqui ana infiernuquin tjojtta cjesača. Jalla nuž waliž cjesača.

TJUNATAN JALJTIS PUNTU

³¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančuca tuquita atchi ejpnacaqui tuž cjiñitača: “Jecmiž niž persun tjunatan jaljtasaz niiqui, primiruqui tsjii ultim jaljtita cjirta papel certificado tjaasa”. ³² Pero wejrqui tuž chiižinuča, jakziltamiž persun tjunatan jaljtasaz niiqui, nižaza ana čjul adulterio motivo želan, jalla niwjctanaqui naa ultimu jaljtita tjunqui adulterio cjiskatasacha. Nižaza jakziltami naa ultimu jaljtita tjunatan zalznačhaj niiqui, adulterio ujpahn paača.

JURAMENTO PUNTU

³³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Nižaza ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Anača toscar tawkžtan juramento paazqui. Juramento paaquiz niiqui, tjapa nii juramentužtan compromitta takupanž cumplisnaquiča Yooz yujcquiziqui”. ³⁴ Pero wejrqui tuž chiižinuča, anaž čjulquiztanami juramento paasača, werara chiižpanča. Nižaza anača “arajpacha zizza” cjican juramento paazqui. Yooztajapača arajpachaqui. ³⁵ Nižaza anača “tii yoka zizza” cjican juramento paazqui. Yooztajapača tii yokaqui. Nižaza Jerusalén wajtž tjuu aynakcan anača juramento paazqui. Chawjc Yooz Jiliržtajapača nii watjaqui. ³⁶ Nižaza anača “wejt persun acha zizza” cjican juramento paazqui. Amqui

anam zinta tsok charquiztan chiw charquin tuckatasach̄a. Nižaza anam zinta chiw charquiztan tsok charquin tuckatasach̄a. ³⁷ Jalla nižtiquiztan, “Jesalla” cjicanaqui, “Jesalla” cjispančha; nižaza “Anaž” cjicanaqui, “Anaž” cjispančha. Zajra diabluz cjen juramento paazqui žejlčha.

ANA WALI TJEPUNTA PUNTU

³⁸ Jesusaqui tjaaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucčha: “Tsjii žoñiqui yekja žoñž čhujqui pjatžinasach̄a, nekztan nii pjatñi žoñž čhujqui pjatžintazakaz cjesach̄a. Nižaza tsjii iżke chjatkatžinasaz niiqui, nii chjatkatñi žoñž iżke chjatkatžintazakaz cjesach̄a”. ³⁹ Pero wejr chiižinučha, anačha kijtzñi žoñiqui nižtapacha kijtzqui. Nižaza am quintra tsjii yujc latu kijchasaž niiqui, kijchta cjiskazza, tsjii yujc latužtanpachami. ⁴⁰ Nižaza jakziltamiž am tanžcu am almilla kjanz pecchaj niiqui, kjañaj cjiskazza, irztanpachami. ⁴¹ Jakziltamiž niij kuzi tsjii tupucama, amquiz chjitskatasaz niiqui, juc'anti tupucama chjichna. ⁴² Jakziltamiž amquiztan mayasaž niiqui, tjaa amqui. Nižaza jakziltamiž amquiztan tomzñi tjonasaž niiqui, onzna amqui.

QUINTRA ŽOÑINACŽTANAMI ZUMA MUNAZIZA

⁴³ Jesusaqui tjaaajinchizakazza:

—Nižaza ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucčha: “Mazinacžtan zuma munaziza. Nižaza am quintra žoñinacžtan chjaawjkata”. ⁴⁴ Pero wejr chiižinučha, am quintra žoñinacžtanami zuma munaziza. Nižaza am quintra laykiñi žoñinacžtajapa zuma kuztan Yoozquiztan maynaquičha. Nižaza am quintra chjaawjkatñi žoñinacžquin zumapan paa. Nižaza am quintra ch'aañinacžquinami kichñinacžquinami zumapan Yoozquiztan mayt'izina. ⁴⁵ Jalla nuž zuma kamcan ančhucqui tježa, arajpach Yooz Ejpž maatičhucčha, nii. Yoozqui zuma žoñinacžquizimi ana zuma žoñinacžquizimi liwj tsjiikaz niij paata tjuñi tewkkatčha. Nižaza niij kuzcama kamñinacžquizimi nižaza ana niij kuzcama kamñinacžquizimi tjapa ninacžquiz chijñi apayžquičha. ⁴⁶ Ančhucqui persun okzñi žoñinacžquizkaz okznaquij niiqui, jalla nuž paatiquiztan čhjul premio Yoozquiztan tanznaquejo? Jalla nižtazakaz kamčha ana wali impuesto cobriñinacami. ⁴⁷ Nižaza ančhucqui persun jilanacžquizkaz tsaanaquij niiqui, jalla nijwctan čhjul zumaž ančhuc paajo? Jalla nižtazakaz paačha ana Yooz pajñinacami. ⁴⁸ Ančhucqui walja zuma kuzziz kama, jaknužt ančhuc arajpach Yooz Ejp walja zuma kuzzizpančhalaja, jalla nuž.

6

ZUMA KAMZ PUNTU

¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui anača persunpacha honorchizkaz cjis peczqui. Anača žoñinacž yujcquiz ančuca Yooz custurumpinaca paazqui, žoñinacžquiztan honorchiz cjisjapa. Ančhucž jalla nuž persun honorchizkaz cjis pecaquiž niiqui, nii honorchiz kaz cjequiča. Ančuca arajpach Yooz Ejpqui ana iya honora tjaaquiča. ² Ana zum kuzziz žoñinacaqui t'akjir žoñinacžquiz onanžcu žoñi žoñinacžquin mazmazniča, “onanchinča” nuž cjicanaqui. Ajcz kjuyaranami calliranami jalla nižta paañiča, žoñinacaž ninacžjapa zuma chiyajo. Pero wejrqui weraral chižzinuča. Jalla nižta paañi žoñinacaqui nii honorchizkaz cjequiča. Ančhucqui anača nižta iratapacha kama. ³ Ančhuczti t'akjir žoñinacžquiz onanžcu, jalla nii ančuca onantaqui anaž jecžquizimi mazmaznaquiča, “onanchinča”, cjicanaqui. ⁴ Nižaza t'akjir žoñinacžquiz jamazit onaquiča. Aunquimi ančucaž jamazit paachiž cjenami, ančuca Yooz Ejpqui cherča. Jalla nuž cheržcu ančucaquiz kjanacama honora tjaaquiča, tsjii premiužtakaz.

MAYIZIZ PUNTU

⁵ Nižaza nii ana zum kuzziz žoñinacaqui Yoozquin mayizican jalla tuž jutzazniča. Ajcz kjuyquizimi call isquinqizimi tsijtchi Yoozquin mayiziñiča, tjapa žoñinaca cherajo. Wejrqui weraral chižzinuča, jalla nuž paažcu ninacaqui nii honorchizkaz cjequiča. Ančhucqui anača nižta irata mayizizqui. ⁶ Ančhuczti Yooz Ejpžquin mayizizjapaqui, kjuyquiz luz waquiziča, nižaza kjuy chawjcz waquiziča. Jalla nekztan ančuca Yooz Ejpžquin mayizasacha. Jalla nuž zinalla mayizan ančhucatan chicaž cjequiča Yooz Ejpqui. Jalla nuž jamazit mayiztiquiztan Yooz Ejpqui ančucaquiz honora tjaaquiča, tsjii premiužtakaz.

⁷ Yoozquin mayizcan, anača wiltan wiltan takunaca quejpžcu quejpžcu mayizizaqui. Jalla nuž mayizaquiž ni-iqui, inapanikazza. Jalla nižtaž mayizza ana Yooz pajñi žoñinacaqui. Jalla nuž wacchi chiican mayizitiquiztan “nonz-naqueeka Yoozqui” cjican. ⁸ Jalla nižta anaž ančhuc cjeella. Ančuca Yooz Ejpqui zizza, čhjulut ančhuc pecčhaja, jalla nii. Ima ančucaž mayizan, panž zizza Yooz Ejpqui. ⁹ Jaziqui ančhucqui jalla tuž mayizaquiča:

“Yooz Tata, amqui arajpachquin žejlča. Am tjuu honorchiz aptitaj cjlalla. ¹⁰ Nižaza am mantiz timpu tjonchej cjlalla. Nižaza tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui am kuzcamaj kamlalla. Jaknužt am kuzcama kamčhaja

arajpachquin žejlñinaca, jalla nižta. ¹¹ Nižaza tonjiqui čhjeri tjaažcalla čhjeržtan kamzjapa. ¹² Nižaza wejtnacaž paata ujnaca pertunalla, jaknužt wejrnacqui wejtnaca quintra paañi pertunučhaja, jalla nižaza. ¹³ Nižaza anaž anawalinacžquiz tjojtskatalla, antis anawalinacquiztanž liwriyalla. Amčha wiñaya juc'ant mantiñamqui, nižaza amčha wiñaya juc'ant azzizqui, nižaza amčha wiñaya juc'ant honorchizqui. Jalla nužoj cjila. Amén.”

¹⁴ ‘Ančhuca quintra paañinacžquiz pertunaquičha. Nekztan Yooz Ejp zakaz ančhuca ujnaca pertunaquičha. ¹⁵ Ančhuca quintra paañinacžquiz ana pertunaquiž niiqui, nekztan ana zakaz Yooz Ejpqui ančhuca ujnaca pertunaquičha.

AYUNAS PUNTU

¹⁶ —Ančhucqui ayunascan anaž llaquit chercherchiz cjee. Ana zum kuzziz žoñinacaqui llaquit chercherchiz ayunasñičha, žoñinaca ninaca ayunasñi cherajo. Wejrqui weraral chiižinučha, jalla nuž paatiquiztan ninacaqui inapanikaz cjequičha. ¹⁷ Ančhuczti ayunascanaqui zumpacha yujcmiž awjzna, nižaza zumpacha achami čhjijczna, ¹⁸ žoñinaca ančhuc ayunasñi ana nayajo. Yooz Ejpqui ana cherta cjenaqui tjappacha cherčha, jamazit paatami. Yooz Ejpqui ančhucaquiz zuma honoraž tjaaquičha, tsjii premiužtakaz.

CUSASANAC PUNTU

¹⁹ Jesusaqui tjaaajinchizakazza:

—Tii muntuquiz kamcanaqui anačha muzpa cusasanaca juntizqui. Kjurinacakaz ančhuca juntita cusasanaca lulaquičha. Nižaza parti ančhuca juntita cusasanaca inapankaz chjijtaquičha. Nižaza tjañiqui kjuyaž luzasačha, ančhuca cusasanaca tjangzjapa. ²⁰ Nonžna, arajpachquin muzpa cusasanaca juntaquičha. Arajpachquin cusasanaca lujlñimi, nižaza cusasanaca akziñimi, nižaza cusasanaca tjangziñimi ana žejlčha. ²¹ Jakziquizt ančhuca cusasanaca juntita žejlčhaja, jalla nicjukaž ančhuc kuz tjaačha.

ZUMA KAMAÑCHIZ, ANA ZUMA KAMAÑCHIZ PUNTU

²² Jesusaqui tjaaajinchizakazza:

—Žoñž čhjujquiqui persun curpuž lamparažtakazza. Jaziqui žoñž čhjujqui zuma cjequiž niiqui, zuma cheraquičha. Jalla nižtakaz žoñž kuzqui zuma cjequiž niiqui, zuma kamaquičha. ²³ Žoñž čhjujquizti ana zuma cjequiž niiqui,

zumchiquiztakaz ojklayaquiĉha. Anĉuca kamaña zumchiquiz panž cjequiž niiqui, juc'anti juc'anti zumchiquiz cjis-naquiĉha. Nekztan ĵjaknužt zuma kamasajo?

PAAZ PUNTU

²⁴Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Anaž jakziltami pizc patruña sirwasaĉha. Pizc patrunchiz cjesaž niiqui, tsjii patrunchiz ana pectaž cjesaĉha. Tsjii patrunchiz pectaž cjesaĉha. Tsjii patrunchizkaz zuma sirwasaĉha. Jalla nižtiquiztan Yoozquiz sirwican anaž ancha paazquiz kuz tjaasaĉha. Nižaza paazquiz kuz tjaaquiž niiqui, anaž Yoozquin ancha kuzziz cjesaĉha.

YOOZ EJPQUI NIIZ MAATINACA CWITICHA

²⁵Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Anĉucaquiz tuž chiižinuĉha, žejtzjapaqui kjaz liczmi luljz ĉhjerimi pecĉha. Jalla nuž cjenami anĉucqui anaĉha kuzquizic ĉhjerquiztan llaquita cjisqui. Nižaza curpu wali cjisjapa zquiti pecĉha. Jalla nuž cjenami anĉucqui anaĉha zquitquiztan llaquita cjisqui. Ĉjul ĉhjerquiztanami žoñž žetiž juc'anti importiĉha. Nižaza ĉjul zquitquiztanami persun curpuž juc'anti importiĉha. ²⁶Laylayni wežlanacaž cherna. Jalla nii wežlanacaqui ana zkalami ĉhjacaĉha, nižaza ana zkalquiztanami ricujĉha, nižaza ana ĉhjeri yaaz zquitcizca. Jalla nuž cjenami anĉuca arajpach Yooz Ejpqui wežlanacžquiz ĉhjeri tjaaĉha. Yooz yujcquiziqui anĉucqui ĉjul wežlanacquiztanami juc'antiž importiĉha. ²⁷Anaž jec kolta žoñimi persunpacha tsjan lajĉha paki atasacna, llaquiziñi kuzziz cjenami ancha lajĉha pecni kuzziz cjenami.

²⁸‘Ĵkjažtiquiztan anĉucqui zquitquiztankaz llaquit kuzziz cjesajo? Plantanacž pjajkjallaž cherna, jaknužt pajkĉhaja, jalla nii. Ninacaqui anaž langza, nižaza anaž kawanĉha. ²⁹Jalla nuž cjenami nii pjajkjallanacaqui ancha c'achjallaĉha. Finu zquiti cujtžcumu ricachu Salomón cjita jiliriqui anaž juc'ant c'achja nii pjajkjallanacžquiztanami. ³⁰Plantanacaqui tsjii upacamakaz žejlĉha. Nekztanaqui jakatažu kattažu jurnuquiz tjutjunzjapa ujžtaĉha. Jalla nižta cjenami Yooz Ejpacha nii plantanaca cwitiĉha. Anĉucqui ĉjul plantaquiztanami juc'antipanž importiĉha. Jalla nižtiquiztan Yoozqui anĉuc juc'ant cwitiĉha, Yoozquin ana tjapa kuzziz cjenami. ³¹Jalla nižtiquiztan anĉucqui anaĉha llaquita kuzziz cjisqui, ĉjul ĉhjerquiztanami, nižaza kjaz liczquiztanami, nižaza ĉjul zquitquiztanami. ³²Ana criichi žoñinacaqui tii muntu cucasanacžquin kuzziz ojklajĉha. Anĉuczti ana nižta kuzziz cjeella. Anĉucaĉha arajpach Yooz Ejpchizqui. Ĉjultakiĉha anĉucqui pecĉhaj niiqui, liwj zizza Yooz Ejpqui. ³³Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpžquinpankaz

walja kuzziz cjee. Nižaza niiz mantita zuma kamañquiz kuzziz cjee. Jalla nekztanaqui ančhucaltaqui cawalikaz cjequiča čhjulumi. ³⁴Jakatan čhjulut anawalinaca watačhaj niiqui, jalla nii ana juyzu paa tonjiqui. Jakaqui čhjulut watačhaj niiqui, jakapachaž jaknužquinami wataquiča. Zapuru čjul anawalinacaqui žejlñipanča.

7

ZOÑINACŽTAN ZUMA KAMA

¹Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucalaqui anača žoñinacž uj chii chiizqui. Jalla nuž žoñinacž uj chii chiyaquiž niiqui ančhucqui juc'ant ujchiz cjequiča Yooz yujcquizičui. ²Nižaza žoñinacžquizimi “Amqui Yooziž castictaj cjila”, cjican chiyaquiž niiqui anchucqui Yooziž casticta zakaz cjequiča. Zoñinacžtan zuma kama. Nekztan Yooz Ejpqui ančhucatan zumaž cjequiča. ³Nižaza amqui am jilž čhjucquiz tsjii cjujchilla cherasaž niiqui, žkjažtiquiztan am persun čhjucquiz pajk cjujchi ana cherjo? ⁴Am persun čhjucquiz nii pajk cjujchi ana cherasaž niiqui, žkjažtiquiztan am jilžquiz chiijo, “Jila, am čhjucquiztan cjujchilla apakžinača”, cjicanajo? ⁵Ana zum kuzziz žoñimča amqui. Am persun čhjucquiztan pajk cjujchi apakalla. Nekztan zuma cherasača, y nižaza am jilž čhjucquiztan cjujchilla apakasača.

⁶Yoozquin criiči žoñinaca, ančhucqui Yooz taku anapan nonz pecni žoñinacžtan Yooz puntu ana paljayaquiča. Niacaquei pacunacažtakazza. Nižta žoñinacaqui ančhucaltan ch'atni pacužtakaz cjesača. Nižaza nii Yooz taku anapan nonz pecni žoñinacaqui cuchinacažtakazza. Yooz puntu nonžcu, kuzquizkaz žawjča.

YOOZQUIN MAYIZIZQUI

⁷Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Yooz Ejpžquiztan mayaquiž niiqui, Yooz Ejpqui tjaaquiča. Nižaza Yoozquin kjuraquiž niiqui, Yooz wachaquiča. Nižaza kjuy zanquiztan t'oc t'ocaquiž niiqui, cjetžintaž cjequiča. ⁸Jequit mayačhaja, risiwaquicha. Nižaza jequit Yoozquin kjuračhaja, wachaquiča. Nižaza jequit kjuy zanquiztan t'oc t'ocačhaja, cjetžintaž cjequiča. Jalla nužuča Yoozquiz mayizizqui.

⁹Anaž jakziltami ančuca majch t'anta mayanaqui maz chjalznasača. ¹⁰Nižaza anaž jakziltami ančuca majch ch'iz mayanaqui zkora chjalznasača. ¹¹Ančhucqui ana zum kuzziz cjenami zuma cusasanaca tjayinčhucča persun maatinacžquiz. Jaziqui ančuca arajpach Yooz Ejpqui mayni maatinacžquiz juc'ant zumaž tjaasača.

¹² ‘Jaknužt ančhucqui parti žoñinaca ančhucatan zuma munaziz pecčhaj niiqui, jalla nižtapacha parti žoñinacžtan zuma munaziz waquizičha ančhucqui. Jalla niipan Moisés liiquiz chiichičha, nižaza Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaž cji-jrtanacami.

ZKOZ JICZ, PAL JICZ

¹³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Yoozquin ojkz pecčhaj niiqui, zkoz zanquiztan luzza. In-fiernuquin ojkñi jicz palachha, nižaza pal zanchizza. Jalla ni-jwcchuc ojkñi žoñinacaqui muzpačha. ¹⁴ Tsjiic zakaz žejlčha. Arajpachquin ojkñi jicz zkozačha, nižaza zkoz zanallchizza. Nižaza c'ujlcullačha arajpachquin ojkñi jiczqui. Jalla nii jiczquinaqui koluckaz žoñi ojkčha.

KAMAÑQUIZTAN PAJTA CJESACHA ZOÑINACAQUI

¹⁵ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui zumpacha cwitasaquičha toscar taku chichiiñi žoñinacžquiztanami. Jalla ninacaqui “Yooziž tjaata taku chiyučha” cjiñizakazza. Ninacaqui ančhucaquiz tjonža, tsjii uuzi zkizi tjutžta kitižtakaz. Ninacž kuzqui anawira zumačha. ¹⁶ Ninacž ana zuma kamañquiztan pajtaž cjequičha, ultimu ana zum žoñinacaqui. Tsjii ch'ap muntiqui uwas frutchiz anaž cjesačha. Nižaza tsjii ch'ap plantaqui higo frutchiz anaž cjesačha. Jalla nižtapančha ana zum kuzziz žoñinaca. Zuma kamañchizqui anapanž cjesačha. ¹⁷ Tjapa zuma muntinacaqui zuma fruta pookñičha. Nižaza tjapa ana zuma muntinacaqui ana zuma fruta pookñičha. ¹⁸ Zuma muntiqui anapanž ana zuma frutchiz cjesačha. Nižaza ana zuma muntiqui anapanž zuma frutchiz cjesačha. ¹⁹ Jakzilta muntit zuma fruta ana pookzaja, k'atžtaž cjequičha nižaza ujtaž cjequičha. ²⁰ Jalla nižtanacquiztan ančhucqui ana zum kuzziz žoñinaca pajaquičha, ninacaž ana zuma kamañquiztan.

ANA YOOZ WAJTQUIN OJKÑI ZOÑI

²¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Yekjap žoñinacaqui wejtquiz “wejt Jiliri, wejt Jiliri” paljayčha. Pero nuž chiicanami, anaž wejt arajpach Ejpž mantuquiz kamaquiž niiqui, anapanž arajpach wajtquin okasačha, nižaza anapanž arajpach Yooz Ejpž mantuquiz želasačha. ²² Ultim žoñi pjalz tjuñquiziqui wacchi žoñinacaqui wejtquiz paljayaquičha, tuž cjican: “Wejt Jiliri, wejt Jiliri, am tjuu aynakcan Yooz taku paljaychinčha, nižaza am tjuu chiican zajranaca chjatkatchinčha, nižaza am tjuu aynakcan

wacchi milajrunaca paachinča”. Jalla nuž cjican wejtquiz paljayaquiča. ²³ Jalla nuž paljaytiquiztanami wejrqui cjeeča, “Ančhuc anawira pajchinla pero. Wejtquiztan zaraka. Ančhucča ana zuma paañinacaqui”.

PIZC PUNTA ZOÑINACAQUI

²⁴ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Jakziltami weriž chiita taku nonžaja, nižaza weriž chiita tawk jaru kamčhaja, jalla niiqui zuma intintazñi zoñinacača. Intintazñi zoñiqui jalla tužuča. Tsjii maz lum juntuñ kjuya kjuyča. ²⁵ Nekztanaqui chijñi chijinchiča. Nekztan puj kjazqui walja tsijtchiča, nižaza pjatziča, nižaza tjamiqui walja tjamchiča nii kjuya quintra. Pero nii chijñimi, tjamimi, kjazmi ana nii maz juntuñ kjuyta kjuyaqui pali atchiča. ²⁶ Jaziqui jakziltami weriž chiita taku nonzcanpacha ana wejt tawk jaru kamčhaja, jalla niiqui zumzu zoñiča. Zumzu zoñiqui jalla tužuča. Ana zuma yokallquiz pjil yok juntuñ kjuya kjuychiča. ²⁷ Nekztanaqui chijñi chijinchiča. Jalla nekztan puj kjazqui walja tsijtchiča, nižaza pjatziča, nižaza walja tjamchiča nii kjuya quintra. Jalla nekztanaqui nii pjil yok juntuñ kjuyta kjuyaqui muzpa tsucchuca pajliča.

²⁸ Jesusaž jalla nuž tjaajñi žeržtan, nonžñi zoñinacaqui walja ispantichiča niž tjaajintiquiztan. ²⁹ Jesusaqui walja zizñi zizñi tjaajinchiča. Li tjaajñi maestrunacaqui ana nižta tjaajñitača.

8

MOJKCHI JANCHICHIZ LAA ZOÑI CHJETINTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui curquiztan chjijwžquichiča. Nižaza muzpa zoñinaca apziča. ² Tsjii mojkchi janchichiz laa zoñiqui Jesusižquiz macjatžquichiča. Jesusiž yujcquiz quillžcu, tuž cjichiča:

—Wejt Jiliri, tii laaquiztanž čhjetnalla. Am wejr čhjetinzim pecčhaj niiqui, wejr čhjetinzim atča.

³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaržtan lanžcan, tuž cjichiča:

—Wejr am čhjetnasachiya. Čhjetintam cjissa.

Jesusaž jalla nuž čhietiquiztan, nii mojkchi janchichiz zoñiqui laaquiztan žejtchi quirchiča. ⁴ Nekztanaqui Jesusaqui nižquin čhižinchiča, tuž cjican:

—Wejr am tsjii cjesača. Jalla tii čhjetintiquiztanaqui anam jecžquizimi maznaquiča. Timpluquin oka. Jalla nicju timplu jiliržquin persunpacha tjeežca, žejtchi, jalla nii. Nižaza Moisés mantita ofrenda tjaaquiča, tjapa zoñinaca zizajo, laaquiztan čhjetinta, jalla nii.

TSJII CHJETINTAQUI

⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Capernaum cjita watja luzziča. Jalla nuž luzan tsjii roman sultat capitán jiliriqui niizquin macjatžquichiča. Nekztanaqui roct'ichiča, ⁶ tuž cjican:

—Wejt Jiliri, kjuyquiz wejt piyuna ajpzquiz žejlča, ana tsijtñi. Nižaza walja ana wali ayiñča.

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Nii čhjetñi okasača.

⁸ Nii sultat capitán jiliriqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, anal wejt kjuyquiz am tjonžca cjiyi atasacha. Wejrqui amquiztan inakaztča. Jaziqui takukaz chiya čhjetinzjapa. Nekztan wejt piyunaqui čhjetinta cjequiča.

⁹ Wejrpacha wejt pajk jilirž mantuquiz želuča. Niiž mantitacama ojklayiñča. Nižaza wejt mantuquiz sultatunaca žejlča, čhjulut wejr mantučhaja, jalla nuž cjen zultatunaca ojčča. Nižaza zultatu kjawznučhaja, zakaz tjonča. Nižaza wejt piyuna čhjululu paajumi mantučhaja, zakaz paača.

¹⁰ Jalla nuž nonžcu, Jesusaqui nii jiliri ancha zuma kuzziz naychiča. Nekztanaqui nuž nayžcu Jesusaqui niiz apžñinacžquiz cjichiča:

—Wejrqui weraral cjiwča. Chekapan tii žoñiqui juc'ant Yoozquin kuzzizza, tjapa Israel wajtchiz žoñinacžquiztanami.

¹¹ Nižaza wejrqui cjiwča, tuwantan tajatan muzpa žoñinacaqui tjonaquiča, arajpach Yooz wajtquin luzjapa. Jalla nii Yooz wajtchiz žoñinacaqui Abrahamžtan, Isaacžtan, Jacobžtan, jalla ninacžtan juntupacha cuntintuž cjequiča.

¹² Israel žoñinacazti arajpach Yooz wajtquin žejlchucatača. Pero Yooz wajt zawntan zumchiquiz chjatkattaž cjequiča. Jalla nicjuž kaaquiča, nižaza izke jojcan želaquiča.

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui capitán jiliržquiz tuž cjichiča:

—Am kjuya oka. Jaknužt am tjapa kuztan criičhaja, jalla nižtapachaž cjequiča.

Jalla nii orapacha niiz piyunaqui žejtchi quirchiča.

ZOÑINACA CHJETINTA

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui Pedruž kjuya ojkiča. Jalla nicju ajpzquiz Pedruž ajmuž maa cherchiča ch'ujlñi conžtan laa cjichi. ¹⁵ Naaža kjara lanžinchiča. Nuž lanžtiquiztan nii ch'ujlñi conquiztan žejtchinča. Nii orapacha zaažcu, ninaca atinti kallantichinča.

¹⁶ Nii čhjetinta quinto nonžcu tjuñiž kattan muzpa zabraž tanta žoñinaca Jesusižquiz zjijctatača. Jesusaqui tsjii taku chiižcu zajranaca chjatkatchiča. Nižaza tjapa lanaca čhjetinchiča. ¹⁷ Nii čhjetintanacaqui Isaías profetaž chiita

taku cumplissičha. Isaiasqui cjiyrchiča tuž cjican: “Tsjii žoñiqui učhum laa curpunaca tjupi cjiskataquičha, nižaza conanacquiztan učhum čhjetnaquičha”.

JESUCRISTUZZTAN CHICA OJKLAYZ PUNTU

¹⁸ Wiruñaqu i tsjii noojiqui muzpa žoñinacaqui walja muytata Jesusižquiz ajcziča. Jalla nižta cheržcu, Jesusaqui mantichiča, kotž tsjii latuquiztan okajo. ¹⁹ Jalla nekztanaqui tsjii lii tjaajiñi maestruqui Jesusižquiz macjatžquichiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, jakzitchum okačhaja, amtan chicapachal ojklayasača.

²⁰ Jesusaqui niižquin kjaaziča, tuž cjican:

—Kitinacami kjuychizza. Nižaza wežlanacami tjurchizza. Wejrzi anal kjuychizza, tjajzjapami.

²¹ Tsjiiqui niižquiz apzñi žoñinacžquiztan zakaz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, amtan chica ojklayasača. Pero wejt ejpča ticziqiu. Nekztan iyal wejt ejp tjatsñi okaž cjeella.

²² Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejttan chicaka am ojklaya. Ticzižtakaz žoñinacaqui, jalla ninacaj ticzinaca tjatžlani.

JESUSAQUI TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTICHA

²³ Jalla nuž chiyžcu Jesusaqui warcuquiz luzziča. Niiž tjaajinta žoñinacaqui luzzizakazza. ²⁴ Ninacaž kotquiz okan, tjamiqiu walja tjamichiča. Jalla nuž tjaman kjaz ljojkiqiu warcu tjatanz pecatča. Jesusazti tjajatča. ²⁵ Nii kjaz ljojkiž cjen tjaajinta žoñinacaqui Jesusa žinchiča, tuž cjican:

—¡Wejt Jiliri! ¡Liwriyalla! Tii warcu kjazquiz julzmayača. Ticznačhani učhumqui.

²⁶ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui ancha tsuctsucjo? Ančhucqui anača wejtquin tjapa kuzziz.

Jalla nekztan Jesusaqui žaažcu, tjamimi kjaz ljojki i uzziča. Jalla nuž čhiitiquiztan tjamimi kjaz ljojki i apaltichiča. ²⁷ Nii apaltiñi cheržcu nižtan ojklayñi žoñinacaqui ispanitichiča, nižaza tuž cjichiča:

—¿Čhjul žoñit teejo? Tjamimi tii kot kjaz ljojki i ž tiiž čhiita takukaz cazla.

ZAJRAZ TANTA ŽOÑINACA

²⁸ Nii kotž nawjctučntan irantižcu, Jesusaqui Gadara cjita yokquin ulanchiča. Ulantan pucultan žoñinacaqui campu santuquiztan tjonchiča. Nii pucultan žoñinacaqui zajraž tantatača walja ana walinacatača, žoñinacžtan

kichasñipanikaztačha. Jalla nižtiquiztan nii jiczquiz ana jecmi ojklayñitačha.

²⁹ Jesusižquiz macjatžcu nii zajranacaž tanta žoñinacaqui kjawchičha, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan wejtnacaquiz mitisejo? Ima casticz timpu irantižcan amqui tekz tjonchamčha, wejrnaca sufriskatzjapa. ¿Kjažtatajo? —Nuž cjican kjawchičha.

³⁰ Nižaza nii nawjkchuc cuchinacaqui ojklayčha lujlcan.

³¹ Zajranacaqui Jesusižquiz rocchičha tuž cjican:

—Amqui wejrnaca chjatkataquiž niiqui, nii cuchinacžquin wejrnaca luzkatalla.

³² Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Nižtaqui, oka. Cuchinacžquin luzca.

Jalla nuž chiitiquiztan zajranacaqui žoñinacžquiztan ulanchičha; cuchinacžquin luzzičha. Zajranacaž luztiquiztan cuchinacaqui tsjii barranc k'awquin tjojtsičha, kotquizpachatačha. Jalla nužquiz kjaztan tsamžcu, ticzičha nii cuchinacaqui.

³³ Jalla nii cuchi itzñinacaqui ancha tsucchi zajtchičha. Watja irantižcu, nii pucultan zajraž tanta žoñinacž puntuiztan quint'ichičha, nižaza tjapa nižta watchinacami.

³⁴ Jalla nii quintu nonžcu tjapa nii wajtquiz žejlñi žoñinacaqui ulanchičha, jakziquin Jesusa želatčhaja, nicju. Jesusižtan zalžcu, ninacaqui rocchičha, ninacž yokquiztan okajo.

9

ZUCH ZOÑI CHJETINTA

¹ Jalla niiž wiruñpachaqui Jesusaqui wilta warcuquiz luzzičha. Nekztan kotž tsjii latuquiztan kajkchičha. Nižaza niiž persun watja irantichičha. ² Jalla nijwc žoñinacaqui Jesusižquin tsjii zuch žoñi chjitchičha. Tjaz zqutinacžtanpacha ajpchi chjitchičha. Ninacž tjapa kuz cjicjiñi cheržcu, Jesusaqui laa žoñžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Jila, ana llaquisa; tjup kuzziz cjee. Am ujnacac pertuntačha.

³ Jalla nižta chiiñi nonžcu yekjap lii tjaañi maestrinacaqui kuzquiz tuž pinsichičha: “Yooz quintrala; tii žoñž takuqui anawalipanla”. ⁴ Pero Jesusaqui ninacž kuzquiz pinsita zizatčha. Jalla nekztan ninacžquiz cjichičha:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui nižta ana zuma pinsamintuchiztajo? ⁵ ¿Jakzilta takut pjasila chiiz cjesajo? ¿“Am ujnaca pertuntačha” chiiz pjasila cjesaya? Už ¿“Tsijsna, oka”, jalla nuž chiiz pjasila cjesaj? ⁶ Tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtčha wejrqui. Tii muntuquiz jiliritčha, ujnaca

pertunzjapami. Razunal chiyučha. Nuž zizjapa, ančhucqui tiiz chera.

Jalla nekztanaqui nii zuch žoňžquiz cjichiča:

—Tsijsna, am tjaz zquiti apta; nižaza am kjuya oka.

⁷ Jalla nii orapacha tsijsičha, nižaza niž kjuya ojkchiča. ⁸ Zoňinaca nii cheržcu, tsucchi quirchiča, nižaza “Yoozqui honorchiz cjilalla” cjican chiichiča. Yoozqui žoňinacžquiz nižta čhjetinñi azi tjaachiž cjen, nuž chiichiča.

MATEO KJAWZTA

⁹ Nii kjuyquiztan ulanžcu Jesusaqui Mateo cjita žoňi cherchiča. Mateoqui impuesto cobriñi puestuquiz julzi želatča. Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Wejttan chica ojklaya.

Jalla nekztan Mateoqui tsijscu, Jesusižtan ojkchiča. ¹⁰ Niiž wiruñ Jesusaž Mateož kjuyquin lulan, muzpa impuesto cobriñinacami nižaza ujchiz žoňinacami irantichiča. Nižaza ninacaqui Jesusižtan niž tjaajinta žoňinacžtan chica julziča tsjii mizquiz. ¹¹ Fariseo žoňinacžti jalla nii cheržcu, Jesusiž tjaajinta žoňinacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančuca tjaajiñi maestruqui impuesto cobriñinacžtan nižaza ujchiz žoňinacžtan čhjeri lujljo?

¹² Jesusaqui jalla nižta pewcžñi nonžcu ninacžquiz cjichiča:

—Zuma wiw žoňinacaqui anaž médicu kullñimi pecča. Antiz laa žoňinacaž médicu kullñimi pecča. ¹³ Yooz takuqui tuž cjiča: “Oksñi kuzziz žoňinaca juc'antil pecučha wilana jawkñi žoňinacžquiztan”. Tantiya čhjul puntut tii Yooz taku chiičhaja, nii zumpacha intintaza. Jaziqi wejrqui “Zuma kamuča” cjiñi žoňinacžquiz anal kjawsñi tjonchinča. Antiz “Ujchizpanča” cjiñi žoňinacžquiz kjawsñi tjonchinča, ni nacž kuz campiita cjisjapa.

AYUNAS PUNTU

¹⁴ Juan Bautistaž tjaajinta žoňinacaqui Jesusižquiz macjatžquichiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—Wejrnacmi fariseo žoňinacami walja ayunasiñča. Amiž tjaajinta žoňinacžti ana ayunasñipanla. ¿Kjažtiquiztan nižtajo?

¹⁵ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažt weriž tjaajinta žoňinaca llaquit kuzziz ayunasasajo, weriž želanpachajo? Wejrqui zalz kazzi tjowažtakaztča. Ninacaqui zalz pijstiquiz invittanacžtakazza. Zalz kazzi tjowaž želan, niž zalz pijstiquiz invittanacaqui ana llaquit kuzziz ayunasasacha. Pero tsjii timpuž tjonacuiča. Jalla

nii timpuquiz zalzñi tjowa kjañtaž cjequiča; jalla nekztanž ayunasasača.

¹⁶ 'Anaž jakziltami tsjel zquti ew rimintužtan rimintasacha. Ew rimintuqui jaljtapasacha, nižaza nii ach zqutiqui juc'anti wjajrzcu tsjelanznasacha. ¹⁷ Nižaza anaž jakziltami ach zkiz luuzquiz ew vinu alznasacha. Jalla nižtaž alznasaž niiqui, zkiz luuz panž wjajrskatasacha ew vinuqui. Nekztan vinumi zkiz luuzmi pertisnasacha. Ew vinu ew zkiz luuzquiz panž alznasacha. Jalla nuž zumpacha cjesacha vinumi zkiz luuzmi.

JESUCRISTUCHA LAA ZOŃI CHJETINŃIQUI

¹⁸ Jesusaž tjajnan, tsjii judío žoñinacž jiliriqui irantichiča. Jesusiž yujcquin quillziča, tuž cjican:

—Wejt majtqui ticzñil jičha. Amqui wejt kjuya okasaž niiqui, naaquiz am persun kjaržtan lanznasacha. Nekztan naaqui žetaquiča.

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaqui tsijtscu nii jiliržtan ojkchiča tjajinta žoñinacžtanpacha. ²⁰ Jalla nuž okan, tsjaa laa maatak žonqui Jesusižquiz wirquiztan macjatžquichinča. Tunca paan wata ljok tjawksñi laakaz t'akjiri želintača. Jesusižquiz macjatžcu Jesusiž zquit puntallquiz lanzinča. ²¹ Ima macjatcan pinsichinča, “Wejrqui niíž zquitilla lanžcu žetaka wejrqui” cjican. ²² Jalla nuž lanztiquiztan Jesusaqui jalla naaža kjutñi kjutžcu naa maatak žoñ cherziča. Nekztan tuž cjichiča:

—Cullaca, tjup kuzziz cjee. Amiž tjapa kuztan criichiž cjen, žejtchi cjissamča.

Jalla nii orapacha žejtchin cjissinča.

²³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tira ojkchiča. Nii jilirž kjuya irantican Jesusaqui cherchiča, nii jilirž majt tjatzjapa banda pjujñinacaqui listutakalča, jalla nii. Nižaza žoñinacaqui ančaž kaacan aranchiča.

²⁴ Nuž cheržcu Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui tekztanž ulna. Taa uzqui anača ticzinqi, antiz tjajča.

Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan, žoñinacaqui niížquin tjasičha. ²⁵ Nekztanaqui Jesusaqui ninaca ulanskatchipanča. Nekztan luzcu, naaža ticzi uza kjarcu tanžcu, žinziča; žejtchinpacha. ²⁶ Jalla nekztanaqui tjapa kjutñi nii yokquin nii milajru quintu ojkchiča.

ZUR ZOŃINACA CHJETINTA

²⁷ Jalla nijwctan ulanžquitiquiztan pucultan zur žoñinacaqui niížquin apžquichiča, kjawcan:

—Davidž majchmaatquiztan tjoñi, wejrnača okznalla, —cjican.

28 Nekztan Jesusaž kjuya luztan nii zur žoñinacaqui niižquin macjatchiča. Nekztan Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejrqui ančhuc cherkatasacha, ¿jalla nii crii ančhucya?

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, criyuča.

29 Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacž čhujqui lanlanžinchiča. Nižaza cjichiča:

—Ančucaž tjapa kuztan criitiquiztan cherñi cjisna.

30 Nii orapacha ninacž čhujqui qui cherñi cjissiča. Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz zumpacha chiižinchiča, tuž cjican:

—Tii čhjetintaqui anaj jecmi zizla; ančhucmi anaž jeczquizimi chiičhiyaquiča.

31 Jesusaž nuž chiižinchiž cjenami, ninacaqui ulanžcu, tjapa yokaran nii čhjetinta quintu parličiča.

ANA CHIIÑI ZOÑI CHJETINTA

32 Nii kjuyquiztan ulnan yekjap žoñinacaqui tsjii zajraž tanta žoñi zjijcchiča. Zajraž tantiquiztan ana chiiñi atatča.

33 Nekztanaqui Jesusaqui nii zajra chjatkatchiča. Jalla nuž chjatkattiquiztan nii ana chiiñi žoñiqui chiyi kallantichiča. Zoñinaczi jalla nii cheržcu walja ispantichi cjissiča, tuž cjican:

—Tii Israel yokquiz ana wira tižtanaca cheriñtača wejr-nacqui.

34 Pero fariseo nžoñinaczi tuž cjetča:

—Tiiqui zajranacž jilirž aztankaz zajranaca chjatkatñiča.

35 Jesusaqui tjapa wajtquiztan watja nižaza jochquiztan jochi ojklaychiča, judío ajcz kjuyquizimi tjaajincan. Yooz mantuquiz kamz puntu chiižinchiča. Nižaza tjapaman laanacami nižaza jalle'a curpuchiznacami čhjetinchiča.

36 Zoñinaca cheržcu, ninaca okziča. Ana awatirchiz uuzanacžtakaz želatča. 37 Zoñinaca okzcu, Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wereral cjiwča. Zkalaqui walja žejlča. Pero zkala ajzñi žoñinacača upaqui. 38 Yooz Ejpqui zkal Patrunača. Jalla nižtiquiztan Yooz Patrunžquiztan mayiza, zkala ajzñi žoñi cuchnajo.

10

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

1 Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tuncapan illzta žoñinaca kjawziča. Nekztan ninacžquiz mantiz poder tjaachiča, zajranaca chjatkatzjapa, nižaza tjapaman laanacami jalle'a curpuchiznacami čhjetnajo.

² Nii tuncapan illzta apostolonacaqui jalla tižta tjuuchiz-nacatača: Primiruqui Simonatača, nižaza niž tsjii tjuuqui Pedro cjitazakaztača. Nekztan niž lajктаča, Andrés cjita. Nekztan Jacobotača, nižaza niž jila Juan. Nii pucultanaqui Zebedeož majchwichtača. ³ Nekztan Felipitača, Bartolometača, Tomastača, nižaza Mateotača. Nii Mateozti impuesto cobriñitača. Nekztan Jacobotača, Alfeož majchtača. Nekztan Lebeotača nižaza niž tsjii tjuuqui Tadeo cjitazakaztača. ⁴ Nekztan Simonatača, niiqui cananista cjita partiquiztantača. Ultimquiziqui Judas Iscariotetača, jalla niiqui Jesusiž quintra tarasunchiča.

ILLZTA ZOÑINACA CUCHANTA

⁵ Jesusaqui nii tuncapan illzta zoñinaca cuchanžquichiča, niž cuntiquiztan ojklajajo. Ima cuchanžcan tuž chiižinchiča:

—Judío yokquinpanž ojklayaquiča, Samaria yokquin nižaza yekja yokanacquin ana ojklayaquiča. ⁶ Israel wajtchiz zoñinacžquinkaz okaquiča. Jalla ninacaqui katchi uuzinacažtakaz žejlča. ⁷ Arajpach Yooz mantuquiz kamz timpu žcatžinžquiča. Jalla nii paljaycan ojklajžcaquiča. ⁸ Nižaza laanaca čhjetnaquiča. Nižaza ticzinaca jacatatskataquiča. Nižaza mojkchi janchichiz zoñinaca čhjetnaquiča. Nižaza zajranaca chjatkataquiča. Tii mantiz poderaqui ančhucaquiz nužukaz tjaatača. Jalla nižtiquiztan tii poderžtan zoñinacžquiz yanapžcu anaž čhjulumi mayaquiča pacajo.

⁹ Paaz ana chjichaquiča, kor paazmi, chiw paazmi, cobre paazmi. ¹⁰ Nižaza ana chjichaquiča žak quelzmi. Tsjii almilla alaja chjichaquiča. Nižaza ana iya čhjulumi chjichasača, ana yekja čhjatami, nižaza atsmi. Yooztajapa langžñinacžquiziqui čhjeriqui tjaata cjis waquiziča.

¹¹ Ančhucqui wajtquizimi jochquizimi irantižcuqui, zuma zoñipanž kjurznaquiča. Nuž zuma zoñi wachcuqui, niž kjuyquiz alujasaquiča, nii wajtquiztanami jochquiztanami ulanzcama. ¹² Tsjii kjuya luzcu, tsaanaquiča, “Ančhuc walipaj cjila”, cjican. ¹³ Nii kjuychiz zoñinaca zumažlaj niiqui, jalla ninacžtaqui walipanž cjequiča. Yekjapa zoñinacaqui ana zumažlaj niiqui, jalla ninacžtaqui čhjulumi anawalikaz cjequiča. ¹⁴ Jakziltat ančhuc ana risiwaquiž niiqui, nižaza ančhuc ana nonz pecaquiž niiqui, ninacžquiztan okaquiž ančhucqui. Nii kjuyquiztan ulnaquiča nižaza nii wajtquiztananaqui. Nekztan nii wajtquiztan kjojchquiz žcatchi pulpunaca tsajt tsajtsnaquiča. Jalla nii tsajt tsajttaqui siñalaž cjequiča ninacž quintra, ančhuc ana risiwchiž cjen. ¹⁵ Weraral cjiwča. Casticz tjuñquiziqui nii ančhuc ana zuma

risiwñi zoñinaczi juc'anti castictaž cjequiča, Sodoma cjita Gomorra cjita, jalla nii wajtchiz zoñinacžquiztan.

CHJAAWJKATÑINACA ZELAQUICHA

¹⁶ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Tii weriž chiizinta taku nonžna. Wejrqui ančhuc cuchnuča. Ančhucqui kitinacž taypiquiz ojklayaquiča, uuzanacažtakaz. Jalla nižtiquiztan ančhucqui walja kuzziz cjee. Listuž cjequiča žkoražtakaz, pero zuma paazjapa. ¹⁷ Ančhucqui persunpachaž walja cwitzazaquiča. Ančhucqui jilirinacžquin intirjita cjequiča; nižaza ajcz kjuyquiz wjajttaž cjequiča. ¹⁸ Nižaza ančhucqui wejt puntuquiztan parličiž cjen chjichtaž cjequiča prefectonacžquinami, nižaza tsjan chawjc jilirinacžquinami. Nekztan ančhucqui wejt puntuquiztan chiyaquiča, nii jilirinacž yujcquizimi, nižaza ana judío wajtchiz zoñinacž yujcquizimi. ¹⁹ Jilirinacžquiz intirjitaž cjenami, ana kuz turwaysi cjequiča, čjulut ančhuc kjaaznačhaja, nižaza jaknužt kjaaznačhaja, jalla nii. Jilirinacž yujcquiz prisintiz ora, Yoozqui ančuca kuzquiz chiiz taku tjaaquiča, jaknužt chiizalaj, nii. ²⁰ Ančuca persun kuzquiztan anaž chiyaquiča. Antiz ančuca Yooz Ejpž Espíritu Santuqui ančhuc chiikataquiča.

²¹ Nii timpuquiziqui zoñinacaqui persun jilž quintra aptjapznaquiča persun jila conkatzjapa. Nižaza ejpnacaqui persun maatinacž quintra aptjapznaquiča. Maatinaczi persun maa ejpnacž quintra zakaz aptjapznaquiča, persun ejpnaca conkatzjapa. ²² Tjapa ana criichi zoñinacaqui ančucaquiz ch'aanaquiča wejt puntu parličiž cjen. Pero jakziltat ticzcama wali tjurt'iñi kuzziz cječhaj niiqui, liwriitaž cjequiča, Yooztan wiñaya kamzjapa. ²³ Tsjii wajtchiz zoñinacaqui ančhuc chjatkataquiž niiqui, ninacžquiztan yekja wajtquin okaquiča. Weraral cjiwča, wejrqui arajpachquiztan cuchanžquita Zoñtča. Ima weriž tii muntuquiz wilta tjonan, ančhucqui tjapa Israel watjanacžquin anaž iranti atasacha.

²⁴ Tjaajinta zoñiqui niž tjaajiñizquiztan anaž juc'anti cjesacha. Nižaza piyunaqui niž patrunžquiztan anaž juc'anti cjesacha. ²⁵ Tsjii tjaajinta zoñiqui niž tjaajiñiz irata, jalla nižta tjaajiñiz cjisnaquiž niiqui, cuntintuž cjis waquiziča. Nižaza tsjii piyunaqui niž patrunž irata, jalla nižta patrunaž cjisnaquiž niiqui, cuntintuž cjis waquiziča. Nonžna ančhucqui, quintra zoñinacaqui “Beelzebú” cjican zajra jilirž tjuužtan wejtquiz tjuuskataquiž niiqui, ančucaquiz juc'ant anawal tjuužtanž tjuuskataquiča. Wejrqui kjuychiz patrunžtakaztča, ančhuczi wejt kjuy familiažtakazza.

²⁶ Jalla nižtiquiztan ančhucqui anaž žoñi eksna. Tjapa chjozakuñ tjaajintami zuma kjana ziztaž cjequiča. Nižaza tjapa jamazit tjaajintami nižtazakaz zuma kjana ziztapankaz cjequiča. ²⁷ Tjapa weriž chjozaka tjaajintanacami ančhucqui žoñinacž yujcquiz kjanacama paljayaquiča. Nižaza tjapa weriž jamazit tjaajintanacami ančhucqui paljayaquiča, tjapa žoñinaca nonzjapa. ²⁸ Nonžna ančhucqui, anača eksqui tii curpu alaja conñinacžquizimi. Ninacaqui animuqui anaž conasača. Antiz Yoozquizpan eksna. Jalla niičha curpumi animumi infiernuquin wiñaya t'akjisiskatñiqui.

²⁹ Tsjii paaztan pizc wežlanaca kjayasača. Jalla nuž koluc valorchiz kjayžcumi ančuca Yooz Ejpqui ninaca cwitiča. Yooz Ejpž ana munan, tsjii wežlaqui anaž ticznasača. ³⁰ Jilanaca, Yooz Ejpqui tjapa ančuca ach charanaca kanžintača. ³¹ Jalla nižtiquiztan anaž čhjulquiztanami eksna. Wežlanacžquiztan ančhucča juc'ant valorchizqui. Yooz Ejpqui ančhuc juc'anti cwitaquiča wežlanacžquiztan.

³² Jakziltat parti žoñž yujcquiz wejt favora cječhaj niiqui, nižazakal wejrqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz nii žoñž favora chiyacha. ³³ Nižaza jakziltat parti žoñž yujcquiz wejr ana pajñi nicačhaj niiqui, nižaza wejrqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz nii žoñž quintra ana pajñi zakal chiyacha.

³⁴ Tii taku nonžna. Weriž tjontiquiztan žoñinacaqui ana zumquin cjequiča; quintrasñi cjequiča. Nekztan aptjapznaquiča. Ana criichinacaqui criichi žoñinacž quintra cjequiča. ³⁵ Weriž tjontiquiztan tsjii maatiqui persun ejpžjapa quintraž cjequiča. Nižaza tsjaa majtqui persun maajapa quintra cjequiča. Nižaza tsjaa wazmi persun kjan maajapa quintra cjequiča. ³⁶ Jalla nižta zapa mayni familianacaqui ninacporož quintraž cjequiča. ³⁷ Jakziltat persun maa ejpžquizkaz kuzziz cječhaja, jalla niiqui anaž wejt partiquiz cjichuca cjesača. Nižaza jakziltat persun ocjalžquizkaz kayazt'ačhaja, jalla niiqui anaž wejt partiquiz cjichuca cjesača. ³⁸ Jakziltat wejt partiquiz cjis pecčhaj niiqui, tjapa kuztanž wejtquiz cjistanča. Sufrisjapaqui listoј cjila, ticzcama. Ana nižta wejtquin tjapa kuztan cječhaj niiqui, anaž wejt partiquiz cjichuca cjesača. ³⁹ Jakziltat weriž cjen persun anazum kamañquiztan ana jaytačhaja, jalla niiqui ultimquiziqui ana liwriita cjesača. Nižaza jakziltat weriž cjen persun anazum kamañquiztan jaytačhaja, jalla niiqui ultimquiziqui liwriitaž cjequiča; Yooztan wiñaya zuma kamaquiča.

⁴⁰ Jequit ančhuc risiwčhaja, nižaza wejrmi zakaz risiwča. Nižaza jequit wejr risiwčhaja, jalla niiqui nižazakaz wejt Yooz Ejpmi risiwča. ⁴¹ Jequit tsjii Yooziž cuchanta profeta

risiwaquič ž niiqui, jalla niiqui profetažtakaz honorchiz zakaz cjequiča. Nižaza jequit tsjii Yooz kuzcama kamñi žoñi risiwačhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama kamñiž premio, jalla nižtakaz honorchiz cjequiča. ⁴² Nižaza jequit tsjii wejtquin kuzziz žoñžquiz yanapačhaja, jalla niiqui honorchiz zakaz cjequiča. Jequit wejtquin criichi žoñžquiz tsjii tasa kjaz onačhaja, jalla niiqui honorchiz zakaz cjequiča. —Jalla nuž chiichiča Jesusaqui.

11

JUAN BAUTISTAZ CUCHANZQUITA ZOÑI

¹ Niiž tuncapan illzta žoñinacžquiz tjaažinz žeržcu, nekztan Jesusaqui ojkičiča, yekja watjanac kjutñi. Wajtquiztan watja ojklayčiča, žoñinacžquiz tjaažni, nižaza Yooz taku paljaji.

² Juanqui nii oraqui carsilquiztača. Jalla nicju Cristuž ojklaytanaca quintu nončiča. Nekztanaqui Juanqui tsjii kjažt mazinaca Jesusa pewczñi cuchanžquichiča. Nekztan irantižcu Jesusižquiz ³ pewcziča, tuž cjican:

—Cristuqui tjoniz cjispacha; ¿Amj Yoozquiztan cuchanžquita Cristumkaya? ¿Už yekjaž tjewznasa, jaa?

⁴ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Jaknužt cherčhaja nonžaja, jalla nii tjappachaž Juanžquiz quint'izcaquiča ančhucqui. ⁵ Zur žoñinacac cherča, Zuch žoñinacaqui ojklayča. Mojkchi janchichiz žoñinacaqui čhjetintača. Oñi žoñinacaqui nonža. Nižaza ticzi žoñinacaqui jacatatskattača. Nižaza pobre žoñinacžquiz Yooz liwriiñi taku paljaytapanča. ⁶ Jakzilat weriž paatanaca cheržcu, nižaza weriž chiitanaca nonžcu, ana kuz turwayzižlaj niiqui, walipanikaz cjequiča.

JUAN BAUTISTA PUNTU

⁷⁻⁸ Jalla ninacaž ojktan, Jesusaqui chiyi kallantichiča Juanž puntuquiztan. Žoñinacžquiz tuž cjičiča:

—Ch'ekti yokquin, ¿čhulu cherzñi ojkinčhuctaya? ¿Tjamiž tjizinta caña cherzñi ojkinčhuctajo? Anačhay. ¿Fino zquiti cujtchi žoñi cherzñi ojkinčhuctajo? Čhawjc jilirž kjuyquin zuma zquiti cujtchi žoñi žejlča. Jalla nii zizza ančhucqui. ⁹ ¿Čhulu cherzñi ojkinčhuctaya? ¿Yooz cuntiquiztan chiiñi profeta cherzñi ojkinčhuctaya? Jesalla, ultim werara nuž ojkinčhucča. Juanqui tuquita profetanacžquiztan juc'ant chekanča. ¹⁰ Juanž puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Ejpqui tsjii žoñi cuchanžcaquiča ima Cristuž Yooz taku paljaji ojklayan. Nii žoñiqui Israel žoñinacžquiz Cristu zuma tjewskataquiča”.

¹¹ Weraral cjiwĉha. Juan Bautistaĉha parti Źoňž maati-nacžquiztan tsjan juc'antiqui. Pero chjul Yooz maatimi Źoňž maatiquiztan tsjan juc'antiĉha. Arajpach Yoozquin kuzziz Źoňinacaĉha Yooz maatinacaqui.

¹² 'Juanž tjontiquiztan anzcama muzpa Źoňinacaqui ts'acjazcan arajpach Yooz mantuquiz luz pecĉha; walja tjapa aztan nižaza tjapa kuztan luz pecĉha. ¹³ Juanž tjonzcama, tjapa tuquita profetanacž chiitanacami nižaza Moisés liinacami arajpach Yooz cuchanžquita puntuquiztan chiiĉha. ¹⁴ Elías cjita profetaqui wilta tjoniz cjispacha; nii Elias tjonz cuntiquiztanĉha Juan Bautistaqui. Jalla niic weraraĉha. Nuž criiz waquiziĉha. ¹⁵ Jakziltaĉhalaj nonžni cjunchiz, jalla niiqui tii chiitaqui nonžna.

¹⁶ '¿Kjažtat tii timpuquiz žejlŋi Źoňinacajo? ¿Jecnaca iratat tinacajo? Jalla tižta ocjalanacažtakazza tinacaqui. Yekjap ocjalanacaqui palazquin julzi uzinĉha, nižaza ninacž mazi-naca kjawkjawža, tuž cjican: ¹⁷ "Tsajtsjapa pincallu pjuch-inĉha. Anĉhuczi ana tsajtchinĉhucĉha. Nižaza kaayikaayi wirzu itzinĉha. Anĉhuczi ana kaachinĉhucĉha". Jalla nuž cjichiĉha ocjalanacaqui. Jalla nižta irataĉha tii timpuquiz žejlŋi Źoňinacaqui. ¹⁸ Juan tjonchiĉha. Niiqui zumanaca ana lujlŋiĉha, nižaza ana licŋiĉha. Jalla nižtiquiztan anĉhucqui tuž cjiňhucĉha, "Juanqui zajraž tantaĉha" cjican. ¹⁹ Niiž wiruŋaqui wejrqui tjonchinĉha, arajpach Yooz Ejpž cuchanžquita Źoňi. Wejrqui zumanaca luluĉha, nižaza licuĉha. Jalla nižtiquiztan anĉhucqui wejt puntuquiztan cjiĉha: "Niiĉha ancha lujlŋiui, nižaza licŋiui, nižaza niiĉha ujchiz Źoňinacž maziui, nižaza anawali impuesto cobriňinacž maziui". Jalla nuž cjiňhucĉha wejt puntuquiztan. Tuž zakal cjiwĉha: Yooz puntu zuma zizŋi Źoňinacaqui Yooz tjaaajintacama kamĉha.

ANA YOOZQUIN KUZZIZ ŽOŇINACA

²⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui chiichiĉha, chojru kuzziz Źoňinacž puntu. Tsjii watjanacquiz ancha milajrunaca paachiĉha. Pero nii wajtchiz Źoňinaczi persun uj ana pajchiĉha; nižaza kuznaca ana campiichiĉha. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninacžquiz ayjatchiĉha, tuž cjican:

²¹ —Corazín wajtchiz Źoňinaca, anĉhucaquiz ancha anawaliž wataquiĉha. Nižaza Betsaida wajtchiz Źoňinaca, anĉhucaquiz ancha anawalizakaz wataquiĉha. Anĉhuca watjanacquiziqui walja milajrunaca paachinĉha. Tiro cjita nižaza Sidón cjita watjanacquiz nii milajrunaca paataž cjitasaz niiqui, nii ortanpacha nii wajtchiz Źoňinacaqui Yoozquin kuzziz cjitasacĉha; nižaza "ujchizpanĉha wejrnacqui, pertunalla", cjitasacĉha. Nižaza uj zint'izcu

nii wajtchiz žoñinacaqui llaquita kuz kjanapacha tjeezñi cjitasača, lutu zquti cujtžcu, nižaza achquiz kjupžtan tjałžcu. ²² Jalla nižtiquiztan ančhucqui juyzu casticz tjuñquiziqui juc'anti castictaž cjequiča nii Tiro cjita nižaza Sidón cjita watjanacchiz žoñinacžquiztan. ²³ Capernaum wajtchiz žoñinaca, ¿kjažtiquiztan ančhucqui pinsejo, “Yoozqui učhum honorchiz cjizkataquiča”, cjicanajo? Anaž nuž cjesača. Pero ančhuczti kozzuc tjojttaž cjequiča infiernuquin sufrisjapa, ujchiz žoñinacžtan chica. Ančuca wajtquiziqui walja milajrunaca paachinča. Sodoma cjita wajtquiz nii milajrunaca paataž cjitasaž niiqui, nii watjaqui anz tii tjuñinaca žejltasača. ²⁴ Jalla nižtiquiztan nii juyzu casticz tjuñquiziqui ančhucqui juc'anti castictaž cjequiča, Sodoma wajtchiz žoñinacžquiztan.

YOOZQUIN KUZIZ ŽOÑINACA

²⁵ Jalla nii orazakaz Jesusaqui chiichiča:

—Wejt Yooz Tata, amqui honorchizam cjlalla. Arajpachquin žejlñinacami tii muntuquiz žejlñinacami amča mantiñamqui. Amqui humilde žoñinacžquiz chjozaka tjaajinta tjeezamča. Zizñi žoñinacžquizimi intintazñi žoñinacžquizimi nii chjozaka tjaajintanacami ana zizkatchamča. ²⁶ Yooz Tata, amiž muntaqui nužuča.

²⁷ Yooz Tata, tjapa amiž ziztanacaqui wejtquiz tjaajinchamča. Ultimquiziqui anaž jecmi wejr am Majch zumpacha pajča. Am alaja wejr zumpacha pajča. Nižaza anaž jecmi am Yooz Ejp zumpacha pajča. Wejr alaja am zuma pajuča. Nižaza jakziltižquiz wejrqui zizkatz pecačhaja, jalla ninacazakaz am zuma pajasača. ²⁸ Ančhucqui jakziltat ana zumanacquiztan otchižlaj niiqui, wejtquizza macjatžca. Nižaza jakziltat persun aztan Yooz watja irantiz otchižlaj niiqui, wejtquizza macjatžca. Weril ančucaquiz jeezkatatača. ²⁹ Wejrqui pasinsis kuzziztča, nižaza humilde kuzziztča. Jalla nižtiquiztan weriž tjaata kamaña catoka; nižaza wejt puntuquiztan zizñi cjee. Nekztan persun kuz jeejz wachaquiča. ³⁰ Weriž tjaata kamañaqui anača ch'ama, nižaza wejt manta paazqui cježakazza.

12

JEEJZ TJUÑI QUINTU

¹ Tsji jeejz tjuñquiziqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžtan čhjecta zkalanac taypiranž okatča. Tjaajinta žoñinacaqui čhjeri eeskatchiča. Nekztan ninacaqui tric oz chjojlunaca kjajpžcu, tric ujlchiča. ² Fariseo žoñinacaqui jalla nižta paañi cheržcu, Jesusižquiz cjichiča:

—Chera, tii amiž tjaajinta žoñinacaqui trabajla. Jeejz tjuñquiziqui nižta trabajzqui ućhum lii quintrala. —Jalla nuž čhiican ujchiz jwes pecatča. ³ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Anćhucqui tuž liichinćhucča, ¿anajaa? Chjeri eecznanacqui David cjita žoñiqui niž mazinacžtan tižta paachiča. ⁴ Niiqui Yooz timpluquin luzcu Yooz yujcquin nonžta t'antanaca lujlchiča. Chjul žoñimi anapantača permitta nii t'antac lujlžqui. Lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacapankaz lulasača. Pero nii Davidzti lujlchipanča. Nižaza niž mazinacaqui nii t'anta lujlchizakazza. ⁵ Nižaza Moisés liiquiz tižta liichinćhucž, ¿ana jaa? Jeejz tjuñquiziqui timplu jilirinacaqui ana jeejžla. Jalla nuž ana jeejztiquiztanaqui, ninacžtajapa anaž ujchiz cjesača. ⁶ Anćhucacqui cjiwča. Tekz tsjiiča timpluquiztan juc'ant chekanaqui. ⁷ Nižaza anćhucqui cjiirta Yooz taku ana intintazžinćhucča. Yooz taku tuž cjiča: “Wejrqui wilana jawkñi žoñinaca anal pecuča. Okžñi kuzziz žoñinacapan pecuča”. Tii Yooz taku intintaztasajž niiqui, anaž anćhucqui tii žoñinaca ujchiz jwes pectasača. Tii žoñinacaqui jaziqui anaž uj paača. ⁸ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrpanikal jeejz tjuñquizimi mantasača.

KJARA KJONCHI ŽOÑI ČHJETINTA

⁹ Jalla nekztanaqui najwcchuc ojkžcu judío ajcz kjuyquiz luzžiča. ¹⁰ Jalla nicju tsjii žoñi želatča kjara kjonchi. Tsjii quintra žoñinacaqui uj jwesjapa Jesusižquiz pewcziča tuž cjican:

—¿Jeejz tjuñquiziqui žoñi čhjetinz cjesaya, už anapan cjesaj? nuž cjican pewcziča.

¹¹ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Jeejz tjuñquiziqui uuzac tujquiz tjojtsiž cjesajž niiqui, ¿kjaža anćhuczti tujquiztan uuzaa joožñi ana okasajo? ¹² Pero žoñiqui uuzižquiztan juc'antiž walča. Jalla nižtiquiztan jeejz tjuñquizimi anača lii quintra zuma paazqui.

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui laa žoñžquiz cjichiča:

—Am kjara zjiica.

Nekztan žejtchi cjissiča, nii tsjii kjara wiwuž nižtapacha. ¹⁴ Jalla nekztanaqui fariseo žoñinacaqui ulanžcu, Jesusiž conz-japa kazžiča.

¹⁵ Jalla nii zizcu Jesusaqui najwcchuc ojkchiča. Nižaza muzpa žoñinacaqui Jesusižquiz apžiča. Jesusaqui tjapa nii apžñi laanaca čhjetinchiča. ¹⁶ Nekztan ninacžquiz man-tičiča, ana jeczquizimi Jesusiž čhjetinñi puntuquiztan par-lajo, nii.

PROFETAZ CHIITA TAKU CUMPLITA

¹⁷ Jalla nižta ojklaycan, Jesusaqui Isaías profetaž cjiirta taku nužquiz cumplissičha. Yoozqui Isaíasquiz tuž cjiirkatchičha: ¹⁸ “Jalla tiičha weriž illzta žoñiqui, weriž mantitacama ojklayñi žoñi. Jalla nižquin kayazt'uča. Niiž cjen cuntintutčha wejrqui. Jalla nuž cjičha Yoozqui. Wejt Espiritu Santuqui niiž kuzquiz cjequičha. Niiqui yekja watjanacchiz žoñinacžquin Yooz liwriñi taku paljayaquičha. ¹⁹ Žoñinacžquizimi ana ch'aanaquičha, nižaza ana kjawaquičha. Calliran alto joržtan ana paljayaquičha. ²⁰ Tsjii tjuwanta cañami anaž kjolaquičha. Nižaza ch'aman asñi michami anaž tjesaquičha, niiž ultimpacha legal mantiz tjuñicama. ²¹ Niiž cjen yekja watjanacchiz žoñinacaqui zuma liwriiz tjuñi tjewznaquičha”.

Jalla nuž Jesusiž puntuquiztan Yooz takuqui cjičha.

JESUSIZ QUINTRA CHIICHA

²² Jalla nekztanaqui tsjii laa žoñiqui Jesusižquin chjichtatačha. Nii žoñiqui zajraž tantaž cjen zuratačha, nižaza ana chiiñitačha. Jesusaqui nii žoñi čhjetinchičha. Jalla nižtiquiztan cherñi chiiñi cjissičha. ²³ Jalla nuž čhjetintiquiztan tjapa žoñinacaqui ispantichičha tuž cjican:

—¿Tiiž Davidž majchmajtquiztan tjonñi cjesaya? ¿Tiipan Cristo cjesaya?

²⁴ Nii nonžcu fariseo žoñinacaqui tuž cjichičha:

—Tiiqui ana wal žoñikalala. Zajranacž Beelzebú jilirž az-tankaz yekja zajranaca chjatkatcha.

²⁵ Jesusaqui ninacž pinsitanaca zizzičha, jalla nižtiquiztan ninacžquiz cjichičha:

—Jakzilta nacionamiž partira partira t'akznaquiž niiqui, nižaza t'aka t'aka kichasaquiž niiqui, k'ala tjatantaž cjequičha. Tsjii watjamiž nižaza tsjii kjuya familiamiž nižta t'aka t'aka cjisnaquiž niiqui, anaž tjurasacha. ²⁶ Jalla nižta irata Satanás diabluqui persun partira chjatkattasaž niiqui, niipacha t'akztasačha. Jalla nuž t'akžtiquiztan niiž mantiz azi anaž tjurasacha. ²⁷ Ančhucqui wejt puntuquiztan cjiñčhucčha, “Beelzebú diabluž aztan zajranaca chjatkatcha”. Jalla nuž cjiñčhucčha. Jalla nužuzlaj niiqui, ¿ject ančhucua partira žoñinacžquiz azi tjaažjo, zajranaca chjatkatz-japajo? Jalla nižtiquiztan kjanapachaž wejt puntuquiztan tsjii kjutñi chiichinčhucčha, nii. ²⁸ Wejrzi Yooz Espiritu Santuž aztan zajranaca chjatkatiñčha. Jalla niicž cjičha, Yooz mantiz timpu ančhucuaquiz žcatžinžquičha, nii.

²⁹ Tsjilla cjesačha. Anaž jecmi tsjii azziz žoñž kjuyquiziqui luzi atasačha; nižaza anaž niiž kinakunacami jwesi atasačha,

ima čhejlcanaqui. Nii čhejlžcu, nekztan tjapa kinakunaca jwesi luzasača.

³⁰ Jecčhalaj ana wejt favora, niiqui wejt quintrača. Nižaza jequit wejttan chica Yooz kjutñi žoñinaca ana macjatskatčaja, jalla niiqui žoñinacaž Yoozquiztan tirkatča.

³¹ Jazic ančucaquiz chiyučha, tuž cjican: tjapa ujnacami nižaza tjapa ana zum takunacami pertuntaž cjesača. Pero jakzilta žoñit Yooz Espíritu Santuž quintra chiyáčhaj niiqui, anaž pertuntaž cjesača. Nii žoñiqui wiñaya ujchiz cjequiča.

³² Jakzilta žoñit wejt quintra chiyáčhaj niiqui, pertuntaž cjesača. Pero jakzilta žoñit Yooz Espíritu Santuž quintra chiyáčhaj niiqui, anaž pertuntaž cjequiča. Nii žoñiqui wiñaya ujchiz cjequiča; anawira pertuntaž cjequiča.

FRUTANAC PUNTU

³³ Nekztan Jesusaqui tjaajinchiča, tuž cjican:

—Zuma muntižlaj niiqui, zuma frutaž pookča. Nižaza ana zuma muntižlaj niiqui, ana zuma frutaž pookča. Jalla nižtiquiztan muntiqui niž frutquiztan pajza, zuma ana zuma, jalla nii. ³⁴ Zkoražtakaz ančucqui, ana zum žoñčucča. ¿Kjažža ančucqui zumanaca chiyasajo? Ančuca kuzquiz pinsitaqui ana zuma parijula. Jaziqui ančucča anazumanacapan chiiñinacaqui. ³⁵ Tsji zuma žoñiqui zuma chiiča, niž zuma kuzquiztan. Nizaza tsji ana zum žoñizti ana zumapaž chiiča, niž ana zuma kuzquiztan. Jaknužt kuzquiz pinsičaja, jalla nuž chiiča žoñinacami.

³⁶ Ančucaquiz cjiwčha, juyzu casticz tjuñquiziqui zapa mayni cwinta tjaastanča, tjapa ana zuma chiitanacami.

³⁷ Ančucaž chiitiquiztan jama jusjitaž cjequiča, ujchiz cječhaja, ana ujchiz cječhaja, nuž.

ANA CRIICHI ŽOÑINACA

³⁸ Jalla nekztanaqui yekjap fariseo žoñinacaqui lii tjaajiñi maestruncžtan Jesusižquiz cjichiča:

—Maestro, am milajru paañi cherz pecučha.

³⁹ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Ana zum žoñinacčucča. Ana Yoozquin kuzziz žoñinacčucča. ¿Kjažt tsji milajru mayčha, zinalažtakaz? Jonáz cjita profetž zinala, niikaz ančucaquiz tjaata cjequiča. ⁴⁰ Jonasqui pajk ch'iz pjuchquiz žejlchiča čhjep majžtan čhjep aramžtan. Jalla nižta irata wejrqui tii yok koztan kamača čhjep majžtan čhjep aramžtan.

⁴¹ Juyzu tjuñquiziqui, jalla nii casticz tjuñquiziqui Nínive wajtchiz žoñinacaqui jacatataquiča. Nekztan ninacaqui tii timpuquiz kamñi žoñinacž uj tjeeskataquiča. Jonás Yooz taku paljaytiquiztan ninacaqui Yoozquin kuzziz cjissiča. Pero wejrtča Jonasquiztan juc'ant chekanaqui.

Tii timpuquiz kamñi zoñinacazti anaž Yoozquin kuz tjaacha. ⁴² Nižaza casticz tjuñquiziqui tsjaa waruta maatak jilirqui jacatataquiča. Nekztan naaqui tii timpuquiz kamñi zoñinacž uj tjeeskataquiča. Naaqui najwkta yokquiztan tjonchinča Salomonžtan zali, nižaza niž zuma razunchiz taku nonzñi. Pero tejkz wejrtča Salomonquiztan tsjan juc'ant chekanaqui. Pero tii timpuquiz kamñi zoñinacazti wejt taku anaž nonz pecča.

ZAJRA PUNTU

⁴³ Tsjii zakal quint'asača. Tsjii zajraqui zoñžquiztan ulanžcu kjoñ yokaran ojklayñitača, jeejzjapa kjurcan. Ana jeejz watžcuqui, kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: ⁴⁴ “Jaziqui wejr quepaka jakziquiztan ulanzquitučhaja, jalla nicju”. Jalla nuž quejpžcu nii zoñžtan wilta zalchiča. Nii zoñiqui pewžta kjuyažtakaztača, cuza žcayi, azquitžta, pero laachitača. ⁴⁵ Jalla nuž zaltiquiztan nii zajraqui pakallak juc'ant anawali zajranaca zjijqui ojkchiča. Zajranaca zjijcžcu, tjappacha nii zoñž kuzquiz luzziča. Jalla nižtiquiztan nii zoñiqui juc'ant ana waliž cjissiča tuquita kamzquiztan. Jalla nižta irata tii ana zum zoñinacžquiz wataquiča. —Jalla nuž quint'ichiča Jesusaqui.

JESUSIZ FAMILIA

⁴⁶ Jesusaqui iyapanž zoninacžquiz chiyatča. Jalla nuž chiyani niž maaqui lajknacžtan irantižquichiča. Zoñinacž tjiiquin želan, nižtan parlis pecatča. ⁴⁷ Tsjii zoñiqui Jesusižquiz mazziča, tuž cjican:

—Am maa lajknacžtanpacha tii tjiiquiz žejlča. Am kjawž, amtanž parlis pecča.

⁴⁸ Jesusaqui mazñi zoñžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—¿Ject wejt maaya? ¿Ject wejt jilanacaya?

⁴⁹ Jalla nuž chiižcu tjaajinta zoñinacž kjutñi kjaržtan tjeeziča, nižaza cjichiča:

—Tinacača wejt maami, wejt jilanacami. ⁵⁰ Jecnacami wejt arajpach Yooz Ejpž kuzcama kamčhaja, jalla ninacača wejt jilanacami, wejt cullaquinacami, wejt maami.

13

ZKALA CHJACZ QUINTU

¹ Nii noojpacha Jesusaqui kjuyquiztan ulanchiča. Kot kjutñi ojkžcu kot atquiz julziča. ² Jakziquin nii želatčhaja, jalla nicju zoñinacami walja ajcziča. Jalla nižtiquiztan tjaajinzjapa tsjii warcuquiz luzziča. Nekz julziča. Tjappacha zoñinacami kot at tjiiquiz žejlchiča. ³ Jalla nekztanaqui

Jesusaqui žoñinacžquiz walja Yooz puntunaca tjaajinchiča, tjapaman quintunacžtan. Jalla nuž tjaajincan tuž cjichiča:

—Tsji žoñiqui zkal čhjaqui tewcchiča. ⁴ Zkala čhjaccan, parti simillaqui jicz latuquiz tjojtsiča. Nekztan wežlakaz nii simillac ilziqui. ⁵ Parti simillazti maz yokaran tjojtsiča. Nekziqui anaž wacchi pjila želatča. Nekztan koloculla pjila želan ratulla jeczicha. ⁶ Jalla nuž jecztiquiztan sii kjakiqui ujchiča; koluc sep'allchiztača nekztan. Ratulla kjonchiča. ⁷ Parti simillazti ch'ap ch'ap yokaran tjojtsiča. Ch'apinacakazza ancha pajkchiqiu, nižaza atipchiqiu. ⁸ Parti simillazti zuma yokquiz tjojtsiča. Nekztan zuma pookchiča. Yekjap simillaqui patac čhjerchiz zapa zkal ozquiz pookchiča; nižaza yekjap simillaqui sojta tuncan čhjerchiz zapa zkal ozquiz pookchiča; yekjap simillaqui quinsa tuncan čhjerchiz pookchiča. ⁹ Jakziltažlaja nonžni cjuñchiz niqiu, nonžla.

¹⁰ Jalla nekztanaqui tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz macjatchiča, nižaza pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan am nižta quintunacžtankaz žoñinacžquiz tjaajinya?

¹¹ Jesusaqui kjaaziča tuž cjican:

—Arajpach Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan ch'aman intintazzuca quintunacžtan tjaajnuča. Ančhucaquizkaz Yoozqui zizkatz munča nii puntunacquiztanaqui. Parti žoñinacžquiziqui Yoozqui ana zizkatz munča. ¹² Jequit zizačhaja, jalla nižquiziqui juc'ant tjaajinz tjaataž cjequiča. Nekztan zumpacha zizniž cjequiča. Jequit ana zizačhaja, jalla niž kuzquiztan kjañtaž cjequiča nii ana intintaztanacaqui. ¹³ Jalla nižtiquiztan wejrqui tižta quintunacžtan paljayuča. Parti žoñinacaqui weriž paata cheržcumi ana cherchižtakaz cjissa. Nižaza weriž chiita taku nonžcumi, ana nonžnižtakaz tucča; ana intintazni žoñinacča ninacaqui. ¹⁴ Jalla nižta cjissiž cjen, Isaías profetž taku cumplissa. Jalla tuž Isaíasqui cjižrchiča:

“Ančhucqui nonznaquiča. Nonžcu, ana intintazaquiča.

Nižazaž cheraquiča. Cheržcu, anaž tantiyasaquiča.

¹⁵ Tii žoñinacž kuznacaqui chojru cjissiča; ana zumaž nonža. Nižaza čhjujchiz cjenami ana cheržni atča, zur žoñižtakaz. Jalla nuž cjisnaquiča, ana cheržni cjisjapa, nižaza ana nonžni cjisjapa, nižaza ana kuzquiz intintiñi cjisjapa, nižaza ana wejtquin macjatzjapa. Ana wejtquin tjontiquiztan, ana liwriita cjesača”.

¹⁶ ‘Ančhucča cuntintu. Ančhucqui cheržni žoñinacčhucča. Nižaza nonžni žoñinacčhucča. Ančhucča Yooziž wintižtaqui. ¹⁷ Wereral cjiwča. Wacchi

profetanacami nižaza zuma kuzziz žoñinacami ančhucadž chertanaca chertz zakaz pecatča. Pero ana cherchiča. Nižaza ančhucadž nonžtanaca nonz zakaz pecatča. Pero ana nonziča. Ančhuczi cherchinčucča, nižaza nonzinčucča. ¹⁸ Jazic ančhucž nonžnalla. Jalla tuž cjiča nii zkala čhjacz quintuqui. ¹⁹ Nii jicz latuquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacača. Ninacaqui arajpach Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan nonzcanpacha, ana intintazza. Diabluqui ninacž kuzquiz tjonžcu, ninacaž intintazta kjañča. ²⁰ Nižaza nii maz yokquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacača. Ninacaqui Yooz taku nonžcu nii ora cuntintuž nonža; cuntintuž catokča. ²¹ Pero ninacaqui ana tjapa kuztan catoktiquiztan zkoluc zep'ichiz zkalažtakazza. Jalla nižtiquiztan ana tjuraquiča. Yooz taku criichiž cjen, sufraquiča; nižaza chjaawjkattaž cjequiča. Jalla nekztan orallaž quejpsnaquiča. ²² Nižaza nii ch'ap yokquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacača. Ninacaqui Yooz taku nonžcu, catokča. Pero nekztan juc'anti kuz tjaača tii muntu cusasanacquiz. Wali jiru kamzpanž pecča. Persun kuzquiz pectiquiztanaqui Yooz taku tjažta ninacž kuzquiz. Jaziqi ana zuma kamča; ana pookñi zkalažtakaz kamča. ²³ Nižaza nii zum yokquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacača. Ninacaqui Yooz taku nonžcu, zuma tjapa kuz catokča; zuma intintiča. Jalla nižtiquiztan zuma kamañchiz cjissa, zuma pookchi zkalažtakaz. Nii zuma pookñi žoñinacaqui zuma kamañchizpanž cjissa, jaknužt tsjii simillaqui patac čhjerchiz, sojta tunc čhjerchiz, quinsa tunc čhjerchiz pookčhaja, jalla nižtača.

ANA WAL PASTU QUINTU

²⁴ Tsjii quintužtan quint'ichiča Jesusaqui, tuž cjican:

—Arajpach mantiñi Yooz puntuqui jalla tužuča. Tsjii žoñiqui zuma similla čhjaczhiča zkal yokquiz. ²⁵ Tjapa niž kjuychiz žoñinacadž tjan, tsjii quintra žoñiqui tjonchiča. Nekztan zkalquiz ana wal pastunaca čhjaczhiča. Jalla nuž ana wal čhjaczcu, ojkchiča. ²⁶ Nii tric zkala jecztan, chicapacha pajkchiča nii ana wal pastunacaqui. Nižaza pizcpacha pookchiča. ²⁷ Jalla nii cheržcu, nii piyunanacaqui patrunžquin mazñi ojkchiča. Niižquin mazziča, tuž cjican: “Wejt Patruna, amiž čhjecta simillaqui zumažlaj niiqui, ¿jakziquiztan tii ana wal simillanaca pajkchitaya?” ²⁸ Patrunaqui kjaaziča, tuž cjican: “Tsjii quintra žoñiqui nižta paačhani”. Jalla nekztanaqui piyunanacaqui pewcziča tuž cjican: “¿Wejrnacqui nii ana wal pastunaca k'achasaya?” ²⁹ Nii patrunaqui cjichiča: “Ana k'achaquiča. Ana wal pastu k'achcan yekjap tricžtanpachaž k'achnasača. ³⁰ Antiz pizcpacha pajkla,

cujich timpu tjonzcama. Jalla nekztan wejt piyunacnacaqui cuchantaž cjequiča. Ninacaqui anawal pastunaca ricujaquiča. Nekztan kojchquiz čhejlznaquiča ujjapa. Jalla nekztanaqui tricuz ricujžcu, wejt tiric yaaz kjuyquiz majcznaquiča”.

³¹ Nižaza Jesusaqui tsjii puntuzakaz quint'ichiča, tuž cjian:

—Arajpach Yooz mantiz puntuqui tužuča. Tsjii žoñiqui niž yokquiz mostas similla čhjacchiča. ³² Mostas simillaqui parti simillquiztan juc'ant zkoltallača. Jalla nuž cjenami pajkžcuqui tjapa zkalanacquiztan tsjan pakjiča. Pajk muntiztakaz cjissa. Nekztan wežlanacaqui nii mostas muntiztazcuqui tjuraž tjacniž tjonča.

LIWATUR QUINTU

³³ Jesusaqui tsjii quint'ichizakazza, tuž cjian:

—Arajpach Yooz mantiz puntuqui jalla tužuča. Tsjaa maatak žonqui čhjep medida tupžcu nii liwatura jac'uquiz utchinča; nižaza t'ajzinča, tjapa nii t'anti maza tsijtkatzjapa.

³⁴ Tjapa tjaa jintanacami quintunacžtan paljaytatača. Arajpach Yooz puntuquiztan tjaa jincan, Jesusaqui quintunacžtankaz tjaa jinchiča. ³⁵ Jalla nuž tjaa jincan, Jesusaqui tuqita profetaž chiita takuqui cumplissiča. Profetaqui jalla tuž cji rchiča:

“Quintunacžtankaz chiyuča. Tii muntu kallantitiquiztan weriž chiita tjaa jintanaca ana intintazzucača. Jalla nii ana intintaztanaca paljayuča”.

ANA WAL PASTU QUINTU INTINTAZKATTA

³⁶ Jalla nižta puntunaca chiiz žeržcu, Jesusaqui žoñinacžquiztan ojkchiča; kjuyquiz luzziča. Jalla nicju niž tjaa jinta žoñinacaqui macjatchiča, tuž cjian:

—Nii zkal yokquiz čhjacta ana wal pastu, jalla nii puntuquiztan wejtnacaquiz intintazkatalla.

³⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui intintazkatchiča tuž cjian:

—Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñtča. Wejrtča zuma similla čhjaciñtqui. ³⁸ Nii zkal yokaqui tii muntuča. Nii zuma zkalanacaqui cjiča, arajpach Yooz mantuquiz kamni žoñinacača nii. Ana zuma pastunacaqui diabluz mantuquiz kamni žoñinacača. ³⁹ Nii ana wal pastu čhjaciñimi diablupachača. Zkala ajz timpuqui tii muntu tucuzinz timpuča. Nii zkala ajzni piyunanacaqui Yooz anjilanacača. ⁴⁰ Jaknužt nii ana wal pastunaca ricujžcu, ujquin ujjapa tjojttaž cječhaj niiqui, jalla nižta irataž wataquiča tii muntu tucuzinžcan, ultim juyzuz nekz. ⁴¹ Jalla nii oraqui wejt anjilanaca cuchanzcača, tii muntuquiztan tjapa ana wal

žoñinaca ricuji. Wejt anjilanacaqui tjapa ujnaca paakatñi žoñinacami, nižaza tjapa ana wali paañinacami ricujaquiča. ⁴² Jalla nuž ricujžcu, infiernuquin tjojttaž cjequiča kjakchi jurnuquiztakaz. Jalla nekzi ančaž kaaquiča, nižaza waljaž izke kjojnaquiča. ⁴³ Yooz kuzcama kamñi žoñinacazti arajpach Yooz wajtquiz želaquiča, tjuñižtakaz kjančan. Jakziltat nonžñi cjuñchizčhucžlaja, nonžna.

IYA QUINTUNACA

⁴⁴ Arajpach Yooz mantuquiz kamañaquei jalla tužuča. Tsjii yokquiz pajk paaz čhjojžtatača. Tsjii žoñiquei nii čhjojžta paaz wajtchiča. Nii wajtžcu, wilta čhjojziča nekzpacha. Anča cuntintutača. Nekztanaqui tjapa niž cusasanaca tuyi ojkchiča. Niž cusasanaca tjuyžcu, nii yoka kjaychiča. Jalla nužuča arajpach Yooz kamañquiz luzqui. Nii kamañaquei čhjlužtitanami juc'anti valorchizza.

⁴⁵ Nižaza arajpach Yooz mantuquiz kamañaquei tužuča. Tsjii tintichiz žoñiquei zuma valorchiz perlanaca kjayi ojkchiča. ⁴⁶ Nekztan tsjii anča zuma valorchiz perla wajtchiča. Jalla nekztanaqui tjapa niž cusasanaca tuychiča, nii perla kjayzjapa.

⁴⁷ Nižaza arajpach Yooz mantiz puntuqui tužuča. Tsjii ch'iz tanñi žoñinacaqui niž ch'iz tanz pajk kotquiz tjojtziča. Jalla nuž tjojtžtiquiztan tjpaman ch'iznaca tanchiča. ⁴⁸ Nekztan ch'iz tanz chjijpztanaqui, kot at tjiuquin jwessiča. Jalla nekztanaqui ninacaqui nijwc julžcu, ch'iz pjalziča. Zuma ch'iznaca canastiquiz yaaziča. Ana zuma ch'iznacazti tjojtchiča. ⁴⁹ Jalla nižta irataž tii muntu tucužinžtanaqui wataquiča. Anjilanacaqui ulanžcaquiča žoñinaca pjali, zuma žoñinaca ana zuma žoñinaca, nii. ⁵⁰ Nii ana zuma žoñinacaqui infiernuquin tjojttaž cjequiča tsjii kjakchi jurnuquiztakaz. Jalla nekzi anča kaaquiča, nižaza izke kjojaquiča.

⁵¹ Jalla nekztanaqui Jesusaquei žoñinacžquiz pewcziča, tuž cjican: —¿Ančhucqui tjapa tii weriž chiita quintunaca intintiya?

Nii žejlñi žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui intintasuča.

⁵² Nekztan Jesusaquei cjichiča:

—Tsjii lii tjaajiñi maestruqui arajpach Yooz mantuquiz cjisnaquiz niiqui, tsjii kjuya patrunažtakaz cjissa. Jalla nuž cjistiquiztan niž ziztanacquiztan zuma tjaajintanaca zizkatasača, tuquita tjaajintami nižaza anžta tjaajintami.

⁵³ Jalla tii arajpach Yooz mantiz puntuquiztan chiiz žeržcu, jalla nekztan Jesusaquei ojkchiča, niž persun yoka. ⁵⁴ Jalla nicju irantižcu, ajcz kjuyquiz tjaajñi kallantichiča. Nii

nonžni žoñinacaqui isphantichiča tuž cjan: —¿Jakziquin tii žoñizti ancha tižtanaca zizni cjissitajo? ¿Kjažt ancha tižta milajrunaca paasajo? ⁵⁵ Carpinterož majchkazza tiiqui. Tiiž maaqui María cjitiča. Nižaza tiiž lajknacaqui Jacoboča, Joseča, Simonača, nižaza Judassa. ⁵⁶ Nižaza tiiž cullaquinacaqui učumnacžtan kamča. Jalla nižtiquiztan, ¿jakziquin tiiqui tižtanaca zizzitajo?

⁵⁷ Jalla nižta pinsitiquiztan ninacaqui Jesusižjapa quintra cjissiča. Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Persun wajtchiz žoñinacami, nižaza persun kjuychiz žoñinacami tsjii Yooziž uchta profetžquiz ana rispitiča. Parti žoñinacazti nižžquiz rispitiča.

⁵⁸ Jalla nižtiquiztan nekzi ana ancha milajrunaca paachiča, nii wajtchiz žoñinacaqui Jesusižquiz ana criichiž, nekztan.

14

JUAN BAUTISTA CONTA

¹ Jalla nii oranaca Herodes cjita jiliriqiu Jesusiž quintu nonchiča. ² Jalla nuž nonžcu, nižž piyunanacžquiz cjichiča:

—Juan Bautistala tiiqui. Ticziquiztan jacatatchila. Jalla nižtiquiztan walja milajrunaca paazjapa poderchizlani.

³ Jalla nuž tsucchiča Herodes jiliriqiu. Tuquiqui Herodesqui Juan tankatchiča. Chejlžcu carsilquin chjitchiča. Jalla nuž paachiča, nižž tjunaž cjen. Niiž tjunqui Herodías cjitiča. Tuquiqui naaqui nižž jilž tjuntača. Felipe cjitatača Herodes jilaqui. ⁴ Jalla nižta anawali zalziž cjen, Juanqui Herodižquiz chiižinchicha tuž cjan:

—Naa maatak žon anaž am tjun cjichuca. Felipež tjunča naaqui.

⁵ Jalla nuž chiižintiquiztan Herodes Juan conz pecatča. Pero žoñinaca ekscu ana atchiča. Tjapa žoñinacaqui Juanžquiz rispitičiča tuquita Yooz taku parliñi profetažtakaz. ⁶ Nii Herodesqui nižž persun cumpleañ tjuñquiziqui pijista paachiča. Jalla nuž pijista paan, naa Herodías majtqui ulanžquichinča, invittaž žoñinacž yujcquiz tsati. Jalla nuž tsatan ancha justassiča Herodesqui.

⁷ Zuma tsattiquiztan Herodesqui taku onziča, tuž cjan:

—Chjulum mayčhaja, jalla nii tjaasača.

⁸ Ima mayan maaqui mataquiz mantichinča, Juanž acha mayzjapa. Jalla naaža maaž chiita takucama Herodesquiztan maychinča, tuž cjan:

—Tsjiu chuwquiz Juan Bautistaž acha tjaalla.

⁹ Jalla nuž maytiquiztan Herodesqui llact'azziča. Pero invittaž žoñinacž nonznan taku onziča. Jalla nižtiquiztan

naaža maytacama mantichiča. ¹⁰ Juanqui carsilquiz želatča. Jalla nijwc cuchanchiča, Juanž acha pooti. ¹¹ Jalla nekztanaqui tsjii chuwwquiz acha zjijčzcu, naaquiz tjaatatača. Nekztan naaqui maaquinž tjaachinča.

¹² Jalla nii quintu nonžcu, Juanž tjaajinta žoñinacaqui Juanž curpu chjichi tjonchiča. Nekztanaqui nuž chjichcu niž curpu tjatziča. Jalla nuž tjatžcu, Jesusižquin mazñi ojkchiča.

LUJLZ CHJERI TJAATA

¹³ Nii quintu nonžcu Jesusaqui najwk ojkchiča, ana žoñi žejlž yokquin. Warcuquiz ojkchiča. Pero žoñinacaqui nuž ojkchi quintu nonchiča. Jalla nekztanaqui ninacaqui nii yokaranpacha wajtanacquiztan ulanchiča. Jesusižquin wilta zali kjojchin ojkchiča. ¹⁴ Warcuquiztan ulanžcu Jesusaqui tama žoñinaca cherchiča. Jalla nuž cheržcu niž kuzquiz sint'ichiča ninacžtajapa. Nekztan zijcta laanaca čjetinchiča. ¹⁵ Waj zezi cjisnan niž illzta žoñinacaqui Jesusižquin tjonchiča, tuž cjican:

—Waj zezilla. Chjeri pecča. Tii yokquiziqui anaž čjeri žejl-la. Jalla nižtiquiztan tii žoñinaca cutzna. Okaj cjee, joch kjuyaran čjeri kjajžcumi lulačhani tinacacni.

¹⁶ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Anaž cucta cjesača. Ančucaž čjeri tjaaquiča.

¹⁷ Nekztanaqui ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejtnacalta ana lujlž čjeri žejlča. Pjijška t'antalla pizc ch'iztanzkaz žejlča.

¹⁸ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Nii čjeri wejtzquiz zjijca.

¹⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquin mantichiča, pasturan julzna cjee. Jalla nuž julzkatžcu nii pjijška t'anta nii pizc ch'iz persun kjaržtan tanziča. Tanžcu tsewccchuc arajpach kjutñi cherziča, nižaza Yooz Ejpžquin gracias cjican čhiichiča. Nekztanaqui t'anta kjolžcu tjaajinta žoñinacžquiz tojunchiča. Nekztan ninacaqui parti žoñinacžquin partir paychiča. ²⁰ T'antanaca ch'iznaca lujlžcu liwjpacha nii žoñinacaqui chjekchi cjissiča. Nižaza nii t'antiquiztan nii ch'iznacquiztan žejtchinacaqui tuncapan canasta chjijpi ricujtača. ²¹ Jalla nii t'anta ch'iz lujlchi žoñinacaqui pjijška warank luctakanacatača. Maatakanacami ocjalanacami ana kantatača nii oraqui.

JESUSAQUI KJAZ JUNTUÑ OJKCHA

²² Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintanaca warcuquiz luzkatchiča, niž tuqui kota kakjayajo tsjii latu kotquin iran-tizcama. Jesusazti nii žejlñi žoñinacžquiz persun kjuyquin

okaj cjican nijwctan najwkchuc cuchanchiċha. ²³ Jalla nuż cuchanżcu Jesusaqui curulla yawchiċha, zinalla Yooz Ejpżtan parlisjapa. Jalla nuż mayizan ween cjissiċha. Nicju zinataċha Jesusaqui. ²⁴ Nii oraqui niż tjaajinta žoñinacaqui kotż tayıquin okatċha. Tjamiċqui warcuż quintra walja tjamatċha. Niżaza kjaz ljojkimi warcu waljaż aytinguiskatatċha. ²⁵ Wali chawc kjantati Jesusaqui ninacżquin žcatżinchiċha, kjaz juntuñ ojkan. ²⁶ Niiż tjaajinta žoñinacaqui, Jesusa kjaz juntuñ tjoñi cherżcu, ancha tsucchiċha, niżaza kjawchiċha, tuż cjican:

—Cuntinażlani —cjican kjawchiċha.

²⁷ Pero ninacaż kjawan Jesusaqui ninacżquiz paljayżquichiċha, tuż cjican:

—Tjup kuzziz cjee. Wejrpanċha. Anaż tsuca.

²⁸ Nekztanaqui Pedruqui paljaychiċha, tuż cjican:

—Wejt Jiliri, amżlaj niiqui, wejr kjawznalla kjaz juntuñ ojczjapa am irantiscama.

²⁹ Jesusaqui niżquiz cjichiċha:

—Pichalla amqui.

Nekztanaqui Pedruqui warcuquiztan ulanżcu, kjaz juntuñ oki kallantichiċha, Jesusa jakziċquin tjenatċhaja, jalla nicju. ³⁰ Nii walja tjamiż cjen tsucchiċha. Tsucżcu, kjazquiz luzi kallantichiċha. Nekztan kjawchiċha, tuż cjican:

—Wejt Jiliri, wejr yanapalla, wejr žejtkatalla.

³¹ Nii orapacha Jesusaqui Pedruż kjara tanziċha, niżaza niżquiz cjichiċha:

—Ancha upa kuzzizamċha amqui. ĆKjażtiquiztan am kuz turwayskatchamtaya?

³² Ninacaż warcuquin luztan, tjamiċqui zekchiċha. ³³ Jalla nii cherżcu warcuquiz žejlñi žoñinacaqui Jesusiż yujcquiz quillziċha, tuż cjican:

—Chekapan werara Yooz Maatimkalala amqui.

LAANACA CHJETINTA

³⁴ Jalla nuż kota kajkżcu, Genesaret cjita yoka irantichiċha. ³⁵ Nii yokchiz žoñinacaqui Jesusa pajchiċha. Jalla nekztan “Jesusa tekz žejlċha”, cjican liwj nii yokaran mazmazziċha. Nii quintu maztiquiztan tjapa laanaca zjiċchiċha, jakziċquin Jesusa želatċhaja, jalla nicju. ³⁶ Nii žoñinacaqui Jesusiżquiz walja rocchiċha, tuż cjican: —Am zquit puntalla mekaz lanzkatżinalla. Tjapa lanzñi žoñinacaqui žejtchi cjissiċha.

¹ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž fariseo žoñinacaqui nižaza tsjii kjaž lii tjaajiñi maestruncžtanpacha Jesusižquiz macjatchičha. Ninacaqui Jerusalén wajtquiztan tjonchičha. Jesusižquiz pecunchičha, tuž cjican:

² —¿Kjažtiquiztan amiž tjaajintanacaqui učhum tuquita atchi ejpnacž custurumpi ana cazjo? Ana kjara awjžcu, lujlla.

³ Pero Jesusaqui ninacžquiz pewczičha, tuž cjican:

—Ančhuczi, ¿kjažtiquiztan Yooz mantita lii ana cazjo? Nii lii caz cjenpacha persun custurumpinacakaz paala ančhucqui. ⁴ Yoozqui tuž cjichičha: “Am maa ejpmi rispitaquičha”. Nižaza cjichičha: “Jequit persun maa ejpžquintra chjaawjkatačhaja, jalla niiqui contaj cjila”. ⁵ Pero ančhuczi tuž tjaajiñčhucčha: Zoñiqui persun maa ejpžquin chiyasačha, tuž cjican: “Am anal yanapasacha. Tjapa wejt cusasanaca Yoozquin tjaatačha nekztan”. ⁶ Jequit nižta chiyachaj niiqui, niž persun maa ejpžquiz anaž yanapchuca cjesačha. Jalla nuž tjaajincan ančhucqui Yooz mantita ana walkatchinčhucčha, persun custurumpi jarukaz ojkzjapa. ⁷ Ana wal kuzziz žoñinaca. Isaías cjita profetaqui ančuca puntuquiztan zuma kjana cjiirchičha, tuž cjican:

⁸ “Tii žoñinacaqui atžtankaz wejtquiz rispitcha. Pero tinacž ultim kuzzti wejtquiztan ažquinčha. Nižaza wejr anaž rispitcha. ⁹ Tinacaqui inakaz wejtquin custurumpi paačha. Tinacž tjaajintanacaqui žoñiž mantitakazza”.

¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinaca kjawzičha, nižaza tuž cjichičha:

—Nonžna, nižaza intintazñi kuzziz cjee. ¹¹ Anaž zawnctan kjuylichuc žoñž atquiz luzñiqui uj cjesačha žoñžquiziui. Antiz žoñž atquiztan ulanñi, jalla niž uj cjesačha žoñžquiziui.

¹² Jalla nuž chiitiquiztan Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui nižquin macjatchičha, nižaza cjichičha:

—Nii fariseo žoñinacaqui am chiita taku nonžcu ancha zawjwatčha. ¿Nii ana naychamjo?

¹³ Pero Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Jakzilta zkalat wejt arajpach Yooz Epiž ana čhjacta cječhaja, jalla nii zkalaqui zep'ižtanpacha kajlžtaž cjequičha. ¹⁴ Ninacžquiz ana chjiqjiza. Ninacaqui zur žoñinacažtakazza. Yekja zuranacžquiz irpican, pucultanpacha wali ojtquiz tjojtsnasačha.

¹⁵ Pedruqui Jesusižquiz cjichičha:

—Tii puntuquiztan wejtnacaquiz tjaajznalla.

¹⁶ Jesusaqui cjichičha:

—¿Ančhucqui zakaz ana intintiya? ¹⁷ Tjapa atquiz luzñi čheriqui pjuchquiz luzza, nekztan wir kjutñiž

ulanča. ¿Jalla nii ana intintiya? ¹⁸ Pero atquiztan ulanñi chiitaqui kuzquiztan tjonča. Jalla nii zoñzquiziqui uj cjesača. ¹⁹ Kuzquiztanpanž ulanča tižtanaca, ana wali pinsisnacaqui, nižaza zoñi conzqui, nižaza adulteriuquiz ojklayzqui, nižaza yekja maatakžtan žejlzqui, nižaza cusasanaca kjañzqui, nižaza toscar taku chiizqui, nižaza ana wal taku joojoozqui. ²⁰ Jalla nižtanaca uj cjesača zoñzquiziqui. Pero ana kjara awjzcu, jalla nižta lujlžcu, anapan uj cjesača. Jalla niiqui zoñž custurumpikazza.

YOOZQUIN KUZZIZ MAATAKA

²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nijwctan ojkchiča Tiro nižaza Sidón cjita yokquin. ²² Jalla nijwc želan tsjaa cananea yokchiz zoñqui Jesusižquiz tjonzinča, kjawcan:

—Wejt Jiliri. Davidž majchmajtquiztan tjonñi. Wejr ok-snalla. Wejt majtqui zajraž tantača. Jalla nižtiquiztan ana wira wali laača.

²³ Jesusaqui ana čjulumi kjaaziča. Jalla nekztan niž tjaajinta zoñinacaqui roqui tjonchiča, tuž cjican:

—Tsiika oka cjee. Učhum wirquiz kjaw jawi apžquiča.

²⁴ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča Israel wajtchiz zoñinaczquin, ninaczquinkaz. Nii Israel zoñinacaqui katchi uuzanacažtakazza.

²⁵ Pero naa maatak zoñqui macjatžquichinča, nižaza niž yujcquiz quillzinča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejr yanapt'alla.

²⁶ Nekztan Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Maatinacz t'anta ana kjañasača, pawczquin tjaazjapaqui. Jalla niiqui ana wali cjesača.

²⁷ Jalla nuž chiižinta cjenami naaqui cjichinča:

—Jesalla, wejt Jiliri. Pero pacunacami patrunaž mizquiztan tjawkzi čherilla lujlča.

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Cullacalla, walja Yoozquin kuzzizamča. Jaknužum am pecčhaja, nužoj cjila.

Jalla nii orapacha naaža majtqui žejtchi cjissinča.

LAANACA ČHJETINTA

²⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nijwctan ulanchiča, Galilea cjita kot ata watchiča. Nekztan tsjii curulla yawžcu julziča. ³⁰ Tama zoñinacaqui irantižquichiča, jakziquin nii želatčhaja, jalla nicju. Ninacaqui laanaca zjijcchiča, zuch zoñinaca, zur zoñinaca, ana čiiñi zoñinaca, čhjoiritžta zoñinaca, tjapaman laanaca, jalla ninaca zjijctatača, Jesusiž yujcquin. Jesusaqui ninaca liwj čhjetinčiča. ³¹ Jalla nuž cheržcu, zoñinacaqui ancha ispantichiča. Ana čiiñi

žoñinacaqui chiiñi cjissiča. Chjojritžta žoñinacaqui žejtchi cjissiča. Zuch žoñinacaqui ojklajñi cjissiča. Zur žoñinacaqui cherñi cjissiča. Jalla nuž cheržcu žoñinacaqui walja Yooz honora waytichiča, “Israel žoñinacž Yooz ancha honorchiz cjilalla”, cjican.

JESUSAQUI CHJERI TJAACHA

³² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinaca kjawžcu, tuž cjichiča:

—Tii žoñinacžtajapa kuzquiz anchal sint'uča. Chjep maj wejttan chica žejlča, nižaza ana čjul čherchizza. Persun kjuyanacquin anal cutz pecuča ana lujlchi cjen. Tinacaqui ana lujlchi okaquiž niiqui, jiczaranž tismayasača.

³³ Nekztan niž tjaajinta žoñinacaqui cjichiča:

—¿Jaknužt čhjeri cunsicas, tii wacchi žoñinacžtajapajo? Tii yokquizic anaž kjayzmi žejlča.

³⁴ Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjaž t'antichizt ančhucjo?

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Pakallak t'antača, nižaza tsjii kjaž ch'iznacžtan.

³⁵ Jalla nekztan Jesusaqui nii žoñinacžquiz mantichiča, yokquiz julznajo. ³⁶ Nekztan persun kjaržtan nii pakallak t'anta ch'iztanpača tanziča. Jalla nekztan Yoozquin gracias cjican tjaachiča. Nekztan nii t'antanaca ch'iznaca kjolkjolziča. Nekztan niž tjaajinta žoñinacžquiz toj tojziča. Nekztan ninacazti partir paychiča nii tama žoñinacžquiz.

³⁷ Tjapa nii tama žoñinacazti čhjeri lujlžcu chjekchi cjissiča. Nižaza žejtchinacaqui pakallak canasta chjijpi ricujtatača.

³⁸ Pusi warank luctak žoñinacatača lujlchiqui. Nižaza nii oraqui maatakami ocjalami muzpa želatčhay, pero ana kantatača. ³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii žoñinacžquiz liwj cuchanchiča okajo. Niimi warcuquin luzziča. Nekztan Magdala cjita yokquin ojkchiča.

16

JESUSIZ QUINTRA ŽOÑINACA

¹ Fariseo žoñinacami, saduceo žoñinacami Jesusa cherzñi ojkchiča. Jesusiž quintra uj jwes pecatča. Jalla nižtiquiztan Jesusižquiztan maychiča, arajpach milajru tjeeznajo, tsjii sinalažtakaz. ² Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Zezilla arajpach tsjiri ljoc cjissi cjen, “Jakac zuma tjuñiž cjequiča” cjiñčhucča. ³ Nižaza wentan tjuñi tjewktan arajpach tsjiri ljoc cjissi cjenaqui, walja tsjiri cjenaqui, “Tonjiqui ana zum tjuñiž cjequiča” cjiñčhucča. Ana zum kuzziz žoñinaca. Ančhucqui tsewcta tsjiri cheržcu, zuma tjuñi ana zuma tjuñi cječhaja, jalla nii zumpacha zarayiñčhucča.

Pero ančhucqui weriž paata sinalanaca cheržcu, ana zuma zarayiñchucča. ⁴ Ana zum kuzziz žoñinacaqui Yoozquiztan zarakchiž cjen, sinala sinala mayča. Ančhucžtajapa Jonás puntuqui siñalažtakaz žejlča. Ana iya tjeežta cjequiča. — Jalla nuž chiižcu Jesusaqui ninacžquiztan zarakchiča.

⁵ Niiž tjaajinta žoñinacaqui kotquin tsjii latu kajkchiča. Nižaza t'anti žaka chjitz tjatstkalča. ⁶ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Tii taku nonžna. Fariseo žoñinacž liwaturžquiztanami nižaza saduceo žoñinacž liwaturžquiztanami zumpacha cwitasaquiča.

⁷ Jalla nii chiita nonžcu, tjaajinta žoñinacaqui ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—Učhumqui ana t'anta zjijtača, jalla nižtiquiztan nižta chiiča.

⁸ Jesusaqui ninacž pinsita zizcu, ninacžquiz paljaychiča tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui t'antiquinkaz pinsejo? Ančhucqui ancha upa kuzzizčhucča. ⁹ Anapanž ančhucqui wira intintas, ¿tižta ana cjuñžjo? Pjijska t'antiquiztan pjijska warank luctak žoñžquiz partir payžcu lujlkatchinla. Nekztan ¿kjaž canasta nii žejtchi t'antanaca ricujtataya? ¹⁰ Nižaza pakallak t'antiquiztan pusi warank luctak žoñžquiz partir payžcu lujlkatchinla. Nekztan ¿kjaž canastat nii žejtchi t'antanaca ricujtataya? ¹¹ Fariseo žoñinacž puntuquiztanami nižaza saduceo žoñinacž puntuquiztanami, jalla nii liwatur puntu chiičinča. Jalla nii chiitaqui anača ultim t'anti puntuquiztanaqui. ¿Anaž nii intintas, ančhucya?

¹² Jalla nekztanaqui ninacaqui zumpacha intintaziča. Jesusaqui ultim t'anti liwaturquiztan ana nii puntu chiižinchiča. Pero fariseož tjaajinta puntuquiztan nižaza saduceož tjaajinta puntuquiztan, jalla nii puntu chiižinchiča, jalla nii tjaajintanacquiztan cwitasaquiča, cjican.

¿JECT JESUSAQUI?

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Cesarea de Filipo cjita yokquin ojkchiča. Nii irantižcu, niiž tjaajinta žoñinacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejrqui tsewcta cuchanžquita Yooz Zoñtča. Žoñinacaqui wejt puntuquiztan ¿kjažt cjeejo?

¹⁴ Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yekjapanacaqui am puntuquiztan tuž cjicha: “Juan Bautistača niiqui”. Yekjapanacaqui cjicha, “Eliassa niiqui”. Nižaza yekjapanacaqui cjicha, “Jeremiassa niiqui”. Nižaza yekjapanacaqui cjicha, “Tsjii yekja profetača niiqui”.

15 Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Ančhuczi wejt puntuquiztan ¿kjažzaž cjeejo? 16 Simón Pedruqui tuž cjichiča:

—Yooziž uchta Cristumča amqui, žejtñi Yooz Maatimča.

17 Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Simón, Jonás maati, jalla nuž chiitiquiztanaqui cuntintum cjee amqui. Anaž jakzilta žoñimi amquiz nii tjaa-jinchiqi. Wejt arajpach Yooz Ejppankazza am zizkatchiqui.

18 Amquiz cjiwča. Tekztan najwkchuc amqui Pedro cjitam cjequiča. Nižaza tii maz simintuchiz wejrqui wejt icliza kjuyača. Wejt iclizaqui wejtquin kuzziz žoñinacača. Ticzmi wejt iclizquiztan ana atipasača. 19 Wejrqui amquiz llawiztakaz poder tjaača žoñinaca arajpach Yooz mantuquiz luzkatzjapa. Tii muntuquiz amqui jequit Yooz mantuquiz luzkatačhaja, jalla niiqui arajpach Yooz wajtquin luzkatta zakaz cjequiča. Nižaza tii muntuquiz jequit Yooz mantuquiz ana luzkatačhaja, jalla niiqui arajpach Yooz wajtquin ana luzasača.

20 Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz mantichiča, tuž cjican:

—Anaž jecžquizimi maznaquiča, “Niiča Cristuqui” cji-canaqui.

JESUSAQUI NIIŻ TICZ PUNTU CHIICHA

21 Nekztan najwkchuc Jesusaqui tjaajinta žoñinacžquiz niž ticz puntuquiztan paljayi kallantichiča, tuž cjican:

—Wejrqui Jerusalén watja ojkstanča. Jalla nicju nii wajtchiz jilirinacami, nižaza timplu jilirinacami, nižaza lii tjaajiñi maestrunacami jalla ninacaqui wejr walja sufriskataquiča. Ultimquiziqui wejr conaquiča. Jalla nuž contiquiztan čhjep majquiztan jacatatača.

22 Nekztanaqui Pedruqui Jesusa tsjii latu chjitchiča, chiižinzjapa. Chiižinzcan, tuž cjichiča:

—Wejt Jiliri, amiž nuž chiitacama Yooz Ejpqui anaj niic nuž munlalla. Amquiz anaj nižta watlalla.

23 Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui Pedruž kjutñi kjutziča, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka. Amqui wejr ujquiz tjojtskatz pecča. Am kuz pinsitaqui anaž Yooz pinsita, antiz žoñiž pinsitakazza.

24 Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

—Jequit wejtta chica kamz pecčhaj niiqui, primiruqui persun kamañ wiraqui tjatzla. Sufrisjapaqui listoj cjila, ticzama. Nekztan wejtta chicaž kamaquiča. 25 Jakziltat

persun kamañ wira ana tjats pecčhaj niiqui, arajpach kamañqui ana tjaataž cjequiča. Jakziltat wejt laycu persun kamañ wira tjatznačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquiča. ²⁶ Tsjii žoñiqui tjapa tii muntuquiz žejlñi cusasanaca kanasača. Pero nekztan infiernuquin okaquič ž niiqui, tjapa nii kanta cusasanaca, ěchjuljapat sirwejo? Inakaz cjequiča. Arajpachquin Yooztan kamzqui persun liwriizqui anaž paasztanac kjayasača. ²⁷ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Tsjii noojiqui wejrqui wejt anjilanacžtan quejpžcača; wejt Ejpž wali aztan quejpžcača. Jalla nuž quejpžcu, wejrqui zapa maynižquiz tjaača, jaknužt kamčhaja, jalla nii jaru tjaača. ²⁸ Weraral cjiwča. Tsjii noojiqui wejrqui mantiz poderžtan tjonacha. Yekjap tekzi žejlñi žoñinacaqui nii noojcama ana ticznaquiča.

17

JESUSAQUI TSJEMATAZ CJISSICHA

¹ Sojta tjuñquiztan Jesusaqui Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan, Jacobož lajk, jalla ninaca chjitchiča. Ninacžtan alaja nuž pajk curquin ojkžcu, yawchiča. ² Jalla nicju ninacž yujcquin tsjemat chercherchiz cjissiča. Jesusiž yujcqui walja c'ajñi cjissiča tjuñižtakaz. Nižaza niiz zqitimi muzpa llijñi cjissiča, nižaza ancha chiwi. ³ Nii orapacha Moisestan Eliastan parizichiča. Nii pucultan žoñiqui Jesusižtan parlican želatča. ⁴ Jalla nekztan Pedruqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, tekz žejlzqui walikazza. Am pecaquič niiqui, čhjep chjullli kjuyaž kjuyača wejrnacqui, tsjiiqui amta, tsjiiqui Moiesta, tsjiiqui Eliasta.

⁵ Pedruž nuž chiyan, zuma kjañi tsjiriqui ninacžquiz urpuntichiča. Tsjirquiztan tsjii jora chiižquichiča, tuž cjican:

—Tiiča wejt k'ayi Maatiqui. Tiiž cjen anchal cuntintutča. Jalla tiiž takunaca catoka.

⁶ Jalla nii chiižquita nonžcuqui, nii čhjep tjaajinta žoñinacaqui yokquiz tuzi t'okziča. Muzpa tsucchiča. ⁷ Jalla nuž tuzi t'okzi želan, Jesusaqui ninacžquiz macjatžquichiča. Ninacžquiz kjaržtan lanlanžinchiča, tuž cjican:

—Tsijsna. Anača tsuca.

⁸ Ninacaqui acha waytižcu Jesusa alajakaz cherziča, ana iya jecmi cherchiča.

⁹ Nekztanaqui curquiztan chjiwžcan, Jesusaqui ninacžquiz mantichiča, tuž cjican:

—Anaž jeczquizimi nii ančucaž cherta maznaquiča, weriž ticziquiztan jacatatta, jalla niicama.

10 Nekztanaqui niiz tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—Lii tjaajiñi maestrunacaqui cjiñičha, primero Elías profetaqui tjonstanča, nii. ¿Kjažtiquiztan nii maestrunacaqui nižta chiya?

11 Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ultimupanž Eliasqui wejt tuqui tjonchiča. Niiqui tjap-pachaž tjacziča, wejr tjonzjapa. ¹²Wejrqui cjiwčha. Eliasqui tjonchitala. Pero lii maestrunacaqui nii Elías ana pajčila. Antiz ninacž kuzcama nii Elías čhjulumi sufriskatchičha. Nižaza ninacaqui wejrzakaz ancha sufriskataquiča.

13 Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan nii tjaajinta žoñinacaqui tantiyazziča, Juan Bautistača Eliasqui, nii.

TSJII MAJCHQUI ZAJRAZ TUCKATTA

14 Jalla nekztanaqui curquiztan chjiwžcu, parti žoñinacžquiz irantižquichiča. Nekztan tsjii žoñiqui Jesusižquiz macjatžcu, niiz yujcquiz quillziča. Nižaza tuž cjichiča:

15 —Wejt Jiliri, wejt majchquiz okžnalla. Niiqui t'ucñipanča. Ancha sufriča. Avisac ujquiz tjojtsa, nižaza kjazquiz zakaz tjojtsa. ¹⁶Tekz zijjčinča am tjaajinta žoñinacžquiz. Ninacaqui ana čhjetñi atchiča.

17 Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tii timpuquiz kamñi žoñinacaqui ana Yoozquin kuzzizza, ana zumača. ¿Čhjulorcamat wejr ančhucatan želaqui? ¿Čhjulorcamat ančhucaquiz awantaqui? Wejtquin zijjca nii am majch.

18 Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii majch tanñi zajra ujziča; nekztan chjatkatchičha. Jalla nii orapacha žejtchi cjissiča.

19 Jalla nekztanaqui tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz zina-pora pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan wejrnacqui zajraž tanta žoñi ana čhjetñi atchintaya?

20 Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui anača Yoozquin tjapa kuzziz. Jalla nižtiquiztan ana chjatkati atča. Weraral cjiwčha. Tsjii mostasa cjita simillaqui koltallača. Chjactiquiztan walja pakjiž pajkča. Yoozquin tjapa kuzzizčhuc cječhaj niiqui, jalla tuž paasača. Tii curumiž mantasača, tuž cjican: “Tekztan najwk oka”. Jalla nuž mantitiquiztan curucž okasača. Tjappacha čhjulumi paasača ančhucqui, ultimu Yoozquin tjapa kuztan cječhaj niiqui. ²¹Pero tii punta zajra chjatkatzjapa, Yoozquin mayiziz waquiziča. Nižaza ayunas waquiziča.

²² Galilea yokaran juntupacha ojklaycan, Jesusaqui niiz tjaajinta zoñinacžquiz chiichiča, tuž cjican:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Wejrqui zoñinacž kjarquin intirjital cjeeča. ²³ Nižaza contal cjeeča. Nižaza čjep majquiztanzi jacatatača.

Jalla nuž chiitiquiztanaqui ancha llaquisiskatchiča nii tjaajintanacžquiz.

TIMPLU IMPUESTO

²⁴ Nekztan Jesusižtan niiz tjaajintanacžtanpacha Capernaum watja irantichiča. Nekztan timplujapa impuesto cobriñinacaqui Pedružquin cherzñi ojkchiča. Jalla nižquin zalžcu pewcziča tuž cjican:

—¿Ančuca tjaajiñi maestruqui timplu impuesto ana pacñikaya?

²⁵ Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:

—Impuesto pacñipančhay.

Jalla nekztanaqui Pedruqui kjuyquiz luzziča, jakziquin Jesusac želatčhaja, jalla nicju. Ima Pedruž chiyan, Jesusaqui nižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Simón, ¿tii tantiya? Tii muntuquiz žejlñi jilirinacaqui impuesto cobriñiča. ¿Jakziltižquiztan cobriya? ¿Persun wajtchiz zoñinacžquiztankaya? už ¿yekja wajtchiz zoñinacžquiztan, ja'?

²⁶ Pedruqui kjaaziča tuž cjican:

—Yekja wajtchiz zoñinacžquiztanpanča.

Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Jalla nižtiquiztan nii jilirinacž persun wajtchiz zoñinacaqui impuestonaca ana pacasača. ²⁷ Jalla nuž cjenami, anaž jecmi učhum quintra iñiziñi cjiskatz pecuča. Jaziqui kotquin oka. Nekztan ch'iz tanzjapa kjazquiz anzuelo tjojtznaquiča. Primiru tanzi ch'iz lecznaquiča. Nii ch'iz ata waakatžcu, tsjii paaz wachaquiča. Nii paazqui wejt impuestojapa, nižaza am impuestojapa wacaquiča. Nii paaz chjicha, učhum impuestonaca paczjapa.

18

¿JECT TUCQUIN CJES?

¹ Jalla nii orapacha tjaajinta zoñinacaqui Jesusižquiz macjatžcu pewcziča, tuž cjican:

—Arajpach Yooz wajtquiz, ¿ject juc'ant pajk puestuquin uchtaž cjeequi?

² Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii uza kjawziča. Nii uza ninacž taypiqueiz tsijtskatchiča. ³ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Weraral cjiwčha. Ančhucqui tii ocjalž kuz irata, nižta kuzziz pecčha. Ančuca kuz ana campiita cječhaj niiqui, arajpach Yooz wajtquiz anapan luzasačha. ⁴ Jalla nižtiquiztan tii ocjalž kuz irata, jalla nižta humilde kuzziz cjis waquizičha. Jakziltat nižta kuzziz cjisnaquiž niiqui, jalla niičha arajpach Yooz wajtquiz juc'ant honorchizqui. Juc'ant zuma puestuquiz uchtaž cjequičha. ⁵ Jequit weriž cjen tsjii ocjalažtakaz humilde kuzziz žoñi risiwčhaja, jalla niiqui wejzakaz risiwčha.

PAAZQUIZTAN CWITASA

⁶ Nižaza jakzilta humilde kuzziz žoñit wejtquin tjapa kuztan criyačhaja, jalla niižquiz ana jakziltami ujquiz tjojtskatz waquizičha. Ujquiz tjojtskataquiž niiqui, nii ujquiz tjojtskatñi žoñž jorquiz tsjii pajk molinu tjaaj mokžcu, koz kotquiz jacuntiz waquizičha. Jalla nii tsjan cusaž cjesačha nii ujquiz tjojtskatñi žoñžtaqui. ⁷ ;Žoñinacajay! Ujquiz tjojtaquičha, nižaza ujquiz tjojtskataquičha. Pero nekztan ana walina tjonaquičha. Tii muntuquiz ujquiz tjojtskatñinaca panž želaquičha, pero nii ujquiz tjojtskatñinacaqui ninacžtajapa ana waliž cjequičha.

⁸ Jalla nižtiquiztan am kjarazlaj už kjojchažlaj ujquiz tjojtskatčhaja, nii uj paañi kjara cjicu už kjojcha cjicu pootzna, nižaza najwk tjojta. Jalla nuž tsjii kjara cjicu už tsjii kjojcha cjicu pertissi cjenami am parti curpuqui ana infiernuquin tjojttaž cjesačha. Jalla nuž waliž cjesačha. ⁹ Nižaza am čhujcquiui ujquiz tjojtskatčhaja, jalla nii čhujcqui lecžna, nižaza najwk tjojta. Yooztan wiñaya kamzjapaqui tsjii čhujcquiui pertisiž cjequiž niiqui, waliž cjequičha. Tjapa curpuqui infiernuquin tjojttaž cjequiž niiqui, ana waliž cjequičha.

ZARAKCHI UUZA QUINTU

¹⁰ Humilde kuzziz žoñinacžtan ana chjaawjkata. Ančucaquiz cjiwčha, ninacž anjilanacaqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz žejlñipančha. ¹¹ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha. Wejrqui tii muntuquiz tjonchinčha, ujquiz kamñi žoñinaca liwriižjapa.

¹² ;Jalla tii tantiya? Tsjii žoñiqui patac uuzichiztačha. Patac uuziquiztan tsiillaqui yekjaquin zaraktan, nii žoñiqui nii llatuntunc llatuncani uuzinaca curquin ecaquičha, zarakchi uuzakuržquizjapa. ¹³ Nižaza katchi uuzakuržquizjapa, nekztan walja chipznaquičha ana zarakchi uuzanacžquiztan juc'anti. ¹⁴ Jalla nižta irata ančuca arajpach Yooz Ejpqui humilde kuzziz žoñinacžquiztan anapan jakziltami pertita cjis munčha.

UJ PERTUNZ PUNTU

¹⁵ 'Am jilaqui am quintra ana wali paaquiz niiqui, jalla niiztan zinapora palt'a, niiz ana wali paata ujquiztan "ujchizpancha" cjican cjeequi. Jalla nuž amiž chiižintiquiztan catokaquiz niiqui, nii jilaqui ricujta cjequiča. ¹⁶ Zinapora chiižintiquiztan ana nonz pecaquiz niiqui, nii uj paañi jilžquiztan okaquiča. Nekztan iya pucultan jila kjawžcu, wilta nii uj paañi jilžquin okaquiča, niiz paata uj tjeezjapa. Jalla nuž paažcu pucultan cjicu už čhjepultan cjicu testič žaypiquiz niiz paata uj tjeezta cjequiča. ¹⁷ Nii uj paañiqui anapanž niiz uj maz pecaquiz niiqui, jalla nii puntuquiztan tjapa icliz jilanacžquin maznaquiča. Anapan niiz uj maz pecaquiz niiqui, ana Yoozquin criichi jilažtakaz čhejnaquiča, nižaza impuesto cobriñi žoñižtakaz.

¹⁸ Ultim weraral cjiwča. Tii muntuquiz jequit am čhelačhaja, jalla niiqui arajpach Yooziž čhejlta zakaz cjequiča. Nižaza tii muntuquiz jequit am cutznačhaja, jalla niiqui arajpach Yooziž cutžta zakaz cjequiča.

¹⁹ Tii zakal chiižinuča. Tii muntuquiz pucultan ančhucqui tsjiikaz Yoozquiztan mayaquiz niiqui, ančucaquiz tjaataž cjequiča. Wejt arajpach Yooz Ejpqui ančucaž mayta tjaaquiča. ²⁰ Nižaza tsjii pucultanami čhjepultanami wejtquin kuzziz cjen wejt tjuuquiz ajcznaquiz niiqui, jalla ninač žaypiquiz wejrzakaz želača.

²¹ Wiruñaquí Pedruqui Jesusižquin pewczñi ojkchiča. Zalžcu, jalla tuž pewcziča:

—Wejt Jiliri, ¿Kjaž wiltamiž wejt jilaqui wejt quintra uj paažcu pertuna mayisasaya? ¿Nižaza wejrqui kjaž wiltat pertunasaya? ¿Pakallak wilta pertunasaya?

²² Jesusaqui niizquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui cjiwča, anaž pakallak wilta cjesača. Antiz pakallak tunc pakallakuni wiltan wiltan pertunasača.

KAJCHIZ ŽOÑI QUINTU

²³ Arajpach Yooz mantiz puntuquiztan jalla tuzuča. Tsjii chawc jiliriQUI piyunanacžquiz kaja packatz pecatča. ²⁴ Jalla nuž packatan tsjii kajchiz žoñiqui zijjctatača. Nii žoñiqui walja kajanacchiztača, tsjii kjaž millona. ²⁵ Nii piyunžtaqui anaž pacz paaz želatča. Nekztan patrunaqui jalla tuž mantichiča: "Tii žoñi tuya, paaz cunciczjapa. Nižaza niiz tjunmi, ocjalanacami, tjapa niiz cusasanacami liwj tuyla kaja pacz paaz cunciczjapa". ²⁶ Nekztanaqui nii piyunaqui patrunž yujcquiz quillziča, nižaza roct'ichiča, tuž cjican: "Wejt patruna, pertunalla. Tjappachal pacača". ²⁷ Nižtami patrunaqui ancha okziča; nižaza nii kaja ana cobrichiča. Jalla nižtiquiztan liwrii cjissiča nii kajquiztan.

28 Wajilla nii piyunaqui nijwctan ulanžcu tsjii piyun maztan zalchiča. Nii piyun maziqi tsjii kjažtalla kajatača nii pertunta piyunžquiz. Nekztan nii pertunta piyunaqui jor t'ullcu tanchiča, nii packatzjapa, tuž cjican: “Kajquiztan tjappacha paca”. 29 Jalla nekztanaqui nii piyun maziqi niiz yujcquiz quillziča, nižaza roct'ichiča, tuž cjican: “Pasinsis kuzziz cjee. Nii kajallquiztan tjappachakal pacača”. 30 Nii kaja cobriñizti ana munchiča. Antiz carcilquin uchantichiča, jalla nii kaja paczcama. 31 Parti piyunanacaqui nižta paañi cheržcu ancha sint'ichiča. Nekztan patrunžquiz mazñi ojkchiča. Jalla nicju tjappacha quint'ichiča, jaknužt watčhaja, nii. 32 Jalla nekztanaqui patruanaqui nii pertunta piyuna wilta kjawžkatchiča. Nekztan cjichiča: “Ana zum kuzziz piyuna, wejrqui tjapa am kajanaca pertunchinča, amiž roct'iñiz cjen. 33 Jaknužt wejrqui am kajquiztan, pertunchinčhaja, jalla nužuzakaz amlaqui am piyun mazquiz pertunstanča”. 34 Jalla nekztanaqui patruanaqui juc'anti žawjziča. Nižaza mantichiča, nii piyuna casticzjapa, tjapa niiz kaja paczcama.

35 Jesusaqui nii quintu quint'ican jalla tuž žerziča:

—Jakzilta ančhucaquiztan niiz jilžquiz kuzquiztan ana pertunačhaja, jalla nužuzakaz wejt arajpach Yooz Ejpqui ančhucaquiz ana pertunaquiča.

19

MAATAKZTAN JALJTIZ PUNTU

1 Jalla nuž tjaajinžcu Jesusaqui Galilea yokquiztan ojkchiča. Judea yokquin irantichiča, Jordán cjita pužj tuwanchuc. 2 Muzpa žoñinacaqui niizquiz apziča. Jalla nicju muzpa laanaca čhjetinčiča.

3 Jalla nekztanaqui yekjap fariseo žoñinacaqui Jesusižquiz macjatchiča, ujquiz tjojtskatzjapa. Nekztan tuž pewcziča:

—Čhjul uj paatiquiztanaqui persun maatakžtanaqui jaljtasaya?

4 Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Yoozqui tii muntu paacan, luctakžtan maatakžtan paachiča. Čcijrta Yooz takuqui ana liichinčhucjo? 5 Yooz takuqui tuž cjiča: “Jalla nižtiquiztan tsjii žoñiqui tjunatan zalzjapa, maa ejpžquiztan zarakstanča. Zalžcu pucultan tsjii lucutiñi cjissa”. 6 Jalla nuž kjanapacha tježa, anaž iya pucultan žoñi, pero tsjiikazza. Jalla nižtiquiztan anaž jaljtasača. Yoozza tsjii luctakžtan tsjaa maatakžtan chjalziqui, tsjii lucutiñi cjisjapa. Yooz chjalžtaqui ana jaljta cjesača.

⁷ Nekztanaqui pewcziča tuž cjican:

—Moisesqui jalla tuž mantichiča. Tsjii certificado de divorcio tjaaquiz niiqui, tjunatan jaljtasača. ¿Kjažtiquiztan nižta mantichejo, ana jaljtiz želanajo?

⁸ Jesusaqui ninaczquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucaž chojru kuzziz cjen Moisesqui tjunatan jaljtis lii tjaachiča. Primirquiztanpacha anataž nižta. ⁹ Wejrqui ančhucaquiz chiižinuča. Adulteriuquiz ojklajniž cjenkaz am maatakžtan jaljtasača. Jequit ana adulterio paachiž cjenaqui niž persun maatakžtan jaljtačhaja, nižaza yekja maatakžtan zalznačhaja, jalla niiqui adulterio uj paača. Nižaza jequit divorcita maatakžtan zalznačhaja, nii zakaz adulterio paača.

¹⁰ Tjaajinta žoñinacaqui nižquiz cjichiča:

—Luctakžtan persun maatakžtan jalla nižta cjesaž niiqui, anaž cumpinča zalzqui.

¹¹ Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Tjapa žoñinacaqui tii tjaajinta anaž catokaquiča. Jakzil-tižquiz Yoozqui tjaajnačhaja, jalla niiqui tii tjaajintaqui catokaquiča. ¹² Žoñinacaqui punta punta ana zalzi cjiča. Yekjapanacaqui nastiquiztanpacha ana zalzucha. Yekjapanacazti capunapantača, jalla nižtiquiztan ana zalzñi atasacha. Yekjapanacazti ana zalz pecča, arajpach Yooz Ejpžtajapa langzjapa. Jecmiž tii takucama kami catokaquiz niiqui, paj kamla.

OCJALANACZ PUNTU

¹³ Žoñinacaqui ocjalanaca Jesusižquiz zjijcchiča, ocjalanaczquiz kjaržtan lanznajo, nii ocjalanacztajapa Yoozquin mayižinajo. Pero tjaajinta žoñinacaqui zjijcñi žoñinaczquiz atajchiča. ¹⁴ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Tii ocjalanaca wejtquin tjonaj cjee, ana ataja. Tii ocjalanacz kuz irata jalla nižta kuzzizza arajpach Yooz mantita kamañchiz žoñinacaqui.

¹⁵ Nekztan Jesusaqui ocjalanaczquiz kjaržtan lanziča. Jalla nekztan nii yokquiztan ojkičiča.

RICACH TJOWAQUI TJONCHICHA

¹⁶ Wiruñaquei tsjii tjowaqui Jesusa chertzñi ojkičiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—Zuma Maestro, Yooztan wiñaya kamzjapa, ¿chjul zumanacat wejr paasaya?

¹⁷ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan “Zuma Maestro” cjee amjo? Tsjii alajača zumaqui. Yoozkazza niiqui. Yooztan wiñaya kamz pecchaj niiqui, Yooz Epiž mantitanac jaru kama cjee.

18 Nii tjowaqui jalla nekztan kjaaziča, tuž cjican:

—¿Ĉjul mantitanacaya?

Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Anača žoñi conzqui. Anača adulteriuquiz ojklayzqui. Anača tjangzqui. Anača toscara chiizqui, jeczquizimi. ¹⁹ Am maa ejpmi rispitaquiča. Jaknužum persunpachquiz okzñamžlaja, jalla nižta okzñi kuzziz cjispanča žoñinacžquizimi, lijitum mazižtakazza.

²⁰ Nii tjowaqui nekztan cjichiča:

—Tjapa nii mantitanacami cumpliñča koltiquiztanpacha. ¿Jaziqui ĉjulul wejtta pjaltasa?

²¹ Jesusaqui tuž cjichiča:

—Ancha wali cjissim pecĉhaj niiqui, oka, nižaza amta žejlñi cusasanaca tuyzna. Jalla nii tuyžcu, porinacž ona. Jalla nižtiquiztan arajpachquin cusasanacažtakaz zuma honora tjaatam cjequiča. Jalla nii cumpliscu wiltam tjonaquiča wejtta chica ojklayzjapa.

²² Jalla nižta chiita nonžcu, nii tjowaqui walja llaquita kuzziz ojkcichiča. Ancha ricachutača.

²³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tjajinta žoñinacžquin cjichiča:

—Weraral anĉucaquiz cjiwĉa. Tsjii ricachu žoñi arajpach Yooz mantuquiz luzjapa ancha ch'amaž cjesača. ²⁴ Tsjii camello cjita animala žejlĉa. Nii camelluqui ch'aman acuj cjuñ pjetquiz luzasača. Jalla nižtaž ricachunacaqui tsjan ch'amača Yooz kamañ jiczquiz luzqui, Yooz wajtchiz žoñi cjisjapa.

²⁵ Jalla nuž nonžcu, tjajinta žoñinacaqui walja ispanitichiča. Nekztan ninacpora pewcsarasiča, tuž cjican:

—¿Jectpan liwriita cjesajo?

²⁶ Jesusaqui ninacž kjutñi cherziča. Jalla nekztan cjichiča:

—Žoñinacaqui anaž persunpacha liwrii atasacha. Yooz pankazza liwriiñiqui. Yoozqui jecmi liwrii atasacha.

²⁷ Jalla nekztanaqui Pedruqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui tjapa persun cusasanaca jaytichinĉa, amtan chica ojklayzjapa. ¿Jalla nižtiquiztan wejrnacqui ĉjulul canas?

²⁸ —Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Weraral anĉucaquiz cjiwĉa. Ew muntuquiz želan, wejrqui poderchiz puestuquiz luzacha. Anĉucazakaz poderchiz puestunacquiz luzaqiĉa, tuncapan Israel partira mantizjapa. ²⁹ Jakzilta žoñit weriž cjen kjuyanaca, jilanaca, cullaquinaca, maa ejp, tjun, ocjalanaca, yokanaca ecaĉhaja, jalla ninacaž walja zuma kamañ wirchiz cjequiča. Nižaza

arajpachquin Yooztan wiñaya kamaquiča. ³⁰ Arajpachquin Yoozqui wacchi tii timpuquiz tucquin cjiñi žoñinaca wirquin cjiskataquiča. Nižaza Yoozqui wacchi tii timpuquiz wirquin cjiñi žoñinaca tucquin cjiskataquiča.

20

PIYUNANACZ QUINTU

¹ Arajpach mantiñi Yooz puntuquiztan jalla tužuča. Wentanalla tsjii yokchiz wali pajk patrunaqui piyunanaca kjuri ulanchiča, uwas frut zkala ajzjapa. ² Piyunanacžtan acuerduquiz luzziča, zita langžtan tsjii denario cjita paaz paczjapa. Jalla nekztanaqui langžñi cuchanžquichiča. ³ Nekztan wenzlaka wilta ulanchiča. Palazquin inakaz žejlñi žoñinaca cherchiča. ⁴ Ninacžquiz paljaychiča, tuž cjican: “Ančhucqui wejt zkal yokquin langžñi oka. Wejrkal zumpacha pacača”. Nekztanaqui ninacaqui ojkchiča. ⁵ Taypuru patrunaqui wilta ulanchiča, iya piyunanaca kjuri, nižaza langznajo. Nižaza taypuru zezi cjeella wilta ulanchiča, piyunanaca kjuri, nižaza langznajo. ⁶ Nii noo-pacha zezi cjee wilta palaz kjutñi ulanchiča. Nižaza palazquin inakaz žejlñi žoñinacžtan zalchiča. Ninacžquiz paljaychiča tuž cjican: “¿Kjažtiquiztan ančhucqui tonj zita ana langz žejljo?” ⁷ Ninacaqui patrunžquiz kjaaziča, tuž cjican: “Anaž jecmi wejrnac langznajo rocchiča”. Nekztanaqui patrunaqui cjichiča: “Ančhucqui wejt yokquin zakaz langžñi oka. Wejrkal jakniizlaj niil pacača”. ⁸ Tjuñiž kattan nii yokchiz patrunaqui niiz langzkatñi encargado mantichiča, tuž cjican: “Kjawžca langžñi piyunanaca, paczjapa. Primiruqui wiri tjonchi piyunanacžquiz pacaquiča; wirquin, tuqui tjonchi piyunanacžquiz pacaquiča”. ⁹ Jalla nekztanaqui nii wiri luzzi piyunanacaqui langzkatñižquiz macjatchiča. Zapa mayni ninacžquiz pactača, tsjii nooj lanžtaž nižtapacha. Tsjii denario cjita paaz tanzicha. ¹⁰ Jalla nekztanaqui wirquin paczquita primiru piyuna luzzi žoñinaca kjawžtatača. Jalla nii primiru piyuna luzzi žoñinacaqui pinsichiča jila paca tanzjapa wiri piyuna luzzi žoñinacžquiztan. Jalla nekztanaqui pacchiča tsjii denario cjita paaz zakaz. ¹¹ Jalla nii paca tanžcu patrunž quintra quijchiča, ¹² tuž cjican: “Tii wirquin piyuna luzzi žoñinacaqui tsjii orakaz langziča. Wejrnacžti primirquiztanpacha langzinča, nižaza zita ancha sii kjakquiz otžcan langzinča. Ninacžquizimi wejtnacaquizimi tsjiikaz pacchamča”. Jalla nuž cjican quijchiča. ¹³ Nii patrunaqui tsjii ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican: “Jila, amquiz anal incallchinča. Jalla nuž tsjii acuerduquiz luztapanla, tsjii denario paaz paczjapa.

¹⁴ Tii paca tanzna, nižaza oka. Tii wirquin piyuna luzzi žoñinacžquiz nižazakaz pacz pecučha, amquiz pactala, jalla nuž zakaz. ¹⁵ Wejt persun paaztan jaknužut wejr pinsučhaja, jalla nuž wejt munañpiqueiz pacasačha. Werič zuma pacñi kuzziz cjen amqui iñiziñi kuzziz cjissamla”. ¹⁶ Jalla nižta irataž wirquin cjiñinacaqui tucquinž cjequičha. Nižaza tucquin cjiñinacaqui wirquinž cjequičha. Kjawžta žoñinacaqui wacchičha. Illzta žoñinacazti kolucullačha.

JESUSAQUI NIIZ TICZ MAZZICHA

¹⁷ Wiruñiqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžtan Jerusalén ojkchičha. Jalla nuž jiczquiz ojkcan, Jesusaqui tsjii latu niž tuncapan illzta žoñinaca chjitchičha, nižaza ninacžquiz tuž cjichičha:

¹⁸ —Ančhucqui zizza, tii jiczqui Jerusalén kjutñiž ojkčha, nii. Jerusalén wajtquin wejrqui intirjital cjeečha timplu jilirinacžquizimi lii tjaajiñi maestrinacžquizimi. Jalla ninacaqui wejr conaquičha. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtčha. ¹⁹ Nižaza wejrqui yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjital cjeečha, ana wali burla paata cjisjapa. Nižaza wejrqui wjajttal cjeečha. Ultimquiziqui cruzquiz ch'awcta con tal cjeečha. Jalla nekztan čhjep majquiztanzi jacatatačha.

TSJII FAVORA MAYTA

²⁰ Jacobžtan Juanžtan ninacž maaqui Jesusižquiz macjatzquichinčha. Jacobžtan Juanžtan ninacž ejpqui Zebedeo cjitatačha. Jalla naa maaqui maatinacžtanpacha Jesusižquin macjatchinčha. Nekztanaqui naaqui Jesusiž yujcquiz quillzinčha, tsjii favora mayzjapa. ²¹ Nekztan Jesusaqui naaquiz cjichičha:

—¿Amqui čhjulum pecya? —cjican.

Naaqui kjaazinčha, tuž cjican:

—Amqui am mantis puestuquin luzcu tii wejt pucultan majchnaca am latuquiz uchnalla, tsjiiqui žew latuquiz nižaza tsjiiqui zkar latuquiz.

²² Jesusaqui tuž kjaazičha:

—Ančhucqui čhjulut mayčhaja ana intintazza. Wejrqui walja sufris tančha. ¿Nižtapacha ančhuc sufrasaya? Nižaza tsjii nooj ancha sufrican watačha tsjii bautismožtakaz. ¿Jalla nižtapacha ančhuc sufrasaya?

Ninacaqui tuž kjaazičha:

—Nii sufris watimi atasačha.

²³ Nekztan Jesusaqui cjichičha:

—Weraral cjiwčha. Ančhucpacha sufris tanznaquičha, tsjii licz wazužtakaz. Nižaza sufris wataquičha, tsjii bautismožtakaz. Pero wejrqui mantis puestuquin luzcu, žew latuquizimi zkar latuquizimi ana jecmi uchasačha. Wejt Yooz

Ejpkaz nii puestunaca tjaaquičha jeczťajapa tjacťtakazlani, jalla ninacťta.

²⁴ Parti nii tuncapan illzta zořinacaqui nii mayta puntu nonźcu nii pucultan jilazullcaź quintra źawjchičha. ²⁵ Pero Jesusaqui tjappacha nii tjaajintanaca kjawzičha, nekztan tuź cjichičha:

—Ančhucqui zumpacha zizza, jalla tužu. Tii muntuquiz naci3n jilirinacaqui patruaźtakaz mantiņičha, niźaza chawc jilirinacaqui parti zořinacźquiziqui niiź mantita cazkatņipankazza. ²⁶ Ančhucqui ana niźta irata cjee. Tsjii kjutņičha nii irat kuzqui. Ančhucaquiztan jequit chawc jiliriźtakaz cjis pecčhaja, jalla niiqui piyunaźtakaz cjis waquizičha parti zořinacźquiziqui. ²⁷ Niźaza jequit ančhucaquiztan tucquin mantiņi cjis pecčhaja, jalla niiqui wirquin cjis waquizičha, parti zořinacaź mantitacama cjisjapa. ²⁸ Wejrqui tsewctan cuchanźquita Yooz Zořťcha. Wejrpacha tii muntuquiz ana tjonchinčha, sirwita cjisjapa. Antiz wejrcħa tjonchingui, zořinacźquiz sirwisjapa, wejrticzama. Jalla nuź ticźcu walja preciochiztakal cjeečha, zořinaca liwriiźjapa. —Jalla nuź cjichičha Jesusaqui.

ZUR ZOŘINACA CHJETINTA

²⁹ Jalla nekztanaqui Jeric3 wajtquiztan ulnan, muzpa zořinacaqui Jesusiźquiz apzičha. ³⁰ Jicz latuquin pucultan zur zoři julzi źelatčha. Ninacaqui Jesusaź watņi nonźcu, kjawchičha tuź cjican:

—Wejt Jiliri, Davidź majchmajtquiztan tjonņi, wejrnacź okznalla.

³¹ Nekz źejlņi zořinacaqui ninacźquiz ujzičha, ch'uj cjeyajo. Ninacazti juc'anti kjawchičha, tuź cjican:

—Wejt Jiliri, Davidź majchmajtquiztan tjonņi, wejrnacź okznalla.

³² Jalla nekztan Jesusaqui tsijtscu, ninaca kjawzičha. Kjawźcu ninacźquiz tuź pewczičha:

—Ĺchjuluz werj paaj cji ančhucya?

³³ Nii zur zořinacaqui kjaazičha, tuź cjican:

—Wejt Jiliri, wejtnaca čhujquiz čhjetinźinalla.

³⁴ Nekztanaqui Jesusaqui ninacźquiz sint'izcu čhujqui lantlanźinchičha. Jalla nii orapacha cherņi cjissičha. Jalla nekztanaqui Jesusiźquiz apzičha.

21

JESUSAQUI JERUSALEN WAJTQUIN LUZZICHA

¹ Jerusal3n watja źcatźincan, Betfag3 watja irantichičha. Betfag3 watjaqui Olivos cjita curu źcatitačha. Nicju irantican

Jesusaqui pucultan tjaajinta žoñinaca cuchanchičha, tuž cji-can:

² —Jalla nii najwkta watja oka. Jalla nicju mokta ljat azni wachaquičha, nižaza pajk zijic maltum wawchizza naa azniqui. Mokta jeržcu wejtquin akžcaquičha. ³ Jakzilta žoñimiž atajasaž niiqui, nižquiz ančhucqui “Wejt Jilirž pecčha. Wajilla tjepunta cjequičha tii azniqui”, nuž cji-can nii žoñžquiz cjequičha. —Jalla nuž mantichičha Jesusaqui.

⁴ Jalla nii watchiqui profetaž cjiirta taku cumplissičha. Tuquitan nii profetaqui tuž cjiirchičha:

⁵ “Sión wajtchiz žoñinacžquiz tuž chiya: Chera, ančuca chawc Jiliri tjončha, humilde kuzziz. Nižaza zijic maltum aznuquiz yawchi tjonaquičha, nižaza nii zijic aznuž maatanpacha tjonaquičha. Jalla ninacaqui carga kuzñi aznunacačha”.

Jalla nuž cjiirchičha nii profetaqui.

⁶ Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ojkchičha. Nižaza jaknužt Jesusaqui mantitčhaja, jalla niicama paachičha.

⁷ Ninacaqui ljat azñi naaža pajk zijic tanpacha akžquichičha. Jalla nuž akžcu, zquitinaca aznunacž juntun caruntichičha. Nekztan Jesusaqui yawchičha. ⁸ Niiž ojcz jicz latuquiz muzpa žoñinaca želatčha. Ninacž zquiti jiczquiz chjinzičha.

Yekjapaqui ramuz čhañinaca murchičha jiczquiz chjinzjapa.

⁹ Tucquin ojki žoñinacami wirquin tjonni žoñinacami chipcan walja wiwi kallantičhičha, tuž cji-can:

—¡Viva tii Yooz tjuuquiz tjonchi žoñi! ¡David cjita chawc Jilirž majchmajtquiztan tjonni! ¡Amqui rispittaj cjila! ¡Amquiz honora tjaataj cjila! ¡Yooz Ejpžquin zakaz honora tjaataj cjila! —Jalla nuž wiwchičha.

¹⁰ Jesusaž Jerusalén watja luztan, tjapa nii chawjc wajtchiz žoñinacaqui walja ispantichi tjojknačhičha. Nižaza walja pewcpewczičha, tuž cji-can:

—¿Jectpan teejo?

¹¹ Žoñinacaqui tuž kjaazičha:

—Tiiqui Jesusa cjita profetala. Nazaret de Galilea, jalla najwkta tjonchičha.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZICHA

¹² Jalla nekztan Jesusaqui Yooz timpluquin luzzičha. Jalla nicju tuyñinacami kjayñinacami timpluquiztan liwj tirkatchičha zancchuccama. Nižaza paaz campiiñi žoñinacž mizami pjoczinchičha; paloma tuyñinacž sillami pjoczinchizakazza. ¹³ Jalla nuž paažcu tuž cjichičha:

—Yooz Takuqui tuž cjičha: “Wejt kjuyaqui Yoozquin mayiziz kjuyačha”. Ančhuczi tjañinacž kjuyažtakaz paachinčhucčha.

14 Jalla nicju tsjii kjaž zur žoñinaca Jesusižquiz macjatžquichiča, nižaza tsjii kjaž zuch žoñinaca. Jesusaqui ninaca čhjetinchiča. 15 Pero timplu jilirinacami lii tjaaži maestruncami jalla nii čhjetiñi milajru cheržcu, žawjchiča. Nižaza ocjalanacaqui timpluquin Jesusižquiz tuž wiwchiča: “¡David cjita chawc jilirž majchmajtquiztan tjonñi! ¡Rispijtaj cjila!” Jalla nuž nonžcu timplu jilirinacami lii maestruncami ancha žawjchiča Jesusiž quintru. 16 Nekztan Jesusižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—¿Tinacaž chiita taku ana nonžjo?

Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Nonznuča. Nižaza nii puntu Yooz takuqui tuž cjiča:

“Ocjalanacami piz itzñi wawanacami wejttajapa honora zumpachaž tjaaquiča. Jalla nuž paaquiča Yoozqui”.
¿Jalla nii cjiirta Yooz taku liichinčhuckaya; ana jaa?

17 Jalla nekztanaqui ninacžquiztan ojkchiča. Betania watja ojkchiča. Jalla nicju alujassiča.

ANA FRUTCHIZ MUNTI

18 Jakatažuqui wenzlaka Jerusalén watja quejpcan čhjeri eeskatchiča. 19 Jicz latuquiz higo munti cherchiča. Jalla nii muntiquin macjatchiča, fruta apakžcu lujljapa. Pero fruta ana wajtchiča, čhjañchiz alajatača. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii muntiquiz cjichiča:

—Jazic anam iya fruta pookñi cjequiča.

Jalla nii orapacha nii muntiqui kjonchiča. 20 Jalla nižta munti kjonñi cheržcu, tjaažinta žoñinacaqui ispanitichiča, nižaza Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan nii higo munti ratulla kjonja?

21 Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Weraral ančhucacuz cjiwča. Ančhucqui Yoozquin tjapa kuztančhucčhalaj niiqui, nižaza ana payznakñi kuzzizčhucčhalaj niiqui, tii irata zakaz paasača. Nižaza juc'ant pajk milajru paasača. Tii curumi mantasača, tuž cjican: “Tekžtan oka. Pajk kotquin tjojtana”. Jalla nuž mantižcu nižta zakaz okasača. 22 Nižaza ančhucqui čhjulumu tjapa kuztan Yoozquiztan mayačhaja, jalla niit jama ančhucacuz tjaataž cjequiča.

¿JEC JESUSIZQUIZ MANTICHI?

23 Jerusalén irantižcu Jesusaqui wilta timpluquin luzziča. Jalla nicju tjaažnan, timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami nižžquiz macjatžquichiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Jec am mantichi tii paazjapajo? ¿Jec jilirit am utchi jilirižtakaz cjisjapajo?

24 Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Wejrzal ančhucaquiz tsjii pewcznača. Ančhucqui wejtquiz kjaaznaquiž niiqui, wejrzakal ančhucaquiz maznača, jec wejr mantichi, nii. ²⁵ Wejtquiz kjaaznalla. ¿Ject Juan mantizquichi bautisjapaya? ¿Yoozkaya, zoñinaca, ja'?

Jalla nekztanaqui ninacpora parlatča, tuž cjican:

—¿Jaknužum cjeequi? Učhumž “Yoozqui Juan mantichiča” cjicanž kjaaznaquiž niiqui, jalla tiicni učumnacaquiz kjaaznačan, cjican: “Nižtiquiztan ¿kjažtiquiztanž ančhucqui ana nii criichinčhucta?” ²⁶ Nižaza učhumž “Zoñiqui Juan mantichiča” cjicanž kjaaznaquiž niiqui, zoñinacaqui učumnacaquiz ¿kjaž cjiquejo? —Jalla nuž parlatča. Zoñinacaqui Juanž puntu cjiñiča, Yooz parti parliñi profetača niiqui. Jalla nižtiquiztan ninacaqui zoñinaca eksiča, “Učhum conačhani”, cjican.

²⁷ Jalla nuž parližcu ninacaqui Jesusižquiz cjichiča:

—Ana zizuča wejrnacqui.

Jalla nižta kjaaztiquiztan Jesusaqui cjichiča:

—Wejrmi ana zakal ančhucaquiz maznača, jec wejr mantichi tii paazjapa.

PUCULTAN MAJCHWICH QUINTU

²⁸ Wiruñacqui Jesusaqui tsjii puntu chiichiča, tuž cjican:

—Tii puntu tantiya. Tsjii zoñiqui pucultan majchwichtača. Tsjižquiz cjichiča: “Wejt maati, tonjiqui uwas frut ajzñi oka”. ²⁹ Nii mantita maati tuž kjaaziča: “Anača”. Jalla niž wiruñalla niž kuz campiichiča. Nekztan uwas frut langzñi ojkchiča. ³⁰ Nižaza nii ejpqui tsjii maati cheri ojkchiča. Nižtan zalžcu, nižtazakaz uwas frut ajzñi mantichiča. Jalla niiqui kjaaziča, tuž cjican: “Tata, okasača”. Ultimquiziqui nuž cjiscuqui ana ojkchiča. ³¹ Nii pucultanquiztan ¿jakzilta maatit niž ejpž mantitacama paachiya?

Ninacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Primiru mantitaž, jalla niiča.

Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Weraral ančhucaquiz cjiwča. Impuesto cobriñinacami, nižaza ujchiz maatakanacami arajpach Yooz wajtquiz ančhucž tuqui luzaquiča. ³² Juan Bautistaqui tjaajñi tjonchiča, jaknužt ančhucalaqui kamžtažlaja, jalla nii tjaajinchiča. Pero ančhucqui niž tjaajinta ana criichinčhucča. Impuesto cobriñinacazti nižaza ujchiz maatakanacazti niž tjaajinta criichiča. Jalla nii cherchinčuča ančhucqui. Jalla nižtanaca cheržcum, ančhucqui ana Yoozquin cjisjapa kuz campiichinčhucča. Ančhucča niž taku ana criichinčhucqui.

ANA WAL PIYUNANACZ QUINTU

³³ Jalla tii quintu zakaz nonžna. Tsjii yokchiz patrunaqui uwas zkala čhjacchiča. Nekztan uwas zkal muytata pirka pirkichiča. Nižaza tsjii maz ojt paachiča, uwas kjaz spjijtzjapa. Nižaza tsjii campanturiž cherchi kjuychiča, nii zkala itzjapa.

‘Nekztan nii patrunaqui zkal yoka alquilchiča piyunanacžquiz. Nekztan jicz ojkchiča. ³⁴ Zkala ajz timpu irantižcan, patrunaqui tsjii kjaž piyuna cuchanžquichiča, niž parti zkala ricujajo. ³⁵ Pero nii zkala alquilni žoñinacasti nii cuchanžquita piyunanaca tanchiča. Tsjiiqui kitžtača. Tsjiiqui contača. Tsjiiqui maztan čhajtača. ³⁶ Nekztanaqui patrunaqui wila piyunanaca cuchanžquichiča, primirquiztan juc'anti. Pero nii zkala alquilni žoñinacasti nižtapacha ana wali paachizakazza. ³⁷ Ultimquiziqui patrunaqui niž persun majch cuchanžquichiča, tuž tantiican: “Wejt ultim maatiqui rispitzinaa” cjican. ³⁸ Niž majch cheržcu, nii alquilni žoñinacaqui ninacpora palt'ichiča, tuž cjican: “Jalla tiikat liwj tii irinsa tanznačhani. Jalla nižtiquiztan ž-conla, učumnacaltajapa tii yok irinsa cjejajo”. ³⁹ Jalla nekztanaqui nii žoñinacaqui majch tanchiča; nekztan yokquiztan jwescu conchiča.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui pewcziča, tuž cjican:

—Jalla nii patrumpacha tjonžcu, žčhjulukat nii alquilni žoñinacžtajapa pačhani?

⁴¹ Žoñinacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Nii ana wal žoñinacaqui contaž cjequiča, ana importayžcu. Nekztan nii zkal yoka yekja piyunanacžquiz alquilaquiča, zkala ajz timpu niž parti zkala ricujžcu nižquiz tjaata cjisjapa.

⁴² Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Yooz takuqui tuž cjiča:

“Kjuy pirkiñinacaqui tsjii maz tjojtchiča. Nii tjojta mazqui isquinqiz cjissiča. Juc'ant chekan mazqui cjissiča. Yoozqui nuž utchiča. Učhumqui jalla nii cheržcu ispantichiča”.

Jalla nuž cjiča cjiirta Yooz takuqui. Ančhucqui nii Yooz taku liichinčhucča, žana jaa? ⁴³ Ančhucquiz chiižinuča, ančhucqui nii ana wal alquilni žoñinacžtakazza. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz kjuychiz famillquiztan chjatkatataž cjequiča. Yekja žoñinacaqui Yooz famillquiz luzaquiča. Yooz kuzcama kamni žoñinacaqui luzaquiča. ⁴⁴ Nonžna. Maz puntuquiztan zakal chiyuča. Jakziltat nii maz cjen

ujquiz tjojtsnačhaja, jalla niiqui pirasužtakaz t'okuntaž cjequiča. Nižaza jakziltiž juntuiñ nii mazqui tjojtsnaquiž ni-
iqui, pulpužtakaz t'okuntaž cjequiča. Nii žoñinacaqui k'ala akžtaž cjequiča.

⁴⁵ Jalla nii Jesusiž chiita takunaca nonžcu, timplu jilirinacami, fariseo parti jilirinacami tantiichiča, ninacž puntu chiiñi, nii. ⁴⁶ Jalla nuž tantiižcu, Jesusa tanz pecatča. Pero ana atchiča, parti žoñinaca ekskcu. Parti žoñinacaqui Jesusiž puntu tantiyatča, Yooz taku parliñi profetača, nii.

22

YOOZ KJUYCHIZ FAMILIA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta tjaajinchizakazza. Jalla tuž cjican quint'ichiča:

² —Arajpach Yooz kjuychiz familiaqui jalla tužuča. Tsjii chawjc jiliriqiu niiž majchtajapa zalz pjijsta paachiča. ³ Niiž piyunanaca cuchanchiča, invitta žoñinaca kjawzñi. Nii kjawžta žoñinacaqui ana tjonz pecchiča. ⁴ Nekztanaqui yekja piyunanaca cuchanchizakazza, tuž cjican: “Invitta žoñinacžquin mazca, ‘Chjeri lujlz tjacžtača. Wejt wacanaca conkatchinča, nižaza cjew animalanacami. Tjap-pacha listuča, jaziqui pjijstiquin tjonla’ ”. ⁵ Jalla nuž chiyanami nii invitta žoñinacaqui ana cazquichiča. Tsjiiqui zkal yoka ojkchiča. Tsjiiqui tuyžtan ojkchiča. ⁶ Parti invitta žoñinacaqui kjawzñi cuchanta piyunanaca tanziča. Nekztan kitchiča, conañcama. ⁷ Jalla nekztanaqui nii chawc jiliriqiu ninacž quintra žawjziča. Nekztan zultatunaca cuchanžquichiča, nii piyuna conñinaca conžcajo. Nižaza, ninacž watja ujžcajo. ⁸ Jalla nižta paažcu chawc jiliriqiu piyunanacžquiz cjichiča: “Tjappacha zalz pjijstac listuča. Nii primir invitta žoñinacaqui ana tjonz waquiziča. ⁹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui pajk calliranž ojklayžca. Jec-nacžtanami zalačhaja, jalla ninacžquiz tjonajum cjequiča tii zalz pjijstiquin”. ¹⁰ Jalla nekztanaqui piyunanacaqui call kjutñi ulanchiča, nižaza tjapa niiž zaltanaca kjuyquiz aj-skatžquichiča, zuma žoñimi, ana zuma žoñimi. Jalla nekztanaqui pjijsta paaz kjuyaqui chjijpsi cjissiča.

¹¹ Jalla nekztanaqui chawc jiliriqiu luzquichiča invitta žoñinaca cherzñi. Tsjii žejlñi žoñi naychiča, ana pjijsta paaz zquiti cutchi želatča. ¹² Jalla nuž nayžcu nii chawc jiliriqiu niižquin paljaychiča tuž cjican: “Jila, ¿kjažtiquiztan amqui ana pjijsta paaz zquiti cujtchi luzquichamtajo?” Nii žoñiqui ch'uj quirchiča. ¹³ Nekztanaqui chawc jiliriqiu pjijsta atintiñi žoñinacžquiz mantichiča, tuž cjican: “Kjojchanacami

kjaranacami čhejlžina. Zawnc zumchiquiz tjojta, jalla nicju kaala, nižaza niž izke kjojla”.

¹⁴ Jesusaqui cjichizakazza:

—Kjawžta žoñinacaqui tamača. Illzta žoñinacaqui koluculača.

IMPUESTO PACZ PUNTU

¹⁵ Jalla nekztanaqui fariseo žoñinacaqui ojkchiča. Nínacaqui acuerduquiz kazziča, Jesusiž quintra tsjii ujchiz cjiskatzjapa. Jaknužumi Jesusa tsjii ana wali chiikataquiča; jalla nii ujchiz cjiskatz pecatča. ¹⁶ Jalla nekztan ninacž partiquiztan yekjap žoñinaca cuchanžquichiča, Herodes parti žoñinacžtanpacha. Jalla nii cuchanta žoñinacaqui Jesusižquiz cjichiča:

—Maestro, wejrnac zizuča, amqui werarapan chiiča, nižaza Yooz kamañ puntuquiztan weraram tjaajiñamča, kjažtami žoñiqui chiičhani, nižaza kjažta žoñimi želačhani. ¹⁷ Jaziqui amqui tii tantiižinalla. ¿Roman chawc jiliržquin impuesto pacz wali cjesaya? už ¿anaž wali cjesaj? Jalla nii ziz pecuča.

¹⁸ Pero Jesusaqui ninacž ana zuma pinsita intinzuna zizziča. Jalla nižtiquiztan ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Ana zum kuzzznaca, ¿kjažtiquiztan ančhucqui wejt quintra uj jwes pecjo? ¹⁹ Impuesto pacz paaz tjeezna.

Jalla nekztan tsjii denario cjita paaz zjijcchiča. ²⁰ Jalla nii paaz cheržcu, Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tii paazquiz ¿jecž yujctaya? Nižaza tii cjirra tjuu, ¿jecž tjuutaya?

²¹ Nii quintranacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Roman chawc jiliržtača.

Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Roman chawc jiliržtaqui jalla nii jiliržquin tjaasa. Nižaza čhjulut Yooztaqui Yoozquinpan tjaasa.

²² Jalla nuž nonžcu, nii quintranacaqui ispantichiča. Nekztan Jesusižquiztan zarakžcu ojkchiča.

JACATATZ PUNTU

²³ Jalla nii noojpacha yekjap saduceo parti žoñinacaqui Jesusa cheri ojkchiča. Saduceo parti žoñinacaqui ana crieñitača, ticziquiztan jacatatz, nii. Jalla nuž cjenami Jesusižquiz pewcziča. Tii quintu quint'ican, pewcziča, tuž cjican:

²⁴ —Maestro, Moisesaqui učhumnacalta cjijrtkalča, tuž cjican: “Tsji žoñi ticznasaž niiqui, niž tjun ana ocjalchiz cjesaž niiqui, nekztan nii ticzi žoñž jilaqui naa žewatan zalz waquiziča, nii ticzi jilž cuntiquiztan ocjala paazjapa”.

²⁵ Jaziqui wejrnacporquiz pakallak jilazullca želatča. Jilir

jilaqui zalsičha. Nekztan ticzičha ana ocjalchiz. Jalla nekztan jilirž jar jilaqui naa žewatan zalsizakazza. ²⁶ Nii jilaqui ticzizakazza ana zinta ocjala ecžcu. Nekztan yekja taypir jilžtan nižtakaz watchičha. Nižaza tjappach nii pakallak jilazulquizquiz nižta watchičha. ²⁷ Tjapa nii pakallak jilazullcaž ticztan, naa žewqui ticzinzakazza. ²⁸ JaziQUI ticziquiztan jacatatžcu, naa žewqui ¿jakziltiž tjun cjequejo? Tjappacha naatancama zalzitačha.

²⁹ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaazičha:

—Ančhucqui tsjii kjutñi kiwkchinčhucčha. Ančhucqui Yooz takumi ana zuma zizza. Nižaza Yooz azimi ana pajčha. ³⁰ Ticzi žoñinacaž jacatattanaqui zalzqui ana želaquičha. Žoñinacami žoñž maatinacami ana zalznaquičha. Nii timpuquiz žoñinacaqui arajpach Yooz anjilanacažtakaz cjequičha. ³¹ Pero nii ticziquiztan jacatatž puntu, ¿Yooz tawkquiz ana tuž liichinčhucjo? Tii puntuquiztan Yoozpachaž chiichiqui. Jalla tuž cjican Yoozqui cjichičha: ³² “Wejrqui Abrahamž Yoozza, nižaza Isaacž Yoozza, nižaza Jacobž Yoozza”. Anačha ticzi žoñž Yoozqui. Antiz žejtñi žoñž Yoozza.

³³ Jalla nuž chiita nonžcu, nekz žejlñi žoñinacaqui Jesusiž chiitiquiztan ispantichičha.

JUC'ANT CHEKAN MANTITAQUI

³⁴ Jalla nuž chiižcu Jesusaqui saduceo parti žoñinaca ch'uju paachičha. Jalla nuž ch'uj paatiquiztan fariseo parti žoñinacaqui wilta ajczičha. ³⁵ Tsjii lii maestruqui nižaza fariseo partinacžquiztan uj jwesjapa yanz pecatčha. Jesusižquiz pewczičha, tuž cjican:

³⁶ —Maestro, učhum liiquiztanaqui ¿čhjul mantitat juc'ant chekanaya?

³⁷ Nekztan Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tii mantitačha juc'ant chekanaqui. “Ančhuca Yooz Ejp Jiliržquiz sirwa, tjapa kuztanami, tjapa animužtanami, tjapa pinsamintužtanami”. ³⁸ Parti mantitanacquiztan cjenauqui jalla niičha chekanaqui. ³⁹ Niiž jaru tii mantitaqui žejlčha. “Jaknužum persunpachquiz okzñamžlaja, jalla nižta okzñi kuzziz cjistančha žoñinacžquizimi, liijitum mazižtakaz”. ⁴⁰ Jalla nii pizc mantitanacačha chekanaqui. Nižaza tjapa Moisés tjaata liimi, nižaza tjapa profetanacaž tjaajintanacami nii pizc mantitanacž partiquiztan chičha.

CRISTUZ PUNTU

⁴¹ Fariseo žoñinacaž ajczi želan, Jesusaqui ninacžquiz pewczičha tuž cjican:

—Ančhucqui Cristumž puntuquiztan tantiya. ¿Cristuqui jecz majch niiqui?

⁴² Nekztanaqui ninacaqui Jesusižquiz kjaazičha, tuž cjican:
—Davidž majchmajtquiztan tjonñičha niiqui.

⁴³ Jalla nuž kjaaztiquiztan Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:
—David jiliriqui Cristuž puntuquiztan chiican, “Chawc Jiliri” cjichičha. Jalla nuž chiizcu, Yooz Espíritu Santuž chikatchiqui.

⁴⁴ Davidaž cjiirta Yooz takuqui tuž cjičha:

“Yooz Jiliriqui wejt chawjc Jiliržquiz cjichičha: ‘Wejrqui am kojch koztan am quintri žoñinaca tjeczkatačha. Nii oracama wejt žew latuquiz julzna’.”

⁴⁵ Jaziqui Davidaqui “chawjc Jiliri” cjichičha Cristuž puntuquiztan. Jalla nižtiquiztan ¿jaknužt nii chawjc Jiliri Davidž majchqui cjesajo? —Jalla nuž pewczičha Jesusaqui.

⁴⁶ Anaž jecmi kjaazñi atchičha, ana zinta takumi. Jalla nužquiztanpacha ana čhjulumi pewczñi atchizakazza iya. Jalla nii orquiztanpacha pecunz eksipančha nii quintra žoñinacaqui.

23

ANA ZUM TJAAJIÑINACŽ PUNTU

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nezk žejlñi žoñinacžquizimi niž tjaaajinta žoñinacžquizimi tuž cjichičha:

² —Lii tjaaajiñi maestruncami nižaza fariseo žoñinacami persun puntuquiztan tuž tantičha, tjaaajnz puestuquiz uchtačha Moisés liiquiztan punta punta tjaaajnzjapa, nii. Jalla nuž tantičha persun amtiquiziqui. ³ Ančhucqui ninacaž tjaaajintacama oka. Nižaza ninacaž chiitacama paa. Pero ninacž kamz jaru, ana kama. Ninacaqui tjaaajinčha, pero persun tjaaajinta jaru ana ojkčha, ana cumpličha. ⁴ Ninacaqui walja mantitanaca paačha, walja kuzižtakaz žoñinacžquiz jepčha. Tjapa ninacž mantitanacaqui anapan atchucačha. Jalla nuž cjenami tjapa mantitanaca žoñinacžquiziqui tirapanž ijsijčha. Pero ninacapacha anaž čhjulquizimi yanapčha nii cumplisjapa. ⁵ Ninacaqui čhjululu paatami paačha, žoñinacakaz cherajo. Yujc ayquizimi kjarquizimi cjiirta Yooz taku jwerančiž ojklajčha, nižaza parti žoñinacžquiztan juc’anti lajch chjalchiz zquiti cujtchiž ojklajčha. Jalla nižtaž ojklajž jutztaza. ⁶ Pjijstiquiz cjen tucquin panž julz pecčha. Nižaza ajcz kjuyquiz cjen tucquin panž julz pecčha honorchiz cjisjapa. ⁷ Ninacaqui žoñinacž taypiquiz cjen rispiztan tsaanta cjis pecčha, nižaza “Maestro” cjita cjis pecčha.

⁸ ‘Ančhucqui anačha žoñinacžquiz “maestro” cjita cjis peczqui. Tjapa ančhucqui jilazullquičhucčha. Tsjii Maestruc-hižčhuckazza. Cristučha nii Maestruqui. ⁹ Nižaza ančhucqui tii muntuquiz kamcan anaž jeczquizimi “ejp” cjican chiiz

waquiziĉha. Tsĵii Ejpchizĉhuckazza. Arajpach Yooz Ejpĉha niĵi. ¹⁰ Niĵaza anĉhucqui anaĉha ŷoñinacĉquiz “ĵiliri” cĵita cĵis peczqui. Tsĵii ĵilirchizĉhucĉha. Cristuĉha niĵi. ¹¹ Anĉhucquiztan jequit ĵiliriĉtakaz cĵis pecĉhaja, jalla niĵi piyunaĉtakaz cĵis waquiziĉha parti ŷoñinacĉquiziĵi. ¹² Jequit persun honora waytiz pecĉhaja, ultimquiziĵi ana honorchiz cjequiĉha. Niĵaza jequit humilde kuzzizlaja, jalla niĵi ultimquiziĵi honorchiz cjequiĉha.

¹³ ‘Lii tĵaajiñi maestrunaca, niĵaza fariseo parti ŷoñinaca, ana zuma kuzziz ŷoñinacĉhucĉha. Anĉhucqui anawalipanĉ cĵisnaquiĉha. ŷoñinaca atajiñĉhucĉha, arajpach Yooz wajtchiz ana luzajo. Anĉhucpachaĉ ana luzza, niĵaza pecchi cĵenami parti ŷoñinacĉquizimi ana luzkatiñĉhucĉha.

¹⁴ Lii tĵaajiñi maestrunaca, niĵaza fariseo ŷoñinaca, ana zuma kuzziz ŷoñinacĉhucĉha. Anĉhucqui anawalipanĉ cĵisnaquiĉha. Zew maatakanacĉquiztan kĵuy cusasanaca kĵaĵiñĉhucĉha. Jalla nuĉ paaĉcumi nii maataka incalzjapa aĉka aĉka Yoozquin maytaĉzoka payiñĉhucĉha ninacĉtajapaĉtakaz. Jalla nuĉ paatiquiztan anĉhucqui ĵuc'anti castictaĉ cjequiĉha.

¹⁵ ‘Lii tĵaajiñi maestrunaca, fariseo ŷoñinaca, ana zum kuzziz ŷoñinacĉhucĉha. Ĵaziĵi anĉhucqui anawalipanĉ cĵisnaquiĉha. Anĉhucqui ĵaknuĉumi anĉhuca cuzturumpi ĵaru ŷoñinaca ojkkatzkaz pecĉha. Jalla nuĉ ojkkatĉcuqui anĉhucqui nii ŷoñinaca anĉhucaquiztan pizc wilta wilta ĵuc'anti anawaliĉ cĵiskatĉha, infiernuquin casticta cĵisjapa.

¹⁶ ‘Anĉhucqui anawalipanĉ cĵisnaquiĉha, zur ŷoñiĉtakaz irpiñinaca. Anĉhucqui cĵiñĉhucĉha: “Ĵakziltat timplu tistiwcchiz ĵuramintu paaquiĉ niĵi, jalla nii ĵuramintuĵi anaĉ walĉha. Pero ĵakziltat timplu kor paaĉ tistiwcchiz ĵuramintu paaquiĉ niĵi, jalla nii ĵuramintuĵi walĉha”. ¹⁷ Zumzu zur ŷoñinaca. Ĵakziltat ĵuc'ant chekanaqui, timpluquin ŷejlñi korinacakaya, uĉ timplupaneĵ? Timpluĉ cĵen nii korinacaqui walĉha. ¹⁸ Niĵaza anĉhucqui cĵiñĉhucĉzakazza: “Ĵakziltat timplu altar tistiwcchiz ĵuramintu paaquiĉ niĵi, jalla nii ĵuramintuĵi anaĉ walĉha. Pero ĵakziltat altarquin uchta ofrenda tistiwcchiz ĵuramintu paaquiĉ niĵi jalla nii ĵuramintuĵi walĉha”. ¹⁹ Zumzu zur ŷoñinaca. Ĵakziltat ĵuc'ant chekanaqui, ofrendakaya, uĉ altarapaneĵ? Altaraĉ cĵen nii ofrendaqui walĉha. ²⁰ Ĵakziltat altar tistiwcchiz ĵuramintu paaquiĉ niĵi, niĵaza tĵapa nii altar ĵuntuñ ŷejlñinaca tistiwcchiz ĵuramintu paaĉha. ²¹ Niĵaza ĵakziltat timplu tistiwcchiz ĵuramintu paaquiĉ niĵi, niĵaza timpluĉ Yooz tistiwcchiz ĵuramintu paaĉha. ²² Niĵaza ĵakziltat arajpach tistiwcchiz ĵuramintu paaquiĉ niĵi, niĵaza arajpach Yooz tistiwcchiz

juramintu paača. Yoozqui arajpachquin žejlča, nižaza arajpachquiztan mantiča.

²³ 'Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacčhucča. Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Ančhucqui diezmos tjaayiñčhucča mentquiztan, anizquiztan, cominquiztan. Jalla nii kolta plantanacquiztan ančhucqui diezmos tjaayiñčhucča. Pero ančhucqui liž chekan mantitanac jaru ana kamiñčhucča. Yooz kuz jaru ana kamiñčhucča, nižaza ana okzñi kuzzizčhucča; nižaza ana Yoozquin kuzzizčhucča. Jalla nižta chekan lii jaru ana kamiñčhucča. Jalla nižta jaru kamz waquiziča, diezmos tjaacanami. ²⁴ Ančhucqui zur irpiñinaca. Tižta irata paayiñčhucča. Tsji žoñiqui kolta z moyalla culchiča ana lujljapa. Jalla nuž cjenami pajk ana wali animala ana culžcu lujlchiča. Jalla nižta irata paayiñčhucča.

²⁵ 'Liy tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacčhucča. Anawalipanž cjisnaquiča ančhucqui. Wazumi chuwami zawnctanaqui ajuntaž cjesača. Jalla nuž cjenami kjuyltan cjujchiž cjesača. Jalla nižtaž ančhucqui. Zawncta curpuqui walikaz chercherča. Ančuca kuzquizzti cjujchinacažtakaz žejlča. Tjañi zazmi anawali paazmi jalla nižta kuzzizčhucča ančhucqui. ²⁶ Zur fariseo žoñinaca, primiruqui zuma kuzziz cjisna ajunta chuwažtakaz; nekztanaqui zuma žoñiž tsijtchizakaz cjequiča.

²⁷ 'Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacčhucča. Anawalipanž cjisnaquiča ančhucqui. Chiw ljocžtan tjarta sipulturužtakazza ančhucqui. Ančuca tsitiqui walikazza. Ančuca kuztti ana walipanča. Sipultura ticzi žoñinacž tsijjnacžtan chjijpsi, nižta ana waliča. ²⁸ Jalla nižtaž ančhucqui. Žoñinacaqui ančhuc zuma žoñižtakaz nayča. Pero ančuca persun kuzquizzti juc'ant anawalinaca žejlča.

²⁹ 'Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zum žoñinacčhucča. Anawalipanž cjisnaquiča. Ančhucqui profetanacž sipulturunaca azquichiñčhucča, nižaza Yooz kuzcama kamñita žoñinacž monumentunaca c'achjalla cjiskatiñčhucča. ³⁰ Nižaza nii zuma žoñinacž puntuquiztan tuž cjiñčhucča: "Učhum tuquita atchi ejpnacaqui anawali kamchiča. Wejrnacqui nii tuqui tımpuquiz kamtasaz niiqui, anaž profetanaca conzjapa yanaptasača". ³¹ Jalla nuž chiican, ančhucpacha chiiča, profeta conñi žoñinacž majchmaatičhucča, nii. ³² Jaknužt ančuca tuquita atchi ejpnacaqui anawali paatčhaja, jalla nižtakaz payiñčhucča.

³³ 'Zkoražtakaz žoñinaca. Zkoražta sarchiz žoñinaca. Ančhucqui anapanž wira atipasača infiernuquin casticzquiztanaqui. Castictapanž cjequiča. ³⁴ Ančhuc juc'ant casticta cjisjapa, ančucaquiz cuchanžcača profetanaca, nižaza Yooz puntu zuma zizñinaca, nižaza Yooz puntu tjajinñinaca. Jalla nii žoñinaca cuchanžquichiž cjen, ančhuczi tsjii yekjanaca conaquiča, yekjanaca cruzquiz ch'awcznaquiča, yekjanaca ajcz kjuyquizpacha wjajtaquiča. Nižaza yekjanaca wajtquiztan watja tanzjapa apznaquiča. ³⁵ Jalla nuž paatiquiztan ančuca ujnacquiztanami nižaza ančuca tuquita atchi ejpnacž ujnacquiztanami caztictaž cjequiča. Ančuca atchi ejpnacaqui zuma žoñi conchiča, Abelquiztanpacha asta Berequías majch Zacarías, jalla niicama. Zacariasqui timpluquizpacha contatača, altar žcati. ³⁶ Ančucaquiz weraral cjiwča. Tjapa nii uj paatanacquiztan casticta cjequiča tii timpuquiz kamñi žoñinacaqui.

JERUSALEN WAJTCHIZ ŽOÑINACŽ PUNTU

³⁷ Nekztan Jesusaqui chiichiča, tuž cjican: Jerusalén wajtchiz žoñinaca, Jerusalén wajtchiz žoñinaca. Profetanaca coničhucča. Nižaza Yooz cuchanžquita profetanaca maztan čhaciñhucča. Kjaž wilta wejrqui tii žoñinaca juntis pecchinča, cwitisjapa. Jaknužt wallpiquei kjar koztan ozmachanaca cwitičhaja, jalla nižta irata tii žoñinaca cwitis pecchinča. Tii žoñinaczi wira ana nuž cwitiskatz pecchiča. ³⁸ Tii taku nonžna. Ančuca kjuyanacaqui jaytitaž cjequiča. ³⁹ Ančucaquiz cjiwča. Tsjii noojiquei ančhucqui wejť puntuquiztan chijaquiča, tuž cjican: "Yooz Jilirž tjuuquiz tjonñi, amqui honorchiz cjila". Jalla nii nojcama ančhucqui ana wejť wilta cheraquiča.

24

JUDIO TIMPLU PUNTU

¹ Nekztanaqui Jesusaqui timpluquiztan ulanchiča. Nekztan niiž tjajinta žoñinacaqui niižquin macjatžcu, tuž cjičiča:

—Cherzna. Ancha c'achjača tii timplu kjuyanacaqui.

² Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tjapa tii timplu kjuyanaca zumpacha cherzna. Ančucaquiz weraral cjiwča. Tsjii noojiquei tii kjuyanacaqui k'ala pajltaž cjequiča. Ana zinta tii maznaca pirkita želaquiča.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTU

³ Nekztan ninacaqui Olivos cjita curullquin ojkchiĉha. Nicju Jesusaž julzi želan, tjaajinta žoñinacaqui niizquiz jamazit tuž cjichiĉha:

—Maznalla. Ćhjulorat nii amiž chiita wataqui? Nižaza am tjonz siñala, Ćjakzilat cjeequiya? Nižaza tii muntu tucuzinz siñala, Ćjakzilat cjeequiya?

⁴ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziĉha tuž cjican:

—Anĉhucž cwitaza, ana jecmi anĉhucaquiz incallskata. ⁵ Muzpa žoñinacaqui wejt tjuužtan tjonaquiĉha, “Wejrtĉha Cristutqui” cjican. Jalla nuž chiižcu tama žoñinaca incalltaž cjequiĉha. ⁶ Nižaza anĉhucqui quira žejlž quintunaca zizaquiĉha; nižaza yekja quira quintunaca arawasaquiĉha. Jalla nuž cjenami anaž tsuca. Nuž watstanĉha. Imaziĉha tii muntu tucuzinzqui. ⁷ Nacionpora talznaquiĉha; nižaza quira paaquiĉha. Nižaza mach'a želaquiĉha, nižaza conanaca ojklayaquiĉha, nižaza walja yoka chekjincan terremotož wataquiĉha, wacchi yokaran. ⁸ Tjapa tii wattanaqui juc'anti t'akjiziz želaquiĉha.

⁹ Jalla nekztanaqui anĉhucqui jilirinacžquiz intirjitaž cjequiĉha sufriskatzjapa. Nižaza contaž cjequiĉha anĉhucqui. Nižaza anĉhucaž wejtquiz criichiž cjen, tjapa ana criichi žoñinacaqui anĉhuca quintraž cjequiĉha. ¹⁰ Jalla nuž watan, muzpa Yoozquin criichi žoñinacaqui quejpsnaquiĉha. Yoozquin criichi žoñinacž quintra cjisnaquiĉha, jilirinacžquin intirjizcama. Criichi žoñinacžquiz ancha chjaawjkataquiĉha nii quejpsñinacaqui. ¹¹ Muzpa toscara chiiñinaca ojklayaquiĉha, tuž cjican: “Yooziž tjaata takuĉha tiiqui”. Nii toscar takunacžtan muzpa žoñinacžquiz incallaquiĉha. ¹² Anawalinacaž miraquiĉha. Žoñinacpora ana zuma munasaquiĉha. ¹³ Jakzilat wejt tjonzcama tjurt'iñi kuzziz želaĉhaja, jalla niiqui ultimquiziqui liwriitaž cjequiĉha. ¹⁴ Yooziž liwriita žoñinacaĉha Yooz kjuychiz familiaqui. Jalla nii zuma taku tjapa kjutñi tii muntuquiz parlitaž cjequiĉha, tjapa žoñinaca zizajo. Jalla nii wattanaqui tii muntuqui tucuzinznaquiĉha.

¹⁵ Tii zakal cjiwĉha. Tii puntuquiztan Daniel cjita profetaqui cjiirchiĉha: “Tsjii noojiqui tsjii juc'ant ana wali akñi žoñi parizaquiĉha. Yooz chekan kjuyquinkaz lusaquiĉha”. (Tii taku liiñiqui intintaza.) ¹⁶ Jalla nuž cheržcu Judea yokquin žejlñi žoñinacaqui curunacžquin atipz waquiziĉha. ¹⁷ Nižaza nuž cheržcu kjuy juntuñ žejlñi žoñinacaqui chjujžcu ana kjuya luzla, cusasanaca chjitzjapa. ¹⁸ Nižaza pampiquin žejlñi žoñinacaqui persun zquiti apti ana quejpžquila. ¹⁹ Nii tjuñquiziqui ic maatakanacami k'azllu wawchiz maatakanacami ancha t'akjiri želaquiĉha.

20 Yoozquinča mayiza ančhucqui, anaj zac timpuquin nižtanaca watsjapa, nižaza anaj jeejz tjuñquiz nižtanaca watsjapa. 21 Tii sufris timpu juc'anti sufris cjequiča yekja sufrisnacquiztanami. Yooz tii muntu paatiquiztan jecchuc anapanča tižta sufrisnacaqui watchiqui. Nižaza tekžtan najwecchuc anaž iya juc'anti sufrisqui cjequiča. 22 Yoozqui anaž tii sufrisnaca tucuskatasaż niiqui, tjapa žejlñi žoñinacaqui ticznasača. Yoozqui niž illžta žoñinacž laycu nii sufrisnaca tucuskataquiča.

23 'Nižaza yekjap žoñinacaqui ančhucaquiz chiyasača, tuž cjican: "Tekziča Cristuqui". Yekjapac chiyasača, "Nii nacjuča Cristuqui" cjican. Jalla nuž chiyanami anapanča nii taku criyaquiča ančhucqui. 24 Incallñi žoñinacž tjonaquiča. Yekjapaqui "Cristutča wejrqui" cjequiča. Yekjapaqui "Yooziž tjaata taku mazniñtča wejrqui" cjequiča. Ninacaqui walja ispantichuca milajrunacaž paaquiča, incallzjapa. Tjapa žoñinacž incallz pecaquiča, asta Yooziž illžta žoñinacami. 25 Ima tižtanacaž tjonan wejrqui ančhucaquiz ultim wereral maznuča, ana incallta cjisjapa. 26 Žoñinacaqui "Ch'ekti yokquin cheržquilalla, nicjuča Cristuqui" cjequiča. Jalla nii quintu nonžcu, anapanž okaquiča. Nižaza "Tii kjuyquizza Cristuqui" cjequiča. Jalla nii quintu nonžcu, anapan criyaquiča.

JESUCRISTUQUI WILTA TJONAQUICHA

27 'Ančhucaquiz cjiwča. Jalla tižtal irata tjonača wejrqui. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Jaknužt lliwjlilwñi tuwantan tajachuc lliwjčhaja, jalla nuž tjonača. 28 Jakziquin zerwi žejlčhaja, jalla nekzi zkaranacaž ajcznaquiča.

29 'Nekztanaqui tii sufris timpu wattan, tjuñiqui zumaquiča; kataquiča, ana iya kjanaquiča. Jiizmi nižazakaz ana iya kjanaquiča. Warawaranacami pachquiztan tjojtснаquiča. Nižaza tseecu azziz žejlñinacaqui chjekinskattaž cjequiča. 30 Jalla nekztanaqui arajpachquin wejt siñalaqui parisaquiča. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Jalla nuž wejt siñala cheržcu tjapa ana criichi žoñinacaqui kaaquiča. Ninacaqui wejt tjonz cheraquiča. Wejrqui tsjir taypiquiz tjonača walja aztan, nižaza Yooz Epiž aziž tjeežcan. 31 Nižaza wejt anjilanaca cuchanžcača weriž illžta žoñinaca juntjapzjapa, trompeta tjawžcu. Illžtanacaqui tjapa tii muntuquiztanpacha juntaptaž cjequiča.

32 'Ančhucqui higuera munti puntuquiztan zizza, jalla tuž. Higuera muntiqui ch'ojñantiz kallantaquiž niiqui, waj kutunz timpuž kallantaquiča. Jalla nii zizza ančhucqui. 33 Jalla nižta irataž tjapa weriž chiita wattan, tii muntuqui

waj tucuzinznaquiča. Jalla nuž ančucaquiz zizkatz pecuča. Jaknužt tsjii žoñiqui kjuy zana žcatžinčhaja, luzjapa, jalla nižta irataž žcatzinčiča tii muntu tucuzinzqui.³⁴ Ančucaquiz weraral cjiwčha. Ima tii timpuquiz kamñi žoñinacaž ticznán, tjapa weriž chiitanaca wataquiča.³⁵ Arajpachami tii yok muntumi liwj tucuzaqiča. Wejt takunacazti wiraž ana tucuzaqiča.

³⁶ Pero wejt tjonz tjuñimi, wejt tjonz orami anaž jecmi zizasča, anaž arajpach Yooz anjilanacami, anaž Yooz Majchmi. Yooz Ejp alajakaz zizza.

³⁷ Jaknužt Noež timpu watčhaja, jalla nuž wataquiča wejt tjonz tjuñquiziqui.³⁸ Noež timpuquiz ima tii muntu kjaztan tuzkatta cjen, žoñinacaqui tuž kamñitača, lujlcan, liccan, zalzcan, zalzjapa majtnaca tjaacan. Jalla nuž kamñitača Noež warcuquiz luz tjuñicama.³⁹ Kjaz juyzu tjonzcama žoñinacaqui ana čjul tantiyassi žejlchiča. Nekztan kjaz tjontiquiztan tjappacha žoñinacaqui kjazquiz kuzta ticziča. Jalla nižta irataž wataquiča wejt tjonž tjuñquiziqui.⁴⁰ Jalla nii noo-jiqiu pucultan žoñiqui pampiquin cječhani. Tsjiiqui arajpach kjutñi waytižcu chjižtaž cjequiča. Tsjiiqui ectaž cjequiča.⁴¹ Nižazakaz pucultan maatakanacaqui jawuncan želačhani. Tsjaaqui arajpach kjutñi waytižcu chjižtaž cjequiča. Tsjaaqui ectaž cjequiča.

⁴² Jalla nižtiquiztan ančhucqui walja naynay želaquiča. Čjulorat wejr, am Yooz Jiliri, tjonáčhaja, jalla nii ora ana zizzuca.⁴³ Ančhucqui tii zizza. Kjuychiz žoñiqui tjañi tjonz ora ziztasaz niiqui, walja naynay žejltasača, niž kjuya ana tjañiž luzta cjisjapa.⁴⁴ Jalla nižta irataž ančuqui naynay želaquiča. Tiripintit, ana pinsita orquiz tjonacha. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča.

PIZC PUNTA PIYUNANACA

⁴⁵ Tsjii kjuychiz žoñiqui piyunanacžquiz kjuya tjiisiča, cwitisjapa, nižaza lujlz ora čjjeri tjaazjapa. ¿Jakzilta piyunat zuma cumpliñi, nižaza zuma cwitiñiya? Nii tantiya.⁴⁶ Jalla tižtaž piyunanacaqui. Kjuychiz žoñiž irantižcan tsjii piyunaqui cwitican žejlchiča, jaknužt cumpjiitažlaja, jalla nuž cumplican žejlchiča. Jalla niičha zuma piyunaqui. Nižaza nii piyunaqui cuntintuž cjequiča.⁴⁷ Ančucaquiz weraral cjiwčha. Nii kjuychiz žoñiqui tjapa niž cusasanaca cumpjiyaquiča nii zuma piyunž kjarquiz.⁴⁸ Nii kjuy cumpjiita piyunaqui ana zuma cječhaj niiqui, pinsasača jalla tuž: “Aaaa, wejt patruaqui ana uri tjonasaka”, cjican cjequiča.⁴⁹ Jalla nekztan parti piyunanacžquiz wjajtasacha. Nižaza ana zum žoñinacžtan cumpant'asača, lujlcanami liccanami.

⁵⁰ Jalla nuž kaman, nii kjuychiz patrunaqui tiripintitž tjon-aquiča, tsjii ana zizta orquiz. ⁵¹ Jalla nekztanaqui nii ana zum piyunaqui zuma castictaž cjequiča. Nižaza nii ana zuma piyunaqui chjatkattaž cjequiča. Nižaza infiernuquin žejlcan, kaaquiča, nižaza izke kjojaquiča.

25

TUNCA TURTKANACZ QUINTU

¹ ‘Tii zakal chiyuča. Arajpach Yooz mantis puntuqui jalla tužuča. Tunca turtakanacaqui micha tanžcu tsjii zalzñi tjowžquin ojkchiča. ² Pjijskaltanaqui ima ojkcan ana zuma tantiichiča. Tsjii pjijskaltanaqui zuma listu tjaczi-tača. ³ Nii pjijskaltan ana zuma tantiitazzi turtakanacazti michaka chjitchiča, ana iya parafina chjitchiča, tsjižtan camzjapaqui. ⁴ Nii pjijskaltan zuma listu ojkchinacaqui wilta camzjapami parafina chjitchiča. ⁵ Nii zalzñi tjowaqui ana uri tjonchiča. Jalla nižtiquiztan tjaji tjonkatchiča tjap-pacha. Nižaza tjajchiča. ⁶ Jalla nekztanaqui chica arama kjawñi jora nonziča, tuž cjican: “Cherzna. Zalzñi tjowa tjonžca. Ulanžca nižaza risiwžca”. ⁷ Tjapa nii turtakanacaqui žaaziča, nižaza micha teezjapa tjacziča. ⁸ Niiž upaquiz-tanalla nii pjijskaltan ana zuma tantiyazzi turtakanacaqui tsjii pjijskaltan turtakanaczquiz cjichiča, “Parafina tojnalla, wejtnaca parafina upziča. Nižaza wejtnaca micha tjessa”. ⁹ Pero nii walja tantiitazzi turtakanacaqui tuž kjaaziča: “Ana atchuca. Wejtnacaltami ančhucaltami anaž wacasača. Jalla nižtiquiztan ančhucaž oka, jakziquin parafina tuyčhaja, jalla nicju. Ančhucaltajapa kjayžca”. ¹⁰ Nii pjijskaltan turtakanacaž parafina kjayi ojkcan, zalzñi tjowaqui iran-tižquichiča. Nekztan nii tantitazzi turtakanacaqui zalzñi tjowžtan kjuyquiz luzziča, zalz pjižsta paazjapa. Jalla nekztanaqui kjuya chawcziča. ¹¹ Wiruñauqui nii kjayi ojkchi turtakanacaqui quejpžquichiča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, Wejt Jiliri, cjetznalla, cjetznalla”. ¹² Pero niiqui kjaaziča, tuž cjican: “Ančhuc anal pajuča”.

¹³ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninaczquiz chiižinchiča tuž cjican:

—Anchucqui walja zuma listu tjacziž cjequiča. Wejt tjonz tuñi orami ana zizza.

TJAATA PAAZNACA QUINTU

¹⁴ ‘Arajpach Yooz kamañauqui jalla tužuča. Tsjii žoñiqui jiczquin ojkz cjen, niiž piyunanaca kjawziča. Piyunanaczquiz paaz tjiiziča.

¹⁵ ‘Tsjii tsjižquiz pjijska warank paaznaca tjaachiča. Tsjižquiz paa warank paaznaca tjaachiča. Tsjižquizqui

tsjii warank paaznaca tjaachiċha. Zapa maynižquiz ni-nacž negocio paaz atñi jama tjaachiċha. Jalla nekztanaqui ojkchiċha. ¹⁶ Nii tsjii pjijska warank paaznaca tanzñi piyunaqui paaztan negocio paachiċha. Jalla nuž paažcu tsjii pjijska warank paaznacžtan canchiċha. ¹⁷ Nižazakaz nii tsjii paa warank paaznaca tanzñi piyunaqui paaztan negocio paachiċha. Jalla nuž paažcu tsjii paa warank paaznacžtan canchizakazza. ¹⁸ Nii tsjii warankalla paaznaca tanzñi piyunažti patrunž paaz chjojziċha. Yokquiz ojt jwetžcu, jalla nekz chjojziċha.

¹⁹ 'Ažktan niž wiruñ nii paaz kajžñi patrunaqui quejpžquichiċha. Jalla nekztanaqui piyunanacžquiztan kaja cobrichiċha. ²⁰ Primiruqui nii tsjii pjijska warank paaznaca tanzñiqui tjonchiċha. Jalla niiqui patrunžquiz paaznaca intirjichiċha, tuž cjican: "Wejt Jiliri, wejtquiz pjijska warank paaznaca tjaachamċha. Nii paaztan trabajžcu, iya pjijsk warank paaztan canchinċha. Jalla tiċha amiž tjaatami nižaza weriž cantami". ²¹ Patrunaqui nižquiz cjichiċha: "Walikazza. Amqui ancha zuma piyunamċha. Zuma trabajchamċha. Zkoluc paaz zuma trabajtiquiztan, jaziqui juc'anti paaznaca amquiz cumpjiyaċha". Nižaza cjichiċha: "Luzca. Wejttan chica chjipzna. Cuntintum cjee". ²² Jalla niž wiruñ nii tsjii paa warank paaznaca tanzñi piyunaqui tjonchiċha, tuž cjican: "Wejt Jiliri. Wejtquiz paa warank paaznaca tjaachamċha. Iya tsjii paa warank paaztan canchinċha. Jalla tiċha amiž tjaatami nižaza weriž cantami". ²³ Niiž patrunaqui nižquin cjichiċha: "Walikazza. Amqui ancha zuma piyunamċha. Zuma trabajchamċha. Zkoluc paaz zuma trabajtiquiztan, jaziqui juc'anti paaznaca amquiz cumpjiyaċha". Nižaza cjichiċha: "Luzca. Wejttan chica chjipzna. Cuntintum cjee". ²⁴ Pero nekztan nii tsjii warank paaznaca tanzñi piyunaqui tjonchiċha. Niiqui patrunžquiz cjichiċha: "Wejt Jiliri. Amqui c'ar patrunamċha. Jalla nii zizzatuċha. Amqui ana ċhjulumi paažcumċha canñamċha. Nižaza ana ċhjaczcumċha, ajžñamċha. ²⁵ Jalla nižtiquiztan ekzinċha, nižaza ojkžcu am paaznaca yokquiz chjojchinċha. Pero tekziž am paazqui". ²⁶ Patrunaqui nii piyunžquiz tuž kjaaziċha: "Ana zum piyuna. Jayri piyuna. Wejrqui ana ċhjaczcu ajžñinpanċha, nižaza ana ċhjulumċha paažcu canñinpanċha. Jalla nižtapanim zizla amqui. ²⁷ Jalla nižtiquiztan wejt paaz bancuquiz mekaz uchanchucataž, jalla. Jalla nuž paatasaj niiqui, wejrqui quejpžcu bancuquiztan paaz majchtanpacha ricujtasamċha". ²⁸ Jalla nekztanaqui nii patrunaqui nekzi žejlñi žoñinacžquiz cjichiċha: "Tii piyunžquiztan nii warank paaznaca kjaña. Nii tunca warank paaznacchiz piyunžquiz tjaa. ²⁹ Jakziltat

želinchižlaja, jalla nižquiz iya tjaataž cjequiča, jilacama. Nižaza jakziltat zkoluc želinchižlaja, nižaza ana zuma trabajchižlaja, jalla nižquiztan tjappacha kjañtaž cjequiča. ³⁰ Tii ana zum piyuna chjatkata, zawncta zumchiquin. Jalla nicju kaaquiča, nižaza ižke kjojaquiča”.

ZOÑINACA PJALZTAZ CJEQUICHA

³¹ Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñtča. Tsjii noojiqui wejrqui wilta tjonacha, wejt azi tjeěžcan. Rey cjita Jiliri cjeeča. Tjapa wejt anjilanacžtanpacha tjonacha. Poderchiz tjonacha žoñinaca pjalzjapa. Tsjan chekan juez Jiliritča wejrqui. ³² Wejt yujcquin tjapa tii muntuquiz kamñi žoñinaca juntjaptaž cjequiča. Jalla nekztanaqui wejrqui ninaca pjalznača, jaknužt tsjii awatiriqui uuza yekja nižaza cabra yekja pjalznačhaja, jalla nuž. ³³ Pjalzcu uuzanacaqui žew latuquiz cjequiča, cabranacazti zkar latuquiz cjequiča. ³⁴ Wejrtča chekan juez jiliritqui. Nekztanaqui wejt žew latu pjalžtanacžquiz tuž cjeeča: “Wejt Epiž k'aachita žoñinaca, pichalla ančhucalta tjaczta kamaña tanzjapa. Tii muntu paata ora, niwjctanpacha ančhucalta nii kamaña tjacztača, Yooztan kamzjapa, nii kjuychiz familia cjisjapa”. ³⁵ Nižaza cjeeča, “Ančhucqui zumanaca paachinčhucča. Werič čhjeri eecsiž cjen, ančhucqui wejtquiz čhjeri tjaachinčhucča. Nižaza werič kjaz pecan, ančhucqui wejtquiz kjaz onanchinčhucča. Nižaza yekja yokquin ojklayan, ančhucqui wejtquiz tjajz kjuyquiz kjawzinčhucča. ³⁶ Werič ana zquitchiz cjen ančhucqui zquiti onanchinčhucča. Nižaza laaquichi cjen, wejtquin tjonzinčhucča. Nižaza carsilquiz chajwcta cjen, ančhucqui wejtquin cherzñi tjonchinčhucča”. ³⁷ Jalla nekztanaqui zuma kamañchiz žoñinacqui wejtquin cjequiča: “Wejt Jiliri, ¿čhjulora am čhjeri eecsi cherschintaya? Nižaza čhjeri lujljzjapa, ¿čhjulora onanchintaya? ¿Čhjulora am kjaz pecan, onanchintaya? ³⁸ ¿Čhjulora am yekja yokquin ojklayan tjajz kjuyquiz kjawzintaya? ¿Čhjulora am ana zquitchiz cjen, zquiti onanchintaya? ³⁹ Nižaza ¿čhjulora am laaquichi cjen, tjonzintaya? ¿Čhjulora am carsilquiz cjen, amquin tjonzintaya?” ⁴⁰ Jalla nekztanaqui zuma kamañchiz žoñinacžquiz kjaaznača, tuž cjican: “Anchucaquiz weraral cjiwča. Wejrtča chekan juez Jiliritqui. Čhjulora wejt jilanacžquiz yanapčhaja, humilde jilanacaž cjenami, jalla niiqui wejtquiztakaz yanapchinčhucča”. Nuž chiyacha pjalz tjuñquiz.

⁴¹ Jalla nekztanaqui wejrqui, chawc juez Jiliri cjican, nii zkar latu pjalžtanacžquiz cjeeča: “Ančhucqui, Yoozqui ančuca quintrača. Jaziqui wejtquiztanž infernuquin oka.

Diablužtami niiz anjilanacžtami tjacztača nii infiernuqui. Ančhucqui zakaz nii infiernuquin wiñaya sufraquiča. ⁴² Weriž čheriž eecsiž cjen, ančhucqui ana wejtquiz čheri onanchinčhucča. Weriž kjaz pecan, ančhucqui ana wejtquiz kjaz onanchinčhucča. ⁴³ Weriž yekja yokquin ojklayan, ana tjaz kjuyquiz kjawzinčhucča. Weriž ana zquitchiz cjen, ana zquiti onanchinčhucča. Weriž laa cjen, nižaza carsilquiz cjen, ančhucqui ana wejr chertzni tjonzinčhucča”. ⁴⁴ Jalla nekztanaqui ninacaqui cjequiča: “Wejt Jiliri, čhjulora am čheri eecsi cjen, kjaz pecchi cjenami, yekja yokquin ojklaychi cjen, ana zquitchiz cjen, laa cjen, carsilquiz chawcta cjen, jalla čhjulora am nižta cherschintaya? Nižta chertučhaja, yanaptasača”. ⁴⁵ Jalla nektanaqui wejrqui, chawc juez Jiliri cjican, ninacžquiz kjaaznača, tuž cjican: “Anchucaquiz weraral cjiwča. Chjulora wejt jilanacžquiz humilde cjenami ana yanapchižlaja, wejtquiztakaz ana yanapchinčhucča”. ⁴⁶ Jalla nekztanaqui nii ana zuma kamañchiz žoñinacaqui infiernuquin cuchantaž cjequiča, wiñaya casticta cjisjapa. Nii zuma kamañchiz žoñinacazti Yooztan chica wiñaya kamzjapa okaquiča.

26

JESUSA TANZ TANTIITA

¹ Tjappacha nii chiitanaca žeržcu, Jesusaqui niiz tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

² —Ančhucqui zizza, puc majča pascua pjijstaqui. Jalla nii pjijsta ora wejrqui intirjital cjeeča cruzquiz ch'awcta cjisjapa. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

³ Jalla nii oraqui timplu jilirinacami, liy tjaajiñi maestruncami judío wajtchiz jilirinacami ajcziča, Caifás jilirž kjuy patiuquiz. Caifás cjitaqui timplu jilirinacžquiztan chawc jiliritača. ⁴ Jalla nicju ninacaqui palt'ichiča, nižaza kazziča mañžtan Jesusa tanzjapa. Jalla nuž tanžcu, Jesusa conzjapa kazziča. ⁵ Nuž kazcu tuž cjichiča:

—Pjijsta paan Jesusa tanz anaž cjichuca. Žoñinacaqui apt-japznasača.

JESUSIZ ACHQUIZ ASIITI ALZTA

⁶ Jesusaqui Betania wajtquiz želatča, Simonž kjuyquiz. Niiž tuquiui Simonaqui janchi mojkchi laatača. ⁷ Jalla nekj želan, tsjaa maatak žonqui Jesusižquiz macjatžquichinča. Naaqui tsjii putilla chjitchinča. Nii putillquiz cuza mazk'a ulurchiz asiiti želatča, ancha jila walurchiz. Nii putilltača zuma alabastro cjita maztan paataqui. Jesusa mizquiz želan naa maatak žonqui niiz achquiz zuma asiiti alžinčinča.

⁸ Niiž tjaajintanacaqui nii cheržcu, žawjzičha, naa žoña quintra. Jalla nekztan tuž cjichičha:

—¿Kjažtiquiztan tii walurchiz asiiti pertejo? ⁹ Jalla tiiqui antis tuychucatačha walja jiluñ, nižaza pori žoñinacžquiz yanapzjapa.

¹⁰ Jesusaqui nii chiiñi nonžcu tjaajintanacžquiz ujzičha:

—¿Kjažtiquiztan taa žonatan chjijcisejo? Anačha taa žon kjaž cjisqui. Jalla tuž taa žoñaž paataqui wejtquiztan walikazza. ¹¹ Porinacžquiz yanapz pecaquiž niiqui, porinacaqui ančhucatan panž želaquičha. Wejrzi ančhucatan ana žejlztanpančha. ¹² Jalla taa maatak žoñqui wejtquiz tii zuma ulurchiz asiiti alžinžcu, wejt curpu tjaczinčha, tjatta cjisjapa. ¹³ Ančhucaquiz weraral cjiwčha. Jakziquinami tii muntuquiziqui liwriiñi Yooz taku parlita cječhaja, jalla nižtazakaz taa maatak žonaž paataqui parlita zakaz cjequičha, jalla naaquiztan cjuñta cjisjapa.

JUDASQUI JESUS TARAZUNAQUICHA

¹⁴ Tuncapan illzta žoñinacžquiztan tsjiiqui Judas Iscariote cjitatačha. Jalla niiqui ojkičha timplu jilirinacžtan parli.

¹⁵ Jalla nuž parlican cjichičha:

—Ančhucaquiz Jesusal intirjasaž niiqui, ančhucqui ¿kjaž paaz pacas?

Jalla nii orapacha quinsa tunc paaznaca Judasquiz pacchičha. ¹⁶ Jalla nužquiz Judasqui čhjulorat Jesusa tankatchuca cječhaja, jalla nii ora walja kjurchičha.

SANTA CENA PAACHICHA

¹⁷ Jalla nekztanaqui ana liwaturžtan t'anta lujlz pjijzta, jalla nii pjijztaž primir tjuñquiz tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquin macjatžcu tuž pewczičha:

—¿Jakziquin wejrnacqui tjaczñi ojcz pecya, pascu čhjeri lujlzjapaya?

¹⁸ Jesusaqui tuž kjaazičha:

—Watja oka. Tsjii žoñžtan zalaquičha. Niižquiž cjee, “Maestruqui ž-cjičha. ‘Wejt ticz ora wajillačha. Am kjuyquiz pascua pjijzta paačha wejt tjaajinta žoñinacžtan’ ”.

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaž mantitacama ojkičha. Nii tokint'ita kjuyquiz pascu čhjeri tjaczčičha.

²⁰ Weenjapa cjistan Jesusaqui nii kjuyquiz žejlcan mizquiz julzičha niiž tuncapan tjaajinta žoñinacžtan. ²¹ Jalla nuž čhjeri lujlcan, ninacžquiz cjichičha:

—Ančhucaquiz weraral cjiwčha. Tsjii tsjii ančhucqui wejt quintra paaquičha, nižaza tarazunaquičha.

²² Jalla nuž chiitiquiztan tjaajinta žoñinacaqui walja llaquita cjissičha. Jalla nekztan ninacaqui tsjiiza tsjiiza pewczičha, tuž cjian:

—Wejt Jiliri, ¿wejr cjesajo?

²³ Nekztanaqui Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Anziqui wejttan chicaž tii chuwquiztan lujlča nii tarazunni žoñiqui. ²⁴ Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñtča. Jaknužt cjiirta Yooz takuqui cjičhaja, jalla niicama okača. Nii tarazunni žoñiqui anaj maa pjuchquiztan nastčhaja, waliž cjitasacha niiztaqui. Wejr tarazuntiquiztan wali chawc ujchiz cjequiča.

²⁵ Jalla nekztanaqui Judasqui, nii tarazunni žoñiqui, tuž cjičhiča:

—Maestro, ¿wejr cjesajo?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jesalla, amchiya.

²⁶ Jalla nuž pascua čhjeri lujlcan Jesusaqui niiz persun kjaržtan t'anta tanzičha. Nekztan Yooz Ejpžquin gracias cjican tjaažcu, t'anta kjolziča. Jalla nuž kjolžcu, niiz tjaaajinta žoñinaczquiz tjaachiča, tuž cjican:

—Lujlzna. Jalla tiiča wejt curpu cuntaqui.

²⁷ Jalla nekztan persun kjaržtan tsjii wazu tanzičha. Yooz Epžquin gracias cjican tjaachizakazza. Nekztan tjaaajinta žoñinaczquin čhjalžcu zapa mayni licchiča. Jalla nuž čhjalžcu, tuž cjičhiča:

—Tii wazquiztan tjapa ančhucqui liczna. ²⁸ Wejt ljocquiztanž cjiča tiiqui. Wejt ljocztan tsjii ew acta tjulžtaž cjequiča. Wacchi žoñinacz laycu wejt ljocqui tjawktaž cjequiča ninacz uj pertunta cjisjapa. ²⁹ Wejr cjiwčha. Uwas kjaz ana iya licača, čhjulorcama wejt Yooz Ejp tjapa mančhaja, jalla nekztan ančhucatan wлта uwas kjaz licača.

TJAAJINTA ŽOÑINACAQUI WICHANZNAQUICHA

³⁰ Nekztan Yooz wirzu itzcu, Olivos cjita curulla ojkchiča.

³¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaaajinta žoñinaczquiz tuž cjičhiča:

—Jalla tii weenqui tantal cjeeča. Nekztan tjapa ančhucqui ana wejtquin kuzziz tucaquiča. Jalla nuzpan cjiirta Yooz takuqui cjiča: “Uza awatiri contanaqui uuzanacaqui wichanznaquiča”. ³² Wejr jacatatžcuqui ančuca tuqui okayača Galilea cjita yoka.

³³ Nekztanaqui Pedruqui cjičhiča:

—Tjappacha ana amquin kuzziz tucačhani. Wejrzi ana wira nižta cjesača.

³⁴ Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Amquiz weraral cjiwčha. Jalla tii weenpacha čhjep wлта amqui ana wejr pajni chiican k'otaquiča, ima wallpaž kjawan.

³⁵ Nekztan Pedruqui Jesusižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui amtan chicami waztal ticznasača. Anapan amquiztan k'otasacha.

Nižaza tjapa nii tjaajintanacaqui tsjiika chiichiča.

JESUSAQUI GETSEMANI CJITA YOKQUINCHA

³⁶ Jalla nekztan Jesusaqui niž tjaajintanacžtan Getsemani cjita yoka irantichiča. Jalla niwjc irantižcu, ninacžquiz cjichiča:

—Tekz julzna ančhucqui. Wejrqui nii nawcju Yooz Ejpžtan parli okača.

³⁷ Jalla nekztan Pedružtan nižaza Zebedeož pucultan majchnacžtan chjitchiča. Nekztanaqui Jesusaqui kuzquiz walja llaquisatča, nižaza ančaž llectazatča.

³⁸ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii čjepultan chjichta tjaajintanacžquiziqui cjichiča:

—Wejt kuzqui anča llaquissa, ticzmayača. Ančhucqui tekzi žela. Wilaquiča, anača tjajaquiča.

³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii koluc nawjcchuc ojkchiča. Yokquizkaz tuzi t'okžcu Yoozquin mayizichiča, tuž cjican:

—Wejt Yooz Ejp. Tii juc'ant sufris timpu anal watz pecuča. Tii sufrisquiztan liwriichucažlaj niiqui, amqui wejr liwriyalla. Pero anal wejt kuzcama cjis pecuča. Antiz jaknužt am kuz amtičhaja, am munañpakaj cjila.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui tjaajintanacžquin quejpžquichiča. Tjajchi zalchiča. Jaziqui Jesusaqui Pedružquiz cjichiča:

—¿Ančhucqui anapanz wejttan tsjii orami wilasi atya?

⁴¹ Tjaji watzi žela, nižaza wilazaquiča. Yoozquin mayizaquiča, ana ujquiz tjojtsjapa. Chekapan, ančuca kuzqui wilasača. Pero ančuca curpuzti anaž awantasača.

⁴² Nekztan Jesusaqui wilta Yooztan parli ojkchiča. Tuž cjican, mayizichiča:

—Wejt Yooz Ejp, tii sufrisquiztan ana liwriita cjichucažlaj niiqui, am kuz munañpakaj cjila.

⁴³ Nekztan wilta tjaajintanacžquin quejpžcu tjajchi zalchiča. Anča tjaji tjonatča. ⁴⁴ Čjepquiziqui wilta ninacžquiztan ojkchiča, Yooz Ejpžquin parli. Primiru jaknužt parličhaja, jalla nuž zakaz parličiča. ⁴⁵ Jalla nekztanaqui tjaajintanacžquin quejpchiča. Ninacžquin paljaychiča, tuž cjican:

—Jaziqui tjajchinčucča ančhucqui, nižaza jeejzinčucča. Nužukazza. Wejrqui ujchiz žoñinacž kjarquiz intirjital cjeeča. Anz nii ora irjatžquiča. ⁴⁶ Zaazna. Ojkla. Wejr tankatñi žoñiqui nii najwcž tjonča.

JESUSA PRESO CHJICHTA

⁴⁷ Jesusa nuž chiyan, Judasqui irantižquichiča. Niitača Jesusiž tuncapan illzta žoñinacžquiztanqui. Judastan tama žoñinacaqui tjonchiča pajk cuchillunacchiz, nižaza wjajt carotnacchiz. Timplu jilirinacami wajt jilirinacami ninaca cuchanžquichiča. ⁴⁸ Tarazunñi Judasqui niž tuquilla nii žoñinacžtan kazzitača, tuž cjan:

—Wejrqui nii žoñžquiz chjulznača. Jalla niž cjequiča nii žoñiqui. Jalla nekztan zuma tanžcu chjichaquiča.

⁴⁹ Jalla nuž kazcu Judasqui Jesusižquiz macjatchiča, tuž cjan:

—Tjaajiñi Maestru, ¿walikazkay?

Jalla nuž tsaanžcu, chjulziča. ⁵⁰ Jesusaqui nižžquiz kjaaziča, tuž cjan:

—Jila, ¿chjulquin am tjonjo?

Jalla nekztanaqui žoñinacaqui žcatžinžquichiča, nižaza preso chjichi tanchiča.

⁵¹ Jalla nuž paan, tsjii tsjii Jesusiž tjaajinta žoñiqui pajk cuchillu joožcu, quintri žoñž cjuñi čhjajtžinchiča. Nii cjuñi chjajtžinta žoñiqui timplu jilirž piyunatača. ⁵² Jalla nekztan Jesusaqui tuž cjichiča:

—Am pajk cuchillu čhjojzna, nii cuchill čhjojzquiz. Jakzilat pajk cuchillu joojoočhaja, jalla ninacaqui pajk cuchillžtan conta zakaz cjequiča. ⁵³ Wejt Yooz Ejpžquiztan mayasača, wejtquiz yanapzjapa. Jalla nuž maytiquiztan wejt Yooz Ejpqui anzpachaž wacchi anjilanaca cuchanžcasača, tuncapan walja tama ejércitonacacama. ¿Nii ana zizya? ⁵⁴ Pero jalla nižta anal mayača. Jalla tižta watstanča, jaknužt cijjrta Yooz taku chiičhaja, jalla nii cumplistanča.

⁵⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii tjonchi žoñinacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui pajk cuchillunacžtan wjajt carotnacžtan wejr tani tjonchinčucča, wejr tjañi cjes, nižtažtakaz. ¿Kjažtiquiztan nižta tjonchinčuctajo? Zapurupan ančhucatan žejlchinča, timpluquiz tjaajincan. Jalla nii oranacaqui anaž wejr tanchinčucča. ⁵⁶ Tjapa tii watñinacaqui jaknužt tuqita profetanacaž cijjrtčhaja, jalla niit jama cumplistanča.

Jalla nekztanaqui tjapa Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui tsucaña wichanziča. Jesusa zinalla ecchiča.

CHAWC JILIRINACZ YUJCQUIN CHJICHTA

⁵⁷ Jalla nii Jesusa tanñi žoñinacaqui Caifás cjita jiliržquin chjitchiča. Caifasqui timplu jilirinacž chawc jiliritača. Caifás kjuyquin liy tjaajiñi maestruncami wajt jilirinacami ajczitača. ⁵⁸ Pedruqui nii chawc jilirž kjuy patiucoma apziča ažquiztanalla. Nii patiuquin luzcu, julzi želatča

wijilñi policianacžtan. Jaknužt Jesusa watčhaja, jalla nii chertzjapa želatča.

⁵⁹ Timplu jilirinacami, wajt jilirinacami, tjapa mantiñi jilirinacami Jesusiž quintra uj jwes pecatča, toscaraž cje-naqui, conkatzjapa. ⁶⁰ Wacchi žoñinacami toscar tawkžtan prisintizquichiča Jesusiž quintra uj tjojtunzjapa. Pero ana čhjul uj jwesi atchiča. Ultimquiziqui pucultan toscar tistic-unacaqui apantizquichiča, ⁶¹ tuž cjican:

—Tii žoñiqui cjiñiča, “Yooz timplu t'ezinžu, čhjep majquiz wital tsijtsnasača”.

⁶² Jalla nekztanaqui timplu chawc jiliriqiu tsijtsiča. Jesusižquiz cjichiča:

¿Kjažtiquiztan am ana kjaazjo? ¿Kjaž cjican tii žoñinacaqui am quintra chiijo?

⁶³ Jalla nuž chižinanami Jesusaqui ch'uju žejlchiča. Jalla nekztanaqui nii timplu chawc jiliriqiu nižquiz cjichizakazza:

—Žejtñi Yooz tjuuquiz am juramintu paakatača, werara chiizjapa. Mazna. ¿Amqui Cristumkaya? ¿Nižaza Yooz Majchpanikaya?

⁶⁴ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrčhay. Amqui jaknužum chiichaja, jalla nužuča. Wejr zakal ančucaquiz cjeeča. Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñtča. Tsjii noojiqui ančhucqui wejr cheraquiča, juc'anti azziz Yoož žew latuquiz julzi. Nižaza arajpachquiztan tsjir taypiquiz wilta tjonača.

⁶⁵ Jalla nuž kjaaztiquiztan timplu chawc jiliriqiu niž persun zquiti wjajržinchiča, žawjchi kjanapacha tjeezjapa. Nižaza cjichiča:

—Tii žoñiqui persun tawkžtan Yoož quintra chiichiča. ¿Kjažt iya tisticunaca pecznasajo? Ančhucpacha tiiž ana wal takunaca nonzinčhucča. ⁶⁶ ¿Kjažtat cjees?

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tiiqui ujchizpanča. Paj ticzla.

⁶⁷ Jalla nekztanaqui Jesusiž yujcquiz llawzižtan tjujti kallantichiča, nižaza wjajtchiča. Partinacaqui yujcquiz čhajcziča, ⁶⁸ tuž cjican:

—Amqui Cristumžlaj niiqui, jazic ¿jequit am čhajczjo? Jalla nii pajalla.

PEDRUQUI K'OTCHICHA

⁶⁹ Nii ora Pedruqui zancu kjuy patiuquin julzi želatča. Nekž želan tsjaa piyuniqiu nižquiz macjatžcu paljaychinča, tuž cjican:

—Amqui ojklajñamla nii Galilea yokchiz Jesusižtan, ¿ana jaa?

⁷⁰ Pedruqui parti žoñinacž yujcquiz k'otchiča, tuž cjican:
—Čhjulquiztankam chiičhani, anal intintazuča.

⁷¹ Nekztanaqui Pedruqui zan kjutñi žcatžinchiča. Nekztan tsjaa piyuniqui nii cheržcu parti žoñinacžquiz cjichinča:
—Tii žoñipan ojklayatla tii Nazaret wajtchiz Jesusižtan čica.

⁷² Pedruqui wilta k'otchiča. Juramintužtan tuž cjichiča:
—Nii žoñi anapan pajuča.

⁷³ Jalla niiž upaquiztan nekz žejlñi žoñinacaqui Pedružquiz macjatžcu, cjichizakazza:

—Čekapan, amqui zakaz Jesusiž parti žoñinacžtan čica ojklayñamla. Am takuqui kjanapachala, ninacaž takukam čhila.

⁷⁴ Nekztanaqui Pedruqui wilta k'otchiča, juramintu paacan.

—Anapal nii žoñi pajuča. Toscana chiichinžlaj niiqui, Yooz wejr casticačhani. —Nuž cjichiča Pedruqui. Jalla nii orapacha tsjii wallpi jora kjawchiča. ⁷⁵ Jalla nii wallpa kjawñi nonžcu, Pedruqui Jesusiž čhiita taku cjuñziča. Niiž tuquiqui Jesusaqui cjichiča: “Ima wallpaž kjawan, čhejp wilta amqui ana wejr pajñi chiican k'otaquiča”. Jalla nuž cjuñžcu Pedruqui nekztan ulanchiča. Nižaza walja kuzquiz sint'ican kaachiča.

27

JESUSAQUI CHAWC JILIRIZQUIN CHJICHTA

¹ Kjanžquitan tjapa timplu jilirinacami, wajtchiz jilirinacami tsjii acuerduquiz luzziča Jesusa conkatzjapa. ² Jalla nekztan Jesusa chejlžcu chjitchiča Poncio Pilato cjita chawc jiliržquin. Nii oraqui naciona mantiñi gubernutača Pilatuqui.

JUDASQUI TICZICHA

³ Jesusa tarazunñi Judasqui Jesusa conata cheržcu, kuzquiz walja sint'ichiča. Jalla nuž sint'izcu nii quinsa tunc tjaata paaz tjepunchiča timplu jilirinacžquizimi wajtchiz jilirinacžquizimi. ⁴ Paaz tjepunžcu, tuž cjichiča:

—Wejr uj paachinča. Ana čhjul ujchiz žoñi tarazunchinča.

Ninacazti niižquiz tuž kjaaziča:

—Jalla niiqui, čhjul importejo wejtnacaquiztanajo? Niiqui amtakazza.

⁵ Jalla nekztanaqui Judasqui timpluquinpacha nii paaz tjojtunchiča. Nekztan ojkičiča. Persunpacha jora mokžcu, tsjijpscju ticziča.

⁶ Nekztanaqui timplu jilirinacaqui paaz ricujžcu, tuž cjichiča:

—Tii paazqui anaž učhumqui ofrend cajquiz uhasača. Tiiča žoňž ljok kjayta paazqui.

⁷ Nekztanaqui ninacaqui kazziča nii paaztan yoka kjayz-japa. Nii yokaqui Campo del Alfarero nižta cjita tju-uchiztača. Yekja wajtchiz ticzi žoňinaca tjatzjapatača nii yokaqui. ⁸ Nužquiz tii timpucama nii yokž tsjii tjuuqui Campo de Sangre cjitazakaztača. ⁹ Jalla nuž Jeremías profetž takuqui cumplissiča. Tuqui timpu Jeremiasqui cji-jrchiča, tuž cjican: “Israel žoňinacaqui nii žoňi tankatz precio utchiča, quinsa tunc paaznaca, jalla nii. ¹⁰ Nii quinsa tunc paaznacžtan Campo del Alfarero cjita yoka kjayaquiča, jaknužt Yooz Jiliriž mantičaja, jalla nuž”.

JESUSAQUI CHAWC JILIRZ YUJCQUIN ZEJLCHA

¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui naciona mantiňi chawc jiliržquin chjichtatača. Nii mantiňi jiliriQUI Jesusižquiz tuž pewcziča:

—¿Amqui judionacž chawc jilirimkaya?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Am jaknužum chiičhaja, nužuča.

¹² Timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami, jalla ninacaž uj tjojtuntan, Jesusaqui anaž čjulumi kjaaziča. ¹³ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriQUI tuž cjichiča:

—¿Anam am kjaaznaquiya tjapa tii am quintra chiyanacui?

¹⁴ Jesusazti jalla nuž chiyani ana čjulumi kjaaziča. Jalla nižtiquiztan nii mantiňi chawc jiliriQUI ispantichiča. Ana čjul pinsimi atchiča.

¹⁵ Jalla nii pascu pjijztiQUI Pilato chawc jiliriQUI tsjii cuzturumpichiztača. Tsjii priz žoňiQUI cutzpanikaztača žoňinacaž chiitacama. ¹⁶ Tsjii ana wal žoňiQUI Barrabás cjita prisu zakaztača. ¹⁷ Žoňinaca ajcziž cjen PilatuQUI ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jakzilta tii tanta žoňinacat liwrii cutžta cjeeQUI? ¿Barrabás cjeeQUI? už ¿Jesús, Cristo cjita cjeeja?

¹⁸ Pilato jiliriQUI zizziča, Jesusa chjaawjcu judío žoňinacaqui nii intirjichiča, jalla nii.

¹⁹ PilatuQUI niiž jusjiis mizquiz julzi želatča. Jalla nicju želan niiž tjunQUI tsjii žoňi mazňi cuchanžquichinča. Nii mazňi žoňiQUI tuž chiichiča: “Am tjun cjiča: ‘Nii zuma žoňžquiz ana mitisaquiča. Nii žoňiž cjen tižwan juc'ant ana wali čjuuzinča. Nii žoňžquiz ana mitis waquiziča”.

²⁰ Pero timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami, nii žejlňi žoňinacžquiz intintiskatchiča, Barrabás cutzna cjeYajo, nižaza Jesusa contaj cjila cjeYajo. ²¹ Jalla nekztanaqui nii mantiňi jiliriQUI wilta žoňinacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jakzilta pirit tii pucultan tantanacquiztan liwrii cutznaqui?

Zoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Barrabás cutzna.

²² Pilato jiliriqúi wíltá nínacžquíz pewcziča, tuž cjican:

—Tii Cristo cjíta Jesusižquíz, ¿čhjulut wejr paa-aquí?

Tjappacha nii zoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¡Cruzquíz ch'awczna!

²³ Nekztanaqui Pilato jiliriqúi cjichiča:

—¿Čhjul uj paachi teejo?

Nii zoñinacazti juc'anti kjawchiča:

—¡Cruzquízka ch'awczna! —cjican.

²⁴ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqúi naychiča, nii zoñinaca ana intintiskatchuca. Nii zoñinacaqui walja žawjchiž ch'ajrapatča. Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqúi kjaz zjijckatchiča. Nii zjijcta kjazquíz kjara awjziča zoñinacž yujcquíz, tuž cjican:

—Tii zuma žoñž ticzqui anaž wejt uj cjequiča. Ančuca ujž cjequiča.

²⁵ Tjapa nii zoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejtnacaltazat uj cječhani, nižaza wejtnaca ocjalanacžtami.

²⁶ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqúi Barrabás liwrii cutziča. Nekztanaqui Jesusa wjajtjapa mantichiča. Nižaza cruzquíz ch'awcta cjejajo, zultatunacžquíz intirjichiča.

²⁷ Jalla nekztanaqui nii mantita zultatunacaqui jilirž palacio kjuyquin Jesusa chjitchiča. Nekztanaqui tjapa nii zultatž tropanaca kjawsassiča, Jesusa muytata. ²⁸ Nekztanaqui Jesusa čhjojkchiča. Jalla nuž čhjojkžcu tsjii ljoc murat zquiti tjutziča. ²⁹ Nekztan niž achquíz ch'ap pillužtakaz paažcu scaržinchiča, nižaza žew kjarquíz wara tanskatchiča. Jalla nuž paažcu niž yujcquíz quillziča, tuž cjican:

—¡Viva tii judío žoñinacž chawc jiliri! —Jalla nuž chiican burla paachiča.

³⁰ Nižaza llawžižtan nižquíz tjajtchiča. Niiž kjarquíz-tan wara kjañcan, achquíz wjajtchiča. ³¹ Jalla nuž burla paažcu, nižquíz-tan ljoc murat zquiti čhjojkchiča. Nekztan wíltá niž persun zquiti tjutziča. Jalla nekztanaqui cruzquíz ch'awczjapa Jesusa chjitchiča.

JESUSAQUI CRUZQUIZ CH'AWCTA

³² Jalla nuž Jesusa chjichcan tsjii Cirene wajtchiz žoñi zalžquichiča. Simón cjitatača. Jalla nii žoñiqui Jesusiž cruza kuzkatchiča.

³³ Jalla nuž Gólgota cjíta yokquin irantichiča. Nii yokaqui “Ach Tsjij yoka” cjitazakaztača.

³⁴ Jalla nicju tsjii vinžtan jaržtan t'ajžta lickatchičha. Pero nii mallžcu, ana licz pecchičha.

³⁵ Cruzquiz ch'awcžcu, zultatunacaqui Jesusiž zquti tanzjapa surtiassičha. Jalla nuž paatan profetž takuqui cumplis-sičha. Nii tuquta profetaqui tuž cjichičha: “Wejt zquti tanzjapa surtiasaquičha”. ³⁶ Jalla nekztanaqui nijwcpacha ninacaqui wilzjapa julzičha. ³⁷ Kjažtiquiztan Jesusa cruzquiz ch'awctatažlaja, jalla nii tabliquiz cjiirtatačha, tuž cjican, “Tiičha Jesusaqui, judío žoñinacž chawc jiliri”. Jalla nuž cjiiržcu ach tsewctuñ nii tabla ch'awcžinchičha.

³⁸ Nižaza pucultan tjañinaca cruzquiz ch'awctatačha, tsji-iqui žew latu tsjiiqui zkar latu. ³⁹ Nekz watñi žoñinacaqui iñarcan, acha wewcžiñitačha. ⁴⁰ Nižaza tuž cjichičha:

—Amqui cjiñamla, “Timplu t'ezinžcu čhjep majquiztan tsi-jtsnasačha”. Jalla nižta payi atasajž niiqui, jazic persunpacha liwriisalla. Yooz Maatimžlaj niiqui, cruzquiztan apakscu, chjiwžcalla.

⁴¹ Jalla nižta irata zakaz iñarchičha timplu jilirinacami, liy tjaajiñi maestrunacami, fariseo parti žoñinacami, wajtchiz jilirinacami. Jalla ninacaqui porapat parlassičha tuž cjican:

⁴² —Tiiqui yekja žoñinaca liwriichičha, pero persunpacha anaž liwrii atčha. Israel žoñinacž chawc jilirižlaj niiqui, cruzquiztan apakscu, chjiwžquila. Nekztan nižquiz criyasačha. ⁴³ “Tiičha cjiñiqui, Yoozquin tjapa kuzziztčha. Wejrtčha Yooz Maatiqui”, cjican. Yoozqui tii k'aachichižlaja, jaziqui anzpacha Yooz tiij liwriila.

⁴⁴ Nii cruzquiz ch'awcta tjañinacami Jesusižquiz quintra chiichizakazza.

JESUSAQUI TICZICHA

⁴⁵ Taypurquiztan majña kak oracama tjapa nii yokaqui zumchi cjissičha. ⁴⁶ Jalla nii orapacha Jesusaqui tjapa aztan kjawchičha, tuž cjican:

—Elí, Elí, ¿lama sabactani? —Jalla nii takuqui cjičha: “Wejt Yooz, wejt Yooz, ¿kjažtiquiztan wejr jaytichamtajo?”

⁴⁷ Yekjap nekz žejlñi žoñinacaqui jalla nii kjawñi nonžcu, cjichičha:

—Nonžna. Tiiqui Elías profetaž kjaw kjawla.

⁴⁸ Nekztan tsjii tsjiiqui esponja cjita kjaz ch'umñi apti za-jtchičha. Jar vinu ch'umkatžcu zjiicchičha. Nekztanaqui war puntižtan chjapžcu, Jesusižquin chjalzičha, liquinzjapa.

⁴⁹ Parti žoñinacaqui cjichičha:

—Zela cjee. Antiz chekžla, Elías tii liwrii cunamit tjonačan.

⁵⁰ Nekztanaqui Jesusaqui altu joržtan wilta kjawchičha. Jalla nuž kjawžcu ticzičha. ⁵¹ Jalla nii orapacha pajk

timplu cortina chicatquiz juystokaz wjajrzyča, tsewctan kozzuc. Nižaza yokac chjekinčiča. Nižaza cur akjinacaqui c'acchiča. ⁵² Nižaza sipulturanacaqui cjetsi cjissiča. Muzpa Yoozquin criichi ticzi žoñinacaqui jacatatchiča. ⁵³ Jesusaž jacatattiquiztan nii parti jacatatchi žoñinacaqui Jerusalén wajtquiz luzquichiča. Jalla nicju muzpa žoñinacaqui ninaca cherčiča.

⁵⁴ Zultat capitanaqui nii Jesusa wijilni zultatunacžtanpacha yoka chjekini cheržcu, nižaza tjapa nii watni cheržcu, walja tsucchiča. Jalla nekztan cjichiča:

—Chekapan tii žoñiqui werar Yooz Maatitakalala.

⁵⁵ Jalla nicju wacchi maatakanacaqui želatča, ažquiztan chekžcan. Nii maatakanacaqui Galilea yokquiztanpacha Jesusa apziča, nii atintizjapa. ⁵⁶ Jalla nii maatakanacaqui tuž cjita tjunchiztača: María Magdalenatača; nižaza Mariiqui Jacob Josež maatača; nižaza Zebedeož tjun želatča. Naaqui majchwichiztača.

JESUSIZ CURPU TJATZTA

⁵⁷ Waj zumznan, tsjii ricach žoñi, José cjita tjončiča. Arimatea wajtchiz žoñitača. Nižaza Jesusa cumpañt'ini žoñitača. ⁵⁸ Jalla nii žoñiqui Pilato jiliržquin zali ojkchiča. Nuž zalžcu, Jesusiž curpu maychiča. Nekztan Pilato jiliriqi mantichiča nii curpu intirjajo. ⁵⁹ Josequi Jesusiž curpu chjichcu, limpu saban pañžtan capziča. ⁶⁰ Niižta ew sipultura želatča, mazquiztan jwetta. Jalla nii sipulturniž Jesusiž curpu tjatchiča. Jalla nuž tjatžcu, sipulturniž zana pajk maztan pjucziča. Nekztan ojkchiča. ⁶¹ Jalla nicju María Magdalena, nižaza tsjaa María julzi želatča, sipulturniž yujquiz.

SIPULTURA ZUMPACHA PJUCZTA, NIZAZA WIJILTA

⁶² Jakatažquqi, jeejz tjuñijapa tjaczcu, timplu jilirinacami, fariseo parti žoñinacami Pilato jiliržquin zali ojkchizakazza. ⁶³ Jalla nuž zalžcu tuž cjichiča:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui tuž cjuñznuča. Tii toscar chiiñi žoñiqui, žejtcanaqui, tuž cjichiča: “Chjep maj ticziquiztan jacatatača wejrqi” cjican chiiñitača.

⁶⁴ Jalla nižtiquiztan mantizinalla chjep majcama sipultura zumpacha wijilta cjila. Ana zuma wijilta cjequiči niiqui, niiz tjaajinta žoñinacaqui ween niiz curpu chjichi tjonasača. Jalla nekztanaqui žoñinacžquiči k'otasača: “Jesusaqui ticziquiztan jacatatchiča” cjican. Nižta toscara juc'ant anawaliž cjesača, primira toscara chiitiquiztan.

⁶⁵ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqi ninacžquiči cjichiča:

—Jalla tekz zultatunaca žejlča wijilñijapaqui. Ančhucqui oka, nii sipultura zumpachaž chawjczca, jaknužt atčhaja, jalla nuž.

⁶⁶ Jalla nekztanaqui ojkžcu, sipultura zumpacha chawjczquichiča. Nižaza nii chawjczta maz latuquiz sinalt'izcu ecchiča. Nižaza nekzpacha nii sipultura wijilñi zultatunacami ecchiča.

28

JESUSAQUI JACATATCHICHA

¹ Kjantati jeejz tjuñi watžcu María Magdalena cjitiqui ts-
jaa Mariatan sepultura chertzni ojkchiča, primir siman
tjuñi kallznan. ² Tsjii Yooz anjilaqui arajpachquiztan chji-
jwžquichiča. Nekztan yoka walja chjekinchiča. Anjilaž
nii sipultura pjuczta maz cjewžinchiqi. Nekztan Yooz anji-
laqui nii maz juntuñ julziča. ³ Anjilaqui ancha kjañchiča
liwjljwñižtakaz. Nižaza ancha chiwitača niiž zquitiqui,
kjatñižtakaz. ⁴ Jalla nuž cheržcu wijilñi zultatunacaqui walja
tsucchiča chjekinzcama. Ticzi žoñižtakaz cjissiča. ⁵ Jalla
nekztanaqui nii anjilaqui maatakanacžquiz cjichiča:

—Anaž ančhuc eksna. Wejrqui zizuča, ančhucqui Jesusaž
kjurča, cruzquiz ch'awcta Jesusa. ⁶ Anaž tekz žejlča. Ni-
iqui jacatatchičha, jaknužt chiitčhaja, jalla nuž. Pichay, tii
sipultura chertzna. ⁷ Nekztanaqui apuraž oka. Niiž tjaa-
jinta žoñinacžquiz mazca, tuž cjican: “Jesusaqui ticziquiztan
jacatatkalča. Ančhuca tuqui Galilea yokquin okaychiča.
Jalla nicjuž ančhucqui Jesusa jacatatchi cheraquiča”. We-
jrqui cuchanžquitača tii puntuquiztan ančhucaquiz maz-
najo. —Nuž cjican paljaychiča anjilaqui.

⁸ Jalla nekztanaqui sipultur kjuya cheržcu,
maatakanacaqui apura ojkchiča, ispantichi nižaza walja
cuntintu. Zati pariju ojkchiča tjaa jintanacžquin mazni.
⁹ Jalla nuž okan Jesusaqui ninacžquiz parizichiča. Nekztan
ninacžquiz tsaanchičha. Nii maatakanacaqui Jesusižquiz
macjatžcu rispitan, quilljatchičha, Nekztan niiž kojcha
žcojzriča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Anaž ančhucqui eksna. Wejt jilanacžquin mazca, Galilea
yok kjutni ojkla ninacaqui. Jalla nicju ninacaqui wejr cher-
aquiča. Jalla nii maznaquiča.

ZULTATZ QUINTU

¹¹ Jalla nuž nii maatakanacaž okan wijilñi zultatunacaqui
watja ojkchiča. Nekztan timplu jilirinacžquin tjapa watchi-
naca quint'ichiča. ¹² Jalla nekztanaqui timplu jilirinacaqui
wajtchiz jilirinacžquin parli ojkchiča. Nuž parližcu tsjii

acuerduquiz luzziča. Jalla nekztanaqui nii quint'iñi zultatunacžquiz paaz tjaachiča, ¹³ tuž cjican:

—Ančhucqui tii wajtchiz žoñinacžquiz cjequiča: “Ween wejtnacaž tjajan, niž tjaajinta žoñinacaqui Jesusiž curpu kjañžcu chjitchiča”. Jalla nužuž cjequiča. ¹⁴ Chawc jiliriqui ančucaž quint'ita nonznaquiž niiqui, wejrnacqui nižtan parlača ančhucqui ana casticta cjisjapa.

¹⁵ Jalla nekztanaqui nii zultatunacaqui nii ch'iizinta paaz tanžcu, ojkchiča. Jalla nekztan nii paaz laycu toscara chiichiča. Jalla nižta toscar quintu judío žoñinacaqui chichiñiča anz tii timpuquiziqui.

JESUSIZ MANTITANACA

¹⁶ Jalla nii maatakanacaž maztiquiztan nii tuncaman tjaajinta žoñinacaqui Galilea yoka ojkchiča, Jesusaž t'okinzt'ita curquin. ¹⁷ Jalla nicju Jesusa cheržcu, nižžquiz rispitchiča. Yekjapa kuz turwaysi zelatča, ultimu werara Jesucristo, už anaj Jesucristo. ¹⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquin macjatžcu, tuž cjichiča:

—Wejtquizpacha tjapa mantiz poder tjaatača, arajpachquin žejlñinaca mantizjapami, nižaza tii yok muntuquiz žejlñinaca mantizjapami. ¹⁹ Jaziqui ančhucqui cuchnuča. Tjapa tii muntu nacionanacžquin oka. Tjapaman nacionchiz žoñinacžquiz wejtquin kuzziz cjisjapa tjaajinžca. Nižaza Yooz Ejp, Yooz Majch, Yooz Espíritu Santo, jalla wejtnaca tjuužtan criichi žoñinaca bautizaquiča. ²⁰ Nižaza tjapa weriž mantitanaca nii žoñinacžquiz tjaajnaquiča ninaca cazajo. Zapuru wejrqui ančhucatan chica cjeeča, tii muntu tucuzinžcama. Jalla nii ančhucqui tiraž cjuñaquiča. Jalla nužoj cjila. Amén.

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN MARCOS

¹ Liwriiñi takuqui Jesucristo Yooz Majch puntuquiztan jalla tužuča. Jesucristuča Yooz Majchqui.

JUAN BAUTISTAZ PUNTU

² Tuqui timpuqui tsjii Yooz cuntiquiztan chiiñi profeta želatča, Isaías cjita. Nii profetaqui cjiirchiča tii takunaca:

“Nonžna. Yoozqui Jesucristuž tuqui tsjii žoñi cuchanžcaquiča, tjappacha tjaczna. ³ Jaziqui ch'ekti yokquin nii žoñž joraqui altu tawkžtan paljayaquiča, tuž cjican: ‘Tsjii chawc jiliriqui tjonaquiča. Jaknužt jicz zuma tjacznačhaja, jalla nižta ančuca kuznaca zuma tjaczna. Ančuca kamañanacaqui zuma lijitumapanž cjee’”.

Nuž cjiirchiča Isaías cjita žoñiqui.

⁴ Jalla nižtapan Juan Bautistaqui ch'ekti yokquin parizizquichiča. Nižaza žoñinaca bautissiča. Nižaza paljayčiča, tuž cjican:

—Kuznacaž campiya, ujnaca pertunta cjisjapa. Nekztan ančhuc bautisasača.

⁵ Tama žoñinaca Juanžquin ojkchiča, Judea cjita yokquiztan, nižaza Jerusalén cjita wajtquiztan. Jakzilta žoñit persun ujnacquiztan “ujchizpanča” cjican kuzquiz zint'ichaja, jalla niiqui bautistatača Jordán cjita puj kjazquiz.

⁶ Juanž zquitiqi camello chomquiztan watstatača. Nižaza Juanqui zkiz tsjaychiztača. Niiž čheriqui tižtatača: langosto cjita kolta animalanaca, nižaza misq'ui. Jalla nii lujlñitača. ⁷ Juanqui ojklaycan žoñinacžquiz paljayčiča, tuž cjican:

—Tsjiiqui wejt wirquin tjonča. Jalla niiča wejtquiztan tsjan juc'anti poderchizqui. Niižquiz atintisjapa anal waquisuča, niiž čhjata jeržcu chjojkszini. Inakaztča wejrqui. ⁸ Kjaztankal bautisuča. Nii tjonñi jilirizti Espiritu Santužtan bautisaquiča.

JESUSAQUI BAUTISTATAČA

⁹ Nekztanaqui Jesusaqui Nazaret cjita wajtquiztan ojkchiča. Nazaaret watjaqui Galilea cjita provinciuintača. Jesusaqui Juanžquin ojkchiča, Jordán cjita pujquin. Nekz Juanqui Jesusa bautissiča. ¹⁰ Jesusaqui kjazquiztan ulancan arajpacha cjetzi cherchiča, nii orapacha. Yooz Espiritu Santo palomažtakaz chjijwžquiñi cherziča. Niiž

juntuñpacha irantižquichiča. ¹¹ Nekztan arajpachquiztan tsjii jora paljayžquiñi nonziča, tuž cjican:

—Amča wejt k'ayi Maatimqui. Amiž cjen ancha cuntintučha wejrtqui.

JESUSIZTAN DIABLUZTAN

¹² Nekztanaqui Espíritu Santuqui ch'ekti yokquin Jesusa ojklayskatchiča. ¹³ Jalla nicjuž pusi tunc tjuñi kamchiča Jesusaqui. Nekziqui q'uit animalanaca zakaz želatča. Jaziqui Satanás cjita diabluqui Jesusižquiz tjonziča; ujquiz tjojtskatz pecatča. Pusi tunc tjuñi ujquiz tjojtskatz yanznatča. Nekztan Yooz anjilanacaqui tjontjonžquiñitača Jesusa atintizjapa.

JESUSAQUI TJAAJINCHICHA

¹⁴ Wiruñaquei Juanqui carsilquiz chawjctatača. Nekztan Jesusaqui Galilea cjita yokquin ojkchiča. Nii yokquin Yooz liwriiñi taku paljaychiča, jaknužt žoñinaca Yooz wajtchiz žoñi cjissaja, nii. ¹⁵ Tuž cjican, paljaychiča:

—Tii timpumiž otča. Anzpacha žoñinacaqui Yooz wajtchiz žoñi cjesača. Kuznaca campiya, “ujchizpanča”, cjican. Nekztan tii liwriiñi takuž tjapa kuztan catoka. Tii takuž criya.

CH'IZ TANÑI ZOÑI KJAWZTA

¹⁶ Tsjii pajk kota želatča, Galilea cjita. Jesusaqui kot ataran ojklaycan pucultan jilazullca cherchiča; Simón, nižaza Andrés cjitatača. Ninacatača ch'iz tanñinacaqui. Nii ora ch'iz tanz kjazquiz tjojtznatča. ¹⁷ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča, tuž cjican:

—Ančhucqui, wejtta chicaž ojklayñiž cjee. Anziqui ch'iz tanz langzzizza. Pero wejrqui ančhucacquiz yekja langzquin utznača, Yooztajapa žoñinaca kjawzqui, nii.

¹⁸ Nekztanaqui nii orapacha ninacaqui ch'iz tanz eccu, Jesusižtan chica ojklayñi cjissiča.

¹⁹ Jesusaqui tsjii koloculla nawjcjapa ojķzcu, tsjii pucultan žoñinaca cherchizakazza; Jacobo, nižaza Juan cjitatača. Ninacž ejpqui Zebedeo cjitatača. Nii pucultan žoñinaca warcuquiz želatča, ch'iz tanz azquichcan. ²⁰ Jaziqui Jesusaqui ninaca kjawziča, nižtan chica ojklayñi cjisjapa. Ninacž ejp warcuquiz želatča, piyunanacžtan. Pero Jacobžtan Juanžtan ejp ecchiča, Jesusižtan ojklayzjapa.

ZAJRAZ TANTA ZOÑI

²¹ Nekztanaqui jeejz tjuñi Capernaum cjita watja luzziča Jesusižtan ninacžtan. Nekziqui judío žoñinacž ajcz kjuyquiz luzziča. Nekztan Jesusaqui tjaajinchiča. ²² Chawc jiliri irata tjaajnatča, zuma zizñi. Judiuž lii tjaajiñinacžtakaz ana

nuž tjaajnatčha. Jesusiž tjaajntiquiztan žoñinacaqui ispantichiča:

—¡Ancha cuzala! —cjican.

²³ Nii ajcz kjuyquizpacha tsjii zajraž tanta žoñi želatčha. Nii žoñiqui kjawchiča, tuž cjican:

²⁴ —Jesusa, Nazaret wajtchiz žoñimla. ¿Kjažtiquiztan am wejtnacaquiz mitizi? Wejrnaca aki tjonchamžlani. Jaziqui am pajuča. Zuma Yooz Žoñimla. —Nuž cjican, kjawchiča.

²⁵ Nekztan Jesusaqui zajrižquiz ujziča, tuž cjican:

—¡Ch'uj žela! Tii žoñžquiztan ulna.

²⁶ Nekztan zajraqui nii tanta žoñi chekjinskatžcu, nižaza altu tawkžtan kjawžcu, ulanchiča. ²⁷ Nižta cheržcu, žoñinacaqui ancha tsucchiča. Ninacpora parlassičha, tuž cjican:

—¿Čhjulut nižta teejo? Tsjemataž tjaajinla. Walja azziz tawkchizla. Tii žoñiqui zajramiž mantila. Nižaza zajrami tiž taku cazla. —Nuž ispantichi parlassičha.

²⁸ Oralla Jesusiž paataqui mazmazzatačha tjapa nii yokaran.

SIMON PEDRUZ AJMUZ MAA

²⁹ Nekztanaqui ajcz kjuyquiztan ulanžcu, Jesusaqui Simón, nižaza Andrés, jalla ninacž kjuyquiz luzziča, Jacobžtan Juanžtan, nuž. ³⁰ Simónž ajmuz maaqui ajpsquiz ch'ujlñi conchiz laaquichi želatčha. Tjapa curpu walja kjakatčha. Jaziqui Jesusižquiz mazziča. ³¹ Jesusaqui macjatžcu, naaža kjara tanžcu, tsijtskatchičha. Nekztanaqui naaža kjakñi cona zarakchiča. Nekztan naa žonqui ninaca atintichinča.

ANCHA ŽOÑINACA ČHJETINTA

³² Nekztanaqui nii zez tjuñiž kattan Jesusižquiz tjapa laaquichi žoñinacami, nižaza zajraž tanta žoñinacami zjičtatačha. ³³ Nižaza Jesusaž alujta kjuy zanaran tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui ajcziča. ³⁴ Nekztanaqui Jesusaqui tjapan laa žoñi čhjetinčiča. Žoñinacžquiztan muzpa zajranaca čhatkatchičha. Zajranacaqui Jesusa pajchiča; pero Jesusaqui ana čiikatchičha.

YOOZ TAKU PARLITA

³⁵ Jakawenz tažuqui ima kjanžcan Jesusaqui žaaziča, iya zumchi zumchi cjican. Wajtquiztan ulanžcu, ana žoñž žejlz yokquin ojkchiča, Yooz Ejpžtan parli. ³⁶ Wiruñaquei Simonaquei niž mazinacžtan Jesusa kjuri ojkchiča. ³⁷ Jesusižquiz zalžcu cjichiča:

—Tjapa žoñinacaqui am pewc pewcža.

³⁸ Nekztan Jesusaqui cjichiča, tuž cjican:

—Nacjuñž ojkla, visin watjanacquin. Nicju zakaz Yooz taku paljayzquiztanča wejrqui. Jalla niijapa tii muntuquiz tjonchinča.

³⁹ Nekztanaqui Galilea yokaran ojklaychiča, ajcz kjuyanacquin Yooz taku paljayan, nižaza zajranaca chjatkatan.

MOJKCHI JANCHICHIZ ZOŃI

⁴⁰ Tsjii mojkchi janchichiz zoñi želatča. Niiqui Jesusižquiz tjonchiča. Quillžcu, rocchiča, tuž cjican:

—Wejr čhjetinzim pecčhaj niiqui, wejr čhjetinzim atča amqui.

⁴¹ Nekztan Jesusaqui nii zoñi okžcu, niizžquiz lanziča, tuž cjican:

—Wejr am čhjetnasachiya. Jaziqui čhjetintam cjissa.

⁴² Jalla nuž chiitiquiztanaqui nii orapacha nii zoñiqui žejtchi cjissiča, mojkchi janchi laa cjitiquiztan.

⁴³⁻⁴⁴ Nekztanaqui Jesusaqui nii zoñžquiz iwjt'ichiča, tuž cjican:

—Jaziqui tii čhjul am chiichijay! Anača jeczquizimi chichiizqui. Timpluquin oka amqui. Nekztan timplu jiliržquin persuna tjeežca. Nižaza čhjetintiquiztan Moisés mantitacama paa. Jaknužt Moisesqui ofrenda uchajo mantičhaja, jalla nuž ofrenda uchaquiča. Jalla nižtiquiztan žoñinaca am žejtchi zizaquiča. Jazic oka amqui. —Nuž mantichiča Jesusaqui.

⁴⁵ Nekztan nii žejtchi zoñiqui tjapa kjutñi ojklaychiča, nii žejtta quintu parlican. Tjapa žoñinacžquin nii quint'ichiča. Jalla nekztanaqui tjapa žoñinacaqui Jesusižtan zalz pecatča. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui anaž jakzi wajtquizimi luzi atchiča, zoñiž zizan. Ana zoñž žejlz yokuñ ojklaychiča. Nižtami tjapa kjuttan žoñinacaqui niizžquin tjonñitača.

2

ZUCH ZOŃI ČHJETINTA

¹⁻² Tsjii kjaž majquiztan Jesusaqui Capernaum wajta quejpchiča, persun kjuyquiz. Nii zizcuqui, tama žoñinacaqui ajcziča, kjuya chjijpscama. Nižaza anatača campo kjuy zanaran. Nekztan ajczi žoñinacžquiz Jesusaqui Yooz taku tjaajinchiča. ³ Nuž tjaajnan, pakpaltan žoñinaca tjonchiča, tsjii zuch zoñi kuzi. ⁴ Muzpa žoñi ajcziž cjen, Jesusižquin ana macjati atchiča. Nekztanaqui tsewctan kjuya pjetžcu, pjetquiztan zuch žoñi kjuylchuc chjijunžquichiča, niiz tjaiz zquitquiziqui. ⁵ Ninacaqui Jesucristužquin tjapa kuztan tjonchiča. Nii nayžcu, Jesusaqui zuch zoñžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Jilala. Jaziqui am ujnaca pertuntača.

⁶⁻⁷ Kjuyquiz julzi yekjap žoñinaca želatča, judiuž lii tjaajiñi žoñinaca. Ninacaqui kuzquiz pinsatča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan tiiqui nižta chiijo? Anawalipanča tiiz takuqui. ¿Ject ujnaca pertunasajo? Yoozpanikazla ujnaca pertunñiqui. —Jalla nuž pinsichiča lii tjaajiñi žoñinacaqui.

⁸ Jesusaqui persun kuzquiz ninacž pinsita zizziča. Nekztan ninacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančuca kuz nižta pinsejo? ⁹ ¿Jakzilta takut pjasila chiiz cjesajo? Tii zuch žoñžquiz chiizinsjo, “Am ujnacami pertunta”, ¿cjis pjasila cjesaya? už “Tsijsna. Am tjajz zquiti aptižcu oka”, ¿nuž chiiz pjasila cjesaj? ¹⁰ Tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča wejrqui. Tii muntuquiz jiliritča, ujnaca pertunzjapami. Jalla nii zizjapa, ančhucqui tiiz chera.

Nekztanaqui zuch žoñžquiz cjichiča:

¹¹ —Amquiz cjiwča, tsijsna. Am tjajz zquitinaca aptaza. Oka am kjuya. —Nuž cjican chiichiča Jesusaqui.

¹² Nekztanaqui nii zuch žoñiqui tsijsiča. Tjajz zquiti aptichiča. Liwj tjappachaž cheran, ulanchiča. Jalla nižta cheržcu tjapa žoñinacaqui walja ispantichi quirchiča, tuž cjican:

—Tižta wira ana cheriñča.

Nekztanaqui Yoozquin honora waytichiča.

LEVI CJITA ZOÑI

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui wajtquiztan ulanžcu, pajk kot ataran wilta ojklayatča. Nuž ojklayan, žoñinacaqui niizquin macjatžquichiča. Nekztan Jesusaqui ninacžquiz tjaajinchiča. ¹⁴ Wiruñaquei nawjcjapa ojkičiča. Jiczquiz ojkan, Leví cjita žoñi cherchiča, aduanž kjuyquiz julznan. Levíz ejpqui Alfeo cjitatača. Jesusaqui niizquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejttan chica ojklayñim cjequiča.

Nekztan tsijscu, Jesusižtan ojkičiča Leviqui. ¹⁵ Nižaza Leviz kjuya luli ojkičiča. Nicju Jesusižtan niiz tjaajintanacžtan nuž lulan, aduanerunacžtan nižaza ujchiz žoñinacžtan nekzizakaz lulatča. Muzpa žoñinacaqui Jesusižquin apzitača. ¹⁶ Tsjii kjažt judiuž lii tjaajiñi žoñinaca zakaz želatča, fariseož partinacami. Jaziqui Jesusižtan anazum žoñinacžtan juntu lulan, naychiča. Nekztan pewcziča niiz tjaajinta žoñinacžquiz, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan tii Jesusa aduanerunacžtan nižaza ujchiz žoñinacžtan lujljo?

¹⁷ Ninacž chiita nonžcu, Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Zuma žejtchinacaqui anaž kullñi pecasača. Laa žoñinacž kullñic pecča. Wejrqui “Zumal kamuča”

cjiñi žoñinacžquiziqui ana kjawzñi tjonchinča. Antiz “ujchizpanča” cjiñi žoñinacžquiz kjawzñi tjonchinča.

AYUNAS PUNTU

¹⁸ Juanž tjaajintanacžtan fariseož parti žoñinacžtan, jalla ninacaqui ayunasñipantača. Jaziqui žoñinacaqui Jesusižquiz pewczñi tjonchiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan Juanž tjaajintanacžtan nižaza fariseož tjaajintanacžtan ayunasñejo? Amiž tjaajintanacžti ana ayunasñipanla.

¹⁹ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichiča:

—Zalz pijstiquiz impittaž cjenacui, ¿kjažt ayunasasajo? Zalsñi žoñžtan pijstaž paacha. Zalsñi žoñi želanpacha, anaž ayunasasača. ²⁰ Tii jarquin nii zalsñi žoñiž kjantaž cjequiča. Nekztanž ayunasasača.

²¹ Jesusaqui tii takuzakaz chiichiča:

—Anaž jakziltami zijzi zquitquiziqui ew rimintižtan rimintasača. Nižta rimintasaž niiqui, zijzi zquiti juc'anti wjajrskatasacha. Ewqui zijziquiztan jaljiznasacha. Nekztan juc'antiž tsjelanznasacha. ²² Nižaza anaž jakziltami zijzi zkiz luusquiz ew vino alznasacha. Nižta alznasaž niiqui, zkiz luus wjajrskatasacha ew vinuqui. Nekztanaqui zkiz luusmi vinumi pizcpacha pertisnasacha. Ew vinuqui ew zkiz luusquizpanž alznasacha. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

JEEJZ TJUŇI QUINTU

²³ Nekztanaqui tsjii jeejz tjuñi Jesusaqui tiric zkal taypiran okatča tjaajintanacžtan. Zkal taypiran ojkan tjaajinta žoñinacaqui tiric oza kjajpchiča. ²⁴ Nii cheržcu, yekjap fariseonacaqui Jesusižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Cherzna. ¿Kjažtiquiztan nižta paajo? Jeejz tjuñquiziqui nižta anapanča paazqui. Učhum lii quintrala, ¿ana jaa?

²⁵ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui Yooz taku liichinčhucča, ¿ana jaa? Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: učhum tuquita atchi ejp, David cjiťaqui, niž mazinacžtan čhjeri eeckatchiča. Ana čhjul čhjerchiz cjen, ²⁶ Yooz timpluquiz luzziča. Nii ora timplu chawc jiliritača Abiatar cjiťaqui. Timpluquin Yooz yujcquiz nonžta t'antanaca želatča. Jalla nii t'anta aptižcu, lujlchiča David cjiťaqui. Nižaza niž mazinacžquiz tojunchiča. Anapantača permitta nii t'anta lujlzqui ina žoñžlaqui. Nižta lujlžcuqui lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacažtapankaz nii t'anta lulaj cjiťaqui.

²⁷ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz chiižinchizakazza:

—Žoñž laycu jeejz tjuñiqui uchtatača. Nii jeejz tjuñquiztanaqui žoñiča juc'ant chekanaqui. ²⁸ Wejrqui

tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñt'cha. Jeez tjuñquizimi čhjulu paaz cjenami weril mantasača. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

3

KJARA KJOŇCHI ZOŇI

¹ Nekztanaqui Jesusaqui wilta tsjii judionacz ajcz kjuyquiz luzziča. Nekz tsjii kjara kjoñchi zoñi želatča. ² Ujchiz jwesjapa quintri zoñinacaqui Jesusa awayt'atča, jeez tjuñquiz čhjetnaquiya, už anaž čhjetnasaj.

³ Nekztanaqui Jesusaqui kjara kjoñchi zoñžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tsijsna. Tii taypiquin cjisna.

⁴ Nekztan parti zoñinaczquiz paljaychizakazza, tuž cjican:

—¿Jeez tjuñquiziqui učhum liiqui kjažt cjeejo? ¿Žoñžquiz zuma paasaya uz žoñžquiz ana zuma paasaja; žoñž wira liwriyasaya uz žoñž wira ticskatasaja? —Nuž pewczyča Jesusaqui.

Ninacazti ch'ujukaz želatča. ⁵ Nekztan Jesusaqui niiz muytata žejlñi zoñinacz kjutñi chercherziča. Ninaczjapa žawjchiča; nižaza ninacz chojru kuzziz cjen, llaquitatača. Nekztan laa žoñžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Am kjara chjinzna.

Nuž kjara chjinžcu, žejtchi quirchiča. ⁶ Nekztanaqui fariseo zoñinacaqui ulanchiča. Ulanžcu Herodes partinacztan Jesusiž quintra parlichiča:

—¿Jaknužt Jesusa conas? —cjican.

JESUSAQUI TJAAJINCHICHA

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajintanacztan ojklaychiča pajk kot ata. Muzpa tama zoñinacaqui apziča. ⁸ Tjapa kjuttan yokquiztan tjonchiča, Galilea yokquiztan, Judea yokquiztan, Jerusalén wajtquiztan, Idumea yokquiztan, Jordán pujž najwctan yokquiztan, Tiro Sidón wajtanac kjuttan, tjapa tii yokanacquiztan Jesusižquin tjonchiča, niiz ancha wali paatanaca cheri. ⁹ Nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajintanaczquiz chiižinchiča:

—Wejtta warcuž tjaczina, tii tama zoñinaca ana wejtquiz ts'acjasajo.

¹⁰ Muzpa zoñinacz čhjetintaž cjen, tjapa laa zoñinacaqui Jesusižquin tjonchiča. Niizquiz lanzjapa, ancha ts'acjasiča.

¹¹ Nižaza čhjulorami zajranacaqui nii cherčhaja, niiz yujcquiz quillziča. Kjawcan, chiichiča:

—Yooz Matimča amqui, —cjican.

¹² Jalla nekztanaqui Jesusac ninaczquiz walja iwjt'ichiča, tuž cjican:

—Wejtquiztanac anača ančhucqui chiizqui, “Yooz Maa-timča”, cjican.

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui tsjii curullquin yawchiča. Niiž kuz pecta žoñinaca illžcu ninaca kjawziča. Nekztan niižquin macjatchičha illzta žoñinacaqui. ¹⁴ Tuncapan žoñi utchiča niižtan kamajo, nižaza Yooz taku parlajo. ¹⁵ Ninacžquiz poderchiz cjiskatchičha, Yooz aztan laa žoñinaca čhjetnajo, nižaza zajrami chjatkatajo. ¹⁶ Nii illzta žoñinacaqui tinacatača; Simonatača; niiqui Pedro cjitazakaztača. ¹⁷ Jacobotača; Zebedeož majchtača niiqui. Juantača; Jacobož lajkača niiqui. Jacobžtan Juanžtan altu jorchiz cjen Boanerges cjitazakaztača. ¹⁸ Andrestača. Felipitača. Bartolomitača. Mateotača. Tomastača. Yekja Jacobotača; Alfeož majchtača niiqui. Tadeotača. Yekja Simonatača; tsjii politicutača niiqui, cananiž partitača. ¹⁹ Judas Iscariotitača; Jesusiž quintra tarazunchičha niiqui. Jalla nužuča Jesusiž illzta žoñinacaqui.

JESUSIZ QUINTRA CHIICHICHA

Nekztanaqui Jesusaqui kjuyquin ojkchiča niiž illzta tjaa-jintanacžtan. ²⁰ Nekziqui muzpa žoñinacaqui ajcsizakaztača. Jesusaqui niiž tjaa-jintanacžtanaqui ana čhjeri luli atchiča, žoñinacaž muzpa ajcziž cjen. ²¹ Nekztanac yekjap žoñinacaqui cjichiča:

—Lucurataž niiqui, —cjican.

Jaziqui žoñiž lucurata cjiñiž cjen Jesusiž parintinacaqui tjonchiča Jesusa chjichi.

²² Nižaza Jerusalenquiztan judiuž lii tjaajiñinacaqui tjonchiča, tuž cjican:

—Jesusaqui Beelzebú cjita zajraž tantača. Nii zajriž jilirž aztan yekja zajranaca chjatkatñičha tiiqui. —Nuž cjichiča.

Beelzebú cjitaqui zajriž jiliritača.

²³ Nekztanaqui nižta chiiñi žoñi kjawžcuqui, Jesusaqui pal-jaychiča, tuž cjican:

—¿Jaknužt Satanás cjita zajraqui persunpacha chjatkatasajo? ²⁴ Tsjii wajtchiz žoñinacaqui pizcquiz t'aknsasaž niiqui, tsjiimi tsjiimi quintrasasaž niiqui, nii wajtaqui tjatantaž cjequiča.

²⁵ Nižaza tsjii kjuychiz žoñinacaqui pizcquiz t'aknsasaž niiqui, tsjiimi tsjiimi quintrasasaž niiqui, nii kjuychiz žoñinaca wichansnasača.

²⁶ Satanasaqui persuna t'aknsasaž niiqui, ezasača. Niiž aziqui miransnasača. Anaž azziz cjesača.

²⁷ Jaziqui anaž jecmi tsjii azziz zoňž kjuyquiziqui luzi atasächa, ima azziz zoňi čhejlcanaqui. Anaž niž kinakunacami jwesi atasächa. Čhejlžcu, nekztan kinakunaca jwesi luzasača.

²⁸ Čeka ultimu werara chiyučha, tjapa ujnacami tjapa anazum takunacami pertuntaž cjesača. ²⁹ Pero jakzilta zoňit Yooz Espirituž quintra čhičhaj niiqui, anaž pertunta cjesača. Nii zoňiqui wiňaya ujchiz cjequiča.

³⁰ Zoňiž “Zajraž tantamča amqui,” cjiňiž cjen, nuž paljay-čičha Jesusaqui.

JESUSIZ MAATAN LAJKNACZTAN

³¹ Nekztanaqui Jesusiž maatan lajknacžtan tjončiča. Kjuy zanquiztan tsijtscu, Jesusa kjawskatchičha. ³² Kjuyltan zoňinacaqui Jesuižquiz muytata julzi želatča. Ninacaqui Jesusižquiz mazziča:

—Tekz am maa tjonchinča am lajknacžtan. Am kjawža, —cjican.

³³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča:

—¿Ject wejt maajo, wejt jilanacajo?

³⁴ Nii muytata julzi zoňinacž kjutňi cheržcu, Jesusaqui cjichiča:

—Tinacača wejt maaqui, wejt jilanacaqui. ³⁵ Jakziltat Yooz mantitacama ojčhaja, niičha wejt jilaqui, wejt cullaqui, wejt maaqui.

4

ZKALA ČHJACZ QUINTU

¹ Wilta Jesusaqui kot atquiz tjaajinčiča. Nekztanac muzpa zoňinacaqui nižquiz macjatžquichiča. Jalla nekztan Jesusaqui walsiquiz luzičha kot kjutňi. Zoňinacazti kot atquiz žejlčiča. ² Nekztan nii walsiquiztan zoňinacžquiz muzpa tjaajinčiča, tuž cjican:

³ —Nonžna ančhucqui. Tsjii zoňiqui zkal čhjaqui tewcchiča. Nekztan zkal semilla wichcan wichcanka čhjacchiča. ⁴ Nuž čhjacan, parti semillanacaqui jicz latuquiz tjojtsičha. Nekzi wežlanacaqui tjončiča nii semilla luli. ⁵ Parti semillanacaqui maz yokaran tjojtsičha. Maz juntuňaqi ljawallatača yokaqui. Nekztan ratulla jeczīcha nii čhjectaqui. ⁶ Pero sii kjakiqui nii čhjectaqui ujsičha. Ana kozi zep'i atžcu, ratulla kjoňčiča. ⁷ Parti semillanacaqui ch'ap yokaran tjojtsičha. Nekztan ch'apinacakaz pajkchi, nii čhjectaqui tjančiča. Ana pookčiča. ⁸ Parti semillanacazti zuma yokquiz tjojtsičha. Nekztan cuza jeczīcha, pajkčiča, čhjerčiča. Jaziqui nii semillanacaqui

quinsatunca sojtatunca, patac čhjerchiz zapa zkal ozquiz, nuž pookchiča.

⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui chiižinchiča:

—Jakziltažlaja nonžni cjuñchiz niiqui, nonžla.

CHJACZ QUINTU INTINTISKATTA

¹⁰ Wiruñaqi Jesusa zinalla želan, niž tuncapan tjaajinta žoñinacžtan nekz žejlñinacžtan, ninacaqui Jesusa pecunchiča čhjacz quintu. ¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjian:

—Ančhucaquiz Yooz tjaajnaquiča ančhuca kuzquiz, niž mantita kamaña puntuquiztan zizjapa. Yekjap žoñinacžquizzti quintunacžtankaz nii puntuquiztan chiyučha, ana criichi kuzziz cjen. ¹² Jalla nižta chiyučha, chercanpacha ana zizajo, nonzcanpacha ana intintajo, ana kuz campiizkatajo, ujquiztan ana pertunta cjisjapa.

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui tjaajinta žoñinacžquiz pewcziča, tuž cjian:

—¿Anača tii zkala čhjacz quintu ziz, ančhucjo? ¿Jaknužt parti weriž chiita quintunaca zizasajo? ¹⁴ Ančhucaquiz tjaajnuča. Zkala čhjacz quintuqui jalla tuž cjiča: Jakziltat Yooz taku paljayčhaja, jalla niča nii zkala čhjaczni žoñiqui. ¹⁵ Tsjii semillanacaqui jicz latuquiz tjojtsiča. Čhjulatorat tsjii žoñinacaqui Yooz taku nonžaja, oralla Satanasaqui tjonča, kuzquiztan nonžta taku kjañzjapa. Jalla nižtača nii jicz latuquiz yokažtakaz žoñinacaqui.

¹⁶ Nižaza tsjii semillanacaqui maz yokaran tjojtsiča. Nii maz yokažtakaz žoñinacaqui Yooz taku nonžcu, orallaž catokča. Pero tsjii upacamakaz Yooz tawk jaru kamča.

¹⁷ Ana koz zep'ichiz zkalaztakazza ninacaqui. Yooz taku catoktiquiztan yekjap žoñinacaqui quintrassa, ninaca chjaawjča. Nižaza pruebanacac tjonča. Nekztan ratulla Yooz taku tjatža, quejpsa.

¹⁸ Nižaza tsjii semillanacaqui ch'ap yokaran tjojtsiča. Nii ch'ap yokažtakaz žoñinacaqui Yooz taku nonža.

¹⁹ Nekztanaqui čhjulquinami pinsiča. Wali jiru cjis pecča; čhjultakimiž pecča. Nekztan kuzqui turwaysa. Nižta kuzziz cjen, Yooz taku tjatanñiča. Ch'ap yokaran čhjecta semillanaca ch'apiž atipta, anaž pakji atča. Jalla nižtaž nii ch'ap yokažtakaz žoñinacaqui. Nužquiz nii žoñž kuzquiz Yooz takuqui anaž pookča.

²⁰ Tsjii semillanacaqui zuma yokquiz tjojtsiča. Nii zuma yokažtakaz žoñinacaqui Yooz taku nonžcu, tjapa kuztan catokča. Nekztanaqui ninacž kuzquiz Yooz takuqui cusaž

pookča. Nii zum yokquiz čhjectaqui cusaž čhjerča — quinsatunca, sojtatunca, patac čhjerchiz zapa zkal ozquiz. Jalla nižta Yooz takuqui pookča zuma žoñinacž kuzquiziqui.

MICHA TJEEZ QUINTU

Jesusaqui tsjiižtan quint'ichiča, tuž cjan:

²¹ —Micha ana tjeeznasača cajun kjuyltan nonzjapa, nižaza tjaj zquit koztan nonzjapa. ¿Jalla nižta cjesajo? Anaž cjesača. Micha tjeezqui iztacž juntuñ nonznasača, zuma kajajo. ²² Chjulu čhjojžtami wažtapanikaz cjequiča. Nižaza Yooz puntu ana ziztanacami kjanapacha ziztapanikaz cjequiča. ²³ Jakziltažlaj nonžni cjuñchiz niiqui, nonžla.

²⁴ Jesusaqui cjichizakazza:

—Weriž chiita taku zuma nonžnalla ančhucqui. Jaknužt ančhuc tjaačhaja, jalla nižtazakaz Yoozqui ančhucquiz tjaasača; iya zakaz yapznasača Yoozqui. ²⁵ Jakziltažlaj catokni kuzziz niiqui, juc'anti zuma kuz tjaataž cjequiča, Yooz taku intintajo. Jakziltažlaj ana catokni kuzziz niiqui, juc'anti turwayskattaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan Yooz takuqui anapan intintiñiž cjequiča. —Nuž tjaajinchiča Jesusaqui.

ZKAL QUINTU

²⁶ Nižaza Jesusaqui iya tjaajinchiča, tuž cjan:

—Yooz wajtchiz žoñinacaqui jalla tužuča. Tsjii žoñiqui zkala čhjacča. ²⁷ Nekztan ween tjajča, majiñ žaaža. Jaknužt zkalaqui jecžaja, pajkčhaja, nii ana zizza žoñiqui. ²⁸ Zkal yokaqui juyžtokaz pookča. Primiruqui zkalaqui jecža, nekztan pjajkjallča, nekztan ozziz cjissa, nekztan čhjerchizza. Nuž pookča. ²⁹ Nekztan zkala wejlziž cjen pajk cuchillžtan zkala ajza. Zkala ricujz timpuča.

MOSTAZA CJITA SEMILLA PUNTU

³⁰ Jesusaqui tsjii quintužtan tjaajinchiča.

—Yooz wajtchiz žoñinaca, ¿jalla nii puntu irata čhjulut cjesajo? Ančhucquiz cjiwča, tii quintu irata cjesača, mostaz quintu. ³¹ Tsjii semillaqui mostaza cjitača. Tjapa semillquiztan juc'ant zkoltallača. ³² Pero čhjecta mostaz semillaqui walja pakji pajkča, čhjul zkalquiztanami juc'anti. Pajk itzizizza. Layni wežlanacami itzquiz julžcu, ziwžquiz jeeznasača. —Nuž tjaajinchiča Jesusaqui.

³³ Jalla nižta quintunacžtan žoñinacžquiz tjaajinchiča, quintu nonžni otčañcama. ³⁴ Quintunacžtankaz tjaajinchiča. Nekztan niž persun tjaajinta žoñinacžquiz zapa quintumi intintiskatchičha, parti žoñinacaž ana želan.

JESUSAQUI TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTICHA

35 Tsjii nooj tjuñiž kattan, Jesusaqui niiz tjaajinta zoñinaczquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tii kotž najwktuñtanž ojklaj, —cjican.

36 Nekztan parti zoñinaca eccu, Jesusaqui tsjii walsiquiz ojkchiča niiz tjaajintanacztan. Nižaza yekja walsanacaqui ninacztan chica ojkchiča. 37 Nekztanaqui tsjii wali pjursanti tjami zalchiča. Jaziqui juc'anti tjamiž cjen walsiquiz ancha kjaz luziča. Walsaqui jozipan kjaz chijjpsiča. 38 Jesusaqui walsa kjuyltan tsjii azquiz tjajatča, wirquin. Tjaajinta zoñinacaqui Jesusa žiñziča, tuž cjican:

—iTjaajiñi Maestro! iTiczmayala učhumqui! ¿Anam llaquisya?

39 Wajtzcuqui Jesusaqui tjami mantichiča, apaltajo. Kjaz ljojki mantichizakazza:

—iCh'uj žela! —cjican.

Nekztanac tjamimi nižaza kjaz ljojkincami apaltichiča.

40 Nekztan Jesusaqui ninaczquiz cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ancha tsucchinčhuctajo? ¿Ana wejtquiz kuzzizčhuckaya?

41 Tjaajinta zoñinacaqui ancha ispantichi cjissiča. Ninac-pora parlassiča, tuž cjican:

—¿Čhjul zoñit teejo? Tiiž takucama tjamimi nižaza kjaz ljojkimi cazla.

5

ZAJRAZ TANTA ZOÑI

1 Nekztanaqui kotž najwctuñtan irantichiča Gadara cjita yokquin. 2-3 Jesusaqui walsiquiztan ulantan, tsjii zajraž tanta zoñiqui campu santuquiztan tjonchiča. Campu santuquin kamñitača. Nižaza anaž jecmi nii zajraž tanta zoñi čheli atatča, jir carinžtanami. 4 Kjaž wilta kjojchami kjarami carinžtan čejlžinzpantača. Čejlžtiquiztan carinaqui kjoksñipankaztača; t'una kjolžñipankaztača. Anaž jecmi nii zoñž azquiziqui alcansatča, nii atipzjapaqui. 5 Ween majiñ campu santuran cururan ojklajñitača kjawcan. Maztan persun janchi chjojrišñitača. 6 Ažquiztan nii zoñiqui Jesusa cheržcu, zajtžquichiča, Jesusiž yujcquiz quillzlaki. 7 Nekztan altu joržtan chiichiča, tuž cjican:

—Jesusa, Arajpach Yooz Maati, ¿kjažtiquiztan am wejtquiz mitisi? Am roct'uča, anaž wejr tjatnalla, anaž wejr sufriskatalla.

8 Tuquiqui Jesusaqui mantichiča, tuž cjican:

—Zajra, tii zoñžquiztan ulna.

Nuž mantitiquiztan zajraqui chiichiča. 9 Nižaza Jesusaqui pewcziča:

—ĉĤjul tjuuchizamta? —cjican.

Nii zajraqui kjaaziĉha, tuĝ cjican:

—Tama cjitaĝ wejt tjuuqui. Tamaĉha wejrnacqui.

¹⁰ Nekztan nii zajranacaqui Jesusiĝquiz anĉa rocĉiĉha, ana najwcuñ ojklayskatajo. ¹¹ Nekziqui tsjii lumquiz tama cuchinacaqui lulatĉha. ¹² Niĝtaqui Jesusiĝquiz rocĉiĉha, tuĝ cjican:

—Cuchinacĝquin wejrnac cuchnalla. Cuchinacĝquizkaz luzkatalla.

¹³ Nekztanac Jesusac cjichiĉha:

—Oka niĝtaqui.

Ulanĝcu zajranacami cuchinacĝquiz luzziĉha. Tsjii pizc waranka cuchinaca ĝelatĉha. Zajranacaĝ luztan cuchinacaqui ispantichiĉha. Kot kjutni jira pariĵu ĉhujcuntichiĉha. Kjazquiz luzcu, ticziĉha.

¹⁴ Nekztanaqui nii cuchi itzni ĝoĝinacaqui tsucaña zajtĉiĉha. Wajtquinami jochquinami cwint'ichiĉha cuchi kjazquiz katta quinto. Nekztan ĝoĝinacaqui ojĉiĉha, nii paatanaca ĉerzni.

¹⁵⁻¹⁶ Jesusiĝquin irantiĝcu, zajraĝ tanta ĝoĝi ĝejtĉi ĉerĉiĉha. Julzi, zquitimi cuĵtzi, ĝejtĉi, niĝta ĉerĉiĉha. Jalla nuĝ ĉerĝcu nii ĝoĝinacaqui anĉa tsucĉiĉha. Ispantichiĉha. Nekztan nii ĉerzni ĝoĝinacaqui yekja ĝoĝinacĝquiz mazziĉha. Jaknuĝt nii zajraĝ tanta ĝoĝi watĉhaja, jaknuĝt nii cuchinacami watĉhaja, nii mazmazziĉha. ¹⁷ Nekztanaqui ĝoĝinacaqui Jesusiĝquiz rocatĉha:

—Tii yokquiztan okalla amqui, —cjican.

¹⁸ Nekztan Jesusa walsiquiz luznan nii ĝejtĉi ĝoĝiĉi Jesusiĝquiz rocatĉha:

—Amtanpan tira ĝejlz pecuĉha, —cjican.

¹⁹ Jesusaqui ana munchiĉha, tuĝ cjican:

—Am kjuya oka amqui, am jamillanacĝquin. Ninacĝquiz mazca, “Wejr okziĉha Yoozqui. Yooz ĉĥjetintitĉha wejrqui”, cjican.

²⁰ Nekztanaqui Tunca Wajtanaca cjita yokaran ojklayĉiĉha nii ĝejtĉi ĝoĝiĉi. Nicjuñ jaknuĝ Jesusaqui nii ĉĥjetinĉiĝlaja, jalla nii mazmazquichiĉha. Jalla nekztanaqui nii maztiquiztan tjapa ĝoĝinacaqui tsucĉiĉha.

JESUCRISTUCHA LAA ZOĜI ĤJETINŜIQUI

²¹ Nekztanaqui Jesusaqui kot najwctuĝtan queĵpĝquichiĉha walsiquiz. Kot ataran ĝelan, nekziĉi muzpa tama ĝoĝinacaqui niĝ muytata ajĉiĉha. ²² Jalla nekztan tsjii Jairo cjita ĝoĝiĉi tjonĉiĉha. Judionacĝ ajĉ kjuy jiliritaĉha niĉi. Jesusa ĉerĝcu niĝ yujcquiz ezlaki quillziĉha. ²³ Nekztan Jesusiĝquiz anĉa rocĉiĉha, tuĝ cjican:

—Ticzmayaž wejt kolta uzqui. Tjonžcalla amqui. Wejt uzaquiz am persun kjaržtan lanžinalla, wejt uz žetajo, ana ticznajo.

²⁴ Nekztanac Jesusaqui nižtan chica nii žoňž kjuya ojkchiča. Okan tama žoňinacaqui Jesusiž wirquiz apziča, ts'acjascan tejwc tejwewarascan. ²⁵ Žoňinacž taypiquiz tsjaa laa žon želatča. Tuncapan wata ljoc okiňtača. ²⁶ Tsjii kjaž kullňi žoňinacžquin ojkchinča. Juc'anti sufriskatchiča ninacaqui. Nužquiz inapankaz tjappacha naaža cusasa castassinča. Naa žonqui juc'anti laa cjisnatča; ana wira žeti atatča. ²⁷⁻²⁸ Jesusiž paata quintunaca nonchinča. Nekztan Jesusiž wirquiztan macjatchinča. Tama žoňinacž taypiquiz želan, tuž cjican pinsichinča:

—Niiž zquitikaj lanžnučhaj niiqui, žetaka.

Nekztan niiž zquti lanžinča. ²⁹ Lanžcu nii orapacha tsijtsiča naaža ljoc ojkňiqui. Žejtchinča. Persun janchiquiz naychinča, nii laaquiztan žejtchi. ³⁰ Jesusaqui persun kuzquiz naychiča, niiž aztan naa žon čhjetinčiča, nii. Nayžcu wir kjutňi cherziča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Ject wejt zquti lanzejo?

³¹ Nekztanac niiž tjaažinta žoňinacaqui cjichiča:

—Cherzna. Tama žoňinaca ancha amquiz ts'acjassa. ¿Kjažtiquiztan am nuž pewczjo, “Ject wejr lanzejo?” cjicanajo.

³² Nekztan Jesusac žoňinacž kjutňi chercherziča, jectčhalaj nii lanzi, nii pajzjapa. ³³ Nekztan naa žonqui persun curpu žejtchi nayžcuqui, ekekscan cjarcatcan macjatchinča, Jesusiž yujcquiz quillzinča. Nekztan naaqui tjapa werara mazzinča. ³⁴ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Cullacalla. Tjapa kuztan criichiž cjen, čhjetinta cjissamča. Jaziqui žejtchipanim cjequiča. Cuntintum okaquiča.

³⁵ Nekztanaqui Jesusiž naa žonaquiz chiyan, tsjii žoňinacaqui tjonchiča; Jairo cjita judio jilirž kjuyquiztan tjonchiča. Nii jiliržquiz cjichiča:

—Am uzqui ticzinča. Anam iya tii maestružquiz molistis waquiziča.

³⁶ Jesusazti nii žoňinacž chiita taku ana catokchiča. Nekztan nii jiliržquiz cjichiča:

—Ana am niic kuz turwayskata. Yoozquin tjapa kuztanpan cjeella.

³⁷ Nekztan Jesusaqui Pedružtan Santiagužtan Juanžtan (Santiaguž lajk) ninacakaz apskatchiča. Partinaca ana apskatchiča Jesusaqui. ³⁸ Nekztan judío jilirž kjuyquin iranžquichiča. Nekzi žoňinacaqui ancha kjawcanž kaatkalča.

Nižta cherchiča Jesusaqui. Ancha arnatča nii kaañi zoñinacaqui. ³⁹ Kjuyquin luzcu, Jesusaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ancha aranje, nižaza kaajo? Taa uzqui anača ticzin, tjačha.

⁴⁰ Nekztan nii žejlñi zoñinacaqui tjassiča, nii nonžcu. Jesusazti zancuñ nii zoñinaca ulanskatchiča. Nekztanaqui Jesusaqui maa ejpžtan niž mazinacžtan luzziča, jakziquin naa uz želatčhaja, nicju.

⁴¹ Nekztan Jesusaqui naa uza kjara tanzičha. Nižaza altu tawkžtan chiichiča:

—Talita cumi, —cjican.

Nii takuqui cjiča, “Usalli, žaazna”.

⁴² Nekztanac nii orapacha naa uzqui žaaziñča. Ojklaychiñča. Tuncapan watchiztača naa uzqui. Nekztanaqui nii zoñinacaqui kuz kata tsucchiča. Ancha ispantichiča.

⁴³ Nekztan Jesusaqui zuma iwjt'ichiča, tuž cjican:

—Ana jeczquizimi tii čhjetinta quintu chii chiyaquiča.

Nuž mantižcu, ninacžquiz mantichizakazza, naa uzaquiz čheri tjaajo, nii.

6

NAZARET CJITA WAJTQUIN OJKCHICHA

¹ Nekztanaqui Jesusaqui najwctan persun wajtquin ojkchiča niž tjaajintanacžtan. ² Jeejz tjuñquiziqui judionacž ajcs kjuyquiz tjaajinchiča. Nii nonžcuqui zoñinacaqui ispantichiča, tuž cjican:

—¿Jakziquin zizzit tii žoñi tii tjaajinznacaya? ¿Jaknuž zizzit tii tjaajinznacaya? ¿Jaknuž paachit tii milajrunacaya? ¿Jaknužupan teejo? ³ Tiiqui carpintirukazla, María majčha tiic, ¿ana jaa? Tiiž lajknacaqui Jacobo, José, Judas, Simón cjitača. Ninacžtan tiiž cullaquinacžtan tii wajtquiz učumnacžtan kamča. —Nuž cjichiča.

Nekztanaqui nii wajtchiz zoñinacaqui Jesusiž quintra muzpa žawjziča. ⁴ Nekztan Jesusac chiichiča:

—Tjapa zoñinacaqui Yooziž uchta profetžquiz rispitle. Pero persun wajtchiz zoñinacami persun parintinacami persun familianacami profetžquiz anaž rispitz pecñičha.

⁵ Nekziqui nii wajtquiz tsjii kjažultan žoñi čhjetinchiča, kjaržtan lanžcu. Ana iya milajru paayi atchiča. ⁶ Ana criiñiz cjen Jesusaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan tii zoñinacaqui ana criijo? ¿Kjažt cjisnaquejo?

Nekztanaqui nii wajtquiztan ulanžcu, visinunacž wajtquiztan wajta tjaajinñi ojklaychiča Jesusaqui.

TJAAJINTA ZOÑINACA CUCHANTA

⁷ Jesusaqui niiz tuncapan tjaajinta žoñinaca kjawžcu, pucultan pucultan cuchanchičha:

—Ančhucqui Yooz aztan zajranaca chjatkataquičha, —cjican.

⁸ Jalla nekztanac mantichiča, tuž cjican:

—Ančhucqui anaž čhjulumi chjichaquičha jiczjapaqui, anaža žak quelzmi anaza čhjerimi anaza paazmi. Tsjii atskaz chjichaquičha. ⁹ Chjata čhjatžcuča okaquičha. Nižaza tsjii zquitillchizkaz okaquičha, ana pizc zquitichiz. ¹⁰ Ančhucqui jakziquinž alujasačhaja, nekziž kamaquičha, čhjulatorat nii wajtquiztan ulnačhaja, niicama. ¹¹ Jakzilta watjat ančhuc ana chertz pecčhaja, nižaza ančuca takumi ana nonz pecčhaja, jalla nii wajtquiztan ulnaquičha. Nekztan nii yok pulpu ančuca kjojchquiztan tsajt tsajtsnaquičha, ninacz uj tjeezjapa. Ultim weraral cjiwčha, juyzu tjuñquiziqui Sodomonižaza Gomorra cjita watjanacchiz žoñinacaqui castictaž cjequičha. Pero nii ana ančhuc pecni žoñinacazti juc'anti castictaž cjequičha. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

¹² Jalla nekztanaqui niiz tuncapan tjaajinta žoñinacaqui Yooz taku paljayi ulanchičha, tuž cjican:

—Ančhucqui tjappacha kuz campiya. Ančuca uj paaznacaqui eca.

¹³ Nekztanaqui zmali zajranaca chjatkatchičha. Nižaza asiitižtan achquiz tjawkžcu, muzpa laanaca čhjetinčičha.

JUAN BAUTISTA CONTA

¹⁴ Tjapa kjutni nii yokaran žoñinacaqui Jesusiž ancha wali paata milajrunaca zizziča. Herodes cjita nacionž chajwc jilirimi zizzizakaztača. Nii Jesusiž paata milajrunacz puntu nonžcuqui, Herodesaqui cjichiča:

—Juan Bautistala tiiqui. Ticziquiztan jacatatchižlani. Jalla nižtiquiztan walja milajrunaca paazjapa poderchizlani.

¹⁵ Yekjap žoñinacaqui cjichiča:

—Elías cjita profetila tiiqui.

Yekjapaqui cjichiča:

—Tuquitan Yooz taku parliñi profetažtakazla tiiqui.

¹⁶ Jesusiž quintu nonžcu Herodes cjita nacionž chawc jiliriqui cjichiča:

—Juan Bautistala tiiqui. Wejrqui tiiž acha pootkatchinča. Anziqui jacatatchila tiiqui. —Nuž cjichiča Herodesaqui.

¹⁷ Tuquiqui tužu watchičha. Herodiy cjita žonqui Felipiž tjuntača. Felipitača Herodes jilaqui. Nekztan Herodesaqui Felipiž tjunatan zalsičha. Nekztan Herodiy cjita tjunqui Herodižquiz paljayičha:

—Nii Juan tankata. Carsilquiz chawjczna. —Nuž cjichinča naaqui.

18 Tuquitan Juanqui Herodes cjita jiliržquiz chižinchiča, tuž cjican:

—Am persun jilž tjunatan zalsamča amqui. Nuž ana waquisiča. Jaziqui liy quintram kamča amqui.

19 Nekztanaqui naa Herodiiqui Juanž quintra ancha žawjchinča. Conkatzpan pecatča. Pero ana atchinča. 20 Juanqui zuma kuzziztača, ana ujchiz žoñi. Nekztan Herodesaqui Juanžquiz eksiča. Nekztan Herodiyqui ana conkati atchinča. Herodesaqui Juanž taku nonžcu, walja paysnakchiča. Jalla nuž cjenami Juanž taku jutzazñipankaztača.

21 Wiruñaquí niž cumpliaños pjijztiquiz Herodesaqui cusa čherinaca luli kjawziča. Wajt jilirinaca, sultatž jilirinaca, Galiliquiztan ricach žoñinaca, ninaca kjawziča. Nii tjuñquiz naa Herodiyqui ancha kuz tjutzinča, Juan conkatzjapaqui. 22 Nii nooj jakziquin čheri lujlčhaja, nicju Herodiyž turqui tsati luzzinča. Nekztanaqui naa turaž ancha tsajtchinča. Nii cheržcu, jutzazziča Herodižtan niž invitta žoñinacžtanaqui. Nekztan nii Herodes jiliriqi naa turaquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Čjululum pecčhaj niiqui, wejtquiztan mayaquiča. Amquiz tjaača.

23 Jaziqui Herodesac turaquiz juramentužtan chiichiča, tuž cjican:

—Čjulu pecanami amiž maytacama chicat wejt nacionami amquiz tjasača.

24 Nekztan ulanžcu naa turqui maa pewczinča:

—¿Čjulut wejr mayas, mama? —cjican. Maaqui kjaazinča:

—Juan Buatistiž acha maya.

25 Nekztan apura jiliržquiz luzquichinča naa turqui. Maychinča maaž mantitacama, tuž cjican:

—Anzpacha tsjii chuwquiz Juan Bautistiž achal pecuča.

26 Nekztanaqui nii jiliriqi ancha llactazziča. Juramentužtan chiichiž cjen, nižaza niž mazinacaž nonziž cjen, ana kjaž cjiyi atchiča. 27 Nekztan sultatu cuchanchiča Juanž acha zijjcajo. 28 Carsila ojkchiča mantita sultatuqui. Nekztanaqui Juanž acha pootžcu chuwquiz zijjčchiča. Naa turaquiz acha tjaatatača. Nekztan naaqui maaquin acha tjaažquichinča.

29 Jalla nekztanaqui Juanž acha poota nonžcuqui, Juanž tjaa jintanacaqui niž curpu mayi tjonchiča, čjitzjapa, yokquiz tjatjapa.

³⁰ Wiruñnaqui Jesusiž cuchanta žoñinacaqui quejžquichiča. Jesusižquiz cwint'ichiča tjapa ojklaytanacami tjapa tjaajintanacami. Nekztan Jesusaqui ninacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

³¹ —Jakziquint ana žoñinaca žejlčhaja, nicju tjappachaž ojklalla. Nicju jeejžcaquiča. Ancha žoñinacaž tjontjonžtiquiztan wira ana čherimi lujlucatača.

³² Nekztanaqui Jesusižtan niiž tjaajinta žoñinacžtan, jalla ninacakaz ojkičiča; ana žejlz yokquin walsiquiz ojkičiča. ³³ Pero eclichi žoñinacaqui ninaca ojkiči cherchiča. Žoñinacaqui ninaca pajžcu tjapa wajtquiztan kjojčuñ zajtchiča. Jaziqumi nii žoñinacaqui Jesusiž tuqui irantichiča. ³⁴ Jesusaqui nii yokquin irjatžcuqui walsiquiztan ulanchiča. Nekztan tama žoñinaca cherziča. Nii žoñinaca okziča. Ana awatirchiz uuzanacažtakaz nii žoñinaca želatča. Nekztanac Jesusac walja tjaajinchiča. ³⁵ Ima tjuñ katalla Jesusiž tjaajintanacaqui tjonchiča, tuž cjican:

—Ana žejlz yokquizla učumqui. Tjuñiqui wajillaž kataquiča. ³⁶ Jaziqumi tii žoñinacaqui joch kjutñimi wajt kjutñimi cuchnalla, nicju čherimi kjayžcajo. Ninacžta čheri ana žejlča.

³⁷ Jesusaqui kjaaziča:

—Ančhucča tinacžquiz čheri tjaa.

Ninacaqui cjichiča:

—¿Tinacžquiz čheri tjaazjapa, paa patac paaztan t'anta kjayi okas?

³⁸ Nekztan Jesusac kjaaziča:

—¿Kjaž t'antat ančhucalta žejljo? Cheržca ančhucqui.

Nekztan cheržcu quejžquichiča ninacaqui. Nekztan chiichiča, tuž cjican:

—Pjijska t'anta pizc ch'iz žejlča.

³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Jaziqumi pastu yokaran t'aka t'aka tii žoñinaca tjulžna, ⁴⁰ patacquiztan pataca, pjijska tuncquiztan pjijska tunca.

Nekztan nužupan julziča žoñinacaqui. ⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui nii pjijska t'anta pizc ch'iz niiž kjarquiz tanzcuqui, tsewcchuc cherziča. Nekztan Yooz Ejpžquin gracias cjican chiichiča. Nekztan t'anta kjolziča. T'una t'una kjolžcu, tjaajintanacžquiz tojziča, parti žoñinacžquiz onajo. Nižaza nii pizc ch'iz tojzizakazza žoñinaca lulajo. ⁴² Nekztan tjapa žoñinacaqui chjeki cjissiča. ⁴³ Nekztanaqui žejtchi t'anti t'unanacami ch'iz t'unanacami tuncapan canasta chjiipi ricujchiča. ⁴⁴ Nii t'anta lujlñi luctak žoñinacaqui pjijska warankatača.

JESUSAQUI KJAZ JUNTUÑ OJKCHICHA

45 Nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajintanaca walsiquiz luzkatchiĉha, nii kota kakajo, Betsaida cĉita wajtquin kotĉ najwĉchaktan. Ninacĉ oĉktan Jesusaqui parti Źoñinacĉquiz cĉiĉiĉha:

—Anĉhuca kjuyaĉ okaquiĉha.

46 Źoñinaca cuchanĉcuqui Jesusaqui cur kjutñi yawĉiĉha, Yooz Ejpĉtan parlisjapa. 47 Nii oraqui zumĉitaĉha. Curquin Jesusaqui zinallataĉha. Pajk kotquiziqui nii tjaajinta Źoñinaca walsiquiz kjaz kot tayıpıquintaĉha. 48 Jesusaqui curquıztan walsa ĉerĉiĉha. Tjamiĉi pĉjursantitaĉha. Nii tjaajinta Źoñinacaqui tjapa aztan langznatĉha, najwĉchaktan walsa tjakzjapa. Ima kjantatiĉ cjen ninacĉquin oĉkĉiĉha Jesusaqui. Kjaz juntuñ oĉkĉiĉha, tsjii latu watzjapa. 49 Nii tjaajintanacazti Jesusa kjaz juntuñ oĉkñi ĉerĉiĉha. Nekztanac kjawĉiĉha:

—Cuntinaĉ caa, almaĉ caa, —cĉican.

50 Anĉa tsucĉiĉha. Nekztanaqui Jesusaqui paljayĉiĉha, tuĉ cĉican:

—Anaĉa tsuca anĉhucĉi. Wejrtĉha. Tĉup kuzziz cĉee.

51 Nekztanaqui walsiquiz luzziĉha Jesusaqui. Nii oraqui tjamiĉi zekziĉha. Jalla nekztanaqui tjaajintanacaqui ispanĉiĉha. Inakaz cĉissiĉha. 52 Ninacataĉha ana nii t'anta milajru intintazñinacaqui. Imazi ninacĉ kuznacataĉha zizñi.

JESUSAQUI LAA ŽOÑINACA CHJETINCHICHA

53 Nekztanaqui pajk kota kajĉĉcuqui Genesaret cĉita yokquız irantĉiĉha. Nekztan walsa kjaz kot atquız mokĉcu ecĉiĉha. 54 Walsiquıztan ulnan Źoñinacaqui Jesusa pajĉiĉha. 55 Jalla nekztanac nii Źoñinacaqui tjapa kjutñi oĉkĉiĉha, laanaca zĉijĉzjapa. Jakziĉuint Jesusa Źelatĉhaja, nicju laa Źoñinaca zĉijĉĉiĉha zquıtquız callĉcu. 56 Jochiran kolta watĉaran pajk watĉaran oĉklayatĉha Jesusaqui. Jakziĉuint oĉklayatĉhaja, nekzi laa Źoñinaca zĉijĉĉipankaztaĉha. Niĉzaza Źoñinacaqui Jesusa rocĉiĉha, laa Źoñinaca Jesusiĉ zquıtı lanznajo. Jesusiĉ zquıtı lanzninacaqui Źejtĉiĉha.

7

ĉĉHJULUT UJ CJES ŽOÑŽQUIZQUI?

1 Nekztanaqui fariseo Źoñinacaqui Jesusiĉquız macĉatĉiĉha, tsjii kjaĉt judiuĉ lii tjaajiñinacĉtan Jerusalenquıztan tĉonĉi. Jakziĉuin Jesusa Źelatĉhaja, jalla nicju ajĉsiĉha. 2 Niĉzaza nekzi Jesusiĉ tjaajinta Źoñinacaqui ĉĉjeri lulatĉha, kjara awĉz ĉostumbre ana paaĉcu. Nuĉ ana kjara awĉĉcu lulan, ĉerĉiĉha parti Źoñinacaqui. Nekztan ĉuintra ĉiĉiĉha. 3 Nii fariseo Źoñinacaqui ana

kjara awjzcu, wira ana lujlñitača. Parti judio žoñinacaqui nižtazakaztača. Jaziqui tuquita žoñinacz costumbre nužupan chjojñitača. ⁴Nižaza čhjeri kjayzcu ana kjara awjz costumbre paažcu, ana wira lujlñipantača. Nužupan ancha costumbre cumpliñinacatača. Wazunacami mazcanacami jir mazcanacami catrinacami nižtanaca ajunñipankaztača. ⁵Nuž cjen nii fariseo žoñinacaqui judiuž lii tjaajiñinacztan Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan am tjaajintanacaqui tuquita costumbre ana cumplejo? Ana kjara ajwžcu lujl-la.

⁶Jesusaqui ninaczquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Anazum kuzziz žoñinacz hucča ančhucqui. Ultim werara ančuca puntuquiztan chiichiča tuquita Isaías cjita žoñiqui. Tuž cjican cjiirtkalča:

“Tii žoñinacaqui tawkžtankaz Yooz rispitiča; juntunčkazza. Ultimu kuzquiz ana Yooz rispitiča. ⁷Inapankaz Yooz sirwiča tii žoñinacaqui. Tinacaqui žoñž taku tjaajiñiča, ‘Tiiča Yooz takuqui’, cjican”.

—Nuž cjiirtkalča Isaías cjita žoñiqui.

⁸Jesusaqui cjichizakazza:

—Nižtapan ančhucqui Yooziž mantita ana cumpliñčhucča. Žoñž cuzturumpi cumpliñčhucpankazza. Mazcanacami wazunacami ajunz nižta costumbrenaca cumpliñčhucpankazza. ⁹Ančhucqui Yooziž mantita tjatanča. Ančuca costumbrekaz tucquin utča. ¹⁰Tuquita Moisés cjita žoñiqui chiižinchiča:

“Am maa ejp rispita. Nižaza jakziltami niiž maa ejpž quintra chjaawjkatačhaja, jalla niiqui, contaj cjila”. Nuž mantichiča Moisesaqui. ¹¹Ančhuczi tuž cjiñčhucča: “Jakzilta žoñit niiž maa ejpžquiz chiyasača, tuž cjican, ‘Wejrqui amquiz anal yanapi atasacha. Tjapa wejt cusasanaca, Yoozquiz tjaatača’. ¹²Nuž chiyachaj niiqui, maa ejp yanapz anaž waquisiča”. Nuž cjiñčhucča ančhucqui. ¹³Nižtiquiztan ančuca costumbre ana tjatžniž cjen, Yooz mantitaqui tjatža. Jalla nižta paayiñčhucpankazza ančhucqui. —Nuž chiižinchiča Jesusaqui.

¹⁴Nekztanaqui Jesusaqui wilta žoñinaca kjawziča, tuž cjican:

—Ančhucqui, tjappacha nonžna. Wejt taku intintazni cjee. ¹⁵Anaž zawnctan kjuylchuc luzniiqui uj cjesača žoñžquiziqui. Žoñž kuzquiztan ulanñi niiž uj cjesača žoñžquiziqui. ¹⁶Jakziltažlaj nonžni cjuñchiz niiqui, nonžla.

¹⁷Nekztanac Jesusac žoñinaca eccu kjuya ojkchiča. Kjuya luzcu niiž tjaajintanacaqui Jesusižquiz nii ana intintazta

takunaca pewcziča. ¹⁸Jalla nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Ančhucqui nižtazakaz anaž naazy? ¿Anapanž intintiya? Tužuča niiqui. Anača zawnctan kjuyłchuc luzñiqui uj cjesača žoñžquiziqui. ¹⁹Nii lujłtaqui kuzquiz ana luzasača; pjuchquizpanž luzza. Nekztan pjuchquiztan wir kjutñi ulanča zawncchuc. Jalla nižtiquiztan čjul čheripankaz lulasača žoñinacaqui.

²⁰Nekztan cjichizakazza:

—Kuzquiztan ulanñi niž uj cjesača žoñžquiziqui. ²¹Zoñž kuzquiztan tižta ana walinaca ulanča: anawali pinsiz, adulteri-quiz ojklayz, yekja maatakžtan žejłz, žoñi conz, ²²tjañi cjis, wali jiru cjis pecz, uj paaz, incallz, anawali kamañchiz cjis, čhjultaki zmaz, anazum takunaca joojooz, mita cjis, anazum kuzziz cjis. ²³Nižtanaca kuzquiztan ulanča. Jalla nižtanaca uj cjesača žoñžquiziqui.

JESUSIZQUIN KUZZIZ MAATAKA

²⁴Nekztanaqui Jesusaqui tsijsiča. Jakziquin Tiro Sidón cjita watjanaca žejłčhaja, nijchuc ojkičiča. Nicju tsjii kjuyquiz alujassiča. Ana žoñiž pajta kamz pecatča. Pero ana pajta kamzqui anapantaž atchuca. ²⁵Jesusiž tjonta zizcu nii orapacha tsjaa žonqui Jesusiž yujcquiz quillzlaki mac-jatžquichinča. Naaža uzqui zajraž tantatača. ²⁶Sirofenicia cjita yokchiz žontača naaqui. Grecia cjita taku chiyiñtača. Jaziqui naa žonqui Jesusa rocchinča:

—Wejt uzaquiztan zajra chjatkatžinalla, —cjican.

²⁷Nekztan Jesusaqui kjaaziča:

—Primiru maatinaca čheri chjeki lujłsa. Maatinacž čheriqui kjañžcu pawčžquin tjojtanz anaž waquiziča.

²⁸Naaqui kjaazinča, tuž cjican:

—Nužupanzača. Weraram chiiča. Pero pacunacami mis koztan ocjalž tajwkta čherinaca lujłča.

²⁹Nekztanac Jesusac chiichiča:

—Amiž zuma chiitiquiztan zajraqui ulanskatchinča am uzaquiztanaqui. Jaziqui am kjuya quepa.

³⁰Nekztanaqui kjuya quejpchinča naa žonqui. Nii kjuyquin naaža uz ajpsquiz želanami, zajraqui chekapanž ulantkalča.

OÑ ZOÑI CHJETINTA

³¹Nekztan Jesusaqui Tiro cjita yokquiztan quejpžquichiča. Sidón cjita watja, Decápolis cjita yoka watžcu Galilea cjita kot ataran ojklaychiča. ³²Nicju tsjii oñ žoñi Jesusižquiz zijjtatača. Cjacija chiiñizakaztača. Nekztan žoñinacaqui Jesusižquiz rocatča:

—Am kjaržtan tii žoñi lanžinalla, —cjican.

³³ Nekztanaqui Jesusaqui nii žoñi chjitchičha tsjii latu. Nekztan nii oñ žoñž cjuñquiz loc'anžtan čhjapzičha. Nekztan llawsižtan tjujtžcu nii žoñž las lanzičha. ³⁴ Nižaza Jesusaqui tsewcchuc cheržcu:

—Aajj, —cjican llactazzičha.

Nekztan chiichičha,

—Efata, —cjican.

Nii tsjemat taku cjičha, “Cjetzi cjee”, nii.

³⁵ Nekztanac nii žoñž cjuñinacaqui cjetzi cjissičha. Niiž lasqui žejtchizakazza. Cusa chiiñi cjissičha. ³⁶ Nekztanaqui Jesusaqui mantichičha, tuž cjican:

—Tii anam jeczquizimi maznaquičha.

Nekztanaqui žoñinacaqui nii taku ana cassičha. Nekztan Jesusaqui juc'anti ana chiychiyajo mantichičha. Nekztan nii žoñinacazti juc'anti mazmazzičha tjapa kjutñi. ³⁷ Jaziqui walja ispantichičha nonzñi žoñinacaqui, tuž cjican:

—Tjapa niiž paatanacaqui ancha zumačha. oñ žoñimi nonskatñičha. Up žoñimi chiikatñičha. Ancha cusačha.

8

JESUSAQUI CHJERI TJAACHICHA

¹ Tsjii nooj muzpa žoñinacaqui wilta ajcsičha. Chjeri miranzcama žejlchičha. Nekztan Jesusaqui niiž tjajjintanaca kjawžcu, ninaczquiz paljaychičha, tuž cjican:

² —Chjep maj tii žoñinacaqui wejttan kamchičha. Jaziqui tinacaqui ana čhjerchizza. Tinaczquiz okžnučha. ³ Ana čhjeri tjaažcu kjuya cuchnasaž niiqui, jiczquiz čhjerž kjara tismayasacha. Yekjap žoñinacaqui ažquiztan tjonchičha.

⁴ Jesusiž tjajjintanacaqui kjaazičha:

—Wazquizza učhumqui; anaž čhjulumi žejlčha tekziqui. ¿Čhjul čhjeri tii žoñinaczquiz tjaasajo, wejrnacjo?

⁵ Nekztan Jesusaqui ninaczquiz cjichičha:

—¿Kjaž t'antat ančhucalta žejlya?

Tjajjintanacaqui kjaazičha:

—Pakallaku.

⁶ Jaziqui Jesusaqui nii žoñinaczquiz chiichičha:

—Ančhucqui, yokquiz julzna.

Nekztanaqui t'anta tanžcu Yooz Ejpžquin gracias cjican chiichičha. Nekztan t'anta kjolkjolžcu, niiž tjajjintanaczquiz tjaachičha, žoñinaczquiz tojznajo. Nekztan partir paychičha tjajjinta žoñinacaqui. ⁷ Nii tjajjintanacaqui tsjii kjaž chi'iznacchiztačha. Nii tanžcu Jesusaqui wilta Yooz Ejpžquin gracias cjican chiichičha. Nekztan tjajjintanaczquiz chiichičha:

—Tii žoñinaczquiz tii ch'iznaca tojna, ančhucqui.

⁸ Nii zoñinacaqui lujlchiča, chjekañcama. Nekztan žejtchi čherinaca tjappacha juntičcu, pakallaku canasta chjijpsiča. ⁹ Nii lujlñi zoñinacaqui tsjii pusi warankatača. Nekztan Jesusaqui zoñinaca cuchanchiča, kjuya okajo. ¹⁰ Jesusaqui tjaajintanacžtan walsiquiz luzcu, Dalmanuta cjita yokquin ojkchiča.

JESUSIZ QUINTRA ZOÑINACA

¹¹ Fariseo zoñinacaqui tjonžcu, Jesusižquiz ch'ayi kallantichiča, tuž cjican:

—Amqui Yooztamčhalaj niiqui, milajru tekz paalla nižtaqui.

¹² Nekztan Jesusaqui walja llactazcan ujrsičha. Nekztan chiichiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan milajrukaz pecjo? ¿Tii zoñinacajo? Weraral cjiwčha, milajru ana paasača.

¹³ Nii zoñinaca eccu, walsiquiz luzcu, ojkchiča, wilta kot nawjktuñtan kajczjapa.

¹⁴ Jesusiž tjaajintanacaqui t'anta chjitz tjatsičha. Tsjii t'antakaz želatčha walsiquiz. ¹⁵ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz chiižinchiča:

—Cwitazaquiča fariseož liwaturžquiztan nižaza Herodiž liwaturžquiztan.

¹⁶ Nekztan nii tjaajinta zoñinacaqui Jesusiž chiižintiquiztan palt'ichiča, tuž cjican:

—Učhumqui ana t'anta zjijctala. ¿Kjaž cjeequejo?

¹⁷ Nekztan ninacaž nuž parlan, Jesusaqui pewcziča:

—¿Kjažtiquiztan t'antiquiztan parli ančhucjo? ¿Anapanž intintiy? ¿Kjažtat ančhucjo? ¿Ančuca kuzqui ana naazñipan, kjažtatajo? ¹⁸ ¿Ančuca čhjujquiqui anaj cherchiya?

¿Ančuca cjuñimi anaj nonziya? ¿Tii anapanž cjuñkaya? ¹⁹ Wejrqui pjijska t'antižtan pjijska warank luctak zoñinaca lulunchinča. ¿Nekztan kjaž canastat nii žejtchi t'anta ricujtatajo?

Ninacaqui kjaaziča:

—Tuncapani.

²⁰ Nekztan Jesusaqui pewczizakazza:

—Wejrqui pakallaku t'antižtan pusi warank zoñi lulunchinča. ¿Nekztan kjaž canastat nii žejtchi t'anta ricujtatajo?

Ninacaqui kjaaziča:

—Pakallaku.

²¹ Nekztan Jesusaqui pewczizakazza:

—¿Anapanž zuma intintas, ančhucjo?

ZUR ZOÑI CHJETINTA

22 Nekztan Betsaida cjita yokquin irantichiča. Nekzi tsjii kjažu žoñinacaqui Jesusižquiz tsjii zur žoñi zjijcchiča. Zjijcžu rocchiča:

—Tii lanžinalla, —cjican.

23 Nekztan Jesusaqui nii zur žoñž kjarcu tanžcu, wajtž tjiya chjitchiča. Nekztan niž čhujcquiz llawsižtan t'awziča. Kjaržtan lanžcu pewcziča:

—¿Jaziqui čhjultakinacam cherya?

24 Zur žoñiqui acha waytižcu chercherziča. Nekztan kjaaziča:

—Žoñi cherchucača, ojklayñi. Pero ana cusal cheruča; muntinacažtakaz nii žoñinaca cheruča.

25 Jesusaqui nii žoñž čhujcquiz wilta kjaržtan lanziča, zuma cherajo. Nekztan niž čhujqui zuma žejtchiča. Nii žoñiqui zuma calaru cherchiča ažkquin. 26 Jesusaqui čhjetinžcu niž kjuya cuchanchiča, tuž cjican:

—Anam wajtquiz luzaquiča. Anaž jeczquizimi tii čhjetinta chiyaquiča.

¿JECT JESUSAQUI?

27 Nekztan Jesusaqui tjaajintanacžtan ojkičiča, Cesarea de Filipo cjita yok kjutñi. Ojkcan Jesusaqui pewcziča:

—¿Ject wejrjo? ¿Kjažt cjii žoñinaca wejt puntuquiztanajo?

28 Niž tjaajinta žoñinacaqui kjaaziča:

—Yekjap žoñinaca, “Juan Bautistala”, cjiča. Yekjapac, “Eliasla”, cjiča. Yekjapac, “Tsjii Yooz taku parliñi profetala”, cjiča.

29 Nekztan Jesusaqui pewcziča:

—¿Ančhuczti, jaknuž cjii wejt puntuquiztanajo?

Pedruqui kjaaziča:

—Yooziž cuchanžquita Cristumča amqui, —cjican.

30 Nekztan Jesusaqui mantichiča:

—Anaž jeczquizimi nii maznaquiča.

JESUSAQUI MAZINCHICHA NIIZ TICZ

31 Nekztan niž tjaajinta žoñinacžquiz wilta tjaajñi kallantichiča, tuž cjican:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Jaziqui ancha t'akjisača. Wajt jilirinacami timlu jilirinacami judio tjaajiñinacami, ninacaqui wejtquiz chjaawjkataquiča. Wejrqui contal cjeeča. Nekztan čhjep majquiztan jacatatača.

32 Jesusaqui nuž kjanacama niž ticz mazinchiča. Tii mazintiquiztan Pedruqui tsjii latu Jesusa chjitchiča. Nekztan paljaychiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan nižta chiijo? Anapan nižta chiyalla amqui.

33 Jesusaqui wir kjutñi parti tjaajinta žoñinacžquin cherziča. Nekztan Jesusaqui Pedro ujziča, tuž cjican:

—Satanás, zaraka wejt yujcquiztan. Amiž pinsita anača Yooziž pinsita, žoñiž pinsitakazza.

³⁴ Nekztan Jesusaqui nekz žejlñi žoñinaca kjawžcu, chiižinchiča, tuž cjican:

—Jequit wejttan chica ojklayz pecčhaj niiqui, primiraqui persun kamañ wiraqui tjatžla. Sufrijsapaqui listoj cjiła, ticzcama. Nekztan wejttan chicaž kamaquiča. ³⁵ Jakziltat persun kamañ wira ana tjatž pecčhaj niiqui, arajpach kamañaqui ana tjaataž cjequiča. Jakziltat tii muntuquiz Yooz tawk laycu nižaza wejt laycu persun kamañ wira tjatžnačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquiča. ³⁶ Tsji žoñiqui tjapa tii muntuquiz žejlñi cusasanaca canasača. Pero nekztan infiernuquin okaquiž niiqui, tjapa nii canta cusasanaca, ¿čhjuljapat sirwasajo? Inakaz cjequiča. ³⁷ Arajpachquin Yooztan kamzqui persun liwriizqui anaž paztanac kjayasača. ³⁸ Wejrqui cjiwča, tii muntuquiz žoñinaca žejlča, ana Yooz kuzcama ojklayñi, persun kuzcama ojklayñi, ujchizza. Nii žoñinacžtan želan, jakziltat wejtquiztan nižaza wejt tawkquiztan asačhaja, nižaza ana pajñi chiyáčhaj niiqui, jalla nižquiztan wejrzal ana pajñi chiyacha. Tsji nooj wejrqui wejt Ejpž aztan tjonacha zuma arajpach Yooz anjilanacžtan. Nii ora wejtquiztan asñi ana pajñi žoñinacžquiztanaqui wejrzal ana pajñi chiyacha. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

9

¹ Jesusaqui cjichizakazza:

—Ultimu werara wejr cjiwča, tsji nooj Yoozqui aztan mantaquiča. Ima nii tjuñi tjonan yekjap tekzta žoñinacaqui anaž ticznaquiča.

JESUSAQUI TSJEMATA CJISSICHA

² Sojta tjuñquiztan Jesusaqui čhjepultan tjaajinta žoñinaca chjitchiča, Pedro, Jacobo, Juan, jalla ninacžtan. Pakpaltan tsji curu yawchiča. Nicju nii čhjepultanž yujcquiz Jesusaqui tsjemat chercherčiž cjissiča. ³ Niiž zquiti qui ancha llijatča. Ancha chiw kjatñižtakaztača. Anaž jec žoñimi nižta chiwi zquiti cjiskati atča. ⁴ Nekztan pucultan žoñinaca jeczquichiča; Elías nižaza Moisés cjitatača ninacaqui. Jesusižtan parličiča. ⁵ Nekztan Pedruqui Jesusižquiz paljaychiča:

—Wejt Tjaajiñi. Walikazza tekz žejlzqui. Čhjep chjujlli kjuya kjuyznasača, tsjiiqui amta tsjiiqui Moiesta, tsjiiqui Eliasta. ⁶ Nekztan nii tjaajinta žoñinacaqui ancha tsucchiča. Pedruqui čhjulut chiwi ana zuma tantiichucatača.

7-8 Nekztan ninacžquiz tsjiriqui urpuntichiča. tsewctan tsjirquiztan tsjii joraqui chiižquichiča:

—Wejt k'ay Majchča tiiqui. Tiižquiz nonžna.

Nekztan tjaajinta žoñinacaqui tjapa kjutñi chercherziča. Anazaka čhjulumi tjenchiča. Jesusapankaz želatča nii chjepultan žoñinacžtan.

9 Jesusaqui nii curquiztan chjijwžquican ninacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Ančhucaž cherta ana jecžquizimi chiichiyaquiča. Weriz jacatattan, nekztan chiichiyaquiča ančhucqui. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča.

10 Ninacpora pewcsarassiča:

—¿Čhjulut tii jacatatz puntu cjeejo?

Nižtami Jesusiž chiitacama ojkchiča. 11 Nekztan Jesusižquiz pewcziča:

—Judiuž lii tjaajiñinacaqui cjiñiča, “Primiruqui Elías profetaqui tjonstanča”, nii. ¿Kjažtiquiztan nižta chiija?

12 Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ultimupan Elías profetaqui primiru tjonchiča, tjappacha tjaczjapa. Nižaza cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča, wejr tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñž puntuquiztan. Tekziqui ancha sufracha wejrqui. Čjaawjtaza iñartaza cjeeča. 13 Jaziqui wejr cjiwča, Eliasaqui tjonchila. Nekztan žoñinacaqui Elías ninacž munañparu paachiča. Nužupan cjiirta Yooz takuqui cjiča Elías puntuquiztan. —Nuž cjičiča Jesusaqui.

ZAJRAZ TANTA UZA CHJETINTA

14 Nekztan parti tjaajinta žoñinacžquiz irantichiča. Nekzi muzpa žoñinacaqui želatkalča. Parti tjaajintanacžtan judiuž lii tjaajiñinacžtan ch'aazatkalča. 15 Tjappacha Jesusa cheržcu ispanti ch'uj cjichiča. Nekztan tsaani zajtchiča.

16 Jesusaqui pewcziča, tuž cjican:

¿Ninacžtan čhjulut chiyas?

17 Tsjii žoñiqui kjaaziča:

—Tjaajiñi Maestro, wejrqui wejt uza amquiz zjiicchinča. Zajraž luztan, upa cjissiča. 18 Jakziquinami zajraqui wejt uzquiz pankaz luzza. Nekztan t'uckatča. Nekztan yokquiz tjojtsa. Atquiztan čh'utukaž jup'okiča. Izkekaž jojča. Lja-jtikaž cjissa. Jaziqui amiž tjaajintanacžquiz rocchinča, zajra chjatkatajo. Ninacaqui ana chjatkati atchiča.

19 Jaziqui Jesusaqui kjaaziča:

—Ančhucqui, ana criiñi žoñinacžhucpanča. ¿Čhjoloracamat ančhucatan kamac wejrjo? ¿Čjoloracamat ančhucatan awantac wejrjo? Nižtac nii uza zjiicžca.

20 Nekztan nii uzac zjijctatača. Nii zajraqui Jesusa cheržcu uza t'uckatchiča. Nekztan nii uzaqui yokquiz tjojtsiča. Yokquizpacha zunt'ichiča, atquiztan čh'utu jup'okcan. 21 Jesusaqui ejpžquiz pewcziča:

—¿Čhjutoratanpacha am uza laacjichitajo?

Niž ejpqui kjaaziča:

—Koltallquiztanpacha. 22 Tii zajrapan wilta wilta tjojt tjojt-skatchani ujquizimi kjazquizimi ticskatzjapaqui. Am cunam atčhani. Tii kullžinalla. Okžnalla wejrnacqui.

23 Nekztan Jesusaqui nii ejpžquiz čhiichiča:

—¿Kjažtiquiztan am nuž cjeejo, “Am cunam atčhan”, cji-canajo? Yoozquin tjapa kuzziz žoñiqui čhjulumipankaz atasača.

24 Nii uz ejpqui altu joržtan čhiichiča:

—¡Tjapa kuzziz wejrqui! ¡Juc'anti Yoozquin kuzziz cjis yanapt'alla!

25 Jesusaqui naychiča, muzpa žoñinaca ajcsquiñi. Nekztan zajra ujziča, tuž cjican:

—Zajra, amqui tii uza upa oñi cjiskatchamča. Wejrqui am mantuča. Tiižquiztan ulna. Anam iya tii uza tanaquiča.

26 Nii zajraqui uza wilta t'uckatchiča. Nekztan ancha kjawcan, ulanchiča. Nii uza ticzižtakaz cjissiča. Nekztan jila parti žoñinacaqui čhiichiča:

—¡Ticzila tii uzaqui!

27 Nekztan Jesusac kjarallcu tanžcu žinziča. Nekztan nii uzaqui tsijtsiča. 28 Nekztanac tjaajinta žoñinacaqui kjuy luzcu jamazit Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan wejrnacqui ana nii zajra chjatkati atajo?

29 Jesusaqui kjaaziča:

—Ana Yooztan parliscu ana ayunascu, anaž tii zajranacaqui chjatkati atasača.

JESUSAQUI NIIZ TICZ MAZINCHICHA

30 Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintanacžtan ojkchiča Galilea yoka nuž. Ana žoñiž zizan nekz žejlz pecatča, niž tjaajinta žoñinacžquiz iya tjaajinzjapa. 31 Tuž cjican tjaajinchiča:

—Wejrqui tsewtan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Tsjii žoñiqui wejr tarazunaž paaquiča, wejr tankatzjapa. Nekztan tantapal cjeeča. Contal cjeeča. Nekztan čhjep majquiztan jacatatača.

32 Tjaajintanacaqui Jesusiž takunaca ana cusa intintazi atchiča. Nižaza Jesusa iya pewcz eksiča:

—¿Kjažt cjiy, nii am takunacajo? —Nuž cjican, pewcz pecatča, pero.

¿JEC ZOÑIT TUCQUINAQUI?

³³ Nekztan Capernaum cjita wajta irantichiča. Kjuyquiz luzcu Jesusaqui niiž tjaajintanaca pewcziča:

—¿Ojkcan ančhuc čhjuluča parliya?

³⁴ Nekztan anaž čhjulumi kjaaziča. Ojkcan tii puntu parlatča, “¿Ject tucquinaqui cjes?” cjican.

³⁵ Nekztan Jesusaqui julziča. Niiž tuncapan tjaajinta žoñinaca kjawžcu, paljaychiča:

—Jakzilat tucquinac cjis pecčhaj niiqui, wirquinpankaz cjis waquiziča. Mantapaazpankaz waquiziča.

³⁶ Jesusac tsjii uza kjawžcu, taypiquiz tsjitskatchiča. Nii uza žcojrziča, tuž cjican:

³⁷ —Jakzilta žoñit wejt laycu tsjii ocjala sirwičhaja, jalla niiqui wejr sirwiča. Nižaza anaž wejr alaja sirwiča; wejrž cuchanžquiñi nii zakaz sirwiča.

CRISTUZ FAVORA PAAÑI ZOÑI

³⁸ Nekztan Juanqui cjichiča:

—Tjaajiñi, am tjuužtan tsjii žoñiqui zajranaca chjatkatatča. Niiqui ana učumtan chica ojklayñiča. Nekztan wejrnacqui ujinča, “Nižta anača paazqui”, cjican.

³⁹ Jesusaqui cjichiča:

—Ana nižta chiya. Jakzilta žoñit wejt tjuužtan tsjii milajru paačhaj niiqui, wejt quintra ana pjazila chiyaquiča.

⁴⁰ Jakzilta žoñizlaja ana učum quintra niiqui, učumnaca partizakazza. ⁴¹ Wereral chiyučha, ančhucqui Cristuž illzta žoñinacpančhucča. Jakzilta žoñit weriž cjen ančhucquiz tsjii kjazllami onančhaja, jalla niiqui nekztan ultimu juc'ant zumanaca tanznaquiča arajpachquin.

UJQUIZTAN CWITASA

⁴² Nekztan Jesusaqui tjaajinchiča, tuž cjican:

—Wejtquiz criichi žoñinaca žejlča, humilde kuzziz cjiñi. Jakzilta žoñit nižta criichi žoñinaca ujquiz tjojtskatačhaja, jalla niiqui ana wali paača. Nii paañi žoñž jorquiz pajk tjaaj mokžcu, koz kotquiz jacuntiz waquiziča. Jalla nižta tsjan cusaž cjesača nii žoñžtaqui. ⁴³ Am kjarat ujquiz tjojtskatz pecčhaj niiqui, pootzna. Infiernuquin pizc kjarchiz ojkzqui, nii ana waliž cjesača. Juc'anti cusaž cjesača tsjii kjarchizkaz arajpachquin luzqui. Infiernuquin ujqui wira ana tjesnasača. ⁴⁴ Infiernuquiziqui žoñi lujlñi lak'unacami anaž ticznaquiča. Nii asñi ujqui anaž wira tjesnaquiča. ⁴⁵ Nižaza am kojchat ujquiz tjojtskatz pecčhaj niqui, pootzna. Infiernuquin pizc kojchchiz Yooz cuchnasaž

niiqui, ana waliž cjesača. Juc'anti cusaž cjesača tsjii kjo-
 jchchizkaz arajpachquin ojkzqui. Infiernuquin ujqui wira
 ana tjesnasača. ⁴⁶ Infiernuquiziqui žoñi lujlñi lak'unacami
 anaž ticznaquiča. Nii asñi ujqui ana wira tjesnaquiča.
⁴⁷ Am čhjujquit ujquiz tjojtskatz pecčhaj niiqui, leczna. In-
 fiernuquin pizc čhjujchiz Yooz cuchnasaž niiqui, ana waliž
 cjesača. Juc'anti cusaž cjesača tsjii čhjujchizkaz araj-
 pachquin ojkzqui. ⁴⁸ Infiernuquiziqui žoñi lujlñi lak'unacami
 anaž ticznaquiča. Nii asñi ujqui ana wira tjesnaquiča.

⁴⁹ 'Tjapa žoñinacaqui ujžtan tjacžtaž cjequiča. Zapa
 wilananacaqui yawcžtan tjacžtapanča, jalla nižta.
⁵⁰ Yacuqui zumača. ¿Yacuž lak'anznasaž niiqui, kjažt wila
 ch'uyi cjisnasa? Yawcchizpanž ančhuc želaquiča. Porapat
 zumaž kamaquiča.

10

JALJTIZ PUNTU

¹ Nekztan Jesusaqui Capernaum wajtquiztan ulanžcu,
 Judea yokquin ojkchiča; nižaza Jordán cjita puž najwc-
 tuñtan ojkchiča. Nicju muzpa žoñinacaqui wila ajcsiča.
 Nekztan Jesusaqui wila tjaaajinchiča, jaknužt tjaaajñitažlaj,
 nii. ² Fariseo žoñinacaqui tjonchiča, Jesusa ujquiz tjojtskatz-
 japa. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Učhum liiqui kjažt cjeejo? ¿Tsjii luctakaqui persun tju-
 natan jaljtiz waquizasaya? Tjaajnalla.

³ Jesusaqui ninacžquiz pewcziča:

—¿Moisés cjita žoñiqui, jaknužt ančhucaquiz mantichiya?

⁴ Nekztan ninacaqui kjaaziča:

—Moisesaqui tuž mantichiča, “Tsjii luctakaqui certifi-
 cado de divorcio tjasača tjunatan jaljtizjapa. Nekztan
 jaljtasača.”

⁵ Nekztanaqui Jesusaqui chiižinchiča:

—Ančhuca chojru kuzziz cjen nuž mantitatača. ⁶ Niiž
 tuquiqui ana nižta mantitatača. Tuqui timpuqui Yoozqui
 tjappacha paacan, žoñi paachiča luctaka maataka.

⁷ “Nižtiquiztan žoñiqui maa ejpžquiztan zarakaquiča,
 tjunatan kamzjapa. ⁸ Nekztan nii lucutiñi žoñiqui tsjiikaz
 cjissa”. Anaž iya pucultan žoñi, pero tsjiikazza. ⁹ Yoozqui
 tsjii lucutiñi cjiskatchiča. Nekztan lucutiñi žoñiqui anapan
 jaljtiz waquiziča.

¹⁰ Wiruñaquei nižt tjaaajinta žoñinacaqui kjuyquiz Jesusa ja-
 mazit pewcziča nii jaljtiz puntuquiztan.

¹¹ Jesusaqui kjaaziča:

—Jakzilta žoñit tjunatan jaljtizcu yekja maatakatan zalžaj
 niiqui, ujž paača, tuquita tjuna quintra. ¹² Nižaza jakzilta

žont persun luctakžtan jaljtžcu, yejka luctakžtan zalžaj ni-
iqui, uzbekaz paača, tuquita lucž quintra.

JESUSAQUI OCJALANACA K'AACHICHA

¹³ Tsjii nooj žoñinacaqui Jesusižquin ocjalanaca zjijcchiča, kjaržtan lanznajo. Nuž zjijcan Jesusiž tjaajintanacaqui nii ocjala chjaawjchiča. ¹⁴ Nižta chjaawjni nayžcu Jesusaqui žawjchiča. Nekztan tjaajinta žoñinacžquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Tii ocjalanacaqui wejtquiz tjonaj cjee. Anaž chjaajwa. Tii ocjalanacž kuzziz irata, jalla nižta žoñinacača Yooz wajtchiz žoñinacaqui. ¹⁵ Ultim weraral chiyučha, ocjalanacaqui maa ejpž mantitanaca cazza. Jalla nižta irata žoñinacaqui Yooz mantitanaca caz waquiziča. Ana cazaquiž niiqui, wira ana Yooz wajtchiz žoñinaca cjequiča.

¹⁶ Nekztan Jesusaqui ocjalanaca žcojržcu k'aachichiča. Zapa maynižquiz kjaržtan lanžcu:

—Yooz am wintijla, —cjichiča.

RICACH ZOÑIŽ QUINTU

¹⁷ Nekztanaqui žoñinacžquiztan Jesusaž zaraktan tsjii žoñiqui zati pariju tjonchiča, niž yujcquiz quillslaki. Nii žoñiqui cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, zumamž amqui. Yooztan wiñaya kamz-japaqui, žčhjul zumanacat wejr paasaya?

¹⁸ Jesusaqui kjaaziča:

—žKjažtiquiztan, “Zumamž amqui”, cjeejo? Anaž jec žoñimi zumaqui, Yoozpankazza zumaqui. ¹⁹ Amqui Yooz mantitanaca zizñamča: “Anača adulteriuquiz ojklayzqui. Anača conzqui. Anača tjañi cjisqui. Anača toscara chizqui. Anača incallzqui. Am maa ejpča rispitzqui”.

²⁰ Nii žoñiqui kjaaziča:

—Tjaajiñi Maestro, koltallquiztanpacha tjapa tinaca caziñča.

²¹ Jesusaqui nii žoñž kjutni cherziča, k'aachtican. Nekztan cjichiča:

—Tsjii cusasa pjaltiča amtaqui. Tjappacha am čhjultaki žejlñinaca tuyzna. Poris žoñinacžquiz nii paaz ona. Oka jaz-iqui. Nekztan am arajpachquin juc'anti ricachum cjequiča. Nuž paažcu wejtquin tjona. Sufrijsapa listu cjee. Nekztan wejttan chica ojklayni cjequiča.

²² Walja ricachutača nii žoñiqui. Nekztan nii chiitiquiztan ancha upa kuz cjissiča. Llaquita ojkcchiča.

²³ Nekztan Jesusaqui tjapa kjutni chercherziča. Nekztan tjaajintanacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—¡Ricachunacžtaqui walja ch'amača Yooz wajtchiz žoñinaca cjisqui!

²⁴ Niiž tjaajintanacaqui Jesusaž chiitiquiztan ancha tsucchiča. Nekztanaqui Jesusaqui wilta paljaychiča, tuž cjican:

—Jilanaca. ¡Jakzilta zoñit tii wir cusasanacquiz kuz tjaačhaja, jalla ninacžtaqui walja ch'amača Yooz wajtchiz zoñinaca cjisqui! ²⁵ Tsii camello cjita animala žejlča. Nii camelluqui ch'aman acuj cjuñquiz luzasača. Ricachunacazti tsjan ch'aman Yooz wajtquiz luzasača, Yooz mantita zoñinaca cjisjapa.

²⁶ Nii chiitiquiztan tjaajinta zoñinacaqui juc'anti tsucchiča.

—¿Jequit liwriita cjesajo? —cjican, pewcsassiča.

²⁷ Jesusaqui ninacžquiz cherziča. Nekztanac cjichiča:

—Zoñiqui anaž persunpacha liwrii atasacha. Yoozpankazza liwriiñiqui. Yoozqui jecmi liwrii atasacha.

²⁸ Nekztan Pedruqui Jesusižquiz paljaychiča:

—Nonžna. Wejrnacqui tjappacha ecchinča, amtan chica ojklayzjapaqui.

²⁹ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Weraral ančucaquiz cjiwča. Jakzilta zoñit Yooz tawk laycu wejt laycu kjuya, jilanaca, cullacanaca, maa, ejp, maatinaca, zkalanaca, jalla ninaca ecačhaj niiqui, ³⁰ tii muntuquiz kjuyanaca, jilanaca, cullacanaca, maanaca, maatinaca, zkalanaca, nižtanaca patac wilaž ninacžtajapa želaquiča. Pero chjaawjta iñartazaž cjequiča. Jalla nuž cjenami, arajpachquin wiñaya Yooztan zuma kamaquiča. ³¹ Walja anžic tucquin zoñinacaqui wirquin cjisnaquiča ultimquiziqui. Nižaza walja anžic wirquin zoñinacaqui tucquin cjisnaquiča ultimquiziqui.

JESUSAQUI NIIŽ TICZ MAZINCHICHA

³² Nekztan Jesusaqui Jerusalén cjita wajtquin okatča tjaajintanacžtan. Jesusača ninacž tuqui ojkhiqui. Nii tjaajinta zoñinacaqui tsucchi okatča. Nii parti apzñinacaqui ekscan okatča. Nekztanac Jesusac niiž tuncapan tjaajintanaca kjawžcu, tsii kjutñi chjitchiča. Nekztan jaknužt niižquiz watačhaja jalla nii mazinchiča. ³³ Jesusac cjichiča:

—Nonžna. Wejrqui tsewtan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Jerusalén watjaž ojčha učhumqui. Jalla nii wajtquin tarazuna paatal cjeeča. Timlu jilirinacžquiz nižaza judío tjaajiñinacžquiz tantal cjeeča. Nekztan ninacaqui, “Ticzla tiiqui”, cjequiča. Nekztan yekja wajtchiz zoñinacžquiz intirjital cjeeča. ³⁴ Nekztan wejr munu paatal cjeeča. Llawsižtan tjujttal cjeeča. Wjajttal cjeeča. Ultimquiziqui contal cjeeča. Nekztan ticžcuqui čhjep majquiztanac jacatatača.

JACOBZTAN JUANZTAN

35 Nekztanaqui Zebedeož majchnacaqui Jacobžtan Juanžtan Jesusižquin macjatchičha tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, čhjulut amquiztan pecučhaj niiqui, tjaalla.

36 Jesusaqui pewczičha:

—¿Čhjuluč pecya?

37 Nii pucultan žoñiqui kjaazičha:

Čhjuloram am tjappacha mantachaj niiqui, wejrnac jul-skatalla, tsjiiqui žew kjuttan, tsjiiqui zkar kjuttan.

38 Nekztan Jesusaqui cjichičha:

—Ančhucqui tii mayta ana intintichiñčhucčha. Wejrqui tsjii wasu licznačha. Nižaza tsjii bautismo bautista cjeečha. ¿Jalla nižtapacha ančhuc sufri atasajo?

39 Ninacaqui kjaazičha:

—Atasačhay.

Nekztan Jesusaqui cjichičha:

—Wejr irata ančhucqui tsjii wasu licznaquičha. Nižaza tsjii bautismo bautista cjequičha. ⁴⁰ Pero žewquiztan nižaza zkarquiztan julznaj cjičhaj niiqui, wejr ana nii atasachha. Jakziltižtažlaj nii julz tjaczta niiqui, ninacztaž cjequičha.

⁴¹ Nekztan nii parti tunca tjaa jintanacaqui nuž nonžcu, žawjchičha Jacobuž nižaza Juanž kjutñi. ⁴² Nekztan Jesusaqui tjaa jinta žoñinaca kjawzičha, tuž cjican:

—Ančhucqui zizza. Tsjii nacionž chawjc jiliriqui nacion nužpachaž cazkatčha. Tsjii c'ari patrunažtakaz cjissa jilirinacaqui. Jilirinacaqui tjapa žoñinaca rispitskatčha.

⁴³ Ančhuczti anačha nižta cjisqui. Jakziltat ančhucacquiztan juc'ant chekan žoñi cjis pecčhaj niiqui, partinacz piyuna cjis waquizičha. ⁴⁴ Jakziltat ančhucacquiztan ancha tucquin cjis pecčhaj niiqui, tjapa žoñinacz mantuquizpanž cjis waquizičha. ⁴⁵ Jalla nižtijapa wejr tjonchinčha. Tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñčha. Pero ana žoñiž sirwita cjisjapa tjonchinčha. Antiz žoñinaca sirwisjapa tjonchinčha. Žoñinacz cuntiquiztan ticzjapami, žoñinaca liwriizjapami, niijapa tjonchinčha wejrqui.

ZUR ZOÑI CHJETINTA

⁴⁶ Nekztan Jesusaqui Jericoquiztan ulanžquichičha tjaa jinta žoñinacztanami tama žoñinacztanami. Jicz latuquiz tsjii zur žoñi julzi želatčha, tomangžcan. Bartimeo cjitatačha, Timeož majch. ⁴⁷ Nii Nazaret wajtchiz Jesusa macjatžquiñi nayžcu, nii zur žoñiqui kjawchičha, tuž cjican:

—¡Jesusa, Davidž Majchimčha! ¡Wejr okžnalla!

⁴⁸ Nekztan žoñinacaqui nii zur žoñi ujsičha:

—¡Ch'uj žela! —cjican.

Nekztan nii zur žoñiqui juc'anti kjawchičha:

—¡Davidž Majch, wejrpanž okžnalla!

⁴⁹ Nekztan Jesusaqui tsijtsičha.

—Nii žoñi kjawžca, —cjichiča. Zoñinacaqui nii zur žoñi kjawziča, tuž cjican:

—Tsijsna. Zuti cjee. Jesusaž am kjawža.

⁵⁰ Nekztan niiž zquiti cujtžcu, tjojktichiča. Jesusižquin macjatchičha. ⁵¹ Nekztan Jesusaqui nii žoñi pewczyča:

—¿Ĉhjulum pecya? ¿Kjažum wejr paljay-ya?

Nii zur žoñiqui kjaaziča:

—Tjaajiñi Maestro, ancha zurtča wejrqui. Chertz pecučha.

⁵² Jesusaqui cjichiča:

—Am tjapa kuztan cjen žejtchamča. Jazic oka.

Nii orapacha nii žoñž ĉhjujuiqui cjetsičha. Cherñi cjis-
siča. Nekztan Jesusaž okan nii žoñiqui apziča.

11

JESUSAQUI JERUSALEN WATJA LUZZICHA

¹ Nekztanaqui pizc wajtquin irantichiča Tsjiiqui Betfagė
cjitača, tsjiiqui Betania cjita. Jerusalén wajtž žcatillatača,
Olivos cjita cur zanquiz. Jesusaqui tsjii pucultan tjaajinta
žoñinaca tuqui cuchanchičha, ² tuž cjican:

—Jerusalén watja oka. Irantižcu tsjii mokžta aznu cher-
aquiča. Nii aznuqui ana zinta žoñiž yawztača. Jalla nii
aznu jweržcu wejtquin zjijcaquiča. ³ Yekjap žoñiž pewcz-
nanaqui, “¿Kjažtiquiztan nižta paa?” cjenaqui, anĉhucqui tuž
kjaaznaquiča, “Ĉhawjc jiliriž pecča”, cjican. “Upaquiztan
tii aznuc tjepuntaž cjequiča”.

⁴ Nekztan nii pucultanaqui ojkchiča. Tsjii aznu cher-
chiča, kjuy zanquiz mokžta; callquiztača. Nekztan ni-
nacaqui aznu jwersičha. ⁵ Yekjap neksz žejlñi žoñinacaqui
pewczyča:

—¿Kjažtiquiztan anĉhuc nii aznu jwerjo?

⁶ Jesusiž čiitacama kjaaziča. Nužquiz nii žoñinacaqui
cutziča. ⁷ Jesusižquin nii aznu zjijcchiča. Nekztan zquiti-
naca carunsiča, Jesusiž yawzjapa. ⁸ Yekjap žoñinacaqui
ch'ojña ramuzanaca pootžcu, nii jiczquiz ĉjinchičha. Zquiti-
naca ĉjinchizakazza. Nuž paachiča rispitsjapa.

⁹ Jesusiž tucquin ojkñi žoñinacami Jesusiž wirquin apzñi
žoñinacami tjappacha wiwchiča, tuž cjican:

—¡Viva tii Yooz tjuuquiz tjonchi žoñi! ¡Yooz wintijla! ¹⁰ ¡Tiiž
mantaquiča, učhum tuqita žoñičha David cjita, jalla nižta!
¡Yooz wintijla! ¡Viva učhum Yooz!

¹¹ Jalla nužu Jesusaqui Jerusalén watja luzziča. Nižaza
timpluquiz luzziča. Tjapa kjutñi chercherchiča. Nekztan

tjuñiž zeziž cjen Betania cjita wajtquin ojkchiča niiž tunčan tjaajinta žoñinacžtan.

ANA FRUTCHIZ MUNTI

¹² Jakatažuqui Jesusaqui Betania wajtquiztan ulanžcan, čheri eecskatchičha. ¹³ Ažquiztan higer munti cherchiča, ch'ojña chjañchiz. Nii munti cherzñi ojkchiča, “Frutaj žejlž”, cjican. Nii munti irantan, chjañkiz želatča. Anatača frut timpu. ¹⁴ Nekztan Jesusaqui nii muntiž quintra chiichiča:

—Tii muntiquiztan anaž jecmi iya fruta lulaquiča.

Niž tjaajintanaqui nii chiita nonziča.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZICHA

¹⁵ Nekztan Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžtan Jerusalén watja irantižcu timpluquiz luzziča. Nekztan timpluquiztan zawncchuc liwj tuyñi žoñinacami kjayñi žoñinacami tjirkatchičha. Paaz campiiñi žoñinacž mizami paloma tuyñiž zillami k'ala pjokžinchiča. ¹⁶ Jesusaqui nii timplu patiuran kužñi žoñinaca k'ala jarq'uichiča. ¹⁷ Nekztanac chiižinchiča, tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Wejt kjuyača Yooztan parlis kjuyaqui. Jakzilta žoñimi Yooztan parlasača tekziqui.” Ančhucqui tii timplu tjangz kjuyažtakaz paachinčhucča.

¹⁸ Nekztan timplu chawjc jilirinacaqui judio lii tjaajiñinacaqui nii quintu zizcu parlichičha:

—¿Jaknužt tii Jesusa conas? —cjican.

Tjapa žoñinacžti Jesusiž tjaajintiquiztan ispantichiča:

—Ancha cusala, —cjican.

Nižtiquiztan nii quintri žoñinacaqui Jesusižquiztan eksñitača. ¹⁹ Tjuñiž kattan Jesusaqui wajtquiztan ulančiča niiž tjaajinta žoñinacžtan.

ANA FRUTCHIZ MUNTIQUI KJOÑCHIČHA

²⁰ Jakawenztažuqui nii higer cjita munti wilita watchičha. Waaa, kjoñchi cherchiča, žep'anacžquiztanpacha. ²¹ Pedruqui Jesusiž tuquita chiita taku cjuñžcu cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, cheržca. Amqui tii muntiž quintra chiichamča. Jaziqui kjoñchiča.

²² Jesusaqui kjaaziča:

—Yoozquiz tjapa kuztan cjee. ²³ Weraral cjiwča, jakzilta žoñit nii najwc curquiz, “Curu, tekztan zaraka. Pajk kotquiz luzca”, nuž cjican chiyasaž niiqui, nižtapachaž curu okasača, ana paysnakasaž niiqui, tjapa kuztan cjesaž ni-iqui. ²⁴ Jaziqui ančucaquiz chiyučha, čhjulumi Yoozquiztan mayizaquiž niiqui, tjaataž cjequiča, Yoozquin tjapa kuztanž cjee. ²⁵ Nižaza ančhucqui čhjulatorat Yoozquiztan mayisaja, nii orac ančuca quintra žoñinacž uj pertunaquiča. Nekztan

ančuca Yooz Ejpqui ančuca ujmi zakaz pertunaquiča.
 26 Ančucqui ana žoňž uj pertunasaž niiqui, nižaza arajpach
 Yooz Ejpqui ančuca ujnaca anazakaz pertunasača.

¿JECT JESUSIZQUIZ MANTICHI?

27 Nekztanaqui Jesusaqui Jerusalén watja wilta
 quejpciča niž tjaajinta žoňnacžtan. Jesusaž timpluran
 ojklayan timplu jilirinacžtanami lii tjaajiňnacžtanami wajt
 jilirinacžtanami jalla ninacaqui Jesusižquin tjonchiča.
 28 Nekztan pewcziča:

—¿Ject jilirit am mantichi, tii paazjapajo? ¿Jec jilirit am
 utchi jilirižtakaz paazjapajo?

29 Jesusac nekztan kjaaziča:

—Wejrmi jazic ančucaquiz zakal pewcznača. Ančucaž
 kjaaztan, wejr zakal ančucaž pewcžtac kjaaznača, jec jilirit
 wejr utchi, nii. 30 Tiil pewcznača ančucaquiz. ¿Ject Juan
 mantichi, bautisjapajo? Yoozkaya už žoňej. Jazicž kjaazna.

31 Nekztanac ninacpora ancha ch'aasi kallantichiča, tuž
 cjican:

—¿Kjažum kjaaznaquejo? “Yooz mantitača”, cjequiž ni-
 iqui, nekztan “¿Kjažtiquiztan ančhuc nii Juan ana criich-
 inčhuctajo?” nuž cječhan tiicni. 32 Učhumqui anapanča
 chiyi atasacha, “Žoňž mantitacha”, cjican.

Žoňnacqui walja nii Juanžquin rispittiquiztan, cjichiča:

—Werara Yooz taku parliňi profetača Juanqui.

Nižtiquiztan nii jilirinacaqui žoňnac eksku, 33 ana kjaazňi
 atchiča. Ninacaqui chiichiča:

—¿Jaknužukazlan? Nekztanac Jesusac cjichiča:

—Nižaza wejr ana zakal maznasača, jec jilirit wejr utchi,
 nii.

12

ANA ZUM PIYUNANACZ QUINTU

1 Nekztan Jesusaqui tsjii quintu paljaychiča, tuž cjican:

—Tsjii žoňi želatča, patruna. Nii žoňiqui uwas zkala
 čhjacciča. Nekztan pajk uyu pirkichiča nii zkal muytata.
 Nižaza maz ojt paachiča, uwas kjaz spjijtjapa. Nekztan
 campanturi cherchi torre pirkichiča, zkala itzjapa.

‘Nekztan nii patrunaqui zkala partira tjaachiča piyu-
 nanacžquiz. Nekztan ažkquin ojkičiča. 2 Nekztanaqui
 zkala ricujz timpuž tjontan nii patrunaqui tsjii piyuna
 cuchanžquichiča, niž partir zkala ricujzjapa. 3 Nii par-
 tira tanzňi žoňnacqui patrunaž cuchanžquita piyuna tanžcu
 kijtchiča. Wjajtchiča. Ana čjulchiz cuchanchiča
 patrunžquin. 4 Nekztan nii patrunaqui tsjiižtan wilta
 cuchanžquichiča. Nii partira tanzňi žoňnacqui nii patrunž

piyuna maztan čhajcchiča. Achquiz chjojritchiča. Ch-
jaawjkatchiča. ⁵ Nekztan nii patrunaqui wilita tsjii piyuna
cuchanžquichiča. Chjep wiltiquiziqui piyuna conchiča.
Nižta anawali paachiča tsjii kjaž cuchanta piyunanacžquiz.
Partiqui wjajttatača. Partiqui contatača.

⁶ 'Iya tsjii želatča nii patrunch k'ay majch. Ultimquiziqui
nii patrunaqui k'ay majch cuchanžquichiča, "Wejt majch
rispitta cjequiča", cjican. ⁷ Nii partira tanzni žoñinaczi
ninacpora parlassiča tuž cjican, "Tsji nooj tii majchqui ejpž
irinsa tanznasača. Tii zkal yokanaca k'alaž ricujasača.
Ojklay tiiž conla. Nekztan tsjii nooj učumnacaltaž tjappacha
tii zkal yokanaca cjequiž, jalla". ⁸ Nekztanaqui nii majch
tanžcu conchiča. Nekztan nii yokquiztan niiž ticzi curpu
jwescu, tjojtchiča.

⁹ Nekztan Jesusaqui pewcziča:

—¿Nii uwas zkalchiz patrunaqui, čhjulut paačhaja? Wejr
cjiwcha, nii patrunaqui tjonaquiča. Nekztan nii par-
tira tanzni žoñinaca conaquiča. Nekztan niiž uwas zkal
yokanaca yekjanacžquiz tjaaquiča.

¹⁰ 'Ančhucqui Yooz taku liichinčhucča, ¿ana jaa? Tsji Yooz
takuqui tuž cjiča:

"Kjuy pirkiñinacaqui tsjii maz tjojtchiča. Nii tjojta mazqui
isquinquiz cjissiča. Ultimquiziqui tucquin cjissiča.

¹¹ Yoozqui nuž cjiskatchiča. Nii cheržcu ancha ispan-
tichinčhumča".

Nuž cjiča cjiirta Yooz takuqui.

¹² Nekztanaqui nii quintri žoñinacaqui Jesusa tanz pecatča:

—Tii quintu wejtnaca quintraž, —cjican.

Nekztan nii žejlñi žoñinaca ekscu, quintri žoñinacaqui Jesusa
ecchiča, ana kjaž cjiscu. Nužquiz ojkchiča.

TASA TJAAZ PUNTU

¹³ Yekjap fariseo žoñinacaqui Herodes žoñinacžtan
cuchanžquitatača, Jesusa pewczi. Niiž chiitiquiztan tsjii
anazum taku jwes pecatča. ¹⁴ Jaziqui cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, zizuž wejrnacqui, am werarapan
chiiñamča, žoñinacž am quintra chiichiž cjenami. Nižaza
am taku anaj tsjii tsjii chiichila žoñinacž laycu. Yooztan kamz
puntuquiztan werarapan tjaajiñamča. Jazic tjaajznalla tii
puntu. Wejrnacqui César cjita jiliržquiz tas paaz tjaayiñča.
¿Nuž walikazkay už anaž wali cjesaj? ¿Nii tas paaz tjaaz
waquizasaya, už anaž waquizasaj, jaa?

¹⁵ Jesusaqui ninaca pizc kuzziz zizatča. Nekztan
kjaaziča:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui wejr ujchiz jwes pecjo? Tsji
paaz zjiica, cherzjapa.

16 Tsjii paaz zjijcchiča. Nekztan Jesusac pewcziča:

—¿Tii paazquiz, jecz yujctaya? ¿Jecz tjuu cijjrtataya?

Ninacaqui kjaaziča:

—César cjita jilirž tjuuča. Niž yujcča niiqui.

17 Nekztan Jesusaqui chiichiča.

—Chjulumi jiliržta cjenacui jiliržquiz tjaa. Nižaza chjulumi Yoozta cjenacui Yoozquiz tjaa.

Nuž chiitiquiztan ninacaqui ancha ispantichiča.

JACATATZ PUNTU

18 Nekztan yekjap saduceo žoñinacaqui Jesusa cherzñi ojkchiča. Jacatatz puntu ana criiñipantača. Jesusižquin macjatžcu pewcziča:

19 —Tjaajiñi Maestro, Moisesaqui učumnacalta cijjrtkalča, tuž cjican: “Tsjii žoñi ticznasaž niiqui, niž tjun ana ocjalchiz cjesaž niiqui, nekztan nii ticzi žoñž jilaqui naa žewatan zals waquiziča, nii ticzi jilž cuntiquiztan ocjala paazjapa”. 20 Jaziqui pakallak jilazullca želatča. Nii jilir jilaqui zalsiča. Nekztan ticziča ana ocjalchiz. 21 Nekztan tsjii taypir jilaqui naa žewatan zalsizakazza. Nekztan ana ocjalchiz ticzizakazza. Nekztan yekja taypir jilaqui naa žewatan zalsizakazza. Nekztan ana ocjalchiz ticzizakazza. 22 Tjappach nii pakallak jilazullcanacaqui naa žonatan zalsiča. Nekztan tjappacha ana ocjalchiz ticziča. Ultimquiziqui naa žonqui ticzinča. 23 Jaziqui žoñinaca jacatattanaqui wilta žeti tantanaqui ¿jakzilta jilž tjun naa žon cjequejo? Pakallakuqui naa žonatan zalsiča.

24 Jesusaqui kjaaziča:

—Ančuca takuqui tsjii kjutñi chiyiñchucpanča. Ančhucqui Yooz takumi Yooz azimi anapan zizza. 25 Ticzi žoñinacaž jacatattanaqui anaž zals želaquiča. Anaž tjtjowami turtakanacami zalznaquiča. Arajpach anjilanaca irataž kamaquiča. 26 Jacatatz puntuquiztan Moisesaqui liwruquiz cijjrtkalča. Liichinčhucča, ¿ana jaa? Tsjii ujsñi kalquiztan Yoozqui Moisesquiz paljaychiča, tuž cjican: “Abrahamž Yooztča wejrtča. Nižaza Isaacž Yooztča, nižaza Jacobž Yooztča”. 27 Yooz Ejpqui anača ticzi žoñž Yoozqui, žejtñi žoñž Yoozqui. Nižtiquiztan ančuca takuqui ancha tsjii kjutñipankazza.

¿JAKZILTA YOOZ MANTITAT CHEKANAQUI?

28 Nekztanaqui žoñinacžtan Jesusižtan ch'aasñi nonžcu tsjii judiuž lii tjaajiñi žoñiqui macjatžquichiča. Jesusaž zuma kjaaztiquiztan nii žoñiqui pewczizakazza, tuž cjican:

—¿Jakzilta Yooz mantitat chekanaqui?

29 Jesusaqui kjaaziča:

—Tii Yooz mantitača chekanaqui: “Nonžna ančhucqui, Israeli wajtchiz žoñinaca. Tsjan chawjc jiliriča učhum Yoozqui. Ana iya yekja Yooz žejlča. Yoozqui Jiliripanča. ³⁰ Ančhucqui tii ančuca Yoozquiz tjapa kuztan sirwaquiča, nižaza tjapa animužtanami, nižaza tjapa pinsamintužtanami, nižaza tjapa aztanami”. Jalla nii Yooz mantitača chekanaqui. ³¹ Nižtakaz nii jaru tii Yooz mantitac žejlča. Tuž cjiča: “Jaknužum persunpachquiz okžnamžlaja, jalla nižta okžni kuzziz cjistanča žoñinacžquizimi, lijitum mazižtakaz”. Tii pizc mantitanacača juc'ant chekanaqui čhjul mantitanacquiztanami.

³² Nekztan nii judío tjaajiñiqui cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, werara chiichamča. Am chiitaqui cusača. Tsjii Yoozpankaz žejlča; ana iya želasča. ³³ Tii Yoozquiz sirwispanž waquizila, tjapa kuztan, nižaza tjapa animužtan, nižaza tjapa pinsamintužtan nižaza tjapa aztan. Nii jaruqui jaknužum persunpachquiz okžnamžlaja, jalla nižta okžni kuzziz cjistanča žoñinacžquizimi, lijitum mazižtakaz. Yoozquin ujta wilana puntu mantitami nižaza ofrenda tjaaz mantitami jalla nii mantitanacžquiztan tii pizc Yooz mantitanacača juc'ant chekanaqui.

³⁴ Nii judío tjaajiñi žoñiqui zuma intintazzi razunchiz chiichiča. Nižta nayžcu Jesusaqui chiichiča:

—Amqui Yooztan kamz jicz cježullača, Yooz mantita žoñi cjisjapa.

Nekztan žoñinacaqui iya pecunchi Jesusižquiz pewczñi anaž atatča.

¿CRISTUQUI JECZ MAJCHTATA?

³⁵ Jaziqui Jesusaqui timpluquiz tjaajincan, cjichiča:

—Nii judío tjaajiñinacaqui tuž cjiča: “Davidž majchkazza Cristuqui”. ¿Kjažtiquiztan nuž cjeejo? ³⁶ Arajpach Yooz Espirituqui David chiikatchiča, tuž cjican:

“Yooz Ejpqui wejt chawjc jiliržquiz cjichiča: ‘Tsjii ora wejrqui am kjojch koztan am quintri žoñinaca t'okskatača. Nii oracama wejt žew latu julzna’ ”.

³⁷ Jaziqui Davidaqui persunpacha cjichiča: “Chawjc jiliriča tiiqui”. ¿Nižtiquiztan jaknužt niž chawjc jiliri niž majchqui cjesajo? —Nuž cjichiča Jesusaqui.

Nii tama žejlñi žoñinacaqui Jesusiž taku nonz jutzaziča.

JUDIO LII TJAAJIÑINACA

³⁸ Nižaza tjaajincan Jesusaqui cjichiča:

—Judío lii tjaajiñinacžquiztan cwitazaquiča. Ninacac tol zquitchiz ojklayz jutztazñiča. Ninacaqui palazquiz tsaan-skatzmi rispitskatzmi jalla niika pecñiča. ³⁹ Ninacaqui ajcz kjuyquiz tucquin julz pecñiča. Nižaza pjijstiquiz lujlcan ancha tucquin cjicjis pecñiča. ⁴⁰ Ninacpacha žewžewanaca t'akjiri cjiskatñiča. Nižaza žoñinaca incallzjapa azka Yooztan parlitažoka cjiñiča. Jaziqui ninacaž juc'anti casticta cje-quiča.

OFRENDA PUNTU

⁴¹ Nekztan Jesusaqui ofrenda tjaaz cajun yujcquin julziča. Nekzi žoñinaca paaz uchan cherchiča. Yekjap ricachunacaqui muzpa paaz utchiča. ⁴² Nekztan tsjaa poris žewqui tjonchinča. Pizc paazalla utchinča, koluculla. ⁴³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajinta žoñinacžquiz kjawziča. Nekztan intintiskatchiča:

—Weraral chiyuča, naa poris žewqui nii cajunquiz juc'anti utchinča, tjapa nii parti žoñinacžquiztan cjen. ⁴⁴ Nii parti žoñinacaqui čhetinta paaz utchiča. Naa poris žewzti tjappacha naatan kamñi paaz utchiča.

13

JUDIO TIMPLUZ PUNTU

¹ Nekztan timpluquiztan ulnan tsjii tjaajinta žoñiqui Jesu-sižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, cheržca. Tii pajk maznacami tii pajk kjuyanacami ancha cusača.

² Jaziqui Jesusaqui niizquiz chiichiča:

—Tii pajk kjuyanaca cherča amqui. Wejrqui cjiwča, tsjii nooj ana zinta tii maznacaqui pirkita želaquiča. Tjappacha pajlžtaž cjequiča.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTU

³ Nekztan Olivos cjita curu ojkchiča, timpluz zanquiz. Nekzi Jesusac julzi želatča; ana iya žoñi želatča. Nekztan Pedružtan, Jacobožtan, Juanžtan, Andrestan, ninacaqui Jesu-sižquiz pewcziča, tuž cjican:

⁴ —Maznalla wejtnacaquiz. ¿Čhjulatorat nii amiž chiita wataquejo? ¿Ima amiž chiita watan, čhjulunacat wataquejo?

⁵ Nekztan Jesusaqui kjaaziča:

—Ančhucqui persunpachquiz cwitaza, anača jeczquizimi incallskata. ⁶ Žoñinacaqui wejt tjuu aynakcanž tjonaquiča, tuž cjican: “Wejrčha Cristutqui”, Jalla nekztanaqui muzpa žoñinacaqui incallskataquiča.

⁷ Ančhucqui quintunaca nonznaquiča, quira žejlz quin-tunaca, ch'ajwa quintunaca. Nekztan anača tsucaquiča ančhucqui. Nižtapanž wataquiča. Tii muntu tucuzinzqui

imaž irjatžquiča. ⁸ Nacionporadž kichjasaquiča. Wajtporaž kichjasaquiča. Tjapa kjutñi yokac chjeknaquiča. Mach'anaca želaquiča. Zoñipora kichjasaquiča. Ancha zoñinaca t'akjisaquiča tjapa kjutñi. Sufrisnaca uzcakaž kallza. Wiruñac juc'ant sufrisnaca želaquiča.

⁹ 'Ančhucqui persuna waljaž cwitazaquiča. Zoñinacaqui ančhuc tanžcu jilirinacžquin chjichaquiča. Nekztan ajcz kjuyquiz wjajtakazak cjequiča ančhucqui. Werič cjen chawjc jilirž yujcquizimi wajt jilirž yujcquizimi apantitaž cjequiča. Nekztan wejt puntuquiztan ninacžquiz maznaquiča ančhucqui. ¹⁰ Ima tii muntuž tucuzan, Yooz takuqui tjapa nacionquin maz maztaž cjequiča. ¹¹ Chjulorat ančhucqui jiliržquiz apantita cječhaja, jalla nii ora anača eksnaquiča, ¿kjažt wejr cjeequejo? —cjanaqui. Nižaza anača ancha čhjulu chiismi pinsaquiča ančhucqui. Nii oraqui Yooz ančucaquiz tjajznaquiča, čhjul takut chiyachaja, nii. Ančuca persun pinsita inapankazza. Nii oraqui Yooz Espirituqui ančucaquiz chiikataquiča. ¹² Tsjii jilaqui persun jila tarasunaquiča conkatzjapa. Ejpnaqui persun maati tarasunaquiča conkatzjapa. Maatinacami maa ejpž quintra tsijtsnaquiča conkatzjapa. ¹³ Ančhuc werič cjen tjapa zoñinacaž chjaawjtaž cjequiča. Jakzilta zoñit ticzcama wejtquiz tjurt'ačhaja jalla niiqui liwriitaž cjequiča.

¹⁴ 'Daniel cjita Yooz taku parliñi profetaqui cjiirtkalča, tuž cjan: "Tsjii nooj tsjii juc'ant anawal akñi zoñi želaquiča". Jakziquin niiqui ana žejlsalaja, nicjuñ želaquiča tii anawaliqui. Chjulorat ančhucqui nižta cheračhaja, nii ora curunacquin atipas waquiziča tjapa Judea yokquin žejlñinacaqui. Liiñi zoñiqui intintazla. ¹⁵ Nii kjuy juntuñ žejlñi zoñinacaqui chjijwžcu ana kjuya luzla, čhjulumi chjichi jwesjapa. ¹⁶ Nii zkalquin žejlñi zoñinacaqui ana kjuya quejpla, zquiti apti. ¹⁷ Nii timpuquiziqui ic maatakanacami k'azllu wawchiz maatakanacami ancha t'akjiri cjequiča. ¹⁸ Yoozquinča mayiza ančhucqui, anaj zak timpuquin tižtanacac tjonla, nii. ¹⁹ Tii sufris timpu yekja sufrisnacquiztan juc'anti sufris cjequiča. Tuqui timpuqui Yoozqui tii muntu paachiča. Nekztan jecchuc anapanž tižta sufrisnacac watchiqui. Tekztan najwcchuc anaž iya juc'anti sufrisqui cjequiča. ²⁰ Yoozqui anaž tii sufrisnaca tucuskataquiž niiqui, tjapa zoñinacaž ticznaquiča. Yoozqui niiz illzta zoñinacž cjen tii sufrisnaca tucuskataquiča.

²¹ 'Nižaza yekjap zoñinacaqui ančucaquiz chiyaquiča: "Chera. Ticjuča Cristuqui". Yekjapac chiyaquiča: "Nacjuča Cristuqui" cjan. Nuž chiichiž cjenami,

anapanča nii taku criyaquiča ančhucqui. ²² Incallñi žoñinacaž tjonaquiča. Tsji incallñinacaqui: “Cristutča wejrqui”, cjequiča. Yekjapazti: “Yooz taku parliñtča wejrqui”, cjequiča. Ninacaqui walja ispantichuca milajrunacaž paaquiča, incallzjapa. Tjapa žoñinacaž incallz pecaquiča, Yooz illzta žoñinacami. ²³ Ima tižtanacaž tjonan wejrqui ančhucaguiz mazinchiñča. Nižtiquiztan walja cwitazaquiča ančhucqui. Nižta kuzziz cjee.

¿JAKNUŽT CRISTUQUI TJONAQUI?

²⁴ Nekztanaqui tii sufris timpu wattan, tjuñiqui zumaquiča. Nižaza jiizmi anaž iya kjanaquiča. ²⁵ Warawaranacami tsewctan tjojtsnaquiča. Tseecu azziz žejlñinacaqui chjekinskattaž cjequiča. ²⁶ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui tii tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñiž cheraquiča. Wejrqui tsjir tayıquız tjonača, walja aztan, ancha ispantichuca. ²⁷ Nekztanaqui tjapa kjutñi nii arajpach Yooz anjilanacaqui cuchanta cjequiča, weriž illztanaca juntjapžcajo. Tjapa yok tjyquıztanpacha tjapa arajpach tjyquıztanpacha juntjapžtaž cjequiča.

²⁸ Ančhucqui tii puntu zizaquiča higuera cjita muntiquiztan. Chjulorat nii muntiqui ch'ojñantis cjissaja, jalla nii ora waj kutunz timpu žcatiča. Nužupanž zizza ančhucqui. ²⁹ Jalla nižtapacha tii weriž chiita watan, ančhucqui tuž zizaquiča; tii tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñiqui wajillaž tjonaquiča, nii. Nižaza tii muntu tucuzinzqui žcatillača. ³⁰ Weraral cjiwča, tjapa tii timpuquız žejlñi žoñinacaqui ana ticznaquiča, ima tii weriž chiita watan. ³¹ Arajpachami yokami tucuzazuquiča. Wejt takunacazti wiraž ana tucuzazuquiča. Nužupanž cumplisnaquiča.

³² Wejt tjonz tjuñimi wejt tjonz orami anaž jecmi zizasača, anaž nii arajpach Yooz anjilanacami, anaž Yooz majchmi. Yooz Ejp alajakaz zizza.

³³ Ančhucqui, persuna naazna, cwitaza, Yoozquin mayiza. Chjulorat nii tjuñi tjonačhaja, nii ora ana zizza ančhucqui. ³⁴ Jalla tii quintuž iratača wejt tjonz tjuñi. Tsji žoñiqui ažkquin ojcz tantiichiča. Ima niž kjuyquıztan zarakcan zapa mayni niž piyunanacžquız langz tjaača. Kjuy cwitiñi žoñžquız zuma cwitajo mantiča. ³⁵ Nekztan ojčzcu, čjulorat nii kjuychiz žoñiqui quepačhaja, jalla nii ora, piyunanacaqui ana zizza, niit už zeztan tjonačhaja, niit už chica arama tjonačhaja, niit už kjantat ora tjonačhaja niit už wentan tjonačhaja. Chjulorat tjonačhaja, ninacaqui anaž zizza. Nižtiquiztan piyunanacaqui listuž cjila. ³⁶ Jalla nii irata ančhucqui listuž cjee. Tiripintit ančucaž tjajan tjonasača.

37 Wejrqui ančhucquizimi tjapa zoñinacžquizimi chiyučha, listupanča cjee.

14

¿JAKNUŽUM JESUSA TANAS?

¹ Puc majkaz pjaltičha pascu pjijztiquinaqui. Nii orazakaz yekja pjijztaqui kalltiznatčha, ana liwaturchiz t'anta lujlz pjijzta. Jalla nii ora timplu jilirinacžtan judio tjaajiñinacžtan palt'ichičha, tuž cjican:

—¿Jaknužum Jesusa incallžcu tanas?

Nižaza nuž tanžcu, Jesusa conzjapa kazzičha.

² Ninacaqui tantiižcu, cjichičha:

—Pjijztiquiz anaž tanz waquizasacha. Zoñinacaqui učhum quintraž cjisnasačha.

JESUSIZ ACHQUIZ ASIITI ALZTA

³ Jesusaqui Betania cjita wajtquiz želatčha, Simonž kjuyquiz. Nii Simonaqui tuqitan mojkchi janchichiz žejlñitačha. Nekzi lulan tsjaa maatak žonqui tsjii putillžtan tjonzinčha. Nii putillquiz cusa mazk'a ulurchiz asiiti želatčha, nardo cjita, ancha jila walurchiz. Nii putillaqui zuma alabastro cjita maztan paatatačha. Nekztan naa maatak žonqui putilla kjolžcu Jesusiž achquiz asiiti alsinčha.

⁴ Yekjap nekz žejlñi zoñinacaqui žawjzičha. Ninacpora palt'ichičha, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan nii mazk'a ulurchiz asiiti pertejo?

⁵ Naalaqui asiiti tuysalani quinsa patac denario cjita paazuñ. Nekztan nii paazqui poris zoñinacžquiz onansalani.

Naaža quintra chutchičha. ⁶ Nekztan Jesusaqui chiichičha:

—¿Kjažtiquiztan taa žonatan chjijcjisejo? Anačha taa žon kjaž cjisqui. Wejtquiziqui walika paachinčha. ⁷ Poris zoñinacami panž žejlčha. Chjulorami ninacžquiziqui yanapasačha. Wejrqui anal ančhucatan tira želačha. ⁸ Taa žonqui jaknužt payi atčhaja, nii paachinčha. Ima wejt curpu tjatan asiitižtan alsinčha. ⁹ Chekpacha wereral cjiwčha, jaksiquinami tjapa kjutñimi Yooz taku parlita cječhaja, jalla nicju taaža paata parlita cjequičha, taa maatak žon cjuñznajo.

JUDASQUI JESUSA TANKATZ PINSICHICHA

¹⁰ Nekztanaqui Judas Iscariotiqui timplu jilirinacžquin palt'i ojkchičha. Jesusiž tuncapan tjaajinta zoñinacžquiztantatačha Judasqui. ¹¹ Judas taku nonžcu jilirinacaqui ancha chipchičha:

—Paaz tjaasačha, —cjican.

Nekztanaqui Judasqui tantiičhičha, čhjulorat wali cječhaja, Jesusa tankatzjapa, nii.

PASCU CHJERI LUJLCHICHA

¹² Pjijzta kallñi tjuñi, ana liwaturžtan t'anta lujlz pjijzta, nii tjuñi judio wajtchiz žoñinacaqui pascu uuza conñičha. Nii noojpacha tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz pewczičha:

—¿Jakziquin wejrnacqui ojkz waquiziya, pascu čhjeri luli tjaczjapaya?

¹³ Nekztan Jesusaqui pucultan tjaajintanaca cuchanchičha, tuž cjican:

—Wajtquin oka. Nekzi tsjii žoñžtan zalaquičha kjaz luuz kužži. Nii žoñž wirquiz apznaquičha. ¹⁴ Jakziquin nii žoñiqui luzačhaja, jalla nicju nii kjuychiz žoñžquiz paljayaquičha, tuž cjican: “Tjaajiñiqui cjichičha: ¿Jakziquin wejt tjaajintanacžtan pascu čhjeri lulasaya? ¿Jaknit nii kjuyajo?” ¹⁵ Nekztan nii kjuychiz žoñiqui tsewcta pisuquin tsjii pajk kjuya tjeznaquičha ančhucaquiz. Nii kjuya listu tjacžta cjequičha. Jalla nicju učhumqui čhjeri kiswaquičha. —Nuž mantichičha Jesusaqui.

¹⁶ Nužquis nii pucultan tjaajintanacaqui zarakchičha. Watja ojkchičha. Jesusiž chiitacama nižtapacha watchičha. Nekztanaqui pascu čhjeri kissičha.

¹⁷ Tjuñiž kattan Jesusaqui tjonchičha tuncapan tjaajintanacžtan. ¹⁸ Čhjeri lujlcan Jesusaqui chiichičha:

—Weraral cjiwčha, ančhucaquiztan tsjii wejttan lujlñiqui wejr tarazunaquičha.

¹⁹ Ninacaqui nužquiz llaquita cjissičha. Nekztan ninacaqui Jesusižquiz pewczičha. Tsjiiqui:

—¿Wejrkay? —cjichičha.

Tsjiiic:

—¿Wejrkay? —cjichizakazza.

²⁰ Nekztanac Jesusac kjaažičha:

—Tuncapaniž ančhucqui tsjiiqui wejr tarazunaquičha. Anziqiu niičha wejttan chica čhjeri lujlchi. ²¹ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtčha. Wejr okačha, Yooz taku cjiirtacama. Jakziltat wejr tarazunačhaja, jalla niiqui juc'anti castictaž cjequičha. Nii tarazuñi žoñiqui anaj maa pjuchquiztan nastčhaj niiqui, juc'ant cusaž cjitasaccha.

²² Nekztanaqui čhjeri lujlcan, Jesusaqui t'anta tanžcu Yoozquin gracias cjican chiichičha. Nekztan t'anta kjolžcu, tjaajintanacžquiz tojzičha, tuž cjican:

—Tanzna. Tii t'antačha wejt curpu cuntaqui.

²³ Nekztan tsjii wazu tanzičha. Yoozquin gracias cjican chiichizakazza. Nekztan ninacžquiz tjaatan, tjappacha ninacaqui nii wazquiztan liczičha. ²⁴ Jesusaqui chiichičha:

—Wejt ljocquiztan cjičha tiiqui. Wejt ljocžtan tsjii ew acta tulžta cjequičha. Wejt ljocqui tjapa žoñinacž cuntiquiztan

tjawktaž cjequiča. ²⁵ Weraral cjiwčha, uwas kjaz ana iya licača, čhjulorat Yooz tjapa mantačhaja, jalla nii oracama.

PEDRUQUI JESUSA ANA PAJŃI TUCAQUICHA

²⁶ Tsjii Yooz wirsu itscu ojkchiča Olivos cjita curullquin.
²⁷ Nekziqui Jesusaqui chiichiča:

—Tii weenaqui tjapa ančhucqui ana wejtquin kuzziz tucaquiča. Nižtapan cjiirta Yooz takuqui cjiča:
 “Wejr arajpach Yoozqui awatiri conača. Nekztan uuzanacaqui wichansnaquiča”.

²⁸ Jesusaqui cjichizakazza:

—Nekztan jacatatžcuqui ančuca tuqui okjayača Galilea cjita yokquin

²⁹ Nekztan Pedruqui chiichiča:

—Tjappacha ana amquin kuzziz cječhani. Wejrqui ana wira nižta cjesača.

³⁰ Jesusaqui kjaaziča:

—Weraral cjiwčha, tii weenpacha amqui ana wejr pajŃi tucaquiča, Ima wallpaž pizc wiltaž kjawan, amqui čhjep wilta wejr ana pajŃim chiyaquiča.

³¹ Pedruqui juc'anti tjurt'ichiča, tuž cjican:

—Wejrqui amtan chicami waztal ticznasača. Anapan amquiztanac zarakasača.

Tjapa nii tjaajintanacaqui nižtapacha tjurt'ichiča.

JESUSAQUI YOOZTAN PARLICHICHA

³² Nekztan Getsemaní cjita yokquin ojkchiča. Nicju Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz chiichiča:

—Tekzi julzna. Wejrqui Yooztan parli okača.

³³ Nekztan Pedružtan Jacobžtan Juanžtan chjitchiča. Jesusaqui walja llaquita kuzziz turwaysiča. ³⁴ Niž tjaajintanacžquiz paljaychiča:

—Wejt kuzqui ancha llaquita, ticzucača. Ančhucqui tekzi žela. Wilazaquiča; anača tjajaquiča.

³⁵ Nekztan tsjii koluc tuquinalla ojkchiča Jesusaqui. Yokquizkaz tuzi t'okziča. Yoozquiztan mayizichiča, tuž cjican:

—Tii juc'ant sufris timpu anal wats pecučha. Tii sufrisquiztan liwriychucažlaj niiqui, amquiž liwriyalla.

³⁶ Tira maycan cjichiča:

—Yooz Ejp, amqui čhjulumipankam atasacha. Tii sufrisnacquiztan liwriyalla. Pero anal wejt kuzcama paaz pecučha. Jaknužt am kuz amtičhaj niiqui, jalla nuž am munañpaj cjila.

³⁷ Nekztanaqui tjaajintanacžquin quejpžquichiča. Tjajchi zalchiča. Nekztanaqui Jesusaqui Pedružquiz cjichiča:

—¿Simona, amquim tjajya? ³⁸ ¿Anam tsjii orami wilazi atya? Wilaza. Yoozquiztan mayiza, ana ujquiz tjojtjapa. Ančhucqui ancha kuztanča. Pero ančuca curpuzti anaž awantasača.

³⁹ Nekztan Jesusaqui wilta Yooztan parli ojkchiča. Tuquiqui jaknužt parličhaja, nižtazaka parličiča. ⁴⁰ Wilta tjaa jintanaczquin quejpžquichiča. Wilta tjajchi zalchiča. Ancha tjaji atipskatchiča. Ninacaqui Jesusižquiz ana kjaazni atchiča. ⁴¹ Jalla nekztan Jesusac čhjep wilta ojkžcu quejpžquichiča. Nekztan chiichiča:

—Jaziqui tjajchinčhucča, ančhucqui, nižaza jeezinčhucča. Nužukaz. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Wejrqui ujchiz žoñinacz kjarquiz tankattal cjeeča. Nii ora anziqiu irjatžquichiča. ⁴² Zaazna. Ojkla. Cheržna. Wejr tarazuñi žoñiqui nii nacjuž tjonča.

JESUSAQUI TANTATACHA

⁴³ Nii ora Jesusaž nuž chiyan, tsjiiqiu tuncapan tjaa jinta žoñinaczquiztan tjonchiča, Judas cjita. Tama žoñinacaqui Judastan tjonchiča pajk cuchillunacchiz, nižaza wjajtz carotnacchiz. Timplu chawjc jilirinacztan judío lii tjaa jiniñacztan wajt jilirinacztan ninacaž cuchanžquita tjonchiča. ⁴⁴ Tuquitan nii tankatni Judasqui kazziča Jesusa tankatzjapa. Nuž kazcu, cjichiča:

—Tsji žoñil chjulznača. Niž niic cjequiča. Nekztan zuma tanžcu chjichaquiča.

⁴⁵ Nii ora Judasqui Jesusižquiz macjatchiča:

—Tjaa jini Maestro, —cjican.

Nekztan nii chjulziča. ⁴⁶ Nekztan žoñinacaqui Jesusa tanchiča, preso chjitzjapa. ⁴⁷ Tsji nekz tsijtchi žoñiqui pajk cuchillu jwessiča. Jalla nekztan tsjan chawjc jilirž piyuna chjojritchiča. Tsji cjuñi pootžcu apakchiča. ⁴⁸ Nekztan Jesusac chiichiča:

—Ančhucqui cuchillunacztan carotnacztan wejr tani tjonchinčhucča, tsji tjañi cjes, nižtažtakaz. ⁴⁹ Zapuru ančhucaltan žejlchinča, timpluquiz tjaa jincan. Wira ana wejr tanchinčhucča. Pero anziqiu jaknužt Yooz taku chiičhaja, nužupanž cumplita cjila.

⁵⁰ Nekztanaqui tjapa niž tjaa jinta žoñinacaqui tsucaña wichanziča. Jesusa zinalla eclichiča.

⁵¹ Tsji tjowaqui Jesusa apziča, tsji zquiti irzi. Nii tjowac tantazakaztača. ⁵² Nekztan nii zquiti cutžcu, k'alapacha tsucaña atipchiča.

JESUSA CHAWJC JILIRINACZQUIN CHJICHTA

⁵³ Nekztanaqui Jesusaqui chjichtatača timplu tsjan chawjc jilirž kjuya. Nekziqiu timplu chawjc jilirinacztan wajt

jilirinacžtan judío lii tjaajiñinacžtan ajczitačha. ⁵⁴ Pedruqui aźquiztan apzičha, chawjc jilirž kjuy patio luzcama. Nii patiuquiz zultatunacžtan julzi želatčha, uj latuquiz kutuncan.

⁵⁵ Kjuyquiziqui timplu jilirinacaqui tjapa jiliri mazinacžtan Jesusiž quintra chiiñi žoñi kjuratčha, Jesusa conta cjisjapa. Ana zinta uj wajtchičha. ⁵⁶ Muzpa tama žoñinacaqui Jesusiž quintra toscara čhiichičha. Pero ninacž toscar takuqui anaž wira casatčha. ⁵⁷ Yekjap žoñinacaqui tsijtscu toscara čhiichičha, tuž cjican:

⁵⁸ —Wejr nonziñčha, tii žoñi tuž chiiñi, “Tii žoñiž kjuyta timplu pajznačha. Nekztan čhjep majquiztan yekja timplu kjuyačha, ana žoñiž kjuyta”. Nuž chiiñi nonzinčha wejrqui.

⁵⁹ Anaž nižtami žoñinacž takuc casatčha. ⁶⁰ Ultimquiziqui nii timplu chawjc jiliričha tsijtsičha žoñinacž taypiquiz. Jesusižquiz pewczičha:

—¿Anam kjaazñi at, kjažtatajo? ¿Kjaž cjican am quintra chii tii žoñinacajo?

⁶¹ Jesusaqui ana čhjulu tawkžcu, želatčha, ana kjaazičha. Nekztan nii tsjan chawjc jiliričha wilta pewczičha:

—¿Amqui Cristumkaya? ¿Arapach Yooz Machimkaya?

⁶² Jesusaqui kjaazičha:

—Jesalla. Wejrtčha Cristutqui. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtčha. Tsjii nooj ančhucqui wejr cheraquičha, juc'anti azziz Yooz latuquiz julzi. Nekztan arajpachquiztan tsjirquiz tjonachha.

⁶³ Niža čhiitiquiztan nii timplu chawjc jiliričha niž zquiti wjajrzinčičha, žawjchi tjeezjapa. Nekztan cjichičha:

—¿Kjažtiquiztan iya quintra chiiñi žoñi pecasajo?

⁶⁴ Ančhucqui nonzinčhucčha. Tiiž takuqui Yooz quintračha. Ana walipančha. ¿Čhjulučhum paaqui, kjažum cjeequi? ¿Tantiyalla?

Nekztan tjappacha quintra čhiichičha:

—Tii žoñi contaj cjila, —cjican.

⁶⁵ Nekztan yekjapaqui Jesusižquiz llawsižtan tjujtchičha, wjajtchizakazza. Nekztan niž yujc pañžtan tjožinžcu, cjichičha:

—¡Pajalla, jaziqui! ¿Ject am wjajtchejo?

Nižaza zultatunacaqui Jesusiž yujcquiz čhajczičha.

PEDRUQUI JESUSA ANA PAJÑI TUCCHICHA

⁶⁶ Nii ora Pedruqui kjuy patiuquiz želatčha. Nekzi tsjaa žonqui tjončinčha. Naa žonqui timplu tsjan chawjc jilirž piyunitačha. ⁶⁷ Pedruž uj latuquiz kutnan, cherčinčha. Nekztan paljajčinčha:

—Amqui nii Nazaret wajtchiz žoňžtan chica ojklayňamla, nii Jesusižtan.

⁶⁸ Pedruqui Jesusa ana pajňi chiichiča:

—Nii žoňi anal pajuča. Am takumi anal intintuča.

Nuž chiižcu, zancu ulanchiča. ⁶⁹ Nicju naa žonqui wilta cherchinzakazza. Nii žejlňi žoňinaczquiz maazinča, tuž cjican:

—Tii žoňicha ninacztan chica ojklayňi.

⁷⁰ Pedruqui wilta Jesusa ana pajňi chiichiča. Nekztan tsjii upaquižtan nii žejlňi žoňinacaqui Pedružquiz cjichizakazza:

—Chekapan amqui ninacztan chica ojklayňi žoňimla. Amqui Galilea wajtchiz žoňimla. Nii žoňinacz irataž chiiňamla.

⁷¹ Nekztan Pedruqui juramintužtan chiichiča, tuž cjican:

—Wejr toscara chiichinžlaj niiqui, Yooziž castictal cjila. Tii amiž chiita žoňi ana wira pajuča.

⁷² Pizcquizic nii orapacha tsjii wallpaqui kjawchiča. Nekztanaqui Pedruqui Jesusiž chiita taku cjuňziča. Tuž mazin-chitača, “Ima wallpaž pizc wлтаž kjawan, amqui čhjep wлта wejr ana pajňim tucaquiča”. Nekztanaqui Pedruqui nii cjuňzcu, ancha llaquita cjissiča. Nekztan ancha kaachiča.

15

JESUSA PILATUZQUIN CHJICHTA

¹ Kjantati timplu chawjc jilirinacztan wajt jilirinacztan judío lii tjaajiňinacztan tjappacha jilirinacztan ajczitača. Nekztan Jesusa čhejlžcu Pilato jiliržquin chjitchiča. Nekztan nižquiz intirjichiča. ² Nekztan Pilatuqui pewcziča:

—¿Am judionacz chawjc jilirimya?

Jesusaqui kjaaziča:

—Nužupanzača, amiž chiitacama.

³ Nekztan nii timplu jilirinacaqui Jesusiž quintra čhjultaki tojtunchiča. ⁴ Pilatuqui pewczizakazza:

—¿Kjažtiquiztan am ana kjaazňi atjo? Tjapamanaž am quintra chiila, pero.

⁵ Jesusaqui ana čhjulu tawkžcu želatča. Nužquiz Pilatuqui ana iya čhjulumu chiižiňi atchiča.

ZOŇINACAQUI JESUSIZ QUINTRA CHIICHICHA

⁶ Pilatuqui pascu pjiztiquiz tsjii piriz žoňi cutzňipantača žoňinacz chiitacama. ⁷ Carsilquiz tsjii kjažultan gobierno quintri žoňinacz chawjcta želatča. Barrabás cjita ujchiz žoňi carsilquiz chawjctazakaztača. Revolucionquiz žoňi conchiča Barrabás cjita žoňiqui. ⁸ Jaziqui žoňinacaqui Pilatu pewczňi tjonchiča, tuž cjican:

—Wejtnacalta tsjii žoñi cutžinalla. Tuquitanpacha nuž cutžñampanla amqui.

⁹ Pilatuqui kjaaziča:

—¿Ančhucqui pecya, tii judionacž chawjc jiliri cutzta cjisjapajo?

¹⁰ Jesusa čhjaawjcu, nii timplu jilirinacaqui Pilatužquiz intirjichiča; nii zizziča Pilatuqui. ¹¹ Nekztan nii timplu jilirinacaqui Jesusiž quintra žoñinaca aptjapchiča. Nekztan žoñinacaqui maychiča, Barrabaspankaz cutzta cjisjapa.

¹² Pilatuqui wilta pewczyča:

—¿Tiižti? ¿Jaknužt wejr paaj cjii ančhucjo? Ančhucqui tii judionacž jiliriča cjinčucla.

¹³ Nii žoñinacaqui kjawchiča:

—¡Tii žoñi conzna! ¡Cruzquiz ch'awczna!

¹⁴ Nekztan Pilatuqui chiichiča:

—¿Kjažtiquiztan, čhjul uj paachit teejo?

Nii žoñinacazti juc'anti kjawchiča:

—¡Cruzquiz ch'awczna!

¹⁵ Pilatuqui nužquiz žoñinacž kuz wali cjisjapa Barrabás cutziča. Jesusa cusa wjajtkatžcuqui, Pilatuqui zultunacžquiz intirjichiča, cruzquiz ch'awcta cjisjapa.

¹⁶ Nekztan nii zultunacaqui jilirž kjuy patiuquin Jesusa chjitchiča. Nekzi parti zultatunaca ajcznajo kjawziča.

¹⁷ Nekztan Jesusižquiz tsjii morat zquti tjtziča. Nižaza tsjii ch'apirar pillu irata nižtižtan Jesusiž achquiz scarzinchiča.

¹⁸ Nekztan ararcan kjawchiča:

—¡Viva tii judío nacionž chawjc jiliri! —cjan.

¹⁹ Nekztan tsjii paržtan Jesusiž achquiz t'etkatchiča; llawsižtan tjujtchiča; rispittažoka quillsiča. ²⁰ Nekztan burla paažcuqui Jesusižquiztan nii morat zquti chjojžinchiča. Niiž persun zquti tjtziča. Nekztanaqui Jesusa chjitchiča cruzquiz ch'awczjapa.

JESUSAQUI CRUZQUIZ CH'AWCTATACHA

²¹ Tsjii Cirene wajtchiz žoñi želatča, Simón cjita. Pucultan žoñž ejptača niiqui, Rufo, nižaza Alejandruž ejp. Jochquiztan kajžcatča. Nekz watan mantichiča, Jesusiž cruza kužajo. Nužquiz uytissiča.

²² Nekztan Jesusaqui Golgota yokquin chjichtatača. Golgota cjitaqui tuž cjiča: “Ach Tsjiž Yokača”. ²³ Nekztan Jesusižquiz vinu mirržtan t'ajžta tirinchiča. Jesusazti ana licz pecchiča. ²⁴ Jalla nekztanaqui cruzquiz ch'awczcu, sultatunacaqui zurtiychiča niž zqutinaca tanzjapa, jakzilta sultatut nii zquti tanznačhaja, nii zizjapa.

²⁵ Wenzlaka Jesusaqui cruzquiz ch'awctatača.

²⁶ Kjažtiquiztan tii žoñi cruzquiz ch'awctatažlaja, niiqui

cjirchiča tsjii tawliquiz, tuž cjican: “Tiiqui judionacž chawjc jiliričha”.

²⁷ Jesusižtan chicapacha tsjii pucultan tjañinaca yekja cruzanacquiz ch'awctazakaztača, tsjiic žew kjuttan tsjiic zkar kjuttan. ²⁸ Nužupan tuquitan cjirra Yooz taku cjiča. Nii Yooz taku tuž cjiča: “Ujchiz žoñinacžtan chica uchtača”. Nužquiz nii Yooz takuqui cumplissičha.

²⁹ Žoñinacaqui nekz watcan acha wewczinchiča; ancha zawjchi, tuž cjican:

—¡Aaj! Amqui timplu pajltasača. Nekztan čhjep majquiziqui wilta kjuytasača, jalla nuž cjichamča, čana jaa? ³⁰ Jaziqui persunpacha am cruzquiztan zarakalla. Persunpacha liwriyalla amqui.

³¹ Nižaza nii timplu chawjc jilirinacžtan judío tjaajiñinacžtan parlassičha, Jesusa iñarcan, tuž cjican:

—Yekjapanacžquiz liwriichiča tiiqui. Persunpachazti anaž liwrii atča. ³² Cristužlaj niiqui, Israel nacionž chawjc jilirizlaj niiqui, persunpachaj cruzquiztan apakscu, chjiwžquila. Nekz criyaquič žuchumqui.

Žoñinacaqui Jesusa iñarchičha. Niižtan chica ch'awcta žoñimi iñarchizakazza.

JESUSAQUI TICZICHA

³³ Taypurquiztan tjapa nii yokac zumchi cjissičha, majñakak oracama. ³⁴ Nii ora Jesusaqui tjapa aztan kjawchiča:

—Eloi, Eloi člama sabactani? —Tii takuqui cjiča: “Wejt Yooz, wejt Yooz čkjažtiquiztan wejr ecchamtajo?”

³⁵ Yekjap nekz žejlñinacaqui nii taku nonžcu cjichiča:

—Nonžna. Elías kjawža tiiqui, nii tuquitan Yooz taku parliñi profetaqui.

³⁶ Tsjiiqui ninacžquiztan zajtchiča. Nekztan tsjii esponja cjita kjaz licñiquiz jar vinu licskatchičha. Nekztan quejpžcu tsjii parquiz tsjijpchi Jesusižquiz macjatskatchičha nii jar vinu ch'umznajo. Nekztan nii žoñiqui parti žoñinacžquiz čhiichiča:

—Tjewžla učhumqui. Jaknužukat Eliasac cruzquiztan apaki tjonachani, niž chekžla.

³⁷ Jesusaqui juc'anti kjawchiča. Nužquiz ticziča. ³⁸ Nii oraqui pajk timplu pañu juystokaz chicatquiz wjajrsičha, tsewctan kozzuc. ³⁹ Nii romanž sultatunacž jiliriQUI Jesusiž yujc kjuttan želatča. Tjappacha niž wattanaca cheržcu cjichiča:

—Chekapan Yooz Majchtakalča tii žoñiqui.

⁴⁰ Nižaza tsjii kjažultan maatakanacaqui ažquiztan chekziča. Nii maatakanacaqui tinacatača: María

cjititača, Magdalena wajtchiz žonqui. Nekztan María cjitizakaztača, Josež maa, nižaza Jacobž maa (lajktača Jacoboqui). Nekztan Salomé cjititača. ⁴¹ Nii maatakanacaqui Jesusa apzitača, nižaza yanapchitača, Jesusa Galilea yokaran ojklayan nii ora. Nekztan ninacaqui Jesusižtan chica Jerusalenquin tjonchiča. Nii cruzaž nekziqumi muzpa maatakanaca želatča.

JESUSAQUI TJATZTATACHA

⁴² Nii noojiqui pjijzta tjacz tjuñitača. Jeez tjuñi ispirazakaztača. ⁴³ Nižtiqiztan tjuñiž kattan tsjii José cjita Arimatea wajtchiz žoñiqui walja tjup kuzziz Pilatužquin ojkchiča. Nekztan Jesusiž curpu maychiča. Walja rispitta jiliritača nii Josiqui. Yooz tjapa mantiz timpu tjewznatča. ⁴⁴ Niiž tjontiqiztan, Pilatuqui ispantichiča, tuž cjican:

—¿Kjažt waj ticzi cjesajo?

Nekztan zultatž jiliri kjawziča, nii pewczjapa. ⁴⁵ Nii zultatž jiliriqui kjaaziča:

—Jesalla, ticziča, —cjican.

Nekztan Pilatuqui Jesusiž curpu chjitzjapa permiso tjaačiča José cjita žoñžquiz:

—Nižtaqui niž curpu chjichalla, —cjican.

⁴⁶ Nekztan Josiqui zuma chiw pañu kjaychiča. Jesusiž curpu chjijunžcu nii pañquiz tejlziča. Nekztan tsjii sipulturnquiz majkziča. Nii sipulturaqui pajk mazquiz pjetatača. Nii sipulturž zana tsjii pajk maztan pjucziča. ⁴⁷ Pucultan maatakanacaqui Jesusiž curpu tjatñi cherchiča. Tsjaaqui María Magdalena cjititača. Tsjaac María cjitizakaztača, yekja Josiž maa.

16

JESUSAQUI JACATATCHICHA

¹ Judionacž jeez tjuñi jakatažu María Magdalenatan Jacobž maa Mariatan Salomatan, nii čjepultan maatakanacaqui cusa ulurchiz asiiti kjaychiča, Jesusiž ticzi curpu tjaljinzjapa. ² Ancha wentan ninacaqui sipultura cherzñi ojkchiča tjuñiž tewctanalla. ³ Sipultura ojkan ninacpora parlassiča tuž cjican:

—¿Jequit učumtaqui cjetžinaquejo? ¿Nii pjuczta pajk mazjo?

⁴ Nekztan irantižcu, nii pajk pjuczta mazqui cjetžta cherziča. ⁵ Sipultura luzcu, žew latu kjuyltan tsjii tol chiw zquitchiz tjowa julzi cherchiča. Nužquiz nii maatakanacaqui ancha tsucchiča. ⁶ Nii tjowaqui paljaychiča, tuž cjican:

—Anaž tsuca maataka. Ančhucqui Jesusaž kjurča, nii cruzquiz ch'awcta žoñi. Niiqui jacatatchičha jaziqui. Anača tekzi. Cherznalla. Tii sipulturquiz ana žejlča. ⁷ Jazic ančhucqui oka. Niiž tjaajinta žoñinacžquin mazca. Pedružquizimi zaka mazna. Tuž cjican ančhuc maznaquiča: “Jesusaqui ančucaž tuqui okjayaquiča Galilea cjita yokquin. Nekzi Jesusižtan zalaquiča ančhucqui. Jaknužt tuqitan chižinchipančhaja, jalla nužuča”.

⁸ Nekztanaqui nii maatakanacaqui sipulturžquiztan ulanžcu, zati pariju quejpchiča, tsucaña chjekincan. Tsucaña ana čjulumi čiyi atchiča jecžquizimi.

JESUSAQUI MARIA MAGDALENAQUIZ PARIZICHICHA

⁹ Jesusaqui kjantatilla jacatatžcuqui primiraqui María Magdalenaquiz parizichiča. Tuqitan Jesusaqui naaquiztan pakallaku zajranaca chjatkatchitača. ¹⁰ Naa žonqui Jesusiž mazinacžquin mazni ojkchinča. Ninacaqui llaquita želatča, kaacan. ¹¹ Nekztan mazzinča:

—Jesusaqui jacatatchičha. Wejrqui nii cherchinča, —cjican.

Nii nonžcu nii tjaajinta žoñinacaqui ana criichiča. Inapanka čhiitažoka naychiča.

¹² Wiruñaquei pucultan tjaajinta žoñinacaž wajtquiztan okan, Jesusaqui parizichizakazza, tsjemata cjissi. ¹³ Nekztan quejpžcu, nii pucultanaqui parti tjaajintanacžquiz mazziča. Nii mazta ana zakaz criichiča.

JESUSAQUI WILTA PARIZICHICHA

¹⁴ Wiruñaquei Jesusaqui nii tuncamani tjaajinta žoñinacžquiz parizichiča, čhjeri lulan. Ninacaqui jacatatta maztaqui ana criichiča. Nekztan ninacž ana criiči kuzziz cjen ninacžquiz iwjt'ichiča Jesusaqui. ¹⁵ Nižaza Jesusaqui mantichiča, tuž cjican:

—Jazic ančhucqui okaquiča tjapa kjutni tii muntu intiru. Tjapa žoñinacžquizimi liwriiči taku paljayaquiča. ¹⁶ Jakziltat tii taku criičhaja, jalla niiqui liwriitaž cjequiča; nižaza bautista cjequiča. Jakziltat tii taku ana criičhaj niiqui, ancha castictaž cjequiča. ¹⁷ Yooz taku criichinacaqui tii milajrunaca paaquiča. Wejt tjuuquiz zajranaca chjatkataquiča. Yekja takunaca čiyaquiča. ¹⁸ Zkora tanžcu zkoržquiz ana chjojrictaž cjequiča. Tsji veneno licžcu, ana ticznaquiča. Kjaržtan lanžcu, laa žoñinaca čhjetnaquiča. Nižta paaquiča Yooz taku criiči žoñinacaqui.

JESUSAQUI ARAJPACHA OJKCHICHA

19 Nii taku chiižcu chawjc jilir Jesusaqui arajpacha ojkchiča. Nekzi Yooz žew latuquiz julziča. 20 Nekztanaqui nii tjaajinta žoñinacaqui ulanžcu, tjapa kjutñi Yooz liwriñi taku paljaychiča. Chawjc jiliripanča Jesucristuqui. Jalla niiča ninacžquiz yanapñiqui. Nii Yooz aztan paata milajrunacaqui tuž cjiča: “Tii Yooz takuqui werarapanča”. Nuzupanž cjila. Amén.

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN LUCAS

1-2 Ancha zuma Teófilo, tii cartal amquin cjiyržcuča, Jesucristuž puntuquiztan. Jesucristuž nasta tjuñquiztanpacha jaknužt watčhaja, jalla niiqui ana tjatziča cherchi žoñinacaqui. Nii cherchi žoñinacaqui wejtnacaquiz tjaajinchiča. Nižaza yekja žoñinaczquiz tjaajinchizakazza Jesucristuž puntuquiztan. Nekztan tsjii kjaž žoñinacaqui Jesucristuž puntuquiztan cjiyrchiča niž jaru niž jaru. ³ Nižaza wejrqui zumpacha pewcpewczinča jaknužt Jesucristuž nasta tjuñquiztanpacha watčhaja, jalla nii. Jalla nuž pewcpewczcu wejrqui pinsichinča Jesucristuž puntuquiztan cjiyržjapazakaz niž jaru niž jaru. “Jalla niic waliž cjesača”, cjican pinsichinča wejt kuzquiz. Jaziqui walja zuma Teófilo, amquin tii cartal cjiyržcuča, ⁴ Jesucristuž puntu tjaajintanaca zumpacha zizajo.

JUAN BAUTISTAZ NASTAQUI

⁵ Ima Juan Bautistaž nasan jalla tuž watchiča. Judea yokquin Herodes cjita pajk jiliriqui mantiñitača. Nižaza Zacarías cjita timplu cwitiñi žoñi želatča. Niiqui Abías cjita t'akquiztantača. Niiž tjun cjititača Elisabet. Nii nacaqui Aarón cjita tuquita atchi eppžquiztan tjonñitača. ⁶ Nii pucultan lucutiñ žoñiqui Yooz yujcquiziqui zuma kamañchiztača. Yooz Epiž mantitacama kamñitača. Jalla nuž kaman ana čjul ujmi ninacz quintra tjeežni atasča jecmi. ⁷ Ninacaqui ana zinta majchchiztača. Elisabet cjitiqui ana wira matiñitača. Nii oraqui pucultan lucutiñi chawc chawcwatača.

⁸ Tsjii nooj Zacarías t'akquiztan turnuž tjonatča, Yooz sirwizjapa timpluquiz. Jalla nižtiquiztan Zacariasqui Yooz sirwatča timpluquiz. ⁹ Nii timplu cwitiñinacaqui tsjii žoñi inzinzu tjaazni illžnipantakalča. Nekztan Zacarižquiz illziča. Jalla nuž illztaž cjen Zacariasqui Yooz timpluquiz luzziča, inzinzu tjaazni. ¹⁰ Jalla nii inzinzu tjaazni oraqui tama žoñinacaqui Yoozquin mayizican želatča timplu zancu. ¹¹ Jalla nekztanaqui tsjii Yooz anjilaqui Zacarižquiz parisquichiča timpluquiz. Nii anjilaqui inzinzu altarž žew latuquiz tsijtsiča. ¹² Anjila cheržcu Zacariasqui kuz turwaysi cjissiča, ancha tsucchiča. ¹³ Anjilaqui cjichiča:

—Zacarías, ana am tsuca. Yoozqui amiž mayizitaqui nonziča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui am Elisabet cjiti tjunaquiz lucmajch wawaž majtkataquiča. Jalla nuž majttan am wawaqui Juan cjita tjuuchiz cjequiča. ¹⁴⁻¹⁵ Jalla nii

am majchqui walja pajk jiliriž cjequiča Yooz Ejpž yujc-quiziqui. Jalla nii majttiquiztanaqui, amqui cuntintum cje-quiča, walja chipsnaquiča. Nižaza walja zoñinacami chip-snaquiča, am tjunaž majttiquiztanaqui. Am majchqui vin-umi awarintimi ana licaquiča. Ima maa pjuchquiztan ulnan Yooz Espíritu Santuqui am majch kuzquiz luzaquiča. ¹⁶ Am majchqui walja Israel wajtchiz zoñinaca Yooz Ejpžquin wila sirwizkataquiča. ¹⁷ Nižaza am majchqui ima Jesucristuž ojklayan ojklayaquiča, Yooz taku paljaycan. Cjuñzna. Tuqui timpuqui tsjii Yooz puntu paljayñi profeta želatča, Elías cjita. Yooz Espíritu Santuqui nii Elíasquiz Yooziž tjaata taku paljayskatchiča. Jalla nii tjaata taku paljaychiča Eliasqui, ana ekskcu. Yoozquin tjurt'iñi kuzziztača. Jalla nižtapacha Yooz Espíritu Santuqui am majchquiz Yooziž tjaata taku paljayskataquiča. Niiž paljaytiquiztan ejpžtanami maati-nacžtanami wila zumanskataquiča. Nižaza am majch paljaytiquiztan ana Yooz kuzcama kamñi zoñinacami Yooz kuzcama kamñi cjisnaquiča. Jalla nižtiquiztan Israel wajtchiz zoñinacaqui Yooz Majch tjonz tjuñi tjewznaquiča. Zuma kamcan, ninacaqui tjewznaquiča, Yooz Majch zuma risiwt'isjapa. —Jalla nuž Zacarižquiz paljaychiča nii Yooz anjilaqui.

¹⁸ Nekztan Zacariasqui anjilžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Ultim werara amiž chiitajo? ¿Jaknužt zizasajo? Wejrqui walja chawc zoñtla pero. Wejt maatakami chawc žon zakazza.

¹⁹ Nii anjilaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui Gabriel cjititča. Yooz manta payiñtča. Yoozqui wejr mantižquiča amquiz tii zuma takunaca maznajo. ²⁰ Amqui weriž chiita ana criitiquiztan, upam cjisnaquiča, am maati majzcama. Yooziž pinsita tjuñquiz weriž chiita takuqui cumplisnaquiča. —Jalla nuž chiichiča anjilaqui.

²¹ Zacarías timplu kjuyltan ažka želatča, ulanžquiz oraqui watatča. Jalla nižtiquiztan tjewzñi zoñinacaqui kuzquiz pinsichiča, kjažtiquiztan ana ulanžquejo, jalla nii. Zoñinacaqui zancu muzpa tjewznatča, Zacarías ulanžquizcama. ²² Nekztanaqui Zacariasqui ažktanalla ulanžquichiča. Pero ana jaknužt chii atchiča. Jalla nižtiquiztan nii zawnc žejlñi zoñinacaqui ispantichiča. “Timplu kjuyltan anjilžtan zalzižlani”, jalla nuž cjeyassiča. Upa cjissiž cjen Zacariasqui zoñinacžquiz kjaržtan paljaychiča.

²³ Tsjii kjaž majquiztan Zacariasqui timplu cwitis turnu cumplichiča. Nii tjuñinaca žeržcu, persun kjuya ojkchiča.

²⁴ Wiruñaquí niiz Elisabet cjeti tjunqui ica cjissincha. Nekztan Elisabet tsjii pjijska jiz kjuyaran želatcha. Ana kjuyquiztan kjuya ojklaychincha. Naaquí persun kuzquiz pinsichincha tuž cjican: ²⁵ “Yooz Jiliriqui wejr cjuñzcu, wejtquiz ickatchiicha. Jaziqui žoñinacaquí anaž iya wejr iñarasača”.

JESUCRISTUZ NASTAQUI MAZINTACHA

²⁶ Nekztanaquí sojta jizquiztan Elisabet ickattanaquí, Yoozquí Gabriel cjita anjila cuchanzquichiicha Galilea cjita yokquin, Nazaret cjita wajtquiz. ²⁷ Nii wajtquiz tsjaa tunsill tur želatcha María cjeti. David cjita atchi ejpžquiztan tjoniñtača. Mariiqui José cjita žoñžtan kazzintača zalzjapa. Yoozquí naa Mariaquiz anjila cuchanzquichiicha. ²⁸ Naaquiz tjonžcu, anjilaquí paljaychiicha, tuž cjican:

—Cullacalla, Yooz k'ayamcha amquí. Yooz kjarquizza. Nižaza Yoozquí amtan chicapachača. Yoozquí tjapa maatakžquiztanam amquiz juc'ant wali favoraž paaquíča. —Jalla nuž tsaanchiicha anjilaquí.

²⁹ Anjilž taku nonžcu Mariiqui ispantichincha. Kuzquiz pinst'ichincha, nii tsaantaquí anal intintasacha, cjican.

³⁰ Nekztanaquí anjilaquí naaquiz cjichiicha:

—María, ana tsucaquiz amquí. Yoozquí amquiz wali pajk favora paaquíča. ³¹ Jalla nižtiquiztan amquí icaquíča. Lucmajch wawchizim cjequíča. Nii wawaquí Jesús cjita tjuuchiz cjequíča. ³² Tsjii noojiqui nii am majchquí wali pajk jiliriž cjequíča. Arajpach Yooz Ejpž Majchpanča niiqui. Werar Yooz Ejpquí niiz Majchquiz pajk mantiñi cjiskataquíča, Israel wajtchiz žoñinaczjapa. Am David cjita atchi ejptača tuquita pajk mantiñiqui. Jalla nižta pajk mantiñi cjequíča am majchquí. ³³ Israel wajtchiz žoñinaca wiñayaž mantaquíča. Niiz mantitaquí wiñayaž želaquíča. Anaž tucuzinznasača. —Nuž paljaychiicha anjilaquí.

³⁴ Nekztanaquí Mariiqui anjilžquiz pewczincha, tuž cjican:

—¿Jaknužt tii cjesaya? Wejrquí ana luctaka pajuča.

³⁵ Nii anjilaquí kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz Espíritu Santuquí amquiz tjonznaquíča. Jalla nuž tjonan arajpach Yoozquí niiz aztan tsjirižtakaz weezcaquíča am juntuñ. Nii oraquí Yooz Espíritu Santuquí am t'icznaquíča. Jalla nižtiquiztan nii am maatiqui juc'ant zuma lijitum kamañchiz cjequíča. Yooz Majchpanča niiqui. ³⁶ Nižaza amquiz maznuča tuž, am jamillquiztan Elisabet cjetiqui ickatchitača, chawc žon cjenami. Tuquiqui žoñinacaquí Elisabet puntuquiztan cjiñitača: “Naa žonča ana matiñiqui” cjicanaquí. Jaziqui sojta jizkaz icchinča. ³⁷ Yoozquí čhjulumpankaz paasača. —Jalla nuž chiichiicha anjilaquí.

³⁸ Nekztanaqui Mariiqui cjichinča:

—Wejrqui Yooz Jiliriz mantitacama kamiñ zontča. Yoozqui wejtquizimi amiž chiitacama paaj cjila.

Jalla nuž Mariaž chiitan, anjilaqui ojkcichča.

MARIAZ ELISABETAQUIN OJKTA

³⁹ Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan Mariiqui zati pariju ojkcichča Judea cjita kolta curunacchiz yokquin. ⁴⁰ Jalla nicju Zacarias kjuya luzzinča. Kjuya luzcu Elisabetaquiz tsaanchinča. ⁴¹ Nuž Mariaž tsaanan Elisabeta wawaqui pjuch kjuył cjenpacha kissičha. Nekztanaqui nii oraqui Espiritu Santuqui naa Elisabetaquiz luzzičha nižaza chikatchičha. ⁴² Jalla nekztan naaqui alto tawkžtan Mariaquiz paljaychinča, tuž cjican:

—Yoozqui amquiz tjapa maatakžquiztanami wali pajk favora paachičha. Nižaza nii am majchqui walja honorchiz cjesaž cjila. ⁴³ ¿Kjažtiquiztan taa arajpach Jiliriz maaqui wejtquin tjonžquejo? Wejrqui inakaztča. Anal waquisučha. ⁴⁴ Amiž tsaanta taku nonžcu, wejt wawaqui pjuchquiz ancha cuntintu kis kissičha. ⁴⁵ Yooziž apayžquita taku criichamča, nii Yooziž chiita takucama cumplisnaquičha, jalla nii criichamča. Jalla nižtiquiztan zuma cuntintum cjequičha. Nuž cjichinča Elisabetqui.

⁴⁶ Nekztanaqui Mariiqui chiichinča, tuž cjican:

“Wejt Yooz Jiliriz honoral waytačha. ⁴⁷ Wejt Liwriñi Yooziž cjen, wejt kuzmi ančaž chipčha. ⁴⁸⁻⁴⁹ Wejrqui inakaztča. Yooz mantitacama kamiñ zontča. Yoozqui wejtquiz cjuñzquichičha. Jaziqui walja azziz Yooz Ejpqui wejtquiz t'iczičha. Jalla nuž wejtquiz pajk obra paachičha. Tekztan nawjcchuc tjapa žoñinacaqui wejt puntuquiztan parlaquičha: ‘Yoozqui naaquiz zuma favora paachičha’, cjican. Werar Yoozqui jecžquiztanami juc'anti zumapankazza. ⁵⁰ Yoozqui tjapa nižquin rispitiñi žoñinacžquiz okzñipančha, watay wata okzñipančha. ⁵¹ Yoozza walja pajk obranaca paañiqui. Mit kuzziz žoñinacaž pinsitanaca inakaz cjissa. ⁵² Walja azziz jilirinaca jwessa ninacž puestuquiztan. Antiz humilde kuzziz žoñinaca honorchiz cjiskatčha. ⁵³ Nižaza jakziltat ana cusasanacchiz t'akjiri žejlčhaja, jalla nii t'akjirinacžquiz walja cusasanaca tjaaquičha Yoozqui. Antiz ricachunzcazti laachi kjarquiz ana čjulchiz quejpkataquičha. ⁵⁴⁻⁵⁵ Nižaza Yoozqui učhum tuquita atchi ejpnacžquizimi, Abrahamžquizimi, Abrahamž majchmaatinacžquizimi, jalla ninacžquizimi taku tjaačičha, ninaca tirapan okznajo. Jalla nuž okžcu

Yoozqui walja yanapcha Israel wajtchiz Yooz sirwiñi
 žoñinacžquin, ninaca ana tjatsñiicha”.

Jalla nuž chiichinča Mariiqui.

⁵⁶ Tsji čhjep jiiz Mariiqui Elisabetatan kamchinča. Nekz-
 tan quejpchinča naaža persun kjuya.

JUAN BAUTISTAZ NASTA

⁵⁷ Naa Elisabeta majtz tjuñiqui irantižquichiča. Nekztan
 lucmajch wawa majtchinča. ⁵⁸ Jalla nuž cjen, Yoozqui Elis-
 abetaquiz ancha zuma favora paachiča. Jalla nii quintu
 zizcuqui, Elisabeta wisinunacami jamillanacami naaquin
 tjonžñi ojkchiča. Nekztan ninacaž tjonžtan, Elisabetaqui
 ancha cuntintutakalča. Ninacami cuntintuzakaztača.
⁵⁹ Jalla nekztan quinsakal tjuñquiztan Zacariastan Elisa-
 betatan timplu ojkchiča wawa chimpus cuztrumpi paakatz-
 japa. Nii cuztrumpi paatan ejpž tjuužtan tjuuzkatz pecatča,
 Zacarías cjican. ⁶⁰ Wawž maaqui cjichinča:

—Anaž. Tii wejt maatiqui Juan cjita tjuuchizpanž cje-
 quiča.

⁶¹ Partinacazti pewcziča:

—¿Kjažtiquiztan nižta tjuuskatz pecjo? Am jamillanacquiz-
 tan anaž nižta tjuuqui žejlča.

⁶² Jalla nekztanaqui wawž ejpžquiz kjaržtan pewcziča,
 čjul tjuuchizim pecas, jalla nii. ⁶³ Ejpqui tsjii maychiča,
 tjuu cjiirzjapa. Nekztanaqui cjiirchiča, tuž cjican: “Wejt
 maatiqui Juan cjitaž cjequiča”. Nekztanaqui tjappacha is-
 pantichiča nii puntuquiztan. ⁶⁴ Nii orapacha Zacariasqui
 wilta chiiñi cjissiča. Jalla nuž wilta chii atcan, Yooz hon-
 ora paljaychiča. ⁶⁵ Jalla nuž cjen wisinunacami ispan-
 tichi quirchiča. Tjapa kjutñi nii Judea yokaran nii quintu
 ojkchiča. ⁶⁶ Tjappacha nii quintu zizñi žoñinacaqui kuzquiz
 pinsichiča: “¿Tii uzaqui čhjulut cjisnaquejo?” cjican. Yooz
 kjarquizpantača nii wawaqui.

⁶⁷ Nekztanaqui Yooz Espíritu Santuqui Zacarižquiz chi-
 ikatchiča. Jalla nižtiquiztan Zacariasqui Yooziž tjaata taku-
 cama paljaychiča, tuž cjican:

⁶⁸ “Yooz Jiliri honorchiz cjilalla. Niiča Israel žoñinacž
 Yoozqui. Učhum Yoozqui niž mantitacama
 kamñi žoñinacžquin cjuñziča. Jaziqi liwriita
 cjequiča učhumqui. ⁶⁹ Yoozqui walja azziz Liwriiñi
 cuchanžquichiča, učhumnacaquiz. Davidž majch
 maatinacžquiztanpacha majttača nii Liwriiñiqui.
 David cjitaqui Yooz mantitacama kamñitača. ⁷⁰ Tuqui
 timpuquiztanpacha jalla nužupan Yoozqui taku
 tjaachiča. Yooz taku paljayñi žoñinacaqui niž jaru
 niž jaru nii Yooziž tjaata taku mazmazziča. ⁷¹ Nii

maztaqui tužutača: ‘Liwriitačhumž cjequiča, učum quintra žoñinacžquiztanami, učum chjaawjkatñi žoñinacžquiztanami’. ⁷² Yooz Ejpqui učum tuquita atchi ejpnacžquiz taku tjaachiča, tuž cjican: ‘Wejrqui ančhucaquiz tira okzničha. Weriž zuma tjaata taku anal tjatsnača’. ⁷³ Nižaza Yooz Ejpqui učum tuquita Abraham ejpžquiz taku juramintužtan tjaachiča, nijapami učumjapami. ⁷⁴ Učum quintra žoñinacžquiztanami liwriitanaqui, učumqui ana ekscu Yoozquin sirwasača. ⁷⁵ Nižaza učumqui Yooz kuzcamakaz zuma lijituma kamaquiča. Jalla nuž kamcan učumqui Yooz sirwaquiča ticzcama”. ⁷⁶⁻⁷⁷ Nižaza Zacariasqui tira paljaychiča, tuž cjican: “Juan, wejt maati, amqui Jesús Jilirž tjonz tuqui ojklayaquiča, Israel žoñinaca nii zuma tjewznajo. Amqui jaknužt žoñinacž ujnacami pertunta cjechaja, jalla nii intintiskataquiča. Žoñinacž ujnaca pertunta cjen, liwriitaž cjequiča. Jalla nuž intintiskattiquiztanaqui profeta cjitam cjequiča amqui, arajpach Yooziž tjaata taku paljayni profeta. ⁷⁸ Yoozqui učum ancha okzñiž cjen učum liwriyaquiča. Tsewctanpacha tsjii Liwriiñi cuchanžquichiča, učum kuzquiz tjuñižtakaz kjanajo. Jalla nižtiquiztan ew timpužtakaz cjequiča. ⁷⁹ Jalla nii Liwriiñiqui zuma kjanacamapanž Yooz zuma kamañ jicz tjeeznaquiča, zumchiquiztakaz kamñi žoñinacžquizimi, ticzquiztan eksñi žoñinacžquizimi. Nižaza nii Liwriiñiqui učum zuma irpaquiča, Yooz Ejpžtanami učumtanami zumanznajo”.

Jalla nuž cjichiča Zacariasqui.

⁸⁰ Nekztanaqui nii Juan cjita uzaqui pajkchiča. Zapuru juc'anti Yoozquin tjurt'iñi kuzziztača. Jalla nekztanaqui tsjii ch'ekti yokquin ojklayatča, Israel wajtchiz žoñinacžquiz niž obra tjeezcama.

2

JESUCRISTUZ NASTA

¹ Jalla nii timpuquiz tsjii walja chawc jiliri želatča, Augusto cjita. Nii chawc jiliri qui mantichiča, tuž cjican:

—Tjappacha žoñinacaqui tjuu apuntiskataquiča.

² Nii timpuquiz Cirenio cjita jiliri želatča, Siria yokchiz žoñinaca mantiñi. Jalla nii timpuquiz primir censuqui watchiča. ³ Nekztanaqui tjapa žoñinacaqui persun watja ojkspantača, persun tjuu apuntiskati. ⁴ Jalla nuž cjen José

cjita žoñiqui Galilea cjita provinsiquiztan, Nazaret cjita wajtquiztan ulanžquichiča. Judea cjita provinsiquin, Belén cjita wajtquin ojkchiča. Jalla nicju David cjita tuquita atchi ejpqui nassitača. Davidž majchmaatquiztan tjonñitača Josequi. ⁵ Jalla nuž cjen nicju ojkchiča, tjuu apuntiskati. Mariá cjiti turatan zalzjapa kazzitača Josequi. Nii oraqui naa Mariiqui Espíritu Santuž t'icžtatača. Juztan Mariatan pucultan ojkchiča, tjuu apuntiskati. ⁶ Belén wajtquin iran-tižcu, Mariá majts oraqui tjonchiča. ⁷ Jalla nicju Mariiqui primir wawa majtchinča, Belén wajtquiz, animalž tjajz kjuyquiz. Wawaqui pañ awallžtan capžtatača. Jalla nuž capžcu animalž tjajz kjuyquiz t'apžtatača. Anaž iya alujamintu wajtchucatača.

AWATIRINACAQUI JESUSIZQUIZ RISPITI TJONCHICHA

⁸ Belén wajt žcatiran uuzi itzñi awatirinaca želatča. Awatirinacaqui pakara uuzi itzñitača pamparanpacha. ⁹ Jalla nuž želan tiripintit Yooz anjilaqui jeczquichiča. Tsewctan ninacž kjutñi walja kjanžquichiča. Nuž cheržcu ninacaqui ancha tsucchiča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui cjichiča:

—Ana tsuca ančhucqui. Zuma quintul zjijcžcuča. Tsjii Liwriiñiqui tjapa žoñinacžtajapa cuchanžquitača. Jalla niiz cjen žoñinacaqui zuma cuntintuž cjequiča. ¹¹ Tii zeziqui Davidž wajtquiziqui tsjii wawa majttača. Jalla niiqui Jesucristo Yoozza, ančhuc Liwriiñi. ¹² Ančhucqui nii wawa wachaquiča pañ awallžtan capžta; nižaza animalž tjajz kjuyquiz t'apžta wachaquiča. Jalla nuž wažtaž cjen siñala cuntažtakaz cjequiča. Jalla nuž cjenaqui ančhucqui zizaquiča, chekapan wereraž chiitkalala, niiqui. —Nuž cjichiča anjilaqui.

¹³ Jalla nekztan anjilžtan chica tama Yooz anjilanacaqui tsewctan jeczquichizakazza. Yooz anjilanacaqui Yooz honora waytichiča, tuž cjican:

¹⁴ —Tsewcta arajpach Yooz honorchiz cjilalla. Nižaza tii yokquiziqui Yooz okžta žoñinaca zuma cuntintu kuzziz cjilalla.

¹⁵ Jalla nuž chiižcu, Yooz anjilanacaqui tsewc arajpacha quejpchiča. Nekztan nii awatirinacaqui porapat parlas-siča, tuž cjican:

—Anjilaž maztaqui arajpach Yoozquiztan tjonchikalala. Tsjii Liwriiñi majttakalala. Jalla nii cheriž Belén watjaž ojk-lalla.

¹⁶ Jalla nekztanaqui awatirinacaqui zati pariiju ojkchiča. Belén wajtquin animalž tjajz kjuyquiz luzziča. Nekzpacha awatirinacaqui zalchiča Mariatan Juztan wawa t'apzi.

17 Ninacžtan zalžcu tjappacha Yooz anjilaž chiitanaca nii wawž puntuquiztan quint'ichiča. 18 Awatirinacaž nuž maztiquiztan, tjappacha nonžni žoñinacaqui isphantichiča. 19 Mariizti persun kuzquiz nii mazta chjojchinča. Nii mazta puntuquiz pinsican walja pinsamintu aptazzinča. 20 Awatirinacaqui uuzi ichi quejpchiča. Nižaza Yooz honora paljaychiča, tuž cjican:

—Yoozza chekanaqui. Ancha waliča učumž nonžtanaca, učumž chertanacami. Yooz anjilaž chiitacama nižtapacha cherchinčhumla. —Jalla nuž cjican Yooz honora waytissiča awatirinacaqui.

JESUSAQUI TIMPLUQUIN CHJICHTACHA

21 Majtiquiztan quinsakal tjuñquiziqui jalla nekžtan nii wawžquiz chimpuz cuztrumpi paachiča. Ima Mariaž ican, Yooz anjilaqui Mariaquiz chiichiča, “Jesús cjita cjequicha amiž primir majtta wawaqui”. Jalla nižtiquiztan nii anjilaž chiita tjuužtan tjuuzkatchiča.

22 Tuquitanpacha tsjii taku mantichiča Moisesqui, tuž cjican: “Majžcu ima pusi tunc tjuñiž cjen, maatakanacaqui Yooz sirwiz cuzturumpinaca ana payi atasacha. Pusi tunc tjuñiž tjonan, timpluquiz tsjii cuztrumpi paazpanča. Jalla nekžtanaqui wilta Yooz sirwiz cuztrumpiž paasacha”. Jalla nižtiquiztan majtta tjuñquiztan pusi tunc tjuñi pjojkan Juztan Mariatan ninacž wawa chjitchiča Jerusalén cjita watja. Jalla nicju timpluquin ojkchiča wawa Yoozquin cumpjii. 23 Tsjii Yooz liiqui tuž cjichiča, “Primir lucmajch wawa majžcu, Yoozquin cumpjitaž cjequicha Yooz sirwajo”. Nuž Yooz lii ut'aysiž cjen lii jaru cumplichiča. 24 Yooz mantita lii jaru nii lucutiñiqui ojkchiča. Yooz liiqui zakaz cjiča: “Tsjii pariza paluma uz tsjii pariza wežla palomažtakaz Yoozquin tjaaspanča”. Jaziqui nužupan Yoozquin tjaachiča.

25 Nii timpuqui Jerusalenquiz tsjii Simeón cjita žoñi želatča. Nii žoñiqui Yooz kuzcama kamñitača; Yooz lii jaru kamñitača. Nižaza Israel wajtchiz žoñinacž Liwriiñi tjewziča. Simeonqui Espíritu Santuž irpita žoñipantača. 26 Espíritu Santuqui Simeonžquiz taku tjaachiča, tuž cjican: “Ima ticžcan, amqui Yooz cuchanžquita Liwriiñi Jiliri cheraquiča”. 27 Jalla nuž taku tjaatiquiztanaqui Espíritu Santuqui Simeón irpichiča timplu kjutñi. Nii oraqui Jesusiž maa ejpqui nii timpluquin chjitchiča. Nekziqui Jesusižquiz mantita lii jaru cumplichiča. 28 Jesusa cjita wawa cheržcu, Simeonqui kjaržtan kaaziča. Jalla nuž kaažcu, Yooz honorchiz cjejajo, tuž cjichiča:

29 —Yooz Tata, wejrqui amiž mantitacama kamiñ žoñtča. Tuquiqui wejtquiz taku tjaachamča.

Anziqui amiž chiita taku cumplichamča. Jaziqui tižtiquiztanaqui cuntintul ticznasača. ³⁰Jaziqui wejt persun čhjujčžtan tii amiž cuchanžquita Liwriiñi cherchinča. ³¹Tjappacha tii muntuquiz žejlñi žoñinacžtajapa tii Liwriiñi cuchanžquichamča. ³²Tii Liwriiñiž cjen, Israel žoñinacžquizimi parti žoñinacžquizimi Yooz kamañ jicz tjeežtaž cjequiča, liwriita cjejajo. Nižaza tii Liwriiñiž cjen, Israel wajtchiz žoñinacaqui zuma honorchiz cjisnaquiča. —Jalla nuž chiichiča Simeonaqui.

³³Simeonž chiitiquiztan Jesusiž maa ejpqui ninacž kuzquiz ispantichiča. ³⁴Nekztanaqui Simeonaqui ninacžta Yoozquin mayizichiča walikaz cjejajo. Nižaza Jesusiž maaquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Werarapančhay, tii wawaž cjen walja Israel wajtchiz žoñinaca liwriitapanž cjequiča. Nižaza tii wawaž cjen yekjapa Israel wajtchiz žoñinacžti ujquin tjojtznaquiča. Tiiqui walja chawc jiliripanž cjequiča. Pero walja žoñinacaqui nii anaž rispitaquiča, Yooziž cuchanžquita cjenami. ³⁵Tii wawaž cjen žoñinacž kuzquiz pinsitanacaqui pajtaž cjequiča. Nižaza María, amqui tii wawaž cjen ancha llaquitam cjequiča. —Jalla nuž mazziča Simeonaqui.

³⁶⁻³⁷Nii oraqui tsjaa Ana cjiti žon želatča, timpluquiz zakaz. Naatača Yooz taku paljajiñ profetqui. Jalla naaqui Fanuelž majttača, Aser cjita t'akquiztan. Pakallawk wata zalztiquiztan, naaža lucuqui ticziča. Anziqui walja chawc žontača. Quinsakalc tunca pusin watchiztača naa žewqui; timpluquiztan anapan ulniñtača. Ayunascan Yoozquin mayizican, Yooz Ejpžquin sirwiñtača majiñami weenami. ³⁸Jesús cjita wawa timpluquiz želan, nii orapacha Ana cjiti žonqui nii wawžtan zalchinča. Nuž zalžcu Yoozquin sparaquiž cjichinča. Nekztan nii wawž puntu paljaji kalltichinča Jerusalén watja liwriiz tjuñi tjewžñinacžquiz.

JESUSAQUI PAJKCHICHA

³⁹Tjapa Yooz mantita lii cumplizcuqui Jesusiž maa ejpqui Galilea yokquin quejpchiča. Niiž persun watja Nazaret cjita quejpchiča. ⁴⁰Jalla nii wajtquinaqui nii uzaqui pajkchiča. Tsjan tjupi y nižaza tsjan čhjultaki zizñi cjissiča. Yooz Ejpqui nii walja cwitichiča, nižaza yanapchiča.

⁴¹Zapa wata niiž maa ejpqui Jerusalenquin ojkchiča, pascua pijjsta payi. ⁴²Jesusaqui tuncapan wajtchiz cjen, niiž jamillžtan Jerusalenquin ojkchiča pascua pijjsta cuztrumpi payi. ⁴³Jalla nekztan pijjsta žeržcuqui, quejpchiča ninacaqui. Jesús uzasti Jerusalén wajtquiz eclichiča. Niiž maa ejp ana ecliñi naychiča. ⁴⁴Niiž maa ejpqui pin-satča, “Niiž mazinacžtanž caa”, cjican. Jalla nuž cjen niiž

maa ejpqui ojkcichiča tsjii nooj intiru. Pero tjuñi kattan, Jesusa kjurchiča jamillanaczquin nižaza ocjalž maziran. ⁴⁵ Maa ejpqui Jesusa ana wači atchiča. Jalla nekztanaqui Jerusalén watja quejpchiča, jalla nicju kjurzjapa.

⁴⁶ Tsjii čhjep majquiztan, maa ejpqui Jesús watchiča timplu kjuyla. Timpluquiz Israel lii tjaajiñi maestrunacztan želatča. Maestrunacz takunaca nonznatča. Y nižaza maestrunaczquiz pewcznatča Jesusaqui. ⁴⁷ Nii uzaž paljajta taku nonžcu tjapa žoñinacaqui ispantichiča, nii uzaž nuž čhjulumi zizñiž chiyān. ⁴⁸ Jalla nekztanaqui nuž žejlñi cheržcu, ispantichi cjišiči maa ejpmi. Nekztanaqui niž maaqui čhižinčinča:

—Aay, tii wejt uza jay. ¿Kjažtiquiztan am nižta eclichamta? Am ancha llaquita kjurchinča wejrnacqui. —Jalla nuž maaqui nižquiz čhižinčinča.

⁴⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui maaquiz kjaaziča, tuž cijan:

—¿Wejr tjapa kjutñi kjurchamkaya? Wejt persun Ejpž kjuyquiz žejlstanpantača wejtlaqui. ¿Jalla nii ana zizzat amya?

⁵⁰ Jalla nuž chiyān niž maa ejpqui ana intintazziča.

⁵¹ Nekztanaqui Jesusaqui maa ejpžtan Nazaret cjita watja ojkcichiča. Nicju irantižcu maa epiž mantitanaca cazñipanikaztača. Maaqui jalla niž nuž wattanacquiztan kuzquiz chjojchinča. ⁵² Jalla nekztan Jesusaqui tsjan pajkchiča. Nižaza tsjan zizñi pinsamintuchiztača. Yooz Ejpmi žoñinacami niž cjen cuntintutača.

3

JUAN BAUTISTAQUI YOOZ TAKU PALJAYCHICHA

¹ Zacarías Juan cjita majchqui Yooz taku paljayi kallantichiča. Jalla nii timpuquiz tii jilirinaca želatča. Tsjiiqui Tiberio cjitatača, juc'ant chawc jiliritāča niiqui. Tunca pjijskan wata jiliri cijan mantichiča. Nižaza tira mantiñipantača. Tsjiizuñqui Poncio Pilato cjitatača. Niiqui mantichiča Judea cjita yokquin. Tsjiizuñqui Herodes cjitatača. Niiqui Galilea yokquin chawc jiliritāča. Niž lajkqui Felipe cjitatača. Nii Felipiqui Iturea cjita yoka, Traconite cjita yoka, jalla nii pizc yokquin mantiñitača. Tsjiizuñqui Lisanas cjitatača. Niiqui Abilinia cjita yokquin mantiñitača. Nii timpuqui ninacatača pajk jilirinacaqui. ² Nižaza nii timpuqui Anastan Caifastan timplu chawc jilirinacatača. Nii timpuqui Juanqui želatča tsjii ch'ekti yokquin. Jalla nuž želan Yoozqui Juanžquiz takunaca paljayichiča. ³ Nekztan Juanqui tjapa kjutñi Jordān puj yokaran ojklayichiča. Nicju žoñinaczquiz paljayichiča, tuž cijan:

—Ančhucqui kuznacaž campiya; Yoozquin kuzziz cjisna. Nekztan ančuca ujnaca pertunta cjequiča. Jalla nekztanaqui bautistaž cjesača. —Jalla nuž paljaychiča Juanqui.

⁴ Tuquita tsjii Isaías cjita Yooz taku paljayni profeta želatča. Niž cjirta takucama watchiča. Jalla tuž cjican, cjiirchiča:

“Ch'ekti yokquin tsjii žoñiqui altu tawkžtan paljayžcaquiča, tuž cjican: ‘Tsjii chawc jiliriž tjonaquiča. Jaziqui zuma kamañ jicz tjaczna. Tsjii zuma jicztakaz ančuca kuznaca zumpacha tjaczna, y nižaza zuma lijitumapanž cjee. ⁵ K'awanaca liwj tjattjatzna. Curunacami lumanacami zumpachaž wjajržna, nii jicz zuma zok'o okajo. Nižaza nii t'ojonacaqui zumpacha kujjzcatzna. Jalla nuž zuma kamañ jicz tjacznaquiča. ⁶ Nii chawc jiliriž tjontan, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacami Yooz Epiž cuchanžquita Liwriiñiž cheraquiča’ ”.

Jalla nuž cjican cjiirchiča nii Isaías cjita žoñiqui.

JUAN BAUTISTAQUI ŽOÑINACŽQUIZ CHIIZINCHICHA

⁷ Nekztanaqui žoñinacaqui tjapa watjanacquiztan ulanžquichiča, Juanž bautista cjisjapa. Juanqui nii žoñinacžquiz cjichiča:

—Zkora irata incallni žoñinaca. Yooz Ejpqui ujchiz žoñinaca wajillaž casticaquiča. ¿Ject ančucaquiz nii mazzejo? ¿Nii casticu atipzjapa wejtquinž tjonya? ⁸ Kuz campiichinčuczlej niiqui, zumapankaz kamaquiča, ančuca campita kuz kjana tjeezjapa. Ančhucqui anaž mit kuzziz porapat chiyasaquiča, tuž cjican: “Wejrnacqui Abrahamž majchmaatinacžquiztanpacha tjoniča. Yoozqui anaž wejrnaca casticasača”. Jalla nižta ana chiichiiz waquisiča ančhucqui. Yoozqui tii maznacquiztan Abrahamž majchmaatinaca paasača. ⁹ Ančhucqui tsjii frut muntiztakazza. Ana zuma fruta pookni muntiqui k'aachtaž cjequiča jir ahtan. Jalla nuž k'aachtiquiztanaqui, ujtaž cjequiča. Jalla nižta irataž ančucaquiz wataquiča. Ana zuma kamañchiz žoñinaca castictaž cjequiča. —Nuž cjican paljaychiča Juanqui.

¹⁰ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Juanžquiz pewcziča:

—¿Jaziqui čhjulut paaqui wejrnacjo?

¹¹ Nekztanaqui Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jequit pizc almillichiz cjechaj niiqui, tsjii almillaqui ana almillichiz žoñžquin tjaasača. Tsjii wacchi čhjerchiz žoñiqui tsjii ana čhjerchiz žoñžquin niž čhjeri tojnaquiča. —Nuž cjichiča Juanqui.

12 Jalla nekztanaqui tsjii impuesto cobriñi žoñinacaqui Juanžquin tjončiča, bautista cjisjapa. Nekztanaqui Juanžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi, ¿wejrnacqui čhjulut paaquiya?

13 Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Lii jaruž cobraquiča. Anaž juc'anti cobraquiča ančhucqui.

14 Nižaza tsjii zultatunacaqui Juanžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Wejrnaczi čhjulut paaquiya?

Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui žoñžquiztan anaž čhjulumi kjañasača. Nižaza anaž fuerzijasacha. Nižaza žoñžquizimi ana inapankaz tjojtNASAča, tsjii cusasa packatzjapami. Nižaza ančhuc persun suelduchiz cuntintupanž cjee. —Jalla nuž cjican kaaziča Juanqui.

15 Tjapa žoñinacaqui Yooziž cuchanžquita Cristuž tjonz ancha tjewznatča. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui kuznacquiz pinsichiča: “Juanqui Cristužlani” cjican. 16 Pero Juanqui tjappacha nii žoñinacžquiz cjichiča:

—Nonžna. Wejrqui kjaztankał bautisuča. Tsjizuñ wejt wirquin tjonča. Jalla niiqui Espiritu Santužtanami arajpach ujtžtanami bautisaquiča. Jalla niiča wejtquiztan tsjan juc'ant poderchizqui. Anal niž čhjata chjojkzinimi atasača, nižquiz atintisjapa. Inakaztča wejrqui.

17 Juanqui tira paljaychiča, tuž cjican:

—Ančhucqui trigo zkalažtakazza. Nii tjoñi jiliriqui trigonaca kjojaquiča. Nekztan itsanacami zuma trigumi pjalznaquiča. Nii zuma triguqui ricujtaž cjequiča. Niiž persun kjuyquin majcžtaž cjequiča. Nii itsanacazti liwj ujtžtaž cjequiča, ana tjesni ujquiz. Jalla nižta irataž ančhucacquiz wataquiča.

18 Jalla nuž žoñinacžquiz chiižinchiča Juanqui. Nižaza yekja chiižintanacami paljaychiča, zuma Yooz taku paljaycan. 19 Nižaza wiruñaquí Juanqui Herodes cjita jiliržquiz iwjt'ichizakazza. Herodes cjita jiliriqui niž jilž tjunatan zalsiča. Felipe cjitatača niž jilaqui. Nižaza Herodesqui iya anawalinaca paachitakalča. Nekztan Juanqui Herodesquiz iwjt'ichiča tjapa niž anawali paatiquiztan. 20 Herodeszti ana nonziča. Juc'anti anawalinaca paachiča, Juan carsilquiz chawjczcama.

JESUCRISTUZ BAUTISTA

21 Juanqui ima carsilquiz chawcta želan, walja žoñinaca bautissiča. Nižaza Jesusa bautissizakazza. Jesusaqui

bautista cjiscu Yooz Ejpžquin mayizatčha. Nii orapacha arajpacha cjetzičha. ²² Yooz Espiritu Santuqui tsjii palumažtakaz chjijwžquichičha Jesusiž juntuñ. Nižaza arajpachquiztan tsjii altu jora paljayžquiñi nonzičha. Nii joraqui tuž cjian chižquichičha:

—Amčha wejt ultim k'ayi Maatimqui. Amiž cjen anchal cuntintutčha wejrtqui.

JESUCRISTUZ TUQUITA ATCHI EJPNACACHA TINACAQUI

²³ Jesusaqui nii oraqui quinsatunc watchiztačha. Jalla nekztanaqui niiž Yooz Epiž tjaata trabajo kallantichičha. Jesusiž tuquita atchi ejpnacaqui tinacačha. Primero Josež maati cjitažtakaztačha. Josequi Eliž majchtačha. ²⁴ Eliqui Matatž majchtačha. Matatqui Leviž majchtačha. Leviqui Melquiž majchtačha. Melquiqui Janaž majchtačha. Janaqui Josež majchtačha. ²⁵ Josequi Matatías majchtačha. Matatiasqui Amós majchtačha. Amosqui Nahumž majchtačha. Nahumqui Esliž majchtačha. Esliqui Nagaiž majchtačha. ²⁶ Nagaiqui Maatž majchtačha. Maatqui Matatías majchtačha. Matatiasqui Semeiž majchtačha. Semeiqui Josež majchtačha. Josequi Judaž majchtačha. ²⁷ Judaqui Joanaž majchtačha. Joanaqui Resaž majchtačha. Resaqui Zorobabelž majchtačha. Zorobabelqui Salatielž majchtačha. Salatielqui Neriž majchtačha. ²⁸ Neriqui Melquiž majchtačha. Melquiqui Adiž majchtačha. Adiqui Cosamž majchtačha. Cosamqui Elmodamž majchtačha. Elmodamqui Erž majchtačha. ²⁹ Erqui Josuež majchtačha. Josuequi Eliezerž majchtačha. Eliezerqui Jorimž majchtačha. Jorimqui Matatž majchtačha. ³⁰ Matatqui Leviž majchtačha. Leviqui Simeonž majchtačha. Simeonqui Judaž majchtačha. Judaqui Josež majchtačha. Josequi Jonanž majchtačha. Jonanqui Eliaquimž majchtačha. ³¹ Eliaquimqui Meleaž majchtačha. Meleaqui Mainanž majchtačha. Mainanqui Matataž majchtačha. Matataqui Natanž majchtačha. ³² Natanqui Davidž majchtačha. Davidqui Isaiž majchtačha. Isaiqui Obedž majchtačha. Obedqui Booz majchtačha. Boozqui Salmonž majchtačha. Salmonqui Naasonž majchtačha. ³³ Naasonqui Aminadabž majchtačha. Aminadabqui Aramž majchtačha. Aramqui Esromž majchtačha. Esromqui Fares majchtačha. Faresqui Judaž majchtačha. ³⁴ Judaqui Jacobž majchtačha. Jacobqui Isaacž majchtačha. Isaacqui Abrahamž majchtačha. Abrahamqui Tarež majchtačha. Tarequi Nacorž majchtačha. ³⁵ Nacorqui Serugž majchtačha. Serugqui Ragauž majchtačha. Ragauqui Pelegž majchtačha. Pelegqui Heberž majchtačha. Heberqui Salaz majchtačha. ³⁶ Salauqui Cainanž majchtačha. Cainanqui Arfaxadž majchtačha. Arfaxadqui

Semž majchtača. Semqui Noež majchtača. Noequi Lamecž majchtača. ³⁷ Lamecqui Matusalenž majchtača. Matusalenqui Enocž majchtača. Enocqui Jaredž majchtača. Jaredqui Mahalaleelž majchtača. Mahalaleelqui Cainanž majchtača. ³⁸ Cainanqui Enós majchtača. Enosqui Staž majchtača. Setqui Adanz majchtača. Adanqui Yooziž paatiquiztan Yooz maatitača.

4

SATANAS CJITA DIABLUQUI JESUSA UJQUIZ TJOJTSKATZ-JAPA PECATČHA

¹ Jesusiž kuztan Yooz Espíritu Santuž kuztan tsjii kuzziztača. Jalla nuž cjen Jesusaž Jordán cjita pujquiztan okan, Espíritu Santuqui Jesusa chjitchičha ch'ekti yokquin. ² Jalla nii ch'ekti yokquin žejlchiča pusi tunc tjuñi. Jalla nuž želanaqui nii Satanás cjita diabluqui Jesusa ujquiz tjojtskatz-japa pecatča. Jalla nii pusi tunc tjuñi Jesusaqui ana čhjeri lujlchiča. Jalla nižtiquiztan pusi tunc tjuñiquiztan ana lujlchiž cjen čhjeri eecskatchičha. ³ Jalla nekztanaqui nii diabluqui cjichiča:

—Ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, amqui tii mazquiztan t'anta tuckatalla. —Nuž diabluqui chiichiča.

⁴ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Zoñinacaqui anaž čhjeržtan alaja žetasača. Yooz takučha chekanaqui, jalla niičha ultim čhjerižtakazqui, Yooztan wiñaya žetzjapaqui”.

⁵ Jalla nekztanaqui nii diabluqui Jesusa chjitchičha tsjii pajk cur puntiquin. Jalla nicju tjapa tii muntuquiz žejlñi yokanaca tjeeziča tsjii ratukaz. ⁶⁻⁷ Nekztanaqui diabluqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt yujcquiz quillsnaquiž niiqui, nižaza wejr rispi-taquiž niiqui, tjapa tii yokquiz žejlñinaca amquiz tjaataž cjequiča. Wejrqui tjapa tii yokanaca tjaača, am mantisjapa. Tii yokquiz žejlñinaca amtaž cjequiča tjappacha. Tii tjappacha wejtquiz tjaatatača. Jaziqi wejrqui jakzilitižquiz tjaaz pecučhaja, jalla nižquin tjaasača. —Jalla nuž cjichiča diabluqui.

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka. Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Ultim arajpach Yoozquinkaz rispita. Nižaza nii alaja sirwa. Niikazza Yooz Jiliriča”, nuž cjican cjirtača.

⁹⁻¹¹ Nekztanaqui nii diabluqui Jesusa chjitchičha Jerusalén cjita watja. Nicju timplu pjurniquin chjitchičha. Nekztan cjichiča:

—Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Yooz Ejpqui niž anjilanaca mantaquiča, am cwitisjapa. Ninacz kjaržtan am cwitaquiča, ana am kjojcha čhjojritžta cjejajo čhjul mazquiztanami”. Nuž cjirtača. Jaziqum ultim Yooz Maatimžlaj niqum, tsewctan kossuc tii yokquiz layžcalla.

¹² Nekztanaqum Jesusaqum kjaaziča, tuž cjican:

—Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Žoñiqum ultim arajpach Yooz ana inakaz nuž yanznaquiča”.

¹³ Jalla nekztanaqum diablum ana čhjuluy iyas pinsiñi cjičiča, Jesusa ujquiz tjojtskatzjapaqum. Nekztanaqum tsjii kjažtapacha nižquiztan zarakčiča. Wiruñ wilta ujquiz tjojtskatz yanznaquiča.

JESUCRISTUQUI YOOZ PUNTU PALJAYCAN OJKLAY-CHICHA

¹⁴ Nekztanaqum Jesusaqum quejžquichiča Galilea cjita yokquin. Walja Espiritu Santuž azziztača. Tjapa yok kjutñi niž quintuqum ancha ojkiča. ¹⁵ Galilea yokquin želan judío ajcz kjuyanacquizimi tjaajiñitača. Niž tjaajintiquiztan tjapa žoñinacaqum niž honora waytichiča.

NAZARET CJITA WAJTQUIN OJKCHICHA

¹⁶ Nekztanaqum niž persun watja ojkiča, Nazaret cjita. Jalla niitača niž pajkta watjaqum. Jeejz tjuñ nojiqui ajcz kjuyquin luzziča, niž cuztrumpi jaru. Jalla nii ajcz kjuyquin žejlcan, tsijtsiča Yooz taku liizjapa. ¹⁷ Nekztanaqum Isaías cjita profetaž cjirta Yooz taku, jalla nii libruqum chjalžtatača Jesusa liyajo. Nii libro cjetžcu wajtčiča tii cjirta taku. Nekztan liičiča, tuž cjican:

¹⁸ “Yooz Espiritu Santuqum wejttan kuzquiz žejlča. Wejrquim illžtača, pori žoñinaczquiz zuma taku maznajo. Nižaza wejrquim cuchanžquitača llaquizñi žoñinaca ana llaquiz llaquizajo. Nižaza wejrquim cuchanžquitača tanta žoñinaczquiz maznajo, ‘Liwriitaž cjequiča ančucquim’ cjican. Nižaza wejrquim cuchanžquitača zur žoñinacz čhjujquim čhjetnajo. Nižaza wejrquim cuchanžquitača ana zuma langzkatta žoñinaca liwriyajo. ¹⁹ Yooz Ejpquim žoñinaczquiz zuma favora paaquiča. Jalla nuž nii zumanaca paazjapa Yooz Espiritu Santuqum wejttan chicapachača”.

Jalla nuž Yooz taku cjirtača.

²⁰ Jalla nekztanaqum Jesusaqum nii libro pjucžcu ajcz kjuya atintiñi žoñžquiz intirjichiča. Nekztan nužquiz julžiča. Tjappacha nekž žejlñi žoñinacaqum tira nižquin chekznatča.

²¹ Nekztanaqum paljayi kallantichiča, tuž cjican:

—Tonjpacha tii cjirta Yooz taku cumplissiča ančucaž nonžnan.

²² Nekztanaqui zoñinacaqui chiichiča, tuž cjican:

—Walikazza tii Jesusaqui.

Niž zuma chiita takunacquiztan ispantichiča. Ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—¿Anaj tiic Juz maatiya?

²³ Nekztan Jesusaqui tuž chiichiča:

—Ančhucaquiztan zoñi wejtquiz chiyačhani, “Am kullñi zoñimžlaj niiqui, ima wejr kullcan, am persunpacha kullalla”. Wejrqui Capernaum wajtquin milajrunaca paachinča, jalla nii quintu nonzinčucča. Jaziqui ančhucqui wejtquiz tuž chiyačhani: “Nižtapacha tii am persun wajtquin paažinalla”. Nuž wejtquiz chiyačhani.

²⁴ Jesusaqui tirapan paljaychiča, tuž cjican:

—Weraral chiyučha. Yekja wajtchiz zoñinacaqui tsjii Yooz taku paljayñi profeta zuma risiwasacha. Persun wajtchiz zoñinacazti nii Yooz taku paljayñi profetžquiz anaž juyzu paača. ²⁵ Tuquiqui tsjii Elías cjita Yooz taku paljayñi profeta želatča. Nii timpuqui walja žewžew maatakanaca želatča Israel wajtquinaqui. Chjep wata sojta jiižziz ana wira chijinchiča. Jalla nižtiquiztan walja mach'atača. Ana čjjeri želatča nii wajtquinaqui. ²⁶ Israel wajtquin walja žewžew maatakanaca želanami, Eliasqui ninacžquin ana cuchantatača. Pero Sarepta cjita wajtquin tsjaa žew želatča, Sidón cjita wajtž žcati. Jalla naa yekja wajtchiz žewaquin cuchantatača Eliasqui. Jalla nužupan cjetča. ²⁷ Nižaza tuqui timpuzakaz tsjii Eliseo cjita Yooz taku paljayñi profeta želatča. Nii timpuqui walja mojkchi janchichiz laa zoñinaca želatča; lepra cjita conača niiqui. Pero Eliseuqui persun wajtchiz laa zoñinacžquiz ana čjulumi čjetinchiča. Antiz tsjii Naamán cjita Siria wajtchiz zoñžquiz čjetinchiča. — Jalla nuž chiichiča Jesusaqui.

²⁸ Jalla nuž chiita nonžcu, tjappacha nii ajczñi zoñinacaqui muzpa zawjchiča Jesusiž quintru. ²⁹ Ninacaqui walja tsijsiča. Nekztanaqui wajtquiztan Jesusa ulanskatchiča. Nii watjaqui pajk waranc k'aw žcati želatča. Jalla nuž k'aw kjutñi Jesusa chjitchiča, nii k'awquiztan kossuc tjojtsjapa. ³⁰ Ultimquiziqui Jesusazti ninacž taypi watchiča. Ana čjulumi kjaž cjita ojkchiča.

TSJII ZAJRAZ TANTA ZOÑI ČJETINTA

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui ojkchiča Capernaum cjita watja Galilea cjita yokquin. Jalla nicjuqui jeejz tjuñ nooj Jesusaqui tjaajinchiča ajcz kjuyquin. ³² Niž tjaajintiquiztan zoñinacaqui walja ispantichiča. Jesusaqui pajk jilirž tawkžtan tjaajinchiča.

33 Jalla nii ajcz kjuyquiz tsjii zajraš tanta žoñi želatča. Nii žoñiqui kjawchiča, tuž cjican:

34 —¡Ay! Jesusa, Nazaret wajtchiz žoñimča. ¿Kjažtiquiztan am wejtnacaquiz mitizi? ¿Kjažtiquiztan wejrnac aki tjon amjo? Wejrqui am pajuča. Yooziž zuma cuchanžquita Žoñimča amqui. —Jalla nuž cjichiča nii zajraqui.

35 Nekztanaqui Jesusaqui nii zajrižquiz ujziča, tuž cjican: —¡Ch'uj žela! ¡Tii žoñžquiztan zaraka!

Jalla nekztanaqui žoñi tjojtcu zajraqui ulanchiča žoñinacaž cheranpacha. Ana nii žoñi čhjojritžcu, ecchiča.

36 Nekztan tjapa žoñinacaqui ispantichiča. Jalla nekztan parlassiča, tuž cjican:

—¿Čhjul mantiñi takumekaz čiila tiiqui? Walja azziz tawkchizza. Tii žoñiqui zajramiž mantila. Tiiž mantitiquiztan zajramiž ulanla. —Nuž ispantichi parlassiča.

37 Tjapa kjutñi nii yokaran Jesusiž ispantichuca paatanacquiztan walja parlasñitača.

SIMON PEDRUZ AJMUZ MAA CHJETINTA

38 Nekztanaqui Jesusaqui nii ajcz kjuyquiztan ulanžcu ojkchiča. Nekztan Simonž kjuyquin luzziča. Jalla nekz Simonž ajmuž maa ch'ujlñi cona laacjichi želatča. Tjapa curpu walja kjakchi želatča. Nii žejlñi žoñinacaqui Jesusižquiz roct'ichiča:

—Chjetinžinalla, —cjican.

39 Nekztanaqui Jesusaqui naa laa žona kjutñi chutjatchiča. Nekztan laa žon čhjetinchiča. Ch'ujlñi conaqui apaltichiča nužquiz. Nii orapacha naa žonqui žaazinča, nekztanaqui ninaca atinti kallantichinča.

TJAPAMAN LAA ŽOÑINACA CHJETINTA

40 Nekztanaqui tjuñiz kattan, žoñinacaqui tjapaman laa žoñinaca zjicchiča, Jesusa čhejtnajo. Nekztan Jesusaqui zapa maynižquiz persun kjaržtan lanziča. Jalla nuž lanžcu čhjetinchiča. 41 Nižaza tsjii kjaž laa žoñinacžquiztan zajranaca ulanskatchiča. Jalla nuž ulanskatan zajranacaqui kjawchiča:

—Yooz Maatimča amqui, —cjican.

Nii zajranacaqui zizatča, Yooziž cuchanžquita Cristupankazza Jesusaqui, jalla nii. Jalla nižtiquiztan Jesusažti zajranacžquiz ujziča, tuž cjican:

—Jalla wejt puntuquiztan anapanča čiichiisqui.

JESUSAQUI YOOZ ZUMA KAMAÑ PUNTU PALJAYCHICHA

42 Niiž jakakattaž wentan Jesusaqui wajtquiztan ulanchiča, ana žoñž žejlz yokquin. Pero nii wajtchiz žoñinacazti walja nii kjurchiča. Nižtami kjurñi žoñinacaqui

irantichiča jakziquin Jesusa želatčhaj, jalla nicju. Nii žoñinacaqui Jesusaž atajs pecatčha, ana jakziquinami okajo. ⁴³ Pero Jesusaqui ninaczquiz cjichiča:

—Yekjap watjanacquin jaknužt žoñinacaqui Yooz zuma kamañchiz kamz waquizičhaja, jalla nii paljayzquiztanča wejrqui. Jalla nijapa wejrqui tii muntuquiz cuchanzquitača.

⁴⁴ Jalla nuž paljaycan Jesusaqui ojklaychiča Galilea yokaran. Jalla nuž ojklaycan ajcz kjuyquizimi paljayñitača.

5

JESUCRISTUQUI MILAJRU PAACHICHA

¹ Tsjii nooj Jesusaqui tsjii pajk kot atquin želatča. Gene-saret cjitača nii pajk kotaqui. Jalla neksz želan walja žoñinacaqui nižquin tjonchiča. Yooz taku nonzjapa niž muytata ancha ts'acjasatča. ² Jesusaqui pizc laachi warcu cherchiča kot atquiz. Tsjii ch'iz tanñi žoñinacaqui warcunaca ecchitača. Ninacaqui ch'iz tanz rednaca awjnatača. ³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Simón cjita žoñž warcuquiz luzziča. Simonžquiz nii warcu koluc atskatchiča kot mor kjutñi cheechi. Jesusaqui warcuquiz julžcu, žejlñi žoñinaczquin tjaajñi kallantichiča. ⁴ Jalla nuž žoñinaczquiz tjaajñi žeržcu, Simonžquiz cjichiča:

—Tii warcu am chjicha tsjan kos kjutñi. Jalla nekztan am ch'iz tanz rednaca tjojtžna.

⁵ Simonaqui kjaaziča tuž cjican:

—Wejt Tjaajñi Maestro, zeziqui wejrnacqui pakara langzinča, pero ana zinta ch'iz tanchinča. Nižtaqui amiž mantanaqui wejt ch'iz tanznaca tjojtžnača.

⁶ Nekztanaqui ch'iz tanz tjojtžcu, walja muzpa ch'iz tanchi jooziča, redmi wjajrzñi kallantichiča. ⁷⁻⁸ Nii oraqui ninacz mazinaca yekja warcuquintača koluc ažkquinalla. Ch'iz tanz wjajrzñi kallantiquiztan mazinaca kjaržtan wilzcu, kjawziča yanapi tjonajo. Nii mazinacaqui irantižcu, nii pizc warcuquiz ch'iztan chjijsiča. Ch'iztan jos nii kotquiz kos julžñi tjurchiča nuž wacchi ch'iz tanziz cjen. Nii cheržcu, Simón Pedruqui Jesusiž yujcquiz quillziča. Nekztan cjichiča:

—Wejt Yooz Jiliri, ancha ujchiz žoñtča wejrqui. Amtan chica ojklayzqui anal waquizuča.

⁹ Jalla nii wacchi ch'iz tanchiž cjen, Simonaqui walja ispantichiča, nižaza niž mazinacami. ¹⁰ Tsjii pucultan mazinacaqui Jacobžtan Juanžtan cjitatača. Ninacaqui Zebedeož majchnacatača. Jacobžtan Juanžtan nižaza ispantichi cjis-siča. Jesusaqui Simonžquiz cjichiča:

—Ana am tsuca. Jalla tekztan nawjkchuc jaknuž ch'iz jun-tichamžlaja, jalla nižta irata amqui žoñinacam juntaquiča Yooztajapaqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui warcunaca yokquin irantiskatžcu, ni-nacaqui tjappacha ecchiča. Nižaza nii ch'iz tanz langz jaytichiča Jesusižtan chica ojklayzjapa.

MOJKCHI JANCHICHIZ LAA ŽOŇI CHJETINTA

¹² Tsjii noojiqui Jesusaž tsjii wajtquiz želan, tsjii mojkchi janchichiz laa žoñi tjonchiča. Jesusa cheržcuqui, niž yu-jcquiz puct'ichiča yokquizpacha. Jalla nekztanaqui roc-chiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejr čhjetnalla. Am wejr čhjetinzim pecčhaj niiqui, wejr čhjetinzim atča amqui.

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaržtan lanziča, tuž cjican:

—Wejr am čhjetnasachiya. Jaziqui čhjetintam cjissa.

Jalla nuž chiitiquiztanaqui nii orapacha nii žoñiqui žejtchi cjissiča mojkchi janchi laaquiztan. ¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui nii žoñi mantichiča ana jeczquizimi nuž nii čhjetinta puntu chiichiyajo. Nižaza cjichiča:

—Timpluquin oka amqui. Timplu jiliržquin persuna tjeežca. Nižaza čhjetintiquiztan Moisés mantitacama paa. Jaknužt Moisesqui ofrenda uchajo mantičhaja, jalla nuž ofrenda uchaquiča. Jalla nižtiquiztan žoñinaca am žejtchi zizaquiča. Jazic oka amqui. —Nuž mantichiča Jesusaqui.

¹⁵ Jalla nuž ana chiyajo mantichiž cjenami, Jesusiž paata puntu juc'anti juc'anti parlita cjissiča tjapa kjutñi žoñinacžquin. Jalla nii quintu nonžcuqui, ju'anti žoñinacaqui ajcsquichiča Jesusiž taku nonzjapa. Nižaza laanacami ajczquichiča Jesusaž čhjetinta cjisjapa. ¹⁶ Jalla nižtiquiztanaqui Jesusaqui nii žoñinacžquiztan zarakžcu ana žoñinacž žejlz yokquin ojkchiča. Jalla nii yokquin Yooz Ejpžquin mayizichiča.

ZUCH ŽOŇI CHJETINTA

¹⁷ Tsjii nooj niž wiruñ Jesusaqui tjajnatča. Jalla niiran fariseo cjita žoñinacaqui julzi želatča, nižaza judiuž kamañ lii tjajjiñi žoñinaca želatča. Jalla ninacaqui tjapa Galilea watjanacquiztan tjonchiča, nižaza Judeaquiztan, nižaza Jerusalenquiztan. Nižaza Jesusaqui laa žoñinaca čhjetincan, Yooz azi tjeeziča. ¹⁸ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž žoñinacaqui tsjii zuch žoñi zjijcchiča tjajz zquitquiz callžcu. Irantižcu kjuyquiz majcz pecatča. Jesusiž yujcquiz nonzinz pecatča. ¹⁹ Pero muzpa žoñinacacaž ajcsiž cjen, ana Jesusižquin mac-jati atchiča. Nekztanaqui kjuya yawžcu, tsewctan kjuya pjetchiča, tejanaca apakžcu. Pjetquiztan nii zuch žoñi

tsewctan kjuylchuc majcchiča tjaz zquitquiz callžcu. Kjuyltan žejlñi žoñinacž taypi nuž Jesusiž yujcquin apjatchiča. ²⁰ Ninaca tjapa kuztan tjonchi nayžcu Jesusaqui laa žoñžquiz cjichiča:

—Jilala, jaziqui am ujnacaqui pertuntača.

²¹ Jalla nekztanaqui judiuž kamañ lii tjaajiñinacžtan fariseonacžtan kuzquiz pinsi kallantichiča, tuž cjican: “¿Ject tii žoñejo? ¿Kjažtiquiztan nižta chiijo? Yooz quintra anawalipanla tii žoñž takuqui. ¿Ject ujnaca pertunasajo? Yoozpanikazla ujnacaqui pertunñiqui”. Jalla nuž pinsichiča nii žoñinacaqui.

²² Jesusaqui persun kuzquiz ninacaž pinsita naychiča. Nekztan ninacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan anchuca kuz nižta pinsejo? ²³ ¿Jaksilta takut pjasila chiiz cjesajo? Tii zuch žoñžquiz chiižinsjo, “Am ujnacami pertunta”, ¿cjis pjasila cjesaj? už “Tsijsna. Am tjaz zquti aptižcu oka”, ¿nuž chiiz pjasila cjesaj? ²⁴ Tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča wejrqui. Tii muntuquiz jiliritča, ujnaca pertunzjapa. Razunal chiyuča. Jalla nii zizjapa ančhucqui tiž chera.

Nekztanaqui zuch žoñžquiz cjichiča:

—Amquiz cjiwča, tsijsna. Am tjaz zquitinaca aptaza. Oka am kjuya. —Nuž cjican chiichiča Jesusaqui.

²⁵ Nii orapacha nii zuch žoñiqui tsijsiča, žoñinacaž cheranpacha. Tjaz zquti aptižcu, persun kjuya ojkchiča. Yooz honora waytican ojkchiča. ²⁶ Jalla nižta cheržcu tjapa žoñinacaqui walja ispantichi quirchiča. Ekeksan ninacaqui Yooz honora waytichizakazza. Nižaza ninacpora parllassizakazza:

—Tonj tjuñiqui walja ispantichucanaca cherchinčhumča.

LEVI CJITA ŽOÑIQUI JESUSIZQUIN KUZIZ CJISSICHA

²⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ulanchiča. Jalla nuž ulanžcu tsjii Leví cjita žoñi cherchiča. Impuesto cobriñi žoñitača niiqui. Impuesto cobriñi puestuquiz julzi želatča žoñinacžquiz cobrican. Jesusaqui nii žoñžquiz cjichiča:

—Wejttanž ojkla.

²⁸ Nekztanaqui Leví cjita žoñiqui tsijsiča. Impuesto cobriz langz apatatžcu, Jesusižtan chica ojkchiča.

²⁹ Nekztanaqui Jesusižtan pijsta paazjapa, Leviqui persun kjuyquiz zuma čheri tjacziča. Čheri lujlcan Jesusaqui impuesto cobriñinacžtan nižaza yekja ujchiz žoñinacžtan chica julzi želatča. ³⁰ Jalla nii cheržcu, fariseo žoñinaca nižaza judiuž lii tjaajiñi maestrunaca jalla ninacaqui Jesusiž tjaajinta žoñinacžquiz chuchi kallantichiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan impuesto cobriñinacžtanami ujchiz žoñinacžtanami čhjeri lujl anchucjo?

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui nuž nonžcu kjaaziča ninacžquiz, tuž cjican:

—Wiw žoñinacaqui kullñi žoñi anaž pecasača. Antiz laa žoñinacaž pecchiya. ³² Wejrqui “zumal kamuča” cjiñi žoñinacžquiziqui anal kjawzñi tjonchinča. Antiz “ujchizpanča” cjiñi žoñinacžquiz kjawzñi tjonchinča, ninaca Yoozquin kuzziz cjisjapa.

AYUNAS PUNTU

³³ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Jesusižquiz chiichiča, tuž cjican:

—Juanž tjaajintanacami fariseož tjaajintanacami walja ayunasñiča. Y nižaza ninacž cuzturumpi jaru walja Yoozquin mayiziñiča. Pero amiž tjaajinta žoñinacasti ana ayunasñipanla. ¿Kjažtiquiztan nižtajo? Chjeriž lujlžla, nižaza mazk'a kjaz licžla, nižtakazla. —Nuž cjican uj tjojtunz pecchiča nii žoñinacaqui.

³⁴ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Zals pjiistiquiz žoñinacaž impittaž cjenaqui, ¿kjažt zalsñi žoñžtajapa ayunasasajo? Nii zalsñi žoñi želanpacha anaž ayunasasača. ³⁵ Tii jarquin nii zalsñi žoñiž kjañtaž cjen, jalla nekztanž ayunasasača.

³⁶ Tsjii taku chiichizakazza, tuž cjican:

—Anaž jecmi tsjii ew zquitquiztan riminta apakasača, tsjelanzi zquti rimintisjapa. Jalla nuž paaquičiñi, nii ew zquti pertisnaquiči. Nižaza nii ew riminta apjattaqui tsjel zquitquiztan tsjemata cjequiči. ³⁷ Nižaza anaž jecmi tsjii zijzi zkiz luusquiz ew vino alznasača. Nižta alznasaž niñi, zkiz luus wjajrskatasacha ew vinuqui. Nekztanaqui zkiz luusmi vinumi pizcpacha pertisnasača. ³⁸ Ew vinuqui ew zkiz luusquizpanž alznasača. Nekziqui zkiz luusmi vinumi zumapanž cjesača. ³⁹ Y nižaza t'amchi vinu licžcu, anaž ew vinu pecasača. “Wejtta t'amchi vinuqui walikazza”, cjican cjequiči. Nižtazakaz žoñinacaqui Yooziž tjaata ew kamaña ana pecasača.

6

TSJII JEEJZ TJUÑQUIZ WATTA

¹ Tsjii jeejz tjuñ noojiqui Jesusaqui zkal taypiranž okatča niiž tjaajinta žoñinacžtan. Jalla nuž ojkan niiž tjaajinta žoñinacaqui tric oza kjajpchiča. Nuž kjajpžcu kjaržtan kjojchiča. Nekztan lujlchiča. ² Nii cheržcu tsjii kjažultan fariseo žoñinacasti ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui nižta paajo? Jeejz tjuñquiziqui nižta anapanča paazqui. Učhum lii quintrala, ¿ana jaa?

³ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui Yooz taku liichinčhucpanča, ¿ana jaa? Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: učhum David cjita tuquita atchi ejpqui niž mazinacžtan čhjeri eeskatchiča. ⁴ Čhjeri eecz-nanaqui arajpach Yooz timpluquin luzziča. Nicju Yooz yujcquiz nonžta t'antanaca želatča. Jalla nii t'anta aptižcu, lujlchiča. Nižaza niž mazinacžquiz tojunchiča. Anapantača permitta nii t'anta lujlsqui ina žoňžlaqui. Nižta lujlžcuqui, lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacžtapankaz nii t'anta lulaj cjitaqui.

⁵ Nižaza Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoňtča. Jeejz tjuñquizimi čhulu paaz cjenami mantasača. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

KJARA KJOŇCHI ZOŇI CHJETINTA

⁶ Niž wiruñ jeejz tjuñquiziqui Jesusaqui luzziča judionacž ajcz kjuyquiz. Jalla nii ajcz kjuyquin tjaajñi kallantichiča. Nicju tsjii žoňi želatča žew kjara kjoňchi. ⁷ Nižaza judiuž lii tjaajiñnacžtan, fariseonacžtan želatča. Nii žoňinacaqui Jesusaž awayt'atča, jeejz tjuñquiziqui čhjetnaqui anaž čhjetna, jaa, jalla nii. Jalla nuž awayt'atča, Jesusiž quintra nii jaru ap-tisjapa. ⁸ Pero Jesusaqui nižta ana wali pinsitanaca kuzquiz naychipanča. Jalla nekztanaqui kjara kjoňchi žoňžquiz pal-jaychiča, tuž cjican:

—Tsijsna. Tii taypiquin cjisna.

Nuž chiitiquiztanaqui nii žoňiqui nii taypiquin tsijsiča. ⁹ Nekztanaqui Jesusaqui parti žoňinacžquiz paljaychizakazza, tuž cjican:

—Wejrqui ančhucquiza tsjii pewcsnasača. ¿Jeejz tjuñquiziqui učhum liiqui kjažt cjeejo? žoňžquiz zuma paasaya uz žoňžquiz ana zuma paasaja. Žoňž wira liwriyasaya uz žoňž wira ticskatasaja. Ančhucqui zumpacha zizza, zuma paazqui učhum lii jaručha jeejz tjuñquizimi. —Jalla nuž cjican, chiižinchiča Jesusaqui.

¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž muytata žejlñi žoňinacž kjutñi chercherziča. Nekztan kjara kjoňchi žoňžquiz cjichiča:

—Am kjara chjinzna.

Nii žoňiqui nuž kjara chjinžcu niž kjara žejtchi quirchiča. ¹¹ Quintra žoňinacžti nii cheržcu walja žawjchiča Jesusiž quintra. Jalla nekztanaqui ninacpora pewcsarassiča, jaknužt Jesusiž quintra paa-as, jalla nii.

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

¹² Niiž wiruñaquí Jesusaquí tsjii curullquin ojkchičha Yooz Ejpžquin mayizi. Ween pakara Yooz Ejpžquin mayizichičha.

¹³ Tjuñiž tjewctanalla, niiž tjaajinta žoñinaca kjawzičha. Kjawžcu, Jesusaquí tuncapani illzičha niiž mantita apostolonaca cjisjapa.

¹⁴ Nii illzta apostolonacaquí tuž cjita tjunacchiztačha: Simonatačha; nižaza niiž tsjii tjuuquí Pedro cjitazakaztačha. Andrestačha, Simonž lajk Jacobotačha. Juantačha. Felipetačha. Bartolometačha.

¹⁵ Mateotačha. Tomasatačha. Jacobotačha; niíquí Alfeo cjita žoñž majchtačha. Simonatačha, nižaza niíquí Canaan t'akquiztantačha.

¹⁶ Judastačha, Jacobž lajk; nižaza Judas Iscariotitačha; jalla niíquí Jesusiž quintra tarazunchičha.

¹⁷ Jalla nekztanaquí Jesusaquí niiž illztanacžtan chji-jwžquichičha curullquiztan. Pampiquin irantižcu, niiž tjaajinta žoñinacžtan tsijtsičha. Nicju wacchi žoñinaca želatčha, tjapa kjuttan Judea yokquiztan, nižaza Jerusalén wajtquiztan, nižaza Tiro yokquiztan, nižaza Sidón yokquiztan, jalla nii yokanacquiztan tjonchičha.

Nii žoñinacaquí Jesusiž takunaca nonžni irantižquichičha. Yekjapanacaquí tjonchičha laanacquiztan čhjetinta cjisjapa.

¹⁸ Nižaza yekjapanacaquí tjonchičha zajranacaž tantiquiztan liwriita cjisjapa. Jalla nekztanaquí Jesusaquí ninaca čhjetinchičha.

¹⁹ Jesucristuquí čhjetinz azziztačha. Nižaza Jesusaquí tjapa nii žejlñi laanaca čhjetinchičha niiž aztan. Tjappacha laa žoñinacaquí Jesusa lanž pecatčha, čhjetinta cjisjapa.

JESUSIZ TJAAJINTANACA

²⁰ Nekztanaquí Jesusaquí niiž tjaajinta žoñinacž kjutñi cherzičha. Nekztan paljaychičha, tuž cjican:

—Ančhucquí porinaca, Yooz mantita zuma kamañaquí ančhucaltajapačha. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

²¹ 'Chjeri eecsñinaca, wiruñ Yoozquí ančhucaquiz wali cjiskataquičha, tsjii čhjeržtan chjekchižtakaz. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

'Llaquitanaca, anžic ančhuc kaačhan. Wiruñaquí ananiž chipchipaquičha. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

²²⁻²³ 'Ančhucquí, Yooz Majchquin sirwiñi žoñinacčhucčha. Quintra žoñinacaquí ančhucaquiz chjaawjkatačha. Nižaza jakurpayaquičha. Nižazaž ch'aanaquičha. Nižaza iñaraquičha. Ančhucaquiz ana zumapanž nayaquičha. Jalla nuž cjenami ancha cuntintuž cjee. Ančhuczi arajpachquin ojkžcu, wali kamañ wira tanznaquičha, tsjii chawc premiužtakaz. Nižtapan tuquitanpacha tii žoñinacž tuquita atchi ejpnacaquí Yooz sirwiñi profetanacžquiz

chjaawjkatñipantača. Jalla nižtiqiztan anziqiu cuntintuž cjee.

24 'Ančhucqui ricachunaca, cuntintukaz tii wirquiz kamchinčhucča. ¡Wiruñ anawalipanž ančhucquiz wataquiča!

25 'Ančhucqui zuma cusasanacchiz kamchinaca, poriztakaz cjisnaquiča. Yoozquin ana cjuñiz cjen t'akjiriž cjisnaquiča. Ana walinacqiztan chipchinaca tsjii noojiqui ananiž kaaquiča nižaza llaquitaž cjequiča.

26 'Ančhucqui, Yooz taku chiitažoka cjiñi žoninacčhucča. Tjapa žoñinacaqui ančhuca honora waytaquiž niiqui ančhucquiz juc'ant anawaliž cjequiča. Tuquitanpacha tii žoñinacž tuquita atchi ejpnacaqui nižtapan honora waytichiča toscara chiichiiñinacžquiz.

QUINTRA ZOÑINACŽTANAMI ZUMA KUZZIZPANŽ CJEE

27 'Ančhucqui, wejt taku nonžñinaca, ančhucquiz tuž cjiwča: Ančhuca quintra žoñinacžtanami zuma kuzzizpanž cjee. Y nižaza zumapanž ninacžtan paa, nižaza ančhuca chjawjkatñinacžtanami zumapanž cjee. 28 Nižaza ančhuca quintra laykiñi žoñinacžquiz zuma tawkžtan paljaya ančhucqui. Nižaza ančhuc iñariñi žoñinacžtajapa zuma tawkžtan Yoozquin mayt'izina. 29 Jakziltamiž am yujcquiz kichasaž niiqui, ana nižtapacha amqui kicha. Anača cutjatzqui. Nižaza jakziltamiž am ira kjañasaž niiqui, nii kjañaj cjee. 30 Nižaza jakziltamiž amquiztan mayi tjonasača, nuž tjaa. Jakziltamiž amquiztan kjañasača, nuž kjañaj cjee. Anam amqui quijasača. 31 Jaknužt ančhucqui parti žoñinaca ančhucatan zuma kamz pecchaj niiqui, jalla nižtapacha ančhucqui žoñinacžtan zuma kama.

32 'Yekjapanacaqui ančhucatan zumaž munaziča. Ančhucqui ninacžtan alajapankaz zuma munazaquiž niiqui, ¿kjažtiqiztan ančhucqui "Zumal paa-uča" cjican chiyasajo? Nižta iratazakaz paača anawal kuzziz žoñinacami. 33 Yekjapanacaqui ančhucquiz yanapča. Ančhucqui ninacžtan alajapankaz yanapaquiž niiqui, ¿kjažtiqiztan ančhucqui "Zumal paa-uča" cjican chiyasajo? Nižta iratazakaz paača anawal kuzziz žoñinacami. 34 Yekjapanacaqui ančhucquiz onza. Ančhucqui ninacžtan alajapankaz onznaquiž niiqui, ¿kjažtiqiztan ančhucqui "Zumal onznuča" cjican chiyasajo? Nižta irata zakaz paača anawal kuzziz žoñinacami. Nekztan tsjii onžñizakaz tjewza. 35 Pero ančhucqui quintra žoñinacžtanami zuma munazizpanž waquiziča. Nižaza ančhucqui quintra žoñinacžquizimi yanapž panž waquiziča. Nižaza ančhucqui onžcumi anaž tjewz waquiziča "Niimiž onž, jaa" cjicanaqui. Jalla nuž kamtiqiztanaqui Yoozquiu ančhucquiz tsjii pajk

honora tjaaquičha. Nižaza nuž kamtiquiztan ančhucqui tjeeža werar arajpach Yooz maatinacaž, nii. Nižaza nuž kamcanaqui Yooz irataž kamčha. Yoozqui okzñizakazza quintra žoñinacžquiziqui. ³⁶ Yooz Ejpqui walja okzñipančha. Nižta irata ančhucqui okzñi kuzziz cjee.

ZUMA KAMAQUICHA

³⁷ 'Ančhucalaqui anačha žoñinacž uj paatanaca chii chiziqui. Jalla nuž žoninacž uj paatanaca chii chiyaquiž ni-iqui ančhucqui juc'ant ujchiz cjequičha Yooz yujcquiziqui. Nižaza žoñinacžquizimi "Amqui Yooziž castictaj cjila", cjican chiyaquiž niiqui anchucqui Yooziž casticta zakaz cjequičha. Nižaza jakzilta žoñit ančhuca quintra uj paačhaja, jalla niizquiz pertunz waquizičha. Nekztan Yoozqui ančhucaquiz ujnaca zakaz pertunaquičha. ³⁸ Ančhucqui okzñi kuzziz žoñinacžquizimi tjaa. Jalla nuž tjaan Yoozqui ančhucaquiz juc'anti tjaaquičha. Jalla tuž Yoozqui tjaaquičha. Ančhuca quelzquiz chjippi tjaaquičha. Tsajtscu tsajtscu nižaza walja kala ts'aczu tjaaquičha. Jakziltat tuptalla tjaačhaja, jalla niizquiz nuž tuptalla zakaz Yoozqui tjaaquičha. Nižaza jakziltat čhuñi kuzziz tjaačhaja, jalla niizquiz nuž čhuñi zakaz Yoozqui tjaaquičha.

³⁹ Jesusaqui tsjii takunacžtan chiichičha, tuž cjican:

—¿Jaknužt zur žoñiqui yekja zur žoñi irpiñižtakaz zuma chjichasajo? Pucultanpachaž ojtquiz tjojtsnasačha. Jalla nižtaž ana zuma cjicjiñi žoñinacaqui. ⁴⁰ Tsjilla cjesačha. Tsjii tjaajinta žoñiqui niž tjaajiñižquiztan anaž juc'anti cjesačha, aunquimi istutiižcu tjaajiñi maestrupanikaz cjequičha. — Jalla nuž tjaajinchičha Jesusaqui.

UJ PUNTUQUIZTAN

Nižaza Jesusaqui tjaajinchičha, tuž cjican:

⁴¹ —Amqui am jilž čhujcquiz tsjii cjujchilla cherasaž ni-iqui, ¿kjažtiquiztan am persun čhujcquiz pajk cjujchi ana cherjo? ⁴² Am persun čhujcquiz nii pajk cjujchi ana cherasaž niiqui, ¿kjažtiquiztan am jilžquiz chiijo, "Jila, am čhujcquiztan nii cjujchilla apakžinačha", cjicanajo? Ana zum žoñičha amqui. Primeruqui am persun čhujcquiztan pajk cjujchi apakalla. Nekztan zuma cherasačha. Y nižaza am jilž čhujcquiztan cjujchilla apakasačha. —Jalla nuž tjaajinchičha Jesusaqui uj puntuquiztan.

ZOÑINACAQUI PAJTAZ CJESACHA NINACZ KAMTIQUIZTAN

⁴³ Nižaza žoñinacž kamañ puntuquiztan Jesusaqui tjaajinchičha tuž cjican:

—Tsjii zum muntiquiztan ana zum frutanaca anawira pookasača. Nižaza tsjii ana zum muntiquiztan zum frutanaca anazakaz pookasača. ⁴⁴Nižaza zapa muntinaca niiz frutanacquiztan pajza. Jalla nižtiquiztan tsjii ch'ap muntiquiztan higo fruta anaž pooki atasacha. Nižaza tsjii ch'ap muntiquiztan uwas fruta anaž pooki atasacha. ⁴⁵Tsjii zuma kuzziz žoñiqui zuma takunaca paljayñipanča. Tsjii ana zuma kuzziz žoñizti ana zuma takunaca paljayñipanča. Jaknužt kuzquiz pinsičhaja, jalla nuž chiiča žoñinacami.

⁴⁶Jesusaqui cjichizakazza:

—Ančhucqui anaž weriž chiitacama kamča. Jaziqui, žkjažtiquiztan ančhucqui wejt tjuu aynakjo, wilta wiltajo, “Wejt Jiliri, wejt Jiliri”, cjicanajo? ⁴⁷Yekjap žoñinacazti wejtquin tjonžcu wejt takunaca tjapa kuz nonža Nižaza weriž chiitacamaž kamča. Jalla tižtaž nii žoñiqui. ⁴⁸Jalla nii žoñiqui kjuya kjuychiča. Primeraqui yoka jwetchičha, maz zalzjapa. Nii mazquin zalžcu, jalla nii mazuntuñ chjuczichha nii kjuy simintu. Nekztan kjuya pirkichičha. Wiruñaqu i tsjii puju kjaz chjiipi ojkičičha, walja pjatsi. Nekztanaqui nii kjazqui ojkičičha, kjuya t'eznata. Pero anapan t'ezñi atchiča. Nii kjuyaqui mazuntuñ kjuytatača. ⁴⁹Yekjap žoñinacazti wejt taku ana tjapa kuz nonža. Nižaza weriž chiitacama anaž kamča. Jalla tižtaž nii žoñiqui. Jalla nii žoñiqui kjuyazakaz kjuychiča, ana maz simintuchiz. Wiruñaqu i nižazakaz tsjii puju pjatzi, kjazqui kjuya t'ezinsjapa ojkičičha. Nekztanaqui nii kjuyaqui ezziča. K'ala kuztača. Jalla nižtaž nii ana weriž chiitacama kamñi žoñiqui.

7

TSJII CHJETINTAQUI

¹Jesusaqui nuž paljayz žeržcuqui, Capernaum cjita watja ojkičičha. ²Nicju tsjii romano zultat jiliri želatča. Niiž ancha zuma piyunaqui ancha laatača, ticzmayatača. ³Nii zultat jiliriqui Jesusiž quintu zizcu, tsjii kjažultan judionacž jilirinaca cuchanžquichiča, Jesusižquiz rocžcajo niiz piyuna čhjetnajo. ⁴Jalla nekztanaqui mantita žoñinacaqui Jesusižquiz macjatchičha. Nekztanac ancha roct'ichiča, tuž cjican:

—Tii zultat jiliriqui ancha zumača. Jalla nižtiquiztan yanapchucapanča. ⁵Učhum watja walja rispitičha. Nižaza tsjii učhumž ajcz kjuya kjuykatchičha niiqui.

⁶⁻⁷Nekztanaqui Jesusaqui nii rocñinacžtan ojkičičha. Kjuya žcati cjisnan, nii zultat jiliriqui tsjii niiz mazinaca cuchanžquichiča, Jesusižquiz chii, tuž cjican:

—Wejt jiliri, am yujcquizic anal waquizuča, am wejt kjuyquiz luzajo. Wejrqui persunpacha eksinča am kjuri

ojkzjapa. Am ojkzqui ch'amaž cjesača. Tekztanpacha tsjii taku chiyalla. Nuž amiž chiitiquiztanac žetaquiča wejt piyunaqui. ⁸ Wejrmi wejt jiliriž mantitacama ojklayińča. Nižaza wejt zultatunacaqui weriž mantitacama ojklayńiča. Jaziqi tsjiimil mantuča, “Oka” cjican. Nekztan ojkča. Nižaza tsjiimil kjawznuča. Nekztanac tjonča. Nižaza tsjiimil mantuča, “Tižta paa” cjican. Niimi zakaz paača. Nižtazakaz amqui mantasača, wejt piyuna žetajo.

⁹ Jalla nižta taku nonžcu, Jesusaqui, chiichiča:

—Cusapachaž chiiča nii žońiqui, —cjican.

Nekztanaqui apsni žońinacz kjutni chersiča. Cheržcu tuž cjichiča:

—Chekapan tii žońiqui juc'ant Yoozquin kuzzizza tjapa Israel wajtchiz žońinaczquiztanami.

¹⁰ Nii jiliriž cuchanta žońinacaqui jiliriž kjuya irantižcu chekapan laa piyuna žejtchi zalchiča.

TSJII ZOŃI JACATATCHI

¹¹ Wiruńaqui Jesusaqui tsjii Naín cjita watja ojkchiča, niiz tjajinta žońinacztan nižaza tama žońinacztan. ¹² Wajt žcati irantižcu, tsjii alma callni cherchiča. Jalla nii ticziqi zinta maatitača. Niiž maaqui žewtača. Walja nii wajtchiz žońinacaqui cumpańtatča. ¹³ Cheržcu, Jesucristu jiliriqi naa maatak žonaquiz okziča, tuž cjican:

—Ana kaa amqui.

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui žcatžinchiča. Almiž cajuna lanziča. Alma callńinacaqui nužquiz tsijsiča. Nekztanaqui Jesusaqui ticzi žońžquiz cjichiča:

—Jilala, amquiz cjiwča, “Zaažna”.

¹⁵ Jalla nii chiitiquiztanaqui nii ticzi žońiqui žaaziča. Nekztanac chii kallantichiča. Nekztanaqui Jesusaqui niiz maaquiz intirjichiča. ¹⁶ Jalla nuž cheržcu, tjappacha tsucchiča. Nižaza tjappacha Yoozquin honora waytichiča, tuž cjican:

—Učhum wajtquizpacha tsjii chawc Yooziž cuchanžquita žońiqui jecsila, oré. Yoozqui niiz wajtchiz žońinaca yanapi tjonchiča.

¹⁷ Jalla nekztanaqui tjapa Judea yokaran nižaza nii yok tjiyaran Jesusiž zuma paata quintu ojkchiča.

JUAN BAUTISTAQUI JESUCRISTUZ PUNTU ZIZ PECCHICHA

¹⁸ Juan Bautistaž tjajinta žońinacaqui nii žońi jacatatchi quintu quint'ichiča Juanžquiz. Jalla nižtiquiztan Juanqui Jesusiž quintu zizzizakazza. Nekztanaqui pucultan niiz tjajintanaca kjawziča. ¹⁹ Nekztan Jesusižquin cuchanžquichiča, niizquin pewcznajo, tuž cjican:

—Cristuqui tjonitaž cjila. ¿Amqui Yoozquiztan cuchanžquita Cristumpankaya; uz yekjaž tjonasaj?

²⁰ Juanž cuchanta žoñinacaqui Jesusižquin žcatžinchiča. Jalla nekztanaqui irantižcu, cjichiča:

—Juan Bautistaqui wejrnacž cuchanžquiča amquiz pewcznajo: “Cristuqui tjonitaž cjila. ¿Amqui nii Cristumkaya, uj yekjaž tjonasaj?”

²¹ Nii orapacha nuž irantitiquiztan Jesusaqui walja žejlñi laanaca čhjetinchiča. Nižaza zajraž tanta žoñinaca čhjetinchiča. Nižaza zur žoñinacž čhjujqui čhjetinchiča.

²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Juanžquin quepa. Amiž chertanaca nonžtanaca quint'izca. Weriž paatanaca mazca. Zur žoñinaca chertzñi cjissila. Nižaza coj žoñinaca zuma kjojchchiz ojklayñi cjissila. Nižaza mojkchi janchichiz žoñinacami zuma janchichiz žejtči cjissila. Nižaza oñ žoñinacami nonžñi cjissila. Nižaza ticzi žoñinaca jacatatchi cjissila. Nižaza pori žoñinacžquiz Yooz liwriiñi taku paljaytapanča. ²³ Jakziltat weriž paatanaca, chiitanaca nonžcu ana kuz turwayzižlaj niiqui, walipanikaz cjequiča.

JUAN BAUTISTAZ PUNTU

²⁴ Juanž cuchanžquita žoñinacž ojktan, Jesusaqui Juanž puntuquiztan chiichiča. Tjapa žoñinacžquiz tuž cjichiča:

—¿Čhjulu ch'ekti yokquin chertzñi ojkinčhuctaya? ¿Tsjii tjamiž tjizinta kalu chertzñi ojkinčhuctaya? Anapanž jaz.

²⁵ ¿Tsjii finu zquitchiz žoñi chertzñi ojkinčhuctaya? Anapanž, jaz. Finu zquitchiz žoñinaca chawc jilirž kjuyquiz žejlča. Nižaza wali jiru kamñi cusasanacchiz žoñinaca chawc jilirž kjuyquiz žejlča.

²⁶ Nekztanac, ¿čhjulu chertzñi ojkinčhuctajo? Yooz taku paljayñi profeta chertzñi ojkinčhucča. Nužupancha. Juanqui Yooz yujcquiz juc'antiča parti Yooz taku paljayñi profetanacžquiztanaqui. ²⁷ Juanž puntuquiztan Yooz tawk libruquiz cijirtača tuž cjican:

“Yooz Ejpqui tsjii žoñi cuchanžcaquiča ima Cristuž Yooz taku paljayi ojklayan. Nii žoñiqui Israel žoñinacžquiz Cristo zuma tjewskataquiča”.

²⁸ Juan Bautistača parti žoñž maatiquiztan tsjan juc'antiqui. Pero tjapa Yoozquin kuzziz žoñimi Yooz maati cjequiča. Čjul Yooz maatimi žoñž maatiquiztan tsjaa juc'antiča. — Jalla nuž cjichiča Jesucristuqui.

²⁹ Jalla nuž nonžcuqui tjapa Juanž bautistaž žoñinacami cjichiča:

—Zumapanča Yooz Ejpqui, —cjicanaqui. Nužuzakaz cjichiča impuesto cobriñi žoñinacami, Juanž bautista

cjicanaqui. ³⁰ Pero fariseo žoñinacazti judiož lii tjaajiñinacžtanpacha Yoozquin kuzziz puntuquiztan chiižinta ana juyzu paachiča. Nižaza Yooziž cuchanžquita Juan Bautista ana rispitchicha. Nižtiquiztanaqui ana Juanž bautistatača.

³¹ Jesucristo Jiliriqui cjichiča:

—¿Kjažtat tii timpuquiz žejlñi žoñinacajo? ¿Jectnaca iratatajo tinacajo? ³² Ocjala irataž tiinaca, ¿ana jaa? Ocjalanacaqui palazquin uzincan niž mazinacžquiz altu tawkžtan kjaw kjawča, tuž cjican: “Wejrnacaž pincallu pjujtan, ana tsajtchinčucča ančucqui. Wejrnacaž llaquita itsan, ana kaachinčucča”. Jalla nižta ocjala iratača tii timpuquiz žejlñi žoñinacaqui. ³³ ¿Kjažtiquiztan nižta iratajo? Juan Bautistaqui tjonchiča. T'anta ana lujlñitača. Vinumi ana licñitača. Jalla nižtiquiztan ančucqui chiichinčucča: “Zajriž tantača niiqui”, cjican. ³⁴ Wiruñaquei wejrqei tjonchinča. Chjulumi lujlchinča. Nižaza čjulumi licchinča. Jalla nižtiquiztan ančucqui wejt quintra chutča: “Walja lujlñiča licñiča tiiqui. Jalla tiipanča ujchiz žoñinacž maziquiya, nižaza impuesto cobriñinacami”. Nuž chiyiñčucča. ³⁵ Tuž zakal cjiwča: Yooz puntu zuma zizñi žoñinacaqui Yooz tjaajinta puntu tjeeža.

JESUSAQUI TSJII FARISEO ŽOÑŽ KJUYQUIN LUJLCHICHA

³⁶ Wiruñaquei tsjii fariseo žoñiqui Jesusa luli kjawziča. Nekztanaqui niž kjuya ojkchiča Jesusaqui. Niiž kjuya iran-tižcu misquiz julziča lujljzapa. ³⁷ Nii wajtquizpacha tsjaa ancha ujchiz maatak žonqui želatča. Jesusa luli ojkchi quintu zizcu, fariseo žoñž kjuya irantižquichiča alabastro cjita maz putillžtan. Nii putillaqui zuma uluraz aceiti chjiipitača. ³⁸ Nižaza naaqui ancha kaacan Jesusiž kojch latuquiz julzinča. Jalla nekztanaqui naaža čhujc kaj čhjojcan Jesusiž kojcha awjzñi kallantichinča. Nekztan naaža persun charžtan Jesusiž kojcha chjujzinčinča, zuma kjoñipacha. Nekztan Jesusiž kojcha chjulsinča. Nekztanaqui Jesusiž kojchquiz nii zuma uluraz aceitižtan tjajlzinčinča. ³⁹ Jalla nuž cheržcuqui, fariseo impitñi žoñiqui persun kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: “Tii žoñiqui ultim werar Yooz taku paljayñi žoñizlaj niiqui, tiiqui zizkalal, taa maatak žoñ ancha uj payiñča, jalla nii. Taa žoñzti tiž kojcha zakal lanlanžla”.

¿JAKZILTAT JUC'ANTI YOOZQUIN K'AACHIÑI CJESAYA?

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui fariseo žoñžquiz cjichiča:

—Simona, amquiz tsjii taku chiyasača.

Nekztan nii Simón cjita fariseuqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi, wejtquiz chiyalla.

⁴¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Tsji pucultan žoñiqui denario cjita paaz kajatača. Tsji žoñiqui 500 denario cjita paaz kajatača. Tsjižuñzti 50 denario kajatača. ⁴² Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ana wira pjojki atchiča. Nižtami ana wira pjojki atchiž cjen nii kajñi žoñiqui nii pucultan žoñinacžquiz cjichiča: “Ančucaž kajžta paazqui anal cobrača. Jaziqui nužquizpanikal pertunača”.

Nekztanaqui Jesusaqui fariseo žoñžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Jaziqui kjaaznalla amqui. ¿Jakziltat nii pucultan žoñžquiztan nii ana cobriñi žoñžquiz juc'anti k'aachiñi cjesaya?

⁴³ Jalla nekztanaqui Simón cjita fariseuqui kjaaziča, tuž cjican:

—Nii pajk kaja ana cobrita žoñiqui juc'ant k'aachiñi cječhani.

Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Razunam chiiča.

⁴⁴ Nekztanaqui naa maatak žona kjutñi cheržcu Jesusaqui Simonžquiz cjichiča:

—Wejrqui am kjuya luzquichinča. Amqui anam kjaz onanchamča, tii wejt kjojcha awjzjapa. ¿Taa maatak žon cherkay? Taa maatak žonzti persun čhjujč kajližtan wejt kjojcha awjzinča. Nekztanaqui persun charžtan chjujzinča.

⁴⁵ Amqui wejtquiz anam chjulzamča. Naazti nuž luzcu wejt kjojchami chjul chjulžinčinča. ⁴⁶ Amqui wejt achquiz ana aceitimi alžinčamča. Naazti wejt kjojchquizimi zuma uluraz aceite alzinča. ⁴⁷ Jalla nižtiquiztan amquiz chiižinuča tužu. Walja naaža ujnaca pertuntiquiztan taa maatak žonqui juc'anti wejr k'ayachtiča. Jakziltat ujliquiztan pertunta cječhaja, jalla niiqui anaž juc'anti k'ayachtiča.

⁴⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui naa maatak žonaquiz cjichiča:

—Am ujnacaqui pertuntača.

⁴⁹ Nekztan parti impitta žoñinacaqui nii nonžcu ninacpora parla kallantassiča, tuž cjican:

—¿Ject tii žoñejo? Wali ujnacamiž pertunla. Ujquiztan žoñinacamiž pertunča.

⁵⁰ Jesusaqui naa maatak žonaquiz cjichiča:

—Amiž criitiquiztan jaziqui amqui liwriitača. Jaziqui cuntintum okaquiča.

8

MAATAKANACAQUI JESUSIZQUIZ YANAPCHICHA

¹ Wiruñaquí Jesusaquí wacchi watjanacaran jochinacaran ojklaychiča. Jalla nuž ojklaycan Yooz mantita zuma kamaña, jalla nii puntu paljaychiča. Niiž tuncapan ilzta apostolonaca niižtan chicapachatača. ² Nižaza tsjii kjažultan niiž čhjetinta maatakanaca cumpañtichiča, ninacžtan chica. Niiž tuquiqui nii maatakanacaquí zajraž tantatača, y nižaza conanacchiztača. Jalla nii maataquiztan tsjaaquí María Magdalena cjititača. Jalla naaquiztan pakallak zajranaca ulanchitača. ³ Nižaza tsjaa žon želatča, Juana cjiti, Chuza cjita žoñž tjuntača. Naaža lucuquí Herodes cjita jiliri yanapñi secretariotača. Nižaza tsjaa Susana cjiti žon želatča. Nižaza tsjii kjažultan iya maatakanacaquí apsnitača. Nii maatakanacaquí persun cusastan atintiñitača Jesusižquiz.

CHJACZ QUINTU

⁴ Walja žoñinacaquí watjanacquiztan Jesusa cheri ulanžquichiča. Walja žoñinacaž nuž juntazziž cjen, Jesusaquí tsjii quintu quint'ichiča, tuž cjican:

⁵—Tsjii zkala čhjacñi žoñiqui zkal čhjaquí ojkičiča. Nekztan zkal semilla wichcan wichcan čhjacchiča. Chjaccan, parti semillanacazti jiczaran tjojtsiča. Nii tjojtsi semillaquí tjecantatača, y nižaza wežlanacaž lujltatača. ⁶ Tsjii parti zkal semillanacazti maz yokaran tjojtsiča. Nii tjojtsi semillanacaquí jeczcanpacha nužquiz kjoñchiča. Anaž umit yoka želatča. ⁷ Parti zkal semillanacazti ch'ap yokaran tjojtsiča. Nuž juntu pakan ch'apinacakazza atipchiqui. ⁸ Parti zkal semillanacazti zum yokquiz tjojtsiča. Nekztan pajkchiča. Nuž pajkžcu, zuma čhjeri pookchiča, patac čhjerchiz zapa chjojlluquiz. —Nuž quint'izcu Jesusaquí altu tawkžtan cjichiča:

—Jecčhalaj cjuñchiz niiqui, ž-nonžna.

⁹ Jalla nekztanaquí niiž tjaajinta žoñinacaquí Jesusižquiz pewcziča:

—¿Jaknužt chii tii am takojo? —cjican pewcziča. ¹⁰ Jalla nekztanaquí Jesusaquí kjaaziča tuž cjican:

—Ančucaquiz Yoozpachaž tjaajnaquíča ančuca kuzquiz, niiž mantita kamañ puntuquiztan, nii. Yekjap žoñinacžquizzti quintunacžtankaz chiyuča Yooz mantita kamaña puntuquiztan. Jalla nužquiz weriž chiita quintu nonžcuquí parti žoñinacaquí ana wira intintiñiž cjissa. Weriž chiitiquiztanaquí ana wira tantiiñiž cjissa.

¹¹ Nekztanaquí Jesusaquí niiž tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

—Jalla tižta puntunacquiztanž chiiča wejt zkala čhjacz quintuquí. Yooz takuča nii zkal semillanacaquí. ¹² Nii

jiczaran žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonzičha. Yooz taku nonžtanaqui, diablu cjita zajraqui tjonza, ninacž kuz turwayžinzjapa. Jalla nuž paačha diabluqui, nonzñi žoñinacaž Yooz taku ana criyajo, y nižaza ninacaž ana liwriita cjeyajo. ¹³ Nižaza nii maz yokaran žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonzičha. Yooz taku nonžcupacha cuntintuž catokčha. Pero Yoozquin tjapa kuzzizpan ana nonža. Tsjipacamakaz catokčha. Čjul pruebaž tjonanami ratullaž quejpsa. ¹⁴ Nižaza nii ch'ap yokaran žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonzičha. Yooz taku nonžcu anaž tjapa kuztan catokčha. Cusasanacapankaz cherza; nižaza wali jiru kamspanž pecčha; nižaza pijstanacapankaz pecčha. Jalla nižtiquiztan čjul ana walinaca tjontan, ninacž kuznaca turwayskatčha. Persun kuzquiz pectiquiztanaqui Yooz taku tjatža. Jalla nižtiquiztan ana zuma kamasučha. Ana pookñi zkalažtakaz kamčha. ¹⁵ Nii zum yokquiz žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonzičha. Tjapa kuztan Yooz taku nonža. Tjapa kuztanž catokčha. Nižaza Yooz takucama zuma kamčha Yoozquin tjurt'iñi kuzziz. Jalla nižtiquiztan zuma pookñi zkalažtakaz kamčha, zumapankaz kamčha.

MICHA TJEEZ QUINTU

¹⁶ Jesusaqui tjaajinčičha tuž cjican:

—Anaž jecmi micha tjeeznasačha cajun kjuyltan nonzjapa, už tjajz zquit koztan nonzjapa. Micha tjeez nonz juntuñpanž nekzipan tewznasačha kjuyquiz luzñi žoñinačzquin kjanajo. ¹⁷ Čjulu čhjojžtami wažtapanikaz cjequičha. Nižaza ana Yooz puntu ziztanacami kjanapacha ziztapanikaz cjequičha.

¹⁸ Weriz čhiita taku zuma nonžnalla ančhucqui. Jakzil-tažlaj catokñi kuzziz niiqui, juc'anti zuma kuz tjaataž cjequičha, Yooz taku intintajo. Jakzil-tažlaj ana catokñi kuzziz niiqui, juc'anti turwayskatčaž cjequičha. Jalla nižtiquiztan Yooz takuqui anapan intintiñiž cjequičha, “intintučha wejrqui” čhičiž cjenami. —Jalla nuž tjaajinčičha Jesusaqui.

JESUCRISTUZ FAMILIA PUNTU

¹⁹ Wiruñiqui Jesusiž maatan niž lajknacžtan irantižquičičha, jakziquin Jesusac želatčhaja, jalla nicju. Pero nižquin ana macjati atčičha. Kjuyquiz walja žoñinaca želatčha. ²⁰ Jalla nekztanaqui tsjii žoñiqui Jesusižquiz mazzičha, tuž cjican:

—Am maami am jilanacami kjuy zancu žejlčha. Am cherz pecčha.

²¹ Jesusaqui nekztan kjaazičha, tuž cjican:

—Yooz taku nonzñi žoñinacaqui y nižaza Yooz takucama kamñi žoñinacaqui, ninacapančha wejt familia cuntaqui, wejt maa cuntaqui, y nižaza wejt jilanaca cuntaqui.

JESUSACHA TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTIÑIQUI

²² Tsjii nooj Jesusaqui niiz tjaajinta zoñinacžtan luzzičha tsjii warcuquiz. Nekztanaqui tuž cjichičha:

—Tii kotž nawjktuñtanž ojklay.

²³ Jalla nuž ojkan Jesusaqui tjajchičha. Nekztanaqui tirip-intit wali pjursanti tjami zalchičha. Jalla nii tjamiž cjen warcuqui kjaz ljojkižtan julzmayaž cjisnatčha, kjaz chjijpi.

²⁴ Nekztanaqui Jesusiž tjaajinta zoñinacaqui Jesusa žinchičha, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, Tjaajiñi Maestro, kotquiz julzmayaž cjis učumqui. Ticznačan učumni. —Jalla nuž chiitiquiz-tanaqui Jesusaqui žaazičha. Nekztanaqui tjamžquiz nižaza kjaz ljojkiimi mantichičha apaltajo. Jalla nuž mantitiquiz-tanaqui tjamimi kjaz ljojkiimi apaltichičha. Ch'ujupan cjis-sičha. Nužquiz walikaztačha. ²⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajinta zoñinacžquiz chižinchičha, tuž cjican:

—¿Ana wejtquin kuzziz cjissinčhuckaya? —Nuž pewcztiquiztan, nii tjaajinta zoñinacžti tsucchi ispanitichi cjissičha. Nižtiquiztan ninacpora parlassičha, tuž cjican:

—¿Ject tii žoñejo? Tjamimi kjazmi tiiz mantitacamaž ojčha, tiiz chiita takukaz cazza.

TSJII ZAJRAZ TANTA ZOÑI CHJETINTA

²⁶ Nižtami Gadara cjita yokquin irantichičha, kotž nawjktuñtan, Galilea cjita yokž nawjktuñtan. ²⁷ Jesusa yokquiz chjijwžtan tsjii nii wajtchiz žoñiqui macjatžquichičha. Ažk watanaca zajraž tantapantakalčha nii žoñiqui. Zajraž tantiquiztan ana zquiti cutñitakalčha. Nižaza ana kjuyquizimi kamñitakalčha. Campu santuran kamñitakalčha. ²⁸⁻²⁹ Jesusa cheržcu, niiz yujcquiz tuzi t'okzičha yokquizpacha; kjawcan puct'ichičha. Nekztanaqui Jesusaqui žoñi tanñi žajra mantichičha žoñžquiztan ulnajo. Nii chiitiquiztan zajraqui kjawchičha, tuž cjican:

—Jesusa, Arajpach Yooz Maati, ¿kjažtiquiztan am wejtquiz mitisi? Am roct'učha, anaž wejr tjatnalla, anaž wejr sufriskatalla.

Tuquiqui wilta wilta zajraqui nii žoñi tanñitakalčha. Nižaza nii wajtchiz žoñinacaqui zajraž tanta žoñi čhejlñitakalčha, y nižaza carinžtan mokñitakalčha. Jalla nuž maktiquiztanami čhejlitiquiztanami carina kojžcu atipasñipankaztakalčha. Jalla nekztan zajraqui nii žoñi ch'ekti yokaran zajt zajtskatchičha. ³⁰ Nekztanaqui Jesusaqui nii pewczičha, tuž cjican:

—¿Čhjul tjuuchizzamta?

Nii zajraqui kjaazičha:

—Tama cjitaž wejrqui, —cjican.

Tama zajranacaqui nii zoñžquiz lusñitakalča. ³¹⁻³² Zcati cururan wacchi cuchinacaqui lujlcan žejlñitakalča. Jalla nižtiquiztan zajranacaqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjan:

—Anaž wejrnac casticta cjejajo mantalla. Nii cuchinacžquin luzkatalla. —Jalla nuž mantiskatz pecchiča zajranacaqui. Nekztanaqui Jesusaqui nuž mantichiča. ³³ Jalla nekztanaqui nuž mantitiquiztan zajranacaqui zoñžquiztan ulanžcu cuchinacžquin luzi ojkchiča. Cuchinacžquin luzcuqui cuchinaca tjiiranchiča tsjii k'aw kjutñi. Nekztanaqui nii cuchinacaqui kossucpacha tjojtšiča nii barranc k'awquiz. Nižaza kotquin tjojtšiča. Jalla nužquiz tjapa ticziča.

³⁴ Cuchi itzñinacaqui nii cheržcu walja tsucchi zajtchiča. Watjaran jochiran quintu quint'ican ojklaychiča. ³⁵ Nii quintu nonžcu walja zoñinacaqui ojkchiča nii paatanaca cheri. Jesusižquin irantižcu, nii zajraž tanta zoñi žejtchi cherchiča. Nii zoñiqui julzi želatča Jesusiž kojch latuquiz, zquti cajtchi. Nižaza zuma tawkchiztača, ana lucuratžtakaztača. Jalla nuž cheržcu, nii cheri tjonchi zoñinacaqui nužquiz ispantichiča. ³⁶ Nii zoñi čjetinči cherchi zoñinacaqui quint'ichiča parti zoñinacžquiz, jaknužt Jesusaqui zoñi čjetinčhaja, jalla nii. ³⁷ Nii quintu nonžcu, tjapa Gadara cjita yokquiz žejlñi zoñinacaqui Jesusižquiz roqui kallantichiča nawjk okajo. Nii zoñinacaqui cuchinacž pertissiž cjen waljaž eksnatča. Jalla nižtiquiztanaqui Jesusaqui tsjii warcuquiz luzziča, ojkzjapa. ³⁸ Nii zajriquiztan čjetinta zoñiqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjan:

—Amtan chical ojkkatalla.

Pero Jesusaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Tekz am žela. ³⁹ Am kjuya oka. Zoñinacžquizim amqui quint'aquiča jaknužt Yoozqui am čjetintčhaja, jalla nii.

Nekztanaqui nii zoñiqui ojkchiča. Jalla nuž ojkžcu tjapa kjutñi watjaran quint'ichiča, jaknužt Jesusaqui nii čjetintčhaja, jalla nii.

JESUCRISTUCHA LAA ZOÑI ČJETINČI

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaž kotž nawjktuñtan quejpžquitan, žejlñi zoñinacaqui tjapa kuz risiwchiča. Tjappacha Jesusiž tjonz tjewsitača. Nekztanaqui niž tjontiquiztan cuntintutača.

⁴¹ Jalla nekztan tsjii Jairo cjita zoñiqui irantižquichiča; ajcz kjuy jiliritača. Nii zoñiqui Jesusiž yujcquiz puct'ichiča. Nekztanaqui rocchiča niž kjuya okajo. ⁴² Nii oraqui nii zoñi zinta majtqui ticzmayatača. Tuncapan watchiztača naa

majtqui. Nekztan Jesusaqui jilirž kjuya ojkchiča. Jesusaž okan, walja žoñinacaqui ts'acjascan apziča.

⁴³ Jalla ninacžtan juntu tsjaa laa maatak žonqui okatča. Tuncapan wata inturu ljok ojkñi laa t'akjisichintakalča. Nižaza medicunacžquiz kullkatjawi ancha castassinča, ana čjulchiz cjissintača. Nuž kullkatžcumi ana wira žetatča. ⁴⁴ Nekztanaqui naa laa žonqui Jesusiž wir kjuttan macjatchinča. Niiž zquit tjiiquiz lanzinča. Nii orapacha nuž lanžcuqui žejtchinča. Nižaza ljok ojkñimi tsijsiča.

⁴⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Ject wejr lanzejo?

Tjappacha ninacaqui ana zizñi chiichiča, nuž pewcžtiquiztan. Jalla nuž cjen Pedruqui niiž mazinacžtan cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, tii žoñinaca ancha amquiz ts'acjassa, nižaza tjapa kjuttanž am tewjctewjčča. Jaziqi žkjažtiquiztan am nuž pewcžjo, “¿Ject wejr lanzejo?” cjicanajo?

⁴⁶ Nekztanac Jesusaqui cjichiča:

—Tsjii tsjiiqui wejr lanziča. Wejr persun kuzquiz naychinča wejt aziqi tsjii čhjetinchiča, jalla nii.

⁴⁷ Naa maatak žonqui waj nuž Jesusiž kuzquiz pajta ziz-tiquiztan, cjarcatcan macjatchinča. Nekztan Jesusiž kjo-jchquiz quillzinča. Tjapa žoñinaca želan naaqui mazzinča, nii orac lanzintaž naaqui, jalla nii. Nižaza nii lanžcu nii orapacha žejtchi quirchinča naaqui. Jalla nuž cjican mazzinča Jesusižquiz. ⁴⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Cullacalla, tjapa kuztan criichiž cjen čhjetinta cjis-samča. Jaziqi cuntintum am okaquiča.

⁴⁹ Jesusaž ima naatan parla žeržnan, tsjii žoñiqui tjonchiča Jairo cjita žoñž kjuyquiztan. Nii Jairuqui ajcz kjuy jiliritača. Tjonchi žoñiqui Jairužquiz cjichiča:

—Am majtqui ticzinpanča. Anam iya tii Maestružquiz molistis waquiziča.

⁵⁰ Jalla nii takunaca nonžcuqui, Jesusaqui Jairužquiz cjichiča:

—Ana am nic kuz turwayskata. Yoozquin tjapa kuzziz cjee. Nekztan am uzqui žetaquiča.

⁵¹ Jairuž kjuya irantižcu, Jesusaqui anaž jecmi kjuyquiz luzkatchiča. Jesusižtan Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan, naa uza maa ejpžtan jalla ninacakaz luzkatchiča. ⁵² Nii kjuyquiz žejlñi žoñinacaqui tjappachaž kaatkalča. Nižaza naa uzaž ticziž cjen walja llaquitatakalča. Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Anaž kaa. Taa uzqui anačha ticzin, antiz taa uzqui tjajčha.

⁵³ Nuž Jesusiž chiitiquiztan nii žejlři žoñinacaqui tjassičha nii nonžcu. Ticzinpančha nuž zizzičha parti žoñinacaqui. ⁵⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui naa uza kjara tanzinchičha, y nižaza altu tawkžtan chiichičha, tuž cjican:

—Kolta cullacalla, žaazna.

⁵⁵ Nii orapacha wilta žejtchin cjissinčha. Nižaza nii orapacha tsijtsinčha. Nekztan Jesusaqui mantichičha naa uzaquiz čhjeri tjaaznajo. ⁵⁶ Naaža maa ejpqui nuž jacatatchiž cjen ancha ispantichičha. Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz paljaychičha:

—Anaž jecžquizimi chiichiyaquičha tii čhjetinta quintu, — nuž cjichičha Jesusaqui.

9

APOSTOLUNACA CUCHANTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tuncapan illzta apostolonaca kjawzičha. Nekztan ninacžquiz mantiz azi tjaachičha, tjapaman zajranaca chjatkatzjapa, nižaza tjapaman laanaca čhjetinzjapa. ² Nižaza Jesusaqui ninacžquiz mantichičha Yooz zuma kamañ puntuquiztan paljayajo, y nižaza laa žoñinaca čhjetnajo. ³ Nižaza cjichičha:

—Ančhucqui anaž čhjulumi chjichaquičha, jiczquin ojkan. Anaza ajtsmi, anaza žak quelsmi, anaza čherimi anaza paazmi. Nižaza zinta zquitikaz chjichaquičha. ⁴ Jakzi kjuyquinami irantižcuqui nii kjuyquin alujasaquičha. Jalla nicjuž kamaquičha, nii yokquiztan ojkcama. ⁵ Yekjap wajtchiz žoñinacaqui ančhuc anaž risiwz pecaquiž niiqui, nii wajtquiztanž ulnaquičha. Nižaza ančhuca kjojchquiz zcatchi pulpunaca tsajt tsajtsnaquičha. Jalla nii tsajt tsajtstaqui siñalaž cjequičha ninacž quintra, ančhuc ana risiwchiž cjen.

⁶ Jalla nekztanaqui Jesusiž nuž taku tjaatiquiztan apostolonacaqui niiž mantitacama ojkičha. Tjapa jochinacž kjutři ojkičha, liwriři Yooz taku paljaycan, y nižaza laanaca čhjetincan.

JUAN BAUTISTAZ PUNTU

⁷ Tsjii chawc jiliriqui Herodes cjita želatčha. Jesusiž quintu zizcu, ana čhjulumi naazipančha nii oraqui. Inakaz želatčha. Jesusiž quintu nonžcu yekjapanacazti cjichičha:

—Juanqui ticziquiztan jacatatchižlani.

⁸ Yekjapanacazti chiichičha tuž cjican:

—Tiila Eliasqui; jecžquichila.

Elias cjitaqui tuquita Yooz taku paljayři profetatačha. Yekjapanacazti Jesusiž puntu chiichičha, tuž cjican:

—Tiila tsjii tuquita Yooz taku paljayñi profetaqui, jacaatatchila.

Jalla nuž cjenami Herodes cjita jiliriqúi inakaz cjissiča. ⁹Nii Herodesqui tuž cjichiča:

—Wejrpanča mantichintqui, Juanž acha muržcajo. Anziqui wacchi milajru paata quintunaca nonznuča. ¿Jectpan nii milajrunaca paañejo? ¿Juanpan cjesajo?

Jalla nekztanaqui Herodesqui Jesusižtan walja zalz pecchiča.

ZOÑINACŽQUIZ CHJERI TJAAZ MILAJRU

¹⁰Wiruñaqúi Jesusiž illzta apostolonacaqui cutjatchiča. Nekztan Jesusižquiz quint'ichiča jaknužt kamčhaja, jalla ninaca. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca chjitchiča tsjii ana žejlz yokquin, Betsaida cjita wajtž žcati. ¹¹Nuž ojka zizcu, žoñinacaqui walja apziča. Nekztanaqui nuž apžtiquiztan Jesusaqui zuma risiwchiča. Ninacžquiz paljaychiča Yooz mantita zuma kamañ puntu. Nižaza laanaca čhjetinchiča.

¹²Zezi cjee ora Jesusiž tuncapan illzta apostolonaca nižžquin macjatchiča, tuž cjican:

—Tii žoñinaca cuchna joch kjutñi wajt kjutñi okaj cjee; tjajz kjuya kjuržcaj cjee; nižaza lujlz čhjeri kjuržcaj cjee. Tekziqúi anaž čhjulumi žejlča. Jalla nuž cuch waquiziča amqui.

¹³Pero Jesusaqui nižž illzta apostolonacžquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Ančhucž antiz čhjeri tjaa.

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anaž wejtnacalta čhjulumi žejlča. Pjijska t'antallžtan pizc ch'izlližtan, nižtallakaz wejtnacalta žejlča. Tinacžquiz tjaažjapa anapan wacasača. Tinacžquiz tjaasjapa, ¿čhjeri kjayi okasaya?

¹⁴Nii žejlñi žoñinacaqui pjijska warank luctakatača. Nekztanaqui Jesusaqui nižž tjaažjantanacžquiz cjichiča:

—Tjulžna tii žoñinacaqui pjijska tuncquiztan pjijska tunca jalla nuž t'aka t'aka tjulžna.

¹⁵Jalla nuž nižž mantitacama paachiča. Nekztan tjapacha julziča. ¹⁶Nekztanaqui Jesusaqui persun kjarquiz nii pjijska t'anta nii pizc ch'iz tanziča. Nuž tanžcu arajpach kjutñi cherziča. Nekztan Yooz Ejpžžquin sparaquiž cjichiča, jalla nii t'antiquiztan, ch'izquiztan. Jalla nekztanaqui t'unžcu nižž tjaažjantanacžquiz chjalziča, parti žoñinacžquiz tojznajo.

¹⁷Nekztanaqui tjapa nii žoñinacaqui chjekañcama lujlchiča. Jalla nuž lujltanaqui žejtchi t'anta ch'iz t'unanaca tuncapan canasta chjijpi ricujchiča.

JESUSACHA YOOZIZ CUCHAÑŽQUITA CRISTUQUI

18 Tsji nooj ana žoñinaca želan, Jesusaqui Yooz Ejpžquin mayizatča. Niž tjaajinta žoñinacapantača nižtan chicapachaqui. Jesusaqui ninacžquiz pewcziča:

—¿Jaknužt pinsi žoñinacaqui wejt puntuquiztanajo?

19 Nekztanaqui nii tjaajintanacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yekjap žoñinacaqui cjiča, Juan Bautistaž amqui. Yekjapanacazti zakaz cjiča, Elías amqui. Yekjapanacazti cjiča, tuquita Yooz taku paljayñi profetažlani jacatatchini, —jalla nuž cjiča.

20 Jaziqui nekztanaqui Jesusaqui wilta pewcziča, tuž cjican:

—Ančhuczi, ¿wejt puntuquiztan kjažzaž cjeejo?

Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yooziž cuchanžquita Crustumča amqui.

21 Jalla nekztanaqui Jesusaqui zumpacha niž tjaajintanacžquiz iwjt'ichiča, ana jeczquizimi nižta maznajo.

JESUSAQUI NIIZ PERSUN TICZ MAZZICHA

22 Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Yooz cuchanžquita žoñtča wejrqui. Pero walja sufristanča; nižaza wajt jilirinacami timplu chawc jilirinacami judiož lii tjaajiñinacami wejr ana jilirižtakaz nayaquiča. Nižaza wejr conta cjistanča. Nižaza čhjep majquiztan jacatatača.

23 Wiruñiqui tjapa nii žejlñi žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Jequit wejttan chica kamz pecčhaj niiqui, primiraqui persun kamañ wira tjažla. Nižaza čhjul pruebanaca watanami zapuru wejttan chicapacha cjee, aunquimi persun wirami apt'ačhani. 24 Jakziltat persun kamañ wira ana tjats pecčhaj niiqui, arajpach kamañiqui ana tjaataž cjequiča. Jakziltat wejt laycu persun kamañ wira tjažnačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquiča. 25 Arajpachquin wiñaya kamañ wira pertaquiž niiqui, ¿tii muntuquiz žejlñi cusasa čhjulpapat sirwasajo? 26 Nižaza quintra žoñinacaž želan, jakziltat wejtquiztan wejt tawkquiztan ana pajñi chiyaquiž niiqui, wejrqui nižtakal nižquiztan ana pajñi chiyača wejt mantiz timpuquiz, nekziqui. Tsji noojiqui walja poderchiz quejpžcača wejt Yooz Ejpž aztan, nižaza wejt Yooz Ejpž anjilanacžtanpacha. Mantizjapa quejpžcača. 27 Wereral cjiwča. Tsji žoñinaca tekz žejlcanpacha anaž ticznaquiča ima Yooz mantiz timpuquiz kallantan.

JESUSAQUI TSJEMATAZ CJISSICHA

28 Tsji quinsakal tjuñquiztan Jesusaqui curulla yawchiča Yooz Ejpžtan parli. Nižaza čhjepultan niž illzta žoñinaca chjitchiča, Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan; jalla ninacaqui

Jesusižtan chica ojkchiča. ²⁹ Yooz Ejpžtan parlican, Jesusiž yujcmi niiz kujtta zquitimi walja llijñi kjanapanikaz cjissiča, chiwicamatača. ³⁰ Nii orapacha pucultan luctak žoñiqui parisžquichiča, Jesusižtan parlisjapa. Nii pucultanaqui Moiestan Eliastantača. ³¹ Nii pucultanaqui walja chiw kjana llijñi taypiquiz tjonatča. Jesusiž ticz puntu parlatča. Jerusalén wajtquiz jaknužt ticznačhaja jalla nii puntu. ³² Nii oraqui Pedružtan niiz mazinacžtan ančaž tjaji tjonkatatča pero nii cheržcu ninacž tjajimi zajtchiča. Jesusiž tjeežta honora cherchiča nii pucultan žoñinacaž niiztan želan. Walja chiwi llijñi kjanñi cherchiča. ³³ Pucultan žoñinacaž Jesusižquiztan zarakan, Pedruqui cjichiča:

—¡Wejt Tjaajiñi Maestro, tekz žejlžqui walipankazza! Jaziqui čhjep chjujlli kjuya kjuysla, tsjiiqui amta, tsjiiqui Moiesta, tsjiiqui Eliasta, jalla nuž.

Pedruqui ana zuma tantiižcu chiichiča. ³⁴ Jalla nuž Pedruž chiyan, tsjii tsjirižtakaz macjatžquichiča. Nekžtan ninacžquiz urpuntichiča. Jalla nuž urpunitiquiztan nii čhjepultan illzta žoñinacaqui walja tsucchiča. ³⁵ Tsjirquiztan tsjii jora chižžquiñi nonziča, jalla tuž cjican:

—Jalla tiiča wejt k'ayi Maatiqui. Jalla tiž chiita taku nonžna.

³⁶ Jalla nuž nii joraž chiitan, Jesusaqui zinalla želatča. Nii čhjepultan illžtanacaqui nužquiz ch'uju quirchiča. Ana ječžquizimi nii cherta puntu chiichiča.

TSJII ZAJRAZ TANTA ZOÑI CHJETINTA

³⁷ Niiž jaka tažu curquiztan chjiwžquichiča. Walja žoñinacaqui Jesusižtan zali tjonchiča. ³⁸ Nii tama žoñinacžquiztan tsjii žoñiqui altu tawkžtan paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, wejt zinta majch cheržinžcalla. ³⁹ Wilta wilta zajraž tantača. Nii zajraqui ančaž kjaw kjawkatča. Nižazaž t'uckatča. Atquiztan ch'utuž jupokskatča. Persun janchiž čhjojritskatča. Niižquiztan ana zarakz pecča. ⁴⁰ Amiž tjaajinta žoñinacžquiz rocchinča, wejt majch čhjetžinajo. Ana atchipanča.

⁴¹ Jalla nekžtanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tii žoñinacajay ana criiñipanča. ¡Walja ujnacchizčhucpanča ančhucjay! ¿Čhjul oracamat ančhucatan wejr želaquiya? ¿Čhjul oracamat ančuca ujquiztan wejr awantaquiya? Nižtaqui am majch zijjčžcalla.

⁴² Nii žoñž laa majch Jesusižquiz macjatan, zajraqui yokquiz tjojchiča. Wilta t'uckatčiča. Jalla nekžtanaqui Jesusaqui zajra ujziča. Nii žoñž majch čhjetinžcu, niž persun ejpžquiz intirjichiča. ⁴³ Nii Yooz aztan paata obra

cheržcu tjapa žoñinacaqui ispantichiča. Zoñinacaz ispantichi želan, Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

44 —Tjapa kuztanž tii weriž paljajta nonžna ančhucqui. Anaž tjazna. Wejrqui tsewtan cuchanzquita Yooz Zoñtča. Quintra žoñinacžquiz wejr intirjital tarazuntal cjeeča.

45 Jalla nuž chiyan niž tjaajinta žoñinacaqui ana intintazziča. Nižaza nii chiitaqui ana kjanzt'itatača, ninaca intintajo. Ana intintazcumi, pewcz eksnatča niž chiita taku kjana intintisjapa.

YOOZ YUJCQUIZ, ¿JECT TUCQUIN CJES?

46 Wiruñaquei niž tjaajinta žoñinacaqui ninacpora ch'aassi kallantichiča, jakziltat ninacžquiztan tucquin cjes, jalla nii. 47 Ninacž kuz pinsita zizcu Jesusaqui tsjii uza tsijskatchiča niž latuquiz. 48 Nekztan ninacžquiz paljaychiča:

—Jequit wejt cuntiquiztan tsjii uza risiwčhaj niiqui, wejrpacha risiwča. Nižaza jequit wejr risiwčhaja, nižaza risiwča wejr cuchanzquiñi. Jakziltat ančhucaquiztan wirquin nayta cjicjiyačhaja, jalla niiča tucquin zuma honorchizqui.

49 Wiruñaquei Juanqui cjichiča:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, tsjii žoñiqui am tjuu chiican zaranaca chjatkatchiča. Nii cheržcu wejrnacqui ujinča, “Ana nižta paa”, cjican. Nii žoñiqui anača učumnacatan ojklayñi.

50 Pero Jesusaqui cjichiča:

—Anaž nuž atajča, jalla. Nižta paañiqui anača učumnacatan quintra. Jakziltažlaja ana učumnacatan quintra, jalla niiqui učum favoraž paača.

TSJII OJKTA PUNTU

51 Jalla nekztanaqui Jesusiž arajpacha ojkz tjuñi žcatzinžcatča. Jalla nižtiquiztan walja p'ektichiča Jerusalén watja ojkzjapa. 52 Niiž tuqui žoñinaca cuchanchiča, alujamint kjuya kjuržcajo. Jalla nekztanaqui nii cuchanta žoninacaqui Samaria cjita yokquin tsjii watja macjatchiča. 53 Nii Samaria wajtchiz žoñinacazti ana kjuyquiz kjawz pecatča Jesusaž Jerusalén watja ojkz cjen. 54 Nii quintu nonžcu Jacobžtan Juanžtan Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, ¿kjažt cjes? Wejrnacqui arajpachquiztan uj mantizquila, cjiwča, ninaca tjananzjapa. Jaknužt tuqui timpu Elías cjita Yooz taku paljajñi profeta paatčhaja, jalla nuž. Jalla nuž waliž cjesaž, ¿ana jaa?

55 Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui ninacaž kjutñi cherziča. Nekztanaqui ujziča, tuž cjican:

—Ančuca kuzqui ana waliča. Anaž tantiyassa ančhucqui. 56 Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Wejrqui tsewctan tjonchinča, ujchiz žoñinaca liwriizjapa. Ana tjonchinča ujchiz žoñinaca tjatanzjapa.

Jalla nekztanaqui yekja watja ojkchiča.

JESUCRISTUZZAN CHICA OJKLAYZ PUNTU

57 Jiczquiz okan, tsjii žoñiqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, jakziquinam ojkčhaja amqui, wejrqui chicapachal ojklayz pecuča.

58 Nekztan Jesusaqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Kitinacami kjuychizza. Nižaza wežlanacami tjurchizza. Wejrzi anal kjuychizza, tjajzjapami.

59 Wiruñaquí Jesusaqui yekja žoñžquiz tuž cjichiča:

—Wejttan chicaž ojklaya.

Nii žoñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, primiraqui wejt ticzi ejp tjaznača.

60 Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ticzižtakaz ana zuma kamañchiz kamñi žoñinacaqui, jalla ninacaj ticzinaca tjazla. Amqui ojkla, Yooz mantita zuma kamañ puntuquiztan paljayzjapa.

61 Wiruñaquí yekja žoñiqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, amtan chica ojklayz pecuča. Pero primiraqui wejt familianacžquiz wejt ojklayz puntu mazinžquiz pecuča.

62 Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jakziltat Yooztajapa langžñi kalltičhaja, jalla niiqui tirapan Yoozta langz waquiziča, ana wir kjutñi cheržcu. Jakziltat wir kjutñi chernasaž niiqui, nižaza tuquita kamañ wirquiz quejps pecasaž niiqui, jalla niiqui anaž Yooz mantita zuma kamaña tanznasača.

10

JESUSAQUI YOOZ LANGZQUIN ZOÑINACA CUCHANCHICHA

¹ Jalla wiruñaquí Jesusaqui pakallak tunc žoñinaca illziča. Jalla nuž illžcu Jesusaqui niž tuqui tjapa kjutñi pucultan pucultan cuchanchiča, jakziquint okačhaja, jalla nii. ² Ima cuchancan ninacžquiz cjichiča:

—Tsji puntul chiižinasacha. Zkalaqui walja žejlča. Pero zkala ajžñi žoñinacača upaqui. Yooz Ejpqui zkal Patrucha. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpžquiztan mayiza, zkala ajžñi žoñinaca cuchanžcajo.

—Jalla nuž paljaychiča Jesusaqui, žoñinacača zkalaztakaz. ³ Nižaza Jesusaqui niiz cuchanzquita žoñinaczquiz cjichiča:

—Ančhucqui uzanacaztakaz cuchnuča. Tanñi kitinacaz cheechi žoñinacz taypiquin ojklayaquiča ančhucqui. Jaziqui persunpachaž cwitazaquiča. ⁴ Nižaza anaza quelsmi chjichaquiča, anaza paaz pulsami. Ana enenzcu jiczquizic okaquiča. ⁵ Tsjii kjuya luzcu, ančhucqui tsaanaquiča, tuž cjican: “Tii kjuychiz žoñinacaqui walipankaj cjila”. ⁶ Nicju zuma kamñi žoñinaca želaquiž niiqui, walipankaz cjequiča nii kjuychiz žoñinacaqui. Nižaza nii kjuyquiz zuma kamñi žoñinaca ana želaquiž niiqui, ančucaž tsaanta takuqui nužquizkaz cjequiča. ⁷ Kjuyquiztan kjuya ana ojklayaquiča. Tsjii kjuya irantižcu, nekzpachapan kamaquiča. Chjulut nii kjuychiz žoninacaqui onačhaja jalla niicz lujlznaquiča. Langzñi žoñinaca pacta cjis waquiziča. ⁸ Tsjii watja irantižcu nii wajtquiz jakziltakat ančhuc kjawznačaj niiqui, jalla nekziqui lujlznaquiča čjulu onanami. ⁹ Nižaza nekž željñi laanaca čhjetnaquiča. Nižaza paljayaquiča, tuž cjican: “Yooz mantita zuma kamaña ančucaquiz zcatžinzquiča”. ¹⁰⁻¹¹ Nižaza tsjii wajtquiz irantižcuqui, jalla nii wajtquiz anaž ančhuc kjawznaquiž niiqui, calli kjutñiž ulnaquiča, nii wajt žoñinaczquiz tuž cjican: “Tii wajt pulpu wejtnaca kjojchquiz zcatchipan cjen, jalla tii wajt pulpu tjappacha tsajt tsajtsnača. Jalla tii tsajtstaqui siñalaž cjequiča ančuca quintru. Pero ančhucqui tuž zizla, Yooz mantita zuma kamaña ančucaquiz zcatžinzquichitača”. Jalla nuž chiižcuqui, nii ana ančhuc kjawzñi wajtquiztan okaquiča. ¹² Wejr cjiwča ančucaquiz; casticz tjuñquiziqui nii wajtchiz žoñinacaqui juc'anti castictaž cjequiča, nii tuquita Sodoma cjita wajtchiz žoñinaczquiztanaqui.

YOOZQUIN ANA JUYZU PAAÑI ŽOÑINACŽ PUNTU

¹³ ¡Corazín wajtchiz žoñinaca, ančucaquiz anawaliž wataquiča! ¡Nižaza Betsaida wajtchiz žoñinaca, ančucaquiz anawaliž wataquiča! Ančuca watjanacquiziqui walja milajrunaca paatatača. Tiro Sidón cjita watjanacquiz nii milajrunaca paataž cjitasaz niiqui, walipan nii wajtchiz žoñinacaqui werar Yoozquiz cjuñzñiž cjitasacha, “Ujchizpantča; pertunalla”, cjicanaqui. Nižaza ninacz uj sint'ižcu nii wajtchiz žoñinacaqui llaquita kuz kjanapacha tjeesñi cjitasacha, lutu zquitchiz cujtžcu, nižaza achquiz kjupžtan tjajlžcu, jalla nuž. ¹⁴ Jalla nižtiquiztan ančhucqui casticu tjaaž tjuñquiziqui juc'anti castictaž cjequiča nii Tiro Sidón cjita watjanacchiz žoñinaczquiztanaqui. ¹⁵ Capernaum

wajtchiz žoñinaca, ¿kjažtiquiztan ančhucqui pinsejo, “Yoozqui učhum honorchiz cjiskataquiča”, cjicanjo? Anaž nuž cjesača. Pero ančhuczi kozzuc tjojttaž cjequiča infiernuquin sufrisjapa, parti ujchiz žoñinacžtan chica.

16 Nekztan Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz tuž cjichiča:

—Jakziltat ančuca taku nonžaj niiqui, nižaza wejt taku-miž nonža. Nižaza jakziltat ančuca taku ana nonz pecchaj niiqui, nižaza wejt taku anaž nonz pecča. Nižaza jakziltat wejt taku ana nonz pecchaj niiqui, nižaza werj cuchanžquiñi Yooz Ejp anaž nonz pecča.

CUCHANTA ZOÑINACAQUI QUEJPZQUICHICHA

17 Wiruñaqi nii pakallak cuchanta žoñinacaqui ancha cuntintu quejpžquichiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, am tjuu chižcu, am aztan zajranacami ulan-skatchinča.

18 Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Jesalla, tsjii rayužtakaz Satanás cjita diabluqui arajpachquiztan tjojtsiča. Jalla nuž cherchinča. 19 Wejrqui ančucaquiz wejt azi tjaazinča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui zkorami yek'achuncami tjecznaquiž niiqui anaž kjaž cjisnasača. Nižaza nii wejt aztan tjapa quintranaca atipaquiča. 20 Zajranacaž ulantiquiztan ančhucqui anaž ancha chipchipasača. Antiz ančuca tjuunaca arajpachquin apuntitiquiztan, nekztanž ančhucqui chipchipz waquiziča.

CUNTINTU ZOÑINACA

21 Nii orapacha Jesusaqui ancha cuntintutača Yooz Espíritu Santuž cjen. Nekztan cjichiča:

—Yooz Tata, arajpachquinami yokquizimi ampanča wali chawc jilirimqui. Am puntunaca humilde žoñinacžquiz tjeezamča, intintajo. Pero tii muntuquiz wali estudi-antinacami zizñinacami am puntunaca anaž intintazziča, čhjojttažtakaz ninacžquiziqui. Jalla nužupanča am mu-nañpaqui, Yooz Tata. Jalla nižtiquiztan am honora waytuča.

22 Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Tata, tjapa amiž ziztanacami wejtquiz tjaajin-chamča. Anaž jecmi wejt kuz zizza. Yooz Tata, am panikaz wejt kuz zizza. Nižaza am kuz anaž jecmi zizza. Wejr panikal zizuča. Nižaza Yooz Tata, jakziltižquiz wejrqui am kuz zizkatz pecučhaja, jalla ninacazakaz am kuz zizaquiča.

23 Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžtan zina želatča. Ni-nacžquiz cheržcu cjichiča:

—Anchucqui zuma paatanaca cherchinčhucča. Jakzilat weriž paatanaca persun čhjujcztan cherchižlaja, cuntintuž cjesača. ²⁴ Wacchi tuquita Yooz taku paljayñinaca nižaza tuquita chawc jilirinaca, jalla ninacaqui weriž zuma paatanaca chertz pecatča. Pero ana cherchiča. Nižaza ninacaqui Yooz puntu takunaca nonz pecatča. Pero ana nonziča. Jaztankaz ančhucqui tii cherchinčhucča, nižaza nonzinčhucča. Jazi qui cuntintuž cjee.

ZUMA KUZIZ ZOÑINACA

²⁵ Wiruñiqui tsjii judiož lii tjaajiñi zoñiqui tsijtsiča. Nekztanaqui Jesusižquiz paljaychiča, Jesusa lii quintra chiikatzjapa. Nekztan pewciča, tuž cjican:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, Yooztan wiñaya kamzjapa ¿chjulut paaz waquizisaya?

²⁶ Nekztanaqui Jesusaqui nižquin kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjaž cijrtat učum liiquiziya? ¿Jaknuž liichamtajo?

²⁷ Nii lii tjaajiñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Zoñinaczlaqui Yoozquin tjapa kuziz cjistanča. Yoozquin tjapa animužtanami sirwistanča, nižaza tjapa aztanami, nižaza tjapa pinsamintužtanami. Tjapa kuziz Yoozquin cjistanča. Nižaza jaknužt persunpachquiz okžnamžlaja, jalla nižta okžni kuziz cjistanča zoñinaczquizimi, lijitum mazižtakaz.

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Walikam kjaaza. Jalla nuž amiž kjaaztacama kamaquiž niiqui, Yooztan wiñayam kamaquiča.

²⁹ Jesusiž chiitiquiztan nii lii tjaajiñiqui atipz pecatča. Jalla nekztanaqui Jesusižquiz pewciča, tuž cjican:

—¿Jec zoñinaczquiz wejrlaqui okstankaya?

³⁰ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž quint'ican:

—Tsjii zoñiqui Jerusalén wajtquiztan okatča, Jericó cjita wajt kjutñi. Nuž jiczquiz okan, tsjii kjažultan tjañinacztan zalziča. Tjañinacaqui nii zoñi kijtchiča, nižaza tjapa niž zquitinaca niž paaznaca kjañichiča. Nekztanaqui zuma chjojricama ana žaañipacha ecchiča. Nužquiz ticzmaya želatča. ³¹ Nekztan tsjii icliz jiliri qui nii jicziñpacha okatča. Pero chjojrichta zoñi cheržcu, tsjii latu chjuužcu watchiča. ³² Niiž jarupachaqui tsjii timpluquiz sirwiñi zoñiqui nii jicziñpacha ojkchizakazza. Nižaza nii chjojrichta zoñi cheržcu, nawcjuñ zakaz chjuuziča. ³³ Jalla nekztanaqui tsjii Samaria wajtchiz zoñiqui nii jicziñpacha tjonchizakazza. Jalla nuž nii kijchta chjojrichta zoñi cheržcu, ancha okziča. ³⁴ Jalla nekztanaqui kijchta zoñžquiz macjatchiča. Chjojricama cheržcu kullzinchiča aceitižtan vinžtan. Nuž

kullžcu chjojri jeržinchiča zumpacha. Nekztanaqui persun aznuquiz tewžcu chjitchiča, tsjii alujamintuquin. Jalla nicju cwitichiča. ³⁵ Jaka tažuqui ima wilta jicz ojkan nii Samaria wajtchiz žoñiqui persun paaz jescu, pizc billete pacchiča alujamintuchiz žoñžquiz. Nekztan cjichiča, “Tii chjojrichta žoñi am cwitižinalla. Tii paaz ana alcansaquiž ni-iqui, wejrqui pjojkača, quejpžcuqui”. ³⁶ Jaziqui, ¿jakziltat nii čhjepultiquiztan chjojrichta žoñžquiz zuma okzikaya, lititum mazižtakazya? ¿Jaknužum am tantii? Kjaaznalla.

³⁷ Jalla nekztanaqui nii lii tjaajiñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Nii oksñi žoñipanča zuma mazižtakazqui.

Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Jaziqui oka, nužuzakaz ammi paalla.

³⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tira ojkiča. Ojkan tsjii wajtquin luzziča. Jalla nicju Marta cjiti žonqui naaža kjuyquiz Jesusa kjawzinča. ³⁹ Martiqui cullacchiztača, María cjititača. Mariiqui Jesusiž kjojch latuquiz julzinča, nii chiiñi nonzjapa. ⁴⁰ Martizti naaža kjuy lurañquiz kuz tjaatča. Nekztan Jesusižquiz macjatčinča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, taa cullaquiqui wejr zinallakal tii kjuya lurañnacquiz jakjurpayča. Ana wejr yanapča. ¿Anam wejtquiztan sint'iya? Am chiižinžinalla, wejr yanapajo.

⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Marta, Marta, kjuy lurañnacžquiz kuz tjaachiž cjen am kuzqui turwayzikalala. Jalla nižtiquiztan ancha llaquita-mkalala amqui. ⁴² Tsjii zintallapanikaz žejlča chekanaqui. Mariiqui nii zuma illzinča. Naaqui kuz tjaatča wejt taku nonzjapa. Anaž jecmi taa cullaqui wejt taku nonžtiquiztan apaki atasacha.

11

YOOZ EJPZQUIN MAYIZIZ PUNTU

¹ Tsjii nooj tsjii yokquin Jesusaqui Yooz Ejpžquin mayizatča. Nuž mayiziz žeržtanaqui niž tjaajintanacžquiztan tsjii tjaajinta žoñiqui pewcziča tuž cjican:

—Jaziqui wejt Jiliri, Yooz Ejpžquin mayiziz tjaajznalla. Jaknužt Juanqui niž tjaajinta žoñinacžquiz Yooz Ejpžquin mayiziz tjaajinchižlaja, jalla nuž.

² Nekztanaqui Jesusaqui tjaajinchiča, tuž cjican:

—Yoozquin mayizizqui tužuča:

“Učhum arajpach Yooz Ejp, am tjuuqui zuma honorchiz cjilalla. Nižaza am mantiz timpu irantižquilalla. Nižaza am munañpaj cjilalla tii yokquizimi tsewc arajpachquinami. ³ Nižaza tonjtijapa nižaza zapurutijapa čjeriž tjaazcalla, azziz cjisjapa.

⁴ Wejrnacqui pertunchinča wejtnacaquiz ana zuma paañi zoñinaca. Jalla nižtiquiz amqui wejtnaca ujnacaž pertunalla. Nižaza čhjul anawalinacami wejtnacaquiz ana watkatalla. Antiz čhjul anawalinacquiztanami liwriyalla”.

⁵ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichizakazza:

—Tsjii zoñiqui amiguchiztača. Nii amiguqui chica aramaž kjuyquiz tjončiča, tuž cjican: “Amigo, čhjep t'antaž kajznalla. ⁶ Wejt kjuyquiz tsjii zoñi irantižquichiča jiczquiztan. Anaž wejtac čhjulumi žejlča nižžquiz tjaazjapa”. ⁷ Nekztanaqui nii zoñiqui kjaaziča kjuyltan, tuž cjican: “Anaž wejr chiižina. Kjuyami zuma chawjcztača. Nižaza wejt ocjalanacaqui ajpžquiz wejtta chicaž tjačha. Anaž žaazñi atasacha. Nekztan anal čhjulumi tjaayi atasacha”. ⁸ Amiguž cjenami ana tjaayi žaaz pecchiča. Pero nižtami tjaayi žaaziča, ana iya molistita cjejajo. ⁹ Jaziqui cjiwča, Yooz Ejpžquiztan maya, nekztan Yooz Ejpqui ž-tjaaquiča. Nižaza zuma kamaña kjurzna, nekztan wačaquiča. Nižaza kjuy chawjczquiztan t'oc t'ocžcaquiča, nekztan cjetžtaž cjequiča. ¹⁰ Mayñi zoñinacami ninacž mayta tjaataž cjequiča. Nižaza kjurñi zoñinacami nuž kjuržcu wachaquiča. Nižaza chawjczquiztan t'oc t'ocñi zoñinacžquizimi cjetžtaž cjequiča. Jalla nužuča Yooz Ejpžquin mayizizqui.

¹¹ ¿Kjažt tsjii ejpqui ančhucporquiz t'anta mayñiž majchquiz “Tiž t'antaqui” cjican tsjii maz chjalznasajo? Anapanž nuž cjesača. Nižaza, ¿kjažt ejpqui ch'iz mayñi majchquiz “Tiž ch'izqui” cjican zkorakaz chjalznasajo? Anaž nužupan chjalznasača. ¹² Nižaza ¿kjažt ejpqui wallpi ziñi mayñi majchquiz “Tiž wallpi ziñiqui” cjican yek'achunca chjalznasajo? Anaž nužupan chjalznasača. ¹³ Jaziqui ančhucqui ana zum kuzziz cjenami zuma cusasapanikaz tjaasača persun maatinacžquiziqui. Ancha zuma kuzziz Yooz Ejpqui juc'ant zumanaca ančhucacquiz tjaasača. Jakziltat Espíritu Santo mayachaja, jalla nižžquiz arajpach Yooz Ejpqui Espíritu Santo cuchanžcaquiča, nii mayñinacž kuzquiz.

JESUSIZ QUINTRA CHIICHICHA

¹⁴ Wiruñaquei zajraqui tsjii zoñi upa cjiskatchiča. Nekztanaqui Jesusaž nii zajra ulanzkattan, nii upa ana chiiñi zoñiqui chii kallantichiča. Nekztan nuž paatiquiztan nekž žejlñi zoñinacaqui walja ispantichiča. ¹⁵ Yekjap zoñinacaqui Jesusiž quintra chutchiča, tuž cjican:

—Tiiqui anawal zoñikalala. Zajranacž Beelzebú jilirž aztan yekja zajranaca chjatkatča.

¹⁶ Yekjap quintra žoñinacaqui yanz pecatča, arajpach Yooz aztan milajru paañi, ana arajpach Yooz aztan paañi, jalla nii. Yanzjapa pewcziča:

—Jaziqui arajpach milajru paala, —cjican.

¹⁷ Pero Jesusaqui ninacž kuz zizziča. Jalla nižtiquiztan paljaychiča, tuž cjican:

—Tsjii nacionchiz žoñinacaqui t'aka t'aka cjisnaquiž ni-iqui, ninacaž kichassiž cjen, nii nacionaqui tjatantaž cje-quiča. Nižaza tsjii famillchiz žoñinacaqui chaasaquiž ni-iqui, ninacaž kichassiž cjen nii famillaqui tjatantaž cje-quiča. ¹⁸ Nižaza Satanás cjita zajraž partimi t'aka t'aka cjesaž niiqui, ultimu tjatantaž cjesača. ¿Kjažt nii zajranacž azi tjurasajo? Anaž azziz cjesača. Anapanž tjurasača. Jaziqui ančhucqui tuž cjiča, wejrqui zajranacž Beelzebú cjita jilirž aztan yekja zajranaca chjatkatča, jalla nuž cjiča ančhucqui. ¹⁹ Pero wejrqui anaž nužu jalla. Nonžna. Ančuca partinacami zajranaca chjatkatñizakazza. ¿Jecž aztan ninacac chjatkatjo? ¿Beelzebú cjita zajriž aztan chjatkatjo? Anaž cjesača. Ančuca parti žoñinacaž paatiquiztan intintiz waquiziča, zajriž aztan anapan zajranaca chjatkatasača, jalla nuž intintiz waquiziča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui kjanapachača ana zuma razunchizqui. ²⁰ Jaziqui ultim werara Yooz aztanpankal wejrqui zajranaca chjatkatuča. Yooz aztan chjatkatiquiztan, kjanapacha tjeeža, Yooz mantiz kamañ timpu irantižquiča, jalla nii.

²¹ 'Tsjilla quint'asača. Tsjii walja armichiz žoñiqui persun kjuya walja tjurt'iñitača. Jalla nižtiquiztan kjuyquiz chjojtanaca segurotača. ²² Nuž armichiž cjen cuntintu želatča. Nekztanaqui tsjii tsjan tjup žoñiqui tjonchiča. Armichiz žoñi atipžcu, tjapa niž armanaca kjañchiča. Nekztan tjapa niž chjojta cusasanaca kjañchizakazza. Nekztan tjup žoñiqui niž mazinacžquiz kjañta cusasanaca tojunchiča.

²³ 'Nonžna. Jakziltat ana wejt favora cječhaj niiqui, wejt quintrača. Nižaza jakziltat Yooztajapa žoñinaca ana jun-tjapi yanapčhaj niiqui, wejt quintra Yoozquiztan žoñinacaž wichanskatča.

ZAJRIZ PUNTU

²⁴ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Tsjii zakal quint'asacha. Tsjii zajraqui žoñžquiztan ulanžcu kjoñ yokaran ojklaychiča, jeejzjapa kjurcan. Ana jeejz watžcuqui, niž kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: “Jaz-iqui wejr quepaka jakziquiztan ulanžquitučaja, jalla nicju”. ²⁵ Jalla nuž quejžcu niž ulanta žoñžquiz zalchiča. Nii žoñž kuzqui tsjii zuma pewžta kjuyažtakaztakalča, nižaza

zuma žcayi azquitžta kjuyažtakaztakalča. ²⁶ Jalla nuž zal-tiquiztan nii zajraqui pakallak juc'ant anawali zajranaca zjįqoi ojkchiča. Ninaca zjįcžcu, tjapa nii zajranacaqui žoňž kuzquiz luzžiča. Jalla nižtiquiztan nii žoňiqoi juc'ant anawaliž cjissiča tuqita kamzquiztan, tsjan ana zuma.

²⁷ Jesusaž nuž quint'an, tsjaa maatak žonqui nii žejlňi žoňinacžquiztan altu joržtan paljaychiča, tuž cjican:

—Honorchiz cjila am matiň maaqui, am jwessinž cjen.

²⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Juc'ant honorchiz cjila Yooz taku nonžňinaca. Nižaza Yooz tawk jaru kamňinaca.

ZOŇINACAQUI SIŇALA CHERZKAZ PECATCHA

²⁹ Tsjan tsjan žoňinacaqui Jesusiž muytataž ajcznatča. Nekztanaqui Jesusaqui paljayi kallantičiča, tuž cjican:

—Jazta timpu žoňinacaqui ana zum kuzzizza. Milajru siňala paaňipankaz pecča. Tuqui timpuqui Jonás cjita žoňiqoi želatča, Yooz taku paljayňi. Jalla nižta paljayzqui tsjii siňalažtakazza, Yooziž cuchanžquita cjican. Wejrzakal Yooz taku paljayuča. Anaž iya čjul siňalami želasächa tii žoňinacžtaqui. ³⁰ Yooz Ejpqui Nínive cjita wajtchiz žoňinacžquiz Jonás cjita žoňi cuchanžquichiča, casticu tjaaz tjuňi maznajo. Jalla niitača siňalaqui, nii timpuquiz kamňi žoňinacžtaqui. Nižaza Yooz Ejpqui arajpachquiztan wejr cuchanžquichiča. Jalla wejrtča siňalaqui, jazta timpuquiz kamňi žoňinacžtaqui. Anaž iya čjul siňalami tjaataž cjequiča. ³¹ Pjalz tjuňquiziqui, jazta timpuquiz kamňi žoňinacaqui pjaltaz cjequiča, zuma, ana zuma, jalla nii. Ana zuma žoňinacaqui castictaž cjequiča. Nonžna. Tuqui timpuqui tsjaa maatak jilir želatča, wartuňtan watja mantiň. Pjalz tjuňquiziqui naaqui jakatatžcu jazta timpuquiz kamňi žoňinacž uj kjana tjeeznaquiča, jazta žoňinaca casticta cjejajo. Naaqui muzpa ažkquiztanpacha tjonchinča Salomón cjita jiliržquiz zali, niiž zuma razun taku nonžňi. Pero tekzi wejrqui želuča Salomonžquiztan tsjan chekan jiliriqi. Pero jazta timpuquiz kamňi žoňinacaqui wejt taku anaž nonz pecča. Nižtiquiztan juc'ant ujchizza, nižaza juc'ant castictaž cjequiča. ³² Nižaza pjalz tjuňquiziqui Nínive wajtchiz žoňinacaqui jacatatžcu jazta timpuquiz kamňi žoňinacž uj kjana tjeeznaquiča. Jonás cjita žoňiž Yooz taku paljaytiquiztan, nii Nínive wajtchiz žoňinacaqui Yoozquin kuzziz cjissiča. Pero tekzi wejrqui želuča Jonasquiztan tsjan chekan jiliriqi. Nižaza wejrtča tsjan chekan Yooz taku parliňtqui. Pero jazta timpuquiz kamňi žoňinacazti anal Yoozquin kuzziz cjissiča, weriž paljayta Yooz taku nonžcu.

Nižtiqiztan juc'ant ujchizza. Nižaza juc'ant castictaž cjequiča.

KJANQUIZ KAMZ QUINTU

³³ Nekztanaqui Jesusaqui quint'ichiča tuž cjican:

—Anaž jecmi tsjii lampa tjeezcu, chjozjakquiz nonznasača, nižaza anaž tsjii cajon kjuylami nonznasača. Nii lamparaqui tseecupanž tsjijsnasača, kjuyquiz luzni žoñinacžquiz kjanajo. ³⁴ Zoñž čhujquiqui persun kuz lamparažtakazza. Zoñž čhujqui zumažlaj niiqui nižaza žoñž kuzmi zumazakazza, zuma kjanquiztakaz kamča. Pero žoñž čhujqui ana zumažlaj niiqui, kuzmi ana zumazakazza, zumchiquiztakaz kamča. ³⁵ Zuma kjanquizim kamčaj niiqui, persun kamaña zumaž cwitazaquiča, ana zumchi kamañchiz cjsjapa. ³⁶ Tsjii žoñiqui kjanquiztakaz zumapankaz kamčaj niiqui, nižaza ana čjul ana waliquiz kamčaj niiqui, liwj niž kamtanaca zumaž cjequiča, jaknužt tsjii lampa wali kjančaja, jalla nuž.

ANA ZUM KUZIZ ZOÑINACŽ PUNTU

³⁷ Jesusaž chijan, tsjii fariseo žoñiqui Jesusa čjjeri luli kjawziča, niž kjuyquin. Pucultanaqui kjuya irantižcu, kjuya luzziča. Nekztan mizquiz julziča. ³⁸ Jesusaqui kjara awjz custurumpi ana cumplichiča ima lujcan. Jalla nii cheržcu fariseo žoñiqui ispanichiča. Jesusaqui persun kuzquiz naychiča fariseo žoñiž ispanita. ³⁹ Nekztanaqui Jesusaqui nižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tsjii žoñiqui tasanaca chuwanaca zawnctankaz awjza, nižaza chjužja. Nižta iratača ančucqui fariseonaca. Ančucqui zawnctankaz limpuča. Pero kjuyltanaqui ančuca kuzqui walja cjujchinacchizpanča. Ančuca kuzquiz tjangz zizza, nižaza čjul anawali paazmi zizza. ⁴⁰ ¡Zumzu žoñinaca! Yoozqui curpumi kuzmi paachiča. ¿Jalla ančucqui anaž nii zizjo? ⁴¹ Ančuca cusasanacqiztan žoñinacžquiz tjaaz waquiziča. Ančucqui tjapa žoñinacžtan okzni kuziz cjesaž niiqui, ančuca kuzmi zumapanž cjesača Yooz Ejpž yujcquiziqui, ana kjara awjz cuzturumpi paažcumi.

⁴² ¡Ayii pori fariseonaca! Ančucqui Yoozquin diezmos tjaayiñčucča, nižaza tjapa plantanacqiztanami diezmos tjaayiñčucča. Jalla nuž paacan walikazza. Pero nuž tjaacanami ančucqui ana lijituma zuma kamañquiz kamchinčucča, nižaza ana Yoozquin kuzizčucča. Zuma kamzqui, nižaza Yoozquin kuzizqui, jalla niča chekanaqui. Pero diezmos tjaazmi zakaz cumpliz waquiziča.

⁴³ ¡Ayii pori fariseonaca! Ajcz kjuyquiziqui tucquin julzkaz peccha, nižaza honorchizkaj cjiw cjiča ančhucqui. Nižaza ančhucqui jakzi calliranami zuma rispitchizkaž wejr tsaanja cjiča ančhucqui.

⁴⁴ ¡Ayii pori fariseonaca! Nižaza ¡ayii pori lii tjaajiñinaca! Ana lijitum kuzzizčhucča. Ančuca liiqui cjiča jakzilat tsjii sipultur juntuñ ojkchaja jalla niiqui Yoozquin ana macjatasaccha. Jalla nižta irata ančhucqui žoñinacžquiz ana Yoozquin macjatskatča. Pero žoñinacaqui ančucaž puntu cjiñča, “Yooz žoñinacača ninacaqui”. Ančhucqui ninaca incallča, ana zuma kuzziz cjen. Ančhucqui ana pajta sipulturažtakazza.

⁴⁵ Jalla nuž chiitiquiztan tsjii lii tjaajiñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, jalla nuž chiižcu, wejtnacaquiz ana zumam chiiča.

⁴⁶ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—¡Ayii pori lii tjaajiñinaca! Ančhucqui parti žoñinacžquin niiz jaru niiz jaru ch'ama cuzturumpinaca yapchinčhucča: kuzi cuntažtakaz jepzinčhucča. Ch'ama cuzturumpinaca yapchiž cjenami, ančhucqui anaž tsjii loc'anžtanami yanapz peccha, žoñinaca nii cuzturumpinaca cumplajo.

⁴⁷ ¡Ayii! Ančhucqui ancha t'akjiriča. Ančuca tuquita atchi ejpnacaqui Yooz taku paljayñi profetanaca conchiča. Ančhucpacha nii paljayñinacž sipulturanaca kjuyñicha, niwjtanaqui ančhucqui rispittažokaz cjiča. Pero ančhucqui anaž ultimu rispitcha. ⁴⁸ Tuquiqui ančuca ejpnacaqui nii Yooz taku paljayñinaca conchiča. Nuž conchi cjenami ančucaquiztan walikazza. Anzimi ančhucqui sipulturanaca kjuyča, zuma žoñižtakazza. Pero ultimquiziqui ančhucqui ninacaž paljayta Yooz taku anazakaz nonz peccha.

⁴⁹ Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ančuca puntuquiztan zuma razun taku chiichiča, tuž cjican: “Wejrqui wejt taku paljayñi profetanacami apostolonacami cuchanžcača. Nekztanaqui yekjapanaca nii Yooz taku paljayñinacžquiztan contaž cjequiča. Yekjapazti kijčtaž cjequiča”. ⁵⁰ Tii muntu kalltiz, niwctanpacha Yooziž cuchanžquita žoñinaca conchiča ančuca tuquita atchi ejpnacaqui. Ančhucqui nižta ana wal kuzzizakazza. Jaziqui Yoozqui jazta timpuquiz žejlñi žoñinacžquiz zakaz casticaquiča. ⁵¹ Tsjii Zacarías cjita žoñiqui altaržtan timplužtan, jalla nii taypiquiz contatača. Abel contiquiztanami Zacarías contiquiztanami nižaza tjappacha contanacquiztanami Yooz Ejpqui jazta timpuquiz žejlñi žoñinacžquiz casticaquiča.

⁵² ¡Ayii pori lii tjaajiñinaca! Liwriiñi Yooz taku liižcu, zizcu, žoñinacžquiz ana nii tjaajinchinčhucča. Yooz taku tsjii

llave irata tanzinčhucča. Nii llave tanžcanpacha ančhucmi liwriiñi Yooz jiczquiz ana luzzinčhucča. Y nižaza nii llave tanžcu, ana cjetžinčinčhucča, liwriiñi Yooz jiczquiz zoñinaca luzajo. ⁵³—Jalla nuž chiižinžcu Jesusaqui ojkchiča.

Nii lii tjaajiñinacžtan nii fariseonacžtan, jalla ninacaqui muzpa žawjchi cjissiča Jesusiž quintra. Nižaza ninacaqui Jesusižquiz wiltan wiltan pewcziča, ⁵⁴ Jesusiž quintra tsjii ujchiz jwezjapa. Jesusiž kjaaztiquiztan uj tjojtunz pecatča.

12

FARISEO ZOÑINACA

¹ Jesusaž nuž tjaajnan, zmali wacchi zoñinacaqui tjonchiča, waranka waranka. Nižaza zmali porapat tewksascan tewksascan tjonchiča. Primeraqui Jesusaqui niiiž tjaajinta zoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Fariseo zoñinacaqui anaž ultimu Yoozquin kuzzizza. Anaž lijitum Yooz zoñinacača, aunquimi lijitum zoñižtakaz cjicjiñi cjenami. Ninacžquiztan zumpachaž cwit'azaquiča, ana n-naca irata cjisjapa. ² Tsjii noojiqui tjapa chjozakuñ paatami tjeežtaž cjequiča. Nižaza tjapa chjozakuñ pinsitami ziztaž cjequiča. Tsjii noojiqui zoñž ultim kuz tjeežtaž cjequiča. ³ Nižaza jamazit chiitanacami kjana ziztaž cjequiča. Chjozakuñ chiitanacami tjapa zoñinacaqui zizaquiča.

¿JECŽQUIN EKS WAQUIZIYA?

⁴ Jaziqui ančhucqui, wejt mazinaca, tuž wejr chiižinuča. Anača eksqui tii curpu alaja conñižquiziqui. Curpu conžcu anaž iya čjulumi payi atasacha. ⁵ ¿Jecžquin antiz ančhucqui eks waquiziya? Yooz Ejpžquin eks waquiziča. Yooz Ejpqui zoñž curpu žeti tucuzinskatžcu zoñž animumi infiernuquin tjojtjapa azzizza. Jalla niiižquizza chekanaqui eksqui.

⁶ Tsjii pjijska wežlaqui pizc paazkaz cwističa. Anača juc'ant valorchiz cjen, Yooz Ejpqui zapa wežlallami cjuñča. ⁷ Pero zapa zoñžquiz juc'anti cjuñča. Nižaza ančuca ach charami kanžintača, zintallquiztan zintalla. Anaž ančhucqui tsuca. Nii wežlanacžquiztan ančhucča juc'ant valorchizqui. Yooz Ejpqui ančhuc juc'ant cwitaquiča wežlanacžquiztan.

JESUCRISTUZ FAVORA CJEE

⁸ Ančucaquiz cjiwča: Jakziltat parti zoñž yujcquiz wejt favora cječhaj niiqui, nižaza wejrqui Yooz anjilanacž yujcquiz nii zoñž favorazakal chiyacha. ⁹ Jakziltat parti zoñž yujcquiz wejr ana pajñi nicačhaj niiqui, nižaza wejrqui Yooz anjilanacž yujcquiz nii zoñž quintra ana pajñi zakal cjeeča.

10 'Jakzilta zoñit Yooz Epiž cuchanzquita Zoñž quintra chiyachaj niiqui, pertuntaž cjesača. Pero jakzilta zoñit Yooz Espíritu Santuž quintra chiyachaj niiqui, anapanž wira pertuntaž cjequiča.

11 'Wiruñaquí ančhucqui juezanacž yujcquin nižaza jilirinacž yujcquin chjichtaž cjequiča, ajcz kjuyquiz. Jalla nuž chjichtiquiztan ana kuz turwaysi cjequiča, jaknužt chiyachaja, nižaza jaknužt tjurt'azalaja, jalla nii. 12 Ančuca chiiz ora Yooz Espíritu Santuqui ančuca kuzquiz chiizjapa tjaaajnaquiča, jaknužt chiizalaj, jalla nii.

CWITAZA, ZMAZŇI KUZUZ ANA CJSJAPA

13 Tsjii zoñiqui Jesusižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, wejt jilžquiz chiinalla, wejt parti irinsa tjaa-ajo.

14 Nekztanaqui Jesusaqui niizquiz cjichiča:

—Jila, ¿kjažtiquiztan amqui wejr jiliriztakaz cheržjo? Anapanž wejr juez partirtqui, ančuca quija azquitzjapaqui.

15 Nižaza Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Persun kuzquiz naazna, nižaza cwitaza ana zmazñi kuzziz cjisjapa. Zoñž wira kamañaquí anaž niiz wacchi cusasanacquiztan yatisinsa.

16 Jalla nekztanaqui Jesusaqui tii quintu quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii ricach zoñi želatča. Nii zoñž yokquiziqui zkalanacaqui ancha cusa pookchiča. 17 Jalla nuž pooktiquiztan nii ricach zoñiqui kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: “¿Kjažt wejr cjequejo? Wejt yaaz kjuyanacaqui tii ajzta zkal čhjeri anaž wacasača”. 18 Jalla nekztanaqui pinsichiča, tuž cjican: “Aaaa. Tuž jazic cjeeka. Wejt zkala yaaz kjuyanaca pajlnaka. Nekztanaqui tsjan pajk kjuyanaca kjuysnaka. Jalla nekz tjappach zkal čhjeri yaaznaka, nižaza tjapa wejt cusasanaca”. 19 Jalla nekztanaqui nii ricach zoñiqui niiz persun kuzquiz cjichiča: “Aaaa. Wejrqui zmali cusasanaca yaazinča, nižaza zmali čhjerinaca yaazinča, ažk wata tjurñipacha. Jeejznaka, nižaza cusa lujlsnaka, licsnaka. Nižaza cuntintul cjeeka”. 20 Pero Yoozqui nii zoñžquiz cjichiča, “Zumzu zoñimča amqui. Tižwanpacha amqui ticznaquiča. Am zkal čhjerimi am cusasanacami nii yaaztanacami inamayaž cjequiča, ¿čhjuljapat cjeequi neejo? ¿Jecztapan cjeequi neejo?” 21 Jaknužt nii ricach zoñžquiz watchižlaja, jalla nižta irataž wataquiča persunjapapankaz cusasa juntjapñi zoñinacžquiziqui. Nižta zoñinacaqui Yooz yujcquiziqui poripanž cjisnaquiča.

YOOZ EJPQUI NIIZQUIN KUZUZ ZOŇINACA CWITICHA

²² Jalla nektanaqui Jesusaqui niiz tjaajinta zoñinacžquiz cjichiča:

—Ančhucaquiz tuž cjiwča. Zoñiqui zejtzjapaqui lujlz čjheri pecča. Jalla nuž cjenami, ančhucqui anača čjherinacžquiz kuzqui llaquizizkatzqui. Nižaza zoñiqui curpu wali cjisjapa zquti pecča. Jalla nuž cjenami ančhucqui anača zqutinacžquiz kuzqui llaquizizkatzqui.

²³ Zoñž žetiqui čjherquiztan juc'anti importiča. Nižaza persun curpumi zquitquiztan ju'canti importiča.

²⁴ Wežlanacžquiz cherna. Anaž zkalami čhjaca. Nižaza anaž aja. Nižaza ana čjheri yaaz quetallchizza. Nižaza ana čjheri yaaz kjuychizza. Jalla nuž cjenami nii wežlanacžtaqui lujlz čjherinacami panž željča. Yooz Ejpkaž čjheri tjaača. Pero ančhucqui Yooz yujcquiziqui wežlanacžquiztan juc'antiž importiča. Jaziqui ančhucaquiz zakaz Yoozqui lujlz čjheri tjaaquiča, zejtzjapaqui. ²⁵ Anaž jec kolta zoñimi persunpacha tsjan lajcha paki atasacha, llaquiziñi kuzziz cjenami ancha lajcha pecni kuzziz cjenami. ²⁶ Jalla nižta ana atchucažlaj niiqui, žkjažtiquiztan lujlz čjherinacžquizimi zqutinacžquizimi ančhuca kuzqui llaquizizkatjo?

²⁷ Plantanacž pjajkallaž cherna. Anaž langza. Anaž kawanča. Yoozqui nii pjajkallanacaž pajkkačča. Zmali finu zquti cujtžcumi anaž jecmi pjajkallquiztanami juc'ant c'achalla cjesača. Nižaza finu zquti cujtžcumi nii ancha ricachu Salomón jiliriqui anača pjajkallquiztan juc'ant c'achaqui. ²⁸ Plantanacaqui tsjii upacamakaz c'achallača. Nektanaqui jakatažu kattažu tsjii jurnuquiz tjutjunzjapa ujžtača. Jalla nuž cjenami Yooz Ejpkaž nii plantanacami nižta cwitiča. Ančhucča Yoozquin ana tjapa kuzziz zoñinaca. Ančhuczi Yooz yujcquiziqui čjul plantaquiztanami juc'antiž importiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančhuc juc'anti cwitiča; zquitichiz panž cjequiča. ²⁹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui ana ancha llaquiziñi kuzziz ojklaya, čjul čjheri kjurzquiztanami. ³⁰ Tii muntuquiz ana Yoozquin criichi zoñinacaqui ancha llaquiziñi kuzziz ojklayča nižta cusasanaca kjurcan. Ančhucqui anača nižta llaquiziñi kuzziz ojklayzqui. Werar Yooz Ejpchizčhucča. Yooz Ejpqui zizza, čjulut ančhuc pecčaj, jalla nii. Ančhucqui čjheri, zquti, cusasanaca pecča, zejtzjapa, jalla nii zizza Yooz Ejpqui. ³¹ Nižtiquiztan ančhucqui Yooz Ejpžquinpankaz walja kuzziz cjee. Nižaza niž mantita zuma kamañquiz kuzziz cjee. Nektanaqui Yooz Ejpqui ančhucaquiz čjulumi cawalikaz tjaaquiča.

³² Nižaza Yooz Ejpqui ančhuca uchaquiča mantiñi puestuquiz. Jalla nužuča Yooz munañpaqui. Tii muntuquiz žejlcan anaž eksna, ančhucqui wejt uuzanacčhucča, aunqui kolucullami. ³³ Ančhuca cusasa žejlñinaca tuysna. Nekztan t'akjiri kamñi žoñinacžquiz tojna. Tii muntuquiz žejlcan jaknužt ančhucaqui zuma žak quels tjaczaja, jalla nižta irata zuma munaziñi kuz tjacz waquiziča wiñaya zuma kamzjapa. Arajpachquin zuma cuntintu kamzjapa, ančhuca kuz tjaczna, zuma azquicha. Tii muntuquiziqui tjañ žoñiqui ančhuca cusasanaca kjañasača. Arajpachquin tjañ žoñinaca ana luzasača. Nižaza tekziqui tjujtami cjurimi ančhuca zqutinaca lulasača. Arajpachquin tjujtami cjurimi ana želasača. ³⁴ Jakziltat tii muntuquiz walja cusasanachizlaja, tii muntuquiz kamañ wirquiz kuz tjaača. Pero jakziltat arajpachquin kamañ wirquiz kuz tjaačhaja jalla niiqui arajpachquin walja cusasanacchiz cjequiča.

KUZ TJACZI CJEE

³⁵ Nižaza Jesusaqui tii quintu quint'ichiča, tuž cjican:

—Arajpachquin ojkzjapa ančhucqui kuz zuma tjaczi tjewžna, tsjii tjeežta lamaparažtakaz. ³⁶ Tižtažtakaz cjee. Tsjii patrunaqui zalsñi pijstiquin ojkchiča. Piyunanacaqui patrunž cuttižquiz tjewža, niž irantižquitan kjuy zan chawjcz cjetžinzjapa. Jalla nižta irata ančhucqui Yooz tjonz tjuñi zuma tjewžna. ³⁷ Weraral cjiwča. Patrunaž tjonz oraqui jakzilta piyunanacat tjaji wajtsi tjewznačhaja, jalla ninacaqui cuntintuž cjee. Jalla nii piyunanacaqui patrunž misquiz julskattaž cjequiča. Nekztanaqui nii patrunapachaž čhjeri tjaaquiča, nižaza ninacžquiz atintaquiča. Jalla nižta irata Yoozqui paaquiča niž tjonz tjewžñinacžquiz. ³⁸ Chica aramami, kjantatimi, čhjulorakat nii patrunaqui irantižquičhani. Nii oraqui jakzilta piyunanacat tjaji wajtsi tjewz tjewznačhaja, cuntintuž cjequiča. ³⁹ Tsjiilla zakaz cjiwča, ančucaž zizjapa. Tsjii kjuychiz žoñiqui čhjulorat tjañi tjonačhaja, jalla nii ora zizaquiž niiqui, tjaji wajtsipan tjewznaquiča, nii tjañi ana luzkatzjapa, nižaza ana tjangskatzjapa. Tjañi tjonz ora zizcu, anapan niž kjuya nužkaz ecasača. ⁴⁰ Ančhucmi nižaza Yooz tjonz tjuñi walja listu tjacziž tjewžna. Tiripintit tsjii ana pinsita oraqui wejrqui quejpžcača. Wejrtča tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtqui.

PIZC PUNTA PIYUNANACA

⁴¹ Jalla nekztanaqui Pedruqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, žtii quintu quint'ichamča wejtnacalta-japakazkaya? už žtjapa žoñinacžtajapa, jaa?

⁴² Jesús Jiliriqui kjaaziča, tuž cjan:

—Tsjii kjuy cwitiñi žoñi želatča zuma cumpliñi, nižaza zuma intintiñi. Nii kjuychiz tuyñuqui zuma žoñž kjarquiz niž kjuya ecchiča, tjapa nii kjuyquiz žejlñinacžtan. Chjeri tjaaz ora čjeri tjaajo, jalla nuž zakaz ecchiča nii žoñž kjarquiz. ¿Ject nii zuma cumpliñi žoñejo? ⁴³ Jalla tiiča nii žoñiqui. Kjuy tuyñu quejpsquizcama jakzilta žoñit niž kjuya zuma cwitican žejlčhaja, jalla niiča zuma cumpliñi žoñiqui. Nižaza cuntintuž cjequiča nii zuma cwitiñi žoñiqui. ⁴⁴ Wejrqui weraral cjiwčha. Kjuya tuyñuqui cumpliñi žoñž kjarquiz tjapa kjuy cusasanaca ecasača. ⁴⁵ Tsjemata cwitiñi žoñi zakaz želatča. Nii žoñiqui kuzquiz pinsichiča, “Kjuychiz tuyñuqui anaž uri tjonasaž, jaz”, cjan pinsichiča. Jalla nekztanaqui nii kjuychiz luctaka cjiñi maataka cjiñi piyunanaca wjajtñitača. Nižaza nii žoñiqui persun lujlsquin licsquin kuz tjaachiča. ⁴⁶ Tiripintit tsjii ana pinsita nooj kjuychiz tuyñuqui quejpžquichiča. Tsjii ana zizta ora quejpžquichiča. Jalla nižtiquiztan kjuychiz tuyñuqui nii ana zuma cwitiñi žoñžquiz juc'anti anawaliž casticu tjaaquicha. Nii ana zuma žoñiqui jaknužt ujchiz žoñinacaž castictaž cječhaja, jalla nižtapacha castictaž cjequiča.

⁴⁷ Tsjii piyunaqui zumpacha niž patrunaž pecta langz zizziča. Niiž patrunž langz zizcanpacha, ana langziča. Jalla nuž zizcanpacha, ana langztiquiztanaqui juc'anti castictaž wjajtzaž cjequiča. ⁴⁸ Nižaza jakzilta piyunat ana niž patrunaž pecta langz zizzaja, jalla nižta cjenpacha ana cumpličhaja, jalla niiqui upa casticta cjequiča. Jakzilta žoñžquiz wacchi cusasanaca cwitajo tjaatčhaja jalla nii žoñiqui tjapa nii cusasanacquiztan quint'istanča. Jakzilta žoñžquiz wacchi cusasanaca cwitajo cumpjiita cječhaja, jalla nii žoñiqui cusasanacchiz tuyñužquiz quint'istanča tjapa cumpjiita cusasanacquiztan.

IYA TJAAJINTA

⁴⁹ Tsjii zakaz quint'ichiča Jesusaqui, tuž cjan:

—Tekz werjqui tsjii uj peksñižtakaz tjonchinča. Nii uj peks oraqui wajiž cjiła. ⁵⁰ Wejrqui tsjii wali pajk prueba watača bautismužtakaz. Nižaza nii watscama, ancha llaquital cjeeča. ⁵¹ Weriž tjontiquiztan žoñinacaqui anazumquin cjequiča; t'aka t'akaž cjequiča, wejtquiz criichinaca, ana wejtquiz criichinaca, jalla nuž. ⁵² Tii timpuquiztan nawjkchuc tsjii famillanacami t'aka t'akaž cjequiča. Tsjii famillquiz pjijskaltan cječhani, čjepultanac quintraž cjequiča pucultan žoñžjapaqui. ⁵³ Nižaza ejpžtan persun majchtan quintraž cjequiča. Nižaza majchžtan persun ejpžtan quintraž

cjequiča. Nižaza maatan persun tjunmat matatan quintraž cjequiča. Nižaza naa tjunmat matatan persun maatan quintraž cjequiča. Nižaza kjan maatan wazatan quintraž cjequiča. Nižaza wazatan kjanatan quintraž cjequiča. Jalla nuž cjisnaquiča, wejtquiz criichinacžtan ana wejtquiz criichinacžtan.

KUZ CAMPIYA, ANA CASTICTA CJEYAJO

⁵⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui cjiñčhucča, wacchi tsjirinaca tajatan ulanžcaquiž niiqui, “chijnačhani”, nuž cjiñčhucča. Nekztan jalla nuž chijñiž watča. ⁵⁵ Nižaza wartan quera queržcaquiž niiqui, “kjutñit cječhani”, nuž cjinčhucča. Nekztan jalla nuž kjutñiž watča. ⁵⁶ ¡Hipócrita cheechi žoñi! Ančhucqui jana lijitum kuzziz žoñinaca! Tjamž puntu tsjirž puntu walja zizñi chiiñčhucča. ¿Kjažtiquiztan Yooz siñalanaca ana tantiyasajo? Kuz campiya, ima casticz ora irantan.

⁵⁷ Nižaza ¿kjažtiquiztan kamz puntu ana tantiyasajo, jaača zuma kamčhaja, jaača ana zuma kamčhaja, jalla nii? ⁵⁸ Jakziltat am quijžcu jiliržquin chjichačhaja, jalla niižquiztan pertunam mayizaquiča ana enenžcu, ima jiliržquin irantican. Am quija ana pertunazta cjenaqui, nii jiliri qui policii quiz am intirjasača. Nekztanaqui nii policiaqui am carsilquiz chawcwasača. ⁵⁹ Nekztanaqui wejrqui cjiwča, carsilquiztanaqui anapanim ulnasača, liwj tjappacha paczcama. Anzi qui kuz campiya; Yoozquiztan pertuna maya, ana casticta cjeyajo.

13

YOOZQUIN KUZIZ CJEE

¹ Nii orapacha tsjii kjaž žoñinacaqui quintu zjicchiča, Jesusižquiz mazñi. Tuž cjican quint'ichiča. Pilato cjita jiliri qui tsjii Galilea wajtchiz žoñinaca conkatchiča. Nii conta žoñinacž ljocqui animal ljocnacžtan t'ajziča. Tuquiqui animala contkalča, Yoozquin ofrenda tjaazjapa. ² Jalla nuž nonžcu Jesusaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan Galilea wajtchiz žoñinacžquiz nuž anawali watchitajo? ¿Parti Galilea wajtchiz žoñinacžquiztan juc'ant ujchiz ninacajo? ¿Jalla nižtazaž ančhuc pinsiya? ³ Ančhucqui anača nižta pinsa. Ančhucqui Yoozquin kuzzizpan cjee. Ana nižta cjisnaquiž niiqui, ančhucqui juc'ant anawaliž watašača.

⁴ Jesusaqui quint'ichizakazza, tuž cjican:

—Tsji tunca quinsakalcuni žoñinacaqui ticziča Siloe cjita wajt campanturi jalla ninacž juntuñ pajlžtiquiztan. ¿Kjažtiquiztan nižta watchitajo? ¿Parti Jerusalén wajtchiz

žoñinacžquiztan juc'ant ujchiz ninacajo? ¿Jalla nižtazaž ančhuc pinsiya? ⁵ Ančhucqui anača nižta pinsa. Ančhucqui Yoozquin kuzzizpan cjee. Ana nižta cjisnaquiž niiqui, ančhucaquiz juc'ant anawaliž watasacha.

ISRAEL ZOÑINACŽ PUNTUQUIZTAN

⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii žoñiqui niž yokquiz jiws muntinaca čhjaccchiča. Tsjii nooj ojkchiča “jiwsa pookchižcaa” cjican, ojkchiča. Irantižcu, muntinacquiz ana čhjul jiws frutanaca watchiča.

⁷ Jalla nižtiquiztan nii yoka cwitiñi žoñžquiz cjichiča: “Chera, čhjep wata jiws frutanaca kjuri tjonchinča. Ana jiws frutanaca pookchikalča. Jaziqui tii muntinaca k'atzna. Inapanikaz žejlča.” ⁸ Jalla nekztanaqui nii yoka cwitiñi žoñiqui patrunžquiz cjichiča: “Wejt patruna, tii watcamakaz žela cjee. Wejrqui yokal zumpacha kjullznača, nižaza wanžtan wanit'acha. ⁹ Jalla nižtiquiztanaqui jiws frutanaca pookz atčhani. Anapan pookaquiž niiqui, nekztanaqui k'atžtaž cjequiča”. —Jalla nuž quint'ichiča Jesusaqui.

TSJAA MAATAK ZONQUI ČHJETINTATAČHA

¹⁰ Tsjii jeejz tjuñquiziqui, Jesusaqui ajcz kjuyquiz tjaaj-natča. ¹¹ Jalla nekz želatča tsjaa laa maatak žon. Tunca quinsakalcun watanaca laatača. Tsjii zajraqui naa žon taj chutu paatkalča. Nižtiquiztanaqui anawira ts'iru tsi-jtsniñtača, ana čhjulu paazjapami. ¹² Jesusaqui naa žon cheržcu, kjawziča, nekztan tuž cjichiča:

—Cullacalla, am laaquiztan liwriita cjequiča.

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui niž kjaržtan lanziča naa žonaquiz. Jalla nii orapacha naa žonqui ts'iru cjissinča. Nižtiquiztan Yooz Ejpžquin honora paljaychiñča. ¹⁴ Nii ajcz kjuy jilirizti Jesusižjapa žawziča, nii jeejz tjuñquiz čhjetintiquiztan. Nekztanaqui nii jiliriqui žoñinacžquiz cjichiča:

—Sojta tjuñikaz langz waquiziča. Jalla nii langz tjuñiran laanacaqui tjonsa čhjetintaž cjisjapa. Anača jeejz tjuñquiziqui tjonzqui.

¹⁵ Jalla nekztanaqui Jesús Jiliriqui nii jiliržquiz cjichiča:

—Ana zum kuzziz žoñinaca. Jeejz tjuñquiziqui tjapa ančhucanacaqui wacami aznumi cutzniñčhucča, kjaz liqui okajo, ¿ana jaa? ¹⁶ Taa maatak žonqui Abrahamž majch maatquiztan tjoniñča. Tunca quinsakalcun wata chututača, Satanás cjita zajraž nuž chutu paañiž cjen. ¿Kjažt tii jeejz tjuñquiziqui taa laa žonqui ana čhjetinta cjesajo? Jeejz tjuñquizmi čhjetinzpanikazza.

17 Jesusiž nuž chiitiquiztanaqui tjapa niž quintra žoñinacaqui azzi quirchiča. Parti žoñinacazti cuntintutača, Jesusaž nuž pajk milajrunaca paachiž cjen.

YOOZ MANTAPARU OJKŃI ŽOŃINACŽ PUNTU

18 Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Tiztača Yooz mantaparu ojkŃi žoñinacž puntuqui. Jalla nii puntuqui intintazkatasacha, mostaz cjita semillž puntu chiitiquiztan. Jalla tužuča. 19 Tsji mostaza cjita semilla žejlča, ancha zkoltalla. Zoñiž čhjactan, walja pakjiž pajkča, tsji pajk muntiž, nizta pakji. Nižaza nii mostaz muntiquiz wežlanacaqui tjuraž paasača. Jalla nužupan Yooz mantaparu ojkŃi žoñinaca yapaquiča, mostaz munti pajkŃila, jalla nižta irata.

20 Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Tii takunacžtanzakaz Yooz mantaparu ojkŃi žoñinacž puntu intintazkatasacha. Jalla tužuča. 21 Tsjaa maatak žonqui čhjep tupu jac'užtan levaturžtan t'ajzinča. Nekztanaqui tjappacha nii t'anti masaqui t'amchiča. Jalla nižta iratača, tjapa kjutŃi tii muntuquiz žoñinacaqui Yooz mantita kamañchiz cjisnaquiča.

LIWRIITA ŽOŃŽ PUNTU

22 WiruŃaqui Jerusalén jiczquiz ojkcan, Jesusaqui tjaa-jinchiča. Jakziran watatčhaja, jalla nii watjaran jochiran tjaa-jinchiča. 23 Nuž tjaa-jnan, tsji žoñiqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ĵkoluckaz liwriita žoñinacajo?

Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

24 —Ančhucqui tjapa kuz cjee, arajpach ojkŃi zkoz jicz zanquiz luzjapa. Wejrqui ančhucaquiz cjiwča. Casticz tjuŃquiziqui tjapa žoñinacaqui luz pecaquiča. Nii oraqui anaž ataquiča. Jalla nižtiquiztan anziqiu liwriiŃi zanquiz luzjapa, tjapa kuz cjee. 25 Tsji noojiqui arajpach kjuychiz tuyŃuqui tsijtsnaquiča liwriiŃi zana chawjczjapa. Ančhucqui, zawnctan cjiŃinaca, nii chawjczta zanquiz t'ok t'okaquiča, tuž cjican: “Wejt jiliri, cjetznalla, cjetznalla”. Kjuychiz žoñiqui kjaaznaquiča, tuž cjican: “Anal ančhuc pajuča. ĵJecnactčhuckazlaj ančhucqui?” 26 Jalla nuž chiitiquiztan ančhuczti zakaz chiyačhani, tuž cjican: “Amtan chica lujlchinča. Nižaza wejtnaca wajt calliran tjaa-jinchamča”. 27 Pero nii arajpach kjuychiz tuyŃuqui kjaaznaquiča, tuž cjican: “Ančhucqui anapal pajuča, cjiwla. Wejtquiztan oka, tjapa ančhucqui ana zuma kuzzizčhucča”. 28 Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Abrahamžtan, Isaacžtan, Jacobžtan, tjapa Yooz taku paljajŃi profetanacžtan, tjappacha ninacaqui arajpach

Yooz kjuyquiz želaquiĉha. Anĉhuczti zawnctanpanikaz želaquiĉha. Jalla nuž zawnctan žejlcan anĉhucqui kaaquiĉha, nižaza iżkež jojaquiĉha, ana luzzucaž cjen. ²⁹ Tjapa kjuttan criichi žoñinacaqui arajpach Yooz kjuyquin luzaquiĉha, užatan, wartan, tajatan, tuwantan, nuž tjapa kjuttan. Nižaza nii luzzi žoñinacaqui arajpach Yooz kjuyquiz cusa atintitaž cjequiĉha. Yooz ĉhjeri luli julznaquiĉha. ³⁰ Nižaza Yoozqui arajpachquin yekjap tii muntuquiz wirquin cjiñi žoñinaca tucquin cjiskataquiĉha. Nižaza yekjap tii muntuquiz tucquin cjiñi žoñinaca wirquin cjiskataquiĉha.

JERUSALEN CJITA WAJTQUIN TICZ PUNTU

³¹ Jesusiž taku žeržtan, nii noojpacha, tsjii kjaž fariseo žoñinacaqui tjonchiĉha, tuž cjican:

—Tekztan am oka. Herodes cjita jiliriqui am conz pecĉha.

³² Jalla nekztanac Jesusaqui kjaaziĉha, tuž cjican:

—Anĉhucqui nii mañus Herodesquin oka. Niižquin chiizca, tuž cjican: “Tsji kjaž tjuñi tirapal Yooz obranacal paa-uĉha, zajranaca ĉjatkatcan, laanaca ĉhjetincan. Nekztan tsjii kjaž tjuñquiztan wejt obra žerznaĉha”. ³³ Pero wejrqui tsjii kjaž tjuñi tiral kamaĉha, Jerusalén wajtquin ticzcama. Jerusalén wajtquin Yooz taku paljayñi profetanacaqui ticstanĉha.

³⁴ ¡Jerusalén, Jerusalén wajtchiz žoñinaca! Anĉhucqui Yooz taku paljayñinaca coničhucĉha. Nižaza Yooziž cuchanžquita žoñinaca maztan ĉhjaquiñhucĉha. Wallpiqui persun ozmachanaca kjarž koztan juntiñil, jantey. Jalla nižta irata wejrqui tii wajtchiz žoñinaca juntiz pecuĉha. Anĉhuczti ana wira wejtquin tjonz pequiñhucĉha. ³⁵ Jalla nižtiquiztan anĉhuca wajt yokaqui ana Yooz kjarquiz žejlĉha. Nižaza wejrqui cjiwĉha. Tsjii noojiqui anĉhucqui wejt puntuquiztan ĉiyaquiĉha, “Honorchiz cjila, tii Yooziž cuchanžquita žoñiqui”. Jalla nii oracama, anĉhucqui wejr ana wilita cher-aquiĉha.

14

TSJII CURPU TJUUCHI ZOÑIQUI ĆHJETINTATAĆHA

¹ Tsjii jeejz tjuñquiziqui Jesusaqui tsjii fariseo jilirž kjuya luli ojkĉiĉha. Yekja fariseo žoñinacaqui Jesusa awayt'atĉha.

² Nižaza nii kjuyquiz želatĉha tsjii curpu tjuuchi žoñi. Jesús žcati želatĉha. ³ Nii cheržcu Jesusaqui fariseo žoñinacžquiz lii tjajaiñinacžquiz, jalla ninacžquiz pewcziĉha, tuž cjican:

—¿Jeejz tjuñquiziqui tsjii laa žoñi ĉhjetnasaj? už ¿ana ĉhjetnasaj?

⁴ Ninacazti ĉh'ujukaz cjissiĉha. Nekztanaqui Jesusaqui laa žoñi kjawžcu, ĉhjetinĉiĉha. Nekztan laa žoñžquiz cjichiĉha:

—Oka amqui —cjicanaqui. ⁵ Nekztanaqui Jesusaqui fariseo zoñinacžquiz tuž cjichiča:

—Jeejz tjuñquiz cjenami aznumi wacami tujquiz tjojtsiž cjen okžcu, čanaž jooznasajo?

⁶ Jalla nuž chiitiquiztanaqui ana jaknuž kjaazñi atchiča.

PJIJZTA PUNTU

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui nii kjuyquin lujlcan jalla tižta cherchiča. Kjawžta zoñinacaqui tucquin julz kjuratča, nižaza honorchiz cjis pecatča. Jalla nižta cjicjiñi cheržcu, Jesusaqui, tuž cjichiča:

⁸ —Amqui tsjii zalžni pjijztiquiz kjawžta cjesaž niiqui, anača tucquinpan julzqui. Am jarupacha tsjii juc'ant jilir zoñiqui tjonasaž niiqui, am tucquin julzpantaž cjesača. ⁹ Jecčhalaj pucultan ančhucqui kjawzi, jalla nii kjawžni zoñiqui amquiz chiyasača, “Am julz tii juc'ant jiliržquin tjaa”, cjican. Jalla nižtiquiztanaqui amlaqui azanpanti wirquin julz cjesača. Am aziž cjesača. ¹⁰ Ana nižta paa. Antiz tuž cjee. Tsjii zalžni pjijztiquiz kjawztaž cjesaž niiqui, wirquinpankaz julzqui. Nekztan nii kjawžni zoñiqui irantižcuqui, amquin chiyasača, tuž cjican: “Wejt k'ayi jila, ticchuc watžca, tucquin julžca”. Jalla nuž kjawžcu tucquin tjulžtiquiztan parti zoñinacž čhjucquiziqui honorchizim cjesača. ¹¹ Jakzilta zoñit parti zoñinacžquiz persun honora chii chiyachaj niiqui, wiruñaquu nii zoñiqui ch'ujukaz cjesača. Pero humilde kuzziz zoñizti honorchiz cjiskattaž cjequiča.

¹² Nižaza Jesusaqui nii kjawžni zoñžquiz cjichiča:

—Chjeri tjaasim pecčhaj niiqui, anam kjawznaquiž am persun mazinacžquiz, nižaza am persun jilnacžquiz, nižaza am persun famill parintinacžquiz, nižaza am ricach visinacžquiz, jalla ninacžquiz alaja anam kjawznaquiča. Ninaca čjeri luli kjawznasaž niiqui, ninacaqui am zakaz kjawznasača. Nižtiquiztan amzakam čjeri tanznaquiča. Nižtiquiztan ana gastichim cjequiča. ¹³ Ana nižta paa. Antiz tuž cjee. Chjeri tjaasim pecčhaj niiqui, kjawznaquiča pori zoñinaca, zuch zoñinaca, coj zoñinaca, zur zoñinaca, jalla ninacžquiz kjawznaquiča. ¹⁴ Nuž paažcu cuntintum cjequiča. Ninacaqui anaž čhjulumi tjepni atasacha. Yooz zuma kamañchiz zoñinacž jacatatž tjuñiž tjontan, jalla nekzim amqui tjepuntam cjequiča.

¹⁵ Jalla nuž Jesusiž chiita taku nonžcu, tsjii julzi žejlñi zoñiqui Jesusižquiz cjichiča:

—Arajpach Yooz Ejpž kjuyquin lujlñinaca cuntintuž cjequiča.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii zoñžquiz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii nooj tsjii zoñiqui pajk pjiizta paachiča. Tuquiqui walja zoñinaca kjawskatchičha pjiiztiquiz. ¹⁷ Pjiizta čhjeri lujlz ora piyunaqui kjawžta zoñinaczquiz cuchanzquitača, tuž cjeyajo: “Tjappacha listu tjacztača, jaziqui ž-tjona”. ¹⁸ Nekztanaqui kjawžta zoñinacaqui pasinza mayizichiča. Tsjii zoñiqui cjichiča: “Anzilla yoka kjaychinča. Jalla nii cheržquistanča. Jalla nižtiquiztan amqui wejr pasinzt'alla”. ¹⁹ Tsjiiizti cjichiča: “Anzilla tunca waca kjaychiñča. Jalla nii waca yanstanča. Jalla nižtiquiztan zumaž pasinzt'alla”. ²⁰ Tsjiiizti cjichiča: “Anzilla tjunatan zalzinča. Nižtiquiztan anal oki atasacha”. ²¹ Nii cuchanzquita piyunaqui quejpžcu patrunžquiz tjappacha quint'ichiča, jaknuž zoñinacat kjaztčhaja, jalla nii. Nuž quint'itiquiztan nii patruaqui walja žawjchi cjissiča. Nižaza piyunžquiz cjichiča: “Uri ojklajžca calliran nižaza wajt tjiyaran. Pori zoñinaca zji-jczna, nižaza zuch zoñinaca, cojonaca, zuranaca, jalla ninaca kjawžca”. ²² Wiruñauqui nii piyunaqui mazziča tuž cjican: “Wejt patrua, amiž mantitacama ojklajchinča. Nižaza iya julz campo žejlča”. ²³ Nekztanaqui patruaqui cjichiča piyunžquiz: “Wilta ojklajžca callinacaran jicznacaran. Zoñinaca kjawkjawcan ojklajžca kjuyquiz chjijsnajo. Kjawžta zoñinaczquiz tjonkatžca”.

²⁴ Nekztan Jesusaqui cjichizakazza:

—Wejrqui cjiwča. Weriz primira kjawžta zoñinacaqui anapan čhjeri lulasača wejt arajpach pjiiztiquiziqui. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

JESUCRISTUZQUIN KUZUZ PUNTU

²⁵ Walja zoñinacaqui Jesusa apziča. Nekztanaqui Jesusaqui tsijtsu zoñinacz kutni quejpchiča, tuž cjican:

²⁶ —Jakzilta zoñit wejtquin kuzuz cječhaj niiqui, niž persun ejpmi, maami, tjunmi, maatinacami, persun jilanacami, persun cullaquinacami, nižaza niž persun kamañ wirami, jalla ninaczquiztanami wejtquin juc'anti kuzuz cjistanča. Anaž wejtquin juc'anti kuzuz cjequiz niiqui, anaž wejt partir zoñi cjichuca cjesača. ²⁷ Jakzilta zoñit wejt partir zoñi cjis pecčhaj niiqui, tjapa kuztanž wejtquiz cjistanča niž persun wira apt'iz cjenami. ²⁸ Tsjilla cjesača. Jequit tsjii campan-turi kjuyz pecčhaj niiqui, primiruqui gasto zumpacha tantiistanča, paaz wacata ana wacata, jaknuž nii campanturi tsajczjapa, jalla nii. ²⁹ Ana zumpacha tantižcu kallantaquiz niiqui, nekztan ana tsaqui atchucaž cjesača. Jalla nuž ana tsajcni cheržcu parti zoñinacaqui nii zoñžquiz inarasača, ³⁰ tuž cjican: “Nii zoñiqui campantur kjuyi kallantichiča. Nekztan ana tsaqui atchiča. Ana zuma tantiichiča”. Jalla nuž tjasaquiča. ³¹ Nižaza jakzilta chawc jilirit quira zalz

pecačhaj niiqui, primiruqui zumpacha tantiistanča, niž tunca warank zultatunaca tsjiizuñ paatunc warank quintra zultatunacžquiz atipata, ana atipata, jalla nii. ³² Ana atipchucažlaj niiqui, quintra jiliržquin ažquin cjen cumisiuna cuchansa, nužquiz pasinza paajo, acuerdo luzjapa. ³³ Jalla nižta, ima wejtquiz kuzziz cjen, zumpacha tantiiz waquiziča. Jakzilta žoñit čhjultakquiztanami anaž wejtquiz juc'anti kuzziz cjequiz niiqui, anapanž wejt parti žoñi cjesača.

³⁴ Yacuqui zumača. Yacuqui lak'ansnasaž niiqui, ¿jaknužt wilta zuma cjesajo? ³⁵ Anapanž cjesača. Anaž yokjapa sirwasača, nižaza anaž yok kulljapa sirwasača. Jalla nuž ana sirwanami tjojtspanikazza. Jakziltažlaj cjuñchiz niiqui, zumpacha nonžna Yooz puntu intintisjapa.

15

KATCHI UUZI QUINTU

¹ Impuesto cobriñi žoñinaca nižaza ujchiz žoñinaca Jesusižquiz macjatžquichiča, niž taku nonzjapa. ² Jalla nižtiquiztanaqui fariseo žoñinacžtan lii tjajjiñinacžtan jalla ninacaqui Jesusiž quintra chutchiča, tuž cjican:

—Tii žoñiqui ujchiz žoñinacami risiwñipanikazza, nižaza ninacžtan chica čjjeri lujlñiča.

³ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninacžquiz quint'ichiča tuž cjican:

⁴ —Tsjii žoñiqui patak uuzichiztača. Nekztanaqui tsjiilla katchiča. Jalla nekztanaqui parti uuzinaca ilakz yokquin ecchiča, katchi uuzi wajtzcama. ¿Jakziltat ančhucaquiztan ana nižta paajo? ⁵ Nižaza katchi uuzi wajtžcuqui, azkar juntuñ tjojtžcu, awatiriqui tjonchiča, ancha cuntintu. ⁶ Nižaza kjuya irantižcuqui žcatinta visinunacžquiz nižaza mazinacžquiz kjawziča, tuž cjican: “Wejtan cuntintuž cjee. Wejt katchi uuziqui wajtchinča”. ⁷ Nižaza wejrqui cjiwča, jalla nižta iratača arajpachquinaqui. Tsjii ujchiz žoñiqui Yoozquin kuzziz cjesaž niiqui, arajpachquin žejlñinacaqui ancha cuntintuž cjisnaquiča. Llatunc tunc llatuncani ana Yoozquin kuzziz žoñinaca želačhani: “Wejrnacqui zuma kamok”, cjicanaqui. Pero arajpachquinaqui ninacžquiztan juc'anti cuntintuž cjequiča nii zinta Yoozquin kuzziz žoñiž cjen.

KATCHI PAAZ QUINTU

⁸ Jesusaqui quint'ichizakazza, tuz cjican:

—Nižaza tsjaa tunca paazziz žon želatča. Nekztanaqui tsjii paaz tjatančinča. Paaz tjatanžcu, lámpara pekzinča.

Nižaza kjuya pewchinča, zumpacha. Nuž zuma pewcan, katchi paaz wajtchinča. ⁹ Nii paaz wajtžcu, mazinacžquiz nižaza žcatinta visinunacžquiz kjawzinča, tuž cjican: “Wejttan cuntintuž cjee. Wejt katchi paaz wajtchinča”. ¹⁰ Wejrqui cjiwča. Nižaza arajpachquinaqui Yooz anjilanacaqui cuntintuž cjequiča čhjulorami tsjii ujchiz žoñiqui Yoozquin kuzziz cjisnačhaja, jalla nii oraqui.

EJPZQUIZTAN ZARAKCHI MAJCH QUINTU

¹¹ Nižaza Jesucristuqui tii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsji žoñi želatča, pucultan lucmajch ocjalchiz. ¹² Nii upaňazta majchqui ejpžquiz cjichiča: “Tata, irinsaž wejtquiz tjaall amqui”. Jalla nekztanaqui ejpqui irinsa t'akžinčiča pucultan majchnacžquiz. ¹³ Tsji kjaž majquiztan upaňazta majchqui irinsa tuchyča. Nekztan tjappacha niž cusasanaca juntjapžcu, ažkquin ojkiča yekja nacionquin. Nekztan nii nacionquin tjappacha niž cusasanaca gastichiča, ana zuma kamcan. ¹⁴ Nužquiz tjappacha cusasanaca miržcuqui, upaňazta majchqui ana čjulchiz cjissiča, žoñi maya. Nižaza nii nacionquiz čjeri upsiča. Upaňazta majchqui čjerž kjara passiča. ¹⁵ Nekztanac niiqui langz kjuri ojkiča. Tsji žožžquiz langz wajtčiča. Nii patruaqui jochi mantichiča, cuch ichajo. ¹⁶ Anča čjeri eeczatchiča nii ejpžquiztan zarakchi majchqui. Ana čjulu lulimi onantaž niiqui. Jalla nekztanac cuch lulinacami čhajpinacami lujlnatakaztača. ¹⁷ Jalla nekztanaqui kuzquiz pinsiskatchiča, tuž cjican: “Tjappacha wejt ejpž piyunanacaqui cusa čjerinaca lujlčhani. Nižaza žejtchinacami žejlčhani. Wejrzi tekzi t'akjiri želuča; čjerž kjara pascu, ticz atučhani. ¹⁸ Quepaž wejrqui, tira wejt ejpžquin. Nižaza wejt ejpžquin cjeeča: ‘Wejt Tata, Yooz quintra am quintra uj paachinča. ¹⁹ Wejrqui anam am maati cjichucača. Kjažllami tsji am piyunažtakaz uywalla’ ”. Jalla nuž cjican pinsichiča. ²⁰ Nekztanaqui ejpžquin zarakchiča; ejpž kjuy kjutni ojkiča. Ažkquin cjen ejpqui niž majch pajčiča. Kuzquiz anča okziča, anča k'aaztichiča. Nekztan majch zali zajtčiča. Majch žcojržcu, čjulziča. ²¹ Nekztanaqui majchqui ejpžquiz cjichiča: “Tatay, wejrqui Yooz quintra, am quintra uj paachinča. Jaziqui wejr am maati anaž cjichuca”. ²² Jalla nekztanaqui ejpqui piyunanacžquiz cjichiča: “Uri, jila walurchiz zquiti jwesanzca. Nii zquitžtan wejt majch tjutžna. Niiž loc'anquiz zurtija majčžina. Nižaza zapato tjutžna. ²³ Nekztanac ančhucqui walipunt cjew wacaž zjičžca conzjapa. Pjiztaž paaquiča. Zuma čjeriž lulaquiča.

²⁴ Wejt majch ticziŕtakaz katchitaĉha. Jaziqui ticziquiztan jacatatchiŕtakaz tjonchiĉha. Niŕtami niŕŕtan zalchinĉha". Jalla nekztanaqui pjiŕzta payi kallantichiĉha.

²⁵ Jalla nuŕ upaŕaŕta majch tjonz ora, niŕŕ jilaqui joch yokquintaĉha. Kjuy ŕcati irantiŕcan, pjiŕzta nonziĉha, tsajtŕi wayliŕ jora. ²⁶ Jalla niŕŕtiquiztanaqui jilir majchqui tsjii tsjii piyuna kjawziĉha. Nuŕ kjawŕcu, "ĉĉhjulut wat?" cji-can, pewcziĉha. ²⁷ Piyunaqui kjaaziĉha, tuŕ cjican: "Am lajkqui tjonchila. Wiwusa anazak kjaŕ cjiŕsi tjonchiĉha. Niŕŕtiquiztan am ejpqui walipunt cjew wac conkatchiĉha, pjiŕzta paazjapa". ²⁸ Jalla niŕ quintu zizcu, jilir majchqui walja ŕawjchiĉha. Pjiŕŕtiquiz ana luz pecatĉha. Nuŕ cjen ejpzakazza niŕ roqui ulanŕquichi luzcajo. ²⁹ Nekztanaqui jilir majchqui ejpŕŕquiz cjichiĉha: "Kjaŕ watanaca wejrqui am sirwichinĉha. Niŕzaza am mantitacama okintaĉha. Jalla nuŕ cjenami ana wira tsjii cabrallami onanŕamtaĉha, wejt mazinacŕtan pjiŕzta paazjapami. ³⁰ Anziqui tii am ana cazŕi majchqui tjonchiĉha. Tiiqui ana zuma kamcan am paaz gasticĉha, ana zum maatakanacŕtan zejlcan. Nuŕ paata cjenami, niŕŕtajapa tsjii walipunt cjew waca conchamĉha". ³¹ Jalla nekztanaqui niŕŕ ejpqui kjaaziĉha, tuŕ cjican: "Wejt maati, amqui wejt chicaŕ kamŕampanla. Tjapaŕ wejttaĉ zejl-la, niŕc amtacamaĉha. ³² Tii am lajkqui ticziŕtakaztaĉha. Jaziqui ticziquiztan jacatatchiŕtakaz tjonchiĉha. Niŕzaza katchitaĉha. Jaziqui waŕtaĉha. Jalla niŕŕtiquiztan ancha cuntintuŕ cjen pjiŕzta paaz waquiziĉha".

16

CUSASANACA CWITIŕI PIYUNA QUINTU

¹ Niŕzaza Jesusaqui niŕŕ tjaajinta ŕoŕinacŕquiz tsjii quintu zakaz quint'ichiĉha, tuŕ cjican:

—Tsjii ricach ŕoŕi ŕelatĉha. Niŕŕ kjuy cusasanaca cwitajo tsjii piyuna utchiĉha. Wiruŕnaqui yekja ŕoŕinacaqui niŕ patruŕŕquiz mazziĉha, tuŕ cjican: "Tii am piyunaqui am cusasanaca ancha anawali gastiŕiĉha". ² Jalla nekztanaqui patruŕnaqui piyunŕquiz kjawziĉha, tuŕ cjican: "ĉĉhjul quintut am puntuquiztan nonojo? Jaziqui jaknuŕum amqui wejt cusasa cwitiŕinĉhaja, jalla niŕ wejtquiz quint'alla. Amiŕ ana zuma cwitichiŕ cjen anam iya wejt cusasa cwitasatĉha". ³ Nekztanaqui niŕ piyunaqui pinsichiĉha, tuŕ cjican: "ĉĉhjul jaknuŕum amqui wejt patruŕnaqui wejrŕ jakjurpayla niŕ wejt langzquiztanaqui. Jaziqui ana ancha langziŕ cjiŕnula wejrqui. Wejtta azi ana ŕejlĉha, zkal yokquiz langzjapa. Niŕzaza ŕoŕŕquiztan tomangz eksnuĉha, azuĉha. ⁴ Jalla nuŕ

ana langzñi atchiž cjen, čhjulut paa-as?” Nekztan piyunaqui cjichiča: “Aaaa. Čhjulut paa-as, nii zizuča wejrqui. Nekztan žoñinaca wejr atintiñiž želačan. Wejr kjawznačan ninacz kjuyquizimi”. ⁵ Jalla niž pinsita jaru piyunaqui zina zina patrunž kajchi žoñinaca kjawziča. Tsjii primira kajchi žoñžquiz pewcziča, tuž cjican: “¿Kjažum wejt patrunžquiz kajchamta?” ⁶ Kajñi žoñiqui kjaaziča, tuž cjican: “Patac turril aceite kajchinča”. Jalla nekztanaqui piyunaqui cjichiča: “Tiž am factura. Uri julzna. Yekja factura paa. Pjijska tunca turril aceitekaz cjiirzna”. ⁷ Wiruñnaqui tsjiizuñ kajchi žoñžquiz pewcziča, tuž cjican: “Am, ¿kjažum kajchamta wejt patrunžquiz?” Kajñi žoñiqui kjaaziča, tuž cjican: “Patac quintal tiricu”. Nii piyunaqui cjichiča: “Tiž am factura. Nižaza yekja factura paa, quinsakal tunca quintal tiricukaz cjiirzna”. ⁸ Jalla nii piyunaž nuž paan patrunaqui nii anawal piyuna c'uñchi pajchiča, niž cusasanaca cwitiñi. Jalla nižtažtakaz anawali kamñi žoñinacaqui tii muntuquiz cusasquin kuzziz kamča. Jalla nuž kamcan ninacaqui c'uñchi tjojnakñiča zuma kamñi žoñinaczquiztan juc'anti.

⁹ 'Wejrqui cjiwča. Tii ujchiz muntuquiz kamcanaqui žejlñi cusasanaca gastis waquiziča, zuma paacan tsjii zuma amigo tanzjapa. Jalla nekztan ticžcu ančhucqui kjawztaž cjequiča niž arajpach kjuyquin.

¹⁰ 'Jakzilta žoñit koluc cusasanaca zumpacha cwit'ačhaj niiqui, nižaza wacchi cusasanaca zumpachazakaz cwit'aquiča. Nižaza jakzilta žoñit koluc cusasanaca ana zuma cwit'ačhaj niiqui, nižaza wacchi cusasanaca ana zuma cwit'ichiž cjequiča. ¹¹ Nižaza jakzilta žoñit tii ujchiz muntuquiz žejlñi cusasanaca ana zumpacha cwit'asačhaj niiqui, jalla nižta ana zuma kamchiž cjen, Yoozqui werar arajpach cusasanaca nii cwitiñijapa ana tjaasača. ¹² Jakzilta žoñit Yooziž tjaata cusasanaca ana zuma cwit'ačhaj niiqui jalla nižta ana zuma kamchiž cjen, Yoozqui arajpach cusasanaca tjaaz cjen pacha ana tjaasača.

¹³ 'Anaž jakzilta piyunami pizc patruna sirwi atasača. Piyunaqui tsjii patrunžquizkaz kuz tjaasača. Tsjiiizuñ patrunaž jaytaquiča. Nižaza nii piyunaqui tsjii patrunžquizkaz zumpacha sirwaquiča. Nii tsjii patrunžquiz anapan zuma sirwi atasača. Yoozmi paazmi žejlča pucultan patrunažtakaz. Pero žoñinacaqui pucultižquiz kuz ana tjaasača. Tsjii patrunžquizpankaz zuma sirwasacha.

¹⁴ Ancha paaz pecñi fariseo žoñinacaqui tjapa Jesusiž chita taku nonziča. Jalla nuž nonžcu Jesusa iñarchiča. ¹⁵ Jesusaqui nižtiquiztan cjichizakazza:

—Ančhucqui cusa žoñižtakaz ojklayiñchucča žoñž yujc-quiziqui. Yoozti ančuca kuz zizza. Tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui ana zuma kuzziz žoninacž honorakaz waytiča. Yooz Ejpzti nii ana zuma kuzziz žoñinaca chjaawjñipanča.

LII PUNTU

¹⁶ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Juan Bautistaž tjonzcama, Moisés mantita lii azziztača. Nižaza Yooz taku paljayñi profetž tjaajintanacami azziztača, Juan Bautistaž tjonzcama. Nii timpuqui jalla nii mantita takunaca azziztača. Pero Juan Bautistaž tjon-tiquiztan, liwriiñi Yooz taku nižaza Yooz mantita kamañ puntu paljayzqui, jalla niiča tsjan chekanaqui. Jaziqui walja žoñinacaqui Yooz mantita kamañquiz luzjapa tjapa kuz tjaača.

¹⁷ Jalla nuž cjenami tjuñimi warawarami yokami katasača. Pero tjapa nii arajpach Yooz liizti anaž wira katasača.

JAKJURPAYZ PUNTU

¹⁸ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Jakzilta žoñit niž maataka jakjurpayžcu yekja maatakžtan zalsnačhaj niiqui, jalla nuž cjenacqui adulterio uj paača. Nižaza jakzilta žoñit jakjurpayta maatakžtan zalsnačhaj niiqui, adulterio uj zakaz paača.

RICACH ŽOÑŽTAN PORI ŽOÑŽTAN QUINTU

¹⁹ Nižaza Jesusaqui tsjii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsžii wali jiru ricach žoñiqui želatča. Zuma finu zquiti cujtžñitača. Nižaza zapuru pjijztakaz ancha cusa čheri lujlchiča. ²⁰ Nii oracqui tsžii pori žoñi želatča Lázaro cjita. Niiž janchiqui walja zkira cjijtchitača. Zapuru ricach žoñž kjuy zanquiz julzi žejlñitača. ²¹ Nii ricachuqui žejtchi čherinaca tjojtñitacha. Nii pori žoñizti tjojtta žejtchi čherinaca lujlz pecñitača. Pacunacaqui pori žoñžquiz macjatžcu niž zkiranaca issañitača. ²² Tsžii noojiqui nii pori žoñiqui ticziča. Nekztanaqui Yooz anjilanacaqui nii chjitchiča Yooz illzta zuma yokquin, Abraham cjita žoñžtan chica želajo. Wiruñacqui nii ricachu žoñiqui ticzizakazza. Nekztanaqui yokquiz tjatžtatača. ²³ Nii ricachu žoñiqui infier-nuquin sufrican želatča. Nicju sufrican, tsewc kjutñi cher-chiča. Ažquiztan cherchiča Abrahamžtan Lazaružtan. ²⁴ Jalla nuž cheržcu, kjawchiča, tuž cjican: “Abraham tatay, wejr okznalla. Lázaru cuchanžca, niž loc'ana kjaztan t'awžcu, wejt lasquiz lanznajo, ch'uñkatajo. Tii asñi ujquiz anchal sufruča”. ²⁵ Abrahamzti cjichiča: “Jila, cjuñznalla,

muntuquiz kamcan, ancha cusa kamchamča. Lazaruzti t'akjiri kamchiča. Jaziqui anziqui Lazaruqui kuztača, ancha cuntintuča. Amzti ancha sufriča. ²⁶ Nižazakaz Yoozqui pajk pal k'awa utchipanča wejtnacquiztanami amquiztanami. Jaziqui tekztan nawjkchuc ojkz pecñinacaqui anaž okasača. Nižaza nawjktan tjonz pecñinacaqui anaž tjonasača". ²⁷⁻²⁸ Jalla nekztanaqui nii ricuqui cjichiča: "Abraham tatay, wejtta pjijskaltan jilanaca žejlča. Jaziqui am rocuča, wejt ejpž kjuyquin Lázaro cuchanžinžcalla, ninacžquiz paljayajo, nižaza tii infernuquiz ana tjonajo". ²⁹ Pero Abrahamqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican: "Ninacžta žejl-la Moisés cjiirtami nižaza Yooz taku paljayñi profetanacž cjiirtami. Nii cjiirtanacquiz cazla, kuz tjaala". ³⁰ Jalla nekztanaqui nii ricuqui kjaaziča tuž cjican: "Razunam chiiča, Abraham tatay. Pero tsjii žoñiqui ticziquiztan ninacžquin okačhaj niiqui, Yoozquin kuzziz cjiskatačhani".

³¹ Nekztanaqui Abrahamqui cjichiča: "Ninacaqui Moisés mantita taku nižaza Yooz taku paljayñinacž taku ana criyačhaj niiqui, tsjii ticziquiztan jacatatchi žoñž takumi ana zakat criyačhani". —Nuž quint'ichiča Jesusaqui.

17

UJQUIZ TJOJTJA PUNTU

¹ Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

—Ujquiz tjojtskatñi žoñinaca žejlñipantača. Pero Yoozqui nii ujquiz tjojtskatñi žoñinacaqui anawaliž watkataquiča. ² Jakzilta žoñit Yoozquin kuzziz žoñi ujquiz tjojtskatačhaj niiqui, nižta ana zum žoñinacaqui koz kot kjazquin tjojttaž waquiziča, tsjii pajk taj maztan jorquiz mokžinta. Jalla nuž tsjan cusaž cjesača nii ujquiz tjojtskatñi žoñžtaqui.

³ Nižta žoñinacžquiztan ančhucqui walja cwitassa, ana ujquiz tjojtsjapa. Tsjii am jilanacžquiztan am quintra uj paačhaj niiqui, jalla nižquiz žumpacha chiižina, niž kuz campiita cjejajo. Nekztan niž kuz campiita cječhaja, jalla nii uj paañi žoñžquiz pertunaquiča amqui. ⁴ Zapa wiltami nii am quintra uj paañi žoñiqui pertuna mayizičhaj niiqui, amqui pertunaquiča, tsjii nooj pakallawk wilta am quintra uj paanami.

YOOZQUIN KUZIZ PUNTU

⁵ Wiruñaquí Jesusiž illzta žoñinacaqui Jesusa jiliržquiz paljaychiča tuž cjican:

—Juc'anti Yoozquin kuzziz cjisjapa yanapalla.

⁶ Nuž maytiquiztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tsjii mostaz semillaqui aunqui koltallami wali pakji pakñiċha. Jalla niċta irataċha anċhucqui. Yoozquin walja kuzzizċhucċhalaj niiqui, milajrunacami zakaz paasaċha. Walja Yoozquin kuzziz želanaqui, tii sicómoro cjita muntiquiz cjesaċha, tuċ cjican, “Tekztan pajlta cjee, niċzaza kotquin tjojtta cjee”. Jalla nuċ chiitiquiztan niċzapachaċ cjesaċha.

PIYUNZ PUNTU

⁷Jesusaqui cjichizakazza:

—Tsjilla chiyasaċha. Anċhucacquiztan piyunchiz žoñi želasaċha. Piyunaqui joch yokquiztan tjonasaċha, uywanaca itzcu, niċzaza zkala yoka kjullžcu. Jalla nuċ langzquiztan tjon-tanaqui, anapanž anċhucqui cjesaċha, “Watžca, julzna, tiċha lujlzna” cjicanaqui. ⁸Anċhucqui antiz piyunžquiz cjesaċha, “Chjeriž apura kisna. Niċzaza wejr atintisjapa, zumpacha tjaczna. Wejrqui lulaċha, licaċha. Nekztanž amqui lulaquiċha, niċzaza licaquiċha”. Jalla nuċ tsjii piyunžquiz cjesaċha. ⁹Jakzilta piyunat niċž patrunž mantitanaca paaċhaj niiqui, patrunaqui sparaquiž cjesajo? ¹⁰Anċhucqui Yooz piyunažtakazza. Jalla niċtiquiztan tjapa Yooz mantitacama kamcan, anċhucalaqui chiiz waquiziċha, tuċ cjican, “Wejr-nacqui am piyuniċha. Inakaztċha wejrnacqui. Jaknuċt paaz waquiziċhaja, jalla niikaz paayinċha”.

MOJKCHI JANCHICHIZ ŽOÑINACA CHJETINTATACHA

¹¹Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jerusalén watja ojkan, Samaria cjita yoka Galilea cjita yoka nii taypiquin watchiċha. ¹²Nekztanaqui tsjii watjallquiz, waj irantawc cjen, tuncaltan mojkchi janchichiz žoñinacaqui Jesusižquin zali tjonchiċha. Ažkquiztan Jesusižquiz chiižinchiċha. ¹³Altu tawkžtan tuċ cjichiċha:

—¡Jesusa, Jiliri, wejtnacaquiz okznalla!

¹⁴Jalla nii laanaca cheržcu, Jesusaqui cjichiċha:

—Icliz jiliržquin persun janchi tjeežni oka.

Jalla nuċ ojkan, laanacaqui žejtchi quirchiċha. ¹⁵Tsjii tsji-iqui persun janchi žejtchi cheržcu cuttichiċha, Jesusiž kjutñi, altu joržtan Yooz honora waytican quejpċhiċha. ¹⁶Jalla nuċ Jesusižquin wilta zalžcu, niċž yujcquiz quillziċha, niċzaza tuzi t'okziċha yoka iranta. Jesusižquiz ancha sparaquiž cjichiċha. Nii žoñiqui Samaria wajtchiz žoñitaċha. ¹⁷Nekztanaqui Jesusaqui cjichiċha:

—¿Anċhucqui anataj tuncaltanpacha žejtchinċhucjo, tii laaquiztanajo? ¿Jakziquint tsjii partinacajo? ¹⁸Amqui anaž tii wajtchiz žoñila. Am zinakaz quejpžquila Yoozquin honora wayticanaqui.

¹⁹Nekztan Jesusaqui nii žoñžquiz cjichiċha:

—Tsijsna, oka. Amiž tjapa kuz criitiquiztan, jaziqui čhetintamča.

YOOZ MANTIZ TJUŇI PUNTU

²⁰ Nekztanaqui fariseo žoñinacaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—ĎChjlorat Yooz Epiž mantiz tjuŇi irantižcaquiya?

Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz Epiž mantiz tjuŇiqui anača cherchuca. ²¹ Anača “tekzipan” cjican nii tjuŇi tjeeznasača. Nižaza anača “nii nawjk” cjican nii tjuŇi tjeeznasača. Yooz mantizqui žoñinacž kuzquizpachača. Jalla nižtiquiztanac Yooz mantizqui anaž cherchuca cjesača.

²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintanacžquiz cjichiča:

—Tsjii sufris timpuqui irantižcaquiča ančhucquiz. Jalla nekztanac ančhucqui wejr arajpachquiztan quejpsquiŇi cherez pecaquiča, tsjii noojillami. Pero weriž arajpachquin želan, anaž wejr cheri atasača. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. ²³ Nižaza nii sufris timpuquiziqui žoñiqui Cristuž puntuquiztan parlaquiča, tuz cjican: “Arjapachquiztan chjijwžquichiča. Tekzi žejlča”. Tsjiizti zakaz chiyaquiča, “Nii nacjuča Cristuqui” cjican. Pero ančhucqui anaž nicju okaquiča, nižaza nii chiita taku anaž criyaquiča.

²⁴ Tsjii liwjljwŇi rayu cjita tjonñila, jantey, jalla nuz liwj-tayžcaquiča, liwj-pacha irantaž kjanžnaquiča. Jalla nižta irata wejrqui arajpachquiztan wilta tjonacha. Weriž tjonan, tjappacha zizasacha. Jalla nižtaž wejt tjonz tjuŇiž cjequiča. ²⁵ Anziqui primiraqui wejrqui walja sufristanča. Nižaza tii timpuquiz kamŇi žoñinacžquiztan anapan criital cjeeča. Ana werj cherez pecaquiča. ²⁶ Jaknužt Noež kamta timpuquiz watčhaja, jalla nižtazakaz wataquiča ima weriž tjonan. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. ²⁷ Noež timpuquiz jalla tuž kamŇitača žoñinacaqui. Zuma čjери lujlŇitača, nižaza licŇitača. Nižaza zalzŇitača, nižaza zalzjapa tjaaŇitača. Jalla nuž žoñinacaqui kamchiča asta Noež pajk warcu kjuyquiz luzcama. Yooz kamañquiz kamzqui ana importayŇitača. Jalla nekztanaqui kjaz juyzuqui tjonchicha. Jalla nii juyzuquiziqui tjappacha anawali kamŇi žoñinacaqui ticziča. ²⁸ Nižaza jaknužt Lot cjita žoñž timpuquiziqui watčhaja, jalla nižtazakaz wataquiča ima weriž tjonan. LujlŇitača, licŇitača, kjayŇitača, tuyŇitača, čjacŇitača, y nižaza kjuya kjuyŇitača. Yooz kamañquiz kamzqui ana

importayñitača. ²⁹ Jalla Lotž Sodoma cjita wajtquiztan ulantan, tiripintit uj azupri chijñi tjonchiča. Nuž chijintiquiztan tjappacha ujžcu ticziča. ³⁰ Wejt tjonz tjuñquiziqui nižta iratazakaz wataquiča. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča.

³¹ 'Nii wejt tjonz tjuñquiziqui jakziltat kjuy zawncu želačhaja, anaž kjuy cusasanaca aptiñi luz waquiziča. Nižaza jakziltat joch yokquin želačhaja, anaž wajt kjuya cuttis waquiziča. ³² Lotž tjuna puntuquiztan cjuñzna. ³³ Jakziltat persun kamañquiztan ana jaytačhaja, jalla niiqui anaž arajpachquin kamaquiča. Nižaza jakziltat persun kamañ wira jaytičhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquiča.

³⁴ 'Nižaza wejrqui cjiwčha. Weriz tjonan nii arama pucultan tsjii kjuyquiz tjajaquiča. Jalla nuž tjajan, tsjiiqui arajpach kjutñi waytižcu chjichtaž cjequiča, tsjiizti pachpiquiz nii kjuyquiz ectaž cjequiča. ³⁵ Nižaza pucultan maatakanaca chica jawuncan, tsjaaqui arajpach kjutñi waytižcu chjichtaž cjequiča. Tsjaazuñti pachpiquiz ectaž cjequiča. ³⁶ Nižaza pucultan luctakanaca joch yokquin želan, tsjiiqui arajpach kjutñi waytižcu chjichtaž cjequiča, tsjiizuñti nii joch yokquinpacha ectaž cjequiča.

³⁷ Jalla nižta tjaajinta takunaca nonžcu, niž tjaajinta žoñinacaqui pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿jakziquin tižtanaca wataquiya?

Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jakziquin ticzi janchi žejlčhaja, jalla nicju cunturinacaqui muzpa ajcsñiča. Jalla nižta irata jakziquin ana wali paañinacaqui žejlčhaja, jalla nicju ana walinaca wataquiča.

18

ZEW ZONATAN JUEZ JILIRZTAN QUINTU

¹ Nekztanaqui Jesusaqui tjaajinchiča, žoñinaczlaqui Yoozquin mayizizpanča, ana upa kuzcan, jalla nuž tjaajinchiča. ² Tjaajincan jalla tuž quint'ichiča:

—Tsjii juez jiliri tsjii wajtquiz želatča. Yooz ana rispitičhaja, nižaza ana čjul žoñimi rispitičhaja. ³ Nii wajtquizpacha želatča tsjaa žew maatak žon. Tsjii nooj naa žonqui juez jiliržquin ojkchinča, tsjii quija quijsquizjapa, nižaza naaža quinrižtan naa zumpacha azquichajo. ⁴⁻⁵ Azkapan juez jiliri qui ana naaža quija nonz pecchiča. Niiž wiruñ nižtami pinsichiča, tuž cjican: “Taa žew žonqui tirapanikal quijžtan wejr molističa. Yoozmi žoñimi wejta anaž importiča. Jalla nuž cjenami taaža quija nonznača, wejtquiz ana tira molistajo tii quijžtan. Wejrqui

ana azquichačhaj niiqui, naaž tjontjonanaqui wejt žawjwat zjijcnačhani”.

⁶⁻⁷ Nekztanaqui Jesús Jiliriqui cjichiča:

—Jalla nuž chiichiča nii anawal juez jiliriqui. Nižaza Yooz Ejpqui niž illzta žoñinacž quijanaca azquichaquiča. Ninacaqui majiñami weenami Yoozquinkaz mayiziča. Ninacž mayizitiquiztan Yoozqui ana enenžcu ninacž quintranaca azquichaquiča. ⁸ Wejrqui cjiwča, tsjii noojiqui Yooz Ejpqui niž illztanacž quija apuraž atintaquiča. Yooziž tsewctan cuchanžquita Zoñi tjontan, Yoozqui ultimupan niž illztamiž quija azquichaquiča. Nii tjonz tjuñquiziqui, čtii yokquiz žejlñi žoñinacaqui Yoozquin kuzziz želasaya?

YOOZQUIN MAYIZIZ PUNTU

⁹ Tsjii žoñinacaqui želatča, persun honora waytican, nižaza parti žoñinaca iñarcan. Jalla nii žoñinacžquiz tii quintu quint'ichiča Jesusaqui, tuž cjican:

¹⁰ —Pucultan žoñinacaqui timpluquin ojkchiča, Yoozquin mayiza. Tsjiiqui fariseo partiquiztantača. Tsjiizuñqui impuesto cobriñi žoñitača. ¹¹ Fariseo žoñiqui tsijtchi mayiziñitača, tuž cjican: “Yooz Tata, amquiz sparaquič cjiwča. Wejrqui anača nii yekja žoñinaca iratitqui. Ninacača tjañinacaqui, nižaza ninacača ñejonacaqui, nižaza ninacača adulteriuquiz ojklayñinacaqui. Nižaza wejrqui anača tii impuesto cobriñi iratitqui.

¹² Wejrqui pizc wilita simanquiz ayunasiñča. Nižaza tjapa weriž cantiquiztan tsjii tunca parti tjayiñča”. ¹³ Jalla nii impuesto cobriñi žoñizti wirquin acha colzi želatča. Ana tsewcchuc cherzipanž želatča. Jalla nuž persun ujchiz cjen persun tuzi čhajccan želatča. Nižaza cjichiča: “Yooz Tatay, wejr ujchizpantča. Wejr okznalla”. ¹⁴ Jaziqui ančucaquiz cjiwča. Nii impuesto cobriñi žoñiqui Yooz Epiž yujcquiziqui niž ujquiztan liwriitača. Niiž kjuya pertunta ojkchiča. Nii fariseo žoñizti Yooz Epiž yujcquiziqui tira ujchizpantača. Ana pertunta cjissiča. Persun honora waytiñi žoñinacaqui ultimquiziqui azipanž cjesača. Nižaza ultimquiziqui humilde kuzziz žoñinacazti honorchiz cjiskattaž cjequiča.

OCJALANACZ KUZ PUNTU

¹⁵ Tsjii nooj žoñinacaqui Jesusižquin ocjalanaca zjijcchiča, kjaržtan lanznajo. Nuž zjijcan, Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui ocjala zjijcni žoñinaca ujziča. ¹⁶ Nuž nonžcuqui Jesusaqui kjawziča, tuž cjican:

—Ocjalanaca wejtquin tjonaj cjee, ana chiizina. Tii ocjalanacž kuz irata jalla nižta kuzzizza Yooz Epiž mantita kamañchiz žoñinacaqui. ¹⁷ Tii razunazakal chiyuča. Ana tii

ocjalanacž kuz irata Yoozquin kuzzizzalaj niiqui, ana Yooz Ejpž arajpach watja luzasača.

LIWRIITA CJIS PUNTU

18 Wiruñaquí tsjii jiliriqui Jesusižquíz pewcziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, zumača amqui. Arajpach wajtquin wiñaya kamzjapa, ¿čhjulut paasaya?

19 Nekztanaquí Jesusaquí kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažtíquiztan amqui wejtquíz “zumačham” cjeejo? Anaž jecmi zumaquí, Yoozpankazza zumaquí. 20 Amqui Yooz mantitanaca zizza: “Anača adulteriuquíz ojklayzquí. Anača žoñimi conzquí. Anača tjañi cjisquí. Anača toscarami chiizquí. Am maa ejpča rispitzquí”.

21 Nekztanaquí nii jiliriqui cjichiča:

—Wejrquí koltallquiztanpacha tjapa nii lii jaru cumpliñča.

22 Jalla nuž nii žoñiž chiita nonžcu, Jesusaquí cjichiča:

—Tsjíillakaz pjaltiča amtaquí. Tjappacha am čhjultak cusasanaca tuysna. Nekztan porinacžquíz nii paaz ona. Jalla nuž onanžcuquí tsewcta arajpachquín juc'ant ricachum cjequiča. Jaziquí nekztan wejtta chica ojklayñi cjesača.

23 Nii oraquí walja ricachutača nii žoñiquí. Jalla nuž Jesusiž chiitíquiztan nonžcu, walja llactazziča. 24 Nii žoñi llaquita cheržcu, Jesusaquí cjichiča:

—Ricachunacžtaquí walja ch'amača Yooz kamañ jiczquíz luzquí, Yooz mantita kamañquíz cjisjapaquí. 25 Tsjii camello cjita pajk animalaquí ch'aman acuj cjuñquíz luzasača. Ricachunacžtaquí tsjan ch'amača Yooz jiczquíz luzquí, Yooz mantita kamañquíz cjisjapaquí.

26 Jalla nii nonžcu, nonžni žoñinacaquí cjichiča:

—¿Jequít liwriita cjesajo?

27 Nekztanaquí Jesusaquí cjichiča:

—Žoñiquí anaž persunpacha liwrii atasača. Yoozpankazza liwriiñiquí. Yoozquí jecmi liwrii atasača.

28 Nekztanaquí Pedruquí cjichiča:

—Wejt Jiliri, wejrnacquí tjappacha ecchinča, amtan chica ojklayzjapa.

29 Jalla nekztanaquí Jesusaquí kjaaziča, tuž cjican:

—Weraral chiyuča. Jakzilta žoñimi kjuya, maa ejp, jilanaca, cullaquinaca, tjun, maatinaca, jalla ninaca ecčhaj niiqui, Yooz mantita kamañquíz ojklayzjapa, 30 tii muntuquíz žejlcan juc'anti tjaataž cjequiča. Y nižaza arajpachquín ojžcu, Yooztan wiñaya cuntintu kamaquiča.

JESUSAQUI NIIZ PERSUN TICZ ORA MAZZICHA

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui niiž tuncapan tjaa jintanaca tsjii latu kjawziča, tuž cjican:

—Jaziqui Jerusalén watjaž ojkla. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Tuquitanpacha Yooz taku paljayñi profetanacaqui wejt puntuquiztan mazincan cjiirchiča. Jalla nii Jerusalén wajtquin ninacž mazinta taku tjappacha cumplisnaquiča. ³² Yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjital cjeeča. Nižaza ancha iñartal cjeeča; arartal cjeeča. Nižaza llawzižtan tjujtal cjeeča. ³³ Nižaza wjajtal cjeeča. Nekztanaqui contal cjeeča. Pero ticžcuqui čhjep majquiztan jacatatača.

³⁴ Jalla nii tjaa jinta žoñinacaqui Jesusiž chiita ana zinta intintatža, čhjul puntuquiztan čhičhaja, jalla nii. Nii takuqui ana intintichuc takužtakaztača.

ZUR ZOÑI ČHJETINTA

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jericó cjita wajt žcati irantatča. Jalla nuž irantan tsjii zur žoñi jicz latuquiz julzi želatča, niiqui kjaraž čjinchjinatča onajo. ³⁶ Walja žoñinaca watwatñi nonžcu, zur žoñiqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan tama tama žoñinaca watwat?

³⁷ Nekztanaqui žoñinaca kjaaziča, tuž cjican:

—Jesusa, nii Nazaret wajtchiz žoñiqui watča tii jiczquiz.

³⁸ Jalla nii zizcu, zur žoñiqui altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—¡Jesusa, Davidž maati, wejr okznalla! Ana wali želuča.

³⁹ Nii Jesusiž tuqui ojknii žoñinacaqui nii zur žoñi ujziča, ch'uj želajo. Zur žoñizti juc'anti altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—¡Davidž majch, wejr okznalla!

⁴⁰ Nekztanaqui altu joržtan čhiñi nonžcu, Jesusaqui tsijt-siča. Zur žoñi zjiqqui cuchanchiča. Zur žoñi žcatžinžcu Jesusaqui pewcziča, tuž cjican:

⁴¹ —¿Čhjulut amta wejr paaquiya?

Nii zur žoñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—¡Wejt Jiliri, čhjucquiz cjetžinalla!

⁴² Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Am čhjucquic cjetžtaj cjisla. Amiž tjapa kuz criitiquiz-tanaqui, čhjetintamča.

⁴³ Nii orapacha zur žoñiqui cherñi cjissiča. Nekztanaqui Jesusižtan chica ojklayatča, Yoozquin honora waytican. Jalla nižta paata cheržcu, tjapa žoñinacaqui Yoozquin honora waytichizakazza.

¹ Jalla nektanaqui Jerusalén wajt kjutñi ojkcan Jesusaqui Jericó cjita watja luzziča; nektan nii wajt taypiquiz watchiča.

² Nicju tsjii ricach zoñi želatča Zaqueo cjita. Nii zoñiqui impuesto cobriñiz jiliritäča, ancha ricachutača. ³ Nižaza nii zoñiqui Jesusa pajz pecatča. Kolta zoñitača. Jalla nižtiquiztan wacchi zoñinacz taypiquiz cjen, Jesusižquin anatača cherchuca. ⁴ Nektan Zaqueoqui tucquin žajtžcu tsjii sicómoro cjita munti yawchiča, Jesusa cherzjapa. Nii munti, jicz latuquiz želatča, Jesusiž watz žcatipan. ⁵ Nii munti nuž watcan, Jesusaqui tsewcchuc cherziča. Nuž cheržcu cjichiča:

—Zaqueo, apura chjijwžca. Tonj tjuñi am kjuyquiz kamstanča.

⁶ Jalla nuž chiitiquiztan Zaqueoqui apura chji-jwžquichiča. Ancha cuntintu Jesusa risiwchiča. ⁷ Jalla nii cheržcu, tjappacha nii zoñinacaqui Jesusiž quintra chuchchiča, tuž cjican:

—Jesusaqui nii ujchiz zoñž kjuya kami ojkča.

⁸ Jalla nektanaqui Zaqueoqui tsijtscu, Jesusa Jiliržquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, tii zizza. Porinaczquiz tjaa-ača chicata wejt cusasa žejlñinaca. Nižaza jakzilta zoñžquiztan wejr incalltučhaja, jalla nii zoñžquiz wejr tjepnača pajkpic wiltiquiztan juc'anti.

⁹ Nektanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Tonj tjuñi tii kjuychiz zoñinacaqui liwriitača, Yooz kamañquiz luzjapa. Tii zoñiqui Abraham cjita majchmaatiquiztanpacha tjonñiča. ¹⁰ Wejrqui tsewcetan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Wejrqui tii muntuquiz tjonchinča, ujchiz zoñinaca kjawzñi, nižaza ninaca liwrii.

PIYUNANACZQUIZ PAAZ INTIRJITA QUINTU

¹¹ Jerusalén wajtž žcati želan, žejlñi zoñinacaqui pinsichiča, tuž cjican: “Anzilla Yooz mantiz tjuñiqui tjonačhani”. Jalla nuž pinsitiquiztan, nižaza nii žejlñi zoñinaca niž chiita taku nonznan, Jesusaqui tii quintu paljaychiča, ¹² tuž cjican:

—Tsjii zoñi želatča rispitta famillquiztan. Nii zoñiqui ažkquin yekja wajtquin ojkchiča, chawc jilir nombamiento tanzjapa. Nuž tanžcu quejpžcaquiča. ¹³ Ima ojkcan, nii zoñiqui tunca niž piyunanaca kjawziča. Kjawžcu zapa maynižquiz tsjii pajk valorchiz paaz intirjichiča. Nižaza ninaczquiz cjichiča: “Tii paaztan negociož paaquiča, wejt quejpsquizcama”. ¹⁴ Nii zoñž persun wajtchiz zoñinacaqui nii walja chjaawjkatchiča. Jalla nižtiquiztan niž wirquin tsjii cumizuna mantichiča, tuž cjejajo: “Tii zoñi anaž

peccha učhum chawc jiliri cjisjapa”. ¹⁵ Nižtami chawc jiliri nombritatača. Nekztan niiz yoka quejpciča, mantizjapa. Niiž irantižcuqui, kjawzñi cuchanchiča niiz paaz intirjita žoñinacžquin, jaknužt zapa mayni paaztan cančhaja, jalla nii zizjapa. ¹⁶ Primir piyunaqui prisintichiča, tuž cjican: “Wejt patruna, am paaztan canchinča tunca wiltan wiltan juc'anti”. ¹⁷ Nii chawc jiliri qui nii piyunž honora paljaychiča, tuž cjican: “Ancha waliča. Zuma piyunamča amqui. Nii zkoluc paaztan zumpacha trabajchamča. Jaziqui amqui jilirim cjequiča, tunca watja mantiñim cjequiča”. ¹⁸ Tsji piyunazti prisintichizakazza, tuž cjican: “Wejt patruna, am paaztan canchinča pjijska wiltan wiltan juc'anti”. ¹⁹ Nii chawc jiliri qui paljaychiča, tuž cjican: “Jaziqui jilirim cjequiča. Pjijska wajtquiztan mantiñim cjequiča”. ²⁰ Nekztanaqui tsji piyunazti prisintichizakazza, tuž cjican: “Wejt patruna, tiž am paazqui. Tsji pañquiz žcucžcu chjojchinča. ²¹ Amqui walja cumpliskatñi patrunamča. Jalla niztiquiztan am eksinča. Ricujñamča ana amiž nonztaqui. Nižaza ajzñamča ana amiž čhjectaqui”. ²² Nekztanaqui nii chawc jiliri qui chižinchiča, tuž cjican: “Ana zum piyunamča amqui. Am persun chiita takuqui am uj tježa. Amqui zizzamča, wejrqui kjanapanžlani cumpliskatiñ žoñtni, jalla nii. Ana weriž nonztaqui ricujiñchalani. Ana weriž čhjectaqui ajzniñchalani. ²³ Nižtiquiztanaqui, ¿kjažtiquiztanam amqui wejt paaz ana bancuquiz majcžinjo? Bancuquiz majcžintiquiztan wejrqui paaz machtanpacha ricujtasača, tekz quejpžcu”. ²⁴ Nekztanaqui nii patrun jiliri qui parti žoñinacžquiz mantichiča, tuž cjican: “Intirjita paaz kjañzna. Nii tunca paazziz žoñžquiz tjaa”. ²⁵ Žoñinacaqui cjichiča: “¡Wejt Jiliri! Tunca paazzizza nii žoñiqui”. ²⁶ Patrun jiliri qui kjaaziča, tuž cjican: “Ančucaquiz tii razunal cjiwča. Jakzilta žoñit niiz wacchi tjaata cusasa zuma cwitača, jalla niižquiz juc'anti tjaata cjequiča. Nižaza jakzilta žoñit niiz koloculla tjaata cusasa ana zuma cwitačhaja, jalla niižquiztan asta nii zkolocullami kjañtaž cjequiča”. ²⁷ Nižaza nii jiliri qui mantichiča, tuž cjican: “Nii wejt quintra žoñinacaqui ana wejr pecchiča ninacž chawc jiliri cjisjapa. Jaziqui zjiyczna ticju. ¡Zjiycžcu wejt yujcquiz conzna!” Jalla nuž mantichiča nii jiliri qui.

JESUSAQUI JERUSALENQUIN LUZZICHA

²⁸ Jalla nuž quint'izcu, Jesusaqui Jerusalén watja tira ojkchiča. ²⁹ Betfagé cjita nižaza Betania cjita watjanaca

žcatžincan, nižaza Olivos cjita curulla žcati želan, jalla nekztan pucultan niž tjaajinta žoñinaca cuchanchičha, ³⁰ tuž cjican:

—Nii nawjkta watja oka. Jalla nicju ančhucqui mokta aznu wačhaquičha. Anaž jecmi nii aznuqui yawchi. Jalla nekztanaqui moktiquiztan jweržcu, tekz zjijca. ³¹ Jalla nuž jweržcu zjijcawc cjen cunamit žoñimiž pewcznačan, “¿Kjažtiquiztan tii aznu jwerjo?” cjicanaqui. Jalla nii puntu pewctiquiztan ančhucqui kjaaznaquičha, tuž cjican: “Jesusa Jiliriž tii aznu pecča”.

³² Nekztanaqui nii pucultan tjaajintanacaqui ojkchiča. Jaknužt Jesusa chiitčhaja, jalla nuž cjitacama watchičha. Jalla nuž tsjii mokta aznu watchičha. ³³ Jalla nuž jweran, nii aznuž tuyñunacaqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan nii aznu jwer ančhucjo?

³⁴ Tjaajintanacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jesusa Jiliri qui tii aznuž pecča.

³⁵ Nekztanaqui Jesusižquiz chjitchičha. Nekztan zqutinaca jepžcu ninacaqui Jesusižquiz yawkatchičha.

³⁶ Nii aznuquiz Jesusaž jiczquiz okan, žoñinacaqui zquti chjinčičha, zqutinac juntuñ okajo chawc jilirižtakaz.

³⁷ Olivos cjita curulla watan, Jerusalén watja tjenziča. Jalla nekztanaqui tjapa niž tjaajinta žoñinacaqui altu joržtan Yooz honora wayti kallantichiča. Chipchipcan Yooz honora waytichiča, tjapa Jesusiž paata milajrunaca cherčhiz cjen.

³⁸ Nižaza cjichiča:

—¡Chawc Jiliri! ¡Yooz tjuuquiz tjonchi jiliri! ¡Honorchiz cjila! ¡Arajpacha žejlñinaca cuntintuž cjee! ¡Arajpach Yoozquin wali honorchiz cjila!

³⁹ Jalla nuž Jesusižquiz honora waytiquiztan tsjii žejlñi fariseo žoñinacaqui paljayčičha, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, tii am apzñi žoñinaca ujzna ch'uj želajo.

⁴⁰ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucaquiz cjiwčha, tii žoñinacaž ch'uj cjisnaquila ni-iqui, tii maznacamiž altu joržtan chiyasača, wejt honora waytizjapa.

⁴¹ Jerusalén watja žcatžincan, jalla nii watja cheržcu, Jesusaqui nii wajtchiz žoñinacaž cjen kaachiča, ⁴² tuž cjican:

—Jerusalén wajtchiz žoñinaca, tonj tjuñquiziqui wejt puntuquiztan intintazasaž niiqui, zuma cuntintuž cjitasača. Walipankaz kamtasača. Ančhuca kuznaca jeejskatz pecučha. Pero wejt puntuquiztan ančhucaquiztan čhojžtača. Jaziqui ančhucqui Yooz zumanaca anaž cherasača. ⁴³ Wejt puntu ana intintazziž cjen walja anawali tjuñinacaž tjonaquičha. Nii tjuñinacquiziqui ančhuca quintra

žoñinacaqui tii wajtž tjiya tsjii pirka quintrā paaquiĉha. Tjapa kjuttanž anĉuca wajt muytata quintrarionacaqui želaquiĉha. ⁴⁴ Nižaza anĉuca wajt pirkami k'ala pajltaž cjequiĉha. Tii wajtchiz žoñinaca ocjalanacžtanpacha contaž cjequiĉha. Nižaza tjappacha k'ala pampa nonžtaž cjequiĉha, anaž maz tawkitami želaquiĉha. Yoozqui anchucaquiz tsjii liwriiñi cuchanžquichiĉha; anĉuczti nii liwriiñiqui ana pajchinĉucĉha. Jalla nižtiquiztan tii wataquiĉha. —Jalla nuž cjichiĉha Jesusaqui.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZICHA

⁴⁵ Jerusalén watja irantižcu, Jesusaqui timpluquiz luzziĉha. Timpluquiztan zawncchuc liwj tuyñinacami kjayñinacami tjirkatchiĉha. ⁴⁶ Ninacžquiz cjichiĉha:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiĉha: “Wejt kjuyaqui Yoozquin mayiziz kjuyaĉha”. Anĉuczti tii wejt kjuya tjañi žoñinacž kjuyažtakaz paachinĉucĉha.

⁴⁷ Jalla nekztanaqui zapuru Jesusaqui tjajjnatcha timpluquiz. Pero timplu jilirinacami lii tjajjiñi maestrunacami wajt jilirinacami, jalla ninacazti jaknužt Jesusa conī atas, jalla nii kaznatĉha. ⁴⁸ Pero tjappacha nii wajtchiz žoñinacaqui Jesusiž taku nonzjapa kuz tjaatĉha. Jalla nižtiquiztan ana jaknužquiztanami nii conz puntuqui asiptiskatz atatĉha.

20

¿JEC JESUSIZQUIZ MANTICHI?

¹ Zapuru Jesusaqui timpluquiz žoñinacžquiz tjajjnatcha, y nižaza liwriiñi Yooz taku paljayatĉha. Jalla nuž tjajjnān, tsjii nooj timplu jilirinaca, lii tjajjiñi jilirinaca, wajt jilirinaca, jalla ninacaqui Jesusižquiz macjatchiĉha. ² Nuž macjatžcu Jesusižquiz paljaychiĉha:

—Jaziĉqui am chiyaquiĉha. ¿Jec am mantichi tii paazjapajo? Nižaza ¿jec jilirit am utchi jilirižtakaz cjisjapajo?

³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziĉha, tuž cjican:

—Wejrmi jazic anĉucaquiz zakal pewcznaĉha. ⁴ ¿Ject Juan mantižquichi bautisjapajo? ¿Yoozkaya uz žoñinaca, ja? Kjaazna.

⁵ Jalla nuž chiitiquiztanaqui ninacpora ch'aasi kallantichiĉha, tuž cjican:

—¿Jaknužum cjeequi? “Yooz mantitaĉha” cjican uĉhum kjaaznaquiž niiqui, “¿Kjažtiquiztan anĉuc nii Juan ana criĉinĉhuctajo?” jalla nuž cjeĉhan tiicni. ⁶ “Žoñiž mantitacha Juanqui” cjican uĉhum kjaaznaquiž niiqui, tjapa žoñinacaqui uĉhum conaĉhani maztan ĉhjajawi. Tii žoñinacaqui Juanž puntuquiztan cjiñiĉha, niiqui werarapanĉha Yooz taku paljayñi profetaqui, jalla nii.

⁷ Nuž palt'izcu nii jilirinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrnacqui anal zizuča, jequit Juanqui bautisajo mantižquitčaja, nii.

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Nižaza wejrqui ana zakal maznasača, jec jiliriž mantita paa-učhaja wejrqui, nii.

ANA WAL PIYUNANACA QUINTU

⁹ Nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz paljayi kallantichiča. Paljaycan tii quintu quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii patrun žoñiqui uwasanac zkala čhjaczicha. Nekztan nii zkala partira tjaachiča piyunanacžquiz. Nekztanaqui ažkquin ojkchiča ažk tjuñi kami. ¹⁰ Uwasa ajz kujicha timpu tjontan patrunaqui piyuna cuchanžquichiča niž partir zkala ricujzjapa. Nii pachpiquiz partira langzñi žoñinaczi patrunaž cuchanžquita piyuna kijchcu chjatkatchiča. Ana čhjulchiz cuchanchiča. ¹¹ Nekztanaqui patrunaqui wilta tsjižtan piyuna cuchanžquichiča. Nekztan partir yokquiz kamñi žoñinacaqui patrunaž cuchanžquita piyuna ch'aanchiča, nižaza kijtchiča, nižaza ana čhjulchiz cuchanchiča patrunžquin. ¹² Nekztanaqui patrunaqui tsjižtan cuchanžquichiča. Nii partira žoñinacaqui cuchanžquita piyuna chjojritchiča, nižaza chjatkatchiča.

¹³ ‘Nižtami nii yokchiz patrunaqui pinsichiča, tuž cjican: “čhjulut wejr paas? Wejt k'ayi majch cuchnača. Jalla nuž cheržcuqui nii partira žoñinacaqui rispitačhani”. ¹⁴ Pero partira zkala langzñi žoñinaczi cuchanžquita majch cheržcu, ninacpora parlassiča, tuž cjican: “Tiiqui tjappacha tii irinsa tanznačhani. Jaziqui ticž conžla. Nekztan učhumž tii zkal yokac tanznaquiča”. ¹⁵ Nuž pinsitiquiztan partira langzñi žoñinacaqui cuchanžquita majch yok tjiya jwescu conchiča.

‘Jaziqui pewcznuča:

—Nii zkal yokchiz patrunaqui čhjulukat nii žoñinacžtanac paačhani? ¹⁶ Wejrqui cjiwča. Tjonžcu zkal yokchiz patrunaqui partira langzñi žoñinaca conaquiča. Nekztanaqui patrunaqui niž zkal yoka yejkžquin tjaaznaquiča.

Jalla nuž nii quintu nonžcu, žoñinacaqui cjichiča:

—iYooz munañpaqui anaj nii cjila!

¹⁷ Jesusaqui ninacž kjutñi cheržcu cjichiča:

—Wejt puntuquiztanaqui cjirta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Kjuy pirkiñinacaqui tsjii maz tjojtchiča. Nekztanaqui tjojtta mazqui isquinquiz cjissiča. Ultimquiziqui tucquin cjissiča”.

¹⁸ Nii maz cjen jakziltat ujquiz tjojtsnačhaja, jalla niiqui pirasužtakaz t'okuntaž cjequiča. Nižaza jakziltiž juntuñ nii mazqui tjojtsnaquiž niiqui, pulpužtakaz t'oknaquiča.

—Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

TASA PACZ PUNTU

¹⁹ Jesusaqui nii quintu chiyatča quintra žoñinacž puntu. Jalla nižtiquiztan timplu jilirinaca, nižaza lii tjaajiñi maestrunaca, jalla ninacaqui Jesusaqui tanz pecatča nii orapacha. Pero parti žejlñi žoñinaca ekskuc, ana tani atchiča. ²⁰ Pero nii quintranacaqui Jesusižquiz tiraž awayt'atča. Nižaza tsjii kjažt awayt'ini žoñinaca mantichiča, Jesusižtan ojklajajo zuma žoñižtakaz. Nuž chica ojklajcan Jesusižquiztan ana zuma taku jwes pecatča, uj tjojtunzjapa. Jalla nuž uj jwezanžcu nii wajt chawc jiliržquiz intirjiz pecatča. ²¹ Jalla nuž awayt'ican Jesusižquiz pewcziča tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, zizuž wejrnacqui, am werarapan tjaajiñamča. Kjažtam parti žoñinacac chiyaj cjee, amqui werarapankaz chiiñamča Yooz kamañ puntuqui. ²² Jaziqui tjaajznalla tii puntuquiztan. Wejrnacqui César cjita chawc jiliržquiz tas paaz tjaayiñča. ¿Jalla nuž tas paaz tjaazqui wali cjesaya, uz anaž wali cjesaj?

²³ Pero nuž pewcztiquiztan nonžcu Jesusaqui ninacž pizc kuzziz naychiča. Nekztanaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui chawc ujquin wejr tjojtskatz pecjo? ²⁴ Tsjii paaz zjijca, chertzjapa.

Paaz zjijcžcu, Jesusaqui cjichiča:

—¿Tii paazquiz jecz yujcta? ¿Nižaza tii paazquiz jecz tjuu cjiirtata?

Ninacaqui kjaaziča:

—César cjita jilirž yujcča, niž tjuuzakazza.

²⁵ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Chjulumi jiliržta cjenacqui jiliržquiz tjaa. Nižaza čhjulumi Yoozta cjenacqui Yoozquiz tjaa.

²⁶ Anaž jecmi Jesusižquiztan ana wal taku jwesi atasacha nii žejlñi žoñinacž yujcquiz cjicanpachaqui. Jalla nuž Jesusiž kjaaztiquiztanaqui ninacaqui ispantichiča; ch'uju cjissiča.

ZOÑINACA JACATATZ PUNTU

²⁷ Wiruñacqui tsjii kjažt saduceo cjita žoñinacaqui Jesusižtan zali ojkcichiča. Nii saduceo žoñinacaqui tjaajiñitača, ticzi žoñiqui anapan jacatatasacha, nuž cjiñitača. Jalla nii jacatatz puntuquiztan Jesusižquiz paljaychiča, ²⁸ tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, Moisesacqui učumnacalta cjiirtkalča, tuž cjican: “Tsji žoñi ticznasaž niiqui, niž tjun ana ocjalchiz cjesaž niiqui, nekztan nii ticzi žoñž jilaqui naa žew žon tjunatan zals waquiziča, nii ticzi jilž cuntiquiztan ocjala paazjapa”. ²⁹ Jaziqui pakallak jilazullca želatča. Jilir jilaqui

zalsičha. Nekztan ticzičha ana ocjalchiz. ³⁰ Nekztanaqui tsjii taypir jilaqui žew žon tjunatan zalsizakazza. Nekztan ticzizakazza ana ocjalchiz. ³¹ Nekztanaqui yekja taypir jilaqui žew žon tjunatan zalsizakazza. Niiž jaru niiž jaru naa tjunatan zalsičha tjapa nii pakallak jilazullcanacaqui. Nižaza tjap-pacha ticzičha jilazullcanacaqui. Ana ocjala ecchipančha. ³² Ultimquiziqui naa maatak žonqui ticzinčha. ³³ Jaziqi žoñinaca jacatattanaqui, žjakzilta jilž tjunt cjequejo naa žonjo? Tjappacha nii pakallak jilazullcaqui naa žonatan zalsičha. — Jalla nuž pewczičha saduceo quintra žoñinacaqui.

³⁴ Jalla nižta puntuquiztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tii muntuquiz žejlcanaqui luctakami maatakami zalza; nižaza maatinaca zalsjapa tjaačha. ³⁵ Jakziltat Yoozquin kuzzizlaj niiqui ticziquiztan jacatatžcu, arajpach wajtquin želaquičha. Nicju žejlcan ana zalznaquičha. Nižaza anaž zalzmi želasačha. ³⁶ Arajpachquin žejlcan, žoñinacaqui anjilažtakaz cjequičha; ana ticznasačha. Nižaza jalla nuž jacatattiquiztanaqui Yooz žejtñi maatinacapančha. ³⁷ Yooz tawk libruquiz tsjii ujsñi kal quintu žejlčha. Nii quintu quint'ican Moisespachačha učhum zizkatchi, žoñinaca ticziquiztan jacatatñi, jalla nii. Nii Yooz tawk libruquiz Moisesqui cji-jrchičha, tuž cjican: “Yooz jiliriqui Abrahamž Yoozza. Nižaza Isaacž Yoozza. Nižaza Jacobuž Yoozza”. ³⁸ Nii žoñinacž curpu ticziž cjenami, žejtčha. Yoozqui anačha ticzi žoñž Yoozqui. Niičha žejtñi žoñž Yoozqui. Tjapa Yoozquin kuzziz žoñinacaqui žejtchipan žejlčha.

³⁹ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž lii tjajjiñi maestrunacaqui cjichičha:

—Zuma Tjajjiñi Maestro, walim chiichamčha.

⁴⁰ Jesusiž walja zizñi zizñi chiican quintra žoñinacaqui ek-sičha iya pewczjapaqui. Panž atiptatačha ninacaqui.

JESUSAQUI TSJII PEWCZICHA

⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Žoñinacaqui tuž cjiñičha: “Cristučha Davidž Majchqui”. Žkjažtiquiztan nuž cjejo? ⁴²⁻⁴³ Davidpachačha cjichi Salmos cjita libruquiz, tuž cjican:

“Yooz Ejpqui wejt chawjc jiliržquiz cjichičha: ‘Am kojch koz-tan am quintri žoñinaca t'oksnachha, jalla nii t'okscama wejt žew latuquiz julzi žela amqui’ ”.

⁴⁴ Davidpachačha Cristuž puntuquiztan “Wejt chawjc jiliričha” cjican chiichičha. Jalla nižtiquiztan, žjaknužt Cristo chawjc jiliri cjicanpacha Davidž majch cjesajo?

JUDIO LII TJAJIÑI MAESTRUNACZ PUNTU

⁴⁵ Tjapa žoñinacaž nonznan, Jesusaqui niiz tjaajinta žoñinaczquiz paljaychiča, tuž cjican:

⁴⁶ —Lii tjaajiñi maestrunczquiztan cwitaza. Ninacaqui tol zquitchiz ojklayz justasñiča, walja honorchiz cjisjapa. Nižaza palazquiz ojklaycan zuma rispitchiž tsaanskatz pecñiča. Nižaza ajcz kjuyquiz tucquin julz pecñiča. Nižaza pjijstiquiz lujlcan ancha tucquin julžcu honorchiz cjiskaz pecñiča. ⁴⁷ Nižaza ninacapacha žew maatakž cusasanaca tanzjapa, incallča. Zoñinaca incallzjapa Yooztan ažka ažka parlitažoka cjiñiča. Yoozquin tjapa kuzziz žoñinacažtakaz tjeez pecča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui juc'ant tsjan anawaliž castictaž cjequiča.

21

OFRENDA PUNTU

¹ Tsjii nooj timpluquiz žejlcan, Jesusaqui wali jiru ricach žoñinaca cherchiča ofrend cajquiz paaz uchñi. ² Nižaza tsjaa poris žew maataka cherchiča. Naa žewqui pizc paazalla utchiñča. ³ Jalla nii cheržcu Jesusaqui cjichiča:

—Tii razunal cjiwča. Taa poris žew žonqui ofrend cajquiz juc'ant jila utchiñča, tjapa parti žoñinaczquiztan. ⁴ Parti žoñinacaqui žejtchi paaz utchiča. Naa poris žewzti tjappacha naaža paaz utchiñča; ana iya žejlča, čhjeri kjajzjapa.

JUDIUZ TIMPLU PUNTU

⁵ Yekjap žoñinacaqui timplu puntuquiztan parlatča, nižaza nii timpluquiz žejlñi c'achja maznac puntuquiztan parlatča, nižaza nii Yoozquiz ofrenda tjaata puntuquiztan parlatča. Jalla nuž nonžcu timplu puntuquiztan Jesusaqui chiichiča, tuž cjican:

⁶ —Tsjii nooj tjapa tii timplu pajltaž cjequiča. Ana zinta tii maznaca pirkita želaquiča.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTUQUI

⁷ Jalla nekztanaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, čhjulorat tii amiž chiita wataquejo? Ima amiž chiita takunaca watan, čhjulut siñalažtakaz cjequejo?

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Ančhucqui persunpachquiz cwitaza, anača incallskata. Walja žoñinacaqui wejt tjuu aynakcaž tjonaquiča, tuž cjican: “Wejrtča Cristutqui”. Nižaza “Wajillaž Cristuž tjonaquiča”. Nuž cjicanž ojklayaquiča. Jalla nuž chiyanami ančhucqui anača criya, nižaza anaž ninacžtan apznaquiča. ⁹ Čhjulorat quira zalz quintumi nižaza kichas zalz quintumi želačhaj niiqui ančhucqui wiraž ana tsucaquiča. Nuž: watanami imaž tii muntu tucuzinzqui

irjatžcaquiča. Jalla nižta ana walinacača primiraqui watstanqui.

¹⁰ Jesusaqui tira paljaychiča, tuž cjan:

—Tsjii nacionžtan tsjii nacionžtan kichasaquiča nacionpora. Nacionanacquiztan quiranaca zalassaquiča.

¹¹ Nižaza pajk terremotonacaž wataquiča, yokaž chjekinskatcan. Nižaza parti yokaran wali chawc mach'a želaquiča. Nižaza parti yokaran anawal cona želaquiča. Nižaza arajpachquin anawali ispantichucanacaž parizaquiča, pajk siñalažtakaz wataquiča.

¹² Pero ima tižtanaca watcan ančhucqui tantaž cjequiča, nižaza kijchtaž cjequiča. Nižaza ajcz kjuyquin chjichtaž cjequiča uj jwesanzjapa. Nižaza carsilquiz chawctaž cjequiča. Nižaza wali chawc jilirž yujcquin chjichtaž cjequiča. Jalla nižtanacaž ančhucaquiz wataquiča, ančhucaž wejtquin kuzziz cjen. ¹³ Jilirž yujcquiz chjichta cjen, ančhucqui wejt favoraž tjurt'aquiča. ¹⁴ Ima jilirž yujcquiz tjurt'ican ančhucqui ančhuca kuzquiz ana tantiiz waquiziča, jaknužt tjurt'ačhaja, jalla nii. ¹⁵ Tjurt'iñi chiiz oraqui weril zizñi taku tjaajžcača ančhuca kuzquiz. Nii ančhucaž zizñi taku chiitiquiztan anaž jecmi ančhuca quintra kjaazñi atasaca. Inakaz cjisnaquiča. ¹⁶ Ančhucqui tarasuntaž cjequiča. Maa ejp, jilanaca, famillanaca, mazinaca, jalla ninacžquiztanami tarasuntaž cjequiča ančhucqui. Nekztan yekjap ančhucaquiztan contaž cjequiča. ¹⁷ Nižaza wacchi tii muntuquiz kamñi žoñinacaqui ančhucaquiz chjaawjkataquiča, weriž cjen. ¹⁸ Jalla nuž cjenami anaž zinta ančhuca ach charami pertiskatta cjequiča. ¹⁹ Nižaza sufrichiž cjenami jakziltat zumpacha Yoozquin tjurt'ichi cječhaja, Yooztan wiñaya cuntintu kamaquiča.

²⁰ Jesusaqui cjichizakazza:

—Jerusalén watja zultatuž muyuntita cjen, ančhucqui naaznaquiča, ultimu nii watjaqui t'ezintaž cjeekalaka, jalla nuž cjequiča ančhucqui. ²¹ Jalla nuž naazcan, Judea yokquin žejlñi žoñinacaqui cur kjutñi zajtcu atipz waquiziča. Nižaza Jerusalén wajtchiz žoñinacaqui wajtquiztan ulanz waquiziča. Nižaza joch yokquin žejlñi žoñinacaqui ana wajtquin quejpsquiz waquiziča, atipz waquiziča. ²² Nii noojiqui Yoozqui Israel žoñinaca casticaquiča. Casticz puntuquiztan tjapa Yooz tawk libruquiz cjiřtaqui cumplisnaquiča. ²³ ¡Ic maatakanacajay! ¡Wawa t'ichiñi maatakanacajay! Ancha ana wali sufraquiča. ¡Tjapa tii yokquiz žejlñi žoñinacajay! Ančaž llact'azaquiča, castictaž cjequiča. ²⁴ Žoñinacaqui quirquiz ticziž cjequiča. Yekjap

žoñinacacazti tanžcu chjichtaž cjequiča yekja nacionquin. Nižaza yekja wajtchiz žoñinacaqui tii wajtchiz žoñinaca mantaquiča, nii yekjanacž timpu tucuzinžcama, nižaza Yooz munaña timpucama.

25 Jalla nekztanaqui tjuñquizimi jizquizimi warawar-quizimi, jalla ninacžquiz siñalanaca wataquiča. Nižaza pajk kot ljojkiž kjawaquiča. Jalla nižtiquiztan tii yokquiz žejlñi žoñinacaqui walja tsucchi kuzziz cjequiča, nižaza turwayžinta kuzziz cjequiča. 26 Arajpachquin žejlñi kjananacami čhjekinskattaž cjequiča. Jalla nii cheržcu žoñinacaqui pinsaquiča, tii muntu kjažt wataquejo, jalla nii. Tii muntu tucuzinz tjewznaquiča. Jalla nižta watan žoñinacaqui tsucscukaz tismayaquiča. 27 Jalla nekztanaqui žoñinacaqui wejř, nii tsewtan cuchanžquita Yooz Zoñi, quejpžquiñi cheraquiča. Walja kjancan wejt azi tjeežcan tsjir taypiquiz tjonača. 28 Jalla nižta anawalinaca wati kallantan, ančhucqui walja Yoozquin kuzziz cjee. Achamiž wayta, tsewcchucča cherzna. Wajillaž ančuca ultim liwriiz tjuñi tjonaquiča.

29 Nižaza Jesusaqui tii quintu quint'ichiča tuž cjican:

—Higo muntiquiztan naazna; čjul muntimi naazna. 30 Ančhucmi tsjii munti ch'ojñapachaž c'ajan tuž zizza, kjutunž timpu žcatžinča, jalla nii. 31 Jalla nižta irataž tii weriž chiitanaca watan, ančhucqui tuž zizaquiča, Yooz mantiz tjuñi žcatžinča, jalla nii.

32 Tii razunal cjiwča. Ima tjapa tii timpuquiz kamñi žoñinacaž ticznana, tjapa weriž chiitanaca wataquiča. 33 Arajpachami yokami tucuzinžnaquiča. Wejt takuzti anapanž tucuzinžnaquiča, panž cumplisnaquiča.

34 Ančhucqui persunpachquiz cwitaza. Ančhucqui anaž turpi kuzziz cjee. Ana wali kamz cjen, nižaza licz cjen, nižaza tii wir cusasanacžquiz kuz tjaaz cjen, jalla nuž cjen žoñinacaqui turpi kuzzizza. Ana zuma kaman Yooz tjonž tjuñi tiripintit ančhuc tanaquiča 35 tsjii trampaqui tiripintitž tanža, jalla nižta irataž Yoozqui tii muntuquiz ana wali kamñi žoñinaca tiripintit tanaquiča, casticzjapa. 36 Ančhuczi listu tjaczi tjewžni cjee. Zapuru ančhucqui Yoozquiztan azziz cjisjapa mayiza, tjapa watñi anawalinacquiztan atipzjapa, nižaza tsewtan cuchanžquita Yooz Zoñž yujcquiz zuma pris-intizjapa.

37 Jalla nuž tjaajinchiča Jesusaqui. Majiñqui Jesusaqui timpluquiz tjaajnatča zapuru. Weenqui Olivos cjita curulquin želi okatča. 38 Tjapa žoñinacaqui wentan timpluquiz tjonatča Jesusiž taku nonžni.

22

JESUSA TANZ TANTIITA

¹ Jalla nekztanaqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pjijsa iran-tižcatča. Nii pjijsaqui pascua cjitatača. ² Nii oraqi timplu jilirinacami lii tjaajiñi maestrunacami, “¿Jaknužt Jesusa conas?” cjican kazziča. Pero ninacaqui parti žoñinaca walja ekscu, ana coni atchiča.

³ Jalla nekztanaqui Satanás cjita zajraqi Judas kuzquiz luzziča. Judasqui Iscariote cjitazakaztača. Judasqui parti tuncapan illzta žoñinacžquiztan nekztantača. ⁴ Judasqui timplu chawc jilirinacžtanami, timplu zultatž jilirinacžtanami parli ojkchiča. Ninacžtan zalžcu, parličiča, jaknužt ninacž kjarquiz Jesusa intirjas, jalla nii. ⁵ Jalla nuž Judas parlitiquiztan quintra žoñinacaqui ancha cuntintutača. Paaz tjaaz compromitchiča. ⁶ Jalla nižtiquiztan Judasqui asiptičiča, “Way” cjican. Nekztanaqui tantiya kallantichiča, jaknužt ana tama žoñi želan Jesusa intirjas, jalla nii.

SANTA CENA PAACHICHA

⁷ Jalla nekztanaqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pjijsaqui irantizquichiča. Nii pjijsaqui tsjii uuzi wilana conspan-tača, pascua pjijsa paazjapa. ⁸ Nekztanaqui Jesusaqui pucultan niž tjaajintanaca cuchanchiča. Pedružtan Juanžtan ninacatača. Ima cuchancan ninacžquiz tuž cjichiča:

—Ančhucquiž oka, učumnacaž pascua čhjeri lujlzjapa, tjaczca.

⁹ Nekztanaqui nii pucultan tjaajintanacaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jakziquin wejrnacqui čhjeri tjacznaquiya?

¹⁰ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui watja luzcu, tsjii žoñžtan zalaquiča kjaz luzz kuzzi. Nii žoñž wirquiz apznaquiča, jakziquin luzachaja, jalla nekz. ¹¹ Jalla nekz luzcu nii kjuychiz žoñžquiz pal-jayaquiča, tuž cjican: “Wejt Tjaajiñi cjiča: ¿Jakziquin visitz kjuya žejlya, wejt tjaajintanacžtan pascu čhjeri lujlz-japaya?” ¹² Nekztanaqui tsewcta pisuquiz tsjii pajk kjuya tjeeznaquiča ančucaquiz. Nii kjuya listu tjaczta cjequiča. Jalla nekz čhjeri lujlz tjacznaquiča.

¹³ Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ojkchiča. Nekztan Jesusiž chiitacama watchiča. Jaziqi nekziqi pascu čhjeri kissiča.

¹⁴ Pascu čhjeri lujlz ora cjen, Jesusaqui niž illzta žoñinacžtan misquiz julziča. ¹⁵ Jalla nuž julžcu Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui ančhucatan tii pascu pjiista čhjeri lujljapa ancha pecchinpanča, ima ticzan. ¹⁶ Ančhucaquiz cjiwča, ančhucatan ana iya tii pjiista paača, čhjuloracamat Yooz ultimu tjapa mantačhaja, jalla nii oracama. Nekztan tii pjiista wila paa-ača.

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui persun kjaržtan wasu tanzicha. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquiz cjichiča. Nekztanaqui niiz illztanacžquiz cjichiča:

—Tii wasu tanžna. Ančhuccama tojžcuqui liczna. ¹⁸ Tekztan nawjkchuc wejrqui uwas kjazqui anal iya licača, čhjuloracamat Yooz tjapa mantačhaja, niicama.

¹⁹ Jalla nii licžcuqui, Jesusaqui persun kjaržtan t'anta tanzicha. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquiz cjichiča. Nekztanaqui t'anta kjolžcu niiz illztanacžquiz tjaachiča, tuž cijcan:

—Tiiča wejt curpuž cuntaqui. Tii wejt curpuqui intirjitaž cjequiča ančuca laycu. Nižaza wejr cjuñžcu, tii lujlnaquiča.

²⁰ Nekztan čhjeri lujlžcu, wasu tanzicha. Nekztan niiz tuqui chiita taku irata chiichizakazza, tuž cijcan:

—Wejt ljocqui ančuca laycu tjawktaž cjequiča. Wejt ljocžtan ew žejtz kamaña ut'aytaž cjequiča. Tii wazuquiztan liczqui wejt ljoc cuntiquiztanča.

²¹ Wejt quintra tarasunni žoñiqui wejttan chicapachača tii misquiz. ²² Wejrqui tsewtan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Wejrqui Yooz Epiž munañpi jaru jalla nii kamañ jiczquiz okača. Wejt quintra tarasunni žoñžquizzti anawaliž cjisnaquiča.

²³ Jalla nuž chiitiquiztan tjaajinta žoñinacaqui ninacpora pewcsassiča:

—¿Jequit wejrnacquiztan nii tarasunni žoñi cjes? —Nuž cijcan ninacpora pewcsassiča.

¿JEQUIT TUCQUIN CJEEQUI?

²⁴ Jalla niiz wiruñaquí nii tjaajintanacaqui ch'aassiča, ject tucquin naazi cjeequi, jalla nii. ²⁵ Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Chawc jilirinacaqui persun wajtchiz žoñinaca mantiñiča anawal patrunažtakaz. Nižaza nii jilirinacaqui mantita žoñinacžquiz jilirž honorakaz waytiskatča, “walipan paača tii jiliriquí”, cijcan. ²⁶ Ančhuczti anaž nižta paaz waquiziča. Antiz ančhucqui tižta paaz waquiziča. Jakziltat tsjan chawc jilirižlaj niiqui, tjowažtakaz cjis waquiziča. Nižaza jakziltat mantiñizlaj niiqui, piyunažtakaz cjis waquiziča. ²⁷ ¿Ject tucquin chekan žoñejo? ¿Misquiz julžni žoñej chekanaqui? Už ¿nii misquiz atintiñi žoñej, jaa? Tii razunal cjiwča: Misquiz

julzñi žoñičha tucquin chekanaqui. Jalla nuž cjenami wejrqui ančhucaporquiz atintiñi žoñižtakaztčha.

²⁸ ‘Ančhucqui wejttan chica žejlchinčhucpančha wejtquiz anawali watanami. Wejtquiztan ana zarakchinčhucčha. ²⁹ Jalla nižtiquiztan wejrqui ančhuc uchačha, mantiñi jilirinaca cjisjapa. Jaknužt wejt Yooz Ejpqui mantiñi jiliri cjisjapa wejr utčhaja, jalla nižta. ³⁰ Jalla nuž cjen ančhucqui arajpach wajtquin wejttan chica želaquičha, nižaza wejttan chica lujlznaquičha. Nižaza nekziqui wejttan chica jilirž sillquiz julznaquičha tuncapan Israel t'akquiz žoninaca pjalzjapa.

SIMON PEDRUQUI JESUSA ANA PAJÑI CHIYAQUICHA

³¹ Nekztan Jesusaqui cjichičha:

—Simona, Simona, tiim zizaquičha amqui. Satanasqui am pecčha, niž parti cjiskatzjapa. Trigožtakaz layinz pecčha, ujquiz tjojtskatzjapa. ³² Simona, am laycu tjurt'ižinčinčha ana juc'anti upa kuzziz cjejajo. Amqui Yoozquin tjapa kuztan quejpžcu am jilanaca yanapaquičha tjup kuzziz tjurt'ajo.

³³ Nekztanaqui Simonaqui cjichičha:

—Wejt Jiliri, wejrqui listučha amtan chica ojkzjapa; carsilquizimi lusasačha; nizaza amtan chicapachami ticsnasačha.

³⁴ Jalla nuž chiitiquiztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Pedro, amquiz chiyučha, ima wallpaž kjawan, amqui wejt puntuquiztan nicaquičha. Chjep wilta wejr ana pajñim chiyaquičha.

JESUSIZ CHIIZINTA TAKUNACA

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui paljaychičha, tuž cjican:

—Tuquiqui wejrqui ančhuc cuchanchinčha ana quelzziz, nižaza ana paazziz, nižaza ana yekjat čhjatchiz. Jalla nuž okan žančhucaquiz čhjulut pjaltichiya?

Nekztanaqui ninacaqui kjaazičha:

—Anaž čhjulumi pjaltichičha, —cjican.

³⁶ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Anziqui jakziltat quelzziz cječhaja, nii quelzqui chjicha. Nižaza jakziltat paazziz cječhaja, nii paazqui chjicha. Jakziltat ana armichiz žejlčhaja, persun chaquita tuyžla, arma kjayžjapa. ³⁷ Ančhucaquiz chiyučha. Wejt puntuquiztanaqui Yooz takuqui tuž cjičha: “Castictaž cjequičha anawal žoñinacžtan chica”. Wejt persunquiz cumplistančha nii cijjrta Yooz takuqui. Nižaza tjapa cijjrta Yooz takuqui wejt puntuquiztan cumplistančha.

³⁸ Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichičha:

—Wejt Jiliri, tekzi pizc arma žejlčha.

Jesusaqui kjaazičha:

—Nužquizka cjila, —cjican.

JESUSAQUI YOOZ EJPZQUIN MAYIZICHICHA

³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ulanchičha. Olivos cjita curullquin ojkchičha, jalla nicju ojkñipantačha. Tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz apzičha. ⁴⁰ Olivos cjita curulla iran-tižcu, Jesusaqui cjichičha:

—Yooz Ejpžquin mayiza ana ujquiz tjojtsjapa.

⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintanacžquiztan žoñiž maz čhjecta, jalla nužullquin ojkchičha. Jalla nicju quillsičha Yooz Ejpžquin mayizizjapa. ⁴² Mayizican cjichičha:

—Yooz Tata, amqui munaquiž niiqui, wejr liwriyalla tii sufrisquiztan. Pero anal wejt kuzcama ojkz pecučha. Jaknuž am kuz munčhaja, jalla niicama ojkz pecučha.

⁴³ Jalla nii oraqui arajpachquiztan tsjii Yooz Epiž cuchanžquita anjilaqui jeczquichičha, Jesusa azi tjaazjapa. ⁴⁴ Jesusaqui jalla nuž ancha llact'azcan, tjapa aztan Yoozquin mayizatčha. Jalla nuž mayizan ancha pjalñi pjatzičha ljocžtakaz čhjujatčha yok kjutñi.

⁴⁵ Yoozquin mayiziz žeržcu, tsijtsičha Jesusaqui. Nekztanaqui niž tjaajintanacžquiz quejpcchičha. Ninaca llaquiz-inpantiž tjajatčha. Nuž cjen Jesusaqui tjajñi zalchičha. ⁴⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—¿Ančhucqui kjažtiquiztan tjaj-jo? Zaazna, Yoozquin mayiza ana ujquiz tjojtsjapa.

JESUSA PRESO TANTA

⁴⁷ Jesusaž ima parla žerznan, walja žoñinaca tjonchičha. Judas cjita žoñiqui tucquinpan tjonchičha. Judasqui nii tuncapan illzta žoñinacž partiquiztantačha. Nekztan Jesusižquin macjatchičha chjulzjapa. ⁴⁸ Jesusaqui Judasquiz cjichičha:

—Judas, ¿wejr tsjii chjulžcum amqui tarazunaquiya? Wejrtčha Yooz cuchanžquita žoñtqui.

⁴⁹ Jesusižtan žejlñi žoñinacaqui jalla nižta cheržcu, pewczičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿cuchillu armižtan tjurt'aquiya?

⁵⁰ Tsjii nii tjaajintanacžquiztan timplu jilirž piyuna čhjojritchičha, žew cjuñi chjajtžinchičha. ⁵¹ Pero Jesusaqui cjichičha:

—Nužquizkaz cjee. Armižtan ana iya tjurt'aquičha.

Nekztanaqui nii orapacha Jesusaqui nii piyunž cjuñi lanžcu čhjetinchičha. ⁵² Timplu chawc jilirinacami nižaza timplu zultatž jilirinacami, nižaza wajt jilirinacami, jalla ninacami Jesusa preso chjichi tjonchičha. Ninacžquiz paljay-chičha Jesusaqui, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui cuchillu armižtan, nižaza tuñžtan tjonchinčhucta, wejr tanzjapaya? ¿Wejrqui tjañ žoñtkaya? ⁵³ Zapuru timpluquiz kamchinčha ančhucatan

chica. Nii oraqui wejr ana kjaž cjichinčhucča. Pero anziča ančhuca tanz oraqui. Tii orakaz zumchiquiz kamñinacaqui mantasača.

PEDRUQUI JESUSA ANA PAJÑI CHIICHICA

⁵⁴ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Jesusa preso tanchičha. Tanžcu timplu chawc jilirž kjuya chjitchičha. Pedruqui ažkquiztanalla apziča. ⁵⁵ Jalla nii jilirž kjuy patio tayp-iquiz tsjii uj luminaru taaziča. Žoñinacaqui uj muytata julzi želatča. Nižaza Pedruqui ninacžtan chica julzi želatča. ⁵⁶ Jalla nuž uj kjanquiz julzi želan, tsjaa piyun žonqui Pedro žejlñi cherchinča. Nekztan naaqui cjichinča:

—Tii žoñiqui nii žoñžtan chica ojklayñitala, niiž tiic, žana jaa?

⁵⁷ Pedruzti nuž cjitiquiztan nicchiča, tuž cjican:

—Cullaca, nii žoñi anal pajuča.

⁵⁸ Jalla niiž wiruñpacha, tsjiizuñ Pedro cherchizakazza. Jalla nuž cheržcu, cjichiča:

—Amqui nii parti žoñimla.

Nekztanaqui Pedruqui kjaaziča; tuž cjican:

—Anapanča wejrqui.

⁵⁹ Tsjii orquiztanaqui yekja žoñiqui paljaychizakazza, tuž cjican:

—Ultim werara, tii žoñiqui nii žoñžtan chica ojklayñipantala.

Tiiqui Galilea wajtchiz žoñizakazla.

⁶⁰ Jalla nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Jila, čjululukam nižta chiičhani, anal zizuča.

Jalla nuž chiyan nii orapachaqui tsjii wallpi jora kjawchiča. ⁶¹ Jalla nuž wallpi jora kjawan, Jesusaqui Pedruž kjutñi kjutžcu cheržquichiča. Jalla nižtiquiztan Pedruqui, Jesús Jilirž tuqui chiita cjuñziča. Tuquiqui Jesusaqui cjichiča: “Ima wallpaž kjawan, amqui wejť puntuquiztan nicaquiča. Čjep wilta wejr ana pajñim chiyaquiča”. ⁶² Jalla nuž watžcu, Pedruqui ulanchičha. Nuž ulanžcu ancha kaachiča, Jesusa ana pajñi chiižcu.

⁶³ Jesusa itžñi žoñinacaqui walja iñarchičha. Nižaza Jesusa wjajtchiča. ⁶⁴ Nižaza Jesusiž čhjujcu chawjczinžcu yujc-quiz kijtchiča, tuž cjican:

—¡Tantiyalla! ¿Ject am kijchjo?

⁶⁵ Nižaza niiž quintra čjul anawalinacami chiičiča, nuž iñarchičha.

JESUSA JILIRINACZ YUJCQUIZ CHJICHTA

⁶⁶ Tjuñiž tjewctanalla, tjapa judío jilirinacaqui juntassiča, wajt jilirinacami, timplu jilirinacami, lii tjaajiñinacami, jalla ninacami. Jalla nekztanaqui Jesusa chawjc parliz kjuya chjitchičha. Nicju ajczi jilirinacžquin apantichiča. Nekztan jilirinacaqui niižquiz pecunchičha, tuž cjican:

67 —Jaziqui am chiya, ¿ampanim Cristumpanikaya?

Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui “jesalla” cjež niiqui, anaž wejr criyaquiz ančhucqui. 68 Nižaza wejrqui ančhucquiz pewcznaž niiqui, anaž wejr werara kjaazta cjeeča. Nižaza wejr anaž cujtznaquiča 69 Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Tekztanpacha wejrqui tjapa azziz Yooz Ejpž žew latuquiz julzil cjeeča. —Jalla nuž kjaaziča Jesusaqui.

70 Jalla nekztanaqui tjapa nii žejlñi žoñinacaqui pecunchičha, tuž cjican:

—¿Am Yooz Majchimpanikaya?

Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrpanča, ančhucž pecuncha, jalla nužupanča.

71 Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—¿Čhjul juc'antiž tisticu tumpasajo? Učhumpachala niiz persun ata chiiñi nonztaqui, ana wali chiichiča, “Yooz Majchča wejrqui” cjican.

23

JESUSIZTAN PILATO CJITA JILIRZTAN

1 Jalla nekztanaqui tjapa nii žejlñi jilirinacaqui tsijtsičha. Nekztanaqui Jesusa chjitchičha Pilato cjita jiliržquin. 2 Jalla nicju uj tjojtñi kallantichičha, tuž cjican:

—Wejrnacqui tii žoñi wajtchinča, tii wajtchiz žoñinaczquiz anawaliž aptjapcan zelatča. Jalla nuž wajtchinča. Tii žoñizakaz cjiča: “Učhumqui Romanž jilirž tasa ana tjaz waquiziča” jalla nuž cjiča tiiqui. Nižaza cjiča, “Wejrtča Yooz cuchanžquita Cristutqui”. Nuž cjican, cjiča, “Wejrtča chawc jiliritqui”.

3 Jalla nekztanaqui Pilato cjita jiliriqui tuž pewcziča:

—¿Judío wajtchiz žoñinacz chawc jilirim amya?

Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jalla nužupanča, am nuž chiita, jalla nii.

4 Nekztanaqui Pilatuqui timplu chawc jilirinaczquiz, nižaza žejlñi žoñinaczquiz cjichiča:

—Anal tii žoñžquiz čhjul ujmi wačuča.

5 Nii žoñinacazti ancha ujquiz tjojtskatz pecatča. Jalla nižtiquiztan cjichiča:

—Tii žoñiqui niiz tjaaajintižtan waljaž tjojktila tjapa Judea yokquin žejlñi žoñinacaqui. Primiraqui Galilea yokquinž nižta paatča tiiqui. Jaziqui tekzi nižtazakaz paacha.

JESUSA HERODIZQUIZ CHJICHTA

6 Jalla nuž nonžcu, Pilatuqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Tiiqui Galilea yokchiz žoñikaya?

⁷ “Jesalla” cjican kjaaztan, Pilatuqui Herodes cjita Galilea chawc jiliržquin nii Jesusa cuchanchičha. Herodesqui Jerusalén wajtquiz želatčha nii ora. ⁸ Jesusa cheržcuqui Herodesaqui ancha cuntintutačha. Walja niž puntuquiztan quintunaca nonchičha. Jalla nižtiquiztan ažkanaca Jesusižtan zalz pecatčha. Jesusa milajru paañi cherz pecatčha. ⁹ Herodesaqui walja pewcñi kallantichičha. Pero Jesusazi ana kjaazñi žejlchičha. ¹⁰ Jalla nicju zakaz timplu jilirinacami lii tjaajiñinacami chicapacha želatčha. Ninacaqui walja Jesusiž quintra chiichičha, uj tjojtunzjapa. ¹¹ Herodesaqui zultatunacžtan Jesusa iñarchičha. Burla paachičha. Zultatunacaqui Jesusižquiz chawc jilirž punchu tjutzičha. Jalla nekztanaqui Herodesaqui wilta Pilatužquin cuchanžquichičha. ¹² Nii oraqui Herodestan Pilatužtan amigo pajassitačha. Niiž tuqui qui quintratačha.

JESUSA PILATUZQUIN CUCHANTA

¹³ Jalla nekztanaqui Pilatuqui juntjapchičha timplu jilirinacami wajt jilirinacami, nižaza žoñinacami. ¹⁴ Juntjapžcu, cjichičha:

—Ančhucqui wejtquiz tii žoñi zjijcchinčhucčha, tuž cjican: “Tii žoñiqui žoñinacaž aptjapñicha”. Nekztanaqui ančuca yujcquiz tiižquiz pecunchinla. Jalla nuž pecuntiquiztan tii žoñž ujqui ana watchinpanla, ančucaž tii žoñžquiz uj tjojtuntiquiztanaqui. ¹⁵ Herodesaqui nižazakaz ana čhjul ujmi watchičha. Jalla nižtiquiztan wilta wejtquin cuchanžquitačha. Ziza ančhucqui, tii žoñiqui anapanž ticz waquizičha. ¹⁶ Jaziqui cunkal casticačha, nekztanaqui cutснаčha.

¹⁷ Nii pjiistiquiz cjenauqui Pilat jiliri qui cuzturumpichiztačha, tsjii pres žoñi liwrii cuts, jalla nii. Nii cuzturumpi paañitačha žoñinacž kuz wali cjisjapa. ¹⁸ Jalla nuž Pilatuž chii-tiquiztanaqui tjappacha nii žoñinacaqui kjawi kallantichičha, tuž cjican:

—¡Panž chjichla tiiqui! ¡Antiz Barrabás cutsla!

¹⁹ Jalla nii Barrabasqui carsilquiz chawctatačha, nii wajtquin jilirž quintra žoñinaca aptjaptkalčha, y nižaza žoñiž contkalčha. Jalla nižtiquiztan carsilquiz chawjctatačha. ²⁰ Pilatuqui Jesusa cuts peccan žoñinacžquiz wilta paljaychičha. ²¹ Nii žoñinacazti juc'anti altu joržtan kjawchičha, tuž cjican:

—¡Cruzquiz ch'awczna! ¡Cruzquiz ch'awczna!

²² Chjep wiltiquiz Pilatuqui paljaychičha tuž cjican.

—Tii žoñi, čhjul anawali paachejo? ¡Wejrqui tii žoñž uj ana wachula! ¡Anaž ticz waquizičha tiiqui! ¡Jaziqui cunkal casticačha, nekztanac cutsnačha!

23 Pero nii žoñinacazti juc'anti kjawchiča, “Cruzquiz ch'awczna” cjican. Timplu jilirinacami žoñinacami ancha kjawchiča, Pilatuž kuz atipscama. 24 Jalla nuž kjawtiquiztan Pilatuqui ninacž kuzcama paachiča. Jesusa cruzquiz ch'awczcajo mantichiča. 25 Nižaza Pilatuqui Barrabás cjita žoñi cutziča žoñinacž kuzcama. Nii Barrabasqui carsilquiztača, jilirž quintra žoñinaca aptjaptiquiztan, nižaza žoñi contiquiztan. Pilatuqui Jesusa intirjichiča nii žoñinacž kuzcama wali cjejajo.

JESUSA CRUZQUIZ CHAWCTA

26 Jalla nekztanaqui zultatunacaqui Jesusa chjitchiča, cruzquiz ch'awczjapa. Jalla nuž chjichan tsjii žoñi tanziča cruza tjuzjapa. Nii žoñiqui Cirene wajtchiztača, Simona cji-tatača. Jochquiztan tjonatča. Jalla nuž Simona tanžcu zultatunacaqui Jesusiž cruza tjuzziča. Nekztan Jesusiž wirquiz ojkkatchiča.

27 Walja žoñinacaqui apznatča. Walja maatakanaca kaacan kjawcan ancha llaquita apzicha. 28 Pero Jesusaqui maatakanacžquiz cheržcu paljaychiča, tuž cjican:

—Jerusalén wajtchiz maatakanaca, wejtquiztan ana kaa. Ančuca persunjapa nižaza ančuca maatinacžquiztan kaa. 29 Tsjii ora tjonaquiča. Nii oraqui žoñinacaqui sufris cjen chiyaquiča, “Ana majtñi maatakanacaqui cuntintuž cjequiča. Nižaza anaž icchi maatakanacaqui cuntintuž cjequiča. Nižaza anaž piz t'ichiñi maatakanacaqui cuntintuž cjequiča”. 30 Nii ora zakaz žoñinacaqui walja sufris cjen curunacžquiz paljayaquiča, tuž cjican: “Wejtnac juntuñ tjojtžca”. Nižaza lumanacžquiz cjequiča, “Wejrnacž chjojsna, tsjii tjatta cunta”. 31 Tsjii ch'ojñi muntiquiz tižta paaquiž niiqui, kjoñ muntiquiz juc'ant ana wali paaquiča. —Jalla nuž paljaychiča Jesusaqui.

32 Zultatunacaqui pucultan tjañinaca cruzquiz ch'awczjapa chjitchiča Jesusižtan chica. 33 Calavera cjita yoka irantžcu, Jesusa cruzquiz ch'awcchiča. Nižaza nii pucultan tjañinaca cruzquiz ch'awctazakaztača, tsjii tjañizti žew latuquiztan, tsjii tjañizti zkar latuquiztan. 34 Cruzquiz ch'awctan, Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Tatay, tii žoñinaca pertuna, čhjulut paačhaja, anaž intintiča ninacaqui.

Nii ora zultatunacaqui Jesusiž zquiti tanzjapa, zurtiyasiča. 35 Jalla nekzi žoñinacaqui walja chekznatča. Jilirinacami ancha burla paachiča, tuž cjican:

—Tiiqui yekjanaca liwriichiča. Ultim werar Cristumčhalaj niiqui, Yooziž illztamčhalaj niiqui, persunpacha liwriyalla.

³⁶ Nižaza zultatunacaqui burla paachiča. Macjatžcu jar vinu tirinchiča. ³⁷ Nižaza cjichiča:

—Amqui judionacž chawc jilirimčhalaj, niiqui, persunpacha liwriyalla.

³⁸ Nižaza cruzquiz Jesusiž ach juntun litranaca cjiirtatača. Chjep tawkquiztan cjiirtatača, griego taku, latin taku, hebreo taku. Jalla tuž cjiirtatača: “Tiiča judionacž chawc jiliriqi”.

³⁹ Tsjii ch'awcta tjañi žoñiqui Jesusižquiz ana wal taku chiichiča, tuž cjican:

—Amqui Cristumčhalaj niiqui, persunpacha liwriyalla. Nižaza wejrnacmiž liwriya.

⁴⁰ Tsjii ch'awcta tjañizti nii tjañ mazquiz ujziča, tuž cjican:

—Amqui cruzquiz ch'awctazakazza. ¿Am anam Yooz eks, kjažtatajo? ⁴¹ Učhumqui ujquiztan sufristanča. Cruzquiz ch'awcta cjispanz waquiziča. Tii žoñizti ana čjul ujchizza.

⁴² Nekztan nii tsjii tjañ žoñiqui Jesusižquiz paljayčiča, tuž cjican:

—Jesusa, čjulorat amqui mantiz kallantačhaja, jalla nii ora wejr cjuñznalla.

⁴³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Weraral amquiz cjiwča, tonjtanpacha amqui wejttan chica cjequiča, Paraíso cjita zuma yokquinaqui.

JESUSAQUI TICZICHA

⁴⁴ Nii oraqui tayıpuruž cjisnatča. Tjapa nii yokaqui zumchi cjissiča, majñakak oracama. ⁴⁵ Tjuñiqui zumchi cjissizakazza. Nižaza pajk timplu cortina chicata wjajrzyča. ⁴⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui altu joržtan kjawčiča, tuž cjican:

—Yooz Tatay, am kjarquiz wejt animu cumpjiyuča.

Jalla nuž chiižcu, ticziča.

⁴⁷ Jalla nuž watchi cheržcu tsjii romanž zultat jiliriqi Yooz honora paljayčiča, tuž cjican:

—¡Ultim weraratalča, tiiqui lijitum žoñitakalča! Ana ujchiztakalča.

⁴⁸ Nižaza nuž watchi cheržcu tjapa nii cherñi žoñinacaqui ancha llaquita ojkčiča. ⁴⁹ Jesusiž mazinacami nižaza nii Jesusa Galilea wajtquiztan apzi maatakanacami ažkquiztan chekzcan quirčiča. Tsijtsucakz cheksiča nii watñiqui.

JESUSIZ CURPU SIPULTURQUIZ TJATZTA

⁵⁰ Tsjii zuma žoñi želatča José cjita. Yooz mantitacama kamñitača. Judea yokquin Arimatea wajtchiz žoñitača. Judiuž jilirinacž partitača. ⁵¹ Nii zuma Josequi Yooz mantiz tjuñiž tjewsñipantača. Nižaza niiqui anatača Jesusa conz kuzzizqui parti jilirinacžtanaqui. ⁵² Nekztan Pilatužquin

ojkchiĉha Jesusiž curpu mayi. ⁵³ Nekztanaqui Josequi Jesusiž curpu cruzquiztan apakžcu tsjii wali pajk pañužtan capziĉha. Nekztanaqui sipulturquiz tjatziĉha. Nii sipulturuqui wali pajk mazquiz pjettatalĉha. Anatalĉha yekja almami tjatta niiqui. ⁵⁴ Jeejz tjuñi žcatžintiquiztan, žoñinacaqui tjacz-natĉha jeejz tjuñquiz žejlzjapa. ⁵⁵ Nii Galilea yokquiztan Jesusižtan chica tjonchi maatakaqui Juzquiz apziĉha, Jesusiž sipulturu cheri, jaknužt tjatžtažlaja, nii cheri. ⁵⁶ Jalla nekztanaqui persun kjuya quejpžcu, zuma ulurchiz aceitenaca nižaza tjajlinz cremanaca jalla nii tjacziĉha. Nekztanaqui jeejz tjuñquiziqui jeejiĉha, judiuž lii jaru.

24

JESUSAQUI JACATATCHICHA

¹ Tumincuqui simana kalltiznan maatakanacaqui Jesusiž sipultura ojkchiĉha walja wentan. Tjaczta ulurchiz aceitenaca ĉjitchiĉha, Jesusiž curpu tjajlinzjapa. Jalla nuž okan yekja maatakanacaqui cumpant'ichizakazza. ² Jalla nicju irantižcu nii sipulturu pjuczta mazqui cjetžta cherziĉha. ³ Nekztanaqui sipulturquiz luzziĉha. Pero Jesusiž curpuqui ana wajtĉhiĉha. ⁴ Jalla nižtiquiztan ninacž kuz turwayskatatĉha. Ana jaknužquin zizi atĉhiĉha, ĉhjulu paachuca, jalla nii. Nuž želan pucultan luctak žoñižtakaz tsijtsi cherziĉha. Ninacž zquiti walja llijatĉha. Maatakanacžtan chica cjiŝsiĉha. ⁵ Jalla nuž cheržcu walja tsucĉhiĉha maatakanacaqui. Tuzi t'okziĉha. Jalla nuž cjen pucultan luctakaztakaz anjilaqui ĉhižinĉhiĉha maatakžquiz, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztam anĉhucqui ticzinacporquiz žejtñi žoñi kjurjo? ⁶ Anaž tekz žejlĉha niiqui. Jacatatchiĉha niiqui. Anĉhucž cjuñzna, Galilea yokquiz ojklayan Jesusaqui nižta mazinĉipanla, jalla nii. ⁷ Nicju Jesusaqui mazinĉiĉha, “Yooz Epiž cuchanžquita Žoñtĉha wejrqui. Ujĉhiz žoñinacž kjarquiz intirjital cjeeĉha. Nižaza cruzquiz ĉ'awcžcu contal cjeeĉha. Pero ĉhjep majquiztanaqui jacatataĉha”. Jalla nuž Jesusaqui mazinĉitaĉha.

⁸ Jalla nuž ĉhiyan maatakanacaqui cjuñziĉha Jesusiž mazintanaca. ⁹ Jalla nekztanaqui sipulturquiztan quejpžcu, tjappacha quint'ichiĉha niž tuncamani illzta žoñinacžquiz, nižaza tjapa nekz žejlñi žoñinacžquiz. ¹⁰ Jalla nii quint'iñi maatakanacaqui tižta tjuuchiztaĉha: María Magdalenataĉha, Juanataĉha, Jacobuž maataĉha Mariiqui, nižaza tsjii kjaž yekja maatakanacataĉha. Jalla ninacaqui Jesusiž illzta žoñinacžquiz quint'ichiĉha, jaknužt watchi, jalla nii. ¹¹ Jalla

nii maatakanacž quint'ita anapan criichiča Jesusiž illzta žoñinacaqui.

—¿Ĉhjulukat lucuratažtakaz chiičhani nii maatakanacaqui? —jalla nuž cjichiča Jesusiž illzta žoñinacaqui.

¹² Jalla nuž ana criižcumi Pedruqui ulanžcu sipulturu cherzñi zajtchiča. Colžcu sipulturu kjuylchuc cherziča. Nii capžta pañunaca tsjii latu chjojčžta želatča. Jalla nii cheržcu, walja kuzquiz pinsican ojkchiča, ĉhjulut watčhaja, jalla nii.

EMAUS CJITA WAJTQUIN OJKTA

¹³ Nii noojpacha pucultan Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui Emaús cjita watjaž okatča. Emaús watjaqui tsjii tuncaman kilometrotača Jerusalén wajtquiztan. ¹⁴ Jiczquiz ojkcan, ninacpora parlassatča, tjapa Jesusiž puntu watchinaca, jalla nii. ¹⁵ Nuž parlasan, Jesusapachača žcatžinžquichi. Nekztan ninacžtan chica ojkchiča. ¹⁶ Jesusižtan chica ojkcanami, nii pucultanaqui anapan pajñi cjissiča. ¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Jiczquiz ojkcan, ¿ĉhjul puntu ančhucqui parlasjo? ¿Kjažtiquiztan llaquita ančhuc ojkjo?

¹⁸ Tsjiizuñqui Cleofás cjitatača. Jalla niiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tjapa žoñinacaqui Jerusalén wajtquiz wajtchi quintu zizza. Am nekez žejlcan, ¿nii watchinaca anam ziz, jaa?

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Ĉhjulu watchitaya?

Nekztanaqui nii pucultanaqui cjichiča:

—Tii quintu žejlča. Tsjii Jesusa cjita žoñi želatča, Nazaret wajtchiz žoñi. Yooz taku paljayñi profetatača ni-iqui. Yooz Ejpž yujcquizimi žoñinacž yujcquizimi walja Yooz aztan milajrunaca paachiča. Nižaza Yooz taku zumapan parličiča. ²⁰ Jalla nekztanaqui učhum timplu jilirinacami učhum wajt jilirinacami nii Jesusa intirjichiča cruzquiz ch'awczjapa, conzjapa. ²¹ Wejrnacqui cjetuča, “Niiqui Israel wajtchiz žoñinaca liwriyaa” cjichintača. Nižaza tonjtan-pacha ĉhjep majča, tižta watchiqui. ²²⁻²³ Wejtnacaquiztan tsjii kjaž maatakanacaqui wentan Jesusiž sipulturu cherzñi ojkchiča. Jalla nekztanac “Jesusiž curpu ana žejlča” cjican tjonchiča. Tjonžcu quint'ichiča, tižta. Sipulturquin anjilanaca chertkalča. Anjilanacaqui cjitkalča “Jesusaqui vivo žejtchiča” cjican. Jalla nuž quint'itkalča maatakanacaqui. Jalla nuž quint'itiquiztan tsucchinča wejrnacqui. ²⁴ Jalla nii quintu nonžcu tsjii kjažt wejtnaca mazinacaqui sipulturu cherzñi ojkchiča. Nii maatakaž quint'ita, jalla nižtapacha cherziča. Pero Jesusa ana cherchiča.

²⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Ancha ana intintiñi ančhucqui. ¿Kjažtatajo? ¡Ancha ch'aman criichinčhucča tjapa Yooz taku paljayñi profetanacž cjiirtaqui! ²⁶ Ima honorchiz mantican, Cristuqui nuž sufrispantaž niic, ¿ana jaa?

²⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz tjaajñi kallantichiča, tjapa cjiirta Yooz takunaca niž puntuquiztan, jalla nii. Tjaajincan, Moisés cjiirta libruquiztan kallantichiča. Nižaza tjappacha Yooz taku paljayñi profetanacž libruquiztan tjaajinchiča niž persun puntuquiztan.

²⁸ Jalla nekztanaqui jakziquin ojektčhaja, jalla nicju irantitan, Jesusaqui tira wajtz cjichitača. ²⁹ Nii pucultan žoñinacaqui Jesusižquiz rocatča, tuž cjan:

—Wejtnacatan žela. Tjuñi zezillaž cjissa, joz zumča.

Nekztanaqui Jesusaqui ninacžtan chica tsjii kjuyquiz želi luzičha. ³⁰ Nekztanaqui tjapa ninacaqui misquiz julziča. Nuž julžcu Jesusaqui t'anta tanzičha niž kjaržtan. Nekztanaqui Yooz Ejpžquin sparaquiž cjichiča. Nekztan ninacžquiz tojziča. ³¹ Nuž paan nii pucultan žoñinacaqui Jesusa pajñiž cjissiča, čhujqui cjetžintažtakaz. Pero nii orapacha Jesusaqui liwj katchičha. ³² Nii pucultanaqui ninacpora parlassičha, tuž cjan:

—Učhumnacatan jiczquiz okan nižaza Yooz taku tjaajnan, učhumnaca kuzqui ancha zint'atča. Jalla nižtataž, ¿ana jaa?

³³ Jalla nekztanaqui ana tjewžcu Jerusalén watja quejpciča. Jalla nicju Jesusiž tuncaman illzta žoñinacžtan zalčiča, yekja mazinacžtan juntazzi. ³⁴ Ninacaqui cjichiča:

—Ultim werara jacatatchipanča Jesusa Jiliriqui. Simonaqui zakaz cherčiča.

³⁵ Nekztanaqui nii pucultanaqui zakaz quint'ichiča, jaknužt jiczquiz okan, ninacžquiz watčhaja, jalla nii. Nižaza jaknužt Jesusižquiz pajtčhaja t'anta tojznan, nii quint'ichizakazza.

JESUSAQUI TIRIPINTIT PARIZICHICA

³⁶ Jalla nuž parlan, Jesusapachača ninacž taypiquiz tsijtsiqui. Jesusaqui ninacžquiz tsaanchičha, tuž cjan:

—¡Zuma kuzziz cjee!

³⁷ Ninacaqui ancha ispantichi cjissiča, ancha tsucchiča. Pinsichiča, “Almaž caa” cjan. ³⁸ Pero Jesusaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui tsucchinčhucta? ¿Kjažtiquiztam wejt puntuquiztan ančuca kuzquiz turwaysita? ³⁹ Wejt kjaraz cherna. Wejt kojčaž cherna. Wejrpachača. Lanzna. Chera. Tsjii alma animuqui ana

janchichizza, nižaza ana tsjijchizza. Ančhucqui cherča, wejrtča janchichizmi tsjijchizmi.

⁴⁰ Jalla nuž chiican, Jesusaqui kjaranaca kjojchanaca tjeeziča. ⁴¹ Jalla nekztanaqui nii žejlñi žoñinacaqui kuzquiz pinsichiča, “Jesusaqui žejlča werara, ana werara”, nii. Nižtami cuntintutača. Ispantichi želan, Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucalta ğchjulut lujljapa žejl?

⁴² Nekztanaqui Jesusižquiz tjaachiča ch'iz canca, nižaza mazk'a. ⁴³ Jesusaqui nii čhjeri tanžcu lujlchiča ninacaž cheran. ⁴⁴ Nekztanac cjichiča:

—Tuquiqui ančhucaltan žejlcan ančhucaquiz mazinchantča, jaknužt wejtquiz watstantažlaja, jalla nii. Jaziqui cumplispantača tjapa wejt puntuquiztan cjiirta Yooz takunaca. Moisesqui wejt puntuquiztan cjiirchiča, nižaza tuquita Yooz taku paljayñi profetanacaqui cjiirchizakazza wejt puntuquiztan. Nižaza salmos cjita liwruquiz cjiirta zakzatača wejt puntuquiztan. Jalla nii tjapa cumplispantača.

⁴⁵ Jalla nekztanaqui Yooz taku tjaajincan zumpacha intinskatchiča. ⁴⁶ Nižaza cjichiča:

—Jalla tuž cjiirtatača. Cristuqui ticspantača. Nižaza čhjep majquiztan jacatatspantača. ⁴⁷ Nekztan Cristuž mantita kamañquiz kamcan žoñinacaqui tjapa kjutñi nacionanacaran liwriñi taku paljaystanča. Jerusalén wajtquiztan liwriñi taku paljayi kallantistanča. Jalla tuž cjican, paljayaquiča, “Yoozquin kuzziz cjee, nižaza kuznaca campiya, ujnaca pertunta cjisjapa”. ⁴⁸ Ančhucqui jalla nižtapacha paljayaquiča. Tisticunacača ančhucqui. ⁴⁹ Yooz Ejpqui ančhucaquiz taku compromitchiča ančhuca kuzquiz Espíritu Santu cuchanzjapa. Wejrqui ančhucaquiz wajilla cuchanžcača nii wejt Yooz Epiž compromitta Espíritu Santo, jalla nii. Nižaza tii Jerusalén wajtquizpachaž kamla, tsewctan cuchanžquita Espíritu Santuž azi tanzcama.

JESUSA ARAJPACHQUIN CHJICHTA

⁵⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca chjitchiča wajtž tjiya, Betania cjita watjacama. Jalla nicju kjara waytižcu, ninacžquiz cjichiča:

—Yooz Ejpqui ančhucaquiz zuma yanapla.

⁵¹ Jalla nuž chižcuqui, Jesusaqui ninacžquiztan zarakchiča. Tsewcchucpacha waytiscu chjichtatača. ⁵² Nii ecta žoñinacaqui Jesucristuž honora paljayžcu Jerusalén cjita watja ancha cuntintuž cuttižquichiča. ⁵³ Jalla nicju ninacaqui timpluquiz pan žejlchiča, Yooztajapa honora waytican. Jalla nužoj cjila. Amén.

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN JUAN

YOOZ TAKU CJITACHA JESUCRISTUQUI

¹ Ima tii muntu želan Jesucristo želatča. Jalla niiča Yooz Taku cjita. Nižaza Yooz Ejpžtanča. Niimi Yoozza-kazza. ² Primirquiztanpacha niiqui Yooz Ejpžtanpanča. ³ Jalla niž cjen Yoozqui tjappacha paachiča. Tjapa niž paatacamacha. Anaž yekjaž paataqui žejlča. ⁴ Jalla ni-izakazza žeti tjaachiqui. Nižaza žejtcen žoñinacaqui persun kuzquiz zuma kamaña zizasacha. Tsjii kjanažtakaz Jesucristuqui Yooz zuma kamaña žoñž kuzquiz zizkatñiča. ⁵ Jaknužt tsjii kjanaqui zumchiquiz kjančhaja, jalla nižta Jesucristuqui zumchiquiz ojklayñi žoñinacž kuzquiz zuma kamaña zizkatča. Nii zumchiquiz ojklayñi žoñinacača ana zuma kamañchizqui. Pero Jesucristuž cjenpankaz Yooz zuma kamaña zizasacha.

⁶ Tsjii Yooziž cuchanžquita žoñi želatča, Juan cjita. ⁷ Nižaza Jesucristuča zuma kamaña zizkatñiqui. Juanqui Jesucristuž puntuquiztan mazñi tjonchiča, tsjii kjanažtakaz. Nižaza testicu cunta Jesucristuž puntu werara mazzinchiča. Tjapa žoñinacžquiz nuž mazzinchiča, Jesucristužquiz criyajo. ⁸ Juanqui anača ultim Yooz zuma kamaña zizkatñiqui. Antiz tsjii testicu cunta tjonchiča, nii Yooz zuma kamaña zizkatñiž puntuquiztan mazzinzjapa. ⁹ Jesucristuča ultimu Yooz zuma kamaña zizkatñiqui. Jalla niiča zapa žoñinacž kuzquiz Yooz zuma kamaña zizkatñiqui. Nižaza Jesucristuqui tii muntuquiz tjonchiča.

¹⁰ Jalla nuž tjonžcu tii muntuquiz kamchiča. Nižaza niiča tjapa tii muntuquiz žejlñinaca paañiqui. Niiž paataž cjenami tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui Jesucristo ana pajz pecchiča. ¹¹ Jesucristo Yooz Majchqui niž persun wajtchiz žoñinacžquiz tjonchiča. Pero nii žoñinacžti Jesucristo ana pajz pecchiča. ¹² Pero jakziltami nii Jesucristo pajz pecchaja, nižaza nižquin tjapa kuztan cričhaja, jalla ninacaqui ultim Yooz maatinacapanž cjissa. ¹³ Jalla nuž muñchiča Yoozqui. Anaž persun maa ejpž kuzcama, nižaza anaž persun kuzcama, nižaza anaž žoñiž pinsitacama, antiz Yooziž pinsitacama žoñinacaqui Yooz maatinaca cjissa.

¹⁴ Yooz Taku cjita Jesucristuqui tii muntuquiz tjonžcu, žoñž curpuchiz wejtnacatan juntu kamchiča. Jalla tii muntuquiz kamcan Jesucristuqui Yooz zuma okzñi kuz tjeeziča. Nižaza Yooz lijítum kamañ puntunacami werara tjeeziča. Tii

muntuquiz kaman, wejrnacqui niiz ancha zuma arajpach kamaña cherchinča. Niiča Yooz Ejpž zinta Majchqui. Jalla nižtiquiztan niž tjeežta arajpach kamañaqui niž kamañapankalča. ¹⁵ Juanqui nii Yooz Majch puntu mazzinčiča, tuž cjican:

—Jalla tiž puntuquiztan tuqui chiichinča, tuž cjican: “Tsjiiqui tjonča wejt jarupacha. Jalla niiča wejtquiztan juc'ant chekanaqui. Ima weriž nasan pan želatkalča niiqui”.

¹⁶ Nii Yooz Majchqui tsjan juc'ant zuma kuzziz cjen učumnacaquiz zuma arajpach kamañchiz cjiskatchiča juc'anti juc'anti. ¹⁷ Tuqui timpu Moisesqui lii mantitanaca žoñinacžquiz tjaachiča. Jaziqui Jesucristuqui Yooz zuma okzñi kuz žoñinacžquiz tjeeža. Nižaza žoñinacžquiz Yooz zuma kamañchiz cjiskatča, nižaza Yooz puntunaca zizkatča. ¹⁸ Jesucristuča Yooz Majchqui. Anapanž jec žoñimi Yooz cherchiqui. Niiž zinta Majch alajakazza Yooz cherchiqui. Nii Yooz Majchqui Yooz Ejpžtan tsjii kuzzizpankazza. Jalla nižtiquiztan niiča Yooz puntunacami werara zizkatñiqui.

JUAN BAUTISTAZ CHIITA TAKU

¹⁹ Juanž mazzintaqui Jesucristuž puntuquiztan jalla tužuča. Jerusalén wajtchiz judío žoñinacaqui Juanž puntuquiztan iya ziz pecatča. Nekztan timplu jilirinacami timpluquiz sirwiñinacami Juanžquin pewczñi cuchanžquitatača. Ninaca pewcziča, tuž cjican:

—¿Amqui jequimtaya?

²⁰ Juanqui zumpacha mazzinčiča. Nii pewczñi žoñžquiz ana nicchiča. Mazzincan tuž cjichiča:

—Wejrqui anača Cristutqui, ančucaž tjewžtaqui.

²¹ Jalla nekztanaqui nii pewczñi žoñinacaqui wilita pewcziča tuž cjican:

—¿Jequimt amjo? ¿Elías cjita profetamkaya?

Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anača Eliastqui.

Nekztanaqui ninacaqui pewcziča, tuž cjican:

—Nii profeta tjoniz cjizpacha, žniimi amya?

Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejr anača niitqui.

²² Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—¿Jecpant amjo? Wejrnacqui quintu chjitstanča wejrnac cuchanžquiñinacžquin. Am persun puntuquiztan ¿kjažum cjii?

²³ Nekztan Juanqui tuž kjaaziča:

—Wejrtča alto joržtan ch'ekti yokquin paljajyiñtqui. Tuž paljajyiñča: “Yooz Jiliržtajapa zuma kamañ jicz tjaczna”. Jaknužt Isaías cjita profeta chiitčhaja, jalla nuž paljajyiñča.

²⁴ Nii pewczñinacaqui fariseo žoñinacaž cuchanžquitatača, Juanžquin. ²⁵ Ninacaqui pewczizakazza tuž cjican:

—Nižtaqui amqui anaž Cristumni, nižaza anaž Eliasni, nižaza anaž nii tjonñi profetamni. Ana nižta žoñimžlaj niiqui, ¿kjažtiquiztan am judío žoñinaca bautisjo?

²⁶ Juanqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Wejrqui kjaztankaz bautisiñča. Judío žoñinacžquiztan tsjiiqui žejlča, jalla niiqui ančhucqui anaž pajča. ²⁷ Jalla ni-
iqui wejt jaruž tjonča. Jalla nuž cjenami niičha wejtquiztan
juc'ant tsjan chekanaqui. Jalla nii atintizjapa wejrqui anal
waquizuča, niž zapat chiqui jwerzinimi, anaž cjichuca.

²⁸ Betábara cjita yokquin nuž Juanžquiz pecuntatača. Betábara cjita yokaqui Jordán cjita puž tuunača. Jalla nicju Juanqui bautisatča.

UZI WILANAŽTAKAZZA JESUCRISTUQUI

²⁹ Jakatažuqui Juanqui Jesusa tjonñi cherchiča. Jalla nuž cheržcu, tuž cjichiča:

—Cherzna. Tiičha Yoozquiztan cuchanžquita žoñi, uzi wilanažtakaz. Jalla tiiqui ti muntuquiz žejlñi žoñinacž cun-
tiquiztan ticznaquiča. Ujchiz žoñinacž laycu ticznaquiča,
ninacaž ujnacquiztan ana casticta cjeyajo. ³⁰ Wejrqui tiž
puntuquiztan mazzinčinča tuž cjican: “Wejt wirquin
tjonča tsjiiqui. Jalla niičha wejtquiztan juc'ant tsjan
chekanaqui. Ima weriž nasan, niiqui želatkalča”. ³¹ Wejrqui
persunpacha tii žoñi anal zizaytuča, jecčhalaj, jalla nii. We-
jrqui Yooz mantita jaru kjaztan bautisiñča, Israel wajtchiz
žoñinacžquiz nii pajkatta cjisjapa.

³² Nižaza Juanqui Jesusiž puntuquiztan tuž chiichizakazza:

—Wejrqui arajpachquiztan Yooz Espíritu Santo palumažtakaz chjijwžquiñi cherchinča. Nekztan nii palumaqui Jesusiž juntuñpacha cjisquichiča. ³³ Tuquiqui wejrqui persunpacha tii žoñi anal zizaytuča, jecčhalaj, jalla nii. Pero Yoozqui wejr mantichiča kjaztan bautisajo. Nižaza wejtquiz tuž cjichiča: “Espíritu Santuqui jecžquiz chjijwžcačhaja, nižaza nižquiz želačhaja, jalla niičha Espíritu Santužtan bautisñiqui. Jalla nii cheržcu nižquiz pajaquiča”. ³⁴ Jaziqui nižtapan cherchinča, jalla nižtiquiztan wejrqui ančhucaquiz maznuča, tiičha werar Yooz Maatiqui, cjican.

³⁵ Jakatažuqui Juanqui pucultan niiz tjaajinta žoñinacžtan tsijtsi želatča. ³⁶ Jesusaž nijcchuc ojklayan, Juanqui niizquin cheržcu tuž cjichiča:

—Cherzna. Tiiča Yoozquiztan cuchanžquitaqui. Uzi wilanažtakaz cjequiča.

³⁷ Nii pucultan Juanž tjaajintanacaqui jalla nuž chiiñi nonžcu Jesusižquiz apziča. ³⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wir kjutñi cheržcu, ninaca apzquiñi naychiča. Ninacžquiz cjichiča:

—¿Chjuluz ančhuc kjurya?

Nii apzñi žoñinacaqui tuž kjaaziča:

—Rabbí. (Rabbí cjita takuqui Tjaajiñi Maestro cjiča ninacž tawkquiztan.) ¿Jakziquinam am kamyá?

³⁹ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Picha. Wejttan oka, cherzjapa.

Jalla nekztanaqui tjonžni ojkiča, jakziquin kamchitazlaja, jalla nicju. Tjuñi zezi cjen nii pucultanaqui Jesusižtan kamchiča nii zeztan ween pakara.

⁴⁰ Tsii pucultiquiztan Andrés cjitatača, Simón Pedruž lajkača. Jalla niiqui Juanž chiita nonžcu Jesusa apziča.

⁴¹ Pero Andresqui ima Jesusižtan ojklayan niiz Simón cjita jila kjuri ojkiča. Jalla niiztan zalžcu, tuž mazziča:

—Wejrqui Mesiastan zalchinča. (Ninacž tawkquiztan Mesías cjita tjuuqui Cristuž cjiča. Cristo cjita tjuuqui “Yooz illzta” cjiča.)

⁴² Jalla nekztanaqui Andresqui niiz jila Jesusižquiz zjičičiča. Jesusaqui ni cheržcu, tuž cjichiča:

—Amqui Simona cjitamča, Jonás majch. Tekztan najwcchuc Cefas cjita cjequiča. (Cefas cjita tjuuqui Pedro cjiča, ninacž tawkquiztan. Pedro cjita tjuuqui “maz” cjiča.)

FELIPZTAN NATANAELZTAN

⁴³ Jakatažuqui Jesusaqui Galilea yokquin ojz pinsichiča. Jalla nuž okawk cjen, Felipe cjita žoñžtan zalchiča. Niizquiz tuž cjichiča:

—Wejttanpanim chica ojklayaquiča.

⁴⁴ Nii Felipiqui Betsaida wajtchiz žoñitača. Andrestan Pedružtan nii wajtchiz žoñinacazakaztača. ⁴⁵ Jalla nekztanaqui Felipiqui Natanael kjuri ojkiča. Jalla niiztan zalžcu cjichiča:

—Tsji žoñžtan zalchinča. Niiz puntuquiztan Moisesqui cjičchipantala Yooziž tjaata liy librunacquiz. Nižaza niiz puntu profetanacaqui cjičchizakaztača. Niiqui Jesusa cjiča, Josež majch. Nazaret wajtchiz žoñiča nii Jesusaqui.

⁴⁶ Jalla nuž nonžcu Natanaelqui tuž cjichiča:

—¿Nazaret wajtquiztan zuma žoñi želasajo? Anaž jaz.

Felipiqui niižquiz tuž kjaaziča:

—Cheržquilyay.

⁴⁷ Jesusaqui Natanael cjita žoñi macjatžquiñi cheržcu, tuž cjichiča:

—Cheržca. Nii žoñiča lijitum Israel wajtchiz žoñiqui, ana incallñiqui, nižaza zuma kuzzizza.

⁴⁸ Jalla nekztanaqui Natanaelqui Jesusižquiz pewcziča tuž cjican:

—¿Jaknužum am wejr pajjo?

Jesusaqui niižquiz kjaaziča tuž cjican:

—Ima Felipe am kjawznan, wejrqui am cherchinča, higo munti koztan.

⁴⁹ Natanaelqui tuž cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, am Yooz Maatimkalala, Israel žoñinacž chawc Jilirimkalala.

⁵⁰ Nekztanaqui Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Wejrqui chiichinča, am higo munti koztan žejlñi cherchinča, nii. Jalla nižta chiitiquiztan alaja wejtquizim kuzziz cjissamča. Pero wiruñaquei juc'ant pajk obranaca cheraquiča amqui.

⁵¹ Nižaza Jesusaqui cjichizakazza:

—Ančhucquiz weraral cjiwča. Ančhucqui arajpacha cjetsi cheraquiča, nižaza Yooz anjilanacaqui wejt juntuñ chjijwžquiñi yawžquiñi cheraquiča. Wejrtča tsewctan cuchanzquita Yooz Žoñtqui.

2

ZALZ PJIJZTA

¹ Chjep majquiztan tsjii zalz pijzta želatča Caná wajtquin, Galilea yokquin. Jesusiž maa nicju želatča. ² Nižaza Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžtanpacha nii zalz pijztiquiz kjawžtatača. ³ Jalla nuž pijzta paan vino upzitača. Jalla nekztanaqui Jesusiž maaqui niižquiz cjichinča:

—Vino upziča.

⁴ Jesusaqui naaquiz tuž kjaaziča:

—Maataka, ¿kjažtiquiztan nii puntu wejtquiz chiijo? Wejt langz ora imaziča.

⁵ Pero naaqui nekz atintiñi sirwizunacžquiz cjichinča:

—Tiiž mantitacama ančhucž paaquiča.

⁶ Jalla nicju sojta pajk maz luznaca želatča. Judío žoñinacaqui ajunz cuzturumpi paazjapa luznaca joojooñitača. Zapa luuzquiz quinzakal tunc litro, patac litro, nuž kjaz luzñitača. ⁷ Nekztan Jesusaqui nii pijzta paañi sirwizunacžquiz mantichiča, tuž cjican:

—Tii luuznacquiz ančhucqui kjaz chjijpznaquiča.

Nekztanaqui luuz joracama kjaznaca chjijpziča. ⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Jaziqui tsjii zkoluculla coožna. Nekztan pijizta paañi patrunžquiz chjicha.

Jalla nuž niiž chiitacama chjitchiča. ⁹ Nii pijizta paañi patrunaqui mallziča nii kjazquiztan vino tucchi. Jakziquiztan tjonchi nii vino, jalla nii ana zizatča. Sirwizunacakaz zizatča. Ninacaž kjazqui cootkalča. Jalla nuž nii vino mallžcu pijizta paañi patrunaqui nii zalzñi tjowa kjawziča. ¹⁰ Nekztan tuž cjichiča:

—Chjul žoñimi zuma vino panž tjaača primiraqui. Nekztan kjawžta žoñinacaž zuma vino lictan nii jaru ana zuti zuma vino zakaz tjaača. Amzti tii oracama tii ancha zuma vino čhojcham, ¿kjažtatajo?

¹¹ Jalla niitača Jesusaž primer paata milajruqui. Caná de Galilea wajtquiz paachiča. Jesusaqui nii milajru paacan, niiž arajpach kamañami azimi tjeeziča. Jalla nižtiquiztan nižtan chica ojklayñi žoñinacaqui nižquizimi tjapa kuz cjisiča, nižaza criichiča.

¹² Jalla niiž wiruñ Capernaum wajtquin ojkchiča. Niiž maatan, niiž lajknacžtan, niiž tjaažinta žoñinacžtan, jalla ninacaqui nižtan chica ojkchiča. Jalla nicju tsjii kjaž maj kamchiča.

TIMPLU PEWZA JESUCRISTUQUI

¹³ Judío žoñinacž pascua pijizta wajillatača. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui Jerusalén watja ojkchiča. ¹⁴ Jalla nicju timplu patiuquiz luzcu, animala tuyñinaca cherchiča. Vacanaca, uuzinaca, nižaza palumanaca jalla nižtanaca timplu patiuquiz tuyñi cherchiča. Nižaza paaz campiiñinaca ninacž puestuquiz julzi cherchizakazza. ¹⁵ Jalla nižtanaca cheržcu Jesusaqui poota zkizquiztan lazu paachiča. Jalla nekztanaqui nii laztan zancchuc liwj tirkatchiča vacanacami, uuzinacami tjapa nii tuyñinacžtanpacha. Nii paaz campiiñi žoñinacž paazmi k'ala witzinchiča, nižaza ninacž mizanacami pjokžinchiča. ¹⁶ Nekztan paluma tuyñi žoñinacžquiz ujziča tuž cjican:

—Tjapa tinaca jwesa. Wejt Yooz Ejpž kjuya anača tuyz kjuya tjaczqui.

¹⁷ Jalla nekztanaqui niiž tjaažinta žoñinacaqui cjiirta Yooz taku cjuñziča. Yooz tawk libruquiz tuž cjiirtkalča: “Am kjuya rispitta cjiskatz pecuča. Nuž pectiquiztan akztal cjeeča”.

¹⁸ Jalla nekztanaqui judío žoñinacaqui nižquiz pewcziča tuž cjican:

—Jalla nižtanaca paazjapa, ¿ject am mantichejo? Yoozqui am mantichizlaj niiqui, tsjii siñala milajruž tjeežna.

¹⁹ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Tii timplu pajlžta cjequiča. Nekztan čhjep majquiz wilta tsijtsnača.

²⁰ Jalla nižta chiiñi nonžcu judío žoñinacaqui cjichiča:

—Tii timplu kjuycanaqui pusi tunc sojtan wata kjuytala pero. ¿Amqui čhjep majquizkaz tii timplu tsijtsnasajo? Anapan niim atasača amqui.

²¹ Jalla nuž nii timplu puntuquiztan chiican Jesusaqui niiz persun curpu puntuquiztanž chiyatča. ²² Jesusaž ticziquiztan jacatattan niiz tjaajinta žoñinacaqui nii chiita cjuñziča. Nekztan Yooz takumi criichiča, Jesusaž jacatatz punto cji-jrta. Nižaza Jesusiž chiitanacami criichizakazza.

²³ Pascua pjijztiquiz Jesusaqui Jerusalén wajtquiz želatča. Jalla nicju želan walja žoñinacaqui niizquin criichiča. Niiž paata milajrunacami siñalanacami, nii cheržcu criichiča.

²⁴ Jesusaqui niiz persun kuzquiz žoñinacž kuz, jaknužt cječhaja, jalla nii zizatča. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii juntuñ criichi žoñinacžquiz ana juyzu paachiča. ²⁵ Jesusaqui persunpacha žoñinacž kuz jaknužt cječhaja jalla nii zizatča. Jalla nižtiquiztan niiqui anaž jec tjaajžñimi pecatča žoñinacž kuz puntuquiztanaqui.

3

JESUSIZTAN NICODEMUZTAN

¹ Tsjii fariseo žoñi želatča, Nicodemo cjita, judío žoñinacž jiliritača. ² Jalla nii Nicodemuqui tsjii ween Jesusižquin tjonžñi ojkičiča. Nekztan Jesusižquin paljaychiča, tuž cjian:

—Tjaajiñi Maestro, žoñiqui ana Yooz poderžtanžlaj niiqui, nekztan ana milajrunaca paasača, amiž paata milajru, nižtanacami. Jalla nižtiquiztan wejrqui zizuča, Yoozquiztan tjonchamča, Yooz obra tjeežñi nižaza Yooz puntu tjaajñi.

³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niizquiz cjichiča:

—Amquiz weraral cjeeča. Jequit ana pizc wilta nassi cječhaja, jalla niiqui arajpach Yooz wajtquiz ana kamasacha.

⁴ Jalla nižta chiitiquiztan nii Nicodemo cjita žoñiqui tuž pewcziča:

—Pero, ¿kjaž tsjii žoñiqui wilta majtta cjesajo? Wilta majtta cjisjapa, ¿maa iczquiz wiltaž luzasajo?

⁵ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Ultimu werarapal cjiwča. Jequit kjazquiztanami Espíritu Santužquiztanami ana nassi cječhaja jalla niiqui arajpach Yooz wajtquiz ana luzasacha. ⁶ Jequit maa

ejpžquiztankaz nassaja, jalla niiqui žoňž kamaňchizkazza. Pero jequit Yooz Espíritu Santuquiztan zakaz nassaja, jalla niiqui Yooz Espíritu Santuž kamaňchizza. ⁷Weriž chiitiquiztan anam am ispantaquiča. Tjapa žoňinacaqui pizc wilta nastanpanča cjiwča. ⁸Nicjumi ticjumi tjamiqui tjamča. Nii tjamž jora nonžcanami jakziquiztan tjamžquičaja, jakzitchuc ojkčaja, jalla nii ana zizzuca. Jalla nižta irataž Yooz Espíritu Santuqui jecž kuzquizimiž luzasača. Nižaza ana Yoozquin criichi žoňinacaqui criichi žoňinacž kamaña cherča. Pero nii Espíritu Santuž tjaata kamaña ana intintazuča.

⁹Jalla nekztanaqui Nicodemuqui wilta pewcziča, tuž cji-can:

—¿Jaknužupan cjes teejo?

¹⁰Jesusaqui nižquin tuž kjaaziča:

—Amqui Israel žoňinacžquiz tjajjiňi maestrumla. ¿Jalla tii weriž chiita ana intintazzucakaya? ¹¹Ultimupan wejr cjiwča. Wejrqui tii puntuquiztan intintazcu chiyuča. Wereraž chiyuča, tii weriž zizta nižaza cherta puntu-nacami. Jalla nuž cjenami amqui weriž chiita anam catokča. ¹²Tii muntuquiz watňi puntuquiztan chiyan ana intintazza amqui. Jaziqui juc'ant altu razunžtan arajpach Yooz puntuquiztan chiyanami, ¿jaknužt am intintasajo?

¹³Anaž jecmi arajpachquin yawchiqui. Wejrpankal arajpach Yooz puntuquiztan zumpacha zizuča. Wejrqui arajpachquiztan chjijwžquichinča. Wejrqui arajpachquiztan cuchanžquita Yooz Žoňtča. ¹⁴Nižaza wejrqui cruzquiz waytital cjistanča. Jaknužt Moisesqui tsjii korquiztan paata zkora pajk tuňquiz waytitčaja, jalla nižta wejrqui waytital cjistanča, ¹⁵wejtquin criichi žoňinacžquiz ew kamaña tjaazjapa, ninaca Yooztan wiňaya kamajo, ana infiernuquin sufrajo.

YOOZ EJPCHA ŽOŇINACŽQUIZ OKZŇIQUI

¹⁶Yooz Ejpqui tii muntuquiz žejlňi žoňinacžquiz ancha okžquichipanča. Jalla nižtiquiztan niž zinta Majch cuchanžquichiča, žoňinacžquiz ew kamaňchiz cjiskatzjapa. Jakziltat niž zinta Majchquiz criyačaja, ew kamaňchiz cjequiča Yooztan wiňaya kamzjapa ana infiernuquin sufrajo. ¹⁷Yooz Ejpqui niž Majch tii muntuquiz cuchanžquichiča. Niiž cjen žoňinaca liwriita cjesača infiernuquin ana casticta cjisjapa.

¹⁸‘Jakziltat Yooz Majchquiz criyačaja, jalla niiqui ana infiernuquin castictaž cjequiča. Pero jakziltat Yooz Majchquiz ana criyačaja, jalla niiqui infiernuquin castictapanž cjequiča, Yooz zinta Majchquiz ana criitiquiztan. ¹⁹Yooz

zinta Majchča Yooz kamaña tjeezñiqui zuma kjanažtakaz. Jalla nuž cjenacui tii muntuquiz tjontan, žoñinacacui ana wali kamañchiz kamzpanž pecatča, zumchiquiz kamzpanž pecatča. Nižaza ninacaž ana wali kamtanacaž cjen Yooz kamañchiz cjis ana pecchipanča. Jalla nižtiquiztan castictapanž cjequiča. ²⁰ Tjapa ana wali kamñinacacui Yooz kamaña tjeezñižjapa quintrača. Nižaza Yooz kamaña tjeezñižquiz anaž cherz pecča, ninacž ana wali kamtanaca ana tjeezta cjisjapa. ²¹ Pero jakziltat werar Yooz kamañ jaru kamz pecčhaja, jalla niiqui Yooz kamaña tjeezñižquiz macjatžquiča kjanapacha tjeezjapa, niž zuma kamtanaca Yooz aztan kamtača, nii. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

JUAN BAUTISTAZ CHIITA

²² Jalla nuž Nicodemužtan parližcu, Jesusaqui tjaajintanacžtan Judea yokquin ojkchiča. Jalla nicju niž tjaajintanacacui bautiscan žejlchiča. ²³ Nižaza Juan bautiscan zakaz želatča. Salim cjita wajt žcati Enón cjita wajtquin želatča. Jalla nicju wacchi kjaz želatča. Nekžtan žoñinacaž tjonatča bautista cjisjapa. ²⁴ Jalla nižtanaca watchiča, ima Juanqui carsilquin chawcta cjen.

²⁵ Jalla nekztanaqui Juanž tjaajinta žoñinacžtan tsjii kjaž judío žoñinacžtan ch'aassiča, ajunz cuzturumpi puntuquiztan. ²⁶ Juanž tjaajintanacacui nižquin mazñi tjonchiča, tuž cjian:

—Tjaajiñi maestro, tsjiiqui amtan chica želatča Jordán puž tuuna. Amqui niž puntuquiztan mazzinchamča. Jalla niiqui tekz žejlča bautiscan. Nižaza tjapa žoñinacacui nižtan ojkzpanž cjissa.

²⁷ Juanqui ninacžquiz tuž cjichiča:

—Yooz Ejpqui wejtquiz tsjii kamaña tjaachiča; nižaza tsjii puestuquiz wejr utchiča. Jaknužt Yoozqui žoñžquiz kamaña tjaatčhaja, jalla nii jaru žoñiqui kamz waquiziča. ²⁸ Ančhucpacha weriž chiita nonzinčucča. Wejr cjichinča: Anača wejr Cristutqui. Wejrzi niž tuqui cuchanžquita žoñtča. ²⁹ Tsjii zalz pjijztiquiz zalzñi tjowaqui yanapñi mazinacžquiztan tsjan importantiča. Nii zalzñi tjowaqui tjunchizza. Yanapñi mazinacacui jalla nii nonžcu cuntintuča, nižaza chipchipča. Jalla nižta iratača anziqui. Wejrqui Jesusiž quintu nonžcu ancha cuntintuča. ³⁰ Niiqui juc'anti juc'anti tucquin cjistanča. Wejrzi nižquiztan juc'anti juc'anti wirquin cjistanča.

JESUSACHA TSEWCTAN TJONCHI ZOÑI

³¹ Nii tsewctan tjonchi žoñiča tjapa žoñinacžquiztan juc'anti chekanaqui. Tii yok muntuquiz kamñi žoñinacacui

tii yokjapakaz kamañchizza. Nižaza tii yokjapa kamaña puntuquiztankaz parliča. Nii tsewctan tjonchi žoñizti tjapa žoñinacžquiztan juc'antiča. ³² Nii tsewctan tjonchi žoñiqui arajpachquin čhjulut chertčhaja, nonžtčhaja, jalla nii žoñinacžquiz mazziča. Jalla nii zumanaca maztiquiztanami žoñinacaqui anaž wira criiz pecča. ³³ Jakziltat niž mazta criičhaja, niiqui tjurt'aquiča, Yooziž chiita takuqui werarapankalala, cjican. ³⁴ Yooziž cuchanžquita žoñiqui Yooz takupanž parliča. Yooz Espíritu Santučha niž kuzquiz žejlñipan, yanapzjapa. Jalla nižtiquiztan Yooz takupanž parliča. ³⁵ Yooz Ejpqui niž Majch k'aachiča. Jalla nižtiquiztan tjappacha tjaachiča niž Majch kjarquiz. ³⁶ Jalla nižtiquiztan jakziltat Yooz Majchquiz criyačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamaquiča. Nižaza jakziltat ana Yooz Majchquiz criyačhaja nižaza ana cazačhaja, jalla niiqui anapanž Yooztan kamasučha. Nižaza Yooz Ejpqui cjiča, nii žoñiqui castictaž cjequiča.

4

JESUSIZTAN SAMARIA WAJTCHIZ MAATAKZTAN

¹ Žoñinacaqui Jesusižquiz walja tjonchiča nižtan chica ojklayzjapa, Juanžquiztan juc'ant tama. Nižaza Juanžquiztan juc'anti žoñinaca bautissičha. Jalla nii quintu ojklayan, fariseo žoñinacaqui nii quintu nonchiča. Nekztan Jesusižtan quintrazi kallantichiča. Nii zizziča Jesusaqui. ² Jalla nuž nii Jesusiž bautis quintu ojklaychiž cjenami, Jesusaqui anaž bautissičha. Antiz niž tjaajinta žoñinacakaz bautisatča. ³ Pero fariseo žoñinacaqui Jesusiž puntuquiztan nonžcu, Jesusižtan quintrazi kallantichiča. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui Judea yokquiztan zarakchiča, Galilea yokquin quejpžquizjapa.

⁴ Jalla nii jiczquiz ojkan, Samaria yoka nuž watstantača. ⁵ Jalla nuž Samaria yokquin ojkan Sicar cjita wjtquin irantichiča. Tuqui timpu Jacob cjita žoñiqui niž José cjita majchquiz tsjii yoka tjaachitača. Nii yok žcati Sicar cjita watja želatča. ⁶ Jalla nicju tsjii kjaz tuj želatča, Jacobž tuj cjitatača. Jesusaqui jiczquiz ojktiquiztan otchiča. Nekztan tuj latuquiz julziča. Nii oraqui taypur wajitača. ⁷⁻⁸ Nekztanaqui niž tjaajinta žoñinacaqui watja luzziča lujlz čhjeri kjayzjapa. Jesusaž nuž zinalla želan, tsjaa Samaria wajtchiz maatakqui nii tujquin kjaz cooyi tjonchinča. Jesusaqui naaquiz paljaychiča:

—Kjaz onalla, —cjican.

⁹ Jalla nuž kjaz tomangztiquiztan naa Samaria wajtchiz maatak žonqui cjichinča:

—Amqui judío žoñimla. Wejrqui Samaria wajtchiz žontča. ¿Kjažtiquiztan amqui wejtquiztan kjaz mayjo?

(Judío žoñinacžtan Samaria wajtchiz žoñinacžtan porapat ana parliñipanla, pero.) ¹⁰ Jalla nekztanaqui naa maatakaž čhiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Wejrqui amquiztan kjaz maychinča. Pero amzti wejt puntuquiztanami nižaza Yooziž tjaaz puntuquiztanami intintitasaz niiqui, jalla nekztan wejtquiztan žejtñi kjaz may-tasača. Nižaza nii žejtñi kjaz tjaatam cjitasasča.

¹¹ Jalla nekztanaqui naa maatakui tuž cjichinča:

—Señor, am anaj kjaz coozizzamla. Tii tuj koziča. ¿Jak-ictanam nii žejtñi kjaz tjaasajo? ¹² Učhum Jacob cjita tuquita ejpqui tii tuj ecančiča. Nižaza tii tujquiztan kjaz licñitača, nižaza nižž maatinacami, nižaza nižž animalanacami. ¿Amqui nižžquiztan juc'antim cjes, kjažtatajo?

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Jakziltat tii tuj kjazquiztan licčhaja, jalla niiqui wiltaz kjaz pecaquiča. ¹⁴ Pero jakziltat weriž tjaata kjaz licčhaja, jalla niiqui anaž iya kjaz pecniž cjequiča. Weriž tjaata kjazqui nižž persun kuzquiz tsjii jalzurižtakaz cjisnaquiča wiñaya žejtzjapa.

¹⁵ Jalla nekztanaqui naa maatak žonqui nižžquiz cjichinča:

—Señor, nii kjaz tjaalla, ana iya kjaz peczjapa, nižaza tii tujquiz ana iya kjaz cooyi tjonzjapa.

¹⁶ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Oka, am luctaka kjawžca. Nekztan wiltam wejtquin tjonaquiča.

¹⁷ Naa maatak žonqui tuž kjaaziča:

—Ana luctakchiztča.

Jalla nuž kjaaztiquiztan Jesusaqui tuž cjichiča:

—Amqui weraram čhiičha, “Ana luctakchiztča” cjicanaqui. ¹⁸ Amqui pjijska luctakchiztakalala amqui. Jalla nižžtiquiztan anziqui am lucum cjičhaja, jalla niiqui anaž am ultim lucuqui. Jaziqi weraram čhiičha. ¹⁹ Jalla nekztanaqui naa maatak žonqui Jesusižquiz tuž cjichinča:

—Señor, amča profetaqui, nuž tantiyučha. ²⁰ Wejtnaca tuquita ejpnacaqui tii curquiz Yooz rispitiča. Ančhuc judío žoñinacžti cjiñchucča, Jerusalén wajtquin Yooz rispitsa, nii.

²¹ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz tuž kjaaziča:

—Maataka, weriž čhiita taku criya. Tsjii tjuñi tjonča. Jalla nii tjuñquiziqui anaž tii curquizimi nizaza anaž Jerusalén wajtquizimi Yooz Ejp rispitaquiča. ²² Ančhucqui Yooz ana zuma pajžcu rispitiča. Wejrnacžti Yooz lijituma pajžcu

rispituča. Judío partiquiztanž Yooziž cuchanžquita Li-wriiñiqui tjonča. ²³ Nii tjonz tjuñquiziqui, nižaza anzimi, werar Yooz Ejp rispitiñinacaqui kuztanami animužtanami Yooz rispitaquiča. Nižaza Yooz Ejpž kuzcama weraraž rispitaquiča. Jalla nižta rispitiñinacaž Yooz Ejpqui pecča. ²⁴ Yoozza ana janchichizqui, animužtakaz. Jalla nižtiquiztan nižquin rispitiñinacaqui kuztanami animužtanami nii rispitanča. Nižaza Yooz kuzcama werara rispitanča.

²⁵ Jalla nekztanaqui naa maatak žonqui Jesusižquiz cjichinča:

—Tsjii noojiqui tsjii Yoozquiztan cuchanžquita cjitaqui tjonaquiča. (Mesías, nižaza Cristo cjitazakazza niiqui.) Jalla nii tjonžcu wejtnacaquiz tjapa Yooz puntuquiztan tjajnaquiča.

²⁶ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz tuž cjichiča:

—Werjtča nitqui, amquiz paljayuča.

²⁷ Jalla nuž parlan Jesusiž tjajinta žoñinacaqui quejpžquichiča. Nuž Jesusaž tsjaa Samaria wajtchiz žonatan parliñi cheržcu, ispantichiča. Ancha ispantižcu tjapa nii tjajintanacaqui ana pewczñi atchiča, “Naaquiztan ěhjululum pec?” cjican, už “Ěkjažtiquiztan naa žonatan parli?” cjican ana pewczñi atchiča. ²⁸ Nekztanaqui naa maatak žonqui kjaz luuz eccu, watja ojkinča. Nekztan žoñinacžquin tuž quint'ichinča:

²⁹ —Ojklay, tsjii žoñiž cheržquily. Niiqui tjapa weriž kamta puntu zizza. Wejtquiz nii puntu chiichiča. ĚAnaj tii Yooz cuchanžquita Cristo cjesaya?

³⁰ Nekztanaqui žoñinacaqui wajtquiztan ulanžquichiča, jakziquin Jesusa želatčhaja, jalla nicju. ³¹ Ima nii žoñinacaž irantižcan, niž tjajintanacaqui Jesusižquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, ěhjululla mekaz lujlžnalla.

³² Jesusazti ninacžquiz cjichiča:

—Wejtac yekja lujlž žejlča. Jalla nii lujlžqui ančhucqui anaž pajča.

³³ Jalla nuž chiitiquiztan niž tjajintanacaqui ninacpora pewcsassiča, tuž cjican:

—ĚJequit tižquiz lujlž ěhjeri zjijcanchi cjesajo?

³⁴ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui wejt cuchanžquiñiž kuzcama kamuča. Nižaza niž pecta langz cumpluča. Jalla niiča wejtta lujlž ěhjeri cuntaqui. ³⁵ Ančhucqui cjinchucča, “Zkala ajzquinaqui pajkpic jiiz pjaltiča”, jalla nuž cjiñchucča. Pero wejr ančhucquiz cjiwča, “Nii žoñinacžquin cherna. Pookchi zkanacažtakaz ninacaqui. Ricujž pecča. ³⁶ Jakziltat

nii pookchi zkalanaca ricujačhaja, jalla niiqui pactaž cjequiča. Nižaza nii ricujta žoñinacaqui Yooztan wiñaya kamaquiča. Jalla nižtiquiztan zkala čhjaciñimi ajzñimi nuž chicapacha cuntintuž cjequiča. ³⁷ Tii zkala puntuquiztan chiitaqui werarapanča. Jalla tuž cjiča: “Zkala čhjaciñiqui tsjiča. Nižaza zkala ajzñiqui yekjača”. ³⁸ Wejrqui ančhuc cuchanžquichinča, ana amiž trabajta zkala ricujjapa. Yekjanacača nii zkalac trabajchi Yooz taku paljaycan. Ančhucqui nii trabajtiquiz yapzinčhucča, ultimquiziqui Yooztajapa ricujta cjisjapa.

³⁹ Jalla nekztanaqui wacchi Samaria wajtchiz žoñinacaqui nižquiz criichiča, naa maatak žonaž maztaž cjen. “Niiqui tjapa weriž kamta puntu zizza”, jalla nuž cjican mazzinča naaqui. ⁴⁰ Nižaza Jesusižquiz tjonžcu, nii Samaria wajtchiz žoñinacaqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjican:

—Wejtnacatan kamt'alla.

Nekztanaqui Jesusaqui ninacžtan puc maj kamchiča. ⁴¹ Jalla nuž niž persuna tjaajintiquiztan iya juc'anti nii žoñinacaqui nižquiz criichiča. ⁴² Ninacaqui naa maatak žonaquiz tuž cjichiča:

—Wejrnacqui criyuča. Anaž amiž maztiquiztankaz criyuča. Antiz niž taku persuna nonžcupan criyuča. Chekapan, tiiqui Yooz cuchanžquita Cristukalča, žoñinacžquiz liwriiñiqui. Anzil nii zizuča wejrnacqui, niž tjaajinta taku nonžcu.

TSJII CHJETINTAQUI

⁴³ Puc majquiztan Jesusaqui Galilea yokquin ojkchiča.

⁴⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tuž chiichiča:

—Tsjii Yooz cuntiquiztan chiiñi profetaqui niž persun wajtchiz žoñinacžquiz ana rispittača.

⁴⁵ Jalla nekztanaqui Galilea irantitan, nii žoñinacaqui Jesusa zuma risiwchiča. Nii žoñinacaqui Jerusalén ojkchizakaztača, pascua pjizta payi. Jalla nicju žejlcan tjapa Jesusaž paatanaca cherchiča. Jalla nižtiquiztan nii žoñinacaqui Jesusa zuma risiwchiča.

⁴⁶ Galilea yokquin žejlcan, Jesusaqui Caná cjita watja wila ojkchiča. Tuquiqui nii wajtquiz kjazquiztan vino tuckatchiča. Tsjii pajk jilirž secretariuqui Capernaum wajtquiz želatča. Nii secretariuž majchqui laatača. ⁴⁷ Jesusaž Judea yokquiztan Galilea tjonchi quintu zizcu, nii secretariuqui Jesusa roqui ojkchiča niž kjuyquin tjonžcajo, nižaza niž majch čhjetnajo. Niiž majchqui ticzmayatača. ⁴⁸ Jalla nekztan Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Ančhucqui sinalanacami milajrunacami ana cheraquiž niiqui, ana criyasača.

49 Nekztan nii secretariuqui cjichiča:

—Señor, ima wejt majch ticznán wejt kjuyquin tjonžcalla.

50 Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Am kjuya quepa, am majchqui žetaquiča.

Nekztan nii secretariuqui jalla nuž Jesusaž chiitan nii criichiča. Jalla nekztan kjuya quejpcichiča. 51 Jalla nuž niž kjuya okan, niž piyunanacaqui nižquin zalžquichiča, tuž cjican:

—Am majchqui žejtchiča.

52 Jalla nuž chiitiquiztan nii secretariuqui pewcziča, čjulora niž majch žeti kallantichi, jalla nii. Niž piyunanacaqui cjichiča:

—Zezcu taypuruž paztanalla nii kjakñi ch'ujlñiqui apaltichiča.

53 Nii ejpqui cjuñziča, nii orapacha Jesusaqui cjichiča, “Am majchqui žetaquiča”. Jalla nižtiquiztan nii ejpqui tjapa kuztan Jesusižquiz criichiča, tjapa niž kjuychiz žoñinacžtanpacha.

54 Judea yokquiztan Galilea quejpcu, Jesusaqui nii milajru paachiča. Jalla nižtanaqui pizc wilta milajru paachiča.

5

LAA ZOÑI CHJETINTA

1 Wiruñaquí judío žoñinacaquí pijzta paatča. Jalla nuž paan, Jesusaquí Jerusalén watja quejpcquichiča. 2 Jerusalén wajtquiz tsjii pajk zana želatča, uuzi zana cjita. Jalla nii žcati tsjii žoñiž paata cocha kjazjapa želatča. Nii cochaquí Betesda cjitatača Hebreo tawkquiztan. Nii coch muytata pjijska kjuyallanaca želatča. 3 Jalla nekzi wacchi lanaca želatča, zuranaca, zuch žoñinaca, ana tsijtñinaca. Nii laa žoñinacaquí kjaz kizkiz tjewznatča. 4 Awiz awizaquí tsjii anjilaquí nii cochquiz tjoñiča kjaz tjarñi. Jalla nuž nii kjaz tjar-nan, primera kjazquiz luzzi žoñiqui žejtchi cjisñitača, čjul laaquiztanami. 5 Tsjii laa žoñiqui quinsa tunc quinsakalcun wata laa želatča. 6 Jesusaquí nii laa žoñi cherchiča. Nekztan Jesusaquí zizzi cjissiča, nii žoñi ažk watanaca laachitača, nii. Jalla nuž zizcu nii laa žoñžquiz pewcziča tuž cjican:

—¿Žejtchi cjissim pecya?

7 Nii laa žoñiqui kjaaziča tuž cjican:

—Señor, anaž jecmi tii kjaz tjarnan wejr luzkatñi žejlča. Luz pecuča, pero yekjakaz wejt tuquí luzza, tii kjazquizqui.

8 Nekztanaquí Jesusaquí nižquiz cjichiča:

—Zaazna, am tjajz zquiti apta, ojklaya.

⁹ Jalla nii orapacha žejtchi cjissičha. Niiž tjajz zquiti aptižcu ojkchiča. Jeejz tjuñquiz nii čhjetintaqui watchičha. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan judío žoñinacaqui nii čhjetinta žoñžquiz tuž chiižinchiča:

—Jeejz tjuñquiziqui, anača tjajz zquiti joojooz cjitaqui. Lii quintrala niiqui.

¹¹ Nii čhjetinta žoñiqui tuž kjaaziča:

—Jalla nii wejr čhjetiñi žoñiqui wejr mantichiča, tuž cjican: “Tjajz zquiti aptižcu, oka”. Jalla nuž cjichiča.

¹² Nii judío žoñinacaqui pewcziča tuž cjican:

—¿Ject amquiz nuž cjichejo, “Tjajz zquiti aptižcu oka”, cjicanajo?

¹³ Jesusaqui nii oraqui walja nezk žejlñi žoñinacz taypiquiztan katchičha. Jalla nižtiquiztan nii žoñiqui ana pajchiča, ject nii čhjetinčhaja, jalla nii. ¹⁴ Niiž wiruñ Jesusaqui nii laaquiztan žejtchi žoñžtan zalchiča timpluquin. Nekztan niižquiz cjichiča:

—Jila, amqui žejtchamča. Jaziqui ana wilta uj paaquičha. Uj paaquiz niiqui, amquiz juc'ant anawalim cjisnasacha.

¹⁵ Jalla nekztanaqui nii žoñiqui judío žoñinaczquin mazñi ojkchiča, Jesusača nii čhjetiñi žoñiqui, jalla nii mazziča. ¹⁶ Nii Jesusaž nižta jeejz tjuñquiz čhjetintiquiztan judío žoñinacaqui Jesusiž quintra cjissičha; conz pecatča.

¹⁷ Ninaczquiz Jesusaqui tuž cjichiča:

—Wejt Yooz Ejpqui tiraž langza, wejrmi nižtapachal langznuča.

¹⁸ Jalla nižta chiitiquiztan nii judío žoñinacaqui juc'ant žawjchiča, nižaza juc'anti conz pecatča. Jesusaqui jeejz tjuñquiz ana permitta langz mantichiča, judío žoñinacz lii quintra. Nižaza “Yooz Ejpča wejt persun Ejpqui” cjican chiichiča. Nuž cjican “Wejrmi Yoozzakaztča” cjichiča. Jalla nižtiquiztan nii judío žoñinacaqui Jesusiž quintra juc'anti aptichiča, conzjapa.

JESUCRISTUCHA YOOZ MAJCHQUI

¹⁹ Nižaza Jesusaqui tuž cjichiča:

—Ančhucaquiz weraral chiyučha. Wejrtča Yooz Majchqui. Pero persun kuzcama anal paasacha. Yooz Epiž tjaata obranacal paa-uča. Jaknužt Yooz Ejpqui obra paačhaja, jalla nužuzakaz wejr Yooz Majchqui obra paa-uča. ²⁰ Yooz Ejpqui wejr k'aachiča, nižaza tjapa niiž paata obranacami wejtquiz tjeeža. Nižaza Yooz Ejpqui juc'anti pajk obranacaz tjeznaquičha, ančhuc ispantichi cjeyajo. ²¹ Jaknužt Yooz Ejpqui ticzinaca jacatatskatčhaja, nižaza wilta žeti tjaachaja, jalla nižta zakaz wejrqui žeti tjaača, wejt munañpicama. ²² Yooz Ejpqui persunpacha ana casticu tjaača. Pero wejtquiz tjapa

niiž mantiz poder intirjichiča castictu tjaazjapa. ²³ Jalla nuž intirjichiča, tjapa žoñinaca wejtquiz rispitažo, jaknužt Yooz Ejpžquin rispitchaja, jalla nuž. Jakziltat wejtquiz ana rispitchaja, jalla niiqui wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpžquin ana zakaz rispitcha.

²⁴ 'Ančhucaquiz weraral chiyučha. Jakziltat weriž chiita taku nonžcu tjapa kuztan catokčhaja, nižaza wejr cuchanžquiñižquiz kuz tjaačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamča. Nižaza ana casticta cjequiča. Infiernuquin ojkñi jiczquiz eccu, arajpach ojkñi jiczquiz kamča, Yooztan wiñaya kamzjapa. ²⁵ Ančhucaquiz weraral chiyučha. Tsjii timpu tjonča, nižaza anzimi nii timpuča. Anziqi ticzižtakaz kamñi žoñinacaqui wejt taku nonznaquiča. Jakziltat wejt taku nonžcu tjapa kuztan catokačhaja, jalla niiqui ew kamañchiz kamaquiča. Yooz Majchtča wejrqui. ²⁶ Yooz Ejpqui persunpacha žejtkatz poderchizza. Nižaza wejt Yooz Ejpqui nii poder wejtquiz intirjichiča. ²⁷ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui pjalz puestuquiz wejr utchiča. Jaziqui arajpachquin kamzmi nižaza infiernuquin casticzmi jalla nii mantiznaca wejtquiz intirjichiča. ²⁸ Tii weriž chiitiquiztan ana ispanta. Tsjii timpu tjonča. Jalla nii timpuquiz tjapa ticzinacaqui wejt joraž nonznaquiča. Nekztan sipulturquiztanž žaaznaquiča. ²⁹ Zuma kamchinacaqui jacatataquiča Yooztan wiñaya kamzjapa. Ana zuma kamchinacazi jacatataquiča infiernuquin casticta cjisjapa.

YOOZ EJPZTAN YOOZ MAJCHTAN

³⁰ 'Wejrqui persun kuzquiztanac anal pjalznasača. Jaknužt wejt Yooz Ejp mantičhaja, jalla niicamal pjalznuča. Anal wejt kuzquiztan pjalz pecučha. Antiz wejr cuchanžquiñiž kuzcama pjalz pecučha. Jalla nižtiquiztan weriž pjaltaqui lijitumača. ³¹ Wejrkal persunpacha wejt favora chiyasaž niiqui, weriž chiita taku anaž walasača. ³² Pero yekja tisticu wejt favora žejlča. Jalla niičha Yooz Ejpqui. Niiž wejt puntuquiztan chiita takuqui werarapanča. Jalla nii zizuča. ³³ Ančhucqui Juanžquin pewczñi cuchanžquichinčhucča wejt puntuquiztan. Niiž kjaaztaqui werarapanča. ³⁴ Zoñiž wejt favora werara chiiñiž cjenami, wejtquiz anaž ancha importičha. Yooz Ejpča wejt favora ultim werara chiiñiqui. Nuž cjiwčha, ančhuc wejtquiz criyajo, ančhuc liwriita cjisjapa. ³⁵ Juanqui tsjii tjeezta lamparažtakaz kjanatča. Jalla nuž kjančan nii Juanqui wejt puntu kjanzt'ichiča. Nižaza tsjii upacamakaz niiž kjanquiz ančhucqui cuntintu kamchiča. ³⁶ Juanqui wejt favora chiichiča. Pero tsjiiqui žejlča Juanžquiztan juc'anti. Jalla

niičha Yooz Ejpqui. Niiqui wejt favora zakaz chiičha. Nižaza wejt Yooz Ejpqui wejr mantichičha obranaca cumplizjapa. Tii obranacquiztan wejr pajtapan cjesačha, Yoozquiztan tjonchin, ana Yoozquiztan tjonchin, nii. Tii weriž paata obranaca kjanapacha tjeeža, Yooz Epiž wejr cuchanžquita, jalla nii. ³⁷ Wejr cuchanžquiñi Yooz Ejppacha wejt favora chiičha. Ančhucqui niž persun jora ana nonznasačha nižaza niž tsiti ana cherasačha. ³⁸ Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichičha. Pero ančhucqui wejtquiz ana criičha. Jalla nižtiquiztan niž takumi ančuca kuzquiz ana zakaz catokča. ³⁹ Ančhucqui cijjrta Yooz taku ančaž istutičha. Nekztan ančhucqui tantičha, “Yooz taku istutiichiž cjen wejr nacqui Yooztan wiñaya kamaka,” cijcan. Pero nii cijjrta Yooz takunacaqui wejt puntuquiztanž chiičha. ⁴⁰ Jalla nuž istutižcupacha, ančhuczi anaž wejtquiz macjatz pecča, Yooz Ejpžtan wiñaya kamzjapaqui.

⁴¹ ‘Zoñinacaž tjaata honora wejtquiz anaž importičha. ⁴² Ultimu ančhucqui ana Yoozquin kuzzizčhucča. Nii zizučha. ⁴³ Wejt Yooz Ejpž cuntiquiztan tjonchi cjenami, ančhucqui anaž wejr criičha. Pero yekja žoñiqui persun kuzcama ančucaquiz tjonasaž niiqui, nižquiz criyasaž, jaz. ⁴⁴ Ančhucqui ančhucporaž honorchiz cjejas pecča. Ančhucqui Yooziž tjaata honorchiz cjisjapa anaž importičha. Jaziqi, ¿jaknužt ančhuc wejr criyasajo? ⁴⁵ Ančhucqui Moisés liiquiz kuz tjaachiž cjen, pinsaquičha, Yooztan wiñaya kamaka, jalla nii. Pero nii Moisespacha ančuca ujnacaž tjeeznaquičha, Yooz Ejpž yujcquiziqui. Anačha wejrqui Yooz Ejpž yujcquiz ančuca ujnaca tjeezniñtqui. ⁴⁶ Moisesqui wejt puntuquiztan cijjrchičha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Moisés cijjrta criitasajaž niiqui, wejtquiz zakaz criitasajačha. ⁴⁷ Ančhucqui nii Moisés cijjrta ana criičhaj niiqui, ¿jaknužt weriž chiitanaca criyasajo?

6

JESUSAQUI CHJERI TJAACHA

¹ Jalla nuž chiižcu Jesusaqui Galilea cjita kotž nawjctuñtan ojkchičha. Nii kotaqui Tiberias, cjitazakaztačha. ² Walja žoñinacaqui nižquin apzičha, milajrunaca paañi cheržcu nižaza laanaca čhjetinchi cheržcu. ³ Pero Jesusaqui tsjii curu yawchičha niž tjaajintanacžtan. Jalla nicju julzičha. ⁴ Nii oraqui judío žoñinacž pascua pijjzta zcatitačha. ⁵ Acha waytižcu, Jesusaqui walja žoñinaca apžquiñi cherchičha. Nekztanaqui Felipžquiz paljaychičha, tuž cijcan:

—¿Jakziquiztan lujlž čherinaca kjayžcaqui, tii tama žoñinacžquiz luli tjaazjapaya?

⁶ Jesusaqui nuž chiichiča Felipe yanzjapa, jaknužt kjaazñi, jalla nii. Nii ora Jesusa persun kuzquiz zizatča, jaknužt nii žoñinaca luli tjaachaja, jalla nii. ⁷ Nekztanaqui Felipiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Paa patac pajk paaz walurchiz t'anta anaž alcansasača, zapa mayni zkoluccama lujlz cjenami. ⁸ Tsjii tjaajintaqui, Andrés, cjitatača, Simón Pedruž lajk. Jalla niiqui tuž cjichiča:

⁹ —Tekz tsjii uza žejlča, pjijska siwat t'antichiz, pizc ch'izziz. Pero ¿tama žoñinacžquiz wacas teejo?

¹⁰ Nekztanaqui Jesusaqui mantichiča:

—Tjappacha nii žoñinaca, julznajo.

Jalla nii yokaqui walja pastu yokatača. Nekziqui tsjii pjijska warank luctak žoñinaca julziča. ¹¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii t'anta tanžcu, Yoozquin gracias cjican cjichiča. Nekztanaqui tjaajintanacžquin tjaachiča. Jalla nii tjaajintanacaqui partir paychiča nii julzi žoñinacžquiz. Nužuzakaz nii pizc ch'iztan tojžcu, lujlkatchiča, jaknužt zapa mayni pecatčaja, jalla nuž. ¹² Jalla nuž nii žoñinacž chjekchiž cjen, Jesusaqui niž tjaajintanaca mantichiča, tuž cjican:

—Nii žejtchi t'unanaca ricuja, ana čjulumi pertita cjejajo.

¹³ Nekztanaqui žoñinacž lujlz žeržtan, niž tjaajintanacaqui nii pjijska siwat t'antiquiztan žejtchinaca ricujchiča. Tuncapan canasta chjippi ricujchiča. ¹⁴ Nekz žejlñi žoñinacaqui Jesusiž paata milajru cheržcu, tuž cjichiča:

—Chekapani, tiikalala nii tjonñi profetaqui.

¹⁵ Jesusaqui ninacž kuzquiz naychiča. Ninacaqui Jesusa pjorzaž majkz pecatča, ninacž chawc jiliri cjejajo. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninacžquiztan zarakžcu cur punt kjutñi yawchiča, zina žejljapa.

JESUSAQUI KJAZ JUNTUÑ OJKCHA

¹⁶ Tjuñiž kattan niž tjaajinta žoñinacaqui kot atquin chjiwžquichiča. ¹⁷ Nii curquiztan chjiwžcu warcuquiz luzziča, Capernaum watja irantizjapa. Jalla nekztanaqui kotquiz oki kallantichiča. Ween zumchitača. Jesusaqui imapanž ninacžquin tjonatča. ¹⁸ Kotquiz okan tsjii pjursant tjamiqi tjamžquichiča. Jalla nižtiquiztan kjaz ljojkinacaqui waljaž ljojkinžquichiča. ¹⁹ Tsjii tupu zkoluc jilalla ojkič cjen, ninacaqui Jesusaž warcuquin žcatžinžquiñi cherchiča. Jesusaqui kjazuntuñ tjonatča. Pero Jesusižquiz ana pajatča nii zumchiquiz cjen. Jalla nekztan ninacaqui ancha tsucchiča. ²⁰ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichiča:

—Werjtča. Anača tsuca.

²¹ Jalla nuž chiitiquiztan ninacaqui Jesusa warcuquiz cuntintu luzkatchičha. Kot taypiquiztačha. Pero nii ratupacha kot atquin cjissičha, jakzi wajtquin okatčhaja, jalla nicju.

ZOÑINACAQUI JESUSA KJURCHA

²² Jakatažuqui nii kotž nawjctuñtan ecta žoñinacaqui Jesusa ana cherchičha. Zezcu zeztan tsjii warcukaz želatčha. Jesusaqui warcuquiz ana luzzičha. Niiž tjaajinta žoñinacakaz warcuquiz ojkchičha. Pero jakziquin Jesusaqui želatčhaja, ana zizzičha nii ecta žoñinacaqui. ²³ Nekztan yekja warcunacaqui irantižquichičha Tiberias cjita wajtquiztan. Jakziquin nii žoñinaca t'anta lujlchižlaja, jalla nicju irantižquichičha. Ima lujlkatcan, Jesús JiliriQUI Yoozquin parličičha gracias cjican. ²⁴ Nekzi ecta žoñinacaqui Jesusami niiž tjaajintanacami ana nekz cheržcu warcunacquiz luzzičha. Capernaum watja ojkchičha Jesusa kjuri.

JESUCRISTUZ CHIITA TAKU

²⁵ Kot tsjii latuquin irantižcu, žoñinacaqui Jesusižtan zalchičha. Jalla nuž zalžcu niižquiz pewczičha tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, ¿čhjulora tekz irantižquichamtajo?

²⁶ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaazičha:

—Ančhucaquiz ultim wereral chiizinučha. Zezcu ančhucqui t'anta lujlchinčhucčha chjekjañcama. Jalla nižtiquiztanž ančhucqui wejr kjurčha. Weriž paata milajru anaž intintazza ančhucqui. Jalla niiž intintaztasaj niiqui anaž wejr kjurtasačha čhjeri lujlžjapakaz. Antiz wejr kjurtasačha, Yooz puntu tsjan zizjapa. ²⁷ Anačha miranzñi čhjerquinaqui kuz tjaazqui. Tsjii ratujapakazza niiqui. Antis ana miranzñi Yooz čhjerquiñčha kuz tjaa. Yooz Ejpžtan wiñaya kamzjapačha niiqui. Nii Yooz čhjeriqui wejrqui ančhucaquiz tjaasačha. Yooz Ejpqui nijapa wejr utchipančha. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtčha.

²⁸ Jalla nekztanaqui nii žoñinacaqui pewczičha tuž cjican:

—¿Čhjulu obranacat paaz waquisasaya, Yooz munañpa cumplisjapaya?

²⁹ Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Yooz cuchanžquita Zoñžquiz kuz tjaa; niižquiz criya. Jalla niičha Yooz munañpaqui.

³⁰ Nekztanaqui ninacaqui cjichičha:

—¿Amqui čhjul milajrum tjeznas, wejrnac cherzjapajo? Nekztan amquin criyasačha. ¿Čhjul obram paa-as? ³¹ Učhum tuquita atchi ejpnacaqui ch'ekti yokquin maná cjita čhjeri lujlchičha. Nižaza nii puntuquiztan Yooz tawk libruquiz

tuž cjjirtača: “Moisesqui ninacžquiz arajpachquiztan tjonñi čjjeri tjaachiča”.

³² Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Ančhucaquiz ultim weraral chiižinuča. Moisesqui ančhuca atchi ejpnacžquiz čjjeri tjaachiča. Pero Moisesqui anača tjaachiqui ultim werar arajpach t'anta čjjeriqui. Wejt Yooz Ejpča ultim werar arajpach t'anta čjjeri tjaachiqui. ³³ Jalla nii Yooziž tjaata t'antaqui arajpachquiztan chjjjwžquichiča. Jalla niiča tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz arajpach žeti tjaañiqui.

³⁴ Nekztanaqui ninacaqui Jesusižquiz cjichiča:

—Señor, nii t'anta čjjeri panž tjaalla.

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tuž cjichiča:

—Wejrtča arajpach žeti tjaañi t'antitqui. Jequit wejtquin tjonachaja jalla niiqui ana wira čjjeri eeczñiz cjequiča; nižaza jequit wejtquiz criyačhaja, jalla niiqui ana wira kjaz kjara pasñiž cjequiča. ³⁶ Tuqui wejrqui ančhucaquiz chi-ichinča, “Ančhucqui wejr cheržcumi wejtquiz ana criich-inčhucča”. ³⁷ Yooz Ejpqui wejt mantuquiz cjisjapa žoñinaca intirjichiča. Tjapa nii intirjita žoñinacaqui wejtquiz tjon-achiča. Nižaza jakziltat wejtquiz tjonachaja, jalla niiqui ana weriž čjhatkattaž cjequiča. ³⁸ Wejrqui arajpachquiztan ana wejt persun kuzcama payi tjonchinča. Antiz wejrqui wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpž kuzcama payi tjonchinča. ³⁹ Jalla tiiča wejt Yooz Ejpž kuzqui. Niiž kuz tuž pecča, wejr ana zinta niiž intirjita žoñinaca pertiskatajo, nižaza ninaca jacatatskatajo. ⁴⁰ Nižaza tiiča wejt Yooz Ejpž kuzqui. Niiž kuz tuž zakaz pecča, jequit wejr pajačhaja, nižaza wejtquin criyačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamaquiča. Nižaza wejrqui ninaca ticziquiztan jacatatskatača ultim juyzu pjalz tjuñquiziqui. Jalla nužuča wejt Yooz Ejpž kuzqui.

⁴¹ Tuqui Jesusaqui chiichiča, tuž cjican:

—Wejrtča arajpachquiztan tjonchi t'antitqui. Jalla nii chiitiquiztan judío žoñinacaqui niiž quintra chutchiča.

⁴² Ninacaqui cjichiča:

—¿Anaj tii Jesusac Jus maatejo? Učhumqui niiž maa ejpžquiz pajla. ¿Kjaž tiizti “Arajpachquiztan tjonchinča” cjican chiyasajo?

⁴³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui anaž nuž wejt quintra chucha.

⁴⁴ Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča. Nižaza niiča wejtquiz macjatskatñiqui. Jakziltat wejt Epiž macjatskatta cječhaj niiqui jalla ninacakaz wejtquiz tjonasača. Anažlaj wejt Epiž macjatskatžquitaqui, wejtquiz anaž tjonasača. Nižaza jacatatz tjuñquiziqui wejtquiz criichinacaqui

jacatatskatača, ninaca Yooztan wiñaya kamzjapa. ⁴⁵ Profetanacaqui tuqitan tuž cjiŕchiča: “Yoozqui tjapa niž partir žoñinacžquiz tjaajnaquiča”. Jalla nižtiquiztan jequit wejt Epiž tjaajinta nonžaja, nižaza catokčhaja, jalla niiqui wejtquiz tjonča, nižazaž criiča.

⁴⁶ Jalla nuž wejt Yooz Epiž tjaajinta cjenami, anaž jecmi persun čhjujcztan Yooz Ejp cherchiqui. Wejr alajača Yooz Ejp cherchintqui. Wejrqui Yooz Ejpžquiztan tjonchinča. ⁴⁷ Ančucaquiz ultim weraral chiyuča. Jequit wejtquiz criyačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamča; nižaza arajpachquin žejtñiž cjequiča. ⁴⁸ Wejrtča arajpach žeti tjaaňi t'antitqui. ⁴⁹ Ančuca tuqita atchi ejpnacaqui ch'ekti yokquin maná cjita t'anta lujlchiča. Pero nii t'anta lujlchiž cjenami, ninacaqui ticzizakazza. ⁵⁰ Wejrtča arajpachquiztan tjonchi t'antitqui. Jequit wejt t'antiquiztan lulačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamaquiča; arajpachquin žejtñiž cjequiča. ⁵¹ Wejrqui arajpachquiztan tjonchinča. Jaziqui wejrpanča žeti tjaaňi t'antitqui. Jequit tii t'antiquiztan lulačhaja, jalla niiqui Yooztan chica wiñaya kamaquiča. Tii wejt curpuqui t'anta cuntača. Wejt curpuqui tjaa-ača, tii muntuquiz žejlňi žoñinaca Yooztan wiñaya kamajo. ⁵² Jalla nuž čhiitiquiztanaqui nii judío žoñinacaqui ninacpora ch'aazi kallantichiča, tuž cijan:

—¿Kjaž tiiž persun curpu učhum lulajo tjaasajo?

⁵³ Jesusaqui nekztanaqui cjichiča:

—Ančucaquiz weraral chiyuča. Jequit ančucaquiztan wejt curpu ana lulačhaj niiqui, nižaza wejt ljoc ana licačhaj niiqui, jalla niiqui anapanž ultim arajpach žejtz wirchiz cjesača. Anapan Yooztan wiñaya kamasacha. ⁵⁴ Jequit wejt curpu lulačhaj niiqui, nižaza wejt ljoc licačhaj niiqui, jalla niiča Yooztan chica wiñaya kamňiqui. Nižaza nii žoñinacaqui tsjii tjonz tjuñquiziqui weriž jacatatskattaž cjequiča, Yooztan wiñaya kamzjapa. ⁵⁵ Wejt curpuqui ultim arajpachquin žejtkatňi čhjeriča. Nižaza wejt ljocča ultim arajpachquin žejtzjapa liczqui. ⁵⁶ Jequit wejt žejtkatňi curpu lujlčhaja, nižaza wejt žejtkatňi ljoc licčhaja, jalla ninacača wejttan tsjii kuzzizqui. Nižaza wejrtča ninacžtan tsjii kuzzizqui. ⁵⁷ Wejr cuchanžquiňi Yooz Ejpča arajpach žejtňi kamaňchizqui. Wejrmi niž cjen arajpach žejtňi kamaňchiztča. Nižaza jequit wejtquiztan lujlčhaja, jalla niiča weriž cjen arajpach žejtňi kamaňchizqui. ⁵⁸ Wejrtča nii arajpachquiztan tjonchi t'antitqui. Jalla tii t'antaqui anača nii maná cjita t'anta irataqui. Nii maná t'anta lujlchiž cjenami, ančuca tuqita atchi ejpnacaqui ticziča. Jequit tii wejt t'anta lulačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya žetaquiča.

⁵⁹ Jalla nuž Jesusaqui tjaajinchiča Capernaum wajtquiz ajcz kjuyquiz.

TSJII ZOÑINACAQUI ANAZ CRIICHA

⁶⁰ Jalla nižta tjaajinta nonžcu walja niižquiz apzñinacaqui tuž cjichiča:

—Tii chiitaqui ch'amača intintazqui. ¿Jequit tiiž tjaajintizquiz criyasajo?

⁶¹ Jesusaqui persun kuzquiz zizziča, tsjii apzñi žoñinacaqui niiž chiitiquiztan chutchiča jalla nii. Jalla nižtiquiztan tuž cjichicha:

—¿Tii chiitiquiztan chuchya, wejtquiztan zarakz pecya?
⁶² Tuquiqui arajpachquin wejr želatča. Ančhucqui wejr wilta arajpachquin ojkñi cheraquiz niiqui, nekztan ¿jaknužt ančhuc cjeequi? ⁶³ Tsjii žoñiqui animuž cjen žejtča. Niiž curpuqui curpukazza, ana wiñaya žejtñiča. Nižaza weriž chiita takuqui ančuca animunaca arajpachquin žetñi cjiskatasacha, Yooztan wiñaya kamajo. ⁶⁴ Yekjapanacaqui ančucaquiztan wejtquiz ana criičha.

Jesusaqui primirquiztanpacha zizziča, jequit niižquin ana criichi cječhaja, jalla nii Nižaza zizziča, jequit niiž quintra tarazuna paačhaja, jalla nii. ⁶⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tuž cjichiča:

—Wejrqui cjichinpanča, “Yooz Ejppankazza žoñinaca wejtquiz macjatskatñiqui, wejtquiz criizjapa. Jequit wejtquiz macjatžquichi cječhaja, jalla niiqui wejtquiz tjonča, nižaza criičha. Pero jequit ana macjatžquichi cječhaja, jalla niiqui anapan wejtquiz tjonasacha, criizjapa”.

⁶⁶ Jalla nekztanaqui walja nii apzñinacaqui Jesusižquiztan zarakchiča. Niižtan chica ana iya ojklaychiča. ⁶⁷ Nekztanaqui Jesusaqui niiž tuncapan tjaajintanacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Ančhuczakaz zarakz pecya?

⁶⁸ Nekztanaqui Simón Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿jecžquin wejr nac okasajo? ¿Yooz puntu tjaajinta cjisjapajo? Am takunacakazza werara tjaajintaqui, jaknužt Yooztan wiñaya kamčhaja, nii. ⁶⁹ Wejr nacqui amquiz criichinča. Nižaza zizñi cjissinča, amqui Yooz cuchanžquita Cristumpanča; wiñaya žejtñi Yooz Ejpž Maatimča.

⁷⁰ Jesusaqui nekztan tuž cjichiča:

—Wejrqui ančhuc illzinča, tuncapani. Jalla nižta cjenami tsjii ančucaquiztan diabluz mantuquiz žejlča.

⁷¹ Jalla nuž chiican Jesusaqui Judas Iscariote, niiz puntuquiztan chiichiča. Simonž majhtača niiqui. Judasqui tuncapan illzta žoñinacžquiztanpachača. Niiqui tarasunažcu, Jesusa intirjaquiča quintra žoñinacž kjarquiz.

7

JESUSIZ LAJKNACAQUI NIIZQUIN ANA CRIICHA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Galilea yokaran ojklaychiča. Judea yokquin ana ojklayz pecatča. Jalla nicju judío žoñinacaqui Jesusa konz pecatča. ² Nii timpuqui tsjii judío žoñinacž pjijztaqui žcatitača. Nii pjijzta paazjapa chjujlla kjuyanaca kjuychiča. ³ Jalla nižtiquiztan Jesusiž lajknacaqui nižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Ana tekz žela amqui. Judea yokquin oka. Jalla nicju am apžñinaca žejlča. Jalla ninacžquiz amiž paata obranaca cherskata. ⁴ Jakziltami žoñinacžquiz persun poder cherskatz pecčhaja, jalla niiqui anaž chjozacuñ obranaca paača. Jaziqui amqui obranaca paaz poderchizzamžlaj niiqui, kjana-pacham žoñinacžquiz tjeeznaquiča.

⁵ Jesusiž lajknacami ana nižquin criichiča. ⁶ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui čhjulorami pjijzta okasača. Wejt ojkz oraqui imaziča. ⁷ Tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui ančhucatan ana chjaawjkatasacha. Wejttanzi chjaawjkatča. Wejrqui kjanapacha tjeeznuča ninacaž ana wali paatanaca. Jalla nižtiquiztan wejttan quintrača. ⁸ Ančhuckaz pjijzta oka. Wejrqui anal okasača. Wejt ojkz oraqui imaziča.

⁹ Jalla nuž chiižcu, nii Galilea yokquin eclichiča.

JESUSAQUI PJIJZTA OJKCHICHA

¹⁰ Niiž lajknacaž pjijzta ojektanaqui Jesusaqui chjozacuñ ojkchizakazza, žoñinaca ana cherajo. ¹¹ Judío žoñinacžti Jesusa kjurchiča nii pjijzta paañi žoñinacžporquiz, tuž cjican:

—¿Jakziquin nii žoñi želasaya?

¹² Wacchi nii pjijztiquin žejlñi žoñinacaqui Jesusiž puntu parlatča. Yekjap žoñinacaqui cjetča: “Niiča zuma žoñiqui”. Yekjap žoñinacžti cjetča: “Niiča ana zuma žoñiqui. Žoñinacžquiz tsjii kjutñi tjaajincan incallñiča”.

¹³ Pero judío jilirinaca ekscu, anaž jecmi Jesusiž favora cuza kjana parlatča, antiz jamazitž parlatča.

¹⁴ Pjijzta taypi cjisnan, Jesusaqui timpluquin luzcu tjaajinchiča. ¹⁵ Jesusaž nuž tjaajnan judío žoñinacaqui ispan-tichiča, tuž cjican:

—¿Kjaž tii žoñiqui zizñi zizñi tjaajnasajo, ana instutiižcojo?

¹⁶ Jalla nuž nii judío žoñinacaž parlitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Weriž tjaajintaqui anača wejt kuzquiztan jwesta. Antiz wejr cuchanžquiñiž kuzquiztan tjonča. ¹⁷ Jakziltat Yooz kuzcama kamz pecčhaj niiqui, nii žoñiqui zizaquiča, weriž tjaajintaqui Yoozquiztan tjonchiča, nii. Anača wejt persun kuzquiztan tjonchiqui. ¹⁸ Jakziltat persun kuzcama tjaajinčhaja, jalla niiqui persun honorakaz waytiz pecča. Pero wejrqui Yooz kuzcama tjaajnuča. Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča. Jaziqui Yooz honora waytiz pecuča. Weriž tjaajintami kamtami Yooz kuzcamapankazza. Werarapanča. Ana zinta toscara chiyasača.

¹⁹ ‘Moisesqui ančhucaltajapa lii ecchiča, ¿ana jaa? Jalla nuž ecchiž cjenpacha, anaž jecmi ančhucacuziztan nii lii jaru kamchinčhucča. ¿Kjažtiquiztan ančhucqui wejr conz pecjo, ančhuc lii quintrajo?

²⁰ Jalla nižtiquiztan nii žoñinacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Amqui zajraž tantamča. ¿Ject am conz pecjo?

²¹ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Tsjii pajk obra paachinča jeejz tjuñquiz. Jalla nižta paatiquiztan ančhucqui ispantichinčhucča. Pero weriž paata obra ana intintazzinčhucča. ²² Nonžna. Moisesqui janchiquiz chimpuz cuzturumpi ančhucacuziz mantichiča. Primirquiztanpacha ančhuc a tchi ejpnacatača nuž mantichiqui. Wiruñaquí Moisés zakaz nuž mantichiča, nii jaru. Jalla nižtiquiztan ančhucqui nii lii jaru žoñž janchiquiz chimputa cjiskatiñčhucča, jeejz tjuñquizimi. ²³ Moisés lii rispittapanž cjisjapa, ančhucqui jeejz tjuñquiz cjenami žoñž janchiquiz chimputa cjisiñčhucča. Jalla nižtiquiztan ¿kjažtiquiztan ančhucqui wejt quintra žawj-jo, weriž jeejz tjuñquiz žoñž curpu čhjetintiquiztanajo? ²⁴ Ančhucqui, Yooz kuzmi nižaza žoñž kuzmi ana zizcuqui, anača uj jwez peczqui. Ujchiz jwez peccuqui zuma ujchiz jwezpanča.

¿JAKZIQUIZTAN TJONCHI JESUSAJO?

²⁵ Jalla nekztanaqui yekjap Jerusalén žejlñi žoñinacaqui pewcziča, tuž cjican:

—Tiiča nii conz pecta žoñi, ¿ana jaa? ²⁶ Pero tekz žejla, anaž chjojzacuñ tjaajinla; kjanaž tjaajinla. Niiž quintra žoñinacaqui ana kjažmi cjila. Jaziqui, ¿jilirinacami pajkay, tiiqui Yooz cuchanžquita Cristokay? Anapanž cjesača. ²⁷ Wejrnacqui zizuča, jakziquiztan tii žoñi tjonchižlaja, jalla nii. Pero Cristuž tjonžcuqui anaž jecmi zizaquiča jakziquiztan tjončhaja, jalla nii.

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui timpluquin tjaajincan, alto tawkžtan tuž cjichiča:

—Ančhucqui cjiñčhucča, nii žoñi pajuča, nižaza jakziquiztan tjonchižlaja, nii. Ultimu ančhucqui wejr ana

pajča. Wejrqui persun kuzquiztan ana tjonchinča. Antiz cuchanžquita tjonchinča. Nii wejr cuchanžquiñiqui zuma lujitumača. Nižaza ančhucqui nii ana pajča. ²⁹ Pero wejrqui niižquiztan tjonuča. Nižaza niiqui wejr cuchanžquichiča. Jalla nižtiquiztan wejrqui nii pajuča.

³⁰ Jalla nižta chiitiquiztan ninacaqui preso tanz pecatča. Jesusiž preso tanta cjis oraqui imazitača. Jalla nižtiquiztan ana jakziltami tanzñi atchiča. ³¹ Jalla nuž tanz pecñi žoñinaca želanami walja žoñinacaqui Jesusižquin criichiča. Nii criichinacaqui tuž cjichiča:

—Yooz cuchanžquita Cristo tjonžcuqui, ¿tii žoñžquiztan juc'ant cuza milajrunaca paasajo?

ZULTATUNACA CUCHANTA

³² Jalla nekztanaqui fariseo žoñinacaqui Jesusiž puntu chitanaca nonžcu, ninacaqui timplu jilirinacžtanpacha Jesusa preso tani zultatunaca cuchanžquichiča. ³³ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui cjichiča:

—Wejrqui tsjii kjaž žiizkal ančhucatan želača, jalla nekztan wejr cuchanžquiñižquin quepača. ³⁴ Jalla nekztan ančhucqui wejr kjuraquiča. Jalla nuž kjurcan anaž wejr wachi ataquiča. Nižaza ančhucqui anaž oki atasacha, jakziquint wejr želačhaja, jalla nicju.

³⁵ Jalla nekztanaqui nii judío žoñinacaqui ninacpora pewcassiča, tuž cjican:

—¿Jakziquint tii okas, ana watžta cjisjapajo? ¿Yekja yokquin kamñi judío žoñinacžquin nižaza nekz žejlñi žoñinacžquin okas teejo, ninacžquin tjaajinzjapajo? ³⁶ ¿Čhjulut tiiž chiitac cjes? “Ančhucqui wejr kjuraquiča, pero wejr ana wachi ataquiča”, cjican. Nižaza “Ančhucqui anaž oki atasacha, jakziquint wejr želačhaja, jalla nicju” cjican. Jalla nuž chiyanauqui, ¿čhjulut cjes?

³⁷ Jalla nekztanaqui pijzta tucuzinž tjuñquiziqui wali chawc tjuñitača. Jalla nii tjuñquiziqui Jesusaqui tsijtscu, alto tawkžtan paljaychiča:

—Jakziltat kjaz kjara passaja, jalla niiqui wejtquiz macjatžca, wejt wiñaya žejtkatñi kjaz liczjapa. ³⁸ Jequit wejtquiz criyačhaja, jalla niiž kuzquiztan walja zumanaca ulnaquiča jaknužt tsjii zuma jalzurquiztan zuma kjaznaca ulančhaja, jalla nižta. Jalla nuž Yooz tawk libruquiz cijirtača.

³⁹ Jalla nuž chiican Jesusaqui Espíritu Santuž puntuquiztan chiichiča. Wiruñauqui Yooz Espíritu Santuqui Jesusižquiz criichinacž kuzquiz luzaquiča. Pero Jesusaqui imaž ticznatča, nižaza imaž tsewc arajpacha okatča. Jalla nižtiquiztan imazitača Espíritu Santo tjaataqui.

40 Jalla nuž Jesusaž chiita nonžcu yekjap žoñinacaqui cjichiča:

—Chekapan tiičha nii tjonñi profetaqui.

41 Yekjapazti tuž cjichiča:

—Tiičha Yooziž cuchanžquita Cristuqui.

Yekjapanacaqui cjichiča:

—¿Kjaž Galilea žoñinacžquiztan Cristuc nasasajo? Anaž cjesačha. 42 “Cristuqui Davidž majchmajtquiztan naspančha, nižaza Belén cjita wajtquin nasaquičha. Nii watjaqui Davidž watja cjitačha”. Jalla nuž cjičha Yooz takuqui.

43 Jalla nuž parližcu nii žoñinacaqui t'aka t'aka cjissičha, Cristuž puntuquiztan ch'aazcu. 44 Yekjapanacaqui Jesusa preso tanz pecatčha. Jalla nuž peccanami, ana jaknužumi payi atchičha.

45 Timplu zultatunacaqui timplu jilirinacžquinami fariseonacžquinami quejpcchičha, ana Jesusa preso tani atžcu. Nii jilirinacaqui zultatunacžquiz cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ančhuc nii ana zjicjo?

46 Nii zultatunacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Anaž jecmi chičha, jaknužt nii žoñi chiyatčhaja, jalla nužuqui. ¿Yooziž cuchanžquita nii žoñejo?

47 Jalla nekztanaqui fariseo žoñinacaqui tuž cjichiča:

—¿Ančhuczakaz incallskatchinčhucž, jaz? 48 Tjapa učum jilirinacami nižaza tjapa fariseo žoñinacami nižžquinaqui ana criichipanla. 49 Tii ana lii pajñi žoñinacaqui, jalla ninacakazza nižžquin criichiqui. Ninacaqui Yooziž castictapanž cjequičha.

50 Nicodemo cjitatačha tsjiiqui ninacžquiztan. Tuquiqui ween chjojzacuñ Jesusižquin zina ojkchičha. Jalla niiqui ninacžquiz cjichiča:

51 —Učum liiqui tuž cjičha, “Tsjii žoñiqui ima casticta cjican, primero kjawžta cjequičha, nižž persun razuna nonžta cjisjapa”. Nuž cjičha učum liiqui, ¿ana jaa?

52 Nekztanaqui ninacaqui kjaazičha tuž cjican:

—¿Am zakaz Galileaquiztanajo? Yooz taku istutiya. Anaž jec profetaqui Galileaquiztan tjonasačha. Jazim zizaquiž, jaz.

53 Jalla nekztanaqui tjappacha persun kjuya ojkchičha.

8

ADULTERIUQUIZ OJKLAYÑI ZON

1 Jesusaqui Olivos cjita curulla ojkchičha. 2 Jakatažuqui kjantati timpluquin quejžquichičha. Tjapa nekz žejlñi žoñinacaqui nižžquin tjonchičha. Jesusaqui julžcu wilta tjaajinchičha. 3 Jalla nuž julzi tjaajnan, lii tjaajiñinacami fariseonacami tsjaa maatak žon zjijcchičha. Jalla naa maatak

žonqui adulterio paachiž cjen tanstkalča. Zoñinacaqui jalla nuž tanžcu naa maatak žon Jesusiž yujcquiz zjičhiča. Nižaza nii žejlñi zoñinacž taypiquiz tsijtskatchiča naa žonqui. ⁴ Nekztanaqui ninacaqui Jesusižquiz tuž paljaychiča:

—Tjaajiñi Maestro, taa maatak žonqui adulterio paañipacha tanassinča. ⁵ Moisés liiquiz tuž mantitača, “Tižta adulteriuquiz cjičjiñi zoñinacaqui čhajc jawi konz cjičača”. Am, ¿kjažum cjiy?

⁶ Jalla ninacaqui nuž paljaychiča, Jesusa kjaz cjiñit cjes, jalla nii zizjapa. Nižaza Jesusiž chiitiquiztan ujchiz jwez pecatča, niž quindra tsjii uj tjojtunzjapa. Jalla nekztanaqui Jesusaqui pachpiquiz colžcu yokquiz cjiiri kallantichiča, niž loc'anžtan. ⁷ Pero ninacaqui tirapanž Jesusižquiz pewcnatča, “Am, ¿kjažum cjii?” cjičan. Jalla nekztan Jesusaqui zumpacha acha waytižcu, ninacžquiz cjichiča:

—Ančucaquiztan jakziltapirižlaj ana ujchiz, niiqui primiru taa maatak žonaquiz maztan čhajczkazza.

⁸ Jalla nuž chiižcu wilta colžcu yokquiz tira cjiiratča. ⁹ Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan nii zoñinacaqui persun ujquiztan sint'ichiča. Nekztanaqui mayat mayat ch'uju ulñi kallantichiča. Chawc zoñinacž primiraqui ulanchiqui. Nekztan tjappacha nii zoñinacž ulantan, Jesusaqui naa maatak žonatan, nuž pucultankaz, eclichiča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta acha waytichiča. Anaž jecmi želatča. Naa maataka alajakaztača. Nekztan naaquiz cjichiča:

—Cullaca. ¿Jakziquin amquiz uj tjojtunñi zoñinacajo? ¿Ana jakziltami am castiqui atchikaya?

¹¹ Naa maatak žonqui cjichinča:

—Wejt Jiliri, anaž jakziltami wejr castiqui atchiča.

Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Wejrmi anal am ujquiztan casticača. Jaziqui oka amqui, anam iya uj paaquiča. —Nuž pertunchiča Jesusaqui.

KJANAZTAKAZ JESUCRISTO

¹² Wiruñaquei Jesusaqui zoñinacžquiz wilta paljaychiča, tuž cjičan:

—Wejrqui tii muntuquiz žejlñi zoñinacžquiz zuma kamaña tjeeznuča, tsjii kjanažtakaz. Jakziltat wejt kamañ jaru kamačhaja, jalla niiqui anawal zumchiquiz anaž kamaquiča. Nižaza nii zuma kamañchiz zoñinacača wiñaya Yooztan kamñinacaqui.

¹³ Jalla nekztanaqui nii fariseo zoñinacaqui cjichiča:

—Am alaja am persunjapa chiiča. Jalla nižtiquiztan anaž walča.

¹⁴ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjičan:

—Tii weriž chiitaqui wejt persunjapa cjenami walča. Wejrqui zizuča jakziquiztan tjontučhaja, nižaza jakzit wejr okačhaja, jalla nii. Anchuczi anaž nii zizza. ¹⁵ Ančhucqui žoñiž pinsita jarukaz wejtquiz uj tjojtz pecča. Pero wejt kuz ana zizza. Wejrzi anal nižta uj tjojtinča. ¹⁶ Pero weril tsjii žoñžquiz “Uj paachamča” cjeež niiqui, wejrqui weraral chiyuča nii žoñiž uj paañiž cjen. Anal wejt kuzquiztankaz chiyuča. Wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpž kuzcamakal wejrmi chiyuča. Wejrmi wejt Yooz Ejpmi tsjiikaz chiyuča. ¹⁷ Ančuca liiquiz tuž cijrtača: “Pucultan tistic žoñinacaqui tsjiikaz chiyaquiž niiqui ninacž chiitaqui walča”. ¹⁸ Wejrqui persun puntuquiztan chiyuča. Nižaza wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpqui wejt puntuquiztan zakaz chiiča. Jaziqui weriž chiitaqui panž walča.

¹⁹ Jalla nekztanaqui ninacaqui Jesusižquin cjichiča:

—¿Jakziqint am Ejpjo?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Ančhucqui wejr anaž ultimu pajča, nižaza wejt Ejpmi anaž pajča. Wejr ultimu pajčaj niiqui, wejt Ejp zakaz pajasača.

²⁰ Nuž tjaajincan Jesusaqui timpluquiz želatča. Jakziquin ofrenda utz cajanaca želatčhaja, jalla nekz želatča. Nuž želan, anaž jecmi Jesusa preso tanchiča. Jesusa preso tanta cjis oraqui imazitača.

JESUSA OJKZ PUNTU

²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta ninacžquiz cjichiča:

—Wejr okača. Jalla nekztanaqui ančhucqui wejr kjuraquiča. Pero jakziqint wejr okačhaja, jalla nicju ančhucqui anaž oki atasacha. Ančhucqui ticznaquiča persun ujquiztan ana pertunta.

²² Nekztanaqui nii judío žoñinacaqui cjichiča:

—Tiiqui chiiča, “Jakziqint wejr okačhaja, jalla nicju ančhucqui ana oki atasacha”, cjicanž chiiča. ¿Tiiqui persun-pacha curpu conasaya?

²³ Nekztanaqui Jesusaqui tuž cjichiča:

—Ančhucqui tii kozta yokchiz žoñčuckazza. Wejrzi tsewcta yokchiz žoñtča. Ančhucqui tii yokquiz žejlñi žoñž kuzcama kamiñčucča. Wejrzi ana tii yokquiz žejlñi žoñž kuzcama kamiñča. ²⁴ Jalla nižtiquiztan wejrqui ančucaquiz chiichinča, ančhucqui ticznaquiča, persun ujquiztan ana pertunta. Ultimupan ančhucqui weriž chiičaqui ana catokaquiž niiqui, ticznaquiča, persun ujquiztan ana pertunta.

²⁵ Jalla nekztanaqui ninacaqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Jequimt amjo?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jaknužt wejt persun puntuquiztan chiintčhalaja, jalla nižta žoñtpanča wejrqui. ²⁶ Ančuca puntuquiztan wejtta walja chiiz žejlča, ančuca uj tjeezjapa. Pero wejt chiizqui anača wejt kuzquiztanqui. Antiz wejr cuchanžquiñiž kuzcamapankazza. Wejr cuchanžquiñiqui werara chiiñipanča. Wejrqui nižquiztan nonžtanaca maznuča tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz. Jalla nižtiquiztan weriž chiitaqui ančuca puntuquiztan ultim werarača. —Jalla nuž chiichiča Jesusaqui.

²⁷ Jalla nuž Yooz Ejpž puntuquiztan chiyan, nii judío žoñinacaqui ana intintazziča. ²⁸ Jalla nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Chjulorat ančhucqui wejr tsewcchuc waytita cheračhaja, jalla nii ora ančhucqui zizaquiča, werarača wejt persun puntuquiztan chiitaqui, nii. Wejrqui anal wejt persun kuzquiztan kamuča. Antiz wejt Yooz Epiž kuzcama kamuča. Wejt waytiz oraqui jalla niizakaz zizaquiča. ²⁹ Wejr cuchanžquiñiqui wejttan chicaž žejlča. Wejrqui niž kuzcamapan kamuča. Jalla nižtiquiztan wejt Ejpqui anaž wejr zina ecča.

³⁰ Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan muzpa žoñinacaqui nižquin criichiča.

LIWRIIZ PUNTU

³¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nižquiz criichi judío žoñinacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui weriž chiita tawkquiz tjapa kuztan tjurt'aukiž niiqui, ultim werara wejt partir žoñinaca cjequiča. ³² Nižaza Yooz takuča ultim weraraqui, nii zizaquiča. Jalla nuž werara zizcu liwriitaž cjequiča.

³³ Nii ana criichi judío žoñinacaqui Jesusižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrnacqui Abrahamž majchmajtquiztan tjoniñča. Jaziqui Yooz wajtchiz žoñinactča wejrnacqui. Yekjaž mantuquiz anaž wira žejlchinča. Amzti, ¿kjažtiquiztan chiichamta, “Ančhucqui liwriitaž cjequiča” cjicanajo?

³⁴ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančucaquiz weraral chiyuča. Jakzilat uj paacan kamčhaja, jalla niiqui už mantuquiz kamuča. ³⁵ Tsjii mantita piyunaqui patrunž kjuyquiz kamchi cjenami ultimu anaž nii kjuychiz famillž partiquiz želasača. Antiz nii famillž majchqui jalla niiča famillž partiquiz žejlñipanča. ³⁶ Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz Majchiž liwriita cjequiž niiqui ultim werara liwriita cjequiča, Yooz kjuychiz famillquiz cjisjapaqui. ³⁷ Wejr zizuča, ančhucqui

Abrahamž majchmajtquiztan tjoniñchucča, nii. Pero jalla nuž cjenami, ančhucqui weriž chiitanaca anapan catokča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui wejr conz pecča. ³⁸ Wejrqui chiyuča, wejt Yooz Epiž chiitanaca, jalla nii. Ančhuczti ančhuca epiž chiita jaru paača.

³⁹ Ninacaqui tuž kjaaziča:

—Wejtnaca atchi ejpča Abrahamqui.

Pero Jesusaqui ninaczquiz cjichiča:

—Ančhucqui ultimu Abrahamž majchmajtchuc cjichaj ni-iqui, niž kamta irataž kamčhani. ⁴⁰ Yoozquiztan nonžtanac jaru werara chiichinča. Jalla nuž werara chiitiquiztan ančhuczti wejr conz pecča. Abrahamqui ana nižta paachiča. ⁴¹ Ančhucqui persun epiž kamta irataž kamča.

Nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—Wejrnacqui anača adulteriuquiz kamni maa ejpžquiztan tjoniñqui. Wejtnaca maa ejpnaca zizuča. Nižaza wejrnacqui tsjii arajpach Ejpchizkazza. Yoozza niiqui.

⁴² Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Ančhuca ejpqui Yooz zalaj niiqui, ančhucqui wejttan zuma munazitasächa. Wejrqui Yooz Ejpžquiztanča; nižquiztan tjonuča. Niiž pinsitiquiztan tekz tii muntuquiz želuča. Anal wejt kuzcamakaz tjonchinča. Wejt Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča. ⁴³ ¿Kjažtiquiztan ančhucqui weriž chiitanaca ana intintazasajo? Ančhucqui weriž chiitanaca anapanž kuztan nonz pecča, nekztan. ⁴⁴ Ančhuca ultim ejpqui diabluča. Niiž kuzcama kamz pequiñchucča. Primirquiztanpacha niiča žoñi conñiqui. Nižaza diabluqui werara chiizquiztan ana juyzu paañiča. Anapanča werar taku chiiñi niiqui. Niiž ana zum kuzcamapan toscar takunaca chiiča. Niipankazza toscara chiiñiqui. Nižaza niiča toscar chiiñinacz ejpqui. ⁴⁵ Wejrqui ančhucaquiz weraral chiyuča. Ančhuca diablu ejpchiz cjen, weriž werara chiitanaca ana criiñchucča. ⁴⁶ ¿Ject ančhucaquiztan tsjii weriž paata uj tjeesnasajo? Wejrqui Yooz taku werarapan chiyuča. ¿Kjažtiquiztan wira ana wejtquiz crii ančhucjo? ⁴⁷ Yooz partir žoñinacaqui Yooz takuž nonža. Ančhuczti anapanča Yooz partira. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz taku ana nonz pecča.

IMA ABRAHAM ZELAN, JESUCRISTUQUI ZELATCHA

⁴⁸ Nekztan judío žoñinacaqui Jesusižquiz kjaaziča tuž cjan:

—Amqui anawal Samaria wajtchiz žoñimžlani. Zajraž tanta žoñimžlani. Nužupanča.

⁴⁹ Jesusaqui ninaczquiz tuž kjaaziča:

—Wejrqui anača zajraž tantitqui. Wejt Yooz Ejpž honora waytuča. Ančuczti wejr iñarcan wejtquiz anaž honora tjaača. ⁵⁰ Wejrqui persun honora ana waytiz pecuča. Tsji-iqui žejlča. Jalla niiča wejt honora waytiz pecñiqui. Jalla niiča ligituma pjalzñiqui. ⁵¹ Wejrqui ančucaquiz weraral chiyuča. Jequit weriž chiitacama kamčhaja, jalla niiqui ana ticzñiž cjequiča; Yooztan wiñaya kamaquiča.

⁵² Jalla nuž chiitiquiztan judío zoñinacaqui tuž kjaaziča:

—Jalla nuž amiž chiitiquiztan wejrnacaqui zizzinča, zajraž tantapanimkalal amqui. Abraham ticziča; profetanacami ticzizakazza. Amzti cjiča, “Jequit weriž chiitacama kamčhaja, ana ticzñiž cjequiča”, nii. ⁵³ Amqui wejtnacaž ticzi Abraham ejpžquiztan tsjan jilirim cjes, ¿kjažtatajo? Yooztajapa chiiñi profet zoñinacami ticziča. ¿Chjul zoñipanim amzt cjesajo?

⁵⁴ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Wejt persun honora waytaž niiqui, jalla nuž waytita honoraqui anaž walča. Wejt Yooz Ejpča wejt honora waytiñiqui. Jalla niž puntu ančucqui “Wejtnaca Yoozza” cjiñchucča. ⁵⁵ Ančucqui nii Yoozqui anapan pajča. Wejrkal nii pajuča. “Wejrqui Yooz Ejp anal pajuča”, cjesaž niiqui, wejrqui toscaral cjesača, ančuc irata. Yooz Ejp pajuča; nižaza niž chiitacama kamuča. ⁵⁶ Tuquita atchi Abraham ejpqui wejt tjonž tjuñi nonžcu, walja cuntintutača. Nižaza wejt tjonž tjuñi zizcu, walja chipchiča.

⁵⁷ Jalla nuž chiitiquiztan nii judío zoñinacaqui Jesusižquiz cjičiča:

—Amqui imazi pjižka tunc watchizam pero. ¿Jaknužt amzti Abraham pajcham cjesajo?

⁵⁸ Jesusaqui ninaczquiz tuž kjaaziča:

—Ančucaquiz ultim weraral cjiwča. Ima Abraham želan, wejrqui žejlchinča.

⁵⁹ Jalla nuž chiitiquiztan judío zoñinacaqui maznaca ap-tichiča. Jesusa maztan čhajc pecatča. Jesusazti chjo-jziča. Nekztan timpluquiztan ulanchiča. Nekz žejlñi zoñinacz taypiquiztan atipassiča.

9

ZUR ZOÑI CHJETINTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui jiczquiz ojkchiča. Nii jicz latuquiz tsjii zur zoñi želatča. Majttiquiztanpacha zuratača. ² Jalla nii zoñi cheržcu Jesusiž tjaažinta zoñinacaqui pewcziča, tuž cjan:

—Tjaajiñi Maestro, ¿kjažtiquiztan zurapan majttata? ¿Niiž maa ejpž ujquiztan nižta zura majtta cjesaya? Už ¿persunž ujquiztan cjesaj?

³ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Anaž niiž persun ujquiztanami, nižaza anaž niiž maa ejpž ujquiztanami zura majttatača. Antiz zura žejlča, niiž zuržquiz Yooz obra tjeežta cjisjapa. ⁴ Jaknužt žoñinaca majiñ langžaja, jalla nižta irata wejrnacqui tii muntuquiz žejlcan langstanča. Wejt cuchanžquiñiž tjaata obranaca langstanča. Zumz timpu wajillača. Zumchi cjenaqui anaž jecmi langzuca. ⁵ Tii muntuquiz žejlcan wejrqui žoñinacžquiz Yooz zuma kamaña tjeeznuča, tsjii kjanažtakaz.

⁶ Jalla nuž chiižcu, Jesusaqui yokquiz tjujtziča. Nekztan nii tjujtžta llawsa yok pjilžtan tjarziča. Jalla nii aptižcu nii zur žoñž čhujcquiz tjajlžinchiča. ⁷ Nekztanaqui nii zur žoñžquiz cjichiča:

—Siloé cjita coch paata kjazquin oka. Jalla nicju čhujqui awjžca.

Siloé cjita tjuuqui “Cuchanžquita” cjiča ninacž tawkquiz. Jalla nekztanaqui nii zur žoñiqui ojkžcu čhujqui awjziča. Nekztan cherñi cjissiča. Cherñi quejpžquichiča. ⁸ Jalla nekztan niiž žcati kamñi žoñinacami nižaza niižquiz pajñi žoñinacami nii žejtchi cheržcu, tuž cjichiča:

—¿Anaj tiiqui nii paaz tomtomangžñi žoñiya? Tuquiqui julzi žejlñitala.

⁹ Yekjapanacaqui cjetča:

—Niipansala.

Yekjapac cjetča:

—Anapanž nii tiiqui. Nižtažtakazla, pero.

Pero nii žejtchi žoñipachača cjichiqui:

—Wejrpantča.

¹⁰ Jalla nekztanaqui niižquiz pewcunchiča:

—¿Kjažum am jazic cher, kjažtatajo?

¹¹ Niiqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Nii Jesusa cjita žoñiqui llawsiztan yok pjilžtan tjarziča. Jalla nuž tjaržcu wejt čhujcquiz tjajlžinchiča, tuž cjican: “Siloé cjita kjazquin oka. Jalla nicju ajunžca”. Jalla nekztanaqui ojkchinča wejrqui. Čhujqui ajunžcu cherñi cjissinča.

¹² Jalla nekztanaqui nii žejtchi žoñžquiz pewczizakazza tuž cjican:

—¿Jakziquin nii žoñiya?

Niiqui tuž kjaaziča:

—Anal zizuča.

¹³ Jalla nekztanaqui jakatažuqui nii zurquiztan čhjetinta žoñiqui fariseo partinacžquin čhichtatača. ¹⁴ Jeejz tjuñquiz

Jesusaqui nii milajru paachiča. ¹⁵ Fariseo žoñinacaqui nii zurquiztan čhjetinta žoñžquiz wilta pecunchiča, tuž cjican:

—¿Anziqui kjažtam cherya?

Nii žoñiqui tuž kjaaziča:

—Llawsiztan pjilžtan tjaržcu, wejt čhjujqui tjalžinčiča. Jalla nekztan wejt čhjujqui ajunžcu, cherñi cjissinča. Jaziqui cheruča.

¹⁶ Tsjii fariseo žoñinacaqui nii Jesusižjapa quintra chi-ichiča, tuž cjican:

—Nii žoñiqui anaž Yooz partiquiztan cjesača. Niiqui ana jeejz tjuñimi rispitchila.

Yekjapazti cjetča:

—¿Kjažt ujchiz žoñiqui nižta milajrunaca paasajo? Anaž cjesača.

Jalla nižtiquiztan Jesusiž puntuquiztan t'aka t'aka cjissiča. ¹⁷ Jalla nuž t'aka t'aka cjiscu, wilta nii zurquiztan čhjetinta žoñžquiz pecunchiča, tuž cjican:

—¿Amqui kjažum cjii, am čhjujqui čhjetiñi žoñž puntu?

Nii žoñiqui tuž kjaaziča:

—Wejrqui cjiwča, jalla niiča Yooz cuntiquiztan chiiñi profet žoñipanqui.

¹⁸ Tuquiqui nii žoñiqui zuratača, jaziqui cherñi cjissiča. Pero nii judío žoñinacaqui nii milajru ana criiz pecatča. Jalla nekztan nii žoñž maa ejp kjawziča, pewczjapa. ¹⁹ Jalla tuž pewziča:

—¿Tiic am majchkaya? ¿Tiic zurapan majttatakaya? ¿Kjažt tiizti cherñi cjesajo?

²⁰ Nii maa ejpqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tiipanča wejtnaca majchqui. Nižaza zurapan majttatača. Jalla niikal chiyasača. ²¹ Anziqui cherñi cjissizlani, jalla nii puntuquiztanaqui anal zizuča. Nižaza jecčhalaj tiž čhjujqui čhjetinchi anal zizuča. Tiika pewcnani. Pajk žoñiča tiiqui. Tiipachaž razunaqui tjaasača.

²² Nii judío žoñinacaqui tsjii acuerduquiz parlassitača, jakziltat Jesusiž puntuquiztan “Tiiča Cristuqui” cjican chiyachaja, jalla niiqui ajcz kjuyquiztan chjatkattaž cjistanča. Jalla nii acuerduquiz parlassitača. Jalla nižtiquiztan nii zur žoñž maa ejpmi ekziča; ana kjanacama chiiž pecatča. ²³ Jalla nižtiquiztan ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tiika pewcnani. Pajk žoñiča tiiqui.

²⁴ Jalla nekztanaqui nii judío žoñinacaqui nii zurquiztan čhjetinta žoñi wilta kjawziča. Nekztan tuž cjichiča:

—Yooz honora wayta. Anača Jesusiž honora waytizqui. Wejrnaca zizuča, nii čhetinñi cjita žoñiqui walja uj paañipanča.

²⁵ Jalla nekztan nii zurquiztan čhetinta žoñiqui tuž kjaaziča:

—Wejrqui anal zizuča, uj paañi ana uj paañi, nii. Pero wejrqui zuratača. Jaziqui cheruča. Jalla nužupan zizuča.

²⁶ Wilta niižquin pecunchiča, tuž cjican:

—¿Jaknužt paachitajo? ¿Jaknužt am čhujqui čhetintajo?

²⁷ Nii žoñiqui tuž kjaaziča:

—Ančhucaquiz chiichinsala. Weriž chiita ana nonz pecča. ¿Kjažtiquiztan wilta wilta wejr chiijaj cjeejo? ¿Ančhucazakaz niiztan chica ojklayñi cjis pecjo?

²⁸ Jalla nekztanaqui nii judío žoñinacaqui nii zurquiztan čhetinta žoñžquiz ch'aanichiča tuž cjican:

—Amqui nii žoñž jaru ojčča. Wejrnaczi Moisés jaru okuča. ²⁹ Yoozqui Moisesquiz chiichiča. Jalla nii zizuča. Tii žoñžquiztanaqui anal zizuča, jakziquiztan tjončhaja, jalla niimi.

³⁰ Jalla nekztanaqui nii čhetinta žoñiqui tuž cjichiča:

—Tiiča ispantichuca. Ančhucqui jakziquiztan tjončhaja, nii ana zizza. Wejtquiz pero čhujqui čhetinžinchiča.

³¹ Učhumqui zizla. Yoozqui ujchiz žoñinacž mayiztaqui anaž nonznasača cjiča. Yooz rispiti žoñinacžquizimi nižaza Yooz kuzcama kamñi žoñinacžquizimi, jalla ninacžquiz nonznasača Yoozqui cjiča. ³² Anawira tsjii zur žoñž čhujqui čhetinta quintu žejlñitala, tuquitanpachami. ³³ Nii žoñiqui ana Yooz partiquiztanžlaj niiqui, ana čjul pajk obrami paačhani.

³⁴ Jalla nekztanaqui nii judíonacaqui tuž cjichiča:

—Amqui ujchizpan majttamtača. ¿Jaziqui wejtnacaquiz tjaajinzim pec, kjažtatajo?

Jalla nekztan nii zurquiztan čhetinta žoñi ajcz kjuyquiztan chjatkatchiča.

ZURANZ PUNTUQUIZTAN

³⁵ Jalla nuž chjatkattiquiztan Jesusaqui zizziča. Jalla nekztan nii žoñžtan wilta zalžcu, tuž cjichiča:

—¿Tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñžquizim criya?

³⁶ Nii čhujqui čhetinta žoñiqui tuž kjaaziča:

—Señor, maznalla, ¿ject niiqui? Wejrqui niižquin criyasača.

³⁷ Jesusaqui niižquin kjaaziča, tuž cjican:

—Anziqui werim cherča. Niiča wejrtqui, amtan parliñtqui.

38 Jalla nekztanaqui nii žoñiqui Jesusiž yujcquiz rispitan quillziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri. Amquiz criyuča.

39 Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Wejrqui tii muntuquiz tjonchiča, žoñinaca pjalzjapa. Tsji žoñinaca žejlča ana zuma kamañchiz. Pero ninacž ujquiztan kuz zint'iča, “ujchizpanča wejrqui” cjican. Wejrqui tjonchinča ninaca zuma kamañchiz cjiskatzjapa. Tsji žoñinaca žejlča. Jalla ninacaqui ana zuma kamañchizakazza. Pero “Yooz puntu zuma zizuča” cjiñiča. Jalla nuž chichiyani ninacača zur žoñinacažtakaz. Jalla nii tjeezjapa, tii muntuquiz tjonchinča.

40 Jesusaž nuž chiyani yekjap fariseo žoñinacaqui niž žcati želatča. Ninacaqui nii chiita nonžcu, pewcziča tuž cjican:

—¿Wejrnacmi zur žoñinacažtakaz cjesajo? Anaž cjesača.

41 Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichiča:

—Ančhucqui persun kuzquiz zur žoñižtakaz naytasaj ni-
iqui, ančhucqui anaž ančuca ujquiztan casticta cjitasača. Pero “Wejrnacqui Yooz puntu zuma zizuča” cjicanž chiila. Jalla nižtquiztan ančuca ujquiztan casticta cjequiča.

10

UZANACZ QUINTU

1 Jesusaqui zakaz cjichiča:

—Ančucaquiz weraral chiyuča. Jakziltat uuzi uyquiz ana zan kjutan luzzaja, yekja latuquiztan chjozacuñ luzzaja, jalla niča ana wal tjañiqui. Uzanaca kjañzjapa luzza. ² Pero jakziltat uuzi uy zanzquiztanpan luzzaja, jalla niča uuzi itžni awatiriqui. ³ Nižaza uy zana cwitiñi žoñiqui uy zana cjetžiñiča nii uuzi awatiri luzjapa. Nižaza nii uuzanacaqui awatirž jora pajča. Nii awatiriqui uuzi tjuucu tjuucu kjawža, nižaza uyquiztan jwessa. ⁴ Jalla nuž tjapa niž uuzanaca jwescu, niž uuzanacž tucquinž ojkča. Nižaza nii uuzanaca niž wirquiz apža, jora pajžcu. ⁵ Tsji ana pajta žoñž wirquiziqui anaž apža, antiz nii ana pajta žoñžquiztan zajtča, niž jora ana pajžcu.

⁶ Jalla nuž Jesusaqui quint'ičiča. Pero nonžni žoñinaczi ana wira intintazziča, čjul puntuquiztan chiičhaja, jalla nii.

ZUMA AWATIRI

⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilita ninacžquiz chiichiča, tuž cjican:

—Ančucaquiz weraral chiyuča. Wejrtča uuzi uy zantqui. ⁸ Ima weriž tjonan, žoñinacaqui tjonchiča, “Yoozquiztan tjonuča”, cjicanaqui. Pero tjañicamača tjapa nii tjonchi

žoñinacaqui. Uuza tjangzñinacača ninacaqui. Pero ninacz wirquiziqui wejt uuzanacaqui ana apziča. ⁹ Wejrtča uuzi uy zantqui. Jakziltat weriž cjen Yooz jamillquiz luzzaja jalla niiqui liwriitaž cjequiča. Jalla niiqui Yooz uuza cuntaž cjequiča. Uuza uyquiz luznaquiča, zaž ulnaquiča, zuma pastu watzjapa. Liwriitapaž cjequiča.

¹⁰ "Tjañi cjičjiñi žoñinacaqui tjonča, cjisñi, coní, nižaza tirkati, jalla nii alaja tjonča. Wejrzi tjonchinča, zuma kamaña tjaazjapa, ančhuc ancha zuma kamañchiz cjiškatzjapa. ¹¹ Wejrtča zuma awatirtqui. Tsji zuma awatiriqui niž uuzanacz laycu ticznasača. ¹² Pero yekjapanacaqui paca tanzjapakaz uuza ichñiča. Jalla ninacaqui tsji uuzi tanñi animalaž tjonan uuzi eccu zatasacha. Nii uuzaqi anača persun uuzanaca. Jalla nuž uuzanaca ectan nii anawal animala tjonchiqui uuzanacaž tanča, nižaza witča. Anača nižta zuma awatiriqui. ¹³ Nii anawal awatiriqui paca tanzjapakaz uuzi ichñiča. Ana nii uuzanaczjapa juyzu paañiča, čhjulunacat watačhaja, jalla nii. Jalla nižtiquiztan uuzanaca eccu, anawal animalquiztan zatasacha.

¹⁴⁻¹⁵ "Wejrtča zuma awatirtqui. Jaknužt wejt Yooz Ejpqui wejtquiz pajčhaja, nižaza wejrmi wejt Ejpžquiz pajučhaja, jalla nižtača wejrqui wejt uuzanaczquiz pajuča, nižaza wejt uuzanacaqui wejtquiz pajča. Wejrqui wejt uuzanacz laycu ticznača. ¹⁶ Wejtta zakaz žejlča yekja uuzanaca ana tii uyquiz cjiñiqui. Wejrqui nii uuzanaca ricujzquiztan zakatča. Jalla ninacaqui wejt taku cazaquiča. Tjapa wejt uuzanacaqui tsji tamaž cjequiča, nižaza tsji awatirchiz.

¹⁷ Wejt uuzanacz laycu ticznača, nižaza jacatatača. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui wejr k'aachiča. ¹⁸ Anaž jecmi wejr ticzkatasacha. Antiz wejrqui persun kuzquiztan ticznača. Nižaza poderchiztča jacatatzjapa. Jalla nii poder wejt Yooz Ejpqui wejtquiz tjaachiča.

¹⁹ Jalla nuž Jesusiž chiita taku nonžcu judío žoñinacaqui wilta t'aka t'aka cjišičha. ²⁰ Tsji žoñinacaqui cjičičha:

—Zajraž tantala. Lucuratala tiiqui. ¿Kjažtiquiztan tiiž chiita ančhucqui nonžjo?

²¹ Yekjapac cjičičha:

—Tiiqui anaž zajraž tanta žoñižta chiiča. ¿Nižaza zajraž tanta žoñiqui tsji zur žoñi čhjetnasajo? Anaž cjesača.

TSJII ŽOÑINACAQUI JESUSA ANA NONZ PECCHA

²² Zac timputača. Nižaza Jerusalén wajtquin timplu cumpleañ pjijzta paatča. ²³ Jalla nii oraqui Jesusaqui timpluquin ojklayatča, Salomón cjita kjuy patiuran. ²⁴ Jalla nuž ojklayan judío žoñinacaqui Jesusiž muytata ajcziča, tuž cjian:

—¿Ĉhjulorcama amqui wejtnaca kuz turwayskataquejo? Amĉhalaj Cristumž niiqui, tsjiika kjanacama chiizna.

²⁵ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziĉha:

—Anĉucaquiz nuž cjichinĉha. Pero weriž chiitami ana criichinĉhucĉha. Jaknužt wejt Yooz Ejp mantaĉhaja, jalla nii mantita jaru zuma obranacal paa-uĉha. Jalla nii obranacaž cjen, anĉucqui zizasacĉha, werjtĉha Cristo už anažlaj Cristo, nii. ²⁶ Anĉuczti ana wejtquiz criiñĉhucĉha. Anĉucqui anaĉha wejt uuzažtakazi, jaknužt tuquiqui chiituĉhaja, jalla nii. ²⁷ Wejt uuzanacaqui wejt jora pajĉha, nižaza wejrqui wejt uuzanaca pajuĉha. Nižaza nii wejt uuzanacaqui wejtquiz apžquiñipanĉha. ²⁸ Wejrqui ninacžquiz zuma kamaña tjaa-uĉha, Yooztan wiñaya kamzjapa. Anapan infiernuquin okasaĉha. Nižaza anaž jecmi wejt kjarquiztan ninaca kjañasaĉha. ²⁹ Wejt Yooz Ejpqui wejt kjarquiz tjaachiĉha. Jalla niiqui tjappachquiztanami juc'ant azzizza. Jalla nižtiquiztan anaž jecmi Yooz Ejpžquiztan wejt uuzanaca kjañasaĉha. ³⁰ Wejttan wejt Yooz Ejpžtan tsjii kuzziztĉha.

³¹ Jalla nuž chiitiquiztan nii judío žoñinacaqui maztan apitiĉu wilta Jesusižquiz ĉhajcz pecatĉha. ³² Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiĉha:

—Wejrqui Yooz Ejpž aztan zuma obranacal anĉucaquiz tjeezinĉha. Nii zuma obranaca Yooz kuzcama paachinĉha. ĴJakziltat nii zuma obranacquiztan wejr maztan ĉhajcz pecjo?

³³ Nii judío žoñinacaqui tuž kjaaziĉha:

—Anal am ĉhacaĉha, zuma obriquiztan. Yooz quintra chitiquiztan am ĉhacaĉha. Amqui žoñimkazza. Pero Yooztakam cjiicjiĉha.

³⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichiĉha:

—Anĉuca liiquizpacha tuž cjiirtapanĉha: “Yoozqui cjĉha: ‘Anĉucqui Yooztakazza.’ ” ³⁵ Cjiirta Yooz takuqui anaž niiqui atasacĉha. Jalla nii zizza uĉhumqui. Yoozqui niž taku catokni žoñinacž puntuquiztan cjichiĉha, “Anĉucqui Yooztakazza”, cjicanaqui. ³⁶ Yoozqui wejr ut'aychiĉha tii muntuquiz cuchanžquizjapa. Jalla nižtiquiztan wejrqui cjichinĉha, “Wejrtĉha Yooz Majchtqui”. Jalla nuž chiitiquiztan, Ĵkjažt anĉucqui Yooz quintra chiiñi cjeejo? ³⁷ Wejrqui wejt Yooz Epiž mantita obranaca ana paayinĉ cjitasaž niiqui, wejtquiz criiz ana waquiziĉha. ³⁸ Pero wejt Yooz Epiž mantita obranaca paayinĉha. Jalla nižtiquiztan wejtquin criya. Weriž chiitiquiztan anaĉha wejtquiz criyaĉhaj niiqui, weriž paata obranacquiztan mekaž wejtquiz criyalla. Wejtquin criyaquiz niiqui, anĉucqui intintazaquičha, wejttan Yooz Ejpžtan tsjiikazza, jalla nii. Wejt Yooz Ejpqui wejt kuzquiz

žejlča, nižaza wejrqui wejt Yooz Ejpž kuzquiz želuča. — Jalla nuž chiichiča Jesusaqui.

³⁹ Nekztanaqui wilta Jesusa preso chjitz pecatča. Pero Jesusaqui ninacžquiztan atipassiča.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jordán pujž tuuna ojkchiča. Jakziquin Juanqui primero bautistčhaja, jalla nicju želatča.

⁴¹ Walja žoñinacaqui niižtan zali ojkchiča. Ninacaqui tuž cjichiča:

—Chekapan, tjapa Juanž chiita tiž puntuquiztan werarapanča. Ana čjul milajru paachi cjenami, Juanqui tiž puntuquiztan werarapan čhiñitakalala.

⁴² Jalla nicju želan walja nekz žejlči žoñinacaqui Jesusižquiz criichiča.

11

LAZARO TICZICHA

¹ Tsji laa žoñi želatča, Lázaro cjita. Betania wajtchiz žoñitača. María, nižaza naaža cullaqui, Marta, jalla nii pucultanaqui Betania wajtchizzakaztača. ² Mariiqui nii laa Lazaruž cullaquitača. Nižaza Mariiqui Jesusa Jilirž kjo-jchquiz zuma ulurchiz asiiti alžinchintača. Nekztan naaža persun ach charžtan Jesusiž kjojchanaca chjujžinchintača. ³ Jalla nuž nii pucultan maatakanacaqui Jesusižquiz mazñi cuchanžquichiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, amiž pecta k'aachita amigo laa cjichiča.

⁴ Jesusaqui nii mazta nonžcu, cjichiča:

—Niiž laacjitiquiztan ana ticznaquiča. Antiz niiž laacjitiquiztan Yooz azi tjeežtaž cjequiča. Nižaza Yoozqui honorchiz cjequiča. Nižaza Yooz Majchqui honorchiz zakaz cjequiča.

⁵ Jesusaqui Martaquiz, naaža cullaqui Mariaquiz, nižaza ninacž jila Lazaružquiz, jalla ninacžquiz ančaž k'aachichiča. ⁶ Jalla nuž cjenami Lazaruž laa quintu nonžcu, Jesusaqui iya puc majžtan kamchiča, jakziquin kamatčhaja, jalla nicju. ⁷ Jalla nii puc majquiztan niiž tjajintanacžquiz cjichiča:

—Wiltaž Judea yokquin okla.

⁸ Nekztanaqui niiž tjajintanacaqui cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, ažk tsji kjaž majkaz nekzta žoñinacaqui am maztan čhajcz pecatla, conzjapaqui. ¿Wilta am nicju ojck pecya?

⁹ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Tsji noojiqui tuncapan orchizza, majiñqui. Jakziltat kjanquiz ojkčhaja, anaž ezasača. Jalla nižta iratača wejt kjanquiz ojkñi žoñinacaqui. Ima niiž ticz ora irantižcan,

walikaz cjequiča. ¹⁰ Jakziltat ween zumchiquiz ojkčhaja, jalla niiqui ezasača, kjanaž ana želanaqui. Jalla nižtača ana wejt kjanquiz ojkni žoñinacaqui. Ana Yooz kuzcama kamtiquiztan anawalquiz tjojtsnasača.

¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Učhum Lázaro amiguqui tjajča. Pero wejrqui Lázaro tjjajil wajtskatača.

¹² Jalla nekztanaqui niž tjaajintanacaqui cjichiča:

—Jiliri, tjajčaj niiqui, nuž cjenaqui upallat cjissani; žetaquiž, jaz.

¹³ Niž tjaajintanacaqui tsjii kjutni intintazziča. Jesusaqui Lázaro ticz puntuquiztan chiichiča. Niž tjaajintanacaqui ultimu tjjaz puntuquiztan intintazziča. ¹⁴ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui kjanapacha chiichiča tuž cjican:

—Lazaruqui ticziča. ¹⁵ Ana nicju žejlchiž cjen wejrqui cuntintuča. Jalla nuž cjenča ančhucaltajapaqui waliqui, wejtquiz juc'anti criichi cjisjapa. Jazic nii cheriž ojkla.

¹⁶ Nekztanqui Tomasaqui, niž mazinacžquiz cjichiča:

—Učhumnac zakaz ojkla, tižtan chica ticžni.

Tomasaqui “Pacha” cjita žoñizakaztača.

JESUSACHA JACATATSKATŃIQUI

¹⁷ Betania watja irantižcu, Jesusaqui zizziča, Lazaruž ticžtaqui nižaza tjattaqui pajkpic tjuñitača. ¹⁸ Betania watjaqui Jerusalén wajtquiztan pizc kilómetro jilallatača. ¹⁹ Jalla nii žcati želan walja žoñinacaqui Martaquiz nižaza Mariyaquiz kuzni tjonzitača, ninacž jila ticziž cjen. ²⁰ Martiqui Jesusaž waj irantižquiñi quintu nonžcu, Jesusižquin zali ojkchinča. Mariiqui kjuyquin eclichintača. ²¹ Jesusižtan zalžcu, Martiqui paljaychinča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, am tekz žejltasaž niiqui, wejt jilaqui ana ticzi cjitasača. ²² Jalla nuž cjenami wejrqui zizuča, čhjulu amiž Yoozquiztan mayiztami tjaataž cjequiča. —Jalla nuž Jesusižquiz chiichinča Martiqui.

²³ Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Am jilaqui jacatataquiča.

²⁴ Martiqui cjichinča:

—Wejrqui zizuča, tii muntu tucužinžtan, jacatatz tjuñquiziqui jacatataquiča.

²⁵ Nekztan Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Wejrtča jacatatskatinťqui, nižaza arajpach žeti tjajinťqui. Jakziltat wejtquiz criyačhaja, ticzi cjenami, wilta žetaquiča. ²⁶ Nižaza jakzilta žejtni žoñimi wejtquiz criyačhaja, jalla niiqui anaž wira ultimu ticznasača. Arajpachquin wiñaya žetaquiča. ¿Jalla nii crii amya?

27 Naaqui tuž kjaazinča:

—Criyuča, wejt Jiliri. Nižaza criyuča, amqui Cristumča; nižaza Yooz Maatimča tii muntuquiz tjonchiqui. Jalla niiqui criyuča.

MARIAQUI JESUSIZTAN ZALI ULANCHINCHA

28 Jalla nuž chiižcu, Martiqui naaža Marii cullaqui kjawžñi ojkchinča. Nekztan Mariaquiz jamazit chiichinča, tuž cjian:

—Tjaajiñi Maestruqui tekz tjonchiča. Am kjawžca cjiča.

29 Jalla nuž nonžcu Mariiqui apura žaazinča. Jesusižquin zali ojkchinča. 30 Jesusaqui imaž watja irantižcatča, jakziquin Marti nižtan zalčhaja, jalla niiranž želatča.

31 Lázaro jilaž ticziž cjen, Mariaquiz kuzcan žoñinaca kjuyquin želatča. Jalla ninacaqui María apura žaažcu ulanñi cheržcu wirquizpacha apziča. Ninacaqui cjichiča, “Lázaro jilž sipulturquin kayit ojkčhani” cjian.

32 Jesusižtan zalžcu Mariiqui niž yujcquiz quillzinča, tuž cjian:

—Wejt Jiliri, tekzim cjitčhaj amqui, wejt jilaqui anaž ticzi cjitasača.

33 Jesusaqui naa María kaañi cheržcu, nižaza naatan tjonñi judío žoñinaca kaañi zakaž cheržcu, persun kuzquiz ancha sint'ichiča, nižaza ancha llaquita cjissiča. 34 Jalla nekztan pewcziča, tuž cjian:

—¿Jakziquin tjatchinčhuctaya?

Ninacaqui cjichiča:

—Jiliri, niž cheržinžcalla.

35 Nekztanaqui Jesusaqui kaachiča. 36 Jalla nuž cheržcu žoñinacaqui cjichiča:

—Cherzna. Lázaro jila ančaž k'aachichiča.

37 Yekjapa ninacazti cjichiča:

—Tiiqui zur žoñž čhjujqui čhjetinchiča. ¿Anaj tiic Lázaro jila čhjetnasaya, ana ticzi cjisjapaya?

LAZARO JACATATSKATTA

38 Jalla nekztanaqui Jesusaqui ancha kuzquiz sint'ican, sipulturquin macjatchiča. Sipulturaqui pajk mazquiz pje-tatača. Nižaza pajk maztan pjucžtatača, nii sipultur zana.

39 Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Nii maz cjewžna.

Martiqui, nii ticzi jilž cullaquiqui, cjichinča:

—Wejt Jiliri, pajkpic tjuñi tiiž ticztaqui. Jalla nižtiquiztan tiiqui chjonančižlani.

40 Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Amqui wejtquiz criyaquiz niiqui, Yooz azi tjeežtam cher-aquičha. ¿Anaj werj nuž amquiz chiichinpanejo?

⁴¹ Jalla nekztanaqui nii sipultura mazqui cjewžtatačha. Nekztanaqui Jesusaqui arajpach kjutñi cheržcu, tuž cjichičha:

—Yooz Ejp, weriž mayizta nonžñiž cjen gracias amquin cjiwčha. ⁴² Weriž mayiztaqui nonžñampaničha amqui. Jalla nii zizučha. Tekz tsijtchi žoñinacžtajapa nuž chiyučha, amčha wejr cuchanžquichi, jalla nii criyajo.

⁴³ Jalla nuž mayizizcu, Jesusaqui alto tawkžtan mantichičha tuž cjican:

—Lázaro, nekztan ulanžca, ticchuc tjona.

⁴⁴ Nii ticziqi ulanžquichičha, kjarami kjojchami jweržintapacha, nižaza niž yujcmi tsjii pañžtan ch'okžinta. Nekztanaqui Jesusaqui nekz žejlñi žoñinacžquiz mantichičha:

—Nii jweržina. Nekztan ojklajaj cjee.

JESUSA CONZJAPA KAZZICHA

⁴⁵ Jalla nižtiquiztan muzpa judío žoñinacaqui Jesusižquin criichičha. Ninacaqui Mariaquiz cumpantižcu Jesusiž paata milajru cherchičha. ⁴⁶ Yekjap nekz žejlñi žoñinacasti fariseo žoñinacžquin mazñi ojkchičha. Nicju tjapa Jesusiž paatanaca quint'izquichičha. ⁴⁷ Jalla nuž nonžcu fariseo partir žoñinacami timplu jilirinacami tjapa jilirinaca ajcskatchičha. Nekztan jilirinacžquiz pewczičha, tuž cjican:

—Nii žoñiqui anchaž milajrunaca paačha. ¿Učhumnacqui kjaža cjeequi nii žoñžtan? ⁴⁸ Jalla nužkaž milajrunaca tira paañižlaj niiqui, tjapa žoñinacaqui niižquincama criyačhani. Jalla nuž cjenaqui roman jilirinacaqui zultatunaca cuchanžcačhani, učhum timplu pajljapani, nižaza učhum naciona akzjapani.

⁴⁹ Nii wataqui Caifás cjitaqui uchtatačha timplu chawc jiliri. Jalla niiqui paljaychičha, tuž cjican:

—Ančhucqui ana zizñi žoñinacžtakaz, ¿kjažtatajo? ⁵⁰ Učhum wajtchiz žoñinacžtajapa nii Jesusac ticstančha, tjapa učhumnaca ticz cjenquiztanpacha. Jalla nuž waquizičha. Tjapa tii naciona akžinasaž niiqui, jalla niiž ana wali cjesačha. Nuž ana waquizičha.

⁵¹ Nii timplu chawc jiliriqi anačha persun kuzquiztan chiichiqui. Timplu chawc jiliriž cjen, Yoozza nuž chiikatchi. Jalla nuž chiican, Jesusiž puntu mazinchičha, Jesusaqui nii wajtchiz žoñinacžtajapa ticznaquičha. ⁵² Anazaž nii wajtchiz žoñinacžtajapakaz ticznaquičha. Tjapa žoñinacžtajapa ticznaquičha. Yooz partiquiz kamñi žoñinacaqui tjapa kjutñi tii muntuquiz wichanzičha. Jalla ninacaqui Jesusaqui tjapa

nacionquiztan ricujaquiĉha. Tsġii Yooz jamillajapa ricujaquiĉha. ⁵³ Jalla nuġ palt'izcu nii noojtanpacha judío jilirinacaqui Jesusa conzjapa kazziĉha.

⁵⁴ Jalla niġtiquiztan Jesusaqui chjojzacuġ ana kjanacama ojklaychiĉha Judea cjita yokquiz. Jerusalén ġcati yokquiztan ojkcchiĉha Efraín wajtquin. Efrain watjaqui ch'ekti yok ġcatitaĉha. Jalla nicju niġ tjaajintanacġtan kamchiĉha.

⁵⁵ Judío ġoġnacġ pascua pjijzta wajillataĉha. Jalla niġtiquiztan walja ġoġnacaqui jochinacquiztanami zkolta watjanacquiztanami Jerusalén watja ojkcchiĉha ima pascua pjijzta tjonan. Ajunz cuzturumpi payi ojkcchiĉha. Ana nii cuzturumpi paaquiġ niiqui, ana pascua pjijzta paasaĉha. ⁵⁶ Nii tjonchi ġoġnacaqui Jesusa kjuratĉha. Timpluquin tsġtchi ġejlcan ninacpora Jesusiġ puntu pewcsassiĉha, tuġ cjican:

—ġAm jaknuġum tantii? ġTii pjijzti quiz Jesusac tjonasaya?

⁵⁷ Niġaza fariseo partir ġoġnacami timplu jilirinacami ordena tjaachiĉha, jequit Jesusa cheraĉhaja, jalla niiqui ninacġquiz maztanĉha, Jesusa preso tanta cġsjapa.

12

ASIITI TJAJLZINTA QUINTU

¹ Pascua pjijzta wajilla soġta tjuġiġ cjen Jesusaqui Betania watja ojkcchiĉha, Lazaruġ kjuya. Niiġ tuquiqui Jesusaqui ticziqiztan nii Lázaro jila jacatatskatchitaĉha. ² Jalla nicju Jesusiġquiz rispitan zuma ĉhjeri tjaczinchiĉha. Martiqui ĉhjeri atintichinĉha. Lazaruzti mizquiz ġelatĉha, Jesusiġtan chica lujlcan nii parti ġoġnacġtanpacha. ³ Jalla nuġ lulan Mariiqui medio litro zuma ulurchiz asiiti zġjicchinĉha. Nii asiitiqui zuma legal nardo cjita asiititaĉha, wali preciuchiztaĉha. Jalla nii asiitiġtan Jesusiġ kojchquiz alġcu tġajlġzinchinĉha. Nekztan naaġa persun ach charġtan ĉjuġġzinchinĉha. Walja zuma ulurchiztaĉha. Tġapa nii kjuyquiziqui nii zuma ulura ĉġjipsitaĉha. ⁴ Jalla nuġ asiiti alġinġi cherġcu, Judas Iscariote cjita Simonġ majchqui chutchiĉha. Jalla niiqui Jesusiġ tjaajinta ġoġnacġ partiquiztantaĉha. Niġaza niipacha niġ wiruġ Jesusiġ quintra tarasunaġ paaquiĉha. Jalla nii Judasqui naa Mariaquiz paljaychiĉha, tuġ cjican:

⁵ —ġKġaġtiquiztan tii aceite ana 300 paazuġ tuytata, pori ġoġnacġquiz yanapzġapajo?

⁶ Judaszi anaġ porinaca importayatĉha. Tġaġni zaaġitaĉha. Niiġ kġarquiztaĉha paaz pulsaqui. Niġaza nii utġta paaznacquiztan tġangġitaĉha. Jalla niġtiquiztan nuġ ĉiichiĉha. ⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Judasquiz ĉġichiĉha:

—Ana naaquiz nuž cjee. Ima wejt ticz tjuñi tjonan, naaqui wejtajapa tii aceite čhjojčinča, wejr zuma tjatta cjisjapa. ⁸ Tii muntuquiz porisanacac panž žejlča. Wejrzi ančhucatan ana tira želača, tii muntuquiz.

LAZARUZAKAZ CONZ PECCHA

⁹ Walja judío žoñinacaqui Jesusiž quintu zizziča, Betania wajtquin žejlñi, jalla nii. Jalla nekztan nicju ojkčiča, Jesusa chertzni, nižaza Lázaro chertzni. Jesusaqui Lázaro ticziquiztan jacatatskatchiča. ¹⁰ Jalla nuž Lázaro jacatatskatta quintu nonžcu timplu jilirinacaqui Lazaruzakaz conz kazziča. ¹¹ Jalla nii Lazaruž jacatattaž cjen, walja judío žoñinacaqui nii jilirinacz čhiitanaca ana cazziča. Nekztan zarakžcu, Jesusižquiz apoychiča. Nižaza nižquin criičiča.

JERUSALEN WAJTQUIN LUZTA QUINTU

¹² Walja žoñinacaqui Jerusalén watja tjonžcu, nekz želatča pascua pjijzta paazjapa. Jakatažuqui žoñinacaqui zizziča, Jesusaqui wajtquin wajillaž irantižquiča, jalla nii. ¹³ Jalla nekztan chjañinacztanpacha ramuza cjita munti itsa kja-jpčiča. Jalla nuž nii ramuz itsanac manžcu, wajtž tjiya Jesusa risiwi ulanchiča, tuž kjawcan:

—¡Yoozqui honorchiz cjila! ¡Yooz Jilirž tjuuquiz tjonñi žoñi rispittaj cjila! ¡Israel chawjc jiliri rispittaj cjila!

¹⁴ Jesusaqui tsjii aznu cunsicžcu, yawchiča, jaknužt Yooz tawk liwruquiz cjiirtčhaja, jalla nuž.

¹⁵ Cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča:

—Sión wajtchiz žoñinaca, anaž eksna. Chertzna. Aznuquiz yawchi am chawjc jiliriž tjonča.

¹⁶ Jalla nuž watan nii ora niž tjaajintanacaqui anaž intintatča, kjažtiquiztan nižta wat, jalla nii. Jesusa arajpacha ojktan, jalla nekztan ninacaqui intintazzi cjissiča. Jalla nii ora cjuñziča, tuqitan cjiirta Yooz takuqui tjapa nii watchinaca mazinčiča, nii. Nii cjiirtanac jaru, nužcama watchiča.

¹⁷ Niiž tuquiqui Jesusaqui Lázaro ticziquiztan jacatatskatchiča. Nekztan kjawžcu sipulturquiztan ulanskatžquičiča. Jalla nii cherñi žoñinacaqui parti žoñinaczquiz walja parličiča tjapa nii milajru paatiquiztan.

¹⁸ Jalla nižtiquiztan Jesusaž paata milajru zizcu, walja žoñinacaqui Jesusižquin zali ojkčiča. ¹⁹ Jalla nuž cheržcu fariseo žoñinacaqui ninacpora tuž cjichiča:

—Wejrnacqui jazicž cheruča. Tjapa žoñinacaqui nižquin ojczpanž cjsikalala. Nižaza wejrnacqui anaž čhjulumi kjaž cjiyi atchuca cjesaž, jaz.

GRIEGO WAJTCHIZ ŽOÑINACA

²⁰ Nii pjiizta ojkchi žoñinacžporquiz tsjii kjaž griego wajtchiz žoñinaca želatča. Ninacaqui Jerusalén watja ojkchizakazza, Yooz rispiti. ²¹ Ninacaqui Felipižquin tjonchiča. Felipiqui Betsaida wajtchiztača, nižaza Galilea yokchiztača. Felipižquiz rocchiča tuž cjican:

—Señor, wejrnacqui Jesusižtan zalz pecuča.

²² Nekztanaqui Felipiqui Andrežquiz mazni ojkchiča. Nekztanaqui pucultanaqui Jesusižquiz mazni ojkchiča. ²³ Jalla nuž maztiquiztan Jesusaqui cjichiča:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Jaziqui wejt ticz ora wajiča. Jalla nekztanaqui wejrqui honorchiz cjeeča. ²⁴ Ančucaquiz weraral chiyuča. Tsjii čhjacta trigo semillaqui yokquiz tjažta, katča. Jalla nižta čhjacta cjen, ew zkala jecža, nižaza pookča. Ana nižta čhjacta cjequiz niiqui, nužquizkaz žejlča semillaqui. ²⁵ Jalla nižta iratača tii čhiitaqui. Jakziltat persun kuzcamakaz kamz pecčhaja, jalla niiqui ultim zuma kamaña pertaquiča. Pero jakziltat tii muntuquiz žejlcan persun kuzcama ana kamz pecčhaja, nižaza Yooz kuzcama kamz pecčhaja, jalla niiqui wiñayjapa zuma kamañchiz cjequiča. ²⁶ Jakziltat wejtquiz sirwačhaja, jalla niiqui wejttan chica ojklaysa čhjul sufrižquiztanami. Nekztan jakziquin wejr želačhaja, jalla nicju wejttan chica wejt sirwiñinaca zakaz cjequiča. Nižaza jakziltat wejtquiz sirwačhaja, jalla nižquiz wejt Yooz Ejpqui honoraž tjaaquiča.

JESUSIZ TICZ MAZINTA

²⁷ 'Anziqui wejt kuzqui ancha turwaysiča. ¿Kjaž cjisnaqui? Yooz Ejp, tii sufrižquiztanž liwriyalla. ¿Nuž cjis wali cjesaya? Anača. Wejrqui tii muntuquiz tjonchinpanča, sufrižjapaqui. ²⁸ Yooz Ejp, am munañpaj cjila; ampacha rispittaj cjila. —Nuž cjichiča Jesusaqui. Jalla nii orapacha arajpachquiztan tsjii joraqui paljayžquichiča, tuž cjican:

—Wejrqui rispittiča, nižaza rispittapan cjeeča, amiž cjen.

²⁹ Nekz žejlñi žoñinacaqui jalla nii čhiñi jora nonžcu, cjichiča:

—Tsji jorjorñi želatča —nuž cjichiča.

Yekjapanacaqui tuž cjichiča:

—Tsji anjilaž paljayžquichila.

³⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Anaž wejtajapa nii jora čhižquichiča, antiz ančhucaltajapača. ³¹ Weriž ticztaž cjen tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui pjalžtaž cjequiča. Nižaza tii muntuquiz mantiñi diablui atiptaž cjequiča, čjatkattaž cjequiča. ³² Yooz Zoñtča wejrqui. Jaziqui tii yokquiztan cruzquiz waytital

cjeeča. Nekztan tjapa wejt partir žoñinacžquiz wejtquin macjatskatača, wejtquin criizjapa.

³³ Jalla nuž chiican Jesusaqui jaknužt ticznačhaja, jalla nii chiichiča. ³⁴ Nekz žejlñi žoñinacaqui tuž cjichiča:

—Učhumnacqui učhum liiquiztan zizziča, Cristuqui wiñaya žetaquiča. ¿Kjaž amqui chiyasajo, Yooz Zoñi cruzquiz waytita cjequiča, cjicanajo? ¿Ject tii Yooz Zoñejo?

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Wejrqui tsjii upacamakal ančhucatan želača Yooz kamaña tjeežcan, tsjii kjanažtakaz. Jalla nuž wejt kjana želan, ančhucqui zuma kamañchiz kama. Zumchi cjis wajillača. Nii zumchi cjen, ana tsucaquiča. Jakzilat anawal zumchiquiz kamčhaja, jalla niiqui jakzitchuc ojkčhaja, jalla nii ana zizza. ³⁶ Jaziqui tsjii kjanažtakaz weriž želan, wejtquiz criya, zuma Yooz kamaña tjeežñinaca cjisjapa.

Jalla nuž chiizcu Jesusaqui ojkchiča. Nekztan ninacžquiztan čhjojziča.

ISAIAS CJIJRTA TAKU CUMPLISSICHA

³⁷ Ninacaž cheran walja milajrunaca paachiča Jesusaqui. Jalla nuž paachiž cjenami parti žoñinacaqui ana niizquin criichiča. ³⁸ Jalla nuž ana criitiquiztan Isaías cjita profetž takunaca cumplissiča. Isaías cjita Yooz cuntiquiztan chiiñi profetaqui tuž cjichiča:

“Yooz Jiliri, ¿ject wejtnacaž chiita taku criijo? Nižaza am azi tjeeznan, žoñinacaqui anapaž intintazza”.

³⁹ ¿Kjažt žoñinacaqui criyasajo? Isaíasqui tuž cjichiča:

⁴⁰ “Yoozqui tii žoñinaca zur žoñižtakaz cjiskatchiča, ana cherñi žoñinacažtakaz cjeyajo. Nižaza chojrju kuzziz cjiskatchiča, ana intintazñi kuzziz cjeyajo. Jalla nuž cjen ana wejtquin macjatžcaquiča, liwriita cjeyajo”.

Nuž cjiirchiča Isaíasqui, ⁴¹ tuquitan Jesusaž tjeežta honora puntu zizcu.

⁴² Jila parti ana criichiž cjenami, muzpa žoñinacaqui Jesusižquiz criichiča, nižaza jilirinacami. Pero fariseo žoñinaca ekscu ana kjanacama cjiicjiičiča. Jamazit criichiča, ana ajcz kjuyquiztan chjatkatta cjeyajo. ⁴³ Žoñinacaž rispitta cjis pecatča, Yoozquiztan cjen juc'anti. Jalla nižtiquiztan jamazit criichiča Jesusižquiz.

JESUSIZ CHIITA TAKU

⁴⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui altu joržtan chiichiča tuž cjican:

—Jakzilat wejtquiz criičhaja, jalla niiqui wejr cuchanžquiñižquiz nužuzakaz criiča. ⁴⁵ Nižaza jakzilat wejr cherčhaja, jalla niiqui wejr cuchanžquiñižquiz

nužuzakaz cherča. ⁴⁶ Wejrqui tii muntuquiz tjonchinča, Yooz kamaña tjeezjapa, tsjii kjanažtakaz. Jakziltat wejtquiz criičhaja, jalla niiqui anawal zumchiquiz ana tira kamaquiča. ⁴⁷ Jakziltat weriž chiita nonžcu ana catokačhaja, jalla niiz quintra tii ora anal chiyučha. Wejrqui žoñinacž quintra chiizjapa ana tjonchinča. Antiz žoñinaca liwriizjapa tjonchinča. ⁴⁸ Jakziltat wejtquiz ana criičhaja, nižaza werj ana cherz pecčhaja, nižaza weriž chiita taku ana catokčhaja, jalla niičha persun quintra cjiicjiiñiqui. Pjalz tjuñquiziqui weriž chiita taku ana catoktiquiztan jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ultimquiz ninaca casticaquiča. ⁴⁹ Wejrqui anal persun kuzquiztan chiiñča. Antiz wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpž mantita jaru chiiñča, nižaza niiz mantitacama tjaajniñča. ⁵⁰ Wejt Yooz Epiž mantitacama kamzqui arajpachquin Yooztan wiñaya kamzjapapanča. Jaziqui weriž chiitaqui Yooz Epiž mantitacama chiichinča.

13

JESUSAQUI PIYUNAZTAKAZ KJOJCHANACA AWJZICHA

¹ Ima pascua pjizta tjonan, Jesusaqui zizziča niiz ticz ora wajitača, jalla nii. Nižaza zizziča, tii muntu eccu niiz Ejpžquinž okaquiča, nii. Tii muntuquiz žejlcan Jesusaqui niiz pecta mazinaca walja k'aachichiča, ultim werarapan. Ticzcama k'aachichiča.

² Pascua pjizta paacan, Jesusaqui niiz tjaajintanacžtan čhjeri lujlchiča. Judas Iscariote cjita Simonž majch chicapacha nezk želatča. Judas kuzqui diabluž mantuquiz cjiskatchiča. Diabluž mantitaž cjen Judasqui tarzuna paaz pinsichiča, Jesusa tankatzjapa. ³ Jesusaqui zizziča, Yooz Ejpqui tjapa mantiznaca niiz kjarquiz tjaachiča. Nižaza niiqui Yooz Ejpžquiztan tjonchiča, nižaza Yooz Ejpžquin quepaquiča. Jalla nii zizziča Jesusaqui. ⁴ Jalla nuž zizziž cjenami, piyunažtakaz cjissiča. Misquiztan tsijtsucu, niiz juntuñta zquiti chjojksiča. Nekztanaqui toalla aptižcu, niiztan tsjaasiča. ⁵ Jalla nekztanaqui tsjii purinquiz kjaz alžcu, niiz tjaajintanacž kjojcha awjžiñi kallantichiča. Nekztan nii tsjaazta toallžtan kjojchanaca chjujžinchiča.

⁶ Nižaza Jesusaqui Simón Pedro cjita žoñžquiz niiz kjojcha awjžiñi macjatchiča. Nekztan Pedruqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, žamqui wejt kjojcha awjžinz pecya? Ana wejt kjojcha awjžinz waquiziča.

⁷ Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Tii weriž paataqui amqui ana intintazza aniziqui. Tii jarquinam intintazaquiča.

⁸ Pero Pedruqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, amqui wejt kjojcha anapanim awjzinasaćha. Jesusaqui niizquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui am kjojcha anal awjzinaž niiqui, anam wejt partiquiz cjesaćha.

⁹ Jalla nekztanaqui Simón Pedro cjitaqui tuž cjichiča:

—Wejt Jiliri, ana wejt kjojcha alajakaz awjnasaća, wejt kjarami achami awjzinalla.

¹⁰ Jesusaqui niizquiz tuž cjichiča:

—Tsjii ajunta žoñiqui anaž wilta wilta ajunz pecća, antiz kjojchakaz ajunz pecća. Nekztan limpuž niiqui tjappacha. Ančhucqui limpuća, pero tsjiiqui ana limpuća ančhucqui.

¹¹ Jesusaqui zizziča, jakziltat tarsuna paazcu nii tankatačhaja, nii. Jalla nižtiquiztan nuž chiichiča Jesusaqui, “Tsjiiqui ana limpuća ančhucqui” cjicanaqui.

¹² Nekztan Jesusaqui ninacz kjojchanaca awjawjžiñzcu, niiz juntuña chjojka zquti aptichiča. Zquti cujtzcu wilta misquiz julziča. Nekztan ninaczquiz cjichiča:

—¿Tii weriž paata ančhucqui intintazziñchuckaya?

¹³ Ančhucqui wejr “Tjaajiñi Maestruz” cjiča, nižaza “Jiliriz” cjiča. Jalla nužupanča wejrqui. Jalla nižtiquiztan nužpan chiiz waquiziča. ¹⁴ Wejrtča werara ančuca Jiliritqui nižaza Tjaajiñi Maestrutqui. Jaziqui wejrqui ančuca kjojcha ajunžinchinča. Jalla nižta irata ančhucmi piyunanacaztakaz, porapat yanaparassa, nižta kjojchanaca ajunz tjepi. ¹⁵ Jazic nižta paachinča, ančhuc nižtapacha paajo. ¹⁶ Ančucaquiz ultim wereral chiyučha. Tsjii piyunaqui niiz jiliržquiztan anača juc'anti Nižaza tsjii

cuchanžquitaqui niiz cuchanžquiñizquiztan anača juc'anti. ¹⁷ Ančhucqui tii puntu intintazzaj niiqui, jalla nii jaru kamz waquiziča. Nekztan cuntintuž cjequiča ančhucqui.

¹⁸ Wejrqui weriž illztanaca pajuča. Nižaza tsjiizuñ pajuča. Niiz puntuquiztan cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tsjii wejtta chica lujñiqui wejt quintraž cjisnaquiča”. Jalla nii cjiirta Yooz takuqui cumplisnaquiča. Tjapa ančuca puntuquiztan anal chiyučha. ¹⁹ Pero anziqui ima tankatan ančucaquiz chiyučha jaknužt wejr tanta cječhaja, nii puntu kjanzt'učha. Jalla nižtiquiztan wejr tantanaqui, ančhucqui wejtquiz criyaquiča, wejrtča Yoozquiztan cuchanžquitaqui, jalla nii. ²⁰ Ančucaquiz wereral chiyučha. Jakziltat weriž cuchanžquita žoñinaca risiwčhaja, jalla niiqui wejr zakaz risiwča. Nižaza jakziltat wejr risiwčhaja, jalla niiqui wejr cuchanžquiñizquiz risiwtažakaz cjequiča.

JESUSAQUI TARAZUNTAZ CJEQUICHA

²¹ Jalla nuž chiižcu Jesusaqui persun kuzquiz ancha llaquita sint'ichiča. Jalla nekztan tuž kjanapacha cjichiča:
—Ančhucaquiz wereral chiyuča. Tsjii ančhucaquiztan wejr tankataquiča.

²² Jalla nuž chiitiquiztan niiž tjaajintanacaqui porapat chersassiča, kuzquiz pinsican, “¿Jakziltižjapa chiičhaja?” jalla nii. ²³ Tsjii ancha k'aayi tjaajinta zoñi Jesusiž latuquiz žcati julzi želatča. ²⁴ Jalla nekztan Simón Pedruqui nii žcati žejlñižquiz kjaržtan paljaychiča. “¿Jecžquiztanpan chii? Maznalla”, cjicanaqui. ²⁵ Jalla nižtiquiztan nii žcati žejlñi zoñiqui Jesusižquiz pewcziča tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿ject am tankatñi zoñiqui?

²⁶ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jecžquizkat wejrqui čher mazquiquiz t'awžcu tii t'anta tjaačhaja, jalla niiž cjequiča niiqui.

Jalla nekztanaqui nii t'anta t'awžcu, Judas Iscariotiquiz tjaachiča. Niiqui Simonž majchtača. ²⁷ Jalla nii t'awžta t'anta tanžtanaqui, Satanás cjita diabluqui Judas kuzquiz luzziča. Nekztanaqui Jesusaqui Judasquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Čhjulum paačhaja, apura paa.

²⁸ Nii parti mizquiz julzi žoñinacaqui ana intintichiča, nii Jesusiž chiita. ²⁹ Yekjapanacaqui tantiyatča, jalla tuž: Judas paaz pulsa tanzñiž cjen, Jesusaqui nižquiz mantichižlani pjijzta paazjapa čhjulunaca kjayžjapani. Yekjapanacazti zakaz tantiyatča, jalla tuž: Judas paaz pulsa tanzñiž cjen, Jesusaqui mantichižlani, pori žoñinacžquiz paaz onanzjapani. ³⁰ Judasqui nii t'anta tanžcu nii orapacha ulanchiča. Nii oraqui weentača.

EW MANTITAQUI

³¹ Jalla nuž Judas ulantanaqui, Jesusaqui cjichiča:

—Wejrtča Yooz cuchanzquita Zoñtqui. Jaziqui wejrqui wejt Yooz tjaata kamaña tjeeznuča, honorchiz cjisjapa. Nižaza weriž cjen Yooz Ejpqui honorchiz cjequiča.

³² Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui wejtquiz zakaz honorchiz cjiskataquiča. Jalla niiqui wajillaž wataquiča. ³³ Weriž pecta jilanaca, tsjii upacamakaz ančhucatan želača. Nekztan ančhucqui wejr kjuraquiča. Pero jaknužt tuquiqui žoñinacžquiz chiitučhaja, jalla nižtapachal anziqiu ančhucaquiz tuž chiyuča: Jakziquint wejr okačhaja, jalla nicju ančhucqui ana oki atasacha. ³⁴ Wejrqui tsjii ew mantita ortina ančhucaquiz tjaa-uča: “Porapat zuma munazizpanča, jalla nii. Jaknužt wejrqui ančhucatan zuma munazitučhaja, jalla nižta ančhucqui porapat zuma munazaquiča”. ³⁵ Ančhucaž nii ortina mantita jaruž kaman,

tjapa žoñinacaqui zizaquiča, ančhucča weriž tjaajinta žoñinacapan.

PEDRUQUI K'OTAQUICHA

³⁶ Jalla nektanaqui Simón Pedruqui nižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, ¿am jakzim okaquiya?

Jesusaqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Jakziquint wejr okačhaja, jalla nicju anaž apžni atasacha anziq. Tii jarquinaqui amqui wejtquin tjonaquiča.

³⁷ Pedruqui cjichizakazza:

—Wejt Jiliri, ¿kjažtiquiztan anzič ana am apžni atasajo? Anzimi amquiztanami weril ticznasacha.

³⁸ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—¿Wejtquiztan ticznasaya? Ultim weraral amquiz cjiwča: Ima quer wallpaž kjawan, amqui čhjep wilta wejr ana pajnim toscara chiyaquiča.

14

ARAJPACHA OJKZ PUNTU

¹ Wejt tjaajinta žoñinaca, Yooz Ejpžquin criyiñčhucča nižaza wejtquiz zakaz criya. Ana turwayzi kuzziz cjee. ² Wejt Ejpž arajpach kjuyquin wacchi campu žejlča, kamzjapa. Ana nižta žejltasaž niiqui wejrqui ančhucacquiz maztasacha. Jaziqui wejrqui okača ančhucaltajapa campu tjaczquizjapa. ³ Jalla nuž campu tjaczni ojkžcu, wital quejppčacača ančhuc chjichi, wejttan kamzjapa. Jakziquint wejr želačhaja, jalla nicju ančhuc zakaz želaquiča, weriž chjichtaž cjen. ⁴ Ančhucqui jakziquint wejr okačhaja, niiqui zizza. Nižaza wejt ojkz jicz zizza.

⁵ Nektanaqui Tomasqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, jakziquinam am okačhaja, anal zizuča wejr-nacqui. ¿Kjažt am ojkz jicz zizasaya?

⁶ Jesusaqui nižquiz tuž kjaaziča:

—Wejrtča jicz cuntitqui, arajpachquin irantizjapaqui. Nižaza wejrtča werarapankaztqui. Werič cjen werar Yooz kamaña zizasacha. Nižaza wejrtča žeti tjaayiñtqui, Yooz-tan winaya kamzjapa. Werič cjenpankaz Yooz Ejpžquin iranti atasacha. ⁷ Ančhucqui wejr ultimu pajtasaz niiqui, ančhucqui wejt Yooz Ejp zakaz pajtasacha. Jaztanpacha werič cjen ančhucqui wejt Yooz Ejp pajča, nižaza werič cjen ančhucqui Yooz Ejp cherča.

⁸ Nektanaqui Felipiqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, Yooz Ejp cherkatalla, nužquiz niimi bastakal cjeeča.

⁹ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Felipe, ančucatan ažkpacha žejlchinzala. ¿Anapanim wejr pajjo? Jakziltat wejr cherčhaja, nižaza Yooz Ejp cherča. ¿Kjažt am nuž cjeejo, “Yooz Ejp cherkata”, cjecanajo? ¹⁰ Wejrmí Yooz Ejpmi tsjii kuzzizza. ¿Jalla nii anam crii amya? Weríž ančucaquiz chiitaqui anaž persun kuzquiztan chiyučha, antiz Yooz Ejpž cuntiquiztan chiyučha. Yooz Ejpqui wejt kuzquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan niž cjen obranacal paa-uča. ¹¹ Wejrmí Yooz Ejpmi tsjii kuzzizza. Jalla nii criyaquiča, jaziqui. Weríž chiitiquiztan ana criyasaž niiqui, weríž paata obranaca cheržcu mekaz criyalla. ¹² Werarapan ančucaquiz chiyučha. Jakziltat wejtquiz criican tjapa kuzziz cječhaja, jalla niiqui weríž paata obranaca irataž zakaz paaquiča, nižaza weríž paata obranacquiztan juc'ant pajk obranaca paaquiča, weríž Yooz Ejpžquin ojktiquiztan. ¹³ Wejtquiz tjapa kuzziz cjen, ančucqui čhjul mayiztami Yooz Ejpžquiztan mayačhaj niiqui, jalla nii mayiztiquiztan wejrkal čhjulumi tjaa-ača. Jalla nuž tjaa-ača, weríž cjen Yooz Ejp juc'ant honorchiz cjisjapa. Werjtča Yooz Majchqui. ¹⁴ Ančucqui wejtquiz tjapa kuzziz cjen čhjul mayiztami mayačhaja, jalla nii mayiztiquiztan wejr tjaa-ača.

ESPIRITU SANTUZ PUNTU

¹⁵ Ančucqui wejttan tjapa kuztan munazaquiž niiqui, weríž tjaata ortinanaca cazaquiča. ¹⁶ Wejrqui Yoozquiztan mayača, tsjii tjurt'iziñi cuchanžquizjapa. Nii tjurt'iziñi ančuca kuzquiz wiñayaž kamaquiča. Yooz Espiritu Santučha niiqui. ¹⁷ Nii tjurt'iziñi werara intintazkataquiča. Ana criichi žoñinacž kuzquiz anaž luzasača. Ninacaqui nii tjurt'iziñi ana cherasača, nižaza ana pajasacha. Nii tjurt'iziñi ančuca kuzquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan nii pajča ančucqui. Nižaza wiñaya ančuca kuzquizpacha želaquiča. ¹⁸ Wejrqui ančuc anal ecača maa ejp wajchal-laztakaz. Ančucaquin wilta tjonača. ¹⁹ Tsjii upacamakaz, nekztan ana criichi žoñinacaqui ana iya wejr cheraquiča. Ančuczti wejr wilta cheraquiča. Nižaza jacatatžcu wiñayjapa žetača. Weríž žejtchiž cjen, ančuc zakaz wiñaya žetaquiča Yooztan kamcan. ²⁰ Jacatatžtanaqui ančucqui zizaquicha, wejrqui wejt Yooz Ejpžtan tsjii kuzzizza. Nižaza ančucqui wejttan tsjii kuzzizza. Nižaza wejrqui ančucatan tsjii kuzzizza. ²¹ Jakziltat weríž mantita ortinanaca catokčhaja, nižaza cumpličhaja, jalla niiqui ultimuz wejttanž munaziča. Nižaza jakziltat wejttan munazičhaja, jalla nižtan zakaz wejt Yooz Ejpqui munaziča. Nižaza wejrzakal nižtan munazuča. Nižaza wejrqui nii žoñžquiz kjanacama wejt puntu zizkatača.

²² Nekztan Judas (anača Iscariotiqui) tuž pewczyča:

—Wejt Jiliri, ¿kjažtiquiztan amqui wejtnacaquizkaz pajkataquiya, am puntuquiztan zuma zizjapaya? Nižaza ¿kjažtiquiztan parti žoñinacžquin am persuna ana pajkataquiya? ¿Kjažtiquiztan nuž cjeejo?

²³ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jakziltat wejttanpan munazičhaja, jalla niiqui weriž chiita taku cazza, nižaza wejt Yooz Ejpqui niižtan munaziča, nižaza wejrnacqui niižquin tjonučha, niiž kuzquiz kamzjapa. ²⁴ Jakziltat wejttan ana munazičhaja, jalla niiqui weriž chiita taku ana cazza. Weriž chiita takuqui anača wejt persun kuzquiztan. Antiz wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpž kuzquiztanpanča weriž chiita takuqui.

²⁵ ‘Ančhucatan iya žejlcan ančhucaquiz tii puntunaca chiyučha. ²⁶ Wejt wiruñ weriž cjen Yooz Ejpqui tsjii tjurt'iziñi cuchanžcaquiča. Yooz Espíritu Santučha nii tjurt'iziñiqui. Jalla niiqui wejt cuntiquiztanž cjequiča. Niiqui ančhucaquiz tjapa Yooz puntunaca tjaajnaquiča, nižaza tjapa weriž chiita takunaca cjuñkataquiča.

²⁷ ‘Wejrqui ančhuca kuznaca jeejzkatučha. Ančhuca kuznaca jeejzkatžcuqui okača. Žoñinacaqui anapanž žoñž kuz nižta jeejzkatasača. Ančhuca kuznacaqui anača turwaysi cjee, nižaza anača eksna. ²⁸ Ančhucqui weriž chiita nonzinčhucča: Okača, nižazal ančhucaquiz wital tjonučha, jalla nii. Ančhucqui wejttan zuma munaztasaz niiqui, chipchiž cjtasača, nii weriž chiitaž cjen. Wejrqui wejt Yooz Ejpžquin okača. Wejt Yooz Ejpqui wejtquiztan juc'antiča. ²⁹ Ima ojkan ančhucaquiz anziqui mazinčinča, jalla nuž wattan wejtquiz tjapa kuztan criyajo.

³⁰ ‘Tii muntuquiz žejlñi žoñinacaz mantiñiqui tjonča. Jalla nii anawal mantiñi diabluqui Judasquiz cuchanžquiča, wejr tankatzjapa. Jalla nižtiquiztan tsjii upacamakaz ančhucatan parluča. Pero nii anawal mantiñiqui wejtquiztan anača juc'ant azzizqui. Jazic niiqui wejr anaž mantasača. ³¹ Wejrqui wejt Yooz Epiž mantitacama okača. Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui zizaquiča, wejrqui Yooz Ejpžtan zuma munaziča, jalla nii. Jaziqui žaažna. Tekžtan ojkla.

15

UWAS MUNTI PUNTU

¹ ‘Wejrtča chekan lijitumtqui, tsjii zuma uwas muntiztakaz. Wejt Yooz Ejpqui nii munti cwitiñiča. ² Nii uwas muntiquiztan skoz uwas piz itzanacaz pajkča. Jakzilta uwas piz itzat ana čherchiz pajkčhaja, nii ana čherñi itzaqui c'utztaž cjequiča. Nižaza nii munti

cwitiñiqui čhjerñi itzanaca zumpachaž azquichaquiča, juc'ant čhjeri pookajo. Yooz Ejpča nii munti cwitiñiqui. ³ Weriž chiitiquiztan ančhucqui zuma kuzziz cjissinčhucča. ⁴ Nižaza wejrqui ančhucatan tsjii kuzziztča. Jalla nižta ančhucqui wejttan tsjii kuzziz cjee. Tsjii muntiquiztan ojkñi piz itzaqui nii muntiquiztan apakta cjequiž niiqui, ana čhjerchiz cjisnasača. Antiz nii zuma muntiquiz pajkñi itzanacakaz čhjerasača. Jalla nižta nii munti itzanaca irataž ančhucqui. Ančhucqui wejttan ana tsjii kuzziz cječhaj niiqui, ana zuma kami atasacha. Antiz wejttan tsjii kuzziz cječhaj niiqui, nekzipanž zuma kamaña nižaza zuma obranaca tjeeznasača.

⁵ 'Wejrtča nii zuma uwas muntižtakaztqui. Ančhuczi nii uwas piz pajkñi itzanacažtakazza. Jakzilat wejttan ul-timu tsjii kuzzižlaj niiqui, nižaza wejrmi nižtan tsjii kuzziz cjesaž niiqui, jalla niiča ancha zuma kamaña nižaza zuma obranaca tjeezñiqui. Jakzilat wejttan ana tsjii kuzzižlaj ni-iqui, Yooz yujcquiz ana čhjul zum obranacami tjeeznasača. ⁶ Jakzilat wejttan ana tsjii kuzzižlaj niiqui, Yoozquiztan chjatkattaž cjequiča. Nekztanaqui ana zuma kamañchiz cjen kjoñchi itsanacažtakaz cjequiča. Jalla nižtiquiztan nii kjoñchi itsanacažtakaz ricujtaž cjequiča ujquin ujjapa.

⁷ 'Ančhucqui wejttan tsjii kuzzižlaj niiqui, nižaza weriž tjaajinta takunaca catokaquiž niiqui, nekztan wejtquiztan čhjulumiž mayasača. Nekztanaqui amiž mayiztiquiztan tjaataž cjequiča. ⁸ Ančhucqui walja zuma obranaca tjeezñiž cjen, Yooz Ejpqui honorchiz cjequiča. Nižaza ančuca zuma obranacchiz cjen ančhucqui weriž tjaajinta žoñinacčhucča, jalla nii kjanapachaž tjeeznaquiča. ⁹ Jaknužt wejt Yooz Ejpqui wejttan zuma munazičhaja, jalla nižtapacha wejr ančhucatan zuma munazuča. Weriž ančhucatan munazñiž cjen, jalla niipanž cjuñzna. ¹⁰ Ančhucqui weriž mantita ortinanaca cumplaquiča. Jalla nekztan wejrqui ančhucatan tirapan munaziñil cjeeča. Wejrqui wejt Yooz Epiž mantita ortinanaca cazzinča. Jalla nižtiquiztan niiqui wejttan tirapanž munaziča. Jalla nižta irata ančhucatan wejttan cjequiča.

¹¹ 'Jalla nii puntunaca ančucaquiz chiyuča, wejttan chica cuntintuž cjisjapa, nižaza ančuca kuznacami ancha cuntintu cjisjapa. ¹² Weriž mantita ortinaqui tužuča, jaknužt wejr amtan zuma munazitučhaja, jalla nižta irata ančhucqui porapat munazaquiča. ¹³ Jakzilat persunpacha niž mazinacž laycu ticžaja, jalla niiqui, ancha munaziñi kuz tjeeža. Jalla nižta žoñžquiztan anaž juc'anti munaziñi kuzziz žoñic želasača. ¹⁴ Ančhucqui weriž manti-

tacama kamaquiz niiqui, nekzipanča ančhucqui wejttan munaziñiqui. ¹⁵ Tekztan najwcchuc anal ančhucaquiz “wejt piyunanacača” cjican cjesača. Tsjii piyunaqui čhjulut patruña paačhaja, ana zizza. Wejrqui tjapa wejt Yooz Epiž čhiitaqui ančhucaquiz zizkatchinča. Jalla nižtiquiztan tekztan najwcchuc ančhucaquiz “wejt mazinacapanča” cjeeča. ¹⁶ Ančhucqui ana wejr illzinčhucča. Wejrzi ančhuc illzinča, nižaza apóstol puestuquiz utchinča, Yooz taku parli okajo, nižaza walja žoñinaca wejtquiz criiskatajo. Nižaza nii wejtquiz criichi žoñinacaqui wejtquiz tiraž tjurt'aquiča. Wejtquiz kuzziz cjen, čhjul mayiztami Yooz Ejpžquiztan mayačhaja, jalla nii mayiztaqui tjaataž cjequiča. ¹⁷ Wilta ančhucaquiz mantuča:

Porapat zuma munazaquiča.

CRIICHI ŽOÑINACAQUI CHJAAWJKATTA CJEQUICHA

¹⁸ Ana criichi žoñinacaž ančhucatan chjaawjkatan, cjuñzna, jalla nižta ninacaqui wejttan chjaawjkatchiča. ¹⁹ Ana criichi žoñinacž partiraž cjitasaz niiqui, ančhucqui ninacžquiz munazita cjitasacha. Pero wejrqui ančhuc illzinča. Jalla nižtiquiztan anača ana criichi žoñinacž partira ančhucqui. Nižaza nižtiquiztan ančhucqui ana criichi žoñinacžquiz ana munazita cjequiča, nižaza chjaawjtaž cjequiča. ²⁰ Weriz čhiitac cjuñzna. Wejrqui cjichinča, “Tsjii piyunaqui niiz patruñquiztan anača juc'anti”. Ana criichi žoñinacaqui wejtquiz sufriskatchiča. Nižaza ninacaqui ančhucaquiz zakaz sufriskataquiča. Weriz tjaaajinta taku ana catokchiča. Jaziqui ančhucaž tjaaajinta taku ana zakaz catokaquiča. ²¹ Pero ana criichi žoñinacaqui ančhuca quintra cjequiča, ančhucaž wejtquiz kuzziz cjen. Nii quintranacaqui wejr cuchanžquiñi anaž pajča. Jalla nižtiquiztan ančhucaquiz quintraža.

²² Wejrqui ninacžquiz Yooz taku mazñi ana tjontasaž niiqui, ninacaqui ana nii pajk ujchiz cjitasacha. Pero wejrqui wejt puntuquiztan kjanapacha ninacžquiz chiichinča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui ana čhjulumu chiyi atasacha, casticz tjuñquiziqui. Nižaza ninacžquiziqui anaž pertunac želasača. ²³ Jakziltat wejtquiz chjaawjkatchaja, jalla niiqui wejt Yooz Ejpžquiz zakaz chjaawjkatcha. ²⁴ Wejrqui ninacž yujcquiz walja milajru obranaca paachinča, jakzilta wali žoñžquiztanami juc'anti. Pero anapanča wejtquiz criiz pecchiča. Jaziqui pajk ujchiz cjissiča. Jalla nižta obranaca anal paatasaz niiqui, ninacaqui ana nii pajk ujchiz cjitasacha. Pero nižta obranaca paachinča. Nižaza ninacaqui weriz paata milajrunaca cherchiča. Jalla nuž cheržcumi, wejtquizimi wejt Yooz Ejpžquizimi chjaawjchipanča. ²⁵ Jalla

nuž ninacž chjaawjtaqui cjiirta Yooz taku cumplissiča. Niacž liiquizpacha cjiirta Yooz takuqui, tuž cjiča: “Wejtquiz chjaawjchiča ana čjul razunžtan”.

²⁶ ‘Wejrqui Yooz Ejpžquiztan ančhucaguiz Yooz Espíritu Santo cuchanžcača. Jalla nii Yooz Ejpžquiztan tjonchi Espíritu Santuqui wejt puntuquiztan wereraž intintazkataquiča, nižaza ančhucaltajapa tjurt'izinaquiča. Jalla nii Espíritu Santuqui tjonžcu wejt puntuquiztan zizkataquiča. ²⁷ Primirquiztanpacha ančhucqui wejttan chica ojklaychinčhucpanča. Jalla nižtiquiztan ančhuczakaz wejt puntuquiztan zizkataquiča.

16

PRUEBANACAZ TJONAQUICHA

¹ ‘Tjapa weriž chiitanacaqui ančhucaguiz chiichinča, čjul sufrisquiztanami tirapan wejtquin kuzziz cjisjapa, nižaza ana wejtquiztan zarakzjapa. ² Jazta timpuquiz ančhucqui ajcz kjuyanacquiztan chjatkataž cjequiča. Nižaza tsjii sufris ora tjonaquiča. Jalla nii oraqui jecmit ančhuc conačhaja, jalla nii conñi žoñiqui cjequiča, “Wejrtča Yooz sirwintqui. Jalla nižtiquiztan nii žoñi conchinča”, nuž cjequiča. ³ Nii ančhuc conñi žoñinacami wejtquizimi wejt Yooz Ejpžquizimi anapan pajča. Jalla nižtiquiztan ančhuc conasača. ⁴ Tjapa weriž chiitanacaqui ančhucaguiz chiichinča, ančhucaguiz yanapzjapa. Nii sufris ora tjontanaqui jalla tii weriž chiitanaca cjuñznaquiča. Primirquiztanpacha tii sufris puntuquiztan ančhucaguiz kjanacama ana chiichinča. Ančhucatan kamiñtača. Jalla nižtiquiztan tii sufris puntu ana chiiz pecchintača.

ESPIRITU SANTUZ PUNTU

⁵ ‘Pero anz wajilla wejr cuchanžquiñizquin okača. Ančhucaguiztan anaž jakziltami wejr pewcža, “¿Jakzit okačhaja?” jalla nii. ⁶ Anchucqui ancha llaquita cjissinčhucča, jalla nuž weriž chiiñiz cjen. ⁷ Pero wejrqui werera takunaca chiyuča. Weriž ojktanaqui waliž cjequiča ančhucaltaqui. Wejrqui anal okasaž niiqui, tjurt'iziñi Espíritu Santuqui anaž tjonasača. Pero wejr ojžcuqui nii Tjurt'iziñi cuchanžcača. ⁸ Jalla niiqui tjonžcuqui, ana criichi žoñinacž kuzquiz ninacž persun uj tantiyaskataquiča. Nižaza Yooziž mantita kamañ puntu tantiyaskataquiča, nižaza nii Espíritu Santuqui Yooz casticz puntu tantiyaskataquiča. ⁹ Espíritu Santuqui ana criichi žoñinacž kuzquiz persun uj tantiyaskataquiča, wejtquiz ana criichiz cjen. ¹⁰ Nižaza nii Espíritu Santuqui ana criichi žoñinacž kuzquiz Yooziž mantita kamañ puntu

tantiyaskataquiĉha, weriž Yooz Ejpžquin ojkchiž cjen. Jalla nižtiquiztan anĉhuc zakaz wejr ana iya cheraquiĉha. ¹¹ Tii muntuquiz mantiñi diablui Yooziž yatisinžtaĉha, ana walipanĉha, nii. Jazic niiqui castictaž cjequiĉha ultim juyzuquiz. Jalla nižtiquiztan Espiritu Santuqui ana criichi žoñinacžquiz Yooz casticz puntu tantiyaskataquiĉha.

¹² 'Iya juc'anti kjažumi anĉhucaquiz chiižinznaca žejlĉha wejttai. Pero anziqui anĉhucqui anaž nii intintaza-saĉha. ¹³ Werar intintazkatñi Espiritu Santuqui tjonžcu, anĉhucaquiz tjaajnaquiĉha tjapa weraranaca. Anaž persun kuzquiztan tjaajnaquiĉha, antiz Yoozquiztan nonžtanaca tjaajnaquiĉha. Nižaza tekztan najwecchuc ĉhjulut wataĉhaja, jalla nii zakaz tjaajnaquiĉha. ¹⁴ Espiritu Santuqui wejt puntuquiztan anĉhucaquiz tjaajnaquiĉha. Jalla nuž tjaajinñiž cjen wejrqui honorchiz cjeeĉha. ¹⁵ Tjapa Yooz Epiž chitaqui wejrpankazza chiiñtqui. Tsjiikaztĉha wejrnacqui. Jalla nižtiquiztan wejrqui chiichinĉha, Espiritu Santuqui wejt puntuquiztan anĉhucaquiz tjaajnaquiĉha, nii.

CUNTINTUZ CJEQUICHA

¹⁶ 'Upaquižtancama anĉhucqui wejr ana cheraquiĉha. Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan wejr wilta cheraquiĉha.

¹⁷ Nekztanaqui yekjap tjaajintanacaqui porapat pewcsas-
siĉha, tuž cjican:

—¿Kjažt cjii tjeejo, tuž cjicanajo? “Upaquižtancama anĉhucqui wejr ana cheraquiĉha. Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan wejr wilta cheraquiĉha”. Nižaza tiiqui “Wejrqui Yooz Ejpžquin okaĉha”, cjiĉha. Jalla nuž cjican, ¿kjažt cjii teejo? ¿ĉjul puntut chii teejo?

¹⁸ Ninacaqui cjichizakazza:

—“Upaquižtancama” chiicanaqui, ¿kjažt cjii teejo? Anaĉha intintazzuca tiiž chiitaqui.

¹⁹ Jesusaqui persun kuzquiz zizatĉha, ninacaqui nižžquin tsjii pewcz pecatĉha, jalla nii. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichiĉha:

—Wejrqui chiichinĉha, tuž cjican: “Upaquižtancama anĉhucqui wejr ana cheraquiĉha, nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan wejr wilta cheraquiĉha”. Jalla nuž chiican, ¿kjažt cjii? ¿Jalla niĉha ziz pecya? ²⁰ Ultim weraral anĉhucaquiz cjiwĉha. Anĉhucqui llaquita cjequiĉha, nižaza kaaquiĉha. Ana criichi žoñinacžti cuntintuž cjequiĉha. Anĉhucqui llaquita kuzziz cjenami, tsjii kjaž majquiztan anĉha chipchipcan cuntintuzakaz cjisnaquiĉha. ²¹ Nonžna. Majtz ora irantižcan tsjaa maatak žonqui janĉinaca walja mizkatiñĉha. Nekztan wawa majtžcuqui, naa maatak žonqui wawchiz cjen ana janĉi mizkattami cjuñiñĉha.

Wawchiz cjen, ancha cuntintučha naaqui. ²² Jalla nižta irataž ančhucqui anziqui llaquita kuzzizza. Pero wejrqui am wilta cherača. Jalla nii oraqui ančuca kuznaca cuntintuž cjequiča. Nižaza nii ančuca cuntintu cjis kuzqui anaž jecmi wilta nižta llaquita cjskatasacha.

²³ 'Nii orquiztan najwccchuc ančhucqui zizñi cjiscu wejr anaž iya pewcnaquiča. Ančucaquiz weraral chiyučha. Wejtquiz tjapa kuztan cjen, ančhucqui Yooz Ejpžquiztan čjulumi mayačhaja, jalla nekztan weriž cjen nii mayiztaqui tjaataž cjequiča. ²⁴ Tii oracama ančhucqui anaž čjulumi maychinčhucča wejt tjuuquiz. Mayiza, nekztanaqui tjaataž cjequiča, ančuca kuz juc'anti cuntintu cjisjapa.

JESUSIZ CHIITANACA

²⁵ 'Tii oracama wejrqui ančucaquiz ch'aman intintaz-zuc takunaca chiichinča. Tsjii tjuñiqui tjonča. Jalla nii tjuñquiztan nižta ch'aman intintaz-zuc takunacami anal iya chiyača. Antiz Yooz Ejpž puntuquiztan jalla niil kjanacama chiyača. ²⁶ Nii oraqui ančhucqui wejt tjuuquiz čjulquiztanamiž mayizaquiča. Nekztan wejrqui ančhucaltajapa anal iya maynača wejt Yooz Ejpžquiztanqui. ²⁷ Ančhucqui wejttan munazichinčhucča. Nižaza wejtquiz criichinčhucča, wejrqui Yooz Ejpžquiztan tjonchi, jalla nii. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejppacha ančhucatan munaziča. ²⁸ Wejrqui Yooz Ejpžquiztan tii muntuquiz tjonchinča. Nižaza tii muntuquiztan, wejt Yooz Ejpžquin quepacha.

²⁹ Jalla nekztanaqui niž tjaajintanaqui cjichiča:

—Jaziqui ultimu kjanacama chiichamča, ana ch'aman intintaz-zuc takunacžtan. ³⁰ Jaziqui zizuča, amqui tjapa čjulumi zizñampanča, nii. Ampankam wejtnaca kuzmi zizza. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui anal iya pewcnasacha. Nižaza wejrnacqui ultim chekpacha criyuča, amqui Yooz Ejpžquiztan tjonchamča, jalla nii.

³¹ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Jaziqui ančhucqui ultim chekpacha criichinčhucjo? ³² Tsjii ora wajiča. Anzpachača nii oraqui. Nii oraqui ančhucqui wichanziž cjequiča, nižaza zina zina wichanziž cjequiča. Wejrqui zinalla ectal cjeeča. Pero wejr zina ecta cjenami, wejrqui ana zina cjeeča. Wejt Yooz Ejpž wejttan chica cjequiča. ³³ Jaziqui tjappacha tii takunaca ančucaquiz chiichinča, wejtquiz kuzziz cjen, cuntintu cjisjapa. Tii muntuquiz žejlcan ančhucqui sufraquiča. Walja tjup kuzzizpan cjee. Wejrqui tjapa liju atipchinča.

17

JESUSIZ YOOZ EJPZTAN PARLITA

¹ Jalla nuž chiižcu Jesusaqui tsewccchuc arajpach kjutñi cherziča. Nekztan Yooz Ejpžtan parličiča, tuž cjan:

—Yooz Tatay. Wejt sufris ora tjonča. Wejrtča am Majchtqui. Wejtquiz honorchiz cjiskatalla. Nekztan wejrqui amquiz juc'ant honorchiz cjiskatača. ² Tjapa žoñinaca mantizjapa, jalla nii poder wejtquiz tjaachamča. Jakziltami amqui wejtquiz intirjičhaja wejt parti cjisjapa, jalla ninacžquiz arajpachquin wiñaya kamkatača wejrqui. ³ Amča zinta werara Yoozqui. Nižaza wejrtča Jesucristutqui; amiž cuchanžquita Zoñtča. Wejt parti žoñinacaqui amquizimi wejtquizimi pajča. Jalla nižtiquiztan arajpachquin učhumtan wiñaya kamaquiča.

⁴ Tii muntuquiz kamcan amquiz honorchiz cjiskatchinča. Nižaza amiž mantita obranaca žerzinča. ⁵ Jaziqui, Yooz Tatay, amquin wilta quejpžcu, arajpachquin amtan chica želaquiča. Nekztan wejtquiz honorchiz cjiskatalla. Ima tii muntu želan, wejrqui amtan chica honorchiztala. Jalla nižta tuquita honorchiz irata wilta wejtquiz honorchiz cjiskatalla.

⁶ Amqui žoñinaca illzamča, wejt partiquiz cjisjapa. Jalla nii žoñinacžquiz intintazkatchinča am puntuquiztan. Ninacaqui amtača. Nižaza wejt parti cjisjapa wejtquiz tjaachamča. Nižaza ninacaqui am takunac jaru kamča. ⁷ Jaziqui wejt partir žoñinacaqui zizza, tjapa weriž chitaqui amquiztan tjonñicamača, jalla nii. ⁸ Amiž chiita takunacacama ninacžquiz tjaajinchinča. Jalla nekztan ninacaqui weriž tjaajinta catokčiča. Nižaza weriž tjaajinta žoñinacača zizñipanqui, wejrqui amquiztan tjonchinča, jalla nii. Nižaza criichipanča, amqui tii muntuquiz wejr cuchanžquichamča, nii.

⁹ Jaziqui ninacžtajapa amquiz mayizuča. Ana criichi žoñinacžtajapa anal mayizuča. Antiz wejt partir žoñinacžtajapakaz mayizuča, amiž illžniž cjen. ¹⁰ Amtača tjapa wejt partir žoñinacaqui. Nižaza wejttača ninacaqui. Jalla ninacaž cjen wejrqui honorchizza.

¹¹ Wajilla ana iya tii muntuquiz kamača. Nii wejt partir žoñinacaž eclaquiča. Tii muntuquiz tira želaquiča ninacaqui. Wejrzi amquin quejpžcača. Zuma arajpach Yooz Tatay, tii žoñinaca wejtquiz tjaachamča. Jaziqui am aztan tinaca tirapan cwitalla, tsji kuzziz cjeyajo, jaknužt učhumqui tsji kuzzizlaja, jalla nižta. ¹² Tii muntuquiz tinacžtan kamcan, tii žoñinaca cwitichinča, am aztan. Nižaza tinacžquiztan tsjitsinčinča čjulquiztanami ana kjaž cjisnajo. Tsjiiqui pertissipanča. Jalla nuž pertisjapa nii Judas Iscariotiqui žejlkalča. Jalla nuž cjen tuquita cjiirta Yooz taku cumplissiča.

13 'Anziqui wejrqui amquin quejppžcača. Iya tsjii zkolucztan tii muntuquiz kamcan wejrqui tinaczquiz chiižinuča, wejtquiz criichi žoñinacž wejržtapacha cuntintu cjejajo. 14 Wejrqui tinaczquiz am taku tjaajinchinča. Jaknužt wejrqui ana criichi žoñinacž partiquiz ana želatučhaja, jalla nižta irata wejtquiz criichi žoñinacaqui ana žejlča ana criichi žoñinacž partiquiz. Jalla nižtiquiztan ana criichi žoñinacaqui ninaczquiz chjaawjča. 15 Amquiztan ana mayizuča, wejt žoñinacž tii muntuquiztan chjichtaž cjsjapa. Antiz amquiztan mayizuča, ana wal diablužquiztan wejt žoñinaca tsijtsinta cjsjapa. 16 Jaknužt wejrqui ana criichi žoñinacž partiquiz ana želatučhaja, jalla nižta irata wejt žoñinacaqui ana žejlča, ana criichi žoñinacž partiquiz. 17 Amiž chiitaqui ultim werarača. Am takuž cjen wejtquiz criichi žoñinaca zuma kamañchiz cjiskata. Chjul ana zuma kamañquiztanami zarakskata. 18 Jaknužt amqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacž kjutñi wejr cuchanžquičhaja, jalla nižaza wejrqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacž kjutñi wejt žoñinaca cuchnuča. 19 Wejtquiz criichi žoñinacžtajapa ancha kuztanča wejrqui ticzjapa. Nižaza am werar tawk jaru kamtiquiztan tii žoñinaca t'akžinuča amta cjejajo.

20 'Wejrqui tii tekžta žoñinacžtajapa alaja anal mayizuča, antiz tjapa wejtquiz anzimi wiruñami criichi žoñinacžtajapa mayizuča. Tii tekžta žoñinacž Yooz taku paljaytiquiztan yekjapanacaqui wejtquiz criyaquičha. Jalla ninacžtajapa zakaz mayizuča. 21 Jalla tjapa ninacžtajapa mayizuča tsjii kuzziz cjsjapa. Yooz Tatay, amqui wejtjan tsjii kuzzizza. Nižaza wejrqui amtan tsjii kuzziztča. Jalla nižta irata ninacaqui učumnacaquiz tsjii kuzziz cjila. Jalla nuž mayizuča, tii muntuquiz žejlñi žoñinaca criyajo, am wejr cuchanžquichi, jalla nii. 22 Amiž wejtquiz tjaata arajpach kamaña, jalla nii kamaña ninaczquiz cjiskatchinza-kazza, tsjii kuzziz cjejajo, jaknuž učumqui tsjii kuzzizzalaja, jalla nižta. 23 Jaknužt amqui wejtjan žejlčhaja, jalla nižtača wejrqui ninacžtan želača, ninaca tsjii kuzzizpan cjejajo. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui zizaquičha, amqui wejr cuchanžquičhaja, jalla nii. Nižaza žoñinacaqui zakaz zizaquičha, amqui ninacžtan munaziča, jaknužt amqui wejtjan munazičhaja, jalla nižta.

24 'Yooz Tatay, amqui wejtquiz tii žoñinaca tjaachamča, wejtquiz criyajo. Jalla tinacaqui wejtjan chica kamñijapa pecučha, jakziquin wejr želačhaja, jalla nicju. Jalla nužuntu žejlcan tinacaqui wejt arajpach kamaña kjana cheraquičha. Ima tii muntu želan, wejtjan munaziñiž cjen

amqui wejtquiz nii arajpach kamaña tjaachamča. Jalla nii kamaña cheraquiča wejt partir žoñinacaqui. ²⁵ Ultim lijitum Tatayi ana criichi žoñinacaqui am anaž pajča. Wejrzi am pajuča. Nižaza jalla tinacaqui zizza, amqui wejr cuchanžquichamča, jalla nii. ²⁶ Am puntuquiztan tinacžquiz zumpacha intintazkatchinča. Nižaza wejrqui tiral intintazkatuča, ninacaž zuma munazizjapa, jaknužt učumqui zuma munazičhaja, jalla nižta. Nižaza am puntuquiztan ninacžquiz intintazkatuča, wejr ninacžtan tsjii kuzziz cjisjapa.

18

JESUSAQUI TARAZUNTACHA

¹ Jesusaqui nuž chiižcu niiž tjaajintanacžtan ojkchiča. Cedrón cjita k'awž tsjii latuquin ojkchiča. Jalla nicju ch'ojni muntinaca želatča. Nijcchuc luzziča. ² Jesusaqui nii yokquin kjaž wilta ajczñipantakalča niiž tjaajintanacžtan. Tarazunni Judasqui nii yoka pajchiča. ³ Jalla nicju Judasqui zultatunacami, nižaza timplu wijilni zultatunacami, jalla ninaca chjitchiča. Timplu jilirinacami, fariseo žoñinacami jalla ninacača nii timplu wijilni zultatunaca cuchanchiqui. Ninacaqui irantichiča michanacžtan teyanacžtan pajk cuchillunacžtan, nižaza wjajtz carotinacžtan. Jalla nižtanacžtan irantichiča. ⁴ Jesusaqui čhjulut watačhaja, jalla nii tjapa zizatča. Nii tjonchi žoñinacžquiz macjatžcu, pewcziča, tuž cjican:

—¿Jectča kjur ančhucjo?

⁵ Jalla ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrnacqui kjuruča Jesusa, nii Nazaret wajtchiz žoñi.

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Wejrtča niitqui.

Judas, nii tarazuñi žoñiqui ninacžtan chica tsijtchi želatča.

⁶ Jesusaž “Wejrtča niitqui” cjitiquiztan nii tanñi žoñinacaqui wir kjutni atžcu porapat tewksarascu yokquiz tjojtassiča.

⁷ Jesusaqui wilta pewcziča:

—¿Jectpan ančhuc kjurjo? —cjican.

Ninacaqui wilta kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrnacqui kjuruča Jesusa, nii Nazaret wajtchiz žoñi.

⁸ Jesusaqui nekztan zakaz cjichiča:

—Wejrtča cjichinsala. Ančhucqui wejr kjurča. Jaziqui tii parti žoñinaca cutznaquiča.

⁹ Jalla nekztan Jesusaž tuqui chiita taku cumplissiča. Tuquiqui Jesusača chiichiqui, jalla tuž: “Yooz Epiž wejtquiz tjaata žoñinacaqui ana tsjiimi pertichinča”.

¹⁰ Simón Pedruqui pajk cuchillchiztača. Jalla nii cuchillu

jwescu, Pedruqui timplu jilirž piyunž žew cjuñi pootžcu chjajtžinchiča. Jalla nii cjuñi chjajtžinta žoñiqui Malco cjitatača. ¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui Pedružquiz cjichiča:

—Am cuchillu cuchillž žejlžquiz quijžzna. Wejt Yooz Ejpž pinsita kuz jaru wejtlaqui sufristanča. ¿Anaj wejr tii sufrasajo?

JESUSAQUI CHJICHTACHA

¹² Jalla nekztanaqui zultatunacami, zultatž comandantimi, nižaza judío timplu wijilñi zultatunacami, jalla ninacaqui Jesusa tanžcu kjara jweržinchiča. ¹³ Nekztan Anás cjita jilirž kjuyquiz chjitchiča. Anasqui Caifás ajmuž ejptača. Jalla nii wata Caifasqui timplu chawjc jiliritača. ¹⁴ Nii Caifasqui tuquiqui tuž cjitkalča: “Učumnacaltajapa tsjii žoñi ticstanča, tjapa žoñinaca ana conta cjeyajo”.

¹⁵ Jesusa chjichan, Simón Pedružtan tsjii tjaajinta žoñžtan Jesusa apziča. Nii tsjii Jesusiž tjaajinta žoñiqui timplu jilirž pajtatača. Jalla nižtiquiztan Jesusižquiz apžcu nii timplu jilirž patiuquin luzziča. ¹⁶ Pedruqui ana pajtaž cjen zancu eclichiča. Nekztan nii tsjii luzzi tjaajinta žoñiqui ulanžquichiča, naa ulanz zanquiz cwitiñi žonaquin paljayzjapa. Jalla nuž paljayžcu patiuquiz Pedro luzkatchiča. ¹⁷ Nekztan naa cwitiñi žonqui Pedružquiz pewczinča, tuž cjican:

—¿Anaj am zakaz nii žoñžtan chica ojklajñamtajo?

Nekztan Pedruqui chiichiča:

—Anaž wejr, —cjican.

¹⁸ Ch'uñuriž cjen piyunanacami timplu zultatunacami uj taaziča carpunžtan. Nekztan nii uj parazquiz tsijtchi kutnča. Ninacžtan chica Pedruqui tsijtchi zakaz želatča, kutuncan.

TIMPLU CHAWJC JILIRŽQUIN APANTITA

¹⁹ Jalla nekztanaqui timplu chawjc jiliriqui Jesusa pecunchiča, niž tjaajinta žoñinacž puntuquiztanami nižaza niž persun tjaajintami. ²⁰ Jesusaqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Tjapa žoñinacž yujcquiz tjaajinčinča. Učum ajcz kjuyquizimi timpluquizimi tjaajinčinča. Timpluquiz tjapa žoñinaca ajczñiča. Ana chjojzaka tjaajinčinča. ²¹ ¿Kjažtiquiztan nuž wejr pecunjo? Weriž tjaajinta nonzñi žoñinacžquiz pewczna, čjulut tjaajintučhaja, jalla nii. Jalla ninacaqui weriž tjaajintanaca zizza.

²² Jalla nuž chiitan, tsjii nekz tsijtchi žejlñi zultatuqui Jesusa yujcquiz kjaržtan tsjajpchiča, tuž cjican:

—¿Jalla nuž timplu jiliržquiz kjaazkaya?

²³ Jesusaqui nii zultatžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejr ana zuma chiitučhaj niiqui, ¿jaknužt cjan ana zuma chiichintajo? Zumal chiyučha. ¿Kjažtiquiztan am wejr tsjajpjo?

²⁴ Jalla nekztanaqui Jesusa kjara jweržintapacha cuchanchičha Caifás timplu chawjc jiliržquin.

PEDRUQUI K'OTCHICHA

²⁵ Jalla nii oraqui Simón Pedruqui tsijtchi želatčha nii ujquiz kutuncan. Tsjii tsjii nekz žejlŋi žoŋiqui Pedružquiz cjichičha:

—Amqui nii žoŋžtan chica ojklayŋamčha, ¿ana jaa?

Pedruqui toscara chiichičha:

—Anačha wejrqui, —cjan.

²⁶ Jalla nekztanaqui tsjii timplu jilirž piyunaqui Pedružquiz pewczizakazza. Nii piyunaqui nii cjuŋi chjajtžinta piyunž familiatačha. Jalla tuž cjan pewzičha:

—Nii munti yokquin nii žoŋžtan chica am cherchinla, ¿ana jaa?

²⁷ Pedruqui wilta toscara chiichičha. Jalla nuž wilta toscara chiyan, nii orapacha tsjii querwallpi jora kjawchičha.

PILATUZQUIN CHJICHTA

²⁸ Jalla nekztanaqui Caifás cjita žoŋžquiztan Jesusaqui chjichtačha pajk mantiŋiž kjuyquin. Waj kjantatitačha. Nii judío žoŋinacpacha nii pajk mantiŋiž kjuyquin ana luzzičha, ninacž cuzturumpi cjen. Jalla nuž luztasaj niiqui, pascua pjizta čheri ana lujltasačha. ²⁹ Jalla nižtiquiztan Pilatuqui ninacžquiz paljaji ulanžquichičha, tuž cjan:

—Ančhucqui, ¿čhjul už tii žoŋž quintra jwes pecya?

³⁰ Žoŋinacaqui tuž kjaazičha:

—Tii žoŋiqui ana čhjul pajk ujnacami paatasaj niiqui, anal wejrnacqui tii intirjitasočha.

³¹ Nekztanaqui Pilatuqui ninacžquiz cjichičha:

—Ančhuckaz chjicha, ančuca lii jaruž justicia paažca.

Nii žoŋinacaqui kjaazičha, tuž cjan:

—Wejtnacalta žoŋi conzqui lii quintračha.

³² Niiž tuquiqui Jesusaqui čiitkalčha, persun ticz puntuquiztan, jaknužt ticznačhaja, jalla nii. Nižaza niiž čitaqui cumplisnaquičha. ³³ Pilatuqui wilta niiž kjuyquin luzquichičha. Jesusa kjawžcu, nižquiz pewzičha, tuž cjan:

—¿Judío žoŋinacž chawc jilirimkaya?

³⁴ Jesusaqui nižquiz kjaazičha, tuž cjan:

—¿Amqui jalla nuž persun kuzquiztan wejr pewczya? Už ¿yekja žoŋinaca amquiz nuž pewczna cjichi jaa?

³⁵ Pilatuqui tuž kjaazičha:

—Wejrqui judío zoñt, ¿jaa? Am persun wajtchiz zoñinacami nižaza am persun timplu jilirinacami, jalla nii zoñinacača wejtquin am intirjichiui. ¿Čhjul uj paachamt, amjo?

³⁶ Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Wejtla mantizqui anača tii muntuquiztan. Tii muntuquiztan wejtla mantiz cjesaž niiqui, wejt piyunanaca kichaskatasacha wejt quintra zoñinaczquiz, ana wejr intirjita cjisjapa. Pero wejtla mantizqui anača tii muntuquiztanaqui.

³⁷ Nekztan Pilatuqui cjichiča:

—¿Nižtaqui amčhalani mantiñi jilirinqui?

Jesusaqui cjichiča:

—Jesalla, wejr mantiñi jilirtchiya, am chiiča jalla nuž. Tii muntuquiz tjonžcu nassinča, werara puntu tjaajinzjapa. Jakziltat nii werara tjaajinta jaru kamčhaja, jalla niiqui weriž chiita taku nonža.

³⁸ Jalla nuž chiitiquiztan Pilatuqui cjichiča:

—Werara puntuqui, ¿čhjulut neejo?

Jalla nuž pewczcu Pilatuqui wilta ulanchiča judío zoñinaczquin parli. Ninaczquiz cjichiča:

—Wejrqui tii zoñžquiz ana čhjul ujmi jwesi atuča. ³⁹ Pascu pjiztiquiz ančhucalta tsjii custurumpi žejlča, wejtla tsjii preso tanta zoñi cutzqui. ¿Tii judío wajtchiz chawjc jiliri cutznaquiya? ¿Jalla nuž cutskatz pecya?

⁴⁰ Judío zoñinacaqui kjawchiča:

—¡Tii zoñi ana cutzna! ¡Barrabás cutzna! —cjican. Barrabasqui tsjii anawal tjañi zoñitača.

19

PILATUQUI JESUSA CUTZ PECCHA

¹ Jalla nekztanaqui Pilatuqui wilta kjuylchuc Jesusa majcchiča. Nekztanaqui Jesusižquiz wjajtajo mantichiča.

² Nekztan zultatunacaqui ch'apquiztan tsjii pillužtakaz paachiča. Jalla nii paatižtan Jesusiž achquiz tewžinchiča. Nižaza jilirž murat zquti tjutziča. ³ Jalla nuž paažcu nižquin macjatchiča,

—¡Viva, judío zoñinacz chawjc jiliri! —cjican.

Nižaza Jesusiž yujcquiz kjaržtan tsjajpchiča.

⁴ Nekztan Pilatuqui judío zoñinaczquin wilta ulanžquichiča. Nekztan ninaczquiz cjichiča:

—Cherzna. Ančhucaž intirjita zoñi ticju jwescača, ančhuc zumpacha intintazajo. Wejrqui tii zoñžquiz anal čhjul ujmi jwesi atuča.

5 Jalla nekztan Jesusaqui ulanzkatžquichiča. Ch'apquiztan paataqui achquiz tewžinta, nižaza jilirž murat zquti tjutžta. Nekztanaqui Pilatuqui ninacžquiz cjichiča:

—Tiiča ančucaž intirjita žoñiqui.

6 Timplu jilirinacami, nižaza timplu wijilñi zultatunacami nii cheržcu, alto joržtan kjawcan, čhiichiča:

—¡Cruzquizkaz ch'awczna! ¡Cruzquizkaz ch'awczna! —cjican.

Pilatuqui ninacžquiz cjichiča:

—Way, nižtacž chjicha ančucqui, nižaza cruzquiz ch'awczca. Pero wejrqui ana čjul ujmi tiižquiz jwesi atchinča.

7 Nekz žejlñi judionacaqui tuž kjaaziča:

—Wejrnacqui liichiztča. Wejtnaca lii jaru tii žoñic ticstanča, tiiqui “Wejrtča Yooz Majch” cjican ojklaychiž cjen.

8 Jalla nii čhiita taku nonžcu, Pilatuqui tsjan eksiča Jesusižquiztan. 9 Jalla nižtiquiztan Pilatuqui niž kjuya wila luzziča Jesusižquin pewczjapa. Jalla tuž pewcziča:

—¿Jakziquiztan žoñipant amya?

Jesusazti ana čjulumi kjaaziča.

10 Jalla nižtiquiztan Pilatuqui nižquiz wila paljayčiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan am ana wejtquiz kjaazjo? Wejrqui mantasača, am cutzjapa. Nižaza mantasača cruzquiz ch'awczjapa, ¿Jalla nii ana ziz amjo?

11 Jesusaqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Yoozqui amquiz mantiz poder ana tjaatasaz niiqui, amtaqui mantiz poder ana žejltasača. Yooz amquiz mantiz poder tjaachiž cjenkaz wejr mantasača. Jalla nižtiquiztan jecčhalaj amquiz wejr intirjichi, jalla ninacača amquiztan juc'ant ujchizqui.

12 Jalla nuž nonžcu Pilatuqui Jesusa ančaž jaknužumi cutz pecatča pero nii judío žoñinacazti kjawžcan čhiichiča, tuž cjican:

—Tii žoñi cutznaquiž niiqui, am zakaz César tsjan chawjc jilirž quintra paaquiča. Jakziltat “Wejrtča chawjc jiliritqui” cjican čečhaj niiqui, César chawjc jilirž quintraž paača.

13 Pilatuqui jalla nuž nonžcu, zultatu mantichiča, Jesusa zancchuc jwescajo. Zancchuc jwesquichiča Gabata cjita patiuquin. Gabata tuž cjiča, maznacžtan curta, jalla nii. Jalla nicju Pilatuqui jusjiiz julzquiz julziča. 14 Jalla nii tjuñiqui tjacz tjuñitača jaka pascua pjijztaž cjen. Nižaza taypurutača. Nekztanaqui Pilatuqui nii judío žoñinacžquiz cjichiča:

—Tiiča ančuca chawjc jiliriui.

15 Ninacaqui kjawchiča, tuž cjican:

—¡Ticžla tiiqui! ¡Ticžla tiiqui! ¡Cruzquiz ch'awczla!

Nekztan Pilatuqui ninaczquiz cjichiča:

—¿Kjažt ančuca tsjan chawjc jiliri ch'awcznas?

Nii timplu jilirinacaqui tuž kjaaziča:

—Wejtnacaltaqui zinta tsjan chawjc jiliri žejlča, César cjitača.

16 Jalla nekztanaqui Pilatuqui ninacz kuzcama Jesusa intirjichiča cruzquiz ch'awcta cjisjapa.

CRUZQUIZ CH'AWCTACHA

17 Jalla nekztanaqui Jesusaqui chjichtatača. Persuna cruza kuzi ojkkatchiča Ach Tsjij cjita tjuuchiz yokquin. Nii yokaqui hebreo tawkquiz Gólgota cjitatača. 18 Jalla nicju cruzquiz ch'awctatača, nižaza nižtan chica tsjii pucultan žoñinaca yekja cruzanacquiz ch'awctazakaztača, Jesusiž porap kjuttan, Jesusazti ninacz taypiqueiz. 19 Nižaza Pilatuqui tsjii letrero paakatchiča, tuž cjican: “Jesusa Nazaret wajtchiz žoñi. Judionacz tsjan chawjc jiliri”. Jalla nii paažcu Jesusiž ach juntun cruzquiz ch'awczinchiča. 20 Chawc wajt žcati Jesusaqui cruzquiz ch'awctatača. Jalla nižtiquiztan walja judío žoñinacaqui niž letrero liichiča. Nii letreruqui čjep tawkquiztan cjiirtatača, hebreo tawkquiztanami, griego tawkquiztanami, nižaza latin tawkquiztanami. 21 Nii letrero cheržcu timplu jilirinacaqui Pilatužquiz cjichiča:

—Ana cijjra, “Judionacz tsjan chawjc jiliri” cjicanaqui. Antiz cijjra, “Tii žoñi qui cjiča, ‘Wejrtča judionacz tsjan chawjc jiliritqui’ ”. Jalla nuž cijjra.

22 Pilatuqui tuž kjaaziča:

—Jaknužt cijjrchinžlaja, nužupanikaz cjequiča.

23 Zultatunacaqui Jesusa cruzquiz ch'awczcu niž zquiti ricujchiča. Nižaza pajkpic partiqueiz tojziča, nii pajkpaltan zultatunacaqui. Tsjii pajk tol zquiti qui ana ch'ucuchiz watzatača, tsewcchuc kozzuc pakjipacha. 24 Jalla nižtiquiztan nii zultatunacaqui porapat kazassiča, tuž cjican:

—Anačhum wjajrla. Antiz surtiila. Tii zquiti qui jeczquizkat surti cayačhani nižtaž cjequiča.

Jalla nuž paatan cijjrta Yooz takuqui cumplissiča. Cijjrta Yooz taku tuž cjiča: “Ninaczpora wejt zquiti tojziča, nižaza parti zquitquiztan surtiyassiča”. Jalla nuž paachiča nii zultatunacaqui.

25 Jalla nekz Jesusiž cruz žcati tsijtsiñ želatča, Jesusiž maa; nižaza niž maa cullaqui; nižaza María (Cleofas tjuntača); nižaza María Magdalena; nii pajkpaltan želatča. 26 Jesusaqui niž maa cherchiča. Nižaza niž pecta tjaajinta

žoňi naaža žcati tsijtchi želatča. Jalla nuž cheržcu Jesusaqui niž maaquiz cjichiča:

—Maataka, tiicha am maati cunta.

²⁷ Nekztanaqui nii tjaajinta žoňžquiz cjichizakazza:

—Taača am maaqui.

Jalla nekztanpacha nii tjaajinta žoňiqui Jesusiž maa ricujžcu persun kjuya chjitchiča.

JESUSAQUI TICZA

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui zizziča, tjapa Yooz Epiž tjaata langznaca liwj žeržtapantača, jalla nii. Nekztan cjichiča:

—Kjaz kjaral paznuča.

Jalla nuž cjican, cjirta Yooz takuqui cumplissiča.

²⁹ Jalla nekzi tsjii ojch želatča jar vinchiz. Jalla nekztanaqui kjaz ch'umňi esponja t'awziča nii vinquiz. Nekztan hisopo cjita munti parquiz chjapžcu, Jesusiž atquin ch'ižinchiča. ³⁰ Jesusaqui nii jar vinu licžcu, nekztan cjichiča:

—Tjapaž cumplissay. —Jalla nuž chiižcu Jesusaqui acha colžcu ticziča.

³¹ Pascua pijzta tjacz tjuňitača. Niiž jakatažu jeejz tjuňitača, nižaza chawc pijzti tjuňitača. Jalla nižtiquiztan judío žoňinacaqui nii cruzquiz ticziž curpunaca anaž nuž tsjijptapacha čjelinz pecatča. Jalla nižtiquiztan nii judionacaqui Pilatužquin maychiča, cruzquiz ch'awcta žoňinacž lis tsjij kjolkjolžinajo, apura ticskatsjapa. Nekztan ticžtan cruzquiztan apakznasača. ³² Nekztan Pilatuqui zultatunaca mantichiča, nii cruzquiz ch'awctanacž lis kjolžjapa. Primir tjaňž lismi kjolžinchiča. Nižaza tsjii tjaňž lizmi kjolžinchizakazza. ³³ Nekztanaqui Jesusižquiz macjatžcu, nii zultatunacaqui cherziča, ticzi, jalla nii. Jalla nižtiquiztan niž lismi ana kjolkjolžinchiča.

³⁴ Pero tsjii zultatuqui Jesusiž ch'ill kjuttan chjapžinchiča pajk cuchillžtan. Jalla nuž chjaptan ljocmi kjazmi lewchiča.

³⁵ Wejrpacha jalla nii cherchinča. Jalla nižtiquiztan werara ticlarchinča nii puntuquiztan, ančuczakaz criyajo. Werič ticlarta takuqui werarapanča. ³⁶ Jalla tii watchi puntunacquiztan cjirta Yooz takuqui cumplissiča. Cjirta Yooz takuqui jalla tuž cjicha: “Anaž jakzilta niž tsjijmi kjoltaž cjequiča”. ³⁷ Nižaza tsjii cjirta Yooz takuqui tuž cjicha: “Ninacaqui ninacž chjapta žoňiqui cheraquiča”.

JESUSAQUI TJATZTACHA

³⁸ Jalla nekztanaqui tsjii Arimatea wajtchiz žoňiqui, José cjita, Pilatužquin mayi ojkchiča. Josequi Jesusiž curpu

maychiča tjazjapa. Josequi chjojkaka Jesusiž chiita tjaa-jintanaca catokchiča, ana jeczquizimi mazcu. Parti judío jilirinaczquiztan eksiča. Jalla nuž maytan Pilatuqui permiso tjaachiča. Jalla nekztanaqui Josequi ojkchiča Jesusiž curpu chjichi. ³⁹ Nižaza Nicodemo cjita žoñiqui Jesusiž curpu tjaczñi tjonchiča. Jalla nuž Jesusiž curpu tjaczjapa zjičchiča, tsjii quintala zuma ulurchiz mirržtan aloestan t'ajžta. Niiž tuquiqui Nicodemuqui Jesusižquin ween tjonzitača. ⁴⁰ Josežtan Nicodemžtan Jesusiž curpu tjaczicha. Nižaza nii mirržtan aloestan jalla ninacztan zuma pañunacztan Jesusiž curpu capziča, jaknužutazlaj nii judío žoñinacz cuzturumpi, jalla nuž. ⁴¹ Jesusiž cruzquiz ch'awcta yokquin muntinaca želatča. Nii muntinac yokquiz tsjii ew sepulturu želatča, ana jec ticzimi tjaztatača nii ew sepulturquiz. ⁴² Judionacz jeejz tjuñimi pascua pjijzta tjuñimi wajillatača. Pero nii ew sepulturuqui žcatillatača. Jalla nižtiquiztan nii sepul-turquin Jesusiž curpu tjatchiča.

20

JESUSAQUI JACATATCHICHA

¹ Semana kalltiznan nii tuming wenz chawjc kjantati María Magdalena sepulturnquin ojkchinča. Nekztan cherchinča sepultura pjuczta maz, cjetztatača. ² Jalla nekztan María Magdalenqui zati pariju ojkchinča, Simón Pedružquin, nižaza nii Jesusiž pecta tjaaajinta zoñžquin. (Jalla niiča tii liwru cjiirñi Juan cjitaqui.) Jalla naa Mariiqui ninaczquiz paljaychinča, tuž cijan:

—Jesús Jilirž curpu sepulturnquiztan chjichtača. Nižaza jakziquin chjichcu tjaztakazlani anača zizzuca.

³ Jalla nekztanaqui Pedružtan nii tsjii pecta tjaaajinta zoñžtan ulanžcu sepultura cherzñi ojkchiča. ⁴ Ninacac pucultan juntu zatatča. Nii tsjiiqui tsjan apura zajtchiča Pedružquiztan. Jalla nuž zajtžcu Pedruž tuqui sepulturnquin irantichiča. ⁵ Irantižcu sepulturnquiz colžcu chercherziča, nii Jesusiž curpu tejlžta pañunaca nekzikaz cherziča. Pero ana luzziča. ⁶ Niiž wiruñ Simón Pedruqui irantichizakazza. Jalla niiqui sepulturnquiz luzziča. Nižaza niiqui Jesusiž curpu tejlžta pañunaca cherziča. ⁷ Jesusiž acha jeržinta pañu morokpachalla tsjii latu nonžtatača. Parti pañunacztan anatača juntu. ⁸ Jalla nekztanaqui nii tuqui irantiñi žoñiqui sepulturnquiz luzzizakazza. Jalla nii pañunaca cheržcu, criichiča, Jesusa jacatatchi, jalla nii. ⁹ Cjiirta Yooz takuqui Jesusaž ticziquiztan jacatatz puntuquiztan chiča.

Pero Jesusiž tjaajintanacaqui nii cjiirta Yooz taku imaž intintazatča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui Pedružtan Juanžtan, jalla nii pucultanaqui kjuya quejpciča.

MARIA MAGDALENAZ QUINTU

¹¹ Maria Magdalena cjitiqui sepultur zancu želatča, kaacan. Jalla nuž kaacan sepultur kjutni colžcu cherzinča. ¹² Nekz sepulturquiz pucultan anjilanaca chiw zquti cutchi želatča. Jakziquiz Jesusa tjažtatažlaja, jalla nekz julzi želatča. Tsjiiqui ach kjuttantača, tsjiiqui kojch kjuttantača. ¹³ Nii anjilanacaqui naaquiz pewcziča:

—Cullacalla, ¿kjažtiquiztan am kaa? —cjican.

Naaqui tuž kjaaziča:

—Wejt Jilirž curpu chjitchiča. Jakziquin chjitztakazlani, anal zizi atuča.

¹⁴ Jalla nuž chiižcu, kjutzquichinča. Jalla nuž kjutzcu Jesusa tsijtsi cherziča. Pero Jesusa ana pajchinča nii ratu.

¹⁵ Nekztan Jesusaqui naaquiz pewcziča, tuž cjican:

—Cullacalla, ¿kjažtiquiztan am kaa? ¿Jequim kjurya?

Mariiqui persun kuzquiz pinsichinča: “Munti yoka cwitiñi žoñiž caa”, cjican. Jalla nižtiquiztan nižquiz cjichinča:

—Señor, amqui Jesusiž curpu chjitchamžlaj niiqui, maznalla, jakziquin nii curpu cjichamta. Nekztan wejrqui niž curpu chjichasača.

¹⁶ Jesusaqui nekztan naaquiz cjichiča:

—¡María!

Mariiqui nuž chiiñi nonžcu zumpacha kjutzinča. Nekztan Jesusižquiz chiichinča:

—¡Raboni! —cjican. Nii takuqui hebreo tawkquiz “Maestro” cjiča.

¹⁷ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Wejr cutzna. Wejrqui imazil Yooz Ejpžquin okuča. Jaziqui mazni okaquiča weriž tjaajinta jilanacžquin. Tuž cjican maznaquiča: “Wejrqui Yooz Ejpžquin okača. Jalla niiqui wejt Ejpča, nižaza ančuca Ejpzakazza. Nižaza niiča wejt Yoozqui, nižaza ančuca Yoozqui”.

¹⁸ Jalla nekztanaqui María Magdalenqui Jesusiž tjaajintanacžquin mazni ojkchinča, tuž cjican:

—Jesusa Jiliri cherchinča.

Nekztan ninacžquin Jesusiž chiitanaca mazzinča.

JESUSAQUI WILTA PARIZICHICA

¹⁹ Tumincuqui jalla nii nooj ween niž tjaajintanacaqui tsjii kjuyquiz želatča. Kjuya zuma chawjchitača, quinta žoñinaca ekscu. Jalla nuž cjen Jesusaqui tsijtsi ninacž

taypiquiz parizichiča. Nekztan ninacžquiz tsaanchiča, tuž cjican:

—Ančhucqui walikaz cjee.

²⁰ Jalla nuž tsaanžcu, Jesusaqui ninacžquiz tjeezicha niž pjetta kjaranacaž, nižaza niž chjapta ch'illa. Jalla nekztanaqui ninacaqui Jesús Jiliri cheržcu, ancha chipchi cuntintutača. ²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta ninacžquiz tuž chiichiča:

—Walikaz cjee. Jaknužt Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča, jalla nižta zakaz wejrqui ančhucacquiz cuchanžcača.

²² Jalla nuž chiican, Jesusaqui ninacž kjutñiž pjuziča, tuž cjican:

—Ančhucqui, Yooz Espíritu Santuž tanzna. ²³ Jakzilta žoñž ujnaca ančhucqui pertunaquiž niiqui, Yooz Epiž pertuntaž cjequiča. Nižaza jakzilta žoñž ujnaca ančhucqui ana pertunaquiž niiqui, ana pertuntaž cjequiča.

WILTA PARIZICHICHA, TOMAS ZELAN

²⁴ Nii oraqui nii tuncapan illzta žoñnacžquiztan tsjiiqui ana želatča, Tomás cjita. Niž tsjii tjuuqui “Pacha” cjitatača. Jesusa tjonz, nii ora ana želatča. ²⁵ Wiruñaquei parti tuncapan tjaajintanacaqui Tomasquiz quint'ichiča, tuž cjican:

—Jesús Jiliri wejrnac cherchinča.

Pero Tomaszi tuž cjichiča:

—Anal criyasača. Wejrqui Jesusiž clawžtan pjetta kjarami ana cheraž niiqui, nižaza nii pjetquiz ana wejt kjar loc'ana chjapznaž niiqui, nižaza niž ch'ill pjetquiz wejt kjara ana chjapznaž niiqui, jalla nižtiquiztan anal criyasača.

²⁶ Quinsakal tjuñquiztan nii tjaajintanacaqui wilta kjuyquin želatča, Tomastanpacha. Kjuy chajwcchiž cjenami, Jesusaqui ninacž taypiquiz tsijtsi parizichiča. Nekztan ninacžquiz tsaanchiča, tuž cjican:

—Ančhucqui walikaz cjee.

²⁷ Jalla nekztanaqui Tomasquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt kjara chertzna. Am kjar loc'ana tekz chjapzna. Nižaza am kjara zjijca, wejt ch'illquiz chjapzna. Anapan tira ana criiñi kuzziz cjee. Antiz criya, wejtquiz kuzziz cjee.

²⁸ Tomasqui tuž kjaaziča:

—¡Wejt Jiliri! ¡Wejt Yooz!

²⁹ Jesusaqui nekztan nižquiz cjichiča:

—Jaziqui Tomás, amqui wejr cheržcu criichamča. Ana wejr cheržcu criichinacaqui, juc'ant waliž cjequiča.

³⁰ Jesusaqui niž tjaajintanacaž cheran walja milajrunaca paachiča. Parti milajrunacakaz tii libruquiz cjiirtatača.

³¹ Jalla tekz cjiirta milajrunacaqui wejrqui cjiirchinča

ančhucqui criyajo, Jesusaqui Cristučha, nižaza Yooz Majchča, jalla nii. Nižaza cjiŕchinča, ančhuc Cristučquin kuzziz cjisjapa, arajpachquin wiñaya kamzjapa.

21

JESUSAQUI WILTA PARIZICHICHA

¹ Niiž wiruñ Jesusaqui niiž tjaajintanacžquiz wilta parizichiča, Tiberias kot atquin. Jalla tuž watchiča. ² Nekž želatča, Simón Pedružtan, “Pacha” cjita Tomastan, Caná de Galilea wajtchiz Natanaelžtan, Zebedeož majchnacžtan, nižaza tsjii pucultan iya tjaajintanacžtan. Jalla ninaca juntu želatča. ³ Nekžtan Simón Pedruqui cjichiča:

—Wejrqui ch'iz tani okučha.

Nii partinacaqui cjichiča:

—Wejrnacmi amtan chical okača.

Jalla nekžtan kotquin ojkchiča. Nicju tsjii warcuquin luzziča. Pakara langzcanami ana čjul ch'izmi tani atchiča. ⁴ Kjanžcanalla, Jesusaqui kot atquin parizizquichiča. Nii tjaajintanacaqui ana zizatča, nii Jesusažlaj, jalla nii. ⁵ Nekžtanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Jilanaca, ¿ana čjul ch'izmi tanchinčhuckaya?

Ninacaqui kjaaziča:

—Ana čjul, —cjican.

⁶ Nekžtanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Nii warcuž žew latuquiz ch'iz tanz tjojtzna. Jalla nekž ch'iznaca tanznaquiča.

Jalla nuž tjojtziquiztan wacchi ch'iznaca tanziča. Wacchi ch'iznaca tanchiž cjen, wirataž ana warcuquin joozua. ⁷ Nii Jesusaž ancha k'aachita žoñiqui Pedružquiz cjichiča:

—Niiča Jesús Jiliriqi.

Nuž čiitiquiztan nii orapachalla Pedruqui niiž chjojka zquti cutžcu, kot kjazquin luzziča, kjaz juntuñ narcán Jesusižquin ojkzjapa. Warcuquiz langzcan, ana zquitchiztača, calzunsillo alaja. ⁸ Parti tjaajintanacaqui warcuquiz ojkchiča ch'iz tanzquiz ch'iznaca joočan. Nii ch'iz tanzqui ch'iznacžtan chjiŕppachatača. Nii joočan kot atquin macjatžquichiča. Ninacaqui kot atquiztan patac metruž jalla nužquinkaztača. ⁹ Nekžtanaqui kot atquin irantižcu, warcuquiztan ulanchiča. Nižaza uj paraza cherchiča, ch'iz tjucta. Nižaza t'anta želatča. ¹⁰ Nekžtanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Tsji kjaž ančhucaž tanta ch'iznaca zjiica.

¹¹ Jalla nuž maytiquiztan Simón Pedruqui warcuquiz luzcu nii ch'iznaca kot atquin joožquichiča. Nii ch'iz tanzqui

pajk ch'iznacžtan chjijpitača, patac pjijska tunca quinsani ch'iznacchiztača. Jalla nuž wacchi tanchiž cjenami, nii ch'iz tanzqui ana wjajrzyča. ¹² Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Picha. Chjeriž lujl-lay.

Ana ultimu pajžcumi anaž jecmi nii tjaajintanacžquiztan pewczñi atatča, “¿Ject amya?” cjicanaqui. Ninacaqui “Jesús Jilirižlani” nuž kuzquiz pinsichiča. ¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquin žcatžinžquichiča. T'anta tanžcu, ninacžquiz tjaachiča, nižaza ch'iz zakaz ninacžquiz tjaachiča.

¹⁴ Ticziquiztan jacatatžcu, tii čhjep wiltiquiziqui Jesusaqui niž tjaajintanacžquiz parizichiča.

SIMON PEDRUŽQUIZ CHIICHICA

¹⁵ Jalla nuž čhjeri lujltiquiztan, Jesusaqui Simón Pedružquiz pewcziča, tuž cjican

—Simón, Jonás maati, ¿amqui tii žoñinacžquiztan wejttan juc'anti munazkaya?

Pedruqui tuž kjaaziča:

—Jesalla, wejt Jiliri. Amqui zizza, wejr am pecuča, jalla nii.

Nekztan Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Wejt žoñinacžquiz arajpach čhjeri tjaa. Ninacača uuzanacažtakazqui.

¹⁶ Nekztan Jesusaqui Pedružquiz wilta pewcziča, tuž cjican:

—Simón, Jonás maati, ¿amqui wejttan zuma munazkaya?

Pedruqui tuž kjaaziča:

—Jesalla, wejt Jiliri. Amqui zizza, wejr am pecuča, jalla nii.

Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Wejt žoñinaca cwita. Ninacača uuzanacažtakazqui.

¹⁷ Nekztanaqui Jesusaqui čhjep wiltiquiziqui Pedružquiz pewcziča:

—Simón, Jonás maati, ¿amqui wejr peckaya? —cjican.

Pedruqui jalla nuž čhjep wilta pewcztiquiztan llaquita cjisiča. Jalla nekztanaqui Pedruqui tuž kjaaziča:

—Wejt Jiliri, amqui tjapa zizñampanča. Amqui zizza, wejr am pecuča, jalla nii.

Nekztan Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Wejt žoñinacžquiz arajpach čhjeri tjaa. ¹⁸ Ultim weraral amquiz chiyuča. Amqui tjowa cjicanaqui zquiti cujtžcu jakziquinam ojkz pecčhaja, ojkñamtača. Pero chawčcuzti, amqui kjaram waaznaquiča. Yekja žoñiqui am zquiti tjutznaquiča, nižaza ana amiž ojkz pecta, jalla nijchuc chjichta cjequiča.

¹⁹ Jalla nuž chiižcu, Jesusaqui mazinchiča, jaknužt Pedro ticstančhalaja, nižaza jaknužt Pedruz cjen Yoozquin honora tjaataž cječhaja, jalla nii. Nekztan nuž chiižcu, Jesusaqui Pedružquiz tuž cjichiča:

—Wejt kamañquizka kama.

TJAAJINTA K'AYI ZOÑI

²⁰ Nekztanaqui Pedruqui wir kjutñi kjutžcu, Jesusiž tjaa-jinta k'ayi zoñž kjutñi cherziča. Nii tjaaajinta k'ayi zoñiqui pascu pjiztiquiz čhjeri lulan, Jesusiž latuquiz želatča. Ni-iqui Jesusižquiz pewczitača, tuž cjican: “Wejt Jiliri, ¿ject am tankataquiya?” ²¹ Jalla nii tjaaajinta zoñž kjutñi cheržcu, Pedruqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjicha:

—Wejt Jiliri, ¿tii zoñžquiz čhjulut wataquiya?

²² Jesusaqui Pedružquiz tuž kjaaziča:

—Wejt tjonzcama tii zoñž žejtz munaž niiqui, ¿čhjulut amquiz importiya? Wejt kamañquizka kama amqui.

²³ Jalla nuž Jesusaž chiitiquiztan, tii quintu ojkchiča, nii tjaaajinta k'ayi zoñiqui ana ticznaquiča, jalla nii. Pero Jesusaqui ana nižta chiichiča, “Amqui ana ticznaquiča” cji-can. Pero Jesusaqui cjichiča, “Wejt tjonzcama tii zoñž žejtz munaž niiqui, ¿čhjulut amquiz importiya?” Jalla nužkaz cjichiča.

²⁴ Wejrpachača nii tjaaajinta k'ayi zoñiqui. Wejrqui tii carti-quiz cjiirtanaca maznuča. Nižaza tii liwruquiz cjiiruča. Nižaza criichi zoñinacaqui zizza, weriž mazta taku werarapanča.

²⁵ Nižaza iya juc'anti Jesusaž paatanaca žejlča. Tjapa niž paatanaca cjiirta cjesaž niiqui, nii cjiirta liwrunaca tjapa tii muntuquiz chjijsnasača. Nižaza iya juc'anti želaquiča. Nužukazza. Amén.

LOS HECHOS DE LOS APOSTOLES

¹ Zuma Teófilo, tuqui wejrqui tsjii libro cjjrchinča tjapa Jesucristuž puntuquiztan. Jesusiž ojklaytanacami tjaajin-tanacami cjjrchinča, nasta tjuñquiztan, ² arajpacha quejpsquiz tjuñicama. Ima arajpacha quejpžcan Jesusižtan Espíritu Santužtan apostolonacžquin mantichiča, jaknužt kamz waquizičhaja, jalla nii. ³ Jesusaqui ticziquiztan jacatatzcu tii yokquiz iya pusi tunc tjuñi žejlchiča niž apostolonacžquiz persuna tjon tjonzjapa. Tjon tjonžcan, kjana-pacha tjeeziča, “Jacatatchinča”, cjican. Nižaza jaknužt Yooz mantuquiz kamz waquizičhaja, jalla nii tjaajinchiča.

⁴ Tsjii nooj niž apostolonacžtan juntjapžcu, Jesusaqui ninacžquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Anača tii Jerusalén wajtquiztan ulnaquiča. Tekziča tjewznaquiča ančhucqui, wejt Yooz Epiž chiita taku cumpliscama. Niiqui Espíritu Santo cuchanžcaquiča; jalla niicamaž tjewznaquiča. Tuquitan wejrqui anchucaquiz nii puntu paljaychinpantača. ⁵ Juan Bautistaqui kjaztan bautissipanča. Anziqui tsjii kjaž majquiztan ančhucqui Espíritu Santužtan bautistaž cjequiča. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

JESUCRISTUQUI ARAJPACHQUIN QUEJPCHICHA

⁶ Apostolonacaqui Jesusižtan juntjapsi cjen, pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿anzpacha amqui tii Israel wajtchiz žoñinaca ninacž quintranacžquiztan liwriyaquiya? ¿Tii žoñinaca persuna mantisjapaya?

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz Ejppankazza timpunacaqui mantiñiqui, čhjulorat tii tii watačhaja, jalla nii. Nižaza Yoozqui ančhucaquiz ana zizkatz munča, čhjulorat tii Israel žoñinaca liwriita cječhaja, jalla nii. ⁸ Pero Espíritu Santuž ančuca kuzquiz luztan, ančhucqui tjup kuzziz cjequiča. Jalla nekztan ančhucqui wejt puntuquiztan paljayñi ojklayaquiča Jerusalén wajt yokaran, nižaza Judea yokaran, nižaza Samaria yokaran, nižaza tjapa kjutñi. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

⁹ Nekztan apostolonacaž cheran Jesusaqui ninacž tayp-iquiztan tsewcchuc waytissiča. Yooz Epiž chjichtatača arajpacha. Nužquiz tsjir taypiquiz katchiča Jesusaqui. Ana

iya tjenchiča. ¹⁰ Nekztanaqui tsewcchuc cheksnan, pucultan chiw zquitchiz zoñinacažtakaz jeczquichiča ninacž žcati. ¹¹ Nii pucultan anjilanacaqui tuž cjichiča:

—Galilea zoñinaca, ¿kjažtiquiztan ančhucqui tsewcchuc chekžqui? Jesusaqui ančhucacuztan arajpacha chjichtača. Pero tsjii nooj nii Jesusapacha wilta tii muntuquiz quejpžcaquiča, jaknužt tsjir taypiqueiz katčhaja, jalla nuž tsjir taypiqueizzakaz jeczcaquiča. Nuž tjonaquiča. —Nuž cjichiča anjilanacaqui.

MATIASQUI ILLZTA APOSTOL CJISSICHA

¹² Jalla nekztanaqui apostolonacaqui Olivos cjita curullquiztan chjijwžquiču, Jerusalén watja quejpchiča. Jerusalén watjaqui nii curullquiztan žcatitača, jeejz tjuñquiz jaknužt judiuž lii jaru ojkz waquizičhaja, jalla nužullquin ojkztača. ¹³ Jerusalén watja irantižcu apostolonacaqui alujta kjuya luzziča; tsewcta altu pisuquin alujtatača. Nii apostolonacaqui tinacatača: Pedrotiča, Jacobotiča, Juantača, Andrestiča, Felipitiča, Tomastiča, Bartolomitiča, Mateotiča, Jacobo cjita Alfeož majhtača, Simonatača (niiqui cananista cjita partir zoñitiča), nižaza Judas cjita Jacobož majhtača. Jalla ninacatača apostolonacaqui. ¹⁴ Tjapa ninacaqui tsjii kuzziz Yoozquin mayizizjapa ajcajczñipantača. Ninacžtan chica želatča Jesusiž lajknacžtan, Jesusiž maatan, nižaza yekja maatakanacžtan. Tjappacha Yoozquin mayizican želatča.

¹⁵ Tsjii noojiqui jalla nuž chicapacha želan Pedruqui tsjitsiča, nii Yoozquin criichi zoñinacž taypiqueiz. Nii oraqui tsjii patac paatuncani nužquintakalča nii criichi zoñinacaqui. Pedruqui ninacžquiz cjichiča:

¹⁶ —Jilanaca, cullaquinaca, Judasqui Jesusa tanñi zoñinaca irpichiča. Tuquitan jalla nii Judas puntuquiztan Espíritu Santuqui Davidžquiz mazinchiča, Yooz tawkw liwruquiz cjjirta cjisjapa. Nižaza nii Espíritu Santuž mazintaqui cumplispantača. Jaziqui cumplissiča. ¹⁷ Judasqui učhum partiquiztantača. Nižaza Yoozta langžñiquiz uchtatača. ¹⁸ Nii anawali paañi Judasqui Jesusa tarasunta paaztan tsjii yoka kjaychiča. Nekztan, kozzuc achchiz tjojtscu, walu pjatsi ticziča. ¹⁹ Tjapa Jerusalén wajtchiz zoñinacaqui nii Judas quintu zizza. Jalla nii quintu nonžcu, Judas kjayta yoka tjuuskatchiča, Acéldama cjican. Acéldama tjuuqui ninacž tawkwquiztan “Ljoc Yoka” cjiča. ²⁰ Judas puntuquiztan Salmos cjita liwruquiz tuž cjjirtača: “Niiž kjuyaqui jaytitaj cjila. Nižaza ana jecmi nii kjuyquiz kamla”. Salmos cjita liwruquiz tuž zakaz cjjirtača: “Niiž puestuquiz yekja uchtaj cjila”.

²¹ Pedruqui tira chiichiča, tuž cjican:

—Jalla nii Yooz takuž cjen učumnacquiztan tsjiiqui illza, Judas puesto tanzñijapa. Jaziqui nii puesto tanzñi žoñiqui tjapa wejrnacaž Jesusižtan ojklayta timpu cumpant'ichi žoñinacžquiztan illzta cjistanča. ²² Juanž bautis timpu jalla nijctanpacha Jesusa arajpacha ojkcama, jalla nii timpu cumpant'ichi žoñinacžquiztan nii žoñiqui illzta cjistanča. Nekztan nii žoñiqui wejtnacatan chicapacha cjequiča, Jesusaž jacatatta puntu paljayzjapa. —Nuž cjichiča Pedruqui.

²³ Nekztanaqui pucultan žoñi illsiča, tsjiiqui Judas puesto tanzñijapa. Tsjiiqui José cjitatača, nižaza Josiqui Barsabás cjitazakaztača. Nižaza Josiqui Justo tjuuchizzakaztača. Tsjiizuñqui Matías cjitatača. ²⁴ Nekztan nii ajczñi žoñinacaqui mayizichiča, tuž cjican:

—Jesús Jiliri, amqui tjapa žoñinacž kuz zizza. Jaziqui tii pucultiquiztan amiž illzta apóstol tjeeznalla. ²⁵ Niiqui Judas puestuquiz uchtaž cjequiča, amquin sirwiñiž ojklayzjapa. Judasqui nii puestuqui pertichiča anawali uj paažcu. Jaziqui infiernuquin ojkiča. Jalla nuž nižtaqui waquizichiča. —Jalla nuž mayizichiča.

²⁶ Nekztanaqui ject Jesusiž illzta, jalla nii zizjapa, zurtiasiča, nii pucultiquiztan jakziltižquiz nii zurti cayačhaja, jalla nii. Jalla nuž zurtiascu, nii zurtiqui Matiasquiz cayčiča. Jalla nekztan Matiasqui nii parti tuncaman illzta apostolonacžtan juntu cjissiča. Lijitum apóstol nužquiz cjissiča.

2

YOOZ ESPIRITU SANTUQUI TJONCHA

¹ Pentecostés cjita pijjsta tjuñquiz tjapa Jerusalén žejlñi criichi žoñinacaqui juntasiča tsjii kjuyquizkaz. ² Tiripintit tsewctan tsjii chawc tjamž joražtakaz nonziča. Tjapa nii kjuya zmali kjaazkatchiča. ³ Jalla nekztanaqui uj lastakaz jeczquichiča zapa mayni ninacž juntuñcama t'akžta, yekja yekja. Jalla nuž zapa maynižquiz nii ujnacaqui želatča. ⁴ Jalla nuž tjonžcu Espíritu Santuqui tjapa ninacžquiz luzziča. Nekztan ninacaqui parijunaca yekja yekja taku chiichiichiča, jaknužt nii Espíritu Santuž chikatčhaja, jalla nii.

⁵ Nii timpunacaqui Jerusalén wajtquin wacchi judío žoñinaca kamñi želatča, ninacž cuzturumpi jarupan paañi. Nii judío žoñinacaqui tjapa kjuttan ajczquichitača. ⁶ Jalla nii suyniñi jora nonžcu, žoñinacaqui juntasiča. Zapa mayni nii žoñinacaqui persun taku nonziča. Nekztan ana tantiichuca, čjulut watačhaja, nii. ⁷ Jalla nižtiquiztan ninaca ancha kuz

turwaysi cjissiċha. Ispantichi ninacpora parlassiċha, tuż cjican:

—ĠTjapa niżta chiichiiñinacaqui anaj Galilea wajtchiz žoñinacajo? ⁸ Zapa mayni uċhum persun takuż nonža. ĠJaknużupan teejo? —Jalla nuż cjichiċha.

⁹ Nekz želatċha Partia žoñinaca, niżaza Media žoñinaca, niżaza Elam žoñinaca, niżaza Mesopotamia žoñinaca, niżaza Judea žoñinaca, niżaza Capadocia žoñinaca, niżaza Ponto žoñinaca, niżaza Asia yokchiz žoñinaca, ¹⁰ niżaza Frigia žoñinaca, niżaza Panfilia žoñinaca, niżaza Egipto žoñinaca, niżaza Africa žoñinaca, nii Afric yokaqui Cirene yokž nawjktuñtan. Niżaza Roma wajtquiztan tjonñi žoñinaca želatċha. Yekjapanacaqui judío maa ejpchiz žoñinacataċha. Yekjapanacaqui ana judío maa ejpchiz cjenami judionacž cuzturumpi paañi žoñinacapantaċha. ¹¹ Niżaza želatċha Creta wajtchiz žoñinaca, niżaza Arabia žoñinaca. Nii žoñinacaqui parlassiċha, tuż cjican:

—Wacchi watjanacchiz žoñinacala uċhumtanaqui. Pero zapa mayni uċhum persun takunacaž nonžla. ¡Nii tjapa takunacžtan chiiñinacaqui Yooziž ispartichuca paatanaca quint'ila!

¹² Jalla nuż chiichiiñi nonžcu tjappacha ispartichiċha. Kuz turwaysi cjissiċha. Nekztan pewcsassiċha, tuż cjican:

—Nii puntuquiztanac, ċkjažt cjeejo?

¹³ Yekjapanacaqui iñarchiċha, tuż cjican:

—Aaaa, ninacaqui licchikazza.

PEDRUQUI ŽOÑINACŽQUIZ PALJAYCHICHA

¹⁴ Nekzpacha tsijsi želatċha nii tuncapan illzta apostolonaca. Jaziqiu Pedruqui altu joržtan paljaychiċha, tuż cjican:

—Judea yokquiz kamñi žoñinaca, niżaza Jerusalén wajtquiz žejlñi žoñinaca, wejt taku zumpacaž nonžna. Chjuluzlaja, jalla niil kjanzt'aċha. ¹⁵ Anċhucqui “Tii žoñinaca licchikaz” cjican pinsiċha. Pero tii žoñinacaqui anaċha licchi. Anzic wenzlakaċha. ¹⁶ Anziqui Joelž cijjrta Yooz taku cumplissa. Nii Joelqui Yooz cuntiquiztan mazinchiċha, tuż cjican:

¹⁷ “Yoozqui tuż cjiċha, Tii timpu tucuzinžtan wejrqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz wejt Espiritu tjaaċha. Wejt Espiritu Santuž kuzquiz luzziz cjen, anċhuca maatinacaqui lucmajch cjiñi tjunmata cjiñi wejt takuż parlaquiċha. Niżaza Espiritu Santuž cjen tjtjowaqui visionanaca cheraquiċha. Niżaza chawc chawcwanacaqui wiyquin chjuuznaquiċha. ¹⁸ Jalla nii timpuquiz wejt sirwiñinacžquiz luctaka cjiñi maataka cjiñi wejt Espiritu cuchanžcaċha. Nii

Espírituž cjen, ninacaqui wejt takuž parlaquiča. ¹⁹ Tsewc arajpachquinami tii yokquizimi wejrqui ispantichuca siñalanaca tjeeznača, ljocnaca, ujnaca, tsokchi tsjirinaca, uj žketižtakaz, jalla nuž. ²⁰ Ima Jesucristo Jiliriž tjonan, tjuñiqui zumchi cjisnaquiča. Nižaza jiižmi ljocžtakaz cjisnaquiča. Jalla nižtanaca watan, wajillaž Yooz chawc tjuñiqui tjonaquiča, Yooz wali azi tjeežni tjuñi. ²¹ Nii timpuquiziqui jakziltat liwriita cjisjapa Yooz Jiliržquin mayizičhaja, jalla niiqui liwriitaž cjequiča”.

Jalla nuž cjiŕchiča Joelqui.

²² ‘Israel wajtchiz žoñinaca, wejt taku nonžna. Jesusaqui Nazaret wajtchiz žoñitača. Ančuca watjanacquiz ojklaycan Jesusaqui Yooz aztan ispantichucanacami, milajrunacami, siñalanacami, jalla ninaca tjeeziča. Nii tjeežta obranaca ančucqui zizza. Jalla nii obranacaqui kjanapacha tjeeziča, Jesusaqui Yooz Epiž cuchanžquita žoñipankazza, jalla nii. ²³ Jalla nuž pajk obranaca paachiž cjenami ančucqui Jesusa conkatchinčucča. Nekztanaqui ančucqui uj paañi žoñinacžquiz Jesusa intirjichinčucča cruzquiz ch’awczjapa. Tuquitanpacha Yooz Ejpqui jalla tižtanaca watzpan zizatča. Nižaza niiž muntacama tii watzjapa mantichiča. ²⁴ Ančucqui Jesusa conkatchinčucča. Yooz Ejpzi Jesusa jacatatskatchiča. Anawal ticzquiztan liwriichiča. Nii ticzqui Jesusižquiztanaqui anapantača atipchuca. ²⁵ Tuqui ažk watanaca David cjita jiliriŕiqui Jesusiž puntu cjiŕchiča tuž cjan:

“Yooz Jiliri wejttan chica željñipanča. Jalla nuž wejt kuzquiz Yoozquin zint’iñpanča. Yoozqui wejt žew latuquiz žejlča, wejr yanapzjapa, nižaza wejr ana čjulquiztanami eksnajo. ²⁶ Jalla nižtiquiztan wejt kuzqui wali cuntintutča. Chipchipcan wejt tawkžtan Yoozquin honoral tjaa-uča. Ticz cjenami, Yoozquin kuzziztča, Yooz Ejpqui wejr jacatatskataquiča. ²⁷ Yooz Tata, amqui ticzi žoñinacžtan wejt alma anam ecaquiča. Wejrqui am lijitum sirwiñi žoñtqui. Jaziŕiqui wejt curpuqui anam ecaquiča sipulturquiz mokajo. ²⁸ Nižaza wejtquiz arajpach kamaña tjaajinchamča. Tii muntuŕquiz amtan chica kamcan ancha cuntintul cjeeča”.

Jalla nuž Jesusiž puntuquiztan cjiŕchiča Davidqui.

²⁹ ‘Jilanaca, učum David cjita tuquita atchi ejpž puntuquiztan kjanapacha intintiskats pecuča. David jiliriŕiqui ticziča. Nižaza tjattatača. Anzcama niiž sipulturuŕiqui učum yokquiz žejlča. ³⁰ Davidqui illztatača Yooz taku

chiiñijapa. Yooz Ejpqui niizquiz juramintužtan compromitchalča tuž cjican: “David, tsjiiqui am majchmaatquiz-tan (Cristo cjita) pajk jiliri cjequiča. Niiqui mantiz puestuquiz uchtaž cjequiča, tii wajtchiz žoñinaca mantizjapa.” Jalla nuž Yoozqui Davidžquiz compromitchičha. ³¹ Jalla nii zizcu, Davidqui tuquitanpacha Cristuž jacatatz puntuquiztan chiichiča, tuž cjican: “Cristuž almaqui ticzi žoñinacžtan anaž ecta cjequiča. Nižaza Jesucristuž curpumi anaž mokaquiča.” Jalla nuž Cristuž puntuquiztan chiichiča. ³² Jaziqui Yooz Ejpqui nii Jesucristo jacatatskatchičha. Jacatattan, wejrnapachača Jesucristo cherchintqui. Jaziqui tisticu cjican, nii puntu weraral chiyasača. ³³ Jesucristuqui jacatatzcu, Yooz Ejpž žew latuquiz walja honorchiz cjissičha, Yooz Ejpžtan chica mantiñi. Nižaza Yooz Epiž tuquita chiita tawk jaru Jesucristuqui Espiritu Santo žoñinacžquiz cuchanzquichiča arajpachquiztan. Nii Espiritu Santuž tjonchiž cjen tii ančucaž chertanacami nonztanacami watchičha. ³⁴ Davidqui persun puntuquiztan ana chiichiča. Davidča tsewc arajpachquin ana ojkchiqui, Yooztan mantizjapa. Davidpachača tuž cjichiqui: “Wejt Yooz Ejp Jiliri qui wejt Yooz Majch Jiliržquiz chiichiča: ‘Honorchiz cjisjapa, wejt žew latuquiz julzna wejtan chica mantizjapa. ³⁵ Tsjii noojiqui am quintra žoñinaca k'ala atipžtaž cjequiča. Am kjojch koztan tjecžtažtakaz cjequiča. Jalla nii oracama wejt žew latuquiz julzna’ ”.

³⁶ ‘Ančhucqui Jesucristo cruzquiz ch'awechinčhucča. Pero anzi qui Yooz Ejpqui tii Jesusa tsjan chawc jiliri utchiča žoñinaca liwriizjapa. Jalla nuž intintiñi waquizila tjapa Israel wajtchiz žoñinacaqui. Ultim werarača tii takuqui. —Nuž cjican Pedruqui paljaychiča.

³⁷ Jalla nuž nonžcu nii žoñinacaqui persun kuzquiz ancha zint'ichiča. Jalla nižtiquiztan Pedružquizimi parti apostolonacžquizimi pewczičha, tuž cjican:

—Jilanaca, ¿kjažt cjisnaqui? ¿Čhjulut wejr nac paaqui?

³⁸ Nekztanaqui Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui persun uj pajžcu, kuz campiya. Nekztanaqui Jesucristuž tjuuquiz bautistaž cjee. Jalla nekztanaqui ančuca ujnaca pertuntaž cjequiča. Nižaza Yooz Espiritu Santuqui ančuca kuzquiz nužukaz luzaquiča. ³⁹ Nii compromitta Espiritu Santuqui tjaataž cjequiča ančucaquizimi ančuca maatinacžquizimi, ažkquin wajtchiz žoñinacžquizimi, nižaza tjapa učhum Yooz Jilirž kjawžta žoñinacžquizimi. Jalla ninacžquizimi Yooz Espiritu Santo tjaataž cjequiča. —Jalla nuž kjaaziča Pedruqui.

⁴⁰ Wacchi takunacžtan Pedruqui ninacžquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Liwriita cjis waquiziča, Cristuž quintra uj paañi žoñinacžtan ana casticta cjisjapa.

⁴¹ Jalla nekztanaqui walja žoñinacaqui Pedruž chiita taku tjapa kuztan catokchiča. Jalla nuž catoktiquiztan tjapa ninaca bautistaž cjissiča. Nii noojiqui tsjii čhjep warank žoñinacaqui yapžquichiča parti Yoozquin criichi žoñinacžquin. Jalla nuž mirchiča. ⁴² Tjapa nii criichi žoñinacaqui apostolonacaž tjaajintanacžquiz walja tjapa kuztača. Ninacaqui tsjii kuzzizpan cjissiča. Chica juntasñitača Yoozquin mayizizjapa, nižaza čjjeri lujljapa.

CRIICHI ZOÑINACŽ KAMTA

⁴³ Apostolonacaqui walja milajrunacami siñalanacami paachiča. Jalla nuž paatiquiztan tjapa žoñinacaqui ispantichiča. ⁴⁴ Tjapa Yoozquin criichinacaqui juntu kamchiča. Nižaza tjapa ninacž cusasami tsjiiquiz juntjapñitača, zapa maynižquiz tojunzjapa. ⁴⁵ Parti cusasa tuyžcu, nii paaz tojunñitača, ana želinchiz žoñinacžquiz. ⁴⁶ Zapuru timpluquiz ajczñipantača Yoozquin sirwizjapa. Nižaza criichi žoñinacž kjuyquiztan kjuya okatča, juntu čjjeri lujljapa. Humilde kuzziz zuma cuntintu lujlñipantača. ⁴⁷ Nižaza Yoozquin honora tjaañipantača. Jalla nuž nii criichinacaž zuma kamtiquiztan parti žoñinacaqui ninaca zuma rispitiča. Zapuru žoñinacaqui criichiča, liwriita cjisjapa. Nekztan parti criichi žoñinacžquiz juntassiča. Jaziqi Jesucristo Jiliriqi criichi žoñinaca mirkatchiča.

3

ZUCH ZOÑI CHJETINTA

¹ Tsjii noojiqui majñakak ora, Pedružtan Juanžtan pucultan timplu kjutñi yawchiča. Nii oraqui Yoozquin mayiziz oratača. ² Nicju tsjii zuch žoñi želatča. Zucha nassipantača. Zapuru timpluquin chjitztatača. Hermosa cjita timplu zanquiz žejlñitača, timplu luzñi žoñinacžquiztan paaz tomangzjapa. ³ Nii zuch žoñiqui Pedružtan Juanžtan timplu luzñi cheržcu, paaz tomangziča. ⁴ Nekztanaqui Pedružtan Juanžtan nii zuch žoñž kjutñi cherziča. Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Wejtnaca kjutñi cheržca.

⁵ Jalla nuž chiitiquiztan nii zuch žoñiqui “Paaz onaá” cjican cherziča. ⁶ Pedruqui cjichiča nekztanaqui:

—Anaž wejttta paaz žejlčha. Antis wejttta Jesucristuž azi žejlčha, jalla niiztan yanapasachha. Jesucristo cjita Nazaret wajtchiz žoňž aztan amquiz cjiwčha, tsijtsna. Oka.

⁷ Nižaza Pedruqui nii zuch žoňž žew kjarcu tanžcu, tsijtskatchičha. Nii tsijtskatan nii orapacha niiz kjojchanacaqui tsijtsni cjissičha. ⁸ Jalla nekztanaqui nii zuch žoňiqui layžcu tsijtsičha, nižaza ojklayni cjissičha. Nekztanaqui Pedružtan Juanžtan chica timplu luzzičha, ojkan, laylaycan, nižaza Yooz tjuu alawazcan. ⁹ Tjapa timpluquiz žejlŋi žoňinacaqui nii zuch žoňi ojklayni cherčičha, nižaza Yooz tjuu alawazni nonzičha. ¹⁰ Nekz žejlŋi žoňinacaqui nii žoňi pajčičha. Nii žoňipacha zapuru Hermosa cjita timplu zanquiz žejlŋitačha, paaz tomtomangžcan. Nii čhjetinta žoňi cheržcu ispanichi cjissičha.

PEDRUZ PALJAYTA

¹¹ Nii čhjetinta žoňiqui Pedružquiztan Juanžquiztan anaž eclawk cjetčha. Ninaca Portal de Salomón cjita timplu kjuyquiz želatčha. Jalla nijcchuc tjapa nii timpluquiz žejlŋi žoňinacaqui zati pariju juntassičha. Ispaničičha. ¹² Nekztanaqui Pedruqui nii juntasquiňi žoňinaca cheržcu, ninacžquiz paljayčičha, tuž cjican:

—Israel wajtquiz žoňinaca, ¿kjažtiquiztan ančhucqui ispaniya? ¿Kjažtiquiztan ančhucqui wejrnaca chekžjo? Wejrnacpacha anačha tii žoňi čhjetinchintqui. Anal wejtnaca aztan ojklayskati atchinčha. Nižaza wejrnacaž persuna zuma kamtiquiztan anal tii žoňi čhjetinchinčha. ¹³ Antiz Yoozkaz tii žoňi čhjetinčiqui. Nii Yoozqui učhum tuquita ejpnacž Yoozza, Abraham, Isaac, Jacobo, ninacž Yoozza. Jalla nii Yoozpacha niiz Majch Jesužquiz pajk honorchiz cjiskatchičha. Nii Jesusaž cjen, tii žoňic žejtčičha. Ančhuczti jilirinacžquiz nii Jesusa intirjichinčhucčha. Nekztanaqui Pilatuž cutz tantiižtan, ančhucqui ana cutskatz pecchinčhucčha. “Tiiqui anapančha Yooziž cuchanžquitaqui” cjican čhičinčhucčha. ¹⁴ Jesusaqui ana čhjul ujchizza. Yooz Ejpž kuzcama kamničha. Nii Jesusa cuts cjenpacha, ančhucqui tsjii pajk ujchiz žoňi cutskatz pecchinčhucčha. ¹⁵ Jalla nuž nii žeti tjaaňi Jesucristo conchinčhucčha ančhucqui. Yooz Ejpzi Jesusa ticztiquiztan jacatatskatchičha. Jalla nii puntuquiztanaqui wejrnacpachačha cherchintqui. Jaziqui nii puntu zuma werara chiyasačha. ¹⁶ Tii Jesucristučha azzizqui. Jesucristužquiz tjapa kuztan cjican, wejrnacqui Jesucristuž aztan tii ančhucpaž pajta žoňi čhjetinchinčha. Jesucristužquin tjapa kuzziz cjen tii žoňiqui zumpacha žejtčičha. Jalla nuž ančhucqui tjappachaž cheržcu, nayaquičha.

17 Jaziqui jilanaca, ančucmi ančuca jilirinacami Jesusa conchinčucča. Jalla nii ora ančucqui čhjulut paatčhaja anaž zizatča. 18 Jalla nuž cjenami Yoozqui niiz persun taku cumpliskatchičha. Tuquiqui Yoozqui tjapa niiz taku chiiñi profetanacžquiz chiikatchičha, tuž cjican, “Yooz cuchanžquita Cristuqui sufristanča”. Nii takuqui cumplissičha. 19 Jaziqui ančucqui Yoozquin kuzziz cjee, persun uj pajžcu. Yoozquin quejpžca, ančuca ujnaca pertunta cjisjapa. Jalla nekztanaqui Yooz JiliriQUI ančuca kuznaca cuntintu cjiskataquičha. 20 Nižaza Yooz JiliriQUI wilta cuchanžcaquičha Jesucristo ančucalta uchta liwriiñiqui. 21 Ima Jesucristuž wilta tjonan Yooz Ejpqui tjappacha azquichaquičha, jaknužt tuquita zuma kuzziz Yooz taku chiiñi žoñinacaž mazinčhaja, jalla niicama cumpliskataquičha. Jalla nii cumplis oracama Jesucristužlaqui tsewc arajpachquin kamspanča. 22 Moisesqui učum tuquita ejpnacžquiz cjichičha: “Yooz JiliriQUI ančucaquiz tsjii Yooz taku chiiñi profeta cuchanžcaquičha. Nii žoñiqui ančuca wajtchiz žoñinacžquiztanpacha ulnaquičha. Jaknužt Yooz Ejpqui wejr cuchanžquitčhaja, jalla nužuzakaz tsjii cuchanžcaquičha. Ančucqui nii Yooz Epiž cuchanžquita žoñž taku tjapa kuztan nonžna, čhjulut chiyachhaja, jalla nii. 23 Jakziltat ana niiz taku nonznawk cječhaj niiqui, Israel wajtchiz žoñinacžquiztan pjaltaž cjequičha. Nižaza walja castictaž cjequičha”. Nuž cjičha Moisesqui. 24 Nižaza tii timpu puntuquiztan tjapa Yooz taku chiiñi profetanacqui parlichipanča Samuelžquiztanpacha jecchuc. 25 Nii profetanacž taku Yooz Ejpqui ančucaltajapa chiikatchičha. Ančucaltazakaz Yooz Ejpqui tsjii zuma taku tjaachičha učum tuquita ejpnacžquiz. Jalla tuž cjican, Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachičha: “Am majchmaatiz cjen, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacžtajapa favoral paa-ačha wejrqui”. 26 Yooz Ejpqui niiz Majch jacatatskatžcu, ančucaquiz primira cuchanžquichičha, favora paacan. Jazic tjapa ančuc anawali paaznaca apatatspanča.

4

PEDRUŽTAN JUANŽTAN

¹ Pedružtan Juanžtan jalla nuž parlan, timplu jilirinacacqui, timplu zultatž jiliržtan saduceo parti žoñinacžtan tjonchičha.

² Pedružtan Juanžtan žoñinaca tjaajnatčha, tuž cjican:

—Jesusaqui ticziquiztan jacatatchičha. Jalla nuž kjana-pacha tjeeža, tjapa ticzi žoñinacacqui jacatataquičha, jalla

nuž. —Jalla nižta chiitiquiztan ancha žawjchiča nii jilirinacaqui. ³ Jalla nekztanaqui Pedružtan Juanžtan preso chjitztatača. Nižaza carsilquiz majctatača, jakatažcama. Nii oraqui zeziqueyatača. ⁴ Jalla nuž Pedružtan Juanžtan Yooz puntu chiichičiz cjen, tama nonžni žoñinacaqui tjapa kuztan Yoozquin criichiča. Luctak criichi žoñinacakaz tsjii pjijska warankatača.

⁵ Jakatažuqui Jerusalén wajtquin ajczitača wajt jilirinacami, timplu jilirinacami lii tjaažiñinacami. ⁶ Nii oraqui timplu chawc jiliritča Anaqui. Niimi ajczitača, nižaza Caifastan, Juanžtan, Alejandružtan. Nižaza tjapa timplu chawc jilirinacž famillanacami ajczitača. ⁷ Jalla nuž ajcziz cjen Pedružtan Juanžtan zjijckatchiča. Nekztanaqui nii jilirinacž taypiquiz apantiskatžcu pewcziča, tuž cjan:

—Ančhucqui, čjakzilta jiliriž mantitaž cjen nižta ančhuc paajo?

⁸ Jalla nekztanaqui Espíritu Santuqui Pedružquiz tuž chikatchiča:

—Israel wajtchiz jilirinaca, timplu jilirinaca, ⁹ wejrnacqui ančucaž yujcquiz zjijctča, tsjii wali paata zumpacha zizajo. Jaknužt tii zuch žoñi žejtchizlaja, jalla nii ziz pecaquiž niiqui, niil quint'asača. ¹⁰ Wejrnacqui ančuca yujcquiz weraral chiyača, ančhuc nii quintu zumpacha zizajo; nižaza tjapa Israel wajtchiz žoñinaca zumpacha zizajo. Jesucristuž aztan tii žoñi čhjetinta žejlča tjapa ančuca yujcquiz tsijtchi. Ančhucqui nii Nazaret wajtchiz Jesucristo cruzquiz ch'awecchinčhucča. Nekztanaqui Yoozqui niipacha ticziquiztan jacatatskatchiča. ¹¹ Ančhucqui kjuy pirkiñinacažtakaz nii zuma maz tjojtchiča, “Ana cusa” cjan. Jalla nii tjojta mazqui Jesusapanča. Nii tjojta mazti ancha cusala, isquinqiz nonžta maz irata cjissiča. Yoozqui cjichiča, “Tii mazza tsjan juc'ant chekanaqui”. ¹² Jesucristupankazza Liwriñi. Yooz Ejpqui anaž iya jakziltami utchiča liwriñi cjisjapa. Tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiztan ana iya liwriñi žoñi žejlča. Jesucristupankaz učhum liwriñi atasča.

¹³ Jalla nuž Pedruqui chiichiča Juanžtan. Nii pucultanaqui ana istutiñitača, campuquin kamñi žoñikazza. Jalla nuž cjenami Pedružtan Juanžtan tjup kuzziz chiichiča, ana ekscan. Jalla nii nayžcu nii jilirinacaqui ispantichiča. Nižaza pajchipan cjissiča, nii pucultanaqui Jesusižtan chica ojklajchitača, jalla nii. ¹⁴ Nekz chica nii čhjetinta žoñimi tsijtchi želatča. Jalla nižtiquiztan ana čjul quintrami chii atchiča. ¹⁵ Jalla nekztanaqui nii čhjepultan žoñinaca

ajcquiztan ulanskatchičha. Ninacaž ulantan, nii jilirinacaqui ninacpora zmali parlassičha, ¹⁶ tuž cjican:

—¿Ĉhjul uĉhum tii žoñinacžtan paaquejo? Tjapa Jerusalén žoñinacaqui tinacaž paata milajru zizkalala. Tinacaqui pajk siñala tjeeziĉha. Anaĉha nicchuca uĉhumqui. ¹⁷ Tii chitaqui ana iya zizta cjisjapa, uĉhumqui ninacžquiz mantiz waquiziĉha, ana iya Jesusiž puntu parlajo. “Nižta parlaquiž niiqui, anĉhucqui casticta cjequiĉha” jalla nuž chiižinz waquiziĉha.

¹⁸ Nekztanaqui nuž parli žeržcu, nii jilirinacaqui Pedružtan Juanžtan kjawziĉha. Nekztan tuž chiižinchiĉha:

—Jaziqui anĉhucqui anaž iya parlaquiĉha nii Jesusiž tjuužtan. Nižaza anaž jeczquizimi tjajnaquiĉha Jesusiž puntuquiztan. —Jalla nuž mantichiĉha.

¹⁹ Jalla nuž mantitiquiztan Pedružtan kjaaziĉha, tuž cjican:

—Anĉhucpachaž tantiyasa. ¿Ĉhjulut walikaz Yooz yujcquiziya? ¿Anĉhucaž mantita caz wali cjesaya? už ¿Yooz mantita caz wali cjesaja? ²⁰ Wejrnacqui anal weriž chertanacami nonžtanacami parlis jaytasacĉha. Jalla nuž parlispanĉha wejrnacqui.

²¹ Jalla nekztanaqui nii jilirinacaqui Pedružquiz Juanžquiz zuma ch'aanchiĉha. Pero nižtami ninacaqui cutztataĉha. Jalla nužquiz nii jilirinacaqui ana castiqui atĉiĉha. Parti žoñinacami Yoozquin alawazziĉha, nižaza Yoozquin honora tjaachiĉha jalla nii milajru paatiquiztan. ²² Nii ĉhjetinta žoñiqui pusi tunc wata jilchiztaĉha.

CRIICHI ŽOÑINACAQUI MAYIZICHICHA

²³ Nekztanaqui Pedružtan Juanžtan carsilquiztan cutztiquiztan niž mazinacžquin ojkĉiĉha. Tjapa ninacž ojklaytanaca quint'ichiĉha, jaknužt nii timplu jilirinacami wajt jilirinacami chiitĉhaja, jalla nii liwj quint'ichiĉha. ²⁴ Jalla nuž quint'itiquiztan, tjapa ninacaqui tsjii kuzziz Yoozquin mayizichiĉha, tuž cjican:

—Yooz Jiliri, tjapa mantiñi Jiliri. Amqui arajpachami yokami, kot kjazmi, nižaza tjappacha paachamĉha. ²⁵ Amtan Espiritu Santužtan am David cjita sirwiñi tuž chiikatchamĉha: “¿Kjažtiquiztan Yooz quintra žawjĉi chiichii nacionanacĉiz žoñinacaqui? ¿Kjažtiquiztan tii muntu žoñinaca ana zuma tantii? ²⁶ Nižaza tii muntuquiz chawc jilirinacaqui Yooz quintra tsijtsa, nižaza chawc jilirinacaqui Yooz Jilirž quintra nižaza niž uĉta Jesu-cristuž quintra parlizjapa juntassa”.

Nuž cjican cjiirĉiĉha Davidqui. ²⁷ Jalla tižta weraraĉha. Herodestan, Poncio Pilatužtan, Israel wajtĉiz žoñinacžtan,

yekja wajtchiz žoñinacžtan, jalla tjapa ninacaqui tii wajtquin juntassičha wali zuma Jesusiž quintra paazjapa. Pero am Majch utchamčha, tsjan chawc jiliri cjisjapa. ²⁸ Jalla nuž juntascu ninacaqui am kuzquiz pinsitacama cumplissičha. Nužquiz cjissičha. Amiž tuquitan pinsita jaru, jalla nužpacha watchičha. ²⁹ Anziqui, Yooz Jiliri, wejtnaca quintra ch'aanita taku am zizza. Jaziqui wejtnacaquiz, amiž mantita ojkñi žoñinacžquiz, zuma tjup kuz tjaažcalla, ana ekscan am taku parlajo. ³⁰ Nižaza am azi tjaažcalla, laa žoñinaca čhjetinzjapa, nižaza zuma obranacami, nižaza siñalanacami, nižaza mila-jrunacami paazjapa, am zuma Majch aztan. —Jalla nuž chiican Yoozquin mayizichičha.

³¹ Jalla nekztanaqui Yoozquin mayiziz žeržtan jakziquin ajczitažlaja, jalla nii kjuya čhekjinchičha. Nižaza tjapa ninacaqui Espiritu Santuž azi tanzičha ninacž kuzquiz. Jalla nižtiquiztan walja tjurt'iñi kuzziz Yooz taku parličičha.

CRIICHI ŽOÑINACŽ KAMTA

³² Tjapa nii wacchi criichinacaqui tsjii kuzziztačha. Nižaza ninacž pinsamintuqui tsjiipanikaztačha. Jakzilta žoñit cusasanacchiz želatčhaja, nii žoñinacaqui ana cusasquiztan chiiñitačha, “Wejt cusasaž tiic” cjicanaqui. Antis tjapa ninacž cusasanacaqui tsjiižtakaz želatčha, tjapa criichi žoñinacžtajapa. ³³ Nii Jesusiž illzta apostolonacaqui Jesús Jiliriž jacatatz puntuquiztan tirapan paljayñitačha, zuma atipñi tawkžtan. Zuma wali azziz tawkžtan atipñipantačha. Nižaza Yoozqui ninaca walja yanapchičha. ³⁴ Ninacžquiztan anaž tsjii t'akjir žoñi želatčha. Jakzilta criichi žoñižlaja yokchizimi kjuychizimi, jalla ninacaqui nii tuyžcu paaz zjičñipanikazza. ³⁵ Nii paaz zjičžcu apostolonacžquin intirjiñipanikaztačha. Nižaza ninacaqui nii paazqui chicata tojžñitačha ana želinchiz žoñinacžquiz. ³⁶ Nižaza tsjii José cjita levita t'akquiztan žoñi želatčha, Chipre cjita isla yokchiz žoñi. Nii José cjita criichi žoñiqui yekja tjuuchizzakaztačha Bernabé cjita. Jalla nuž tjuuskatchičha apostolonacaqui. Nii Bernabé tjuuqui tuž cjičha, “Zuma Kuzñi”, jalla nii. ³⁷ Nii Bernabé cjita žoñiqui tsjii yokchiztačha. Nekztanaqui nii yoka tuychičha. Nii yoka tuyžcu, paaz zjičchičha. Nekztanaqui apostolonacžquin nii paaz intirjichičha.

5

ANANIAS, NIZAZA SAFIRA UJ PAACHICHA

¹ Yekja žoñi želatčha, Ananías cjita. Safira cjiti tjunchiztačha. Ninacaqui persun yoka tuychizakazza. ² Nii yok

tuyta paazqui t'ecźcu, persunaltajapa parti ċhjojchiċha. Partillakaz ċhjitchiċha apostolonacźquin, jalla nuźuñ yoka tuyċhiztakaz. Niiź tjunqui nii t'ecźta paaz zizatċha. ³ Jalla nekztanaqui Pedruqui ċjichiċha:

—Ananías, ċkjaźtiquiztan am kuzquiz Satanás luzzita? ċEspíritu Santuźquiz tiźta k'otsjapaqui? Nii yok tuyta paazqui t'ecsamċha. ⁴ Ima tuycan nii yokaqui amtapantakaya, ċana jaa? Tuyźcu, nii yoka tuyta paazqui amtazakaztaź, ċana jaa? ċKjaźtiquiztan tiźta ana wali pinsichamtajo? Amqui Yoozquiz k'otċhamċha; ana źoñźquiz k'otċhamċha.

⁵ Pedruź nuź ċhiitiquiztan, Ananiasqui ticzi tjojtsiċha. Jalla niźtiquiztan nii quintu nonċhi źoñinacaqui anċha eksñi ċjisiċha. ⁶ Jalla nuź ticstan, tsjii kjaźt tjojťowanacaqui macjatchiċha, Ananías ticzi curpu murťajzjapa. Nekztan nii tjojťowanacaqui tjati ċhjitchiċha.

⁷ Tsjii ċhjep orquiztan, Ananías tjunqui tjonċhinċha. Naaźa lucu ticzi quintu ana zizatċha. ⁸ Nekztanaqui Pedruqui naaquiz pewcziċha, tuź ċjican:

—Wejtquiz maznalla. ċAnċhuca yoka tuyta paaz nuźullakazkaya?

Nekztanaqui naaquĩ kjaaziċha, tuź ċjican:

—Jesalla, nuźullapanċha.

⁹ Nekztanaqui Pedruqui naaquiz ċjichiċha:

—Anċhucqui Yooz Espíritu Santo incallz pecatċha. ċKjaźtiquiztan anċhucqui pucultan nuź kaasjo? Nii zancucź tjonċha nii am lucu tjaťźquiñinacaqui. Niźaza anziqui amzakaz ċhjichaquiċha.

¹⁰ Nii orapacha Pedruź kjojċhquiz tjojťźcu ticzinċha. Nii tjojťowanacaqui kjuya luzcu naa ticzin ċherċhiċha. Niźaza jwezcu tjati ċhjitchiċha naaźa lucź latuquin. ¹¹ Jalla niźtiquiztan tjapa nii iclizziz źoñinacami, niźaza nii quintu nonċhi źoñinacami anċha eksñi ċjisiċha.

MILAJRUNACA PAATA

¹² Nii tjuñinacquiz apostolonacaqui walja siñalanacami milajrunacami paañitaċha źoñinacaz ċheran. Niźaza tjapa criichinacaqui Portal de Salomón ċjita kjuyquiz ajcźñitaċha. ¹³ Ana jakzilta ana criichi źoñinacami criichinacźtan mazi pajas, anċha eksnatċha. Jalla nuź ċjenami źoñinacaqui walja rispitchiċha criichinacźquiz. ¹⁴ Niźaza tsjan tsjan źoñinacaqui Yooz Jilirźquin kuzziz ċjisiċha, luctaka ċjiñi maataka ċjiñi. Walja źoñinacaqui Yoozquin criichiċha. ¹⁵ Niźaza laa źoñinacami callquin jweztataċha. Callquin tjaťz zquiti ċhjinzcu, t'apźtataċha. Niźaza camillquiz zakaz nonźtataċha. Jalla nuź nonźta źejlcan Pedruź tjonź tjewziċha, tsjii kjaźta ċċjetinta ċjeyajo. Pedruź siwsallamekaj laa źoñinacź juntuñ

wat jaa, cjiñitača. ¹⁶ Nižaza nii wajt vicin watjanacquiztan walja žoñinacaqui tjontjonatča Jerusalenquin. Laanacami zajraž tantanacami zjiyc zjiycatča. Nižaza tjapa laa žoñinacaqui čhjetintatača.

PEDRUZTAN JUANZTAN CARSILQUIZ CHAWJCTA

¹⁷ Jalla nižtiquiztanaqui timplu chawc jiliriqui saduceo parti žoñinacžtan ancha iñizichiča. ¹⁸ Jalla nuž iñizižcu, apostolonaca preso tanchiča, carsilquiz chawjczjapa. ¹⁹ Jalla nuž carsilquiz chawjctadž cjen ween tsjii Yooz Jilirž anjilaqui tjonchiča. Nižaza carsil zan chawjcz cjetsiča. Cjetžcu, apostolonaca jwessiča tuž cjican:

²⁰ —Timpluquin oka. Jalla nicju tsijsna. Jesucristuž kamaña puntuquiztan tjapa žoñinacžquiz paljayaquiča.

²¹ Jalla nii anjilaž chiita jaru, jakatažuqui wentanalla timplu ojkchiča. Timpluquin luzcu, tjaajñi kallantichiča. Jalla nii orazakaz timplu chawc jiliriqui niž mazinacžtan parliz kjuyquiz ajcziča. Tjapa Israel wajtchiz jilirinaca kjawziča. Nižaza zultatunaca mantichiča, nii chawjcta apostolonaca zjiycajo. ²² Jalla nuž carsilquin irantižcu, nii cuchanta zultatunacaqui ana čhjulumi wajtchiča. Quejpžcu quint'ichiča, ²³ tuž cjican:

—Wejrnacqui carsilquin irantižcu, zuma chawjcta zalchinča. Nižaza ichñi zultatunacaqui želatča carsil zawnctan. Nekztanaqui carsila cjetžcu, luzzinča. Nii kjuyltanaqui cherassinča anaž zinta pres žoñi želatča.

²⁴ Jalla nii quintu nonžcu timplu chawc jilirimi timplu zultatž jilirimi nižaza parti timplu jilirinacami, jalla tjappacha ninacaqui zuma kuz turwayzi cjissiča, ¿Kjažt cjequejo? cjican. ²⁵ Jalla nii orazakaz tsjii žoñiqui irantižquichiča, tuž cjican:

—Ančucaž carsilquiz chawjcta žoñinacaqui timpluquin žoñinacžquiz tjaajinča. —Nuž cjican quint'ichiča.

²⁶ Nekztanaqui nii guardiñi zultatž jiliriqui ojkchiča zultatunacžtan. Nekztan apostolonaca zjiycchiča, ana chjojritžcu. “Chjojritžtaž cjesaž niiqui, parti žoñinacaqui wejrnacž maztan čhjacasaka”, jalla nuž pinsichiča nii zultatunacaqui. ²⁷ Jalla nuž zjiycžcu, nii parliz kjuyquin tsijskatchiča chawc jilirinacž yujcquiz. Jalla nuž želan nii timplu chawc jiliriqui chiižinchiča, tuž cjican:

²⁸ —Wejrnacqui ančucaquiz ana iya parlah cjichintala. Nižaza nii žoñž puntuquiztanaqui ana iya tjaajnaj cjichintala. Jaziqui, čhjululu paachinčhuctajo? Ančhucqui tjapa tii Jerusalén watja chjiypchinčhucča ančuca tjaajintižtan. Nižaza nii žoñi contiquiztan wejtnacaquiz uj tjojtunz pecchinčhucča.

²⁹ Jalla nekztanaqui Pedružtan parti apostolonacžtan kjaaziča, tuž cjican:

—Primiraqui wejrnacqui Yooz castanča. Niiž jarukaz zoñimi cazasača. ³⁰ Ančhucqui cruzquiz ch'awcžcu Jesusa conchinčhucča. Nekztan učhum tuquita atchi ejpž Yooz tii Jesusa jacatatskatchičha. ³¹ Jacatatskatžcu Yoozqui nii Jesusa pajk honorchiz cjiskatchičha. Niiž žew latuquiz želan, Yooz Ejpqui mantis poder tjaachiča, Jesusa tsjan chawc jiliri cjisjapa. Nižaza Jesusača Liwriiñiqui, tii Israel wajtchiz zoñinaca kuz campiiskatajo, ninacž uj pertunta cjejajo. ³² Jalla tii puntunacquiztan wejrnacqui zizuča. Nižaza tisticu cjican wejrnacqui nii chiyučha Espíritu Santužtanpacha. Yoozqui nii Espíritu Santo tjaača niiž kuzcama kamñi zoñinacžquiz. —Nuž cjican cjichiča Pedruqui.

³³ Jalla nii nonžcuqui, nii jilirinacaqui apostolonacžjapa ancha žawjchiča. Conz pecatča. ³⁴ Pero nii jilirinacžquiztan tsjii Gamaliel cjita fariseo želatča. Nižaza lii tjaajiñi maestrutača niiqui. Tjapa zoñinacaqui niižquiz walja rispitiñitača. Jalla nii Gamaliel cjita zoñiqui tsijtsičha. Nuž tsijtsu mantichiča apostolonaca zancu jwescajo tsjii ratu. ³⁵ Nekztan parti jilirinacžquiz tuž cjichiča:

—Israel wajtchiz zoñinaca, ančhucqui tii zoñinacžquiztan cwitazaquiča. Anaž čhjulumi paaz waquiziča. ³⁶ Ančhucž cjuñzna, tsjii tuquiqui Teudas cjita zoñiqui jecžquichiča. Nii zoñiqui “Wejrtča chekan zoñtqui”, tuž cjican ojklaychiča. Jalla nekztanaqui pajcpic patac zoñinacaqui nii apziča. Pero nii Teudasqui contatača. Nekztanaqui nii apzñi zoñinacaqui wichanziča. Nužquiz niiž tjaajintaqui tjatantatača. ³⁷ Niiž wiruñ censo tjuñinacžquiz tsjii Judas cjita zoñiqui jecžquichiča. Galilea wajtchiztača. Zoñinacaqui nii apzquichiča. Ultimquiziqui contazakaztača. Nekztanaqui niiž apzñinacaqui wichanzi cjissiča. ³⁸ Jalla nižtiquiztan nižta wattanaca cjuñžcu, tii zoñinacž quintra anača čhjulumi paa. Ana tinacžquiz mitis waquiziča. Tii zoñinacaqui persun kuzcamakat paačhaja, nuž cjenaqui anaž tjurasacha. Orallaž kataquiča. ³⁹ Yooz kuzcamat tii zoñinacaqui paačhaja, jalla nekziqui tinacaqui anaž tjanachuca cjesača. Tinacaqui Yooz parti zoñinacžlaja, jalla nii quintra paasaž niiqui, Yooz quintraž cjesača. Jalla nižtiquiztan tii zoñinacž quintra anaj paala. —Jalla nuž cjican nii zoñinacžquin chiižinchiča Gamaliel cjita zoñiqui.

⁴⁰ Nižtiquiztanaqui tjapa jilirinacaqui naazi cjissiča. Jalla nekztanaqui kjawziča apostolonaca. Kjawžcu, ninaca wjajtchiča. Nižaza chiižinchiča ana iya parlajo nii Jesusiž puntuquiztan. Nekztan ninacaqui cutztatača. ⁴¹ Jalla nuž

cutztan, jilirinacž yujcquiztan ulanchičha. Yoozqui jalla nuž munchičha, Jesusiž laycu sufrichi ninacaqui, jalla nuž. Jalla nuž cjenacqui ancha cuntintutačha apostolonacaqui. ⁴² Nekztanaqui zapuru Jesucristuž puntuquiztan tira tjaajnatčha, nižaza tiraž paljayatčha timpluquinami kjuyquinami, “Jesusaqui Yooz cuchanžquita Cristučha” cjiñitačha.

6

PAKALLAK CRIICHI JILANACA ILLZTA

¹ Nii timpuquiz Yoozquin criichinacaqui waljaž yapatčha. Nuž yaptiquiztan tsjii quija žejlchičha. Griego taku chiiñi judionacaqui hebreo taku chiiñi judionacž quintra quijzičha, tuž cjican:

—Wejtnaca žew maatakanaca ana cusa atintitačha. Zapuru čhjeri tojzquiz upa čhjeri onantačha.

² Jalla nuž quijtiquiztan nii tuncapan apostolonacaqui tjapa Yoozquin criichinaca kjawzičha. Nekztanaqui tjpapacha juntjapžcu ninacžquiz cjichičha:

—Wejrnacqui Yooz taku parli apatatsqui anaž waquizičha, čhjerikaz atintisjapaqui. ³ Jilanaca, pakallak žoñinaca ančhucaquiztan kjurzna. Zuma kuzziz žoñi, nižaza Yooz Espíritu Santuž irpita žoñi, jalla nižaza zuma intintazzi žoñi, nižta žoñinaca kjurzna. Nekztan ninacaqui tii čhjeri atintiz puestuquin uchta cjequičha. ⁴ Wejrnaczi Yoozquin mayiziz, nižaza Yooz taku tjaajinz tiral atintačha. Nii langzquiz tiral kuz tjaa-ačha.

⁵ Jalla nii parlita jaru tjappacha asiptichičha. Nekztanaqui pakallak zuma žoñinaca illztatačha, čhjeri atintisjapa. Primeruqui Esteban illztatačha. Estebanaqui Yoozquin tjapa kuzziztačha, nižaza Yooz Espíritu Santuž irpita kamñitačha. Nižaza illztatačha Felipižtan, Procoružtan, Nicanoržtan, Timonžtan, Parmenastan, nižaza Nicolastan. Nicolasqui Antioquía wajtchiz žoñitačha. Ima Jesucristužquiz kuzziz cjican Nicolasqui judío cuzturumpichiztačha, ana judío žoñi cjenami. ⁶ Jalla nuž illzcu nii pakallak žoñinaca apostolonacžquin chjichtatačha. Nekztanaqui apostolonacaqui ninacžta mayizichičha, nižaza ninacž achquiz kjaržtan lanzičha, nii puestuquiz cjeyajo.

⁷ Jalla nekztanaqui Yooz taku paljayta cjen, Jerusalén wajtquin criichi žoñinacaqui ančaž miratčha. Nižaza wacchi judiuž timplu jilirinacami tjapa kuztan Yooz taku catokchičha.

ESTEBAN PRESO TANTA

⁸ Estebanaqui walja Yooz aztantača, nižaza Yooziž yanap-tatača. Jalla nižtiquiztan walja milajrunacami siñalanacami paachiča žoñinacaž cheran. ⁹ Tsjii nooj tsjii kjaž judío cuzturumpi paañi žoñinacaqui Estebanžtan ch'aasi kallan-tichiča. Nii judío cuzturumpi paañi žoñinacaqui “Liwrita žoñi” cjitatača. Ninacžtan, tsjii kjažt Cirene wajtchiz žoñinacžtan, nižaza Alejandría wajtchiz žoñinacžtan, nižaza Cilicia wajtchiz žoñinacžtan, nižaza Asia yokquin kamñi žoñinacžtan, jalla nii žoñinacaqui Estebanžtan ch'aassiča. ¹⁰ Jalla nuž ch'aascan, Estebanžquiz ana atipi atchiča. Estebanqui Espiritu Santuž tjaajinta taku chiiñipantača. ¹¹ Jalla nižtiquiztan nii quintra žoñinacaqui toscar tisticunacaž taku kjaychiča, tuž chiican k'otajo:

—Tii Estebanqui ana wali tawkžtan Moisés quintrami nižaza Yooz quintrami chiichiča. Wejrnacqui nuž chiyanacqui nonzinpanča. —Jalla nii takunacžtan tisticunacžquiz tjaajziča.

¹² Jalla nekztanaqui nii Estebanž quintra žoñinacaqui parti žoñinacžquiz walja žawjkatchiča. Žoñinacami, wajt jilirinacami, nižaza judío lii tjaajiñi maestrunacami, tjapa ninaacqui žawjchi cjissiča. Nuž žawjchi cjiscu Esteban tanchiča. Nekztanaqui Esteban tanžcu, pajk parliz kjuya chjitchiča. ¹³ Nižaza toscar tisticunaca apantižquichiča. Nii toscar tisticunacaqui tuž cjichiča:

—Tii žoñiqui tirapan tii Yooz timplu quintra chiiñiča, nižaza Yooz lii quintra chiiñiča. Nužupanž parliñiča. ¹⁴ Nižaza wejrnacqui nonzinča, “Nii Jesús cjita Nazaret wajtchiz žoñiqui tii timplu pajlznaquiča”, nuž cjican tiiqui chiiñiča. Nižaza tiiqui cjiñiča, “Nii Jesusaqui Moisés tjaata cuzturumpinaca campiyaquiča”. Nuž cjiñiča tiiqui.

¹⁵ Jalla nekztanaqui tjapa nii julzi jilirinacami Estebanž kjutñi cherziča. Nii oraqui Estebanž yujcqui anjilž yujčtakaz cherziča.

7

ESTEBANQUI TJURT'ICHICHA

¹ Nekztanaqui timplu chawc jiliriqi Estebanžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Ultimu nužupanza amya?

² Nekztanaqui Estebanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt jilanaca, ejpnaca, jilirinaca, nonžna. Učhum zuma honorchiz Yoozqui učhum tuquita atchi ejp Abraham cjita žoñžquiz persuna tjeeziča. Nii oraqui Abrahamqui Mesopotamia yokquin kamñitača. Imaž Harán yokquin kami okatča. ³ Nii oraqui Yoozqui Abrahamžquiz

cjichiča: “Am yoka eca, nižaza am parintinacami eca. Jakzi yokquinam okačhaja, jalla nicju am tjaajznača”. ⁴ Jalla nižtiquiztan Abrahamqui Caldea yokquiztan ulanchiča, Harán yokquin kami ojkchiča. Nekz kaman Abrahamž ejpqui ticziča. Nekztanaqui tekzi tii učumž kamz yokquiz Abraham tjonchiča. Yoozza nii irpichiqui. ⁵ Jalla tekz kaman, Yoozqui ana čhjul yok irinsami tjaachiča. Abrahamžtajapa persun yoka ana želatča. Jalla nuž cjenami Yoozqui taku ecchiča, tuž cjican: “Tii yoka amtanž cjequiča. Nižaza am ticžtanaqui tii yokaqui am maatinacaž tanznaquiča”. Jalla nuž cjican Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča. Nii oraqui Abraham ana ocjalchiz cjenami, Yoozqui nuž chiichiča. ⁶ Nižaza Yoozqui nižquiz cjichiča, “Wiruñaquí am majchmaatinacaqui yekja yokquin kamaquiča, nacjuñta žoñinacažtakaz. Nekziqui pusi patac wata kamaquiča. Jalla nii yokquin am majchmaatinacaqui yekja žoñž mantakaz paaquiča. Nižaza sufrican kamaquiča”. ⁷ Nižaza Yoozqui cjichiča: “Am majchmaatinaca sufriskatchiž cjenauí, wejrqui nii sufriskatñi žoñinaca casticača. Nekztanaqui am majchmaatinacaqui nii yokquiztan ulanžcaquiča. Ulanžcu tii yokquiz wejr sirwaquiča”. ⁸ Nižaza Yooz Ejppqui tsjii compromiso paachiča Abrahamžtan. Nii compromis jaru Abrahamqui persun janchiquiz chimpuskatchiča. Nižaza quinsakal tjuñquiztan Isaac majch nastan, Abrahamqui niž persun majchquiz chimpuchiča. Wiruñaquí Isaacqui niž majch Jacobžquiz chimpuchiča. Wiruñaquí nižazakaz Jacobqui niž tuncapan lucmajch maatinacžquiz chimpuchiča. Jacobž lucmajch maatinacžquiztan tjonchiča učum tuncapan t'akanaca.

⁹ Nii Jacobž majchnacaqui učum tuquita atchi ejpnacatača. Ninacaqui José cjita lajkž quintra iñiziñitača. Jalla nižtiquiztan ninacž lajk tuchiča. Nekztanaqui nii tuyta lajkqui Egipto yokquin chjichtača. Pero Yooz Ejppqui Josižtan chicapachatača nii oraqui. ¹⁰ Nekztan sufrichi želan Yoozqui José liwriichiča. Nižaza walja zizñi cjissiča. Jalla nuž cjen Faraón chawc jiliriqui Josižtan cuntintutača. Nekztanaqui Faraonqui José utchiča, Egipto wajtchiz žoñinaca mantiñijapa, nižaza Faraonž kjuychiz žoñinaca mantiñijapa.

¹¹ Wiruñ tsjii kjaž watquiztan tsjii mach'a žejlchiča, ancha sufrichiča tjapa Egipto yokquin kamñi žoñinacami, nižaza tjapa Canaán yokquin kamñi žoñinacami. Jalla nuž cjen učum tuquita ejpnacaqui ana čhjulu lujlsmi nii timpunacac wachatča. ¹² Pero Jacobqui tsjii quintu nonchiča, Egipto yokquin trigo žejlchi. Nuž nonžcu

niiž majchnaca cuchanchičha. Niiž majchnacaqui učhum tuquita ejpnacatačha. Jalla niitačha primer ojkaqui Egipto yokquinaqui. ¹³ Nekztanaqui pizc wilta ojkcucu, Josequi niiž jilanaczquiz pajkatchičha. Jalla nižtiquiztan Egipto chawc jiliriqui Josiž familia pajchičha. ¹⁴ Jalla nekztanaqui Josequi mantichičha niiž ejp Jacobo zijjcajo, nižaza tjapa familianacztanpacha. Ninacaqui pakallak tunca pjiskani žoñitačha. ¹⁵ Jalla nekztanaqui Jacobqui kami ojkcuchha Egipto yokquin. Nekzi ticzičha Jacobqui. Nii yokquin ticzizakazza učhum tuquita atchi ejpnacaqui. ¹⁶ Wiruñaquei nii atchi ejpnacz tsijnaca chjichtatačha Siquem cjita yokquin. Nicju tjattatačha Abrahamž kjayta yokquin. Abrahamqui nii Siquem yoka paaztan kjaychičha Hamor cjita maatinaczquiztan.

¹⁷ Tuquitan juramintužtan Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachičha, tuž cjican: “Am majchmaatinaczquiz tii yoka tjaačha”. Nii tjaata taku cumplis ora žcatžinžcan Israel wajtchiz žoñinacaqui waljaž miratčha Egipto yokquinaqui. ¹⁸ Nii oranaca Egipto yokquinaqui tsjii chawc jiliriqui mantiz kallantichičha, ana José pajñi. ¹⁹ Nii jiliriqui učhum wajtchiz žoñž quintra pinsichičha. Nekztan anawal quintra paachičha učhum tuquita atchi ejpnaczquiz. Nii jiliriqui mantichičha, Israel lucmajch maatinaca majttan zawnc uchla, ticzi cjisjapa. ²⁰ Jalla nii timpu Moisesqui majttatačha. Ancha c'achja wawatačha niiqui. Yoozqui nii wawžtan wali cuntintutačha. Niiž maa ejpqui čhjep jiiž kjuyquiz mantiñchičha. ²¹ Ana iya nii wawa čhjoj čhjoji atžcu, kjuyquiztan chjitchičha. Nekztanaqui Egipto chawc jilirž persun majtqui nii Moisés wawa wajtchinčha. Jalla nuž wajtžcu, persun maatižtakaz uywazzinčha. ²² Jalla nižtiquiztan Moisesqui tjapa nii Egipto žoñinacz tjaajintanaca zizñi cjissičha. Nižaza zuma paatiquiztanami nižaza zuma chiitiquiztanami walja rispittatačha Moisesqui.

²³ Niiž pusi tunc watchiz cjican Moisesqui parti Israel žoñinaczquin tsjii tjonzñi ojkcucu pecchičha. ²⁴ Jalla nuž tjonzñi ojkcucu cherchičha, tsjii Egipto žoñiqui tsjii Israel žoñi wjajtatčha, jalla nii cherchičha. Nii Israel žoñžtan cjatžcu kjitchičha. Nekztan nii Egipto wjajtñi žoñžquiz ayni tjepuncan conchičha. ²⁵ Nekztanaqui Moisesqui kuzquiz zizzičha, Yoozqui nii utchičha, Israel žoñinaca Egipto žoñinacz mantuquiztan liwriizjapa, jalla nii. Nižaza Moisesqui pinsichičha, Israel žoñinacaqui nižtazakaz zizzičha. Pero nii Israel žoñinacasti ana nižta naazičha, Moisesqui Yooz uchta liwriiñi, jalla nii. ²⁶ Jaka tažuqui Moisesqui tsjii pucultan Israel žoñinacztan ch'aasñi zalchičha. Jalla nuž zalžcu, pertunaskats pecchičha, tuž cjican: “Jilanaca, pucultan anchucqui

Israel žoñinacħucħa. ĽKjažtiquiztan anħucpura ch'aasjo?"
²⁷ Nekztanaqui ana wal uj paañi žoñiqui Moisés tewkziħa, tuž cjican: "ĽJect am jiliri utchejo, wejrnac mantiñijapajo?"
²⁸ Zezcu Egipto žoñi conchamħa. ĽJazic wejrzam konz pecjo?"
²⁹ Jalla nii nonžcu Moisesqui atipassiħa Madián yokquin. Jalla nicju kamchiħa nacjuñta žoñi cjenauqui. Nicju tjunatan zalzcu, pucultan ocjalchiz cjissiħa, nii yokquin kaman.

³⁰ 'Pusi tunc watquiztan nekztan tsjii ch'ekti yokquintaħa Moisesqui, Sinaí cjita cur žcati. Jalla nekz želan, tsjii anjilaqui niižquin jeczquichiħa, tsjii kalu ujžtan taaztažtakaz, nii taypiquiz. ³¹ Jalla nii cheržcu, Moisesqui ispantichiħa. Jalla nii uj cheri macjatcan, nonziħa Yooz Jilirž jora. Nii joraqui tuž cjichiħa: ³² "Wejrqui am tuquita atchi ejpnacž Yooztħa. Abrahamž Yooztħa, nižaza Isaacž Yooztħa, nižaza Jacobž Yooztħa". Nekztanaqui Moisesqui tsucchi kjarcati kallantichiħa. Iya ana cheržñi atchiħa. ³³ Nekztanaqui Yooz Jiliriqui cjichiħa: "Am ħjyata chjojzna. Tii amiž tecžta yokaqui wejt yokaħa. ³⁴ Wejrqui weriž illzta žoñinacž sufriñi cherchinħa nii Egipto yokquin kamñi. Nižaza ninacž llaquizan ninaca kjawñi nonzinħa. Jalla nižtiquiztan ninaca liwrii ħjijwžquichinħa. Picha, ninaca liwriizjapa am cuchnaħa Egipto yokquin".

³⁵ 'Tuqui Israel wajtchiz žoñinacaqui Moisesquiz ana rispitchiħa. Niižquiz cjichiħa: "ĽJect am jiliri utchejo, wejrnaca mantiñijapajo?" Jalla nuž cjenami Yoozqui nii Moisespacha jiliri utchiħa, Israel žoñinaca liwriyajo. Israel žoñinaca liwriizjapa, nii taazta kalquiz jeczquichi anjilaqui Moisesquiz yanapaquiħa. ³⁶ Jalla nekztanaqui Moisesqui uħum tuquita atchi ejpnaca jwessiħa nii Egipto yokquiztan. Ima nii yokquiztan ulanskatan milajrunacami Yooz siñalanacami paachiħa, nižaza Ljoc cjita kot taypiquiz tjakziħa, jalla nuž milajru paachiħa. Nekztan pusi tunc wata ch'ekti yokquin ojklaycan milajrunacami Yooz siñalanacami paachiħa. ³⁷ Jalla tii Moisespacha Israel wajtchiz žoñinacžquiz cjichiħa: "Yoozqui wejr cuchanžquichiħa anħuc liwriizjapa. Jalla nižta irata Yoozqui Israel žoñinacžquiztan yekja liwriiñi profeta cuchanžcaquiħa. Jalla niiž tjontan anħucqui niižquiz caza". Jalla nuž cjichiħa Moisesqui. ³⁸ Nižaza Moisesqui Israel žoñinacžtan ch'ekti yokquin žejlchiħa, Sinaí cjita cur latuquiz. Jalla nekz tsjii anjilžtan parlichichiħa. Nižaza uħum tuquita atchi ejpnacžquiz palt'ižinchiħa. Jalla nižtiquiztan Yooz taku tanziħa, tjurñi Yooz taku. Uħumnacaltajapa nii tanziħa. Nižaza uħumnacaquiz nii taku tjaajinchiħa.

³⁹ 'Uħum tuquita ejpnacaqui Moisesquiz ana caz pec-

chiĉha. Ana pajz pecatĉha, Yooziŝ uchta jiliri, jalla nii. Egipto yokquinpanŝ quejps pecatĉha. ⁴⁰ Jalla nekztanaqui uĉhum tuqita ejpnacaqui Aaronŝquiz paljaychiĉha, tuŝ cji-can: “Yooznaca paaŝinalla, wejtnaca tucquin chjichĉijapa. Nii Moisesaqui wejrnaca ulanskatchiĉha Egipto yokquiz-tan. Pero anziqui anal zizi atuĉha, ĉjulukat niŝŝquiz watĉhani. Cunamit curquiztan ana quejpŝcaĉhani”. ⁴¹ Jalla nekztanaqui nii ŝoŝinacaqui korquiztan tsjii wac chul turu paakatchiĉha ninacŝtajapa, tsjii yooz cjisjapa. Nekztan nii paata yoozquiz wilana conchiĉha. Niŝaza ninacaŝ paata yoozquiztan ancha cuntintutaĉha. ⁴² Jalla niŝtiquiztan Yoozqui ninaca jaytichiĉha, ninacŝ persun kuzcamakaz kamajo. Jalla niŝtiquiztan persun kuzcama cji-cjan arajpach tjuŝimi, jizimi, warawaranacami sirwichiĉha. Jalla nii pun-tuquiztan Yooz taku chiiŝi profetanacaŝ cji-rta liwruquiz tuŝ cji-rtataĉha:

“Israel ŝoŝinaca, anĉhucqui pusi tunc wata ch'ekti yokquin kamcan, wilana conchinĉhucĉha. ĆWejtquin sirwisjapa niŝta paachinĉhucjo? ⁴³ Anapanĉha. Antis Moloc cji-ta ŝoŝiŝ paata yoozquin jawkchinĉhucĉha nii wilananaca. Niŝaza Renfán cji-ta warawara yooztakaz cherchinĉhucĉha. Jalla nii warawar yoozquin rispitchinĉhucĉha wilana tjaacan. Niŝaza anĉhuca tuqui nii ŝoŝiŝ paata yooznaca chjitskatiŝĉhuctaĉha. Anĉhucpacaŝ niŝta yooznaca paachinĉhucqui, nekz sirwizjapa. Jalla niŝtiquiztan anĉhuc jwesacĉha anĉhuca kamz yokquiztan. Jalla nuŝ jwescu Babilonia cji-ta yokquiztan nawjctuŝtan chjichaĉha”.

Jalla nuŝ Yooz tawk liwruquiz cji-rtataĉha.

⁴⁴ ‘Ch'ekti yokquin ojklaycan uĉhum tuqita ejpnacaqui zkiz timpluchiztaĉha. Yoozqui Moisesquiz nii timplu plano tjeeziĉha. Nekztanaqui Yooz mantita plan jaru, nii timpluqui paatataĉha. Nekziqui Yoozqui sirwitataĉha. ⁴⁵ Nii zkiz timplu uĉhum tuqita ejpnacaqui tanziĉha irinsaŝtakaz. Jo-sueŝ irpita, uĉhum tuqita ejpnacaqui nii timplu chjitchiĉha, Canaán yokquin luzcan. Nekz ŝejlŝi ŝoŝinacŝquiztan nii yoka tanziĉha. Yooz pacha nii ŝoŝinaca chjatkatchiĉha, uĉhum tuqita ejpnacŝquiz tjaazjapa. Nii yoka tanŝcu jalla nekz kamchiĉha Davidŝ kamtacama. ⁴⁶ David cji-ta jiliri-qui Yooziŝ ancha okŝtataĉha. Jalla niŝtiquiztan Davidqui tsjii timplu kjuya kjuyz pecatĉha Yooz sirwizjapa. Niiŝ tuqita ejp Ja-cobqui nii Yooz sirwichizakazza. ⁴⁷ Pero ultimquizi-qui Salomón cji-ta Davidŝ majch, niĉha Yooz timplu cji-can kjuy-chiqui. ⁴⁸ Jalla nuŝ timplu kjuyta cjenami, werar Yoozqui anaŝ ŝoŝiŝ kjuyta kjuyquiz ŝelasaĉha. Jalla nuŝ cji-chizakazza

tsjii Yooz taku chiiñi profet žoñiqui. Yooz puntuquiztan jalla tuž cjiŕchiča nii profet žoñiqui:

49 “Wejt mantis julzza arajpachaqui. Tii yokaqui wejt kjo-
jcha jeejzkatzjapažtakazza. Ćhjuluz cheechi kjuya
ančhucqui wejtajapa kjuyasajo? Jalla nuž cjiča Yooz
Jiliri qui. ĆJakziquint wejt jeejz yoka žejljo? 50 Wejrtča
tjappacha paachintqui”.

Jalla nuž Yooz puntuquiztan cjiŕtatača.

51 Nižaza Estebanqui tira chiičiča, tuž cjičan:

—Ančhucqui ancha chojru kuzzizčhucpanča, ana
Yoozquin kuzzizčhucča. Cjuñchizčhucča pero ana
Yooz taku nonzinčhucča. Nižaza ančhucqui Yooz
Espiritu Santužquiz anapan caziñčhucča. Tuquita ejpž
nižtazakazza ančhucqui. 52 Ančuca tuquita ejpnacaqui
Yooz taku chiiñi profetanadžquiz ana rispitchipanča. Antis
sufriskatchipanča. Nii profetanacaqui tsjii tsjan zuma
žoñiž tjonz mazinčiča. Ančuca tuquita ejpnacazti ninaca
cončiča. Jazi qui nii zuma žoñiqui tjončiča. Ančhuczi nii
žoñi preso tankatchinčhucča, y nižaza conkatchinčhucča.
53 Anjilanacaqui ančucaquiz Yooz lii tjaachiča. Jalla
nii tjaata lii ana cazziñčhucča. —Jalla nuž Estebanqui
paljayčiča.

ESTEBAN CONTA

54 Estebanž chiita taku nonžcu, ancha žawjčiča. Nižaza
Estebanž quintra ižke jojčiča, ninacaž žawjchi tjeezjapa.
55 Estebanzi Espiritu Santuž irpitapankaztača. Nekz-
tanaqui Estebanqui arajpach kjutñi cherziča. Nekztan
Yoozquiztan walja c'ajžquiñi cherčiča. Nižaza Yooz Ejpž
žew latuquiz Jesusa tsijtsi cherchizakazza. 56 Nekztan Este-
banqui cjičiča:

—¡Arajpach kjutñi cheržna! Arajpacha cjetzil cheruča.
Nižaza Yooz Ejpž žew latuquiz tsijtsi žejlča Jesusa Yooz
Maati qui.

57 Ninacazti ana nonžni yujcčiča. Cjuñi chawcziča.
Nižaza altu joržtan kjawcan apura zalčiča tanzjapa. 58 Jalla
nuž tanžcu, wajtquiztan jwessiča. Nekztan wajtž tjiquin,
maztan čhajcčiča. Nii maz čhajcñi žoñinacaqui tsjii Saulo
cjita tjowžquiz ninacž zquiti cwitižinajo ecčiča. 59 Jalla
nuž maztan čhajcan, Estebanqui Yoozquin mayizichiča, tuž
cjičan:

—Wejt Yooz Jesús Jiliri, wejt animu chjichalla.

60 Jalla nekztanaqui Estebanqui quillziča. Altu joržtan
kjawchiča, tuž cjičan:

—Wejt Yooz Jiliri, tii žoñinaca tii ujquiztan pertunalla
amqui.

Jalla nuž kjawžcu, ticziča.

8

CRIICHI ZOŃINACA WICHANZI

¹ Nekztanaqui nii Saulo cjita tjowaqui Esteban conzjapaqui tjapa kuztača. Jalla nii noojpacha Yoozquin criichinacž quintra juc'anti juc'anti sufriskati kallantichiča Jerusalén wajtquiz. Jalla nižtiquiztanaqui tjapa criichi žoñinacaqui wichanziča tjapa Judea yokaran nižaza Samaria yokaran. Nii Jesusiž apostolonacazti ana wichanziča. ² Tsjii kjažultan Yoozquin zuma sirwiñinacaqui Estebanž curpu tjatziča. Nižaza ancha kaachiča nižquiztan. ³ Nekztan nii Saulo cjita žoñiqui criichinacž quintra ancha anawali paachiča. K'ala tjatanz pecchiča. Nižaza kjuyquiztan kjuya ojklaychiča luctaka cjiñi maataka cjiñi tanzjapa, nižaza carsilquiz chawjckatsjapa.

SAMARIA WAJTQUIN YOOZ TAKU PALJAYTA

⁴ Jakziquin nii wichanzi criichinacaqui ojektčhaja, jalla nicju liwriñi Yooz taku paljayñitača. ⁵ Tsjii wichanzi žoñiqui Felipe cjitatača. Jalla nii žoñiqui tsjii Samaria yokquiz žejlñi watja ojkičiča. Jalla nicju Cristuž puntuquiztan paljayi kallantichizakazza. ⁶ Jalla nuž paljayan žoñinacaqui walja ajcziča. Tjapa nii žoñinacaqui Felipiž paljayta taku tjapa kuztan nonznatča. Nižaza Felipiž paata milajrunaca cheržcu, niž chiita taku tjapa kuztan catokchiča. ⁷ Walja zajraž tanta žoñinacaqui čhetintatača. Nii laa žoñinacžquiztan zavraqui kjawcan ulanchiča. Nižaza walja zuch žoñimi cojumi čhetintazakaztača. ⁸ Jalla nižtiquiztan tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui cuntintutača.

⁹ Jalla nii wajtquiz tsjii Simón cjita wayt'ir žoñi želatča. Tuquitanpacha wayt'iri ojklayñi žoñitača, nii Samaria wajtchiz žoñinaca incallcan.

—Wejrtča chekan žoñtqui —cjican ojklayñitača.

¹⁰ Jalla niž taku walja nonz pecñitača. Nižaza kolta cjiñimi pakji cjiñimi tuž cjiñitača:

—Tii žoñiča walja Yooz aztanaqui. Yooztakazza tiiqui. —Nuž cjican cjiñitača.

¹¹ Ažk watanaca nii wayt'ir žoñiqui žoñinaca incallžcu, walja cazkatñitača. ¹² Jalla nekztanaqui Felipiqui tjonchiča Yooz taku paljayi. Yooz Epiž mantiz puntuquiztan nižaza Jesucristuž puntuquiztan jalla nuž paljaychiča. Jalla nuž paljaytiquiztan walja luctaka cjiñi maataka cjiñi tjapa kuztan criichiča Yooz Ejpžquin. Nekztan criitiquiztan bautistatača. ¹³ Nižaza Simonpachača criichiqui, nižaza bautistatača.

Jalla nekztanaqui Felipžquiz cumpanti kallantichiča. Felipiž milajrunaca paan, walja ispantichiča nii Simonaqui.

¹⁴ Nekztanaqui Jerusalenquin žejlñi apostolonacaqui quintu nonchiča, Samaria wajtchiz žoñinaca Yooz taku catokchiča, jalla nii. Jalla nuž nonžcu nicju tsjii pucultan cuchanžquichiča, Pedružtan Juanžtan. ¹⁵ Jalla nuž irantižcuqui, nii pucultanaqui Samaria wajtchiz criichinacžtajapa Yoozquin mayizichiča, Espíritu Santu tanznajo. ¹⁶ Tuquiqui anaž jakziltižquizimi Espíritu Santuqui luztkalča. Jesucristuž tjuužtan alajakaz bautistatakalča. ¹⁷ Jalla nekztanaqui Pedružtan Juanžtan ninacž juntuñ kjaržtan lanziča. Jalla nižtiquiztan Espíritu Santuqui ninacžquiz luzziča.

¹⁸ Jalla nuž kjaržtan lanztiquiztan Espíritu Santuž luzñi cheržcu, Simonaqui paaz tirziča, ¹⁹ tuž cjican:

—Wejtquin zakaz nii am azi tjaalla. Jalla nekztanaqui wejrzakaz kjaržtan lanžcu žoñinacžquiz Espíritu Santo luzkatača.

²⁰ Jalla nekztanaqui Pedruqui Simonžquiz cjichiča:

—Am paazmi amtanpacha k'ala katžla. Yooz onanta Espíritu Santo anaž kjayasača paaztan. ¿Kjažtiquiztan nižta am pinsejo? ²¹ Amqui tii langzquiz anaž mitisiz waquiziča. Tii Yooztajapa langzquiz anaž amta cjesača. Yooz yujcquiziqui am kuzqui anača zuma. ²² Jalla nii am anawali pinsisnaca jayta, nižaza apatata. “Wejrqui anawali pinsichinpanča” cjican Yoozquin rocaza, am kuz pinsitanaca pertunta cjisjapa. Nekztan cunami pertunta cjis atčhani. ²³ Amqui ana zuma kuzzizzamča. Anawali pinsiskaz am kuzquiz tjonča. Wejrqui am ana wali int'iskatča.

²⁴ Jalla nekztanaqui Simonaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejtajapa Yooz Jiliržquin mayiziñalla, ana čhjulumi tii amiž chiita takunacquiztan wejtquiz watajo.

²⁵ Nekztanaqui nii apóstol žoñinacaqui Jesucristo Jilirž puntuquiztan zuma čiichiča, nižaza Yooz taku zuma parličiča. Jalla nekztanaqui Samaria yokquiz wacchi kolta watjaran liwriñi Yooz taku paljayñi ojklayčiča. Jalla nuž ojklayžcu quejpchiča Jerusalén watja.

FELIPŽTAN ETIOPIA WAJTCHIZ ŽOŇŽTAN

²⁶ Niiž wiruñ tsjii Yooz anjilaqui Felipžquiz cjichiča:

—Zaažna. Jerusalén wajtquiztan warchuc oka, Gaza ojčkñi jicžquin.

Ch'ekti yoka nuž watča nii jicžqui. ²⁷ Nekztanaqui Felipiqui žaažcu, ojčkčiča. Nii jicžquiz ojkan tsjii Etiopía wajtchiz žoñžtan zalčiča. Nii žoñiqui eunucutača. Nižaza jilirž cusasanaca cwitiñi žoñitača. Candace cjita žonqui tsjan

chawc jiliritača Etiopía wajtquin. Jalla naa chawc jilirž mantuquiztača nii cusasanaca cwitiñi žoñiqui. Nii žoñiqui Jerusalén watja ojkchitača werar Yooz rispitsjapa. ²⁸ Jaziqui persun watja quepi ojkchiča. Niiž persun cawall autuquiz julzi želatča, Isaías cjjirta Yooz taku liican. Isaiastača tuquita Yooz taku chiiñi profetaqui. ²⁹ Jalla nekztanaqui Espíritu Santuqui Felipižquiz cjichiča:

—Nii cawall autuquiz macjata.

³⁰ Jalla nuž macjatžcu Felipiqui nonziča, nii žoñiqui Isaías cjjirta Yooz taku liiñi, jalla nii. Jalla nuž nonžcu Felipiqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Nii Yooz taku am intintiya?

³¹ Nii žoñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anaž wejtquiz jec tjaajiñimi žejlča. ¿Jaknužt wejr intintasajo?

Nekztanaqui nii žoñiqui Felipe kjawziča, nii autu juntuñ yawzcajo, niižquiz julžinžcajo.

³² Jalla nii cjjirta Yooz taku tuž cjetča:

“Uuzažtakaz coní chjichtaž cjequiča. Uuzaqui ch'ujukaz žejlpanča tsjii čhjijpñi žoñžquiziqui, jalla nižta konz oraqui ch'ujuž cjequiča niiqui. Anaž chiyaučiča.

³³ Zuma kamañchiz cjenami ombrawillta cjequiča. Ana čjul justiciami wataquiča. Niiž majchmaatquiztan, ¿jequit tii puntu watchinaca quint'izjapa želas? Tii muntuquiz niiž kamz wira tucuzinžnaquiča”.

³⁴ Jalla nii ližcu nii jiliriqui Felipžquiz pewcziča tuž cjican:

—¿Jecz puntuquiztan tii profetaž cjjirta chiijo? ¿Niiž persun puntuquiztankaya? už ¿yekja žoñž puntuquiztan, jaa?

³⁵ Jalla nekztanaqui Felipiqui nii liita Yooz taku puntuquiztan tjaajñi kallantichiča. Jesucristuž puntuquiztan niiqui chiyatča. Jalla nii zuma liwriiñi taku tjaajziča. ³⁶ Jalla nekztanaqui tsjii wijiña macjatcan, nii jiliriqui cjichiča:

—Tekz kjaz žejlča. ¿Anaj tii kjazquiz bautista cjesaya?

³⁷ Felipiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Am persun tjapa kuztan criyaquiž niiqui, bautistam cjesača.

Nii jiliriqui kjaaziča tuž cjican:

—Jesucristuqui Yooz Majchča, jalla nii tjapa kuztan criyuča.

FELIPIQUI YOOZ TAKU KJANZT'ICHICHA

³⁸ Jalla nekztanaqui nii cawall autu tsijtskatchiča. Nekztanaqui pucultan chjijwžquichiča kjaz kjutñi. Nekztanaqui Felipiqui nii jiliri bautissiča. ³⁹ Kjazquiztan ulnan, Yooz Espíritu Santuqui Felipe chjitchiča. Felipiqui ana iya

tjenchiča nii jiliržquiz. Jalla nuž cjenami nii jiliri qui tira ojkchiča cuntintu. ⁴⁰ Felipizti Azoto cjita wajtquin chjich-tatača. Nižaza wajtquiztan watja ojklaycan, liwriiñi Yooz taku paljayñi ojkchiča, Cesarea cjita watja irantiscama.

9

SAULO JESUCRISTUZTAN ZALCHICHA

¹ Jalla nuž Felipe ojklayanaqui Saulu qui Yoozquin criichi zoñinaca tanzjapa nižaza conzjapa tirapan kuz tjaatča. Anapanž jaytiz pecatča. Nekztanaqui timplu chawc jiliri cherzñi ojkchiča. ² Nii chawc jiliržquiztan ortina maychiča. Damasco cjita watja ojkz pecatča. Jalla nicju ajcz kjuyaran ojklayz pecatča, Yooz jiczquiz luzñi zoñinaca kjurzjapa, criichi luctaka cjiñi maataka cjiñi kjurzjapa. Nii criichinaca wajtzcuro preso tanz pecatča, Jerusalenquin chjitzjapa. Jalla nižta ojklayzjapa ortina maychiča. ³ Ortina jwescu, ojkchiča Damasco cjita wajt kjutñi. Damasco žcatilla cjen, tiripintit tsjii wali pajk kjanaqui muzpa kjanžquichiča niž muytata. ⁴ Saulu qui yokquiz tjojtsiča. Jalla nuž tjojtzcu tsjii jora nonziča, tuž cjiñi:

—Saulo, Saulo, žkjažtiquiztan am wejt quintramjo?

⁵ Nekztanaqui Saulu qui pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, žject amya?

Nii tsewctan chiiñi joraqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrtča Jesusitqui. Amqui wejt quintram paača. Nuž paacan, ampacham quintra paača. Tsjii wacaqui ar parž quintra llawkžcu, persun janchiž quintraž paača. Jalla nižta irata am persun quintram paača.

⁶ Nekztanaqui Saulu qui tsuczcu cjatinzka tjonziča niž curpuqui. Nekztanaqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, žchjulu wejr paajum cjee amya?

Yooz Jiliri qui cjichiča:

—Zaažna. Watja luzna. Jalla nicju amquiz kjana chiita cjequiča čhjulut paasalaja, jalla nii.

⁷ Saulužtan chicapacha ojklayñi zoñinacaqui ancha tsuchiča. Ninacaqui nonzizakazza nii jora chiižquiñi. Pero ana cherchiča jecmi. ⁸ Jalla nekztanaqui Saulu qui žaaziča yokquiztan. Jalla nuž žaažcu čhjujquiqui cjetziča, pero ana wira cheri atchiča. Jalla nižtiquiztan Sauluž kjarcu tanžcu Damasco watja chjitchiča nižtan chica ojklayñi zoñinacaqui.

⁹ Jalla nii wajtquin čhjep maj ana cherñi žejlchiča. Nižaza ana čhjeri lujlñi anaza kjaz licñi žejlchiča.

¹⁰ Jalla Damasco wajtquin tsjii Ananías cjita Yoozquin criichi zoñi želatča. Nii Ananiasquiz Yooz Jiliri qui jeczquichiča wiiquin, tuž cjican:

—¡Ananías!

Jalla niiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, tekziča wejrqui.

¹¹ Nekztanaqui Yooz Jiliriqui cjichiča:

—Zaažna. Sok'o cjita call kjutni oka. Nekztan Judas kjuyquiz pewczna, tuž cjican: “¿Saulo, Tarso wajtchiz žoñi anaj žejlya?” Jalla nuž pewcznaquiča. Nii Sauluqui Yoozquin mayizican želaquiča. ¹² Tsjii wiiquin chjuužcan, tižta cherchiča Sauluqui. Tsjii Ananías cjita žoñiqui niižquiz luzziča. Jalla nuž luzcu kjaržtan niiž juntuñ lanziča wilta cherajo. Chjuužcan Sauluqui jalla nuž cherchiča.

¹³ Jalla nuž nonžcu, Ananías cjichiča:

—Wejt Jiliri, tii žoñžquiztan wacchi quintunaca nonchinča. Jerusalén wajtquiz juc'anti anawali paachiča amquin criichinacžquiz. ¹⁴ Anziqui tekzpacha tjonzizakazza. Timplu chawc jiliriž tjaata ortinchiz tjonchiča, tjapa amquin rispiti žoñinaca tanžcu preso chjitsjapa.

¹⁵ Pero Jesucristo Jiliriqui cjichiča:

—Oka amqui. Wejrqui tii žoñi illzinča, wejt puntuquiztan parlajo. Yekja nacionchiz žoñinacžquizimi nižaza ninacž jilirinacžquizimi nižaza Israel nacionchiz žoñinacžquizimi, jalla nuž wejt puntuquiztan parlaquiča tiiqui. ¹⁶ Jalla niiqui wejt puntuquiztan parliñiž cjen ancha sufraquiča. Wejrqui niižquiz intintiskatača jalla niiž sufris puntuquiztan.

¹⁷ Jalla nekztanaqui Ananiasqui ojkchiča jakziquin Saulo želatčhaja, jalla nicju. Saulužquin luzcu, kjaržtan niiž juntuñ lanziča, tuž cjican:

—Saulo, jila, amiž jiczquiz tekz tjonan Jesusa Jiliriqui amtan zalchiča. Jalla nii Jesusa Jiliriqui wejtquin mantižquiča, am wilta cherkatajo, nižaza Espiritu Santuž am kuzquiz luzajo.

¹⁸ Nii orapacha Sauluž čhujcquiztan ch'iz cjaapažtakaz tjojsiča. Nekztan wilta cherñi cjissiča. Nekztanaqui Sauluqui žaaziča, nižaza bautista cjissiča. ¹⁹ Jalla nekztanaqui čhjeri lujlžcu, wilta azi tanziča. Nekztan tsjii kjaž maj Damasco cjita wajtquin kamchiča Yoozquin criichinacžtan.

SAULUQUI JESUSIZ PUNTUQUIZTAN PALJAYCHICHA

²⁰ Jalla nuž kamcan Sauluqui ajcz kjuyanacquiziqui Jesusiž puntuquiztan paljayi kallantichiča tuž cjican:

—Jesusaqui werar Yooz Majchpanča.

²¹ Nii nonžni žoñinacaqui ispantichiča, tuž cjican:

—Tii žoñiqui Jerusalén wajtquin ojklaychiča Jesucristužquin rispiti žoñinaca tani. Tekzizakaz tjonchiča Jesucristužquin criichinaca tanažlani. Nižaza preso

chjichažlani, timplu jilirinacžquin intirjizjapa. Jalla nii žoñipančha, čana jaa?

²² Pero Sauluzti juc'anti tjup kuzziz Yooz taku parličičha. Juc'anti juc'anti atipñi takunacžtan parličičha. Zuma kjana intintiskatchičha, Jesusa Yooziž cuchanžquita Cristučha, jalla nii. Jalla nuž intintiskatan, nii Damasco wajtquin kamñi judionacami kuz inakaz turwaysi quirchičha.

SAULUQUI ATIPCHICHA

²³ Tsjii kjaž majquiztan nii žejlñi judío žoñinacaqui palt'ichičha Saulo conzjapa. ²⁴ Nii žoñinacaž conz palt'ita zizzičha Sauluqui. Majiñami weenami wajtž zana tjewsnatčha, čhjulatorat wajtquiztan ulnačhaja, jalla nii ora Saulo conzjapa. ²⁵ Pero tsjii ween nii wajtchiz criichinacaqui tsjii pajk canastiquiz yaažcu, Saulo chjjjunžquichičha. Tsjii pajk alto murallaž muyuntitatačha nii watjaqui. Jalla nii juntuñ chjjjunchičha zawncchuc. Jalla nuž atipassičha Sauluqui.

SAULUQUI JERUSALENQUIN QUEJPCHICHA

²⁶ Sauluqui Jerusalén watja quejpžcu Yoozquin criichi žoñinacžtan ajcz pecatčha. Nii criichinacazti Saulužtan ajcz eksičha. “Ana ultimu Yoozquin criichižcaa” cjican kuzquiz pinsichičha. ²⁷ Jalla nuž cjenami Bernabé cjita jilaqui Saulo chjitchičha, apostolonacžtan zalzjapa. Nekztanaqui Bernabequi apostolonacžquin mazzičha, jaknužt Saulo jiczquiz ojkan Jesucristo Jiliržtan zaltčhaja, jalla nii. Nižaza jaknužt Jesucristo Jiliriqui Saulužquiz paljaychichalaja, nii mazñi. Nižaza jaknužt Damascuquin Sauluqui Jesucristo puntuquiztan tjup kuzziz parličhaja, jalla nii mazzizakazza. ²⁸ Nekztanaqui Sauluqui Jerusalén wajtquin ojklaychičha; nižaza hermanonacžtan kamchičha. ²⁹ Jalla nuž žejlcan Sauluqui Jesucristuž puntuquiztan tjup kuzziz paljaychičha. Nižaza griego taku chiiñi judionacžtan ch'aascan parličičha. Nii žoñinacaqui Saulo conz pecatčha. ³⁰ Jalla nii quintu zizcu, nii parti criichinacaqui Saulo chjitchičha Cesarea cjita wajtquin. Jalla niwjctan Tarso cjita watja cuchanchičha.

³¹ Jalla nekztanaqui nii timpuqui walikaz želatčha iclizanacami, Judea yokquin žejlñi iclizanacami, Galilea yokquin žejlñi iclizanacami, Samaria yokquin žejlñi iclizanacami. Jalla nuž tjappacha walipantačha. Yoozquin criichinacami Yooz Jiliri walja tjapa kuzziz cjisnatčha. Rispitñi kuzziztačha. Nižaza Espiritu Santuqui ninaca kuzñitačha, cuntintu kamajo. Jalla nižtiquiztan walja yapchičha Yoozquin criichinacaqui.

ENEAS CHJETINTA

³² Nižaza Pedruqui criichi žoňžquiztan žoňi tjontjonžcan ojklayatča. Nižaza Lida wajtchiz Yooz parti žoňinacžquiz tjonzňi ojkchiča. ³³ Jalla nicju Eneas cjita žoňžtan zalchiča. Eneasqui quinsakal wata laa zuchu želatča, tjajz ajpzquiz želatča. ³⁴ Nekztanaqui Pedruqui nižžquiz cjichiča:

—Eneas, Jesucristuqui am čhjetnaquiča. Zaažna. Am tjajz zquiti zumpacha chjinžna.

Nii orapacha Eneasqui žaaziča. ³⁵ Nekztanaqui nii Lida wajtquiz kamňi žoňinacami nižaza Sarón wajtquiz kamňi žoňinacami nii zuch žoňi čhjetinta cherchiča. Nekztanaqui nižž tuquita ejpnacž cuzturumpinaca eccu, Yooz Ejp Jiliržquin criichiča. Nižaza Yooz kamaňchiz cjissiča.

DORCAS CJITI ZON JACATATSKATTA

³⁶ Jalla nii timpuzakaz Jope cjita wajtquin tsjaa Yoozquin criichi žon želatča, Tabita cjiti. Griego tawkquiz Dorcas cjiti tjuuchiztača. Naa maatak žon zuma paatanaca paacan zuma kamiňpantača, nižaza t'akjir žoňinaca okzniňtača. ³⁷ Jalla nii timpu Dorcas cjiti žonqui laa cjiscu, ticzinča. Ima tjatcan naaža curpu awjžcu, tsjii kjuyquiz tsewcta pisuquin chjichtatača. ³⁸ Jope watjaqui Lida žcatillatača. Jalla nii Lida wajtquin Pedruqui želatča. Jalla nuž zizcu nii Jope wajtchiz hermanonacaqui pucultan žoňinaca cuchanchiča Pedružquin rocajo, tuž cjican:

—Apuraj tjonla, ana enenžcu.

³⁹ Nekztanaqui Pedruqui tsijtscu ninacžtan ojkchiča. Jalla nicju irantižcu nekztan Pedruqui chjichtatača, Dorcas curpu majcžta kjuyquin. Nii kjuyquin Pedružtan chica žejlcan žew maatakanacaqui kaatča. Nižaza ninacaqui Pedružquiz tjeeziča Dorcas paata zquitinaca, nii. ⁴⁰ Jalla nekztanaqui Pedruqui tjappacha nii parti žoňinaca ulanskatchiča. Ninacaž ulantiquiztan quillžcu Yoozquin mayizichiča. Naa ticzin žona curpu kjutňi cheržcu čhiichiča, tuž cjican:

—Tabita, žaažna.

Jalla nižtiquiztanaqui naa ticzin žonqui čhjujcqui cjetzinča. Nekztanaqui Pedro cheržcu, julzinča. ⁴¹ Pedruqui naaža kjarcu tanziča, nekztan tsijtskatchiča. Nuž tsijtskatzcu Pedruqui parti jilanacami nižaza žew maatakanacami kjawziča. Nekztan Dorcas žejtchin tjeeziča. ⁴² Tjapa nii Jope wajtchiz žoňinacaqui nii quintu zizziča. Jalla nižtiquiztan walja Yoozquin criichiča. ⁴³ Pedruqui tsjii kjaž maj nii wajtquiz kamchiča, Simón cjita žoňž kjuyquiz. Nii Simonaqui zkizinaca koňž langžňitača.

10

PEDRUZTAN CORNELIUZTAN

¹ Cesarea wajtquiz tsjii Cornelio cjita zoñi želatča. Niiqui zultatž jiliritača, Italian cjita regimientoquiztan. ² Jalla nii jiliriqui niž familianacžtanpacha arajpach Yooz rispitñitača. Nižaza Yoozquin mayiziñitača. Nižaza pori judío žoñinacžquiz walja paaztan yanapt'ichiča. ³ Tsjii nooiqui majñakak ora chjuužtažokaz tsjii Yooz anjila cherziča, kjanapacha. Nii anjilaqui nižquin tjonžquichiča tuž cjican:

—¡Cornelio!

⁴ Corneliuzti tsucchi anjilž kjutñi cherziča. Nekztan pewcziča:

—Wejt Jiliri, ¿chjulutaya? —cjican.

Nekztanaqui nii anjilaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Amqui Yooz Ejpžquin mayiziñamča. Nuž naychiča Yooz Ejpqui. Nižaza am t'akjir žoñinacžquiz yanaptanaca naychiča. Jalla nuž nayžcu, Yooz Ejpqui cuntintuča. Nižaza am cjuñža. ⁵ Jaziqui Jope wajtquin žoñinaca cuchanžca, Simona kjawzjapa. Nii Simonaqui Pedro cjitazakazza. ⁶ Pedruqui yekja Simonžtan alujtača. Nii yekja Simonaqui zkizi koñž langžni žoñiča. Niž kjuya pajk kot žcati žejlča. Nii Pedruž amquiz chiyaquiča, čhjulut am paas cječhaja, jalla nii. — Jalla nuž chiichiča nii anjilaqui.

⁷ Nii anjilaž ojektanaqui, Corneliuqui pucultan piyunanaca kjawziča. Nižaza atintiñi zultatunacžquiztan tsjii zuma cumpliñi zultatu kjawziča. Nii zultatuqui Yoozquin kuzzizzakaztača. ⁸ Nekztanaqui Corneliuqui nii kjawžta žoñinacžquiz tjapa quint'ichiča. Jalla nekztan Jope wajtquin cuchanchiča.

⁹ Niž jaka tažuqui nii čhjepultan cuchanta žoñinaca Jope kjutñi ojkchiča. Jope watja žcatiž cjen, nii oraqui Pedruqui kjuy juntuñta patiuquin yawchiča Yoozquin mayizi. Nii oraqui taypurutača. ¹⁰ Jaziqui Pedruqui ancha čhjeri eeskatatča, lujlz pecatča. Jalla nuž čhjeri kisan, Pedruqui nii tsewcta patiuquin tsjii chjuužtažokaz cherziča. ¹¹ Jalla tuž cherziča: arajpacha cjetzi tsjii pajk mantilažtakaz chjijwžquichiča yokquin. Nii mantilaqui pajkpic punta žcucžintača. ¹² Jalla nii mantiliquiz tjapaman pajkpic kjojchanacchiz animalanacami, zkoranacami, wežlanacami želatča. ¹³ Nekztanaqui Pedruqui tsjii jora nonziča, tuž cjican:

—Pedru, tsijtsna. Conžna. Lujlzna.

¹⁴ Pedruzti kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, nižta anal paasača. Nii punta animalanaca ana lulasacha. Lii quintrača. Jaziqui nižta anal lulasacha wejrqui.

¹⁵ Jalla nuž kjaaztiquiztanaqui nii joraqui wilta chiižquichiča, tuž cjican:

—Yoozqui amquiz chiichiča, “Zumača niiqui, lujlzjapa” cjican. Jalla nii Yooziž chiita taku anam amqui nicasača, “Ana zumača lujlzjapa. Lii quintrača” cjicanaqui.

¹⁶ Jalla tižta čhjep wilta watchiča. Nekztanaqui nii mantilaqui arajpach kjutni waytitatača. ¹⁷ Nekztanaqui Pedruž kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: “Nii chjuužtakaz cherta ĵjaknužt cjii? ĵČhjulut Yoozqui wejtquiz intintiskatz pec?” Nii orapacha Simonž kjuya pewcpewcziča Corneliuž cuchanžquita žoñinacaqui. Nekztanaqui Simonž kjuy zanquin irantichiča. ¹⁸ Irantižcu, nii žoñinacaqui altu joržtan pewcziča, tuž cjican:

—ĵSimón anaj tekz alujya? Simonž tsjii tjuuqui Pedro cjitača.

¹⁹ Pedruqui tirapanž pinsatča nii chjuužta puntuquiztan. Jalla nuž pinsan, Espiritu Santuqui niž kuzquiz cjichiča:

—Cheržca, Pedro. Čhjepultan žoñinaca am kjurča. ²⁰ Tsijtsna. Čhjijwžca. Ana paysnakcan ninacžtan oka. Wejrtča ninaca cuchanžquichintqui.

²¹ Jalla nekztanaqui Pedruqui chjijwžquichiča, nii Corneliuž cuchanžquita žoñinacžtan zali. Ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui tsjii žoñi kjurča. Wejrtča niitqui. ĵČhjulquin ančhucqui tjonchinčhuctay?

²² Nekztan ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Cornelio cjita zultatž jiliriž cuchanžquita tjonuča wejrnacqui. Niiqui walja rispitta žoñiča. Nižaza niiqui Yooz rispitičiča. Tjapa judío žoñinacaqui niž zuma kamañ wira quint'iñiča. Tsjii Yooz anjilaqui nižquin mantichiča, tuž cjican: “Žoñinaca cuchna, Pedro cjitaqui tekz am kjuyquiz kjawzjapa. Pedruž chiita taku nonžna amqui”. Jalla nuž Corneliužquiz cjichiča nii Yooz anjilaqui.

²³ Nekztanaqui Pedruqui kjuyquiz kjawziča atintita cjisjapa. Tsjii arama nekz tjajžinchiča. Jaka tažuqui Pedruqui ninacžtan ojkchiča. Nižaza tsjii kjaž Jope wajtchiz hermanonacaqui nižtan chica ojkchiča.

²⁴ Niiž kat tažu Cesarea watja irantichiča, Corneliuž kjuyquin. Jalla nicju Corneliuqui tjewznatča niž parintinacžtan, nižaza tsjii zuma mazinacžtan. Corneliuqui ninaca kjawziča, ninacazakaz Pedruž taku nonzjapa. ²⁵ Pedruž kjuyquin luztan Corneliuqui nižtan zalchiča. Nekztan

Pedruž yujcquiz quillziča, nii amzjapa. ²⁶ Pedruzti tsijtskatchiča, tuž cjican:

—Tsijtsna amqui. Wejrmi am irat žoñizakaztča. Anača Yooztakaztča.

²⁷ Jalla pucultan parlican, luzziča. Nii kjuyquin walja ajczi žoñinaca zalchiča. ²⁸ Pedruqui ninaczquiz cjichiča:

—Ančhucqui zizza. Tsiji judio žoñiqui yekja wajtchiz žoñžtan anaž mazi cjisnasača, anaž ninacztan ajcnasača. Nižaza yekja wajtchiz žoñž kjuyquin anaž tjonznasača. Jalla nuž judiož lii cjiča. Pero Yoozqui wejr intintskatchiča. Anziqui čjul žoñimi Yooz partiquiz cjesača, nii. Jalla nižtiquiztan wejrqui anal chiiz waquizuča, “Nii žoñiqui ana Yooz partiquiz cjesača” cjicanaqui. ²⁹ Nekztan amiž kjawžtiquiztan wejrqui ana kjaž chižcu tjončinča; judionacz lii quintra cjenami ana nicčinča. Pero ziz pecuča, čkjažtiquiztan wejr kjawzinčhucta ančhucqui?

³⁰ Jalla nekztanaqui Corneliuqui kjaaziča tuž cjican:

—Ažk pajkpic tjuñi wattan tii majñakak ora wejrqui kjuyquiz želatuča, Yoozquin mayizican, nižaza ayunazcan. Jalla nuž želan, tsiji walja llijñi zquitchiz žoñiqui wejtquiz jeczquichiča. ³¹ Nižaza wejtquiz cjichiča: “Cornelio, Yoozqui am mayizita nonziča. Nižaza amiž t'akjir žoñinaczquiz okztanaca cjuñziča. ³² Jaziqui Jope wajtquin žoñinaca cuchna, Simona zijcajo. Nižaza niž tsiji tjuuqui Pedro cjitača. Yekja Simonž kjuyquiz alujazi žejlpachača, pajk kot žcati. Nii yekja Simonaqui zkizi koñž langžñi žoñiča. Nii Pedruqui tjonžcu, amtanž parlaquiča”. Jalla nuž wejtquiz čiičiča nii anjilaqui. ³³ Jalla nuž nii čiita tawk jaru, apura cuchanchinča am kjuri. Walim tjonchamča. Jaziqui tekzi tjappacha wejrnacqui Yooz Ejpž yujcquiz žejlča. Jaknužt Yoozqui wejrnacalta amquiz cjitčhaja, jalla nii tjappacha nonz pecasuča wejrnacqui.

PEDRUZ PALJAYTA TAKUNACA

³⁴ Jalla nekztanaqui Pedruqui paljayi kallantichiča, tuž cjican:

—Jaziqui intintazuča. Ultim weraraž, Yoozqui tii muntuquiz žejlñi žoñinaca anaž yekja yekja illilla. ³⁵ Yoozquin rispitznaquiž niiqui, nižaza Yooz kuzcama kamaquiž niiqui, Yoozqui jakzilta čjul wajtchiz žoñžquizimi asiptasača. Anziqui jalla nuž intintazuča. ³⁶ Yooz Ejpqui Israel žoñinaczquiz amigo pajassiča. Nekztan niž zuma kamañ puntu zizkatchiča. Jesucristuž cjen zuma cuntintu kuzziz cjisñi atasacha, jalla nii. Jesucristuča čjulquiztanami chekan Jiliriqui, wali azziz. ³⁷ Ančhucqui zumapanž zizza, jaknužt judio yokquiz watčhaja, jalla

nii. Primero Juanqui Yooz taku mazmazziča. Nižaza žoñinaca bautissiča. Nekztanaqui Jesucristuqui niiz persun Galilea yokquiz obranaca tjeezni kallantichiča. ³⁸ Jesusaqui Nazaret wajtchiz žoñitača. Yooz Ejpqui niizquiz walja Espiritu Santuž azi tjaachiča. Jalla nižtiquiztan ojklaychiča, walinaca paacan, nižaza zajraž tanta žoñinaca liwriican. Jalla nuž paachiča, Yooz Ejpžtan nižtan chicapachaž nuž cjen. ³⁹ Tjapa Jesusaž ojklaytanacami paatanacami cheržcu, jalla nii maznasacha wejrnacqui, Judea yokaran ojklaytanacami, nižaza Jerusalén watjaran ojklaytanacami. Wiruñaquei Jesusaqui cruzquiz ch'awctiquiztan conta ticziča. ⁴⁰ Jalla nuž contiquiztan čhjep majquiztan Yooz Ejpqui Jesusa jacatatskatchiča. Jacatatskatžcu Yoozqui wejtnacaquiz parizizkatchiča. ⁴¹ Jesusaqui parti žoñinacžquiziqui ana parizichiča. Antiz wejtnacaquiz alaja parizichiča. Nižaza jecnacat Yooz Ejp illztčhaja, jalla ninacžquiz parizichiča Jesusaqui. Nižaza wejrnacmi Jesusaž jacatattiquiztan nižtan juntuluassinča, nižaza kjazmi juntuluassinča. ⁴² Nekztanaqui Yooz Ejpqui tii Jesusapacha wali Juez Jiliržquin utchiča. Juez cjen nii Jesús chawc Jiliriqui žejtni žoñimi ticzi žoñimi juzjizaquiča. Jalla nii mazmazñijapa wejrnac cuchanžquichiča Jesusaqui. ⁴³ Nižaza tuquitanpacha Yooz taku parliñinacaqui Jesusiž puntuquiztan parlichipanča, tuž cjican: “Jakziltat nii Jesusižquiz tjapa kuztan criyačhaj niiqui ujnacquiztan pertuntaž cjequiča”.

ESPIRITU SANTUZ LUZTA

⁴⁴ Jalla nuž Pedruž chiyan, Espiritu Santuqui tjapa niiz chiita taku nonžni žoñinacžquiz luzziča. ⁴⁵ Jalla nuž cjen nii Pedružtan tjonchi judío žoñinacaqui ispantichi quirchiča, Espiritu Santuqui tjaatazakaztača ana judío žoñinacžquiziqui. ⁴⁶ Espiritu Santo tanžcu, nii žoñinacaqui yekja ana pajta taku čiichiyatča. Nižaza Yoozquin waljaž alawatča. Jalla nižtiquiztan ispantichi cjissiča nii žejlñi judionacaqui. ⁴⁷ Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Wejtnacaquiz Espiritu Santo tjaatača. Nižaza tinacžquiz Espiritu Santo tjaatazakazza. Jaziqui tinaca bautista cjisjapa, čjec žoñit atajas?

⁴⁸ Jalla nekztanaqui Pedruqui mantichiča, Jesucristuž tjuuquiz tinaca bautista cjejajo. Nekztanaqui nii žoñinacaqui Pedružquiz rocchiča tsjii kjaž maj ninacžquiz kamt'ajo.

1 Nii Judea yokaran žejlñi illzta apostolonacami, jilanacami, jalla ninacaqui quintu nonchiča, yekja wajtchiz žoñinacaqui Yooz taku catokchiča, jalla nii. 2 Pedruqui Jerusalén watja quejppžquichiča. Jalla nuž quejptan parti judío criichinacaqui Pedruž quintra chuchchiča, 3 tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan učhum lii quintra amqui yekja wajtchiz žoñinacžquin tjonzñi ojkchamtajo? ¿Kjažtiquiztan učhum lii quintra ninacžtan lujlchamtajo?

4 Nekztanaqui Pedruqui nii parti judionacžquiz quint'ichiča, jaknužt watčhaja primerquiztanpacha Corneliuž puntu, jalla nii. Tuž cjican, quint'ichiča:

5 —Wejrqui Jope wajtquin želatuča. Yoozquin mayizican, tsjii chjuužtažoka cherchinča, jalla tižta. Tsjii pajk mantilažtakaz tsewctan chjijwžquichiča. Niiž pajkpic puntuquiztan žcucžintatača. Jakziquiztažlaj wejrqui, jalla nekz wejr tirichuc irantižquichiča. 6 Jalla nuž irantižquitanaqui zumpacha cherzinča, čhjulut nii kjuyltan žejl, cjican. Jalla nuž wejrqui cherchinča tjapaman pajkpic kojchchiz animalanaca, k'it animalanacami, zkoranacami, wežlanacami, jalla nuž cherchinča. 7 Nii orazakaz tsewctan tsjii žoñž joražtakaz nonzinča. Wejtquin chiižquichiča tuž cjican: “Pedro, tsijsna. Conžna. Nižaza lujlzna”. 8 Wejrzti kjaazinča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, nižta anal paasača. Nii punta animala ana luli atasacha, am lii quintrača. Jaziqiu nižta anal paasača wejrqui”. 9 Jalla nuž kjaaztiquiztanaqui nii joraqui wiltazakaz chiižquichiča, tuž cjican: “Yoozqui chiichiča, ‘Zumaž tiiqui lujljzapa’ cjican. Nii Yooz zuma cjitaqui ana amqui ‘Ana lulasaz’ cjeella. Yooziž chiita taku anam nicz waquiziča, ‘Ana lulasaz. Lii quintrača’ cjicanaqui”. 10 Jalla nuž čhjep wilita watchiča, nekztanaqui nii mantilaqui waytitatača tsewcchucpacha. 11 Nekztanaqui čhjepultan žoñinacaqui weriž alujta kjuyquiz irantižquichiča. Cesarea wajtquiztan cuchantatača wejr kjuri. 12 Nižaza Espíritu Santuqui wejr mantichiča ninacžtan ana paysnakcan okajo. Nižaza sojtaltan jilanacaqui wejttan chica ojkchiča. Jalla nicju irantižcu, tjappacha wejrnaqui tsjii žoñž kjuyquiz luzazzinča. 13 Nižaza nii kjuychiz žoñiqui wejtnacaquiz quint'ichiča, jaknužt niiž kjuyquiz tsjii anjila chertčhaja, jalla nii. Nii anjila tsijsi cherchiquiča. Nižaza nii anjilaqui niižquiz tuž cjichiquiča: “Jope wajtquin žoñinaca cuchanžca, Simona kjawznajo. Niiž tsjii tjuuqui Pedro cjitača. 14 Jalla niiqui amquiz chiyaquiča, jaknužt ammi nižaza tjapa am familianacami liwriita cječhaja, jalla nuž”. 15 Nekztanaqui wejrqui ninacžquiz parli kallanti-

tan, Espiritu Santuqui ninacžquiz luzziča, jaknužt tuquiqui učumnacaquiz lutzčhaja, jalla nuž. ¹⁶ Jalla nekztanaquiwajrquijesusaž niiz tuquichiita taku cjužzinča. Jesucristo Jiliriqui cjichiča, “Juanquikjaztan bautisřipantača. Ančhucquiantis Espiritu Santužtan bautistaž cjequičha”. ¹⁷ Jesucristo Jiliržquicriichiž cjen Yoozquiwučumnacaquiz Espiritu Santo tjaachiča. Nižta iratapacha Yoozquininacžquiz Espiritu Santo tjaachiča. Jaziquiwajrquianal Yoozquintra cjesača. —Nuž quint'ichiča Pedruqui.

¹⁸ Jalla nii quintu nonztiquiztan nii Jerusalén wajtchiz criichinacaqui ana iya chutchiča. Nužquich'ujquichiča. Yoozquin alawazziča, tuž cjican:

—Nižazakaz yekja wajtchiz žoñinacaqui persun ujnacapajzcu, nižaza persun kuznaca campižcu, jalla nekztan ninacaqui persun ujnacquiztan pertuntazakaz cjequičha. Nižaza wiñaya Yooztan kamaquičha.

CRIICHI ZOÑINACA WICHANZI

¹⁹ Esteban conžcuqui, yekja Yoozquin criichinaca zakawalja tanzquin cjissiča. Jalla nuž cjen criichinacaquiyekja watjanacquin atipassiča. Fenicia, Chipre, Antioquía, jalla nii yokanac kjutñi wichanziča. Jalla nicju liwriñi Yooz takunaca parličiča. Judío žoñinacžquialaja parličiča, ana yekja žoñinacžquiziqui. ²⁰ Yekjapacriichi jilanacaqui Chipre yokquiztan nižaza Cirene yokquiztan ojkčiča. Nekztanaqui nii yokanacquiztan Antioquía watja irantichiča. Nekztan Antioquía wajtquin yekjapacriichinacaqui ana judío žoñinacžquiz parlichizakazza Liwriñi Jesucristo Jilirž puntu takunacquiztan. ²¹ Jesucristo Jilirž aziqui ninacžquiztača. Nižaza nii parlitiquiztanaquiwalja žoñinacaqui tuquita cuzturumpinaca jaytižcu, Jesucristo Jiliržquin tjapa kuztan criichiča.

²² Nekztanaqui Jerusalén iclizziz criichinacaqui nii quintu nonchiča. Jalla nii quintu nonžcu, Bernabé cjita žoñi cuchanchiča Antioquía watja. ²³ Jalla nicju irantižcu, Bernabequicherčiča, jaknužt Yoozquinekž žejlñi criichinacžquiz okztčhaja, jalla nii. Nii criichinacaquiwalja cuntintutača. Jaziqui Bernabequijtjappachquiz chiižinčiča, tuž cjican:

—Yoozquin criichinaca, zuma tjapa kuztan Yooz jiczquiz kamaquičha.

²⁴ Nižaza Bernabequi wali zuma žoñitača. Niiqui Espiritu Santužtan tsjii kuzziztača. Nižaza Yoozquin tjapa kuzziztača. Jalla nuž zuma kamcan walja žoñinaca Yoozquin macjatskatžquichiča Bernabequi.

²⁵ Jalla nekztanaqui Bernabequi Tarso watja ojkchiča Saulo kjuri. Saulo wajtžcu Antioquía chjitchiča. ²⁶ Jalla nicju tsjii wata intiru criichinacžtan žejlchiča. Tama zoñinacžquiz Yooz taku tjaajinchiča. Antioquía wajtquiziqui criichinacaqui cristiano tjuuchiz cjissiča. Tuquiqui nižta tjuuchiz ana želatča.

²⁷ Jalla nii timpuqui tsjii kjažultan Yooz taku parliñi zoñinacaqui Jerusalén wajtquiztan Antioquía ojkchiča. ²⁸ Tsjiiqui Agabo cjitatača. Niiqui nii ajczñi criichinacž taypiquiz tsijtsiča. Tsijtsan Yooz Espíritu Santuqui nii Agabo chiikatchiča, tuž cjican:

—Tjapa tii yokquiz wali čhjer mach'a želaquiča.

Jalla tižta watchiča, Claudio cjita chawc jiliriž mantiz timpuqui. ²⁹ Jalla nižtiquiztan nii Antioquía wajtchiz criichinacaqui acuerdo luzziča Judea wajtchiz jilanacžquin tsjii yanapñi cuchanzjapa. Zapa mayniqui jaknužt onanchucažlaja jalla nuž onanchiča, nii Judea wajtchiz criichi jilanacžquin yanapzjapa. ³⁰ Nižaza nii onantanaca apaychiča Judea wajtchiz icliz jilirinacžquin. Bernabežtan Saulužtan nii apayanacaqui chjitchiča.

12

JACOBO CJITA APOSTOL CONTACHA

¹ Jalla nii timpu Herodes cjita chawc jiliriQUI yekjap Yoozquin criichi zoñinaca tanchiča. ² Nižaza Herodesqui Jacobo conkatchiča pajk cuchillžtan. Jacobqui Juanž jilatača. ³ Jalla nuž contiquiztanaqui judío zoñinacaqui muzpa chipchipchiča. Jalla nuž nayžcu Herodesqui Pedro preso tanchizakazza. Jalla nii oraqui ana liwaturchiz t'anta lujl pjjstatača. ⁴ Pedro preso tantiquiztan, carsilquiz chawc-tatača. Carsilquiz pajkpic t'ak zultatunaca wijilñi uch-tatača. Zapa t'akaqui pajkpic zultatuchiztača. Pascua pjjsta pastanalla Herodesqui Pedro jwes pinsichiča, nii Jerusalén wajtchiz zoñinacžquiz tjeezjapa. ⁵ Nuž Pedruqui tirakaz carsilquiz chawc-ta želatča, zultatuž cwitita. Nii parti Yoozquin criichi jilanaca cullaquinaca nižtajapa walja tjapa kuztan Yoozquin mayizatča.

PEDRO CARSILQUIZTAN LIWRIITA

⁶ Jaka tažuqui Herodesqui Pedro jwes pecatča zoñinacžquiz tjeezjapa. Ima jwesani nii ween Pedruqui tjajatča, carinžtan čhejlta pucultan zultatž taypiquiz. Yekja zultatunacaqui carsil zanquiz wijilatča. ⁷ Jalla nii weenpacha tiripintit Yooz anjilaqui tjonchiča. Nižaza nii carsil kjuyltan muzpa waljaž kjanchiča. Nekztanaqui nii

anjilaqui Pedruž latuquiztan lanziča. Nuž lanžcu tjaji wajtskatchičha. Nekztanaqui Pedružquiz paljaychiča:

—Uri žaažna, —cjican.

Jalla nii orapacha Pedruž kjara čejlta carinaqui jutztoka tjojtsičha. ⁸ Nižaza nii anjilaqui cjichiča:

—Cinturuna zumpacha yajkzna. Nižaza am čhjata čhjatzna.

Jalla nuž Pedruž paan, nii anjilaqui cjichiča:

—Am irs irsna. Wejt wirquiz apžca.

⁹ Nekztanaqui Pedruqui anjilž wirquizpacha ulanchičha carsilquiztan. Nii ora Pedruqui werara ana werara, ana zuma zizi atchiča. “Chjuuznoka wejrqui” cjican pinsatča.

¹⁰ Jalla nekztanaqui primera wijilni zultatu watchičha. Nekztanaqui nii jaru wijilni zultatu watchizakazza. Nekztanaqui carsil zanquin irantichiča. Nekztan carsil jir chawjczqui jutztoka cjetsičha. Jalla nekztanaqui callquinpacha ulanchičha, nižaza ojkchiča. Jalla nuž cjen yekja callquin zina ectača. Anjilaqui nužquiz juttokaz katchičha. ¹¹ Pedruqui nekztan zumpacha naaziča, carsilquiztan liwriita, nii. Nekztanaqui cjichiča:

—Ultim werara liwriitaž wejrqui. Anal chjuuznukalala. Wejt Yooz Ejp Jiliriqui niž anjila cuchanžquichiča wejr liwriizjapa Herodes kjarquiztan, nižaza nii anawali paaz pecni judío žoñinacž kjarquiztan.

¹² Jalla nuž pinsican, Pedruqui María kjuya ojkchiča. Naa Mariiqui Juanž maatača. Juanž tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztača. Jalla naaža kjuyquin walja Yoozquin criichi žoñinacaqui ajczitača, nii ora Yoozquin mayizatča.

¹³ Pedruž kjuy patio zana t'okt'okan, tsjaa tur cullaqui Rode cjiti ulanžquichinča, ject tjonchi, cjican. ¹⁴ Pedruž jora čhajzcu, ancha cuntintu zajtchinča partinacžquin mazni, Pedruča tjonchi, cjican. Tjatzintača, nii patio zana cjetzinž.

¹⁵ Nii quintu nonžcu, criichi žoñinacaqui cjichiča:

—¡Amqui lucuratamča!

Jalla nuž chiyan, naaqui werarapanča cjichinča. Nii partinacazti cjichiča:

—Anaž nii cjesača. Niiž animužlani anjilažlaj.

¹⁶ Pedruzti tira zanquiz t'okžinchiča. Nekztan chawjcz cjetžinchiča. Pedro cheržcu, walja tsucchi cjissičha. ¹⁷ Pero Pedruqui kjaržtan siñala utchiča nii ajczi žoñinaca ch'uj cjejajo. Jalla nekztanaqui Pedruqui quint'ichiča, jaknužt Yoozqui nii carsilquiztan liwriitčhaja, jalla nii. Nižaza cjichiča:

—Ančhucqui nužuzakaz quint'aquiča Jacob jilžquin nižaza parti criichinacžquin. Wejr okaž, —cjichiča.

Jalla nekztanaqui Pedruqui ulanchičha, yekja kjutñi ojkz-japa.

¹⁸ Tjuñiž tewjctanalla, Pedro ana žejlñi cheržcuqui, nii wijilñi zultatunacaqui ancha tsucchiča, nižaza kuz turwayskatchičha. Pedruqui jaknužt ulantčhaja, jalla nii ana wira jaknuž zizi atchiča. ¹⁹ Nekztanaqui Herodesqui Pedro kjuri cuchanchičha. Ana wachi atchiča. Jalla nekztanaqui Herodesqui nii wijilñi zultatunacžquiz zumpacha pewcpewczičha. Jalla nuž pewc pewczcu, nii zultatunaca conajo mantichiča. Jalla niž wiruñ Herodesqui Judea yokquiztan ojkchiča, Cesarea wajtquin želi.

HERODES TICZICHA

²⁰ Herodesqui žawjchiča Tiro Sidón wajtchiz žoñinacž quintra. Jalla nižtiquiztanaqui ninacaqui acuerdo palt'ichiča Herodes yujcquiz prisintisjapa. Nii Tiro Sidón watjanacchiz žoñinacaqui Herodes tjaata čhjeržtan kamñitakalča. Nižaza tsjii Blasto cjita žoñi želatča. Niiqui Herodes secretariotača. Jalla nii žoñinacaqui Blasto cjita secretario roct'ichiča ninacžta favora tjurt'ižinajo, Herodes ana quintra cjeyajo. ²¹ Herodesqui tsjii tjuñi citchičha ninaca nekzi prisinti cjeyajo. Jalla nii cita tjuñquiziqui Herodesqui niž wali jilir zquti cujtsičha audiencia watzjapa. Jalla nuž zquti cujtžcu, niž mantiñi sillquin julziča. Nekztanaqui tsjii kjaž takunaca chiichiča. ²² Jalla nuž čhiitiquiztanaqui nii nonzñi žoñinacaqui kjawi kallantichiča, tuž cjican:

—Tii čhiñi žoñiqui anača ina žoñi. ¡Antis yoozpanča!

²³ Jalla nuž kjawtiquiztan Herodesqui cuntintutača, nii žoñinacž kjawta taku ana nicz pecatča, “Anača wejrqui Yooztqui” cjicanaqui. Ana werar Yooz Ejpžquin honora tjaachiča. Jalla nižtiquiztan nii orapacha Yooz Ejp Jiliriqui niž anjila cuchanžquichiča, Herodes chawc laa cjisnajo. Jalla nekztanaqui nuž laacjžcu Herodesqui lak'už liwj mirta ticziča.

²⁴ Pero nii liwriñi Yooz takuqui tjapa kjutñi parlita cjis-sičha. Nekztanaqui tsjan tsjan žoñinacaqui tjapa kuztan nii parlita Yooz taku criichiča.

²⁵ Bernabežtan Saulužtan nii pucultanaqui apayta onantanaca intirjižcu, Jerusalén wajtquiztan Antioquía quejpchiča. Nižaza Juan chjichcu ojkchiča. Juanqui niž tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztača.

13

BERNABEZTAN SAULUŽTAN CUCHANTA

¹ Antioquía wajtchiz Yoozquin criichi žoñinacžquiztan Yooz puntu tjaajiñinaca, nižaza Yooz taku čhiñi profetanaca

želatča. Jalla tinacatača: Bernabé, Saulo, Simón (Negro cjitazakaztača), Lucio (Cirene wajtchiz žoñitača), nižaza Manaén (niiqui junto pajkchiča Herodestan. Herodesqui Galilea kjuttan mantiñitača). ² Tsjii nooj Yoozquin alawazjapa ajczitača, nižaza nii ora ayunasatkalča. Jalla nuž cjen Espíritu Santuqui ninaczquiz cjichiča:

—Ančhucqui Bernabé nižaza Saulo yekja t'akžina, weriž munta trabajo paañijapa.

³ Jalla nekztanaqui Yoozquin mayizizcu, nižaza ayunascu, nii Yoozquin criichinacaqui Bernabežtan Saulužtan ninacz juntuiñ kjaržtan lanziča. Nekztanaqui nii pucultanaqui cuchanchiča, Yooz trabajo trabajčajo.

BERNABEZTAN SAULUZTAN CHIPRE YOKQUIN OJKTA

⁴ Nekztanaqui Espíritu Santuž cuchanzquitan Bernabežtan Saulužtan ojkchiča Seleucia cjita watja. Jalla nicju warcu zalchiča Chipre cjita yoka ojkzjapa. ⁵ Jalla nicju irantižcu Salamina cjita watja luzziča. Jalla nicju judionacz ajcz kjuyanacquiz Yooz taku parli kallantichiča. Juan Marcos ojkchizakazza ninaca yanapi. ⁶ Tjapa nii Chipre cjita yokaran ojklaychiča. Nižtami Pafos cjita watja irantichiča. Jalla nicju tsjii judío žoñžtan zalchiča. Nii žoñiqui Barjesús cjitatača. Nii žoñiqui laykatalča. Nižaza toscara chiiñitakalča, “Wejrqui Yooz taku chiichiyuča” cjiñitakalča. ⁷ Jalla nii layka žoñiqui chawc jiliri Sergio Paulo cjita nižtan chicatalča. Jalla nii jiliriqui cusa zizñi žoñitača. Nii žoñiqui Yooz taku nonz pecatča. Jalla nižtiquiztan Bernabežtan Saulužtan kjawskati cuchanchiča. ⁸ Nii layka žoñiqui ninacz quintra chiichiča, nii jiliriqui ana Yooz taku nonznajo, nižaza Yoozquin ana kuzziz cjejajo. Nii layka žoñž tsjii tjuuqui Elimas cjitazakaztača. ⁹ Nižaza Sauluž tsjii tjuuqui Pablo cjitazakaztača. Nii Pabluqui Espíritu Santuž irpitapantača. Nii layka žoñž Yooz tawk quintra chiiťiquiztan, Pabluqui nii žoñž kjutñi zumpacha cherziča, ¹⁰ tuž cjian:

—Amqui anawalimča. Incallñamča. Amqui zajriž maatimča. Nižaza Yooz kuz quintramča. Amqui Yooz Ejpž taku tsjii kjutñi intintiskatz pecñampanča. ¿Kjažtiquiztan nižta amjo? ¹¹ Jaziqui Yooz Ejp Jiliriqui am casticaquiča. Zuram cjequiča. Tsjii kjaž maj tii tjuñ sii anam cheraquiča.

Jalla nii orapacha zura cjissiča, zumchiquizpan. Ana zinta cheri atžcu, nii layka žoñiqui tsjii žoñi kjurchiča niž kjarcu tanžcu chjichñijapa. ¹² Jalla nižta cheržcu, nii chawc jiliriqui Yoozquin criichiča. Yooz taku puntu tjaajintiquiztan walja ispantichi quirchiča nii jiliriqui.

ANTIOQUIA OJKTA

¹³ Jalla nekztanaqui Pabluqui niiz mazinacžtan warcu zalchiča Pafos wajtquiztan ojkzjapa. Nekztan Perge cjita watja irantichiča. Perge watjaqui Panfilia yokquintača. Nekztan Juanqui ninaca ecchiča, Jerusalén watja quejpžquichiča. ¹⁴ Nekztanaqui ninacaqui Pergequiztan watchiča Antioquía watja. Antioquía watjaqui Pisidia yokquintača. Jalla nicju tsjii jeejz tjuñquiz luzziča tsjii judionacž ajcz kjuyquiz. Nekztanaqui luzcu, julziča. ¹⁵ Jalla nuž želan cjiirta Yooz tawkw liwruqui liitatača, Moisés cjiirta Yooz takumi, nižaza Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaž cjiirta takumi, jalla nii liitatača. Jalla nuž liižcu ajcz kjuy jilirinacaqui Bernabežquiz Pabluzquiz chiyajo nuž cjichiča, tuž cjican:

—Jilanaca, ančhucalta tsjii zuma taku želanaqui, anzpachahž chiya.

¹⁶ Nekztanaqui Pabluqui tsijtsiča. Nižaza kjara waytižcu ch'uj cjiskatchiča. Jalla nuž ch'uju želan, paljaychiča tuž cjican:

—Israel wajtchiz žoñinaca, nonžna. Nižaza werar Yooz rispitni žoñinaca, nonžna. ¹⁷ Israel wajtchiz žoñinacž Yoozza werar Yoozqui. Jalla nii Yoozqui učum tuquita atchi ejpnaca illziča niizquin sirwajo. Nii timpuquin Egipto yokquin tirapan kamchiča yekja wajtchiz žoñinacažtakaz. Jalla nižta želanami Yoozqui walja mirkatchiča. Wiruñaqu Yooz Ejpqui niiz azi tjeezcan jwezquichiča nii yokquiztan. ¹⁸ Pusi tunc watanaca ch'ekti yokaran ojklayan, Yoozqui ninacž anawali kamzquiztan awantichiča. ¹⁹ Nii timpu-pacha pakallak nacionanacaqui Canaán yokquin žejlñitača. Jalla tjappacha nii yokquiz žejlñinaca tjatanchiča Yoozqui, nižaza ninacž yoka tjaachiča učum tuquita atchi ejpnacžquiz, tsjii irinsažtakaz. ²⁰ Nekztanaqui pusi patac pjijska tuncan watanaca juezanaca utchiča učum ejpnacžquiz mantiñijapa, Samuelž timpu irantisquizcama. Samuelqui Yooz cuntiquiztan chiiñi profetatača. ²¹ Jalla nii Samuelž timpuquiz učum ejpnacaqui tsjii pajk jiliri maychiča ninaca iripiñijapa. Jalla nuž maytiquiztan Yoozqui Saúl il-lziča ninaca mantiñijapa. Nii Saúlqui Cis majchtača, nižaza Benjamín t'akquiztantača. Nii Saúlqui pusi tunc watajapa mantiñitača. ²² Nekztanaqui Yoozqui niiz puestuquiztan Saúl jwessiča. Jalla nekztanaqui nii rey puestuquin David utchiča. Davidž puntuquiztan Yoozpachača tuž cjichiqui: “Wejrqui tii David cjita žoñi nayuča Isaíž majchča. Tii žoñiž cjen ancha cuntintutča. Wejt kuzcama-panikaz kamñipanča tiiqui”. Jalla nuž cjichiča Yoozqui.

²³ Tsji Davidžquiztan majchmaati ojkñiqui Jesusa cjitača. Tuquiqui Yoozqui taku ecchiča Israel wajtchiz žoñinaca liwrižjapa. Jalla nii taku cumplisjapa, Yoozqui tii Jesusa cuchanžquichiča Israel žoñinacžquiz. ²⁴ Ima Jesusaž Yooz langz kalltan, Juanqui tjapa Israel žoñinacžquiz parliñitača, tuž cjican: “Ančhucqui persun ujnaca pajžcu, kuznacaž campiya, nekztan bautistaž cjesača”. ²⁵ Juanž ticz tjuñi žcatžinzcan, Juanqui cjichiča: “Ančhucqui jaknužt wejt puntuquiztan pinsičaja, niiqui anača niit wejrqui. Wejt wirquin tjonča tsjiiqui, wejtquiztan juc'ant jiliriča. Nii atintizjapa, anal waquizuča, nižaza wejrqui inakaztča.”

²⁶ Jilanaca, Abrahamž majchmaatinaca, nižaza Yooz rispitsñinaca, ančhucqui nonžna. Ančhucaltajapaž tii liwriñi Yooz taku žejlča. ²⁷ Jalla nii Jerusalén wajtquiz kamñi žoñinacami, nižaza niž jilirinacami, jecčhalaja Jesusaqui, nii ana zizatča. Zapa jeejz tjuñquiz judionacž ajcz kjuyquin tuquita profetanacž cijjrta taku liñipanča. Jalla nuž liyanami nii taku anaž intintazñipantača. Nii žoñinacapachača tuquita Yooz taku cumpliskatchiqui, Jesusa conta cjiskatchiča, nuž. ²⁸ Nii Jesusižquiz ana čjul ujmi watchiča, nii conzjapaqui. Jalla nuž cjenami ninacaqui Pilato chawc jiliržquiztan maychiča, nii Jesusa conzjapa. ²⁹ Nekztanaqui Jesusiž puntuquiztan jaknužt tuquitanpacha Yooz tawk liwruquiz cijjrtatažlaja, jalla tjapa nii cijjrta takunaca cumplissiča. Nii taku cumplistiquiztan Jesusiž curpu cruzquiztan apakchiča. Nekztanaqui niž curpu tjattatača. ³⁰ Yooz Ejpzti Jesusa ticziquiztan jacatatskatchiča. ³¹ Nekztanaqui tsji kjaž majquiztan Jesusaqui niž mazinacžquiz tjontjonziča. Niiž mazinacaqui nižtan chica ojkchiča Galilea yokquiztan Jerusalén watja. Nižaza ninacaqui anziqiu žoñinacžquiz niž puntuquiztan tiraž parliča.

³² Jaziqui Yoozqui učum tuquita atchi ejpnacžquiz taku ecchiča. Wejrnacqui nii cumplista takunaca zjijcchinča ančucaquiz mazjapa. Jalla nii zuma mazta ančucaquiz parluča. Yoozqui učum ejpnacžquiz taku ecchiča. ³³ Učumqui nii tuquita atchi ejpnacžquiztan tjonchinča. Učumnacalta Yoozqui niž ecta taku cumplissiča, Jesusa jacatatskatchiqui, nii. Nižaza nižtapacha segundo salmuquiz cijjrtatača tuž cjican: “Amqui wejt maatimča. Tonj tjuñi žejtkatchinča”. ³⁴ Nižaza Yooz Ejpqui niž jacatatz puntuquiztan chiichiča, tuž cjican: “Ticziquiztan am curpu jacatatskatača, ana wira sipulturquiz mojkz-japa”. Jalla nii puntuquiztan chiča cijjrta Yooz takuqui, tuž cjican: “Yoozqui Davidžquiz taku ecchiča, jalla nii

tawk jaru ančhucaquiz zuma favora paasača Yoozqui”.
³⁵ Jalla nužpan chiicha tsjii salmuquiziqui, tuž cjan: “Am zuma sirwiñiž curpu ana ecta cjesača mokajo”.
³⁶ Jalla nuž werarača. Davidqui niž timpu žejlñi žoñinacžquiz yanapchiča, jaknužt Yooz mantičhaja, jalla niicama. Nekztanaqui Davidqui ticziča niž ejpnaca irata. Nekztan niž ticzi curpu tjattiquiztan mojkchiča.
³⁷ Jesucristuzti Yooziž jacatatskatchiča. Niiž curpuzti ana mojkchiča.
³⁸ Jilanaca, ančhucqui tuž ziz waquiziča. Jesusiž cjen ujnaca pertuntaž cjesača. Jalla nii zuma taku ančhucaquiz parluča.
³⁹ Moisés mantita lii jaru kamcanami, ana pertunta cjisñi atča. Jesusižquiz macjatchi cjenaqui jalla nižtakaz tjapa ujnacami pertuntaž cjesača.
⁴⁰ Jaziqui ančhucqui cwit'aza, ana nii tuquita cjiirta casticu sufrisjapa. Tuquitan Yooz taku parliñi profetanacaqui cjiirchiča, tuž cjan:

⁴¹ “Nonžna, Yooztan quintražñinaca, azzucaž ančhucqui, nižaza chjatkatchucaž ančhucqui. Wejrqui Yooz Ejptča. Ančuca kamz timpuquiz wali pajk obranaca paachinča. Jalla nuž ančhucaquiz quint'ichi cjenami ančhucqui ana criyasača. Jalla nižtiquiztan ispan-tichi cjisna, nižaza casticta cjequiča, ančhucqui Yooz quintra tjasñinaca”.

⁴² Nuž chiižcu Pabluqui niž mazinacžtan judionacž ajcz kjuyquiztan ulanchiča. Yekjap ana judionacž ejpchiz žoñinaca želatča. Jalla ninacaqui roct'azziča, tuž cjan:

—Tii jar jeejz tjuñquiz tii puntunacquiztan wejtnacaquiz wilta tjaaznalla.

⁴³ Nii ajcz kjuyquiz nii cultu žeržcu walja judío žoñinaca, nižaza judiož cuzturumpi paañinaca, jalla ninacaqui Pablužtan Bernabežtan chica apziča. Nii pucultanaqui zuma taku tjaachiča, tuž cjan:

—Ančhucqui Yoozquin tjapa kuztanž cjee. Nižaza tjurt'iñi kuzziz cjee.

⁴⁴ Jalla nii wiruñta jeejz tjuñquiziqui joz tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui ajcziča Yooz taku nonzjapa.
⁴⁵ Jalla nuž ajczi cheržcu, nii judío žoñinacaqui iñizichiča. Nekztanaqui Pabluž quintra chiichiča, niiž taku ana walkatzjapa. Nižaza Pablo iñarchiča.
⁴⁶ Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan ana ekskucchiichiča, tuž cjan:

—Ančhucqui judío žoñinacžhucča. Nižtiquiztan ančucaquiz primeraqui tii liwriiñi Yooz taku chiistanča. Ančhuczti tii Yooz taku anaž nonz pecča. Nižaza Yooziž tjaata wiñaya žeti anaž risiwz pecča, jalla nuž tantiichinčhucča ančhucqui. Jalla nižtiquiztan anziqui ana

judío ejpchiz žoñinacžquiz tii Yooz taku paljayača. ⁴⁷ Jalla nuž mantichiča Yooz Ejp Jiliriqui, tuž cjican:

“Wejrqui ančhucaquiz utchinča, tjapa nacionnacquin žoñinacžquiz wejt puntu kjanzt'ajo. Ančhucaž cjen tjapa kjuttan tii muntuquiz yok tjiiquin kamñi žoñinacami liwriitaž cjequiča”.

⁴⁸ Jalla nuž nonžcu, nii ana judío ejpchiz žoñinacaqui ancha chipchiča. Nižaza Yooz tawk puntuquiztan, tuž cjichiča: “Tii Yooz takuqui zumapanča”. Jakziltat arajpachquin wiñaya kamzjapa Yoozqui illzaja, tjapa ninacaqui nii parlita Yooz taku criichiča. ⁴⁹ Tjapa yokaran Jesucristo Jilirž puntuqui parlitatača. ⁵⁰ Judío žoñinaczi quintru aptazziča. Nekztan ninacaqui tsjii kjaž rispitta judío cuzturumpi paañi maatakanacžtan, nižaza tsjii kjaž wali zuma rispitta wajt jilirinacžtan palt'ichiča. Nii judío žoñinacž cjen ninacaqui Pabluž nižaza Bernabež quintru aptazzizakazza, nii yokquiztan chjatkatzcama. ⁵¹ Jalla nižtiquiztan Pablužtan Bernabežtan ninacž kjojchquiztan zcatchi pulpu tsajtsiča. Jalla nii tsajtstaqui tsjii siñalažtakaztača nii wajtchiz žoñinacž quintrajapa. Nii yokquiztan ulanžcu, Iconio cjita watja ojkičiča. ⁵² Pero nii Yooz taku catokñi žoñinacaqui ancha cuntintutača. Nižaza Espíritu Santuž irpitapanž cjissiča.

14

ICONIO WATJA OJKTA

¹ Iconio cjita wajtquin kamcan Pablužtan Bernabežtan luzziča nii judionacž ajcz kjuyquin. Nekztan Jesucristuž puntuquiztan parlitiquiztan, walja judío žoñinacžtan, nižaza ana judío žoñinacžtan, walja ninacaqui Yoozquin criichiča. ² Pero nii ana criichi judío žoñinaczi ana criiz pecchipantača. Nekztan ninacaqui parti žoñinaca Yoozquin criichinacž quintru aptazziča, nižaza criichinacž quintru pinsiskatchiča, “Nii Yoozquin criichi žoñinacaqui anawalipanča” cjicanaqui. ³ Jalla nižtiquiztan Pablužtan Bernabežtan ažk tjuñi kamchiča nii wajtquin. Nižaza zuma tjurt'iñi kuzziz paljayčiča. Nižaza Jesucristo Jiliržquin tjapa kuzziztača. Jalla nižtiquiztan Jesucristuqui azi tjaachiča, siñalanacami milajrunacami paajo. Jalla nuž paatiquiztan kjanapacha tjeežtatača, Yooz okžñi takuqui werarača, jalla nii. ⁴ Nii wajtchiz žoñinacaqui pizc partiquin t'akziča. Parti žoñinaczi judío žoñinacžquin apuyčiča. Parti žoñinaczi apostolonacžquin apuyčiča. ⁵ Jalla nekztanaqui judío žoñinacaqui parti žoñinacžtan, nižaza nii wajt jilirinacžtan, tsjii parla asiptičiča Pablo Bernabé ch'aanizjapa, nižaza ninaca maztan čhajczjapa. ⁶ Pablužtan

Bernabežtan jalla nii quintu zizcu, atipassiča. Listra wajt kjutñi ojkchiča. Nižaza Derbe wajt kjutñi ojkchizakazza. Nii pizc watjanacaqui Licaonia cjita yokquintača. ⁷ Tjapa nii Licaonia yokaran zuma liwriiñi Yooz taku parlichiča.

PABLO MAZTAN CHAJCTA

⁸ Nii Listra wajtquin tsjii zuch žoñi želatča. Majttiquiztanpacha nižtapantača, wira ana ojklayñitača. Jalla nicju julzi želatča. ⁹ Nii zuch žoñiqui Pabluž chiita taku nonziča. Nii žoñiqui “Pabluqui wejr čhjetnasadž jaz” cjican pinsichiča. Nižaza Pabluqui niž kuzquiz naychiča, Yoozquin tjapa kuzziz cjeta, jalla nii. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan Pabluqui nižquiz zuma chekžcu, altu joržtan chiižinchiča, tuž cjican:

—Sok'opacha tsijtsna, am persun kjojchtan.

Jalla nižta chiitiquiztanaqui nii zuch žoñiqui tsjii layzcu tsijtsiča, nekztan ojklayi kallantichiča. ¹¹ Jalla nii Pabluž paata cheržcu, žoñinacaqui walja kjawi kallantichiča. Licaonia tawkquiztan kjawchiča tuž cjican:

—Yooznacaqui žoñižtakaz tsewctan chjijwžquichiča učhumnacaquiž.

¹² Nii žoñinacaqui cjetča, Bernabequi Júpiter cjita yoozza. Pabluqui parliñipantača, jalla nuž cjen nii žoñinacaqui cjichiča, Pabluqui Mercurio cjita yoozza. ¹³ Wajt tjiuquin Júpiter yooz timpluquiz želatča. Nii timplu fabriqueruqui wac turunaca nižaza pjajkjallanaca zjijčchiča, wajt zanquiz, jalla nekz. Nii fabriqueržtan nii wajtchiz žoñinacžtan Pablužquiz Bernabežquiz sirwiz pecatča Yooztakaz. Wac turunacžtan wilana ljokt'iz pecatča. ¹⁴ Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan jalla ninacaqui nižta paa-awc cjen naaziča. Jalla nuž naažcu persun zquiti wjajrsiča, anal nii pecuča cjican. Nižaza nii žoñinacž taypiquin kjawcan luzcu, altu joržtan chiichiča, tuž cjican:

¹⁵ —Žoñinaca, žkjažtiquiztan wejtnacaltajapa tižta paajo? Wejrnacqui ančuca irata žoñizakaztča. Ančhucqui jalla tižta paaz cuzturumpinaca jaytiz waquiziča. Inapanikazza tii ančhuc cuzturumpinacaqui. Werar žejtñi Yoozza tjapa kuztanqui sirwizqui. Jalla nuž cjican ančucaquiz mazñi tjonchinča. Nii werar Yoozqui paachiča arajpacha, yokanaca, kotanaca, nižaza tjapa žejlñinaca paachiča. ¹⁶ Tuqui timpuqui žoñinacaqui persun kuzcama ojklayñitača. Jalla nuž ojklayan Yoozqui ana kjaž cjiñitača. ¹⁷ Yoozqui chijñi apayžquiča, zuma zkala pookajo. Nižaza Yooz cjen wali čheri žejlča, učhumnaca lujlžjapami, nižaza cuntintu kamžjapami. Jalla nuž zumanaca tjaača Yoozqui. Nižtiquiztan žoñinacaqui Yooz pajz waquiziča.

¹⁸ Jalla nuž chiyanami nii wajtchiz žoñinacaqui tira wilana conawkkaz cjetča, Pablužquiz Bernabežquiz sirwizjapa. Ch'aman tii custurumpinacquiztan apatatskatchičha. Ul-timquiziqui nižtami ana wilana conchiča.

¹⁹ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž judionacaqui tjonchiča Antioquía wajtquiztan, nižaza Iconio wajtquiztan. Jalla nii tjonchi žoñinacaqui nii wajtchiz žoñinaczquiz kazzinchiča Pabluž quintra. Nekztanaqui maztan Pablo muzpa čhajcchiča. Nekztan nii čhajcni žoñinacaqui, "Ticziča" cjican Pablo wajtž tjiya joochiča. ²⁰ Wajtž tjiuquin ectaž cjen jalla nekzi criichinacaqui ajcziča Pabluž muytata. Jalla nuž želan, Pabluqui žaaziča. Nekztan wajtquin wilta luzziča. Nekztanaqui jaka tažuqui Bernabežtan Pablužtan ojkchiča Derbe cjita wajt kjutni.

²¹ Jalla nicju zuma liwriiñi Yooz taku paljaychiča. Jalla nuž paljayan walja žoñinacaqui Yooz taku criichiča. Nekztanaqui Listra Iconio Antioquía nii watjanac kjutni quejpchiča. ²² Jalla nii watjanacquin Pablužtan Bernabežtan Yoozquin criichi žoñinaca tjurt'iñi kuzziz cjisjapa walja chižinchiča, tuž cjican:

—Yoozquin kuzzizpankaz tira kamaquiča. Yooz mantuquiz kamchiž cjen, tii muntuquiz ancha sufrispanča učumnacaqui.

²³ Nižaza zapa iclizquin jilirinaca nombrichiča. Nekztanaqui Yoozquin mayizizcu ayunazcu Pabluqui nii nombritanaca Yoozquin cumpjiichiča. Nii nombrita jilirinacaqui Yoozquin tjapa kuzziztača.

PABLUŽTAN BERNABEŽTAN ANTIOQUIA QUEJPCHICHA

²⁴ Jalla nekztanaqui Pabluqui Bernabežtan Pisidia cjita yokaran watchičha. Nekztanaqui Panfilia cjita yokquin iran-tičiča. ²⁵ Jalla nicju Perge wajtquin Yooz taku paljaychiča. Nekztanaqui Atalia cjita wajt kjutni ojkchiča. ²⁶ Jalla nicju warcu zalchiča, Antioquía ojkzjapa. Tuquiqui ima okan, Antioquía wajtchiz criichinacaqui Pablužtan Bernabežtan, nii pucultan Yoozquin cumpjiichiča Yooz taku paljayajo. Jalla nuž Yooz taku paljayz trabajo žeržcu, Antioquía watja quejpchiča. ²⁷ Jalla nicju irantižcu, Pabluqui Bernabežtan nii wajtchiz criichinaca juntaskatchičha. Nekztan nii criichinaczquiz quint'ichiča, tjapa Yooz aztan paatanaca. Nižaza quint'ichiča, jaknužt yekja wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin criichiča; nižaza Yooz jiczquiz luzziča. ²⁸ Nižaza ažk tjuñinaca Pablužtan Bernabežtan nicju žejlchiča criichinacztan.

15

JERUSALENQUIN AJCZTA PUNTU

¹ Jalla nii timpuqui tsjii kjaž žoñinacaqui Judeaquiztan Antioquía ojkchiča. Jalla nicju ninacaqui Yoozquin criichinacžquin tjaajñi kallantichiča, tuž cjican:

—Moisés mantita cuzturumpinaca paastanča, liwriita cjisjapa.

² Pablužtan Bernabežtan nižta tjaajñi žoñinacžtan walja ch'ayi ch'ayi parlichiča nii cuzturumpi paaz puntuquiztan. Ultimquiziqui Pablužtan Bernabežtan yekjap criichinacžtan nombrita cjissiča, Jerusalén watja ojkzjapa. Jalla nicju nii parlita puntuquiztan wilta parlaquiča apostolonacžtan nižaza icliz jilirinacžtan.

³ Jalla nijjapa nii Antioquía criichinacaqui ninaca cuchanchiča. Jalla nuž ojkan, Fenicia yokaran Samaria yokaran watchiča. Jalla nuž wajtcen Pablužtan Bernabežtan quint'ichiča, jaknužt yekja nacionchiz žoñinacaqui ninacž tuquita cuzturumpinaca jaytičhaja, nižaza jaknužt Yoozquin kuzziz cjistčhaja, jalla nii quint'ichiča. Jalla nii quintu nonžcu žoñinacaqui “Ancha cuzala” cjican cjichiča.

⁴ Pablužtan Bernabežtan Jerusalén watja irantitan, nii wajtchiz criichinacami apostolonacami nii icliz jilirinacami tjapa juntu Pablužtan Bernabežtan risiwchiča. Jalla nekztanaqui Pabluqui Bernabežtan quint'ichiča jaknužt ninacaqui Yooz aztan paatčhaja, jalla nii. ⁵ Nekztanaqui yekjap fariseo partiquiztan criichinacaqui tsijtsiča, tuž cjican:

—Nii yekja nacionchiz criichinacaqui judionacž chimpuz custurumpi jalla nii paastanča. Nižaza Moisés mantita liicama kamla.

⁶ Jalla nekztanaqui apostolonacami icliz jilirinacami ajcziča jalla nii puntu parlizjapa. ⁷ Jalla nuž ažkpacha ch'ayi ch'ayi parližcu, Pedruqui tsijtsiča, tuž cjican:

—Jilanaca, ančhucqui tižta zizza. Tuquiqui Yoozqui ančucaquiztan wejr illzipanla, yekja nacionchiz žoñinacžquiz nii zuma liwriiñi Yooz taku paljayajo, ninaca nii liwriiñi taku criyajo. ⁸ Nižaza Yooz Ejpqui tjapa žoñinacž kuz zuma zizza. Nii yekja nacionchiz žoñinaca criiñi kuzziz cjen, Yoozqui ninacžquiz Espíritu Santo luzkatchiča. Jaknužt učumnacaquiz Espíritu Santo luzkattčhaja jalla nužuzakaz. Nižaza Espíritu Santo tjaacan, Yoozqui tjeeziča, yekja nacionchiz criichinaca persun maati cunta ricujchizakazza, jalla nii. ⁹ Yoozqui ninacžtan učumnacatan ana pjalpjalziča. Yoozquin tjapa kuz cjen ninacaqui kuz campiichiča. Nižaza Yoozqui ninaca pertunchiča, zuma

kuzziz cjeayajo. ¹⁰ Jaziqui Yooz Ejpqui nižta munchičha. Ančhucqui Yooz quintra cjequič niiqui, casticta cjequičha. Ančhucqui nii yekja wajtchiz criichinaca učhum cuzturumpi tjuz pecčha, tsjii liczi kuzižtakaz. Učhumpachaž nii cuzturumpinaca ana tjapa payi atchičha, nižaza učhum tuquita atchi ejpnacžquiztanpacha ana tjapa payi atchičha. Jaziqui, ¿kjažtiquiztan nižta ninaca paakatp pecjo? ¹¹ Nii cuzturumpi paañiž cjen anaž jakziltami ujnacquiztan liwriita cjesačha. Jesucristo Jiliriqui okzñi kuzziz cjen žoñinacž laycu ticzičha. Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin criichiž cjen učhumnacami ninacami ujnacquiztan liwriita cjesačha.

¹² Jalla nuž Pedruž chiitiquiztan tjappacha ch'uju cjissičha. Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan ninaca quint'ichičha, jaknužt yekja nacionanacaran ojklaycan Yooz aztan siñalanacami milajrunacami paatčhaja, jalla nii. ¹³ Jalla nuž quint'i žeržtan, Jacoboqui cjichičha:

—Jilanaca, nonžna. ¹⁴ Simón Pedruqui učhumnacaquiz quint'ichičha jaknužt tuquiqui Yoozqui persun maati cunta ana judío žoñinaca ricujchižlaja, jalla nii. ¹⁵ Nižaza Yooz taku parliñi profetanacž cjiirta tawk jaručha niiqui. Cjiirta Yooz takuqui tuž cjičha:

¹⁶ “Tii wattanaqui quejppžcačha. Davidž kjuyquiztan ojknī žoñinacaqui pajlzi kjuyažtakaz žejlčha. Jaziqui Davidž pajlzi kjuyaqui wiltal kjuyačha. Wiltal waytačha, ew žoñinaca cjisjapa. ¹⁷ Jalla nekztanaqui tjapaman nacionchiz žoñinacaqui Yooz Ejp Jilirž kamaña pecaquičha. Jakziltat Yooz kjawztažlaja, jalla nii žoñinacaqui Yoozquin tjonaquičha. ¹⁸ Jalla nuž cjichičha Yooz Jiliriqui tuqui timpuquiztanpacha, žoñinacaž zizajo”.

¹⁹ Jalla nižtiquiztan wejr cjiwčha. Nii ana judío žoñinacaqui ana molistis waquizičha. Ninacaqui ninacž tuquita cuzturumpinaca jaytichičha, Yooz kuzcama kamzjapa. Jalla nuž cjenaqui ana kjaž cjis waquizičha, nii učhum cuzturumpinaca paaz puntuquiztan. ²⁰ Tiikaz učhumqui ninacžquin cjiirasačha, tuž cjican: “Žoñiž paata yoozquin wilana jawkta chjizwi anačha lujlsqui. Nižaza anačha adulteriuquiz ojklayzqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anačha lujlsqui. Nižaza čjul animal ljocmi anačha lujlsqui”. Jalla niikaz cumplistančha nii yekja wajtchiz criichinacaqui. ²¹ Tuquitanpacha zapa wajtquiziqui Moisés liiqui parlitatačha. Nižaza zapa ajcz kjuyquiz liitatačha zapa jeejz tjuñquiziqui.

²² Jalla nekztanaqui apostolonacami icliz jilirinacžtan nižaza tjapa criichinacžtan palt'ichičha, tsjii tsjii

ninacžquiztan illzjapa. Nekztan Judas illztatačha, niiž tsjii tjuuqui Barsabás cjitazakaztačha. Nižaza Silas illztazakaztačha. Jalla nii pucultanaqui walja zuma jilanaca cjitatačha niiž mazi jilanacžquiztan. Nekztanaqui nii illzta žoñinacaqui Pablužtan Bernabežtan cuchantatačha Antioquía wajtquin, nii cuzturumpi paaz parlita puntu mazjapa. ²³ Jalla ninacžtan tsjii carta apaychičha. Nii cartiquiz tuž cjichičha:

“Wejtnaca jilanaca, wejrnacqui Jesusiž illzta apostolonactčha, nižaza icliz jilirinactčha, nižaza Yoozquin criichinactčha. Wejrnacqui ančhucaquin tsaanznučha. Ančhucqui ana judío žoñinacčhucčha. Antioquía wajtchiz žoñchucčha, nižaza Siria yokquin kamiñchucčha, nižaza Cilicia yokquin kaminčhuczakazza. ²⁴ Wejrnacqui tsjii quintu zizzinčha. Tekztan tsjii kjaž žoñinacaqui ančhucaquin ojtkalčha, ana jec jiliriž mantita ojkičha. Jalla ninacaž chiita taku ančhuca kuz turwayskatčhani. Ninacaqui cjičhani, “Judionacž chim-puz cuzturumpi paastančha. Nižaza tjapa Moisés liiqui cumplistančha”. Jalla nuž chiižcu, paysnakñi kuzziz cjissinčhucžlani. ²⁵ Jalla nii quintu zizcu, nii puntuquiztan wejrnacqui zuma palt'ichinčha. Nekztanaqui wejrnacqui kazzinčha, tsjii pucultan wejtnacquiztan illzjapa. Nii pucultanaqui illztatačha ančhuc cherzñi okajo. Ninacaqui Pablužtan Bernabežtan chica okaquičha. Nii Pablo Bernabé, jalla ninacaqui ancha zuma pecta jilanacačha. ²⁶ Nii Pablužtan Bernabežtan Jesucristo Jilirž mantita ojklaycan joz conkatchičha. ²⁷ Nižtiquiztan wejrnacqui Judastan nižaza Silžtan cuchanchinčha, ančhucatan tii puntu parlizjapa. Nižaza ančhucaquiz tjapa tii puntuquiztan paljayaquičha. ²⁸ Wejtnacquizimi Espíritu Santužquizimi walikaztačha tinacaqui. Wejrnacqui ančhucaquiz anaž tsjii liczi kuzi tjuz waquizasačha, anaž wejtnac liczi cuzturumpi paakatž waquizasačha. Jalla tiikaz paakatž waquizičha. ²⁹ Žoñiž paata yoozquiz wilana jawkta chjizwi anačha lujlsqui. Nižaza čjul animal ljocmi anačha lujlsqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anačha lujlsqui. Anačha adulteriuquiz ojklayzqui, luctaka cjiñimi maataka cjiñimi. Zuma lucutiñipan kamsa. Jalla nuž kamaquiž niiqui, walikaz cjequičha ančhucqui. ¡Zumakaz ojklaya!” Jalla nuž cjiyr-tatačha nii cartauqui.

³⁰ Nekztanaqui nii cuchanta žoñinacaqui cartižtan ojkičha Antioquía watja. Jalla nicju irantižcu, tjapa nii wajtchiz criichi žoñinaca juntazzičha. Nekztan nii carta intirjichičha. ³¹ Jalla nii carta liižcu, nii jilanacaqui walja chipchičha, nii zuma takunaca cjiyržquitaž cjen. ³² Nižaza nii Judastan Silžtan Yooz taku paljayñitačha. Jalla nuž paljaycan

walja žoñinacžquiz kuzziča. Nižaza nii criichinacaqui tjurt'iñi kuzziz cjiskatchičha ninacž tawkžtan. ³³ Jalla tsjii kjaž tjuñinaca nicju kamčiča, Judastan Silžtan. Nekztanaqui ninaca cuchanžquiñi jilanacžquin quejzp pecatča. Jalla nuž peccan parti criichinacaqui cjichiča:

—Yooz Ejpžtan ančhucqui zumakaz okalla.

³⁴ Jalla nekztanaqui Judasqui ojkčiča. Ultimquiziqui Silasqui eclis tantiichiča. ³⁵ Nižaza Pabluqui Bernabežtan Antioquía wajtquin eclichizakazza. Nekztanaqui parti jilanacžtan Yooz taku walja tjajnatča ana criichi žoñinacžquiz, nižaza liwriiñi Yooz taku paljayatča.

PABLUQUI WILTA YOOZ TAKU PALJAYI OJKCHA

³⁶ Jalla niž wiruñ Pabluqui Bernabežquiz paljayčiča, tuž cjican:

—Wiltaž jaziqui ojklalla. Jakzi watjanacquin učumqui liwriiñi Yooz taku parlitažlaja, jalla nii jilanacžquin tjon-tjonžquilalla. Jaknužt kamčhaja jalla ničhum cheržquilalla.

³⁷ Bernabequi Juan chjitz pecatča. Juanž tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztača. ³⁸ Niiž tuquiqui Panfilia wajtquin žejlcan, Marcosaqui Pablužquiztan Bernabežquiztan quepi zarakčiča. Ana iya chica ojklayčiča Yooz taku parlican. Jaziqui Pabluqui Marcos ana chjitz pecatča. ³⁹ Jalla nižtiquiztan Pablužtan Bernabežtan ch'aassiča. Nekztanaqui jaljtichiča. Bernabequi Marcos chjitzcu tsjii warcu luzziča Chipre kjutñi ojkzjapa. ⁴⁰ Pabluzti Silas cjita žoñi illziča nižtan chica ojkñijapa. Nii žejlñi jilanaacaqui Pablužtan Silžtan Yoozquin cumpjiichiča, Yooz zuma yanapajo. ⁴¹ Nekztan ninaca Siria yok kjutñi ojkčiča. Siria yokaran nižaza Cilicia yokaran ojklayčiča, iclizquiztan icliza ojklayčiča, criichi jilanaca tjurt'iñi kuzziz cjejajo.

16

TIMOTEOQUI PABLO CUMPANT'ICHICHA

¹ Nekztanaqui Pablužtan Silžtan irantizquichiča Derbe Litra cjita watjanacquiz. Jalla nicju tsjii Yoozquin criichi žoñžquiz zalčiča, Timoteo cjita. Niiž maaqui judío žontača, Yoozquin criiñtača. Niiž ejpqui griego žoñitača. ² Nižaza Litra wajtchiz criichi žoñinacami Timoteo rispitchičha. Iconio wajtchiz žoñinacaqui Timoteo rispitchizakazza. ³ Nekztanaqui Pabluqui Timoteo kjutzñi pecatča. Jalla nižtiquiztan Pabluqui judionacž cuzturumpi jaru Timoteo chimpuskatchičha, nii yokaran kamñi judionacaž ana quintra chiyajo. Timoteož ejpqui griego žoñitača, anatača judío. Jalla nuž cjen Timoteoqui ana chimpuchiztača, judionacaž irata. Jalla nii zizziča

nii yokaran kamñi judionacaqui. ⁴ Nekztanaqui tjapa watjanaca ojklaycan, Pabluqui niž mazinacžtan Jerusalén parlita quintu mazziča. Apostolonacami Jerusalén icliz jilirinacami, jalla ninacaž chiita taku quint'ichiča tjapa Yoozquin criichi jilanacžquiz. ⁵ Jalla nižtiquiztanaqui niiran žejlñi criichinacaqui Yoozquin walja tjapa kuzziz cjissiča. Nižaza zapuru Yooz jiczquiz luzatča iya žoñinacaqui. Jalla nižtiquiztan tsjanž yapatča Yoozquin criichi jilanacaqui.

PABLUZ CHJUUZTA

⁶ Jalla nekztanaqui Espíritu Santuqui Pablužquizimi niž mazinacžquizimi atajchiča, ana Asia yokaran Yooz taku parliñi ojklayajo. Jalla nižtiquiztan ninacaqui Frigia, nižaza Galacia cjita yokanacaran ojklaychiča. ⁷ Jalla nuž ojklayžcu, Misia cjita lintiquin irantichiča. Jalla niwjtcan Bitinia yokquin luzquiz pecatača. Jalla nuž pinsan Jesucristužtan Espíritu Santužtan nii yoka luz ana munchiča. ⁸ Jalla nižtiquiztan Bitinia yokquin ana luzziča. Antis Misia yokquin watžcu, Troas cjita watja irantichiča. Jalla nii watjaqui pajk kot tjiiquiz želatča. ⁹ Jalla nicju tsjii ween Yoozqui Pablo chjuuzkatchiča. Chjuuzcan jalla tuž Pabluqui cherchiča, tsjii Macedonia wajtchiz žoñi cherchiča. Tsi-tsi želatča. Nižaza rocatča, tuž cjican: "Macedonia yok kjutñi kajkžcalla amqui. Yanapt'alla". ¹⁰ Jalla nuž wi-iquin chjuuzcuqui Pabluqui tjacziča Macedonia ojkszjapa. Nižazakaz wejrnacmi tjaczinča Pablužtan ojkszjapa. Ultimupanž Yoozqui wejrnaca kjawziča, nawjk ojklayajo liwriñi taku paljayajo.

PABLUZTAN SILZTAN FILIPOS CJITA WAJTQUIN OJKTA

¹¹ Jalla nekztanaqui Troas wajtquin tsjii warcu zalazzinča. Nekz luzcu ojkinča. Nii pajk kot taypiquiz tsjii kolta yoka želatča, Samotracia cjita. Jalla nii tirichuc ojkinča. Niž jaka tažuqui Neápolis cjita watja irantichinča. ¹² Jalla nekztan ojkinča Filipos cjita watja. Nii watjaqui tuqitanpacha romano cjita wajtchiz žoñinacaž julžtatača. Jalla Macedonia yokquin nii watjaqui tsjan chekan pakjitača yekja watjanacquiztanaqui. Jalla nicju tsjii kjaž maj kamchinča. ¹³ Tsjii jeejz tjuñquiz wajtquiztan ulanchinča, nižaza puj atquin. Jalla nicju žoñinacaqui ajcžñitača, Yoozquin mayizi. Jalla nuž žejlcan wejrnacqui julzinča. Nekztanaqui liwriñi Yooz taku palt'ican, nii ajczi maatakanacžquiz paljaychinča. ¹⁴ Tsjaa maataku Lidia cjititača. Naaqui Tiatira cjita wajtchiz žontača. Nižaza naaqui fin murat telanaca tuyiñtača. Naa žonqui Yoozquin walja kuz tjaachintača. Jalla nuž cjen,

Yoozqui naaža kuzquiz Pabluž chiita taku catokskatchičha. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan naa žonqui bautistatačha naaža familianacžtanpacha. Nekztanaqui wejtnacaquiz roct'ichinča, tuž cjican:

—Ančhucqui ultimupan wejrqui Jesucristužquin criichinčhataqui cjičhaj niiqui, wejt kjuyquin tjonžcalla alujazjapa. —Nuž roctiquiztan naaža kjuyquiz wejrnacqui alujazzinča.

¹⁶ Tsjii noojiqui wilta Yoozquin mayiziz yokquin ojkan, wejrnacqui tsjaa zajriž tanti turatan zalchinča. Naa turqui ariwiñi zizzintačha. Naaqui patrunž manta payiñtačha. Jalla nižtiquiztan walja paaz ganiñtačha naaža patrunžjapa. ¹⁷ Naa turqui Pablužquiz nižaza wejtnacaquiz apžni kallantichinča. Jalla nuž apzcan kjawiñtačha, tuž cjican:

—Tii žoñinacaqui arajpach Yooz sirwiñičha. Nižaza ančhucacqui liwriiñi Yooz taku paljayñičha. —Jalla nuž kjawcan čiichinča.

¹⁸ Zapuru nižta kjawcan wejtnacaquiz apžniñtačha. Jalla nižtiquiztan Pabluqui naažajapa tsjii zkoluc žawjznawcž cjetčha. Jalla nuž cjen naaža kjutñi quejpžcu cherzičha. Nižaza naa tanñi zajrižquiz čiichičha, tuž cjican:

—Zajra, Jesucristuž tjuuquiz am ulna cjiwčha taa turaquiztan.

Jalla nii orapacha nii zajraqui naa turaquiztan ulanchičha.

¹⁹ Jalla nižtiquiztan naa tura patrunanacaqui naaža ariwiñiquiztan ana iya paaz gani atchičha. Jalla nuž cjetčha nii patrunanacaqui. Jalla nižtiquiztan ninacaqui Pablužtan Silžtan tanchičha. Nekztanaqui pajk plazquin chjitchičha nii wajt pajk jilirinacž yujcquin. ²⁰ Juez jilirinacžquin prisintiskatchičha, tuž cjican:

—Tii judío žoñinacaqui učhum žoñinaca aptjapčha. ²¹ Nižaza ninacž tsjemat cuzturumpinaca tjaajinča. Jalla nii cuzturumpinaca učhumqui anaž catokz waquizičha. Nižaza ana niicama kamz waquizičha. Lii quintračha. Učhumnacaqui roman žoñinacčhumčha.

²² Jalla nuž čiitiquiztan nii wajtchiz žoñinacaqui Pabluž nižaza Silž quintra tjojktičičha. Nižaza nii juez jilirinacaqui mantičičha, ninacž kujtta zquti chjojžzinajo, nekztan paržtan wjajtajo. ²³ Jalla nuž walja wjajtžcu, carsilquiz chawjčičha. Nižaza nii carsila itžni žoñi mantičičha, ninaca zuma wijilajo. ²⁴ Jalla nuž mantitiquiztan, nii carsila itžni žoñiqui ninaca carsil kjuył majcchičha, nawjk c'utžjati. Jalla nekzi pajk mazu madera želatčha, niiqui žoñi castics maderapantačha. Nii maderquiz ninacž kjojcha majcžinčičha.

²⁵ Jalla nuž cjenami chica arama Pablužtan Silžtanaqui Yoozquin mayizican želatčha. Nižaza Yooz wirsu itscan

želatča. Jalla nuž mayizan, nuž itsan, nii parti carsilquiz chawjcta žoñinacaqui nonziča. ²⁶ Jalla nekztanaqui tirip-intit tsjii tembloraž tjonchi. Nekztan nii carsil yokanacami pirkanacami liwj chekjinskatchičha. Jalla nuž chekjintiquiztanaqui tjapa nii carsil zananacami justokaz cjetsičha. Nižaza nii preso žoñinacž čhejlta carinanacami justokaz jersičha. ²⁷ Jalla nižta watžcu, carsil itzñi žoñiqui tjaji wajtsičha. Nii carsil zananaca cjetsi cheržcu, “Pris žoñinacaqui atipchiž caa” nuž cjican pinsičičha. Jalla nuž pinsiscu, niíž pajk cuchillu jwessičha, cuchillžtan persuna conzjapa. ²⁸ Nekztanaqui Pabluqui kjawchičha, tuž cjican:

—Anam persunpacha čhjojrichaquičha. Tjapa chawjcta pris žoñinacami tekž žejlčha.

²⁹ Jalla nekztanaqui nii carsila itzñi žoñiqui micha tjeesnaj cjichičha. Nekztanaqui carsil kjutñi zati pariju luzzičha, walja tsucchi chekjincan. Nekztan Pabluž Silž kojchquiz tuzi t'oksičha. ³⁰ Nekztanaqui zancu jwescu, pewczičha, tuž cjican:

—Jilanaca, wejr liwriita cjisjapa, ¿čhjulut wejr paaz waquizasaya?

³¹ Pablužtan Silžtanaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Jesucristo Jiliržquiz tjapa kuztan criya. Jalla nuž cje-naqui liwriita cjequičha am familianacžtanpacha.

³² Jalla nekztanaqui Pablo Silasqui niížquizimi niíž kjuy familianacžquizimi Yooz taku paljaychičha. ³³ Nii weenpacha nii carsila itzñi žoñiqui ninacž čhjojri awjžinchičha. Jalla nekztanaqui niimi tjapa familianacami bautista cjissičha. ³⁴ Nekztanaqui nii carsila itzñi žoñiqui Pablužtan Silžtan jalla ninaca chjitchičha persun kjuya. Niíž kjuyquin čhjeri tjaachičha. Nii žoñiqui familianacžtanpacha walja cuntintutačha Yoozquin criižcu.

³⁵ Nii wenziqui juez jilirinacaqui zultat policianaca mantichičha carsilquin, Pablužtan Silžtan cutž ortinžtan cuchanchičha. ³⁶ Ninacž carsilquin irantitan, nii carsila itzñi žoñiqui Pablužquiz cjichičha:

—Nii juez jilirinacaqui wejtquin ortina apayžquichičha, ančhuc cutznajo. Nižtiquiztan ančhucqui jazic liwriiž okaquičha.

³⁷ Pabluzti nii zultat policianacžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Wejrnacqui roman parti žoñinactčha. Tjapa tii wajtquiz žejlñinacž yujcquiz wejrnaca wjajtchičha, ana wejtnacaquiz zumpacha pewcžcu. Nekztanaqui inapacha wejrnac carsilquiz majcchičha. ¿Jaziqui ančhucqui wejrnaca chjojzaka cuts pecya? ¡Anaž cjesačha! Antiz ninacaj persuna wejrnac tii carsilquiztan jwesi tjonla.

38 Nekztanaqui nii policianacaqui ojkžcu nii juez jilirinacžquiz tjapa nii puntuquiztan quint'ichiča. Pablužtan Silžtan roman parti žoñinacquiztan, jalla nii quintu zizcu, ancha tsucchi cjissiča. 39 Jalla nižtiquiztan pertuna mayizi ojkchiča. Nekztanaqui nii jilirinacaqui tjonžcu jwessiča. Nekztan Pablužquizimi Silžquizimi rocchiča, tuž cjican:

—Tii wajtquiztanž ulna.

40 Jalla nekztanaqui carsilquiztan ulanžcu Pablužtan Silžtan Lidia kjuya ojkchiča. Jalla nekztanaqui criichi jilanaca cheržcu, “Tjurt'iñi kuzziz cjee ančhucqui” cjican chiižinchiča. Nekztanaqui ojkchiča.

17

ZOÑINACAŽ APTJAPZTA TESALONICA WAJTQUIN

1 Jalla nekztanaqui wilta ojkchiča, Pablužtan Silžtanaqui. Anfípolis nižaza Apolonia jalla nii yokanaca watchiča. Nekztanaqui Tesalónica cjita pajk watja irantichiča. Jalla nekzi tsjii judionacž ajcz kjuya želatča. 2 Nii wajtquin Pabluqui nii acz kjuyquin ojkchiča, niž cuzturumpi jaru. Tsjii čhjep jeejz tjuñinacquiziqui Pabluqui nii ajczñi žoñinacžquiz paljaychiča, nii tuquitan cijjrta Yooz tawk jaru. 3 Yooz tawkquiztan tjaajinchiča Jesucristuž puntuquiztan, tuž cjican:

—Jesucristuqui sufrispantača, niž ticzcama. Niiž ticziquiztan jacatatspantača. Nii Jesusapachača Yooziž cuchanžquita Cristuqui. Jalla nuž ančhucacquiz paljayuča.

4 Jalla nii paljaytiquiztan yekjap judionacaqui Jesucristužquin criichiča. Nekztanaqui ninacaqui Pablužtan Silžtan juntu cjissiča. Nižaza walja griego parti žoñinacaqui Jesucristužquiz criichizakazza. Tuquiqui Yooz Ejpkaz sirwichiča. Nižaza walja rispitta maatakanacaqui Jesucristužquin criichizakazza. 5 Jalla nuž cjen ana criiñi judionacaqui ancha iñiziñi cjissiča. Nekztanaqui nii ana criiñinacaqui yekjap ñejo kuzziz žoñinaca juntjapchiča, Pabluž Silž quintra parlizjapa. Nekztanaqui ninacaqui juc'anti žoñinaca juntichiča. Nii žoñinaca juntižcu, žoñinaca aptjapchiča Pabluž Silž quintra. Nekztanaqui tjapa nii quintra aptjapzñi žoñinacaqui Jasonž kjuya ojkchiča. Jalla nuž ojkžcu, nii kjuya muyuntichiča, Pablo Silas kjurcan. Nii pucultan žoñinaca jwes pecatča, parti žoñinacžquiz intirjizjapa. 6 Pero Jasonž kjuyquiz Pablo Silas ana watchiča. Nižtiquiztanaqui nii quintra žoñinaca Jasón tanchiča, nižaza yekjap nekz žejlñi jilanacžtan. Nekztanaqui nii criichinacaqui chjichtatača wajt jilirinacž yujcquin. Nii jilirinacž yujcquiz želan, nii quintra žoñinacaqui altu joržtan chiichiča, tuž cjican:

—Tii žoñinacaqui jakziquin ojktčhaja, nekz žejlñi žoñinacž kuz turwayskatčha. Jalla tinacaqui tekz tjonchizakazza, ana wal kamaña quejpskatzjapa. ⁷ Jasonqui niž kjuyquiz Pablo Silas alujchitakalča. Nižaza tinacaqui cjičha, yekja chawc jiliri žejlčha, Jesusa cjita. Nužukaz cjičha tinacaqui. Jalla nuž cjenaqui niiqui ancha učhum lii quintračha, nižaza učhum roman chawc jilirž quintračha. —Nuž cjican quintra chi-ichičha.

⁸ Jalla nuž nonžcu, tjapa nii wajtchiz žoñinacami jiliri-nacami walja žawjchičha. ⁹ Ultimquiziqui Jasonqui niž mazinacžtanpacha tsjii wali printa tjaachičha, ninaca cutta cjejajo.

PABLUZTAN SILZTAN KAMTA BEREA CJITA WAJTQUIN

¹⁰ Jalla nii nooj weenpacha criichi jilanacaqui Pablužquiz Silžquiz nii wajtquiztan ulanskatchičha. Nekztan Berea cjita watja ojkičha. Jalla nicju irantižcu, judionacž ajcz kjuya luzzičha. ¹¹ Jalla nii judionacaqui tsjan zuma kuzziztačha nii Tesalonic wajtchiz judionacžquiztan. Tjapa kuztan Yooz taku catokñitačha. Nižaza zapuru ninacaqui tuquta cijrta Yooz taku liižcu liižcu zumpacha tantiichičha, nii Pabluž Silas chiita taku, werara ana werara, jalla nii zizjapa. ¹² Jalla nižtiquiztan walja nii judionacaqui Jesucristužquin criichičha. Nižaza walja griego parti žoñinacaqui criichizakazza, rispitta luctakanacami maatakanacami criichizakazza. ¹³ Jalla nekztanaqui nii Tesalónica wajtchiz judionacaqui nonzičha, Pabluqui Berea wajtquin Yooz taku paljayñi ojkičha. Jalla nii quintu zizcu, Berea watja ojkičha. Jalla nicju ninacaqui žoñinaca žawjwaž zijjanchičha, Pabluž quintra. ¹⁴ Jalla nuž cjen nii criichi jilanacaqui ana enenskatžcu Pablo cuchanžquichičha pajk kot kjutñi. Silžtan Timoteožtan, jalla ninacazti Berea wajtquiz eclichitačha. ¹⁵ Nekztanaqui Pablužtan cumpant'iñi žoñinacaqui Pablo chjitchičha Atenas cjita watja. Jalla nekztanaqui quejpžquichičha tii takunacžtan: “Silžtan Timoteožtan, jalla ninacaqui Pablužquin apura irantiz waquizičha”, cjican.

PABLUZ KAMTA ATENAS CJITA WAJTQUIN

¹⁶ Nekztan Pabluqui Silas Timoteo tjewsnatčha. Atenas cjita wajtquiz žejlcan, wacchi žoñiž paata yooznaca cherchičha. Nii wajtquiziqui jakzimi žoñiž paata yooznacapanikaz želatčha. Jalla nuž cheržcu niž kuzquiz ancha sint'ichičha. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan Pabluqui judionacž ajcz kjuyquin paljaychičha. Judionacžquizimi Yooz rispitiñi žoñinacžquizimi paljaychičha. Nižaza zapuru pajk plazquin paljaychičha, ojklajñi žoñinacžquiz. ¹⁸ Jalla nii plazquiz

tsjii istutiiñinaca želatča. Parti nii istutiiñinacaqui Epicúreos t'akquiztantača. Parti nii istutiiñinacazti Estoicos cjita t'akquiztantača. Jalla ninacaqui Pablužquiz paljaychiča. Nekztanaqui yekjap istutiiñinacazti cjichiča:

—¿Jaknužkat tii žoñic chiičhani, waljaž chiiča pero? ¿Čhjulut intintiskatz pecjo?

Yekjap istutiiñinacazti cjichiča:

—Niiča yekja yooznacž puntuquiztan paljayñiqui.

Pabluqui Jesusiž puntuquiztan nižaza ticzquiztan jacatatz puntuquiztan chiičiča. Jalla nuž chiitiquiztan nii istutiiñinacaqui nižta chiičiča. ¹⁹ Nekztanaqui nii istutiiñinacaqui Pablo chjitchiča tsjii Areópago cjita yokquin. Jalla nicju ajczñitača parlizjapa. Nekztan Pablužquiz chiičiča tuž cjan:

—Nawjctan amqui tsjii ew tjaajintanaca zjicchamča. Jalla nii ew taku ziz pecuča wejrnacqui. ²⁰ Amqui tsjemat istrañchuc takunaca chiiča. Kjažt cjii nii takunacaya, jalla nii intintaz pecuča wejrnacqui.

²¹ Nii Atenas wajtchiz žoñinacaqui nižaza nii parti wajtquin kamñi žoñinacaqui čjul ew takunacami nonzkaz pecatča. Nižaza čjul ew takunacami chiiz kaz pecatča. Jalla nii ew takunacquizkaz ninacž kuz tjaañitača.

²² Jalla nii Areópago yokquin Pabluqui ninacž taypiquin tsijtsiča. Jalla nuž tsijtscu, tuž cjichiča:

—Atenas wajtchiz žoñinaca, ančhucqui wacchi yooznaca rispitiñchucča, jalla niil cheruča. ²³ Tii wajtquiz ojklajcan, wejrqui ančuca silunaca cherchinča. Nižaza tsjii silquin cherchinča tuž cjiirta: “Tii siluqui ana pajta Yooz sirwizjapača”. Nii ana pajta Yooz ančhucqui rispitcha, ana pajžcupacha. Jalla nii ana pajta Yooz puntuquiztan chiyuča.

²⁴ Nii Yoozqui tii muntu paachiča, nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi cusasanaca. Jaziqui arajpachquinami yokquizimiž mantiča. Nii Yoozqui žoñinacž kjuyta timplunacquiz ana kamča. ²⁵ Anaž čhjulumi pecča, žoñiž sirwita paataqui. Niipachaž zapa maynižquiz žeti tjaača, nižaza quera atquiztan jeejsjapa tjaača, nižaza tjappacha tjaača žoñinacžquiz.

²⁶ “Tsjii lucutiñi žoñžquiztan tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinaca tjonkatchiča Yoozqui, tjapa kjutñi tii muntuquiz kamajo. Nižaza žoñinacž žejtz timpumi ticz timpumi, jalla nii Yoozpachaž mantiča. Nižaza jakziquin tsjii žoñiqui kamslaja, jalla niimi zakaz mantiča Yoozqui. ²⁷ Jalla nuž mantichiča Yoozqui, žoñinaca nii kjurajo, nižaza wachajo. Ultimupanča Yoozqui učumnacaquiztan anaž ažkquin žejlča. ²⁸ Yooziž cjen učumqui žejtča, nižaza ojklajča.

Jalla nižtazakaz yekjap ančhucaquiztan cjiŕchiča, tuž cjican: “Yooziž paatača učhumqui”.²⁹ Nekztanaqui učhumqui Yooz paatiquiztan, učhumlaqui anaž pinsis waquiziča, tuž cjican: “Ultim Yoozza žoñiž paataqui, korquiztan, paazquiztan, mazquiztan, jalla nižta žoñiž paataqui”.³⁰ Tuqui timpuqui žoñinacaqui Yooz puntuquiztan ana zumpacha zizziča. Jalla nuž cjen Yoozqui žoñinacž uj awantichiča. Anziqui tjapa tii jazta žoñinacžquiz mantichiča, tuž cjican: “Persun uj pajžcu, kuzza campiya”.³¹ Nekztanaqui Yoozqui tsjii tjuñi utchiča, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinaca werara pjalzjapa. Tsjii Yooziž illzta žoñiqui tjapa žoñinaca pjalaquiča, Yooz Ejpž cuntiquiztan. Yoozqui nii illzta žoñi ticziquiztan jacatatskatchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui kjanapacha tjeeziča, nii žoñiqui illztatača pjalñijapa, jalla nii. Jaziqi nižžquin criya. —Nuž paljaychiča Pabluqui.

³² Jalla nii ticziquiztan jacatatchi quintu nonžcu, yekjapanacaqui tjassiča. Yekjapanacazti cjichiča:

—Tii jarquin tii amiž chiita puntuquiztan wila nonznačani.

³³ Jalla nekztanaqui Pabluqui ninacžquiztan ojkchiča. ³⁴ Yekjapanacazti Pablužquiz apziča, niž taku criižcu. Ninacžquiztan tinaca želatča: Dionisiotača tsjiiqui, nižaza niiqui Areópago cjita t'akquiztantača. Nižaza Dámaris cjiti tsjaa maatak žonqui criichintača. Nižaza tsjii kjaž iya žoñinacaqui criichiča.

18

PABLUZ KAMTA CORINTO CJITA WAJTQUIN

¹ Wiruñauqui Pabluqui Atenas wajtquiztan ulanchiča. Corinto cjita watja ojkchiča. ² Jalla nicju tsjii judío žoñžtan zalchiča. Nii žoñiqui Aquila cjitatača. Ponto yokquiztan tjonchitača. Niiž tuquiqui Claudio cjita chawc jiliriŕqui mantichiča tjapa judío žoñinaca Roma wajtquiztan ulnajo. Jalla nižtiquiztan Aquilaqui Italia yokquiztan ulanspantača, niž tjunatanpacha, Priscila cjiti. Ninacžžquin Pabluqui tjonžñi ojkchiča. ³ Pablužtan ninacžtan tsjii oficiuchiztača, tultu kjuya paañitača. Jalla nižtiquiztan Pabluqui ninacžtan kamchiča junto nii tultu kjuya langzjapa. ⁴ Zapa jeejz tjuñquiz Pabluqui judionacž acjz kjuya ojkñitača. Jalla nicju judionacžquiz Yooz taku paljayñitača, nižaza ana judío žoñinacžquizimi. Zuma razunchiz tawkžtan paljaychipanča ninacaž zumpacha intintazñi cjisnajo.

⁵ Nekztan Silžtan Timoteožtan Macedonia yokquiztan iran-tižquichiča. Nekztanaqui Pabluqui Yooz takupanž paljayatča. Yekja langžñijapa timpu ana želatča. Nižaza Pabluqui

judío žoñinacžquiz kjanacama intintiskatchičha, Jesusaqui ninacaž tjewžta Cristučha, jalla nii. ⁶ Nii judío žoñinacazti quintra cjissičha Pablužjapa. Nižaza niíž quintra anawalinaca chiichiča. Jalla nižta niíž quintra chiitiquiztan Pabluqui niíž zquti tsajttsajtsinchiča, ninacz quintra tsjii siñala cjejajo. Nižaza cjichiča:

—Ančhucqui infiernuquinž tjojtaž cjequiča, liwriiñi Yooz taku ana nonzinčucča, nekztan. Jalla nuž castictaž cjen, ana wejtquiz uj tjojnasača. Ančhucqui kuzinpan Yooz taku ana criiz pecča. Tonjtan nawjčhuc wejrqui yekja wajtchiz žoñinacžquin okača, ninaczquin liwriiñi Yooz taku paljayžcača.

⁷ Nekztanaqui nii ajcz kjuyquiztan ulanžcu tsjii Justo cjita žoñž kjuya ojkchiča. Nii žoñiqui Yooz sirwiñitača, nižaza ajcz kjuy latuquiz kjuychiztača. Jalla nekz žejlñitača. ⁸ Nii ajcz kjuy jiliriqui Crispo cjitatača. Niiqui niíž familianacztanpacha Jesucristužquin criichiča. Nižaza walja Corinto wajtchiz žoñinacaqui Yooz taku nonžcu criichiča. Nekztanaqui bautista cjissičha. ⁹ Jalla nekztanaqui tsjii ween Yooz Jiliriqui Pablo chjuuzkatchičha. Nii chjuužtiquiztan Yoozqui Pablužquiz cjichiča:

—Ana eksna amqui. Tirapan Yooz taku parla. Yooz taku paljayñi langzquiztan ana jayta. ¹⁰ Wejrqui amtan chicapachača. Anaž jakziltami amquiz tani atasacha, ana wali paazjapaqui. Nižaza tii chawc wajtquiz muzpa žoñinacaqui wejtquin criyaquiča.

¹¹ Jalla nuž chjuuzcu Pabluqui nii Corinto wajtquiz tsjii wata tirzuchiz kamchiča, Yooz taku tjaajincan.

¹² Jalla niíž wiruñ judío žoñinacaqui Pabluž quintra tsjii kuzziz ajczičha. Nekztanaqui Pablo tanžcu, chawc jilirž yujcquin chjitchičha. Galión cjitatača nii Acay yok jiliriqui. ¹³ Jalla nuž chjichcu, nii chawc jiliržquiz cjichiča:

—Tii žoñiqui učumnaca lii quintraž ojklayča. Tiiqui žoñinacžquiz ana wal tawkžtan intintiskatcha, niíž Yooz sirwizjapa. Pero niíž Yooz sirwizqui učumnaca lii quintrača.

¹⁴ Pabluž chiyawc cjen Galión cjita jiliriqui judionaczquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Judío žoñinaca, tii žoñiqui ana wejtnaca lii quintra paachiča. Nižaza ana chawc uj paachiča. Tsjii anawali paatasacha, nekztan ančhucaž quijta razuna nonžtasacha. ¹⁵ Tii asuntuqui ančhuca takucamakazla; nižaza žoñž tjuu puntuquiztan parlakazla; nižaza ančhuca liiquiztankazla. Jaziqiu ančhucporaž parlasa; nižaza ančhucporaž kjažmi arreglasa. Wejrqui anal tii ančhuca lii puntuquiztan arreglis zelučha.

¹⁶ Jalla nekztanaqui nii jiliriqúi nii žoñinaca tjirkatchičha niž oficinquiztan. ¹⁷ Nii ajcz kjuya jiliriqúi Sóstenes cji-tatača. Jalla ničha quijchiqui. Jalla nuž nii jiliriz tjirkat-tiquiztan, tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui nii quijñi žoñžtan kichi tansiča, jalla nekzpacha, nii jilirž yujcquizpacha. Nii Galión cjita jilirizti nuž kichjasanamí ana importičičha.

PABLUQUI ANTIOQUIA QUEJPCHICHA

¹⁸ Nekztanaqui Pabluqui iyapan kamčičha. Nekztan nii criichi jilanacžquiz “Okučha” cjican ulanchičha. Nekz-tanaqui tsjii warcu zali ojkčičha, Siria yoka ojkzjapa. Priscilatan Aquilžtan chica ojkčičha. Cencrea cjita wa-jtquiz, ima warcuquiz luzcan, Pabluqui niž ach chara k'ala murchičha, tsjii compromitta cuzturumpi cumplisjapa. ¹⁹ Nekztanaqui warcuquiz ojkžcu, Efeso cjita watja iran-tičičha. Jalla nicju Pabluqui Priscilatan Aquilžtan, jalla ninaca ecčičha. Nekztan Pabluqui judionacž ajcz kjuya ojkčičha. Jalla nicju nii ajczñi judionacžtan parličičha. ²⁰ Nekztanaqui nii judionacaqui Pablo roct'ičičha, iya tsjii kjaž majžtan kamt'ajo. Pabluzti ana munchičha. ²¹ Jalla nekztan ima ninacžquiztan ojkcan, Pabluqui cjichičha:

—Jerusalén watja irantistanča, pijjsta paazjapa. Pero Yooz munanaqui wejrqui quejpžcača ančhucatan wilta zali.

Jalla nuž chiižcu, warcuquiz luzičha. Nekztanaqui Efeso wajtquiztan ojkčičha. ²² Nekztanaqui Cesarea cjita watja irantižcu, Pabluqui warcuquiztan ulanchičha. Jalla nuž ulanžcu Jerusalén watja ojkčičha, criichi jilanacžquin zalz-japa. Nekztan Antioquía wajt kjutñi ojkčičha. ²³ Jalla nekz tsjii kjaž tjuñi kamžcu, wilta ojkčičha. Galacia nižaza Frigia yokanacaran ojklaychičha. Jalla niiran iclizquiztan icliza ojklaychičha, criichi jilanaca tjurt'iñi kuzziz cjiskatzjapa.

APOLOS CJITA YOOZ TAKU PALJAYÑI

²⁴ Jalla nii timpuqui tsjii judío žoñiqui Efeso cjita watja irantičičha. Apolos cjita tjuuchiztača. Niiqui Alejandría pajk wajtchiz žoñitača. Nižaza niiqui Yooz taku walja zuma paljayñitača. Nižaza cijjrta Yooz taku zumaž zizatča. ²⁵ Nii Apoložquiz Yooz kamañ puntu walja tjaajintatača. Jaziqui walja tjapa kuztan Yooz taku parliñitača. Juanž bautis-takaz cjenami Jesucristuž puntuquiztan walja kjana tjaaj-inchičha. ²⁶ Nekztanaqui Efeso wajtquiz žejlcan, Apolosqui ajcz kjuyquiz tjurt'iñi kuzziz tsijsičha, Yooz taku paljayz-japa. Niiž paljayta taku nonžcu, Priscilatan Aquilžtan jalla ninacaqui tsjii latu Apolos chjitchičha, Yooz kamaña puntu tsjan kjana tjaajinzjapa. ²⁷ Jalla nekztanaqui Apoložquiz

Acaya cjita yokaran ojklayz pecatĉha. Jalla nuĉ cjen jilanacaqui walja apoychiĉha, niĉaza tsjii carta credencial apaychiĉha nii yokquin Źejlĉi jilanacĉquiz, ninaca zuma risi-wajo. Nii yokchiz jilanacaqui Yooz okzĉiĉ cjen criichiĉha. Acaya irantiscuqui Apolosqui nii criichi jilanacĉquiz zuma tjaajinchiĉha. ²⁸ Niĉaza zuma razunquiztan chiican, tjapa Źoĉinacĉ yujcquiz nii quintra judionacĉ pinsitanaca tjeeziĉha, anapan zumaĉ ninacĉ razunaqui. Ninaca atipchiĉha. Nii quintra judio Źoĉinacaqui ana kjaĉ cjii atchiĉha. Cjijrta Yooz tawk jaru intintiskatchiĉha, Jesusaqui ninacaĉ tjewzta Cristuĉha, niĉaza Yoozquiztan cuchanĉquita Cristuĉha, jalla nii.

19

PABLUZ KAMTA EFESO CJITA WAJTQUIN

¹ Acayquiztan quejpĉcu, Apolosqui Corinto wajtquiz Źelatĉha. Pabluzti curunac yoka watĉcu, Efeso watja irantichiĉha. Jalla nicju tsjii kjaĉ Yoozquin criichi Źoĉinacĉtan zalchiĉha. ² Jalla nuĉ zalĉcu, Pabluqui pewcziĉha, tuĉ cjican: —ĉAnĉhuc criiz oraqui Espĉritu Santuqui anĉhuca kuzquiz luzzikay?

Ninacaqui kjaaziĉha, tuĉ cjican:

—Anaĉ. Nii Espĉritu Santo puntuquiztan anawira nonzinĉha.

³ Jalla niĉtiquiztanaqui Pabluqui pewcziĉha, tuĉ cjican:

—Anĉhucqui, ĉĉhjul bautismo tanzinĉuctaya?

Ninacaqui kjaaziĉha:

—Juanĉ bautismo tanzinĉha —cjican.

⁴ Nekztanaqui Pabluqui cjichiĉha:

—Walikazza. Juanqui kuz campiiĉi Źoĉinacĉquiz bautisĉitaĉha. Pero nii Juanĉ wirquin tsjiiqui tjonchiĉha. Jalla niiĉha Jesusaqui. Niiqui Yooz Ejpĉquiztan cuchanĉquita Cristuĉha. Jalla niĉĉquin criiz waquiziĉha. Jalla niĉtazakaz Juanqui Źoĉinacĉquiz chiiĉiĉitaĉha.

⁵ Jalla nii taku catokĉcu, nii Źoĉinacaqui Jesucristo Jilirĉ jjuuquiz bautistataĉha. ⁶ Nekztanaqui Pabluqui ninacĉ jun-tuĉ kjarĉtan lanchiĉha. Jalla nuĉ lanznan Espĉritu Santuqui tjonchiĉha. Jalla niĉtiquiztan yekja takunacĉtan parli kallantichiĉha. Niĉaza Yooziĉ zizkatta puntunaca parlichĉha.

⁷ Jalla ninacaqui tsjii tuncapan Źoĉinacatalkaĉha.

⁸ Chjep jiiz Pabluqui jalla nicju kamchiĉha. Jalla nuĉ kamcan ajcz kjuya ojknĉipantaĉha. Nii ajcz kjuyquin zuma tjurt'iĉi kuzziz paljayĉipantaĉha, Yooz mantita kamaĉ puntuquiztan intintiskatcan. ⁹ Yekjap Źoĉinacĉti wira ana criichipanĉha. Ninacaqui chojru kuzziz cjissiĉha. Yooz kamaĉ quintra parlichĉha. Jalla niĉtiquiztan

Pabluqui ninacžquiztan zarakchiča. Nižaza criichi žoñinaca chjitchiča tsjii escuel kjuyquin. Nii escuelchiz žoñiqui Tiranno cjita tjuuchiztača. Jalla nicju Pabluqui tjaajinchiča zapuru. ¹⁰ Jalla nuž tjaajincanaqui pizc wata kamchiča. Jalla nižtiquiztan tjapa nii Asia provincia yokquin kamñinacaqui Jesusa Jilirž liwriñi quintu nonchiča. Judío žoñinacami, nižaza ana judío žoñinacami nii quintu nonchiča. ¹¹ Nižaza Yooz aztan Pabluqui wali pajk milajrunaca paachiča. ¹² Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui pañumi zquitimi Pablužquiz lanskatchiča. Jalla nuž lanskatzcu, nii pañumi zquitimi chjitchiča, laa žoñinacžquin. Jalla nižtiquiztan nii laanacaqui čhetintatača, nižaza nii žoñinaca tanñi zajranacami ulanskatchiča.

¹³ Tsjii kjaž judío žoñinacaqui ojklayatča, zajranaca chjatkacan. Jalla nuž chjatkacan, nii žoñinacaqui Jesusa Jilirž tjuužtan ojklaz pecatča. Nekztanaqui zajranacžquiz cjichiča:

—Zajranaca, ančhuc ulnaj cjiwča, Pabluž parlita Jesús tjuuquiz.

¹⁴ Jalla nižta paachiča pakallawk judío jilazullcaqui. Ninacž ejpqui Esceva cjita tjuuchiztača. Niiqui judiuž timplu chawc jiliritiča. ¹⁵ Nii pakallawk jilazullca nižta paan, tsjii žoñi tanñi zajraqui ninacžquiz cjichiča:

—Jesús pajuča. Nižaza Pablo pajuča. Ančhucqui čjectčhuctajo?

¹⁶ Jalla nižtiquiztan nii zajra tanta žoñiqui tsjii layžcu ninacžquiz tanziča, kijchjapa. Nii zajraž tanta žoñiqui walja azziztača. Jalla nii aztan ninaca atipchiča. Nižaza k'alapacha čhojritchipanča. Nižtami chjojricta ana zqitchiz atipassiča nii pakallawk žoñinacaqui. ¹⁷ Jalla nekztanaqui tjapa nii Efeso wajtchiz žejlñi žoñinacaqui nii quintu zizziča, judionacami, ana judionacami. Jalla nekztan walja eksnatča. Nižaza Jesucristo Jilirž tjuu walja alawazziča.

¹⁸ Nižaza walja criichi žoñinacaqui ninacaž tuqita persun uj paatanaca pajžcu, kjanacama mazziča. ¹⁹ Nižaza yekjap žoñinacaqui ima Yoozquin criican, laykican ojklayñitača. Jalla ninacaqui ninacž layka ojklaz liwrunaca zjicchiča. Nekztan k'ala nii liwrunaca ujkatchiča tjapa žoñinacžcheran. Pjijska tunc waranka pajk ultimu paaz, nuž valorchiztača nii liwrunacaqui. ²⁰ Jalla nekztan nii criichi žoñinacaqui tjapa kjutñi Yooz taku paljayi ojklaychiča. Nekztan tsjan tsjan žoñinacaqui Yooz taku catokchiča.

²¹ Jalla niž wiruñ Pabluqui niž kuzquiz Macedonia nižaza Acaya yokanacquin tjonzpanž tantiichiča. Jalla nuž wattan

Jerusalén watja irantispanž tantiichiča. Nižaza Pabluqui cjichiča:

—Jerusalén watja ojkžcuqui, wejtlaqui Roma watja irantis-tanča.

²² Jalla nižtiquiztanaqui Pabluqui pucultan yanapñinaca cuchanchiča Macedonia. Nii pucultanaqui Timoteotača, nižaza tsjiiqui Erastotača. Pabluzti tsjii kjaž majjapa eclichiča Asia yokquin.

ZOÑINACA APTJAPZTA EFESO WAJTQUIN

²³ Jalla nii timpuqui walja žoñinaca aptjapziča, Yooz kamañ jicz puntuquiztan paljaytaž cjen. ²⁴ Nii aptjapñi achaqui Demetrio cjitatača. Jalla niiqui paazquiztan yooznaca paañitača. Jalla nuž paatiquiztan walja paaz canchiča, nižaza parti nižta paañinacaqui. Diana cjiti žoñiž paata yooz timplu irata jalla nii paachiča ninacaqui. ²⁵ Nekztan Demetrio cjita žoñiqui tjapa nii yooznaca paañi žoñinaca juntichiča, nižaza niž langzñi mazinaca juntichizakazza. Nekztanaqui tuž cjichiča:

—Jilanaca, ančhucqui zizza. Tii oficiuquiz langzcan, zuma paaz canča učumnacaqui, zuma kamzjapa. ²⁶ Tii Pabluqui ojklayča, “Žoñiž paata yooznacaqui anača ul-tim yoozqui”, cjican. Jalla nuž chiyan, walja žoñinacaqui niž taku criiča, tii Efeso wajtquinami, nižaza tjapa tii Asia provincia yokquinami. Niiž taku crižcu, učum yooznacquiztan zarakchiča. Jalla nii quintu nonchinčucča, nižaza cherchinčucča. ²⁷ Jalla nižtiquiztan tii učum langznacaqui anat cusa cjisnačhani. Nižaza učumž cansmi pertisnačhani. Anziqui tjapa tii Asia provincia yokquin željñi žoñinacami nižaza tjapa tii muntuquiz željñi žoñinacami naa yooz siñuri sirwiñiča. Pero Pabluž cjen, Diana cjiti pajk yooz siñuri timplumi ana rispittat cječhani.

²⁸ Jalla nuž Demetriuž chiita taku nonžcu, walja žawjchi cjissiča. Jalla nuž žawjžcu, kjawchiča tuž cjican:

—¡Viva Diana yooz siñura! ¡Viva tii Efeso wajtchiz yooz! — nuž cjican kjawchiča.

²⁹ Nekztan tjapa nii wajtchiz žoñinacž kuz turwayskatchiča. Nižtiquiztan nii wajtchiz žoñinacaqui Gayžtan Aristarcužtan, jalla ninaca kichi tanziča. Nii pucultanaqui Macedonia yokquiztan Pablužtan chica ojkchitača. Jalla nii pucultan tanžcu, pajk parliz kjuya chjitchiča. ³⁰ Nižaza Pabluqui nii kjuya luz pecatča, žoñinacžquiz paljayzjapa. Criichi žoñinacazti Pablo atajchiča, ana luzkatajo. ³¹ Nižaza yekjap Asia jilirinaca želatča, Pabluž amigonacatakalča. Jalla ninacaqui tsjii žoñi cuchanžquichiča Pablužquin rocžinajo, nii

parliz kjuyquiz ana luzajo. ³² Tampachquiztan juntazcu žoñinacaqui kjawchiča tjapaman razunanaca chiican. Aptjapziž cjen nekztan nižta kjawchiča žoñinacaqui. Ancha pajk ch'awjwa paatča. Jila manka žoñinacaqui čhjul puntu ajcztažlaja ana zizziča. ³³ Yekjap žoñinacaqui nii ajczta puntu zumpacha intintiskatchiča Alejandružquiz. Nekztan niiqui tucquin tsijtskatchiča, nii judionacžquiztan tjurt'izinajo. Nekztanaqui Alejandruqui kjara waytižcu ch'uj cjeej cjichiča. Nekztanaqui niiqui tjapa žoñinacž yujcquiz tjurt'iziñž tawkžtan chiiz pecatča. ³⁴ Parti žoñinacazti Alejandro judío žoñi cjican zizcu, wilta kjawchiča tsjii pizc ora. Tsjii joržtan tuž cjican:

—¡Viva Diana yooz siñura! ¡Viva tii Efeso wajtchiz yooz!

³⁵ Jalla nekztanaqui nii wajt secretariuqui žoñinaca ch'uj cjiskatžcu, paljaychiča tuž cjican:

—Efeso jilanaca, tii pajk yooz Diana siñura timplu tii Efeso wajtchiz žoñinacžquiz cumpjiitača. Nižaza arajpachquiztan tjojtžquichinča taa yooz siñuriqui. Tsjii maz cheechi tjonžquichinča. ³⁶ Jalla nii puntuquiztanaqui anaž jecmi nicasača. Jaziqui ch'ujča cjee. Ima zuma tantiyazcan anača čhjulumi paa. ³⁷ Tii ančuca zjijcta žoñinacaqui ana čhjulumi chiichiča naa Diana siñurijapaqui, anazaž naa quintra čhjulumi paachiča. ³⁸ Demetriužtan niž langžni mazinacžtan quijz pecčhaj niiqui, nijjapa juez jilirinaca žejlča. Nii jilirinacžquinkaz ojkla, nii quija arreglisjapaqui. ³⁹ Tsjii yekja puntu parliz pecčhaj niiqui, zumpachaž ajczcuž parla. ⁴⁰ Tii aptjapzi puntuquiztan učhum chiiz razunanacaqui ana žejlča. Jaziqui učhum gobiernuqui učhumnac quintra uj tjojtinasacha, tii nooj aptjapztiquiztan. ⁴¹ Tii parlaqui žeržta cjila, —nuž cjichiča nii secretariuqui.

Nekztanaqui žoñinaca liwj cuchanchiča, persun kjuya okajo.

20

PABLUZ OJKTA MACEDONIA NIZAZA GRECIA

¹ Jalla nekztanaqui nii aptjapzta žoñinacž ojktan, Pabluqui criichi žoñinaca kjawziča, ninacžquiz tjaaajnzjapa. Nekztanaqui Pabluqui “Okaz” cjichiča, Macedonia yoka ojkszjapa. ² Jalla nii yokquin ojklaycan, criichi jilanacžquin zuma tawkžtan ancha p'ekinchaychiča, tjurt'iñi kuzziz cjeyajo. Nekztanaqui Grecia yoka irantichiča. ³ Jalla nicju čhjep jiiz žejlchiča. Nekztan warcu zalz pecatča, Siria yoka ojkszjapa. Warcu tanawc cjen, Pabluqui quintu zizziča, judionacaqui niž quintra parlassitaquiča, jalla nii. Jalla nižtiquiztan niž warcuquiz ojcz cjitaqui nužquiz

tijsiča. Yokaranpacha ojkchiča. Nekztan Macedonia yoka irantichiča. ⁴ Nižaza Pablužtan chica ojkchiqui tinacatača: Sopatertača (niiqui Berea wajtchiztača), nižaza Aristarcutača, nižaza Segundutača (niiqui Tesalónica wajtchiztača), nižaza Gayutača (niiqui Derbe wajtchiztača), nižaza Timoteotača, nižaza Tiquicutača, nižaza Trofimutača. (Jalla Tiquicužtan Trofimužtan Asia provinciquiztantača). ⁵ Jalla nii jilanacaqui wejtnaca tuqui okjaychiča. Jalla nuž okjayžcu Troas cjita wajtquin wejrnac tjewziča. ⁶ Wejrnacqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pijjsta paztan, Filipino cjita wajtquiztan zarakchinča tsjii warcuquiz. Tsjii pjijska tjuñquiztan Troas watja irantichinča. Jalla nicju kamchinča tsjii simana.

PABLUZ KAMTA TROAS WAJTQUIN

⁷ Dominguqui wejrnacqui ajczinča, Santa Cena paazjapa. Jalla nuž ajczcu Pabluqui tjaajinchiča criichi jilanaczquiz. Jaka tažu zarakz cjen, chica aramacama tjaajinchiča. ⁸ Wejrnacqui tsewcta pisuquin ajczintača tsjii kjuyquiz. Kjanzjapa wacchi michanaca tjeestatača. ⁹ Nižaza Eutico cjita tjowa ventanquiz julzi želatča. Pabluž azkapacha chiyan, nii tjowaqui ancha tjaji tjonkatchiča. Nekztan nii ventanquiztan kossuc tjojtsiča, čhjep pisu kjuyquiztan. Ticzi waytitatača nii tjowaqui. ¹⁰ Nekztanaqui Pabluqui chjjjwžquichiča. Nii tjowž juntuñ chutjatžcu žcojrziča. Nekztanaqui parti jilanaczquin cjichiča:

—Anača tsucaquiča. Zejtča tiiqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui Pabluqui wilta yawchiča tsewcta pisuquin. Nekztan Santa Cena paachiča. Jalla nuž paažcu, Pabluqui tirapan parličiča kjantatscama. Nekztan ojkchiča. ¹² Partinacasti zuma kuzta eclichiča. Nii tjowa vivož cjen, cuntintu nii tjowa chjitchiča.

¹³ Nekztanaqui wejrnacqui warcuquiz okjaychinča Asón yokacama. Pabluzti kojchuñ ojkz pecatča. Asón wajtquiztan Pablo zakaz warcuquiz ojkz tantiichiča. Jalla nuž cijcan kaztatača. ¹⁴ Nekztanaqui Asón wajtquin Pablužtan zalzinča. Nekztanaqui Pabluqui wejtnacatan chica warcuquiz luzziča. Nekztanaqui Mitilene kjutni ojkchinča. ¹⁵ Mitilenequiztan ojkan, jaka tažuqui Quío latuquin watchinča. Kat tažuqui Samos cjita watja irantichinča. Nekztanaqui Trogilio cjita wajtquin jeejsassinča. Niiž jaka tažuqui Mileto cjita watja irantichinča. ¹⁶ Jalla nuž ojkchinča, Asia yokquin ana wacchi tjuñi žejljzjapa. Efeso wajtquin ana ojkz pecatča. Antiz Jerusalén watja apura ojkz

pecatĉha Pabluqui. Jalla nicju irantis pecatĉha ima Pentecostés tjuĉni tjonan. Jaknužquiztanami irantisquizpanž pecatĉha.

EFESO ICLIZ JILIRINACZQUIN CHIIZINTA

¹⁷ Mileto wajtquiz žejlcan, Pabluqui Efeso icliz jilirinaca kjawžquiĉni cuchanchiĉha. ¹⁸ Jalla nii jilirinacaž tjontan, Pabluqui ninaczquiz tuž chiižinchiĉha:

—Weriž Asia yokquiz tjontan, nii tjuĉnquiztanpacha jaknužt anĉhucatan chica kamtuĉhaja, jalla nii anĉhucqui zizza. ¹⁹ Jalla nuž anĉhucatan kamcan, humilde kuzziz Yooz Jiliržquiz sirwichinĉha. Nižaza criichi žoĉinaczquiztan wejt kuzquiz sint'itiquiztan ancha kaachinĉha, nižaza ancha pruebanacami sufrichinĉha. ²⁰ Tsjan zuma kamaĉchiz cjisjapa anĉhucaquiz tjapa zumanaca tjaajinĉinĉha, tjup kuzziz. Plazquinami callquinami tjaajinĉinĉha, nižaza anĉhuca persun kjuyquiztan kjuya tjaajinĉinĉha. ²¹ Nižaza judionaczquizimi ana judionaczquizimi paljayĉinĉha wejrqui, tuž cjican: “Anĉhucqui persun uj pajžcu, kuznaca campiya. Jesucristo Jiliržquin tjapa kuztan criya”. ²² Anziqui wejrqui Jerusalén watjal okaĉha. Espiritu Santuž mantital okaĉha. Jalla nicju ĉhjulut wataĉhaja, anal zizuĉha. ²³ Jalla tii puntukal zizuĉha. Tjapa watjaran weriž ojklayan Espiritu Santuqui wejtquiz chiichiĉha, tuž cjican: “Amqui carsilquiz chawctam cjequiĉha. Nižaza ancham sufraquiĉha”. ²⁴ Pero nii mazintiquiztanaqui wejr anal turwasnuĉha. Tii muntuquiz žejtzjapa anaž importiĉha wejrqui. Wejt wiraqui anaž chekanaqui. Jesucristo Jiliriž tjaata apóstol cargo, jalla nii cumplistanĉha chekanaqui. Yooziž tjaata kamaĉ jaru ojklayz pecuĉha, ticzcama. Liwriiĉni Yooz taku parliz pecuĉha, Yooz zuma okzĉiĉha cjican.

²⁵ Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan anĉhucaquiz mazzinĉha. Anziqui anĉhucqui wejtta anaž iya zalaquiĉha tekztan nawjcchuc. ²⁶ Jalla nižtiquiztan anĉhucaquiz chiyuĉha, tuž cjican: Anaž jecmi anĉhucaquiztan wejtquin uj tjojtasaĉha, tuž cjican: ²⁷ “Pabluqui anaž tjapa Yooziž tjaata taku tjaajinchiĉha” cjicanaqui. Wejrqui tjapa Yooziž tjaata takunaca anĉhucaquiz mazzinĉha. ²⁸ Jalla nižtiquiztanaqui anĉhucqui persunpachquiz cwitaza, nižaza parti anĉhuca iclizziz jilanaca cwitaquiĉha anĉhucqui. Espiritu Santuqui anĉhuc jilirižtakaz utchiĉha Yoozquin criichinaca cwitajo, nižaza Yooz tawk ĉhjeri tjaajo. Nii criichi jilanacz laycu Jesucristo Yoozqui niž persun ljoc tawkchiĉha, cruzquiz ĉ'awczcu. Jaziqui criichi žoĉinacaĉha Jesucristužtaqui. ²⁹ Tsjii zakal zizuĉha. Weriž ojktan, yekja žoĉinacaqui anĉhucaquin tjonaquiĉha anĉhuc wichanzjapa,

nižaza ančuca icliza akskatzjapa. Ninacaqui uuzi tanñi kitižtakaz luzcaquiča. ³⁰ Nižaza ančucaquiztan toscara chiiñinaca želaquiča tsjii kjutñi criichi jilanaca chjitzjapa toscar tawkžtan. ³¹ Jaziqui ančucqui zumpacha cwitaza. Wejrqui čhjep wata intiru majiñami weenami zapa mayni ančucaquiz tjaajinchinča. Nižaza ančucaquiz čhiichiižincan, ancha kaachinča.

³² Jaziqui jilanaca, ančucqui Yoozquin cumpjiyuča. Nižaza Yooz zuma taku zumpachaž catoka. Jalla nuž cjen ančucqui tjurt'iñi kuzziz cjequiča. Nekztan Yoozquiztan irinsa tanznaquiča tjapa Yooziž t'akžta žoñinacžtan. ³³ Wejrpachača paazmi zquitimi anapan pecchintqui jeczquiztanami. ³⁴ Antiz wejrtča persun kjaržtan langziñtqui, čhjulut pecatučhaja, jalla niijapa, nižaza wejttan čica ojklayñi žoñinacžjapami. Jalla nii puntuquiztanaqui ančucqui zumpachaž zizza. ³⁵ Jalla nužupan ančucqui langz waquiziča, t'akjir žoñinacžquiz yanapzjapa. Jalla nuž kjana tjeezinča persuna langzcan. Nižaza Jesús Jilirž čhiita taku cjuñzna. Jalla tuž cjiča nii čhiitaqui: "Onanñi žoñinacaqui juc'ant cuntintuča tanzñi žoñinacžquiztanaqui".

³⁶ Jalla nuž čhiižcu, Pabluqui quillziča, tjapa nii žejlñi hermanonacžtan, Yoozquin mayizizjapa. ³⁷ Jalla nekztanaqui tjapa nii jilanacaqui kaachiča Pabluž ojkz cjen. Pablo žcojrzinča, nižaza čhjulziča. ³⁸ Pabluqui cjichiča:

—Wejrqui okača, jaziqui anaž iya wejr cheraquiča. —
Jalla nižtiquiztan nii jilanacaqui ancha llaquita cjissiča.

Jalla nekztanaqui warcu luzcama čica ojkchiča.

21

PABLUQUI JERUSALEN WATJA OJKCHICHA

¹ Jilanaca eccu, warcuquiz luzzinča. Nekztan Cos cjita yok tirichuc ojkchinča. Jaka tažuqui Rodas cjita yokquin ojkchinča. Jalla niwjctan Pátara cjita watja ojkchinča. ² Jalla nii Pátara wajtquiztan tsjii Fenicia kjutñi ojkñi warcu zalchinča. Nekztan nii warcuquiz luzcu ojkchinča. ³ Jalla nuž ojkcan Čhipre cjita yoka ažkquin cherchinča. Čhipre yokaqui zkar latuquintača. Tira ojkchinča Siria yoka iran-tizcama. Tiro cjita wajtquiz kuzi ecz želan, nekztan Tiro watja luzziča. ⁴ Jalla nicju criichi jilanaca kjurchinča, zalañcama. Nekztanaqui ninacžtan kamchinča tsjii simana. Ninacaqui Espiritu Santuž cjen čhiikatchiča Pablužquiz, tuž cjican:

—Amqui anatača ojkzqui Jerusalén watja.

⁵ Simanaž wattan, Tiro wajtquiztan ulanchinča. Nižaza tjapa nii wajtchiz criichi žoñinacaqui maatakanacžtanami ocjalanacžtanami wejtnacaquiz cumpant'ichiča wajtž tjiya. Jalla nicju tsjii k'ara želatča, kot atquin. Nii k'arquiz quillžcu Yoozquin mayizassinča. ⁶ Nekztanaqui zumpacha kjara tansascu, jaljtassinča “Kjažllami okall” cjican. Nekztanaqui wejrnacqui warcuquiz luzzinča. Ninacazti kjuya quejpchiča.

⁷ Nekztanaqui Tiro wajtquiztan zarakchinča, Tolemaida cjita watja irantiscama. Jalla nicju criichi jilanacžquin tsaani ojkchinča. Jalla nekztanaqui tsjii nooj kamchinča nii jilanacžtan. ⁸ Niiž jaka tažuqui Pablužtan wejtnacatan ulanchinča. Nekztan Cesarea cjita watja irantichinča. Jalla nii wajtquiz irantižcu Felipž kjuya ojkchinča. Jalla niitača liwriiñi Yooz taku parliñiqui jalla nii oficiuchiztača. Niiž tuqui Jerusalenquin pakallawk jilanaca illzatača, Yooztajapa langzjapa. Tsjiiqui nii Felipitača. Jalla niiž kjuyquin kamchinča. ⁹ Nii Felipiqui pajkpaltan ana zalzi tjunmatanacchiztača. Nižaza ninacaqui Yoozquiztan zizta taku parliñi profetanacatača. ¹⁰ Jalla ninacž kjuyquin tsjii kjaž maj kamžcu, tsjii Agabo cjita žoñiqui tjonchiča Judea cjita yokquiztan. Nii žoñiqui Yooz taku parliñi profetatača. ¹¹ Jalla nii žoñiqui wejrnac tjonžni tjonchiča. Nekztanaqui Pabluž jweranta kojch aptichiča. Nii kojchtan persun kojcha kjara jwersiča tuž cjican:

—Espíritu Santuqui tuž cjiča: “Jalla nižtapacha Jerusalén wajtquin judío žoñinacaqui tii kojch tuyñi žoñi jwernaquiča. Jalla nuž jweržcu, yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjaquiča”. —Nuž cjichiča Agabo cjita profetaqui.

¹² Jalla nuž nonžcu, wejrnacmi nižaza nii Cesarea wajtchiz criichinacami tjappacha Pablužquiz rocassinča ana Jerusalén watja okajo. ¹³ Pabluzti kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhuc kaajo? ¿Kjažtiquiztan ančhuc wejrllaquizkatjo? Wejrqui Jesucristuž cjen listuča čhejlta cjisjapami nižaza Jerusalén wajtquin ticzjapami.

¹⁴ JaziQUI wejtnaca razunžtan Pabluž taku ana atipi atchinča. Jalla nuž cjen ana tira čhiichinča. Tiikazza cjichinča:

—Yooz Jilirž munañpaj cjila.

¹⁵ Jalla nekztanaqui ojkzjapa tjaczinča. Nekztan Jerusalén wajt kjutni ojkchinča. ¹⁶ Nižaza yekjap Yoozquin criichi jilanacaqui wejtnacaquiz cumpant'ichiča. Tsjii ninacžquiztan Mnasón cjita žoñi želatča. NiiQUI Chipre cjita wajtchiz žoñitača. Azk wata Yoozquin criichipantača. Niiž kjuyquin alujazjapatača Jerusalén wajtquin.

PABLUQUI JACOBZQUIZ TJONZICHA

¹⁷ Jerusalén watja irantižcu, Yoozquin criichi jilanacaqui wejrnac ancha cuntintu risiwt'ichiča. ¹⁸ Niiž jaka tažu Pabluqui wejtnacatan Jacobžquin tjonzñi ojkchiča. Jalla nicju tjapa nii Jerusalén icliz jilirinacaqui želatča. ¹⁹ Pabluqui jilanacžquiz tsaanžcu, tjappacha niiž ojklayta quint'ichiča. Yoozqui Pablužquiz wali pajk obranaca paakatchiča ana judío žoñinacž yokaran ojklayan. Jalla nii quint'ichiča Pabluqui. ²⁰ Jalla nii takunaca nonžcuqui, Yooz honora chiichiča. Nižaza Pablužquiz cjichiča:

—Jila, walikazza niiqui. Nižaza tekzi tsji kjaž warank judionacaqui Jesucristužquin criichizakazza. Jalla nii zizzamča. Nižaza tjapa ninacaqui cjichipanča, “Moisés lii jaru ojkstanča” jalla nii. ²¹ Nižaza ninacaqui nonziča tii quintu: Amqui yekja yokquin kamñi judionacžquiz tjaajinñamča, “Moisés mantita lii ana cumplis waquiziča”, jalla nii. Nižaza ninacaqui am puntuquiztan tuž nonziča: Amqui “Lucmajch wawanaca ana chimputa cjis waquiziča”, cjican tjaajinñamča. Nižaza amqui “Učhum judío cuzturumpinac jaru ana paaz waquiziča” cjican tjaajinñamča. Jalla nuž am puntuquiztan nonziča tekz žejlñi hermanonacaqui. ²² Anziqui nii hermanonacaqui am tjonchi zizcu ajcznaquiča. Jaziqi, žjaknužum cjeequi? ²³ Amqui jalla tužum paačhaj. Tii Jerusalén wajtquiz pajkpaltan žoñinaca žejlča. Ninacaqui compromitta taku cumplistanča. ²⁴ Amtan chica ninaca chjiča. Nekztan ninacžtan chica am učhum cuzturumpi paa. Nižaza ninacž gasto pacna, ninaca persun ach chara k'ala murta cjisjapa. Jalla nižtiquiztan tjappacha intintiskataquiča, amqui učhumnaca cuzturumpi ana quintrača, jalla nii. Jalla nuž chiichiñinacaqui toscara cjitaž cjequiča. Ampachazakazim učhum lii jaru paača. Jalla nuž intintaquiča tjappachaqui. ²⁵ Nižaza wejrnacqui nacjuñta wajtchiz ana judío criichinacžquiz cjiirchinča, tuž cjican: “Žoñiž paata yoozquiz wilana jawkta chjizwi anača lujlsqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anača lujlsqui. Nižaza luctakžtanami maatakžtanami anača adulteriuquiz ojklayzqui”. —Jalla nuž Pablužquiz chiichiča nii icliz jilirinacaqui.

PABLUQUI PRESO TANTATACHA

²⁶ Jalla nekztanaqui Pabluqui nii pajkpaltan žoñinaca chjitchiča. Niiž jaka tažuqui ninacžtan chica cuzturumpi paachiča. Nekztanaqui timpluquin luzziča čhjulatorat nii cuzturumpi paaz tjuñinaca žerznačhaja, jalla nii mazjapa. Nii cuzturumpi paaz tjuñinaca žerztan, Pabluqui persunjapami

ninacžtajapami ofrenda tjaastanča. Nii puntu zakaz timpluquin mazñi luzziča.

²⁷ Nii pakallawk cuzturumpi paaz tjuñinaca žeržmayatača. Jalla nii ora tsjii kjažt judionacaqui želatča Asia provinciquiztan tjonchi. Ninacaqui Pablo cherchiča timpluquiz žejlñi. Jalla nuž cheržcu, ninacaqui tjapa žoñinaca aptjapchiča Pabluž quintra. Nižaza Pablo tanzjapa jirchiča. ²⁸ Nekztan kjawchiča tuž cjican:

—Israel wajtchiz žoñinaca. Yanapt'alla. Tiiča anawal žoñiqui. Tiiqui tjapa kjutñi ojklaycan, žoñinacžquiz tjaajiñča učhum nación quintrami, nižaza Moisés lii quintrami, nižaza tii timplu quintrami. Nižaza anziqui tii timpluquiz ana judío žoñinaca chjitchiča. Jalla nižtiquiztan tii Yooz timplu quintraž paača. Učhum alajakazza tii arajpach Yooz timpluquiz luzpanqui. Ana judío žoñinacaqui ana luztanča. —Jalla nuž kjawchiča Pabluž quintra.

²⁹ Niiž tuquilla Pabluqui Tróximo cjita žoñžtan želatča. Trofimuqui Efeso wajtchiz žoñitača. Niiž pucultan chica cheržcu, nii judío žoñinacaqui tuž pinsatča, Pabluqui timpluquin nii Tróximo chjitchižlani, cjican. Jalla nižtiquiztan Pabluž quintra kjawchiča.

³⁰ Tjapa žoñinacaqui Pabluž quintra žawjchi tjojtichiča. Zati pariju tjonchiča timplu kjutñi. Nekztanaqui Pablo tanchiča. Timplu kjuyltan tanžcu zawnčchuc joochiča. Nekztanaqui nii timplu zanami chawjcziča. ³¹ Ninacaqui Pablo conzmayatača. Nekztan žoñinaca walja aptjapzi cjen, zultatž jiliržquin maztatača. ³² Jalla nii quintu zizcu, walja apura zultatunaca juntassiča ninacž sargentunacžtan. Nekztan zati pariju jirchiča jakziquin tama žoñinaca želatčaja, jalla nicju. Nekztanaqui žoñinacaqui nii zultatunaca sargentunacžtanpacha cherchiča. Nuž cheržcu Pablo kijtž cjen nužquiz apatatchiča. ³³ Jalla nekztanaqui nii zultatž jiliriqi macjatžcu Pablo preso tanchiča. Nižaza mantichiča, pizc carinžtan chelajo. Nekztanaqui žoñinacžquiz pewcziča:

—¿Ject teejo? ¿Čhjulu paachita tii žoñejo?

³⁴ Nii žoñinacžti tjapaman puntunaca chiican kjawchiča. Ancha altu joržtan arnan, nii zultatž jiliriqi ana intintasi atatča. Jalla nižtiquiztan mantichiča, cuartilquin chjicha, cjican. ³⁵ Zultatž cuartil guardanacžquiz macjatžcan, zultatunacaqui Pablo waytižcu chjitchiča, ana nii žoñinacžquiz kijchkatzjapa. ³⁶ Niiž wirquiz tama žoñinacaqui apzquichiča, kjaw jawi:

—¡Ticzla tiiqui! ¡Panj ticzla! —cjican.

PABLUQUI PERSUNA TJURT'ICHICHA

³⁷ Nekztanaqui Pabluqui cuartilquiz makawc cjen zultatž jiliržquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Wejrqui tsjii chiiz pecuča. ¿Wejr chiyasaya?

Nekztanaqui nii zultatž jiliriqiu kjaaziča tuž cjan:

—¿Amqui griego taku chiiñam jaa? ³⁸ Jaziqui amqui anaž nii anawal egipt wajtchiz žoñimča. Niiqui ažk tjuñinaca go-biernuž quintra žoñinaca tjojtiskatchiča. Ch'ekti yokquin tsjii pajkpic warank guerrillero juntichiča gobierno niiž puestuquiztan chjatkatzjapa. ¿Ana nii egipto žoñimya?

³⁹ Nekztanaqui Pabluqui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejrqui judío žoñtča. Cilicia cjita yokquin Tarso cjita wajtquin nassinča wejrqui. Nii pajk wajtchiz žoñtča wejrqui. Jalla nižtiquiztan tii žoñinacžquiz paljayskatalla. —Nuž permiso maychiča.

⁴⁰ Nekztanaqui zultatž jiliriqiu permiso tjaachiča, žoñinacžquiz paljayajo. Nekztanaqui Pabluqui tsijtsiča nii gradanac juntuñ. Nižaza kjara waytižcu žoñinaca ch'ujquizkatchiča. Jalla nuž žoñinaca ch'ujquizkatžcu, Pabluqui hebreo tawkquiztan paljaychiča, tuž cjan:

22

¹ —Jilanaca, ejpnaca, wejrqui persunal tjurt'ača. Wejt takuž nonžna.

² Jalla nuž hebreo tawkžtan paljayan, walja ch'uj žejlchiča nii žoñinacaqui. Nekztanaqui Pabluqui paljaychiča, tuž cjan:

³ —Wejrqui judío žoñtča. Nawjc Cilicia cjita yokquin Tarso cjita wajtquin nassinča. Pero tekzi tii Jerusalén wajtquiz pajkchinča. Gamaliel cjita maestruqui wejr tjaajinchiča, učum atchi ejpnacž tuquita lii jarupanča tjaajinchiqiu. Nižaza wejrqui tjapa kuztan Yoozquin sirwiñpanča, jaknužt ančhucqui tjapa kuztan učum cuzturumpi jaru paačhaja, jalla nuž. ⁴ Tuquiqui wejrqui Yooz jiczquiz ojklayñi žoñinaca taniñtača, conañcama. Nižaza Yoozquin criichi luctaka cjiñimi maataka cjiñimi preso tanžcu, cheliñtača carsilquiz chawjckatzjapa. ⁵ Nižaza timplu jilirinacami tjapa wajt jilirinacami zizza, weraral chiyuča, nii. Ninacaqui wejtquiz carta credencial tjaachiča, Damasco wajtquin učum judío jilanacžquiz tjeezjapa. Nekztan nicju ojkinča, Yoozquin criichi žoñinaca tanzjapa. Tekzi Jerusalén wajtquiz zjižcu, casticž pecchinča. Jalla tii weriž ojklayta puntuquiztanaqui tii Jerusalén jilirinacaqui kjanacama declarasača.

PABLUQUI JESUCRISTUZTAN ZALCHICHA

⁶ Carta credencial tanžcu, wejrqui Damasco watjal ojkinča. Nižaza taypur ora irantiz cjen, tiripintit arajpachquiztan tsjii wali pajk ispijužtakaz kjanžquichiča wejt muytata.

⁷ Wejrqui yokquin tjojtzinča. Jalla nuž tjojtžcu tsjii jora nonziča, tuž cjican: “Saulo, Saulo, ħkjažtiquiztan am wejt quintramjo?” ⁸ Jalla nekztanaqui wejrqui pewczinča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, ħject amya?” Jalla nekztanaqui wejtquiz kjaaziča, tuž cjican: “Wejrtča Jesusitqui. Nazaret wajtchiz žoñtča. Amqui wejt quintram paača”. ⁹ Wejttan chica cumpant'iñi žoñinacaqui walja tsucchiča. Nižaza nii kjanžquiñi cherchizakazza. Pero nii wejtquiz chiizquiñi jora ana nonziča. ¹⁰ Nekztanaqui wejrqui cjichinča: “Wejt Jiliri, ħĥjulu wejr paajum cjii amya?” Nekztanaqui wejt Yooz Jiliri qui kjaaziča, tuž cjican: “Zaažna. Tiraka amqui Damasco watja oka. Jalla nekz amquiz mazinta cjequiča ĥjulut paasalaj, jalla nii”. ¹¹ Jalla nii kjanaž cjen zuranzinča. Jalla nekztanaqui wejt cumpant'iñi žoñinacaqui wejt kjarcu tanžcu Damasco watja irantizcama ĥjitchiča.

¹² Jalla nii wajtquin tsjii Ananías cjita žoñi želatča. Jalla niiqui Moisés lii jaru walja cumpliñitača. Nižaza tjapa nii Damasco wajtquin kamñi judionacami nii žoñž puntuquiztan “Zumapanča nii žoñiqui” cjiñitača. ¹³ Nekztanaqui Ananiasqui wejtquiz tjonžñi tjonchiča. Jalla nuž tjonžcu wejt latuquiz tsijtsiča. Nekztan wejtquiz cjichiča: “Saulo jila, wilita cherñim cjequiča”. Jalla nii orapacha wejrqui cherñi cjissinča. Nekztan Ananías kjutñi cherzinča. ¹⁴ Jalla nekztanaqui Ananiasqui wejtquiz cjichiča: “Tuquitanpacha uĥhum ejpnacž Yoozqui am illziča, niž pinsita zizajo, nižaza niž ancha zuma Majch cherajo, nižaza niž jora nonžnajo. ¹⁵ Nižaza amqui niž puntuquiztan paljayaquiča tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz. Nižaza ninacžquiz amiž chertanaca, nižaza amiž nonžtanaca declaraquiča. ¹⁶ Jaziqui apura žaažna, Yooz Jiliržquin tjapa kuztan cjee, am ujnaca pertunta cjisjapa. Nižaza bautista cjee”.

¹⁷ Wiruñaquei Jerusalén watja quejpchinča. Jalla nuž quejpžcu, timpluquin ojkchinča Yoozquin mayizizjapa. Jalla nuž mayizican Yoozqui tsjii ĥjuužtažokaz wejt kuzquiz tjon-skatchiča. ¹⁸ Nekztan Yooz Jiliri cherchinča. Nižaza Yooz Jiliri qui wejtquiz cjichiča: “Tii Jerusalén wajtquiztan apura ulna. Amiž wejt puntuquiztan chiita takunaca anaž nonz pecča”. ¹⁹ Nekztanaqui wejrqui cjichinča: “Wejt Jiliri, ninacaqui zizza weriž ojklaitanacaqui. Tjapa ajcz kjuyaran ojklaiñitača, amquin criichinaca kjurcan. Jalla nii criichinaca wactiquiztan, wejrqui ninaca wjajtkatchinča. ²⁰ Nižaza am puntu declarñi Esteban conan, wejrqui nicju tsijtsi želatuča. Nižaza wejt kuzmi tjapa kuztača nii conan. Nižaza nii conñi žoñinacž zquitinaca cwitichinča”. ²¹ Pero Yooz Jiliri qui wejtquiz ĥižinchiča, tuž cjican: “Oka amqui.

Ažkquin nacjuńta wajtchiz ʒońinacžquin am cuchnača”.

PABLUZTAN COMANDANTI JILIRZTAN

²² Jalla niicama ʒońinacaqui Pabluž paljayta taku nonziča. Nekztanaqui kjawi kallantichiča, tuž cjican:

—¡Ticzla tii ʒońiqui! ¡Ana žejt waquiziča!

²³ Jalla nuž tirapan kjawcan, persun zquitinaca wewcwewczinchiča, polvo žketinchizakazza. ²⁴ Jalla nižtiquiztan zultatž jiliriqui mantichiča, Pablo cuartelquin majkžnajo. Nižaza mantichiča, Pablo wjajtžcu mazkatžjapa, “¿Kjažtiquiztan nii ʒońinacaqui niž quintra nižta kjaw?” jalla nii puntuquiztan zizjapa. ²⁵ Pablo wjajtžjapa čejlžtaž cjen, Pabluqui neksz žejlńi tenientžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Ima zumpacha zizcan, ¿tsjii roman ʒońi wjajtž waquiziya? Anapaž waquiziča.

²⁶ Jalla nii taku nonžcu, nii tenientiqui niž comandantižquiz ojkchiča, nii puntu mazjapa. Jalla nekztanaqui tuž cjichiča:

—Tii ʒońiqui roman ʒońipanžača. Anaž čjulumi nižtaqui kjaž cjila.

²⁷ Nekztanaqui nii comandante jiliriqui Pablužquin macatžquichiča. Nekztan pewczyča, tuž cjican:

—¿Roman ʒońim panj amya?

Pabluqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jesalla.

²⁸ Nekztan nii comandantiqui cjichiča:

—Wacchi paaz wejrqui pacchinpanča roman wajtchiz ʒońi cjisjapaqui.

Nekztan Pabluqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui nastiquiztanpacha roman wajtchiz ʒońtča.

²⁹ Jalla nuž Pabluž taku nonžcu, nii Pablo wjajtajo mantita zultatunacaqui nužquiz wir kjutńi atziča. Nižaza Pablo roman ʒońi zizcu, nii comandantiqui nii wjajtžjapa čejlchiž cjen, tsucchi quirchiča.

PABLUQUI JUDIO JILIRINACŽQUIZ PRISINTISKATCHIČA

³⁰ Niiž jaka tažuqui nii comandantiqui ancha ziz pecatča Pabluž puntuquiztan. Ultimu, ¿kjažtiquiztan nii judío ʒońinacaqui Pablo conkatž pecatjo? Jalla nekztan Pablo čejlta carina apakžinchiča. Nižaza timplu chawc jilirinacami wajt jilirinacami juntjapznajo mantichiča. Jalla nuž juntjapztiquiztan nii comandantiqui Pablo ninacž yujcquin prisintisjapa chjitchiča.

23

¹ Nekztanaqui Pabluqui nii ajczi jilirinacz kjutni cherziča. Jalla nuž cheržcu, tuž cjichiča:

—Jilanaca, wejt kuzquiz zizuča, tii nojcama wejrqui Yooz yujcquiziqui walika kamchinča, nii.

² Nuž chiitiquiztan, Ananías cjita chawc jiliriQUI Pabluž žcati žejlni žoňžquiz mantichiča Pabluž atquiz kijchnajo.

³ Pabluzti kjaaziča, tuž cjican:

—Pizc kuzziz žoňi, Yoozqui am casticaquiča. Amqui tekz julzamča, učum lii jaru wejr jusjizjapa. JaziQUI, žkjažtiQUIZtan amqui učum lii quintra wejr kijchnajo mantichamtajo?

⁴ Jalla nii žejlni žoňinacaQUI kjaaziča, tuž cjican:

—Žjalla nuž Yooz chawc jiliriQUI chayskazkaya?

⁵ Nekztan Pabluqui cjichiča:

—Jilanaca, anal wejrqui zizatuča tiiQUI Yooz chawc jilirižlaja, jalla nii. Cjijrta Yooz takuQUI tuž cjiča: “Tsjii wajt jilirž quintraQUI anača chiizQUI”.

⁶ Jalla nekztanaqui Pabluqui naaziča, parti ajczni žoňinacaQUI saduceo partiquiztantača, nižaza parti ajczni žoňinacazti fariseo partiquiztantača. Jalla nižtiQUIZtan altu joržtan nii žoňinaczQUI paljaychiča, tuž cjican:

—Jilanaca, fariseo parti žoňtča wejrqui. Wejt familiaQUI fariseo partizakazza. Tsjii nojiQUI ticzi žoňinacaQUI jacatataquiča. Jalla nii tjuňi wejrzakal tjewznuča. Jalla nii puntuQUIZtan ančhucQUI wejr jusjiča.

⁷ Jalla nuž chiitiquiztan fariseo partinacztan saduceo partinacztan porapat aptjapziča. Nekztanaqui nii ajczni žoňinacaQUI t'akziča. ⁸ Nii saduceo žoňinacazti cjiňitača, “TicziQUIZtanaQUI anaž wira jacatatasacha. Nižaza anaž anjilanacami zajranacami želasacha”, nuž cjiňitača. Nii fariseo žoňinacazti jacatatz puntumi anjilanacz puntumi, zajranacz puntumi, tjapa nii puntunaca crijniča. ⁹ Jalla nižtiQUIZtan altu joržtan ch'aasi kallantichiča. Nekztan tsjii kjaž lii tjajni maestronacaQUI tsijtsiča. NinacaQUI fariseo partiquiztantača. NinacaQUI paljaychiča tuž cjican:

—Tii žoňžQUI ana čjul ujmi wachuča wejrnacQUI. Cunami tsjii anjilača PablužQUI chiižinchini, už ispiritužlaj tižQUI chiižinchi.

¹⁰ Juc'ant juc'ant ch'aascan aptjapsiča. Jalla nuž cjen comandante jiliriQUI eksnatča Pablo chjojritzta cječhaj, jalla nii. Nekztan nii comandantiqui zultatunaczQUI mantichiča nii judionacz taypiQUIZtan Pablo jwescu wilta cuartilquin chjichajo.

11 Niiž jaka zeztažu nii arama Yooz Jiliriqwi Pablužquiz jecžquichiča, tuž cjican:

—Pablo, tjup kuzziz cjee. Jaknuž tii Jerusalén wajtquiz wejt puntuquiztan paljayčhamžlaja, nižaza Rom wajtquin wejt puntuquiztan paljaystanča.

PABLO CONZ KAZTA

12 Jalla niiž jaka tažuqwi tsjii kjaž judío žoñinacaqui Pablo conzjapa juramentužtan tsjii acuerduquiz asiptassiča. “Pablo ana ticznaquiž niqwi, wejrnac contal cjeeča”. Nuž cjican asiptassiča. Nižaza ninacaqui palt'assiča ninacpora, tuž cjican:

—Anaž čhjul čhjerimi lujls, Pablo conañcama, —jalla nii.

13 Jalla nii parla asiptiñi žoñinacaqui pusi tunc jilatača. 14 Nižaza ninacaqui mazñi ojkchiča timplu chawc jilirinacžquinami nižaza wajt jilirinacžquinami. Ninacžquiz mazziča tuž cjican:

—Tsji acuerduquiz asiptassinča tuž cjican: “Pablo ana ticznaquiž niqwi, wejrnac contal cjeeča”. Nižaza palt'assinča wejrnacpora, tuž cjican: “Anaž jecmi čhjul čhjerimi lujls, Pablo conañcama”, jalla nii. 15 Jaziqwi ančhucqui parti jilirinacžtanami nii comandante jiliržquiztan nii Pablo mayaquiča, tuž cjican: “Wilta Pablo cuchanžcalla wejtnacaquin. Wejrnacqui Pabluž puntuquiztan tsjan zumpacha intintiz pecasuča”. Jalla nuž cjican Pablo mayaquiča. Wejrnacqui listuž cjeeča Pablo conzjapa. Ima ančhucquiz irantižcan, wejrnacqui nii Pablo conača. —Jalla nuž cjichiča.

16 Jalla nekztanaqui Pabluž cullaca majchqui Pablo conz puntuquiztan nonziča. Jalla nii nonžcuqui cuartilquin ojkchiča Pablužquiz mazñi. 17 Nekztanaqui Pabluqwi tsjii zultatž teniente kjawziča, tuž cjican:

—Tii tjowa chjicha comandantižquin. Tiiqwi quintuchizza.

18 Nekztanaqui nii teniente nii tjowa chjitchiča tuž cjican:

—Nii Pablo prisita žoñiqwi wejr kjawziča. Nekztan wejtquiz chiichiča tii tjowa amquin chjichajo. Tiiqwi amquiz quint'iz pecča.

19 Nekztan nii comandantiqwi kjarcu tanžcu nii tjowa tsjii latu chjitchiča. Jalla nekztan pewcziča, tuž cjican:

—Čhjululum amqui wejtquiz chiiz pecya?

20 Jalla nekztanaqui tjowaqui kjaaziča tuž cjican:

—Judío žoñinacaqui tsjii acuerduquiz asiptassiča. Jaka wenz amquiztan mayaquiča Pablo chjitzjapa judío jilirinacž yujcquin. Jalla tuž mañžtan mayaquiča, “Wejrnacqui Pabluž puntuquiztan tsjan zumpacha intintiz pecasuča”. Jalla nuž cjican mayaquiča. 21 Amzti ana ninacžquiz juyzu

paaz waquiziča. Tsjii pusi tunc jil žoñinacaqui juramentužtan tsjii acuerduquiz asiptassiča, tuž cjican: “Pablo ana ticznaquiz niiqui, wejrnac contal cjeeča”. Nižaza ninac-pora palt’assiča, tuž cjican: “Anača čhjeri lujls Pablo conañcama”. Nii žoñinacaqui čhjojziž tjewža Pablo irantisquiz-cama. Anzpacha listučha, amiž asiptita takukaz tjewža.

²² Jalla nii quintu nonžcu nii comandantiqui nii tjowa cuchanchičha. Nižaza mantichičha:

—Anaž jecžquizimi amiž quint’itaqui chiichiyaquičha, — jalla nuž cjican cuchanchičha.

PABLUQUI FELIX CJITA JILIRZQUIN CUCHANTA

²³ Jalla nekztanaqui nii comandantiqui pucultan teniente kjawziča. Jalla nuž kjawžcu tsjii ortina mantichičha, tuž cjican:

—Zultatunaca tuž tjaczna, paa patac zultatu kjojchiñ ojkñijapa, nižaza pakallawk tunca zultatu cawallquiz yawchi ojkñijapa, nižaza paa patac zultatu lanzižtan ojkñijapa. Ispir ora listu tjaczta cjequičha Cesarea watja ojkzjapa. ²⁴ Nižaza tsjii cawallu tjaczinaquičha Pablo yawchi chjitzjapa. Nižaza Pablo chjichaquičha ana čhjulu kjaž cjižcu. Nekztanaqui Félix cjita chawc jiliržquiz intirjaquičha. —Jalla nuž mantichičha nii comandantiqui.

²⁵ Nižaza nii Pablo chjichñi zultatunacžtan tsjii carta apay-chičha, tuž cjican:

²⁶ “Al señor excelentísimo chawc jiliri Félix: Wejrqui amquin tsaanučha; Claudio Lisias wejrtča. ²⁷ Judío žoñinacaqui tii žoñi preso tanchičha. Nižaza konz cjichitakalča. Jalla tiiqui roman žoñičha. Jalla nii zizcu, wejrqui zultatunacžtan ojkchinča, tii liwrii. Wejr irantan, judío žoñinacaqui tii konzmayatača. ²⁸ Wejrqui ziz pecatuča, ultimu kjažtiquiztan nii judío žoñinacaqui tii conkatz pecatjo, jalla nii. Nižtiquiztan judío jilirinacž yujcquin chjitchinča. ²⁹ Nekztanaqui zizzinča nii judionacž lii puntuquiztankaz tii quintra uj tjojtunchičha. Anaž konz razunami nižaza ana carsilquiz chawjcz razunami želatča tii judionacžquiztanaqui. ³⁰ Jalla nekztanaqui nii judío žoñinacaqui tsjii acuerduquiz asiptassitakalča tii Pablo konzjapa. Jalla nii zizcu, nekztan wejrqui amquin apura cuchanžcuča. Nižaza niižta quintra žoñinacžquiz mantichinča, am yujcquiz parlajo, čhjul puntuquiztan quintra aptazaja, jalla nii. Jalla nužukazza”.

³¹ Jalla nekztanaqui ortin jaru zultatunacaqui ween Pablo chjitchičha, Antípatris cjita watjacama. ³² Niiž jaka tažuqui kjojchiñ ojkñi zultatunacaqui cuartilquin quejpžquichičha. Cawallquiz ojkñi zultatunacakaz tira Pablužtan ojkchiča.

³³ Cesarea watja irantižcu, carta tjaachiča chawc jiliržquiz. Nižaza nii jiliržquiz Pablo intirjichiča. ³⁴ Carta liižcu, nii chawc jiliriQUI Pablo pewcziča, jakzi wajtchiz žoñitažlaja, jalla nii. Cilicia wajtchiz žoñi, nii zizcu, ³⁵ tuž cjichiča:

—Am quintra aptazñi žoñinacaž tjonchiž cjen, am puntuquiztanaqui wejrqui atintača.

Nekztanaqui nii jiliriQUI mantichiča Herodes pajk kjuyquiz Pablo zuma wijilta želajo.

24

PABLUQUI FELIX YUJCQUIZ PRISINTICHICHA

¹ Nekztan pjijska tjuñquiztan, Ananías cjita timplu chawc jiliriQUI Cesarea watja irantichiča Jerusalén wajt jilirinacžtanami nižaza tsjii Tértulo cjita tjurt'iziñi awjatžtan. Jalla ninacaqui chawc jilirž yujcquin prisintichiča Pabluž quintra chawc uj tjojtunzjapa. ² Tsjii audiencia cjetžtanaqui jilirž yujcquiz Pablo chjichtatača. Nekztan nii Tértulo tjurt'iziñi awjatuqui Pabluž quintra chii kallantichiča tuž cjican:

—Wejt excelentísimo chawc jiliri: Walikazza wejt watjaqui, nižaza cuntintu kamasuča. Sparaquiča amquin. Am walja zizñiž cjen zuma irpiñamča wejtnacaquiz. Chjul necesidad žejlčhaja, jalla nii atintichamča. ³ Tjapa watjanacquin amiž uchta obranacquiztan ancha sparaquiž cjiwča, zuma excelentísimo Félix. Nižaza tjapa žoñinacaqui nuž amquiz sparaquiča cjiñipanča. ⁴ Wejrqui am ana ancha molistis pecuča, tii puntuquiztankaz am atintalla. Nižaza tsjii ratu wejt taku nonžnalla. ⁵ Nuc ažka kamcan, wejrnacqui zizzinča, tii žoñiQUI wira anawalipanča. Nižaza tjapa kjutñi judío žoñinacaž aptjapča, t'aka t'aka. Nižaza tiiqui walja achuča nii nazaren cjita t'akquiztan. ⁶ Nižaza wejtnaca timpluquin yekja wajtchiz žoñi luskatz yanchiča. Jalla nižta anawalipanča. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui tii preso tanchinča. Nižaza wejtnac lii jaru tii žoñi casticskatz pecatuča. ⁷ Nii Lisias cjita comandantizti fuerzižcu wejtnacaquiz mitissiča. Tama zultatunacžtan tii kjañchiča. ⁸ Nekztanaqui nii comandantiqui wejrnacqui tii žoñž uj tjeezjapa tekzi am yujcquiz tjonkatča. Jazic amza tii pewczna. Jalla nekztanaqui tižquiztanpacha zizaquiča wejrnaca ul-tim werara chiichinča, wejtnacaž tjojunta uj puntuquiztan zumpacha zizaquiča. Tii žoñiQUI walja ujchizza.

⁹ Nii žejlñi judío žoñinacaqui cjichizakazza:

—Tiiž chiita takunaca werarača.

¹⁰ Nekztanaqui nii chawc jiliriQUI kjara waytižcu Pablo chiikatchiča. Jalla nuž cjen Pablo paljaychiča, tuž cjican:

—Nuc ažk wata tekz tii nacionquiz amqui jiliri tsijt-samča. Jaziquiz wejrqui ancha cuntintuča am yujc-quiz tjurt'izjapaqui wejt puntuquiztan. ¹¹ Ampacham wejt puntuquiztan averiguasača. Tuncapan tjuñikaz weriž irantisquitaqui, nii Jerusalén wajtquin Yoozquin sirwizjapa tjonchintača. ¹² Anaž jec žoñimi wejr žoñžtan ch'assñi cherchiqui, nižaza wejrqui ana žoñinaca aptjapchinča, Jerusalén wajtquizimi. ¹³ Tii wejt quintra žoñinacaqui anaž čjul ujmi amquiz tjeežni atča. ¹⁴ Jalla tiiča ultim weraraqui. Wejrqui wejtnac ejpnacž Yoozpacha sirwuča Yooziž tjeežta kamaña jaru. Jalla nii Yooz kamañaqui yekjaž t'aka cjiča tinacaqui. Nižaza wejrqui criyuča tjapa Moisés cijjrta liimi, nižaza tjapa profetž cijjrta Yooz takunacami. ¹⁵ Nižaza criyuča Yoozqui ticziquiztan jacatatskataquiča zuma kamñi žoñimi ana zuma kamñi žoñimi. Jalla nii jacatatz tjuñi tjewznuča, tinacami nižazakaž tjewža. ¹⁶ Jalla nuž tjewžcan, Yooz yujcquizimi žoñž yujcquizimi wejt kuz zuma iwjt'ican persunpacha cwitasuča, ana ujchiz cjisjapa.

¹⁷ 'Tsjii kjaž watanaca yekja nacionaran wejr cjklajžquichinča. Jalla nuž ojklajžcu wejrqui wejt persun yoka quejpcinča, limosnami ofrendanacami timpluquin uchjapa. ¹⁸ Jalla nuž paan, tsjii kjaž Asia provinciaquiztan tjonchi judionacaqui wejttan zalchiča. Timpluquin žejlchinča judiož cuzturumpi jaru paacan. Timpluquin žoñinacaqui anatača wacchi, nižaza anatača čjulumi aptazzi. ¹⁹ Jalla nii Asiaquiztan tjonchi judionacaqui jalla ninacžla tekziqui am yujcquiz prisintisquizlani wejt quintraqui, čjul uj paatučhaja, jalla nii. Ninacaqui tsjii uj tjeeznačhaj niiqui, tekz am yujcquiz tjeežla. ²⁰ Jalla nii ana atchucažlaj niiqui, tii žejlñi žoñinacaj weriž paata uj kjanacama chiilalla. Wejr judio jilirinacž yujcquiz želan, uj paachinžlaj niiqui kjanaj chiilalla. ²¹ Judio jilirinacž yujcquiz žejlcan, tiikaz altu joržtan čiichinča: “Ticziquiztan jacatatz tjuñi tjewznuča. Jalla nižtiquiztan tonj ančhucqui wejr jusjiča”. Jalla niikazza weriž čiitaqui. —Nuž cjian Pabluqui čiichiča.

²² Jalla nuž nonžcu, Félix chawc jiliri qui nii cjetžta audien-
cia nužquiz suspintiskatchiča. Nii jiliri qui Yooz jicz pun-
tuquiztan zuma zizziča. Jalla nižtiquiztan Pabluž quintra
žoñinacžquiziqui ana juyzu paachiča. Nekztan cjichiča:

—Čjulorat Lisias comandante tjonačhaja, jalla nekztanž
tii ančuca quijaqui wilta atintita cjequiča. Nii nooj
azquitžta cjequiča.

²³ Nekztanaqui Félix chawc jiliri qui teniente capitanžquin
mantichiča Pablo tira kjuyquiz chawjcta cwitajo. Pero

Pabluž amigonacžquiz permiso tjaachiča, Pablo atintizjapa.

²⁴ Tsjii kjaž majquiztan Félix chawc jiliriqui Drusila cjiti tjunatan tjonžquichiča Pabluž taku nonzjapa. Jalla naaqui judioquiztan žontača. Nekztanaqui Pablo kjawzñi mantichiča. Niiž yujcquiz prisintižcu, Pabluqui Jesucristužquin kuzziz puntuquiztan paljaychiča. ²⁵ Nii jiliriž nonznan, Pabluqui parličiča tii čhjep puntuquiztan: Yooz zuma kamaña puntuquiztan, nižaza persun kuz zuma irpiz puntuquiztan, nižaza Yooz casticz tjuñi puntuquiztan. Jalla nii parlita nonžcu Félix chawc jiliriqui muzpa tsucchiča. Nekztanaqui cjichiča:

—Oka amqui. Wejttaž timpu želan, wilta am kjawznača.

²⁶ Félix chawc jiliriqui “paaz pac jaa” cjican jalla nuž Pablužquiztan pecatča. Paaz pactiquiztan Pabluqui cuchtaž cjitasacha. Jalla nižtiquiztan nii jiliriqui kjaž wilta Pablo kjaw kjawatča, “Cunamiž paaz pacasa jaa” cjican. Pablo kjawžcu, nižtan parličiča. ²⁷ Félix jiliriqui judionacž kuz wali cjiskats pecatča. Jalla nižtiquiztan Pablo preso ecchiča. Pizc wata nuž watchiča. Jalla nekztanaqui Félix chawc jiliriqui niž puestuquiztan ulanchiča. Nii puestuquiz tsjiizuñ luzziča, Porcio Festo cjita tjuuchiztača.

25

PABLUQUI FESTUZ YUJCQUIZ PRISINTICHICHA

¹ Festuqui chawc jilirž puestuquiz luzcu, niiž čhjep majquiztan Cesarea wajtquiztan Jerusalén watja ojkičiča. ² Jalla nicju timplu chawc jilirinacami walja acha wajt jilirinacami, jalla ninacaqui Pabluž quintra quijchiča. ³ Nižaza rocchiča:

—Tsjii favora paalla —cjican. —Tii Jerusalén watja Pablo cuchanžcalla.

Nii oraqui ninacž kuzquiz pinsichiča, Pablo jiczquiz tjonan conzjapa. ⁴ Nekztanaqui Festo chawc jiliriqui kjaaziča, tuž cjican:

—Pabluqui Cesarea wajtquin preso žejlča. Tsjii kjaž majquiztan wejrpachal quepača nicju. ⁵ Jaziqui ančuca jilirinacaqui wejtta čica Cesarea ojkla. Jalla nicju nii žoñiqui ujchizpanžlaj niiqui, jalla niiž uj tjeezpanikazza ančhucalaqui.

⁶ Nii Festo jiliriqui quinsakal tjuñižlaj už tunca tjuñižlaj, jalla nuž žejlčiča Jerusalén wajtquiz. Jalla nekztanaqui Cesarea watja quejpchiča. Niiž jaka tažuqui niiž jusjiz ofcinquiz luzziča. Jalla nekztan Pablo zjijcajo mantichiča. ⁷ Pablo zjijctiquiztan Jerusalén wajtquiztan tjonchi judionacaqui jusjiz ofcinquiz luzzizakazza. Pabluž muytata

tsijtscu, wali chawc ujnaca tjojtunchičha. Pero ana čhjul uj tjeezñi atchičha. ⁸ Jalla nekztanaqui Pabluqui persuna tjurt'ican takunaca chiichičha, tuž cjican:

—Wejrqui ana čhjul ujmi paachinpančha, ana judionacž lii quintrami, nižaza ana timplu quintrami, nižaza ana roman chawc jilirž quintrami. Anapan uj paachinčha.

⁹ Nekztanaqui Festo jiliriqui judionacž kuz wali cjiskatzjapa tsjii favora paaz pecatčha. Jalla nižtiquiztan Pablužquiz pewczičha, tuž cjican:

—¿Jerusalén watjam okasaya? Jalla nicju am quintra quijeta puntuquiztan atintasačha.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan Pabluqui kjaazičha, tuž cjican:

—Roman chawc jilirž jusjz oficinquiz želučha. Tekzpacha wejrqui jusjita cjistančha. Amqui zumpacham zizza wejt puntuquiztan. Wejrqui ana čhjul ujmi paachinčha tii judionacž quintrami. ¹¹ Jaziqui wejrqui ujchizpančhalaj niiqui, casticta cjis anal jiwjatučha. Nižaza uj paachiž cjen ticz waquizičhaj niiqui, ticzmi anal jiwjatučha. Pero wejt quintra tjojtunta ujnacami ultimu ana tjeezkattačha. Nižtiquiztan anaž nii judionacž kjarquiz wejr intirjita cjesačha. Jaziqui roman chawc jiliržquinpan watz mayučha wejt puntuquiztan zumpacha arreglita cjisjapa.

¹² Jalla nekztanaqui Festo jiliriqui niž tantiiñinacžtan palt'ichičha. Jalla nuž palt'izcu, Pablužquiz chiichičha, tuž cjican:

—Amqui roman chawc jiliržquin watz maychamčha. Jaziqui jalla nii jiliržquinpanikam watačhani.

PABLUQUI AGRIPZ YUJCQUIZ PRISINTICHICHA

¹³ Jalla tsjii kjaž majquiztan tsjii Agripa cjita chawc jiliriqui Cesarea watja tjonchičha Berenice cjiti tjunatan. Jalla ninacaqui tjonchičha Festo tsaanjapa. ¹⁴ Jalla nicju tsjii kjaž maj kaman Festo jiliriqui ninacžquiz quint'ichičha Pabluž puntuquiztan, tuž cjican:

—Tekz tsjii pres žoñi žejlčha, Félix jiliržquiztanpacha. ¹⁵ Wejrqui Jerusalén wajtquiz želan, timplu jilirinacami wajt jilirinacami jalla ninacaqui tii žoñž quintra quijchičha. Ninacaqui wejtquiz tii žoñi conkatz pecatčha. ¹⁶ Jalla nižtiquiztan wejrqui kjaazinčha tuž cjican: “Romanž liiqui tuž cjičha: Quijeta žoñžtan quijñi žoñžtan pucultan declarskatzpanikazza, čhjulut watčhaja, jalla nii. Nekztan nii quijeta žoñiqui persun takunacžtan tjurt'asačha werarquiztanaqui. Nekztan chawc ujchizlaj niiqui, contaž cjesačha”. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan ninacaž tiwc tjonchiž cjen, ana timpu pertizcu, niž jaka tažuqui quija atintichinčha wejt jusjz oficinquiz. Nii quijeta žoñi zjijcajo mantižcu zuma

atintichincha. ¹⁸ Nii quijñi žoñinacaqui prisintichizakazza. Wejrqui pinsichintača, ninacac chawc ujpan nii žoñžquiz tjeeznaa, cjican. Ultimu ninacazti ana čhjul chawc ujmi tjeezkati atchiča. ¹⁹ Nii žoñž quintra chiichiča religiún puntuquiztankaz. Tsjii Jesusa cjita žoñiqui ticziča. Pabluzti “Zejtča niiqui” cjiñitakalča. ²⁰ Wejrqui nižta quija atintizjapa anal zuma zizatuča. Jalla nižtiquiztan Pablužquiz pewczinča, tuž cjican: “¿Jerusalén watja okasay? Jalla nicju tii am quintra quij puntuquiztan atintasača”. Jalla nuž chiichinča wejrqui. ²¹ Jalla nekztanaqui niiqui maychiča roman chawc jiliržquin watzjapa. Jalla nižtiquiztan Augusto cjita chawc jiliržquin watajo mantichinča. Nižaza tirapan preso želajo mantichinča, čhjulator chawc jiliržquin mantichuca cječhaja, jalla niicama.

²² Jalla nekztanaqui Agripa jiliriqui Festo jiliržquiz cjichiča:

—Wejrzakal nii žoñž razuna nonz pecuča.

Festo jiliriqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jakapacham nonznaquiča.

²³ Niiž jaka tažuqui Agripa cjita jiliriqui Berenice cjiti tjunatan pajk audiencia kjuyquin luzquichiča, ancha zuma honorchiz. Zultatž jilirinacžtanami wajt jilirinacžtanami luzzizakazza. Nekztanaqui Festo jiliriqui Pablo zjijcajo mantichiča. ²⁴ Pablo zjijctiquiztan Festo jiliriqui tuž paljaychiča:

—Agripa chawc jiliri, nižaza tekz ajczi zuma žoñinaca. Tekziča tii žoñiqui. Walja judionacaqui tii žoñž quintra chiichiča Jerusalén wajtquinami tii Cesarea wajtquizimi. Jalla ninacaqui wejr rocrocchiča tii žoñi conzjapa, “Tii žoñiqui ana žejtž waquiziča” cjican. ²⁵ Wejrpacha tii zuma pewcpewczcu, anapan čhjul uj wači atchinča, ticzkatajo. Nižaza tiiqui roman chawc jiliržquin watz maychiča jusjita cjejajo. Jalla nuž maytiquiztan tantiižcu, watajo mantichinča. ²⁶ Wejrqui roman chawc jiliržquin ¿čhjul puntut tii žoñž puntuquiztanaqui cjijras? Anal zizuča. Jalla nižtiquiztan am yujcquiz prisintiskatuča, señor Agripa, wejž chawc jiliri. Nižaza tjapa ančhucacquiz prisintiskatuča. Jaziqui ančhucqui tii žoñi zumpachaž pewczina. Nekztan wejrqui aptačhani čhjul puntut cjijras, nii. ²⁷ Tii pres žoñž quintra puntuquiztan kjanapacha cjijrz waquiziča. Ana nižta cjijraquič niiqui, anapal cuchñi atasacha. —Jalla nuž paljaychiča Festo jiliriqui.

26

PABLUQUI TJURT'INĪ TAKUNACA WILTA CHIICHICHA

1 Jalla nekztanaqui Agripa jiliriqúi Pablužquíz tuž cjichiča:

—Amqui am persunquíztan zuma tjurt'iz taku chiya.

Jalla nekztanaqui Pabluquí kjara chjinžcu paljayi kallantichiča, tuž cjican:

2 —Excelentísimo Agripa, chawc jiliri, ancha cuntintuča wejrquí, am yujcquíz wejt puntunaca werara chiizjapa. Judío žoñinacaquí wejt quintra ujnaca tjojtunchiča. Jaknižlaj nii werara chiyasača. ³ Amqui tjappacha učum judionacž cuzturumpinaca zumam zizza. Nižaza učumpora čjul puntu ch'aasaj, nii ch'aastanacami zizza amqui. Jalla nižtiquízтанаquí wejrquí ancha cuntintuča, am yujcquíz tjurt'izjapaquí. Zuma pasinsistanž nonžnalla.

⁴ 'Tjapa judionacaquí weriž kamta zizza. Wejt yokquíz ojklajtami nižaza Jerusalén wajtquíz ojklajtami jaknuž ocjalquízтанpacha kamiñtažlaja, nii zizza tjapa judionacaquí. Ninacžtan kamiñtača. ⁵ Tjowanstiquízтанpacha fariseo t'akquíz žejlchinča. Nii fariseo t'akaquí učum judionacž lii jarupan walja estricto kamñiča yekja judionacž t'akanacquízтан cjenami. Jalla nii ažktan zizza nii wejt quintra judionacaquí. Jaziquí ninacakaj declarla, declarž pecčhaj niiquí. ⁶ Tuquíquí Yoozquí učum tuquíta ejpnacžquíz taku ecchiča, ticziquízтан jacatatz puntu, jalla nii. Jalla nii jacatatzpan tjewznuča. Jalla nuž weriž tjewztiquízтан, judionacaquí wejt quintra quijchiča. ⁷ Pero Israel wajtquíziqui wejtnac tuncapan t'akanacaquí Yooziž ecta taku cumplis zakaz tjewža. Jalla nižtiquízтан Yoozquin rispitičiča, nižaza majiñami weenami nižžquin sirwiča. Wejt chawc jiliri, jalla niipan tjewžniž cjen judionacaquí wejt quintra tjojtichiča. ⁸ Ančhucmi zakaz criičani, Yoozquí ticziquízтан žoñinaca jacatatzquiča, nii.

⁹ 'Tuquíquí wejrquí pinsiñtača, nii Nazaret wajtchiz Jesusižquin criichi žoñinacž quintra čjul anawalinacami paaz waquiziča. ¹⁰ Jalla nuž wejrquí criichinacž quintra anawalinaca paachinča Jerusalén wajtquin. Učum timplu jilirinacž mantita jaru walja criichinaca carsilquíz chawjcskatchinča. Nižaza criichinaca conajo, wejr zakal taku utchinča. ¹¹ Nižaza kjaž wilta criichi žoñinaca sufriskatchinča, Jesucristuž quintra chiikatzjapa, nižaza Jesucristužquízтан quejpskatzjapa. Wejrquí nižtapacha paachinča judionacž ajcz kjuyquízimi. Nižaza walja žawjwiñtača nii criichinacž kjutři. Jalla nuž žawjžcu wejrquí criichinaca tani ojklayiñtača yekja watjaranami.

¹² Jalla nijapa Damasco watja ojkinča, timplu chawc jilirinacž mantita jaru. Nižaza ninacaquí wejtquíz carta cre-

dencial tjaachiĉha, nii criichi ŝoñinaca tanzjapa. ¹³ Jiczquiz okan, taypur ora tiripintit arajpachquiztan tsjii wali pajk ispijuŝtakaz kjanŝquichiĉha, tjuñ siiquiztan juc'anti. Wejt muytatami wejt cumpant'iñi ŝoñinacŝ muytatami kjanchiĉha. ¹⁴ Niiŝ cjen, wejrnacqui yokquiz tsucaña tjojtsinĉha. Nekztanaqui wejrqui tsjii jora nonzinĉha. Hebreo tawkquiztan wejtquiz paljayŝquichiĉha, tuŝ cjican: "Saulo, Saulo, ŝkjaŝtiquiztan am wejt quintramjo? Ampacha persun quintra paaĉha. Tsjii wacaqui ar parŝ quintra llawkŝcu, persun janchiŝ quintra paaĉha, jalla niŝta irata am persun quintra paaĉha". Jalla nuŝ paljayŝquichiĉha nii tsewctan chiiñi joraqui. ¹⁵ Nekztanaqui wejrqui pewczinĉha, tuŝ cjican: "Wejt Jiliri, ŝject amya?" Nekztan Yooz Jiliriqui wejtquiz cjichiĉha: "Wejrtĉha Jesusitqui. Amqui wejt quintram paaĉha. Wejrtĉha niitqui. ¹⁶ Zaaŝna. Tsijsna. Amqui wejr sirwaquiĉha. Niŝaza tii amiŝ chertanacami declaraquiĉha muzpa ŝoñinacŝquiziqui. Wiruñaquei iyam cheraquiĉha wejt puntuquiztan. Jalla nekztan tjapa wejt puntuquiztan parlaquiĉha. Jalla niŝtajapa am illzinĉha. Jalla nuŝ cjen amquiz pariscuĉha. ¹⁷ Jaziqui am cuchnaĉha ana judío ŝoñinacŝquin wejt puntuquiztan parliŝcajo. Nekztanaqui amiŝ parlan, wejrqui am cwitaĉha, judionacŝquiztanami, niŝaza nacjuñta ŝoñinacŝquiztanami. ¹⁸ Nacjuñta ŝoñinacŝquiz am cuchnaĉha, wejt puntuquiztan parlajo. Jalla nuŝ amiŝ parlitiquiztan nii ŝoñinacŝ kuzqui cjetŝintaŝ cjequiĉha wejt puntu intintazajo, niŝaza ana zumchiquiz kamajo, antiz zuma kamañquiz kamzjapa. Niŝaza amiŝ parlitiquiztan ninacaqui liwriita cjequiĉha, Satanás cjita diablui mantita jaru ana ojklajajo, antiz Yooz mantita jaru ojklajajo. Niŝaza wejtquin criyaquiĉha, ninacŝ ujnaca pertunta cjisjapa, niŝaza Yooz kamaña tanzjapa parti Yooz illzta ŝoñinacŝtan".

¹⁹ 'Nekztanaqui, Agripa chawc jiliri, nii arajpachquiztan paljayta takunaca catokchinĉha, nii jaru kamzjapa. ²⁰ Primiraqui Damasco wajtquin ŝejlñi ŝoñinacŝquiz liwriiñi Yooz taku parli kallantichinĉha. Nekztanaqui Jerusalén wajtquin nii Yooz taku parlichinzakazza. Niiŝ jaru Judea yokaran parlichinĉha. Niiŝ jaru nacjuñta ŝoñinacŝquin Yooz taku parlichinĉha. Judío ŝoñinacŝquizimi ana judío ŝoñinacŝquizimi tjappachquiz parlichinĉha, ninacŝ kuznaca campiyajo, Yooz sirwiz quejpnajajo, niŝaza Yoozquin quejptiquiztan zuma kamaña tjeŝznajo. ²¹ Jalla niŝta Yooz takunaca parlitiquiztan judío ŝoñinacaqui wejr preso tanchiĉha timpluquiz, wejr conajo. ²² Anzcama Yoozqui wejr yanapĉha. Jalla niŝtiquiztan wejrqui tjurt'iñi kuzziz tii zuma Yooz taku parluĉha humilde ŝoñinacŝquizimi pajk jilirinacŝquizimi.

Tuquitan Yooz taku parliñi profetž chiita tawk jaru nižaza Moisés chiita tawk jaru, jalla niicama parluča. Jalla ninaçqui mazinchiča, tuž cjican: ²³ “Cristuqui sufristanča ticzcama. Nekztan ticziquiztan jacatatstanča. Jalla niiqui primer ticziquiztan jacatatchi žoñiča. Jalla nii Jesucristuž cjen tii zuma liwriiñi Yooz takuqui parlitapantača učum wajtchiz žoñinacžquizimi yekja wajtchiz žoñinacžquizimi”. Jalla nii liwriiñi taku zaka wejr parluča.

PABLUQUI AGRIPZQUIZ CHIIZINCHICHA

²⁴ Pablo jalla nuž tjurt'iñi taku paljayan, Festo jiliriqui altu tawkžtan cjichiča:

—Pablo, ¡lucuratažtakazza amqui! Zmali istutiižcu, jalla nižtiquiztan lucurata cjissamčhalani amqui.

²⁵ Pabluqui kjaaziča, tuz cjican:

—Festo, zuma chawc jiliri. ¡Wejrqui anača lucuratqui! Antiz weriž paljayta takunacača razunaqui, nižaza werarača.

²⁶ Tekzimi Agripa chawc jilirimi žejlča. Niimi zumaž tii puntuquiztan zizza. Jalla nižtiquiztan wejrqui tjup kuztan tiiž yujcquiz chiižinuča. Tii Agripa chawc jiliriqui tjapa weriž paljayta puntunacaqui zizzipanča. Nižaza tii puntunacaqui watchiča tjapa žoñinacaž zizan, anača tsjii chjojzak watchi quintu. ²⁷ Señor Agripa, chawc jiliri, ¿profetaž parlita takum criya? Amqui criiž caa kal cjiwchiya.

²⁸ Agripa chawc jiliriqui Pablužquiz kjaaziča, tuž cjican:

—¿Tsji koluc takunacžtankam wejr cristiano cjiskatz pecya?

²⁹ Nekztanaqui Pabluqui cjichiča:

—Tsji kjaž takunacžtan už wacchi takunacžtan wejrqui ančhuc tuž cristiano cjiskatz pecuča. Ammi nižaza tjapa tonj nonzñi žoñinacami wejr irataj cjisla. Jalla nuž Yooz munañpaj cjeequi. Wejr irata Yoozquin criichej cjisla, pero ana tižta carinžtan mokta.

³⁰ Jalla nuž Pabluž chiitan, tjappacha nii julzi žejlñi jilirinacaqui tsijtsiča, Agripa chawc jilirimi, nižaza Festo jilirimi, nižaza Berenice cjiti tjunmi. ³¹ Nekztanaqui ninacaqui Pabluž puntuquiztan parlizjapa tsjiu latu ojkchiča ninacama palt'i. Jalla nekztanaqui ninaccama kazziča:

—Tii žoñiqui ana čjul ujmi paachiča, conkatajo. Anaž conta cjesača. Nižaza anaž carsilquizimi chawjcta cjesača.

³² Nižaza Agripa chawc jiliriqui Festo jiliržquiz cjichiča:

—Tii žoñiqui ana roman jiliržquin watz maytasaž niiqui, cutztaž cjitasača.

27

PABLUZ QUIJAQUI ROMA TJATZTACHA

¹ Jalla nekztanaqui nii jilirinacaqui tantiichiča, Pabluž quija roman chawc jiliržquin tjazdjapa. Jalla nižtiquiztan Pablumi parti presonacami intirjitatača tsjii Julio cjita capitanžquiz, Italia watja chjitzjapa. Nii capitanaqui Augusto cjita batalionquiztan jiliritača. Wejrqui Pablužquiz cumpant'ichinča. ² Adramitio cjita wajtquiz tsjii warcu želatča. Nii oraqui nii warcuqui ojzcpachatača Asia kjutñi. Jalla nuž cjen nii warcuquiz luzzinča. Nižaza wejtnacatan Aristarco cjita žoñitača. Niiqui Tesalónica wajtchiz žoñitača. Tesalónica watjaqui Macedonia yokquintača. ³ Jaka tažuqui Sidón cjita wajtquin irantichinča. Jalla nicju Julio capitanaqui Pablužquiz tsjii favora paachiča, Pablužquiz permiso tjaachiča niž mazinacžquin tjonznajo atintita cjisjapa. ⁴ Nekztanaqui Sidón wajtquiztan ulanžcu Chipre cjita zkolta yoka watchinča. Zkar latu watchinča tjamiž cjen. ⁵ Jalla nekztanaqui Cilicia nižaza Panfiliaž niž waruñ chawc kota kajkchinča Mira cjita watjacama. Mira watjaqui Licia cjita yokquintača.

⁶ Jalla nicju zultatž capitanaqui tsjii Italia ojknii warcu zalchiča. Nii warcuqui Alejandría wajtquiztan ulnatča. Jalla nii warcuquiz capitanaqui wejrnac luzkatchiča tira ojzjapa. ⁷ Nekztanaqui tsjii kjaž maj ojkcchinča zumat. Ancha tjamiž cjen ch'aman irantichinča Gnido cjita yokž wartuñtan žcati. Nižaza nii ancha tjamiž cjen Salmón cjita yok žcati watchinča. Nekztanaqui Creta yok žcati irantican tajachuc muytižcu ojkcchinča. ⁸ Tjamiž cjen, ch'aman ojkcjan Creta cjita yok žcati ojkcchinča. Nižtami wejrnacqui irantichinča Buenos Puertos cjita watja, Lasea wajtž žcati.

⁹ Jalla nicju irantizjapaqui walja timpuqui pertitača. Auti timpu irantisquiz cjen, tjamiqui tirapan tjamchiča. Jalla nižtiquiztan anawalitača chawc kotquiz ojzqui. Jalla nižtiquiztan Pabluqui chiižinchiča, ¹⁰ tuž cjan:

—Jilanaca, wilta ojzqui anawaliz cjequiča. Warcumi cargami pertisnačhani nižaza učummiž ticznasača.

¹¹ Nii zultatž capitanažti Pabluž chiita ana cazziča. Warcuchiz tuyñumi, nižaza warcuž capitanaami, jalla ninacž takukaz nonziča. ¹² Nii wajtquiz auti timpu watzjapa, warcužtaqui anatača cuza. Jalla nižtiquiztan jos tjappacha ninaqui pinsatča nawjctan ojz tsjan cusa, nii. Fenice cjita wajtquin irantis pecatča jaknužumi. Fenice watjaqui Creta yokquinzakaztača. Nii wajtquiztan cheržtaqui pajk kota tjenča warutuñtan, užatuñtan. Jalla nicjuñtača waliqui auti timpu watzqui.

¹³ Jalla nekztanaqui warutan zuma queržcan ninacaqui pinsichiča, tira ojkzjapa. Jalla nekztan ninacaqui zarakchiča. Creta yok tjiyaranpan ojkchiča. ¹⁴ Tsjii kjaž majquiztan tsjii walja pjursanti tjamiqi tjonchiča užatan tuwantan cheechi. ¹⁵ Nekztanaqui tjamiqi warcu chjitchiča chawc kot mor kjutñi. Tjamž kjutñiqui anataž wira ojkchuca. Jalla nižtiquiztan jakzichuckat tjamiqi učhum chjichačhani, jalla nicjupankaz okačhani. ¹⁶ Jalla nekztanaqui Clauda cjita kolta yokž waruñ watchinča. Jalla nicjuñ watan tjamiqi anatača ancha pjursanti. Tsjii kolta warcuqi pajk warcuž wirquiz mojkžtatača. Ana ancha tjamiž cjen nii kolta warcuqi pajk warcuquiz tewziča ch'aman. ¹⁷ Jalla nuž tewžcu, nii pajk warcu kojchnacžtan zumpacha t'ejžtatača, ana cjacsnao. Jalla niiran yok pjila želatča Sirte cjita. Tjamiž cjen nii yok pjilquiz julz eksnatča. Jalla nižtiquiztan nii pajk pañuz cherchi pajk tultu apakchiča warcu tsewctan. Nekztanaqui tjamžquiz warcu chjitskatchiča. ¹⁸ Niiž jaka tažuqi nii tjam queraqui tira walja pjursantitača. Jalla nižtiquiztan nii warcuquiz žejlñi kuzinacaqui pajk kotquiz tjojtatača. ¹⁹ Jalla niipa tažuqi warcuž cusasanaca kot kjazquiz tjojtchinča wejtnaca kjaržtan. ²⁰ Tsjii kjaž majquiztan ancha ch'orawitača. Jalla nuž ch'orawiž cjen anaž tjuñimi warawarami tjenatča. Nižaza nuž ch'orawiž cjen wejrnacqui "Ticznachani. Anaž jaknužumi liwriyasača", nuž cjican chiichinča.

²¹ Tsjii kjaž maj ana čjjeri lujlchi cjen Pabluqui ninacž taypiquiz tsijtsiča, tuž cjican:

—Jilanaca, anatača učhumqui Cretquiztan ulansquiz, wejt taku cazpantača ančhucalaqui. Nižaza anaž carganacami pertitasača, nižaza učhumqui anaž tižta sufritasača. ²² Anziqui ančhucqui tjup kuzziz cjisna, anača llaquiza. Tii warcuž katanami, anaž jakziltami ticznaquiča. ²³ Wejrqui Yooz sirwuča, nižaza Yooz partičha. Zez ween Yoozqui tsjii anjila wejtquiz cuchanžquichiča. Nii anjilaqui wejtquiz jeczquichiča, ²⁴ tuž cjican: "Pablo, ana eksna amqui. Roman chawc jilirž yujcquiz prisintistanča amqui. Jaziqui amiž cjen tjapa amtan chica ojkñi zoñinaca žetaquiča". ²⁵ Jilanaca, anača llaquiza. Wejrqui Yoozquin tjapa kuztanča. Jaknuž nii anjilaqui chiitčhaja, jalla niicamaž cumplisnaquiča. ²⁶ Kot taypiquiz tsjii kolta yoka žejlča. Jalla nii yoka irantiž cjen warcuqi yokquiz čhjакžcu, tsijtsnaquiča kjazquizpacha. —Jalla nuž paljaychiča Pabluqui.

²⁷ Jalla nekztanaqui pizc simana ojktiquiztan, Adria cjita kot kjazquiz želan, tjamiqi warcu chjichatča. Jalla nii ween

chica arama warcu joojooñinacaqui pinsichiĉha, yokquin irantiĉhani, cjican. ²⁸ Jalla niĉtiquiztan kjazquiztan kozzuc yokquin tupĉcu, zizziĉha quinsa tunc sojtan metro. Niĉzaza tsjii kjaĉtapacha ojkĉcu wilta tupzizakazza. Jalla nuĉ tupĉcu, zizziĉha paatunc pakallakun metro. ²⁹ Kjaz kostan maz akji Źelaĉhani cjican pinsichiĉha. Nekztan warcu wirquiztan tsjii pajkpic pajk jirunaca quijsiĉha ana nii maz ajkquin ĉhjakajo. Ekscan tjuñi tjewks tjewznatĉha. ³⁰ Jalla nuĉ tjewĉcan, nii warcu joojooñinacaqui pinsichiĉha, warcuquiztan atipasjapa. Jalla nuĉ pinsiĉcu, nii tewĉta kolta warcu kjazquiz ĉhjijwnatĉha. Jalla nuĉ ĉhjijuncan nii pajk jirunaca quijtĉtaĉokaĉ cjetĉha nii warcuĉ yujcquiztan. ³¹ Jalla nuĉ ĉerĉcu, Pabluqui zultatĉ capitanĉquiz paljayĉiĉha niĉzaza zultatunacĉquizimi, tuĉ cjican:

—Nii warcu joojooñinacaqui ana tii warcuquiz eclaquiĉ ni-iqui, anĉhucqui ticznasaĉha.

³² Nuĉ nonĉcuqui zultatunacaqui nii kolta warcu mojkta kojchnaca pootĉinĉiĉha kolta warcu kjazquin tjojtsnajo.

³³ Jalla nii kjantati Pabluqui taku tjaachiĉha ĉhjeri lulajo, tuĉ cjican:

—Pizc simana tjontaĉha anĉhucmi kuz turwayzi ana tĉajĉi niĉzaza ana lulĉi. ³⁴ Niĉtiquiztan anĉhucqui ĉhjulullamekaz lulĉnalla, azi tanzjapa. Anaĉ jecmi wira apt'isnasaĉha. Niĉzaza ana zinta ĉhjojrĉhta cjequiĉha.

³⁵ Jalla nuĉ ĉiĉĉcu Pabluqui tsjii t'anta tanzĉha. Niĉzaza Yooz Ejpĉquin sparaquiĉ ĉjĉiĉha tĉapa nii Źejlñi Źoñinacĉ yujcquiz. Jalla nekztanaqui nii t'anta kjolĉcu lulĉiĉha.

³⁶ Jalla niĉtiquiztan tĉapa nii Źoñinacaqui lulĉsquin kuzziz ĉjis-siĉha. Nekztan lulĉĉizakazza. ³⁷ Nii warcuquiz paa patac pakallawĉ tunca sojtan Źoñinacataĉha. ³⁸ Jaknuĉt zapa mayni pecĉhaja jalla nuĉ lulĉiĉha. Jalla nuĉ lulĉĉcu nii parti trig kuzinaca kjaz kotquin tjojtĉiĉha nii warcu ĉjeĉu cĉejajo.

WARCU KJAZQUIZ KATCHICHA

³⁹ Tjuñi tjewktanalla, warcu joojooñinacaqui nii yoka ĉerĉcu ana pajatĉha. Pero tsjii puj atquin pjila iñĉta k'ar yoka Źelatĉha. Nii yokquin warcu tsijtskatĉ pecatĉha. ⁴⁰ Jalla nekztanaqui nii pajk quijtĉta jirunacĉquiz mojkta kojĉmi pootĉiĉha. Kjazquizpacha cutziĉha. Niĉzaza kochnaca jwerĉcu, warcu irpiñi maderanaca cutsiĉha. Nekztan pajk tultu, warcu juntuñ tucquin tsijjpsiĉha tĉami tanzjapa. Jalla niĉtiquiztan warcuqui puju iñĉta yoka Źcatĉinĉiĉha. ⁴¹ Jalla nuĉ Źcatĉincan, pizc curinti ojkñi kjaz jalla nekz ĉjissiĉha. Jalla niĉtiquiztan nii warcuqui kjaz koztan yokquiz quijsiĉha. Warcu tucquiztanaqui pjilquiz luzzitaĉha. Ana jaknuĉquin kissiĉha. Niĉzaza warcu wirquiztanaqui

kjaz ljojrikaž warcu kjolatča. ⁴² Jalla nuž cjen preso itzñi zultatunacaqui preso žoñinaca conz pecatča, ana atipskatzjapa kjazquiz narcan. ⁴³ Zultatž capitanazti Pablo liwriiž pecatča. Jalla nižtiquiztan presonaca conawc cjen atajichiča. Nekztan mantichiča, tuž cjican:

—Kjazquiz narñi zizñi žoñinaca, ančhucqui primiraqui kjazquiz luzna, yokquin irantizjapa. ⁴⁴ Parti žoñinaca, ančhucqui tabla tanžcu kjazquiz zakaz luzna. —Jalla nuž mantichiča nii capitanaqui.

Jalla nuž tjappacha yokquin irantichiča. Ana zinta ticziča.

28

PABLUZ MALTA YOKQUIN KAMTA

¹ Jalla nuž yokquin ulanžcu, nii kolta yokž tjuu zizzinča Malta cjitatakalča. ² Jalla nii yokquin žejlñi žoñinacaqui wejrnačha ancha wali atintichiča. Nižaza tsjii pajk uj taazinčiča wejrnač kutnajo. Chijniž cjen zaquž cjen wejtnacaltajapa uj taazinčiča. ³ Nekztanaqui Pabluqui kjoñ žup aptichiča. Nii žup ujquin tjojtan, tsjii zkoraqui uj kjakiž cjen ulanžquichiča Pabluž kjarquin ch'atzi chejchipacha. ⁴ Jalla nuž cheržcu nii yokchiz žoñinacaqui tuž cjeyassiča:

—Tii žoñiqui žoñi conñizlani. Kot kjazquiztan liwriitaž cjenami Yoozqui anat munčhani, tiž žejtzmí.

⁵ Pabluqui kjarquiztan zkora tsajttsajtsičha ujquiz. Zkoraž ch'attaž cjenami anapan kjaž cjissiča Pabluqui. ⁶ Tjapa nii žoñinacaqui Pabluž kjarat tjuwačhani cjican chekznatča. Nižaza tsjii ratuquiztan ticzit cjee tiiqui, jalla nuž pinsatča nii žoñinacaqui. Jalla nuž ažk tjewžcu, Pablo ana kjaž cjissi cherziča. Jalla nižtiquiztan pinsita campižcu, nii žoñinacaqui cjichiča:

—Tii Pabluqui cheka Yoozzalani —cjican.

⁷ Ulanta yok žcati nii yokchiz jilirž yokanaca želatča. Nii jiliričui Publio cjitatača. Jalla niiqui wejrnač zuma risiwčiča. Chjep maj wejrnač zuma atintichiča. ⁸ Publiož ejpqui laa želatča, tsjii ch'ujlñi conžtan, nižaza jawžtan. Pabluqui nižquin tjonžñi ojkčiča. Nekztanaqui Pabluqui nii laa žoñža Yoozquin mayizichiča, čhjetinzjapa. Nekztanaqui niž juntuñ kjaržtan lanžcu, čhjetinčiča. ⁹ Jalla nižtiquiztan parti nii yokquiz žejlñi laanacaqui tjonchizakazza, jalla ninacami čhjetintatača. ¹⁰ Nuž čhjetintiquiztan nii žoñinacaqui wejtnacquiz walja rispitchičha. Chjep jüizquiztan wilta tsjii warcuquiz luzzinča. Ima nii warcu luzan, nii žoñinacaqui walja zuma žaka cjižinčiča, wejrnač ojkzjapa.

PABLUQUI ROMA WAJTQUIN IRANTICHICHA

¹¹ Warcuqui nii yokquiz auti timpu watchičha. Alejandría wajtquiztan tjonchitačha. Nii warcuž tucquin pizc yooznacchiztačha. Cástor y Pólux cjitatačha nii pizc yooznacaqui. ¹² Nekztanaqui warcuquiz ojkan, Siracusa wajtquin irantichinčha. Jalla nicju čhjep maj kamchinčha. ¹³ Jalla nekztan warcuquiztan tira ojkinčha. Nekztan yok žcatiran ojkan, Regio cjita wajtquin irantichinčha. Niiž jaka tažugui wartan queržquichičha. Jalla nuž queržcan pucmajquiz irantichinčha Puteoli wajtquin. ¹⁴ Jalla nicju tsjii kjažultan Yoozquin criichi jilanacžtan zalchinčha. Jalla ninacaqui wejtnacaquiz invitchičha ninacžtan tsjii simana kamajo. Jalla nekztanaqui Roma wajt kjutñi zarakchinčha. ¹⁵ Roma wajtchiz Yoozquin criichi jilanacaqui wejtnacaž tjonz quintu zizzitakalčha. Jalla nekztan wejtnacatan zali ulanžquichičha. Jalla ninacaž nuž zalzquichiquiztan, Pabluqui Yoozquin sparaquiž cjichičha. Nižaza juc'ant tjup kuzziz cjissičha. Wejrnacqui ninacžtan zalchinčha Foro de Apio cjita yokquin, nižaza Tres Tabernas cjitazakaztačha. ¹⁶ Jalla nekztanaqui Rom watja irantanaqui nii capitanaqui preso žoñinaca intirjichičha roman zultatž jiliržquiz. Pero nii capitanaqui Pablo kamkatchičha wejkquin tsjii guardiñi zultatžtan.

PABLUZ KAMTA ROMA WAJTQUIN

¹⁷ Čhjep majquiztan nuž irantižcu, Pabluqui kjawzkatchičha Roma žejlñi judío jilirinaca. Jalla nuž Pablužquin tjontan, Pabluqui ninacžquin paljaychičha, tuž cjian:

—Jilanaca, wejrqui roman zultatžquiz preso intirjitatačha Jerusalén wajtquin, ana čhjulumi judionacž quintra paachi cjenami. Nižaza ana čhjulumi učum tuquita ejpnacž cuzturumpi quintra paachi cjenami. ¹⁸ Wejr zumpacha pecunžcu, ninacaqui wejr cuts pecatčha. Wejt quintra ana čhjul ujmi watchičha, wejr conzjapaqui. ¹⁹ Judío partinaczi ana munchičha. Jalla niztiquiztan roman chawc jiliržquin wejt quija tjaznajo maychinčha. Jalla nuž cjenami, wejrqui wejt wajtchiz žoñinacž quintra ana čhjul uj tjeeskatz pecučha. ²⁰ Jalla niztiquiztan ančhuc kjawzkatučha ančhuca chertzjapa, nižaza ančhucatan parlizjapa. Učumqui Israel wajtchiz žoñinacčhumčha. Jalla učumqui Yooziž cuchanžquita žoñi tjewža. Jalla nii tjewžta žoñi sirwiñiž cjen wejrqui tii carinžtan čhejlta želučha.

²¹ Jalla nekztanaqui nii judionacaqui cjichičha:

—Wejrnacqui am puntuquiztan ana čhjul cartami risiwchinčha Judea wajtquiztan. Nižaza nii nawjctan tjonchi judío jilanacami anaž am quintra chiičha. ²² Wejrnacqui amiž

pinsita takunaca nonz pecučha. Tjapa wajtquizimi tii ew yekja t'akž quintra chiichha. Jalla nuž zizučha.

²³ Jalla nekztanaqui tsjii tjuñi citchiicha. Jalla nii citta tjuñquiziqui walja žoñinacaqui tjonchiicha jakziquin Pablo alujassi želatčhaja, jalla nicju. Jalla nuž žoñinacaž tjonžcu Pabluqui ninacžquiz paljaychiicha wenstanpacha zezicama Yooz mantita kamañ puntuquiztan. Pabluqui ninaca zumpacha intintiskatz pecatčha Jesucristuž puntuquiztan. Moisés liquiztanami nižaza profetanacaž cjiirta liwrunacžquiztanami punta punta chiižinchiicha, ninaca zuma intintazajo Jesusiž puntuquiztan. ²⁴ Yekjapanacaqui Pabluž nuž chiita takunaca catokchiicha. Yekjapanacazti niž takunaca ana nonziicha. ²⁵ Jalla ninacpora Jesucristuž puntuquiztan ch'aascan, nužquiz ninacaqui wichanzi kallantichiicha. Ima okan, Pabluqui cjichiicha:

—Espíritu Santuqui Isaías cjita profetžquiz paljaychiicha učum tuquita ejpnacžjapa. Ančhuca puntuquiztan werarapan chiichiicha, tuž cjican:

²⁶ “Oka, tii žoñinacžquiz paljayžca, tuž cjican: Ančhucqui nonzñeeka nonznaquiicha, pero ana intintazasačha. Nižaza chekzñeeka chekznaquiicha, pero ana cumprintasasačha. ²⁷ Jalla nuž cjequiicha. Tii žoñinacž kuznacaqui walja tjupiicha, ana Yooz taku intintizjapa. Nižaza oñižtakazza ninacaqui, Yooz taku ana nonzjapa. Nižaza zuražtakazza Yooz paatanaca ana cherzjapaqui. Jalla nižtakaz žejlčha ana intintiñi kuzziz cjisjapa. Nižaza ana wejtquin cut'iscaquiicha, liwriita cjisjapa”.

²⁸ Jalla tekztan nawjcchuc tii liwriiñi Yooz takuqui parlitaz cjequiicha ana judío žoñinacžquin. Jalla nii ziza ančhucqui. Nii yekja wajtchiz žoñinacaqui tii liwriiñi Yooz taku nonznaquiicha.

²⁹ Jalla nuž Pabluž chiitiquiztan, judionacaqui ojkchiicha, ninacpora ancha ch'aascan.

³⁰ Pabluqui pizc wata intiru nii aquilta kjuyquiz kamchiicha. Jakzilta nižquin tjonžni žoñimi zuma risiwñipanikaztačha. ³¹ Jalla ninacžquin parličiicha Yooz mantita kamañ puntuquiztan, nižaza Jesucristo Jilirž puntuquiztan. Tjapa kuztan kjana tjaajnatčha. Nižaza anaž jecmi Pablo atajchiicha, Yooz taku ana paljayajo.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS ROMANOS

¹ Wejr Pabluqui ančhucaquin tii cartal cijrżcuča. Jesucristuż mantitacama okiñ zoñtča. Yooz Ejpqui wejr kjawżcu apóstol puestuquin utchiča, liwriiñi Yooz taku parlajo.

² Tuquitanpacha Yoozqui tsjii liwriiñi zoñi cuchanżquiz compromitchičha. Jalla nii compromittaqui Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaqui mazinchiča zuma Yooz tawk libruquiz. ³ Nii liwriiñi zoñiqui Jesucristo Jiliriča. Yooz Majchča niiqui. Jesucristuqui zoñi cjicanaqui Davidż majch maatinacquiztan tjonñitača. ⁴ Niżaza Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchičha; niżaza zuma Yooz Espirituchizza. Jalla nii kjanapacha tjeeža, niičha walja azziz Yooz Majchqui, nii. Jesucristo Yooz Majchča učum Jiliriqui. ⁵ Jesucristuż cjen wejrqui zuma Yooz kamaña tanzinča. Niżaza Jesucristuż cjen Yooz Ejpqui wejr apóstol puestuquiz utchiča, tjapa wajtchiz zoñinaca Jesucristużquin kuzziz cjeyajo, niżaza niżquiz cazajo. Jalla nuż apóstol kamañquiz kamcan, Jesucristużtajapa langznuča. ⁶ Ančhuc zakaz Jesucristużquiz kuzziz cjissinčhucča. Yooz Epiż ančhuca kuzquiz kjawżtan Jesucristuż partiquiz cjissinčhucča.

⁷ Wejrqui tjapa ančhucaquin cijrżcuča, Roma wajtquin żejłni zoñinacčhucča. Yooz k'ayi zoñinacaż cjen, Yoozqui ančhucaquiz kjawziča, Yooz zuma kamañchiz cjeyajo. Učum Yooz Ejpmi, niżaza Jesucristo Jilirimi ančhucaquiz zumaj yanapt'ila; niżaza cuntintu kuzziz cjiskatla.

PABLO ROMA WAJTQUIN TJONZ PECCHA

⁸ Jaziqui ančhucaż zuma kamtiquiztan Yooz Ejpżquin ancha gracias cjican chiyučha. Tjapa wajtchiz zoñinacaqui ančhuc puntu chiiča, ančhucqui ancha Jesucristużquin kuzzizza, nii. Jesucristuż cjen Yoozquin gracias cjican chiyučha. ⁹ Wejrqui tjapa kuz Yooz sirwuča, Yooz Majch liwriiñi puntu parlican. Jaziqui Yooz zizza, oracionżtan ančhucaquiz tirapan yanapuča, nii. ¹⁰ Niżaza Yoozquin mayizuča. Yooz munan, ultimu ančhucaquin jaknużquiztanami tjonzquiz atučhani. Ażka ančhucaquin tjonzquiz pecatuča. ¹¹ Ančhucatan ancha zalz pecučha, Yooz kamañquiz ančhucaquiz tsjan zuma kami yanapzjapa, niżaza Yooz tjup kuzzizpan cjiñi yanapzjapa. ¹² Ančhucmi wejrmi Jesucristużquinkaz kuzzizčhumča. Jalla

nižtiquiztan zalžcu porapat chiižinascu, Yoozquin juc'ant kuzziz cjesača učhumqui.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz zizkatz pecuča, kjaž wiltami wejrqui ančhucaquin tjonz pecatuča. Pero tii orcama ana atchinča. Ančhucaquin tjonz pecatuča, Rom wajtquiz zakaz Yooztajapa obranaca payi. Rom wajtquizimi, nižaza yekja watjanacquizimi Jesucristužtajapa langz pecuča, žoñinaca niižquin kuzziz cjeajajo. ¹⁴ Wejrqui liwriiñi Jesucristuž puntu parlistanča, k'ar žoñinacžquizimi campuquiz žejlñi žoñinacžquizimi, zizñi žoñinacžquizimi, ana zizñi žoñinacžquizimi. Jalla tjapa žoñinacžquizimi liwriiñi Jesucristuž puntu parlistanča. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan wejrqui ančhucaquiz zakaz nii puntu parliz anchal pecuča.

ANCHA AZZIZZA LIWRIIÑI TAKUQUI

¹⁶ Jakziltat liwriiñi Yooz taku catokačhaj niiqui, liwriita cjequiča. Tuquiqui judío žoñinacžquiz nii liwriiz puntu parlitatača. Nekztan yekja wajtchiz žoñinacžquiz parlitazakaztača. Jakziltat nii liwriiz puntu catokačhaja, jalla niiqui liwriitaž cjequiča. Nižta azzizza liwriiñi Yooz takuqui. Jalla nižtiquiztan nii Yooz taku parlizjapa anal azuča; nii ancha zuma taku parlizjapa ancha jutztaznuča. ¹⁷ Liwriiñi takuqui tuž cjiča; Yoozqui ancha zumača; nižaza žoñinacžquiz nižta zuma nižaza ana ujchiz cjiskatasacha. Jalla nuž cjiča nii liwriiñi Yooz takuqui. Jaknužt žoñinaca Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma cječhaja, jalla nii zizkatuča, nii liwriiñi taku chiican. Jesucristužquiz kuzziz cjen, jalla nii alajakaz Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz cjesača. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat Yoozquin kuzziz cječhaja, jalla niiča Yooz yujcquiz ana ujchizqui, nižaza zuma kuzzizqui. Nekztan Yooztan wiñaya kamaquiča”.

YOOZ JAYTIZCU ZOÑINACAQUI UJPAN PAACHA

¹⁸ Arajpachquiztan Yooz casticuqui tjonča tjapa ana Yooz kuzcama kamñinacž quintra, nižaza anawali paañinacž quintra. Jalla nii anazum kamañchiz žoñinacaqui anawali paaznacapan pecča, Yooz zuma kamaña anaž importiča. Nekztan Yooz kuzcama ana kamča. Yooz puntu werara zizawc cjen, atajča. ¹⁹ Pero ninacž kuzquiz Yooz puntu zizasacha. Yoozqui žoñinacžquiz kjanapacha tjeziča, niiž puntu. ²⁰ Ana Yooz cheržcumii tii mundo paatiquiztanpacha Yooz puntu zizta cjesača. Niiž paatanaca cheržcu, tjapa žoñinacaqui Yooz puntu zizasacha, Yoozqui wiñaya azzizza, nižaza werar Yoozpankazza, tii mundo paachi Yoozqui. Jalla nii kjana zizta cjesača. Jalla nižtiquiztan Yooz kuzcama ana kamcanaqui anazuma kamañchiz žoñinacaqui

ana razunchizza. ²¹ Zoñinacaqui Yooz puntu persun kuznacquiz zizza. Jalla nuž zizcumi, Yooz ana rispitcha, nižaza ana čjulquiztanami “Gracias, wejt Yooz” cjican chiiča. Nekztan zoñinacaqui ina kaz pinsitanacchiz cjissiča. Nižaza ninacž chojru kuzziz cjen ana wali zumchiquiztakaz kamča. ²² Zoñinacaqui “Wejrnacča ziziñtqui” cjicanami, zumzužtakaz cjissiča. ²³ Ancha zumapankazza Yoozqui. Pero zoñinacaqui nii wiñaya žejtñi Yoozquiz rispitz jaytichiča. Nekztan zoñinacaqui zoñiž paata yoozquizkaz rispitiñi cjis-siča. Nii zoñiž paata yooznacaqui ticzñi curpuchiz zoñinacž irata paatača, nižaza wežlanacž irata paatača, nižaza pajkpic kjojchchiz animalanacž irata paatača, nižaza zko-ranacž irata paatača. Jalla nižta paatanacquiz rispitcha.

²⁴ Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ninacžquiz jaytichiča. Nekztan ninacž anazuma pecñi kuzcama čjul ujmi paañiča. Zoñinacpora azzucanaca paachiča. ²⁵ Ninacaqui Yooz puntuquiztan werar razunanaca criichi ecchiča. Nekztan toscar razunanaca criichiča. Jalla nekztan ninacaqui Yoozquin ana rispitchiča. Yooziž paata obranacquizkaz rispitchiča, nižaza sirwichiča. Pero Yoozqui tjappacha paachiča. Jalla nii tjapa paañi Yoozqui wiñaya honorchizza. Jalla nužoj cjila. Amén.

²⁶ Jalla nižta anawali kuzziz cjen Yoozqui ninaca jaytichiča, ninacž anazum kuzcama azzucanaca paajo. Jalla nuž azzucanaca paacan maatakanacaqui porapat želassiča, jaknužt lucutiñi želas, jalla nižta. ²⁷ Luctakanacaqui nižaza porapat ana wali želassiča, jaknužt lucutiñi želas, jalla nižta. Ninacpora ancha peccu, azzuca ujnaca paachiča. Ancha akñi ujnacquiz tjojtsiča. Jalla nižtiquiztan ninacž persun curpuquizpacha casticu sufriča, nii ana wali paatiquiztan. Nižaza nižta sufris waquiziča ninacaqui.

²⁸ Werar Yooz zizzucatača, pero ninacaqui Yooz ana pajz pecatča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca jaytichiča, ninaca ana zuma pinsiñi kuzziz cjisjapa, nižaza ana zuma cjujchi kamañchiz cjisjapa. ²⁹ Ninacž kuzquiz walja tjapaman ana zumanaca želatča, chjijpipacha. Jalla tižta ana zumanaca želatča; ana Yooz kuzcama kamz, adulteriuquiz ojklayz, zoñž quintra ana wali paaz, yekja zoñžquiztan zmaz, nižaza tjapa ana walimi paaz pecñi kuz želatča. Nižaza ninacž kuznaca tižtača: iñiziñi kuz, zoñi coñi kuz, zoñžtan quija ojklayz kuz, incallñi kuz, ana wal paaz pecñi kuz, nižaza ana wal quintu joojooñi kuz. Jalla nižta anawali kuzziz zoñi žejlča. ³⁰ Ninacaqui zoñž quintra chiiñinacača. Yooz quintra chjaawjkatñiča. Nižaza zoñi iñarñiča,

nižaza mitarazi kuzzizza, persunpacha honora waytisniča. Nižaza ana zuma paazjapa tantičniča, nižaza maa ejp ana cazniča. ³¹ Nižaza Yooz puntu ana intintiz pecniča, nižaza chiižcupacha niž taku ana cumpličniča. Nižaza ana jec žoňžtanami munazičniča. Nižaza ana pertunčniča. Nižaza ana jec žoňžquizimi okzni kuzzizza. ³² Yoozqui mantichiča, jalla nižta žoňinacaqui ticzpan waquiziča. Jalla nuž Yooz mantita zizcumipacha, nii ana wali žoňinacaqui nižta ana wali paazkaz pecniča, nižaza yekjaž nižta ana wali paanami, “Walikazza” cjičniča.

2

YOOZZA LIJITUMA PJALZŇIQUI

¹ Jakzilta žoňit tsjii uj paachi žoňžquiztan “Yooz nii casticla” cjican chiičhaja, jalla nii žoňiqui ana nižta ujpacha paaz waquiziča. Jalla nižta ujpacha paaquič niiqui, persun casticu chiiča. Nižaza Yooz yujcquiziqui anaž razunchiz cjesača niž persun paata ujquiztan. ² Yoozqui uj paañinaca lijituma pjalznaquiča, casticzjapa. Jalla nii učhum zizza. ³ Jequit yekja uj paañi žoňž quintra chiičhaja, nižaza nižta użakaz persuna paačhaja, jalla niiqui anapanž atipasacha Yoozquiztan. Panž castictazakaz cjequiča. Uj paažcu, anapan pinsa, “Ana Yooziž casticta cjeeka” cjican. ⁴ Jalla nižta pinsiñi žoňinacaqui Yooz puntu ana zuma intintiča. Yoozqui ancha zumača, nižaza tsjan juc'anti okzni kuzzizza, nižaza tsjan juc'anti pasinsis kuzzizza. Jalla nii werar razunača. Pero jalla nižta kuzziz cjen, Yoozqui žoňinacžquiz persun uj sint'iskatz pecča. Nuž sint'iskatžcu ujnaca paazqui eca. Jalla nuž pecča Yoozqui. Jalla nii zizza ančhuc, ¿ana jaa? ⁵ Ančhucqui ana persun uj sint'iñiž cjen, nižaza chojrú kuzziz cjen, juc'anti castictaž cjequiča Yooziž ultimu pjalz tjuňquiziqui. Jalla nii tjuňquiziqui Yoozqui žoňinacž paata ujnaca tjeeznaquiča; nekztan ultimūž casticaquiča. ⁶ Jalla nii tjuňquiziqui Yoozqui tjapa žoňinaca pjalznaquiča ninacaž paatiquiztan jama. ⁷ Jequit pasinsis kuzziz zuma kamañchiz kamčhaja, jalla ninacaqui Yooztan wiňaya kamaquiča. Jalla nii zuma kamñinacaqui Yooziž tjaata honorchiz cjis pecča, nižaza Yooziž rispitta cjis pecča, nižaza Yooztan wiňaya kamz pecča. ⁸ Pero yekjapanacaqui persun kuzcamakaz kamz pecča, werar Yooz kamaña anaž pecča. Anawalinacž mantuquizpanž žejlča. Jalla ninacž quintra Yoozqui juc'anti žawjžcu casticaquiča. ⁹ Tjapa anawali paañinacžtami sufris želaquiča, nižaza wali llaqui želaquiča. Anawali paañi judío žoňinacaqui juc'anti sufraquiča. Pero tjapa anawali paañi žoňinacaqui zakaz

sufraquiča, infiernuquinaqui. ¹⁰ Tjapa zuma kamñinacazti Yooziž tjaata honorchiz cjequiča, nižaza Yooziž rispittaž cjequiča, nižaza llan kuzziz cuntintu cjequiča. Nii zuma kamñi judío žoñinacaqui juc'ant waliž cjequiča. Pero tjapa zuma kamñi žoñinacaqui zakaz waliž cjequiča, arajpachquinaqui.

¹¹ Yoozqui žoñinaca ana illillžcu litituma pjalznaquiča. ¹² Yekjapanacaqui Moisés lii ana zizza. Jalla nižtiquiztan Yoozqui nii lii jaru ana casticaquiča; persun uj paatiquiztanjama casticaquiča. Yekjapanacaqui Moisés lii zizza. Jalla nižtiquiztan Yoozqui nii lii ana cumplitiquiztan jama casticaquiča. ¹³ Jakzilta žoñinacat Moisés lii nonžcu, ana nii lii jaru kamčhaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui tira ujchizza. Pero jakzilta žoñinacat Moisés lii cazzaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui ana ujchizza. ¹⁴ Ana judío žoñinacaqui Moisés lii ana zizza. Jalla nuž ana zizcumi, ninacpacha persun kuzquiz zuma paaz zint'asača, jaknužt Moisés lii zuma paaz mantičhaja, jalla nuž. Nekztan nii kuzquiz zint'ita jaru zuma kamcan, ninacžtaqui liižtakazza nii kuzquiz zint'itaqui. ¹⁵ Jalla nuž zuma kamcan kjanapacha tjeeža, Yoozqui ninacž kuzquizpacha niiž mantitanaca zizkatcha, nii. Nii Yooziž zizkattacama ana kamtiquiztan casticta cjequiča. Nižaza nii zizkattacama kamchižlaja, nekztan ana casticta cjequiča. Yooz pjalz tjuñquiziqui ninacaž kamtanacquiztan jama pjaltaž cjequiča. ¹⁶ Yoozqui Jesucristužquiz žoñinaca pjalzkataquiča, chjozaka paatiquiztanami, nižaza pinsitaquiztanami. Wejrqui niipan chiichinča liwriiñi Yooz puntu parlican.

JUDIO ŽOÑINACAQUI MOISES LIICHIZZA

¹⁷ Yekjap ančucaquiztan judío žoñinacčhucča. Ančucqui Moisés liichiz cjen “Walikaztča wejrqui” cjiñčhucča. Nižaza mitarazi kuzziz cjiñčhucča, “Werar Yoozza wejt Yoozqui”, cjicanaqui. ¹⁸ Ančucqui jaknužt Yooz munčhaja, jalla nii zizza. Ančucqui Moisés lii tjaajintaž cjen Yooz zuma kamaña panž zizza. ¹⁹ Yooz puntu ana zizñi žoñinaca želan, ančucqui cjiča, “Nii zuražtakaz žoñinacžquiz tjaajznasak” cjican. Nižaza ana wal zumchiquiztakaz kamñi žoñinaca želan, ančucqui cjiča, “Nii ana wal kamñi žoñinacžquiz Yooz zuma kamaña tjaajznasak” kaž cjiča; “Werjtča ninacžtaqui kjanažtakaz” cjican. ²⁰ Nižaza ančucqui cjiča: “Zumzu kamñi žoñinacžquiz Yooz kamaña sok'o tjaajznasak, ana tsjii kjutñi kamajo”, kaž cjiča. Nižaza ančucqui cjiča: “Yooz puntu koloculla zizñi žoñinacžquiz tjaajznasak”, kaž cjiča. Yooz puntu razunanacaqui Moisés liiquiz kjana žejlča.

Jakziltat Moisés lii zuma zizaja, niiqui Yooz puntuquiztan zuma zizñi zizñi cjequiča. ²¹ Jaziqui ančhucqui yekjžquiz tjaajznasaž niiqui, ¿kjažtiquiztan amiž tjaajinta jaru ana kamjo? Nižaza yekjap ančhucacquiztan chiižiniñchucča, tuž cjican: “Anača tjañi zaazqui”. Jalla nuž chiižcu, ¿kjažtiquiztan ančhucpacha tjañi zaajo? ²² Nižaza ančhucqui cjiñchucča; “Anača adulteriuquiz ojklayzqui”. Jalla nuž chiižcu, ¿kjažtiquiztan ančhucpacha adulteriuquiz ojklayjo? Ančhucqui žoñiž paata yooznaca chjaawjča. Jaziqui, ¿kjažtiquiztan ančhucqui timplu cusasanaca cjižjo? ²³ Ančhucqui mit kuzziz cjiñchucča: “Wejrnacqui Moisés liichiztča”. Jalla nuž chiižcu, ¿kjažtiquiztan ančhucqui nii lii ana cazjo? Ančhucqui nižta ana cazziž cjen Yoozquiz ana rispitcha. ²⁴ Cjijrta Yooz takuqui razunapanž chiiča. Yooz takuqui tuž cjiča: “Ančhucadž uj paachiž cjen yekja wajtchiz žoñinacaqui ultim werar Yooz quintraž chiiča”.

²⁵ Tsjii chiižinuča. Ančhuc judío jilanacaqui Moisés lii jaru janchiquiz chimputa cjissinčhucča. Moisés lii jaru kamchiž cječaj niiqui, ančhucžtaqui nii chimputa walča. Pero Moisés lii jaru ana kamchiž cječaj niiqui, nii chimputaqui anaž walča. ²⁶ Jaziqui tsjii ana chimputa žoñiqui Moisés lii jaru kamchi cječajaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui chimputažtakaz cjequiča, niž janchiquiz ana chimputa cjenami. ²⁷ Nižaza jakzilta ana chimputa žoñit Moisés lii jaru kamchi cječajaja, jalla niiqui ančhucadž uj tjeeža. Ančhucqui chimputaž cjenami nižaza Moisés cjijrta liichiz cjenami, jalla nii lii ana cazza. ²⁸ Jakziltat juntuñkaz lii jaru paačhaja, jalla niiqui anača ultimu Yooz maatiqiu. Nižaza jakziltat janchiquiz alaja chimputa cječajaja, jalla niiqui anača ultimu Yooz maatiqiu. ²⁹ Pero jakziltat tjapa kuztan Yooz kuzcama kamčhaja, jalla niiča ultimu Yooz maatiqiu. Nižaza niiqui persun kuzquiz ultimu Yooziž chimputača. Tsjii cjijrta lii jaru juntuñkaz kamz anača chekanaqui. Žoñž kuzquiztanča kamz chekanaqui, lijituma Yoozquin kuzziz, už ana lijituma Yoozquin kuzziz, nii. Jalla nižta lijitum kuzziz žoñiqui Yooziž tjaata honorchizza. Žoñiž tjaata honora anaž importha.

3

¹ Yooz yujcquiziqui judío žoñinacaqui yekja wajtchiz žoñinaczquiztan tsjan walasaž niiqui, ¿chjuljapat waljo? Nižaza janchiquiz chimputaqui, ¿chjuljapat waljo? ² Judío wajtchiz žoñinacaž cjican, zuma walča. Tužuča primer razunaqui. Judío žoñinaczquiz Yoozqui niž cjijrta taku cumpjiichiča. ³ Nii Yooziž tjaata lii jaru yekjap judío žoñinacaqui ana lijituma kamchiča. Jalla nuž ana lijituma

kamchiž cjen, ninacaž compromitta taku ana cumplissičha. Jalla nuž cjenami Yoozqui niž persun compromitta taku cumpličha. ⁴ Nužupančha. Yoozqui taku chižcu panž cumpličha, tjapa žoñinacaž chiita taku ana cumpličiž cjenami. Cjirta Yooz takuqui tuž cjičha:

“Yooz, amiž chiitaqui lijitumačha. Jalla nii ziztaj cjila. Zoñinacaž am quintra uj tjojtunchiž cjenami amqui lijitumapankaz tjeežtaj cjila”.

⁵ Zoñinacaž toscara chiitaqui juc'ant tjeeža, Yoozza lijitumaqui, nii. Jaziqui, ĺkjaž cjeequi? Yoozqui nii toscara chiiñi žoñinaca ana casticz waquizičha. ĺNuž chiyasajo? ⁶ Anapančha. Yoozqui lijitumapančha. Nižaza Yoozqui uj paañi žoñinaca ana casticaquiž niiqui, inakaz jusjasachha.

⁷ Yekjapanacaqui tuž cjiñičha: “Wejt toscara chiitaqui, Yooz lijitumaž, nii tjeeznaquiž niiqui, ĺkjažtiquiztan wejrqui casticta cjesajo? Weriz toscar chiitiquiztan Yoozqui juc'anti rispitta cjesachha”. ĺJalla nuž pinsichinčhucjo? Jalla nii razunaqui ancha zumzučha. ⁸ Nižaza yekjapanacaqui cjiñičha: “Anazuma paatiquiztan zuma paaznaca tsjan kjana tjeežta cjesachha. Nekztan nii anazumanaca paaz waquizičha”. Nižaza cjiñičha: “Pablo zakaz nuž tjaajñičha”. Jalla nuž cjican, yekjap žoñinacaqui wejtnac quintra chiičha, wejrnacaž ana rispitta cjeajajo. Jalla nižta chiiñi žoñinacaqui casticta cjis waquizičha.

TJAPA ZOÑINACAQUI UJ PAACHA

⁹ Nekztan, ĺkjaž cjii? ĺUčhum judío žoñinacaqui parti žoñinacžquiztan tsjan wali žoñinacajo? Anapanž cjesachha. Wejrqui kjanapacha tjeezinčha, judío wajtchiz žoñinacami nižaza yekja wajtchiz žoñinacami tjappacha ujž mantuquiz žejlčha, nii. Tjapa žoñinacami uj paazquin kuz tjaačha. ¹⁰ Jalla nižtapacha cjirta Yooz takuqui cjičha:

“Anaž jec lijitum kamañchiz žoñimi žejlčha, ana zintallami.

¹¹ Anaž jec Yooz kamaña intintiñimi žejlčha, anaž jecmi Yoozta kamzquin kuz tjaačha. ¹² Tjapa žoñinacaqui Yoozquiztan tsjii kjutñi zarakčha, nižaza ana zum kuzziz cjissa. Anaž jakziltami zuma paañic žejlčha, ana zinta. ¹³ Ninacž joranacquiztan anazuma chiitanaca ulančha, ticzinacž sipultura cjetžtažokaz. Chiican, žoñinaca incallčha. Zkorž atquiz žejlñi venenožtakazza ninacaž atquiztan chiitaqui. ¹⁴ Ninacaž chiitaqui žoñž quintranpančha, nižaza žoñžtan chjaawjkatčha. ¹⁵ Ninacž kjojchaqui apura zajtčha, žoñi conzjapa. ¹⁶ Ninacaqui žoñi akz pecčha, nižaza žoñžquiz llaquit

kuzziz cjiskatča. ¹⁷ Nižaza llan kuzziz kamaña anapan zizza. ¹⁸ Nižaza werar Yooz rispits puntuquiztan anaž pinsičha”.

¹⁹ Jakziltat tuquita Moisés lii mantuquiz žejlčhaja, jalla niiqui nii lii jaru kamstanča. Pero tjapa nii liichiz žoñinacaqui ana nii lii jaru kamča. Jalla nižtiquiztan ch'uju cjissičha. Ana chiyasača, “Wejrqui ana ujchiztča” cji-canaqui. Tjapa žoñinacaqui, jaknužt kamčhaja, jalla nii cuenta Yoozquin tjaastanča. Tjapa žoñinacaqui Yooziž casticta cjis waquiziča. ²⁰ Anaž jakziltami Moisés lii jaru zumpacha lijituma kamča. Jalla nižtiquiztan Yooz yujcquiziqui anaž jakziltami ana ujchizza. Moisés lii zizcumi uj paaspanča. Jalla nižtiquiztan nii lii jaru ana kamtiquiztan tjapa žoñinacaqui zizza, panž ujchizza, nii.

¿ŽOÑINACAQUI, JAKNUŽT ANA UJCHIZ CJESAJO?

²¹ Moisés liiquiztan Yoozqui yekjat lii jaru žoñinacžquiz ana ujchiz nižaza zuma cjiskatča. Pero nii puntu Moisés liimi nižaza profetanacaž cijjrta takumi zakaz chiiča. ²² ¿Jaknužt žoñinacaqui ana ujchiz cjesajo? Jalla tužuča. Jakziltat Jesucristužquiz kuz tjaačhaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui ana ujchiz nižaza zuma cjequiča. Yoozqui žoñinaca ana illillza. ²³ Tjapa žoñinacaqui tsjii pariju ujchizza. Jalla nižta ujchiz cjenaqui Yoozqui ana jeczquizimi honorchiz cjiskatasacha. ²⁴ Pero Jesucristuqui ujchiz žoñinacžta persun wiržtan pacchiča, ninaca ana casticta cjeajo, nižaza Yooz yujcquiz zuma cjeajo. Yoozqui Jesucristo cuchanžquichiž cjen žoñinacžquiz pajk favora paachiča. Jalla nuž cjen Yoozqui inat žoñinaca liwriyasača, ninaca ana čhjulu paažcu. ²⁵ Yooz Ejpqui Jesucristo cuchanžquichiča ujchiz žoñinacž laycu ticzjapa. Niiž ticziž cjen jakziltat Jesucristužquin kuz tjaačhaja, jalla niiqui persun ujquiztan ana castictaž cjequiča. Tuquitan ima Jesucristuž ticznana Yoozqui nižžquin kuzziz žoñinacžtajapa pasinsis kuzziztača; ninaca ana casticchiča. Pero Yoozqui uj paañinaca casticstanča. Jalla nuž cjenami Jesucristuž cjen Yoozqui ujchiz žoñinaca pertunasača. Jalla nižtiquiztan Jesucristo cuchanžquichiž cjen Yoozqui, persun kuz zuma lijitumaž, jalla nii tjeeziča. ²⁶ Uj paañi žoñinaca ana castictaž cjenami, Yoozqui lijitumača. Uj paañi žoñinacaqui Jesucristuž ticziž cjen ana castictača. Jakziltat Jesucristužquin kuz tjaačhaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui zuma cjissa, ana ujchiz, Jesucristuž cjen.

²⁷ Jaziqui žoñinacaqui anapanž mitarazi kuzziz cjis waquiziča, “Yooz yujcquin walikaztča wejrqui” cji-canaqui. ¿Kjažtiquiztan mit kuzziz ana nuž chiyas? Anaž jecmi Moisés lii jaru zuma kamchucaqui. Jalla

nižtiquiztan ana lii jaru kamchiž cjen tjapa žoñinacaqui Yooz yujcquiz ujchizza. Jesucristužquin kuz tjaachiquiztan, jalla nužquizkaz Yooz yujcquiz zuma cjesača, ana ujchiz. Jalla nižtiquiztan žoñinaca ana mitaraz kuzziz cjis waquiziča. ²⁸ Wejrqui kjanapacha tjaajinchinča, Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjesača, jalla nii. Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz anapanča zuma kuzziz cjichuca.

²⁹ ¿Yoozqui judío žoñinacž Yooz alaja cjesajo? Anapanča. Yoozqui parti žoñinacž Yoozzakazza. ³⁰ Zinta Yoozqui žejlča. Jalla niiž yujcquiziqui chimputa judío žoñinacami ana chimputa yekja wajtchiz žoñinacami Jesucristužquin kuz tjaachiž cjenkaz zuma cjesača, ana ujchiz. ³¹ Jalla nižtiquiztan nuž tjaajincan wejrqui, “Moisés liiqui anaž walča”, ¿nuž cjican tjaajnojo? Anazal nižta tjaajnuča. Liiqui panž walča, cjiwča.

4

ABRAHAMZ PUNTU

¹ Wejrnacqui Abrahamž majch maatinacquiztan tjoniñčumča. Tuquita atchi Abraham ejpž puntuquiztan, ¿kjaž cjii? ² Abrahamqui Moisés lii jaru kamtasaz niiqui Yooz yujcquiz ana ujchiz cjitasacha. Nižaza “Wejrtča Yooz yujcquiz zumtqui” cjican chii attasacha. Pero ana nuž chii atatča Yooz yujcquiziqui. ³ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Abrahamqui Yoozquin kuz tjaachiča. Jalla nižta kuz tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zumaž cjissiča, ana ujchiz”. ⁴ Tsjii zakal chiyuča. Jakziltat langznachaja, jalla niiqui paca tanznaquiča. Nii pactaqui anača onanta, pero langztiquiztan nižta pacta cjis waquiziča. ⁵ Pero jakzilta ujchiz žoñinacat ana čhjulu paažcu, Yoozquin kuz tjaachaja, jalla niiž kuz tjaatiquiztankazza Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz. Ujchiz cjicanpacha kuz tjaatiquiztan Yoozqui cjiča, “Nii žoñž uj pertunuča. Wejt yujcquiz ana ujchizza”. ⁶ Ana čhjulu paažcu nii kuz tjaaňi žoňiqui ana ujchiz cjissa. Jalla nižta kuz tjaaňi žoňž puntu David cjita tuquita ejpqui ⁷ tuž cjichiča:

“Jakzilta žoñinacž ujnacat Yooziž pertunta cječhaja, nižaza ninacž ujnacat Yooziž ana iya tjeežta cječhaja cuntintuž cjila.

⁸ Nižaza jakzilta žoñinacat ujnacquiztan Yooz Jiliriž ana casticta cječhaja, jalla nii žoňiqui cuntintuž cjila”.

⁹ Nii Davidž chiitaqui ¿jec žoňž puntuquiztantajo? ¿Chimputa žoñinacž puntuquiztan alajakazkaya? ¿Už yekja wajtchiz ana chimputa žoñinacž puntuquiztan jaa?

Wejrqui cjiwĉha pizcquiztanpachaĉha. Abrahamqui Yoozquin kuz tjaachiĉ cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz cjissičha. ¹⁰ ĆHjlorquiztanpacha ana ujchiz cjissitaya? ĆIma chimpuchiz cjen? uĉ Ćchimpuchiz cjen jaa? Wejrqui cjiwĉha, anaĉha chimpuchiz cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz cjissiqui, pero ima chimpuchiz cjen. ¹¹⁻¹² Ima chimputa cjican Abrahamqui Yoozquin tjapa kuz tjaachiĉha. Jalla niĉtiquiztan Yooz yujcquiz ana ujchiz niĉzaza zuma cjissičha. Jalla niiĉ wiruĉ Yoozqui nii chimputa lii mantichiĉha tjeezjapa kuz tjaachiĉ cjen Yooz yujcquiz ana ujchizza, zuma kuzzizza, jalla nii tjeezjapa. Jalla niĉtiquiztan Abrahamqui tjapa Yoozquin kuz tjaaĉnacĉta ejpĉtakazza, ana chimputa ņoĉnacĉtami, niĉzaza chimputa ņoĉnacĉtami. Jalla nuĉ pinsichiĉha Yoozqui. Jakziltat kuz tjaachiĉ cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz, niĉzaza zuma kuzziz cjisnaĉhaja, jalla ninacaqui Abrahamĉ ultim majchmaatinaca cjequiĉha. Uĉhum Abraham ejpqui ima chimputa cjican Yoozquin kuz tjaachiĉha. Jakzilta chimputa ņoĉnacat Abrahamĉtapacha Yoozquin kuz tjaaĉhaja, jalla ninacaqui Abrahamĉ ultim majchmaatinaca cjequiĉha. Chimputakaz ana walĉha, Yooz yujcquiz zuma cjejajo.

YOOZIZ TJAATA TAKU

¹³ Yoozqui Abrahamĉquizimi niiĉ majchmaatinacĉquizimi compromitcan taku tjaachiĉha, tii muntuquiz cuntintuĉ cjequiĉha, jalla nii. Abrahamĉ lii jaru kamtiquiztan Yoozqui ana niĉta taku tjaachiĉha. Pero Yoozquin kuz tjaachiĉ cjen niĉzaza zuma kuzziz cjen, Yoozqui niĉta taku tjaachipanĉha. ¹⁴ Moisis liichiz kamĉi ņoĉnacaqui tii muntu irinsa tanznaĉhaj niĉqui, jalla niĉtiquiztan Yoozquin kuz tjaazqui inakazza. Niĉzaza Yooziĉ tjaata taku anaĉ walkatĉha. Pero anaĉha niĉta. Anaĉ jecmi nii lii jaru zuma kamasatĉha. ¹⁵ Jaziqui lii jaru ana kamtiquiztan ņoĉnacaqui casticta cjistanĉha. Lii ana ņejltasatĉha, nekztan lii quintra ana kamtasatĉha.

¹⁶ Jalla niĉtiquiztan Yoozquin kuz tjaatiquiztankaz Yooz yujcquiz ana ujchiz, niĉzaza zuma kuzziz cjesatĉha. Niĉzaza Yoozqui ņoĉnacĉquiz okziĉ cjen ņoĉnaca ana ujchiz cjiskatĉha. Jalla nii wali pajk favora paachiĉha Yoozqui. Jalla nuĉ cjen Yooziĉ tjaata takuqui tirapanĉ walĉha tjapa Abrahamĉ majchmaatinacĉtaqui, Moisis liichiz ņoĉnacĉtami, ana Moisis liichiz ņoĉnacĉtami. Yooziĉ tjaata takuqui walĉha tjapa Abrahamĉtapacha Yoozquin kuz tjaachinacĉtaqui. Abrahamqui tjapa uĉhum Yoozquin kuz tjaachi ņoĉnacĉ ejpĉtakazza. ¹⁷ Jalla nuĉupanĉ cjiĉrta Yooz takuqui chiiĉha, tuĉ cjican: "Amqui wacĉi nacionchiz

žoñinacž epim cjequiča”. Jalla nižtiquiztan Abrahamqui učum ejpžtakazza, Yooz yujcquiziqui. Abrahammi učumnacami nii zinta Yoozquin kuz tjaachinčhumča. Nii zinta Yoozqui ticzinacami jacatatskatča, nižaza ana žejlñinaca žejlžkatča.

¹⁸ Abrahamžquiz Yoozqui cjichiča: “Amqui wacchi nacionchiz žoñinacž epim cjequiča”. Jalla nii puntuquiztan zakaz Yoozqui Abrahamžquiz cjichiča: “Jalla nuž amqui wacchi majchmaatinacchiz cjequiča”. Yooz taku criichiž cjen Abrahamqui wacchi majchmaatinaca tjew tjewziča, chawcwacama. Tsji žoñinacaž “Amiž tjaata Yooz taku ana cumplita cjesača” nuž chiiñi cjenami Abrahamzti tira tjewziča, Yooz taku cumplispanž cjican. ¹⁹ Abrahamqui jos patac watchiz cjen ticz orquiztača. Ana majchchizpan cjichucatača. Nižaza niž maatakaqui ana zinta majtchucatača. Jalla nuž pucultan ana majtchuca cjicanami, Abrahamqui Yoozquin anača upa kuzziz. ²⁰ Nižaza ana kuz turwayskatchiča. Yooziž compromitta taku cumplis ora tirapan tjewziča, cumpliscama. Tirapantača Yoozquin kuzziz. Nižaza Yooz honora waytican, juc'anti Yoozquin kuzziz cjissiča. ²¹ Abrahamqui zizziča, Yoozqui niž compromitta taku ultimupan cumpli atasacha. Jaziqi tirapan tjewznatča, ana kuz paysnakžcu. ²² Jalla nižtiquiztan nižta Yoozquin kuz tjaatiquiztan Abrahamqui Yooz yujcquiz ana ujchiz cjissiča, nižaza ancha zuma kuzziz. ²³ Jalla nuž Yooz tawk liwruquiz cijirtatača. Nii cijirtaqui anatača Abrahamž cjen alajakaz, ²⁴ učumnacaltajapa zakaz cijirtatača. Jakziltat Yoozquin kuz tjaačhaj niiqui, Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisnasača. Nii Yoozqui učum Jesucristo Jiliri ticziquiztan jacatatchiča. ²⁵ Jesucristuqui učum ujquiztan contatača; nižaza niž jacatatchiž cjen učumqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjissinčhumča, nižquin kuz tjaachiž cjen.

5

YOOZQUIN KUZUZIZ ZOÑINACA

¹ Jalla nižtiquiztan Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz cjen, Yoozqui anača učum quintra. Jesucristo Jiliriž cjen, nižaza nižquiz kuzziz cjen učumtan Yooztan walikazza. ² Jesucristužquin kuzziz cjen učumqui Yooz partiquiz luzzinčhumča. Jalla nii partiquiz učumnacaqui panž žejlča. Jalla nuž žejlcan cuntintuž tjewža, Yooziž tjaata honora tanz ora, Yooztan honorchiz cjisjapa. ³ Nii Yooz zumanaca tjewžcan, učumqui cuntintučhumča. Nižaza sufris želanaqui cuntintuzakazza. Sufrisquiztan pasinziz

kuzziz cjissa. Jalla niiqui uĉhumqui zizza. ⁴ Nižaza pasinziz kuzziz žejltiquiztan Yoozquin tjurt'iñi kuzzizpan yatisinsa. Jalla nekztan zumquin yatisinžcu, Yooz honora tjaaz ora tjewža. ⁵ Yoozqui niž Espíritu Santo uĉumnaca kuzquiz luzkatchičha. Nii Espíritu Santuqui uĉhum kuzquiz luzcu, Yooz ancha zuma munaziñi kuz uĉhumquiz intintiskatčha. Jalla nižtiquiztan Yooziž tjaata honora tjewžcan uĉhumqui zizza, ultimquiziqui panž tanznaquičha, nii. Ana inakaz tjewznaquičha.

⁶ Uĉhumpacha ujquiztan anatačha liwriizuca. Jalla nižtiquiztan Yooziž pinsita timpuquiz Cristuqui ujchiz žoñinacž laycu ticzičha. ⁷ Anaž jakzilta žoñimi tsjii žoñžtajapa pjasila ticznasačha, zuma žoñi cjenami. Cunamit tsjii ancha zuma kuzziz žoñžtajapa ticz pecačhani. ⁸ Yooztti niž zuma okzñi kuz tjeezičha, jalla tižta. Uĉumnaca ujchiz cjenami Yoozqui niž Majch Jesucristo cuchanžquichičha, uĉhumnacaltajapa ticzjapa. ⁹ Jalla nižtiquiztan Yooz Majch ticziž cjen anziqiu uĉhumqui Yooz Ejpž yujcquiz ana ujchizza, nižaza zuma kuzzizza. Jalla niic zuma razunačha. Jaziqui uĉhumqui zuma kuzzizza. Jalla nižtiquiztan tiizakaz zuma razunačha: Jesucristuž ticziž cjen uĉhumqui ultim casticz tjuñquiziqui liwriitaž cjequičha Yooz casticzquiztan. ¹⁰ Tuquitan uĉumnacaquiu Yooz quinratačha. Jalla nuž Yooz quintra želanami, Yoozqui niž Majch cuchanžquichičha, žoñinacž laycu ticzjapa, žoñinacž pertunta cjeyajo. Jalla niiqui razunačha. Nižaza anziqiu uĉhumqui Yooz pertuntačha. Jalla nižtiquiztan uĉhumtan Yooztan walikazza. Nižaza Yooz Majch jacatattiquiztan uĉhumqui ultimquiziqui tjapa anawalinacquiztan liwriitapanž cjequičha, Yooztan wiñaya kamzjapa. Jalla niiqui zuma razunazakazza. ¹¹ Ultimquiziqui liwriitaž cjequičha. Nižaza anzimi liwriitazakaz uĉhumqui. Jalla nižtiquiztan uĉhumqui Yooztan tsjii kuzziz cjican, cuntintučha, Jesucristo Jiliriž cjen. Jesucristuž cjen uĉhumqui Yooziž pertunta cjissičha. Jalla nižtiquiztan uĉhumtan Yooztan walikazza.

ADANZTAN JESUCRISTUZTAN

¹² Tsjiilla cjesačha. Tsjii žoñiž cjen uj žejlčha tii muntuquiz. Nižaza nii ujquiztan ticz žejlčha. Nižaza tjapa žoñinacami uj paačha. Jalla nuž uj paažcu, ticza. ¹³ Moisés liiž tuquiqui uj paazqui želatčha tii muntuquiz. Pero ana liichizlaj ni-iqui, žoñinacaquiu nii lii quintra paata ujquiztan ana castic- tatačha. ¹⁴ Adanž timpuquiztanpacha Moisés timpucama žoñinacaquiu ticzičha uj paatiquiztan. Jaknužt Adán primera uj paatčhaja, jalla nii uppacha ana paachičha parti žoñinacaquiu. Jalla nuž cjenami yekja ujnaca paachičha. Adanquiu tjonñi

Jesucristužtakaz tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz contajichiča. Jalla nii puntuquiztan Adanžtan Jesucristužtan cassa.

¹⁵ Pero tii puntuquiztan anaž cassa. Adanž uj paatiquiztan anawalinaca žejlča. Cristuž ticztiquiztan zti zumanaca zejlča. Tsji žoñiqui uj paachiž cjen tjapa žoñinacžquiz tic-skatcha. Jalla niiča Adanqui. Nižaza tsji žoñiž cjenkaz walja žoñinacaqui ujquiztan liwriitača. Jalla niiča Jesucristuqui. Jesucristuž cjen Yoozqui žoñinaca okziča. Žoñinacaž ana okžta cjichuca cjenami, Yoozqui žoñinacžquiz okziča. Jalla nuž okztiquiztan Yoozqui Jesucristuž cjen žoñinaca liwri-ichiča niž yujcquiz ujchiz ana cjisjapa. Nužupanča.

¹⁶ Adanž uj paatižtan Jesucristuž liwriiñižtan anaž cassa. Punta puntaž žoñinacžquiz contajiča. Adanž zinta ujquiztan tjapa žoñinacaqui pjalžtača, casticta cjisjapa. Pero Jesucristuž liwriitiquiztan walja žoñinacaqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjissa, walja ujnaca paachiž cjenami. Jesucristuž cjenkaz nižta cjissa. ¹⁷ Tsji žoñž ujquiztan tjapa žoñinacaqui ticstanča. Jalla niic razunača. Tiiqui tsjan zuma razunača. Jakziltat Jesucristuž cjen ujquiztan liwriita cječhaja, jalla niiqui Yooz yujcquiz ana ujchiz cjequiča. Nižaza ujquiztan ticziž cjenpacha, Yooztan wiñaya kamaquiča. Nižaza honorchiz cjequiča.

¹⁸ Jaziqi tsji žoñž ujquiztan tjapa žoñinacaqui pjalžtača casticta cjisjapa. Nižaza tsji žoñž ticztiquiztan tjapa žoñinacaqui ninacž ujquiztan pertunta cjesača, ninacž ujquiztan ana casticta cjejajo, nižaza Yooztan wiñaya kamajo. ¹⁹ Yooz mantita ana cumplichiz cjen Adanqui tjapa žoñinacžquiz ujchiz cjiskatcha. Jesucristuzti Yooz kuz cumplichiz cjen walja žoñinacžquiz Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma cjiskatcha.

²⁰ Yoozqui Moisesquiz tsji lii tjaachiča, žoñinacžquiz persun ujnaca kjanapacha tjeezjapa. Nii lii zizcuqui žoñinacaqui lii quintra juc'anti uj paachiča. Jalla nuž juc'anti uj paachiž cjenami, Yoozqui niž okzñi kuz žoñinacžquiz juc'anti tjeeziča Jesucristuž cjen. ²¹ Uj paažcu žoñinacaqui ticstanča, nižaza casticta cjistanča. Pero žoñinacaž ujnacquiztan in-fiernuquin castictaž cjenpacha Yoozqui žoñinaca liwriichiča Jesucristo Jiliriž cjen. Žoñinacaqui Jesucristuž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma cjisnasača, Yooztan wiñaya kamzjapa.

6

¹ Uj puntuquiztan yekjapanacaqui chiiñičha. Učhumqui tira uj paaz waquizičha, Yooz okzñi kuz juc'anti tjeežta cjisjapa. ² Pero wejr cjiwčha, anapanž uj paaz waquizičha. Tuquitan ticzi žoñinacažtakaztačha učhumqui, anazum kamañchiz kamcan. Pero učhumž tuquitan anazuma uj paañi kamañquiztan jaytichinčhumčha. Jalla nižtiquiztan uj paañi kamañchiz anapanž kamz waquizičha. ³ Tjapa učhumnacaqui, Jesucristužtan tsjii kuzziz cjissinčhumčha. Bautistaž cjen nekz tjeezinčhumčha. Jesucristuqui ticžcu, tjatzatačha. Jalla nižta irata učhumqui anazum uj paaznaca tjatz waquizičha. Jalla nii učhumnacaqui panž zizza. ⁴ Bautista cjiscu, nižaza Jesucristužtan tsjii kuzziz cjiscu, učhumnacaqui uj paañi kamañquiztan jaytichinčhumčha. Nekztan zuma ew kamañchiz cjissinčhumčha. Yooz Ejpqui persun aztan Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchičha. Jalla nižta irata Yoozqui učhumnaca anazuma kamañquiztan liwriičičha, zuma ew kamañchiz cjejajo.

⁵ Jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzziz cječhaja, jalla niiqui Jesucristužtan ticzičha, anazum uj paañi kamañquiztan liwriita cjisjapa. Nižaza jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzziz cječhaja, jalla niiqui Jesucristužtan jacatatchičha, ew zuma kamañchiz cjisjapa. ⁶ Jaknužt Jesucristuqui cruzquiz ch'awcta ticzižlaja, jalla nižta irata učhumqui ticzižtakaz cjissičha uj paaz pecñi kuzquiztan. Jalla nižtiquiztan učhum anazum uj paaz pecñi kuzqui nužquiz ana azziz cjissičha. Nižaza nii uj paaz pecñi kuzqui ana iya mantasačha učhum kuzquizpacha. Jalla nii učhumqui panž zizza. ⁷ Jakziltat uj paaz pecñi kuzquiztan ticzi cječhaja, jalla niiqui uj paañi kamañquiztan liwriita cjequičha. ⁸ Nižaza jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzziz cjissiž cjen uj paañi kamañquiztan liwriita cječhaja, jalla niiqui ew kamañchiz cjequičha, Jesucristužtakaz. Nižaza Jesucristužtan chica kamaquičha. Jalla nii razuna criichinčhumčha. ⁹ Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchičha. Jalla nižtiquiztan ana wilta ticznaquičha, niižtaqui ana iya ticz žejlčha. ¹⁰ Jesucristuqui žoñinacž ujquiztan ticzičha, tsjii wilta. Ana wilta ticznaquičha. Jaziqui žejtčha, nižaza Yooztajapa kamčha. ¹¹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui cjuñzna, uj paañi kamañquiz liwriitaž, nii. Jaziqui Jesucristo Jiliriž cjen Yooztajapa ew kamañchiz kamla.

¹² Uj paaz pecñi kuzqui ana mantiskata, anazumanaca paajo. ¹³ Nii uj paaz pecñi kuzqui curpu mantis pecčhaj niiqui, panž ewjasa. Pero ančhuca curpu zuma paazjapa, nižaza Yooz sirwizjapa kuz tjaa. Ančhucqui anazum uj paañi kamañquiztan liwriita cjiscu ew zuma kamañchiz cjissinčhucčha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz kuzcama ka-

majo Yooz mantuquiz cjee, tjapa curpumi, nižaza kuzmi. ¹⁴ Ančhucqui anača iya Moisés lii mantuquiz. Okzñi Yooz mantuquizza ančhucqui. Jalla nižtiquiztan nii uj paaz pecñi kuzqui ana mantiskata.

YOOZ MANTUQUIZPANKAZ CJEE

¹⁵ ¿Kjaž cjesajo? Moisés lii mantuquiz ana žejlcan, nižaza okzñi Yooz mantuquiz žejlcan, ¿uj paañi kamañchiz želasajo? Anapanž cjesača. ¹⁶ Jakziltat tsjii žoñž mantuquiz žejlčhaja, jalla nii patrunž mantitanaca caspanikazza. Jalla nižta irata jakziltat uj paaz pecñi kuz mantuquiz žejlčhaja, ujnaca paasača; jalla nekztan Yooziž castictaž cjequiča. Nižaza jakziltat Yooz mantuquiz žejlčhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama cumplis waquiziča. Jalla nekztan tsjan tsjan zuma kamañchiz cjequiča. ¿Nii ana ziz ančhucjo? ¹⁷ Tuquiqui ančhucqui uj paaz pecñi kuz mantuquiz žejlñitača. Nekztan Yooz puntu zuma werar razunanacaqui ančhucaquiz tjaa-jintatača. Jaziqui jalla nii tjaajintanac jaru tjapa kuztan kamča. Jalla nižta ančuca zuma kamañchiz cjen Yoozquin gracias cjican chiyučha. ¹⁸ Jalla nižtiquiztan nii uj paazquiztan liwriitača ančhucqui. Nižaza zumanaca paazjapa tjapa kuz tjaachinčhucča. Yooz manta paaz cjissinčhucča. ¹⁹ Žoñž wirquiztan punta punta chiyučha, Yooz puntu intintazkatzjapa. Ana nižta chiitasaž niiqui, ančhucqui anaž intintaztasača. Tuquiqui ančhucqui uj paaz pecñi kuz mantuquiz želatča, ujnaca paacan. Jalla nuž žejlcan juc'anti juc'anti uj paachinčhuctača. Jazizti Yooz mantuquiz tsjan tjapa kuztan žela, tsjan zumanaca paazjapa. Jalla nuž žejlcan Yooztakaz tsjan tsjan zuma kuzziz cjisnaquiča.

²⁰ Tuquiqui ančhucqui uj paaz pecñi kuz mantuquiz žejlcan, zumanaca paazjapa ana importičha. ²¹ Jalla nuž kamcan, ančhucaltajapa ¿chjul walitajo? Jaziqui ančucaž tuquita paatanacquiztan ančhucaltaqui azipanča. Jalla nižta anazum kamchi žoñinacaqui wiñayjapa Yooziž castictapanž cjequiča. ²² Pero ančhuczti nii anazum uj paañi kamañquiztan liwriitača. Yooz mantuquiz cjissinčhucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui tsjan tsjan zuma kamañchizza. Nižaza Yooztan wiñayaž kamaquiča. ²³ Jakziltat anazum uj paañi kamañquiz kamčhaja, jalla niiqui Yooziž castictaž cjistanča. Nuž waquiziča. Pero Yoozqui žoñinacžtajapa tsjii pajk favora paachiča, žoñinacaž ana waquizan. Nužukaz paachiča niž zuma okzñi kuzziz cjen. Jaziqui jakziltat Yooziž liwriita cječhaja, jalla niiqui Jesucristo Jiliriz cjen Yooztan wiñayaž kamaquiča.

7

LII PUNTU

¹ Moisés lii zizñi jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui zizza, ima ticzcan, žoñinacaqui Moisés lii mantuquiz žejlča. ² Nižaza tsjaa maatakqui zalz kamz lii mantuquiz žejlča, naaža lucu ticzcama. Naaža lucuž ticznaquič niiqui, nekztan naaqui nii lucutiñi kamañ liiquiztan liwriitača. ³ Jaziqui naaža persun lucu žetan, naaqui yekja luctakžtan želaquič niiqui, jalla naaqui adulterio paača. Naaža lucu ticznaquič niiqui, jalla nekz lucutiñ kamañ liiquiztan liwriitača. Jalla nižtiquiztan yekja lucžtan zalžnanami, anaž adulterio cjesača.

⁴ Wejt jilanaca, cullaquinaca, jalla nižta iratača Moisés lii puntuquiztanaqui. Jesucristuqui ančuca ujnacquiztan ticziča. Niiž cjen ančhucqui Yooz yujcquiz ana ujchizza, zuma kuzzizza. Moisés lii mantuquiz žejlcan, anapan zuma kuzziz cjisñi atchucatača. Jaziqui ančhucqui ticzi žoñižtakazza nii lii puntuquiztan. Jalla nižtiquiztan yekjaž mantuquiz žejlča, Jesucristuž mantuquiz, tsjii yekja lucžtan zalzižtakaz. Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchiča, ančucaž Yooztajapa zumanaca paajo. ⁵ Tuquiqui učum persun kuzcama kamcan, učum uj paaz pecñi kuzqui učumnacaquiz mantiñitača, ujnaca paajo. Jalla nižta ujnaca paatiquiztan infernuquin Yooziž casticta cjichucatača. Moisés liiquiz “Anača uj paazqui” cjican cjenami učum uj paaz pecñi kuzqui juc’anti uj paazquin učum chjitchiča. ⁶ Ima Jesucristužquin kuz tjaacan, jalla nižta kamchinčumča. Pero jaziqui učumqui Moisés liiquiztan liwriitača. Tuqita nii liiž mantuquiz učum želatča, preso tanta žoñižtakaz. Anziqui Espiritu Santuž mantuquiz žejlča. Niiqui učumnacaquiz ew kamaña tjaachiča.

¿JECT WEJR YANAPASAJO, ZUMA PAAZJAPAJO?

⁷ Jaziqui ¿kjažu cjeequi? ¿Moisés liiqui anawalejo? Anapanž cjesača. Moisés lii mantuquiz ana kamtasaž niiqui, wejrqui wejt ujnaca anal pajkattasača. Moisés liiquiz “Anača zmazñi kuzziz cjee” cjiča. Nekztan wejt zmazñi kuz zuma pajchinča. ⁸ Moisés liiquiz nižta mantita cjen, wejt uj paaz pecñi kuzqui tjapamana zmaz pinsichiča. Nii lii quintra ancha paaz pecatča. Pero nii liiqui ana žejltasaž niiqui, jalla nižtiquiztan nii zmazqui anaž pajta cjitasakalča. ⁹ Ima Moisés lii pajcan, cuntintul kamchinča. Nekztan Moisés lii mantitanaca pajtiquiztan wejt ujnaca pajchinča, nižaza juc’anti uj paachinča. Jalla nižtiquiztan persun kuzquiz weriž paata uj zint’ican, llaquita žejlchintača. Wejt persun uj paatiquiztan Yooz castictal cjis waquizuča. ¹⁰ Wejrqui

Moisés lii jaru zumpacha kamtučhaja, jalla nekztan Yooztan cuntintu kamtasačha. Pero nii Moisés lii jaru ana zuma kami atchinčha. Jalla nižtiquiztan nii liiž cjen wejtquiz tjeežtačha, wejr castictal cjis waquizučha, jalla nii. ¹¹ Moisés liiquiz mantitanaca žejlčha. Nii mantitanacaqui zizcuqui wejt uj paaz pecni kuzqui juc'ant uj paaz pecchičha. Anapan nii lii jaru kami atatučha. Incallta cjissinčha. Nii lii jaru ana kamtiquiztan, Yooz casticta cjichucatačha.

¹² Moisés liiqui Yooziž mantitatačha. Jalla nižtiquiztan ancha zumačha nii liiqui. Nižaza nii liiquiz mantitami ancha zumapančha, nižaza Yooz kuzcamačha, nižaza wejtta waličha. ¹³ Nii liiqui wejtta wali zumažlaj niiqui, ¿kjažtiquiztan nii liiž cjen Yooz casticta cjis waquizasajo? Nii liiqui zumačha. Pero nii zuma lii zizcuqui, wejt uj paaz pecni kuzqui juc'anti ana wal uj paaz pecchičha. Jalla nekztan wejt quintra Yooz casticz žejlčha. Jalla nižtiquiztan tjeežtačha, wejt uj paaz pecni kuzqui ana zumapančha, nii. Nižaza Moisés lii quintra paatiquiztan tsjan juc'ant anazumaž cjissa wejt uj paaz pecni kuzqui.

¹⁴ Učhumqui zizza, Moisés liiqui Yooz Espiritu Santuž kuzcamačha. Wejrzi persun kuzcama kamz pecučha. Jalla nižta kamcan wejt uj paaz pecni kuz mantuquiz želučha. ¹⁵ ¿Kjažtiquiztan nižta ana zuma paatojo? Anal intintazučha. Jesucristužquin kuz tjaažcu, jalla nekztanpacha zuma paaz pecni kuzziz cjissinčha. Jalla nižta kuzziz cjenami, uj paaz pecni kuzzizpančha. Zuma paaz peccumi, anal zuma payi atučha. Ana pecta uj paaznaca, jalla niikal wilta wilta paa-učha. ¹⁶ Jalla nižta paachiž cjenaqui, wejrqui pajučha, Moisés liiqui zumačha, jalla nii. ¹⁷ Ana zuma paacanami wejt kuzquiz zuma paaz pecučha. Jalla nižtiquiztan wejrpacha nii anazuma paatanaca anal iyal paaz pecučha. Pero wejt uj paaz pecni kuzqui nii ana zuma paatanaca paakatčha. ¹⁸ Wejt uj paaz pecni kuzqui ana zumapančha. Yooz aztankaz zuma payi atasachha. Wejrqui zuma paaz pecanami, wejt persun aztan nii zuma paazqui anal atučha. Weriž kamtiquiztan nii razuna zizni cjissinčha. ¹⁹ Wejrqui weriž zuma paaz pectanacaqui anal paa-učha. Antiz weriž ana paaz pectanacaqui, nii ana zumanacal paa-učha. ²⁰ Jalla nižta ana weriž pectanaca paacan, wejrpacha ana nižta paa-učha. Pero wejt uj paaz pecni kuzqui nižta anazuma paakatčha.

²¹ Jalla nižtiquiztan wejtquiz nižtapan žejlčha. Zuma paaz pecanami, wejt uj paaz pecni kuzkaz mantiz pecčha. ²² Wejt kuzquizpacha Yooz kuzcamapan paaz ancha pecučha. ²³ Jalla nuž cjenami uj paaz pecni kuzziztčha. Wejt curpu mantiz pecčha. Jalla nižtiquiztan wejt uj paaz pecni kuzqui wejt

zuma paaz pecňi kuz quintrača. Wejrqui anazuma paacan wejt uj paaz pecňi kuz mantuquiz želuča. Nižaza nii uj paaz pecňi kuzqui wejt curpu mantiča. Weríž kamtiquiztan nii razuna zizňi cjissinča.

²⁴ Ana waliča wejrqui. Jalla nižtiquiztan ¿jequit tii ana zuma paaňi curpuquiztan wejr liwriyaquiya? ¿Tii casticzkatňi curpuquiztanya? ²⁵ Yoozquin gracias cjican, chiyuča, učum Jesucristo Jiliriča wejt liwriiňiqui. Wejrpacha tjapa wejt zuma paaz pecňi kuztan Yooz kuzcama kamuča, wejt uj paaz pecňi kuz uj paaz pecanami.

8

ESPIRITU SANTO KUZQUIZ ZEJLCHA

¹ Jesucristuž partiquiz žejlňi žoňinacaqui ana Yooziž casticta cjequiča. Ninacaqui Yooz Espíritu Santuž kuzcama kamča; uj paaz pecňi kuzcama ana kamča. ² Jesucristuž cjen wejrqui Espíritu Santuž mantuquiz želuča. Espíritu Santuž cjen ew kamaňchiz kamuča. Nii Espíritu Santuqui uj paaz pecňi kuz mantuquiztan wejr liwriičiča. Uj paaz pecňi kuz mantuquiz tira žejltasaž niiqui, Yooziž wiňaya casticta cjitasacha. ³ Žoňinacž uj paaz pecňi kuz mantuquiz žejlcan, Moisés lii jaru ana kami atchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui niíž persun Majch cuchanžquichiča. Ujchiz žoňižtakaz curpuchiz kamchiča. Pero ana ujchizza niiqui. Žoňž curpuchiz cjican, ujchiz žoňinacž laycu ticziča. Jalla nuž cjen Jesucristuqui ujchiz žoňinacž cuntiquiztan casticta cjissiča, Jesucristužquin kuzziz žoňinaca ana casticta cjeyajo. ⁴ Moisés liiquiz Yooz kuzcama kamzqui mantitača. Jakziltat uj paaz pecňi kuz mantuquiz kamčhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama ana kamča, nižaza Moisés liicama ana kamča. Pero jakziltat Yooz Espíritu Santuž mantuquiz kamčhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama kamča.

⁵ Jakziltat persun uj paaz pecňi kuzcama kamčhaja, jalla niiqui persun pinsitanacžquizkaz kuz tjaača. Pero jakziltat Espíritu Santuž kuzcama kamčhaja, jalla niiqui Yooz Espíritu Santuž pinsitanacžquiz kuz tjaača. ⁶ Jakziltat uj paaz pecňi kuz pinsitanacžquiz kuz tjaačaj niiqui, Yooziz wiňaya castictaž cjequiča. Pero jakziltat Espíritu Santuž pinsitanacžquiz kuz tjaačaj niiqui, Yooz kamaňchiz kamaquiča, nižaza Yooztan niížtan walikaz cjequiča. ⁷ Jakziltat persun anazum kuzcamakaz kamz pecčhaja, jalla niiqui Yooz quintrača. Yooz kuzcama anapanž kamz pecča, nižaza anapanž atča. ⁸ Jakziltat persun kuzcamakaz kamz pecčhaja, jalla nuž kamtiquiztan Yoozqui anapanča cuntintu.

⁹ Ančhuczti persun kuzcamakaz anaž kamča. Yooz Espíritu Santuž ančuca kuznacquiz žejlchiž cjen, ančhucqui Espíritu Santuž kuzcama kamča. Jakziltat ana Jesucristuž Espirituchizlaja, anača Jesucristuž partichiz žoñiqui. ¹⁰ Jesucristuž ančuca kuznacquiz žejlchiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchizčhucča, nizaza zuma kuzzizčhucča. Nizaza ančuca animunacaqui ew zuma kamañchizza. Uj paachiž cjen ančuca curpunacaqui ticznaquiča. Jalla nuž cjenami ančuca animunacaqui Yooztan wiñaya kamča. ¹¹ Yooz Ejpqui niž Espíritu Santuž cjen Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchičha. Nii Yooz Espíritu Santuqui ančuca kuzquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui niž Espíritu Santuž cjen ančuca ticzi curpunaca zakaz jacatatskataquiča.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, tsjii mantuquiz kamspanča učhumqui. Anača uj paaz pecni kuz mantuquiz kamzqui, persun kuzcamakaz paazjapa. Pero Yooz Espíritu Santuž mantuquiz kamsa. ¹³ Jakziltat persun kuzcamakaz kamchiž cječhaja, jalla niiqui Yooziž wiñaya castictaž cjequiča. Pero jakziltat Espíritu Santuž mantuquiz žejlčhaja, jalla niiqui uj paaznaca jaytiča. Jalla nuž ujnaca jaytichiž cjen, Yooz kamañchiz kamaquiča.

¹⁴ Jakziltat Yooz Espíritu Santuž irpita cječhaja, jalla niiqui Yooz maatiča. ¹⁵ Ančhucqui Yooz maatinacčhucča. Jaziqui Espíritu Santuqui ančuca kuznacquiz luzziž cjen, ana Yoozquiztan eksni kuzzizza. Espíritu Santuž cjen, “Učhum Yooz Tata”, ¹⁶ jalla nuž cjican učhum kuznacaqui chiiča. Nizaza kuzquiz sint'iskatča, učhumča Yooz maatinacaqui, jalla nii. ¹⁷ Nizaza Yooz maatinacaž cjen Yooziž tjaata zuma irinsa tanznaquiča, jalla nii irinsača Yooztan wiñaya kamzqui, Jesucristužtan chica. Tii muntuquiz kamcan Jesucristuqui sufrichiča. Učhumqui Jesucristužquiz sirwichiž cjen zakaz sufraquiž niiqui, nekztan arajpachquin nižtan chica honorchiz cjequiča.

¹⁸ Tii timpuquiz sufrisnacaqui anača anča. Cjuñzna, Yooziž tjaata honorača anča zuma. Jalla nuž cjuñznučha wejrqui. Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui učhumnacaqui zuma honorchiz cjequiča. Jalla nii tjeežtaž cjequiča. ¹⁹ Tjapa tii muntuquiz žejlñinacaqui ančaž tjewža, Yooz maatinacž honora tjeez tjuñi. ²⁰ Adanž uj paatiquiztan tjapa tii muntuquiz čhjultakimi inakaz cjissiča. Yooz munan jalla nuž cjissiča. Anača juyztokaz inakaz cjissiča. Pero tsjii noojiqui tii muntumi tii muntuquiz žejlñinacami anawalinacquiztan liwriitaž cjequiča. Jalla nii tjuñi tjewža. ²¹ Jalla nii noojiqui tii muntumi tii muntuquiz žejlñinacami tjapa ana walinac-

quiztanami liwriitaž cjequiča. Ticzmi anawali watñinacami ana želaquiča. Liwriitiquiztan tii muntumi tii muntuquiz žejlñinacami liwj zumacama cjiskattaž cjequiča, jaknužt Yooz maatinacaqui zumapan cjiskattaž cječhaja, jalla nižta irata. ²² Adanž timpuquiztanpacha tii timpucama tjapa tii muntuquiz žejlñinacaqui sufriča jaknužt tsjaa ic maataka majtz ora sufričhaja, jalla nižta ancha ayincan žejlča. ²³ Učhum kuzquiz zakaz ancha sufriča, Espíritu Santuchiz cjenami. Nii Espíritu Santuqui tsjii zuma adelanto učhum kuzquiz žejlča. Jalla nuž cjen učhumqui ancha tjewža, juc'ant tsjan zuma kamañchiz cjisjapa. Učhumqui Yooz maatinacaž cjitiquiztan nii zuma kamañchiz cjisnaquiča. Nižaza učhum Yooz maatinaca cjican, ew curpuchiz cjisnaquiča. ²⁴ Jalla nuž učumnacaqui tjewža liwriitaž cjen. Chjulunacat chertčhaja, jalla nii chertanaca ana tjewžta cjequiča. ¿Jec žoñit chertanaca tjewznasajo? ²⁵ Učumnacaqui ana chertanaca tjewža. Yoozquiztan tjonñi zumanaca tjewža. Jalla nižtiquiztan pasinziz kuztan tjewstanča.

²⁶ Jaknužt učhum zuma tjewzqui sufris awantizjapa yanapčhaja, jalla nižta irata Yooz Espíritu Santuqui učhum yanapča tjurt'iñi kuzziz cjisjapa. Učhumqui Yoozquiztan jaknužt mayiziz waquzičhaja, ana zizza. Jalla nižtiquiztan Yooz Espíritu Santupacha učumnacalta ancha mayižinñičha, nižaza niipachaž ancha sint'ičha učumnacalta. Nii Espíritu Santuž mayižintaqui žoñž tawkžtan ana chiita cjesača. ²⁷ Espíritu Santuqui criichi žoñinacžta mayižinñičha Yooz Ejpž kuzcamakaz. Jalla nuž mayižinan kuzquiz zizñi Yooz Ejpqui nii Espíritu Santuž kuzquiz pinsitanaca zizza. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui Yooz Espíritu Santuž učumnacalta mayižintanaca zizza.

YOOZ EJPQUI NIIŽ MAATINACZTAN ANCHA MUNAZICHA

²⁸ Yoozqui niž pinsitacama žoñinaca kjawziča, niž maati cjiskatajo. Jalla nii kjawžta žoñinacaqui Yooztan zuma munaziča. Jalla nii munazita žoñinacžta Yoozqui čhjulu cjenami mantiča ninacžta zuma cjisjapa. Učhumqui nii zizza. ²⁹ Yoozqui tuquitanpacha zizziča, jecnacat niž maatinaca cjisnačhaja, jalla nii. Nižaza tuquitanpacha Yoozqui niž maatinaca utchiča, niž zinta Majch irata cjisjapa, jalla nižta zuma cjisjapa. Jalla nuž Yoozqui pinsichiča, niž zinta Majchqui jilir jila cjisjapa, tjapa Yoozquin criichi žoñinacžquiztan juc'ant honorchiz cjisjapa. ³⁰ Yooz Ejpqui jecnacat niž maatinaca cjisnačhaja, nii pinsichiča. Ninaca kjawzizakazza. Nižaza Yoozqui jecnacat kjawzčhaja, jalla ninaca ana ujchiz cjiskatča. Nižaza Yoozqui jecnacat

ana ujchiz cjistčhaja, jalla ninaca juc'ant zuma kamañchiz cjiskatča.

³¹ Tjapa nii puntuquiztan učumqui, ¿kjaž iya cjequejo? Yoozqui učumnacaltajapapanča. Jalla nižtiquiztan ¿ject učum atipasajo? Anaž čjulumi. ³² Yoozqui niž zinta Majch ana chjojchiča, antiz učumnacaltajapa utchiča, učum laycu ticzjapa. Jalla nuž niž zinta Majch utchiž cjen učumnacaquiz tjapa niž zumanaca zakaz tjaaquiča, juc'ant zuma kamañchiz kamajo. ³³ Nižaza Yooz illzta žoñinacžjapa anaž jecmi uj tjojtnasača. Yoozpacha ninaca ana ujchiz cjiskatchiča. ³⁴ Jalla nižtiquiztan ¿ject Yooz illzta žoñinacžquiz “Casticta cjistanča” cjican chiyasajo? Anaž jecmi. Jesucristučha ninacž laycu ticziqi. Nekztan ticziquiztan jacatatchiča. Anziqi Yooz Ejpž žew kjarquiz žejlča, tjapa mantican. Jalla nii Jesucristupachača učumnacalta tjurt'ižinñiqi. ³⁵ Čjulunacaž watanami Jesucristuqui učumnacatan munaziča: sufris watanami, llaquinaca watanami, chjaawjkatñi watanami, mach'a watanami, ana zquti žejlž watanami, ana waliž tjonanami, ana wali ticz watanami, čjulunacaž watanami Jesucristuqui učumnacatan munaziča. ³⁶ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Yooz partiquiz žejlčiž cjen učumnacaqui sufrican sufrican zapuru ticzmayažtakaz žejlča. Učum quintra žoñinacaqui tantiiča, criichi žoñinacaž contaj cjila, cjican. Conz uuzanacažtakaz učumnacaquiz nayča”.

³⁷ Pero čjulunacaž watanami Jesucristuqui učumnacatan panž munaziča. Nižaza čjulunacaž watanami učumnacaqui Jesucristuž cjen tjapa nii anawalinacžquiztan atipaquiča. ³⁸ Anaž čjulumi Yooz učumnacatan ana munazizkati atasacha: anaž ticzmi, anaž žetimi, anaž anjilanacami, anaž mantinñinacami, anaž poderchiznacami, anaž anztan žejlñinacami, anaž jaztan žejlñinacami, ³⁹ anaž tsewcta poderanacami, anaž tii yokquiz žejlñi poderanacami, anaž čjul paatanacami Yooz učumnacatan ana munazizkati atasacha. Yoozqui učumnacatan panž munaziča, učumnacatan Jesucristo Jiliržtan tsjii kuzziz cjen.

9

JUDIO WAJTCHIZ ŽOÑINACA

¹ Tsjilla cjesača. Jalla tii puntuquiztan wejrqui zuma razunapal cjiwča. Jesucristužquiz kuzziz cjen razunal chiyučha, anal toscara chiyučha. Espíritu Santuqui wejt kuz zizza. Lijituma cjiwča. ² Ancha llaquizuča, nižaza wejt kuzquiz

anchal cjuñznuča wejt judío wajtchiz zoñinacžquiz. ³ Wejt judío zoñinacaqui Jesucristuž partiquiz cjiskattasaž niiqui, wejrqui Jesucristužquiztan t'akžtacama cjis pectasača. Nižaza wejrqui ninacž laycu infernuquin castictacama cjitasača. Ninacaqui wejt parti zoñinacača. ⁴ Israel majchmaatinacquiztan tjonchiž cjen, ninacaqui Yooz illzta zoñinacača. Yoozqui judío zoñinacžquiz persun honora tjeeziča. Nižaza Yoozqui judío zoñinacžtan acuerdunacquiz luzziča. Nižaza Yoozqui Moisesquiz lii tjaachiča ninacžtajapa. Nižaza Yoozqui, jaknužt nižquiz sirwiz waquizičhaja, jalla nii cuzturumpinaca ninacžquiz tjaachiča. Nižaza tuqui timpuquiz Yoozqui ninacžquiz takunaca tjaachiča, jaztanaqui tsjii Liwriiñi tjonaquiča, nii. ⁵ Učhum judío zoñinacž tuquita atchi ejpnacaqui Yooziž illztatača. Jaziqum učhum judío zoñinacž majchmaatinacquiztan tjonñitača Cristuqui. Nekztan zoñž curpuchiz cjissiča. Cristučha tjapa mantiñi Yoozpacaqui. Nižaza wiñaya honorchiz cjila. Nužoj cjila. Amén.

⁶ Tjapa Israel cjita tuquita ejpž majchmaatinacaqui anača ultim lijitum Israel wajtchiz zoñinaca, nižaza anača Yooz wajtchiz zoñinaca. Tjapa judío zoñinacami ana Yooz maatinacaž cjenami, Yooz takuqui cumplissiča. ⁷ Nižaza tjapa Abrahamž majchmaatinacaqui anača ultim lijitum Abrahamž familiaqui. Cjijrta Yooz takuqui Abrahamž puntuquiztan tuž cjiča: “Am ultim majchmaatinacaqui am majch Isaacžquiztan okaquiča”. ⁸⁻⁹ Jaziqum wejrqui cjiwča, tjapa Abrahamžquiztan ojkiñi majchmaatinacaqui anača ultim Yooz maatinaca, nii. Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča, tuž cjican: “Weriž chiita timpuquiz quejppžcača, wejt taku cumplizjapa. Jalla nii weriž quejppžquizcama am Sara cjiti tjunqui tsjii majch mataquiča”. Nekztan Abrahamqui nii taku catokchiča. Nižaza Yoozqui tjapa niž taku catokñi zoñinacžquiz nayča, ninacaqui ultim lijituma Abrahamž majchmaatinacača, nii.

¹⁰ Tsjilla cjesača nii puntuquiztan. Učhum Isaac tuquita atchi ejpqui Rebeca cjiti tjunchizza. Nii lucutiñiqui pucultan majchnacchiztača. ¹¹⁻¹³ Nii pucultan ocjalaž ima matan, nižaza ima zuma ana zuma paan, Yoozqui Rebecaquiz cjichiča, tuž cjican: “Am jilir majchqui niž majchmaatinacžtanpacha niž lajkžquiz piyunanaca cjequiča niž lajkž majchmaatinacžquizpacha”. Nižaza cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jacob pecchinča. Esau ana pecchinča”. Jaknužt Yooz pinsitčhaja, jalla nuž illziča. Paatanacquiztan jama ana illziča Yoozqui. Pero niž pectacama illziča, nižaza kjawziča niž partiquiz cjisjapa.

¹⁴ Jalla nii puntuquiztan ¿kjaž iya cjequejo? ¿Yooz ana

lijituma paajo? Anaž cjesača. Yoozqui lijituma panž paača. ¹⁵ Yoozqui Moisesquiz cjichiča, tuž cjican: “Wejt munañpacama wejt okžni kuz tjeeznuča, nižaza wejt munañpacama favora paaznuča”. ¹⁶ Ana žoñž munañpacama, nižaza ana žoñž langžtacama Yoozqui okža. Pero Yoozqui persun kuz munañpacama okža. ¹⁷ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjicha: Yoozqui Egipto nación chawc jiliržquiz cjichiča: “Wejrqui am utchinča chawc jiliri cjisjapa. Jalla nuž am utchinča, am quintra wejt azi tjeezjapa, nižaza tjapa tii žoñinacžquiz weriž paata quintu mazta cjisjapa”. Jalla nuž cjichiča Yoozqui. ¹⁸ Yoozqui persun kuz munañpacama okža, nižaza persun kuz munañpacama žoñinacž kuz chojruzakaz cjiskatcha. Jalla nižta kjanapachača.

¹⁹ Cunamit tsjiiqui cječhani, tuž cjican:

—Jalla nižta cjen, ¿kjažtiquiztan Yoozqui žoñinacž ujquiztan casticaquejo? ¿Jec žoñit Yooz pinsita quintra kamasajo?

²⁰ Jalla nižta chiñižquiz pewcznača, ¿ject amjo Yooz quintra ch'aazjapajo? ¿Tsjii ojchqui niž paañižquiz chuchasajo, “¿Kjažtiquiztan wejr nižta paajo?” cjicanajo? ²¹ Tsjii ojch paañiqui čhjulum paasača ljocquiztanaqui. Ljocquiztan paasača tsjii ancha c'achja ojchlla pjijztanacžquiz joojoota cjisjapa. Nižaza ana zuma cheechi ojch paasača, zapuru joojoota cjisjapa.

²² Jalla nižta iratača Yoozqui. Yoozqui tsjii žoñinaca utchiča, casticta cjisjapa. Jalla nuž utchiča, niž azi tjeezjapa, nižaza niž uj quintra žawjz tjeezjapa. Jalla nuž tjeežni peccanami Yoozqui pasinziz kuztan nii ana wal žoñinaca awantiča, casticz tjuñicama. ²³ Nižaza Yoozqui yekjap žoñinaca utchiča, niž okžta cjisjapa. Tuquitanpacha nii žoñinaca tjacziča, arajpachquin zuma honorchiz cjisjapa. Nižaza Yoozqui nii žoñinacžtan okžni kuztan žejlča, niž juc'ant okžni kuz tjeezjapa. ²⁴ Učhum zakaz Yoozqui kjawziča, niž okžta žoñinaca cjisjapa. Judío wajtchiz žoñinacami ana judío wajtchiz žoñinacami, tjapa učhumqui Yooz okžta žoñinacčhumča. ²⁵ Jalla nii puntuzakaz Yoozqui Oseas cjijrta liwruquiz tuž cjicha:

“Ana Yooziž illzta žoñinacaqui Yooziž illzta žoñinaca cjequiča.

Nižaza tuqui ana pecta žoñinacaqui anziqui Yooziž pecta cjequiča”.

²⁶ Nižaza tuquiqui judío žoñinacaqui cjichiča: “Ančucča anaž Yooz wajtchiz žoñinacaqui”. Pero tii timpuquiz nii iñarta žoñinacaqui “zejtñi Yooz maatinacaž cjequiča”. ²⁷ Israel žoñinacž puntuquiztan Isaías profetaqui tuž cjichiča: “Israelž majchmaatinacaqui ancha tama želaquiča, kot at pjilaztakaz, jalla nižta miraquiča. Jalla nuž mirchi cjenami,

tsjii kjaž žoñinacakaz liwriitaž cjequiča. ²⁸ Yooz Jiliriqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz niiž chiita taku cumplaquiča, panž apura cumplaquiča”. ²⁹ Jalla nii puntuzakaz Isaías profetaqui mazinchiča tuž cjan:

“Walja azziz Yooz Jiliriqui tsjii učum majchmaatinaca ana liwriitasaž niiqui, tjappacha ticztasača Sodoma wajtchiz žoñinacažtakaz, nižaza Gomorra wajtchiz žoñinacažtakaz”.

JUDIO ŽOÑINACAQUI UJQUIZ TJOJ TSA

³⁰ ¿Kjaž cjequejo nekztanajo? Tuquiqui ana judío žoñinacaqui ana importichiča Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa. Jaziqui Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz cjissiča. ³¹ Nižaza judío žoñinacaqui Moisés lii jaru kamz pecatča, Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa. Pero nii lii jaru ana zumpacha kami atchiča.

³² ¿Kjažtiquiztan Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisñi atatjo? Ninaca persunpacha lii jaru kamtiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjis pecchiča. Pero ana atchiča. Nižaza nii lii jaru kamz peccan, juc'ant ujchiz cjissiča, Jesucristužquin ana kuz tjaachiž cjen. Jaknužt tsjii mazquiz tejžcu tjojtsaja, jalla nižta irata Jesucristužquiztan ujquiz tjojtsiča. ³³ Jalla nužpacha cijrta Yooz takuqui cjiča:

“Žoñinaca nonžna; wejrqui Sión cjita wajtquiz tsjii utča. Jalla nižquiztan žoñinaca ujquiz tjojtsnaquiča. Tsjii maztakaz nižquiztan žoñinaca t'eznaquiča. Pero jakziltat nižquiz kuz tjaačhaja, jalla niiqui ana inakaz kuz tjaaquiča. Ana incallta cjequiča”.

10

¹ Jilanaca, cullaquinaca, judío žoñinaca liwriitaj cjila, jalla nužuča weriž kuzquiz pectaqi. Nižaza jalla nužuča weriž Yoozquin mayiztaqui. ² Ninacž puntuquiztan wejrqui ticlarača, ninacaqui Yooz sirwiz pecča, nii. Pero Yooz sirwiz puntu ana zuma intintazza. ³ Jaknužt Yoozqui žoñinaca ana ujchiz, nižaza zuma cjiskatčhaja, jalla nii Yooz pinsita ana zizza. Ninacaqui persun kuzquiz pinsitacamakaz Yooz yujcquiz zuma cjis pecča. Jalla nižtiquiztan Yooz pinsitiquiz ana importichiča; nižaza Yooz taku ana nonža. ⁴ Jesucristuqui Moisés lii nužquiz apatatskatchiča. Jaziqui jakziltat Jesucristužquiz kuz tjaačhaja, jalla niikaz Yooz yujcquiz zuma cjisnaquiča, ana ujchiz.

⁵ Yooz yujcquiz zuma cjis puntuquiztan Moisesqui tuž cijrchiča: “Jakziltat wejt lii jaru kamčhaja, jalla niiqui Yooztan kamaquiča, lii jaru kamchiž cjen”. Pero žoñinacaqui nuž kami anapan atča. ⁶ Jaziqui Jesucristužquiz kuz

tjaachiž cjenkaz Yooz yujcquiz zuma cjesača. Jalla nii puntuquiztan tužuča. Ančhuca kuzquiz ana pinsaquiča, tuž cjican: “¿Ject arajpacha yawasay?” (Jalla nuž cjican, Jesucristo chjijwkatz pecča.) Ana čhjul zoñimi nižta paasača. ⁷ Nižaza ančhuca kuzquiz ana pinsaquiča, tuž cjican: “¿Ject ticzi zoñinacžquin okaqui?” (Jalla nuž cjican, Jesucristo ticziquiztan jacatatskatz pecča.) Ana čhjul zoñimi nižta paasača. ⁸ Pero čhjul zoñimi Yoozquin kuz tjaačiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasača. Yooz yujcquiz zuma cjisqui jalla tužuča. Liwriiñi taku ančhucalta žejlča, Yoozquin kuzziz cjisjapa. Nii taku ančhuca atžtan parlasača, nižaza ančhuca kuztan catokasača. Jalla nii liwriiñi takuqui tužuča: Jesucristužquiz kuz tjaaquiž ni-iqui, liwriita cjequiča, nii. Jalla niipacha wejrnacqui paljayuča. ⁹ Ančhucqui ticlarstanča, Jiliripanča Jesucristuqui, cjicanaqui. Nižaza ančhuca kuzquiz criistanča, Yoozqui Jesucristo ticziquiztan jacatatchiča, jalla nii. Jalla nekztan liwriita cjequiča. ¹⁰ Zoñinacaqui tjapa kuztan criistanča, nekztan Yooz yujcquiz zuma cjequiča, ana ujchiz. Nižaza persun tawkžtan “Jesucristužquiz kuz tjaa-uča” cjican ticlarstanča, nekztan liwriita cjequiča.

¹¹ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat Yoozquin kuz tjaačhaja, jalla niiqui ana inakaz kuz tjaaquiča”. ¹² Judío zoñinacžtanami yekja wajtchiz zoñinacžtanami Yooz yujcquiziqui tsjii parijukazza. Yooz Jiliriča tjapa zoñinacžta Jiliriqui. Jakziltat liwriita cjisjapa Yoozquiz mayizichaja, jalla nižquiz Yoozqui okznaquiča; nižaza liwriyaquiča. ¹³ Jalla nužpacha cjijrta Yooz takuqui cjiča: “Jakziltat Yooz Jiliržquiz mayizichaja, jalla niiqui liwriita cjequiča”. ¹⁴ Pero zoñinacaqui Yoozquin ana criyaquiž niiqui, ¿kjažt nii zoñinacaqui Yoozquin mayizasajo? Nižaza Yooz puntuquiztan ana nonzitažlaj niiqui, ¿kjažt Yoozquiz criyasajo? Nižaza Yooz puntu paljayñi zoñi ana želaquiž niiqui, ¿kjažt nonžni cjesajo? ¹⁵ Nižaza Yooz puntu paljayñi zoñinaca ana cuchanžquitajlaj niiqui, ¿kjažt Yooz puntu paljayta cjesajo? Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Ancha zumača Yooz puntu paljayñi zoñinacaqui. Paljayta Yooz taku catokžcu, Yooztan zoñinacžtan wali cjskatasača”.

¹⁶ Pero wacchi zoñinacaqui paljayta Yooz taku ana juyzu paača. Jalla nužupan Isaiasqui cjichiča: “Yooz Jiliri, ¿ject wejrnacaž paljayta takunaca criijo? Tsjii kjažukazza criichiqui”. ¹⁷ Jaziqui Jesucristuž puntu paljaytažlaja, nii puntu nonžta cjesača. Nižaza Jesucristuž puntu nonžcu, zoñinacaqui nižquin kuz tjasača.

¹⁸ Wejr pewcznuča, ¿Judío zoñinacaqui ana nonzejo?

Nonzipanča. Yooz takuqui cjiča:

“Tjapa kjutni tii yokchiz zoñinaczquiziqui nii liwriiñi taku mazmaztača. Nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi zoñinacaqui nii taku nonža”.

19 Tsjiiztan wilta pewcznuča, ¿Israel wajtchiz zoñinacaqui ana intintazzikaya? Tuquiqui judío zoñinacz puntuquiztan Moisesqui cjichiča:

“Yoozqui ančhucaquiz iñiziskataquiča, yekja wajtchiz zoñinaczquiztan. Nižaza Yoozqui ančhucaquiz žawjkataquiča tuqita ana Yooz pajni wajtchiz zoñinaczquiztan”.

20 Nekztanaqui Isaiasqui ana eksk, tuž chiichiča:

“Ana werar Yooz pecñinacaqui ultimquiziqui Yooz pajchiča. Nižaza Yoozqui persunpacha tjeeziča tuqita ana nižquiz pecñinaczquiz”.

21 Yooz Ejpqui Israel wajtchiz zoñinacz puntuquiztan tuž cjiča:

“Zita zita wejrqui ančhuc kjawznatuča wejtquin tjonajo. Ančhuczti anaž wejt kjawža cazza, antiz wejt quintrakazza”.

11

CRIICHI JUDIO ZOÑINACA ZEJLCHA

1 Jalla nižtiquiztan wejrqui pewcznuča, ¿Yoozqui niž tuqita illzta zoñinaca chjatkatjo? Anapanž cjesača. Wejrpacha Israel wajtchiztča, Abrahamž majchmaatitča, nižaza Benjaminž parti zoñtča. 2 Tuquitanpacha Yoozqui Israel zoñinaca illziča. Jalla nižtiquiztan anaž chjatkatasača. ¿Jalla Elías puntuquiztan ana cjuñjo? Elías puntuquiztan cji-rta Yooz takuqui tuž cjiča: Eliasqui Israel zoñinacz ujnaca Yoozquiz tjeeziča, tuž cjican: 3 “Yooz Jiliri, ninacaqui amiž cuchanzquita profetanaca conchiča. Nižaza am sirwiz altaranaca pajlchiča. Wejrqui am sirwiñi zinalla želuča. Ninacaqui wejr zakaz konz pecča”. Jalla nuž cjichiča Eliasqui. 4 Nekztan Yoozqui Eliasquiz tuž kjaaziča: “Wejt-tajapa pakallawk warank zoñinaca čhjetzinča. Ninacaqui Baal cjita zoñiž paata yooz yujcquiz anapan quillziča”. 5 Jalla nižta irata tii timpuquiz zakaz tsjii kjaž judío zoñinacaqui Yooz partiquiz žejlča. Yoozqui ninaczquiz okžcu, illziča. 6 Nii criichi judío zoñinacaqui Yooziž okziž cjenkaz illztača. Jalla nižtiquiztan ana ninacaž kamtiquiztan illztača. Ninacaž kamtiquiztan illzta cjitasaz niiqui, Yooz okzqui inakaz cjitača.

7 ¿Jazic kjaž cjii? Israel wajtchiz zoñinacaqui ujquiztan liwri-ita cjis pecatča. Pero ana liwriitatača. Yooziž illztanacaqui ninaca alajakaz liwriitatača. Parti Israel zoñinacazti chojru

kuzziz cjissiċha. ⁸ Jalla nii chojru kuzziz žoñinacž puntuquiz-tan cjiŕta Yooz takuqui tuž cjiċha:

“Yoozqui Israel žoñinacžquiz niž puntu ana intintiñi kuzziz cjiskatchiċha. Jalla nižtiquiztan ninacaqui Yooz puntu chercanpacha ana chernižtakaz cjiskatchiċha, nižaza Yooz puntu nonzcanpacha ana nonžnižtakaz cjiskatchiċha. Anzta tii timpucamaž nižta žejlċha”.

⁹ Nižaza Davidqui Yooz tawk liwruquiz tuž cjiŕchiċha:

“Yoozquin ana kuzziz žoñinaca žejlċha. Yooziž tjaatanacaqui ninacžquiz ujquiz tjojtskatla. Tsjii trampažtakaz cjila, ujquiz tjojtskatzjapa. Nižaza ninaca t'ezinla, ninacž uj paatiquiztan jama casticta cjisjapa. ¹⁰ Zur žoñinacažtakaz žejlcan Yooz puntu ana cherni cjila. Nižaza ninacž tajqui chutunzižtakaz cjila, ana wali-nacaž tjonchiž cjen”.

YEKJA WAJTCHIZ ŽOÑINACŽ PUNTU

¹¹ Jalla nižtiquiztan wejrqui pewcznuċha, Israel wajtchiz žoñinacaqui ujquiz tjojtsiž cjen, žwiñaya chjatkatta cjesajo? Anapanž cjesaċha. Israel wajtchiz žoñinacaž liwriiñi tawkquiz ana juyzu paachiž cjen, nii liwriiñi takuqui yekja wajtchiz žoñinacžquiz paljaytaċha, Israel žoñinacžquiz p'ekinchayzjapa, Yoozquin kuz tjaajo. ¹² Israel žoñinacaž liwriiñi taku ana juyzu paachiž cjen parti žoñinacžtajapa zuma cjissiċha. Nižaza ninacaž Yoozquiztan jaytitiquiztan yekja wajtchiz žoñinacžtajapa wali cjissiċha. Jalla nižtiquiztan Israel žoñinaca wilta Yooz partiquiz cjisnan tsjan juc'ant zumaž cjisnaquiċha yekja wajtchiz žoñinacžtajapa.

¹³ Anziqui anċhuc yekja wajtchiz žoñinacžquiz chiyuċha. Wejrqui yekja wajtchiz žoñinacžquiz cuchanžquita apostoltċha. Jalla nižtiquiztan wejt apóstol kamaña anchal importayuċha, ¹⁴ wejt judío sarchiz žoñinaca p'ekinchayzjapa, nižaza tsjii kjažu liwriita cjisjapa. ¹⁵ Judío žoñinacaž chjatkattaž cjen yekja wajtchiz žoñinacaqui pertunta cjissiċha, Yooztan wali cjisjapa. Jalla nižtiquiztan nii judío žoñinacaž wilta Yooz partiquiz risiwta cjis cjen, žoñinacaqui ticziquiztan jacatatchi cjisnaquiċha. ¹⁶ Judío žoñinacž tuquita atchi ejpnacaqui Yooz partiquiz želatċha. Jalla nižtiquiztan tsjii tjonñi timpuquiz judío žoñinacaqui Yooz partiquiz wilta cjisnaquiċha. Jaknužt primir paata t'antaqui zumažlaja, jalla nekztan tjapa nii t'anti mazaqui zuma zakazza. Nižaza tsjii munti sep'aqui zumažlaj niiqui, nii tsijtñi muntiqui zuma zakazza.

¹⁷ Tsjii judío žoñinacaqui munti itzanacažtakaz ts'ojrtaċha. Nižaza anċhuc yekja wajtchiz žoñinacaqui tsjii ana pecta munti itzažtakazza. Pero anċhucqui judío žoñinacž cjenpacha

apjattača, nii zuma muntiz cjen wali zakaz cjeajajo. Nii zuma muntiqui Yooz partiča. ¹⁸ Ančhucqui jalla nuž apjattiquiztan, anaž judío žoñinaca iñaraquiča. Jakziltat iñaračhaja, jalla niiqui tuž cjuñz waquiziča, ančhucqui nii sep'až cjen žetiñčhucča. Ana ančucaž cjen nii sep'a žejtča. Nii sep'ača judío žoñinacaqui. Cristučha tsjii judío žoñiqui. Jalla niiz cjen ančhucqui ew žeti tanzinčhucča.

¹⁹ Yekjapanacaqui cunamit cječhani, “Nii itsanacaqui ts'ojrtača wejrnaca apjatžta cjisjapa”. ²⁰ Razunaž niiqui. Ana Yoozquin kuz tjaachiž cjen judío žoñinacaqui chjatkattača. Ančhuczti Yoozquin kuz tjaachiž cjen jalla nii alajakaz Yooz partiquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan anača mitarazi kuzziz cjeella. Antiz humilde kuzziz cjee, Yooz rispitan. ²¹ Yoozqui ana kuz tjaañi judío žoñinaczjapa quintra cjissizlaj niiqui, ančucajapa zakaz quintra cjisnaquiča ana nižquiz kuzzizlaj niiqui. ²² Yoozza okzñimi nižaza casticñimi, jalla niiz tantiya. Yoozquiztan zarakñi žoñinaczjapa casticñipanča. Nižaza nižquin kuz tjaañinaczjapa okzñipanča. Ančhucqui tira Yoozquin kuzzizlaj niiqui, nekztan Yoozqui ančhuc tira okznaquiča. Ančhucqui ana tira Yoozquin kuzzizlaj niiqui, nekztan Yoozqui ančucaquiz zakaz chjatkataquiča. ²³ Nii chjatkatta judío žoñinacaqui wilta Yoozquin kuz tjaaquiz niiqui, wilta Yoozqui ninaca ricujaquiča. Yoozqui ricujzmi atča, Yooz partiquiz cjisjapa. ²⁴ Ančhucqui yekja wajtchiz žoñinacača, ana pecta munti itzanacažtakaz. Ana Yooz partiquiz želan Yoozqui ančhuc niiz partiquiz apjatchiča, yekja wajtchiz žoñinacz cjenami. Jalla nižta watan, judío žoñinacaqui Yooz partiquiz wilta apjatžqui tsjan pjasilača, tuquiqui Yooz partiquiz žejlchiž cjen.

JUDIO ŽOÑINACAQUI YOOZQUIN KUZ TJAAQUICHA

²⁵ Jilanaca, cullaquinaca, tsjii tuquta ana zizta taku ančucaquiz zizkatz pecučha, ana mitaraz kuzziz cjisjapa, “Wejrnacqui ziziñ žoñtča” cjicanaqui. Jalla tuž zizkatz pecučha: Yoozqui yekja wajtchiz žoñinaczquiz niiz partiquiz cjiskatz pecča. Jakziltanaczquiz Yoozqui niiz partiquiz luzkatz pecčhaja, jalla ninacaqui luzaquiča. Tjapa nii Yooziž pecta žoñinaca Yooz partiquiz luzcama, jalla niicama Israel žoñinacaqui chojru ana intintiñi kuzziz cjequiča. ²⁶ Jalla nekztanaqui tjapa nii timpuquiz žejlñi Israel žoñinacaqui liwriita cjequiča. Jalla nuž cjiirta Yooz takuqui cjiča:

“Sión wajtquiztan tsjii Liwriiñiqui tjonaquiča. Jacobž majchmaatinacquiztan ana zum kamañanaca jajtiskataquiča. ²⁷ Jalla nekztanaqui wejrqui

ninacžtan compromitača, ninacž ujnaca pertunača, nii”.

²⁸ Tii timpuquiziqui Israel žoñinacaqui Yooz liwriiñi tawk quintrača, nižaza Yooz quintrača, ančhucalta wali cjisjapa. Jalla ninaca Yooz quintraž cjenami Yoozqui ninacžtan munaziča, ninacž tuquita atchi ejpnaca illziž cjen. ²⁹ Yoozqui tjaacanpacha anaž niž tjaataqui kjañasača. Nižaza Yoozqui illžcupacha, ana chjatkatasača. ³⁰ Tuquiqui ančhucqui Yooz ana cazziñčhucča. Anziqui ančhucqui Yooziž pertuntača, ninacaž ana Yooz cazziž cjen. ³¹ Tii timpuquiziqui Israel žoñinacaqui Yooz ana cazza. Jalla nuž cjenami tii jarquin ninacaqui Yooziž pertuntaž cjequiča, jaknužt ančhucqui pertunta cjistčhaja, jalla nižta. Jalla nižta Yoozqui niž okzñi kuz tjeeznaquiča. ³² Yoozqui tsjii pariju tjapa žoñinacž ujnaca tjeeziča, nižquiz ana cazta, jalla nii. Jalla nuž tjeeziča tjapa žoñinacžquiz tsjii pariju niž okzñi kuz tjeezjapa.

³³ ¡Ancha juc'anti zumača Yoozqui! Ancha zuma pinsitanacchizza. Nižaza Yoozqui tjapa intintazza. Nižaza Yooziž pinsitanaca anaž jecmi zuma intintasacha. Yooz pjalan anaž jecmi nižquiz mitisasača. ³⁴ ¿Ject Yooz Jilirž pinsitanaca intintasajo? ¿Ject Yooz Jiliržquiz tjaajnasajo? ³⁵ ¿Ject Yooz Jiliržquiz ayñi cjisjapa tjaasajo? Anaž jecmi. ³⁶ Tjapa Yoozquiztan tjonča. Nižaza tjapa niž cjen žejlča. Nižaza tjapa nižtacamača. Yoozqui wiñaya honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

12

YOOZ KUZCAMA KAMZ PUNTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, Yooz ančhuc okziž cjen ančhucquiz chiižinuča, ančuca persun curpu Yoozquin tjaa, tsjii žejtñi wilanažtakaz. Ančuca persun curpu Yooztajapakaz cjee, ana zinta uj paacan. Nuž cjen Yoozqui cuntintuž cjequiča. Jalla nižtača Yooz ultim litituma sirwizqui. ² Jaknužt tii muntuquiz ana criichi žoñinaca kamčhaja, jalla nižta ančhucqui ana kama. Antiz ančhucaz pinsitanacaž campiita cjee, Yooz pinsitanacaž irata cjeyajo. Tjapa ančuca kamaña zuma cjee. Jalla nekztan Yooz kuz zizñiž cjisnaquiča. Yooz kuzqui zumapanča, nižaza Yooz kuzcama kamzqui Yoozquiz cuntintu cjiskatča, nižaza Yooz kuzcama kamcan ančhucqui zumapan cjequiča.

³ Yoozqui wejr okžcu apóstol puestuquiz wejr utčiča. Jalla nižtiquiztan tjapa ančhucquiz chiižinuča, persun puntuquiztan anača pinzizqui, “Wejrqui tsjan zumtča” cjicanaqui. Jalla nuž pinziz anaž waquiziča. Antiz zapa mayni persun kamañ puntuquiztan zuma razunchiz pinziz

waquiziĉha. Cjuñzna, Yoozqui zapa maynižquiz tsjii kamaña tjaachiĉha, Yoozquin kuzziz cjitiquiztan jama. Jaziqui ana mitarazi kuzziz cjee. ⁴ Tsjii curpuquiz wacchi partinaca žejlĉha. Punta punta žejlĉha, cherni, nonzñi, lanzñi jalla nižta. ⁵ Jalla nižta irata Cristuž partiquiz žejlĉha. Uĉumqui tamaž cjen tsjii pariju Cristuž partiquizkaz žejlĉha, tsjii curpužtakazza. Cristuž partiquiz žejlcan, uĉumnacaqui tsjii kuzziz uniru žejlĉha.

⁶ Yoozqui zapa maynižquiz yekja yekja kamaña tjaachiĉha, jaknužt munĉhaja, jalla nuž. Jalla nii tjaata kamañ jaru kama. Yooziž tjaata taku parliñi kamañchižlaj niiqui, jalla nii kamañquiz zuma kama, Yoozquiz tjapa kuzquiztan jama. ⁷ Iclizquiz yanapñi kamañchižlaj niiqui, zuma yanapz waquiziĉha. Yooz puntu tjaajiñi kamañchižlaj niiqui, zumapan tjaajinz waquiziĉha. ⁸ Yoozquin kamzjapa p'ekinchayñi kamañchižlaj niiqui, zumapan p'ekinchayz waquiziĉha. Yoozquin cusasanaca tjaañi kamañchižlaj niiqui, tjapa kuztan tjaaz waquiziĉha. Icliza irpiñi kamañchižlaj niiqui, zumapan irpiz waquiziĉha. T'akjir žoñinacžquin okzñi kamañchižlaj niiqui, zuma cuntintu yanapz waquiziĉha.

ZUMAPAN KAMAQUICHA

⁹ Tjapa kuztan porapat lijitum zuma munaziñi cjee. Ana zuma paaznaca anapan peca. Pero zuma paaznaca tjapa kuztanpan paa. ¹⁰ Porapat oksaspanĉha. Zuma kuztan parti hermanonacžquiz rispitaquiĉha, anaĉha tsjiiž rispitskaz tjewzqui.

¹¹ Ana jayrazñi kuzziz cjee, pero c'unchi kuzziz cjee Yooz sirwizjapa. Nižaza tjapa kuztanpan Yooz sirwa.

¹² Arajpach zumanaca tjewžcan, cuntintuž kama. Llaquinacaž tjonanami pasinziz kuzziz kama. Yoozquin parlicanpan žela.

¹³ Criichi žoñinacaž t'akjiri želan, panž yanapa. Tjonzñinaca tjonan, panž kjawžna.

¹⁴ Anĉhuca quintra žoñinacžtajapa Yoozquiztan mayižinaquiĉha, ninaca zuma cjisjapa. Anaž quintra chiichiyaquiĉha. Antiz mayižinaquiĉha.

¹⁵ Cuntintu žejlñi žoñinacžtan cuntintuza cjee. Kaañi žoñinacžtan chicazaž kaazna.

¹⁶ Porapat zuma munazican kama. Anaĉha mitarazi kuzziz tucquin cjis pecsqui. Pero humilde kuzziz wirquin cjican cuntintuž cjee. Anaĉha "Wejrqui zuma ziziñ žoñtĉha" cjee.

¹⁷ Tsjiiqui anĉhuca quintra paachiž cjen, anĉhucqui anaĉha nižtapacha quintra tjepunzqui. Zumapanž paazjapa tjapa kuz tjaa. ¹⁸ Nižaza anĉhucqui tjapa žoñinacžtan zuma kama, attacama. ¹⁹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, anĉhucpacha

anača quintra tanassa. Yoozpachaž ančuca quintranaca casticaquiča. Jalla nuž cjiŕta Yooz takuqui cjiča: “Yooz Jiliriŕqui tuž cjiča, ‘Wejrtča quintra žoñinaca castiquiñtqui. Wejr casticača’”. ²⁰ Nižaza Yooz takuqui cjiča: “Ančuca quintra žoñinacaž čhjeri eecziž cjen, čhjeri ona. Nižaza kjaz kjara passiž cjen, kjaz ona. Jalla nuž paažcuqui nii žoñinacžquiz azkataquiča”. ²¹ Tsji žoñiŕqui ančuca quintra paasača. Ančhucztí ana nižtapacha tjepna. Pero nii quintra žoñžquiz zumžtanž paacan jalla nuž atipa.

13

¹ Tjapa žoñinacaqui gobiernuž mantitanaca caz waquiziča. Yoozqui mantiz poder tjaacha tiižquizimi niižquizimi. Yoozqui jilirinacžquiz poder tjaachiča mantizjapa. ² Jalla nižtiquiztan jakziltat jilirž quintra cječhaja, jalla niiŕqui Yooziž utžta žoñž quintrača. Nižaza nii quintra žoñinacaqui casticta cjeŕquiča. ³ Zuma paañi žoñinacaqui anaž jilirinacžquiz eksnasača. Antiz ana zuma paañi žoñinacaqui jilirinacžquiz eksnasača. ¿Ančhucqui jilirinacžquiz ana ekscan kamz pecya? Zumapan kama. Nekztan nii jilirinacaqui ančucaquiz walikaz cjican cjeŕquiča. ⁴ Jilirinacaqui zizcumi ana zizcumi Yooz sirwiča, ančhucalta wali žejlzjapa. Pero ančhucqui ana zuma paaŕquiž niiŕqui, eksnasača. Jilirinacaqui casticz poderchizza, anača inakaz nii mantiz puestu tanža. Ninacaqui Yooz sirwiča, nižaza Yooz cuntiquiztan ana zuma paañi žoñinaca casticča. ⁵ Jalla nižtiquiztan jilirinacž mantuquiz cjee, Yooz ana casticta cjisjapa, nižaza jilirinacžquiz tjapa kuztan cazpanča. ⁶ Jalla nijapa zakaz ančhucqui impuestonaca pjojkz waquiziča. Mantiñi gobiernuŕqui Yooz sirwican impuestonaca packatča.

⁷ Tjapa jilirinacžtan zumapan cjee. Tsji tasa tjaaslaj niiŕqui, panž tjaa. Tsji impuesto pacz waquiziž niiŕqui, panž paca. Jakziltižquiz rispitz waquiziž niiŕqui, niižquiz panž rispita. Jakziltižquiz honora waytižinz waquiziž niiŕqui, niižquiz honora waytižina. ⁸ Ana jecžtanami kajchiz žela. Pero porapat zuma munaziz waquiziča. Jakziltat žoñinacžtan zuma munazačhaja, jalla niiŕqui Yooz mantitanacaž cumpliča. ⁹ Yooz mantita ortinanacaqui tuž cjiča: “Anača adulteriuŕquiž žejlzqui. Anača žoñi conzqui. Anača tjañi zaazqui. Anača toscara chiizqui. Anača yekja žoñžta cusasa zmazqui”. Jalla nii mantita ortinanacami nižaza tjapa mantitanacami cumplitaž cjeŕquiča, tuž kamcan: “Jaknužta am persun kuztan zuma munazičhaja, jalla nuž žoñinacžtan zuma munaziz

waquiziča". ¹⁰ Jakziltat nižta zuma munazičhaja, jalla ni-
iqui žoñinacž quintra anapan paaquičha. Jalla nižtiquiztan
zuma munazican Yooz mantita ortinanaca cumpličha.

¹¹ Jalla nuž kamcan, tii timpu naya. Nii nii žela.
Tuquiqui Jesucristužquiz kuz tjaachinčhumča. Anziqui
ultimu liwriiz tjuñiqui tsjan žcatžinžquičha. ¹² Tii kamz
timpuqui waj tucuzinznaquičha. Nižaza Jesucristuž tjonz
tjuñi žcatžinžquičha. Jalla nižtiquiztan ana zuma paaz
kamañquiztan zarakzpan waquiziča. Zuma paaz kamañchiz
kamz waquiziča, tsjii zuma armichiz zultatužtakaz. ¹³ Zuma
kamcan zuma žoñižta ojklaya, kjanquiztakaz ojklaycan.
Anaž pjijstanaca paacan, kama. Nižaza ana licchi kama.
Nižaza ana adulteriuquiz žejlcan kama. Nižaza ana zuma
kamañchiz ana kama. Nižaza žoñinacžtan ch'aascan ana
kama. Nižaza žoñinacžtan iñisican ana kama. ¹⁴ Tsjii zuma
armichiz zultatužtakaz Jesucristo Jilirž kuzcama kama.
Uj paaz pecni kuz pinsitanacžquiz ana kuz tjaa, nii jaru
kamzjapa.

14

CRIICHI ŽOÑINACAQUI PUNTA PUNTA PINSQUICHA

¹ Tsjii llajlli kuzziz criichi žoñiqui želan, nižquiz zuma risi-
waquičha, pero nižtan ana payznakkatni puntunaca ch'aas
waquiziča. ² Tsjii criichi žoñiqui tantiiča, čhjulumiz lu-
lasača, nii. Yekja criichi žoñiqui tantiiča, čhjizwi ana lu-
lasača, nii. ³ Nii čhjulumi lujlñi žoñiqui nii yekja žoñžquiz
ana iñarz waquiziča. Nižaza nii ana čhjizwi lujlñi žoñiqui
nii čhjulumi lujlñi žoñžquiz anaž uj tjojtunz waquiziča.
Yoozqui nii čhjulumi lujlñiqui risiwchiča, nižquiz kuzziz
cjen. ⁴ Jalla nižtiquiztan nii Yooz sirwiñi žoñžquiz ana uj
tjojtunz waquiziča. Niiž persun Yooz Patrunaqui niž uj
jwesnaquičha, ana zuma paachižlaj niiqui. Yoozquiz kuzziz
cjenaqui ultimquiziqui walikaz cjesača. Yooz Patrunaqui
nii žoñžquiz wali cjiskatz atča niž aztanaqui.

⁵ Tsjii puntužtan chiižinuča. Tsjii criichi žoñiqui "Tsji
tjuñinacaqui chawc tjuñinacača" cjiča. Yekja criichi žoñizti
cjiča, "Tsji parijuča tjuñinacaqui". Zapa mayni persun
kuzquiz zumpacha tantiižcuqui, jalla nii tantiita jaru kama.
⁶ Tsji criichi žoñiqui tsji chawc tjuñi wartaquiz niiqui, Yooz
honora waytita cjisjapa wartiyaquičha. Tsji criichi žoñizti
nii tjuñi ana wartčhaja, jalla niiqui Yooz honora waytita
cjisjapa nižta ana wartča. Nižaza tsji čhjulumi lujlñi žoñiqui
Yoozquin gracias cjižcu jalla nuž lulaquiz niiqui, Yooz honora
waytita cjisjapa lulaquičha. Nižaza yekja criichi žoñiqui ana
čhjizwi lulaquiz niiqui, Yooz honora waytita cjisjapa ana

lujlča. Nižaza ana lujlchiž cjen niiqui Yoozquin gracias cjican chiiz waquiziča.

⁷ Anaž žoñinacaqui inakaz kamča, nižaza anaž inakaz ticža. ⁸ Učhumqui tii muntuquiz kamcan Yooz Jiliržtajapapanž kamča. Nižaza ticzcan Yooz Jiliržtajapapanž ticža. Jalla nižtiquiztan žejtcanami ticzcanami Yooz Jiliržtajapapančhumča. ⁹ Jalla nijapa Jesucristuqui ticziča, nižaza jacatatchiča, žejtñi žoñžtami, ticzi žoñžtami tjapa žoñinacžta Jiliri cjisjapa.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan čkjažtiquiztan am criichi jilžquiz uj tjojtunjo? Nižaza čkjažtiquiztan am jilž quintra iñarjo? Tjapa učhumqui Yooz yujcquiz prisintistanča, niž pjalžtaž cjisjapa. ¹¹ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yoozqui ultimupanž cjiča, ‘Wejt yujcquiz zapa mayni žoñiqui quillznaquiča. Nižaza zapa mayniqui wejtquin rispitaquiča; nižaza wejt honora chiyaquiča’

¹² Jalla nižtiquiztan tjapa učhumqui Yoozqui quinta tjaastanča.

UJQUIZ ANA TJOJTSKATA

¹³ Jalla nižtiquiztan učhumqui porapat ana iya ujnaca tjojtনার waquiziča. Pero tjapa učhumqui tuž tantiiz waquiziča, yekja jilžquiz anapanž ujquiz tjojtskatz munzqui. ¹⁴ Čjul cusasami tsjii criichi žoñžquiz ana ujchiz cjiskatasacha. Jalla nii razuna zizuča, Jesucristo Jiliržquiz kuzziz cjen. Jalla niic nužupanča. Jakziltat “Tii cusasaqui ujchiz cjiskatča” cjican tantiyačhaja, jalla nižquiz nii cusasaqui ujchiz cjiskatasacha. ¹⁵ Ančuca lujltiquiztan tsjii criichi žoñž kuz payznakaquiž niiqui, nii čheriqui anaž lujlž waquiziča. Jalla nii čheri tira lulaquiž niiqui, amqui nii payznakskatñi žoñžtan ana zuma munaziča. Yekja criichi žoñžquiz ana ujquiz tjojtskata, castica cjejajo. Jesucristuqui nižtajapa zakaz ticziča. ¹⁶ Tsjii žoñžtaqui čjulu lujlžmi walikaz cjesača. Pero nii lujltaž cjen parti žoñinacaqui, “Ana zuma kamañchizza nii criichi žoñiqui” cječhaj niiqui, nekztan ana lujlž waquiziča. ¹⁷ Yooz mantuquiz kamcan, čherimi liczmi ana importiča. Pero Espíritu Santuž cjen ana ujchiz cjee; nižaza Yooztan ančhucatan walikaz cjee; nižaza cuntintu kuzziz cjee. Jalla nužuča chekan zuma kamañaqui. ¹⁸ Jakziltat jalla nuž kamcan Cristužquiz sirwačhaja, jalla niž cjen Yoozqui cuntintuž cjequiča. Nižaza parti žoñinacaqui “Nii žoñiqui walikaz kamča” cjican chiyaquiča.

¹⁹ Učhumnacžtan parti žoñinacžtan zumapanž kamzjapa kuz tjaa. Nižaza parti criichinacžquiz juc'ant zuma kamañchiz cjejajo, jalla nii kamzquiz kuz tjaa. ²⁰ Ančucaž

čhjulumi lujltiquiztan anača yekja criichi žoňžquiz Yooz zuma kamaňquiztan jaytiskatzqui. Ana čhjul čhjerimi ujchiz cjiskatasacha. Pero nuž čhjulumi lujlžcu yekja criichi žoňžquiz ujquiz tjojtskataquiž niiqui, jalla nižtiquiztan anaž čhjulumi lujlž waquiziča. ²¹ Tsjii criichi žoňiqui ančhucaž chjizwi lujltiquiztan, nižaza vinu lictiquiztan, nižaza čhjulumi paatiquiztan ujquiz tjojtskatasaz niiqui, jalla nižtanaca paazqui ana waquiziča. ²² Jesucristužquiz tjapa kuzziz cjen čhjululu kamaňchizlaja, jalla nii kamaň jaru Yooz yujcquiz kamz waquiziča. Yoozquizkaz quinta tjaastanča. Jalla nuž zuma kamcan persun kuzquiz uj ana sint'aquiča. Persun kuzquiz ana zinta uj sint'ican zuma kamaquiž niiqui cuntintuž cjequiča. ²³ Pero jakziltat paysnakñi kuztan lujlčhaja, jalla nii paysnakžcu lujltiquiztan persun kuzquiz uj sint'aquiča, “Ujžcaa nii lujlžqui” cjican. Yoozquin ana tjapa kuztanžlaj niiqui, čhjulumi ujž cjesacha. Yoozquin kuzzizpan cjee.

15

PORAPAT YANAPARASAUICHA

1 Yekjap učhumqui tjapa kuztanpan Yoozquinča. Yekjapanacaqui Yooztan kamcan llajlla kuzzizza. Učhum kuzquiz pecta jarukaz anaž kamz waquiziča. Nii llajlla kuzziz criichi žoňinacaž pinsitanaca panž cjuňzna, zuma kami yanapajo. ² Zapa mayni criichi žoňiqui parti criichi žoňinacžtajapa kamz waquiziča, ninaca tsjan zuma kamaňchiz cjisjapa. ³ Jesucristuqui nižta kamčiča, anača persun kuz wali cjisjapa kamchiqui. Cjijrta Yooz takuqui Jesucristuž puntuquiztan tuž cjiča: “Yooz quintra iñarñi žoňinacaqui wejt quintra iñarčiča”. ⁴ Yooz takuqui učumnacalta cjijrtkalča, učumnacaquiz tjaajinzjapa. Jalla tuž učumnacaquiz tjaajinča, zuma tjurt'iñi kuztan, pasinsis kuztan, nižaza p'ekinchayta kuztan, Yoozquin arajpachquin ojkz tjewzjapa. ⁵ Yoozqui učumnacžtan pasinsis kuzzizza; nižaza učumnacaquiz p'ekinchayča. Nii Yoozpacha učumnacaquiz yanapt'ila, tsjii kuzziz cjeyajo, nižaza zuma kamajo Jesucristuž munañpacama. ⁶ Jalla nuž tsjii kuzziz kamcan, učhumqui tsjii kuzziz Yooz honora waytaquiča. Yoozqui učhum Jesucristo Jilirž Ejpča. Jalla niž honora waytaquiča.

CRISTUZ PUNTU

⁷ Jalla nižtiquiztan tsjiimi tsjiimi zumaž risiwžcu munazaquiča, jaknužt Cristuqui učumnacatan zuma munazičhaja, jalla nuž, Yooz honora waytita cjisjapa. ⁸ Ančhucaquiz cjiwča. Jesucristuqui judío žoňinaca liwrii

nižaza yanapñi tjonchiča. Nuž tjontiquiztan Yooz niž taku litituma cumpliñipan, jalla nii tjeeziča. Yoozqui tuquitanpacha judío žoñinacž atchi ejpnacžquiz taku tjaachiča. Jalla nii taku cumplichiča, Jesucristuž tjonchiž cjen. ⁹ Nižaza Jesucristuqui tjonchiča, yekja wajtchiz žoñinacžquiz Yooz honora waytiskatzjapa. Yooz ancha okzñi kuzziz cjen niž honora waytitača. Jalla nužupan cjiirta Yooz takuqui chiiča, tuž cjian:

“Jalla nižtiquiztan wejrqui yekja nacionchiz žoñinacžtan žejlcan, am honora waytača. Nižaza am honora waytican, itsnača”.

¹⁰ Yooz tawk liwruquiz tuž cjiirtazakazza:

“Yekja nacionchiz žoñinaca, Yooz parti žoñinacžtan chica cuntintuž cjee”.

¹¹ Yooz tawk liwruquiz tuž cjiirtazakazza:

“Yekja nacionchiz žoñinaca, tjapa ančhucqui Yooz Jilirž honora wayta. Tjapa žoñinacaqui Yooz zuma paatanacquiztan nižquin honora tjaala”.

¹² Nižaza Yooz tawk liwruquiz Isaiasqui tuž cjiirchiča:

“Isaiž majchmaatinacquiztan tsjiiqui tjonaquiča. Jalla nii tjonžcu yekja nacionchiz žoñinacaž mantaquiča. Nižaza niž cjen ninacaqui liwriiñiž tjewznaquiča”.

¹³ Yoozza liwriiñi tjewzkatñiqui. Nii Yoozqui ančuca kuz ancha cuntintu cjiskatla. Nižaza Jesucristužquiz kuzziz cjen walikaz cjiskatla. Nekztan ančhucqui Yooz Espiritu Santuž aztan zumpacha liwriiñiž ancha tjewznasača.

¹⁴ Wejt jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui ancha zuma kamañchizza, nižaza Yooz puntu zuma zizza, nižaza tsjiižquizimi tsjiižquizimi Yooz puntu zuma intintiskatča. Jalla nužupanča ančuca kuzqui. Jalla niiqui zumpachal zizuča. ¹⁵ Jalla nuž cjenami ana jiwjatžcu tsjii kjaž puntunaca cjiiržcuča, ančucaquiz cjuñkatzjapa. Yoozqui wejtquiz favora paacan apóstol puestuquiz utchiča, tii puestuquiz Jesucristo sirwizjapa. Jalla nižtiquiztan ančucaquiz cjiiržcuča. ¹⁶ Jesucristo sirwican, yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku paljayuča. Jalla nuž Yooztajapa langznuča, nii yekja wajtchiz žoñinaca Yoozquin kuz tjaajo. Ninaca tsjii zuma ofrendažtakaz Yoozquiz prisintis pecuča. Nižaza Espiritu Santuž ninacžquiz zuma kamañchiz cjiskatchiž cjen, Yoozqui ninacžquiztan cuntintuž cjequiča.

¹⁷ Jesucristo sirwican wejt Yooztajapa langžtiquiztan cuntintuča wejrqui, tama žoñinaca nižquin kuz tjaachiž cjen. ¹⁸ Jesucristuž puntuquiztankaz wejrqui chiiz pecuča. Jesucristuqui wejtquiz wacchi zuma obranaca paakatchiča,

yekja wajtchiz žoñinaca nižquin kuz tjaakatzjapa. Jesucristuž cjen, wejrqui milajru paatanacami Yooz puntu chiitanacami nii yekja wajtchiz žoñinaca Yooz kuzcama cazkatchinča. ¹⁹ Espíritu Santuž aztan ninaca cazkatchinča wacchi milajrunaca paacan. Jalla nuž paacan, nižaza tjapa Jesucristuž puntuquiztan parlican, wejrqui tjapa kjutñi ojklaychinča, Jerusalenquiztan Ilírico yokaran. ²⁰ Wejrqui kuzquiz tantiichinča, jakziquin Yooz puntu parlitažlaja, jalla nicju ana ojcz pecchinča. Pero jakziquin Jesucristuž puntu ana parlitažlaja, jalla nicjuñ liwriñi Jesucristuž puntuquiztan parlican ojklayača, yekja žoñž iclizanaca ana mitiscu. ²¹ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Tuquiqui Yooz puntu ana nonziča. Jaziqiui nii žoñinacaqui Yooz puntu nonžcu catokaquiča. Nižaza ninacaqui Yooz puntu intintazaquiča”.

PABLUQUI ROMA CJITA WAJTQUIN OJKZ PECCHA

²² Jalla nuž ojklaycan wejrqui ančucaquiz ana tjonznī atchinča. Walja tjonz pecaytuča, pero anal atchinča. ²³ Ažk watanacquiztanpacha wejrqui ančucatan zalz pecaytuča. Anziqiui tii yokaran ojklayzqui žerzinča. ²⁴ Jalla nižtiquiztan ančucaquin ojcz cjisnuča; España ojkan tjonznača. Tsjii kjaž maj ančucatan cuntintu kaman, ančucqui wejr yanapasača, wilta jiczquiz ojczjapa España irantajo. ²⁵ Pero anzpacha wejrqui Jerusalén watja okača, ofrendanaca chjichača nicju žejlñi criichinaca yanapzjapa. ²⁶ Macedonia wajtchiz žoñinacami Acaya wajtchiz žoñinacami kazziča ofrendanaca utzjapa, Jerusalén pori criichinaczquiz yanapzjapa. ²⁷ Jalla nuž ofrendanaca tjaaz puntuquiztan ninacapachača “Waliča niiqui” cjichiqi. Nižaza ninacaqui judío žoñinaczquiz kajažtakazza. Judío žoñinacaqui ninaczquiz Yooz zuma tjaajintanaca tojunchiča, ninaca liwriita cjisjapa. Jalla nižtiquiztan nii yekja wajtchiz žoñinacaqui judío wajtchiz žoñinaczquiz ninacz cusasanaca tojunz waquiziča. ²⁸ Primiraqui tii ojcz cumplistanča ofrendanaca intirjizjapa. Jalla nuž ojктаžu ančucaquiz tjonznača, España ojkan. ²⁹ Nekztan liwriñi Jesucristuž puntuquiztan zumpacha ančucatan parliz pecuča. Jalla nekztanaqui Jesucristuž cjen wejtquizimi ančucaquizimi wali cjequiča. Nužupanž cjequiča.

³⁰ Jilanaca, cullaquinaca, ančucaquiz rocuča učhum Jesucristo Jiliriž cjen, nižaza munaziñi kuz cjiskatñi Espíritu Santuž cjen, oracionžtan yanapalla. Wejrqui ancha Yoozquiztan mayuča, ³¹ Judea wajtchiz quontra žoñinaczquiztan anapan tanta cjisjapa. Nižaza oracionžtan yanapalla, tii weriž chjitžta ofrendanaca wali risiwa

cjisjapa. Pecučha, judío criichi žoñinacaqui tii ofrendanaca zuma risiwčhaja, nii. ³² Jalla nuž zuma wataquič žniiqui, ančhucaquin tjonžcača Yooz munan. Wejr cuntintu irantižquizjapa, mayižinaquičha. Nižaza ančhucatan tjonžcu porapat cuntintu kuzziz yanaparajapa mayižinaquičha. Jalla niijapa oracionžtan yanapalla. ³³ Yoozqui ančhuc walikaj cjiskatla. Jalla nužoj cjila. Amén.

16

PABLUZ TSAANTANACA

¹ Tsjaa criichi cullaquiqui žejlčha, Febe cjiti, jalla naa cullaquiqui ancha zumčha cjiwčha. Naaqui Cencrea iclizquiz Yooztajapa sirwičha. ² Yooz Jiliriz cjen naa cullaqui zuma risiwaquičha. Jalla nuž waquizičha Jesucristužquiz kuzziz jilanacaqui. Jalla naa cullacaquiz yanapaquičha čhulu pecanami. Naaqui wacchi criichi žoñinacžquiz yanapch-inčha, nižaza wejtquizimi.

³ Priscilaquizimi Aquilžquizimi tsaanžinalla. Ninacaqui Jesucristužquin sirwiñi mazinacača. ⁴ Wejr ticznawc cjen ninacaqui wejr liwriiskatchičha. Jalla nuž liwriiskatcan ninacaqui joz ticzizakazza. Jalla nižtiquiztan ninacaž cjen Yoozquin gracias cjican chiyučha. Nižaza tjapa nacjuñta jilanacaqui ninacaž cjen Yoozquin gracias cjičha. ⁵ Nižaza Priscila Aquilž kjuyquiz ajczñi jilanacžquiz tsaanžinaquičha. Nižaza weriž pecta Epeneto tsaanžinaquičha. Acaya wajtchiz žoñinacžquiztan primirpacha niiqui Cristužquin kuz tjaachičha. ⁶ Nižaza Mariaquiz tsaanžinaquičha. Naaqui ančhucatan žejlcan ancha langzinčha. ⁷ Nižaza wejt wajtchiz žoñinacžquiz, Andrónico, nižaza Junias, tsaanžinaquičha. Ninacaqui wejtčan chica carsilquiz žejlchi compañerunacatačha. Apostolunacazakaz ninaca rispitcha. Weriž ima Jesucristužquiz kuz tjaan, ninacaqui Jesucristužquiz kuz tjaachičha.

⁸ Nižaza Ampliasquiz tsaanžinaquičha. Jalla niičha weriž pecta maziqiu. Niiqui Jesucristo Jiliržquin kuz tjaachizakazza. ⁹ Nižaza Urbanžquiz tsaanžinaquičha. Niiqui Jesucristužquiz sirwiñi mazičha. Nižaza weriž pecta Estaquizquiz tsaanžinaquičha. ¹⁰ Nižaza Apelesquiz tsaanžinaquičha. Jalla niiqui Jesucristužquiz kuz tjaažcu, Yooz kamaña pankaz kamčha. Nižaza Aristóbuluž kjuychiz žoñinacžquiz tsaanžinaquičha. ¹¹ Wejt wajtchiz žoñžquiz, Herodión, tsaanžinaquičha. Nižaza Narcisož kjuychiz Yoozquin criichi žoñinacžquiz tsaanžinaquičha. ¹² Nižaza Trifenaquiz, nižaza Trifosaquiz tsaanžinaquičha. Ninacaqui Yooz Jiliržtajapa sirwičha. Nižaza učhum pecta Persidaquiz

tsaanžinaquiča. Naaqui Jesucristo Jiliržtajapa juc'anti langzinča. ¹³ Nižaza Rufžquiz tsaanžinaquiča. Niiqui Jesucristužquiz tjapa kuz tjaažcu, parti hermanonacžquiz rispitta cjissiča. Nižaza niž maaquiz tsaanžinaquiča. Naaqui wejt maa cuntitača. ¹⁴ Nižaza tsaanžinaquiča tinacžquiz, Asincritužquiz, Flegontižquiz, Hermasquiz, Patrobasquiz, Hermesquiz, nižaza ninacžtan chica kamñi jilanacžquiz. ¹⁵ Nižaza tsaanžinaquiča Filologužquiz, nižaza Juliaquiz, nižaza Nereožquiz, nižaza niž cullacaquiz, nižaza Olimpasquiz, nižaza tjapa ninacžtan kamñi criichi žoñinacžquiz.

¹⁶ Nižaza porapat zuma tsaanassaquiča, tjapa kuztan. Nižaza tjapa Jesucristužquiz kuz tjaañi žoñinacaqui ančucaquiz tsaanz apayžquiča.

¹⁷ Jilanaca, cullaquinaca, ančucaquiz rocuča, zumapanž ančucqui cwitazaquiča, nii t'akt'aksñi žoñinacžquiztan. Nižaza zumpacha cwitazaquiča tsjii kjutñi tjajini žoñinacžquiztan. Nii žoñinacaqui, jaknužt ančucaquiz Yooz puntu tjajinta cječhaja, jalla nii tjajinta quintra tjajinča. Ninacžquiztan ančucqui zaraka. ¹⁸ Ninacaqui Jesucristužtajapa ultimu ana sirwiča. Antiz ninacaqui persun kuzcamaž sirwiča. Ninacaqui humilde criichinacžquiz incallča, zuma chiican, žoñinacž kuz wali cjisjapa. ¹⁹ Tjapa žoñinacaqui ančuca puntu zizza, jaknužt ančucqui Yoozquin cazzaja, jalla nii. Jalla nižtiquiztan wejrqui chipznuča. Nižaza zumanaca paazjapa zizñi zizñi cjee. Ana zumanaca paachucaž cjen, ana mitisa. ²⁰ Jalla nuž zuma kaman, Yoozqui ančucaltajapa Satanás diablužquiz tjecžcu, atipaquiča. Yoozza ančuc walikaz cjiskatñi. Nižaza učum Jesucristo Jiliriqui ančucaquiz yanapt'ila. Amén.

²¹ Timoteuqui ančucaquin tsaanz apayžquiča. Niiqui wejt compañeruča, wejr Yooztajapa langznan. Nižaza wejt wajtchiz žoñinaca, Lucio, Jasón, Sosípater, jalla ninacaqui ančucaquin tsaanz zakaz apayžquiča.

²² Nižaza wejrqui, Tercio cjita žoñtča ančucaquin tsaanz zakaz apayžcuča, Jesucristo Jilirž tjuuquiz. Wejrqui Pabluž čiitiqiztan tii cartal cjjruča.

²³ Nižaza Gayuqui ančucaquin tsaanz apayžquiča. Niiž kjuyquiz alujassinča. Nižaza niiqui čjul criichi žoñimi kjawzñipanikazza, niž kjuyquiz alujazjapa. Nižaza Erastuqui ančucaquin tsaanz apayžquiča. Jalla niiča wajt paaz tanzñi tesoreruqui. Nižaza učum jila Cuarto cjitaqui ančucaquin zakaz tsaanz apayžquiča.

²⁴ Učhum Jesucristo Jiliriq̄ui tjapa ančhucaq̄uiz zumaj yanapt'ila. Jalla nužoj cjila. Amén.

ZERZ TAKUNACA

²⁵ Ima žerzcan Yooz honora waytučha. Yoozq̄ui ančhuc tjurt'iñi kuzziz cjisnasačha. Nii liwriiñi Yooz puntumi, Jesucristuž puntumi parlučha. Jalla nii parlita puntunacaq̄ui Yoozq̄ui ančhucaq̄uiz zizkatchičha. Tuq̄uitan nii puntunaca ana ziztačha. ²⁶ Tii timpuquizkaz Yoozq̄ui nii puntunaca zizkatchičha. Nižaza profetanacaq̄ui nii puntunaca cjiŕchičha Yooz tawk liwruq̄uiz. Tii timpuq̄uiz wiñay žejtñi Yoozq̄ui mantichičha, tjapa žoñinacžq̄uiz nii puntunaca zizajo. Jalla nuž mantichičha, žoñinaca Jesucristužq̄uiz kuz tjaajo, nižaza casajo.

²⁷ Yoozkazza zizñi zizñiq̄ui. Jesucristuž cjen Yooz honoraq̄ui wiñaya waytitaj cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS CORINTIOS

¹ Wejrqui Pablutcha. Jesucristuž cuchanzquita apostoltcha. Jalla nuž Yoozqui munchiĉha, wejr apóstol puestuquiz uchi. Wejrqui Sóstenes cjita jilžtan tii cartal cjiřzcuĉha anĉhuc criichi žoñinacžquin. ² Anĉhucqui Corinto wajtchiz criichi jilanacĉhucĉha. Werar Yooz iclizziz žoñinacĉhucĉha. Jesucristuž cjen Yoozqui anĉhuc t'akziĉha niiž zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nijapaqui Yoozqui anĉhuc kjawziĉha. Nižaza Yoozqui tjapa criichi žoñinaca kjawziĉha niiž zuma kamañchiz cjisjapa. Anĉhucatan parti criichi žoñinacžtan Jesucristo Jiliržquin sirwiĉha. Jesucristo Jilirž mantuquizza ninacami, nižaza uĉhummi. ³ Uĉhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan, anĉhucaquiz zumaj yanapla. Nižaza anĉhucžtajapa walikaj kamkatla.

YOOZQUI ŽOÑINACŽQUIZ YANAPCHICHA

⁴ Jesucristuž cjen Yoozqui anĉhucaquiz ancha okziĉha. Anĉhucž okžtaž cjen tirapan Yoozquin gracias cjican chiyuĉha. ⁵ Jesucristuž cjen Yoozqui anĉhucaquiz zumpacha yanapchiĉha, Yooz puntu zuma zizajo, nižaza Yooz taku zuma paljayajo. ⁶ Wejrnacaž Jesucristuž puntuquiztan paljaytan anĉhucqui persun kuzquiz zumpacha catokchinĉhucĉha. ⁷ Jalla nižtiquiztan anĉhucqui tjapaman Yooziž tjaata kamañchizza. Jalla nuž kamcan, Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñi tjewža anĉhucqui. ⁸ Jesucristo Jiliripacha anĉhucaquiz tjurt'iñi kuzziz cjiskataquiĉha niiž tjonz tjuñicama. Tjurt'iñi kuzziz tjewznan, Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñiquiziqui anĉhuca quintra anaž jecmi kjaž cjesaĉha. Yoozqui anĉhuca ujnaca pertunchiĉha Jesucristuž cjen. ⁹ Nižaza anĉhuc kjawziĉha niiž Majch Jesucristo Jiliržtan tsjii kuzziz cjeyajo. Nižaza Yoozza niiž kjawžta taku cumpliñiqui. Niiž tawkcama anĉhucaquiz cwitaquiĉha Jesucristuž tjonz tjuñicama.

T'AKA T'AKA CH'AASSICHA

¹⁰ Jilanaca cullaquinaca, uĉhum Jesucristo Jilirž tjuuquiz anĉhucaquiz rocuĉha, porapat tsjii kuzziz cjeyajo, nižaza ana pjali cjeyajo. Tsjii kuzziz cjen tsjii pinsamintuchiz cjis waquiziĉha. ¹¹ Wejt jilanaca cullaquinaca, tsjii kjaž žoñinacaqui Cloé famill žoñinacžquiztan wejtquiz quint'ichiĉha, anĉhucpora ch'aasiñĉhucquiĉha, jalla nii. ¹² Ch'aascan, t'aka t'aka chiichiiñĉhucquiĉha, tuž cjican: "Wejrtĉha Pabluž t'akquiztanqui". Tsjiizti cjiñizakazquiĉha:

“Wejrtča Apolos t'akquiztanqui”. Tsjiizti cjiñizakazquiča: “Wejrtča Pedruž t'akquiztanqui”. Yekjapanacazti cjiñizakazquiča: “Wejrtča Cristuž t'akquiztanqui”. Jalla nužupan ančhucqui ch'aasiñchucquiča.

¹³ Nonžna ančhucqui. Cristuqui anača t'aka t'aka. Ančuca laycu wejrqui anača cruzquiz ch'awctauqui. Nižaza wejt tjuuquiz anača bautistaqui, wejt t'akquiz cjisjapa. ¹⁴ Crispo, nižaza Gayo, jalla ninaca bautissinča. Walizat ana iya bautistučhaja. Jalla nižtiquiztan Yoozquin gracias cjican chiyuča. ¹⁵ Nižaza wejt tjuu ana waytasača, “Pabluqui wejr bautissiča”, cjicanaqui. ¹⁶ Aaa, tsjiilla wejr tjatzinča; Estéfanos familia zakaz bautissinča. Anal iya jec bautistac cjuñuča. ¹⁷ Cristuqui anača wejr bautisajo mantizquichi. Antis liwriiñi Yooz taku paljayajo mantizquichiča. Jalla nuž Yooz taku paljaycan wejrqui anača chawjc takunaca chiichintqui. Chawjc takunaca chiitasaž niiqui, wejtquiz kuz tjaatasacha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui anaž učhum laycu conta Jesucristužquiz tjapa kuztan cjitasača. Nižaza Jesucristužquin tjapa kuz ana criitasača.

JESUCRISTO CRUZQUIZ CH'AWCTA PUNTU

¹⁸ Jesucristuqui cruzquiz ch'awctatača. Jalla nii puntu paljaytiquiztan infiernuquin ojkñi žoñinacaqui zumzu takunacažtakaz nayča. Liwriita, arajpachquin ojkñi žoñinacazti Yooz takupanž nayča. Nii Yooz taku paljaytaž cjen, Yoozqui niž azi tjeeža. ¹⁹ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yoozqui tjeeznaquiča, ana criichi žoñinacaž ziztaqui inakazza, jalla nii. Nižaza Yoozqui tjeeznaquiča, ana criichi žoñinacaž intintitaqui tsjii kjutñiča, jalla nii”.

²⁰ Nonžna. Chawjc taku čiiñi žoñinacami, judío cuztumpinac puntu tjaajiñi žoñinacami, nižaza partir puntu parliñi žoñinacami, jalla ninacaqui inakazza; Yooz puntuquiztan ana zizñinacača. Jalla nuž tjeeziča Yoozqui; ninacž takunacami pinsitanacami zumzukazza. ²¹ Tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui persun kuzquiz pinsican anapan Yooz pajasacha. Jalla nuž Yoozqui munchiča. ¿Jaknuž žoñinacaqui Yooz pajasajo? Jalla tižtača. Wejrnacqui Jesucristuž puntuquiztan paljayuča. Nii paljayta taku catokžcu žoñinacaqui werar Yooz pajasacha. Nižaza liwriita cjesača. Ana criichi žoñinacaqui nii liwriiñi taku zumzu takužtakaz nayča. Jalla nuž ninacaž zumzu taku nayanami, Yoozqui muncha, paljayta Yooz taku criižcu, žoñinacaqui liwriita cjequiča, nii.

²² Judío wajtchiz ana criichi žoñinacaqui milajrunacakaz pecča. Griego wajtchiz ana criichi žoñinacazti ninacaž pinsita jarukaz liwriita cjis pecča. ²³ Ana walipanča nižta kuzziz žoñinacaqui. Jesucristuqui ticziča, žoñinaca

ujquiztan liwriizjapa. Jalla nii Jesucristuž puntuquiztan wejrnacqui paljayučha, žoñinaca liwriita cjeyajo. Pero wejrnacaž Jesucristuž ticžta puntu paljaytiquiztan, Judío wajtchiz žoñinacaqui ana criiz pecčha, “¿Kjažt niičha liwriiñi cjesajo?” cjicanaqui. Parti žoñinacazti wejrnacaž paljayta takunaca nonžcu zumzu takužtakaz nayčha. Pero lititum liwriiñi takupančha. ²⁴ Jakzilta Judío wajtchiz žoñinacami yekja wajtchiz žoñinacami Yooziž kjawžta nonžaja, jalla ninacaqui Jesucristuž puntu takunaca zumaž nayčha. Nižaza Yooz taku nayčha, walja zizñiž taku, nii. Nižaza Jesucristuž cjen liwriiñi Yooz aziž pajcha nii Yooziž kjawžta nonžni žoñinacaqui. ²⁵ Ana criichi žoñinacazti Yooz taku zumzu takužtakaz nayčha. Pero Yooz takuqui tsjan zumačha tjapa zizñi žoñinacž tawkquiztanami. Nižaza Yoozqui žoñinaca ujquiztan liwriizjapa juc'ant azzizza čhjul žoñinacžquiztanami. Cruzquiz ch'awctaž cjen Cristo ana azziztakaz nayčha ana criichi žoñinacaqui. Pero cruzquiz ch'awctiquiztan Cristuqui žoñinaca ujquiztan liwriyasačha. Ana criichi žoñinacaqui persun aztan anaž liwriyasačha. Cristupankazza liwriiñi azzizza.

YOOZIZ KJAWZTA ŽOÑINACA

²⁶ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucž cjuñzna. Yoozqui ančhuc kjawzičha. Jalla nii kjawžta oraqui jila parti ančhucaquiztan ana zizñi žoñinacatačha tii muntuquiz žejlñi žoñinacž yujcquiziqui. Nižaza ana mantiñi žoñinacatačha. Nižaza zuma rispitta familianacquiztan anatačha jila parti ančhucqui. ²⁷ Yoozqui ančhuc illzičha ana zizñi žoñinaca cjenami. Nuž munčha ana criichi zizñi žoñinaca azkatsjapa ultimquiziqui. Nižaza Yoozqui ančhuc illzičha ana mantiñi žoñinaca cjenami. Nuž munčha ana criichi mantiñi žoñinaca azkatsjapa. ²⁸ Nižaza Yoozqui ana rispitta nižaza iñarta žoñinaca illzičha, liwriizjapa. Nii žoñinacž puntuquiztan tii muntuquiz ana criichi žoñinacaqui cjiñičha, “Ana čhjuljapa sirwičha”, cjican cjiñičha. Pero ultimquiziqui iñarta žoñinacaž liwriitiquiztan ana criichi rispitta žoñinacaqui inakaz cjiskattaž cjequičha. ²⁹ Jalla nuž Yoozqui žoñinaca illz munchičha, niiž yujcquiz anaž jecmi mitarasi kuzziz cjeyajo. ³⁰ Yoozqui Jesucristuž cjen ančhucaquiz tsjii ew kamañchiz cjiskatchičha. Nižaza Jesucristuqui učumnacaquiz Yooz zuma pinsitanaca tjeezičha. Jesucristuž cjen učumqui zuma cjissičha Yooz yujcquiziqui. Nižaza Jesucristuž cjen učumqui Yooz kuzcama kamčha. Nižaza ultimquiziqui tjapa ana walinacquiztanami liwriitaž cjequičha učumqui. Jalla nužučha Yooz zuma pinsitanacaqui učumnacaltajapaqui. ³¹ Jalla nižtiquiztan cijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Jakziltat honora

waytiz pecčhaja, persunpachquiziqui honora anaj waytila, antis mañtiñi Yoozquizkaz honoraj waytila”.

2

YOOZ TAKU PALJAYZ PUNTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui ančhucaquiz liwriiñi Yooz taku paljayi tjonchinča. Jalla nuž paljaycan ana chawjc tawkžtan paljaychinča, tsjii walja zizñi žoñižtakazzi. ² Ančhucatan želan, Jesucristuž puntuquiztan nižaza Jesucristuž ticžta puntuquiztan jalla niipanikazza weriž paljaytaqui. Jalla nuž wejrqui persun kuzquiz tantiichinča, ima ančhucaquiz tjoncan. ³ Ančhucatan žejlcan, wejrqui humilde kuzziztača, nižaza Yooz eksñi kuzziztača. ⁴ Ančhucaquiz Yooz taku paljaycan ana chawjc tawkžtan atips pequiñtača, tsjii walja zizñi žoñižtakaz. Pero paljayan, Espiritu Santuča niž aztan ančhuca kuznaca atipchiqui, Jesucristužquin criyajo. ⁵ Yooz aziž tjeežtiquiztan ančhucaquiz criiskatz pecatuča. Ana chawjc taku paljaytiquiztan ančhucaquiz criiskatz pecatuča.

YOOZ PUNTUQUIZTAN INTINTAZ PUNTU

⁶ Pero tsjii tsjii Yooz puntunacaqui ch'amača intintazqui. Jalla nii puntunacazakaz tjaajinz pecuča. Pero walja Yooz kuzcama kamñi criichi žoñinacakaz nii puntunaca intintazašača. Jalla nii Yooz puntunacaqui anaž tii muntuquiz kamñi žoñinacž kuzquiz pinsitiquiztan tjonča. Nižaza anaž tii muntuquiz mantiñi jilirnacžquiztan tjonča. Jalla ninacaqui kataquiča, ninacaž pinsitanacžtanpacha. ⁷ Ima tii muntu paacan Yoozqui persun kuzquiz pinsichiča, jaknužt žoñinaca liwriyačhaja, jalla nii. Ažk watanaca Yoozqui nii liwriiñi puntu ana kjanapacha intintazkatchiča žoñinacžquiz. Jaziqui tii timpuquizkaz Yoozqui intintazkatcha, učum nižtan wiñaya kamzjapa. Yoozpachača liwriiñi puntuquiztan tjaajinchiqui wejtquiziqui. Jalla nii tjaajinta kjanzt'uča. ⁸ Tii timpuquiz mantiñi žoñinacžquiztan anaž jecmi liwriiñi Yooz pinsita intintazziča. Intintaztasaj niiqui zuma honorchiz Jesucristo Jiliri anaž cruzquiz ch'awctasača ninacaqui. ⁹ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yoozqui zumanaca tjaczinchiča nižquin sirwiñi žoñinacžtajapa. Nii Yooz tjaczinta zumanacača anaž jecmi cherchi, nižaza anaž jecmi nonzi, nižaza anaž jecmi persun kuzquiz tantiyi atchiqui”.

¹⁰ Anzimi Yoozqui niž zumanaca Espiritu Santuž cjen učumnacaquiz intintazkatchiča. Espiritu Santuqui Yooz puntuquiztan zumpacha intintazza, tjapa Yooz puntumi. Jalla nižtiquiztan učumnacaquiz intintazkatasacha.

¹¹ Zoñinacaqui persun kuzquiz persun pinsitanacami zizza. Yekja zoñiqui ultimu ana zizza. Jalla nižta irata Yooz Espíritu Santuqui Yooz Ejpž pinsitanacami zizza. Ana čhjul zoñimi Yooz pinsitanaca zizi atasacha, ¹² Yoozqui učum kuznacquiz niž persun Espíritu Santo luzkatchičha, niž persun pinsita intintazkatajo. Ana criichi zoñž kuzqui Yooz pinsitanaca anapan intintazkati atasacha. Jalla nižta kuz učumnacaltaqui ana žejlčha. ¹³ Wejrnacqui Yooz puntu intintazcu, ančhucaquiz Yooz pinsitanaca tjaajinchinčha. Zoñiž tjaajinta jaru nižaza zizni zoñž chawjc tawk jaru anal tjaajnučha. Pero Yooz Espíritu Santuž tjaajinta jaru, jalla nil tjaajnučha. Jaziqui Yooz pinsitanaca tjaajnučha Espíritu Santuž irpita criichinacžquin.

¹⁴ Jakzilta zoñit ana Yooz Espíritu Santuž irpitažlaj ni-iqui, Espíritu Santuž tjaajintanaca anaž catokčha. Zumzu tjaajintanacažtakaz nayčha. Jalla nižtiquiztan ana Espíritu Santuchiz zoñinacaqui anapanž Yooz tjaajintanaca intintazasačha. Yooz Espíritu Santuž irpita zoñinacapankaz Yooz puntu tjaajintanaca intintazasačha. ¹⁵ Espíritu Santuž irpita zoñinacaqui tjapa tjaajintanaca tantiyasačha, Yoozquiztan tjonni taku cjicu, už zoñžquiztan tjonni taku cjicu, jalla nii. ¿Pero ana Espíritu Santuž irpita zoñinacaqui Espíritu Santuž irpita zoñž taku ana tantiyasačha, nižaza criichi zoñinacžquiz Yooz puntu ana tjaajnasačha? ¿Kjažtiquiztan nižta cjesajo? ¹⁶ Yoozqui niž Espíritu Santuž cjen učumnacaquiz Cristuž pinsitanaca tjaajža. Jaziqui zizza. Cjirta Yooz takuqui, tuž cjičha: “Anaž jecmi persun kuzquiztan Yooz pinsitanaca zizasačha. Jaziqui anaž jecmi Yoozquiz tjaajnasačha”.

3

ANA CRIICHI ZOÑINACAŽTAKAZ ANACHA KAMZQUI

¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui ančhucaquiz tjapa Yooz puntu imazil tjaajžni atučha. Ančhucqui imazi zuma intintazasačha. Cristužquiz criichi cjenami Yooz Espíritu Santuž tjaajinta jaru ana zuma kamiñchucčha. Persun kuzcama kamiñchucčha, kolta ocjalanacažtakaz. ² Jalla nižtiquiztan wejrqui Cristuž puntuquiztan tsjii kjaž tjaajintanacakaz ančhucaquiz tjaajinchinčha. Jaknužt tsjii wawaqui lichi licčha, nižaza anaž čhjeriqui luli atčha, jalla nižta irataž ančhucqui. Imazi Yooz tawk čhjeri intintazasačha. Imazičha Yooz tawk čhjeri lujlžquinaqui ančhucqui. ³ ¿Kjažtiquiztan nižtajo? Ančhucčha ana criichi zoñinacažtakazqui. Ančhucpora quintras pequiñchucčha, nižaza ch'aas pequiñchucčha, nižaza pjali cjicjiz pequiñchucčha. Jalla nuž anawali kamcan

iyaziĉha Yoozquin zuma sirwiñinacĉhucqui. Nuž anawali kamcan, ana criichi žoñinacažtakazza. ⁴ Yekjapanacaqui anĉhucaquiztan cjiĉha, “Wejrqui Pabluž t'akquiztanĉha”. Yekjapanacazti cjiĉha, “Wejrqui Apolos t'akquiztanĉha”. Jalla nuž ĉiichiican ana criichi žoñinacažtakaz kamĉha.

YOOZ TAKU TJAAJIÑINACŽ PUNTU

⁵ ¿Ject Apolosjo? ¿Ject Pablojo? Wejrnacaž Yooz taku paljaychiž cjen anĉhucqui Jesucristužquin criichinĉhucĉha. Wejrnacqui Yoozquin sirwiñkaztĉha. Yoozqui zapa mayniž wejtnacaquiz sirwiz langz tjaachiĉha. ⁶ Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaychinĉha, tsjii zkal ĉjjaqui kalltažokazzi. Wiruñaquei Apolosqui anĉhucaquiz iya Yooz taku paljaychizakazza, jaknužt zkalquiz kjaztan jawiyaz, jalla nižta. Ul-timquiziqui Yoozpachaĉha zuma kamañchiz anĉhucaquiz cjiskatchiqui, tsjii zuma zkalažtakaz. ⁷ Jalla nižtiquiztan nii ĉjjaĉñimi nii jawiñimi anaž ĉjulumi. Yoozpanĉha chekanaqui. Yoozqui žoñinacž kuzquiz langža, tsjii ĉjjaĉta žkalažtakaz zuma pakzjapa. ⁸ ĉjjaĉñimi jawiñimi tsjiikazza ninacaqui. Yoozqui zapa mayñižquiz pacaquiĉha niž langz-tiquiztan jama. ⁹ Wejrnacqui Yooztajapa langžni mazinactĉha. Anĉhucqui Yooz langžta yok cuntiĉhucĉha. Nižaza anĉhucqui Yooz kjuyta kjuya cuntiĉhucĉha.

YOOZTAJAPA LANGZ PUNTU

¹⁰ Yoozqui niž kuzcama wejr apóstol puestuquiz utĉiĉha. Jalla nekztan Yooz taku paljaychinĉha, žoñinaca Jesucristužquin criyajo. Wejrqui kjuya kjuyñi maestružtakaztĉha. Yooz kjuy simintu langzinĉha. Nekztan Yooziž tjaata langzquiztan jama yekjapaqui Yooz kjuya pirkichiĉha. Weriž kalltita kjuy simint juntuñ jakziltat pirkachaja, zumpachaž pirkiz waquiziĉha. ¹¹ Wejrqui Jesucristuž puntuquiztanpankaz tjaajinchinĉha. Jalla nii tjaajintaqui Yooz kjuy simintužtakazza. Tsjemat simintuqui anaĉha Yooz kjuyjapaqui. ¹² Nii Yooz kjuy simint juntuñ punta punta pirkitamiz cjesaĉha. Koržtan, paaztan, zuma maznacžtan, jalla ninacžtan pirkitaž cjesaĉha. Nižaza pirkitaž zakaz cjesaĉha tabližtan, cañtan, pjitžtan jalla ninacžtan. ¹³ Pero zapa mayniž langžtaqui kjanapacha tjeežtaž cjequiĉha Yooz pjalz tjuñquiziqui. Yoozqui ujžtanžtakaz tankataquiĉha. Nii ujžtan zapa mayniž langžta yatizinskataquiĉha, zuma langžta, ana zuma langžta, jalla nii. ¹⁴ Jakziltiž langžtat ujžtan tankattiquiztan tjuraĉhaja, jalla niiqui zuma pactaž cjequiĉha. ¹⁵ Jakziltiž langžtat ujsnaĉhaja, jalla niiqui ana pactaž cjequiĉha. Pero nii žoñ

wirakaz infiernuqiztan liwriita cjequiča, niž langžta pertissi cjenami.

CRIICHI ZOŃINACAQUI YOOZ TIMPLU CUNTACHA

¹⁶ Ančhucqui Yooz timplu cuntača. Yooz Espíritu Santuqui ančuca kuznacquiz kamča. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? ¹⁷ Yooz timpluqui Yooztajapanča. Ančhucpachača Yooz timplučhucqui. Jalla nižtiquiztan jakziltat ančhuc akačhaja, nii ančhuc akñi žoñiqui zakaz akta cjequiča; Yooziž castictaž cjequiča.

ANA CRIICHI ZOŃINACŽ ZIZTAQUI

¹⁸ Ančhucqui anaž jeczquizmi incallskata. Jakziltat ančucaquiztan žoñinacž tjaajintanaca zuma zizñižlaja, jalla niiqui nii tjaajintanacžquiz anača kuz tjaazqui. Pero Yooz puntuquiztan tjaajintanacžquizkaz kuz tjaaz waquiziča, nekztan lijitum zizñi žoñi cjequiča. ¹⁹ Zoñž kuzquiztan ziztaqui zumzu ziztažtakazza Yooz yujcquiziqui. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakzilta žoñit žoñiž pinsita jarukaz kamčaj niiqui, jalla nižta kamtiquiztan Yooziž tantaž cjequiča, casticta cjisjapa”. ²⁰ Nižaza cjijrta Yooz takuqui, tuž cjiča: “Tjapa ana criichi žoñinacž pinsitanaca inakazza. Jalla nii zizza Yooz Jiliriqiu”. ²¹ Jaziqui anača žoñž kuzquiztan tjaajintaqui kuzquiz sint'izqui, “Jalla nii žoñiqui zumaž tjaajinča”, cjicanaqui. Yoozqui tjapa ančucaquiz tjapa zumanaca tjaacha. ²² Tjappachača ančhucaltaqui, Pablumi, Apolosmi, Pedrumi, tii muntuquiz žejlñimi, žetimi, ticzmi, tii anzta žejlñimi, tii jazta žejlñimi, tjappacha ančhucaltača, Yoozquin sirwiz yanapzjapa. ²³ Nižaza ančhucča Cristužtajapaqui. Nižaza Cristučha Yooz Ejpžtajapaqui.

4

YOOZ SIRWIZ PUNTU

¹ Wejrnacqui Yooz sirwiñi žoñinacakaztča. Wejrnacaž Yooz sirwan, Yoozqui wejtnacaquiz niž tuqita chjozaka pinsitanaca tjaajinčiča, parti žoñinacžquiz tjaajnajo. Jalla nuž ančhucqui wejtnaca puntuquiztan pinsiz waquiziča. ² Jakziltižquiz Yoozqui tjaajinčhaja, jalla nii tjaajintacama parti žoñinacžquiz tjaajinstanča nii žoñiqui. Jalla nužupan waquiziča. ³ Weriž tjaajintaqui yatisinžtaž cjequiča. Pero ančhucqui weriž tjaajinta yatisinžnaquiž niiqui, čjul žoñimi weriž tjaajinta yatisinžnaquiž niiqui, wejtquiz anaž imporitča. Werjpachami ultimu ana yatisinžnasača. Yoozkazza ultimu yatisinžkatñiqui. ⁴ Wejrqui persun kuzquiz ana čjul uj wachučaj niimi, Yooz yujcquiziqui cunamizlani

wejr ujchiztni. Ultimquiziqui Yooz Jiliriqiu wejr yatisin-skataquiĉha. ⁵ Jalla niĉtquiztan anĉhucqui Yooztakaz anaĉ yekjapanacĉquiz tantiiz waquiziĉha, ima pjalz tjuĉi tjonanaqui, niĉzaza ima Jesucristo Jiliriĉ tjonanaqui. Ultimquiziqui Jesucristo Jiliriqiu chjojta anawalinaca kjanapacha tjeez-naquiĉha. Niĉzaza tjapa Źoĉinacĉ kuzquiz pinsitanaca tjeez-naquiĉha, zumpacha pjalzjapa. Jakziltami zuma litituma ulnaĉhaja, jalla niĉqui honorchiz cjequiĉha; Yooziĉ tjaata honorĉtan.

MITARAZI KUZIZ ZOĉINACA

⁶ Jilanaca, cullaquinaca, Apoluĉtan wejtĉtan jalla nii wejtnaca puntuquiztan chiyuĉha, anĉhucquiz tjaajznajo. Wejtnacaĉ tjaajntami niĉzaza kamtami Yooz tawk jaruĉha. Jalla nuĉ nayĉcu, anĉhucmi Yooz tawk jaru kamĉi kuziz cjee. Anaĉha mitarazi kuziz cjiicjiisqui, “Wejt Yooz taku tjaajiĉiqui juc'ant zumaĉha; am Yooz taku tjaajiĉiqui anal pecuĉha”, cjicanaqui. ⁷ ĴJect anĉhuc t'aka parti Źoĉinacĉquiztan tucquin uchjo? Anĉhuc t'akaĉ juc'ant waliĉlaj niĉqui, Yoozpankaz juc'ant wali cjiskatchiĉha. Anĉhucqui anaĉha persunpacha wali cjisnasaĉha. Jalla niĉtquiztan anaĉha atinaru kuziz chiichiizqui, “Juc'ant waliĉha wejt t'akaqui”, cjicanaqui.

⁸ ĴAnĉhucqui wejrnac wirquin ecchinĉhucjo? ĴAnĉhucqui tjapa Yooz puntunaca zizjo? ĴWali chawjc jilirinacaĉtakaz anĉhucqui kuzquiz sint'ejo? ĴWejrnac wirquin ecchinĉhucjo? Ultimquiziqui anĉhucqui anaĉha niĉta. Jalla niĉta cjenaqui walipanĉ cjesaĉha. Neesaj wejrnacmi anĉhuc partiquiz cjiwĉhani, anĉhucatan chica jilirinaca cjisjapa. ⁹ Anĉhucqui nayĉha, Yoozqui wejrnac apostolonaca wirquin ectaĉha, conta cjisjapa utĉta Źoĉiĉtakaz, jalla nii. Źoĉinacami anjilanacami niĉzaza tjapa tii muntuquiz Źejlĉnacami wejtnacaquiz chekĉa. Ana wali Źoĉinacaĉtakaz wejtnacaquiz chekĉa. ¹⁰ Wejrnacaĉ Jesucristuĉ puntuquiztan paljayan ana criichi Źoĉinacaqui cjiĉiĉha, “Zumzu Źoĉinacĉhucĉha”. Nuĉ cjicanĉ wejtnacaquiz iĉarĉha. Anĉhuczti persun puntuquiztan pinsiĉhucĉha, “Cristuĉ cjen zuma zizĉi Źoĉinacĉha wejrnacqui”, cjicanaqui. Wejrnac apostolanacaqui humilde kuziztĉha. Anĉhuczti persun puntuquiztan pinsiĉhucĉha, “Tjup kuziztĉha”, cjicanaqui. Wejrnacqui iĉartaĉha. Anĉhuczti rispitta Źoĉiĉtakazza. Ultimquiziqui anĉhucqui anaĉha niĉta. ¹¹ Anzcama wejrnac apostolanacaqui ancha sufruĉha ĉhjerquiztanami kjazquiztanami, niĉzaza zquitquiztanami. Niĉzaza wejrnacqui kichtaĉha. Niĉzaza anaĉha wejrnacqui Źejlĉ kjuychiztqui. ¹² Niĉzaza persun kjarĉtan oĉaĉcama langznuĉha. Źoĉinacaĉ

wejt'nacaquiz iñaranami zuma tawkžtan kjaaznuča. Nižaza žoñinacaž wejt'nacaquiz ana wali paanami, zuma tjurt'iñi kuzziz awantuča. ¹³ Žoñinacaqui wejt'naca puntuquiztan quintra chiiča. Jalla nuž quintra chiyanami, wejrnacqui zuma pazinziz kuzziz chiižinuča. Nižaza žoñinacaqui wejt'nacaquiz tsjii cjujchi irataž cherča, nižaza wirquinpanž tewjcz'a tsjii juc'ant ana zuma kamñi žoñižtakaz. Jalla nuž wejt'nacaquiz watča.

¹⁴ Jalla nuž cjiřžcuča ana ančhuc azkatzjapa, antiz ančhucacquiz chiižinžcuča wejt k'ayi maatinacaž cjen. ¹⁵ Werič Jesucristuž puntuquiztan paljaytiquiztan, ančhucqui Jesucristužquin criichinčhucča. Jaziqui wejrqui ančuca ejp cuntiča. Kjažtamit ančhucacquiz wacchi tjaajiñinaca, nižaza irpiñinaca želačhani, tsjii ejpchizčuckazza. ¹⁶ Jalla nižtiquiztan jaknužt wejr zuma kamučhaja, jalla nižta ančhucqui zuma kamz waquiziča.

¹⁷ Jalla nižtiquiztan wejt k'ayi Timoteo cuchanžcuča, ančhucacquiz cjuñkatzjapa, jaknužt wejrqui Jesucristo sirwican kamtučhaja, jalla nii. Nižaza tjapa kjutñi tjapa iclizziz žoñinacžquizimi tjaajnuča, jaknužt žoñinacžlaqui Cristuž kamañchiz kamzlaja, jalla nii. Jalla nuž Timoteoqui ančhucacquiz cjuñkataquiča. Timoteoqui zuma cumpliñi žoñiča. Timoteoqui werič cjen Jesucristužquin criičiča. ¹⁸ Yekjapanacaqui ančhucacquiztan mitarazi kuzziz cjissinčhucča. Tuz pinsichinčhucča, "Pabluqui anapanž tjonzñi tjonasaka", cjican. ¹⁹ Yooz munan, wejrqui wajillaž tjonača. Nekztan wejrqui nii mitarazi kuzziz žoñinacaž langžta obra pajača, nižaza jaknižta kamañchizlaja, jalla nii. Nii žoñinacaž chiitami wejtquiz anaž importiča. ²⁰ Yooz mantuquiz kamcan, Yooz aztan zuma kamstanča. Jalla niiča chekanaqui; chiita takunacakazza anaž chekanaqui. ²¹ ¿Jaknužt ančhuc pecjo? ¿Ančhuc casticzjapa, wejrqui tjonz waquiziya? ¿Už humilde kuzziz k'ayachtican tjonz waquiza ja'? ¿Werič tjontanaqui kjaž cjiñiž pec ančhucjo?

5

ANA WALI KAMTA QUINTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejtquin tsjii ana wal quintu tjonchiča, ančhucacquiztan tsjiiqui niiz wiri maa persun tjun tjacsiquiča. Jalla niiqui juc'ant anawaliča. Ana criichi žoñinacami ana nuž paača. ² Jalla nuž cjenami ančhucqui tirapan mitarazi kuzzizčhucča. Pero ančhucalaqui llaquit kuzziz cjis waquiziča. Jalla nižta ana wali paañi žoñiqui ančhucacquiztan jaytitaj cjila. ³ Wejrqui ančhucatan ana chica želuča. Jalla nuž cjenami, kuzquiz llaquita sint'ižcuča.

Nuž sint'izcu wejrqui nii uj paañi žoñž puntuquiztan tantičinča, ana wali paača, jalla niiqui. ⁴ Ančhuczi wejt llaquita kuz cjuñžcan, Jesucristo Jilirž tjuuquiz ajcznaquiča nii uj paañi žoñž puntu tantiizjapa. Jalla nuž ajczcu, Jesucristo Jiliriqui niž aztan ančhucatan chicaž cjequiča. ⁵ Nekztanaqui ančhucqui nii uj paañiqui Satanasquiz intirjaquiča, niž curpu t'akjisajo. Niž curpu t'akjistiquiztan cunamit niž kuzqui azquichta cječhani. Jalla nekztanaqui Jesucristuž tjontanaqui niž animuqui liwriita cječhani.

⁶ Ančuca mita kuzziz cjisqui anawaliča. Jalla tii chiita taku cjuñžna, “Koloculla liwraturaqui tjapa t'anti maza t'amča”. Jalla nižta iratača nii anawal žoñiqui ančhucatan chica kamcan parti žoñinaczquiz anawali cjiskatasacha. ⁷ Tjapa ančuca anawali kamañanaca eca, zuma kamañchizpan cjisjapa. Jesucristuqui učum cuntiquiztan tsjii wilanažtakaz ticziča, učum ujquiztan ana casticta cjejajo. Jalla nižtiquiztan ančhucqui ana ujchizza Yooz yujcquiziqui. Tsjii zuma t'anti maza cuntičucča. ⁸ Jaknužt pascua pijjsta paañinaca zuma kamañchiz cjis pecčhaja, jalla nižta irata učumqui zuma kuzziz cjis waquiziča, nižaza Yooz kuzcama lijituma kamz waquiziča. Anazuma kuzziz, nižaza anazuma kamañchiz, jalla nižta kamz ana waquiziča.

⁹ Tuquiqui cartiquiz cjiržquichinča tuž cjican: “Adulterio paañinaczquiztan jaytaquiča, nižaza nižta paañinacztan anaž cumpant'iz waquiziča”. ¹⁰ Jalla nuž cjiržcu wejrqui ultimupan anal cjiwča, tjapa ana criichi adulterio paañinacztan ana želajo. Ana criichi žoñinacaqui anawaliž paača, adulteriuquiz ojklayča, nižaza cusanaczquiz kuz tjaača, nižaza tjañi zaača, nižaza žoñiž paata yooznaca sirwiča. Tii muntuquiz nižta anawali paañi žoñinaca panž žejlča. ¹¹ Yekjapanaczi “Yoozquin criyuča” cjican, anawali paača; adulteriuquiz ojklayča, nižaza cusasanaczquiz kuz tjaača, nižaza žoñiž paata yooznaca sirwiča, nižaza anawal takunaca joojooča, nižaza licča, nižaza tjañi zaača. Jalla nižta anawali paacan jakziltat Yoozquin criyuča” cječhaj niiqui, jalla nižta žoñinacztan ana ojklayaquiča. Nižaza anača nižta paañinaczтанаqui čherimi lujlsqui. Panž ana cumpant'ajućiča.

¹² Wejrqui ana criichi žoñinaca anača wejtlaqui tantiistanqui. Antiz učumqui icliz žoñinaca tantiistanča, ujchiz ana ujchiz, jalla nii. ¹³ Nii uj paañi žoñi jaytitaj cjila. Pero Yoozqui nii ana criichi žoñinaca tantiyaquiča, casticzjapa.

QUIJZ PUNTU

¹ Jakziltat tsjii jilž quintra quijačhaja, jalla niiqui ana criichi juez yujcquiziqui anaž quijz waquiziča. Pero criichi jilanacžquin quijspanča. ² Jesucristuž tjontan criichi jilanacaqui tjapa ana criichi žoñinacž puntu jusjisaquiča. ¿Nii ana ziz ančhucjo? ¿Tjapa ana criichi žoñinacž puntu jusjisaquiž niiqui, kjažt tsjii quija ana azquichi atasajo? ³ Criichi žoñinacaqui anjilanacž puntu zakaz jusjisaquiča. ¿Nii ana ziz ančhucjo? Jaziqui anjilanacž puntu jusjisaquiž niiqui, ¿kjažt tii muntuquiz žejlñi quija ana azquichi atasajo? ⁴ Ančhucaquiz quijanaca želaquiz niiqui, ¿kjažt ančhucqui ana criichi žoñžquin quijjo? Criichinacžquiztanaqui anaž čhjulumi ninacaqui. ⁵ Jalla nuž tii puntuquiztan chiižinuča ančhuc azajo. Ančhucaquiz quijanacača anaž cjichuca. ¿Tsji quija želan, ančhucaquiztan anaj azquichi atñi žoñi žejl, kjažtatajo? ⁶ Ana criichi jilirž yujcquiz quijas, ¿kjažtatajo?

⁷ Quija želanaqui, kjanapacha tježa, ančhucaquiz ana waliča, jalla nii. Nii criichi jilaž uj paatiquiztanaqui nuž pasinza paachucakazza. Nižaza awantichucakazza. ⁸ Pero ančhucpachača persun criichi jilanacž quintra payiñchucqui, ana walinaca paacan nižaza tjañi zaacan, jalla nuž.

ARAJPACHQUIN KAMZ PUNTU

⁹ Ana wali kamañchiz žoñinacaqui anaž arajpach wajtquin Yooztan chica kamasacha. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? Jaziqui ančhucqui anača incallta cjisqui. Arajpachquin anaž okaquiča tii žoñinacaqui: adulteriuquiz ojklayñinaca, nižaza žoñiž paata yooz sirwiñinaca, nižaza pampa cjcijñi zultirunaca, nižaza luctakpora tsjii luctakžtan tsjii maatakžtantakaz cjeyasñinaca. ¹⁰ Nižaza tjañinaca, nižaza cusasanacquin kuz tjaañinaca, nižaza licchinaca, nižaza quintra chiichiiñinaca, nižaza žoñinacžquiztan kjañž pecñinaca. Jalla tjapa nižta žoñinacaqui arajpachquin anapan okasacha Yooztan wiñaya kamzjapa. ¹¹ Ima Yoozquin criicanaqui yekjap ančhucqui nižtatača. Anziqui Jesucristo Jiliriž cjen, nižaza Yooz Espiritu Santuž cjen ančhuca ujnacaqui pertuntača. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz partiquiz cjissiča, nižaza Yooz yujcquiziqui walikaz ana ujchiz cjissiča ančhuca ujquiztan liwriita.

YOOZTAJAPACHA UCHUMQUI

¹² Jilanaca, cullaquinaca, tsjiilla cjesacha. Yekjapa ančhucqui chiičhani, criichi žoñiqui liwriitaž cjen čhjulu paazmi paasacha. Pero čhjulu paazmi zuma kamañchiz kamzjapa anaž yanapča. Čhjulu paazmi paasacha, pero

čhjul paazami ana wejt kuz atipskatz pecučha. ¹³ Tužuča razunaqui. Chjeriqui pjuchjapača. Nižaza pjuchqui čhjerijapača. Ultimquiziqui Yoozqui piscpacha liwj tucužinzkataquiča. Tužuzakazza razunaqui, učhum persun curpuqui anača adulterio paazjapaqui. Antiz učhum curpuqui Jesucristo Jiliržquiz sirwiñijapača. Nižaza Jesucristo Jiliriča učhum curpuž mantiñiqui. ¹⁴ Yooz Ejpqui Jesucristo Jiliri jacatatskatchičha. Nižaza Yoozqui niž persun aztan učhum curpunaca jacatatskataquiča.

¹⁵ Učhum curpunacaqui Jesucristužtajapača. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? Jalla niztiquiztan ¿kjažt criichi žoñž curpuqui putirii maatakžquin tjaata cjesajo? Anapanž cjichuca. ¹⁶ Jakzilta žoñit putirii maatakžtan adulterio paačhaj niiqui, nuž pucultan tsjii curpuchiztakaz cjissa. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Luctakžtan maatakžtan lucutiñi cjequiz niiqui, tsjii curpuchiztakaz cjisnaquiča”. ¿Jalla nii Yooz taku ana ziz ančhucjo? ¹⁷ Nižaza jakzilta žoñit persun kuz Jesucristo Jiliržquin tjaaquiz niiqui, nuž pucultan tsjii kuzziz cjissa.

¹⁸ Adulterio cjcjisqui anapanž pecalla. Jalla nižta paaquiz niiqui, persunažtajapa quintraž paača. Parti paata ujnacaqui, anaž nii adulterio ujžtapachaqui. ¹⁹ Ančhuca curpuqui Yooziž tjaata Espíritu Santuž kjuya timplučha. Jalla nižtiquiztan Espíritu Santuqui ančhucaquizpacha žejlča. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? Ančhucqui patrunchizpanča. ²⁰ Yoozqui ančhuc kjaychiča, wali preciužtan, Jesucristuž ljocžtan. Jalla nižtiquiztan ančhuca curpuquiztanami kuzquiztanami Yooztajapa honora waytiz waquiziča. Jalla nuž pizcpacha Yooztajapapanča. Jilanaca, anača uj paazqui.

7

ZALZ PUNTU

¹ Jaziqui amiž cjijrta pewcžtanacquiz kjaaznasača. Jaziqui tii chižinuča. Ana zalzqui walikazza. ² Jalla nuž cjenami tii timpuquiz zalz waquiziča, ana adulterio ujquiz tjojtsjapa. Jalla nižtiquiztan zapa luctaka tsjaa maatakžtan zalz waquiziča. Nižaza zapa maataka tsjii luctakžtan zalz waquiziča. ³ Tsjii lucuqui zuma lucužta cjispanča persun maatakžtanaqui. Nižaza tsjaa tjunqui zuma tjunažta cjispanča persun luctakžtanaqui. ⁴ Tjuna curpuqui persun lucžtajapapanča. Nižaza lucž curpuqui persun tjunalta-japapanča. ⁵ Nižaza porapat lucutiñi curpu tjaa-asaquiča. Porapat tsjii acuerduquiz luzasaquiz niiqui, tsjii kjažtallaž nicasasača, Yoozquin mayizizquin kuz tjaazjapa. Nii acuerduquiz luzta timpu wattan, nii lucutiñiqui ana iya nicz

waquiziĉha. Tira nicaquiĝ niiqui persun curpu ana ewjazñi ataĉhani, nekztan Satanás diabluqui nii ana ewjazñi attiquiztan niĝaza nictiquiztan adulteriuquiĝ tjojtскатаsaĉha.

⁶ Nekztan jalla tuĝ chiiĝinuĉha, pero anal ultimu mantuĉha. ⁷ Wejrqui ana zalzniĉha. Jalla niĝta kamñiĝ cjiĉhaj tjapa anĉhucqui, jalla niĝtal pecuĉha wejrqui. Pero Yoozqui zalz kamaña, niĝaza ana zalz kamaña tjaaĉha. Jalla niĝtiquiztan zapa mayni niiĝ persun Yooziĝ tjaaata kamañ jaru kamstanĉha. Jalla niiqui walikazza.

⁸ Zultirĝquizimi, ĝew luctakĝquizimi ĝew maatakĝquizimi tuĝ chiiĝinuĉha anĉhucquiĝ. Wejr irataĝ cjiĉhaj anĉhucqui, ana zalzñi. Jalla niiqui waliĝ cjesaĉha. ⁹ Anchapanĝ zalz pecĉhaj niiqui, zalzna cjichucaĉha. Ana zalzcanpacha niĝaza anĉha maataka peccan ĝelasaĝ niiqui, ujquiz tjojtznasaĉha. Jalla nuĝ cjenaqui zalzla cjichucapanikazza.

JALJTIZ PUNTU

¹⁰⁻¹¹ Zalzi ĝoñinaca, anĉhucquiĝ wejr mantuĉha, jalla tuĝ. Tsjaa tjunqui naaĝa persun luctakĝtan ana jaljtiz waquiziĉha. Niĝaza tsjii lucuqui niiĝ persun tjunatan ana jaljtiz waquiziĉha. Jaljtaquiĝ niiqui, ana iya yejkĝtan zalznasaĉha. Pero nii lucutiñ ĝoñiqui porapat pertunas waquiziĉha. Jalla tii mantitaqui anaĉha weriĝ mantitakazzi, Yooz Jiliriz mantitapanĉha.

¹² Parti ĝoñinacĝquiz chiiĝinuĉha, tii chiiĝintaqui ana Yooziĝ mantitaĉha. Tsjii criichi ĝoñiqui ana Yoozquin criichiñ tjunchizlaj niiqui, niĝaza naa tjunqui lucutiñipan kamz pecĉhaj niiqui, nii criichi lucuqui ana jaljtiz waquiziĉha. ¹³ Niĝaza tsjii criichi maatakaqui ana criichi lucchizlaj niiqui, niĝaza naaĝa lucuqui lucutiñipan kamz pecĉhaj niiqui, naa criichiñ tjunqui ana jaljtiz waquiziĉha. ¹⁴ Naaĝa cjen Yoozqui naaĝa ana criichi lucu cwitiĉha. Niĝaza Yoozqui ana criichiñ tjun cwitiĉha naaĝa Yoozquin criichi lucchiz cjen. Ana niĝta cjequiĝ niiqui, nii lucutiñ maatinacaqui ana criichi ĝoñinacĝ maatinacaĝtakaz cjesaĉha. Pero Yoozqui nii lucutiñ maatinaca cwitiĉha. ¹⁵ Pero tsjii ana Yoozquin criichi lucumi uĝ tjunmi jaljtizpanĝ pecĉhaj niiqui, tsjiikaj jaljtila cjichucaĉha. Jalla niĝta wataquiĝ niiqui nii Yoozquin criichi lucu cjicu uĝ tjun cjicu jaljtasaĉha, porapat zuma kamasajo, ana wali kamchuca cjenaqui. Yoozqui uĉhum criichinaca kjawzicha, zuma kamajo. ¹⁶ ĜCriichi lucuqui niiĝ ana criichiñ tjun ultimu Yoozquin criiskatasajo? Ana zizzucaĉha. ĜNiĝaza criichiñ tjunqui naaĝa ana criichi lucu ultimu Yoozquin criiskatasajo? Ana zizzucaĉha.

YOOZIZ TJAATA KAMAÑ JARU KAMZ WAQUIZICHA

17 Zapa mayniq̄i Yooziž tjaata kamañ jaru kjažtachichimi kamz waquiziča. Yooziž kjawžtaž cjen tsjii wira kamchinčucča. Jalla nii wira ana Yooz quintražlaj niq̄i, nižta kamzquiz cjesača. Jalla nužupan mantuča tjapa icliziz žoñinacžquin. 18 Criiz oraqui jakziltat judío žoñž chimpuzlaj niq̄i, chimpuz žela. Nižaza criiz oraqui jakziltat ana chimpuzlaj niq̄i, ana chimpuskata. 19 Chimpuzami ana chimpuzami anaž importiča. Yooz mantitacama kamzqūi, jalla niča importaqui. 20 Yoozquin criižcuqui čjul žoñimi čjul kamañchizlaja, jalla nii kamañquiz cuntintu žejlkazza. 21 Criiz oraqui žoñž mantuquiz žejlcanami, amqui ana kuz turwayskataquiča. Nekztan, jalla nii žoñž mantuquiztan liwriita cjesaž niq̄i, pan ulnaquiča, liwrii cjisjapa. 22 Jakzilta criichi žoñit žoñž mantuquizlaj niq̄i, nii žoñž mantuquiz tira žejlcanami, cjuñzna, Jesucristo Jiliriž liwriitača, nii. Nižaza jakzilta criichi žoñit žoñž mantuquiz ana žejlčaja, tii cjuñzna, Jesucristuž mantuquiz žejlča, nii. 23 Yoozqui ančhuc kjaychiča wali jila preciužtan. Cristuž ljokča nii preciuqui. Jalla nižtiquiztan žoñž mantuquiz anača cjiskatsqui. 24 Yoozquin criižcuqui čjul žoñimi čjul kamañchizlaja, jalla nii kamañquiz žejlz waquiziča. Kjažtachichimi cuntintu cjequiča Yooztan chica kamchiž cjen.

ZALZ PUNTU

25 Yoozqui wejtquiz ana taku tjaachiča zultirunacž puntuquiztan. Pero, wejrqui tuž chiižinuča. Nižaza cjuñzna, Yoozqui wejtquiz apóstol kamaña cumpjiichiča. Nižaza nii apóstol kamañ jaru panž kamuča. Wejrqui Yooziž illztitča nižquin sirwizjapa. Jalla nižtiquiztan weriž chiižinta tawkquiz kuz tjaaz waquiziča. 26 Tuž chiižinuča. Tii timpuquiz kamzqūi ch'amača criichi žoñinacžtajapaqui. Jalla nižtiquiztan čjul kamañchizlaja, jalla nii kamañquiz žejlz waquiziča. Zalzižlaja, zalzi žela; ana zalzižlaja, ana zalz waquiziča. 27 Jakziltat tjunchiz cječaja, anaž persun maatakžtan jaljtiz waquiziča. Nižaza ana zalzi žoñiqui maataka kjurz ana waquiziča. 28 Pero jakziltat zalznačaja, jalla nii zalžtaqui anača ujqui. Nižaza jakzilta turt zalznačaja, jalla nii zalžtaqui anača ujqui. Tii ch'ama kamz timpuquiz zalžnacžquiz juc'ant llaquinaca cjequiča. Wejrqui anaj nižta llaquita kamjaa ančhuc cjiwčhiya.

29 Jilanaca, cullaquinaca, tii walja ch'ama kamz timpuqui ana ažka tjuraquiča. Jalla nižtiquiztan tekztan nawjcchuc tjunchiz žoñinacaqui anaž tjunaquiz juc'anti kuz tjaaquiča. Antiz Yoozquin juc'anti kuz tjaaquiča. 30 Nižaza llaquita

žejlñi žoñinacaqui anaž ancha llaquisaquičha. Yooztan kam-chiž cjen cuntintu cjequičha. Nižaza čhjulquiztan chipsñi žoñinacaqui anaž juc'anti kuz tjaaquičha chipchipsquiziqui. Yoozquin juc'anti kuz tjaaquičha. Nižaza cusasanaca kjayñi žoñinacaqui anaž juc'anti kuz tjaaquičha kjayta cusasanac-quiz. ³¹ Tii muntumi nižaza tii muntuquiz žejlñimi tu-cužinzaquičha. Jalla nižtiquiztan jakziltat tii muntuquiz želinchiz cječhaja, anaž nii želinchizquiz kuz tjaaquičha. Antiz Yoozquin juc'anti kuz tjaaquičha.

³² Ančhucqui tii muntu kamcan kuz turwayzquiztanaqui liwriitakaj cjeejal cjiwčhiya. Ana zalzñi žoñinacaqui Yooz kamañquizkaz kuz tjaačha; Yooz kuz cuntintu cjiskatz pecčha. ³³ Zalzñi žoñinacazti Yoozquin sirwicanami tii muntu kamañquiz kuz tjaačha, persun tjun cuntintu cjisjapa. ³⁴ Nižaza zalzi maatakž kamañžtan zultir maatakž kamañžtan anačha tsjiikaz. Ana zalzi maatakqui Yooz kamañquizkaz kuz tjaačha. Curpumi kuzmi Yoozquin sirwiz-quin tjapa kuz tjaačha. Pero zalzi maatakazti Yoozquin sirwicanami tii muntu kamañquiz kuz tjaačha, persun lucu cuntintu cjisjapa.

³⁵ Tii weriž chiižintaqui ančhucalta wali cjisjapačha, anaž ančuca atajzjapa. Nižaza tii weriž chiižintaqui ančucaquiz zuma kami yanapzjapačha, nižaza Yoozquinpankaz tjapa kuz tjayi yanapzjapa.

³⁶ Tsjiilla cjesačha, zalz puntuquiztan zakaz. Jakzilta žoñžtat tsjaa majt želačhaja, zalz irarquiz tjonchiñ, nižaza ancha zalz pecchiñ. Ana chajalztiquiztan niiž kuz turwayskatčhaj niiqui, tuž chiižinučha. Niiž tur chjalz wali tantiižcu, chjalznasačha. Nii chjalzqui anačha ujqui. ³⁷ Tii puntu iyal chiižinučha. Naa tura ejpqui ana chjalz pecčhaj niiqui, ana chjalzucachha. Walikaz cjesačha. Naa turaž cjen, ana jarita cjesaž niiqui, nižaza niiž persun kuzquiz ana chjalz pinsitacamažlaj niiqui, ana chjalzucadž cjesačha. Jalla nii ana chjalzqui waliž cjesačha. ³⁸ Jaziqui nii chjalzñi žoñiqui walikaz paačha. Pero nii ana chjalzñi žoñizti juc'ant walikaz paačha.

³⁹ Zalzñi maatakaqui persun lucžtan kamaquičha, čhjulatorat ticznačhaja, jalla niicama. Jalla niiqui liy jaručha. Jalla nuž lucu ticzi cjenaqui naa žew žonqui yekja lucžtan zalznasačha, pero Yoozquin criichi žoñizakaz cjesačha. ⁴⁰ Pero naa žew žon ana zalznaquičž niiqui, juc'ant cuntintu cjequičha. Jalla nuž pinsučha wejrqui. Nižaza Yooz Espiritu Santučha wejt kuzquiziqui, weriž pinsita zuma cjisjapa.

8

ZOÑIŽ PAATA YOOZNACQUIN TJAATA ČHJERI PUNTU

¹ Tsjiilla cjesača, zoñiž paata yooznacquin tjaata čjheri puntuquiztan. Ančhucqui cjiča: “Tjapa wejrnacqui nii puntuquiztan zizuča”. Pero wejr cjiwča, jakziltat “Wejrtča ziziñtqui”, cječhaj niiqui, mit kuzziz cječhani. Nižaza jakziltat zuma munaziñi kuzziz cječhaj niiqui, parti criichi zoñinacažquiz yanapstanča zuma kamañchiz cjeyajo. ² Jakziltat persun kuzquiz pinsican: “Ultim wereral zizuča”, cjican cječhaja, jalla niiqui ana zuma zizza. Anapanž ultim werara zizasacha. ³ Jakziltat Yoozquin tjapa kuz tjaachaja, Yoozqui nii zoñi pajča niž maati cunta.

⁴ Jaziqui nii zoñiž paata yooznacquin tjaata čjheri puntuquiztan, tuž cjiwča. Zoñiž paata yooznacaqui anapanča ultim Yoozqui. Nižtiquiztan anača čjulumi. Werar Yoozqui zintallapanikaz žejlča. ⁵ Tii muntuquiz žejlñi zoñinacž yooznacaqui wacchiča. Ana criichi zoñinacaqui tii yokquiz žejlñimi nižaza tsewc arajpachquin žejlñimi cjiča, “Niiča Yoozkaz”, nižaza “Niiča učum Jiliriqui”, panž cjiča. ⁶ Učumnacalta tsjii werar Yoozkaz žejlča. Tsjii Yooz Ejp žejlča. Niiqui tjapa žejlñinaca paachiča. Nižaza učumnacaqui nižtajapača. Nižaza tsjii Jesucristo Jilirikaz žejlča. Niž cjen tjapa žejlñinaca žejlča, nižaza niž cjen učumnacaltaqui ew žejtž kamaña žejlča.

⁷ Zoñiž paata yooznac puntuquiztan yekjap criichi zoñinacaqui ana zuma intintiča. Tuquita yekjapanacaqui ančhucaquiztan zoñiž paata yooznaca sirwiñitača. Jalla nižtiquiztan aniziqui yooznacquiz tjaata čjheri lujlcan, nii paata yooznacquin pinsiča, nižaza persun kuzquiz sintiča. Jalla nižtiquiztan nii čjheri lujlchiž cjen ultim Yooz quintra uj paacha. ⁸ Yooz yujcquiziqui čjheri lujlchi cjenami ana čjheri lujlchi cjenami anaž importiča. Jakziltat čjul čjherimi lujlčhaj niiqui, nii čjherquiztan anaž tsjan Yoozquin kuzziz cjesača. Nižaza jakziltat ana tjapaman čjheri lujlčhaj niiqui, nii ana tjapaman čjheri lujltiquiztan ana upa Yoozquin kuzziz cjesača. ⁹ Pero zoñiž paata yooznacquin tjaata čjheri lujlzquiztan cwitazaquiča, ana tsjii ana zuma intintiñi criichi jila ujquiz tjojtskatzjapa. ¹⁰ Ančhucqui zizza, zoñiž paata yoozqui anača čjulmi, jalla nii. Nižaza ančhucqui zoñiž paata yooznacquin ana sintiča. Pero yekjap jilanacazti tirapan zoñiž paata yoozquin kuzquiz sint'iskatča, ultimu Yoozquin criichi cjicanami. Jaziqui yekjap ančhucaquiztan zoñiž paata yooz timpluquiz čjheri lulasacha. Pero tsjii jilaqui ančhuc cheržcu lujlz zakaz pecasacha, aunquimi nii zoñiž paata

yoozquin sint'icanami. Jalla nižtiquiztan nii žoñiž paata yoozquin sint'iñi jilaqui ultim Yooz quintra uj paasača, nii žoñiž paata yoozquin tjaata čjjeri lujlžcu. ¹¹ Jaziqui ančhucaž lujltiquiztan nii criichi jilaqui werar Yoozquiztan zarakskatča. Jesucristuqui nii jilž laycu ticziča, jalla. ¹² Pero ančhucqui nii jilž kuz ana wali cjiskatča. Jaziqui nii jilž quintrami uj paača, nižaza Cristuž quintrami uj paača. ¹³ Jalla nižtiquiztan žoñiž paata yoozquin tjaata čjjeri lujlchiž cjen wejt jila ujquiz tjojtskatasazaž niiqui, anapan nii čjjeri lujlz pecuča. Wejrqui anapan yekja jila ujquiz tjojtskatz pecuča.

9

PABLUZ KAMAÑA PUNTU

¹ Wejrqui liwriitča. Jalla nižtiquiztan čhjulu paazmi paasača. Wejrqui Jesucristuž cuchanzquita apostoltča. Nižaza wejrqui persun čhjujcztan učhum Jesucristo Jiliri cherchinča. Nižaza weriž Yooz taku paljaytiquiztan, ančhucqui Jesucristo Jiliržquin criichinčhucča. Jaziqui ančhucqui wejt obra cuntača Yooztajapaqui. ² Cunamit yekjapanaca wejr ana apóstol pajčhani. Ančhuczti wejr apóstol pajstanča. Ančhucaž Jesucristužquin criichiž cjen, wejrqui kjanapacha tjeeztitča, ultim werara apóstol, jalla nii.

³ Wejt quintra chiiñinaczquiz kjaaznuča, tuž cjican: Wejrtča lijitum apostoltqui. ⁴ Jalla nižtiquiztan criichi žoñinacaž tjaata čjjerimi nižaza čjul tjaatami tanznasača. ⁵ Nižaza apóstol kamañquiz ojklaycan criichiñ tjun chjichasača. Jalla nižta chjichñiča parti apostolanacaqui, nižaza Jesucristo Jilirž persun lajknacami, nižaza Pedrumi. ⁶ Wejttan Bernabežtan Yooz taku paljaycan tirapan langznuča, persuna mantinzjapa. Jalla nuž cjenami, tii mantinzjapa langzqui jaytasača, ančhucqui wejr mantinzinajo.

YOOZ TAKU PALJAYÑI ŽOÑŽ PUNTU

⁷ Tsjilla cjesača nii puntuquiztan. Zultatunacaqui anaž sirwiča, persuna mantincan. Nižaza zkala langzñi žoñiqui zkal čjjerquiztan lulasača. Nižaza uuza ichñi žoñiqui uuzi lichiz licasača. Jalla nužupanča tii muntuquiziqui. ⁸ Anača wejt kuzquiztankaz tii chiitaqui. Jalla nuzupanž chiiča Moisés cijjrta Yooz takuqui. ⁹ Nii Moisés cijjrta liiquiziqui tuž cijča: “Tsjii zkala jojñi wacaqui anaž ñujcz waquiziča”. Yoozqui jalla nuž cjican chiichiča anača wacztajapa, ¹⁰ antiz wejrnacaltajapača. Niijapa nii Yooz taku cijjrtača. Zkal yoka kjullñi žoñimi, nižaza

zkala jojñi žoñimi tjewznača zkalquiztan tsjiižtan tanzjapa. ¹¹ Jaziqui wejrnacqui ančucaquiz Yooz taku paljaychinča, zkala čhjaczhižtakaz. Jalla nižtiquiztan wejtnacalaqui ančucaquiztan mantinzjapa tanzñi cjichuca, zkala langzñi žoñižtakaz.

¹² Yekja Yooz taku tjaajiñi žoñinacaqui ančucaquiztan mantinzjapa tanchipanča. Wejtnacalaqui ančucaquiztan juc'anti tanzuca. Wejrnaczi anapan wira mantinz exijcan kamiñča. Wejrnacqui persuna langztiquiztan mantincan kamiñča. Chjulumi awantuča liwriiñi Cristuž taku catokz ana atajta cjejajo. ¹³ Timpluquiz langzñi žoñinacaqui timpluquiztan mantiñiča. Nižaza timplu altarquiz wilana jawkñi žoñinacaqui wilana jawkta chjizwiquiztan mantiñitacha. Jalla nii ančucqui zizza. ¹⁴ Jalla nižtapacha Jesucristo Jiliriqui mantichiča, jakziltat liwriiñi Yooz taku paljayachaja, jalla niiqui nii Yooz taku paljayz langzquiztan mantinasacha.

PABLUQUI YOOZ TAKU PALJAYCHA, PERSUNA MANTINCAN

¹⁵ Wejrqui anapan mantinz exijcan kamiñča. Nižaza anziqui anal ančucaquin cjižžcuča wejr mantinskatzjapa. Ana jakziltižquizimi mantinskatz pecuča. Wejrqui ima žoñžquiz mantinskatzcan ticzkal pecasacha. Tii persuna mantinz honora ana wejtquiztan kjañkatz pecuča.

¹⁶ Yooz taku paljaycan wejrqui anal mit kuzziz cjesacha. Yoozqui wejtquiz nii kamaña tjaachiča. Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaystanča. Liwriiñi Yooz taku ana paljayasaž niiqui, wejrqui castictal cjesacha. ¹⁷ Nižaza wejrqui persun kuzcamakaz Yooz taku paljaytasaz niiqui tsjii pacz tjewztasacha, weriž Yoozquiz yanaptiquiztan. Pero anača wejt kuzcama tii puestuquin kamuča. Yoozqui tii Yooz taku paljayz kamaña wejtquiz tjaachiča. Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaystanpanča wejrqui. ¹⁸ Nižaza liwriiñi Cristuž taku paljaycan ana jeczquiztanami cobriñča, wejr mantinžinajo. Antiz persunpacha mantinuča. Jalla nižta ojklajžcu ancha cuntintuča. Jalla niča wejt kuzquiz pactažtakazqui.

¹⁹ Cristuž cjen wejrqui liwriitacha. Jaziqui žoñž kuzquiz pinsita jaru ana kamuča. Jalla nuž liwriitaž cjenami, wejrqui tjapa žoñž kuz jaru paasacha, walja žoñinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. ²⁰ Judío žoñinacztan kamcan, judío žoñinacz cuzturumpi paa-uča, ninaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Nižaza, Moisés liy jaru kamñi žoñinacztan kamcan, Moisés liy paa-uča, ninaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Ultimquiziqui anal nii Moisés liy mantuquiz kamuča. ²¹ Nižaza ana Moisés liy jaru kamñi žoñinacztan

kamcan, wejrqui zakal Moisés liy jaru ana kamuča, nii žoñinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Ultimquiziqui wejrqui werar Yooz liy jaru kamuča, nižaza Cristuž liy jaru kamuča. ²² Nižaza čhjulquizimi kuz sint'iskatñi žoñinacžtan kamcan, wejrqui nižtazakaz kuz sin'tiskattažokaz cjiñča, nii žoñinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Jalla nižta punta punta kamuča, jaknužumi žoñinaca liwriita cjejajo. ²³ Jalla nižta punta punta kamuča, žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku criiskatzjapa. Nižaza jalla nižta kamuča, persunpacha Yoozquiztan zumanaca tanzjapazakaz.

²⁴ Tsjilla cjesača. Ančhucqui tuž zizza. Tsjii zajtñiquiz tjapa zajtñi žoñinacžquiztan tsjiillapankaz ganča. Jalla nuž cjuñžcu ančhucqui Yooz jiczquiz tjapa kuztan zajtz waquziča, premio ganzjapa. ²⁵ Tjapa piluta uziñinacaqui walja istutiča ima canchiquiz luzcan. Nižaza ana wali-nacquiztan jaytissa tsjan cusa uzinzjapa. Jalla nižta paača, tsjii chjañquiztan paata royti pillu ganzjapa. Nii premiuqui tsjii upacamakaz tjurča. Ančhuczti Yooz jiczquiz zajtča, tsjii wiñaya tjurñi premio ganzjapa. Jalla nii premiuqui cjiča, Yooztan wiñaya kamz, jalla nii. ²⁶ Wejrqui anal inapampa Yooz jiczquiz zajt zajtcan kamuča. Tsjii pucultan boxsijasñi žoñinacaqui anaž tsjii kjutñi čhajcz pecča. Antiz panž čhajcza tsjiizuñž yujcquin. Wejrqui jalla nižtazakaz anal inapampa kamuča. Antiz liwriiñi Yooz takucama kamuča. ²⁷ Wejrqui persun kuzquizpacha ewjasuča čhjul anawalinacami paazquiztan. Wejrqui jalla nuž paa-uča, Yooz wejr ana wirquin tjewcznajo. Yekjapanacžquiz zuma tjaajinžcu wejrqui anal wirquin tjewczta cjis pecuča, wejr ana zuma kamchinž cjen.

10

TUQUITA EJPNACZ KAMTA PUNTU

¹ Tsjilla cjesača. Wejrqui ančhucquiz tuž zizkatz pecuča. Egipto yokquiztan ulanžquichi tuquita ejpnacaqui tsjir koztan kamatča. Moisés irpita kamatča. Nižaza Moisesqui tjapa ninaca Ljoc Kota tjakchiča. ² Jalla nuž irpitaž cjen, nižaza Ljoc Kota tjaktaž cjen, nii žoñinacaqui Moiestan tsjii kuzziztača. Jalla nižtiquiztan tjapa ninacaqui Moisés irpiñi bautistažtakaztača. ³ Nižaza tjapa ninacaqui Yooz tjaata čhjeri lujlchiča. ⁴ Nižaza tjapa ninacaqui tsjii pajk maz ajkquiztan Yooz tjaata kjaz licchiča, curpu mantinzjapa, nižaza ninacž kuz wali mantinzjapa. Nižaza ninacž kuz wali mantinzjapa Cristutača mazquiztan ulanñi kjaztakaz. Jalla nii Cristuqui chicapacha cumpañt'atča ninacaž jiczquiz okan. ⁵ Jalla nuž Cristuž cumpañt'ita cjenami, jila parti nii

žoñinacaqui anapan Yoozquin kuzziztača. Jalla nižtiquiztan Yoozqui anatača cuntintu; ninacž quintra žawjchiča. Jalla nižtiquiztan nii žoñinacaqui ch'ekti yokquin ticziča.

⁶Jalla nii tuquita kamtaqui cjiirtatača učumnaca cjuñajo, nižaza nižta ana walinaca tuquitažtapacha ana paajo. ⁷Jaknužt yekjapa tuquita ejpnaca žoñiž paata yooznacquin sirwitčaja, jalla nižtapachaqui anapanž kamz waquiziča ančhucqui. Nii tuquita ejpnacž puntuquiztan cjiirta Yooz takuqui, tuz cjiča: “Nii žoñinacaqui čhjeri lujlžcu licžcu tsajts pjijsa payi waquintichiča.” Jalla nižta irata kamz anaž waquiziča. ⁸Nižaza yekjap tuquita ejpnacaqui adulterio paachiča. Jalla nižtiquiztan ticziča 23,000 žoñinacaqui tsjii noojikaz. Jalla nii cjuñzna. Adulterio anača paazqui. ⁹Nižaza yekjap tuquita ejpnacaqui: “Yoozza pazinziz kuzzizqui”, cjichiča. Jalla nekztan juc'anti anawalinaca paapaatča. Ultimquiziqui Yooz Ejpqui ninaca casticchiča. Jalla nii castictiquiztan walja žoñinacaqui ticziča, zkoranacž č'h'atta. Jalla nii cjuñzna. Anača uj paazqui: “Yoozza pazinziz kuzzizqui”, cjicanaqui. ¹⁰Nižaza yekjap tuquita ejpnacaqui Yooz quintra chutchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui anjila cuchanžquichiča ninaca conzjapa. Jalla nii cjuñžcu, ančhucqui Yooz quintra chuch anaž waquiziča.

¹¹Tjapa tuquita ejpnacž kamtaqui Yooz tawk libruquiz cjiirtatača učumnacaquiz chiižinzjapa ana nižta paajo. Tii muntu tucuzinz žcatžinžquiča. Jalla nižtiquiztan tuquita ejpnacž kamta quintunaca zumpacha cjuñž waquiziča, ana nižta kamzjapa. ¹²Jalla tuž cjiwča. Jakziltat persun kuzquiz “walikaztča wejrqui” cjican pinsičaja, jalla niiqui panž cwitazaquiča, ana ujquiz tjojsjapa. ¹³Chjul pruebanacquizimi ančhuc sufričaja, jalla nižta pruebanacquiz zakaz tsjii tsjii criichi žoñinacaqui sufriča. Chjul pruebanacž sufriskatta cjenami Yoozqui anchucaquiztan nii pruebanaca ana atipskataquiča. Antiz ultimquiziqui Yoozqui čhjul pruebanacquiztan anchucaquiz atipskataquiča, ančhuc ana čhjul ujquiz tjojsjapa, nižaza tjurt'iñi kuzziz awantizjapa. Učhum Yoozza zuma yanapñiqui, učumnacž tjapa pruebanaca tjurt'iñi kuzziz watajo.

ZOÑIŽ PAATA YOOZNACQUIZTAN ZARAKA

¹⁴Weriž pecta jilanaca, cullaquinaca, žoñiž paata yooznacquiztan zaraka. Anapanž ninacžquiz sirwa. ¹⁵Ančhucča zizñi žoñinacaqui. Ančhucpacha tii weriž chiita taku yatisinz-nasača, werara ana werara, jalla nii. ¹⁶Cristuqui učhum laycu ticziča. Jalla nii cjuñznajo Cristuqui cuzturumpi

mantichiĉha, uwas kjaz liczmi, niżaza t'anta lujlzmī. Nii uwas kjazza Cristuż ljoc cuntaqui. Niżaza nii t'antaĉha Cristuż curpu cuntaqui. Nii Cristuż mantita cuzturumpi paacan Yoozquin gracias cjican chiĉha. Nii uwas kjaz liccan Cristużtan tsjii kuzziz cjican tjeeża. Niżaza nii tojżta t'anta lujlcan Cristużtan tsjii kuzziz cjican tjeeża. ¹⁷ Tsjii t'anta żejlĉha, aunquimi t'unapacha kjolżtami. Niżtazakazza uĉhummi. Walja tama criĉchinaca żelanami, tsjii curpuchiztakazza. Tsjii t'antiquiztan tjappacha lujlĉha, jalla nuż tjeeża, tsjii kuzzizza tjappacha, cjicanaqui.

¹⁸ Israel Źoņinacżquiztan tii puntu cjuņzna. Jakziltat Yooz altarquin wilana jawkĉhaja, jalla niiqui wilanquiztan lujlcan nii altarż Yooztan tsjii kuzziz cjican tjeeża. ¹⁹ Nonżna, Źoņiż paata yoozqui anaż ĉhjulumi. Niżaza Źoņiż paata yoozquin tjaata ĉhjizwimi anaż ĉhjulumi, ĉhjizwikazza. ²⁰ Pero jakzilta ana Yoozquin criĉchi Źoņit wilana jawkĉhaja, jalla niiqui zajranacżquin wilana onanĉha, anapanż werar Yoozquin onanĉha. Jalla niżtiquiztan anĉhucqui anaż ninacżtan cumpaņt'iz waquiziĉha. Cumpaņt'aquiz niiqui zajranacżquiz kuzziz cjican tjeeża. ²¹ Anaż jakziltami Cristo Jilirż wasumi niżaza zajranacż wasumi tanznasaĉha. Niżaza anaż jakziltami Cristo Jilirż t'antami niżaza zajranacż ĉhjerimi tanznasaĉha. Anaĉha niżta kuzziz cjichuca. Antiz tsjii Yoozquizpanikaz kuzziz cjesaĉha. ²² Jakziltat zajranacż cuzturumpiquiz mitisaquiz niiqui, jalla nii Źoņż quintra werar Yoozqui Źawjwaquiĉha. Jalla niżtiquiztan anĉhucqui nuż paaquiz niiqui, castictaż cjequiĉha. Anĉhucqui anaĉha Yoozquiztan juc'anti azziz jalla.

ZOŃIŻ PAATA YOOZNACZQUIZ ANA MITISA

²³ Jalla tuż weraraĉha. Tsjii criĉchi Źoņiqui liwriitaĉha. Jalla niżtiquiztan ĉhjulumi paasaĉha. Pero tjapa paataqui juc'ant Yoozquin kuzziz cjisjapa anaż yanapĉha. Niżaza ĉhjulu paatami anaż parti criĉchinacżquinami yanapĉha zuma kamaņchiz kamaĵo. ²⁴ Parti criĉchinacaż zuma kamaņchiz cjisjapaĉha kuz tjaazqui. Anaĉha persun kamaņjapakaz kuz tjaazqui.

²⁵⁻²⁶ Cjirta Yooz takuqui tuż cjiĉha: "Tjapa tii muntuqui Yooz Jilirżtacamaĉha, niżaza tjapa tii muntuquiz żejlņinacaqui Yooz Jilirżtacamaĉha". Jalla niżtiquiztan mercatquiz kjayta ĉhjerimi lulasaĉha. Anaż persun kuz turwayskataquiĉha tuż pinsican, tii ĉhjeriżlan Źoņiż paata yoozquiz tjaata ĉhjeri, uż Źoņiż paata yoozquiz ana tjaata ĉhjeriżlaj, jalla nii.

²⁷ Niżaza ana werar Yoozquin criĉchi Źoņiqui ĉhjeri lujljapa am impitasaż niiqui, okasaĉha, ojkz pecasaż niiqui. Jalla nuż okaquiz niiqui, ĉhjul onanta ĉhjerimi lujlznaquiĉha

anaž persun kuz turwayskatcan. ²⁸⁻²⁹ Pero tsjiiqui amquiz maznačhani, tuž cjan: “Tii čheriqui zoñiž paata yoozquiz tjaata čheričha. Jalla nii čheri ana lujlz waquizičha”. Jalla nuz cjenaqui amlaqui anačha nii čheriqui lujlsinsqui, nii mazni zoñž sint'iñi kuz anawali cjiskatzjapa, nižaza niž kuz ana turwayskatzjapa. Am persun kuzqui walikaz cječhani, ana turwayta. Jalla nuž cjenami amqui nii čheri lulasaž niiqui, am jilž kuz turwayskatasačha.

Jalla nii weriž chiižintiquiztan yekjap ančhucaquiztan wejtquiz pewcznačhani, tuž cjan: “¿Kjažtiquiztan amqui nižta chiižinjo? Tsjii zoñiž sint'iñi kuzziz cjenami, čjulumi paaz atučha, Cristuqui wejr liwriičičha. ³⁰ Ima čjul čherimi lujlcan Yoozquin gracias cjan chiyučha. Jaziqui, ¿kjažtiquiztan weriž lujltiquiztan zoñej wejtquin uj tjojtunjo?” Nuž cjan, wejtquiz chiyučhani. ³¹ Ančhucaquiz tuž kjaaznučha. Čheri lujlmi, čjulumi paazmi Yooztajapa honora waytiz waquizičha. ³² Ančhucqui anaž jec zoñimi ujquiz tjojt-skata, judío zoñinacami, ana judío zoñinacami, nižaza Yooz iclizziz zoñinacami. ³³ Wejrzi kjažllami tjapa zoñinacžquiz yanapučha zuma kamañchiz kamajo. Anal wejtjapakaz ojklayučha. Antiz parti zoñinacžtajapa ojklayučha, ninaca ujquiztan liwriita cjeajo.

11

¹ Wejrqui jaknužt Jesucristuqui kamtčhaja, jalla nižtazakal kamučha. Nižaza jaknužt wejr kamučhaja, jalla nižtazakaz kama ančhucqui.

ACHA CH'OKCHI CUZTURUMPI PUNTU

² Jilanaca cullaquinaca, ančhucqui tjapa weriž tjaajintanaca cjuñčha, nižaza weriž tjaajintacama kamiñčhucčha. Jalla nižtiquiztan ančhucaquin felicitučha. Ultimu anačha wejt kuzquiztan nii tjaajintaqui, antiz, wejtquiz tjaajintatačha.

³ Jilanaca, cullaquinaca, persun luctakž mantuquiz žejlčha maatakanacaqui. Nižaza zapa luctak zoñiqui Cristuž mantuquiz žejlčha. Nižaza Cristuqui Yooz Ejpž mantuquiz žejlčha. Jalla nii puntuquiztan ančhucaquiz intintiskatz pecučha. ⁴ Iclizquiz ajcžcu luctak zoñinacaqui pañžtan acha ch'okchi anapanž cjesačha, Yoozquin mayizicanami, nižaza Yooziž tjaata taku tjaajincanami. Acha ch'okchižlaj niiqui, persunjapa omobrawillaž cjesačha. ⁵ Nižaza iclizquiz ajcžcu, criichi maatakanacaqui panžtan acha ch'okchi panž cjesačha, Yoozquin mayizicanami, nižaza Yooziž tjaata taku tjaajincanami. Acha ana ch'okchinžlaj niiqui, persunjapa ombrawillaž cjesačha. Acha ana ch'okchinžlaj niiqui ach chara k'ala murtaž cjes,

nižtažtakaz cjesača. ⁶ Iclizquiz ajcžcu, jakzilta maatakat ana acha ch'okchinžlaj niiqui, naaža persun ach chara k'ala murtaj cjila. Nekztan naaqui acha ch'okznasača. Naaža ach chara k'ala murtaž cjen ombrawillaž cjesača. Jalla nižtiquiztan maatakaqui acha ch'okchinpanž cjis waquiziča. ⁷ Yoozqui niž kuzcama luctak žoñi paachiča niž irata cjeyajo. Jalla nižtiquiztan luctak žoñiž cjen Yooztajapa honoraqui tjeeztača. Nižaza maatakaž cjen luctakž honoraqui tjeeztača, jalla nižtiquiztan criichi luctakaqui iclizquiz ajcžcu anapan acha ch'okchi cjis waquiziča. ⁸ Tuquita timpuqui Yoozqui luctaka paachiča, nekztan luctakžquiztan maataka paachiča. Luctakaqui ana maatakžquiztan paatača. ⁹ Nižaza maatakaqui luctakžtajapa paatača. Luctakaqui anača maatakžtajapa paataqui. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan maatakanacaqui acha ch'okz waquiziča, luctakž mantuquiz cjican tjeezjapa, anjilanacaž cjen. ¹¹⁻¹² Pero tii tantiya. Cristian kamañchiz cjen luctakanacami nižaza maatakanacami tsjiikazza. Yoozqui luctakžquiztan maataka paachiča. Nižaza luctakaqui maatakaž majtñiž cjen žejlča. Pero tjappachaqui Yooziž cjen žejlča. Jalla nižtiquiztan ana maataka žejltčhaja luctakaqui ana žejltasača. Nižaza ana luctaka žejltčhaja maatakaqui ana žejltasača. Nižaza anaj Yooz muntčhaja, anapanž čjulumi žejltasača.

¹³ Ančhucpacha tantiya. Yoozquin mayizican maatakaqui acha ch'okchinžlaj niiqui, ¿wali cjesaya? už ¿anawali cjesaj? Acha ch'okchi walipankazza maatakžtaqui. ¹⁴ Nižaza luctakaqui lajch charchizlaj niiqui persunjapa ombrawillaž cjesača. Jalla nužuča tii wirquiz kamañaqui. Tjapa žoñinacaqui persun kuzquiztan nuž zizza. ¹⁵ Nižaza maatakanacaqui pajk charchizlaj niiqui ninacžquizpacha honoraž cjesača. Pajk charchizqui acha ch'okchi cuntača. Jalla nižtiquiztan pajk charchiz cjisqui walikazza maatakžtaqui. ¹⁶ Jakziltat nii puntu ch'aas pecčhaja, jalla niiqui ziz waquiziča tužu. Wejrnaqui nii cuzturumpi pajzpanča. Nižaza tjapa Yooz icliziz žoñinacaqui nii cuzturumpi jaru paaspanča.

SANTA CENA PAAZ PUNTU

¹⁷ Tsjiižtan zakal chiižinuča. Wejrqui ančhucacquiz zumpacha ewjtis waquiziča. Santa Cena paažcu ančhucqui koluculla akžta kamañchiz ulanča tsjan zuma kamañchiz cjenpacha. ¹⁸ Iclizquiz ajcžcan, ančhucqui t'aka t'aka cji-icjiiñchucquiča. Nii quintu wejtquiz irantižquichiča. Cunamit nižtapan cjiicjiičhani. ¹⁹ Pero jalla nižta t'aka t'aka cjitiquiztan, kjanapacha tjeeža, jecnacat lijitum cristian kamañchiz criichinaca, nii. Jalla nižtiquiztan t'aka

t'aka cjichuca cječhani. ²⁰⁻²¹ Ančhucqui Santa Cena cuzturumpi paazjapa chjeri luli ajczinčhucquiča. Nekztan chjeri lujlcan zapa mayni ančhucaquiztan persun čhjeri lujlskaz cjissinčhucquiča, ana tojunžcu. Jalla nižtiquiztan koloculla čhjerchiz žoñinacazti čhjeri eecznan žejlchiquiča. Partizti chjeki čhjeri lujlchi žejlchiquiča, nižaza yekjapazti mallzilla žejlchiquiča. Ana wali paachinčhucča. Jalla nižtiquiztan anača Jesucristo Jiliriz mantita Santa Cena cjichuca cjequiča. ²² ¿Ančhuczti lujljzapa liczjapa, ana kjuychizčhuc, kjažtatajo? Nižta ana wali paacan, ančhuqui tjeeža, ančhucaquiz Yooz iclizziz žoñinaca anaž importiča, nii. Nižaza porí criichinacaqui azkatča ana želinchiz cje-naqui. ¿Wejr ančhucaquiz kjažt cjes? ¿Wejr ančhucaquiz “Walikaz” chiyasaya? Anapan nižta chiyasača.

²³ Jesucristo Jiliripachača wejtquiz mantichiqui Santa Cena cuzturumpi paajo. Jalla nii tjaajintacama ančhucaquiz zakal tjaajinchinča. Ima Jesucristo Jiliriz intirjita cjen, jalla nii weenpacha tsjii t'anta tanziča niž persun kjaržtan. ²⁴ Jalla nekztanaqui Yooz Ejpžquin gracias cjican cjichiča. Nekztanaqui t'anta kjolžcu, tojunchiča, tuž cjican: “Tii t'antaqui wejt curpu cuntača. Wejrqui žoñž curpuchiz cjen ančhuc laycul ticznača. Weriž ticžta cjuñzjapa tii cuzturumpi wilta wilta paaquiča”. ²⁵ Nekztan čhjeri lujlžcu nižtapacha Jesucristuqui niž persun kjaržtan tsjii wasu tanziča, tuž cjican: “Tii wasquiz uwas kjazqui wejt ljoc cuntača. Wejt ljoc cjen ew acta tjulžtaž cjequiča. Chjulorat tii cuzturumpi paačaj niiqui, wejtquiz cjuñz waquiziča”. Nuž mantichiča Jesucristuqui. ²⁶ Chjulorat tii Santa Cena cuzturumpi paachaj niiqui, ančhucqui tjeeža Jesucristo ticziča ančhuca laycu, jalla nii. Jalla nii cuzturumpi paaz waquiziča, Jesucristo Jiliriz tjonzcama.

²⁷ Jalla nižtiquiztan jakziltat nii Santa Cena cuzturumpi ana zuma paaquiž niiqui, Jesucristo Jiliriz ombrawillaž cjequiča. Nižaza Jesucristo Jiliriz quintra uj paaquiča; niž curpuquizimi niž ljocquizimi iñartažokaž cjequiča. ²⁸ Ima Santa Cena paacan, zapa mayni persun kuzquiz amayt'asaquiča, kjažtiquiztan Santa Cena cuzturumpi paa, jalla nii. Nekztan Santa Cena cuzturumpi paasača. ²⁹ Nižaza Santa Cena paacan, Jesucristuž učhum laycu ticžta, jalla niiča zapa mayni persun kuzquiz waljapanž cjuñz waquiziča. Santa Cena paacan Jesucristo ana cjuñziž cjequiž niiqui, persun casticujapa cjequiča. ³⁰ Santa Cena cuzturumpi ana wali paatiquiztan, walja ančhucaquiztan laa žejlča, nižaza ana wali žejlča, nižaza yekjapanacaqui ticziča. ³¹ Ima Santa Cena cuzturumpi

paacan uĥumnacapacha zapa mayni persun kuzquiz zuma amayt'as waquiziċha. Nekztan pertuna mayiziz waquiziċha. Nekztan Jesucristo Jiliriġ anaġ casticta cjequiċha. ³² Jesucristo Jiliriqui uĥum casticaquiġ niiqui, azquichjapa panġ casticċha, zuma kamañquin cjisnajo. Nekztan ana criichi ŷoñinacġtan chica ana wiñaya casticta cjequiċha.

³³ Wejt jilanaca, cullaquinaca, ċhjeri lujljapami niġaza Santa Cena paazjapami ajcġcu, zapa mayni tjewz waquiziċha parti criichi ŷoñinacaġ zumpacha ajcġquiscama. ³⁴ Jakziltat ċhjeri eeskatċhaja, persun kjuyquin zumpacha lujlznaquiċha, ima iclizquin ojkan. Nekztan lujlġcu ajcġquin okaquiċha, Santa Cena zuma paazjapa. Jakziltat Santa Cena ana zuma paaquiġ niiqui, Yoozqui nii ŷoñi casticaquiċha. Nuġulkazza nii puntuqui. Yekja puntunacaqui wejr azquichaċha, anċhucaquin cherzñi quejpġcu.

12

ESPIRITU SANTUZ TJAATA KAMAÑANACA PUNTU

¹ Tsġii zakaz chiiġzinuċha, Espiritu Santuġ tjaata kamañanaca puntuquiztan. Jalla nii anċhucaquiz zuma intintiskatz pecuċha.

² Tuquiqui ima anċhucaġ Yoozquin criican anċhucqui ana criiñi ŷoñiġ paata yooznacġquiz tsġii kjutñi irpitataċha, jalla niġta irpiskatchinċhucċha anċhucqui. Jalla nii anċhucqui zuma zizza. ³ Jakziltat Yooz Espiritu Santuġ irpitaġlaja, jalla niiqui ana chiyasaċha: "Jesusaqui laykjita cjila", cjicanaqui. Niġaza jakziltat: "Jesusaqui Yooz Jiliriċha", cjican chiyachaja, jalla niiqui Espiritu Santuġ irpitaġ chiyauquiċha. Jalla nuġ intintiskatz pecuċha.

⁴ Jilanaca, cullaquinaca, criichi ŷoñinacaqui yekja yekja Espiritu Santuġ tjaata kamañanacchizza, niġaza poderanacchizza. Pero tsġii Espiritu Santukaz tjapa nii kamañanacami niġaza poderanacami tjaaċha. ⁵ Niġaza criichi ŷoñinacaqui yekja yekja Yoozquin sirwiċha. Pero tsġii Yooz Jilirġquinkaz sirwiċha. ⁶ Niġaza criichinacaqui yekja yekja wali obranaca paaċha. Pero tsġii Yooz Ejpkaz criichinacġquiz nii obranaca paakatċha. ⁷ Jaziqui tjapa criichinacaqui Yooz Espiritu Santuġ tjaata kamañchizza, parti criichinacġquiz juc'ant zuma kami yanapzjapa. ⁸ Tiġta kamañanacaqui tjaataċha: Espiritu Santuqui yekjap criichinacġquiz zuma pinsita razunanacchiz ċhiikatċha. Niġaza Yooz Espiritu Santuqui yekjap criichinacġquiz zizñi zizñi ċhiikatċha. ⁹ Niġaza Espiritu Santuqui yekjap criichinacġquiz Yoozquin juc'ant tjapa kuzziz cjiskatċha,

zuma obranaca paazjapa. Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz poder tjaača laanaca čhjetnajo. Pero Espíritu Santuqui tsjiikazza. ¹⁰ Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz poder tjaača wali milajrunaca paazjapa. Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz poder tjaača, Yooziž tjaata takunaca zuma kjanzt'izjapa. Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz zizñi kuz tjaača, žoñinacaž chiita takunaca zumpacha tantiizjapa, Yoozquiztan tjonchižlan už zajrižquiztan tjonchižlaj, jalla nii. Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz ana pajta taku chiikatča. Nižaza nii Espíritu Santupacha yekjap criichinacžquiz zizñi kuz tjaača, nii ana pajta chiita taku parti criichinacžquiz intintiskatajo. ¹¹ Tsji Espíritu Santukaz tjapa nii yekja yekja poderanaca tjaača. Jaknužt nii Espíritu Santuqui tjaz munčhaja, jalla niicama tjapa criichinacžquiz tjaača.

CRIICHI ŽOÑINACAQUI TSJIKAZZA

¹² Cristužtan nižquin criichi žoñinacžtan tsjii curpuchiz žoñižtakazza. Tsjii žoñža žejlča, kjarami, lismi, čhjujcquimi, cjuñimi, jalla nižtanaca žejlča, pero tsjii žoñikazza. Wacchi cjenami tsjii curpukazza. Jalla nižta iratača Cristužtan criichinacžtan. ¹³ Criichinacaqui yekja yekja žejlča, judionacami, yekja wajtchiz žoñinacami, piyunanacami, ana piyunanacami, jalla nižtanaca žejlča. Pero bautistaž cjistanaqui Espíritu Santuž cjen tjapa nižta criichinaca tsjii žoñž curpu cunta cjissiča. Nižaza Yooz Ejpqui tjapa criichinacž kuzquizimi Espíritu Santo luzkatchiča.

¹⁴ Tsjii žoñžtaqui kjarami lismi achami čhjujcquimi cjuñimi jalla nižtanaca žejlča. Punta punta žejlča tsjii žoñž curpuquiziqui. ¹⁵ Jalla nižta iratača Cristužtan nižquin criichinacžtan. Jalla nižtiquiztan tjapa Cristužquin criichinacaqui tsjiikazza. Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Tsjii žoñž kjojchaqui ana chiiz waquzičha, tuž cjican: “Wejrqui kjojchakazza, anača wejr kjarauki; jalla nižtiquiztan anaž tii žoñž curpuquiz želasāča”. Jalla nižta chiižcumi, nii kjojchaqui tirapanča nii žoñž curpu partiquizqui. ¹⁶ Nižaza tsjii žoñž cjuñiqui ana chiiz waquzičha, tuž cjican: “Wejrqui cjuñikazza, anača wejr čhjujquiqui. Jalla nižtiquiztan anaž tii žoñž curpuquiz želasāča”. Jalla nižta chiižcumi, nii cjuñiqui tirapanča nii žoñž curpu partiquizqui. ¹⁷ ¿Tjapa žoñž curpuqui čhjujquicamažlaj niiqui, kjažt nonžnasajo? ¿Nižaza tjapa žoñž curpuqui cjuñicamažlaj niiqui, kjažt mucžnasajo? ¹⁸ Yoozqui žoñž curpuquiz punta punta utchiča, jaknužt

munčhaja, jalla nuž. Jalla nižta irata Yoozqui punta punta Espíritu Santuž kamañanacami nižaza poderanacami tjaachiča criichinacžquiz. ¹⁹ Zoñž curpuquiz anaj punta punta žejlčhaja, anaž ultim zoñž curpu cjitasača. ²⁰ Punta punta želanami, tsjii curpukazza. Jalla nižta irata criichinacaqui punta punta poderanacchizza, nižaza kamañanacchizza, pero tjapa criichinacača Yooz partiquiz, nižaza tsjiikazza.

²¹ Jalla nižtiquiztan čhujquiqui kjaržquiz ana chiiz waquiziča, “Amqui anal pecučha”, cjicanaqui. Nižaza achaqui kjojchquiz ana chiiz waquiziča, “Amqui anal pecučha”, cjicanaqui. Nižaza tsjii criichi zoñiqui yekja criichi zoñžquiz ana chiyasača: “Amqui anal pecučha”, cjicanaqui. ²² Zoñž curpuqui punta puntaž pecča. Jaziqui zoñž curpuquiz jallc'a partiqui zaka žejlča. Nii jallc'a partiqui juc'antiž pecča. ²³ Nižaza zoñž curpuquiz ana zuma chercherchiznaca žejlča. Ninacaqui zquitžtan tjutžtača zuma chercherchiz cjisjapa. Nižaza zoñž curpuquiz chjojžta partinaca žejlča. Ninacaqui zquitžtan tjutžtača, učhum ana azjapa. ²⁴ Zuma chercherchiznaca tsjii zquiti tjutzqui anaž pecča. Yoozqui zoñž curpu nižta paachiča. Nižaza Yoozqui zoñž kuz peckatchičha, ana zuma chercherchiznaca tsjii zquitžtan zuma tjutzjapa. Jalla nižta iratača iclizziz zoñinacaqui. ²⁵ Jalla nižta munchičha Yoozqui, criichi zoñinacž ana t'aka t'aka cjisjapa. Nižaza Yoozqui nižta munchičha, porapat zuma munaziñi kuzziz yanapasjapa. ²⁶ Tsjii criichi zoñiž sufran, tjapa criichinacaqui kuzquiz sint'iča. Nižaza tsjii criichi zoñiž honorchiz cjen, tjapa criichinacaqui nižtan chica chipča.

CRIICHI ZOÑINACŽ KAMAÑ PUNTU

²⁷ Jilanaca, cullaquinaca, tjapa Yoozquin criichinacžtan Cristužtanpacha tsjii kuzzizza. Zapa mayni ančhucqui Jesucristuž partiquiz žejlča. ²⁸ Nižtiquiztan Yooz Ejpqui criichinacžquiz yekja yekja kamañanaca tjaacha, iclizziz zoñinacžquiz yanapzjapa. Primiraqui Yoozqui yekjap criichinacžquiz apóstol kamaña tjaachiča. Niiž jaru Yooziž tjaata taku paljayz kamaña tjaachiča yekjap criichinacžquiz. Niiž jaru Yoozqui niiž taku tjaajinz kamaña tjaachiča yekjap criichinacžquiz. Nižaza Yoozqui milajru paaz poder tjaachiča. Nižaza Yoozqui poder tjaachiča laanaca čhjetnajo. Nižaza Yoozqui icliz langzquiz yanapz kamaña tjaachiča. Nižaza Yoozqui kamaña tjaachiča iclizziz zoñinacžquiz irpiñijapa. Nižaza Yoozqui poder tjaachiča, ana pajta takunaca chiichiyajo. ²⁹ Anača tjapa ančhucqui apóstol kamañchizqui. Nižaza anača tjapa

ančhucqui Yooziž tjaata taku paljayz kamañchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui Yooz taku tjajinz kamañchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui milajru paaz poderchizqui. ³⁰ Nižaza anača tjapa ančhucqui laanaca čhjetinz poderchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui ana pajta takunaca chiiz poderchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui nii ana pajta chiita takunaca intintiskatz poderchizqui. ³¹ Ultim zuma kamañquiz kuz tjaa ančhucqui. Nižaza wejrqui ančucaquiz nii juc'ant zuma kamañal tjajnuča.

13

ZUMA MUNAZIZ KAMAÑAQUI JUC'ANT ZUMACHA

¹ Jalla tužuča juc'ant zuma kamañauqui. Zuma munaziz kamañauqui juc'ant zumača tjapa kamañanacquiztanaqui. Tsjii žoñiqui ana pajta žoñž takunacami nižaza anjilž takunacami chiyasača. Jalla nižta chiichiž cjenami ana zuma munaziñi kuzziz cječhaj niiqui, jalla nii žoñiqui inapachaž chiyaquičha. Ina takukazza nii žoñž takuqui. Tsjii ina wjajtta cajažtakaz cjesača. ² Nižaza tsjii žoñiqui Yooziž tjaata takunaca paljayasača; nižaza tjapa Yooz pinsitanaca zizasacha; nižaza tjapa Yooz puntu zizasacha. Pero ana zuma munaziñi kuzziz cječhaj niiqui, anaž čhjulumi cjequičha Yooz yujcquiziqui. Nižaza tsjii Yoozquin tjapa kuzziz žoñiqui Yoozquiztan mayizichiž cjen, tsjii curumi kiskatasacha. Pero jakziltat ana zuma munaziñi kuzziz cječhaja, jalla niiqui čhjulu parlizcumi zizcumi paazcumi anaž čhjulumi cjequičha Yooz yujcquiziqui. ³ Nižaza tsjii žoñiqui tjapa niiž želinchiznaca tojnasaž niiqui, nižaza Cristuž cjen persun curpumiž ujta cjisjapa intirjasaž niiqui, pero ana zuma munaziñi kuzziz cječhaja, jalla niiqui čhjulu paazcumi inakaz cjesača nii persunaltajapa.

⁴ Zuma munaziñi kuzziz žoñiqui tižta kuzzizza. Pazinziz kuzzizza, nižaza okzñi kuzzizza, nižaza ana iñiziñi kuzzizza, nižaza ana persun kamaña alawasñi kuzzizza, nižaza ana mit kuzzizza. ⁵ Nižaza ana atinar kuzzizza, nižaza zuma munaziñi kuzziz žoñiqui ana malcriat kuzzizza. Nižaza persun kuzcamakaz anaž kamz pecča. Nižaza ana žawjñi kuzzizza. Nižaza ana anawal ayñi tjepuns kuzzizza. ⁶ Nižaza tsjii jilaž ujquiz tjojtsi cjenaqui, anaž chipasača zuma munaziñi kuzziz žoñiqui. Antiz tsjii jilaž zuma paachi cjenaqui, nekztan chipsnasača. ⁷ Čjul pruebanaca tjonanami zuma munaziñi kuzziz žoñiqui awantiča. Nižaza zuma munaziñi kuzziz žoñiqui parti criichinacž puntuquiztan persun kuzquiz cjiča; “Zuma kuzzizlan”, cjan. Nižaza zuma

munaziñi kuzziz žoñiqui parti criichinacž puntuquiztan persun kuzquiz: “Zuma kamačan”, cjiča. Nižaza čjul pruebanacaž tjonanami Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjequiča zuma munaziñi kuzziz žoñiqui.

⁸ Nii zuma munaziz kamañaquí anawira tucuzinznaquiča. Nii Yooziž tjaata taku paljayz kamañaquí tucuzinznaquiča; nižaza nii ana pajta taku chiiz kamañaquí zakaz tucuzinznaquiča. Nižaza nii Yooz puntu zumpacha zizta paljayz kamañaquí panž tucuzinznaquiča. ⁹ Tii muntuquiz žejlcanaquí Yooz puntuquiztan anapanž tjappacha zizi atasacha. Nižaza Yooz puntuquiztan anapanž tjappacha intintiskati atasacha. ¹⁰ Wiruñaquí Yooztan kamcanaquí Yooz puntu tjappacha zizaquiča. Jalla nii timpuquí Yooz puntu tjaajinz kamañanacaquí kataquiča.

¹¹ Jalla tižta iratača Yooz puntu zizquí. Žoñiqui kolta uza cjicanaquí, ocjal chiichiiz chiiñiča, nižaza ocjal pinsi pinsiñiča, nižaza ocjalž pinsamintuchiz tantiiñiča. Jalla nižta žejltača ocjala cjicanaquí. Jazizti pajk žoñi cjiscuquí, ocjalaztakaz chiichiiznacami, pinsiznacami jaytitača. Jalla nižta irataž Yooz puntunaca zizquí. ¹² Zur ispijquiz persun yujcquí ana zuma kjanaž tjenča. Jalla nižta iratača anziquí Yooz puntunaca zizquí, ana kjana. Wiruñaquí Yooztan kamcan zuma kjanaž zizaquiča Yooz puntuquí. Anziquí anaž tjappacha zizzuca Yooz puntuquí. Wiruñaquí Yooztan kamcan tjapa Yooz puntunaca zizaquiča, jaknužt Yoozquí učum puntuquiztan zumpacha zizzaja, jalla nižta. ¹³ Ultimquiziquí criichi žoñinacaquí Yoozquin tjapa kuzziz wiñaya cjequiča. Nižaza criichinacaquí Yoozquiztan zumanaca niž jaru niž jaru tjewznaquiča. Nižaza criichinacaquí zuma munaziñi kuzziz wiñaya cjequiča. Pero tsjiiča chekan waliquí, zuma munaziñi kuz, jalla nii.

14

YOOZ TAKU PALJAYZ KAMAÑA PUNTU

¹ Jalla nižtiquiztan zuma munaziz kamañquiz kuz tjaa. Jalla nii kamañacha juc'ant chekanaquí. Nižaza Yooz Espíritu Santuž tjaata kamañanacquiz kuz tjaa. Yooz taku paljayz kamañquiz juc'anti kuz tjaa. ² Nii anaž pajta taku chiiz kamañaquí anača chekanaquí. Nii kamañchiz žoñiquí Yoozquizkaz chiiča. Anaž žoñžquiziquí chiiča. Jalla nuž ana pajta taku chiyan parti žoñinacaquí anaž intintazi atča. Espíritu Santuquí ana zizta chjojžta taku paljayzkatča nii ana pajta taku chiiñi žoñžquiz. ³ Pero nii Yooz taku paljayñi žoñiquí parti criichinacžquiz paljayča, juc'ant zuma kamajo, nižaza Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjejajo, nižaza kuzta

cjeyajo. ⁴ Nii ana pajta taku chiiñi žoñiqui persunjapakaz yanapčha Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa. Nii Yooz taku paljayñi žoñizti parti criichinacžquiz yanapčha Yoozquin juc'anti kuzziz cjeyajo.

⁵ Wejrqui ančhucaquiz cjiwčha, tjapa ančhucqui ana pajta taku chiichiiñi cjičhaja. Pero juc'ant chekanaqui, Yooz takunaca paljayñiž cjičhaja, jalla nižta anchal pecučha. Nii Yooz takunaca paljayz kamañchiz žoñičha juc'ant chekanaqui nii ana pajta taku chiichiiz kamañchiz žoñžquiztanaqui. Jalla nižtiquiztan ana pajta taku chiichiižcu, parti criichinacžquiz intintiskatz waquizičha Yoozquin juc'anti kuzziz cjeyajo.

ANA PAJTA TAWKZTAN PALJAYZ KAMAÑA PUNTU

⁶ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz tjonžcu ana pajta tawkžtan paljayaž niiqui, nii paljaytaqui inakaz cjequičha ančhucaquiz. Ana yanapasačha tsjan zuma kamañchiz cjeyajo. Ančhucaquiz yanapzjapa, wejtlaqui kjanapacha paljaystančha, tsjii Yooziž tjaata ew takumi, tsjii Yooz puntu zizta takumi, tsjii Yooziž intintiskatta takumi, tsjii Yooz puntu catokta takumi, jalla nii. Nekztan ančhucqui yanaptaž cjequičha, Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa.

⁷ Tsjii pincallu pjujñi žoñiqui čhjākčhjakaquiž niiqui, nii pjujta wirsu ana pajta cjequičha. Nižaza pincallu pjujñinacami quitara icñinacami čjul musicunacami tsjii wirsu ana kjanapacha tejlznaquiž niiqui, parti žoñinacazti čjul wirsut pjujčhaja, icčhaja, anaž tantiyi ataquičha. Jalla nižta iratačha ana pajta tawkžtan chiizqui. ⁸ Tsjii quira zalzjapa trompetaz ana zuma claro tjawunaquiž niiqui, jalla nuž ana zuma tjawuntiquiztan zultatunacaqui anaž listu tjaczi cjequičha nii quirajapaqui. ⁹ Jalla nižta irata zakaz ančhucaquiz watčha. Tsjii criichi žoñiqui ana intintazuc takuž paljayaquiž niiqui, ančhucqui ana intintichiz cjequičha, čjulut chiitčhaja, jalla nii. Jakziltat ana intintazuc takuž chiitčhaj niiqui, inakaz chiičha. ¹⁰ Tii muntuquiz tjapaman takunacapanž žejlž, jaz. Nižaza zapa takuqui intintitaž cjesačha jakziltižquizimi. ¹¹ Pero wejrqui tsjii chiita taku anal intintasaž niiqui, niwjtanaqui yekja wajtchiz žoñižtakaztčha nii chiiñi žoñžquiztanaqui. Nižaza nii yekja taku chiiñi žoñiqui wejtquiztan yekja wajtchiz žoñižtakazza. ¹² Ančhucaquiz nižtakazza. Ančhucqui Espiritu Santuž tjaata kamañanacami ancha tanz pequiñčhucčha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui tsjan chekan kamañanacquiz kuz tjaaz waquizičha, parti criichinacaž Yoozquin juc'anti kuzziz cjeyajo.

¹³ Jalla nižtiquiztan jakziltat ana pajta taku chiyáčhaja, Yoozquin mayiziz waquizičha, niž chiita taku zuma

intintiskatzjapa parti criichinacžquiz. ¹⁴ Nižaza wejrqui ana pajta tawkžtan Yoozquin mayizaž niiqui, wejt animukaz mayaquiča. Wejt kuzpacha anaž intintiča. Jalla nižtiquiztan inakazza wejt kuzqui. Ana čjul provechumi jwesasača. ¹⁵ ¿Jalla nuž cjenaqui kjažt cjes wejrqui? Kuztanami animužtanami Yoozquin mayiziz waquiziča. Nižaza kuztanami animužtanami Yooz wirsu its waquiziča. ¹⁶ Animukaz ana pajta tawkžtan Yoozquin gracias cjican chiyasača. Pero jalla nuž chiyan parti nonžni žoñinacaqui anaž intintazi atasacha. Jaziqui: “Amén. Jalla nužoj cjila”, cjican ana kjaazni atasacha. ¹⁷ Ana pajta chiita orasunaqui walikaz cjesača, Yoozquin gracias cjicanaqui. Pero nii orasunaqui parti criichinacžquiziqui anaž yanapča, Yoozquin juc'anti kuzziz cjejajo. ¹⁸ Wejrqui ana pajta tawkžtan juc'anti chiyuča tjapa ančucaquiztan. Jalla nižtiquiztan Yoozquin gracias cjican chiyuča. ¹⁹ Jalla nuž cjenami parti criichinacžtan ajčzcu, wejrqui nii parti criichinacžquiz tjaajinz pecuča. Jaziqui ana pajta tawkžtan anal chiiz pecuča. Jalla nuž chiyan parti criichinacaqui anaž tantiyi atasacha. Jalla nižtiquiztan iclizziz žoñinacžtan ajčzcu pjijska intintita takunaca chiiz pecuča, tunca waranka ana pajta takunacquiztan.

²⁰ Jilanaca, cullaquinaca, pruebaž tjonan, anapan uj paa. Antiz zuma pinsiñiž cjee. ²¹ Cjijrta Yooz takuqui, tuž cjiča: “Wejrqui yekja wajtchiz žoñinacžquiz paljayskatača. Nínacaqui ana intintazzuc tawkžtan tii wajtchiz žoñinacžquiz paljayaquiča. Nižta ana pajta taku nonžcanami tii wajtchiz žoñinacaqui anaž wejtquin kuzziz cjequiča. Jalla nuž cjiča Yooz Jiliriqui”. ²² Ana pajta takunaca paljajanaqui jalla nii chiita takuqui ziñalažtakaz cjequiča, ana criichi žoñinacžquiziqui. Nii ana intintazzuc takunacaqui anača criichi žoñinacžtajapa. Yooziž tjaata takuž jalla niiča criichi žoñinacžtajapaqui. Nii takuqui anača ana Yoozquin criichi žoñinacžtajapaqui. ²³ Tjapa criichi žoñinacžtan ajcziz cjen tsjii ana criichinacaqui luzasača. Nekztan, ana pajta takunacakaz chiiñi nonznaquiž niiqui, ninacaqui criichi žoñinacžquiz chersnaquiča lucurat žoñinacžtakaz. ²⁴ Pero criichinacaqui Yooziž tjaata takunacakaz paljayaquiž ni-iqui, nekztan nii ana criichi žoñinacaqui persun kuzquiz sint'aquiča. Yooz taku paljaytaž cjen, nii ana criichi žoñinacž ujnaca tjeežtaž cjequiča. Nii criichinacž chiita takunaca nonžcu persun kuzquiz amayt'asaquiča, nekztan persun ana zuma kamtaž pajaquiča. ²⁵ Jalla nuž ninacaž chjo-žzaca uj paatanacaqui tjeežtaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan quillžcu, werar Yoozquin macjatasacha, nižquin sirwiz-

japa. Nekztan chiyaquiĉha; “Yoozqui anĉucatankalĉha”,
cĵicanaqui.

CULTO PAAZ PUNTU

²⁶ Jilanaca, cullaquinaca, iclizziz ŝoñinacĉtan ajczcan, jalla tuĉ waquiziĉha. Yekjapanacaqui Yooz wirsu tjaajnasacĉha. Yekjapanacasti tsjii zuma taku tjaajnasacĉha. Yekjapanacasti tsjii Yooziĉ tjaata taku intintiskatasacĉha. Yekjapanacasti ana pajta taku paljayasacĉha. Yekjapanacasti nii ana pajta chiita taku zumpacha intintiskatasacĉha. Jalla niiqui walikazza. Pero tjapa chiita takunacaqui criichinacĉquiz yanapz waquiziĉha, Yoozquin juc'anti kuzziz cjeyajo. ²⁷ Nii ana pajta taku paljayñi ŝoñiĉqui tsjii pucultan ĉjepultanĉ nuĉ cjesacĉha. Niĉzaza niĉ jaru niĉ jaru turnasasacĉha. Niĉzaza ninacĉ chiita taku intintiskatta cjis waquiziĉha. ²⁸ Intintiskatñi ŝoñi ana ŝelaquiĉ niiqui, nekztan ana pajta takunaca ana chiiz waquiziĉha. Pero nii ana pajta taku chiiñi ŝoñinacaqui persun kuzquiz paljayasacĉha, Yoozquinami. ²⁹ Niĉzaza nii Yooz takunaca paljayñi ŝoñinacaqui tsjii pucultan ĉjepultanĉ nuĉ cjesacĉha. Parti criichinacaqui ninacĉ chiita taku zumpacha tantiyaquiĉha, werara ana werara paljayñi, jalla nii. ³⁰ Yoozqui tsjii julzi ŝoñiĉquiz taku tjaaquiĉ niiqui, nekztan nii ora chiiñiĉqui nuĉquiz apatatasacĉha, niĉ chizquiztan. ³¹ Jilanaca, cullaquinaca, paljayñi ŝoñinacaqui niĉ jaru niĉ jaru paljayz waquiziĉha, parti criichinacaĉ Yooz taku zumpacha zizajo, niĉzaza juc'anti Yoozquin kuzziz pek'inchayta cjeyajo. ³² Nii Yooz taku paljayñi ŝoñinacaqui persun kuzquiz zuma ewjas waquiziĉha, niĉ jaru niĉ jaru paljayzjapa. ³³ Iclizquiziqui Yoozqui anaĉ tsjiiza tsjiiza arañi pecĉha. Iclizziz ŝoñinacĉtan ajczcu zuma lijituma Yoozquin rispita. Zuma walikaz ajcz waquiziĉha. Jalla nuĉ pecĉha Yoozqui.

Jalla tuĉ criichi ŝoñinacaqui ajczñipanĉha tjapa wajtquiziqui. ³⁴ Niĉzaza iclizquiziqui maatak criichinacaqui ch'ujupanĉ ŝelasacĉha, anaĉ chiiz waquiziĉha. Niĉzaza maatak criichinacaqui luctakĉ mantuquiz cĵistanĉha. Jalla nuĉ cĵiĉha cĵijrta Yooz takuqui. ³⁵ Maatakaqui tsjii puntu ana zuma intintiĉhaj niiqui, kjuyquin persun luctakĉquiz pewcznaquiĉha zuma intintizjapa. Nii ajcztiquizpacha ana pewcznaquiĉha, criichinacĉtajapa ana ombrawillta cjeyajo.

³⁶ Anĉucqui nii tjaajinta jaru kamz waquiziĉha. Yooz takuqui anĉucaquiztan anaĉ kalltiĉha. Niĉzaza anaĉha anĉuc alajquizkaz Yoozqui taku tjaachiqui. Weriz tjaajintacama kamĉha tjapa iclizziz ŝoñinacaqui. ³⁷ Jakziltat Yooz taku paljayz kamañchiz cĵeĉhaja, niĉzaza jakziltat Espiritu Santuĉ tjaata kamañchiz cĵeĉhaja, jalla ninacĉlaqui tii weriz cĵijrta

taku pajstanča. Jalla tii takučha Yooz Jilirž mantitaqui. ³⁸ Jakziltat tii weriž cjiirta taku ana pajz pecčhaj niiqui, parti criichinacaqui nii žoňžquiz anaž pajaquiča. Nii žoňiqui anapanž Espíritu Santuž tjaata kamaňchizqui.

³⁹ Wejt jilanaca, cullaquinaca, tužuča chekanaqui. Yooz takunaca paljayz kamaňquiz kuz tjaa. Pero tsjii žoňiqui ana pajta tawkžtan chiyaquiž niiqui, jalla nii chiiňi žoňžquiz anaž atajz waquiziča. ⁴⁰ Jilanaca, cullaquinaca, iclizquiziqui zuma jurmali cultu paaz waquiziča, nižaza ajcztiquiz paljayňinacaqui niiz jaru niiz jaru chiiz waquiziča.

15

JESUCRISTUZ JACATATTA PUNTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, weriž tjaajinta takunaca cjuňskatz pecučha. Wejrqui werar liwriiňi Yooz taku tjaajinchinča. Nižaza weriž tjaajintanaca nonžcu ančhucqui catokchinčhucča; nižaza nii tjaajintacama kamzjapa tjup kuzzizčhucča. ² Nižaza liwriiňi Yooz taku tiraž catokaquiž niiqui, nii liwriiňi Yooz takuž cjen ančhucqui tsjan tsjan ujnacquiztan liwriita cjequiča, tsjan zuma kamzjapa. Juňta kuzquizkaz catokchižlaj niiqui, nii juntuňallakaz catoktiquiztan ultimu ana liwriitaž cjequiča.

³ Wejrqui ančhucquiz juc'ant chekan takunaca tjaajinchinča. Tuquiqui wejtquiz zakaz nii zuma takunacaqui tjaajintatača. Jalla tužuča nii tjaajinta takunacaqui. Jesucristuqui učhum uj laycu ticziča. Jaknužt Yooz tawk liwruquiz cjiirtatažlaja, jalla nii cjiirta jaru cumplissičha. ⁴ Nekztanaqui Jesusiž curpuqui tjažtatača. Nekztanaqui nuž tjažtiquiztan čhjep majquiztan ticziquiztan jacatatchičha. Jaknužt Yooz tawk liwruquiz tuqitan cjiirtatažlaja, jalla nii jaru cumplissičha. ⁵ Jacatatžcu Jesucristuqui Pedružquiz parizichičha. Nekztanaqui niiz illzta apostolanacžquiz parizichizakazza. ⁶ Nekztanaqui niiz wiruň pjijska patac jilanac ajcziquiz parizichizakazza. Jila parti ninacaqui tira žejtča, tsjii kjažta žoňinacakaz ticziqui. ⁷ Niiz wiruň Jacobžquiz parizichizakazza. Nekztanaqui tjapa niiz illzta apostolanacžquiz parizichizakazza.

⁸ Ultimquiziqui wejtquiz zakaz parizichičha. Wejrqui parti apostolanacžquiztan wirwirilla Yooz partiqui luzzinča. ⁹ Wejrqui parti apostolanacžquiztan ana ancha waquizuča. Tuquiqui wejrqui Yoozquin criichinacž quintra ojklayiňtača. Jalla nižtiquiztan anatača Cristuž apóstol cjita cjichuca. ¹⁰ Yooz wejtquiz okzňiz cjen, wejrqui apóstol kamaňquiz uchtitča. Pero ana ina

Yoozqui wejr utchiĉha. Wejrqui apóstol kamañquiz juc'anti jilacami langzinĉha nii parti apostolanacžquiztan. Nii langztiquiztan wejrqui ana honorchiz cjichucaĉha, Yoozza honorchizqui. Yoozqui wejtquiz wali yanapchiĉha, apóstol kamañquiz zuma cumplisjapa. ¹¹ Nužulkazza nii puntuqui. Chekpachaĉha wejrnacqui anĉucaquiz liwriiñi Yooz taku paljaychintqui. Jaziqui anĉucqui nii liwriiñi taku tjapa kuztan catokchinĉhucĉha.

ZOÑINACAQUI JACATATAQUICHA

¹² Jaziqui wejrnacqui tjaaajinchinĉha, Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchi, jalla nii. Yekjap anĉuczti chiiñiĉha: “Zoñinacaqui ticžcu ana jacatatasacĉha”. ¿Kjažta nižta cjesajo? ¹³ Ticziquiztan ana jacatattasaž niiqui, Jesucristuqui anapaj jacatatchi cjeĉhani. ¹⁴ Nižaza Jesucristo ana jacatatchižlaj niiqui, jalla nižtiquiztan wejrnacaž paljayta liwriiñi taku nuž cjenacqui inapankat cjeĉhani. Nižaza anĉuca Cristužquin criichi kamañaqui inapanzakat cjeĉhani. ¹⁵ Wejrnacqui “Yoozqui Cristo jacatatskachiĉha” jalla nuž cjiwchiya. Ana jacatatchižlaj niiqui, wejrnacqui toscar tisticužtakazlani Yooz puntuquiztanani. Ticzi zoñinacaqui ana jacatattasaž niiqui, Yoozqui Jesucristo anapaj jacatatskatchi cjeĉhani. ¹⁶ Ticzi zoñinacaqui ana jacatattasaž niiqui, Jesucristupacha anapaj jacatatchi cjeĉhani. ¹⁷ Nižaza Jesucristuqui anapan jacatatchižlaj niiqui, anĉucaž nižžquin tjapa kuztan criitaqui inapankat cjeĉhani. Anĉuca ujquiztan anapan liwriita cjeĉhani. ¹⁸ Nižaza Jesucristužquin criichi ticzi zoñinacaqui ninacž ujchiz cjen casticta cjeĉhani. ¹⁹ Jesucristužquin criichinacaqui ultim liwriiz ora tjewža. Nii tjewzqui inakazlaj niiqui, uĉhumqui ana criichi zoñinacžquiztan juc'anti incalltaž cjeĉhani.

²⁰ Pero ultim werara Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchipanĉha. Jalla niĉha primir ticziquiztan jacatatchi zoñiqui, primira pookchi zkala ricujtažtakazza. ²¹ Primirquiztanpacha tsjii zoñiž uj paachiž cjen, tjapa zoñinacaqui ticstanĉha. Jalla nižtakaz tsjii zoñiž cjen tjapa Jesucristužquin criichi zoñinacaqui jacatataquiĉha, Yooztan wiñaya kamzjapa. ²² Adán cjita zoñiž cjen tjappachaž ticža, jalla nižtakaz Jesucristo cjita zoñiž cjen tjapa nižžquin criichi zoñinacaqui jacatatskatta cjequiĉha. ²³ Nižaza tjapa criichinacaqui jaknužt Yooz munĉhaja, jalla niicama jacatatskatta cjequiĉha. Jesucristo, niĉha primiraqui. Nekztan Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui niž parti zoñinacaqui jacatataquiĉha. ²⁴ Jalla niž wiruñ niž parti zoñinacaž jacatattiquiztan, tii muntuquiz tucuzinzaquiĉha. Nekztan tjapa Jesucristuž quintra jilirinacami, nižaza niž quintra

mantinacami, nižaza niž quintr azzinacami, jalla tjappacha liwj tjabatadž cjequiča. Jalla nekztanaqui tjapa mantizqui Yooz Ejpžquin intirjitaž cjequiča. ²⁵ Pero anziqui Cristuqui tira mantistanča niž quintrarionaca liwj atipscama. Niiž quintranaca tjewcztažokaz cjequiča. ²⁶ Ultimquiziqui ticzqui atiptaž zakaz cjequiča. Ticzqui ana iya želaquiča. ²⁷ Yoozqui Cristo utchiča tjappacha mantizjapa. Yooz Ejpkazza ana Cristuž mantuquiz žejlča. Jalla nii puntu kjanača. Tjapa nekztanaqui Cristuž mantuquiz žejlča. ²⁸ Yoozqui Jesucristo utchiča, tjappacha mantizjapa. Ultimquiziqui Jesucristo Yooz Majchqui tjapa tii muntuquiz žejlčinacami atipžcu, niipachaž Yooz Ejpž mantuquiz cjequiča. Yooz Ejpča wiñaya juc'ant chekanaqui cjequiča, tjappachquiztanaqui.

²⁹ Tsjiiilla cjesača, jacatatz puntuzakaz. Ančhucaltaž tsjii cuzturumpi žejlča, criichi žoñiqui ima bautistan, ticziž cjen, žejtñi criichi žoñiqui nii ticzi criichiž cuntiquiztan bautismo tanzñiča. Ticziquiztan ana jacatatchi cječhaja, ¿Kjažtiquiztan nižta paa ančhucjo? ¿Čhjuljapa bautismo tanžjo? ¿Ticzi žoñž cuntiquiztanajo?

³⁰ Nižaza ticziquiztan ana jacatatchi cječhaj niiqui, ¿Kjažtiquiztan wejrnacqui zapuru sufričan Yooz taku paljayz kamañquiz tira ojklajojo? ³¹ Apóstol kamañquiz ojklayan anchucqui Jesucristo Jiliržquin criichinčhucča. Jalla nuž cjen cuntintuž wejrqui. Jalla nuž chiican werar razunal chiyuča. Nižaza zapuru wejrqui ticz llaquizican želuča, apóstol kamañquiz ojklaycan. Jilanaca, jalla nuž chiican, werar razunal chiyuča. ³² Wejrqui Efeso cjita wajtquin preso cjicanaqui anawal q'uit animalanacžtan kichjaskattatača. Ticziquiztan anažlaja jacatatñi niiqui, weriž nuž sufritaqui inakat cječhani. Ana criichi žoñž pinsita jaru inapankazza weriž sufritaqui. Ninacaqui tuž cjiñiča: “Lujlžla, licžla, jaka kat učhumqui ticznačan”, jalla nuž cjiñiča ana criichi žoñinacaqui. Ticziquiztan ana jacatattasaž niiqui, nuž cjiñi žoñinacaqui zuma razunchiztakat chiichani. Pero ultimu žoñinacaqui jacatataquiča.

³³ Jaziqui ančhucqui anaž incallskata. Ana zuma kamañchiz mazinacchizčhucčhalaj niiqui, ančhucqui zuma kamañquiztan tsjii kjutñi chjichtaž cjesača. ³⁴ Ančhucqui zuma lijitum razunanacchiz cjisna; nižaza lijituma cjee; anaž uj paa. Yekjap ančhucqui Yooz puntunaca ana zuma zizza. Jalla nii ančhucquiz chiižinuča, ančhuc azajo.

JACATATCHI ZOÑINACŽ CURPU PUNTU

³⁵ Cunamit tsjii žoñiqui pewcznačan, tuž cjican: “¿Jaknužt ticzi žoñinaca jacatataquejo? ¿Čhjuluz cherchi curpuchiz

cjequejo?” ³⁶ Zumzu pewczñi pewczicha. Semilla chjaczu, nii chjacta semillaqui ana katchi cjequiz niiqui, ew zkala ana jeczasača. ³⁷ Nii chjacta semillaqui anaž ew zkala-pacha cjesača. Nii chjacta semillaqui semillakazza, trigo cjenami, yekja cjenami, semillakazza, anaž ew zkalapacha cjesača. ³⁸ Semilla chjactiquiztan jaknužt Yoozqui munčhaja, jalla nižta ew zkala ulanskatča. Chjacta semillquiztan jama, punta puntaž ew zkala ulanča. Tjapa zkalanacaqui anača tsjiikaz. Punta punta žejlča. ³⁹ Jalla nižta iratača tii muntuquiz žejlñi curpuqui. Žoñinacz curpuqui yekjača. Ch'iznacž curpuqui yekjača. ⁴⁰ Nižaza arajpachquin žejlñinacz curpuqui yekjača. Nižaza yokquiz žejlñinacz curpuqui yekjača. Arajpach curpuqui tsjemata cheechi tježa yokquiz žejlñi curpuquiztan. ⁴¹ Tjuñ kjanaqui tsjematača jüz kjanquiztan. Nižaza tsjematazakazza warawarž kjanquiztan. Nižaza tsjii warawarž kjanaqui tsjematazakazza yekja warawarž kjanquiztanaqui. ⁴² Jalla nižta iratača jacatzqui. Ticzi curpuqui tsjematača jacatatchi curpuquiztan. Nii ticzi curpuqui tjatža, nižazaž mojkča. Nii jacatatchi curpuzi ana ticznasača, nižaza ana mokasača. ⁴³ Nii ticzi curpuqui ana honorchizza. Nii jacatatchi curpuzi zuma honorchizza. Nii ticzi curpuqui ana azzizza. Jacatatchi curpuzi walja azzizza. ⁴⁴ Nižaza ticzzuca curpuqui tii muntuquiz kamzjapa curpukazza. Jacatatchi curpuqui tsjematača, wiñaya kamzjapa. Tii muntuquiz kamcan, žoñinacaqui curpuchizza. Nižta zakaz jacatatzcu curpuchiz zakaz cjequiča, wiñaya kamzjapa.

⁴⁵ Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tuquita žoñiqui Adán cjitatača, nižaza žejtñi curpuchiztača, tjapa niž majch maatinacztajapaqui”. Cristuqui Adanztapachazakazza. Jalla niiqui wiñaya žetiž tjaača, tjapa nižquin criichi žoñinacztajapaqui. Yooztan kamz, jalla niiča wiñaya žetiqui. ⁴⁶ Tii muntuquiz žoñinacaqui kamča žejtñi curpuchiz. Wiruñaquei jacatatzcuqui žoñinacaqui wiñaya žejtñi curpuchiz cjequiča. ⁴⁷ Tuquita žoñiqui yok pjilquiztan paatača. Wiruñta žoñiqui, Jesucristo Jiliriqui, arajpachquiztan tjonchiča. ⁴⁸ Tii yokquiz kamñi žoñinacz curpuqui Adanz curpu iratača. Nižaza Yooztan arajpachquin kamñi criichinacz curpuqui Jesucristuž jacatatchi curpu iratača. ⁴⁹ Učumnacaqui Adán irata curpuchizza. Pero jacatatzcu Jesucristo irata kamaquiča, ew curpuchiz.

⁵⁰ Jilanaca, cullaquinaca, jalla tii puntu tjaajnuča, ančucaquiz zizkatzjapa. Janchichiz nižaza ljokchiz curpuqui arajpach wajtquin ana luzasača. Nižaza tii mojkñi curpuqui anaž wiñaya žetasacha arajpachquin.

⁵¹ Tsjii zakaz ančhucaquiz zizkatz pecuča. Tjapa criichinacaqui anaž ticznaquiča. Pero tsjii ratullakaz curpunacaqui campiižintaž cjequiča. ⁵² Tsjii čhjujqui jaknužt ch'ipquiñižlaja, jalla nuž tsjii ratulla curpu campiižintaž cjequiča. Arajpach anjilaž trompeta tjawžtan, curpunacaqui campiižintaž cjequiča. Nii trompeta tjawžtan, ticzi žoñinacaqui jacatatskattaž cjequiča, ana iya ticzjapa. Nižaza žejtñi žoñinacž curpunacazakaz campiižintaž cjequiča. ⁵³ Tii yokquiz žejlñi curpuqui anaž wiñaya tjurñi cjesača. Jalla nižtiquiztan učumqui ew curpuž tanstanča wiñaya žejtzjapa. Nižaza učum ticzñi curpuqui anaž wiñaya tjurñi cjesača. Jalla nižtiquiztan učumqui ana ticzñi curpu tanstanča. ⁵⁴ Učumnacaqui ew wiñaya zejtni curpuchiz cjequiča, nižaza ana ticzñi curpuchiz. Jalla nuž wattan Yooz takuqui cumplissi cjequiča. Yooz takuqui tuž cjiča: "Ticzqui atipžtaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan ana iya ticz želaquiča. ⁵⁵ Nižaza ticzqui anapanž iya atipaquiča". Ticzqui anaž iya žoñinacžquiz llaquita cjiskataquiča. ⁵⁶ Ujchiz cjen ticz žejlča. Nižaza ticzqui žoñinacžquiz llaquita cjiskatča. Nižaza tuquita cjiyrta liiqui žoñinacžquin persun ujnaca tjeeža. ⁵⁷ Wejrqui Yoozquin ancha gracias cjican tjaa-uča. Jesucristo Jilirž cjen učumqui ticzquiztan atipaquiča.

⁵⁸ Jalla nižtiquiztan, weriž pecta jilanaca, Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee, nižaza Yoozquin tjup kuzziz cjee, nižaza Jesucristo Jilirž tjaata kamañquin juc'anti juc'anti kuz tjaa. Ančhucqui zizza, Jesucristo Jiliržtajapa langzqui anača in-aqui.

16

CRIICHINACZTAJAPA PAAZ JUNTIZ PUNTU

¹ Tsjii zakal chiižinuča, criichinacžtajapa paaz juntiz puntuiztan. Jaknužt Galacia provinciquin wejrqui tjapa iclizziz žoñinacžquiz chiižinchinčhalaja, jalla nižta irata ančhucaquiz chiižinuča, paaz juntantiz waquiziča, pori criichinacžquiz yanapzjapa, jalla nii. ² Zapa siman tumincuqui ančhucqui ančhucaž cantiquiztan jama t'akz waquiziča. Jalla nuž t'akžcu chjojwaquiča wejt tjonzcama. Nekztan weriž tjontan, ana žoñ žoñžquiztan apura ojklaycan paaz juntantichuca. Ančhucaž t'akzta paazqui listupachakaz cjequiča. ³ Nižaza ančhucqui tsjii kjaž jilanaca illz waquiziča, nii juntantita paaz chjichñijapa Jerusalén wajtchiz criichinacžquiz. Nižaza ančhucqui nii illzta jilnacžquiz tsjii carta credencialž tjaaquiča. Nekztanaqui wejr tjonžcu, wejrpachal ninaca cuchanžcača

Jerusalén watja. ⁴ Wejr ojkchuca cjequiz niiqui wejttan chicaž okaquičha ninacaqui.

TSJII KJAZT PUNTUNACA

⁵ Ima tjoncan, wejrqui Macedonia yokaran ojklayasaj cjiwčha. Wiruñaquí Corinto irantasaj cjiwčha, ančhucaquíz tjonzjapa. ⁶ Irantižcu tsjii kjaž maj kamačan, uz cunamit nicju sac timpu watačhani. Nekztanaqui ančhucqui wejt ojklayzjapa yanapasačha, jakzi ojkz cjenami, jalla nii. ⁷ Wejrqui tsjii upacama watcankaz ana tjonz pecučha. Antiz tsjii kjaž maj ančhucatan kamz pecučha, Yooz Jiliriž munan. ⁸ Pero Efes wajtquin kamačha Pentecostes tjuñicama. ⁹ Tii Efes wajtquíz ancha Yooztajapa langz žejlčha. Nižaza zumpachapan langznan, walja žoñinacaqui criyačhani. Nižaza walja Yooztajapa langzñi quintra žoñinaca žejlčha.

¹⁰ Timoteož irantižquitan, ančhucqui Timoteož kuz cuntintupanž cjiskataquičha. Niiqui Yooz Jiliržtajapa langža, wejr irata. ¹¹ Jalla nižtiquiztan anaž jecmi ančhucaquíztan nii Timoteo iñarasačha. Antiz ančhucqui juc'antiž yanapaquičha, nii zuma cuntintu tira ojklayajo. Nižaza nii yanapaquičha, wejr chertzñi quejpžcajo. Tekzi wejrqui Timoteo tjewznučha parti criichi jilanacžtan.

¹² Apolos jilž puntuquíztan tiil maznučha. Wejrqui ancha nižquíz rocchinčha, yekjap jilanacžquíz cumpañt'ajo, ančhucaquin chertzñi. Parti jilanacžtan ojkz cjen Apoluqui ana okawk cjichičha. Wiruñ niiqui ančhuc chertzñi okačhani, atchucaž cjen.

¹³ Ančhucqui persun kamaña cwitaza. Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee. Yooz aztan tjup kuzziz cjee. ¹⁴ Chjulu paacanami zuma munaziñi kuzziz cjee.

¹⁵ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui zizza. Acaya yokquíz Estefanasqui niž jamillanacžtanpacha primira Yoozquin criichičha. Nekztanaqui ninacaqui parti criichi jilanacžquíz yanapzjapa kuz tjaachičha. ¹⁶ Jalla nižta kuzziz žoñinacž tawk jaru kama. Nižaza tjapa nižta criichinacžquíz yanapñinacami, nižaza Yooztajapa langzñinacami rispitaquičha. Nižaza ninacž tawk jaru kama. ¹⁷ Estefanastan Fortunatžtan Acaicužtan jalla ninacaž tjontan, walja cuntintutačha wejrqui. Ančhucaž ana wejttanž žejlchucaž cjen, ninacačha ančhuc cuntiquíztan wejr yanapchiqui. ¹⁸ Wejttan kamcan ninacaqui wejt kuzquíz amtaychičha, jaknužt ančhuca kuzquíz amtayčhaja, jalla nižta. Nižta žoñinacaqui, rispittaj cjila.

¹⁹ Asia provinciquin žejlñi jilanacaqui ančhucaquin tsaanžquičha. Aquilžtan Priscilatan, nižaza ninacž kjuyquíz ajczñi jilanacžtan, jalla tjapa ninacaqui

ančhuc criichinacžquin tsaanžquiča, Jesucristo Jilirž tjuuquiz. ²⁰ Nižaza tjapa criichi jilanacaqui ančucaquin tsaanžquiča. Nižaza ančucaquiz porapat zuma kuztan tsaanassnaquiča.

²¹ Wejrqui Pablutča. Persun kjaržtan tii weriž tsaanta litraqui cijruča.

²² Jakziltat Jesucristo Jiliržquin ana kuzziz cječhaja, nižaza quintru cječhaja, jalla niiqui anawalquiz uchtaž cjequiča. ¡Učhum Jesucristo Jiliri urej tjonla!

²³⁻²⁴ Nižaza Jesucristo Jiliriqui ančucaquiz zuma yanapt'ila. Nižaza wejrqui tjapa ančucaquin k'ayichučha Jesucristuž cjen. Jalla nužoj cjila. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS CORINTIOS

¹ Wejr Pabluqui Jesucristuž illzta apostoltča. Yoozqui niiz munañpi jaru tii apostol puestuquiz wejr utchiča. Jaziqui tii cartal apayžcuča ančucaquin Corinto wajtchiz žoñinaca. Wejttan Timoteužtan ančucaquin tsaanžcuča. Nižaza tjapa Acaya yokquin kamñi žoñinacžquin tsaanžcuča. Ančucqui Yoozquin criichiž cjen Yooz icliz žoñinacčhucča. ² Učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan ančucaquiz yanapt'ila. Nižaza ančucaquiz walikaj kamkatla.

YOOZ EJP ANCHA OKŽŃI NIZAZA KUZŃI KUZIZ

³ Učhum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpžquiz honora waytitaj cjila. Yooz Ejpqui okžñi kuzzizpanča, nižaza sufrita žoñinacžquiz zumpacha kuzñipancha. ⁴ Wejrnacaž sufiranami Yooz Ejpqui kuzñipancha, nitzapacha wejrnacaž sufrita jilanacžquiz kuzjapa. Nekztanaqui wejrnacqui sufrita jilanacžquiz maznasača, “Yoozqui amquiz kuznasača”, cjican. Nižaza wejrnacpacha ninacžquiz kuznasača. ⁵ Jesucristužquin criichiž cjen Jesucristuž irata ancha sufruča. Nižaza Jesucristuča wejrnacaquiz zumpacha kuzñiqui. ⁶ Jaziqui wejrnacqui ančucaquiz tsjan zuma kuznasača. Nižaza Yooz taku paljaycan ančucaltajapa sufruča, ančuc liwriyta cjisjapa. Nižaza wejrnacqui Yooziž kuztača. Jaziqui nižtakaz ančucaquiz kuznasača. Nekztan ančucqui kuzta kuzziz cjen sufrisnaca wataquiča, ana ančuca kuz turwayskatžcu. Jaziqui ančucqui wejrnac irata sufrican, pasinziz kuztan awantasača. ⁷ Ančucqui tjurt'iñi kuzzizčhucča. Jalla nužupanča ančucqui. Ančucqui wejrnac irata sufriča. Nižaza Yoozqui ančucaquiz zakaz kuznaquiča. Jalla nužupanž cjequiča.

⁸ Jilanaca, cullaquinaca, tii puntunaca ančucaquiz zizkatz pecuča. Asia yokaran ojklaycan, ancha sufrichinča. Jalla nuž sufrican azi upzižtakaz cjissintača, ticzmayažtakaztača. ⁹ Jalla nižta sufritiquiztan kuzquiz tantiichinča, ticzucapan, jalla nii. Pero Yoozza ticzinacami jacatatskatñiqui. Jalla nižta sufrichinča, persun azquizimi nižaza pinsitanacquizimi ana kuzziz cjisjapa, antiz Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa. ¹⁰ Ultimquiziqui Yoozqui wejr liwriichiča, nii ticzmaya ojklayta pruebanacquiztan. Nižaza wilta nižta prueba tjonaquiz niiqui wilta Yoozqui wejr

liwriyaquiča. Yoozquin kuzziz cjican, jalla nužupanča wejt razunaqui. ¹¹ Ančhucqui wejtquiz mayizinalla, wejt pruebanacquiztan liwriita cjisjapa. Jalla nuž ančucaž ancha mayizintaž cjen liwriital cjeeča. Jalla nekztan weriž yanaptaž cjen anchucqui Yoozquin gracias cjican chiyasača. Jaziqi wejtta japa mayizinalla.

PABLO CORINTO WAJTQUIN OJKZ PECATCHA

¹² Wejrqui ančhucatan, nižaza tjapa žoñinacžtanami Yooz zuma kamañchiz kamchinča, zuma lijituma. Ana pizc kuzziz kamchinča. Wejt kuzquiz zizuča anal toscara chiyuča, weraral chiyuča. Jalla nižta zuma kamcan, ana žoñiž pinsita jaru kamchinča. Okzñi Yoozqui wejtquiz yanapchiča, nižta zuma kamzjapa. Jalla nižta zuma kamtaž cjen cuntintuča wejrqui. ¹³ Weriž cjiirtaqui zuma werara zakazza. Liican, ančhucqui kjanaž intintasača. Ana in-callñi kuztan cjiiržcuča. ¹⁴ Yekjapanacaqui ančucaquiztan wejt kuz pajča. Wejt kuzqui juc'anti zumpacha pajspanča ančhucqui. Nekztan Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñquiziqui ančhucqui weriž cjen cuntintuž cjesača, jaknužt wejrqui ančucaž cjen cuntintul cjeeča, jalla nižta. ¹⁵ Ančhucatan wejtta walikazza. Jalla nužupanča. Jalla nižtiquiztan weriž ojklaytiquiz ančucaquin wilta tjonz pecaytuča. Nekztan ančhucqui pizc wilta cuntintu cjisakataž cjitasača, weriž pizc wilta tjonžtiquiztan. ¹⁶ Primiraqui Macedonia cjita provinciquin ojkan ančucaquiz tjonz pecaytuča. Nekztan Macedoniquin ojkažu wilta ančucaquiz tjonz pecaytuča. Jalla nuž ančhucqui wejr yanaptasača, Judea yokquin irantizjapa. Nužupan tantiižcu ana atchinča. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan yekjap žoñinacaqui wejtjapa chiichiča, Pabluqui p'ajpacužtakaz chiichiča, cjican. Anača werara ninacž tantiiťaqui. Wejrqui ana tantiyiñča ana criichi žoñižtakaz. Ana criichi žoñinacaqui p'ajpawc razunchiz chiyasača. ¹⁸ Lijitum Yoozqui zizza, wejrqui anača p'ajpacužtakaz chiichintqui, nii ¹⁹ Silvanužtan, Timoteužtan, wejtta, jalla wejrnaqui anapan p'ajpawc razunanaca chiichintqui. Ančhucatan kamcan Jesucristo Yooz Majch puntuquiztan lijituma chiichinča. Nižaza Jesucristuqui zuma lijitumača. Niiž chiita taku cumpliñipanča. ²⁰ Nižaza tjapa Yooz taku cumpliñipanča. Jalla nižtiquiztan Jesucristuž cjen Yooz tawkquiztan “Nužoj cjila” cjiñča. Nuž cjican Yoozquin honora tjaa-uča. ²¹ Nižaza Yoozza wejt-nacquizimi ančucaquizimi Jesucristužquin tjurt'iñi kuzziz cjisakatñiqui. Nižaza Yoozza wejr utchiqui, niiž apóstol cjisjapa. ²² Yoozqui nii tjeeziča, nižaza wejtnaca kuzquiz niiž

Espiritu Santo luzkatchiĉha. Jalla niŝtiquiztan kjana tjeeztaĉha, Yooz ŝoñinacaĉha wejrnacqui, nii.

UJCHIZ ZOÑI PERTUNTA

²³ Jilanaca, cullaquinaca, Corinto wajtquin tsjii tjonzñi oki-taĉha. Pero ana tjonchinĉha, anĉhuc ana ujzjapa. Jalla niĉha ana wejr tjonñi razunaqui. Yoozqui zizza, weraral cjiwĉha wejrqui. ²⁴ Anĉhucqui Yooz mantuquiz ŝejlĉha, anaŝ wejt mantuquiz. Pero anĉhucquiz chiiŝinaĉhaj niiqui, yanapz pecuĉha, ultimu anĉhuc juc'anti cuntintuŝ cjisjapa.

2

¹ Wejrqui tantiichinĉha, imazi anĉhucquin wilta tjonzñi. Wilta llaquiskatz anal pecatuĉha. ² Anĉhucquiz llaquiskatasas ŝ niiqui, anaŝ ĉjulumi wejtquiz cuntintu cjis-katasasĉha. Anĉhucĉha wejtquiz cuntintu cjis-katñi-qui. Jalla niŝtiquiztan anĉhucquiz ana wilta llaquiskatz pecatuĉha. ³ Jaziqui anĉhucquin tjonz cjenpacha tuqui cjiŝrŝquichinĉha zumpacha ewjt'ican, anĉhuc anawalinaca azquichjapa. Nekztan wejrqui anĉhucquin irantiŝcu, cuntintu cjeeĉha, ana llaquita. Anĉhucĉha wejtquiz cuntintu cjis-katñi-qui, ¿ana jaa? Weriŝ cuntintu cjen anĉhucqui zakaz cuntintuŝ cjesaĉha. Jalla nuŝupanŝ cjesaĉha. ⁴ Tuqui cjiŝrŝquican, anĉhucjapa ancha kuzquiz sint'iskatchinĉha nizaza llaquisinĉha, kaazcama. Jalla nuŝ cjiŝrŝquican anal anĉhuc llaquiskatz pecatuĉha, antiz wejt zuma munaziñi kuz tjeez pecaytuĉha. Anĉhucatan ancha munazuĉha. ⁵ Nii ana wali kamñi ŝoñi-qui anĉhucquiz ancha llaquiskatchiĉha. Wejtquiz zakaz llaquiskatchiĉha; pero anĉhucquiz juc'anti. Cunamit anaŝ tjapa anĉhucquiz llaquiskatchiŝlani, pero jila partipan anĉhucquiztan. ⁶ Jila parti anĉhucqui nii ana wali kamñi ŝoñi casticchinĉhucĉha, niŝzaza ĉjaawjkatchinĉhucĉha. Nuŝquizkaz cjila. ⁷ Anzi-qui niŝŝquiz pertunz waquiziĉha, niŝzaza niŝŝquiz kuz waquiziĉha, nii ŝoñi ana juc'anti upa kuz cjisnajo. ⁸ Jaziqui anĉhucquiz rocuĉha, niŝŝquiz zuma munaziñi kuz wilta tjeezjapa. ⁹ Tuqui tii puntuquiztan anĉhucquiz cjiŝrŝquichinĉha, anĉhuc zumpacha yanzjapa, tjapa weriŝ chiiŝinta cazzi, ana cazzi, jalla nii. ¹⁰ Nii ujchiz ŝoñi-qui anĉhucŝ pertuntaŝlaja, jalla niiqui weriŝ pertuntazakazza. Cristuŝ yujcquiziqui pertunuĉha, aňhuc juc'ant zuma cjisjapa. ¹¹ Nii ujchiz ŝoñi pertunta cjis waquiziĉha, Satanás diablu ana uĉhumnacaquiz atipskatzjapa. Diabluŝ ana wal maňanaca zizza uchumqui.

QUINTU ANCHA ZIZ PECCHICHA PABLUQUI

12 Troas watja irantichinča, Cristuž liwriiñi taku paljayzjapa. Nekztan Jesucristo Jiliriztajapa langznan, muzpa žoñinacaqui Yooz taku nonziča. 13 Pero Tito cjita jilžtan ancha zalz pecayuča, ančhuc quintu zizjapa. Jalla nižtiquiztan wejt kuzqui anatača cuza. Jalla nižtiquiztan Troas wajtchiz žoñinaczquiztan eccu, Macedonia yokquin ojkchinča. 14 Nicju tjapa ančhucž quintu nonzinča, walikazza ančhucqui. Yoozquin ancha gracias cjican chiyuča. Yoozpanča anawalinacquiztan wejrnaça atipskatchiqui. Nižaza tjapa kjutñi Yooz Ejpqui Cristuž puntuquiztan paljayta cjiskatča wejrnaçaž cjen. Jaknužt tjapa kjutñi tsjii zuma ulura žkejtčhaja, jalla nižta irata wejrnaçaž paljayta liwriiñi taku tjapa kjutñiž ojkča. 15 Wejrnaçaqui zuma inzinzužtakaz Yoozquiz cuntintu cjiskatuča, Cristuž puntu paljaycan. Liwriita žoñinaczquizimi ana liwriita žoñinaczquizimi Cristuž puntu paljayuča. 16 Nii ana liwriita žoñinacaqui anapan catoktiquiztan juc'anti casticta cjequiča. Jalla nižtiquiztan weriž paljaytaqui ana wali chjonanchi žketñižtakazza ninacztajapa. Pero nii liwriita žoñinacazti weriž paljayta catoktiquiztan juc'ant zumaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan weriž paljaytaqui zuma uluražtakazza ninacztajapa. Jalla nižtiquiztan jequit Cristuž puntuquiztan paljayñi puesto tanznasajo?

YOOZ UCHTA ZONICHA PABLUQUI

17 Wejrqui Cristuž puntu paljaycan anal negocio paa-uča; nižaza Yooz taku anal queruča yekjap žoñinacztakaz. Wejrzi zuma lijituma paljayuča zuma kuzziz. Yooz uchta apostultča. Cristužtan wejtta tsjii kuzziz cjen, Yooz Ejpqui zizza, liwriiñi Yooz taku lijituma paljayuča.

3

1 Jalla nuž wejt puntuquiztan chiyanacqui, ančhucqui pinsachani, wejr persunpacha honora waytiñi, jalla nii. Yekjapanacaqui tsjii carta nombramientužtan ojklayča. Nižta carta nombramientuqui wejtta ana pecza, ančhucaquiz prisintizjapa. Nižaza ančhucaquiztan nižta carta anal mayasača. 2 Ančhucpachača wejt carta nombramiento cuntaqui. Ančhucqui weriž paljaytiquiztan ew kamañchizza. Tjapa žoñinacaqui nii cherasača, nižaza pajasacha. 3 Cristuqui ančhucaquiz ew kamañchiz cjiskatča, weriž paljaytaž cjen. Jaziqui ančhuca ew kamañacqui tsjii carta nombramientužtakazza. Jalla nii cartacqui anača čjul tintižtanami cijrtaqui; anača čjul mazquizimi cijrtaqui. Yooz Espiritu Santuqui ančhuca kuzquiz luzziča, ew

kamañchiz cjisjapa. Jaziqui ančuca ew kamañaqui tsjii carta nombramientužtakazza.

CRISTUZ LIWRIINI TAKU PALJAYZ

⁴ Ančucča kjana tjeezñiqui, wejrqui lijitum apostoltqui, nii. Jalla nužupan cjiwča. Cristuž cjen nuž chiyasača Yooz yujcquiz. ⁵ Nuž cjican, zakaz cjiwča: Wejrpacha ana čjul walimi paasača Yooztajapa. Čjul Yooztajapa wali paatami Yooz aztanpankaz paatača. Inakaztča wejrqui. Pero Yoozqui wejr illziča, niž apóstol cjisjapa. ⁶ Yoozpacha wejr utchiča niž ew compromis puntu paljayni ojklajzjapa. Nii ew compromisuqui anača Moisés cjiirta liiquiztan, antiz Espiritu Santužquiztanča. Nii cjiirta lii cjen žoñinaca infiernuquin okaquiča, castictaž cjisjapa. Espiritu Santuž cjen žoñinacaqui arajpachquin okaquiča, Yooztan wiñaya kamzjapa.

⁷ Nii Moises cjiirta liiqui maznacquiz litranacžtan cjiirtatača. Nii cjiirta lii tanžcu, Moises yujcqui walja c'ajchiča. Jalla nuž Moises yujc walja c'ajan, parti Israel žoñinacaqui niž yujc ana cheržni atchiča. Moises yujcqui jalla nuž c'ajniž cjen, zumat zumat upa c'ajchiča. Yoozqui jalla nižta lii tjaachiča, honorchiz cjisjapa, žoñinaca ana liwriiñi cjenami. ⁸ Yoozqui niž ew compromiso juc'ant honorchiz cjskatchiča. Ew compromisquiztan Espiritu Santuqui žoñinacžquiz liwriiskatcha. ⁹ Nii honorchiz lii ana cumplitiquiztan učumqui castictajapa cjissinčumča. Pero ew compromiso catokchiž cjen učumqui Yooz yujcquiz zuma cjissinčumča, ana ujchiz. Juc'ant honorchizza nii ew compromisuqui. ¹⁰ Tuquiqui Moisés liiqui honorchiztača. Anzta ew compromisquiztan nii tuquita liiqui ancha upa honorchizza, nii anzta compromisuqui juc'ant honorchiz cjen. ¹¹ Nii liiqui Cristuž tjonzcama mantizjapakaz tjaatatača. Nekztan ana iya walča. Nii ew compromisuzti wiñayaž tjuraquiča. Jalla nižtiquiztan juc'ant honorchiz žejlztanča.

¹² Jalla nii ew compromiso ut'aytaž cjen wejrnacqui uchtača, wiñaya liwriiñi taku paljayzjapa. Jalla nižtiquiztan tjup kuztan kjanacama chiyuča. ¹³ Nii Moises irata anal paauča wejrnacqui. Moisesqui niž c'ajni yujc chjojziča, parti Israel žoñinaca ana cherzjapa, nii yujc c'ajni katzcama. Moises yujcqui ana tira c'ajniča. Nii tuž cjiča, liiqui anaž tira walča, apatatta, jalla nii. ¹⁴ Wejrnacqui liwriiñi puntuquiztan kjanacama chiyuča. Pero Israel žoñinacazti nii puntu ana intintazziča. Chojru kuzzizpantača ancama ana intintazza. Moises lii ližcu nii liiquizkaz pinsiča. Cristužquin kuz tjaaz ana pinsiča. Pero Cristužquin kuz tjaachiž cjenkaz liwriiñi Yooz puntu intintazni cjesača. ¹⁵ Anzcama Moises

lii liicanami ana liwriiñi Yooz puntu intintazasača jila parti judío žoñinacaqui. ¹⁶ Jesucristo Jiliržquiz kuz tjaažcu, nekztanž liwriiñi Yooz puntu intintazasača. ¹⁷ Jesucristo Jiliriqui Yooz Espiritužtan tsjii kuzzizza. Nižaza jakziltiž kuzquiz Jesucristuž Espíritu žejlčhaja, jalla niiqui liwriitapanž cjequiča. ¹⁸ Jalla nižtiquiztan liwriitaž cjen, tjapa učumqui Jesucristo Jilirž honoraž tjeeža, tsjii ispijužtakaz. Nižaza učumqui zumat zumat Jesucristuž irata juc'ant zuma cjissa. Nižaza niž irata juc'ant juc'ant honorchiz cjissa. Jalla nuž učumnacaltajapa cjiskatča Jesucristo Jilirž Espirituqui. Nužupanča Yoozqui učumnacaltajapa.

4

YOOZQUI PABLO UTCHICHA APOSTOL PUESTUQUIZ

¹ Jalla nižtiquiztan anal upa kuzziz cjesača. Yoozqui niž okzñi kuzziz cjen wejr apóstol puestuquiz utchiča. ² Jalla nii puestuquiz kamcan, wejrqui ana wali chjozaka paaznaca, nižaza azzuca paaznaca ana wirapan paachinča. Nižaza ana wali paaz mañanaca ana wira paachinča. Nižaza Yooz taku anal tsjii kjutñi cjiyasacha. Antiz kjanacama werarapanikal chiyuča. Yoozza weriž chiitaqui zizñiqui. Nižaza weriž chiitiquiztan tjapa žoñinacaqui persun kuzquiz zizasacha, wejrtča ligitum apostoltqui, jalla nii. Nuž cjiwča, ana wali žoñinacž wejtquiz uj tjojtнанami. ³ Weriž paljaytaqui zumzu takužtakazza ana criichi žoñinacžjapaqui. Ninacača infiernuquin ojkninacaqui. ⁴ Tii muntuquiz mantiñi diabluiqui nii ana criichi žoñinacž kuz chojru cjiskatchiča, liwriiñi taku ana intintajo. Zur žoñižtakaz cjiskatchiča, Cristuž liwriiñi kjana ana cherajo, nižaza liwriiñi taku ana catokajo. Nii liwriiñi takuča ancha zumaqui. Ancha zuma Cristuž puntu chiiča. Jesucristuča Yooz Ejpž kuz tjeežñiqui. ⁵ Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Wejrqui Jesucristuž puntuquiztankaz paljayuča. Ultim chawjc Jiliripankazza Jesucristuqui. Nuž cjiwča. Jesucristuž honora waytuča; anača wejt persun honora waytuča. Nižaza Jesucristuž mantuquiz ojklaycan wejrqui ančhuca piyunitča, ančhuc yanapzjapa. ⁶ Tuquitanpacha Yoozqui mantichiča ween zumchiquiz kjana cjeyajo. Nii Yoozpachača wejt kuzquiz kjanchiqui, liwriini Yooz taku zumpacha intintizjapa, ancha zuma Yoozpan pajzjapa. Jesucristuqui niž ancha zuma kamañchiz cjen Yooz kuzmi nižaza Yooz honora tjeeziča, učum nii zuma intintajo.

PABLUQUI ANCHA SUFRICHICHA

⁷ Jaknužt zumanaca tsjii ljoc mazquiquiz chjojta cječhaja, jalla nižta irataž Yoozqui liwriiñi puntu wejtquiz cumpji-ichiča zoñinacžquiz paljayajo. Jalla nuž Yoozqui wejr apóstol utchiča, niiž juc'ant zuma azi tjeezjapa. Liwriiñi aziqui Yoozquiztankaz tjonča, anaž wejtquiztan tjonča. Zoñikazza wejrqui. ⁸ Wejtta ancha anawalinaca želanami, ultimquiziqui wejrqui atipača. Wejt kuz turwayskatanami, anaž wejt kuz llajllasa. ⁹ Zoñinacaž wejr chjatkatanami, Yoozqui wejr ana zinalla ecča. Wejtquiz ancha sufriskatcanami, zoñinacaqui wejr anaž akasača. ¹⁰⁻¹¹ Jesucristužquin sirwican jakziquinami wejr ojklayučhaja, ancha sufručha, ticzmaya cjenami. Jalla nuž sufrican, Jesucristuž cjen tira žetuča; niižtajapa tii curpuquiz kamuča. Jesucristužquin sirwichiž cjen ancha sufručha. “Waj ticznaa; ticznaa” cjiwčha. Pero tii ticžni curpchiz žejtcanaqui, Jesucristuž cjen kamuča. ¹² Wejrqui walja sufrisnacial watučha. Wilta wilta ticzmayažtakaztača, Cristuž puntu paljaycan. Pero weriž paljaytiquiztan ančhucqui Cristuž žeti tanchinčhucča.

¹³ Yooz takuqui tuž cjiča: “Yoozquin kuzziz cjen, wejrqui chiyučha”. Jalla nižta irata wejrqui Yoozquin kuzzizza, sufrita kamcanami. Jalla nižta kuzziz cjen, čiichiyučha, Cristuž puntu paljaycan. ¹⁴ Nuž paljayučha, tuž zizcu: Yoozqui Jesucristo Jiliri jacatatskatchiča, nižaza Jesucristužtan chica wejrmi ančhucmi jacatatskatta cjequiča. Yooz yujcquin chjichtaž cjequiča. Chjulumi sufrican, nii cjuñznuča. ¹⁵ Tjapa wejtquiz watchinacaqui ančhucaltajapača. Liwriiñi Yooz taku paljayučha, juc'anti juc'anti zoñinaca Yoozquin kuzziz cjiskatzjapa, nižaza ninaca Yooziž yanapta cjiskatzjapa. Jalla nuž cjen tsjan tsjan zoñinacaqui Yoozquin gracias cjican chiyaquiča, nižaza Yoozqui juc'anti honorchiz cjequiča. Jalla nuž pecučha.

¹⁶ Jalla nižtiquiztan wejrqui anal llajllazuča. Kjažtami wejt curpu sufričhani wejt kuz zapuru tsjan tjupí cjissa; juc'anti Yoozquin kuzziztča. ¹⁷ Tii wirquiz kamcan sufrisqui tsjii ratužtakazza; nekztan watča. Pero tii muntuquiz sufritiquiztan učhumqui arajpachquin wiñaya honorchiz cjequiča. Ancha sufriču, ancha juc'anti honorchiz cjequiča. Arajpachquin ancha zuma kamaquiča. ¹⁸ Nužupanž cjequiča, tii muntuquiz žejlñi cusasanacžquiz anača kuz tjaazqui. Antiz arajpach zumanacžquin kuz tjaaz waquiziča. Nekztan arajpachquin ancha honorchiz cjequiča. Cherta cusasanaca wataquiča. Arajpach zumanacazti wiñaya tjuraquiča.

PABLUQUI ARAJPACHQUIN OJKZ PECCHA

¹ Jalla tuž zizuča wejrqui. Tii žejtñi curpuqui ticziž cjequiz niiqui, Yoozqui ew curpuž tjaaquiča, Yooz paata curpu. Nekztan arajpachquin wiñaya kamača. ² Tii muntuquiz sufricanaqui anchal pasnuča ayincan. Ew arajpach curpu anchal pecuča, nekz kamzjapa. ³ Wejt kuzqui nii ew curpuchiz ancha pecča, tsji ew zquti cujtz pecas, jalla nižta. Ana curpuchiz anal cjis pecuča. ⁴ Tii curpuchiz sufrican, aynuča. Tii curpuqui ticznaquiča. Nižaza tii muntuquiz kamtaqui ana wiñayjapača. Jalla nižtiquiztan ew yekja curpuchiz cjis pecuča. Arajpachquin wiñayjapa kamz pecuča. ⁵ Yoozpachača nižtajapa wejr utchiča. Nižaza Yoozza niž Espiritu Santo wejt kuzquiz luzkatchiqui. Jaziqui arajpachquin kamspanča wejrqui.

⁶ Jalla nižtiquiztan wejrqui tjup kuzzizpanča. Tii curpuchiz kamcan, arajpachquin Yooztan chica ima žejlča. Pero arajpach wajtchiz žoñtča wejrqui. Jalla niil zizuča. ⁷ Tii muntuquiz kamcan, ana Yooz chercan kamuča. Pero ana cherta Yoozquin kuzzizpan kamuča ana niž cheranami. ⁸ Jalla nižtiquiztan tjup kuzziz želuča. Tii curpuquiztan ulanžcu, nižaza Yooztan chica arajpachquin kamcan, jalla nii walikaz cjesača. ⁹ Jaziqui žejtcanami, ticz cjenami, Yoozquin kuzziztča wejrqui. Weriž kamtiquiztan wejt Yoozquiz cuntintu cjiskatzpan pecuča. ¹⁰ Tjapa učumnacqui Cristuž yujcquiz prisintistanča, pjalžta cjisjapa. Jaknužt tii muntuquiz kamtčhaja, zuma ana zuma, jalla niit jama pjalžtaž cjequiča. Jalla nuž pjalžtiquiztan zapa maynižquiz arajpach kamaña tjaataž cjequiča.

ZOÑINACŽTAN YOOZTAN WALIKAZ CJESACHA

¹¹ Jalla nižtiquiztan Jesucristo Jiliri ekscan zuma razunžtan ančucaquiz chiyuča, zuma kamanchiz kamiñča, cjan. Toscara anal chiyuča. Wejt kamaña Yooz zizza. Wejr cjiwča, ančucqui zakaz zizza zuma kamañchiz kamiñča, jalla nii. ¹² Jalla nuž chiican, persun honora anal waytiz pecuča. Antiz wejt puntuquiztan ančucaquiz intintiskatz pecuča, wejtquiztan cuntintu cjisjapa. Jalla nekztanaqui ančucqui wejt quintra žoñinacžquiz kjaaznasača, zuma razuna tjaacan, “Pabluqui zuma kamñiča”, cjan. Wejt quintra žoñinacaqui žoñinacžquiztan honorchiz cjis pecča. Ninacžtajapa zuma kuz anaž importayča. Tucquin cjis, jalla niikaz importayča ninacžtaqui. ¹³ Wejrzi zuma kuzziz cjis anchal pecuča. Wejt quintra žoñinacaqui cjiñiča “Lucuratača Pabluqui”. Jalla nuž chiyanami Yooztajapakal kamuča. Yekjap žoñinacazti cjiñiča, “Zuma razunžtan chiiča Pabluqui”. Ančucaltajapa zuma

razunžtan chiyučha. ¹⁴ Jesucristuqui ancha okzñi kuzziz cjen tjapa žoñinacž laycu ticzičha. Žoñinacž cuntiquiztan ticzičha. Jalla nužupančha weraraqui. Jalla nuž tjapa kuztan criižcu, wejrqui Jesucristužquin sirwistančha, liwriiñi taku paljaycan. ¹⁵ Jesucristuqui tjapa žoñinacž laycu ticzičha, žoñinacaž ana persunjapa kamajo, antiz Cristužtajapa kamajo. Jalla nižtiquiztan jakziltat ew kamañchiz kamčhaja, jalla ninacaqui Jesucristužtajapa kamz waquizičha. Jesucristučha ninacž laycu ticziqui, nižaza jacatatchiqui. ¹⁶ Jaziqui Jesucristužtajapa kamcan, zizučha, žoñinacž kuzza chekanaqui, nii. Tuquiqui pinsatučha: Žoñinacž cherchi, pajk puesto ocupchi, wajt honora tanchi, jalla nižtanacačha chekanaqui, nuž cjican pinsatučha, Cristuž puntuquiztanami. Ana criichi žoñinacaž pinsitakaz pinsatučha. Anziqui ana iya nižta pinsučha. ¹⁷ Jaziqui tuž cjiwčha: jakziltat Cristužtan tsjii kuzziz cjissaja, jalla niiqui ew kuzzizza, nižaza ew kamañchizza. Tuquita kamaña liwj ecta, ew kamañchizpan kamčha.

¹⁸ Ew kuzmi nižaza ew kamañami Yooziž tjaatapančha. Cristuž cjen Yoozqui učumnaca pertunchičha, nižtan učumnacatan zuma cjisjapa. Nižaza Yoozqui wejrñaca utchičha parti žoñinacžquiz Yooz pertunz puntu paljayajo, Cristuž cjen žoñinacžtan Yooztan zuma cjesačha, cjican. ¹⁹ Yooz pertunz puntuqui jalla tužučha. Yoozqui Cristuž cjen tjapa žoñinaca pertunasachha, nižtan ninacžtan zuma cjisjapa. Žoñinaca pertunžcu, ana ujchiz cjiskatcha, ana casticta cjisjapa. Nižaza Yoozqui wejrñacaquiz cumpjiichičha, Yooz pertunz puntu paljayajo. ²⁰ Jalla nižtiquiztan Cristuž cuntiquiztan ojklayučha niž takunaca paljaycan. Jalla nuž ojklayan Yoozqui weriž cjen ančhucaquiz paljayčha. Jaziqui Cristužtajapa ančhucaquiz chiižinučha, Yoozquin kuz tjaalla, nižtan ančhucatan zuma cjisjapa. Jalla nuž chiižinučha. ²¹ Cristuqui ana čjul uj paachičha. Učhum laycu Jesucristuqui Yooz yujcquiz učhum ujnacchiz cjissičha, učhumqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjisjapa. Jalla nuž cjiskatchičha Yoozqui, niž pinsitacama.

6

¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui Yooztan langznučha, žoñinaca Yoozquin kuz tjaajo. Jaziqui ančhucaquiz chiižinučha, liwriiñi Yooz takuqui anačha inapankaz nonzqui, nii. Ancha okzñi kuzziz cjen, Yoozqui ančhucaquiz niž liwriiñi taku paljaykatchičha. ² Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Wejrtčha okzñiñtqui, ančhuc liwriita cjisjapa. Jaziqui tii timpuquiz okzñi kuzziz ančhucaž mayizita nonzinčha,

nižaza tii liwriiz timpuquiz ančhucaquiz yanapchinča”. Jaziqui Yoozpanča okzñi kuzzizqui. Anziqui žoñinaca liwriita cjesača.

³ Wejrqui anal jec žoñžquizimi t'ezinz pecučha, ujquiz tjojtjapa. Jaziqui ana jecmi weriž Yooztajapa trabajta iñarasača. ⁴ Yooztajapa trabajcan, jaknuž watanami, zuma Yooz kamañakaz tjeez pecučha. Yoozquin tjurt'iñi kuz tjeez pecučha, čhjul sufrisquiztanami, nižaza čhjulquiztan t'akjiri žejlžquiztanami, nižaza čhjul ch'ama ojklayzquiztanami. Čhjulunacaž watanami tjurt'iñi kuz tjeez pecučha. ⁵ Jilanaca, cullaquinaca, tižta sufrisnaca watchinča: wjajttatača, carsilquiz chawctatača; žoñinacaqui wejtnaca quintra ap-tichiča; nižaza muzpa ch'ama langznaca watchinča otčaň tjepi; nižaza ana tjačhi kamchinča, nižaza čhjerž kjara pascan žejlchinča. Jalla nižta sufrisnaca watchinča, tjurt'iñi kuztan. ⁶ Yooztajapa langzcan, zuma Yooz kamaña tjeez pecučha, zuma lijitum Yooz kamañchiz kamcan, nižaza Yooz puntu zuma zizñi nižaza pasinziz kuzziz kamcan, nižaza okzñi kuzziz kamcan, nižaza Espiritu Santuž aztan kamcan, nižaza zuma lijitum munaziñi kuzziz kamcan, ⁷ nižaza lijitum Yooz taku paljaycan, nižaza Yooz aztan kamcan. Jalla nižta kamcan zuma Yooz kamaña tjeez pecučha. Nižaza Yooztajapa kamcan, Yooz zuma razunžtan ojklayuča, tsjii zuma armichiztakaz. Yooz zuma razuna chiican, wejrqui žoñinacžquiz Yooz taku catokskatuča, nižaza quintra žoñinacžquiz Yooz zuma razunžtan kjaaznuča. ⁸ Yooztajapa kamcan, awizaqui wejrqui zuma rispittača. Awizaqui ch'aanitazakazza. Awizaqui žoñinacaqui wejt quintra ana waliž parličha. Awizaqui žoñinacaqui wejt puntu zumaž parličha. Wejt puntuquiztan yekjap žoñinacaqui “Niiča tsjii kjutñi irpiñiqui” cjican chiichiča. Jalla nuž cjenami, wejrtča werara chiiñtqui, nižaza irpiñtqui. ⁹ Yekjapanacaqui wejr ana pajz pecča. Jalla nuž cjenami, pajtapanikazza wejrqui. Yekjapanacaqui “Nii Pabluqui ticzla”, cjiñičha. Jalla nuž cjenami tiral žetuča. Wejt Yooz Epiž ujžta cjenami, ana contača wejrqui. ¹⁰ Llaquita kuzziz cjenami, Yoozqui wejt kuzquiz cuntintupan cjiskatča. Poriž cjenami, Yooz taku paljaycan walja žoñinacžquiz ricachužtakaz cjiskatchinča. Ana čhjulchiz cjenami, tjapa wejtta žejlča, Yooz maatiž cjen. ¹¹ Corinto wajtchiz jilanaca, cullaquinaca, kjanapacha ančhucaquiz paljayžcuča. Ančhucatan zuma munazuča, tjapa kuztan. ¹² Anača juntuñalla kuz ančhucatan munazuča. Yekjapanacazti anaž tjapa kuztan wejttan munaziz pecčhani. ¹³ Pero ančhuczti tjapa kuztan wejttan zuma munaziñi cjee. Ančhucaquiz chiižinuča, jaknužt tsjii ejp persun

ocjalžquiz chiižinčhaja, jalla nižta.

YOOZ ZOŇINACĀHUCCHA ANCHUCQUI

¹⁴ Tsjiilla chiižinuča. Ana criichi žoňžnacžtan anaž ancha pajasa, tii muntuquiz kamcan. Yooz kamañchiz žoñiqui Yooz quintra žoňžtan anapan tsjii kuzziz cjesača. Zuma žoñiqui ana zum žoňžtan anapan zuma pajasasača, tii muntuquiz kamcan. ¹⁵ Jaknužt Cristužtan Satanas di-ablužtan tsjii kuzzizpan cjesajo? Nižaza jaknužt criichi žoñiqui ana criichi žoňžtan tsjii kuzziz cjesajo? Anapanž tsjii kuzziz cjesača. ¹⁶ Yooz kjuyquiz žoñiž paata yooznacaqui anapanž juntu cjesača. Nižaza učumqui žejtñi Yooz kjuyčhumča. Yoozpachača tuž cjichiqui: Ninacž kuznacquiz kamača; ninacžtan chica želača. Ninacž Yooz wejr cjeeča, nižaza ninacaqui wejt wajtchiz žoñinacaž cjequiča. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan Yooz Jiliriqui tuž zakaz cjiča: Ana criichi žoñinacž kamañquiztan zaraka, nižaza jayta. Ana zum kamañanacchiz anapan kama. Nekžtan wejrqui ančhuc zuma risiwača. ¹⁸ Ančuca ejp cjeeča. Nižaza ančhucqui wejt maatinacaž cjequiča. Jalla nuž cjiča tjapa azziz Yooz Jiliriqui.

7

¹ Munazita jilanaca, cullaquinaca. Yoozqui učumnacaquiz niiž chiita takunaca tjaachiča. Jalla nižtiquiztan učumqui tjapaman ana walinacquiztanami nižaza tjapaman ana zum kamañanacquiztanami jaytistanča, zuma kamañchizpan cjisjapa, curpumi kuzmi zuma cjisjapa. Yoozquin ekscan, nižaza rispitan, tjapa ana walinacquiztan jaytistanča, juc'ant juc'ant walja zuma lijituma cjisjapa, Yooz kamañchizpan cjisjapa.

PABLUZ CHIITA TAKU CATOKTA

² Wejttan zuma munaziñi cjee, tjapa kuztan. Ana jakziltiž quintra čjulumi paachinča. Nižaza ana jakziltižquizimi tsjii kjutñi chjitchinča. Nižaza ana jakziltižquizimi incallchinča, cusasanaca tanzjapa. ³ Jalla nuž chiican, ančucaquiz uj tjojtunz ana pecuča. Tjapa kuztan ančhucatan zuma munazuča. Tuqui nuž cjetuča. Anača wejr ančuca quintraqui. Ticz cjenami, žejt cjenami tirapan ančhucatan zuma munazuča. ⁴ Wejr cjiwča, ančhucqui tirapan Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjequiča. Ančucaž cjen ancha cuntintuča. Ančuca honora waytuča. Ančuca quintu nonžcu zuma kuztaž wejrqui. Ancha sufrita cjenami anchal chipuča ančucaž cjen. ⁵ Macedonia yokquin irantižcu, ana jeejžñi atchinča. Tjapa kjutñi walja sufrisnaca želatča. Tjapa kjuttan quintranaca želatča.

Wejt kuzqui turwaysnatĉha, “Criichi zoñinacaqui quejpsnaa”, cjichinĉha. Llaquita kuzziztaĉha wejrqui. ⁶ Pero Yoozqui llaquita zoñinacĉquiz kuzñipanĉha. Yoozqui wejr kuzziĉha, Tituĉ tjontiquiztan. ⁷ Niĉaza Titĉquiztan anĉhuca quintu nonĉcu, wejrqui zuma kuztataĉha. Tituqui anĉhucaĉ cjen llaquita cjissitaĉha. Nekztan anĉhucaquiz tjonĉcu, niĉaza anĉhucaĉ zuma kamta cherĉcu, kuztataĉha. Niĉaza Tituqui quint'ichiĉha, anĉhucqui wejr anĉha cherz pecatĉha, niĉaza weriĉ llaquita cjen anĉhucqui llaquitazakaz cjissinĉhucĉha. Nekztan wejtquiz tjurt'iĉzinĉinĉhucĉha. Jalla nii nonĉcu juc'anti cuntintu cjissinĉha. ⁸ Werĉ cjirta cartauqui anĉhuc llaquita cjiskatchiĉha. Jalla nuĉ cjenami, anziqumi ana llactazzinĉha. Pero tuquiqui llactazzinĉha; nii anĉhucaquiz chiiĉzinta ana cjirz pecatuĉha. Pero anĉhuc tsjii upacamakaz llaquiskatchinĉha. ⁹ Anĉhucqui llaquiskattiquiztan anazuma kamznaca ecchinĉhucĉha. Jalla niĉtiquiztan wejrqui cuntintuĉha. Anĉhucaĉ llactattiquiztan wejrqui anataĉha cuntintu. Antiz anĉhucaĉ anazuma kamznaca ectiquiztan jalla nekztantaĉha wejrqui cuntintu. Anĉhucaĉ anazuma kamtiquiztan Yoozqui anĉhucaquiz uj cjuñkatchiĉha. Jaziqumi weriĉ cjen anĉhucqui ana ina llaquissinĉhucĉha. ¹⁰ Yoozqui zoñĉquiz uj cjuñkatĉha kuz campiita cjeyajo. Jequit kuz campiichaja, jalla niiqui liwriita cjesaĉha, zuma kamañchiz cjisjapa. Niĉaza liwriita zoñinacaqui cuntintuĉha. Ana criichi zoñinacaqui ujnaca cjuñĉcan niĉaza llactazcan ana kuz campiyaquiz niĉqui chojr u kuzziz cjissa. Ultimu infiernuquin okaquiĉha. ¹¹ Anĉhuczi uj cjuñĉcu Yoozquin juc'anti kuzziz cjissinĉhucĉha; oralla kuz campiichinĉhucĉha. Niĉaza tjapa kuz tjaachinĉhucĉha ana wali kamznaca azquichjapa. Nii uj paañi zoñĉ quintra anĉha ĉawjchinĉhucĉha. Niĉaza nii ujquiztan tsucchinĉhucĉha. Niĉaza wejtĉan anĉha zalz pecchinĉhucĉha. Niĉaza nii uj paañi zoñi anĉha casticz pecchinĉhucĉha. Niĉaza ultimu nii uj paañi zoñi casticchinĉhucpanĉha. Jalla niĉtiquiztan anĉhucqui kjanapacha tjeezinĉhucpanĉha, zuma kuzzizĉhucĉha, ana tira ujchiz. ¹² Nii uj paata puntuquiztan nonĉcu anĉhucaquiz c'aripacha cjirĉquichinĉha. Anataĉha nii uj paañi zoñĉjapakaz cjirĉquichinqui. Niĉaza anataĉha nii quintra uj paaĉzinta zoñĉjapakaz cjirĉquichinqui. Antiz anĉhucajapakaz cjirĉquichinĉha, Yooz yujcquiz anĉhucaquiz tjeezjapa, anĉhucqui wejtĉan munaziñi kuzzizza, jalla nii. ¹³ Ultimquiziqui tjappacha walikaz cjissiĉha. Jalla niĉtiquiztan wejrqui cuntintu cjissinĉha. Anĉhucaĉ wilta zuma kamtiquiztan Tituqui wilta llan kuzziz cjissiĉha. Niĉaza Tito cuntintu cjissiĉ cjen, wejr zakaz juc'ant

cuntintu cjissinča. ¹⁴ Wejrqui Titžquiz ančuca honora waytichinča, “Ninacaqui zumača”, cjican. Jalla nuž cjican ultimquiziqui ančucaž cjen ana azkatchinča. Ančucatan žejlcan werar razunakaz chiichinča. Nižaza Titžquiz chiita razuna werara zakazza ančuca puntuquiztan. ¹⁵ Tituž tjaajintacama zuma kamchinčucča. Nižaza Tito zuma risiwchinčucča, humilde kuztan, nižaza rispiti kuztan. Tjapa nižta cjuñžcu Tituqui ančucaquin juc'antiž munaziča. ¹⁶ Ančucaž cjen wejrqui zakaz ancha cuntintutča. Nižaza ančuca puntuquiztan cjiwča, ancha zuma kamañchiz, jalla nii.

8

OFRENDANACA TJAAZ PUNTU

¹ Jaziqui jilanaca, cullaquinaca ančucaquiz tii zizkatz pecuča, jaknužt Macedonia yokquiz žejlñi criichinacaqui Yooz zuma kamaña tjeeziča, jalla nii. ² Nii criichi žoñinacaqui ancha pruebanaca watchiča. Ancha pori cjissiž cjenami ninacaqui ancha cuntintu želatča. Nižaza ricachužtakaz walja ofrendanaca utchiča. ³ Ninacž želinchizquiztan jama utchiča. Wejr cjiwča, jilacama utchiča ninacž persun kuzquiztan. ⁴ Ninacaqui t'akjir criichinacžquin ofrenda tjaz ancha pecchiča, jaknužt parti criichinacaqui ofrenda tjaatčhaja, jalla nižtapacha. Nižaza wejtquiz ancha rocchiča favora paajo, ninacž ofrenda chjichajo, jalla nii rocchiča. ⁵ Ninacaqui juc'ant zuma paachiča weriž tantiitiquiztanaqui. Tuquiqui Yoozquin tjapa kuz tjaachiča. Nekztan Yooz munañpi jaru wejtquiz kuz tjaachizakazza. ⁶ Jalla nižtiquiztan wejrqui Tito rocchinča, ančucaquin wilta okajo. Tuquiqui Tituqui ofrenda tjaz puntu ančucaquiz chiižinchiča. Jaziqui Tito wilta rocchinča, ančucaquin wilta okajo, ančuca ofrendanaca cumpliskatzjapa, jaknužt tuqui ančucqui okzñi kuzquiztan tjaatčhaja, jalla nuž. ⁷ Ančucqui ancha zumača; ančucča Yoozquin kuzzizpan, nižaza Yooz puntu zuma zizñi, nižaza zuma tjaajnasacha, nižaza tjapa kuztan zumanaca paayiñčucča, nižaza wejttan zuma munaziñi kuzzizčucča. Chjulquizimi ančucqui ancha zumača. Jalla nižtiquiztan ančucqui zuma ofrenda tjaz zakaz waquizicha, ančuca okzñi kuzquiztan. ⁸ Ančucaquiz anal mantuča, pero zizkatz pecuča, parti žoñinacaqui tjapa kuztan ofrenda utchiča, jalla nii. Jazic ančucqui walja ofrendanaca tjaaquiz niiqui, ančuca okzñi kuz tjeeznasacha. ⁹ Učhum Jesucristo Jilirž ancha okzñi kuz zizza ančucqui. Jesucristuqui tjappacha nižtacama žejlchiž

cjenami, ančucaž cjen pori cjissiča tii muntuquiz kamcan. Jalla nuž pori cjissiča ančuc ricachužtakaz cjiskatzjapa.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan tii ofrenda puntuquiztan ančucaquiz chiižinuča. Waj tsjii wataqui ančucqui t'akjir criichinacžtajapa ofrenda uch pecatča, nižaza ofrenda uchi kalltichinčucča. Jalla nižtiquiztan anziqiu nii ofrenda cumpliskatz waquiziča. Jalla niqiu walipanž cjesača. ¹¹ Tuquiqui ančucqui tjapa kuztan ofrenda uch pecatča. Jalla nuž pectauqui cumpliskatz waquiziča, ančuca želinchizquiztan jama. ¹² Jakziltat tjapa kuztan ofrenda utčaja, želinchizquiztan jama uch waquiziča. Jalla niqiu Yoozquin cuntintu cjiskatasacha. Jakziltat ana zinta želinchiz cječaja, jalla nižquiztan Yoozqui ana ofrenda mayča. ¹³ Wejrqui anal pecuča, yekja criichinacžquiz yanaptiquiztanauqui ančucpacha t'akjiri cjisjapa. ¹⁴ Tuž cjiwča, anziqiu ančucqui juc'ant želinchizza. Jalla nižtiquiztan nii t'akjir criichi žoñinacžquiz yanapasača. Wiruñauqui ninacauqui ančucaquiz yanapačhani, ninacž juc'ant želinchizquiztan jama. Jalla nižtiquiztan tsjiikaz cjequiča. ¹⁵ Cjijrta Yooz taku tuž cjiča: “Juc'ant želinchiz žoñiqui anaž čhjetnasača. Nižaza ana želinchiz žoñiqui ana t'akjiri želasacha”.

TITZ PUNTU

¹⁶ Yoozqui Tito ančucaquiz ancha cjuñzkatchiča, jaknužt wejrqui ančucaquiz cjuñzničiča, jalla nižta. Jalla nižtiquiztan Yoozquin gracias cjican chiyuča. ¹⁷ Weriz roctiquiztan Tituqui “iyaw” cjichiča. Pero niipacha ančucaquiz cjuñziča. Jalla nižtiquiztan persun kuzquiztan ančucaquin tjonžcaquiča. ¹⁸ Titžtan juntu yekja jila cuchanžcača. Tjapa iclizziz criichinacauqui nii jilž puntu zizza, zuma liwriñi taku parliñi, jalla nii. ¹⁹ Nižaza iclizziz criichinacauqui nii jila utchiča, wejttan chica ojklajajo, nižaza tii ofrenda Jerusalenquin chjitzjapa. Wejrqui tii ofrenda chjitz pecuča, Yooz honora waytizjapa, nižaza wejt yanapñi kuzziz tjeezjapa. ²⁰ Jalla nuž tii ricujta ofrendauqui ancha tažpachača. Jalla nii paaznaca chjichcan wejrnacqui zuma kjana kamz pecuča, žoñinaca wejtnacauquiz ana uj tjojtajajo, “Pabluqui persunjapa ofrendanacquiztan paaz jwessiča”, cjican. ²¹ Yooz yujcquizimi žoñinacž yujcquizimi wejrnacqui zuma lijituma kamz pecuča.

²² Titžtan nii yekja jilžtan tsjii jilžtan zakaz cuchanžcača. Tii jilaqui wejrnacqui wawczinča, zuma lijitum kuzziz čhjultakquiztanami, jalla nii. Niqiu ančuca puntuquiztan nonžcu, ančucaquin tjonzquin ancha pecchiča. Ančucaž zuma kamtiquiztan nižta kuzzizza. ²³ Titž puntuquiztan

tuž cjiwčha. Niiqui wejt cumpańeručha. Nižaza wejttan chica ančhucultajapa sirwičha. Nii yekja pucultan jilanacž puntuquiztan tuž cjiwčha, ninacačha iclizquiztan cuchantaqui, nižaza ninacaž cjen Cristuqui ancha honorchizza. ²⁴ Nonžna ančhucqui. Tjapa criichinacžquiz ančuca zuma okzńi kuz tjeezna. Jalla nuž tjeeznan criichinacaqui zizaquičha, zuma razunžtan ančucaž kamtiquiztan wejrqui cuntintučha, jalla nii.

9

OFRENDA PUNTU

¹ Tsjiižtan zakal chiižinučha Yooz žońinacžtajapa ofrenda puntuquiztan. Jalla nii puntuquiztan anačha ančucaquin tsjii cartami cjiyržquichuca. ² Ančhucqui tjapa kuztan tjaaz pequińčhucčha. Jalla nii zizučha. Nižaza Macedonia yokquin žejlńi criichinacžquiz cuntintu cjiwčha, ewitanpacha Acaya yokquin žejlńi criichinacaqui ofrendižtan yanapzjapa listučha, jalla nuž chiyučha. Jalla nuž nonžcu tsjan kuzziz cjisičha ofrenda uchjapa zakaz. ³ Nižaza wejrqui tii čhjepultan jilanaca cuchanžcučha, weriž chiita ančuca puntuquiztan ana toscara cjisjapa, ultimupan ančuca uchta ofrenda tjacžta cjisjapa, jaknužt wejrqui parti criichinacžquiz cjiučhaja, jalla nuž. ⁴ Cunamit yekjap Macedonia criichinacaqui wejttan chica tjonachani. Ninacžquiz ančuca ofrenda uch puntuquiztan kjaž wiltami chiižinčinčha. Jalla nižtiquiztan ančuca ofrenda ana listu tjacžtažlaj niiqui, wejtnacaltami ančhucaltami aziž cjequičha. ⁵ Ana azi cjisjapa, wejrqui tantiichinčha, tii čhjepultan jilanaca roc waquizičha wejt tuqui ančucaquin tjonznajo. Ninacaqui tjonžcu ančucaž compromitta ofrenda cumpliskataquičha. Jalla nižtiquiztan ančuca ofrenda listu tjacžta cjequičha ima wejt tjonan. Zuma okzńi kuzziz cjen ofrenda uch waquizičha, ana weriž chiižintiquiztankaz.

⁶ Ančhucqui tii cjuńzna. Jequit koloculla zkala čhjacačhaja, nižaza koloculla ajznaquičha. Nižaza jequit wacchi čhjacačhaja, nižaza wacchi ajznaquičha. ⁷ Zapa mayni persun kuzquiz tantiižcu, ofrenda uchaquičha. Jequit zuma okzńi kuztan ofrenda utčhaja, jalla niižtan munazičha Yoozqui. Ana pizc kuztan uchasačha, nižaza ana žońiz chiižintiquiztankaz uchasačha. ⁸ Tiizakaz cjuńzna. Yoozqui ančucaquiz wacchi tjapaman wintizunanaca tjaaznasačha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui želinchizkaz cjesačha. Nižaza ančhucqui želinchizquiztan ofrenda tjaasačha, tjapaman zuma obranaca yanapzjapa. ⁹ Tii puntuquiztan cjiyrta Yooz takuqui tuž cjičha: Zuma žońiqui okzńi kuztan pori

žoñinaczquiz tjaača. Nižaza niiz zuma obranaca watay wata cjuñtaž cjequiča. ¹⁰ Yoozza semilla tjaañiqui čhjaczjapa, nižaza čhjeri tjaañiqui lujljzjapa. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančhucaquiz želinchiz cjiskataquiča, juc'anti. Nekztan ančhucqui juc'ant ofrenda tjaasača. Ančhucaž zuma tjaatiquiztan zuma obranacchiz cjequiča. ¹¹ Yoozqui ančhucaquiz tjapaman zuma cusasanacchiz cjiskataquiča, ančhuca okzñi kuztan juc'anti tjaazjapa. Ančhucaž uchta ofrenda intirjitiquiztan, nii ofrendižtan yanapta criichinacaqui Yoozquin ancha gracias cjican cjequiča. ¹² Jalla nuž ofrenda tjaacan Yooz sirwiča. Nižaza nii Yooz sirwitiquiztan t'akjir criichinacaqui yanapta cjequiča. Nekztan ninacaqui Yoozquin ancha gracias cjican cjequiča. ¹³ Tii ofrendaqui tjeeža, jaknužt ančhucqui Cristuž liwriiñi tawk jaru kamčhaja, jalla nii. Nižaza ančhucaž zuma kamtiquiztan Yoozquin ancha honorchiz cjequiča. Ančhucqui okzñi kuztan wali chawc ofrenda tjaaquiča. Ninacžtajapa, nižaza tjapa criichi žoñinacžtajapa ančhucqui zuma okzñi kuzzizčhucča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui honorchiz cjequiča. ¹⁴ Yoozqui ančhucaquiz ancha zuma okzñi kuzziz cjiskatchiča. Jalla nižtiquiztan nii yanapta žoñinacaqui ančhucaltajapa Yoozquiztan mayižinaquiča. Nižaza ančhucatan juc'anti zuma munazaquiča. ¹⁵ Jilanaca, cullaquinaca. Tiipanž cjuñzna. Yoozqui učhumnacaquiz Cristo tjaachiča. Nii Yooziž tjaataqui juc'ant zumača; ana intintazzucača. Yoozquin ancha gracias cjican cjiwča.

10

PABLUQUI CRISTUZ APOSTOLUCHA

¹ Jilanaca, cullaquinaca. Wejr Pabluqui tii cjiyržcuča. Jazic nonžna. Cristuqui humilde kuzzizza. Jalla nižta kuzziz cjen wejrqui ančhucaquiz chiižinžcuča. Yekjap žoñinacaqui tuž cjiča: “Ančhucatan žejlcan, Pabluqui humilde kuzziztača. Pero ančhucatan ana žejlcan, c'aripachača”. ² Ančhucatan wilta žejlcan, ana wilta c'ari cjis pecuča. Yekjapanacaqui wejtnacaquiz uj tjojtunča. “Žoñž kuzcamakaz kamča Pabluqui”, jalla nuž cjiñiča. Jalla ninacžtajapa c'ari cjesača. Pero ančhucqui ninacaž irata ana cjee. Ančhucaltajapaqui anal c'ari cjis pecuča. Cristuž apostoltča wejrqui. Pero wejt persun aztan mantiz anal tjeez pecuča. ³ Wejrqui žoñi cjicanami ana žoñž kuzcamakaz paa-uča, nižaza ana žoñinacžtan kichas pecuča. Pero tjapa Yooz quintranacžtan quiražtakaz zalznasača. ⁴ Nižaza Yooz quintranacžtan zalžcu, ultim arma anal joojoo-uča. Antiz Yooz aztan anawalinacquiztan

atipasača, ninacaž anawal azziz cjenami. ⁵ Yooz quintra razunanacami atipasača. Nižaza čjul mit kuzquiztan pinsita razunanacami atipasača, žoñinaca Yoozquin pajkatzjapa. Tjapa žoñinacaž pinsitanacami Cristuž tjaajintanac jaru cjiskatz pecuča. ⁶ Jalla nižtiquiztan wejrqui listuča tjapa Yooz quintra žoñinaca casticzjapa. Ančhucqui Yooz mantuquizpan cjisna, tjappacha. Werič tjonztan, jakziltat anaž Yooz mantuquizlaja, jalla niiqui casticta cjequiča. Cristuž apostoltča wejrqui.

⁷ Ančhucqui žoñikaz chekža, kjažta tsijtchizlaja nižaza kjažta chiiñizlaja, jalla nii. Jakziltat mit kuzziz “Wejrqui Cristuž partiquiztča” cječhaja, jalla niiqui cjuñž waquiziča, wejrzakaztča Cristuž partiquiz, jalla nii. ⁸ Wejt apóstol puesto puntuquiztan cunamit juc'anti chiyučani. Jalla nuž cjenami wejrqui anal azasača. Jesucristo Jiliriqui wejtquiz nii apóstol puesto tjaachiča, ančhucalta zuma kamañchiz cjiskatzjapa. Wejtta nii poder ana žejlča, ančhuc akzjapa. ⁹ Cartanaca cijržcu anal ančhuc tsucunz pecuča. ¹⁰ Yekjap quintra žoñinacaqui tuž cjiča: “Pabluž cartanacaqui chawjc jilirž cartanacažtakazza. Pero tekz žejlcan, ana azzizza, nižaza niž razunanaca inakazza”. Nuž cjiñiča yekjapanacaqui. ¹¹ Jalla nižta cjiñi žoñinacaqui zumpacha intintaz waquiziča. Jaknužt wejrqui cartanacquiz cijržquitučhaja, jalla niicama paasača ančhucatan žejlcan.

¹² Nii mita kuzziz žoñinacaž irata cjis anal pecuča. Niacacqui porapat iñarascan ana intintazni kuz tječa. Yooz tawk jarupankaz kamz waquiziča. ¹³ Wejrqui persun puntuquiztan anal juc'ant chiyuča. Yoozpachača wejtquiz tii apóstol langz tjaachiqui. Nii langzquiztan jama chiyuča. Nižaza nii Yooziž tjaata langzquiztan jama ančhucaquin tjonzinča, liwriñi Yooz taku paljayzjapa. ¹⁴ Ančhucaquin ana tjontasaž niiqui, wejrqui Yooziž tjaata langzquiztan jama ana ojktasača. Parti Cristuž liwriñi taku paljayñi žoñinaczquiztan wejrtča primero ančhucaquin tjonchintqui. Yekja žoñiž Yooz taku langtiquiz ana mitisasača. ¹⁵ Yekja žoñiž Yooztajapa langztiquiztan anapal cjiwča, “Nii langztaqui werič langztača” cjicanaqui. Wejrqui pecuča, ančhucqui juc'anti Yoozquin kuzziz cjeyajo. Jalla nižtiquiztan ančhucaporquiz Yooztajapa juc'anti langz pecuča, Yooz tjaata langzquiztan jama. ¹⁶ Jalla nekztanaqui ančhucaquiztan nawjkchuc yekja wajtchiz žoñinaczquiz zakaz liwriñi Yooz taku paljayz pecuča. Pero yekja žoñiž Yooztajapa langztiquiz anal mitisis pecuča.

¹⁷ Jakziltat honora waytiz pecčhaja, nižlaqui Yooz honora waytiz waquiziča. ¹⁸ Jakziltat persun honora waytican

chiiñizlaja, jalla niž puntuquiztan Yoozqui “ana zumača” cjequiča. Jakziltat “Yooz alaja zumapankazza” cječhaja, jalla niiqui Yooziž tjaata honorchiz cjequiča.

11

PABLUZTAN ANAZUM TJAAJIÑINACŽTAN

¹ Wejrqui zumzužtakaz tsjii koluc chiyača. Nii zumzužtakaz chiita takunaca nonžnalla. ² Yoozqui ančhucajapa tsjii silusiñiztakaz wejtquiz cjiskatča. Weriz Yooz taku paljaytiquiztan ančhucqui Cristužquin kuzziz cjissiča. Cristužtan zalz ora wejrqui ančhuc zuma kamañchiz Cristužquin prisintis pecuča, jaknužt tsjaa zuma tur naaža compromitta tjowžquiz prisintita cječhaja, jalla nuž. ³ Wejrqui ančhuca puntuquiztan turwayznuča; cunamit tsjiiqui ančhucaquiz incallskatačhani, Cristužquin ana tjapa kuz cjisjapani, nižaza Cristužquiztan zarakchi cjisjapani. Ančhucaž pinsitanacaqui tsjii kjutñiz cjisnačhani. Tuquitanpacha nii ana wal zkoraztakaz diablucqui mañužtan Evaquiz incallchiča, cunamit jalla nižta incallta cjisnačhani ančhucqui. ⁴ Wejrqui ančhucaquin tjonchinča, werar liwriiñi takumi nižaza Jesusiž puntuquiztanami paljayzjapa, nižaza tjonchinča Espiritu Santuž ančhuca kuzquiz luzskatzjapa. Jaziqui ančhucquiz chiižinuča. Tsjii žoñinacaqui tsjemat liwriiñi taku paljayñiz cjenami, ančhucqui nii incallñi žoñi zuma risiwiñčhucquiča. Ninacaž tsjemat tjaajintanaca catokiñčhucquiča. Nižaza tsjii žoñinacaqui tsjemat espiritunaca tjaaz pecasaž niiqui, ančhucqui nižta incallñi žoñi zuma risiwiñčhucquiča. Nuž nonžcu, ispantichinča; nižaza llaquita kuzziz cjiskatchinča. ⁵ Yekjapnacaqui ančhucaquiztan nii incallñi žoñinacž puntuquiztan pinsiča, zuma apostolonacača, jalla nii. Ninacaqui anača werar apostolonacaqui; anača wejtquiztan pajk jiliriqiu. Jalla nuž cjiwča. ⁶ Wejrqui anal altu tawkžtan paljaycan ančhucatan kamchinča. Jalla nuž cjenami wejrqui Yooz puntu zuma zizuča. Jalla nii zizñi cjican kjanapacha tjeezinča weriz tjapa puntunaca paljaytiquiztan. Tantiya ančhucqui.

⁷ Wejrqui humilde kuzziz ančhucatan kamchinča, ančhuc honorchiz cjisjapa. Nižaza ana paaz paca mayžcu, liwriiñi Yooz taku ančhucaquiz paljaychinča. ¿Jalla nuž anawali paachin wejrjo? ⁸ Yekja iclizziz žoñinacaqui wejtquiz paaz tjaachiča. Jalla nii ofrendanaca tanzinča, ančhucaquin Yooz taku paljayñi ojkzjapa. ⁹ Ančhucatan kamcan ana želinchiz cjissinča. Pero ančhucaquiztan ana čjulumi

maychinča. Macedoniaquiztan tjonchi jilanacaqui wejtquiz onanchičha. Jalla nižtiquiztan anaž čjulumi wejtquiz pjaltatča. Tuquiqui wejrqui ančhucaquiz ana mayzjapa ancha cwitassinča, ančhucjapa ana ch'ama cjeajo, nižaza jaztanami mayzquiztan cwitasučha. ¹⁰ Jaknužt Cristuqui werarapan chiiñitažlaja, jalla niž cjen nižta werarapan chiyiñzakaztča wejrqui. Jalla nižtiquiztan legali cjan, wejrqui cjiwča, anaž jec Acay wajtchiz žoñiqui wejt puntuquiztan cjesača, “Pabluqui ana želinchiz cjan, wejtquiztan maychiča”, nuž cjicanaqui. Jalla nuž ančhucaquiztan ana čjulumi maytiquiztan cuntintutča wejrqui. ¹¹ ¿Kjažtiquiztan nižta chiyu wejrjo? ¿Ančhucatan ana zuma munazojo? Anapanž cjesača. Yooz zizza, wejrqui ančhucatan munazuča, jalla nii. ¹² Wejrqui liwriñi Yooz taku paljayiñča, ana paaz paca mayžcuqui. Nižaza tirapan nužullakaz kamača. Nekztan jakziltat paaz ganzjapa Yooz taku paljayčhaja, jalla niiqui anapanž cjichuca, “Wejrtča Pabluž irata Yooz taku paljayiñtqui”, nuž cjicanaqui. ¹³ Nii paaz tanzjapa paljayñinacaqui falso apostolunacača. Nii žoñi incallñinacaqui Cristuž apostolunacažtakaz ojklayñičha.

¹⁴ Jalla nužupan tii muntuquiz wataquiča. Satanás diablopacha tsjii Yooz anjilažtakaz ojklayča. ¹⁵ Nižazakaz Satanásquiz sirwiñi žoñinacaqui werara Yooz sirwiñinacažtakaz ojklayča. Jalla nižta puntu nayžcu, ana tsucaquiča. Ninacaž nižta ojklaytiquiztan jama castictaž cjequiča.

PABLUQUI ANCHA SUFRISNACA WATCHICHA

¹⁶ Wital cjiwča. Jalla nuž chiyanaqui ančhucqui weriž chiita puntuquiztan anača pinsisqui, “Niiqui zumzu taku chiiča” cjicanaqui. Jalla nuž pinsanami, wejr chiyaj cjila tsjii lucurata žoñižtakaz. Wejrqui tsjii koluculla persun honora waytaj cjila. ¹⁷ Jalla nuž chiican wejrqui lucuratu žoñižtakaz chiyča. Anal chiyča Yooz Jilirž ortin jaru, jalla nuž persuna honora waytican. ¹⁸ Walja žoñinacaqui tii muntuquiz čjulunacquiztanami persun honora waytiča. Jalla nižtiquiztan wejr zakal persun honora koluculla waytača. ¹⁹ Ančhucqui chiiñchucča, “Ziñ žoñinactča wejr-nacqui”, cjicanaqui. Jalla nuž chiichiž cjenami ančhucqui zumzu žoñinacž takunaca cuntintu nonzñiñchucča. ²⁰ Falso žoñinacaqui ninacž mantuquiz ančhuc cjiskatz pecča. Nekztan ančhucqui nii žoñinacžquiz zuma cassa. Nižaza tsjii falso žoñinacaqui ančhuc cusasanacquiztan paca mayča. Nekztan ančhucqui ninacžquiz zuma tjača. Nižaza tsjii falso žoñinacaqui persunaltajapa zuma cjsjapa ančhuc mantiča. Nekztan ančhucqui nižquiz zuma cassa. Nižaza tsjii falso

žoñiqui ančhuc iñarča. Nekztan ančhucqui niizquiz zumakaz awantiča. Nižaza tsjii falso žoñiqui ančuca yujcquiz tsjajpačhani. Jalla niizakaz ančhucqui zuma awantačhani.

²¹ Wejrqui ančhucatan kamcan ana nižta kamchinča; humilde kuzziz kamchinča. ¿Jalla nižtiquiztan wejrqui aza-sajo? Anapal azasača. Yekja žoñinacaqui čjulquiztan persun honora waytačhaja, jalla nii žoñinacžquiztan juc'antitča wejrqui. Jalla nuž čiicanacqui lucuratažtakaz chiyuča.

²² Yekjapanacaqui cjiñiča, “Hebreo sarchiz žoñinactča wejrnacqui”. Werj zakal cjeeča, “Hebreo sarchiz zoñtča wejrqui”. Nižaza ninacaqui cjiñiča, “Yooz illzta Israel wajtchiz žoñinactča wejrnacqui”. Wejr zakal cjeeča, “Yooz illzta Israel wajtchiz zoñtča wejrqui”. Nižaza ninacaqui cjiñiča, “Abrahamž majchmaatquiztan tjonińča”. Wejrmi zakal cjeeča, “Abrahamž majchmaatquiztan tjonińča”.

²³ Ninacaqui cjiñiča, “Cristuž sirwińtča”. Wejrmi zakal cjeeča, “Cristuž juc'ant zuma sirwińtča”. Jalla nuž čiicanacqui lucuratažtakaz chiyuča. Pero ninacžquiztan juc'anti langzinča Cristužtajapa. Nižaza ninacžquiztan juc'anti wjajttatača. Nižaza ninacžquiztan juc'anti carsilquiz chawctatača. Nižaza tsjii kjaž wilta ticzmaya želaytuča.

²⁴ Pjijska wilta judío žoñinacaqui wejr casticchiča. Jalla nuž casticcan, quinsa tunca llatuncan lazu wjajtta mutchinča.

²⁵ Chjep wilta wejrqui wjajtz paržtan wjajttatača. Tsjii wilta maztan čhajttatača. Chjep wilta warcuquiz okan nii warcu julskatchiča. Warcu julskatžcu tsjii nooj weentiztan majińtiztan pajk kot taypiquiz žejlchinča.

²⁶ Tirapan ojkojkchinča, walja anawalinaca watñiz cjenami. Tižta anawalinaca watchinča, anawal pujunaca, anawal tjañinaca, wejt wajtchiz anawal žoñinaca, yekja wajtchiz anawal žoñinaca, chawjc wajtquiz anawal žejlñinaca, ch'ekti yokquin anawal žejlñinaca, anawal pajk kotanaca, nižaza anawal falso jilanaca. Jalla nižta anawalinacami watchinča.

²⁷ Nižaza ancha langzinča, nižaza zuma ch'amanaca watchinča, kjaž wilta ana tjaji atchinča, nižaza kjaž wilta čherž kjarami kjaz kjarami passinča, kjaž wilta ayunassinča. Nižaza kjaž wilta zakinacquiz ch'unčan sufrichinča, zquitz kjara.

²⁸ Tjapa nižtanaca watchiz cjenami, iyakal sufruča. Zapuru tjapa iclizziz žoñinacžtajapakal cjuñznuča, llaquita kuzziz ninaca zuma kamañchiz cjiscama.

²⁹ Jakziltat llajlasñi kuzziz cječhaja, wejrqui nižtan chica zakal llaquisuča. Jakziltat ujquiz tjojtskatñi cječhaja, wejrqui nii tjojtskatñi žoñž quintra žawjznuča.

³⁰ Wejrqui persun honora waytaž niiqui, weriž sufritanacquiztanami nižaza inallakaz cjitiquiztanami honoral waytača.

³¹ Anal toscara chiyuča.

Jesucristo Jilirž Yooz Ejpqui nii zizza. Yooz Ejpqui wiñaya honorchiz cjila. ³² Damasco wajtquin želan, Aretas cjita chawjc mantiñi jiliriqui ulanz zananacquin guardianaca mantichiča, wejr tanzjapa. ³³ Pero criichi jilanacaqui wejr pajk canastiquiz yaažcu, pirkiž tsewctan kozzuc tsjii kjuya wintanquiztan wejr chjijunchiča. Jalla nižtiquiztan wejrqui ninacžquiztan atipassinča.

12

¹ Persun honora waytican, anača čhjulumi wejttaqui cusaqui. Jalla nuž cjenami tiral wejt puntuquiztan chiyuča. Ančhucaquiz tii zakal quint'ača, Yoozqui niž puntunaca cherkatchiča. Nižaza niž puntunaca zizkatchiča. ² Wejrqui Jesucristužquin kuz tjaachinča. Niiž wiruñ ažk tunca pusin watanaca wejrqui arajpach Yooz wajtquin chjichtatača tsjii upacama. Curpužtanpacha chjichtatažlaja, už ana curpužtanpacha chjichtatažlaja, jalla nii anal naychinča. Yooz Ejpkaz zizza. ³⁻⁴ Pero wejrqui zizuča, nii zuma wajtquin chjichtatača, jalla nii. Curpužtanami ana curpužtanami, jalla nii anal naychinča. Yoozkaz zizza. Jalla nii zuma wajtquin takunaca nonzinča, jalla nii nonžta takunacaqui anača chiichuca žožž takunacžtan. ⁵ Jalla nii Yooz puntu nonztiquiztanami chertiquiztanami honora waytasača. Wejrqui persun sufrisnacquiztan honora zakaz waytasača. Persunquiztan anal honora waytiz pecuča. ⁶ Wejrqui persun honora waytiz pectasaž niiqui lucuratažtakaz ana chiitasacha. Zuma werar razunžtanpan chiyuča. Jalla nuž cjenami, persun honora anal iya waytača. Weriz chiitanacquiztanami paatanacquiztanami jalla nii jarukaz wejrqui rispitta cjesača. ⁷ Nii Yooz puntu ziztanaca, chertanaca juc'ant zuma cuzača. Jalla nižtiquiztan ana mit kuzziz cjisjapa, Yoozqui wejr laa cjiskatchiča. Wejr tsjii ch'apžtan chjapchižtakaz sufriskatchiča. Yoozqui Satanás diabluzquiz nii laa cjisjapa permitchiča, wejtquiz nižta sufriskatzjapa. ⁸ Wejrqui čhjep wilta nii laa puntuquiztan Yooz Jiliržquin mayizichinča, wejt curpu laa žetajo. ⁹ Pero Yooz Ejpzti wejtquiz kjaaziča, tuž cjican: Wejrqui amtan zuma munazuča, jalla nižtiquiztan amquiz yanapača. Am inallakaz cjicanaqui wejt aztan amquiz zuma atñi cjiskatača, nižaza čhjulunacquiztanami amquiz zuma atipñi cjiskatača. Jalla nuž cjichiča Yoozqui.

Jalla nižtiquiztan wejrqui sufrisnaca watchiž cjenami, nižaza inallakaz cjenami, cuntintul cjeeča. Nekztan Cristuž aztan wejt kuzmi curpumi yanaptaž cjequiča.

¹⁰ Cristužtajapa sufricanaqui čhjulu watanami cuntintul cjeeča, inallakaz cjenami, iñarta cjenami, ana želinchiz cjenami, sufriskatta cjenami, ch'amanaca watchiž cjenami, čhjulunacaž watanami cuntintul cjeeča. Juc'ant inallakaz cjicanaqui, juc'ant tjupi kuzziztča, Cristuž aztanaqui.

¹¹ Jalla nuž čiican lucuratažtakaz čiichinča. Ančhucpachaž nižta wejr čiikatchičha. Ančhucpacha wejt puntuquiztan zumanaca čiiz waquzičha. Yekjap žoñinacaqui chiiñičha, nii Pablužquiztan juc'ant zuma apostolonactča wejrnacqui, cjican. Jalla nižta cjiñinacžquiztan juc'ant zumtča wejrqui, Yooz yujcquiz inakaz cjenami. ¹² Wejrqui ančhucatan žejlcan ultim werar apóstol puestuquiz ojklaychinča, zuma pasinsis kuztan. Ančhucporquiz wacchi milajrunacami, siñalanacami, ispantichucanacami, jalla nižtanaca paachinča. ¹³ Jaknužt parti iclizziz criichinacžtan kamtučhaja, jalla nižta irata ančhucatan kamchinča. Jalla nuž kamcan ančhucaquiztan ana čhjulumi maychinča, jaknužt parti criichinacžquiztan maytučhaja, jalla nižta. Jalla nii ana čhjulumi maytiquiztanaqui cunamiž ančhucqui žawjčhani. Jalla nekztanž pertunalla.

PABLUQUI CORINTO ZOÑINACŽQUIZ ANCHA CJUŇČHA

¹⁴ Anziqui wejrqui tjacznuča čhjep wiltiquiziqui ančhucaquin tjonzjapa. Tii wilta zakaz ančhucaquiztan ana čhjulumi mayača. Ančhuca cusasa wejtquiz anaž importičha. Antiz ančhuc alaja importayuča. Ocjalanacaqui anaž cusasanaca juntasača, maa ejpžtaqui. Antiz maa ejpnacaž cusasanaca juntasača, persun ocjalanacžta. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan wejrqui persun gasto gastača ančhuca kuznaca zuma cjisjapa. Wejrqui ančhucaquiz yanapasača ochañcama. Wejrqui ančhucatan juc'ant zuma munaziñi kuzziztča. ¿Ančhuczti upa wejttan munaziñi kuzzizčhuckaya?

¹⁶ Tsji žoñinacaqui tuž cjiñičha, Pabluqui wejtnacaquiztan ana čhjulu may cjenami, jalla nuž maña paacan wejtnacaquiz incallchičha. Jalla nuž cjiñičha. ¹⁷ Pero wejrqui pewcznuča, ¿Wejrqui cuchanžquita jilanacžquiz ančhuc incallzkatchinjo? Anapanča. ¹⁸ Wejrqui Tito rocchinča ančhucaquiz tjonz- cajo. Niižtan chica yekja jila cuchanžquichinča. ¿Nii Titžquiz ančhucqui incallchinčhucjo? Niižtan wejttan nuž pucultan ančhucatan zumpacha kamchinča, zuma kuz- tanami nižaza zuma kamcanami.

¹⁹ Ančhucqui cunamit wejt puntuquiztan pinsičhani, Pabluqui persun puntuquiztan tirapankaz tjurt'ičha, jalla nii. Jalla nižta pinsitaqui anazumača. Weriz pecta jilanaca,

cullaquinaca. Yooz yujcquiz Cristuž tjuuquiz chiyučha, ančhuca kuznaca juc'ant zuma cjisjapa. ²⁰ Ančhucaquin tjonžcu, cunamit wejrqui ančhucaquiztan tsjii zoñinacžtan anazuma kamañchiz zalačhani. Jalla nii jiwjatučha. Jalla nižta zalaž niiqui, wejrqui ančhucaquiz c'aril cjeečha. Jalla nižta c'ari takunacžtan tjonzjapa anaž pecčha ančhucqui. Cunamit ančhucaporquiz ch'aaznaca žejlčhani, nižaza iñiziñinaca žejlčhani, nižaza čhjaawjkatñinaca žejlčhani, nižaza mitarar kuzziznaca žejlčhani, nižaza ana zum taku joojooñinaca žejlčhani, nižaza zoñž quintra chiichiiñinaca žejlčhani, nižaza mit kuzziz zoñinaca žejlčhani, nižaza kichjasñi kuzziz zoñinaca žejlčhani. Jalla nižtanaca žejlčhani. Jalla nižtiquiztan tii cartal cjiyržcučha, ančhucaž ana zuma kamañanacquiztan jaytisjapa. ²¹ Cunamit yekjapanacaqui ana zuma kamañchizlani, nižaza adulteriuquiz ojklaychižlani, nižaza ana walinaca paachižlani. Cunamit yekjapanacaqui ančhucaquiztan uj paayiñčhucžlani, nižaza ančhuca ujquiztan ana pertuna mayizichinčhucžlani. Jalla nižtiquiztan ančhucaquin tjontan cunamit wejt Yoozqui ančhucaž anazuma kamchiž cjen wejr azkatačhani. Nižta wataquiž niiqui, llaquita kuzziz cjeečha.

13

ZERZ TAKUNACA

¹ Tiižtan čhjepquiziqui ančhucaquin tjonžcučha. Ima tjoncan tiizakal chiižinučha. Tsjii zoñžquiz uj tjojtnaquiž ni-iqui, ima casticta cjican, pucultan čhjepultan tisticunacžtan ticlarskataquičha nii uj paañi zoñž puntuquiztan. ² Tuquiqui wejrqui uj paañi zoñinacžquiz chiižinčinčha, ujnaca eca, cjican. Nižaza tjapa zoñinacžquizimi nižta chiižinčinčha. Jaknužt pizc wiltiquiz tjonžcu ninacžquiz chiižinčinčha, jalla nižta tii cartiquiz wilita chiižinžcučha, ančhucatan ana žejlcanami. Wilita tjonžcu, uj paañi zoñinaca panž casticačha. ³ Jalla nuž castictiquiztan ančhucqui kjanapacha cheraquičha, Cristužtan wejtan tsjii kuzzizza. Jaziqui Cristuqui wejr chiikatchičha. Cristuqui anačha inallakaz ančhucaltajapa. Antiz ančhucaporquiz niž azi tjeeža. ⁴ Ina zoñižtakaz cruzquiz ch'awctatačha. Pero Yooz Ejpž aztan jacatatchičha. Cristužtakaz inallakaz wejrqui. Pero nižaza Cristužtan kamcan, wejrqui Yooz aztan tjeznasačha ančhucaltajapa.

⁵ Ančhucqui persunpacha kuz tantiyasa, Cristužquin tira kuz tjurt'iñi, už ana tjurt'iñi, jalla nii. Persunpacha tantiyasa. Jesucristuqui ančhuca kuznacquizza. ¿Jalla nii ana naazjo? ¿Ančhucqui anaj ultim criichinacajo? ⁶ Wejrqui cjiwčha,

wejrnacqui anačha falso criichi žoňi, antiz ultim werar criiň žoňtčha. ¿Nii ana nayjo? ⁷ Wejrqui Yoozquin mayizučha, ančhuc ana ujnaca paajo. Jalla nuž mayizučha, wejt zuma razuna ana tjeezjapa, antiz ančhucqui zuma cjisjapa. Wejrqui ana zuma razunchiztakal cjež niiqui, anaž importičha. ⁸ Wejrqui werar razun quintra anal paasačha čhjulumi. Antiz werar razun jarukaz chiyasačha. ⁹ Jalla nižtiquiztan wejrqui inallakaz cjicanami cuntintučha, ančhucqui tjup kuzziz cjequiž niiqui. Wejrqui ančhucaltajapa tira Yoozquin mayizučha, ančhuc juc'ant zuma kamaňchiz cjisjapa. ¹⁰ Wejrqui ančhucatan ana žejlcan, jalla tuž tii cartal cjižržcučha, ančhuc zuma cjisjapa. Wejrqui ančhucaquin tjonučha Yooz Jilirž apóstolž aztan. Ančhucaquin tjonučha, ana c'aripacha cjisjapa, antiz ančhuc juc'ant zuma kamaňchiz cjiskatzjapa.

¹¹ Jilanaca, cullaquinaca, jalla nuž chiižcu tiizakal chiyučha. Ančhucaquiz zumaj cjila. Ančhuca kamaňanaca zumpacha azquicha. Zuma kamaňchiz panž cjisna. Nižaza ančhucqui porapat kuzzasňiž cjee. Tsjii kuzziz cjee. Porapat zuma munaza. Jalla nuž zuma kaman, Yoozqui ančhucatan cjila. Yoozqui ancha zuma okzňi kuzzizza, nižaza niičha llan kuzziz cjiskatňiui. ¹² Jilanaca, cullaquinaca, porapat zuma tsaanasaquičha. ¹³ Tekzta tjapa Yoozquin kuzziz jilanacaqui ančhucaquin tsaanžquičha.

¹⁴ Jesucristo Jiliriqui tjapa ančhucaquiz zumanacaj tjaala, nižaza Yooz Ejpqui tjapa ančhucatan zuma munaziňej cjila, nižaza Yooz Espiritu Santuqui tjapa ančhuca kuznacquiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amen.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS GÁLATAS

¹ Wejr Pablutcha, anchucaquin tii cartal cjiiržcuča. Jesucristužtan Yooz Ejpžtan cuchanzquita apóstol zoñtcha wejrqui, anača zoñiž cuchanzquititqui. Nižaza anača zoñiž uchtitqui tii apóstol puestuquiz. Antiz Jesucristužtan Yooz Ejpžtan wejr tii apóstol puestuquiz utchiča. Yooz Ejpča Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchiqui. ² Wejrqui tjapa wejttan žejlñi jilanacžtan anchucaquin tsaanžcuča. Ančhucqui Galacia provinciquin icliz zoñinacčhucča. ³ Učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan anchucaquiz zumaj yanapla, nižaza anchucaquiz cuntintu kuzziz walikaj kamkatla. ⁴ Tii muntuquiz kamcan, zoñinacaqui ana zuma kamañchiz kamča. Nii ana zuma kamañquiztan liwriizjapa, Jesucristuqui ticziča. Nižaza učhum ujnac laycu ticziča Yooz Ejpž munañpi jaru. Jalla nii Yoozza učhum yanapñiqui. ⁵ Yooz Ejpqui wiñaya honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

TSJIIKAZ LIWRIIÑI TAKU ZEJLCHA

⁶ Wejrqui anchuca puntu nonžcu ispantichinča. Ančhucqui ratulla Yoozquiztan zarakquiča. Jesucristuž anchucaquiz okzñiž cjen, Yoozqui ančhuc kjawziča, liwriita cjisjapa. Yoozquiztan zarakcan ančhucqui yekja tsjemat liwriiñi taku catokquiča. ⁷ Pero anaž yekja liwriiñi takuqui želasacha. Tsjii tsjii zoñinacaqui anchuca kuz turwayskatz pecča. Nižaza Jesucristuž liwriiñi taku tsjematquin querz pecča. Wejrnacqui anchucaquiz werar liwriiñi taku paljaychinča. Jalla niic ančhucqui zizza. ⁸ Jalla nižtiquiztan jakziltamiž tsjemat liwriiñi taku anchucaquiz tjaajnasaz niiqui, jalla nii zoñiqui Yooziž castictaj cjila. Wejr mekaj cjila, arajpachquiztan tjonchi anjila mekaj cjila, jakziltami yekja tsjemat liwriiñi taku tjaajnasaz niiqui, castictaj cjila. ⁹ Tuquiqui nižtapan chiichinča. Jaziqui wilta nižtapachal chiyučha: Jakziltamiž yekja tsjemat liwriiñi taku anchucaquiz tjaajnasaz niiqui, jalla niiqui Yooziž castictapaj cjila. Ančhucqui werar liwriiñi taku catokchinčhucča. Ana iya žejlča. ¹⁰ Jalla nuž c'aripacha chiican, žchjulut pecoj wejrjo? Anal pecučha “Amča zumamqui” cjiñinacaqui. Nižaza anal pecučha zoñinacž kuz wali cjiskatzjapa. Jalla nižta pecaquiz niiqui, Jesucristuž mantuquiz sirwiñi ana cjichucača.

PABLUZ OJKLAYTA QUINTU

¹¹ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz tuž tjaajinz pecučha. Weriz paljayta liwriiñi takuqui anača žoñž kuzquiztan pinsita. ¹² Ana jec žoñžquiztanami nii liwriiñi taku nonzinča, nižaza anaž jec žoñimi wejtquiz nii liwriiñi taku tjaajinchiqui. Jesucristupachača wejtquiz tjaajinchiqui.

¹³ Tuquiqui wejrqui judío žoñinacž kamañ jaru kamiñtača. Jalla nii nonzinčucča. Tuquiqui Yooz partir žoñinaca tanžcu ninaca walja sufriskatiñtača. Yooz icliz žoñinaca k'ala akz pecaytuča. ¹⁴ Nižaza wejrqui judío cuzturumpinacž puntu juc'anti zizzinča, wejt judío mazinacžquiztan juc'anti. Wejrqui wejt tuquita atchi ejpnacž cuzturumpiquiz tjapa kuztantača. Nii cuzturumpinacž jaru kamzjapa ancha c'unchintača. ¹⁵ Jalla nuž cjenami Yoozqui wejr t'akziča, niiž apóstol cjisjapa. Ima weriz maaquiztan nasan, Yoozqui wejr t'akzjapa tantiichiča. Nižaza Yoozqui wejtquiz ancha okžñiž cjen, wejr kjawziča, liwriita cjisjapa. Chjulorat wejr kjawz tantiitčhaja, jalla nii ora wejr kjawziča, ¹⁶ niiž zinta Majch pajzjapa, nižaza niiž apóstol cjisjapa. Nižaza Yoozqui wejr kjawziča, ana judío wajtchiz žoñinacžquin Jesucristuž puntu paljayñi cjisjapa. Jalla nuž Yooztan niiž Majchtan pajžcu, ana jecžtanami kazñi ojkchinča. ¹⁷ Nižaza ana Jerusalén watjami ojkchinča, parti apostolanacžtan kazñimi. Ninacaqui wejt tuqui apóstol puestuquin luzzitača. Jalla nuž wejt tuqui luzziž cjenami ana ninacžtan kazñi ojkchinča. Antiz Arabia yokquin ojkchinča. Wiruñaquini wijctan Damasco wajtquin quejpžquichinča.

¹⁸ Nekztanaqui čhjep watquiztan Jerusalén ojkchinča, Pedružtan zalzjapa. Jalla nekztan Pedružtan tsjii tunca pjijskan tjuñi kamchinča. ¹⁹ Jalla nicju kamcan, Jesucristo Jilirž lajk Jacobo cjita apostolžtan zalchinča. Ana jakzilta parti apostolonacžtanami zalchinča. ²⁰ Yooz yujcquiz žejlcan, anal toscara chiyučha. Tii weriz cjiirtaqui werarača.

²¹ Jerusalén wajtquiztan zarakžcu, Siria yokaran nižaza Cilicia yokaran ojkchinča. ²² Judea yokquin kamñi criichinacžtan ima zalchinča. Nii Cristuž partir žoñinacaqui ima wejr paj-kalča. ²³ Ninacaqui wejt puntuquiztan tii quintukaz zizziča: “Nii wejr nacaž sufriskatta žoñiqui niipachaž Jesucristužquin kuztan criichiqui. Tuquiqui liwriiñi Jesucristuž puntu k'ala tjatanz pecñitača. Anziqui niiqui liwriiñi Jesucristuž puntu paljayla”. Jalla nuž cjetčha wejt puntuquiztanaqui. ²⁴ Nii criichinacaqui Yooztajapa honora waytichiča wejt puntu nonziž cjen.

APOSTOLONACAQUI PABLO ZUMA RISIWCHICHA

¹ Nekztan tunca pusin watquiztan wilta Jerusalén watja ojkchincha Bernabežtan. Nižaza Tito chjitchincha. ² Yooz wejtquiz chiitan, Jerusalén watja ojkchincha. Jalla nicju jaknužt yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku paljaytučhaja, jalla nii mazinž pecchincha. Primiraqui icliz jilirinacžtan ajcžcu ninacžquiz mazinchincha, nekztan parti criichinacžquiz mazinchincha weriž paljayta liwriiñi Yooz taku, jalla nii. Jalla nuž mazinchincha, weriž Yooztajapa langžta ana ina cjisjapa. Nižaza anz weriž Yooztajapa langžtaqui ana ina cjiskatz pecučha. Jalla nižtiquiztan weriž paljaytaqui nii judío criichinacžquiz mazinchincha. ³ Ninacaqui wejr zuma risiwchiča. Nižaza Tituqui wejtjan chica želatča. Nii Tituqui griego wajtchiz žoñi cji-can, ana janchiquiz chimpuchiztača, judío žoñinacž cuzturumpi jaru. Jalla nuž cjenami judío žoñinacž cuzturumpi ana paakatchičha, nii janchiquiz chimputa cuzturumpi, jalla nii. ⁴ Pero tsjii kjaž žoñinaca želatča, “Wejr nactča criichinacaqui” cjiñi. Jalla ninacaqui anatača lijitum criichinacaqui pero. Criichinacžporquiz chjojzaka luzzitača. Jalla nii ana zum žoñinacaqui awayt'i luzzitača, jaknužt wejr nacqui Jesucristužquin kuzziz cjen Moisés liiquiztan liwrita, jalla nii. Ninacakaz Titžquiz judío chimpuchiz cjiskatz pecatča. Nižaza ninacaqui wiltaž wejr nac ninacž lii mantuquiz utz pecatča. ⁵ Anapan ninacž munañpi jaru cjiskatchincha. Wejr nacqui pecaytuča, ančhucqui werar liwriiñi Yooz tawk jaru tirapan kamzjapa, jalla nuž.

⁶ Nekz žejlñi pajta jilirinacaqui ana wejtquiz čhjul ew taku tjaajinchiča. Jiliri cjenami ana jiliri cjenami wejtquiz anal importayuča. Yoozquiz žoñinaca ana illillziča. Yooz yujcquiziqui tjapa criichinacaqui tsjii parijuča. ⁷ Jalla ninacaqui wejtquiz ana čhjul ew taku tjaajinchiča. Antiz ninacaqui wejr pajchiča, Yooziž uchta apóstol, nižaza werar liwriiñi taku paljayñi, jalla nii. Wejrqui uchtača yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku paljayajo, jaknužt Yoozqui Pedro utčhaja, judío wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi taku paljayajo, jalla nižtapacha. ⁸ Yoozqui Pedro cuchanchičha, judío žoñinacžquiz liwriiñi taku paljayajo. Jalla nii Yoozpacha wejr cuchanchizakazza, yekja wajtchiz žoñinacžquiz paljayajo. Yoozqui jalla nuž pucultan cuchanchičha nižtajapa langz-najo.

⁹ Jalla nižtiquiztan Jacobžtan Pedružtan Juanžtan wejr pajchiča, Yooz amt'ita jaru apóstol puestuquiz uchta, jalla nii. Nii čhjepultanaqui pajta chawjc jilirinacatača. Jalla nuž wejr pajžcu, ninacaqui wejr zuma risiwchiča. Bernabequi

risiw tazakazza. Jalla nižtiquiztan wejtnacatan ninacžtan wali cjiyassinča. Wejrnacqui tsjii zuma acuerduquiz kaz-zassinča, wejrnaca yekja wajtchiz žoñinacžquin paljaji ojkz-japa, nižaza ninaca judío žoñinacžquin paljaji ojkz-japa, jalla nuž. ¹⁰ Nižaza ninacaqui wejtnacaquiz roct'ichiča, pori žoñinacžquin yanapzjapa cjuñznajo. Wejrqui nižtapacha zakaz ancha tantiyuča.

PEDRUZTAN PABLUZTAN ANTIOQUIA WAJTQUIN

¹¹ Niiž wiruñ Pedruqui Antioquia watja ojkchiča. Jalla nicju Pedružquiz zumpacha chiižinčinča, niž yujcquizpacha. Niiž kantaqui ana zumquintača. ¹² Antioquia wajtquin irantižcu, Pedruqui nii wajtchiz ana judío žoñinacžtan lujlchiča. Nekztan tsjii kjaž Jacobž partir žoñinacaqui irantichiča. Jalla ninacaqui judío cuzturumpinaca exijñitača. Jalla ninacžquiz ekscu, Pedruqui nii ana judío žoñinacžquiztan tsjii latu zarakchiča. ¹³ Pedruž nuž zaraktan, parti judío criichinacaqui nižtapacha zakaz tsjii latu zarakchiča. Pero ninacaqui kuzquiz zizatča, nižta zarakz ana wali, jalla nii. Bernabemi ninacžtan chica zarakzkattatača. ¹⁴ Jalla nuž zarakžcu ninacaqui werar liwriiñi Yooz tawk jaru ana kamchiča. Jalla ninaca zarakñi cheržcu wejrqui tjapa žoñinacž yujcquiz Pedružquiz zumpacha chiižinčinča, tuž cjan: — Amqui judío žoñimča. Jalla nuž cjenami amqui ana judío žoñižtakaz kamñamča. Amqui judío cuzturumpinac jaru ana kamñamča. Jalla nižtiquiztan ¿kjažtiquiztan amqui tii ana judío žoñinaca judío žoñinacažtakaz kamkatz pecya? Anapanž zuma niiqui.

JESUCRISTUZQUIN KUZUZ CJEN ŽOÑINACA LIWRIITACHA

¹⁵ Wejrnacqui judío žoñinacžquiztan tjoniñča. Yekja wajtchiz žoñinacžquiztanami, Yooz quintra paañi žoñinacžquiztanami anapan tjoniñča. ¹⁶ Jalla nuž tjonñiž cjenami wejrnacqui zizzinča, anaž jakziltami Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasača. Yooz yujcquiz zuma cjisjapa, žoñinacaqui Jesucristužquin kuzuz cjistanča. Jalla nuž zizzinča. Wejrnac zakaz Jesucristužquin kuz tjaachinča, Yooz yujcquiz zuma cjisjapa. Anaž jakziltami Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasača. Jalla nižtiquiztan wejrnac zakaz Moisés lii jaru kamchiž cjen, Yooz yujcquiz anapanž zuma cjisnasača.

¹⁷ Yooz yujcquiz zuma cjisjapa wejrnacqui Jesucristužquin kuz tjaachinča. Jalla nii kuz tjaaz oraqui, wejrnacqui yekja wajtchiz žoñinaca irata persun uj pajstantača, “Wejrnacmi zakaz ujchiztča”, cjanacqui. ¿Jalla nuž wejrnacaž persun

uj pajchiž cjen, Jesucristuqui wejrnac nižta ujchiz cjiskatjo? Anapanž cjesača. ¹⁸ Yooz yujcquiz zuma cjisjapa, Moisés lii ana walča. Jalla nuž wejrqui tjaajinchinča. Anziqui wejrqui wilta chiitasaž niiqui, “Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasača” jalla nižtiquiztan wejrqui juc’anti ujchizpan cjitasacha. ¹⁹ Moisés lii mantuquiz kaman nii liiqui kjanapacha wejtquiz tjeeziča, wejrqui ujchizpantča, jalla nii. Jalla nižtiquiztan wejt persun uj pajžcu, Jesucristužquin kuz tjaachinča. Jalla nižtiquiztan Moisés liiquiztan liwriitača wejrqui, Yooztajapa kamzjapa. ²⁰ Jesucristuqui wejt ujnac laycu cruzquiz ch’awcta ticziča. Jalla nuž wejt ujnac laycu ticziž cjen, wejrqui nižtan chica ticzižtakaztča. Wejt tuquita ana zuma kamaña jaytichinča, jalla nižtiquiztan ew kamañchizza wejrqui. Pero anača wejt persun kamañchiz antiz Cristuž kamañchiz kamuča. Jaziqiu tii muntuquiz žejtcan ew kamañchiz kamuča. Jesucristo Yooz Majchquin kuz tjaatiquiztan Jesucristuqui wejtquiz okzñiž cjen, wejt ticz cuntiquiztan ticziča. ²¹ Yoozqui žoñinaczquiz okžcu, Jesucristo cuchanžquichiča žoñinaca liwriizjapa. Liwriiñi Yooz taku anal nicz pecuča. Moisés lii jaru kamchiž cjen žoñinacaqui Yooz yujcquiz zuma cjissiz cjitasazaž niiqui, Jesucristuqui inapankaz ticztasacha. Anapanča nužuqui.

3

LIWRIIZ PUNTU

¹ Galat wajtchiz žoñinaca, ančhucča zumzužtakaz. ¿Jequit ančhuc incallchejo? ¿Jequit werar liwriiñi tawkquiztan ančhuc tsjii kjutñi chjitchejo? Liwriiz puntu paljaycan wejrnacqui Jesucristuž puntuquiztan kjanapacha ančhucquiz tjaajinchinča, Jesucristuqui žoñinacz ujnacquiztan cruzquiz ch’awcta ticziča, jalla nii. ² Tsjii pewcz pecuča. ¿Moisés lii jaru kamchiž cjen, Espíritu Santo ančhuc kuzquiz luzzikay? Anapanča. Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan, nekztan Espíritu Santuqui ančhuc kuzquiz luzziča. Jalla niiqui nužupanča. ³ ¿Kjažtiquiztan anča zumzu ančhucjo? Espíritu Santuž cjen ančhucqui Yooz kamañquiz kami kallantichinčhucča. ¿Persun kuzcama kamcanaqui Yooztajapa tsjan zuma kamasajo? Anapanča. ⁴ ¿Jesucristužquin criižcu ančhucqui inakaz sufrichinčhuc cjes kjažtatajo? Ana inakaz ančhucqui sufrichinčhucžlani. ⁵ Yoozqui ančhuc kuzquiz niiz Espíritu Santo luzkatchiča. Nižaza ančhucazaž cheran Yoozqui milajrunaca paachiča. ¿Ančhucazaž Moisés lii jaru kamtiquiztan jalla nižta milajrunaca Yooz paachejo? Anapanča. Ančhucqui Jesucristuž puntuquiztan nonžcu

catokchinčucča. Jaziqui ančucaž Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan Yoozqui ančucaž cheran milajru paachiča.

⁶ Abraham zakaz Yoozquin kuz tjaachitača. Jalla nuž tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjiskattatača. ⁷ Jalla nižtiquiztan jakziltat Jesucristužquin kuz tjaachaja, jalla niiqui ultim Abrahamž majchmaatiča. Jalla niic werar razunača. ⁸ Yoozqui tuquitanpacha tuž tantiichiča, Jesucristužquin kuz tjaaňi žoňinaca Yooz yujcquiz zuma cjiskattaž cjesača, jalla nuž tantiichiča. Jalla nižtiquiztan tuquitanpacha liwriiňi Yooz puntuqui Abrahamžquiz chiitatača, tuž cjican: “Amiž cjen tjapa wajtquiztan žoňinaca zumaž cjiskattaž cjequiča”. Jalla nuž cjiča cijjrta Yooz takuqui. ⁹ Jalla nižtiquiztan jakziltat Jesucristužquin kuz tjaachaja, jalla niiqui Abrahamžtan zuma cjiskattaž cjesača.

¹⁰ Jakzilta žoňinacat Yooz yujcquiz zuma cjisjapa, Moisés liiquiz kuz tjaachaja jalla ninacaqui Yooziž castictaž cjequiča. Cijjrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat tjapa Moisés liiquiz mantitanac jaru ana zumpacha kamčhaja, jalla ninacaqui Yooziž castictaž cjequiča”. ¹¹ Anaž jecmi Moisés lii jaru zumpacha kami atasacha. Jalla nižtiquiztan Moisés liiquiz kuz tjaatiquiztan anaž jecmi Yooz yujcquiziqui zuma cjisnasača. Kjanapachača nii razunaqui. Cijjrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat Yoozquin kuz tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjisnačhaja, jalla niiqui Yooztan kamaquiča”. ¹² Pero Moisés lii jaru kamcan, Yoozquin kuz tjaazqui ana walča. Moisés lii puntuquiztan Yooz takuqui tuž chiča: “Jakziltat Moisés lii jaru kamčhaja, jalla niiqui nii lii jaru kamtiquiztan Yooztan kamaquiča”.

¹³ Pero anaž jecmi nii lii jaru zumpacha kamasacha. Jalla nižtiquiztan tjapa žoňinacaqui Yooziž castictaž waquiziča. Pero Jesucristuqui učhum liwriichiča, Yooziž ana casticta cjejajo. Jesucristupacha učhum cuntiquiztan casticta cjissiča. Cijjrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat cruzquiz ticznačhaja, jalla niiqui tjeeža, Yooziž castictaž, jalla nii”. ¹⁴ Jesucristuqui yekja wajtchiz žoňinacž cuntiquiztan zakaz casticta cjissiča, ninaca Abrahamžtan Yooz yujcquiz zuma cjiskatzjapa. Nižaza Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yoozqui tjapa učhum kuznacquiz niž Espiritu Santo luzkatchiča, niž tuquita chiita takucama.

MOISES LII PUNTU

¹⁵ Jilanaca, cullaquinaca, tsjii puntul chiyacha. Tiiž nonžna. Tsjii zuma legali acuerduquiz luzta, nižaza jiliriž sillta, jalla nii documentuqui ana wira campiyasača, nižaza ana nekz yapasača, jiliri sillta jaru. ¹⁶ Anziqui tii puntul chiyacha. Yoozqui taku tjaachiča Abrahamžquizimi

niž majchquizimi. Yooz takuqui anaž cjiča, “Majchmaatinacžquizimi”, cjanaqui. Anaž wacchi žoñinacž puntuquiztan chiiča. Antiz tsjii žoñž puntuquiztankaz chiiča. Jalla nii žoñiča Cristuqui. ¹⁷ Jalla tuž chiyuča: Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča. Nekztan pusi patac quinsa tuncan watanacquiztan Yoozqui Moisesquiz niž lii tjaachiča. Jalla nii wiruñ tjaata liiqui nii tuquita Abrahamžquiz tjaata taku anapanž ana walkatasacha. ¹⁸ Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz zumanaca tanžtaž cjitasaž niiqui, jalla nižtiquiztan Yooziž Abrahamžquiz tjaata taku anaž waltasacha. Pero panž walča. Yoozqui Abrahamžquiz nužukaz taku tjaachiča, žoñinaca liwriizjapa.

¹⁹ Jalla nižtiquiztan, ¿chjuljapat Moisés lii sirwiya? Jalla tužuča. Moisesquiz nii liiqui tjaatatača, žoñinacž ujnaca tjeezjapa. Nižaza nii liiqui walatča, Jesucristuž tjonzcama. Jesucristuqui Abrahamž majchmaatquiztan tjonñiča. Nižaza niž puntuquiztan chiiča nii Yooziž Abrahamžquiz tjaata takuqui. Yoozqui anjilanaca cuchanžquichiča, niž lii Moisesquiz tjaazjapa. Nekztan Moisesqui parti žoñinacžquiz Yooz mantitanaca tjaajinchiča. ²⁰ Moisesqui nii liižtan žoñinacžquiz mantichiča, žoñinaca nii lii cumplajo. Pero Yoozqui niž persun tjaata taku cumplichiča. Yooz alaja cumplichiča.

²¹ Jalla nižtiquiztan, ¿kjaž cji? ¿Moisés liiqui Yooziž tjaata tawk quintra cjesaya? Anapanž cjesacha. Anaž jecmi Moisés lii jaru zumpacha kamasacha, Yooztan wiñaya kamzjapa. Jalla nii lii jaru žoñinaca kamtasaž niiqui, Yooz yujcquiz zuma cjitasača, nii lii jaru kamtiquiztan. ²² Pero cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tjapa žoñinacaqui uj paachiž cjen castictaž cjequiča”. Jalla nuž cjenami, Jesucristužquin kuz tjaañi žoñinacaqui Yooziž tjaata taku tanznasača, ana casticta cjisjapa, Yooztan wiñaya kamzjapa.

²³ Ima Jesucristuž puntuquiztan zizcan učumqui Moisés lii mantuquiz želatča. Nižaza nuž žejlchinčumtača Jesucristužquin kuz tjaazcama. ²⁴ Jalla nižtiquiztan Moisés lii mantuquiz želatča učumqui, Jesucristuž tjonzcama. Nekztan Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjissinčumča, nižaza ana ujchiz. ²⁵ Anziqui žoñinacaqui Jesucristuž puntuquiztan zizasacha. Jalla nižtiquiztan učumnacqui Moisés lii mantuquiz žejlzqui žeržtača.

²⁶ Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan tjapa ančucqui Yooz partiquiz žejlča, Yooz maatinacčucča. ²⁷ Jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzziz cjiscu bautista cječhaja, jalla niiqui Cristuž partiquiz cjissiča. Nižaza ew kamañchiz

cjissa. ²⁸ Cristuž partiquiz žejlcan, anaž t'aka t'aka žejlča. Judío žoñinacami, yekja wajtchiz žoñinacami, žoñž mantuquiz žejlñi žoñinacami, ana žoñž mantuquiz žejlñi žoñinacami, luc-takami, maatakami, jalla tjapa žoñinacaqui Jesucristuž partiquiz žejlcan Yooz yujcquiz tsjii parijuča. Nižaza tsjii t'akquizkazza. ²⁹ Nižaza Cristuž partiquiz želaquiz niiqui, ančhucqui Abrahamž ultim ligitum majchmaatinacčhucča. Nižaza ančhucqui Abrahamž ligitum majch maatinacažlaj niiqui, ančhucqui Yooziž Abrahamžquiz tjaata taku tsjii irin-sažtakaz tanznaquičha, Yooztan wiñaya kamzjapa.

4

UCHUMNACAQUI YOOZ MAATICHUMCHA

¹ Nii irinsa puntu tii zakaz chiiz pecučha. Tsjii irinsa tanzñi ocjalaqui žoñi pajkzcama anaž irinsa tanznasača. Ocjala cjicanaqui nii famillžquiz piyunažtakaz kamča. Pajkžcu, nekztan tjapa nii famillž cusasanaca nižtacama želaquičha. ² Nii ocjalaqui famillž mantuquiz tjiižta žejlča, nižaza nižž irinsaqui yekja žoñžquiz cwitižinajo cumpjiitača, irinsa tanz oracama. ³ Jalla nižta iratača učumnacaqui. Tuquiqui učumqui ocjalažtakaz kamcanaqui žoñž pinsita jarukaz kamatča. ⁴ Yooziž pinsita timpu irantižcu Yoozqui nižž Majch cuchanžquichiča. Nekztan tsjaa maatakquiztan majttatača, nižaza Moisés lii mantuquiz želatča. ⁵ Jalla nuž Yoozqui nižž persun Majch cuchanžquichiča učumnaca Moisés lii mantuquiztan liwriizjapa, nižaza Yooz maati cunta cjisjapa.

⁶ Ančucaž Yooz maati cjicanaqui Yoozqui nižž Majch Espíritu Santo ančuca kuzquiz cuchanžquichiča. Espíritu Santuqui ančuca kuzquiz Yooz Ejpžquin cjuñžkatča, “Wejt Tata” cjican. ⁷ Jalla nižtiquiztan Yooz cjen ančhucqui Moisés lii mantuquiz anaž iya žejlča. Yooz maati cjican, Yooz tjaata irinsa tanznaquičha.

PABLUQUI CRIICHI ŽOÑINACŽQUIZ ANCHA CJUŇČHA

⁸ Tuqui ančhucqui werar Yooz anaž pajatča. Antiz žoñiž pinsita yooznacž mantuquizkaz želatča. Nii yooznacaqui anaž ultimu Yoozza, žoñiž pinsitiquiztankazza. ⁹ Anziqui ančhucqui werar Yooz pajča. Primiraqui Yoozqui ančhuc maati cunta pajchiča. Jalla nuž Yooz maati cunta cjiscu, ¿kjaž ančhucqui žoñiž pinsita yooznacquin wilta cutasajo? ¿Nii yooznacž mantuquiz wilta cjis pecjo? Nii yooznacaqui ana azzizza; nižaza inakazza. ¹⁰ Ančhucqui tirapan tjuñinacžquizimi jiižnacžquizimi oranacžquizimi watanacžquizimi rispitiñčhucča. Jalla nižta rispitzqui

anaž waquiziča. ¹¹ Jalla nuž rispitan wejtla ančucaquiz tjaajnzqui inapankaj cjičhani. Jalla niil jiwjatuča.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, ančucaquiz rocuča, wejržtapachaž cjissaja, Moisés lii mantuquiztan liwriita, jalla nižta. Wejrqui ančuc yekja wajtchiz žoñžtakaz cjissinča judío cuzturumpinaca ana paažcu. Ančucqui wejr zuma risiwchinčucča, ana čjul wejt quintra kjaž cjiscu. ¹³ Ančucqui zizza, primeraqui wejr laacjichiž cjen ančucatan kamchinča. Nižaza ančucatan kamcan, liwriiñi Yooz puntu paljaychinča. Jalla nii zizza ančucqui. ¹⁴ Jalla nii cona laacjitaqui wejtajapa tsjii pruebatača. Jalla nižta weriž laacjitiqiztan ančucqui ana wejr iñarchinčucča, nižaza wejr ana jakjurpayz pecchinčucča. Antiz wejr ancha zuma risiwchinčucča, tsjii Yooz cuchanžquita anjilažtakaz. Nižaza Jesucristužtakaz wejr zuma risiwchinčucča. ¹⁵ Weriž ančucatan kamchiž cjen ančucqui zuma cuntintu sint'ichinčucča. Jaziqi ančucaquiz, ¿kjažt cjisjo? Wejrqui declaruča, ančucatan kamcan, ančucqui attasaž niiqui, persun čhujcquimi lecžcu wejtquiz tjaatasuča. ¹⁶ Wejrqui ančucaquiz werar razunanaca chiichinča. Jalla nuž čhiitiquiztan, ¿ančucqui wejt quintra cjissinčucjo?

¹⁷ Nii ana werar razuna čhiñi žoñinacaqui ančuc ančaž importayča. Jalla nuž importaycan ninacaqui ančuc ana zuma cjiskatz pecča. Wejtnacaquiztan t'akskatz pecča, ninacž partiquiz cjisjapa, nižaza ninacž honora waytiskatzjapa. ¹⁸ Tsjii žoñiqui yekja žoñžquiz tsjan zuma kamañchiz cjiskatz pecasača. Jalla nuž peccanaqui nii žoñžquiz ancha importayasača. Jalla nižta importayzqui ancha zumača. Tjapa žoñinacaqui ančucaquiz nižtaj paala. Anača wejrkaz, ančucatan kamcanaqui, ančuc importayz waquiziča. ¹⁹ Zuma jilanaca, cullaquinaca, ančucaltajapa wilta wejt kuzquiz ancha cjuñuča. Nižaza wejrqui ančucaltajapa tiral cjuñača ančucaž Cristuž kamañchiz zuma kamzcama. ²⁰ Wejrqui ančucatan chical žejlz pecuča. Jalla nuž ančucatan žejltasaž niiqui, juc'ant zuma carinchiz razuna čhižintasača. Ančuca quintu nonžcu wejrqui kuz turwayskatchinča.

ABRAHAMZ MAATIZ PUNTU

²¹ Ančucqui Moisés lii mantuquiz kamz pecñinaca, ¿nii lii mantuquiz kamzqui ana intintiya? ²² Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: Abrahamqui pucultan majchnacchizza. Tsjiiqui Abrahamž mantita piyunaž majtača. Tsjiizti Abrahamž zalžta tjunaž majtača. ²³ Piyunaž majtta majchqui žoñiž pinsita kuzcama majttatača. Tjunaž majtta majchzti Yooz

tjaata tawk jaru majttatača. ²⁴ Nii pucultan maatakquiztan tuž cjiča. Yoozqui pizc wilta taku tjaachiča. Tsjiiqui Sinaí cjita curquiz Yoozqui Moisesquiz mantita lii tjaachiča. Jakziltat nii lii mantuquiz žejlčhaja, jalla niiqui nii lii jaru kamstanča. Tsjaa maatakquiztan nii puntu cjiča. Naa maatakaqui Agar cjititača. ²⁵ Agar cjitiquiztan Sinaí curquiztan Jerusalén watja cjiča. Jerusalén wajtchiz žoñinacami, nižaza tjapa judío žoñinacami Moisés lii mantuquiz žejlča. ²⁶ Učhumzti anaž Moisés lii mantuquiz žejlča. Yooziž liwriitiquiztan ultim arajpach Jerusalén wajtchiz žoñinacčhumča. Jalla nii Jerusalenqui Yooz watjača.

²⁷ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Ana majtñi maataka, cuntintuž cjee. Majtz sufris ana pajžcumi, alto tawkžtan Yooztajapa honora waytila. Ecta maatakaqui juc'ant majchmaatinacchiz cjequiča ana ecta maatakquiztan”.

²⁸ Jilanaca, cullaquinaca, jaziqui učhumqui Yooz tjata tawk jaru Yooz maatinacčhumča, Isaac cjita žoñižtakaz. ²⁹ Abrahamž pucultan majchnacžquiz tižta watchiča. Nii žoñiž kuzquiztan pinsita majttaqui quintratača nii Yooz Espíritu Santuž cjen majtta majchjapa. Anzimi nižta iratazakazza. ³⁰ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Naa piyuni majchtanpacha chjatkata. Naa piyunaž majtta majchqui anaž irinsa tanznaquiča. Antiz zalžta tjunaž majtta majch, jalla niikaz irinsa tanznaquiča”. ³¹ Jilanaca, cullaquinaca, učhumqui anača naa piyunaž majtta maatinacažtakazqui. Antiz zalžta tjunaž majtta maatinacažtakazčhumča. Učhumqui lijitum Yooz maatinacčhumča.

5

LIWRIIZ PUNTU PALJAYTA

¹ Jesucristuqui učhum liwriičiča, Moisés lii mantuquiz ana iya kamzjapa. Jesucristužquiz tjup kuzziz cjee. Anača nii lii mantuquiz iya kamzqui.

² Wejr Pabluqui ančhucaquiz cjiwča, ančhucqui judío chimpu cuzturumpi jaru paaquiž niiqui, jalla nižtiquiztan ančhucaltajapa Cristuqui inakaz cjequiča. ³ Wejrqui tii puntu ticlaručha, jakziltat Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa Moisés lii jaru persuna chimpuskatčhaja, jalla niiqui tjapa nii lii mantitanaca cumplistanča. ⁴ Ančhucqui Moisés lii jaru Yooz yujcquiz ana ujchiz cjis pecčhaj niiqui, Cristužquiztan persunpachaž t'aksa. Nižaza liwriiñi Yooz kamañquiztan persunpachaž t'aksa. ⁵ Yooz Espíritu Santuž cjen, nižaza Jesucristužquiz kuz tjaachiž cjen, učhumqui Yooz yujcquiz

ana ujchiz nižaza zuma kamañchiz, jalla nii tjapa kuztan tjewža. ⁶ Jesucristuž partiquiz žejlcan žoñinacaqui tsjii par-ijučha. Judío chimpuchiz cjenami ana judío chimpuchiz cjenami anaž importičha. Antiz Jesucristužquiz kuz tjaaž importičha. Nižaza kuz tjaažcu zuma munaziñi kuzziz cjis importičha.

⁷ Ančhucqui zumaž kamatčha. Jalla nuž zuma kaman, ¿ject ančhuc atajchejo werar tjaažintanaca ana cazjapajo? ⁸ Jalla nii atajñiqui anačha Yoozquiztan. Yoozqui ančhuc kjawzičha, liwriita cjisjapa. ⁹ Jaknužt tsjii zkoluc liwatura tjapa t'anti maza t'amkatčhaja, jalla nižta irata zkoluc ana zuma tjaajiñinacaqui tjapa ančhuc tsjii kjutñi chjichasačha. ¹⁰ Jesucristo Jiliriž cjen wejrqui ančhucquiztan anal kuz turwayskatučha. Ultimquiziqui jaknužt wejrqui Yoozta kamañ puntu pinsučhaja, jalla nužuzakaz ančhucqui Yoozta kamañ puntu pinsaquičha. Nižaza jakziltat ančhuc kuz turwayskatčhaja, jalla niiqui casticta cjequičha, jakziltapirimi.

¹¹ Jilanaca, cullaquinaca, tuqui qui ima Jesucristužquiz kuz tjaacan, wejrqui tjaajinchinčha, judío chimpuchiz ana želaquiž niiqui, Yooz yujcquiziqui anapanž zuma želasachha. Jalla nuž tira tjaajintasaž niiqui, ¿kjažtiquiztan wejt quintra ancha tanjo? Jalla nuž tjaajintasaž niiqui, Jesucristuž ticz puntuquiztan tjaajincanpacha ana wejt quintra tanasačha. Pero jalla nižta ana tjaajinchinčha. ¹² Ančhuc kuz turwayskatñinacaqui persun janchej pootpootžla.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, Yoozqui ančhuc kjawzičha Moisés liiquiztan liwriita cjisjapa. Jalla nuž liwriita cjican, anaž persun kuzcamakaz kamz waquizičha. Antiz zuma munazican porapat yanaparassa. ¹⁴ “Jaknužt persunpachquiz zuma okzaja, jalla nižta irata parti žoñinacžquiz zuma okzpančha”. Jalla nuž kamcan tjapa Moisés liiqui cumplissa. ¹⁵ Pero ančhucqui porapat chjaawjwasaquiž niiqui, nižaza porapat ch'aasaquiž niiqui, jalla nižtiquiztan tsjiimi tsjiimi aksnaquičha.

ESPIRITU SANTUZ IRPITA KAMZ

¹⁶ Wejrqui cjiwčha, ančhucqui Yooz Espíritu Santuž irpita kama. Nekztan persun ana zum kuzquiz pectanac jaru ana kamaquičha. ¹⁷ Nii ana zum kamañaqui Espíritu Santuž pecta kamañ quintračha. Nižaza Espíritu Santuž pecta kamañaqui nii ana zum kamañ quintračha. Nii pizc kamañaqui anačha tsjiikazqui, antiz pisc punta kamañačha, zuma kamaña, ana zuma kamaña, jalla nii. Jalla nižtiquiztan nii ana zuma kamaña pecñi kuzqui ančhuc atajčha zuma kamañ jaru ana kamzjapa. ¹⁸ Pero ančhucqui Espíritu Santuž irpitaž cjequiž niiqui, anačha lii mantuquiž žejlžqui.

19 Nii ana zuma kamaña pecñi kuzqui jalla tižta paaz peccha: adulterio paaz, yekja maatakžtan yekja luctakžtan ana wali paaz, azzucanaca paaz,²⁰ žoñiž paata yooznacžquiz sirwiz, žoñž quintra laykiz paaz, žoñž quintra chuchas, žoñžtan ch'aas, iñiziz, čhjaawjkatas, persun kuzcamapankaz paaz, t'aka t'aka cjiyas, tsjii partiquiztan tsjii partiquiztan quintras,²¹ zmaz, žoñi conz, licz, ana wira wali pji-sta paaz, jalla nižta ana zumanaca paaz peccha nii ana zuma kamaña pecñi kuzqui. Tuquiqui wejrqui ančhucacuz chiižinčinča, ana nižta paazjapa. Wilta ančhucacuz chiižinuča, anapan nižtanaca paaz waquiziča. Jalla nižta paañi žoñinacaqui werar Yooz mantuquiz ana žejlča.

22 Espiritu Santuž kamañ jaru kamcan, jalla tižtanaca paasa: zuma munaziz, cuntintu cjis, llan kuzziz cjis, pazinziz kuzziz cjis, okžni kuzziz cjis, zumanaca paaz, litituma kamz,²³ humilde kuzziz cjis, ana zuma pecñi kuz persun kuzquiz ewjaz. Jalla nii zuma paatanacaqui anapanča lii quintraqui.²⁴ Nižaza jakziltat Cristuž partiquiz žejlčhaja, jalla ninacaqui nii ana zuma paaz pecñi kuz mantuquiz ana kamz waquiziča. Nii ana zuma pecñi kuzquiztan ticzi žoñižtakazza. Nižaza nii ana zuma pinsitanac jaru ana kamz waquiziča.²⁵ Učhumqui Espiritu Santuž cjen liwriitažlaja nižaza ew kamañchizlaja, jalla nižtiquiztan učhumqui Espiritu Santuž cjen nii zuma kamañ jaru pan kama.

26 Jalla nii zuma kamañ jaru kamcan učhumqui ana mitarazi kuzziz cjistanča. Nižaza ana žawjwa zjijcanñi kuzziz cjistanča. Nižaza anaž porapat zmazastanqui.

6

PORAPAT YANAPARAS WAQUIZICHA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, yekjap ančhucqui Espiritu Santuž kamañchiz kamiñchucča. Jaziqui ančhucqui tsjii criichi žoñi uj paañipacha cheraquiž niiqui, zuma kuztan chiižinaquiča, nii uj paañi žoñi wilta zuma kamañchiz cjejajo. Nižaza ančhucqui persun kuzqui zuma cwitaza, ujquiz ana tjojt-japa.² Pruebanacaž watan, ančhucqui porapat kuzzassa. Jalla nuž kamcan ančhucqui Cristuž lii cumpliča, zuma munaziz, jalla nii.³ Jakziltat persun puntuquiztan mit kuzziz “Wejrqui zumtča” cjican pinsačhaja, jalla niiqui persun-pacha incallča. Anaž zumača niiqui.⁴ Zapa mayni persun kamtanaca tantiistanča, zuma ana zuma kamta, jalla nii. Jakziltat zuma kamchizlaj niiqui, cuntintuž cjesača, persuna zuma kamtaž cjen. Criichi žoñinacaqui yekja žoñž kamaña iñaržcu, anaž mitarazi kuzziz cjis waquiziča, “Wejrqui

juc'ant zuma kamañchiztĉha” cjican. ⁵ Ultimquiziqui zapa mayni persun kamañquiztan jama Yooziž tantiitaž cjequiĉha.

⁶ Yooz puntu tjaajinta žoñiqui persun cusasanacquiztan tjaaz waquiziĉha Yooz puntu tjaajiñinacžquiz.

⁷ Anĉhucqui persun kuzquizpacha anaĉha incallzqui. Yoozquiztan ana atipasacĉha. Jaknužt tsjii žoñi kamĉhaja, jalla niit jama pjalžtaž cjequiĉha. ⁸ Jakziltat persun kuzcamakaz kamĉhaja, jalla niiqui niiz ana zuma kamtiquiztan castictaž cjequiĉha. Nižaza jakziltat Espiritu Santuž kamañ jaru kamĉhaja, jalla niiqui Espiritu Santuž cjen Yooztan wiñayaž kamaquiĉha. ⁹ Uĉhumqui zumanaca paazjapa tjurt'ila. Ultimquiziqui pactaž cjequiĉha, ana jaytasaz niiqui. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan ĉjulora zumanaca payi atchucaž cjequiž niiqui, uĉhumqui zumaž paala tjapa žoñinacžquizimi. Criichi mazinacžquizimi juc'ant zuma paala.

ZERZ TAKUNACA

¹¹ Anziqui wejt persun kjaržtan cjiyržcuĉha. Tii pajk litranaca chera. ¹² Tsjii žoñinacaqui anĉhuc judío chimpuchiz cjiskatz pecĉha. Jalla ninacaqui nuž pecĉha, parti žoñinacž kuz wali cjiskatzjapa, nižaza parti žoñinacaž ninacžjapa ana quintru cjisjapa. Cristuqui cruzquiz ticziĉha uĉhumnaca liwriizjapa, judíuž irata ana chimputa cjenami. ¹³ Pero nii chimputa žoñinacapacha Moisés lii jaru ana zumpacha kamĉha. Ninacaqui anĉhuc chimpuchiz cjiskatz pecĉha, anĉhuca janchiquiz chimpuchiz cjen persun incantiñi kuzziz cjisjapa. ¹⁴ Wejrqui anaĉha ĉjulquiztanami incantiñi kuzziztqui. Jesucristo Jiliriž uĉhum laycu ticziquiztan, jalla nektankazza wejrqui incantiñi kuzziztqui. Jesucristuž ticziž cjen wejrqui liwriitaĉha. Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz žejlñinacaqui anaž wejr anĉha importayuĉha. Ninacžquiztan ticzi žoñižtakaztĉha wejrqui. ¹⁵ Jesucristuž partiquiz žejlcan, judío chimpuchiz cjisqui anaž importiĉha, nižaza ana chimpuchiz cjismi ana zakaz importiĉha. Ew kamañchiz cjisqui jalla niikaz importiĉha. ¹⁶ Jakziltat ew lii kamañ jaru kamĉhaja, jalla ninacaqui ultim werar Yooz partir žoñinacaĉha. Jalla ninacžtan Yooztan zumaj cjila, nižaza Yoozqui ninacžquiz okžla.

¹⁷ Tekztan nawjcchuc tii puntunacquiztan ana jecmi wejtquiz molestila. Jesucristo Jiliržtajapa kamchiž cjen wejt janchiquiz chjojrínaca žejlĉha. Nii chjojrínaca kjanapacĉhaž tjeeža, “Wejrĉha Jesucristuž partiquiztqui”, jalla nii. Anz-cama nii chjojrínacaqui wejt janchiquiz cherchucaĉha.

¹⁸ Jilanaca, cullaquinaca, uĉhum Jesucristo Jiliriĉqui anĉhuca kuznaca walikaj cjiskatla. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS EFESIOS

¹ Wejrtĉha Pablutqui, anĉucaquin tii cartal cjiyrĉcuĉha. Wejrqui Jesucristuĉ illzta apostoltĉha Yooz munañpi jaru. Anĉucqui Yooz partir Źoñinacĉhucĉha, Efeso wajtquiz kamñinaca. Niĉzaza anĉucqui Jesucristuĉquin kuz tjaachi Źoñinacĉhucĉha. ² Uĉhum Yooz Ejpmi, uĉhum Jesucristo Jilirimĉ anĉucaquiz zumaj yanapla, niĉzaza anĉucaquiz cuntintu kuzziz walikaj kamkatla.

YOOZ EJPQUI UCHUMNACALTAJAPA ZUMA PINSICHA

³ Uĉhum Jesucristo Jilirĉ Yooz Ejpĉtajapa honoral waytuĉha wejrqui. Uĉhum Yooz Ejpqui uĉumnacaquiz ancha zuma favoranaca paachiĉha, Jesucristuĉ partiquiz cjiskatchiĉ cjen. Uĉhumqui arajpach Yooz wajtchiz Źoñinacĉhumĉha. Jalla niĉtiquiztan tjapaman favoranaca uĉumnacaquiz paachiĉha Yooz Ejpqui. ⁴ Tuquitanpacha ima tii muntu kalltican Yooz Ejpqui Jesucristuĉ cjen uĉumnac illziĉha, niĉĉtajapa t'acĉta cjisjapa, niĉzaza niĉĉ yujcquiz ana ujchiz niĉzaza zuma cjisjapa. ⁵ Yoozqui niĉĉ okzñi kuzziz cjen, tuquitanpacha tantiichiĉha, uĉumnaca niĉĉ partiquiz cjisjapa, niĉĉ maatinacjapa. Jesucristuĉ cjen uĉhumqui Yooz maatinacĉhumĉha. ⁶ Niĉzaza Yooz Ejpqui niĉĉ ancha okzñi kuz tjeeziĉha, niĉĉ persun honora waytita cjisjapa. Niĉĉ k'ayi Majchiĉ cjen uĉumnacaquiz nuĉkaz walja okziĉha Yooz Ejpqui. ⁷ Jesucristuĉ ticziĉ cjen, Yoozqui uĉhum liwriichiĉha. Jalla nuĉ liwriiĉcu uĉhum ujnaca pertunchiĉha, niĉĉ zuma okzñi kuzquiztan. ⁸ Yoozqui uĉumnacaltajapa niĉĉ okzñi kuz walja tjeeziĉha, zuma favoranaca paacan. Jalla nuĉ zuma favoranaca paacan, Yoozqui uĉumnacaquiz tjapa niĉĉ puntunaca intintazñi cjiskatchiĉha. ⁹ Niĉzaza Yoozqui niĉĉ tuquita chjojta pinsitanaca uĉumnacaquiz zizkatchiĉha. Niĉĉ kuzcama pinsita jaru, jalla nuĉ uĉumnacaquiz zizkatchiĉha. ¹⁰ Yoozqui niĉĉ pinsita tjuñquiz niĉĉ persuna pinsitaqui cumpliskataquiĉha. Jalla niĉĉ pinsita jaru Yoozqui tjapa arajpachquin Źejlñinacami, niĉzaza tjapa tii yokquiz Źejlñinacami tjappachaĉ juntjapaquiĉha, Cristuĉ mantuquiz cjisjapa.

¹¹ Jesucristuĉquin kuzziz cjen wejrnac judío Źoñinacaqui t'acĉtaĉha. Yoozqui persun kuzcama pinsita jaru nuĉ wejrnac t'acziĉha. Yoozqui tjapa niĉĉ pinsitacama cumpliskatĉha. ¹² Wejrnacqui anĉucĉ tuqui Jesucristo

tjewziča. Wejrnacqui t'acžta cjiſſinča, zuma kamzjapa. Nekztan wejrnacaž zuma kamtiquiztan Yooztajapa juc'anti honora waytitaž cjequiča. ¹³ Nižaza ančhucqui werar Yooz taku nonžcu Jesucristužquin kuz tjaachinčhuczakazza. Jalla nižtiquiztan liwriita cjiſſinčhuczakazza. Nekztan Cristuž partiquiz želan, Yoozqui niž Espiritu Santo ančuca kuznacquiz luzkatchiča. Tuquitanpacha Yoozqui niž Espiritu Santo cuchanžquizjapa taku tjaachiča. Nižaza Espiritu Santuqui ančuca kuzquiz žejltiquiztan, ančuca kuzquiz Yooziž chimputapanča. Nii kjanapacha tjeeža, ančhucqui Yooz partir žoñinacčhucča, jalla nii. ¹⁴ Espiritu Santo učumnaca kuzquiz cjen, učumqui zizza, ultimpacha arajpach Yooz irinsa tanznaquiča. Čhjulorat tjapa Yooz partir žoñinaca liwriita cječhaja, jalla nii ora nü irinsa tanznaquiča. Tjapa nižta zumanaca učumnacaltajapa pinsichiča Yoozqui, nižtajapa juc'ant honora waytita cjisjapa.

PABLUZ MAYIZITA

¹⁵ Jilanaca, cullaquinaca, ančuqui Jesucristo Jiliržquin kuzzizpanča, nižaza parti criichi žoñinacžtan zuma munaziñi kuzzizpanča. Jalla nižta zizcu, ¹⁶ wejrqui ančucaž cjen tirapan Yoozquin sparaquiž cjiwča. Nižaza Yoozquin mayizican ančhucaltajapa mayizuča, ančhuc Yooz puntu zuma zizñi cjisjapa. ¹⁷ Učum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpžquinpan mayizuča. Yooz Ejpqui juc'ant chekan honorchizza. Ančhucaltajapa mayizuča, Yooz ančucaquiz tsjii zizñi kuzziz cjiskatajo, nižaza mayizuča Yooziž tjeežtanaca intintazñi kuzziz cjiskatajo. Jalla nižta kuzziz kamaquiž niiqui, juc'anti Yooz puntunaca zizñi cjequiča. ¹⁸ Nižaza juc'anti Yooz puntunaca intintazñi kuzziz cjequiča. Zuma intintazñi cjequiž niiqui, arajpachquin kamz puntu juc'anti zizaquiča. Yoozqui učumnaca kjawziča, arajpachquin kamzjapa. Jalla nicju kamzjapa učumqui tjewža. Arajpachquin Yooztan kamzqui juc'ant ancha zuma wali irinsažtakazza. Jalla nii irinsa Yoozqui tjapa niž partir žoñinacžquiz tjaaquiča. ¹⁹ Nižaza wejrqui mayizuča, ančhucqui Yooz aziž puntuquiztan juc'anti intintazjapa. Učum Yoozqui juc'ant walja azzizza, čhjultakquiztanami. Niiž aztan Yoozqui učum kuznaca campiſskatchiča, ew kamañquiz kamzjapa. Yoozqui niž jacatatskatñi aztan učum kuznaca campiichiča. ²⁰ Yooz Ejpqui niž walja azi tjeeziča, Jesucristo ticziquiztan jacatatskatcan. Nižaza niž aztan tjeeziča arajpachquin niž žew latuquiz Jesucristo tjužcan, nižtan chica mantizjapa. ²¹ Yoozqui tjappacha Cristuž

mantuquiz utchiča, tjapa jilirinacami, tjapa mantiñinacami, tjapa mantiñi poderchiznacami, tjappacha Cristuž mantuquizcama uchtača. Tii timpuquiz žejlñinacami, nižaza jazta timpuquiz tjonñi mantiñinacami tjappacha Cristuž mantuquiz uchtača. ²² Yoozqui mantichiča tjappacha Cristuž mantuquiz cjisjapa. Nižaza Yooziž mantitiquiztan nii tjapa mantiñi Cristuqui niiz icliz zoñinacžtajapača. ²³ Cristuž partir zoñinacaqui nižtan tsjii kuzziz žejlča, nižaza tsjii curpuchiztakazza. Tjapa Cristuž partir zoñinacaqui Cristuž kamañchizpankazza. Nižaza Cristuž cjen tjapa čhjultakimi tii muntuquiz žejlča.

2

YOOZ OKŽŃI KUZZIZ CJEN ZOŃINACAQUI LIWRIITACHA

¹ Jaziqui Yoozqui ančucaquiz ew kamañchiz cjiskatčiča. Tuquiqui ančucqui Yooz yujcquiziqui ticzi zoñinacžtakaz želatča ujnaca paachiž cjen, nižaza ana walinaca paachiž cjen. ² Jalla nuž ana wali ujnaca paacan, ančucqui kamatča ujchiz zoñinacž kamañ jaru. Nižaza ana wali paacan, zajranacž jilirž kuzcamakaz kamatča. Jakziltat ana Yooz kuzcama kamčhaja, jalla niiqui zajranacž jilirž kuzcamapankaz kamča. Nii ana wali zajra jiliri qui zoñinacžquiz ana wal kamañchiz cjiskatča. ³ Tuquiqui učumqui ana wal kamañchiz zakaz kamatča, Yooz kuzcama ana kamcan. Učumqui persun kuzcamakaz kamatča. Nižaza učum ana wali pecni kuz jaru kamatča. Nižaza učum ana wali pinsitanacž jaru kamatča. Jalla nižtiquiztan učumqui Yooz casticta cjichucapantača, jaknužt Yoozqui parti ujchiz zoñinaca casticačhaja, jalla nižta. ⁴ Jalla nižta ana wali kamanami, Yoozti zuma okžni kuztan učumnacaquiz okziča. Nižaza učumnacatan munaziča. ⁵ Nuž zuma okžni munaziñi kuzziz cjen, Yoozqui učumnacaquiz Cristužtan zuma kamañchiz cjiskatčiča. Yooz okžtiquiztankaz ančucqui liwriitača. Tuquiqui uj paachiž cjen, učumqui Yooz yujcquiziqui ticzi zoñinacžtakaztača. ⁶ Jaknužt Jesucristuqui ticžcu Yooz aztan sepulturquiztan ulantčhaja, jalla nižta irata učumqui Yooz aztan ana wal kamañanacquiztan ulanchinčumča. Nekztan Cristužtan tsjii kuzziz cjen Yoozqui učumnacaquiz Cristužtan chica honorchiz cjiskatčiča. ⁷ Jalla nuž Yoozqui cjiskatčiča, wiñayjapa niiz anča zuma okžni kuz tjeezjapa. Jesucristuž cjen Yoozqui učumnacaquiz zuma kuztan munazicha. ⁸ Yooz okžni kuzziz cjen, nižaza ančucaž Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, ančucqui liwriitača. Jalla nii liwriitaqui anača ančucaž cjenaqui. Antiz Yooz

cjenpankazza nii liwriitaqui. Jalla niičha ančhucaquiz liwriiz tjaachiqui. ⁹ Ančhucaž paata obranacquiztan nii liwriizqui anaž tjončha. Jalla nižtiquiztan anaž jecmi mit kuzziz cjesačha. ¹⁰ Učhumqui Yooz obranacčhumčha. Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yoozqui učhum liwriichičha, zuma kamañchiz cjisjapa. Yoozqui jalla nižta zuma kamañanaca učhumnacaltajapa tantiižinchičha, ima nižquiz criiñiž cjen. Jalla nii kamañanaca tantiižinchičha, učhum zuma obranaca paazjapa.

TUQUI ANCHUCQUI ANATACHA YOOZ ZOÑINACA

¹¹ Ančhucqui jalla tuž cjuñzna. Ančhucqui anačha judío zoñinaca. Chimputa judío zoñinacaqui ančhuca puntuquiztanž cjičha, “Ninacaqui janchiquiz ana chimputačha. Jalla nižtiquiztan anaž Yooz partir zoñinaca cjesačha”. Jalla nuž cjiñičha. Nii judionacačha curpuquiz chimputaqui, “Yooz illzta zoñi” cjican tjeezjapa. Zoñiž chimputačha nii judío zoñinacaqui. ¹² Nižaza cjuñzna. Tuquiqui ančhucqui ana Cristo pajiñchuctačha. Nižaza Israel wajtchiz zoñinacžquiztan yekčhuctačha. Nižaza ančhucqui Yooziž tjaata takunaca anaž pajatčha. Ujnacquiztan liwriita cjisjapa ana tjewzñi atatčha. Tii muntuquiz kamcan ančhucqui anapan werar Yooz pajatčha. ¹³ Pero anziqui Jesucristužquin kuzziz cjen ančhucqui Yoozquin macjatchinčhucčha. Tuquiqui ančhucqui Yoozquiztan ažkquin želatčha. Cristuž ticziž cjen, ančhucqui Yoozquin macjatskattačha. ¹⁴ Cristuž cjen učhumnacatan Yooztan pajaskatchičha. Nekztan zumanskatchičha. Nižaza učhumnacatan parti criichi zoñinacžtan zumanskatchizakazza. Cristuqui judío zoñinacami ana judío zoñinacami tsjii partiquizkaz tjappacha cjiskatchičha, nižquin criichiž cjen. Tuquiqui judío zoñinacaqui yekja wajtchiz zoñinacžtan quintranpanikaztačha. Nižaza yekja t'akapanž nayatčha. Pero anziqui Yooz partiquiz cjican criichi zoñinacaqui tsjiikazza. ¹⁵ Cristuqui curpuchiz cjican Yooziž mantita lii liwj cumpližcu ticzičha. Jaziqui Cristuž ticziž cjen Yoozqui nii tuqui timpuquiztan kamchi lii tuct'ayskatchičha, tjapa niž mantitanacžtanpacha. Jalla nekztan Yoozqui judío criichi zoñinacami ana judío criichi zoñinacami tjappacha tsjii ew partiquiz cjiskatchičha. Nii ew partiquiz žejlcan, judío zoñinacžtan yekja wajtchiz zoñinacžtan ana iya quintrasñi cjesačha. ¹⁶ Nižaza cruzquiz ch'awcta ticziž cjen, Jesucristuqui judío zoñinacžtanami yekja wajtchiz zoñinacžtanami pertunaskatchičha. Jaziqui Jesucristuž cjenkazza nii pucultan quintrasñi zoñinacžtan Yooztan zuma

cjiskatchiqui. Nižaza nii pucultan quintrasñi žoñinacaqui tsjii partiquizkaz kamasacha, zuma munazican.

¹⁷ Nižaza Jesucristuž tjonchiž cjen, Yoozquiztan ažkquin žejlñinacžquizimi žcati žejlñinacžquizimi zuma quintunaca paljaytača. Ninacaqui nii paljayta tjapa kuztan catokaquič žniiqui, jalla nekztan Yooziž pertunta cjesača. Nižaza ninacžtan Yooztan zumanznaquiča. ¹⁸ Jesucristuž cjen nižaza Yooz Espiritu Santuž cjen judío žoñinacami ana judío žoñinacami, tjapa žoñinacaqui Yooz Ejpžquin macjatz atča. ¹⁹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui anača iya yekja žoñinacžhucqui, anača iya Yoozquiztan yekja t'akčhucqui. Antiz Yooz partiquiz kamñi mazinacžhucča parti criichi žoñinacžtan, nižaza ančhucqui Yooz famillquizčhucča. ²⁰ Učhumqui tsjii pajk kjuyažtakazza Yooztajapaqui. Nii kjuy simintuqui apostolonacača, nižaza Yooztajapa chiiñi profetanacača. Nižaza Jesucristupachača juc'ant chekan maz cuntaqui nii kjuyquiziqui. ²¹ Jesucristuž cjen tjapa criichi žoñinacaqui arubinacažtakazza nii kjuya pirkitaqui. Tjapaman criichi žoñinacž cjenami tsjii Yooztajapa kjuyakaz kjuytača. Jesucristuž yanaptaž cjen nii kjuychiz žoñinacaqui tsjan tsjan zuma cjissa, Yooztajapa kamcan. ²² Ančhuc zakaz nii kjuy pirkita arubinacažtakazza parti criichi žoñinacžtan. Jalla nuž učhum Yooz kjuyquiz cjisiž cjen, Yoozqui učhum kuzquiz žejlča niž Espiritu Santužtan.

3

PABLUQUI YOOZ TAKU PALJAYÑI ŽOÑIČHA

¹ Jalla nižtiquiztan wejr Pabluqui ančhucaltajapa mayizuča. Wejrqui Jesucristo sirwiñiž cjen tii carsilquiz želuča. Nižaza ančhuc yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriñi taku paljaytiquiztan zakaz carsilquiz želuča wejrqui. ² Ančhucqui wejt puntuquiztan zizzinčhucžlani. Yoozqui tii apóstol puestuquiz wejr utchiča, ančhucquiz Yooz puntu paljayzjapa, jaknužt Yoozqui okžñi kuzziz ančhuc liwriiz pecčhaja, jalla nii paljayzjapa. ³ Nižaza ančhucqui zizzinčhucžlani Yoozqui niž tuquita pinsita takunaca wejtquiz zizkatchiča, jalla nii. Tuquita anapan ziztatača nii takunacaqui. Nii wejtquiz zizkatta takunaca tuqui ančhucquain tsjii koluculla cjjrchinča. ⁴ Nižaza tii carta liižcu, ančhucqui tantiyasača, wejrtča Cristuž puntuquiztan zuma intintaziñtqui, jalla nii. ⁵ Tuqui timpuqui Yoozqui anaž jecžquizimi Cristuž puntuquiztan zuma zizkatchiča. Jazikaz Yoozqui Cristuž puntu zuma zizkatchiča, niž illzta apostolonacžquizimi, nižaza nižtajapa chiiñi profetanacžquizimi. Niž Espiritu Santuž cjen nuž zizkatchiča. ⁶ Nii tuquita chjojta puntuqui jalla

tiiĉha: Cristuŝ puntu liwriiĉi taku catokchiŝ cjen, ĉhjuluz cherchi ŝoĉimi Yooziŝ liwriitaŝ cjesaĉha. Tsjii irinsaŝtakaz nii liwriiz tanznasaĉha. Ana judio ŝoĉinacami Cristuŝ partiquiz zakaz cjisnasaĉha. Niŝaza Cristuŝ partiquiz ŝejlcanpacha Yooz tjaata taku tanznasaĉha, liwriita cjisjapa. ⁷ Wejrqui nii liwriiĉi taku paljayzjapa apóstol puestuquiz uchtaĉha. Jalla nii puestuquiz cjis anal waquizuĉha. Yoozqui wejr okŝcu nuŝkaz nii puestuquiz wejr utĉiĉha, niŝ kuzcama. Yooz poderchiz apóstol kamañ jaru kamuĉha. ⁸ Wejrqui tjapa Yooz partir ŝoĉinacŝquiztan upa honorchiz cjis waquizuĉha. Jalla nuŝ cjenami Yoozqui wejtquiz apóstol puestu tjaachiĉha, ana judio ŝoĉinacŝquiz Cristuŝ puntuquiztan ancha zumanaca paljayzjapa. Cristuŝ puntuqui ancha zumaĉha. Tjapa nii puntuquiztan ana intintazzucaĉha. ⁹ Yoozza tjappacha paachiqui. Jalla nii Yoozqui wejtquiz niŝ tuquita chjojta pinsita cumpjiichiĉha, tjapa ŝoĉinacŝquiz kjanzt'izjapa. ¹⁰ Jalla nuŝ watchiĉha, tjapa poderchiz espiritunacami tjapa mantiĉi espiritunacami zizkatzjapa, jaknuŝt Yoozqui ancha zizĉi zizĉi pinsichiŝlaja, nii. Tuquiqui nii arajpachquin ŝejlĉi espiritunacaqui ana zuma zizĉiĉha nii Yooziŝ pinsita puntuqui. Anziqui criichi ŝoĉinacaŝ cjen, nii espiritunacaqui Yooz tuquita pinsitaqui zizĉiĉha. ¹¹ Tuquitanpacha Yoozqui nuŝ zizkatz pecĉiĉha. Jaziqui uĉhum Jesucristo Jiliriz cjen Yoozqui niŝ pinsitaqui zizkatchiĉha. ¹² Niŝaza Jesucristuŝ cjen uĉhumqui Yoozquin macjati atasaĉha, ana ekscan. Jesucristuŝquin kuz tjaachiŝ cjen, uĉhumqui tjup kuztan Yoozquin macjati atasaĉha. ¹³ Jalla niŝtiquiztan anĉhucaquin tuŝ chiiŝinŝcuĉha, weriŝ anĉhucaltajapa sufrichiŝ cjen, ana upa kuzziz cjee. Jalla nuŝ anĉhucaltajapa sufran, anĉhucqui juc'ant honorchiz cjequiĉha.

CRISTUQUI ANCHA ZUMA MUNAZIŜI KUZIZ

¹⁴ Nii Yooziŝ ancha zuma pinsitaqui cjuñzcu, wejrqui uĉhum Jesucristo Jilirŝ Yooz Ejpŝquiztan mayiŝzinuĉha. Quillŝcu, Yoozquiztan mayiŝzinuĉha. ¹⁵ Yooz Ejpŝquiztan tjapa Yooz partiquiz ŝejlĉi familianacaqui tjuuchizza, arajpachquinami yokquizimi. ¹⁶ Yooz Ejpŝquiztan mayiŝzinuĉha, anĉhuca kuznaca tjupi tjurt'ichi cjisjapa. Yoozqui niŝ Espiritu Santuŝ aztanŝ cjen, anĉhuca kuznaca tjupi tjurt'ichi cjiskatasaha. Yoozqui niŝ juc'ant zuma kuzquiztan anĉhuca kuznaca tjurt'ichi cjiskatasaha. ¹⁷ Niŝaza anĉhucaltajapa mayiŝzinuĉha, Jesucristuŝquiz juc'ant kuzziz cjejajo. Jalla nuŝ juc'ant kuzziz cjen, Jesucristuqui anĉhuca kuznacqui juc'anti irpaquiĉha. Jesucristuŝ irpita cjen, anĉhucqui zuma munaziŝi kuzzizpanŝ kamaquiĉha, tsjii zuma pookĉi zkalaŝtakaz.

¹⁸ Nižaza zuma munaziñi kuzziz kamchiž cjen, ančucqui Jesucristuž zuma munaziñi kuz juc'antiž pajaquiča. Jalla nuž mayižinuča tjapa criichi žoñinacžtajapa. Wejrqui tuž mayižinuča, tjapa criichi žoñinacaqui Cristuž zuma munaziñi kuz zumpacha pajla cjiwča. Zmali pakjiž cjes, nižaza palaž cjes, nižaza lajchaž cjes, jalla nižta iratača Cristuž zuma munaziñi kuzqui. ¹⁹ Žoñinacaqui Cristuž zuma munaziñi kuz anaž tjapa paji atča. Jalla nuž cjenami Yoozquiztan mayižinuča criichi žoñinaca Cristuž zuma munaziñi kuz zumpacha pajzapa. Jalla nuž pajtiquiztan, ančucqui Yooz iratapankaz zuma kamañchiz kamaquiča.

²⁰ Jaziqui Yoozqui zuma honorchiz cjila. Yoozqui niž aztan učum kuznacquiz zuma obranaca trabajča. Učumž mayizitiquiztanami nižaza učumž pinsitiquiztanami juc'anti zuma kamañchiz kami yanapasača učum zuma Yoozqui. ²¹ Criichi žoñinacaž cjenami, Jesucristuž cjenami, Yoozqui honorchiz cjila. Wiñay wiñaya watay wata honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

4

ESPIRITU SANTUZ CJEN TSJII KUZZIZZA UCHUMQUI

¹ Jesucristo Jiliržquiz sirwiñiž cjen carsilquiz želuča. Wejrqui ančucaquin chiižinžcuča zuma kamañchiz kamajo, jaknužt Yooz kjawžta žoñinaca kamz waquizičhaja, jalla nižta. Yooz Ejpqui ančuc kjawziča nižtajapa kamajo. Jalla tuž kamz waquiziča, ² ana mit kuzziz, nižaza humilde kuzziz, nižaza zuma munaziñi kuzziz, nižaza pasinsichiz kuzziz. Jalla nuž kamz waquiziča. ³ Espiritu Santuž cjen, tsjižtan tsjižtan zumanskatz waquiziča. Jaziqui tsjii kuzzizpan cjee. Nužquiz tirapan kuz tjaa. ⁴ Tjapa criichi žoñinacaqui Cristuž partiquiz žejlča tsjii curpuchiztakazza. Nižaza tsjii Espiritu Santuchizza. Tjapa ančucqui Yooz kjawžtiquiztan tsjiikaz tjewža, arajpachquin Yooztan kamz, jalla nii. ⁵ Nižaza tjapa ančucqui tsjii Jesucristo Jilirschizkazza, nižaza tjapa ančucqui Jesucristužquin kuz tjaachinčucča. Jalla nižtiquiztan ančucqui tsjiikazza. Nižaza tsjii bautismokaz tanzinčucča. ⁶ Nižaza tjapa učumqui tsjii Yooz Ejpchizza. Učum Yooz Ejpž mantuquiz tjapa criichi žoñinaca žejlča. Nižaza Yooz Ejpqui trabajča tjapa criichi žoñinacž kuzquiz. Nižaza Yooz Ejpqui tjapa criichi žoñinacž kuznacquiz žejlča.

⁷ Tjapa criichi žoñinacžquiz kamañanaca tjaatača, Cristuž pectacama. ⁸ Jalla nii puntuquiztan Yooz taku tuž cjiča:

“Arajpachquin ojkan, wacchi Cristuž atipta presunaca chjitchiĉha. Nižaza tii muntuquiz žejlŋi žoñinacžquiz kamañanaca tjaachiĉha”.

⁹ Yooz takuqui “Arajpachquin ojkan” ĉkjažt cġii? Jalla tuž cġiĉha: Primeraqui Cristuqui tii muntuquiz chji-jwžquichiĉha. ¹⁰ Jalla nii chjijwžquiñiqui Jesucristupachaĉha. Nižaza niipachaĉha arajpach kjutŋi ojchiqui, juĉ'ant tsewc arajpachquin. (Jalla nuž Jesucristuqui tsewc ojkiĉha, Espiritu Santuž cjen criichi žoñinacž kuznacquiz niipacha žejljapa.) ¹¹ Jalla tižta kamañanacchizza criichi žoñinacaqui: apostolonaca kamañchiz, nižaza Yooztajapa paljayŋi profetanaca kamañchiz, nižaza liwriiñi taku parliñinaca kamañchiz, nižaza icliz irpiñinaca kamañchiz, nižaza Yooz puntu tjaajiñinaca kamañchiz. ¹² Jalla nižta kamañanaca tjaachiĉha Yoozqui, tjapa criichi žoñinaca Yooztajapa zuma kamajo, nižaza Yooztajapa sirwican langznajo, nižaza parti criichi žoñinaca tsjan zuma kamañchiz cjiskatajo. Criichi žoñinacaqui Cristužtan tsġii curpuchiztakazza. ¹³ Nižaza Yooz Ejpqui criichi žoñinacžquiz nižta kamañanaca tjaachiĉha, Yooz irata zuma cjiscama. Jalla nižta Yooz irata zuma cjican tjapa criichi žoñinacaqui tsġii kuzzizpankaz cjequiĉha, Jesucristužquiz tjapa kuz tjaacan, nižaza tjapa Yooz Majch puntunaca intintazcan. Jalla nuž Yooz irata zuma cjican, uĉhumqui tsġii zuma pajk žoñižtakaz cjequiĉha. Nižaza jaknužt Jesucristuqui zumapanžlaja, jalla nižta irata uĉhumqui zumapanž cjequiĉha. ¹⁴ Jalla nižta zuma kamŋi intintazŋi cjican, uĉhumqui anaž tsġii ocjalažtakaz cjequiĉha, ĉjul ew tjaajintiquizimi criizjapaqui. Nižaza uĉhumqui anaž tsġii kjutŋi chjichta cjesaĉha. Nižaza uĉhumqui nii ana wal mañuz žoñinacžquiz ana incallskataquiĉha. Nii ana wal žoñinacaqui ĉjulumi paaĉha, nižaza chiiĉha, parti žoñinaca incallzjapa, nižaza tsġii kjutŋi chjichjapaqui. ¹⁵ Antiz uĉhumqui zuma munaziñi kuztan werarapan chiiz waquiziĉha. Jalla nuž zuma kamcan nižaza zuma chiican, uĉhumqui Cristužtan tsġii kuzzizimi tsġii kamañchizimi juĉ'anti cjisnaquiĉha. Cristupankazza uĉhum jilir achaqui. ¹⁶ Uĉhumqui Cristužtan tsġii curpuchiztakazza. Tsġii curpuquiz yekja yekja žejlĉha. Jalla nuž cjenaqui tsġii curpukazza. Jalla nižta irataĉha Jesucristuž partiquiz žejlŋi žoñinacaqui. Yekja yekja želanami, tsġii partiquiz juntjapziĉha, Jesucristuž cjen. Jesucristuqui uĉhumnaca juntjapchiĉha, nižaza tsġii kuzziz cjiskatchiĉha, nižaza ew kamaña tjaachiĉha. Tjapa criichi žoñinacaž zuma kamŋiž cjen Cristuž curpuqui tsjan zuma pajktažokazza. Nižaza porapat zuma munaziñi kuzziz kamŋiž cjen, tsjan tsjan wali zumaž

cjissa.

EW KAMAÑCHIZZA CRIICHI ŽOÑINACAQUI

¹⁷ Jalla nii puntu ančhucacuin chiižinžcuča. Jesucristo Jiliržtan tsjii kuzziz cjican wejrqui ančhucacuin tuž cjiwča: Ana Yoozquin criichi žoñinacaqui ana zuma kamča. Jalla ninacaqui inapankaz persuna pinsitanacž jaru kamča. Jalla nižta irataqui ančhucqui anača kamzqui. ¹⁸ Ana criichi žoñinacaqui ana Yooz puntu intintazni kuzzizza. Zumchiquiz ojklayni žoñinacača ninacaqui. Ninacž chojru kuzziz cjen, Yooz puntu ana zizza. Jalla nižtiquiztan ana Yooz kamañchizza. ¹⁹ Ninacaqui ana wali paaznacquiztan ana azniča. Nižaza ana wal kamañquiz kuz tjaachiča. Tjapaman ana walinaca paazjapa pecñipanča. ²⁰ Pero Jesucristuž tjaajintaqui anača nižta. Jalla niiž tjaajintaqui zizza ančhucqui. ²¹ Ančhucqui Jesucristuž puntuquiztan nonžcu niiž tjaajintaqui catokchinčhucča. Niiž tjaajintaqui werarapankazza. ²² Ančhuca tuqita ana wal kamaña eca. Ančhuca ana wali pecni kuz jarutača nii kamañaqui. Ana wal kamañchiz kamcan, žoñinacaqui persunpachaž incallča. Ana wal kamaña liwj jayta ančhucqui. ²³ Kuznaca liwj campiya, zuma kamañchiz cjisjapa. ²⁴ Nižaza Yooz tjaata ew kamañchizpankaz cjisna. Nii ew kamañaqui Yooz irata zuma kamañača. Nii ew kamañ jaru kamcan, ana uj paaquiča, lijituma zumaž kamaquiča.

²⁵ Jalla nuž kamcan, ana toscar takunaca chiya. Antiz zapa mayni porapat zuma werar takunacžtan parlispanča. Tjapa criichi žoñinacaqui yekja yekja cjenami tsjii curpuchiztakazza.

²⁶ Tsjii žawjz tjonanaqui, uj paazquiztan cuitaza. Ana zita žawjz peczqui. ²⁷ Anača Satanás diabluž jaru ujquiz tjojtskatz peczqui.

²⁸ Jakziltažlaja tjangz pecni kuzziz, nii tjañi zaaz kuz jaytila. Jalla niiqui langz waquiziča persun kjaržtan. Nekztan ganžcu, t'akjir žoñinacžquiz onasača.

²⁹ Ana wal takunacžtan ana chiya. Antiz zuma takunacžtan chiya, parti žoñinaca juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nuž chiyan nonžni žoñinacaqui yanapta cjequiča, zuma kamajo. ³⁰ Espiritu Santuqui ančhuca kuzquiz žejlcan Yooz chimpupapanča, ultim liwriiž tjuñicama. Jalla nižtiquiztan Yooz Espiritu Santužquiz ana llaquiziskata, ana wali kamcan.

³¹ Chjaawjkatni kuz jayta, nižaza culirazni kuz jayta, nižaza žawjžawjz kuz jayta, nižaza žoñi ararni kuz jayta, nižaza žoñž quintra ana wali chiiñi kuz jayta, nižaza tjapa ana wali kuznaca jayta. ³² Nižta ana wali kuzziz cjenpacha porapat zuma munaziñi kuzziz cjee. Nižaza porapat zuma okžni kuzziz cjee.

Nižaza porapat pertunñi kuzziz cjee. Jaknužt Jesucristuž cjen Yoozqui ančhucaquiz pertunčhaja, jalla nižta porapat pertunassaquiča.

5

ZUMA KAMAÑANAC PUNTU

¹ Ančhucqui Yooz partiquiz žejlcan Yooz pecta maati-nacača. Jalla nižtiquiztan Yooz irata zuma kamañchiz cjee. Yooz kamañchiz yatekaza. ² Zuma munaziñi kuzziz cjee. Jaknužt učumnacatan Cristo munazičhaja, jalla nižta. Učumnacatan munazican, Cristuqui učum laycu ticziča. Jalla nuž ticžcan Cristuqui niž persun curpu Yoozquin tjaachiča, tsjii zuma ofrendažtakaz, nižaza tsjii zuma wilanažtakaz.

³ Ančhucqui Yooz partiquiz cjicanaqui, anača tsjii adulteriuquiz ojklayz pinsisqui. Nižaza anača čjul anawalinacami pinsisqui. Nižaza anača čjultakimi zmazqui. Nižta anawalinaca anapanž pinsis waquiziča. ⁴ Anača azzuc takunaca chiichiizqui. Nižaza anača ina takunaca chiichiizqui. Nižaza anača ana zum takunaca chiichiizqui. Jalla nižta chiichiiznacaqui anaž učumnaca chiichiiz waquiziča. Antiz zuma takunacžtan chiichiiz waquiziča. Yoozquin sparaquiž cjis waquiziča. ⁵ Ančhucqui tuž zizza. Jakziltat adulteriuquiz ojklayñi cječhaja, jalla ni-iqui anaž arajpach wajtquin luzasača, Cristužtanami Yooz Ejpžtanami čica kamzjapa. Nižaza ana zuma kamñinacami, nižaza zmazñinacami, jalla ninaca zakaz ana arajpach wajtquin luzasača. Ninacaqui Cristuž partiquizimi Yooz partiquizimi anapanž cjesača. Tsjii zmazñi žoñiqui, tsjii žoñiž paata yooz rispitiñi žoñi iratača. ⁶ Nižaza ančhucqui ina takunacžtan ana incallskata. Jalla nižta ana wali paañiž cjen Yoozqui nii ana wali paañinaca casticaquiča. Ninacaqui Yooz kuzcama ana kamñiča, antiz Yooz quintra paañiča. ⁷ Jalla nižta ana wali paañi žoñinacžtan čica anača munazizqui.

⁸ Tuquiqui ančhucqui uj paacan ana wal zumchiquizkaz kamatča. Anziqui Jesucristo Jilirž partiquiz cjican, ančhucqui kjanquiz kamča. Jalla nižtiquiztan zuma kamcan kjanquiz kamñi žoñižta cjee. ⁹ Kjanquiz kamcan, ančhucqui zuma kamaquiča, nižaza Yooz kuzcama kamaquiča, nižaza litituma kamaquiča. ¹⁰ Čjul kamaña Jesucristo Jiliriqui jutzazzaja, jalla nii kamañchiz kamzjapa tjapa kuz tjaa. ¹¹ Ana zuma obranaca paazqui ana nekz mitisa. Zumchiquiz ojklayñi žoñinacakazza nižtanaca paaz pecñiqui. Ninacž obranacaqui ana waliž, jalla nii

kjanapacha tjeezna ančhucqui. ¹² Zumchiquiz ojklayñi zoñinacaqui chjozaka ana zuma paañiča. Jalla nii paatanac puntuquiztan parlizqui ancha azzucača. ¹³ Jalla niža chjozaka paatanacaqui kjanapacha tjeěžtažlaj niiqui, tjappacha zizasacha, ana walipan, jalla nii. Werar Yooz kjanaqui čjul paatanacami tjeezkatasača, zuma, ana zuma, nii. ¹⁴ Jalla nii puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjičan: “Tjajñi zoñinaca, žaazna ančhucqui. Ticziquiztan žaažtažokaz cjee. Cristuqui ančuca kuzquiz kjanzt'aquiča, tsjii zuma kjanažtakaz”.

¹⁵ Jaziqui ančhucqui amayt'aza, jaknužt kamčhaja, jalla nii. Yooz puntu ana zizñinacažtakaz ana kamz waquiziča. Antiz Yooz puntu zizñi zoñinaca irata kamspanž waquiziča. ¹⁶ Tii timpuquiz kamñinacaqui ana wali paača. Jalla nižtiquiztan tii timpuquiz žejlcan ančhucqui parti zoñinaca yanapa, zuma kamajo. ¹⁷ Anača zumzužtakaz cjee. Antiz Jesucristo Jiliriž pecta kuz intintazñiž cjee. ¹⁸ Nižaza anača vinžtan licchi cjisqui. Jalla nuž licašaž niiqui, zuma kamañquiztan tsjii kjutñi chjichta cjesača. Antiz ančuca kuztan Espiritu Santužtan tsjii kuzziz cjee. ¹⁹ Ančhucqui porapat zuma parlaquiča Yooz tawk salmužtan, nižaza Yooz wirsu itsnacžtan. Yoozquin tjapa kuztan itsnaquiča. Nižaza itscan Yoozquin honora tjaa. ²⁰ Čjulu watanami Yooz Ejpžquin tirapan sparaquiž cjequiča, učhum Jesucristo Jiliriž cjen.

CRIICHI FAMILLZ PUNTU

²¹ Jesucristužquin rispitchiž cjen porapatž sirwasaquiča.

²² Maatakanaca, persun luctakž jaru cjee, jaknužt ančhucqui Jesucristo Jilirž jaru kamčhaja, jalla niža. ²³ Maatakaqui luctakž mantuquiz žejlča, jaknužt icliz zoñinacaqui Cristuž mantuquiz žejlčhaja, jalla nižtača. Icliz zoñinacaqui Cristužtan tsjii curpuchizpanča. Nižaza Cristuqui ninacž ačača. Cristuqui nižžquin criichi zoñinaca liwriča. ²⁴ Jaknužt criichi zoñinacaqui Cristuž mantuquiz žejlčhaja, jalla niža irata tsjii maatakaqui luctakž mantuquiz cjistanča čjulu cjenami.

²⁵ Luctakanaca, persun maatakžtan zuma munaza. Jaknužt Cristuqui criichi zoñinacžtan zuma munazičhaja, nižaza ninacž laycu ticžtčhaja, jalla niža irata persun maatakžtan zuma munaza. ²⁶ Jalla niža zuma munazican Cristuqui nižžquin criichi zoñinacž laycu ticziča, ninaca zuma kamañchiz cjiskatzjapa. Jalla niža zuma kamañchiz cjisjapa criichi zoñinacaqui kjaztan ajuntažokaz cjissiča, Yooz taku catokžcu. ²⁷ Cristuqui nižžquin criichi zoñinacžquiz zuma kamañchiz cjiskatchiča, nižžquizpacha zumapankaz ana ujchiz prisintisjapa. Jaknužt tsjii zuma telaqui

ana manchichiz, nižaza ana tjot tjotsi, nižaza ana čhjul ana walinacchiz žejlčhaja, jalla nižtapan criichi žoñinacaqui Cristuž yujcquiz cjequiča, zumapankaz cjequiča. ²⁸ Jalla nižta Cristo irata tsjii luctakaqui persun maatakžquiz zuma munazizpanča. Jaknužt persun curpuquizpacha cuitazñizlaja, jalla nižta persun maataka cuitaz waquiziča. Persun maatakžtan munazican, persunpacha munazitažokazza. ²⁹ Anaž jecmi persun curpupaja quintra paasača. Antiz persun curpuquiz cuitazza, nižaza čhjeriž tjaača. Cristuqui jalla nižta irataž icliz žoñinacžtan cuitiča. ³⁰ Učhumqui icliz žoñinacača, nižaza Cristuž curpu cuntača, yekja yekja cjenami. Jalla nižtiquiztan Cristuqui učhumnacatan cuitiča. ³¹ Yooz takuqui tuž cjiča: “Tsjii luctak žoñiqui persun maa ejpžquiztan zarakaquiča, persun maatakžtan zalzjapa. Persun maatakžtan zalžcu, nii pucultanaqui tsjiikaz cjissa”. ³² Cristužquiz criichi žoñinacaqui Cristužtan lucutjiñižtakazza. Jalla nižta cjenauqui ch'amača intintazqui. ³³ Pero zapa mayni ančhucaquiztan persun maatakžtan zuma munaza, jaknužt persunpachquiz zuma munazaja, jalla nižta. Nižaza maatakaqui persun luctaka rispitsa.

6

¹ Criichi maatinaca, persun maa ejpžquiz caspanča. Jalla nuž cascuqui Yooz pecta kuzcamača. ² Yoozqui tuž mantichiča: “Maa ejpžquiz rispitsa”. Nižaza maa ejpžquiz rispitaquiž niiqui Yoozqui compromitchiča, tuž cjican: ³ “Maa ejpžquiz rispitaquiž niiqui, ančhucqui waliž kamaquiča, nižaza ažk wata žetaquiča tii yokquiziqui”.

⁴ Ejpnača, ančhucqui maatinacžquiz ana inapankaz žawjwa zjijcna. Ocjalanacaqui ana wali paaquiž niiqui, zumžtan chiižinaquiča zuma kamajo. Nižaza Jesucristo Jiliriz tjajjinta tjajžna.

⁵⁻⁶ Piyunanaca, ančhuca patrunacžquiz caspanča, rispitan, nižaza ekscan, nižaza tjapa kuztan. Anača cherankaz c'unchikaz tuczqui niž kuz wali cjisjapa. Antiz tjapa kuztan nižtajapa langznaquiča. Jaknužt ančhucqui Yooz kuzcama tjapa kuztan Cristužquiz sirwičhaja, jalla nuž ančhuca patrunacžquiz sirwasača. ⁷ Zuma kuztan langznaquiča, Yooz Jiliržtajapa langztažokaz, ana žoñžtajapaqui. ⁸ Ančhucqui zizza, piyunanacami, ana piyunanacami, tjapa žoñinacami Yoozquiztan pactaž cjequiča zuma langztiquiztan jama.

⁹ Patrunanaca, ančhuc zakaz piyunanacžtan zumapan cjee. Ana žawjñi takunacžtan chiichiya. Jalla tuž cjuñžna:

ančhucmi, ančuca piyunanacami, tjappacha arajpach Yooz Patrunž mantuquiz žejlča. Nižaza Yooz Patrunaqui žoñinaca ana illilla.

YOOZQUIN TJURT'IZ PUNTU

¹⁰ Jaziqui jilanaca, cullaquinaca, Yooz wali aztan Jesucristo Jiliržquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. ¹¹ Satanás diabluž incallzpanž pecča. Jalla nižtiquiztan tjapa Yooziž tjaata armanacchiz cjee, tjurt'iñi kuzziz cjisjapa. ¹² Učhum wali azziz quintranacaqui anača žoñinacakaz. Antiz ninacaqui ana wal jilir zajranacača, nižaza ana wal poderchiznacača, nižaza ana wal mantiñinacača. Nižaza tjapa ana wal azziznacača učhum ultim quintranacaqui. Jalla ninacaqui zumchiquizkaz ojklayñičha, tii timpuquiz ana walinaca mantican. ¹³ Jalla nižtiquiztan Yooz armanaca tanžna, nii ana walinacž quintra tjurt'izjapa tii ana wal timpuquiz. Yooztajapa tjurt'ican tjup kuzziz žela. ¹⁴ Jaziqui tii Yooz armanaca tanžna. Tsjay cinturuna tanžna. Nii cinturuna tanzqui tuž cjiča, werar Yooz tawkžtan tjurt'ichi žejlz, jalla niiča niiqui. Nižaza persun curpu atajñijapa arma tanžna. Nii arma tanzqui tuž cjiča, Yooz kuzcamapankaz kamz, jalla niiča niiqui. ¹⁵ Nižaza jaknužt zultatunacaqui quira zalzjapa zuma zapatu cujtžaja, jalla nuž ančhucqui liwriiñi taku paljayzjapa tjaczpanča. ¹⁶ Nekztan tii arma tanžna. Tii armača juc'ant chekanaqui, escudo cjita. Jalla nii arma tanzqui tuž cjiča, Jesucristužquin kuzziz kamz, jalla niiča niiqui. Jesucristužquin kuzziz cjen, ana wal diabluž quintra tjurt'aquiča. ¹⁷ Nižaza tii arma žejlča. Yooziž liwriita cjisqui tsjii tjup scarchiztakazza, acha ana chjojritžta cjisjapa. Nižaza Espiritu Santuž pajk cuchillu tanžna. Jalla nii cuchilluqui Yooz takučha. ¹⁸ Espiritu Santuž ančuca kuzquiz želan, ančhucqui Yoozquin tirapan mayiza, nižquin tjurt'ichi cjisjapa. Jalla nuž tjurt'ichi cjisjapaqui, naynay žela, ana llajlli kuzziz cjee. Nižaza tjapa Yooz partiquiz žejlñi žoñinacžtajapa mayizina. ¹⁹ Nižaza wejttajapa mayizina, Yoozqui wejr niž liwriiñi takunaca chii yanapzjapa. Wejrqui tjup kuztan liwriiñi Yooz taku zumpacha paljayz pecučha. Jalla nuž paljayzjapa wejttajapa mayizina. ²⁰ Yoozqui wejr cuchanžquichiča, niž puntunaca paljayzjapa. Jalla nuž weriž paljaytiquiztan anziqui wejrqui carsilquiz chawcta želuča. Jalla nižtiquiztan wejttajapa mayizina, liwriiñi takunaca tjup kuztan ticlarzjapa, jaknužt wejrqui chiiz waquizučhaja, jalla nii.

²¹ Tíquico jilaqui ančhucaquin tjapa wejt puntunaca quint'aquiča, jaknužt želučhaja, nižaza čhjulut paa-učhaja, jalla nii. Tíquico jilaqui pecta jilača, nižaza wejt zuma yanapñiča, Jesucristo Jiliri sirwican. ²² Jaziqui tii jila ančhucaquin cuchanžcuča, wejtnaca puntuquiztan mazinžjapa, nižaza ančuca kuznacquiz zumpacha p'ekinchayzjapa.

²³ Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan ančucaquiz llan kuzziz cjiskatla, nižaza juc'ant zuma munaziñi kuzziz cjiskatla, Jesucristužquin kuz tjaacan. ²⁴ Učhum Jesucristo Jiliržtan zuma munaziñi kuzziz žoñinacžquiz Yoozqui yanapt'izquila. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS FILIPENSES

¹ Wejr Pabluqui Timoteo jilžtan ančhucaquin tii cartal cjiŕžcuča. Wejrnacqui Jesucristuž manta payiñtča. Jaziqui ančhuc Filipos wajtchiz criichinacžquin cjiŕžcuča. Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, ančhucqui Yooz partir žoñinacača. Ančhucaquin tsaanžcuča icliz irpiñinacžquinami, nižaza icliz jilirinacžquinami. ² Učhum Yooz Ejp, nižaza učhum Jesucristo Jiliri ančhucaquiz yanap't'ila. Nižaza ančhucaquiz walikaj kamkatla.

PABLUZ MAYIZITA

³ Čhjulatorat ančhucaquin cjuñznučhaja, ančhucaž cjen Yoozquin sparaquiž cjican chiyučha. ⁴ Nižaza čhjulatorat ančhucaltajapa mayizučhaja, cuntintul mayizuča. ⁵ Učhumqui chicapacha langzinčhumča, žoñinaca Yoozquin kuzziz cjiskatzjapa. Ančhucaž criichi tjuñquiztanpacha nižaza anzcama Yooztajapa wejttan chica langzinčhucča. ⁶ Ančhucaž criichi tjuñquiz Yoozqui ančhucaquiz zuma kamañchiz cjiskatz kalltichiča. Nižaza Yooz Ejpqui ančhuca zuma kamaña Jesucristuž kamaña irata juc'anti juc'ant cjiskataquiča, Jesucristuž tjonz tjuñicama. Jalla nužupanča cjiwča. ⁷ Nii ančhuca puntuquiztan pinsitanacaqui zuma ligitumača. Wejrqui persun kuzquiztan ančhucajapa anchal cjuñučha. Yoozqui tjapa ančhucaquizimi wejtquizimi yanapchiča, carsilquiz želanami, nižaza jilirinacž yujcquiz želanami. Jilirinacž yujcquiz liwriñi Yooz tawk favora čiicanpan tjurt'ichinčhumča. Nižaza "Nii liwriñi takuqui werar takupanča" cjican ticlarchinčhumča. Jalla nuž chiyan Yoozqui učhum yanapchiča. ⁸ Jaziqui wejrqui persun kuzquiz ančhucajapa anchal cjuñučha, jaknužt Jesucristuqui ančhucajapa zuma cjuñčhaja, jalla nuž. Yoozqui nuž zizza. ⁹ Jalla nižtiquiztan ančhucaltajapa Yoozquin mayizuča, ančhucqui tsjan tsjan zuma munaziñi kuzziz cjisjapa. Nižaza jalla nuž zuma munazan, zakaz mayizuča, ančhucqui Yooz puntu tsjan zizñi cjisjapa, nižaza Yooz puntu tsjan zuma intintazñi kuzziz cjisjapa. ¹⁰ Jalla nuž ančhucqui zuma zizñi nižaza intintazñi kuzziz cjequiž niiqui, zuma kamañanacakaz illznaquiča. Nuž illznaquiž niiqui, Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui ančhucqui ana ujchiz zumapan cjequiča. Anaž jecmi ančhuca quintra tsjii ujmi tjojtasača. ¹¹ Nižaza ančhucqui Jesucristuž cjen zuma kamañanacakaz tjeeznaquiča Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui.

Jalla nižtiquiztan ančhucaž cjen Yoozqui zuma honorchiz cjequiča. Nižaza “Yooz ancha zumača” cjican Yooz honora chiitaž cjequiča.

KAMAÑAQUI CRISTUZ CJENPANCHA

¹² Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquin wejt puntuquiztan zizkatz pecuča. Wejtquiz anawali watchinacaž cjen tsjan žoñinacaqui liwriiñi Yooz taku nonziča. ¹³ Anziqui pajk jilirž kjuyquiz preso želuča. Jalla nuž želan tjapa wejr cuitiñi zultatunacaqui liwriiñi Yooz taku nonziča. Parti žoñinacaqui nonzizakazza. Tjapa ninacaqui zizza, wejrqui Jesucristuž liwriiñi puntu paljaychiž cjen, preso želuča. ¹⁴ Nižaza weriž preso žejltiquiztan, jila parti criichinacaqui Yooz taku paljayzjapa zumpacha p'ekinčaychiča. Nižaza tjup kuzziz cjissiča Yooz taku paljayzjapa, ana ekscan.

¹⁵ Yekjapanacaqui wejttajapa iñiziñi kuztan Cristuž puntu paljayča. Ninacaqui wejtquiztan juc'ant honorchiz cjis pecča. Partizti zuma kuztan Cristuž puntu paljayča. ¹⁶⁻¹⁷ Ninacaqui zuma munaziñi kuzquiztan Yooz taku paljayča. Ninacaqui zizza, wejrqui tekz carsilquiz želuča, liwriiñi tawk favora tjurt'ichiž cjen. Yekjapanacaqui ana zuma kuzquiztan persun honora tanzjapa Cristuž puntu paljayča. Ninacaqui pinsiča, ninacž quintu nonžcu wejrqui juc'ant llaquisichucača, jalla nii. ¹⁸ Jalla nuž cjen, wejrqui ¿kjažt cjeesa? Jalla tuž cjiwča: zuma kuztan cjenami, ana zuma kuztan cjenami Cristuž puntuqui paljaytača. Jaknužt paljayta cjenami, wejttaqui walipankaz cjesača. Jalla nuž cjenaqui wejrqui chipznuča.

¹⁹ Nižaza juc'anti chipznača. Ančhucaž wejttajapa mayiziz cjen, nižaza Jesucristuž Espirituž yanapz cjen, tjapa tii watchinacžquiztan wejrqui walipankal cječa. Wejrqui tii carsilquiztan ulnačani. ²⁰ Jalla nuž anchal pecuča, nižaza tjewznuča. Ultimquiziqui wejrqui ana azkattal cječa. Pero Cristuž puntul kjana declarača, zuma tjurt'ichi kuztan. Jaziqui weriž cjen Cristuqui tsjan tsjan honorchiz cjequiča, weriž žetanami, weriž ticznunami. Tuquimi anžimi weriž cjen Cristuqui honorchizpanča. ²¹ Tuž cjiwča. Cristužtajapapankaz žetuča. Wejr ticznaž niiqui, wejttajapa tsjan cusaž cjequiča, arajpachquin Cristužtan chica žejlcan. ²² Tii curpuchiz tira žetaž niiqui, Cristužtajapapankal langznasača. Jalla nižtiquiztan, žejtzmi ticzmi jakziltat illz waquizas? Anal atasacha. ²³ Tii pizc partiqui ch'amača illzjapa. Tsji kuzqui ticz pecuča, Cristužtan chica žejljajapa. Jalla niiqui wejttajapa juc'ant waliž cjesača. ²⁴ Pero ančhucaltajapa wejt tira žejtz waquiziča. ²⁵ Jalla nuž wejr ančhucaquiztan kuzquiz zint'ican, wejrqui zizuča:

tiral žetuča. Ančhucatan tiral kamuča, ančhucqui Jesucristužquiz juc'ant kuzziz cjisjapa, nižaza juc'ant cuntintu cjisjapa. ²⁶ Nižaza wiruñaquí ančucaquin wilta tjonznača. Jalla nuž weriž tjonz cjen, nižaza Jesucristuž cjen, ančhucqui cuntintuž cjequiča.

²⁷ Jilanaca, cullaquinaca, jalla tužuča chekanaqui. Ančuca cristian kamzqui Cristužquiz honorchiz cjiskatz waquiziča, Cristuž tjaajinta jaru kama. Jalla nuž kamaquiž niiqui, ančuca puntuquiztan zuma quintu okaquiča. Nekztanaqui wejrqui ančucaquin cherzñi tjonznaž niiqui, už ana cherzñi tjoni ataž niiqui, wejrqui ančuca puntuquiztan zuma quintu nonznačani. Ančhucqui tsjii kuzziz tjurt'ichi želačani. Nižaza tjapa ančhucqui tsjii kuzziz Yooz tawk favora langzcan želačani. ²⁸ Nižaza ančhucqui quintra žoñinacžquiztan anaž jaknužumi tsuctsugačani. Anaž ninacž taku kjayačani. Jalla nuž quintu nonžcuqui, cuntintul cjeeča. Nižaza ančucaž nuž kaman, kjanapacha tjeežtaž cjequiča, ančuca quintra žoñinaca infiernuquin Yooziž castictaž cjequiča. Nižaza kjanapacha zakaz tjeežtaž cjequiča, ančhucqui ultimu liwriižcu arajpachquin zuma kamañchiz cjequiča. Nii zuma kamaña Yooziž tjaata cjequiča. ²⁹ Yoozqui ančhuc illziča, Jesucristužquin kuz tjaazjapami, nižaza Jesucristuž laycu sufrisjapami. ³⁰ Wejr irata ančhucqui sufrichinčhucča žoñinacaž quintra paan. Tuqui jaknužt wejrqui sufritučhaja, jalla nuž cherchinčhucča. Anzimi zakaz wejt sufrita quintu nonzinčhucča. Anchuc zakaz nižta sufraquiča.

2

CRISTUZ TII MUNTUQUIZ KAMTA PUNTA

¹ Ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen p'ekinchaytaž cjee. Nižaza Jesucristo ančucaquiz okzñiž cjen, ančhucqui kuzta cjee. Nižaza Espiritu Santuqui ančuca kuzquiz luzziča. Nižaza ančhucqui okzñi kuzzizza. ² Jalla nižtiquiztan ančhucqui tsjii kuzziz cjee, porapat zuma munazican, nižaza zuma kamcan. Jalla nuž ančhucqui kamaquiž niiqui, nekztan wejrqui juc'ant cuntintul cjeeča. ³ Anaž persun kuzcamakaz čhjulumi paa. Nižaza anaž čhjulumi mit kuztan paa. Antiz humilde kuzziz cjee. Parti criichinacaqui wejtquiztan juc'ant honorchiz waquiziča, jalla nuž cjican pinziz waquiziča. ⁴ Persunaltajapa wali cjisjapa, ančhucqui kuz tjayiñčhucča. Nižaza parti criichinacžtajapa wali cjisjapa zakaz kuz tjaa.

⁵ Jaknužt Jesucristuqui zuma kuzziz žejltčhaja, jalla nižta irata zuma kuzziz cjee. Jesucristuqui zuma kuzziz

žejlcan, ana paachiča persunaltajapakaz wali cjisjapa. ⁶ Jesucristuqui Yooz cjicanaqui, arajpachquin žejlñi kamañchizpan želatča. Nii arajpach kamañchiz cjenami ana nii arajpach kamaña jaknužumi tira tanzitača. ⁷ Nii arajpach kamaña ecchiča. Nekztan tii muntuquiz žejlñi kamañchiz cjissiča, žoñinaca sirwizjapa. Nižaza žoñi irata nassiča. ⁸ Zoñž curpuchiz cjican, humilde kuzziz želatča. Yooz manta paacan, Yooz Ejpž kuzcamapan kamatča. Cruzquiz ch'awcta ticz cjenami, Yooz Ejpž kuzcamakaz kamatča. Yooz kuzcama kamzquiztan anapan jiwjatchiča. ⁹ Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui Jesucristužquiz juc'ant zuma honora tjaachiča. Jesucristužquiz tsjan chawc jiliri utchiča, tjappachquiztanami. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan tjappachaž nižquiz quillzcan rispitaquiča. Arajpachquin žejlñimi, tii muntuquiz žejlñimi, yok kos žejlñimi, tjappacha Jesucristužquiz rispitaquiča. ¹¹ Tjappacha ticlaraquiča, tuž cjican:

—Jesucristuqui, werarapan Jilirimča amqui. Jalla nuž cjican, Yooz Ejpžquiz zakaz honora tjaata cjequiča.

CRICHI ZOÑINACAQUI YOOZ ZUMA KAMAÑCHIZZA

¹² Weriz pecta jilanaca, cullaquinaca. Weriz ančhucatan želan, ančhucqui weriz chiita taku cassinčhucpanča. Nižaza jaziqui juc'antiž wejt taku casa, ančhucatan ana želanami. Arajpachquin kamzjapa nižaza ultimu liwriita cjisjapa, ancha kuz tjaa. Nižaza humilde kuzziz cjee Yoozquin ekscan. ¹³ Cjuñzna. Yoozqui ančuca kuzquiz žejlča. Jalla nuž žejlcan, niipachaž niž kuzcama zuma paaz ančucaquiz pekatča. Nižaza Yoozpacha nii zuma paaznaca cumplisjapa yanapča.

¹⁴ Chjulu paacanami, ana Yooz quintra chucha, nižaza ana payznaka. Pero tjapa zuma kuztan kama. ¹⁵ Jalla nuž zuma kuztan kamtiquiztan, anaž jecmi ančuca quintra uj tjojnasača. Ana wal ujchiz žoñinacžtan kamcanami, anapan ujchiz cjesača, zuma kuztan kamcan. Nekztan ančhucqui kjanapacha tjeeža, Yooz maatinacčhucča. Zuma kamcan ančhucqui ana wal žoñinacžquiz Yooz zuma kamaña pajkatča, zuma kjanažtakaz. ¹⁶ Nižaza ančhucqui Yooztan wiñay kamz puntu paljaycan Yooz zuma kamaña pajkatča. Jalla nuž ančucaž zuma kamtiquiztan wejrqui Jesucristuž tjonz tjuñquiz ancha cuntintul cjeeča. Ančuca zuma kamañchiz kamtiquiztan weriž apóstol puestuquiz Cristužtajapa langžtaqui anača ina. ¹⁷ Ančhucqui Yoozquin tsjii wilana ofrendažtakaz ančuca zuma kamaña tjaača. Ančuca ofrenda zuma cumplisjapa, ticznasača wejrqui. Jalla nuž ticzcanami wejrqui cuntintul cjeeča. Ančucaž

cjen Yooz sirwican cuntintuča. ¹⁸ Nižaza ančhucqui weriž cjen cuntintu zakaz cjis waquiziča. Jaziqui wejttn chica cuntintuž cjee.

¹⁹ Jesucristo Jiliriž munan, wejrqui ančucaquin Timoteo jila cuchanžquiz pecuča. Nekztan Timoteož quejpžquiztan, ančuca puntu wejtquiz maznaquiča. Nekztan wejrqui persun kuzquiz zuma cuntintul cjeeča. ²⁰ Anaž iya jecmi wejr irata pinsiñi žejlča, Timoteokazza. Jalla niiča ančhucalta wali cjisjapa kuz tjaañipankaz. ²¹ Parti jilanacaqui persunaltajapa wali cjisjapa kuz tjaača. Jesucristuž kuzcama ana zuma ojklayča. ²² Ančhucqui Timoteo jilž puntu zizza. Niiqui zuma kuz tjeeziča. Wejttn chica liwriiñi Yooz taku paljaycan wejr zuma yanapchiča, jaknužt tsji majch persun ejp yanapčhaja, jalla nižta irata. ²³ Chjulut wejtquiz carsilquiz watačhaja, jalla nii zizcu, wejrqui Timoteo jila cuchanžquiz pecuča ančucaquin. ²⁴ Nižaza Jesucristo Jiliriž munan, wejrpacha upaquiztan ančhuc cherzñi tjonz pecuča.

²⁵ Tirapan carsilquiz želaž niiqui, Epafrodito jila cuchanžcača. Jalla nuž cuchanžquiz tantiichinča. Epafrodito jilaqui wejt herman jilača, nižaza Jesucristužtajapa langzñi maziča, nižaza wejttn chica tjurt'iñi maziča. Ančhucqui Epafrodito jila wejtquin cuchanžquichinčhucča, wejtquiz yanapzjapa. Wejttn žejlcan, wejr zuma atintichiča. ²⁶ Nii jilaž tjapa ančucaquiz ancha cjuñtiquiztan wejrqui tantiichinča, ančucaquin nii cuchanzjapa. Ančhucqui Epafrodito jila laaquita quintu nonzinčhucča. Epafrodito jilaqui jalla niiž quintu ančucaquin irantitiquiztan kuz turwaysi cjissiča, ančhuc cjuñzcu. ²⁷ Ultim werara laatača, nižaza ticzmayatača. Pero Yoozqui niižquiz ancha okžcu čhjetinchiča. Yoozqui wejtquizimi okzizakazza. Ana čhjetintaž cjitasaz niiqui, wejttaqui juc'ant llaquiz cjitasacha. ²⁸ Jalla nižtiquiztan wejrqui tii jila juc'ant cuchanžquiz pecuča, ančhucqui tii jila cheržcu cuntintu cjequiča, nižaza wejrzakaz ančucaž cuntintu cjen, upa llaquisacha. ²⁹ Nii jila zuma cuntintu kuztan risiwaquiča, zuma Jesucristo Jilirižquin criichi žoñiča niiqui. Jalla nižta jilanacžquiz rispitspanča. ³⁰ Tii Epafrodito jilaqui ticzmayapantača, Cristužtajapa sirwican. Jos ticziča, ančuca cuntiquiztan wejtquiz tii carsilquin atintican. Jalla nižtiquiztan niižquiz zuma risiwaquiča.

3

PABLUQUI JESUCRISTUZQUIN KUZUZPANCHA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, tsjiilla cjesača. Cristuž mantuquiz žejlcan cuntintuž cjee. Tuqui ančucaquin cartal

cijrchinča, tsjii kjaž puntunacquiztan. Jalla nii puntunacquiztan wital cijrz pecuča. Wejtta ana molističa nii wilta cijrzqui. Ančhucaltajapaqui ancha walipanča jalla nii puntunaca wilta cijrzqui. ² Ančhucqui ana wal žoñinacžquiztan cwitaza. Ana wal pacužtakazza ninacaqui. Ana wali paañinacača ninacaqui. Chimpuchiz cjisjapa žoñinacž curpu pootñiča. ³ Učhumqui lijitum Yooz partir žoñinacača, nižaza učhum kuznacquiz Yooziž chimpupanča. Yooz Espiritu Santuž učhum kuznacquiz luzziž cjen, Yooz rispitiñčumča. Nižaza Jescristužquin kuz tjaachiž cjen učhumqui cuntintučumča. Učhumqui anača žoñiž pinsita custurumpiquiz kuz tjaachinčumqui, Yooz partira cjisjapaqui. ⁴ Ima Jesucristužquiz kuz tjaacan, wejtaqui razunanaca želatča, “Yooz partiquiz želuča” cjisjapaqui. Jakzilat persun razunanacquiztan pinsičhaja, “Wejrqui Yooz partiquiz želuča” cjicanaqui, jalla nižta chiiñi žoñžquiztan wejttaqui juc'anti razunanaca žejlča, “Yooz partiquiz želuča” cjisjapaqui. ⁵ Jalla tužuča wejt razunanacaqui: maaž majttiquiztan quinsakal tjuñquiztan persun curpuquiz chimpupantača. Wejrqui Israel wajtchiz žoñtča. Benjamin famillquiztantča. Hebreo tawkchiz žoñtča majttiquiztanpacha. Nižaza wejt maa ejpmi hebreo chiiñizakazza. Judío lii puntuquiztan fariseo partir tjaajinta jaru kamiñpantača. ⁶ Ancha tjapa kuztan judionacž lii jaru kamz pecquiñtača. Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin criichi žoñinaca sufriskatiñtača. Judionacž lii jaru kamz puntuquiztan wejrqui zuma cumpliñtača. Anaž jecmi wejt puntuquiztanaqui “Amqui anam judionacž lii jaru kamča” cjican chii atchiča. Wejt kamzqui lijituma lii jarupantača. ⁷ Tuquiqui tjapa nii puntunacaqui wejtquiztan ancha walñitača. Anziqui tjapa nii puntunacaqui wejtquiztan ana zinta walča, Jesucristuž tjapa walchiž cjen. ⁸ Jesucristo wejt Jiliri tsjan zuma pajzpanqui, jalla niikaz wejtquiziqui walča, tjappachquiztan juc'anti. Jalla nižtiquiztan tjapa žoñiž pectanaca wejtquiztan ana zumanacažtakal nayuča. Wejtquiztan anaž iya čhjulumi walča. Jesucristuž partiquiz cjisjapa wejrqui tjapa žoñiž pectanaca ana kuz tjaa-uča. Ninaca ecchinča. Jaziqui ana criiñi žoñiž pectanaca cjujchinacažtakal nayuča Cristuž partiquiz žejljapa, ⁹ nižaza Cristužtan tsjii kuzziz cjisjapa. Jesucristupankaz wejtquiztanac walča wejr Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa. Wejt persun pinsita jaru kamtasaz niiqui, nižaza judionacž lii jaru kamtasaz niiqui, Yooz yujcquiz tirapan ujchiz cjitasacha. Pero Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa, Jesucristužquin ultimpacha kuzziztča wejrqui. Jesucristužquin kuzziz cjen, Yoozqui wejtquiz nayuča,

ana ujchiz nižaza zuma, jalla nii. ¹⁰ Wejrqui pecučha tužu, Cristo tsjan zuma pajz, jalla ničha. Nižaza Jesucristuqui jacatatcan, ancha aziž tjeezičha. Jalla nižta azziz cjis pecučha. Nižaza jaknužt Jesucristuqui sufritčhaja, jalla nuž sufris zakal pecučha, niž partiquiz cjissiž cjen. Nižaza jaknužt Jesucristuqui ticztčhaja, jalla nižtazakaz ticzižtakal žejlz pecučha, ana uj paacan žejljapa. ¹¹ Jalla nuž Cristužtajapakaz kamcan, wejrqui ticžcu tjewznučha, jacatatzjapa, jalla nii.

YOOZ IRATA ZUMA KAMAÑCHIZ CJIS PECCHA PABLUQUI

¹² Tuž cjiwčha. Wejrqui tii muntuquiz žejlcan, Cristužtajapa awisaqui ana zuma kamučha. Imazičha Yooz irata zuma kamañchiz žejlzquinaqui. Jalla nuž cjenami, wejrqui tirapan kuz tjaa-učha, nižaza tjurt'učha, Yooz irata zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nižta wejr cjisjapaqui Jesucristuqui wejr liwriičičha. Nižaza wejr liwriičičha niž mantuquiz cjisjapa. ¹³ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui tuž cjiwčha, wejrqui imazičha Yooz irata zuma kamanchizqui cjicanaqui. Pero tuž cjiwčha, wejt tuquita ana zuma kamaña ecučha. Nižaza ancha tjapa kuztan tjurt'učha, juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. ¹⁴ Tira tjurt'učha, Yooz irata zuma kamañchiz cjisjapa, nižaza Yoozquiztan tsjii zuma premio ganzjapa. Jesucristuž partiquiz žejlčhiž cjen Yoozqui wejr arajpachquin kjawznaquičha. Nekztan juc'ant zuma kamañaž tjaaquičha.

¹⁵ Tjapa ančhuc Yoozquin kuz tjurt'ichinaca wejr irata cjee. Ančucaž pinsitaqui tsjii puntu ana wejr iratažlaj niqiu, Yoozqui ančucaquiz nii puntu zizkataquičha litituma pinzizjapa. ¹⁶ Tii zakal cjiwčha. Anzcama jaknuž Yoozqui učhumnacaquiz niž kamañ puntuquiztan zizkatčhaja, jalla nii zizkatta kamañ jaru kamstančha.

¹⁷ Jilanaca, cullaquinaca, weriž kamta irataž kama. Nižaza jakzilta criichinacat weriž kamta irata kamčhaja, jalla ninacžquin yatekaza, juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. ¹⁸ Wejrqui kjaž wilta ančucaquiz chižzinčinčha, nižaza ancha kuzquiz zint'ican kaacan, wilta chiižinučha, jalla tuž cjican. Wacchi žoñinacaqui Cristuž quintra žejlčha. Cristuž cruzquiz ticziž cjenami, jalla nii liwriiči ana juyzu paačha. ¹⁹ Ultimquiziqui nii ana Cristužquiz juyzu paañi žoñinacaqui Yooziž castictaž cjequičha. Ninacaž persun kuzquiztan pectanaca rispitičha, tsjii yooztakaz. Azzucanaca paacan, mit kuzzizkazza. Nižaza tii muntu yokquiz žejlči cusasanacžquizkaz pinsičha. ²⁰ Učhumzti arajpach wajtchiz žoñinacčhumčha. Učhumqui arajpachquiztan učhum Liwriiči, Jesucristo Jiliri, tjewža. ²¹ Jesucristuqui wilta tjonžcu učhum ana wal curpunaca tsjemataž tuckataquičha,

niiz irata zuma curpuchiz cjisjapa. Niiž persun aztan učhumnaca curpu jalla nižta tsjemata tuckataquiča. Nižaza niiz persun aztan čhjultakimi niiz mantuquiz cjiskataquiča.

4

YOOZQUIN KUZZIZ CJEN CUNTINTUPANZ CJEE

¹ Weriz pecta jilanaca, cullaquinaca, ančucaquin ancha tjonz pecuča. Ančucaž cjen, cuntintuž wejrqui, nižaza ančucaž cjen honorchiz cjeeča. Pecta jilanaca, cullaquinaca, Jesucristo Jiliržquin tjurt'ichi kuzziz cjee.

² Evodia cullaca, nižaza Síntique cullaca, ančucqui Jesucristo Jiliržquin criichiž cjen tsjii kuzziz cjee. ³ Wejt lijtum Cristužquiz sirwiñi mazi, amquiz rocuča, tii pucultan cullaquinacžquiz yanapt'alla, porapat zuma munaziñi kuzziz kamzjapa. Nii pucultan cullaquinacaqui wejtan chica liwriñi taku paljaycan langziča. Nižaza nii cullaquinacaqui Clementižtan, nižaza parti wettan chica paljayñi mazinacžtan langziča. Tjapa ninacž tjuunacaqui lističa arajpach žejtz liwruquiz.

⁴ Jesucristo Jiliriz cjen cuntintupanž cjee čhjulorami. Wilita cjiwča: cuntintuž cjee. ⁵ Tjapa žoñinacaqui ančhuc zuma kuzziz pajla. Jesucristo Jiliriqui wajillaž tjonaquiča.

⁶ Ana čhjulquiztanami llaquita kuzziz cjee. Antiz čhjulu watanami Yoozquizkaz mayiza. Yoozquiztan čhjulumi maya, nižaza sparaquiz cjee. ⁷ Jalla nuž kaman, Yoozqui ančuca kuzquiz cuntintuž cjiskataquiča. Jaknužt Yoozqui žoñinacž kuzquiz cuntintu cjiskatčhaja, jalla nii cuntintu cjiskattaqui ana intintazasača, žoñiž pinsitiquiziqui. Jesucristužtan tsjii kuzziz cjen ančuca kuznacaqui cuntintu cjequiča, Yooz cwititiquiztanaqui.

ZUMA PINZIZNACAPANZ WAQUIZICHA

⁸ Jilanaca, cullaquinaca, tii zakal cjiwča. Jalla tižta ultim zuma pinziznaca waquiziča: weraranaca, nižaza rispitsnaca, nižaza Yooz kuzcama kamznaca, nižaza ana uj paaznaca, nižaza tjapa zumapan kamz pecznaca, nižaza zuma quintuchiz cjisnaca. Jalla nižta zumanaca pinza, nižaza tjapa zuma walinaca pinza.

⁹ Weriz tjaajinta jarumi, nižaza weriz chiita jarumi, jalla nii jarupan kama. Nižaza jaknužt weriz kamta puntuquiztan nonžinčhucčhalaj niiqui, nižaza cherčinčhucčhalaj niiqui, jalla nižta iratapan kama. Jalla nuž zuma kamtiquiztan Yoozqui ančhucatan chicapachaž cjequiča. Nekztan ančhucqui walikaz cjequiča.

PABLUZQUIN PAAZNACA APAYZQUITA

¹⁰ Jaziqui ančhucqui wilta wejtquiz cjuñzinčhucča. Jalla nižtiquiztan anča cuntintuča wejrqui, Jesucristo Jiliriz cjen. Jazic wejrqui anal cjis pecuča, wejr tjatzikalak, cjicanaqui. Antiz ančhucqui yanapz peccanami, ana jaknužumi wejtquiz yanapi atchinčhucča. ¹¹ Wejrqui anal cjiwča, “Ancha t'akjiri želuča”, cjicanaqui. Wejrqui aprendichinča, cuntintupankaz žejlzjapa, čhjulu wejtquiz watanami. ¹² Zelinchiz kamcanami, ana želinchiz kamcanami cuntintu želi zizzinča. Čhjulu watanami, čhjerchiz cjicanami ana čhjerchiz cjicanami, walipankaz želi aprendichinča. T'akjirižtakaz žejlcanami, ana t'akjiri žejlcanami walipankaz želi aprendichinča. ¹³ Čhjulu watanami, Jesucristuqui wejtquiz azi tjaañipanča, awantizjapa. Cristuž aztan čhjulum paachuča. ¹⁴ Jalla nuž cjenami, ančhucqui walipankaz paachinčhucča, wejtquiz yanapcan, weriž sufrican žejlchiž cjen.

¹⁵ Tuquiqui weriž liwriñi taku paljayi kalltitan, nižaza Macedonia yokquiztan ulantan, ančhucqui wejtquiz ofrendanacžtan yanapžquichinčhucča. Ančuca iclizquiztankaz wejtquiz yanapchinčhucča. Wejrqui ančucaquiz zuma Yooz taku paljaychinča, nižaza ančhucqui wejtquiz cusasanaca tjaacan yanapchinčhucča. Jalla tjapa nii zizza ančhucqui. ¹⁶ Nižaza Tesalónica wajtquiz sufrican želan, ančhucqui ofrendanaca wejtquin apayžquichinčhucča, wilta wilta. ¹⁷ Wejrqui ančuca ofrendanacquiz anal kuz tjaa-uča. Ančuca ofrendanacakaz anal pecuča. Pero wejr pecuča, ančhuc arajpachquin juc'ant honorchiz cjisjapa, ančucaž ofrendanaca tjaatiquiztan. Jalla nil pecuča. ¹⁸ Ančucaž yanaptiquiztan juc'anti wejtquiz žejlča, ana iyal necesituča. Epafrodito jilaqui ančucaž apayžquita ofrendanaca wejtquiz intirjichiča. Jalla nižtiquiztan wejtta jilacamača. Jalla nii apayžquita ofrendanacaqui Yoozquiz tsjii zuma ulurchiz inzinzužtakaztača. Nižaza Yooz yujcquiziqui ančuca ofrendanacaqui tsjii zuma wilanažtakazza. Yoozqui nižtiquiztan cuntintuča. ¹⁹ Čhjulorat ančhucqui čhjulunacquiztanami upsi cječhaja, jalla nii oraqui wejt Yoozqui ančucaquiz juc'anti yanapt'acquiča. Jesucristuž cjen Yoozqui ančucaquiz yanapt'acquiča, tjapa nižquiz zuma walinaca žejltiquiztanjama. ²⁰ Učhum Yooz Ejpžquiz wiñaya wiñaya honora tjaataj cjila. Jalla nužoj cjila.

²¹ Tsjii cjesača. Tjapa Jesucristužquin criichi jilanacžquin tsaanžinalla. Nižaza tii wejtta chica criichi jilanacaqui ančucaquin tsaanžquiča. ²² Tjapa tekžta criichi

žoñinacaqui ančucaquiz tsaanžquiča. Juc'anti ančucaquiz tsaanžquiča tii Roman chawc jilirž kjuychiz criichi žoñinacaqui.

²³ Učhum Jesucristo Jiliriqui ančuca kuzquiz zumapaj yanapt'ila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS COLOSENSES

¹ Wejrqui Pablut'cha, an'chucaquin cjiyrzcu'cha. Wejrqui Jesucristuž illzta apostult'cha, Yooz pectiquiztan. Wejttan Timoteužtan tii carta cjiyrzcan an'chucaquin tsaanžcu'cha. ² An'chucqui Colosas wajtchiz žoñinac'chuc'cha, nižaza lijitum Yooz parti žoñinac'chuc'cha. An'chucqui lijitum Jesucristužquin kuzziz'chuc'cha. Jaziqui wejtnac mazinac'chuc'cha. U'chum Yooz Ejp an'chucaquin yanapt'ila, nižaza zuma cuntintu kuzziz cjskatla.

PABLUZ MAYIZITAQUI

³ Wejrnacqui čhjulatorat Yoozquin parlu'chaja, u'chum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpžquin sparaqui'cha cjiñpan'cha an'chuca zuma kamchiž cjen. ⁴ An'chucqui Jesucristužquin kuz tjaayiñ'chucqui'cha, nižaza parti jilanac'žtan zuma munaziñ'chucqui'cha. Jalla nuž zizcu, Yoozquin ancha sparaquiž cjichin'cha. ⁵ Jalla nuž zuma kamcan, an'chucqui tjewžqui'cha, čhjulut Yoozqui arajpachquin an'chucaltajapa zuma panž tjaczaja, jalla nii. An'chucqui nii Yooz tjacžta kamz puntu zizzin'chuc'cha, werar liwriiñi Yooz taku nonžcu. ⁶ Nii liwriiñi takuqui an'chucaquiz paljaytata'cha, nižaza tjapa kjutñi žoñinacžquiz paljaytata'cha. Jalla nii taku paljaytiquiztan, tjapa kjutñi žoñinacaqui Yooz zuma kamañchiz cjissi'cha. Nižaza tjapa kjutñi tsjan tsjan žoñinacaqui liwriiñi tawkquiz kuzzizza. Nižaza tsjan tsjan an'chuca wajtchiz žoñinacaqui liwriiñi tawkquiz zakaz kuzzizza. Zuma Yooz taku nonztiquiztanpacha tii orcama tsjan tsjan an'chucqui Yoozquin kuzziz'chuc'cha. Nižaza Yooz taku nonžcu zumpacha zizñi cjissin'chuc'cha, Yoozqui žoñinaca ancha okzñi'cha, jalla nii. ⁷ Jalla nuž Epafras jilaqui an'chucaquin tjaajinchizakazza. Jalla niiqui u'chumž pecta jila'cha, nižaza niiqui wejttan chica Jesucristo Jiliržtajapa langzi'cha. Nižaza Epafras jilaqui Jesucristužquin sirwiñi'cha. ⁸ Epafras jilaqui an'chuca puntu wejtnacaquiz quint'ichi'cha, jaknužt an'chucqui parti criichinac'žtan zuma munazichin'chucžlaja, jalla nii.

⁹ Jalla nuž an'chuc zuma kamtiquiztan wejrnacqui an'chucaltajapa Yoozquin mayiziñpan'cha. An'chuca puntu nonžcu, Yoozquin mayiziñpan'cha, tsjan zuma kamajo. Nižaza mayiziñpan'cha, Yoozqui an'chuc zumpacha zizkatajo, jaknužt niiqui an'chuc zuma kamz mun'chaja, jalla nii. Nižaza mayiziñpan'cha, an'chucqui Yooz kuz zizñi cjisjapa,

nižaza Yooz kuz intintazñi cjisjapa. ¹⁰ Jalla nuž zizñi nižaza intintazñi cjequiž niiqui, ančhucqui zuma kamaquiča, jaknužt Jesucristo Jilirž partir žoñinacaqui kamstanžlaja, jalla nii. Jalla nuž ančucaž zuma kamtiquiztan, Yoozqui cuntintuž cjequiča. Nižaza jalla nuž zuma kamcan, ančhucqui tjapaman walinacaž paaquiča. Nižaza Yooz puntu juc'ant zuma zizaquiča. ¹¹ Jalla nuž ančhucqui zuma kamcan, Yooz aztan kamaquiča, jaknužt Yoozqui zuma tjapa aztančhalaja, jalla nižta aztan. Yooz aztan kamcan, ančhucqui čhjulquiztanami pasinsis kuzziz Yoozquin tjurt'aquiča, nižaza sufricanami cuntintu kuzziz cjequiča. ¹² Nižaza zuma kamcan, ančhucqui Yoozquin sparaquižpanž cjequiča. Yoozqui ančhuc tjacziča, arajpachquin irinsa tanzjapa. Yoozqui tjapa criichinacžquin tsjii zuma irinsa tjaaquiča. Nii zuma irinsa ančucaquiz zakaz tjaata cjequiča. Jaziqui Yoozquin ancha sparaquiž cjis waquiziča. ¹³ Yoozqui učum liwriičiča, jalla nižtiquiztan učumqui ana wal Satanás mantuquiz ana iya zejlča. Yoozqui učum niž pecta Majch Jesucristuž mantuquiz utčiča. ¹⁴ Jesucristuž ticztiquiztan učumqui Satanás mantuquiztan liwriitača. Nižaza Jesucristuž ticztiquiztan učum ujnaca pertuntača.

JESUCRISTUZ PUNTUQUIZTAN

¹⁵ Tii muntuquiz kamcan Yooz Majchqui ana cherta Yooz Ejpž kuz kjanacama pajkatchiča. Yooz Majchqui tjapachquiztan tsjan jiliriča. ¹⁶ Niž cjen tjappacha žejlča, tjapa arajpachquin žejlñinacami, tjapa yokquiz žejlñinacami, tjapa chertanacami, ana chertanacami, tjapa mantiñinacami, gobiernunacami, jilirinacami, tjapa anjilanacami, tjapa zaranacami, Jesucristo Yooz Majch cjen, tjappacha žejlča. Nižaza nižtajapa tjappacha paatača, nižquiz honora waytizjapa. ¹⁷ Jesucristuqui žejlčiča, primerquiztanpacha, nižaza tjapa žejlñinacž tuquitanpacha. Niž cjen tjappacha žejlča. ¹⁸ Nižaza Jesucristuqui Yooz partir žoñinaca mantiča. Jaknužt persun žoñž kuz persun curpu mantičhaja, jalla nižta irata Jesucristuqui niž icliz žoñinaca mantiča. Niž cjen niž icliz žoñinacaqui Yooz kamañchiz cjissiča. Niča primera ticzcuqui jacatatchiqui, tjappachquiztan tsjan jiliri uchta cjisjapa. ¹⁹ Yooz Ejpžtan Yooz Majchtan tsjii kamañchizpanča. ²⁰ Nižaza Jesucristuž ticziž cjen, tjappacha pertunta cjesača, yokquiz žejlñinacami, ana yokquiz žejlñinacami. Jalla nuž Yooz Ejpqui munchiča. Jesucristuž cruzquiz ch'awcta ticziž cjen, Yooz Ejpžtan parti žejlñinacžtan zumanskattaž cjesača. Jalla nuž munchiča Yooz Ejpqui.

21 Tuquiqui ančhucqui Yoozquiztan yekjatača, nižaza Yooz quinratača ančuca kuzquiz. Tuqui ančhucqui ana wali pinsiñchuctača, nižaza Yooz quintra ana wali paayiñchuctača. Jalla nuž ana wali kamta cjenami Yoozqui ančhuc pertunchiča, nižtan ančhucatan wali cjisjapa. 22 Jesucristuž cjen Yooz Ejpqui ančhuc pertunchiča. Jesucristuqui ančhuc irata curpuchiz cjican, ančuca laycu ticziča. Ančhuc laycu ticziča, Yooz yujcquiz ančhuc ana ujchiz Yooz irata zuma kamañchiz prisintiskatzjapa. Jalla nuž Yooz yujcquiz zuma cjican anaž jecmi ančucaquiz tsjii uj tjojtunz atasacha. 23 Jalla nuž Yooztan ančhucatan wali cjisjapa, ultimu chekpacha Jesucristužquiz kuzzizpanča. Nižaza ančhucqui Jesucristužquiz tjurt'iñi kuzziz cjistanča, ana wira jaytistanča. Tii muntuquiz liwriiñi tawk jaru kamñi cjistanča, arajpach zuma kamaña tjewžcan. Nii liwriiñi taku nonzinčhucča. Nižaza nii liwriiñi takuqui tjapa kjutñi tii muntuquiz paljaytatača. Nii taku paljayzjapa, wejr Pabluqui apóstol oficiuquiz uchtača.

PABLUQUI APOSTOL KAMAÑCHIZZA

24 Wejt Yooz tjaata oficio cumplican, ančhucaltajapa sufrucha. Jalla nuž sufrican wejrqui cuntintutča. Ančhuc zuma kamañchiz cjisjapa yanapñiž cjen, wejrqui cuntintutča. Nižtami iya sufristanča. Jalla nuž wejt curpužtan sufrican, Cristuž partir žoñinacaltajapa wejt sufrisnaca cumplizinuča. Cristužquiz kuzziz cjen nižta sufrucha. Cristuž partir žoñinacaqui Cristuž icliz žoñinacača. 25 Wejrqui Cristuž partir žoñinacžquin sirwizjapa, apóstol oficiuquiz uchtača. Yoozqui ančhucaltajapa nii oficiuquiz wejr utchiča. Wejrqui uchtača Yooz taku zumpacha zizkatzjapa, 26 nižaza Yooz pinsita zizkatzjapa. Jalla nii Yooz pinsitaqui tuquitanpacha chjojtatača. Jalla nižtiquiztan tjapa žoñinacaqui ana zizzucatača. Jazikaz Yoozqui niž pinsita zizkatchiča niž partir žoñinacžquiz. 27 Yoozqui niž partir žoñinacžquiz niž tuquita chjojta pinsitaqui zizkatz munchiča. Nii pinsitaqui ancha zumača ana judío žoñinacžtajapaqui. Jalla tiičha nii tuquita chjojta pinsitaqui: Jesucristuqui ančuca kuzquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Cristužtan arajpachquin ancha zuma kamaquiča. Jalla nii zuma kamaña tjewža ančhucqui.

28 Jesucristuž puntu paljayučha, tjapa žoñinacžquin chiižincan, nižaza tjaajincan. Jalla nuž chiyancan, Yoozqui wejr yanapča zizñi zizñi chiyajo, tjapa Jesucristužquin kuzziz žoñinaca Yooz irata zuma kamañchiz cjeyajo. 29 Nižaza apóstol oficiuquiz ojklaycan, ancha langznuča, tjapa Cristuž tjaata

aztan langznuča, tjapa jilanaca Yooz irata zuma kamañchiz cjiskatzjapa.

2

¹ Jalla nuž ančucaquin maznuča, weriž ančucaltajapa langžta zizkatzjapa. Tjapa kuztan langznuča, ančucaltajapami, nižaza Laodicea cjita wajtchiz žoñinacžtajapami, nižaza tjapa ana wejr cherchi criichinacžtajapami. ² Jalla nuž tjapa aztan langznuča, Yoozquin criichi žoñinacž kuzquiz zumpacha p'ekinchayta cjisjapa, nižaza tsjii kuzziz cjisjapa, nižaza porapat zuma munaziñi kuzziz cjisjapa. Nižaza langznuča, Yooz chjojta pinsita puntu zumpacha intintizkatzjapa. Jalla nuž zumpacha intintazcu, ančucqui tjurt'iñi kuzziz cjequiča. Jalla nii tuqitan chjojta Yooz pinsitaqui Cristuž puntuča. Wejrqui Cristuž puntu paljaycan langznuča. ³ Cristupankaz Yooz puntu litituma zizñi cjiskatasaćha, nižaza tjapa Yooz puntu intintazñi cjiskatasaćha. ⁴ Jalla niil ančucaquiz cjiwča, ana jakziltami ančucaquiz incallzjapa, tsjii zuma takužtakaz chiican. ⁵ Ančucatan ana žejlcanami, wejt persun kuzquiz ančucaquiztan anchal cjuñznuča. Wejrqui ančuca puntu naychinča, tsjii kuzziz kamča, nižaza Jesucristužquin criiču tjurt'ichi kuzzizčhucča. Jalla nižta nayžcu wejrqui chipznuča.

⁶ Tuquiqui ančucqui Jesucristuž puntu tjaajintan tjapa kuztan catokchinčhucča. Nuž catokžcu Jesucristuž mantuquiz cjissinčhucča, niiqui ančuca jiliri cjisjapa. Jalla nuž Jesucristuž mantuquiz tirapan kama. Nižaza nižquin tsjii kuzziz cjee. ⁷ Nekztan niž puntu tsjan tsjan zizñi cjequiča, nižaza nižquin tjurt'ichi kuzziz kamaquiča. Jalla nuž ančucqui tjaajintatača. Nižaza čjulu watanami ančucqui Yoozquin sparaquizpanž cjis waquiziča.

CRISTUZ CJEN EW KAMAÑA ZEJLCHA

⁸ Ančucqui cwitazaquiča, tsjii kjutñi ana chjichta cjisjapa. Yekjapanacaqui ančuc incallskatz pecča, zuma razunanacažtakaz chiican, nižaza toscar takunacžtan chiican. Jalla nižta tawkchiz žoñinacaqui Cristuž pinsita jaru anaž chiiča. Pero žoñiz pinsita jarukaz chiiča. Nižaza zajranacž pinsitanac jarukaz chiiča. Jaziqui nižta chiiñi žoñinacžquiztan cwitazaquiča.

⁹ Cristuqui tii muntuquiz kamcan žoñž curpuchiztača. Nižta curpuchiz cjenami, Cristuqui Yoozpankazza, nižaza Yooz kamañchizpankazza. ¹⁰ Cristužtan tsjii kuzziz cjican ančucqui Yooz kamañchizpan žejlča. Nižaza Cristučha wali

pajk jiliriqúi tjapa mantiñinac̄quiztanami, tjapa poderchiznac̄quiztanami. ¹¹ Cristužtan tsjii kuzziz cjican, ančhucqui kuzquiz chimputa cjissinčhuc̄cha. Zoñiqúi ana ančhuc chimpuchiča. Pero Jesucristuqúi ančuca kuz chimpuchiča. Nii kuzquiz chimputaqui tuž cjiča: Yooz partir zoñinacača, jalla nii. Cristuqúi niž partir zoñinaca uj paaz pec̄ni kuzquiztan jaytiskatchiča. ¹² Jesucristužquin kuz tjaa-tiquiztan bautista cjissinčhuc̄cha. Bautistaqui tuž cjiča: Jaknužt Cristuž curpu tjatžtažlaja, jalla nižta irata ančuca tuquita ana wal kamaña tjatžtazakazza. Nižaza jaknužt Jesucristuqúi jacatatžcu Yooz kamaña tanžtčhaja, jalla nižta irata zakaz ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen Yooz kamaña tanzinčhuc̄cha. Yoozqui ticzinaca jacatatskatzjapa azzizza. Jalla nii azziz Yoozquin criižcu, Yooz kamaña tanzinčhuc̄cha, Yooz kamañchiz kamzjapa. ¹³ Tuquiqúi ančhucqui ana curpuquiz chimputatača, judío zoñinac̄z partira cjisjapa. Ana chimpuchiz cjican, nižaza ujnaca paacan, ticzi zoñinacažtakaztača ančhucqui. Jaziqúi Cristužtan tsjii kuzziz cjen Yoozqui ančucaquiz niž ew kamaña tjaačiča. Nižaza tjapa učhum ujnaca pertunchiča. ¹⁴ Uj paatiquiztan tsjii acta želatča učhum quintra. Jesucristuž učhum laycu ticziž cjen Yoozqui nii acta jurkatchiča, tjapa učhum quintra puntuquiztan. Anulta cjissiča, Jesucristuž cruzquiz ch'awcta ticziž cjen. ¹⁵ Cristuž cruzquiz ch'awcta ticztiquiztan, Yooz Ejpqui atipčiča tjapa anawal jilirinacami nižaza poderchiznacami. Yoozqui nii anawal azziz ispiritunaca ana azziz cjiskatchiča. Kjanapacha azkatchiča, prisu tanta zoñinacažtakaz. Yoozpanikazza tjappacha atipchiqúi.

ARAJPACH KAMAÑCHIZ CJISPANCHA

¹⁶ Jalla nižtiquiztan anaž jecmi ančucaquiz uj tjojt-nasača, tuquita mantitanaca jaru ana kamtiquiztan. Tuquitan Yoozqui puntu puntu mantichiča, lujlz puntu, licz puntu, pijjsta puntu, ew jiiz puntu, jeejz tjuñi puntu, jalla nuž. ¹⁷ Tuquitan Yoozqui tjapa nii puntunaca mantichiča, Yooz kuz koloculla tjeezjapa. Pero Cristupankaz ultim werara Yooz kuz tjeeža. ¹⁸ Ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen, anaž jeczquizimi ančucaquiztan arajpach premio kjankataquiča. Yekjap zoñinacaqui mit kuzziz cjenami, ana mit kuzziz tjeeža. Nižaza anjilanac̄quiz rispitažo tjaajža. Nuž tjaajñi zoñinacaqui anchuc incallz pec̄cha, čhjuužta puntunaca ancha paljaycan. Ninacaqui inakaz mit kuzzizza. Ana wal pinsita jarukaz tjaajža. Nuž tjaajincan mit kuzziz cjissa. ¹⁹ Ninacaqui Cristo Jiliržquiz ana tsjii kuzziz tjurt'ichi žejlča. Pero Cristupankazza criichinac̄z jiliriqúi. Niiž cjen tjapa criichinacaqui tsjan tsjan zuma kamañchiz cjisnasača.

Nižaza Cristuž cjen tjapa criichi žoñinacaqui tsjan tsjii kuzziz cjisnasača. Jaknužt žoñž curpuqui, yekja yekja cjenami, tsjii curpuchizkazza, jalla nižta irata criichi žoñinacaqui, yekja yekja cjenami, tsjii kuzzizkazza.

²⁰ Ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen, ujchiz žoñinacaž pinsitanacquiztan t'akzinčucča. Nii ana wal pinsitanacquiz ojklayz cjenpacha, ticzi žoñinacažtakaz katzinčucča. Jalla nižtiquiztan, ¿kjažtiquiztan ančhucqui ujchiz žoñinacaž pinsita jaru wilta kamjo? ¿Nižaza ninacž lii jaru ojklayjo?

²¹ Ninacž liiqui tuž cjiča: Tiinaca ana kjaržtan tanžla, nižaza tiinaca ana lujl-la, nižaza tinaca ana čjul lanžla. Jalla nuž cjiča ninacž liiqui. ²² Nii liinacaqui tii muntuquiz žejlfi cusas puntukazza. Nii cusasanacaqui tucuzinzaquiča. Nii liinacaqui žoñiž pinsita mantita jarukazza. ²³ Ninacž liinacaqui zizfi pinsitažtakazza. Pero ultimquiziqui inakazza. Ana azzizza, žoñinaca zuma kamfi yanapajo. Cuzturumpinaca ijzijcan mantiča, nižaza humilde kuzziztakaz mantiča, nižaza persun curpu sufriskatzjapa mantiča. Jalla nuž mantita liinacaqui zizfi pinsitažtakazza. Pero ultimquiziqui inakazza. Uj paaz pecfi kuz tjonanaqui anaž nižta kuz ewjazi atasacha nii liinacaqui. Jaziqui ančhucqui ninacž inakaz tjaajintaqui anaž nonznaquiča.

3

¹ Ančhucqui Yooz kamañchizza. Jaknužt Jesucristuqui jacaatžcuqui Yooz kamaña wilta tanzizlaja, jalla nižta irata ančhucqui Yooz kamaña tanzinčucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui arajpach Yooz kamañquizkaz kuz tjaa. Jalla nicju arajpachquin Cristo žejlča; Yooz Ejpž žew latuquiz julzi žejlča, mantican. ² Ujchiz žoñž kamañquiz ana kuz tjaa. Arajpach kamañquizkaz kuz tjaa. ³ Ančhucqui Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, ančuca tuquita ana wal kamaña ecchinčucča. Jaziqui ančuca Yooz kamañaqui Yooztajapa žejlča. Ana criichi žoñinacžtajapa ančuca Yooz kamañaqui chjojžtažtakaz žejlča. Ana wira intintazzucača. ⁴ Cristuqui ančucaquiz Yooz kamaña tjaachiča. Jalla nižtiquiztan čjulatorat tjapa žoñinacaqui Jesucristužquiz pajchi cječhaja, jalla nii ora zakaz ninacaqui ančuca Yooz kamaña pajchi cjequiča. Jalla nii oraqui ančhucatan Jesucristužtan honorchiz cjequiča.

TUQUITA KAMAÑ PUNTU, JAZTA KAMAÑ PUNTU

⁵ Jalla nižtiquiztan ančuca tuquita ana wal kamaña liwj jayta. Anaž adulteriuquiz ojklayzqui. Anača luctak žoñiqui yekja maatak žonatan ojklayzqui. Anača ančuca ana wal paaz pecfi kuz jaru ojklayzqui. Anača čjul ana

walimi peczqui. Anača yekja žoňž čhjultakimi zmazqui. Jalla nuž zmaznaquiž niiqui, žoňiž paata yoozquiz respi-tažokazza. Jalla nii anawali paaznacquiztan liwj jayta. ⁶ Nii ana wali paaňi žoňinacžquiz Yoozqui ancha casticu tjaaquiča, Yooz kuzcama ana kamtiquiztan. ⁷ Ančhucqui tuquita ana wal kamaňquiz ojklaycan, nižtanacaž paa-atča. ⁸ Jaziqúi ančhucqui nii ana wal paaznaca liwj eca. Anača žawjchi kuzziz žejlzqui. Anača culirazzi kuzziz žejlzqui. Anača ana wal paaz pecňi kuzziz žejlzqui. Anača žoňž quintra ana wali taku chiizqui. Anača ana wal tawkžtan chii chiican žejlzqui. ⁹ Anača toscar taku chizqui. Ančhucqui tuquita ana wal kamaña ecchinčhucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui nii ana wal paaznacquiz ana iya ojklaz waquiziča. ¹⁰ Ančhucqui Yooz kamaňchiz cjiss-inčhucča. Yoozpacha ančhucquiz Yooz kamaña tjaačiča. Nižaza ančhucqui Yooz irata zuma kamaňchiz tsjan tsjan cjissa, Yooz zumpacha pajañcama. ¹¹ Yooz kamaňchiz cjican, tjapa criichi žoňinacaqui Yooz yujcquiziqui tsjiikazza. Tuquita kamaňanacaqui anaž walča. Pero Cristo kamaňchiz kaz walča. Tsjii griego walja zizňi kamaňami anaž walča. Tsjii judío lii jaru kamaňami anaž walča. Tsjii curpuquiz chimputa žoňž kamaňami anaž walča. Tsjii curpuquiz ana chimputa žoňž kamaňami anaž walča. Tsjii k'ar žoňž kamaňami anaž walča. Tsjii q'uit žoňž kamaňami anaž walča. Tsjii piyunažta žoňž kamaňami anaž walča. Tsjii patrun žoňž kamaňami anaž walča. Cristuž kamaňapankaz walča. Nižaza Cristupankaz tjapa criichi žoňinacž kuzquiz žejlča.

¹² Ančhucqui Yooz illzta žoňinacčhucča. Jalla nižtiquiztan Yooz zuma kamaň jaru kamstanča. Yoozqui ančhucatan zuma munaziča. Yooz partir žoňinaca cjican, jalla tuž kama: Okzňi kuzziz, nižaza zuma kuzziz, nižaza ana mit kuzziz, nižaza humilde kuzziz, nižaza pasinziz kuzziz, nižaza ¹³ porapat pertunasňi kuzziz. Jalla nižta kamz waquiziča. Tsjii criichi žoňiQUI yekja criichi žoňž quintra quijchi cjesaž niiqui, zuma kuztan pertunz waquiziča, jaknužt Jesucristuqui ančhucquiz pertuntčhaja, jalla nuž. ¹⁴ Jalla tužuča chekanaqui, porapat zuma munazizza, jalla nii. Jalla nuž zuma munazican, zuma kuzziz zuma kamaquiča, Yooz irata zuma kamaña cumplañcama. ¹⁵ Ančhuc criichinacaqui, Cristuž cjen ančhucqui llan kuzziz cjesača. Jaziqúi llan kuzziz cjee, porapat zuma munazican zuma kamzjapa. Jalla nuž porapat zuma kamzjapa, Yoozqui ančhuc liwriičiča. Jalla nuž liwriičcu, Yoozqui tjapa ančhuc criichinaca tsjii t'akquizkaz cjiskatchiča. Tsjii curpuchiztakazza ančhucqui. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yoozquin ancha sparaquiž cji-

can, mayiziz waquiziča.

¹⁶ Ančhucqui Cristuž puntu zuma zizcan porapat tjaajsarasaquiča, nižaza Cristuž tawkžtan porapat p'ekinchayrasaquiča. Nižaza ančuca kuzquiz Cristuž taku zumpacha catokz waquiziča. Nižaza Yooz takumi, Yooz wirsumi itsnaquiča, ančuca kuzquiz Yooz ancha cjuñcan. ¹⁷ Ančhucqui Cristuž partir žoñinacčhucča. Jalla nižtiqiztan čhjulu paacanami chiicanami, zuma kamañchiz kamz waquiziča. Nižaza čhjulu watanami Jesucristuž cjen Yooz Ejpžquin sparaquiž cjican tjaaz waquiziča.

PORAPAT ZUMA KAMZ PUNTU

¹⁸ Maatakanaca, persun luctakanacž mantuquiz cjee. Jesucristo Jiliržquin kuzziz cjican, jalla nuž waquiziča.

¹⁹ Luctakanaca, persun maatakanacžtan zuma munaziñi cjee. Nižaza anaž persun maatakanaca chjaawj chjaawjwa.

²⁰ Maatinaca, persun maa ejpžquiz casa, čhjulu mantanami. Jalla nuž maa ejpž mantita casaquiž niiqui, amiž cjen Jesucristo Jiliriqui cuntintuž cjequiča. ²¹ Ejpnaca, anaž persun maatinaca žawjwa zjijcna, upa kuzñi ana cjisjapa.

²² Piyunanaca, am persun patruna čhjulu mantanami caspanča. Anača cherankaz c'unchikaz tuczqui. Pero tjapa kuztan nižtajapa langz waquiziča. Yooz patruna cjuñžcu, zuma langz waquiziča. Anača langzqui ančuca patrunchi kuz wali cjiskatzjapakaz. ²³ Čhjulu langzcanami tjapa kuztan langznaquiča, Yooz Patrunžtajapa langznaquiča, ana žoñžtajapakaz langznasača. ²⁴ Ančhucqui tuž zizza, Yooz Patrunžquiztan arajpach irinsa tanznaquiča. Ultimu Yooz Patrunaqui ančucaquiz pacaquiča. Nižaza ultimu ančhucqui Jesucristo Patrunžquiz sirwiča. ²⁵ Nižaza jakzilitat ana wali paačhaja, jalla niiqui castictaž cjequiča niž ana wali paatiquiztan jama. Yoozqui ana žoñi illilla.

4

¹ Patrunanaca, ančhucqui persun piyunanacžtan zuma lilituma cjistanča. Ančhucqui tuž zizza, ančhuc zakazza Patrunchizqui. Jalla niiča arajpach Yoozqui.

² Tjapa criichinaca, ančhucqui mayizicanpan želaquiča. Nižaza Yoozquin mayizican ana tjatzna, Yoozquin sparaquiž cjisjapa. ³ Wejtnacaquiz zakaz mayizican yanapalla, wilita Yooz takunaca paljayñi ojklajzjapa. Cristuž puntuquiztan tuquita chjojta taku paljayz pecuča. Jalla nuž paljaytiquiztan wejrqui carsilquiz želuča. ⁴ Mayizican wejtquiz yanapalla, Cristuž puntu kjanapacha paljayzjapa, jaknužt wejrqui kjana paljayz waquizučhaja, jalla nii.

⁵ Ančhucqui ana criichinacžtan kamcan, walja zizñi zizñi ojklayaquiča. Chjulorat Cristuž puntu paljaychucažlaj ni-iqui, panž paljayaquiča, ana criichinacžquiz nonzkatz-japa. ⁶ Jalla nuž Yooz taku paljaycan zuma tawkžtan chiyaquiča. Jaknužt yacuqui tsjii lak'a čherquiz zuma saborchiz paačhaja, jalla nii irata ančuca zuma takunacaqui Cristuž puntunaca zuma saborchiztakaz paaquiča. Jalla nuž zuma takunacžtan paljaycan, ančhucqui zapa maynižquiz jaknužt kjaaz waquizičhaja, jalla niiqui ziza-quiča.

ZERZ TAKUNACA

⁷ Jilanaca, cullaquinaca, učhum pecta Tíquico jilaqui tjapa wejt puntuquiztan ančucaquin quint'aquiča. Tiquicuqui wejtquiz ancha zuma yanapñipanča. Yoozquin tjurt'iñi kuzzizza. Nižaza wejttan chica Yooztajapa sirwichiča. ⁸ Wejt puntuquiztan quint'izjapa ančucaquin nii cuchanžcuča. Nižaza cuchanžcuča, ančuca kuzquiz zumpacha p'ekinchayzjapa. ⁹ Niižtan chica Onésimo pecta jila cuchanžcuča. Onésimo jilaqui Yoozquin tjurt'iñi kuzzizakazza. Nižaza ančuca wajtchiz žoñiča. Jalla nii pucultanaqui tjapa tekz watchinaca quint'aquiča.

¹⁰ Aristarco jilaqui wejttan chica carsilquiz chawcta maziča. Niiqui ančucaquin tsaanžquiča. Nižaza Marcos jilaqui ančucaquin tsaanžquiča. Marcos jilaqui Barnabež famillžquiztanča. Tuquiqui wejrqui Marcos puntu ančucaquiz chiichinča. Marcos jilaqui ančucaquin tjonaquiz niiqui, ančhucqui zumaž risiwaquiča. ¹¹ Nižaza Jesusaqui ančucaquin tsaanžquiča. Jesusaqui Justo cjitazakazza. Niinacakazza judío criichinacquiztan wejttan chica Yooztajapa langžñinacaqui, Yooz mantita kamañ puntu paljaycan. Ninacaqui wejtquiz ancha kuzziča. ¹² Nižaza Epafras jilaqui ančucaquin tsaanžquiča. Epafras jilaqui Jesucristužtajapa sirwiñiča. Jalla niiqui zakaz ančucaquiztanča. Jalla niiqui tjapa kuztan ančhucaltajapa Yoozquin mayiziñipanča, ančhucqui tjurt'ichi kuzziz cjisjapa, nižaza tjapa kuztan Yooz munaña kamañ jaru kamzjapa. ¹³ Wejrqui Epafras puntuquiztan ticlaručha, niiqui ancha langziča ančhucaltajapami. Nižaza Laodicea wajtchiz criichinacžtajapami, nižaza Hierápolis wajtchiz criichinacžtajapami Epafras jilaqui ancha langziča. ¹⁴ Nižaza Lucas jilaqui Demas jilžtan ančucaquin tsaanžquiča. Lucas pecta jilaqui kullñi medicučha.

¹⁵ Laodicea wajtchiz criichi jilanacžquin tsaanžinalla. Nižaza Ninfas jilžquiz tsaanžinalla. Nižaza niiž kjuyquiz

ajczñi criichinacžquiz tsaanžinalla. ¹⁶ Tjapa ančhucqui tii carta liižcu, Laodicea iclizquin apayžcaquičha, nekz liyajo. Wejrqui tsjii carta cjiirchinčha Laodicea criichi jilanacžquin. Ančhuczakaz nii carta liyaquičha. ¹⁷ Ančhucqui Arquipo jilžquiz chiižinaquičha, tuž cjican: “Jesucristo Jiliriqui am tsjii puestuquiz utchičha, niižquiz sirwizjapa. Nii Jesucristuž tjaata puestuquiz žejlcan, zuma cumplistančha”.

¹⁸ Wejr Pabluqui persun kjaržtan tii tsaanta letra cji-jržcučha. Wejrqui carsilquiz želučha, jalla nii cjuñzna. Yoozqui ančhucaquiz zumaj yanapla. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS TESALONICENSES

¹ Wejr Pabluqui, Silvanužtan, Timoteožtan, tii cartal cji-ržcučha ančhuc Tesalónica wajtchiz žoñinacžquin. Nii wajtquiz icliz žoñinacžhucčha ančhucqui. Nižaza Yooz Ejpžtan Yooz Majchtan tsjii kuzzizčhucčha. Jalla nižtiquiztan učhum Yooz Ejpžtan, nižaza učhum Jesucristo Jiliržtan ančhucquiz yanapt'ila. Nižaza zuma cuntintu kuzziz walikaj kamkatla.

JESUCRISTUZQUIN ANCHA KUZIZ ZOÑINACA

² Wejrnacqui tjapa ančhucž cjen tirapan Yoozquin sparaquiž cjiwčha. Yoozquin mayizican ančhucaltajapa wiltan wiltan mayizučha. ³ Učhum Yooz Ejpžquin mayizican, cjuñznučha ančhucž zuma Yooztajapa trabajtiquiztan. Ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen Yooztajapa tjapa kuztan trabajčha. Nižaza anchucqui zuma munaziñi kuzziz cjen, Yoozquin zuma sirwičha. Nižaza Jesucristo Jilirž tjonz tjuñi tjewzcan, zuma tjurt'iñi kuzzizčhucčha. Jalla nuž ančhucquin cjuñžcu Yooz Ejpžquin sparaquiž cjiwčha. ⁴ Jilanaca, cullaquinaca, Yooziž pectanaca, Yoozqui ančhuc illzičha. Jalla nuž zizcu, wejrnacqui Yoozquin sparaquiž cjiwčha. ⁵ Wejrnacqui ančhucquin tjonžcu, liwriñi Yooz taku paljaychinčha. Anačha žoñž taku alajakaz paljajtaqui; Yooz takupančha paljajtaqui. Yooz Espíritu Santuž aztan paljaychinčha. Nižaza werar Yooz tawkquiz tjapa kuz tjurt'ican, Yooz puntu paljaychinčha. Nižaza ančhucatan kamcan jaknužt wejrnacqui kamchinžlaja, jalla nii zuma zizza ančhucqui.

⁶ Ančhuczti wejrnaca kamaña irata jalla nižta kamñi žoñi cjissinčhucčha. Nižaza Jesucristo Jilirž kamañ irata kamñi žoñi cjissinčhucčha. Nižaza ančhucqui wejrnacaž paljajta Yooz taku catoktiquiztan, ancha sufrichinčhucčha. Walja sufris cjenami, Espíritu Santuqui ančhucquiz cuntintu cjiskatchičha. Nižaza sufrisqui ančhucquiz wejtnacaquiz iratazakaz watchičha. ⁷ Jalla nižtiquiztan ančhucapun-tuquiztan zuma quintu ulanchičha tjapa criichi žoñinacžquin, Macedonia yokquin žejlñi criichi žoñinacžquinami nižaza Acaya yokquin žejlñi criichi žoñinacžquinami. ⁸ Ančhucž cjen Yooz takuqui tjapa kjutñi paljajtačha. Anačha Macedonia yokquizkaz nižaza Acaya yokquizkaz paljajtaqui. Tjapa kjutñi paljajtačha. Nižaza jaknužt ančhucqui Yoozquin kuzziz cjissinčhucžlaja, jalla nii quintu tjapa žoñinacaqui

zizza. Jaziqui wejrnacqui ančhuc puntuquiztan anaž iya quint'asača. ⁹ Ninacapacha wejtnacaquiz quint'iñitača jaknužt ančhucqui wejtnacaž paljayta Yooz taku catokchinčuctažlaja, jalla nii. Ančhucqui žoñiž paata yooznacquiztan zarakchinčucča, werar žejtñi Yooz sirwizjapa. ¹⁰ Nižaza ančhucqui Yooz Majch arajpachquiztan tjonz tjuñi tjewža. Yoozqui niž Majch ticziquiztan jacatatskatchičha. Jalla nii Jesusaqui učhum casticunacquiztan liwriičičha. Jalla nuž quint'iñitača ančuca puntuquiztan.

2

PABLUZ YOOZ TAKU PALJAYÑI OJKTA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, jalla tuž zizza. Wejrnacqui ana ina ančucaquiz tjonzinča. ² Ima ančucaquiz tjoncan Filipos wajtquiz sufrichinča, nižaza wejrqui iñartatača. Jalla nuž sufritaž cjenami Yoozqui wejrnaca yanapchiča, ana ekscan tjurt'iñi kuzziz Yooz zuma liwriiñi taku paljayajo. Jalla nuž paljaychinča, žoñinacaž wejtnacatan quintra ancha aptazanami. ³ Nižaza wejtnaca paljaytaqui anatača chekachuc, nižaza anatača ana zuma kuzquiztan, nižaza anatača ančhuc incallzjapa. ⁴ Yooz Ejpqui wejrnaca tantičičha, walikazza. Jalla nižtiquiztan Yoozqui wejtnacaquiz niž zuma taku cumpjiičičha. Jalla nii Yooz takupan paljayučha wejrnacqui. Anal paljayučha žoñinacž kuz wali cjeyajo kasi. Antiz Yooz kuz wali cjeyajo paljayučha. Yoozqui učhumnaca kuz zizza, nižaza tantičičha ul-timu. ⁵ Ančhucqui tuž zizza, wejrnacqui anača zuma takunaca paljaychinča wejtnaca partiquiz luzkatzjapa, nižaza persunalta čhjulumi tanzjapa. Weraral chiyučha. Yooz zakaz wejtnaca puntuquiztanaqui nii zizza. ⁶ Cristuqui wejrnac apostolunaca cuchanžquičičha. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui ančucaquiz mantiñi cjitasača. Pero ančhuc ana mantichinča, nižaza wejtnaca honora wayt'ižiñi anal pecasuča, ančhucmi yekjanacami. ⁷ Antiz wejrnacqui ančhuc zuma cwitican žejlchinča, jaknužt tsjaa maatak žonqui persun wawa cwitassaja, jalla nuž. ⁸ Nižaza ančhuc ancha k'ayachtučha. Jalla nižtiquiztan ančucaquiz Yooz zuma liwriiñi taku paljaychinča. Nižaza ančhucaltajapa čhjulu paazmi listučha wejrnacqui, ticz cjenami. Jalla nuž ančhuc pecñi cjissiñičha. ⁹ Jilanaca, cullaquinaca, weriž langžta cjuñzna. Majiñami weenami langzinča ochañcama, wejtnaca persun wira mantinsjapa, nižaza ančhucalta ana ch'ama cjeyajo. Jalla nuž kamchinča liwriiñi Yooz taku paljaycan.

¹⁰ Nižaza ančhucatan zuma kamchinča. Yooz kuzcama kamchinča. Nižaza anaž jecmi wejtnaca quintra čhjul

ujmi tjeezñi atasacha. Jalla nii ančhucqui zumpacha zizza. Yooz zakaz nii zizza. ¹¹ Ančhucmi zakaz zizza, jaknužt tsjii ejpqui niiz persun maati cwitassaja, jalla nižtapacha wejrnacqui ančhuc cwitassinča. Ančhuc kuzzinča, nižaza p'ekinchaychinča, nižaza chiižinčinča, ančhuc zuma kamajo. ¹² Jaknužt Yoozquin criichi žoñinacaqui zuma kamz waquizičhaja, jalla nuž ančhucqui zuma kamz waquiziča. Yoozqui niizquin criichinaca utchiča nižtan chica mantizjapa, nižaza nižtan chica honorchiz cjisjapa. Jalla nižtiquiztan zuma kamz waquiziča.

¹³ Ančhucqui weriž paljayta Yooz taku nonzinčhucča, nižaza catokchinčhucča, tuž cjan: “Tii takučha ultim werar Yooz takuqui. Anača žoñž takukaz”. Jalla nuž catoktiquiztan tii zuma Yooz takuqui ančuca kuznaca tsjan tsjan zuma cjiskatča. Jalla nižtiquiztan tirapan Yoozquin sparaqiz cjiwča. ¹⁴ Jilanaca, culluquinaca, ančhucqui walja sufrinčhucča ančuca persun wajtchiz žoñinacž ana wali paañiz cjen. Jalla nižta irata sufrichiča Judea yokquiz žejlñi criichinacami. Werar Yooz icliz žoñinacž cjen nižta sufrichiča. Nižaza persun wajtchiz žoñinacž ana wali paañiz cjen, sufrichiča. Tsjiikaz ančucaquizimi ninacžquizimi watchiča. ¹⁵ Nii Judea yokquiz žejlñi judionacaqui Jesús Jiliri conchiča. Nižaza niiz tuqui Yooz taku paljayñi žoñinaca conchiča. Nižaza wejrnacqui chjatkatchiča. Nižaza jalla nuž paažcu tjapa žoñinacž quintraž paača. Jalla nuž paatiquiztan Yoozqui ninacž quintražawjča. ¹⁶ Wejrnacqui liwriñi Yooz taku paljayz pecatuča ana judío žoñinacžquiz, ninaca liwriita cjeyajo. Nii anawali paañi žoñinacžti wejrnac atajchiča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui juc'anti persun už yapkatča. Jalla nuž ujnaca yapkattiquiztan Yoozqui wiñayaž wali casticu tjonkataquiča ninacžquiz.

PABLUQUI WILTA TJONZ PECCHA

¹⁷ Jilanaca, cullaquinaca, tsjii kjažtapacha ančucaquiztan ojkchinča. Jalla nekztan wejrnacqui ančhuc anchal cjuñznuča. Jalla nižtiquiztan ančhuc ancha cherpzal pecaytuča. ¹⁸ Nižaza ančucaquin irantisquizpan pecaytuča. Wejrnacž ojkz pecan, Satanasaqui wejrnac atajchiča. Wejrqui wiltan wiltan ojkz cjichintača. Jalla nuž ojkz pectaz cjen, Satanasaqui wejr atajchiča. ¹⁹ Jilanaca, cullaquinaca, Jesucristuqui tjonaquiča. Nekztan niiz yujcquiziqui ančucaž cjen cuntintul cjeeča. Ančucaž cjen wejrnacqui tjewznača honora tanzjapa. Ančucaž Yooz taku criichiž cjen, juc'antiž chipznača wejrnacqui.

²⁰ Chekapan ančhucqui wejtnacaquiz cuntintuž cjiskatča, nižaza wejrnac honorchiz cjiskatča.

3

¹ Jalla nuž ančhucaquiztan ojkžcu, ancha ančhuc cjuñchinča. Jalla nekztan Timoteo učum jila cuchanžquichinča, ančhuc chertzni. Parti wejrnaczi Atenas wajtquiz ecliz cjichinča. ² Timoteuqui Yoozquin sirwiñičha, Cristuž liwriiz puntu paljaycan. Jalla nižtiquiztan Timoteuqui cuchanžquichinča ančhuc juc'anti Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjeajajo. Nižaza ančhucaquiz zumpacha Yoozquin criizjapa p'ekinçhayajo, cuchanžquichinča. ³ Nižaza Timoteuqui ančhucaquin tjonžquichiča, ančhuca kuz ana turwayta cjisjapa pruebanacaž watchiž cjenami. Ančhucpacha zizza criichinacaqui pruebanacaquiztan sufristanča, jalla nii. ⁴ Tuquiqui ančhucatan žejlcan, wejrnacqui nuž mazinčinča, učum criichinacžquiz pruebanacaž tjonaquičha, cjican. Jalla nižtapacha weriž chiita taku cumplissičha. ⁵ Jalla nuž ančhucaquiz pruebanacaž watan wejrqui quintu ana zizzi atchinča. Jalla nižtiquiztan ana iya awantichinča. Nekztan Timoteo cuchanžquichinča, ančhuca Yoozquin criichi kuz, jaknužt kamčhaja, jalla nii zizjapa. Pinsichinča, “Satanás diablut ančhuc tsjii kjutñi cutiskatžcaa”, cjican pinsichinča. Ančhuc cutiskattasaž niiqui, wejtnaca obra inakaz cjitasača.

⁶ Tsjii kjaž majquiztan Timoteuqui quejpžquichiča Tesalónica wajtquiztan. Nižaza zuma quintunaca zjijcchiča tuž cjican: “Nii Tesalónica wajtchiz criichi žoñinacaqui ancha Yoozquin kuzzizpanča, nižaza zumaž munaziča. Nižaza ninacami učumnacž zumapanž cjuñkalča. Nižaza ninacaqui učumnacatan ancha zalz pecča, jaknužt učumqui ninacžtan ancha zalz pecčhaja, jalla nižtazakazza ninacaqui”. Jalla nuž cjican zuma quintunaca zjijcchiča ančhucaquiztan. ⁷ Jilanaca, cullaquinaca, wejrnac zakaz ancha sufrisnacami pruebanacami watučha. Jalla nuž cjenami nii ančhuca puntu zuma quint'itiquiztan wejtnaca kuzqui zuma cuntintutača. Ančhucaž Yoozquin tjapa kuzziz cjen, ancha cuntintutča. ⁸ Jaziqui zizzinča, ančhucqui Yoozquin tjurt'iñi kuzzizpanča. Jalla nuž zizcu wejrnacqui tsjii ew žeti tanžtažokazza. ⁹ Ančhucaž cjen Yoozquin ancha sparaquič cjiwčha. Nižaza ančhucaž cjen Yooz yujcquiz ancha cuntintuž wejrnacqui. ¹⁰ Nižaza majiñami weenami Yoozquin mayizuča ančhucatan wejtnacatan persunpacha wilta zalzjapa. Nekztan ančhucaquiz tjajznasača juc'ant zumpacha Yoozquin

kuzziz cjisjapa. Ančuca kamaña čhjulut pjaltičhaja, jalla nii tjaajnasača.

¹¹ Jaziqui učhum Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo Jiliržtan, jalla ninacaqui wejrnaca irpijaal cjiwčha ančucaquiz wilta zalzjapa. ¹² Nižaza Jesucristo Jiliriqiu ančucaquiz juc'anti zuma munaziñi kuzziz cjiskatla, porapatmi nižaza tjapa žoñinacžquizimi. Jaknužt wejrnac ančucatan zuma munaz-itučhaja, jalla nižta irata. ¹³ Jalla nuž zuma kamtiquiztan Yoozqui ančuca kuz juc'ant tjurt'iñi cjiskataquiča. Jalla nižtiquiztan ančuca kuzqui Yoozquinpanž cjequiča, Yooz Ejpž yujcquiziqui ana čjul ujhiz cjisjapa. Jalla nuž cjequiča učhum Jesucristo Jilirž tjonz tjuñquiziqui. Jalla niiqui tjonaquiča niž partir žoñinacžtanpacha.

4

LUCUTJIÑI ZUMA KAMZ WAQUIZICHA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, jaknužt zuma kamz waquizičhaja Yooz cuntintu cjisjapa, jalla nuž tjaajinchinča. Nii zuma kamañ jaru kamiñčhucča. Nižaza juc'anti niicama kamaquiča. Jalla nijapa ančucaquiz chiižinuča, nižaza rocuča, Jesucristo Jilirž cuntiquiztan.

² Tuquiqui ančucatan žejlcan, wejrnacqui Jesucristo Jilirž cuntiquiztan tjaajinchinča. Jalla nii tjaajintanaca ančucqui zizza. ³ Yooztajapapan zuma kamajo, jalla nižtaž kamñiž pecča Yoozqui. Jalla nuž kamcan, anača adulteriu paazqui, nižaza anača tsjii luctakaqui yekja maatakžquiz pinzizqui. ⁴ Nižaza Yooztajapa kamcan, tjapa criichi žoñiqui ziz waquiziča, jaknužt criichinacaqui persun tjunatan zalz waquizičhaja, nižaza zalžcu jaknužt zuma-panž kamz waquizičhaja, jalla nii. ⁵ Ana Yoozta kamñi žoñinacasti persun tjunatan ana zuma kamča. Yekja maatakanacžquizpankaz pinsican kamñiča. Jalla nižta irata ančucqui anaž kamz waquiziča. ⁶ Anaž jec criichimi yekja jilž maataka kjutñi pinziz waquiziča. Nižaza yekja jilž maatakatan adulteriu paaz anaž waquiziča. Nižta paaquiz niiqui, jilž quintra uj paača. Jalla nuž ana zuma kamñinaca casticaquiča Yoozqui. Jalla nuž tuquiqui wejrnacqui ančucaquiz chiižinchinča. ⁷ Yoozqui učhumnaca kjawziča niž partiquiz cjisjapa, nižaza zuma kamajo, ana yekja kjutñi cjicjeyajo. ⁸ Jalla nii tjaajintaqui anaž žoñž kuzquiztan tjonča, Yooz kuzquiztanpan tjonchiča. Jalla nižtiquiztan jequit nii tjaajinta taku ana pajčhaja, niiqui Yooz ana pajča. Yoozqui ančuca kuzquiz niž Espiritu Santo luzkatchiča ančuc zuma kamajo.

⁹ Tsjiilla wejr cjiwčha, criichi jilanacžtan zuma munaziz puntuquiztan. Jalla nižta puntuquiztan Yoozqui ančhucaquiz tjaajinčiča porapat zuma munazizjapa. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui ančhucaquiz nii puntuquiztan ana ancha cijjrača. ¹⁰ Jalla nuž zuma munaziñčucča tjapa Macedonia yokquiz kamñi criichinacžtan. Jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui ančhuc chižinuča, ančuca kuz juc'anti munaziñi cjsla, jalla nuž cjiwčha. ¹¹ Nižaza ančhucqui zuma llan kuzziz cjee. Yekja žoñž asuntuquiz anapan mitiz waquiziča. Pero persun kamañ wirquiz kuz tjaasa. Nižaza persun kjaržtan langznaquiča. Tuquiqui nuž ančhucaquiz mantichinča. ¹² Jalla nuž ančhuc zuma langztiquiztan ana criichi žoñinacaqui ančhuc rispitaquiča. Nižaza ančhucaquizpacha ana čjulumi pjaltaquiča.

JESUCRISTUQUI WILTA TJONAQUICHA

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui ančhucaquiz ticzi žoñinacž puntuquiztan tjaajinz pecučha, ana ancha llaquita cjejajo. Ana jacatatz wira tjewzñi žoñinacaqui llaquiziča tsjii ticzi cjenaui. Ana nižta cjejajo, ančhucaquiz tjaajinz pecučha. ¹⁴ Učhumqui criichinčhumča, Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchiča, jalla nii. Nižaza criichinčhumča, Yoozqui Jesucristužquin criichi ticzinaca jacatatskataquiča. Nižaza ninaca Jesucristužtan chica tjonkatta cjequiča.

¹⁵ Nižaza tii Jesucristo Jiliriz tjaajinta taku ančhucaquiz tjaachinča. Jesucristo Jiliriz tjonz tjuñquiziqui primiraqui ticzi criichi jilanacaqui nižtan zalaquiča. Nekztan tii yokquiz žejtchi criichinacaqui tsewcchuc chjitžtazakaz cjequiča, Jesucristužtan zalzjapa. ¹⁶ Učhum Jesucristo Jiliripacha tsewc arajpachquiztan chjijwžcaquiča. Nii orapacha criichinaca kjawznaquiča mantiñi joržtan. Nižaza tsjii pajk jilir arc anjilaqui kjawznaquiča. Nižaza Yooz trompeta tjawunznaquiča. Jalla nekztan Cristužquin ticzi criichinacaqui jacatatskattaž cjequiča. ¹⁷ Tii muntuquiz žejtchi criichinacž tuqui jacatatskattaž cjequiča. Nii ticzi criichinacž jacatatskattiquiztan parti criichinacaqui ninacžtan juntupacha chjitžtazakaz cjequiča. Nekztan tsewcchuc tsjir taypiquiz Jesucristo Jiliržtan zalaquiča. Jalla nekztanaqui tjapa criichinacaqui tirapanž Jesucristo Jiliržtan wiñaya kamaquiča. ¹⁸ Jalla nii zizcu, nii takunacžtan porapat kuzasnaquiča.

5

¹ Jilanaca, cullaquinaca, čjulorat Jesucristuqui quejpžcačhaja, nižaza ima niž quejpžcan čjulut watačhaja, jalla nii pizc puntuquiztan ančhucaquiz ana anchal cijjruča.

² Ančhucqui nii pizc puntu zumpacha zizza, Jesucristo Jiliriqúi tiripintitž tjonžcaquičha. Zoñinacaž ana čhulu pinsita, tiripintit tsjii tjañiqúi luzza. Jalla nižtaž cjequičha Jesucristo Jiliriž tjonzqui. ³ Ana criichi zoñinacaž “Walikal kamok” cjenpan, nižaza cuntintu želan, tiripintit Yoozqui ninacžquiz tsucnaquičha casticž tjuñžtan. Jaknužut tsjaa ic maatak žon tiripintit laaquičhaja majtsjapa, jalla nižtaž tiripintit ana criichi zoñinacaqui castictapanž cjequičha. Nii casticz tjuñquiztan ana atipa ataquičha. ⁴ Jilanaca, cullaquinaca, ana criichinacaqui zumchiquiz kamčha. Ančhuczi anaž zumchiquiz kamčha. Jalla nižtiquiztan Jesucristuž tjonzqui anaž ančhuc tsucnaquičha tsjii tjañižtakaz. ⁵ Tjapa ančhucqui Yooz zuma kjañ jiczquiz kamiñčhucčha, anaž zumchiquiz kamiñčhucčha. ⁶ Jalla nižtiquiztan Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñi ančhucqui listu tjaczi zuma kuzziz tjewznaquičha. Zuma kamcan, listupachaž tjewžna, ana tjažtažokaz. Ana criichi zoñinacaqui ana juyzu paačha Jesucristo tjonz tjuñi puntuquiztan. Ana nižta cjee. Jesucristuž tjonz tjuñi zuma listuž tjewžna, tjaji watsi kuzziztakaz. Nižaza zuma kamzjapa persun wira cwitasa. ⁷ Weenqui zoñinacaqui panž tjajčha. Nižaza weenqui zoñinacaqui licčha, panž licčha. Jalla nuž paacan, ana iya čhulumí pinsičha. Jalla nižtačha ana criichi zoñinacaqui. Jesucristuž tjonz puntuquiztan ana juyzu paačha. ⁸ Ančhucqui ana nižta cjee. Učhumnacaqui Yooz kjan jiczquiz kamiñčhumčha. Jalla nižtiquiztan persun kuz zuma Yooz jiczquiz kamzjapa, cwitasa. Yoozquin tjapa kuztan cjee, Yooz ančhuc Satanasquiztan tsijtsinajo. Nižaza criichi zoñinacžtan zuma munaziza. Nižaza ančhucqui liwriiz tjuñi zuma listuž tjewžnaquičha. Jalla nuž kaman armichiztakaz cjequičha. Jalla nižtiquiztan Satanasaqui ančhuc ana atipasačha. ⁹ Yoozqui učumnaca ana utchičha casticta cjisjapa. Pero Yoozqui učumnaca utchičha, zuma liwriita wira tanzjapa Jesucristo Jilirž cjenaqui. ¹⁰ Jesucristuqui učum laycu ticzičha, žejtchi criichinacami ticzi criichinacami nižtan chica cuntintu kamajo. ¹¹ Jalla nižtiquiztan porapat p'ekinchayrasaquičha, tjurt'iñi kuzziz cjisjapa. Nižaza porapat yanaparsaquičha, zuma kamañchiz kamzjapa. Anziqúi ančhucqui porapat yanapassa. Jalla nuž tirapan porapat yanaparsaquičha.

PABLUZ CHIIZINTA TAKUNACA

¹² Jilanaca, cullaquinaca, ančhucatan Yooz taku paljajñi zoñinaca žejlčha. Jalla ninacžquiz rispitaquičha. Nižaza ančuca irpiñnacžquiz rispitaquičha. Nižaza ančucaquiz zuma tawkžtan čhižiñi zoñinacžquiz rispitaquičha. Yooz

Jiliriž uchtaž cjen nii žoñinacž mantuquiz žejlčha ančhucqui. Jalla ninacžquiz rispitažo rocuča. ¹³ Ančhucqui tjapa nii žoñinacami ancha rispitaquičha ninacaž Yooztajapa langztiquiztan. Ninacžtan zuma munazaquičha. Nižaza ančhucqui porapat zumapanž kamaquičha.

¹⁴ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz chiizinzcuča, jayrazni criichinacžquiz zumpacha trabajzjapa chiizinažo, nižaza ururni kuzziz criichinaca tjup kuzziz cjejažo, nižaza llajllasni kuzziz criichinaca tjurt'iñi kuzziz cjiskatažo. Nižaza tjapa criichinacžtanami pasinziz kuzziz cjee.

¹⁵ Tsjii žoñiqui ana wali paatan tsjiizuñiqui ana nižta ayni tjepunz waquizičha. Antiz zuma munaziz waquizičha porapatmi nižaza tjapa žoñinacžtanami.

¹⁶ Chjulu watanami cuntintuž cjee. ¹⁷ Yoozquin tirapanž mayiza. ¹⁸ Chjulu watanami Yoozquin sparaquičha cjee. Jalla nuž ančhucalta Yooz munčha ančhucqui Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen.

¹⁹ Espíritu Santuž obra tjeeznan, ana nii ataja. ²⁰ Nižaza Yooz taku paljayni žoñinaca ana iñara. ²¹ Antiz nii paljayni žoñinacž taku zumpacha tantiya, werar Yooz taku ana werar Yooz taku, jalla nii. Zuma Yooz takuž cjenaqui, kuzquiz nii taku catokaquičha. ²² Ultimu ana werar Yooz taku cjequiž niiqui, nii taku ana catokaquičha. Chjul ujmi nižaza anawalinacami anapan paa.

²³ Učhum Yoozza cuntintu kuzziz cjiskatñiqui. Jalla nii učhum Yooz ančhucaquiz niž kuzcamapankaj kamkatla. Nižaza Yoozqui ančhuca kuzmi, animumi, janchi curpumi zumapaj cwitila ana tsjii uj cjejažo, Jesucristo Jiliriž tjonz-cama. ²⁴ Yoozqui ančhuc kjawzičha niž partiquiz cjisjapa. Yoozza niž taku panž cumpliñiqui.

²⁵ Jilanaca, cullaquinaca, oracionžtan yanapžcalla.

²⁶ Tjapa criichi jilanacžquiz zuma tsaanaquičha, jaknužt ančhuca tsaanz cuzturumpi žejlčhaja, jalla nuž.

²⁷ Wejrqui ančhucaquiz tjiničha, tii carta tjapa criichi jilanacžquiz ližinaquičha, jalla nuž.

²⁸ Učhum Jesucristo Jiliriqui ančhucaquiz yanapt'ila. Nužukazza tii cartaui. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS TESALONICENSES

¹ Wejrnacqui Pablužtan, Silvanužtan, Timoteužtan tii cartal cjiyržcučha ančhuc Tesalónica wajtchiz žoñinacžquin. Nii wajtquiz icliz žoñinacčhucčha. Nižaza učhumčha Yooz Ejpžquinami Jesucristo Jiliržquinami kuzzizqui. ² Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo Jiliržtan ančhucaquiz zumaj yanapt'ila. Nižaza walikaj kamkatla. Nižaza zuma contento kuzziz cjiskatla.

CRIICHI ZOÑINACAQUI SUFRISTANCHA

³ Jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui ančhucaž zuma kamtiquiztan tirapan Yoozquin sparaquič cjiwčha. Jalla nužupan chiiz waquizučha. Ančhucqui juc'anti juc'anti Yoozquin kuzziz cjissa, nižaza juc'anti juc'anti porapat zuma munaziñi kuzziz cjissa. ⁴ Nižaza ančhucaž zuma kamtiquiztan wejrnacqui ančhuca honora parlučha Yooz iclizanacquinami. Ančhucqui walja sufricanami, nižaza žoñinacaž chjaawjkatta cjenami awantichinčhucčha. Ančhucčha pasinziz kuztan Yoozquin tira tjurt'iñchucqui. Nižaza Yoozquinčha tjapa kuztan tira žejlzqui. ⁵ Jaziqui ančhucqui Yooz partirquiz cjen sufriskattačha. Jalla nižta sufritaqui kjanapacha tjeeža, Yooz Ejpqui ančhucjapa tantiichičha, ančhucqui Yooz arajpach wajtquin luzkatz waquizičha, jalla nii.

⁶ Yoozqui nii ančhucaquiz chjaawjkatñi žoñinaca legali casticaquičha. Anziqiu ninacaqui ančhucaquiz sufriskatčha. Ultimquiziqui Yoozqui ninacžquiz sufriskataquičha. ⁷ Nižaza ančhucaž sufritiquiztan Yoozqui ančhucaquiz jeejskataquičha Jesucristo Jilirž tjonz tjuñquiziqui. Nižaza wejtnacaquiz jeejskataquičha. Tsewc arajpachquiztan Jesucristuqui niž walja azziz anjilanacžtan jeczcaquičha. ⁸ Tsjiu ujžtakaz kjakaquičha. Jalla nii uj irata ana Yooz pajñinacž quintru cjequičha. Ninacaqui castictaž cjequičha. Nižaza jakziltat učhum Jesucristo Jilirž zuma liwriñi taku ana cazzit cječhaja, jalla ninacami castictaž cjequičha. ⁹ Jalla tjapa nii casticta žoñinacami wiñayaž sufraquičha. Yooz yujcquiztanaqui wiñayaž chjatkattaž cjequičha. Arajpachquin Yoozqui niž zuma azi tjeeznaquičha. Pero nii casticta žoñinacaqui Yooz zumanaca anaž cheraquičha. ¹⁰ Jalla nii Jesucristo Jilirž tjonz tjuñquiziqui, Yooz partir žoñinacami nižquin honora waytazaquičha. Ančhucqui wejrnacaž paljajta Yooz taku catokchinčhucčha. Nižaza

Jesucristuž tjonz cheržcu, Yooz taku catokchinacaqui ispantichi cjequiča. Pero contintuž cjequiča.

¹¹ Wejrnacqui tirapan Yoozquin mayizuča ančhucaltajapa, ančhuc ultimu liwriita cjejajo. Yoozqui ančhucaquiz kjawziča nižta ultimu liwriita cjejajo. Jaziqui Yoozqui ančhucaquiz liwriita cjis waquizkataquiča. Jalla nuž mayizuča. Yoozqui niž aztan ančhucaž zuma pinsitanacami cumplista cjiskataquiča. Jalla nuž zakaz mayizuča. Nižaza Yoozquin kuzziz cjen, ančhucqui zuma obranaca paača. Yoozqui niž aztan tjapa ančhuca zuma obranaca cumplista cjiskataquiča. Jalla nuž zakaz mayizuča. ¹² Jalla nekztanaqui ančhucaž zuma kamchiž cjen Jesucristo Jiliriqui honorchiz cjequiča. Nižaza Jesucristuž cjen ančhucqui honorchiz zakaz cjequiča. Tjapa nižtanaca wataquiča učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan učhumnacaquiz okžniž cjen, nižaza yanapchiž cjen.

2

ANA WALI PAAŃI ZOŃŽ PUNTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, učhum Jesucristo Jilirž tjonšanaqui, učhumqui juntjapznaquiča, nižtan zalzjapa. Jalla nii puntuquiztan ančhucaquiz intintiskatz pecuča. ² Yekjap žoñinacaqui ančhucaquiz incallzkatz pecča, “Jesucristuqui tjonchikalča” cjan. Jalla nižta chiita taku nonžcu, anaž ančhucqui tsuca. Nii takunaca ana juyzu paa. Nižaza anaž kuz turwayskata. Ninacaqui cjiča, “Yoozqui Pablužquiz nii taku tjaachiquiča. Nekztan Pablupacha wejtquiz quint’ichiča, ‘Jesucristuqui tjonchikalča’, jalla nii. Nižaza Pabluqui nuž tsjii cartiquiz cjičiča”. Jalla nuž cjiča nii toscara chiiñi žoñinacaqui. Jalla nižta chiita taku nonžcu, ana criyaquiča. ³ Ana jaknužumi nii Jesucristuž tjonz puntuquiztanami incallta cjee. Ima Jesucristuž tjonan, walja žoñinacaqui juc’ant Yooz quintra cjistanča. Nižaza tsjii juc’ant ana wal žoñiqui jeczcaquiča. Wiruñaquu nii žoñiqui wiñaya casticta cjequiča. ⁴ Jalla niiqui čhjul yooznacquiztanami juc’ant tucquin cjis pecaquiča. Nižaza ultim werar Yooz quintrami, nižaza žoñiž paata yooz quintrami aptasaquiča. Nižaza tjapa tii muntuquiz amtitanaca quintra aptasaquiča. Nižaza nii ana wal žoñiqui, “Wejrtča chekan Yooztqui” cjequiča. Werar Yooz timpluquinpankaz julznaquiča Yooztakaz.

⁵ Ančhucatan žejlcan, jalla nižtapan paljaychinča. ¿Ana cjuñž ančhucjo? ⁶ Tii zakaz nonžna ančhucqui. Nii juc’ant ana wali paañiqui atajtača. Wiruñaquu Yooziž pinsita timpu niiqui parizaquiča. ⁷ Anziqiu ana wali paañinaca žejlča.

Nižaza ana walinaca paača. Nii ana walinaca paañinaca atajtača, čhjul ana walimi ana paajo. Wiruñiqui nii atajñiqui ana iya atajaquiča. Nekztan čhjul ana walimi paata cjesača. ⁸Jalla nii ana atajanaqui nekztan nii juc'ant ana wali paañiqui jeczcaquiča. Nekztanaqui Jesucristo Jiliriqui tjonžcu, persun tawkžtan nii ana wali paañi conaquiča. Nižaza walja aztan tjonžcu nii ana wali paañi liwj akznaquiča Jesucristo Jiliriqui. ⁹Satanás cjita diabluqui nii juc'ant ana wali paañi žoñi jecskataquiča. Nižaza Satanás aztan ispantichuc milajrunacami siñalanacami paaquiča žoñinacžquiz incallzjapa. ¹⁰Niiž ana wal kuzcama kamcan tjapaman milajrunaca paaquiča, nižaza tjapaman takunaca parlaquiča, incallzjapa. Jalla nuž ojklaycan incallaquiča infiernuquin ojkñi žoñinacžquiz. Jalla nii žoñinacaqui Yooz werar taku ana catokz pecchiča, liwriita cjisjapaqui. ¹¹Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca jakjurpaychiča, incallta cjeyajo werar Yooz taku ana criiñiž cjen. Nižaza nii ana liwriita žoñinacaqui toscar takupan criyaquiča. ¹²Ninacača ana wali paatanacapankaz juztasñiqui, jalla nižtiquiztan tjapa nii Yooz taku ana criichi žoñinacaqui casticaž cjequiča.

ILLZTA ŽOÑINACAQUI LIWRIITA CJEQUICHA

¹³Yooz k'ayi jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui ančucaž cjen tirapan Yoozquin sparaquiž cjistanča. Tuqui timpuquiztanpacha Yoozqui ančhuc illzipanča liwriita cjisjapa. Nižaza ultimupan liwriitaž cjequiča Espíritu Santuž cjen, nižaza werar taku criichiž cjen. Nii Espíritu Santuqui ančucaquiz ancha zuma yanapča, ančuca kuz ul-timu zumapankaz cjisjapa. ¹⁴Jalla niijapa Yoozqui ančhuc kjawziča. Wejrnacaž zuma liwriiñi Yooz taku paljajtaž cjen, Yoozqui ančhuc kjawziča, Jesucristo Jiliržtan ančhucqui zuma honorchiz cjisjapa. ¹⁵Jaziqui jilanaca, cullaquinaca, tirapan tjurt'iñi kuzziz cjee. Wejrnacqui ančucaquiz tjaajinchinča, chiita takunacžtanami nižaza cijjrta takunacžtanami. Jalla nii tjaajinta takunaca anapan tjatzna. Nii tjaajinta jaru panž kama. ¹⁶Učhum Yooz Ejpqui učumnaca okziča, nižaza niiča wiñayjapa cuntintu cjiskatñi. Nižaza učumnaca okžcan, ančucaquiz tjewskatča, arajpachquin nižtanpan zuma kamz, jalla nii. ¹⁷Yooz Ejpžtan učhum Jesucristo Jiliržtan, jalla ninacapacha ančuca kuznaca p'ekinchayaquiča. Nižaza ninacaqui ančucaquiz juc'ant tjurt'iñi kuzziz cjiskataquiča tjapaman walinaca paajo, nižaza tjapaman wali takunaca parlajo. Jalla nuž ančhucaltajapa mayizuča.

3

¹ Jilanaca, cullaquinaca, tiicamakal chiižinača. Wejtnacalta Yoozquin mayiza, Yooz taku tjapa kjutni paljayajo, nižaza mayiza nii paljayta Yooz taku tjapa kuztan catokta cjejajo. Jalla nižta ančhucqui Yooz taku catokchinčhucča. ² Nižaza Yoozquin mayiza, ana wal kuzziz žoñinacžquiztan wejrnac tsijsinajo. Yekjap žoñinacaqui anača Yoozquin kuzziz. ³ Jesucristo Jiliriča cumpliñiqui. Jalla nižtiquiztan ni-iqui ančuca tjurt'iñi kuzziz chejnaquiča, nižaza anawalinacquiztanž zumapanž cwitaquiča. ⁴ Ančucaž Yooz Jiliržquin kuzziz cjen, wejrnacqui tantiichinča, ančhucqui wejtnacaž mantitacama kamiñchucča, nižaza niicama tira kamcan želaquiča, jalla nii. Jalla nužupan cjequiča. ⁵ Jesucristo Jiliriqui ančuca kuz irpila, Yooz irata jilanacžtan zuma munazajo, nižaza Jesucristuž irata pasinziz kuzziz cjejajo. Jalla nuž mayizuča.

ANA JAYRAZCU LANGZ WAQUIZICHA

⁶ Jilanaca, cullaquinaca, Jesucristo Jilirž tjuuquiz ančucaquiz mantuča. Jayrazni jilanacžquiztan zarakaquiča. Jalla ninacaqui wejrnacaž tjaajintacama ana kamča. ⁷ Jaknužt wejrnacqui kamučhaja, jalla niicama ančhucalaqui kamsa. Wejtnacaž kamaña yatekaza. Wejrnacqui ančhucatan žejlcan walja langzinča. ⁸ Nižaza kjayžcu t'antami čherimi lujlchinča. Majiñami weenami walja langzniča ochañcama, ančhucalta ana ch'ama cjejajo. ⁹ Ančhucaltan žejlcanaqui wejrnacqui ančucaquiztan čheri mayiñ cjichuca cjitasača. Ultimquiz anal maychinča. Antiz langzinča, tsjii kamaña tjeezjapa. Jalla niwjctanaqui tsjii zuma kamaña tjeez pecchinča, ančhucqui nii kamañquiz jaru kamzjapa. Jakziltat lujlz pecčhaja, langz waquiziča. ¹⁰ Ančhucatan žejlcan, chiižinčinča. “Jakziltat ana langz pecčhaja, jalla niiqui anaž lujlz waquiziča yejkž čherquiztan”. ¹¹ Pero tsjii quintu nonzinča. Yekjap ančucaquiztan ana langžcu kamñiquiča. Ana langžcu, ana persun luraña paažcu, jayrazcan yekja žoñž asuntunacquiz mitisñiquiča. ¹² Jalla nižta žejlñi žoñinacžquiz mantuča ana nižta cjisjapa. Učhum Jesucristo Jilirž tjuuquiz ninacžquiz chiižinuča, zuma kuzziz nižaza ana mitisni kuzziz langznaquiča persun wira mantinzjapa, jalla nii.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, zuma paazjapa anaž očhlla. ¹⁴ Jakziltat tii weriž cartiquiz cjiirta taku anapanž catokz pecčhaja, jalla nii zumpacha cheraquiča, jecčhalaj nii. Nižta žoñžquinaqui anapanča tjonzqui, nižaza anapanča

niižtan ojklayzqui, nii žoñipacha azajo niiž anawal kamañquiztan. ¹⁵ Anaza niižjapa quintra cjee, antiz nii criichi jilžquiz zuma tawkžtan chiižina.

¹⁶ Jesucristo Jiliričha cuntintu kuzziz cjiskatñiqui. Jalla nii zakaz ančuca kuz walikaj cjiskatla zapurumi nižaza čhjulu cjenami. Nižaza Jesucristo Jiliriqui ančucatan chicapachaj kamla. ¹⁷ Wejrqui Pablutča. Anziqui tii ančucaquin tsaanz letranaca persun kjaržtan cjižržcuča. Jalla nužupan zapa cartiquiz wejt firmapan firmučha. ¹⁸ Učhum Jesucristo Jiliriqui tjapa ančucaquiz zumaj yanapla. Nužukazza. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TIMOTEO

¹ Wejrtĉha Pablutqui. Timoteo jila, amquin tii cartal cji-jrĉcuĉha. Jesucristuĉ illzta apostultĉha wejrqui. Jalla nii apóstol puestuquin učhum Liwriiñi Yooz Ejpqui Jesucristo Jilirĉtanpacha wejr utchiĉha. Jesucristo Jiliriz tjonz tjuñi tjewĉa učhumqui. ² Timoteo jila, amquin tii cartal cji-jrĉcuĉha. Weriz Yooz taku paljaytaĉ cjen amqui tjapa kuztan Yoozquin criichamĉha. Jaziqui wejt maati cuntamĉha. Amĉha lijitum criichi Źoñiqui. Yooz Ejpĉtan učhum Jesucristo Jilirĉtan amquiz zumaj yanapla, niĉaza amquiz okzla, niĉaza walikaj kamkatla.

ANA WALI TJAAJIÑINACA TJONAQUICHA

³ Tuquiqui ima Macedonia yokquin ojkan wejrqui amquiz rocchinĉha, Efeso wajtquin Źelajo. Anziqui wilta rocuĉha nicju tiraka Źelajo. Jalla nicju Źejlcan, amqui tsjii Źoñinacĉquiz chiiĉinz waquiziĉha. Jalla ninacĉquiz amqui mantaquiĉha, Yooz taku ana iya tsjii kjutñi tjaajnajo. ⁴ Niĉaza mantaquiĉha Źoñiz pinsita quintunacquizimi ana kuz tjaajo. Niĉaza tuqita atchi ejpnacĉ tjuunac puntuquizimi anapanĉha nijcchucqui kuz tjaazqui. Jalla nuĉ amqui mantaquiĉha. Jalla niĉta parlanacaqui panĉ inakazza, kuznaca turwayskatñi alajaĉha. Niĉta parlanacaqui anapanĉ učhumnacaquiz yanapĉha, Yooziĉ tjaata kamañquiz juc'ant zuma kamaĉo. Yooz kamañquiz kamcan, Yoozquin kuzziz cjiĉijñi, jalla niĉ walĉha.

⁵ Jalla nuĉ wejrqui mantuĉha, criichi Źoñinacĉ porapat zuma munazajo. Zuma kuzzizpan, niĉaza ana ĉjul ujmi cjuñĉcu, zuma munaziz waquiziĉha. Niĉaza tjapa kuztan Yoozquin criican, jalla niĉta kuzziz Źoñinacaqui zuma munaziz waquiziĉha. ⁶ Jalla niĉta zuma kamañquiztan tsjii Źoñinacaqui chekachuc ojkcĉiĉha. Jaziqui parleeka parlis pecñiĉha, ana ĉjulquiz waquiziñi. ⁷ Niĉaza walja zizñi Moisés lii tjaajiñi cjis pecĉha. Ninacazti tjaajinĉcupacha, persuna chiita ana intintassa. Niĉaza "Tuĉupanĉha werar razunaqui" cjiscupacha, ana panĉ niĉ persuna tjaajintaqui intintazaĉha.

⁸ Yooziĉ Moisesquiz tjaata liinacaqui zumaĉha, Yooz kuz jaru lijituma tjaajintaĉ niiqui. ⁹ Niĉaza lii puntuqui tuĉuĉha: Moisés liinacaqui anataĉha ut'ayta zuma kamñi Źoñinacĉtajapa. Antiz ana zuma kamñi Źoñinacĉtajapa ut'aytataĉha. Zuma paaznaca ana juyzu paañi Źoñinacĉta,

nižaza Yooz kuzcama ana kamñi žoñinacžta, nižaza ana Yooz sirwiñinacžta, nižaza uj paañinacžta, nižaza Yooz kamañ jicz ana pecñinacžta, nižaza ana Yooz rispitñinacžta, nižaza persun maa ejp conñinacžta, nižaza žoñi conñinacžta, ¹⁰nižaza adulteriuquiz ojklayñi žoñinacžta, nižaza luctakpora ana wali paasñinacžta, nižaza žoñi tanñinacžta, nižaza toscara chiiñinacžta, nižaza toscar juramentužtan chiiñinacžta, nižaza tjapa zuma tjaa jintanacž quintra paañinacžta, jalla ninacžta ut'aytatača Moisés liinacaqui. ¹¹Zuma tjaa jintanacaqui zuma liwriiñi Yooz tawk jaruča. Yooz takuqui azzizza, žoñinaca liwriizjapa. Walja zuma Yoozqui wejtquiz nii liwriiñi taku zizkatchiča, nižaza wejtquiz cumpjiichiča, žoñinacžquiz paljayajo.

JESUCRISTUQUI PABLUZQUIZ ANCHA OKZICHA

¹²Yooz taku paljayajo, Jesucristo Jiliriqui wejtquiz yanapchiča. Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin sparaquiž cjiwčha. Jesucristuqui wejr cumpliñipan cherziča. Jalla nižtiquiztan apóstol puestuquiz wejr utchiča nii sirwajo. ¹³Tuquiqui wejrqui Jesucristuž quintra chiiñtača, nižaza niiž quintra iñariñtača. Nižaza Jesucristužquin criichi žoñinacž quintra payiñtača. Jalla nuž paanami nižaza chiyalami, Yoozqui wejtquiz okziča. Ima Jesucristužquin criican, jalla nuž ana wali ojklaychintača ana ultim werara zizcu. Jalla nižtiquiztan Yoozqui wejtquiz ancha okziča. ¹⁴Učhum Yooz Jiliriqui wejtquiz walja zuma okziča. Jaziqui Jesucristuž cjen, Yoozquin tjapa kuztan cjissinča wejrqui, nižaza Yooztan ancha munaziñi kuzziz cjissinča.

¹⁵Jesucristuqui tii muntuquiz tjonchiča, ujchiz žoñinaca liwriyi. Jalla nii takuča ultim razunaqui. Nižaza tjappachaqui nii taku catokz waquiziča. Tjapa ujchiz žoñinacžquiztan wejrtča juc'ant ujchiztqui cjiwčha. ¹⁶Jalla nuž cjenami, Yoozqui wejr zumapan okziča, Jesucristuž zuma pasinziz kuz tjeezjapa. Weriz cjen, tjappacha zizaquiča, Jesucristo ancha zuma pasinziz kuzziz, jalla nii. Tjapa ujchiz žoñinacžjapa Jesucristuqui zuma pasinziz kuzzizza. Cristužquin criyaquiz niiqui, čhjul žoñimi Yooztan wiñaya kamaquiča. ¹⁷Jalla nižtiquiztan tjapa mantiñi Yooz honoraž wiñayjapa waytitaj cjila. Yoozqui wiñaya žejlča, nižaza ana ticznasača, žoñž čhjujquiz anaž cherta cjesača. Tsjiillapanikazza Yoozqui, nižaza niipanča juc'ant tjappacha zizñiqui. Jalla nii Yooz honora wiñay wiñaya tirapan waytitaj cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

¹⁸Timoteo jila, wejt maati cuntamča. Zuma zultatužtakaz Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee. Nižaza Satanás partiranacž

quintra cjee. Tuquiqui tsjii criichi jilanacaqui am puntuquiztan Yooziž tjaata taku chiichiča. Nii takunaca cjužzna. Jalla nii tawk jaru amqui Yooz sirwiz puestuquiz utžtača. Jaziqui amquin tii chižzinuča. ¹⁹ Tirapan Yoozquin tjapa kuzziz cjee, nižaza zumapan kama. Zuma kamcan, am kuzquiz ana ujnaca cjužznaquiča. Yekjapaqui persun kuzquiz ujnaca cjužzcu, ana juyzu paachiča, nii ujquiztan ana jaytichiča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui ana uj tantiyasni kuzziz cjis-siča, nekztan Yooz kamañ jiczquiztan zarakchiča. ²⁰ Jalla nižta paachiča Himeneužtan nižaza Alejandružtan. Jalla ninaca Satanás kjarquiz intirjichinča, ana Yooz quintra iya chii zizajo.

2

YOOZQUIN MAYIZIZ PUNTU

¹ Tsjižtan cjiwča. Primeraqui chižzinžcuča jalla tuž: Tjapa žoñinacžta Yoozquin mayizaquiča, nižaza zuma kuztan Yooztan parlaquiča, nižaza tjapa žoñinacžtajapa Yoozquiztan roct'izinaquiča, nižaza Yoozquin sparaquiž cjequiča. Jalla nuž mayiziz waquiziča tjapa žoñinacžtami, ² nižaza tjapa pajk mantiñi jilirinacžtami, nižaza tjapa jilirinacžtami. Jalla nuž mayiziz waquiziča, walikaz kamajo. Jalla nuž kamcan, Yoozquin sirwiñi kuzziz cjee, nižaza nižta kuzziz kamcan jilirinacžquiz rispitiñi kuzziz cjee. ³ Jalla nižta kamaquiž niiqui, walikazza. Nižaza jalla nižta kamz cjen, učum Liwriiñi Yoozqui cuntintuž cjequiča. ⁴ Učum Liwriiñi Yoozqui tjapa žoñinaca liwriita cjis, jalla nii pecča. Nižaza tjapa žoñinaca werar taku pajni cjis, jalla nii zakaz pecča. ⁵ Tsjii Yoozpanikaz žejlča. Nižaza žoñinacaltajapa tsjii Yoozquiz pjalt'iziñi žejlča. Jalla niiča Jesucristuqui. Učum irat žoñi cjiscu, ⁶ tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacž laycu ticziča. Jalla nuž ticžcu ninacž ujquiztan pacchiča. Yooz pinsita timpu tjonžcu, jalla nekztan nii zuma liwriiñi quintuqui žoñinacžquiz paljaytatača. ⁷ Jalla nii Jesucristuž žoñinacž laycu ticzi quintu wejrzakaz paljayuča. Nižta paljayajo, Yoozqui wejr apóstol puestuquiz utchiča. Wejr utchiča werar liwriiñi Yooz taku tjaajnajo ana judío žoñinacžquin. Ninacžquin Yooz taku paljayiñča, ninaca Jesucristužquin kuzziz cjeyajo. Wejrqui Jesucristužquin criichiž cjen weraral chiyuča. Ana toscaral chiyuča.

⁸ Tjapa kjutni žoñinacaqui Yoozquin mayiziñi cjičhaj cjiwča. Jalla niil pecuča. Zuma kuzziz, nižaza ana žawjchi kuzziz, nižaza ana ch'aazni kuzziz, nižaza zuma kuztan kjara waytizcu, jalla nuž mayiziñi cjičhaj cjiwča.

MAATAKZ PUNTU

⁹ Nižaza maatakanacami zuma kuzziz cjispanča. Zuma zqutinaca anaž juc'anti cujtzni cjičhaj cjiwča. Anača izi-wiri maatakažtakaz cujtzqui. Nižaza anača ricachužtakaz cujtzqui. Anaž ancha ist'asaquiča. Nižaza maatakanacami anača persun ach charquiz ancha quitsnacchiz cjequiča. Nižaza anaž ancha čhjul alajanacchiz cjequiča. Nižaza anaž ancha zqutinaca cujt cutaquiča. Jalla nižta zqutina-cquizimi nižaza cusasanacquizimi ana kuz tjaa. ¹⁰ Antiz zuma kamzquin kuz tjaa. Zuma kamz waquiziča Yoozquin kuzziz criiči maatakanacami. ¹¹ Nižaza maatakanacami ch'uju žejlcan tjaažinta takunaca catokspanča, ana čhulu chiizcu. ¹² Nižaza žoñinaca cheran maatakanacami luctakanacžquiz anaž tjaažinz waquiziča; nižaza anaž mantiz waquiziča. Nižaza maatakanacžlaqui ch'uju žejlcan luctakanacž takunaca nonspanča. ¹³ ¿Kjažtiquiztan nižta cjesajo, maatakanacž puntuquiztanajo? Jalla tužuča ni-iqui. Tuquiqui Yoozqui Adán paachiča. Nekztan Eva paachiča. ¹⁴ Nižaza Adanžquiz anatača incallta. Antiz Evaquiztača incallta. Incallskattiquiztan Evaqui ujquiz tjojtsinča. ¹⁵ Maatakanacami maatakž kamañquiz kamz waquiziča, maatinaca majtcan. Nižaza Yoozquin kuzziz, nižaza zuma munaziñi kuzziz, nižaza ana ujchiz zuma kamañ kuzziz, nižaza humilde kuzziz, jalla nižta kuzzizpan kamaquž niiqui, liwriita cjequiča maatakanacami.

3*ICLIZ JILIRZ PUNTU*

¹ Jakziltat icliz jilirž puestuquiz luz pecčhaja, jalla niiqui zuma Yooztajapa langz pecñiča niiqui. Jalla nii takuqui ultim werarača. ² Jalla nižtiquiztan jakziltat icliz jilirž puestuquiz luzaja, jalla niiqui zuma kamañchiz žoñi cjispanča. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui niž puntu cjiñiča, “Zuma žoñipancha, ana ujchiz” cjicanaqui. Niiqui tsjaa tjunchizpanikaz cjispanča. Nižaza ewjazñi kuzziz cjispanča. Nižaza zumapan kamñi kuzziz cjispanča. Nižaza zuma kamtiquiztan rispittaž cjispanča. Nižaza tjonzñi žoñinacžquiz kjawzñi kuzziz cjispanča. Nižaza zuma tjaa-jiñiž kuzziz cjispanča. ³ Nižaza anapan licñi kuzziz cjispanča. Nižaza ana kichjasñi kuzziz cjispanča, antiz pasinziz kuzzizpan cjispanča. Nižaza anapan ch'aazñi kuzziz cjispanča. Nižaza paaz pecñi kuzziz anapan cjispanča. ⁴ Nižaza niž kjuychiz žejlñi žoñinaca zuma irpiñi cjispanča. Nižaza niž maatinacami zuma cazñi nižaza walja rispitiñi, jalla nižta kuzziz cjispanča. ⁵ Tsjii icliz jiliri qui niž persun kjuy žoñinaca ana zuma irpiñi atchucažlaj niiqui, jalla

nižtiquiztan, ĵaknužt Yooz icliz žoñinaca zuma irpasajo? ⁶ Nižaza tsjii icliz jiliriqiu anaž uzca criichi žoñi cjesača. Uzca criichi cjesaž niiqui, mitarazi kuzziz cjisnasača, nekztanaquu ujquiz tjojtšnasača. Nižaza jaknužt diabluquu niiz ujquiztan casticta cječhaja jalla nižta irata nii žoñiqui uj paa-tiquiztan casticta cjequičha. ⁷ Nižaza icliz jilirinacaquu tjapa žoñinacžquiz rispittaž cjispanča, criichi žoñinacami, ana criichi žoñinacami. Ana criichi žoñinacaquu nižquiz ana rispitaquič niiqui, juc'anti nižquin ujnacaž tjojtšnasača. Jalla nižtiquiztan diabluquu nii žoñžquiz ujquiz tjojtškatasača.

⁸ Jalla nižta zuma kamañchiz zakaz cjispanča iclizquiz yanapñi žoñinacaquu. Jalla ninacaquu zuma rispitta kamañchiz cjispanča. Nižaza ninacž chiita taku cumpliñi kuzziz cjispanča. Nižaza anapan licñi kuzziz cjispanča. Nižaza paaz pecñi kuzziz anapan cjispanča. ⁹ Tuquiqui Jesucristuž puntumi nižaza nižquin kuzziz puntumi ana tjapa ziztatača. Anziqui kjanacama paljaytača. Nii Jesucristuž puntu zuma zizñi kuzziz cjispanča. Nii iclizquiz yanapñi žoñinacaquu ana uj paañi kuzziz cjispanča. ¹⁰ Tsjii žoñiqui iclizquiz yanapz puestuquiz luzasaž niiqui, primeraquu niž persun kamaña zumpacha tantiitaž cjispanča. Nekztan zuma kamañchiz cjequič niiqui, iclizquiz yanapz puestuquiz luzasača. ¹¹ Jalla nižta zuma kamañchiz cjispanča iclizquiz yanapñi maatakanacami. Nii maatakanacami walja rispitta kamañchiz cjispanča. Nižaza anapan ana wal quintu joojooñi kuzziz cjispanča. Nižaza ewjazñi kuzziz cjispanča. Nižaza tjapa cumpliñi kuzziz cjispanča. ¹² Nižaza iclizquiz yanapñi žoñinacaquu tsjaa tjunchiz alajakaz cjispanča. Nižaza niž persun maatinacami kjuy žoñinacami zumapanž irpiñi cjispanča. ¹³ Jakziltat iclizquiz yanapz puestuquiz zuma cumplačhaja, jalla niiqui zuma honorchiz cjequičha, nižaza juc'ant tjup kuzziz cjisnaquičha, Jesucristužquin criiz puntuquiztan paljayzjapa.

¹⁴⁻¹⁵ Wajilla wejrquu amquin ojcz pecučha. Pero anat uri tjonz atučhani. Jalla nižtiquiztan tii takunaca amquin cjižcučha. Tii takunacaž cjen amqui zizaquičha, jaknužt Yoozquin criichi žoñinacaquu parti Yooz maatinacžtan kamz waquizičhaja, jalla nii. Yooz maatinacača werar žejtñi Yooz iclizaquu. Yooz icliz žoñinacaquu werar Yooz tawkquizimi tjurt'iñi kuzzizpanča. ¹⁶ Anaž jecmi kjaž cjesača tii puntuquiztan. Tuquiqui Jesucristuž puntumi, nižaza Yooz kamañ puntumi ana tjapa ziztatača. Anziqui nii puntunacami kjanacama ziztača. Tii Jesucristuž puntunacača chekanaquu. Jesucristuquu učhum irat curpuchiz tjonchiča tii muntuquiziquu. Jacatattiquiztan Yooz Espiritu Santuquu

ticlarchičha niiz puntuquiztan, lijituma Yooz kamañchizza, jalla nii. Nižaza Yooz anjilanacaqui Jesucristo cherchiča. Nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinaczquiz Jesucristuž puntuquiztan paljaytača. Nižaza tjapaman žoñinacaqui niizquiz criičiča. Nižaza Jesucristuqui tsewc arajpachquin wilta quejpciča. Jalla nii puntunacača chekanaqui.

4

ZUMA TJAAJINTA TAKUNACA

¹ Tsjii puntu cjesača. Yooz Espiritu Santuqui kjanapacha intintazkatchičha jalla tužu: Ima Jesucristuž wilta tjonan, yekjap criichinacaqui Yoozquin criizquiztan zarakaquiča. Tsjii kjutñi irpitaž cjequiča incallñi zajranacaž cjen, nižaza nii ana wal zajranacz tjaajintaž cjen. ² Nii zajranacaž mantita žoñinacaqui incallñi kuzziz cjican toscar takunaca paljayaquiča. Nižaza ninacz toscar takunaca nonžcu, yekjap werar Yoozquin criichinacaqui Yoozquiztan tsjii kjutñi zarakaquiča. Nii zajranacaž mantita žoñinacaqui ujquiztan ana sint'iñi kuzziz cjequiča, nižaza ana uj naazñi kuzziz cjequiča. ³ Nii ana wal žoñinacaqui anapanž luctjiñi zalzqui cjican mantaquiča. Nižaza tsjii čhjerinaca lujlzm, anapanž lulzqui, cjican mantaquiča. Nii incallñi žoñinacaqui jalla nuž cjequiča, pero Yoozqui nii čhjeri tjaachiča, žoñinacaž lulajo. Jalla nižtiquiztan Yoozquin criichinacami werar Yooz tawkquiz criichinacami nii čhjeri lulasača Yoozquin sparaquiž cjižcu. ⁴ Tjapa Yooziž tjaata čhjerinacaqui walipankazza. Yoozquin sparaquiž cjižcu lulasača. Anapanča “Lujljapača anawaliqui” cjizqui. ⁵ Yoozquin sparaquiž cjižcu, nižaza Yooz taku chiižcu, čhjul čhjerimi walipankaz cjesača, lujljapa. ⁶ Jalla nii weriž tjaajinta takunaca criichi žoñinaczquiz tjaajnaquiča amqui. Nekztan amqui Jesucristužtajapa zuma sirwiñim cjequiča. Yooz tawk jaru, nižaza Yooz puntu zuma tjaajintanac jaru zuma kamčamča. Nižaza zuma tjaajnaquiž niiqui, juc'ant zuma kamañchiz cjequiča. ⁷ Ana wal quintumi nižaza zumzu žoñinacz quintumi anapan nonznaquiča. Antiz Yooz kuzcamapankaz kamzquinča kuz tjaazqui. ⁸ Curpu ejercicio paakatzqui curpuquizkaz yanapča. Yooz kuzcama kamzqui curpuquizimi kuzquizimi tjappachquizpanž yanapča. Nižaza tii muntuquiz kamz žejtzquizimi arajpach muntuquiz kamz žejtzquizimi yanapča. ⁹ Jalla werar razunača nii takuqui. Jalla nižtiquiztan catokz waquiziča. ¹⁰ Učhumqui žejtñi Yoozquin criichiž cjen tjewznaquiča arajpachquin Yooztan kami ojkzjapa. Jalla nuž tjewžcan, učhumqui Yoozta ancha langža nižaza sufriča. Jalla nii

žejtñi Yoozza ultim werar Liwriñiqui. Niižquin criichinacaqui liwriita cjequiča. Nižaza tjapa žoñinacaqui liwriita cjesača, niižquiz criyaquizñi.

¹¹ Jalla nii puntu tjaa jintanaca mantaquiča, nižaza tjaa jnaquiča amqui. ¹² Amqui tjowaž cjenami žoñinacžquiz rispitskataquiča, amiž zuma kamtiquiztan. Amqui zuma pan kamaquiča, nižaza zumapan chiyaquiča, nižaza žoñinacžtan zuma munazaquiča, nižaza Yoozquin tjapa kuzzizpan cjequiča, nižaza lijitum kamañchiz cjequiča. Nekztan jaknužt amqui zuma kamčhaja, jalla nii cheržcu, parti criichi žoñinacaqui am iratapacha zakaz zuma kamasacha. ¹³ Nižaza wejt tjonzcama, parti criichi žoñinacžquin Yooz taku liizinjapa kuz tjaaquiča. Nižaza Yooz taku ližcu parti criichi žoñinacžquin zumpacha chiižinaquiča. Nižaza ninacžquiz tjaa jnaquiča. ¹⁴ Tuquiqui icliz jilirinacaqui kjaržtan am juntuñ lanziča. Nižaza am puntuquiztan tsjii Yooziž tjaata taku chiichiča, “Yooz tjaata kamañchiz cjequiča” cjicanaqui. Nekztan jalla nižta Yooz kamañchiz amquiz cjiskatchiča. Amqui nii Yooz kamaña ana cutznaquiča.

¹⁵ Jalla nii am kamañ puesto cumplisjapa, tjapa kuz tjaaquiča. Nii kamañ jaru kama. Jalla nižta kamz cjen, amqui juc'ant juc'ant zuma kamaquiča. Nižaza parti criichinacaqui am juc'ant zuma kamañiž cjen nayaquiča. ¹⁶ Jaziqui am persun kuzquizimi nižaza amiž tjaa jintanacquizimi cuitaza, zumapan cjisjapa. Weriž chiižintanaca tirapan cjuñzna. Jalla nuž zuma cjuñznaquizñi niiqui, ultimquizi liwriitam cjequiča. Nižaza amiž tjaa jinta catokchi žoñinacaqui liwriitaž zakaz cjequiča.

5

ZEW MAATAKANACZ PUNTU

¹ Tsjilla cjesača. Irarchiz ejpnacžquiz ana ancha ujznaquiča. Antiz persun ejpžtakaz zuma tawkžtan chiižinaquiča, niiž ana wali paatiquiztan jaytiskatzjapa. Nižaza parti luctak žoñinacžquiz persun jilanacžquiz chiižintažokaz chiižinaquiča. ² Nižaza irarchiz maatakanacžquiz persun maažtakaz zuma rispitchiz razunžtan chiižinaquiča. Nižaza parti maatakanacžquiz persun cullaquinacžquiz chiižintažokaz chiižinaquiča, zuma kuztan. Maatakanacžquiztan zumapan pinsaquiča.

³ Nižaza ultim t'akjir žewanacžquiz okznaquiča. ⁴ Tsjaa žew žonqui maatinacchiz nižaza ajlchinacchiz cjesaž niiqui, jalla ninacaqui naa žew maaquiz okz waquiziča. Jakziltat Yoozquin criichižlaj niiqui, persun famillžquiztan

zew maatakanacžquiz yanapz waquiziča. Nii zew maatakanacaqui famill ocjalanaca jwesi yanapchižlani. Zew maatakanacžquiz yanapzpanž waquiziča persun familiaqui. Jalla nuž Yooz yujcquiziqui walipanikaz cjequiča. ⁵ Jakzilta t'akjir zew žonmi zinalla žejlčhaj niiqui, jalla naača werar žewqui. Naaqui Yoozquin kuzziz cjenaqui arajpachquin kami ojkz, jalla nii tjewža. Nižta tjewžcan naaqui majiñami weenami Yoozquin ancha mayizinča. ⁶ Jakzilta zew žonmi tii muntuquiz kamzquinkaz kuz tjaachi žejlčhaja, jalla naaqui criichi žoñž cuzturumpi paachi cjenami, ana Yoozquin kuzziz zuma kamča. ⁷ Persun famillž žewnacžquiz okz waquiziča. Jalla nuž mantaquiča amqui, žewanacami ninacž familianacami ana ujchiz cjisjapa. ⁸ Persun famillžquiztan tsjii t'akjiri žejlčhaj niiqui, famillžquiztan mantinta cjis waquiziča. Ana mantintažlaj niiqui, nii famillchiz žoñinacaqui Yooz kuzcama kamz ana cumpliča. Nižaza nižta žoñinacaqui tsjan ana zuma kuzzizza ana criichinacžquiztanami.

⁹ Jakzilta zew maatakanacž tjuumi icliz listiquiz žejlčhaja jalla ninacaqui yanapta cjesača. Nižaza nii zew maatakanacaqui yanapzjapa sojta tunc wata jilchiz cjistanča. Nižaza tsjii luctakžtan panikaz zalsintača naa žewqui. ¹⁰ Nižaza žoñinacaqui naaža zuma kamtiquiztan pajta cjistanča. Nižaza naa žewqui maatinaca zuma irpiñtacha. Nižaza tjonzñi žoñinacžquiz zuma atintiñi kuzziz cjispanča. Nižaza criichi žoñinacž kjojcha humilde kuzziz ajwsinintača. Nižaza sufrinži žoñinacžquiz zuma yanapñi kuzziz cjispanča. Nižaza tjpaman wali paatanacžquiz kuz tjaañi cjispanča. Jalla nižta zuma kuzziz zew maatakanacaqui iclizquiztan yanapta cjesača.

¹¹ Ima sojta tunca watchiz cjen zew maatakanacaqui anaž icliz listiquiz apuntita cjesača, yanapta cjisjapa. Listiquiz apuntita cjisjapaqui, zew maatakanacaqui tsjii icliz jilirinacž acuerduquiz luztanča. Tur zew maatakanacaqui wilta zalz pecačhani. Wilta zalaquiž niiqui, nii acuerduquiztan ulanspanča. Jalla nuž ulantiquiztan Cristuž quintražtakaz cjequiča. ¹² Nii primero acuerduquiztan ulantiquiztan ujchiz cjequiča. ¹³ Nižaza turapacha zew maatakanacaqui kjuyquiztan kjuya ojklayasaž niiqui, jayraž cjesača. Nižaza ana wali quintu joojooñiž cjesača. Nižaza yekja žoñž parliquiz mitisñi cjesača. Jaziqúi ana zuma takunaca chiichiyačhani. Nižta chiichiizqui inapankazza. Anapan waquiziča. ¹⁴ Jalla nižtiquiztan tur zew maatakanacaqui zalz waquiziča. Zalzcu, ocjalchiz cjesača. Nižaza kjuya luraña cwiñi cjesača. Jalla nižta zuma kamañ quintra

žoñinacaqui icliz žoñinacžquiz anaž iñarasača. ¹⁵ Yekjap žew maatakanacazti Yoozquiztan zarakchiča, nižaza Satanás di-abluž kuzcama ojkča.

¹⁶ Jakzilta criichi luctakami maatakami persun famillžquiztan tsjaa žew žon žejlčhaja, naa žew žon yanapz waquiziča, icliz žoñinacžta ana ch'ama cjeyajo. Jalla nižtiquiztan ultim t'akjir chawc žew maatakanacžquiz icliz paažtan yanapta cjesača.

ICLIZ JILIRZ PUNTU

¹⁷ Jakzilta icliz jilirit zumpacha irpačhaja, parti criichi žoñinacaqui nii jiliržquin zuma honora tjaaž waquiziča, nižaza zuma pacz waquiziča. Nižaza Yooz taku paljayñi jiliržquizimi, nižaza Yooz taku tjajjiñi jiliržquizimi juc'ant honora tjaaž waquiziča, nižaza juc'anti pacz waquiziča. ¹⁸ Tuquitanpacha cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tsjii trigo jojñi aznuqui ñujcžtan ana ñucasača ana lulajo”. Nižaza cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat langžñizlaja, jalla niiqui pacta cjis waquiziča”.

¹⁹ Nižaza tsjii žoñikaz icliz jiliržquiz uj tjojtNASAž niiqui, jalla nii žoñž chiitaqui anača nonzqui. Antiz tsjii pucultan čhjepultan tisticu žoñinacaž ujchizpanča cjesaž niiqui, n-nacž chiitaqui nonznaquiča. ²⁰ Nižaza jakzilta icliz jilirit uj paañi žejlčhaja, jalla niižquiz ujsnaquiča parti criichi jilanacž yujcquiz. Jalla nižtiquiztan nii parti žoñinacaqui uj paaz jiwjataquiča. ²¹ Jaziqui Yooz Ejpžtan nižaza Jesu-cristužtan nižaza Yooziž illzta anjilanacžtan, jalla ninacž yujcquiziqui amquiz mantuča, nii weriž tjaažintanac jaru kamajo, nii. Nižaza jalla nuž kamcan anapanča pjali cjičjisqui. Nižaza tjapa žoñinacžtan tsjii kuzziz cjis pecsa. ²² Nižaza ima icliz jilirž puestuquiz uchan, nii žoñž kuz zumpacha tantiižinaquiča. Ana zumpacha tantiyaquiž niiqui, tsjii amiž uchta icliz jiliričiqui ujquiz tjojtNASAča. Nekžtan parti žoñinacaqui amquiz zakaz uj tjojtNASAča. Jaziqui ima uchcan zumpacha tantiiž waquiziča. Nižaza am persun kuzquiz cuitasa ana ujquiz tjojtSjapa.

²³ Amiž walu ancha laa laa cjenauči, anam kjaz alaja li-casača. Tsjii kulla cunta koluc vinulla licsnasača.

²⁴ Yekjap žoñinacaž uj paatanacaqui kjanapacha tjeežta cjiisa ima casticta cjisnan. Yekjap žoñinacaž uj paatanacazti chjojžta cjesača, casticz tjuñicama. Nekžtan tjeežtaž cjequičha. ²⁵ Jalla nižtapacha yekjap žoñinacaž zuma paatanacaqui kjanapachača. Yekjap žoñinacaž zuma paatanacazti ana chertača. Pero anaž tirapan chjojžta cjequičha. Pjalz tjuñquiziqui tjeežtaž cjequičha.

6

¹ Criichi zoñinacžquiz chiizina, tuž cjican: Patrunž man-
tuquiz kamñi piyunanacaqui persun patrunžquiz rispitle,
parti zoñinacaž werar Yooz quintra ana chiyajo, nižaza tjaa-
jinta Yooz taku ana iñarajo. ² Nižaza jakzilta piyunanacat
criichi patrunchizlaj niiqui, juc'anti rispitle, ana quintra chi-
ila, nii patrunaž criichiž cjen. Antiz juc'anti nii patrunžta
langžinspanča. Am patrunpachača criichi maziqumi. Jalla
nižtiquiztan zuma k'ayi jilača niiqui. Jalla nii puntunaca
chiizinaquiča, nižaza tjajnaquiča.

ANA WALI TJAAJINIČACŽ PUNTU

³ Tsjii zoñiqui tsjemat pinsita takunacžtan tsjii kjutñi tjaa-
načhani. Jalla nižta ana wali tjajnaquič ž niiqui, Jesu-
cristo Jiliriž zuma tjajintanacquiztan tsjemataž tjajinča.
Nižaza nii zoñiqui Yooz mantita kamañquiztan tsjemata ka-
maña tjajinča. ⁴ Jalla nižta tjajini zoñiqui mit kuzzizza.
Yooz puntunaca ultim werara ana zizza. Nižaza nižta
tjajini zoñiqui ana wali kuzziz cjen zoñinacžtan ch'aazkaz
pecča. Čjul taku puntuquiztan ch'aazkaz pecča. Jalla
nuž ch'aazcan chjaawjkatas žejlča, nižaza t'aka t'akaž cjissa,
nižaza zoñinacaqui quintra chiyas žejlča. Nižaza porapat uj
tjojtassa. ⁵ Nižaza nii millk'u kuzziz zoñinacaqui porapat ana
tucuziñi ch'aasniča. Ninacaqui Yooz pinsitanacami zuma
werar razunanacami ana zizza. Tii muntuquiz wali jiru kamz
cjis pinsican, Yooz jiczquin luzza. Nii wali jiru kamzqui,
“Jalla nii kamzkaža waliqumi”, cjican pinsiniča. Jalla nii ana
wal pinsitanacchiz zoñinacžtan ana munazaquiča. ⁶ Pero
tsjiikaz cjiwča. Yooz jiczquiz kamzqui ancha waliča,
wali jiru kamzquiztan juc'anti. Yoozquinkaz kuzziz cjican
zoñinacaqui cuntintu cjequiča. ⁷ Tii muntuquiz nascuqui
učhumqui ana čjulchiztača. Nižta irata ticžcuqui tii
muntuquiztan ana čjulchiz okaquiča. ⁸ Jalla nižtiquiztan
tii muntuquiz žejlcan, čjherchizimi zquitchizimi cuntintu
cjistanča. ⁹ Jakziltat wali jiru cjis pecčaja, ujquiz tjojt-
snasača, nižaza ana wal jiczquiz lusača. Nekztan zumzu
pinsamintuchiz cjesača. Nižaza persun quintra ana wal
kamzquikaz pecasača. Nekztan nii ana wal kamtiquiz-
tan tjappacha pertaquiča. Liwj akztaž cjisnaquiča nii
zoñiqui. ¹⁰ Paazquin kuz tjazqui tjapaman ana walinacquiz
cjiskatča. Paazquin kuz tjacan yekjap criichi zoñinacaqui
Yoozquiztan tsjii kjutñi čjichta cjišiča. Nekztan persun-
pacha wira ancha sufriskatča.

11 Timoteo jila, amqui Yooz žoñimča. Jaziqui ana wali-nacžquiz anapan kuz tjaaquiča. Antiz zuma kamzquin kuz tjaaquiča. Yooz kuzcama kama. Nižaza Yoozquin kuzzizpan cjee. Nižaza zuma munaziñi kuzziz cjee. Nižaza pasinziz kuzziz tjurt'a. Nižaza humilde kuzziz cjee. 12 Zuma zultatužtakaz Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee, nižaza Satanás diabluz partiranacž quintra cjee. Nižaza arajpachquin Yooztan wiñaya kamzjapa, kuz tjaaquiča. Arajpachquin wiñaya kamajo Yoozqui am kjawziča. Nižaza nuž kjawztan, amqui walja žoñinacž yujcquiz ticlarchamča, "Yoozquinkaz kuzziztča wejrqui" cjican. 13 Timoteo jila, Yoozqui tjapa tii muntuquiz žejlñinacžquiz žeti tjaača. Nižaza Jesucristuqui Poncio Pilatuž yujcquiz Yooz Ejpžquinkaz kuzziz-tača. Jaziqui Yooz yujcquizimi Jesucristuž yujcquizimi wejrqui amquin mantuča, 14 Yooz kamañquizkaz kama, jalla nii. Nekztan žoñinacaqui Yooz kamaña quintra ana čjul chiyasača, nižaza Yooz kamañaqui zumapankaz tjeežta cjequiča, Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñicama. 15 Yooz Epiž pinsita timpuquiz Jesucristuqui wilta tjonaquiča. Yooz Ejpqui zinta zuma Yoozza. Jalla niiča tjappachquiztanami chekanaqui. Nižaza Yoozqui tsjan pajk jiliriča čjul jiliri-nacžquiztanami. Nižaza niiča juc'ant azziz mantiñiqui čjul mantiñinacžquiztanami. 16 Yoozpankazza wiñay žejtchizqui. Nižaza anaž jec ujchiz žoñimi Yoozquin macjati atasacha juc'ant zuma kjañquiz kamchi, nekztan. Jalla nižtiquiztan anaž jec žoñimi Yooz cherčiča, nižaza ana cherasača. Yoozqui wiñaya honorchiz cjila. Nižaza wiñaya mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

17 Amqui tii muntuquiz wali jiru kamñi žoñinacžquiz mantaquiča, ancha cusasanacchiz cjenami ana mita kuzziz cjejajo. Anaž wiñaya nižta wali jiru kamasacha. Jalla nižtiquiztan cusasanacquiz anača kuz tjazqui. Antiz Yoozquinkaz kuz tjaa. Nii žejtñi Yoozpankaz učumnacaquiz tjapaman wintizunanaca tjaača, učumnaca cuntintu kamzjapa. 18 Nižaza nii wali jiru kamñi žoñinacžquiz mantaquiča tuž kamajo. Ninacaqui zuma obranaca paaz waquiziča. Nekztan zuma obranacaž paachiž cjen ultim werar wali jiruž cjequiča Yooz yujcquinaqui. Nižaza ninacaqui zuma kuztan ninacž cusasanacžtan žoñinacžquiz yanapz waquiziča. Ana zkutu kuzziz cjis waquiziča. 19 Jalla nuž zuma obranaca paatiquiztan arajpachquin ultim werar cusasanaca juntaquiča. Nuž juntitiquiztan, ultimupan Yoozqui arajpachquin ninacžquiz zuma kamkataquiča, wiñaya. Jalla nii arajpachquin wiñay kamzquin kuz tjaz waquiziča. Nii kamzqui juc'ant

zumača. Jalla nuž wali jiru žoñinacžquiz mantaquiča amqui.

²⁰ Timoteo jila, wejrqui amquiz tjapa Yooz puntunacquiztan tjaajinchinča. Jalla nii tjaajintanaca zumpacha cjuñzna, nižaza nii jaru kama. Nižaza ina žoñž takunaca ana nonžna. Ana Yooz takunacača ninacž takunacaqui. Nižaza zuma tjaajintanac quintra chiitaqui ana nonžna. Yekjap žoñinacaqui tsjii kjutñi chiižcuqui, “Zuma zizta takuča weriž chiitaqui”, cjiñiča. ²¹ Nižaza yekjap criichi žoñinacaqui nii ana wal taku catokžcu Yoozquiztan tsjii kjutñi zarakchiča. Ana zuma kuzziz cjissiča.

Yoozqui am wintijla. Jalla nužoj cjila. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TIMOTEO

¹ Wejrtĕha Pablutqui. Yooz muñañpi jaru Jesucristuž ilzta apostoltĕha. Yoozqui Jesucristuž cjen žoñinacžquiz taku tjaachiĕha, Jesucristužquin kuz tjaañi žoñinacžquiz wiñaya arajpachquin kamkatzjapa. Jalla nii wiñaya kamz puntuquiztan paljayajo wejrqui apóstol puestuquiz uchtitĕha. ²Timoteo jila, amqui wejt k'ayi maati cuntamĕha. Jalla nekztanaqui tii cartal cjjiržcuĕha. Uĕhum Yooz Ejpžtan nižaza uĕhum Jesucristo Jiliržtan, jalla ninacaqui amquin zumaj yanapla, nižaza amquin okžla, nižaza zuma cuntintu kuzziz kamkatla.

TIMOTEOZQUIZ CHIIZINTA TAKU

³ Wejrqui majiñami weenami Yoozquin mayizican, am cjuñuĕha. Am cjuñžcu, wejrqui amiž cjen tirapan Yoozquin sparaquiž cjiwĕha. Yoozquin tjapa kuztan lijituma sirwuĕha. Jaknužt wejt tuquita atĕi ejpnaca Yoozquin zuma sirwitĕhaja, jalla nuž Yoozquin sirwuĕha. ⁴Wejrqui cjuñuĕha, amiž wejtquiztan kaazñiž cjen. Nižaza wilta am cherz anchal pecuĕha. Nekztan cuntintul cjeeĕha. ⁵Nižaza cjuñuĕha, amqui tjapa kuztan Yoozquin criichamĕha, jalla nii. Primeraquí am Loida cjiti matilliqui Yoozquin kuzziz cjissintaĕha. Nekztan am Eunice cjiti maa Yoozquin kuzziz zakaz cjissintaĕha. Nižazakaz amqui ultimupan Yoozquin kuzziz cjisamĕha.

⁶ Yoozqui amquiz tsjii zuma kamaña tjaachiĕha, weriž am juntuñ kjaržtan lanžtan. Jalla nižtiquiztan amquin chiižinuĕha, nii zuma kamañquiz tira kamajo. ⁷ Yoozqui uĕhumquiz eksñi kuzziz ana cjiskatchiĕha. Antiz tjup kuzziz cjiskatchiĕha, nižaza zuma munaziñi kuzziz cjiskatchiĕha, nižaza zuma pinsiñi kuzziz cjiskatchiĕha. ⁸ Jaziqui amqui anapanim azaquiĕha, uĕhum Jesucristo Jilirž favora paljaycan. Wejrqui Jesucristuž cjen carsilquiz chawjctitĕha. Jalla nuž cjenami amqui ana wejtquiztan azaquiĕha. Amqui Yooz zuma liwriiñi taku paljayñiž cjen zakam sufriĕha. Nii sufrisquiztan ana jiwjatalla. Yoozqui amquiz azi tjaažcaquiĕha tjurt'izjapa. ⁹ Nii azi tjaañi Yoozza uĕhum liwriichiquí. Nekztan uĕhum kjawziĕha niižquin tjapa kuztan kamzjapa. Yoozqui uĕhum ana kjawziĕha uĕhumnacaž zuma paatiquiztan. Antiz Yoozqui uĕhum kjawziĕha niiž persun kuz munañpi jaru, nižaza niiž persun okžni kuzziz cjen. Ima tii muntu želan Yoozqui tantiichiĕha, Jesucristužquin kuzziz žoñinacžquiz niiž

okzñi kuz tjeznaquiča, nii. ¹⁰ Jazizti Yoozqui učum Liwriiñi Jesucristuž tjonchiž cjen niž okzñi kuzziz tjeeziča. Jesucristuqui ticz liwj atipchiča persunaltajapami nižaza nižquin criichi žoñinacžtajapami. Nižaza liwriiñi Yooz taku paljaytiquiztan, jaknužt žoñinacaqui Yooztan wiñaya kamčhaja, jalla niiqui kjanzt'itača.

¹¹ Jalla nii zuma quintu paljayajo Yoozqui wejr utchiča apóstol puestuquiz. Nižaza wejr utchiča ana judío žoñinacžquiz tjaajnajo. ¹² Jalla nižtiquiztanpacha wejrqui ancha sufručha tii carsilquiz chawjckatzcama. Jalla nuž cjenami wejrqui anapan azučha, werar Yooztan tsjii kuzziz cjen. Werar arajpach Yoozquinpanž kuz tjaachinča. Nižaza tuž cjiwčha, wejt Yoozqui walja azzizza. Jaziqui niiqui weriž cumpjiita wira cuitaquiča Jesucristo tjonz tjuñicama. Jalla niičha zuma werar razunaqui.

¹³ Werjqui amquiz zuma tjaajinchinča. Jalla nii tjaajintacama amqui tirapan tjapa kuztan kamaquiča. Yoozquin kuzzizpan cjequiča, nižaza žoñinacžtan zuma munaziñi kuzziz cjequiča. Jalla nuž kamaquiča Jesucristužtan tsjii kuzziz cjen. ¹⁴ Yoozqui amquin niž zuma tjaajintanaca tjaachiča. Jalla nii zuma taku cuitaquiča. Učum kuzquizpachača Espíritu Santuqui. Jalla niiqui amquiz yanapaquiča nii Yooz taku zuma lijituma tjaajnajo.

¹⁵ Tjapa nii Asia provinciquiztan tjonchi žoñinacaqui wejr zinalla ecchiča. Jalla ninacquiztan Figelo, nižaza Hermógenes, jalla ninacaqui wejr ecchizakazza. Nii zizza amqui. ¹⁶ Onesiforožti ancha wejr kuzziča wiltan wiltan. Nižaza weriž carsilquiz chawjctaž cjen ana azziča. Jalla nižtiquiztan zuma okzñi kuzziz Yooz Jiliriqiu nižquiz zumaj yanapla, niž familianacžtanpacha. ¹⁷ Roma cjita wajtquiz želan, nii Onesíforo jilaqui wejr ancha kjurchičha zalañcama. ¹⁸ Jesucristo Jiliriž pjalz tjuñquiziqui Yooz Jiliriqiu nii Onesiforožquin okzñi kuzziz cjequiča. Efeso wajtquin želan, Onesiforoqui jaknužumi criichi žoñinacžquin yanapchiča, jalla nii amqui zuma zizza.

2

JESUCRISTUZ ZULTATUZTAKAZ CJISPANCHA

¹ Timoteo jila, wejt maati cuntamčha. Tjup kuzziz cjee. Jesucristuqui amquiz yanapaquiča. ² Wejrqui walja žoñinacž želan Yooz taku tjaajinchinča. Ninacžtanpacha amqui weriž tjaajintanaca nonzamčha. Jalla nii tjaajinta takunaca amqui tjaajnaquiča zuma cumpliñi kuzziz žoñinacžquizimi. Nekztan nii žoñinacaqui yekjanacžquizimi tjaajnasacha.

³ Amqui Jesucristužquin sirwiñiž cjen sufraquiž niiqui, nii sufrizquiztan ana jiwjata. Jalla nuž sufrican, Jesucristužquin tjurt'aquiča walja tjup zultatužtakaz. ⁴ Jakzilta zultatut servicio militarquiz žejlčhaja, jalla niiqui militar asuntunacquiz tjapa kuz tjaača. Ana panž civil asuntunacquiz kuz tjaasača. Niiž comandantiž mantuquiz cjissa, nii comandantiž kuz wali cuntintu cjiskatzjapa. Jaziqui zultat lii jaruž kamča, anapanž civil lii jaruž kamča. ⁵ Jalla nižta irata jakziltat pelota uzinčhaja, pelot uzinz lii jaru uzinztanča. Ana pelot uzinz lii jaru uznaquiž niiqui, anapanž premio ganasača. ⁶ Nižaza jakzilta langzñi žoñit zkala langžaja, jalla niiqui primeraž zkal čhjerquiztan lulasača. ⁷ Jalla nii weriž chiita puntuquiztan tantiya. Jalla nekztan Yooz Jiliriqui tjapa nii puntuquiztan zumpachaž intintiskataquiča.

⁸ Nižaza Jesucristuž puntu cjuñzna. Jesucristuqui David cjita tuquita jilirž majchmaatinacquiztan tjonñiča. Jesucristuž ticziquiztan jacatatchi puntu cjuñzna. Jalla nii liwriiñi takupacha paljayuča. ⁹ Jalla nuž paljaytiquiztan wejrqui carsilquiz chawjcta sufruča, criminal žoñižtakaz. Jalla nuž weriž carsilquiz chawjcta želanami, liwriiñi Yooz takuqui anača chawjcta. Jalla nižtiquiztan Yooz takuqui tirapanž paljaytača. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan wejrqui walja sufruča Yooziž illzta žoñinacažquiz juc'ant wali cjiskatzjapa. Sufruča ninacami wejrmi ultimu liwriita cjisjapa. Jesucristužquiz kuzziz cjen ninacami wejrmi wiñayaž liwriita cjequiča, nižaza arajpachquin wiñaya honorchiz cjequiča.

¹¹ Jesucristuqui učum laycu ticziča. Jalla niiča ultim werar razunaqui. Učumqui tuquita ana wal kamañquiztan ticzi žoñinacažtakaz cjissinčhumča, nii ana wal kamañquiz ana iya kamajo. Jaziqui ew kamañchiz cjissinčhumča. Jalla nižtiquiztan Jesucristužtan kamča.

¹² Nižaza Jesucristužquiz sirwiñiž cjen sufračhaj niiqui, tjurt'ichi kuzziz kamz waquziča. Nekztan tjurt'ichi kuzziz tirapan cjequiž niiqui, učumqui nižtan chica mantaquiča. Učumqui Jesucristužquiz nicaquiž niiqui, niiqui nižaza učum nicaquiča.

¹³ Jaziqui učumž Jesucristužquiz criiz ana cumplichiž cjenami, nii Jesucristuqui tirapanž niiž ecta taku cumplaquiča. Niiqui persun taku anapanž nicasača.

YOOZTAJAPA ZUMA LANGZPANCHA

¹⁴ Amqui criichi jilanacžquiz nii puntu cjuñskataquiča. Nižaza Jesucristo Jilirž tjuuquiz ninacžquiz zumpacha chiižinaquiča, jalla tužu: Anaž ch'aazaquiča ina žoñž takunac puntuquiztan. Jalla nuž ch'aazqui anaž čhjuljapa sirwiča. Nižaza nii ch'aazta taku nonžñi žoñinacaqui

Yooz jiczquiz kamzquiztan tsjii kjutñi chjichtaž cjesača. ¹⁵ Amqui Yooztajapa tjapa kuztan langzna, Yooz yujcquiziqui zuma langžñi žoñi pajta cjisjapa. Jalla nižtiquiztan Yooz yujcquiz žejlcan amqui ana čjulquiztan azasača. Nižaza Yooztajapa langžcan, niž werar liwriiñi taku legali paljaya. ¹⁶ Ina žoñž takunacaqui anača chiizqui. Jalla nii ina takunaca chiyasaž niiqui, tsjan tsjan tsjii kjutñi žoñinacžquiz irpaquiča. ¹⁷ Nii ana wal chiizqui zuma kamañanaca ana wali cjiskataquiča, jaknužt tsjii laa cjiñi tjapa curpu ana wali ch'ujlkatčhaja, jalla nižta. Jalla nuž watchičha Himeneožtan Filetužtan, jalla ninacžquiz. ¹⁸ Jalla ninacaqui werar Yooz tawkquiztan tsjii kjutñi tsjemat taku parličičha, “Jacatatz tjuñiqui watchičha”, cjican. Jalla nuž chiitiquiztan yekjap criichinacž kuznacaqui turwayskatžcu, Yooz jiczquiztan zarakskatchičha. ¹⁹ Jalla nuž cjenami Yoozqui nižžquin kuzziz žoñinaca yanapčha tjurt'iñi kuzziz cjejajo. Jalla nižtiquiztan Yooz icliz žoñinacaqui tirapan tjuraquiča. Jalla nii puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjiča, “Yooz Jiliriqui nižž illzta žoñinacaž pajča”. Nižaza, “Tjapa Jesucristužžquin kuzziz žoñinacaqui ana wal kamañquiztan zarakstanča”. Jalla nužupanča.

²⁰ Tsjilla cjesača. Tsjii ricach žoñž kjuyquiziqui tjapaman cusasanaca žejlča, korquiztan paata, nižaza paazquiztan paata, nižaza tabliquiztan paata, nižaza ljocquiztan paata, jalla nižta cusasanaca žejlča tsjii kjuyquiziqui. Parti cusasaqui zuma visitanaca atintizjapa žejlča. Parti cusasazti zapuru kamzjapa žejlča. ²¹ Jalla nižta iratača žoñinacaqui. Yooz Jiliriz atintizjapa, nižaza zuma honorchiz cjisjapa, zuma kamstanča. Nižaza nii ana wali chiiñi žoñinacžquiztan cuitasaquiča. Yooz Jiliržtajapa sirwiñipankaz cjee. Nekztan Yooz Jiliriqui am ocupasača. Nižaza listu cjesača čjul wali paazjapami.

²² Tjotjowanacaqui ana wali pinsizcu, ana wali ojklayasača. Amqui nižta anawali kamzquiztan cuitasaquiča. Yooz kuzcama kamaquiča, nižaza Yoozquinkaz kuzziz cjequiča, nižaza zuma munaziñi kuzziz cjequiča, nižaza parti žoñinacžtan zuma kamaquiča. Amtan tjapa Jesucristo Jiliržžquin kuzziz žoñinacžtan zuma kamz waquiziča. ²³ Nižaza zumzu ana zizñi žoñinacaž ch'aaz puntunaca parlanaqui, ana mitisaquiča. Nii ch'aaz puntu parlaquiž niiqui, ultimupan juc'anti aptjapznasača. Jalla nii zizza amqui. ²⁴ Jesucristo Jiliržžquin sirwiñi žoñiqui anaž ch'aaz waquiziča. Antiz tjapa žoñinacžtan zuma munaziñi kuzziz kamz waquiziča. Nižaza zuma tjaajiñi kuzziz cjis waquiziča. Nižaza pasinziz kuzziz cjis waquiziča.

²⁵ Nižaza Yooz tawk quintra žoñinacžquiz chiižinaquiča zuma humilde kuztan. Jalla nuž chiižinan Yoozqui cunamit ninacž kuz campiiskatačhani, werar Yooz tawk jaru wilta kamajo. ²⁶ Anziqui ninacaqui diabluž kjarquiz žejlča, tsjii presužtakaz, diabluž mantita jaru ojkszjapa. Amiž humilde kuztan chiižintiquiztan Yoozqui cunamit diabluž kjarquiztan ninacžquiz liwriita cjiskatačhani.

3

ANCHA ANA WALI ZOÑINACA ZELAQUICHA

¹ Jalla tižta zakaz intintazkatz pecučha. Ima Jesucristuž tjonan ch'amaž cjequiča zuma kamzjapa. ² Zoñinacaqui persun kuzcama kamzkaz pecaquiča. Nižaza paazquiz kuz tjaaquiča. Nižaza persun honorchiz cjis pecaquiča. Nižaza mit kuzziz cjequiča. Nižaza Yooz quintra chiiñi cjequiča. Nižaza maa ejpž takunaca ana casñi cjequiča. Nižaza ana jeczquizimi sparaquiž cjiñi cjequiča. Nižaza Yooz kamañ puntu ana rispitaquiča. ³ Nižaza ana okzñi kuzziz cjequiča. Nižaza ana jeczťanami zuma kamaquiča. Nižaza žoñinacž quintra takunaca joojowaquiča. Nižaza jaknužť persun kuz pinsichaja, jalla niicama ojklayñi cjequiča. Nižaza žoñi sufriskatz pecñi kuzziz cjequiča. Nižaza zuma žoñinacž quintran cjequiča. ⁴ Nižaza tarasuna paañi kuzziz cjequiča. Nižaza ana eksñiž malcreados cjequiča. Nižaza persun honorchiz cjis pecñi kuzzizkaz cjequiča. Nižaza persun kuzcama kamzquinakaz kuz tjaaquiča. Yooz kuzcama kamzquin anapan kuz tjaaquiča. ⁵ Ninacaqui Yoozquin criichiz cuzturumpi jaru ojklayñiž cjenami, ultimquiziqui persun kamañ wira kaz paaquiča, anaž Yooz kamañ jaru cjequiča. Yooz aztan ana kamaquiča zuma kamzjapa. Jalla nižta kamñi žoñinacžťan anača ancha amigo pajasqui.

⁶ Nižaza yekjapanacaqui nii ana wal kamñi žoñinacžquizťan maatakžťan kjuyquiz luz pecča, nii kjuychiz uj paañi maatakžquiz incallzjapa. Nižta maatakanacaqui uj paazquizťan ana atipasača. Nižaza juc'ant juc'ant ujchiz cjissa. Persun kuz ana ewjasñi atča. Jaziqui nii maatakanacaqui čhjul ana wali pinsitanacž jaru ojklayča. ⁷ Zizñi cjis peccu, čhjul tjaajintanacami catokča. Pero anawira werar Yooz taku intintazñi cjis atasacha. ⁸ Jalla nižtakazťača pucultan yatirinacaqui, Janes cjita žoñžťan nižaza Jambres cjita žoñžťan. Jalla ninacaqui Moisés quintra paachiča. Jalla nižta irata nii ana wal kamñinacaqui werar Yooz tawk quintra paača. Nižaza nii ana wal kamñi žoñinacaqui ana zum pinsamintuchiz tsjii kjutñipan chiiñičha “Yoozquin kuzzizťča” cjicanaqui. Pero zumpacha tantiita

cjequiĉha. Nekztan ninacŝ ana zuma kuz kjanapacha tjeeŝta cjequiĉha, tjapa ŝoŝinacaŝ ninacŝ puntuquiztan werara zizajo. ⁹ Ninacaqui tsjii ratupanikaz ninacŝ taku walkatasacĉha. Nekztan ŝoŝinacapacĉaŝ ninacŝ taku zuma tantiŝcu ninacŝ ana zuma razunanaca nayaquiĉha. Jalla niŝta watchiĉha Janetan Jambrestan.

PABLUZ KAMTANAC PUNTU

¹⁰ Amzti weriŝ tjaajintanaca zumpacha catokchamĉha, niŝaza weriŝ kamtanacami zumpacha zizzamĉha, niŝaza weriŝ kuzquiz tantiitanacami, niŝaza weriŝ Yoozquin kuzziz kamtanacami, niŝaza weriŝ zuma pasinziz kuzziz kamtanacami, niŝaza weriŝ zuma munaziŝi kuzziz kamtanacami, niŝaza weriŝ tjurt'iŝi kuzziz kamtanacami, ¹¹ niŝaza ŝoŝinacaŝ wejtquiz chjaajwkatcan kamtanacami, niŝaza weriŝ sufrican kamtanacami. Jalla tjapa weriŝ kamtanacami zizzamĉha. Niŝaza amqui zumpacha zizza, jaknuŝt wejtquiz watĉhaja Antioquia wajtquizimi, Iconio wajtquizimi, Listra wajtquizimi. Jalla nii watjanacquiziqui ancha sufrichinĉha. Jalla nuŝ sufrichiŝ cjenami Yooz Jiliriqui wejr liwriiĉiĉha tjapa nii sufrisquiztan. ¹² Jalla niŝta sufraquicĉha tjapa criichi ŝoŝinacaqui. Jakzilta criichi ŝoŝinacat Jesucristuŝ kuzcamapan zuma kamz pecĉhaja, jalla niŝta sufraquicĉha tjapa ninacaqui. ¹³ Niŝaza ana wal kamŝi ŝoŝinacami niŝaza incallŝi ŝoŝinacami tsjan juc'anti ana waliŝ kamaquiĉha, ŝoŝinacŝquiz incallaquiĉha, niŝaza ninacaqui incallta zakaz cjequiĉha.

¹⁴ Amzti amiŝ zizta Yooz tawk jaru kamcan tirapan tjurt'iŝi kuzziz cjequiĉha. Niŝaza amqui zizza jecĉhalaj amquiz tjaajinĉi, jalla nii. Nii tjaajintanaca zumpacha tantiŝcu, legali Yooz takucamaĉha nii tjaajintanacaqui, jalla nii tantiyazzamĉha. ¹⁵ Koltallquiztanpacha amqui cjiŝrta Yooz taku zizzamĉha. Nii Yooz takuŝ istutiican, amqui liwriiŝi puntu ancha zizŝi cjissamĉha. Yooz takuqui tjaajŝa, jaknuŝt liwriita cjeĉhaja, Jesucristuŝquiz criichiŝ cjen, jalla nii. ¹⁶ Tjapa nii cjiŝrta Yooz takuqui Yoozquiztancama ulanchicamaĉha. Jalla niŝtiquiztan Yooz takuĉha zuma tjaajiŝipanqui, niŝaza uj tjeeŝniŝi, niŝaza zuma Yooz jiczquiz ojklajajo azquichŝiŝi, niŝaza tjapa Yooz kuzcama tjaajiŝipanqui. ¹⁷ Jalla nuŝupanĉha Yooz takuqui. Yooz taku zumpacha catokŝcuqui, Yoozquin kuzziz ŝoŝinacaqui zumpacha zizŝi cjissa Yooz kamaŝquizkaz zuma kamzjapa. Niŝaza Yooz taku catokŝcuqui Yoozquin kuzziz ŝoŝinacaqui zumpacha tjaczi cjissa, tjapaman walinaca paazjapa.

4

PABLUZ CHIIZINTA TAKU

¹ Jesucristo Jiliriqúi mantizjapa tjonaquicha. Jalla nuž tjonžcu ticzimi žejtñimi pjalznaquicha. Jalla niž yujquizimi Yooz Ejpž yujquizimi am chiižinuča, Yooz taku paljayaquicha amqui. ² Nižaza timpuchiz cjicanami ana timpuchiz cjicanami tirapan Yooz tawkžtan žoñinacžquiz chiižinaquicha. Nižaza žoñinacžquiz intintiskataquicha Yooz taku werarača, jalla nii. Nižaza uj paañi žoñinacžquiz Yooz tawkžtan ujznaquicha. Nižaza zumpacha amtayaquicha. Jalla nuž chiižincan, zuma pasinziz kuzzizpan tirapan tjaa-naquicha. ³ Tsjii timpuž tjonaquicha. Jalla nii timpuquiz žoñinacaqui zuma Yooz taku tjaa jintanaca anaž nonz pecaquicha. Antiz jakzilta tjaa jiñit ninacž persun kuz wali cjiskatačhaja, jalla nii tjaa jiñinaca nonzkaz pecaquicha. Ninacž persun ana wali razun jaru, jalla nižta tjaa jintanaca pecaquicha. ⁴ Werar Yooz taku anapanž nonz pecaquicha. Ina žoñž parlakaz nonz pecaquicha. ⁵ Amzti zuma werar razunanac jaru tirapan lijituma kamaquicha. Sufricanami zuma tjurt'iñi kuzziz cjequicha. Nižaza zuma liwriñi Yooz taku paljayzquin kuz tjaaquicha. Nižaza amqui Yooziž tjaata kamaña cumplaquicha.

⁶ Wejrqui tsjii wilanažtakaz contal cjeeča. Wejt ticz tjuñiqui wajillača. ⁷ Zuma zultatuztakaz wejrqui Yoozquin zuma tjurt'iñi kuzzizpan žejlchinča. Nižaza werjqui wejt apóstol oficio zuma cumplichinča. Nižaza tirapan Yoozquin tjapa kuztan criyuča. ⁸ Jaziqui arajpachquin ojkžcu weriž Yooz kuzcama kamtiquiztan, tsjii zuma premiužtakaz gansjapa tjewznuča. Jesucristo Jiliriča lijituma pjalñiqui. Jalla niiqui niž pjalz tjuñquiz nii premio wejtquiz tjaaquicha. Anaž wejtquizkaz premio tjaaquicha. Tjapa nižquin kuzziz žoñinacžquiz premio tjaaquicha. Ninacazakaz niž tjonz tjuñi anča tjewža, anča chertz pecča.

PABLUQUI ZINALLA CARSILQUIZ ZEJLCHA

⁹ Timoteo jila, tsjiillakaz cjesača. Tsjii wiltallami wejr chertzñipan tjonz pecall amqui. Wajilla tjonalla. ¹⁰ Demashti wejr zinalla ecchiča. Tii muntuquiz žejlñi cusasanaca juc'anti pecča. Jalla nekztan wejtquiztan ojkchiča Tesalónica watja ojkzjapa. Nižaza Crescentiqui Galacia yokquin ojkchiča. Nižaza Tituzti Dalmacia yokquin ojkchiča. Jaziqui wejtquin tjonalla. ¹¹ Lucaskazza wejtčan chicaqui. Jaziqui Marcos kjurznaquicha. Nuž wajtžcumi zijicaquicha amtan. Marcosqui wejtquiz zuma yanapasača Yooztajapa langzquiztan. ¹² Tíquico wejrqui cuchanchinča Efeso wajtquin. ¹³ Amqui tjoncan wejt irs

caputi zjijcnaquiĉha. Wejt irs caputi ecchinĉha Carpos kjuyquiz Troas wajtquin. Niĉzaza librunaca zjijcnaquiĉha. Tsjan chekanac wejt papilanaca zjijcnaquiĉha.

¹⁴Alejandro, nii cobre jirunaca paañiqui ancha wejt quintrapaachiĉha. Jalla niĉĉ paatiquiztan Yooz Jiliriqui nii casticaquiĉha. ¹⁵Amqui niĉĉquiztan cuitasaquiĉha. Niiqui uĉhum paljayta Yooz taku ancha quintracĉha.

¹⁶Weriz jilirnacĉ yujcquiz primera tjurt'iñi tawkĉtan chiyan, anaĉ jecmi wejtquiz tjurt'i yanapchiĉha. Tjapa wejr zinalla ecchiĉha. Ninacaĉ ectiquiztan Yoozqui ninaca anakaj casticla. ¹⁷Yooz Jiliriqui wejtquiz yanapchiĉha. Niĉzaza wejtquiz zuma tjup kuzziz cjiskatchiĉha, jalla niĉĉtiquiztan wejrqui liwriiñi Yooz taku tirapankal paljayuĉha, tjapa ana judío ŉoñinaca nonznajo. Niĉzaza wejr conz cjen Yoozqui wejr liwriichiĉha. ¹⁸Niĉzaza tjapa ana walinacquiztan wejr liwriyaquiĉha, niĉzaza Yoozqui wejr cuitaquiĉha niĉĉ arajpach wajtquin cjisjapa. Zuma Yoozqui wiñaya wiñaya honorchizkaj cjila. Amén.

¹⁹Tsaanĉzinalla Priscaquin, niĉzaza Aquilĉquin, niĉzaza Onesíforuĉ familianacĉquin. ²⁰Erasto cjita jilaqui Corinto wajtquin eclichiĉha. Trófimo cjita jila jalla nii laa ecchinĉha Mileto wajtquin. ²¹Ima zac timpu luzan tjonĉquizpan pecalla. Niĉzaza amquin tsaanĉquiĉha Eubulo cjita jilami, niĉzaza Pudente cjita jilami, niĉzaza Lino cjita jilami, niĉzaza Claudia cjiti cullacami, niĉzaza tjapa criichi jilanacami.

²²Jesucristo Jiliriqui amtan chicaj cjilalla, niĉzaza tjapa anĉhucaquiz zumaj wintijla. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TITO

¹ Wejrtĉha Pablutqui, Yooz mantitacama okiñ zoñtĉha, niżaza Jesucristuż cuchanżquita apostoltĉha. Jesucristuqui wejr apóstol puestuquiz utchiĉha criichi zoñinacżquiz Yoozquin juc'ant kuzziz cjiskatzjapa, niżaza Yooz kamañ puntu ultim werara zizkatajo, ² niżaza arajpachquin Yooztan wiñaya kamz tjewzkatajo. Yoozqui ana toscara chiyasaĉha. Jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamzjapa taku tjaachiĉha tuqui timpuquiztanpacha. ³ Nekztan niż pinsita timpuquiz Yoozqui nii kamz puntuquiztan kjanapacha kjanzt'ichiĉha paljayta liwriiñi Yooz tawkquiztan. Nii liwriiñi taku paljayajo, uĉhum Liwriiñi Yoozqui wejtquiz mantichiĉha. Jalla niżtiquiztan wejrtĉha liwriiñi taku paljayñi kamañchizqui. ⁴ Tito jila, jaziqi wejrqui amquin tii cartal cjiyrżcuĉha. Wejt maati cuntamĉha. Amqui Yoozquin kuz lijituma tjaachamĉha. Jaziqi pucultan uĉhumqui Yoozquin kuzzizĉhumĉha. Yooz Ejpztan niżaza Jesucristo uĉhum Liwriiñiżtan, amquiz yanapla, niżaza amquiz okzla, niżaza walikaj kamkatla.

ICLIZ JILIRINACAQUI ZUMA KAMZPANĈHA

⁵ Creta yokquin wejrqui am ecchinĉha, criichi zoñinacżquiz juc'ant zuma kamañanacchiz cjiskatajo, niżaza weriż mantitacama zapa wajtquiz icliz jilirinaca uchajo. ⁶ Icliz jilirinacaqui zuma kamzpanĉha: Zuma kamañchizlaj niiqui, ana jakziltami ĉjul ujmi tjeznasaĉha. Icliz jilirinacaqui tsjaa tjunatanpanikaz cjispanĉha. Niżaza niż maatinacaqui Yoozquin criiñi cjispanĉha. Niżaza niż maatinacaqui zuma kamañchiz cjispanĉha, ana malcreado. Niżaza maa ejp cazñi kuzziz cjispanĉha. ⁷ Jakzilta icliz jilirit Yooz icliz cwitiñi puestuquiz uchta cjeĉhaja, jalla niiqui zuma kamañchizkaz cjispanĉha, jalla niżtiquiztan ana jakziltami niżquiz ĉjul ujmi tjeznasaĉha. Niżaza ana persun kuzcamakaz pecñi cjispanĉha. Niżaza ana oralla žawjñi kuzziz cjispanĉha. Niżaza ana licñi kuzziz cjispanĉha. Niżaza ana kichjasñi kuzziz cjispanĉha. Niżaza ana ancha paaz pecñi kuzziz cjispanĉha. ⁸ Niżaza ĉjul tjonzninacżquizimi zuma kjawzñi kuzziz cjispanĉha. Niżaza zumanacapan pecñi kuzziz cjispanĉha. Niżaza zuma pinsamintuchiz cjispanĉha. Niżaza Yooz kuzcamapankaz kamñi kuzziz cjispanĉha. Niżaza Yoozquin tjapa kuz sirwiñi cjispanĉha. Niżaza persun kuz zuma ewjazñi cjispanĉha, ĉjul uj paaz cjenami. ⁹ Niżaza apostoluż tjaajinta

jaru ultim werar Yooz tawkquiz tjurt'ichi kuzziz cjispanča. Nižaza werar Yooz taku zuma tjaajincan, criichi žoñinacžquiz p'ekinchayasacha, nižaza Yooz tawk quintra chiiñinacžquiz ninacž ana zuma pinsamintunaca tjeeznasacha.

¹⁰ Creta yokquin walja ana zuma žoñinaca žejlča, ana jiliri cazni. Nižaza ina razunanacaž chiiñiča. Nižaza criichinacžquiz incallča. Nižaza ninacaqui judío cuzturumpinac jaruzakaz kamz pecniča. Ninacaqui juc'anti nižta ana waliž kamča. ¹¹ Nii ana zum žoñinacaqui ana wali tjaajinča, paaz gansjapakaz. Jalla ninacž ana zuma chiiñi ataqui chawjcsinsa, ana nižta tjaajnajo. Ninacaqui ana wali tjaajincan, kjuychiz familianaca intiru quejpskatča. Jalla nižta ana wali tjaajinz ana waquiziča.

¹² Tsjii Cret wajtchiz žoñiqui ariwiñitača. Nii Cret žoñipacha cjichiča: “Cret wajtchiz žoñinacaqui toscar žoñinacapanča, nižaza malcreado žoñinacača, nižaza walja lujlñi žoñinacača, nižaza jayranacača”. Jalla nuž cjichiča nii Cret žoñiqui. ¹³ Jalla nii žoñiqui razuna chiichiča. Jalla nižtiquiztan Cret wajtchiz anawal criichinacžquiz zumpacha ujznaquiča, Yoozquin tjapa kuzziz werar Yooz tawkquiz tjurt'ajo. ¹⁴ Nižaza chiižinaquiča judío quintunaca ana juyzu paajo. Yekjap žoñinacaqui werar Yooz taku anaž catokz pecča. Jaziqui Cret žoñinacžquiz chiižinaquiča nii Yooz tawk quintra žoñinacž mantitanaca ana juyzu paajo.

¹⁵ Jakziltat Yooz kuzcama zuma kamčhaja, jalla niiqui čhjulu paacanami Yoozquin kuzzizpanča. Pero ana zuma kamañchiz ana criichinacaqui čhjulu paacanami ana Yoozquin kuzzizza, persun pecta kamzquinkaz kuzzizza. Ninacača ana zuma pinsamintuchizkazqui. Nižaza persun uj paažcumi ana naazniča. ¹⁶ Ninacaqui cjiñiča, “Yooz pajuča” cjican. Ultimquiziqui ana zuma kamñiž cjen Yooz quintranikaz kamča. Yoozqui ninacaž ana zuma kamtiquiztan anaž jutztazza. Ninacaqui Yooz kuzcama ana cazñipanča. Nižaza ninacaqui ana čhjulu zuma paazmi atasacha.

2

ZUMA TJAAJINTA PUNTU

¹ Tito jila, amqui zuma tjaajinta jaru tjaajnaquiča, jalla tužu: ² Chawc žoñinacaqui zuma ewjazni kuzziz cjispanča. Nižaza rispitta kamañchiz cjispanča. Nižaza zuma pinsamintuchiz cjispanča. Nižaza Yoozquin tjapa kuzziz cjispanča. Nižaza zuma munaziñi kuzziz cjispanča. Nižaza

tjurt'iñi kuzziz cjispanča. ³ Jalla nižta irata zakaz cjispanča chawc maatakanacami. Zuma kamañchiz cjispanča, jaknužt Yooz yujcquiz zuma kamz waquizičhaja, jalla nižta. Nižaza ana čhjul ana wal quintumi joojooñi cjispanča. Nižaza ana licñi kuzziz cjispanča. Nižaza parti maatakanacžquiz zumanaca tjaajiñipan cjispanča. ⁴ Nižaza parti maatakanacžquiz chiižinasacha, persun luctakžtanami maatinacžtanami zuma munaziñi cjisjapa. ⁵ Tur maatakanacaqui zuma pinsamintuchiz cjispanča. Nižaza anapanž yekja luctaka pinsispanča. Nižaza kjuya zuma cwitiñi cjispanča. Nižaza okzñi kuzziz cjispanča. Nižaza luctakž jaru cjispanča. Jalla nižta zuma kamtiquiztan anaž jecmi Yooz tjaajinta tawk quintra chiyasacha. Jalla nižta tjaajnaquiča chawc maatakanacaqui.

⁶ Nižaza tjowa luctakanacžquiz zakaz chiižinaquiča nižta zuma kamañchiz kamajo. Nii tjowa luctakanacaqui ewjazñi kuzziz cjispanča, ana čhjul uj paazjapa. ⁷ Ampacha zumapankaz kamz waquiziča. Jalla nižtiquiztan tjowa luctakanacaqui am zuma kamñi cheržcu, nižta iratazakaz zuma kamasacha. Nižaza amqui tjaajincanaqui zumapan tjaajnaquiča zuma kuztan, nižaza humilde kuztan. ⁸ Jalla nuž amiž zuma tjaajintiquiztan anaž jecmi amquiziqui uj tjojtnasacha, “Ana wali tjaajinchamž amqui” cjicanaqui. Nižaza amiž zuma tjaajintiquiztan quintra žoñinacaqui azkataquiča. Ana čhjulumi am quintra uj tjeezñi atasacha.

⁹ Amqui criichi piyunanacžquiz chiižinaquiča, ninacž patrunž mantita jaru cjeyajo. Nižaza čhjul paacanami patrunžquiz cuntintu cjiskatasacha, anapanž chayñi kuzziz cjispanča. ¹⁰ Nižaza anača tjañi cjispanqui, antiz lijitumapanž cjispanča, zuma cumpliñi. Jalla nižta piyunanacaž kamtiquiztan, žoñinacaqui učum Liwriñi Yooz tjaajinta puntuquiztan “Walipanča” cjican chiyasacha.

¹¹ Yoozqui tjapa žoñinacalta Jesucristo cuchanžquichiča. Jaziqui jakziltat Jesucristužquiz kuzziz cječhaja liwriita cjesacha. Jalla nuž cuchanžquitaž cjen Yoozqui niž okzñi kuzziz tjeeziča. ¹² Nii okzñi kuzziz Yoozqui učumnacaquiz tjaajža, Yooz tawk quintra paatanaca ecajo, nižaza ana wal kuzquiztan pectanaca ecjo. Nižaza Yoozqui tjaajža, tii muntuquiz žejlcan persun kuz ewjazpanča čhjuluj uj paaz cjenami, nižaza čhjuluj ana wal chiiz cjenami. Nižaza Yooz kuzcama kamspanča. Nižaza Yoozquin tjapa kuz sirwispanča. Jalla nuž tjaajža Yoozqui. ¹³ Učum Liwriñi Jesucristučha pajk Yoozqui. Jalla nižta zuma pajk obra tjeežcan tii muntuquiz wilta tjonaguiča. Jalla nižta tjonz tjuñquiziqui cuntintuž cjequičha tjapa criichinacaqui. Jalla nižtiquiztan zuma kam-

can niiz tjonz tjewznaquiča. Jalla nižta tjewz waquiziča, jalla nii tjaajža Yoozqui. ¹⁴ Nii tjonzñi Jesucristuqui učhum laycu ticziča, tjapa ana walnacquiztan liwriizjapa. Ana walnacquiztan učhum liwriichiča, niiz partir žoñi cjiskatzjapa, nižaza učhumnacaquiz tjapaman zumanaca paaz ancha pecni kuzziz cjiskatzjapa.

¹⁵ Jalla nii tjaajintanaca amqui zakaz tjaajinstanča, zumpacha chiižincan, nižaza p'ekinchaycan. Nižaza nii tjaajintanaca panž mantaquiča žoñinacaž nii tjaajinta jaru kamajo. Jilir puestuchiz cjen nižta mantaquiča. Nekztan amiž tjaajintiquiztanaqui anaj jecmi am iñarla.

3

PABLUZ CHIIZINTA TAKUNACA

¹ Criichi žoñinaczquiz cjuñskataquiča jalla tužupan: Ninaczlaqui gobierno mantiñi žoñinaczquizimi jilirinaczquizimi jalla ninacz mantuquiz zuma kamz waquiziča. Nižaza ninacaž mantitanaca caz waquiziča. Nižaza listupan cjispanča zuma obranaca langzjapa. ² Nižaza anaž jakziltižquizimi chjaawjkatasacha. Nižaza ana ch'aasñi kuzziz cjispanča. Nižaza llan kuzziz cjispanča. Nižaza tjapa žoñinacztan humilde kuzziz cjispanča.

³ Tuquiqui učhumqui ana criichi žoñinacazakaztača. Yooz puntuquiztan zumzu ana zizñi kuzziztača. Nižaza ana Yoozquin cazñi kuzziztača. Nižaza tsjii kjutñi cjcjiñčhumtača. Nižaza učhumqui persun kuzcama ojklayiñčhumtača, jaknužt učhum ana wal kuz pectčhaja, jalla nuž. Nižaza ana wal kuzziz kamiñčhumtača. Nižaza tsjii želinchiz žoñižtakaz cjis pequiñčhumtača ana wali zmazñi. Nižaza učhum ana wali kamtiquiztan žoñinacaqui učhum quintra žawjñitača. Nižaza žoñinacztan porapat chjaawjkatñi kuztan ch'aasiñčhumtača. ⁴ Jalla nuž učhumnacaž ana zuma kaman učhum Liwriiñi Yoozqui niiz zuma kuzmi nižaza niiz okzñi kuzmi tjeeziča. ⁵ Jalla nižta okzñi kuzziz tjeežcu Yoozqui učhum liwriichiča. Učhumnacaqui tsjii lii jaru kamtiquiztan ana liwriitatača. Pero učhum ana zum kuz awjžintaž cjen, nižaza Yooz Espiritu Santuqui učhumnac kuznacquiz luzziž cjen, Yoozqui učhum liwriichiča. Nekztan ew zuma kamaña tjaachiča. ⁶ Učhum Liwriiñi Jesucristuž cjen Yoozqui tjapa učhumnacaquiz niiz Espiritu Santo ancha zuma kuztan tjaachiča. ⁷ Yooz Ejpqui niiz okzñi kuzziz tjeežcu učhumnacaquiz nii favora paachiča, niiz yujcquiz zumapan cjisjapa. Nižaza Yoozqui učhumnacaquiz arajpach irinsa tanzñinaca cjiskatchiča.

Nižta irinsa tanzñinacaž cjen učumnacaqui tjewznača Yooztan chica wiñaya kamzjapa.

⁸ Ultim werarača Yoozquiztan tjaajintaqui. Nižaza zumpacha tjurt'iñi kuztan nii tjaajintanacquiz panž tjurt'aquiča, Yoozquin criichinacaž zuma kamzquin kuz tjaajo. Jalla nii tjaajintaqui ancha zumapanča, tjappach žoñinacžta. Nižaza zumapanž yanapča Yooz kamañquiz juc'ant zuma kamzjapa. ⁹ Zumzu ch'aazñinacžquiz ana mitisa, nižaza zarakaquiča nii zumzu ch'aazñinacžquiztan. Nižaza tuqita atchi ejpnacž puntu parlita nonzquiztan zarakaquiča. Nižaza Moisés lii puntuquiztan ch'aasnan jalla nižtanaca nonzquiztan zarakaquiča. Tjapa nii ana wali parlitanacaqui inakazza. Zuma kamañchiz kami anapanž yanapča.

¹⁰ Jakzilta icliz criichinacat pjali t'akačhaja, jalla nii žoñi kjawznaquiča. Nekztan chiižinaquiča tsjii wiltami pizc wiltami. Amiž chiižinta anaž nonznaquiž niiqui, iclizquiztan chjatkattaž cjequiča. ¹¹ Niž ana nonžtiquiztan amqui zizzaquiča, nii žoñiqui ana zuma kuzzizpanča, nižaza tsjii kjutñi chjichta kuzzizpanča, jalla nii. Persunpacha niž uj paata naaznasača. Ancha ujnaca paaz pecñi kuzziz cjen castictaž cjequiča.

¹² Wejrqui amquin Artemas už Tíquico cuchanžcača. Jalla niž irantižquitan, amqui wejtquin uri tjonz pecalla. Wejrqui Nicópolis wajtquin želača. Jalla nicju awti timpu watz tantiichinča. ¹³ Nii tjurt'iziñi Zenas awjatu, nižaza Apolos, jalla nii pucultan žoñinaca zumpacha despachaquiča amqui, ninaca ana čhulumi pjaltizjapa. Nižaza zumpacha žaka cjižinaquiča ninaca ojkzjapa. ¹⁴ Nižaza učum criichinacaqui zuma kamznacquiz kuz tjaaz waquiziča. Nekztan t'akjir criichi žoñinacžquiz yanapaquiča. Nižaza wacchi zuma obranaca tjeeznaquiča.

¹⁵ Tjapa wejttan chica kamñi žoñinacaqui amquin tsaanžquiča. Nižaza wejrmi amquin tsaanžcuča. Nižaza amqui wejtnaca k'ayi criichinacžquiz tsaanžinaquiča. Yoozqui amquiz nižaza tjapa nekz žejlñi criichi žoñinacžtan zumapaj yanapla. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A FILEMON

PABLUQUI FILEMONZQUIZ CARTA APAYCHICHA, ONESIMUZQUIZ ZUMA RISIWAJO

¹ Wejrtcha Pablutqui. Jesucristužquin sirwiñiz cjen carsilquiz chawjctitcha. Filemón jila, amqui Yoozquin sirwiñi mazimcha, nižaza pecta jilamcha. Wejttan Timoteo jilžtan amquin tii cartal cjiiržcuča. ² Nižaza cjiiržcuča am kjuyquiz ajczñi criichi žoñinacžquin. Nižaza cjiiržcuča Apia cullacaquin, nižaza Arquipo jilžquin. Arquipuqui zuma zultatužtakaz tjurt'iñi kuzziz Yoozquin sirwiča. ³ Učhum Yooz Ejžtan nižaza učhum Jesucristo Jiliržtan, ančucaquiz zumapaj yanapla, nižaza walikaj kamkatla.

FILEMON ANCHA ZUMA TJAPA KUZZIZZA

⁴ Yoozquin mayizican am cjuñznuča. Amiž cjen wejrqui tirapan Yoozquin sparaquiz cjiwča. ⁵ Amqui zuma munaziñi kuzziz kamñamcha tjapa criichi jilanacžtan. Nižaza amqui Jesucristužquin tjapa kuzziz criichamcha. Jalla nii am puntu zizcu, Yoozquin sparaquiz cjichinča. ⁶ Ammi parti Jesucristužquin kuzziz žoñinacami Yooz zuma kamañchizza. Jesucristužquin kuzziz cjen učhumnacalta ancha Yooz zumanaca žejlča. Amiž zuma kamz cjen žoñinacaqui Yooziž tjaata zumanaca puntuquiztan juc'anti intintazñi cjissiča. ⁷ Filemón jila, amiž cjen criichi jilanacž kuznacaqui cuntintu cjiskattača. Wejrqui zakaz nižaza cuntintu cjissinča, am zuma munaziñi kuzziz cjen.

PABLUQUI TSJII FAVORA MAYCHICHA

⁸ Wejrqui Cristuž illzta apostultcha. Jalla nižtiquiztan wejrqui jaknužt am kamz waquizichaja, jalla nii amquiz mantasača. ⁹ Pero amquin ana mantača. Antiz amquiztan tsjii favora mayuča. Wejrtcha chawcalla, nižaza Jesucristužquin sirwiñiz cjen carsilquiz preso želuča. Amtan zuma munazican, amquiz roc pecuča Onesimužquiz tsjii favora paajo. ¹⁰ Tii carsilquiz žejlcan, wejrqui Onesimužquiz Yooz taku paljaychinča. Nekztan Onesimuqui Yoozquin criichiž cjen wejt maati cunta cjissiča.

¹¹ Niiž tuquiqui Onesimuqui ana wal kamañquiz luzzitača. Anziqui zuma kamañquiz luzziča. Jaziqui niiqui amtami wejttami walipanča. ¹² Jaziqui wilta amquin cuchanžcuča. Nižaza niž irantižcu amqui zuma risiwaquiča, jaknužt wejr risiwchamča, jalla nuž. ¹³ Tekz wejttan chica eclichaj

cjiwčha. Carsilquiz želan Onesimuqui am cuntiquiztan wejtquiz sirwasačha. Wejrqui Yooz taku paljaytiquiztan tii carsilquiz želučha. ¹⁴ Pero amtan ima zumpacha parlican, wejrqui anal Onésimo ecliskatz pecučha. Amquiz anal ancha mantiz pecučha, wejtta tsjii favora paazjapa. Onésimo wejtta chica tira kamasáčha. Pero am persun kuzquiztan nuž tantiitaž niil pecučha. ¹⁵ Tsjii timpuqui Onesimuqui amquiztan zarakchičha. Cunamit nižta katčhani, amtan chica tsjii criichi jila watay wata cjisjapa. ¹⁶ Jaziqui anačha piyunakazqui. Antiz Yoozquin criichi k'ayi jilazakazza. Wejrqui nižžquin k'ayachučha. Walikazza niiqui. Amzakaz Onesimužquiz k'ayachaquičha am zuma žoñiž cjen, nižaza Yoozquin criichi jilažta cjen.

¹⁷ Nižaza amqui wejtquiz zuma amigumžlaj niiqui nekztan Onésimo zuma risiwaquičha, wejt cunta cjenaqui. ¹⁸ Tuquiqui Onesimuqui amquiz ana wali paachizlaj niiqui, weril respontačha. Nižaza Onesimuqui amquiz čhjulu kaja cjenami, wejtquizkam cobraquičha. ¹⁹ Wejrpacha tii litranaca persun kjaržtan cjižžcučha, wejrqui tjapa pacačha. Pero wejr am cjuñskatasáčha, weriž cjen amqui Yoozquin criichamčha. ²⁰ Wejt jila, jalla nii favoraž paalla, Yoozquin criichi jilažta. Wejr kuznalla, Cristužquin criichi jilažta.

²¹ Yooz kuzcama kamñamčha. Jaziqui nayučha, amqui tii weriž mayta favorquiztan juc'anti paaquičha, nii. Jalla nužupanž cjequičha. ²² Nižaza wejtta tsjii alujamintu tjacžinalla. Wejrqui ančhuc chertzni tjonz pecučha. Yooz munan nižaza ančhucaž mayizitaž cjen wejrqui tjonačha, ančhuc chertzni. Jalla nii ojkzjapa tjewznučha.

²³ Epafraqui amquin tsaanžquičha. Niiqui wejtta chica carsilquiz žejlčha, Jesucristužquin sirwiñiž cjen zakaz. ²⁴ Marcustan, Aristarcužtan, Demastan, nižaza Lucastan, jalla ninacaqui amquin zakaz tsaanžquičha. Ninacačha wejt mazinacaqui, Yooz sirwiñi langžničha.

²⁵ Učhum Jesucristo Jiliriqui amquiz zumaj yanapla. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA A LOS HEBREOS

YOOZ MAJCH PUNTU

¹ Tuquì timpuquì Yoozquì niž puntunaca zizkatchiĉha uĉhum tuquita atchi ejpnacžquiz. Yoozquì niž cuntiquiztan chiiñi profetanacžquiz jaknužquiztanami wiltan wiltan niž taku zizkatchiĉha. Nekztan nii profetanacaquì uĉhum tuquita atchi ejpnacžquiz parlichìĉha. ² Anziquì tii timpuquiz Yoozquì niž Majch cjen uĉhumnacaquiz juc'ant zizkatchiĉha niž puntunaca. Yooz Majchta tjapa žejlñinacaquì. Yooz Ejpquì niž Majch cjen tjappacha paachiĉha. Nekztan niž Majch mantuquiz tjappacha utchiĉha. ³ Yooz Majchtan Yooz Ejpžtan tsjii kuzzizpanĉha, jalla nižtiquiztan Yooz Majchkazza Yooz Ejpž juc'ant zuma kuz tjeezñiquì. Nižaza Yooz Majch kjarquiz tii muntu žejlĉha. Niž chiitaž cjen tii muntu žejlñipanĉha. Walja azzizza niž chiitaquì. Nii Majchpacha uĉhum ujnacquiztan ticziĉha, uĉhum pertunta cjisjapa. Jalla nekztan arajpacha ojkchiĉha. Jalla nicju arajpach Yooz Ejpž žew latuquiz julziĉha, mantiñijapa.

⁴ Nii Yooz Majchquì tjapa anjilancžquiztan tsjan chawc jiliriĉha. Nižaza tjapa anjilanacžquiztan tsjan zuma puesto tanzìĉha. ⁵ Yooz Ejpquì ana jakzilta anjilžquizimi tuž chiichiĉha:

“Amĉha wejt Majchquì. Jaziquì amquin wejt kamañal tjaa-uĉha”.

Jalla nuž cjican, ana jakzilta anjilžquizimi chiichiĉha. Antiz niž zinta Majchquiz alajakaz nuž chiichiĉha. Nižaza Yooz Ejpquì niž Majch puntuquiztan cjichizakazza:

“Wejrquì nižtajapa niž Ejp cjeeĉha. Niiquì wejttajapa wejt Majch cjequìĉha”.

⁶ Wiruñ Yooz Ejpquì niž zinta Majch tii muntuquiz cuchanzquiz pinsiscu tuž chiichiĉha:

“Tjapa wejt anjilanacaquì wejt Majchquiz rispìtla”.

⁷ Yoozquì anjilanacž puntuquiztan tuž chiichiĉha:

“Wejrquì wejt anjilanaca cuchniñĉha tsjii apura ojkñi tjamižtakaz. Nižaza wejrquì wejtquiz sirwiñi anjilanacžquiz cjiskatuĉha tsjii uj peekstažtakaz”.

⁸ Pero niž Majch puntuquiztan Yooz Ejpquì tuž cjichiĉha:

“Amĉha Yoozquì. Am mantiz puestuquì wiñayjapa cjequìĉha. Am mantizquì lijitumapankazza. ⁹ Amquì zuma lijituma mantiz pecñampanĉha. Yooz kuz quintra paañinaca panž chjaawjñamĉha amquì. Wejrtĉha am

Yoozqui. Amquiz juc'ant honorchiz cjiskatchinča, čhjul žejlñinacžquiztanami”.

¹⁰ Yooz Ejpqui niž Majch puntuquiztan cjichizakazza:

“Amqui Jilirimča, tuqui timpuquiztanpacha amqui anaž čhjulquiztanami tii mundo paachamča. Nižaza am kjaržtan arajpacha paachamča. ¹¹ Amqui wiñayjapam želaquiča. Pero nii paata arajpachami yokami tucuzinznaquiča. Tsjel zqutižtakaz tucuzinznaquiča. ¹² Piižta zqutižtakaz tsjii latu ectaž cjequiča. Liwj campiitaž cjequiča. Amzti ana nižta campiyaquiča. Amqui wiñay wiñayjapa cjequiča”.

¹³ Yoozqui niž Majchquiz tuž cjichizakazza:

“Wejt žew latuquiz julzna, am quintranaca kjojchtan tjecz-cama”.

Jalla nuž Yooz Ejpqui cjichiča niž Majchquiz. Ana wira tsjii anjilžquiz nuž chiichiča. ¹⁴ Tjapa anjilanacača ana cheraña ojklayñiqui, Yooztajapakaz sirwiñiča. Yoozqui nina cuchanča, liwriita žoñinacžquiz yanapi.

2

LIWRIIŇI TAKU IMPORTIČHA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, Yooz puntu tjaajintanacžquiz juc'anti kuz tjaaz waquiziča, werar zuma kamañquiztan tsjii kjutni ana chjitžta cjsjapa. ² Tuquiqui anjilanacaqui žoñinacžquiz chiichiča. Jalla nii chiitaqui walñitača. Jakzilitat nii chiita jaru ana kamtčhaja, uj paachiča. Nekztan nii uj paañinacaqui ninacž ana zuma paatiquiztan jama castictapan cjissiča. ³ Nižaza tii timpuquizičiqi zuma liwriiñi takuqui učumnacaquiz zumpacha kjanzt'itača. Jalla nii liwriiñi taku ana catokaquiž niiqui, ¿kjaž Yooz castictiquiztan atipasajo? Anapanž nii castictiquiztan atipi atasacha. Primeraqi nii liwriiñi takuqui Jesucristo Jiliriž paljaytatača. Nekztanaqui Jesucristuž tjaajinta žoñinacaqui nii liwriiñi takupacha učumnacaquiz lijituma paljaychiča. ⁴ Jalla nuž paljayan Yoozqui zuma pajk obranacami nižaza ispanichucanacami, nižaza tjapaman milajrunacami paachiča. Nižaza Yoozqui criichi žoñinacžquiz niž munañpacama niž Espiritu Santuž tjaata kamañanaca tojunchiča. Jalla nižta Yoozqui tjeeziča, nii liwriiñi takumi lijitumača, jalla nii.

JESUCRISTUQUI ZOŇI CJISSIČHA

⁵ Yoozqui niž wiñayjapa mantiz puestuquiz anjilanaca ana utchiča. Jalla nii puntuquiztan cjjržcuča. ⁶ Tsjii cjjirta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Zoñičha anaž čjulumi. Yooz Ejp, ¿kjažtiquiztan amqui zoñinaca cjuñjo? ¿Kjažtiquiztan zoñinaczquiz honorchiz cjiskatjo? ⁷ Tii kjaž watanaca anjilanacaqui zoñžquiztan tsjan jilir puestuquiz žejlčha. Jalla nuž Yoozqui munchičha. Nekztanaqui Yoozqui zoñžquiz juc'ant honorchiz cjiskataquičha anjilanaczquiztan. Nižaza juc'ant zuma kamzqui zoñžquiz tjaataž cjequičha. ⁸ Yoozqui zoñž mantuquiz tjapa tii muntupacha utčha”.

Jalla nuž chiichičha Yooz takuqui. Jaziqui Yoozqui zoñž mantuquiz tjapa tii muntu žejlñinaca utchičha. Jalla nižtiquiztan zoñž mantuquiz tjappachapankaz cjequičha. Imazipančha tjappacha zoñž mantuquiz žejlčha. ⁹ Pero Jesucristuž puntu naya. Niiqui tsjii kjažtapacha anjilanaczquiztan upa jilir puestuquiz cjiskattatačha, zoñinacz laycu ticzjapa. Yooz zoñinaczquiz okzñiž cjen Jesucristuqui tjapa zoñinacz laycu ticzičha. Jalla nuž ticztiquiztan Yoozqui nižquiz juc'ant zuma honora tjaachičha; nižaza Jesucristuqui juc'ant zuma kamaña tanzičha.

¹⁰ Yooz cjen tjappacha žejlčha, nižaza nižtajapa žejlčha. Zuma Yoozqui pinsichičha, tjapa niž maatinacaqui pruebanaca watžcu, nižtan chica honorchiz cjequičha. Jalla nii pinsichičha. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui pinsichizakazza, Jesucristuqui sufrisnaca watžcu, ancha zuma Liwriiñi cjisnaquičha, jalla nii. Jesucristupankazza zoñinaca Liwriiñiqui. Jalla nii liwriiñi pinsitaqui ancha zumačha. ¹¹ Jaziqui Jesucristuqui zoñinaczquiz Yooz irata zuma kamañchiz cjiskatasacha. Nii zuma kamañchiz cjiskatñimi, nižaza nii zuma kamañchiz cjiskattanacami tsjii Yooz Ejpchizkazza. Jalla nižtiquiztan Yooz Majchqui liwriita zoñinaczquiz “Wejt jilanaca” cjican chiizjapa anaž azza. ¹² Yooz tawkw liwruquiz Jesucristuqui tuž cjičha:

“Wejrqui wejt jilanaczquiz Yooz puntu chiižinačha. Yooz partir zoñinacztan žejlcan Yoozquin honora tjaacha”.

¹³ Cristuqui zakaz cjičha:

“Wejrtčha Yoozquinkaz kuzziztqui”.

Wilta zakaz cjičha:

“Yoozqui wejtquiz zoñinaca tjaachičha, maatinacažtakaz. Yooz Tata, tekz žejlčha ninacami wejrm”.

¹⁴ Jesucristuž liwriita zoñinacaqui curpuchizza, nižaza ljocchizza. Jalla nižtiquiztan Jesucristuqui curpuchiz nižaza ljocchiz zakaz cjisičha. Jalla nižta curpuchiz cjiscu, ticzičha ana wal diablu tjatanzjapa. Nii diabluqui konz poderchizza. Pero ticztiquiztan Jesucristuqui diabluž poder atipchičha. ¹⁵ Zoñinacaqui ticz ekskcu diabluž mantuquizpan žejlčha. Nii

žoñinaca liwriizjapa, Jesucristuqui ticziča. ¹⁶ Jesucristuqui tii muntuquiz tjonchiča, ana anjilanacžquiz yanapzjapa antiz Abrahamž majchmaatinacžquiz yanapzjapa. Jakziltat Jesucristužquin kuz tjaachaja jalla ninacaqui Abrahamž majchmaatinacažtakazza. ¹⁷ Žoñinaca liwriiñi cjisjapa, Jesucristuqui žoñinaca iratpacha cjistanča. Jalla nuž žoñinaca irata cjican, Jesucristuqui žoñinacžtajapa zuma lijitum palt'iziñi cjissiča Yooz yujcquiziqui. Okzñi kuzzizza učum palt'iziñiqui. Žoñinacžtajapa palt'iziñi cjican Jesucristuqui Yoozta zuma wilanažtakaz ticziča. Jalla nižta ticziča, ujchiz žoñinacž laycu. ¹⁸ Jesucristupacha sufrichiča, nižaza diabluqui Jesucristo yanziča ujquiz tjojtskatzjapa. Pero sufrisquiztanami diabluž yanžtanami atipchiča. Jalla nuž tjapa atipžcu Jesucristuqui žoñinacžquiz yanapi atasacha, ana ujquiz tjojtskatzjapa.

3

JESUCRISTUQUI MOISESQUIZTAN TSJAN JILIRIČA

¹ Yooz kamañchiz jilanaca, cullaquinaca, Yoozqui ančucaquiz kjawziča Jesucristužquin kuzziz cjisjapa. Jalla nižtiquiztan arajpach wajtchiz mazinaca cjissinčucča. Ančucqui Jesucristuž kuz zumpacha naya. Jalla niiqui učumnacalta tsjan jilir apóstol cuntača, Yooz puntu zuma tjaajinchiz cjen. Nižaza učumnacalta timpluquiz langzñi pajk jiliri cuntača, učumnacatan Yooztan zuma cjiskatchiz cjen. ² Tuquiqui Yoozqui Moisés utchiča tsjii puestuquiz. Moisesqui nii puesto zuma cumplichiča, Yooz kjuychiz žoñinacžquiz sirwican. Jalla nižta irata Yoozqui Jesucristo tsjii puestuquiz utchiča. Jesucristo zakaz nii puesto zumapan cumplichiča Yooz kjuychiz žoñinacžtajapa. ³ Tsjii kjuy kjuyñi zoñiqui nii kjuyquiztan tsjan honorchizza. Jalla nižta irata Jesucristuqui Moisesquiztan tsjan honorchizza. Jalla nuž waquizichiča. ⁴ Zapa kjuyaqui tsjii žoñiž kjuytača. Pero Yoozza tjappacha paataqui. ⁵ Yooztajapa sirwiñi Moisesqui niž puestuquiz zuma cumpliñi kamchiča, tjapa Yooz kjuychiz žoñinaca irpican. Moisesqui Yooz puntunaca tjaajinchiča. Jalla nižta tjaajincan Moisequi Yoozquin sirwichiča. Wiruñiqui nii Yooz puntunacaqui tsjan kjana tjaajintatača. ⁶ Jesucristuzti anača Yoozquin sirwiñikazza. Antiz Yooz Majchpanča. Jalla niiqui niž puestuquiz zuma cumpliñi kamchizakazza, Yooz kjuychiz žoñinacžquiz mantican, tsjii jilir maatižtakaz. Nižaza učumnacača Yooz kjuychiz žoñinacaqui. Jakziltat tirapan Yoozquin tjurt'ichi kuzzizlaja, jalla niča ultimu Yooz kjuychiz žoñiqui. Jesucristuqui taku tjaachiča, Yooz žoñinacaqui

arajpachquin nižtan chica kamaquiča, jalla nii. Jaziqui jakziltat Jesucristuž tjaata takuž cjen chipchi kuzzizlaja, jalla niiča ultimpacha Yooz kjuychiz žoñiqui.

ANA CHOJRU KUZZIZ CJEE

⁷ Jalla nii puntuquiztan Yooz Espíritu Santuqui Yooz tawk liwruquiz tuž cjíča:

“Anztan Yooz kjawžta nonžcu, ⁸ anaž chojru kuzziz cjee. Ančuca tuquita atchi ejpnacaqui ch'ekti yokquin žejlcan, chojru kuztan Yooz quintra cjissiča. Chojru kuztan persun kuzcamakaz kamz pecchiča, Yooz žawjwa zjijquinzjapa. ⁹ Pusi tunc watanaca ninacaqui Yooz pajk obranaca cherchiča. Jalla nuž cheržcumi, tirapan Yooz žawjwa zjijquinz pecchiča. Anapan criyatča. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan nii žoñinacž quintra žawjziča Yoozqui. Ninacž puntuquiztan Yoozqui tuž cjichiča: ‘Ninacž kuzqui tsjii kjutñipan pinsiča. Wejt zuma kamaña ana pajz pecča’. Nuž cjichiča Yooz Ejpqui. ¹¹ Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninacž quintra žawjžcu, tsjii juramentužtan chiižinchiča, tuž cjican: ‘Anapan wejt famillquiz luzkatača, wejtan chica jee-jzjapa’ ”.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, persun kuzquiz cuitasa, Yoozquin ana criiči kuzziz ana cjisjapa. Anawal kuzziz cjequiž niiqui, ultim žejtñi Yoozquiztan zarakzkatta cjequiča. ¹³ Tii timpuquizkaz Yoozqui žoñinaca kjawznaquiča, jaziqui zapurupan porapat p'ekinchayasaquiča, Yoozquin nonznajo. Anapanž ančucqui persun uj paažcu incallskataquiča, Yooz quintra paažjapa. Jalla nižta anawali paažcu chojru kuzziz cjisnasača ančucqui. Nekztan Yooz kjawžta ana nonžni atasča. Ančucqui jalla nižta anazum kuzziz ana cjisjapa, porapat p'ekinchayasaquiča. ¹⁴ Tuquiqui učumqui Jesucristužquin kuz tjaachinčumča. Jakziltat tirapan ticzcama Jesucristužquin tjurt'ichi kuzziz kamčhaja, jalla niiqui ultimu Cristužtan tsjii kuzzizza.

¹⁵ “Tonjpacha tii Yooz taku nonžna: Anztan Yooz kjawžta nonžcu, anaž chojru kuztan Yooz quintra cjee. Jaknužt ančuca tuquita atchi ejpnaca chojru kuztan Yooz quintra želatčhaja, anaž nižta cjee”.

¹⁶ Egipto yokquiztan Moisés irpita žoñinacaqui, jalla ninacatača Yooz quintranacaqui. Yooz taku nonžcupacha ninacatača chojru kuzzizpan. ¹⁷ Nekztan Yoozqui pusi tunc wata ninacžtajapa žawjchiča. Ninacaž uj paatiquiztan žawjchiča. Nekztan ninacaqui ch'ekti yokquin walja ticziča. ¹⁸ Nižaza Yoozqui tsjii juramentužtan chiižinchiča, “Anapan wejt famillquiz luzkatača ančucqui wejtan chica

jeejzjapa”, cjican. Jalla ninacača Yooz taku ana cazñinacaqui.
 19 Jalla ninacaqui ana criichiž cjen, Yooz wajtquin ana luzi atchiča. Jalla nii kjanapacha intintita cjesača.

4

YOOZ FAMILQUIZ LUZA, NIIZTAN JEEJZJAPA

1 Tuquiqui Yooz Ejpqui taku ecchiča tuž cjican, “Jakziltat weriž kjawžta nonžaj niiqui, wejttan chica jeejnaquiča, nižaza liwriita cjesača”. Nii Yooz ecta takuqui tirapan walča. Jaziqui učumqui persun kuz cuitila. Persun kuz ana cuitaquiž niiqui, ana Yooztan chica jeejnačhani.
 2 Učumnacaquizimi tuquita ejpžquizimi nii zuma liwriiñi Yooz taku paljaytatača. Pero ninacaqui inakaz nonziča, ana criichiž cjen.
 3 Učumqui nii liwriiñi taku catokžcu criichinčumča. Jalla nižtiquiztan liwriitaž cjen Yooztan chica jeejža. Pero ninacž puntuquiztan Yoozqui cjichiča: “Ninacž quintra žajwžcu, wejrqui tsjii juramentužtan chichinča, tuž cjican: ‘Ninacaqui wejttan chica ana jeejnaquiča, anapan wejt famillquiz luzkatača’ ”.
 Yoozqui tii muntu paažcu, nii langz žerziča; sojta tjuñinacakaz langziča.
 4 Pakallak tjuñ puntuquiztan tsjii Yooz takuqui tuž cjiča:

“Pakallak tjuñquiziqui Yoozqui tjapa niž muntu paaz langzquiztan jeeziča”.

5 Tsjii zakaz Yooz takuqui cjiča:

“Nii uj paañi žoñinacaqui anapan wejttan chica jeejznasača, wejt famillquiz cjisjapa”.

6 Nii tuquita ejpnacaqui liwriiñi taku nonžcu ana Yooz famillquiz cjissiča, Yooz tawk jaru ana kamchiž cjen. Jalla nižtiquiztan anziqui iya žoñinacaqui Yooz famillquiz cjesača.

7 Yoozqui anza timpuqui sitchiča, žoñinaca wilta kjawzjapa. Ažk watanaca nii tuquita ejpnacžquiz chiižcu Yoozqui Davidžquiz chiikatchiča, tuž cjican:

“Anza žoñinacami, nižaza jazta žoñinacami, Yooz taku nonžcu, ana chojru kuzziz cjee”.

Jalla nii Yooz takuqui tuquitanpacha chiižintača. 8 Josuequi žoñinacžquiz ultimu jeejskattasaž niiqui, Yoozqui ana chitasača, iya timpu želaquiča žoñinacž Yooz famillquiz jeejzjapa. 9 Jalla nižtiquiztan anza timpuquizzakaz Yoozquin kuzziz žoñinacaqui Yooz famillquiz luzasača, Yooztan jeejzjapa. 10 Jakziltat Yooz famillquiz luzzaja, jalla niiqui ch'aman kamznacquiztan jeejža, jaknužt Yoozqui niž mundo paaz langztiquiztan jeejztčhaja, jalla nižta. 11 Jalla nižtiquiztan učumnacaqui Yoozquin tjapa kuz tjaz waquiziča, Yooztan jeejzjapa, nižaza Yooz famillquiz kamzjapa. Učum

tuquta atchi ejpnacaqui ana criichiž cjen ana Yooz famil-lquiz luzziča, antiz castictatača. Jalla ana nižta casticta cjisjapa, učhumqui criizpanž waquiziča.

¹² Yooz takuqui žejtñi Yooz azzizza, žoñinacž kuzquiz zuma, ana zuma, jalla nii tjeezjapa, nižaza cjuñskatzjapa. Nižaza nii Yooz takuqui tsjii porap latu archiz cuchillužtakazza. Pero tsjan ariča. Yooz takuča žoñž animquizimi kuzquizimi uj cjuñskatñiqui. Tsjii žoñž kuzqui parti žoñinacžquiztan chjojta cjesaž niimi, jalla nii kuzquiz Yooz takuqui uj cjuñskatasaćha. Nižaza Yooz takuqui žoñž kuzquiz pinsitanacami tantiitanacami kjanapacha tjeeža, zuma ana zuma, jalla nii. ¹³ Yoozqui tjappacha paachiča. Jalla nižtiquiztan anaž jakziltami nižquiztan chjojžñi atasaćha. Ultim pjalz tjuñquiziqui tjappacha persun kamañ puntuquiztan, nižaza kjažtat kamtčhaja, jalla nii puntunacquiztan cuenta tjaastanča. Tjapa žoñinacž kamta puntunacquiztan Yoozqui liwj zizza, nižquiztan ana tsjii takumi chjojžñi atasaćha.

JESUCRISTUCHA UCHUM PALT'IZIÑIQUI

¹⁴ Jesucristuča Yooz Maatiqui. Jalla niiča učhum chawjc timplu jiliri cuntača. Nižaza niiqui arajpachquin Yooz yujcquin luzziča, učhumnacaltajapa tsjii wali palt'iziñi cjisjapa. Jalla nižtiquiztan učhumqui Jesucristužquin kuzziz kamcan jalla nii kamzquiz tjurt'ichi kuzziz cjila. ¹⁵ Učhumqui Yooz irata zuma kamzjapa panž pjaltiča. Pero Cristuqui zuma okzñi kuztan učhum criichinacžquiz cjuñča, nižaza yanapasača. Učhum irata Jesucristuqui pruebanaca watchiča. Ana uj paacan tjapaman pruebanaca watchiča. Jalla nižtiquiztan, Jesucristuqui zuma okzñi kuztan učhumnacaltajapa palt'izinasaćha. ¹⁶ Jalla nižtiquiztan čhjul pruebanaca watanami učhumnacaqui okzñi Jesucristužquin tjapa kuztan cjee. Yooz yujcquin macjatz ana jiwjataquiča, učhum ujnaca pertuna mayizizjapa, nižaza pruebanaca želan, Yoozquiztan mayizaquiča nii pruebanaca zuma watzjapa.

5

¹ Tjapa timplu jilirinacaqui žoñinacžquiztan illztatača, žoñinacžtajapa Yoozquin palt'izinajo. Nižaza nii timplu jilirinacaqui žoñinacž wilananacami Yooz yujcquiz timplu altarquiz nonžñitača, žoñinacž ujnaca pertunta cjisjapa. Nižaza žoñinacžtajapa ninacž ofrendanaca Yooz yujcquiz tjeežñitača. ² Timplu jilirinacapacha pruebanaca sufriča, parti žoñinaca irata. Nižaza uj paača parti žoñinaca irata. Jalla nižtiquiztan nii jilirinacaqui pasinziz kuzziz cjesaćha ana zizñi žoñinacžtajapami, nižaza tsjii kjutñi cjcjiñi

žoñinacžtajapami. ³ Ujchiz zakaz cjicanaqui nii timplu jilirinacami persun ujnacquiztanami nižaza parti žoñinacž ujnacquiztanami Yoozquin wilana tjaastanča, pertunta cjisjapa.

⁴ Nižaza anaž jakziltami timplu jilirž puestuquiz persun kuzcama luzasača. Yoozqui žoñinaca kjawža, nii puestuquiz utzjapa. Jaknužt Yoozqui Aarón cjita žoñi utčhaja, jalla nižta. ⁵ Nižaza Cristuqui anaž persun kuzcama palt'iziñi puestuquiz luzziqui. Yoozpankazza nii honorchiz puestuquiz utchiqi. Nižaza Yoozqui Cristuž puntuquiztan tuž cjichiča:

“Amča wejt persun maatimqui. Amquiz wejt kamañal tjaauča”.

⁶ Cristuž puntuquiztan Yoozqui zakaz cjiča:

“Amča žoñinacžtajapa palt'iziñi jiliriqi wiñay wiñayajapa. Jaknužt Melquisedec cjitaqui zuma palt'iziñi jiliri uchtatažlaja, jalla nižta”.

⁷ Tii muntuquiz kamcan Jesucristuqui Yooz Ejpžtan parličiča, nižaza Yooz Ejpžquin rocchiča, tjurt'iñi kuzzizpan kami yanapzjapa. Altu tawkžtan chiican nižaza kaacan Yoozquin jalla nuž mayizichiča. Yoozqui Jesucristo liwrii atatča, ana cruzquiz ticzjapa. Pero Jesucristuž ticzquiztan ana liwriitaž cjenami Yooz Ejpqui nižquiz yanapchiča, Yooz kuzcamapankaz kamzjapa. Jesucristuqui Yooz Ejpžquin kuzziz cjen yanaptatača. ⁸ Cristuqui Yooz Majch cjenami sufrichiča. Jalla nižta tii muntuquiz sufrichiž cjen Yooz Ejpž kuzcamapankaz kamchiča. ⁹ Jalla nuž tii muntuquiz sufrichiž cjenami, jalla ničha Yooz kuzcamapankaz kamñiqui. Jalla nižtiquiztan žoñinaca liwriiñiqui cjis-sičha. Jakziltanacat nižquiz cazzaja, jalla tjapa ninacaqui wiñayjapa liwriitaž cjequiča. ¹⁰ Yooz Ejpqui Cristo utchicha žoñinacžtajapa liwriiñi nižaza palt'iziñi cjisjapa. Jaknužt Melquisedec cjita žoñiqui palt'iziñi jiliri uchtatažlaja, jalla nižtapacha.

PERSUN KUZ CUITASAQUICHA

¹¹ Jalla nii puntuquiztan waljaž takunacaž žejlča. Pero ch'amača ančhucquiz intintiskatzqui. ¹² Ažk watanaca ančhucqui criichinčhucča. Jaziqi Yooz puntu tjaajiñi maestrunaca cjichuca cjiwča. Pero wiltakaz ančhucqui tjaajinta cjis pecča Yooz tawk pjasilanaca zizjapa. Ančhucqui wawanacažtakaz lichikaz pecča Yooz tawk čheri lujlquiztanaqui. ¹³ Lichtan mantinasñi wawažtakazza ančhucqui. Jaziqi lijitum Yooz kamaña ana zuma kamiñčhucča. ¹⁴ Čheri lujlqui pajk žoñinacžtača. Jalla nižta irata ch'aman intintazuc puntunaca zuma criichi žoñinacžtajapača. Jalla ninacaqui zuma kamchiž cjen

zumpacha tantiyasača kamañ puntunaca, zuma, anazuma, jalla nii.

6

¹ Pjasil Yooz puntunacquiztan zizñi, cjee. Jesucristuž puntuquiztan tjaajintanaca zizzinčhucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui nii puntunacquiztan anaž iya tjaajinz pecasača, jalla. Ančhucqui zizzinčhuctača, casticu zjijcñi paaznaca puntuquiztanami nižaza kuz campiiž puntuquiztanami, nižaza Yoozquin kuz tjaaz puntuquiztanami, ² nižaza bautismo puntuquiztanami, nižaza kjaržtan lanz cuzturumpi puntuquiztanami, nižaza ticziquiztan jacatatz puntuquiztanami, nižaza ultim pjalz tjuñi puntuquiztanami. Jalla nižtanaca zizzinčhuctača ančhucqui. ³ Yooz munan, iya Yooz puntunaca tjaajnasača, juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa.

⁴ Jakziltat kjanzt'ita Yooz taku catoktčhaja, jalla nuž catokz-pacha Yooz quintra quejpsaja, jalla niiqui ana wilta liwri-ita cjesača. Jakziltat Yooz taku catoktčhaja, jalla niiqui Yooz kamañquiz luzziapanča, nižaza Espíritu Santuqui niiz kuzquiz luzziča. ⁵ Nižaza ninacaqui Yooz taku zuma nayžcu catokchiča. Nižaza arajpachquiztan tjonñi azi pajchiča persun kuzquiz. ⁶ Jalla nižta Yooz taku catokchi žoñinacaqui Yooz quintra quepsnaquiž niiqui, anaž wilta kuz campii atasacha zumquinaqui. Ninacž kuzqui chojrupan cjissa. Jalla nižta cjiscu, ninacapacha Jesucristo Yooz Majch wilta cruzquiz ch'awctažokazza, niiz quintra žoñinacž yujcquiz cjicjiñiča. ⁷ Tii quintu nonžna. Tsjii yokaqui zkala čhjacz. Jalla nekztan chijñiž tjonča. Jalla nekztan nii zkalaqui zuma čhjeriž tanča. Nižazaž pookča, nii zkala čhjaczni žoñinacžtajapa. Nii yokaqui Yoozqui wintijchiča. ⁸ Pero nii yokaqui ch'apinacchizkaz cjisnasaž niiqui, inakaz cjequiča. Jalla nižtiquiztan pjalžta cjequiča, ana zuma. Jalla nekztan ujquin tewjkžnaquiča. Jalla nižtaž nii Yooz taku catokžpacha quejpsni žoñiqui.

YOOZQUIN KUZZIPAN CJEE

⁹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, jalla nuž chiižcumi ančuca puntuquiztan anača nižta cjiwčhiya. Ančhucqui liwri-ita cjiscu ultimpacha ančhucqui zuma Yooz kamañchiz kamaquiča. Jalla niiqui nužupanča. ¹⁰ Yoozqui ancha zumapanča. Ančucaquiztan anaž tjatznasača, ančucaž zuma kamchiž cjen, nižaza ančucaž Yooztan zuma munaziñi kuzziz cjissiž cjen. Ančhucqui jalla nižta kamañchiz cjen parti criichi jilnacžquiz sirwichinčhucča Yooztajapaqui. Tuquimi anzimi zakaz ančhucqui nižta zuma

kamañchizza. ¹¹ Zapa mayni ančucaquiztan nižta zuma kuzzizpan cjee, juc'ant juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa, ticz-cama. Ančucqui tirapan tjewzna, arajpachquin Yooztan zuma kamz, jalla nii. Nižaza nii oracama, juc'ant juc'ant zuma kamañchiz cjee. Jalla niil pecuča. ¹² Ančucqui ana jayrazñi kuzziz cjee. Antiz zuma Yoozquin kuzziz žoñinacžquiz yatekasa. Nižaza pasinziz kuzziz žoñinacžquiz yatekasa. Nižta kamñi žoñinacaqui Yooz chiita zumanaca tanznaquiča, tsjii irinsažtakaz.

¹³ Yoozqui Abrahamžquiz tsjii zuma taku tjaažcu, persun achtan juramento paachiča. Niižquiztan tsjan jilir juramento tjaakatñi ana želatča. Jalla nekztan persun achtan juramento paachiča, ¹⁴ tuž cjican: “Ultimpacha wejrqui amquin zumanacal tjaažcača, nižaza am majch-maatinaca walja mirkatača”. ¹⁵ Abrahamqui Yoozquin kuzzizpan tjewžcu, nii Yooziž tjaata taku tanziča. ¹⁶ Tsjii juramento tjaañi žoñiqui nii juramento tanzñi žoñžquiztan tsjan jiliriča. Tsjii juramento paažcu, anaž iya parliz želasača. Jalla nii puntuquiztan žeržtača. ¹⁷ Jaziqui Yoozqui tsjii juramento paažcu taku tjaachiča. Nekztan Yoozqui nii tjaata taku tanzñi žoñinacžquiz kjanapacha tjeez pecchiča, niž tjaata taku panž cumpliskataquiča, jalla nii. Yoozqui niž chiita taku ana campiyasača. ¹⁸ Yoozqui taku tjaachiča, učhumqui nižtan chica kamaquiča, jalla nii. Nekztan juramento paachiča. Jalla nii pizc taku anapan campiyasača tsjii tsjii chiicanaqui. Yoozqui ana toscara chiyasača. Učhumqui Yoozquin mac-jatchinčhumča, niž cuitita cjisjapa. Učhum cuitiñi Yoozza taku cumpliñiqui. Jalla nižtiquiztan Yooz taku cumpliz ora tjewžcan p'ekinčayta kuzzizpan cjesača učhumqui. ¹⁹ Jalla nii cumpliñi Yooziž chiita taku cjuñžcupan učhum kuz tjurt'ichi cjiskatča, ana kuz turwayskatchuca. Nii taku cumpliñi Yoozqui warcu anclažtakaz, učhum kuz tjurt'ichi cjiskatča. Jesucristuž cjen Yoozqui niž tjaata taku cumplaquiča. Jesucristuqui arajpachquinpacha Yooz yujquiz luzziča. ²⁰ Učhumž tuqui luzziča, učhumnacaltajapa palt'izinzjapa. Jesucristuqui zuma palt'iziñi cjissiča, jaknužt Melquisedec palt'iziñi cjitčaja, jalla nižta. Jalla nižtiquiztan učhumnacaltajapa ultimu palt'iziñi puestuquiz luzziča.

7

MELQUISEDECZ PUNTU

¹ Nii Melquisedec cjita palt'iziñiqui Salem wajt jiliritča, nižaza niž puestuquiz zinta arajpach Yooziž uchtatača. Melquisedecž timpuquiz Abrahamqui quintra reynacžtan

tsjii quira zalchiča, ninacž zultatunacžtanpacha. Nekztan Abrahamqui liwj atipchiča. Jalla nuž Abrahamž atipžtan Melquisedecqui Abrahamžtan zalchiča. Nekztanaqui Melquisedecqui Abrahamžtajapa Yoozquin palt'izinchiča, Abrahamžquiz Yooziž yanapta cjisjapa. ² Nekztan Abrahamqui Melquisedecžquiz tjapa niž cantiquiztan diezmo tjaachiča. Melquisedec tjuuqui tuž cjiča, Yooz kuzcama zuma mantiñi, jalla nii. Nižaza Salem tjuuqui tuž cjiča, zoñinaca walikaz žejlča, jalla nii. Melquisedecž puntu cjiča, niž mantichiž cjen, zoñinaca walikaz žejlča. ³ Yooz takuqui anaž chiiča, Melquisedecž maa ejpž puntuquiztanami, niž atchi ejpnacžquiztanami, niž majttiquiztanami, niž ticzquiztanami. Jalla nižtiquiztan palt'iziñitača Yooz Majch irata.

⁴ Jaziqui Melquisedecqui pajk jiliriča. Nii naya ančhucqui. Učhum tuquita ejp Abrahamqui quira atipžcu Melquisedecžquiz tsjii tunca parti niž cantiquiztan tjaachiča. Jalla nižtiquiztan Melquisedecqui Abrahamžquiztan juc'ant jiliriča. ⁵ Moisés lii jaru Leví cjita majchmaatquiztan tjoñi zoñinacakaz timplu jilirž puestu tanznasača, zoñinacžtajapa Yoozquin palt'izinzjapa. Jalla nii timplu jilirinacaqui parti zoñinacžquiztan ninacž želinchizquiztan diezmo cobriñitača. Aunquimi nii cobrita zoñinacaqui timplu jilirinacž familiatača. Tjapa ninacaqui Abrahamž ejpžquiztan tjoñitača. Jalla nižtiquiztan Melquisedecqui nii timplu jilirinacžquiztan juc'ant jiliriča. ⁶ Melquisedeczi ana Leviž majchmaatquiztan tjoñitača. Pero Abrahamqui nižquiz diezmo tjaachiča. Nižaza Melquisedecqui Abrahamžquiz wintizuna tjaachiča, Yooz Abrahamžquiz taku tjaachiž cjenami. ⁷ Wintizuna tjaañi zoñiqui tsjan jiliriča wintizuna tanzñi zoñžquiztan. Anaž jakziltami nii razuna nicasača. ⁸ Tii muntuquiz kamcan zoñikazza učumnacaquiz diezmo cobriñiqui. Zoñinacača ticzñiqui. Pero Melquisedecž puntuquiztanaqui Yooz takuqui niž ticz puntuquiztan ana chiiča, wiñayjapa žejtzjapažtakazza. ⁹ Melquisedecž timpu wattan Leviž majchmaatquiztan tjonñi timplu jilirinacaqui diezmo cobriñitača. Nii cobriñi zoñinacapacha Abrahamž majchmaatquiztan tjonchiča. Jalla nižtiquiztan Abrahamž diezmo Melquisedecžquiz pactiquiztan, ninacazakaz pactažokazza. ¹⁰ Abrahamž curpuquiz niž majchmaatinaca želatča, ima majttatača. Jalla nižtiquiztan Abrahamž Melquisedecžquiz diezmo pactiquiztan, Leviž majchmaatquiztan tjoñi timplu jilirinacaqui zakaz pactažokazza.

11 Leviž parti timplu jilirinacaqui Israel wajtchiz zoñinacžquiz Moisés lii jaru kamkatchičha. Nižaza nii jilirinacaqui parti zoñinacžta Yoozquin palt'iziñitačha. Nii Leviž parti zoñinacaqui Aaronž majchmaatquiztan tjonñitačha. Jaziqui ninacaqui parti zoñinacžquiz Yooz yujcquiz zumapankaz cjiskattasaž niiqui, anaž iya palt'iziñi pectasačha. Nii wiruñ tjonñi palt'iziñiqui anaž Aaronž majchmaatquiztan tjonñičha. Antiz Melquisedecž partiquiztan tjonchičha. 12 Palt'iziñi timplu jilirinacaqui campiitaž cjenaqui, lii zakaz campiitaž cjistantačha. 13 Nii wiruñ tjonñi palt'iziñiqui Jesucristo Jiliričha. Jesucristuqui anačha Leviž partiquiztan tjonñiqui. Antiz Judaž majchmaatquiztan tjoñitačha. Pero Moisés lii jaru anaž jakziltami Judaž partiquiztan timplu jilirž puestuquiz uchtatačha. 14 Timplu jilirinacž puntuquiztan Moisesqui anaž čhjulumi chiichičha Judaž parti zoñinacžquiz. Judaž parti zoñinacaqui anapan timplu jilirž puestuquiz luzasačha. Pero kjanapachačha Jesucristuqui Judaž partiquiztan tjoñi.

15 Jalla nižtiquiztan kjanapachazakazza Moisés lii campiitaqui. Melquisedecžtakaz Jesucristučha tsjemat timplu jiliričha, zoñinacžtajapa Yoozquin palt'izinzjapa. 16 Moisés liiqui cjičha, ticžni timplu jilirinacaqui Leviž majchmaatquiztan tjonñi zoñinacapankaz cjequičha. Jesucristuqui anaž nii lii jaru timplu jiliri cjissičha. Antiz niž wiñayjapa žejtñi kamañquiztan timplu jilirž puestuquiz uchtačha, wiñayjapa zoñinacžtajapa Yoozquin palt'iziñi cjisjapa. 17 Jesucristuž puntuquiztan Yooz takuqui tuž čhičha:

“Amqui wiñayjapa timplu jiliri cjequičha zoñinacžtajapa palt'iziñi. Melquisedecž partiquiztan cjequičha”.

18 Tuquita liiqui nužquiz apatatzičha. Nii liiqui ana azzizza zoñinaca zumapan kamkatzjapa. Jalla nižtiquiztan ana iya walčha. 19 Nii Moisés lii jaru kamtiquiztan anaž jakziltami Yooz yujcquiz zumapankaz cjiskattaž atasachha. Jaziqui tsjii ew lii žejlčha; učhumnacaltajapa juc'ant zumačha. Nii lii jaru Jesucristuqui Yoozquin palt'iziñi puestuquiz luzzičha. Jesucristuž cjen učhumuqui Yoozquin macjatasachha.

20 Yoozqui juramentužtan Jesucristo utchičha palt'iziñi puestuquiz. 21 Tuquita palt'iziñi timplu jilirinacaqui ana juramentužtan nombritatačha. Pero tii Jesucristo timplu jilirizti juramentužtan nombritačha. Yooz takuqui tuž cjičha:

“Yooz Jiliričha juramentužtan tuž mantichičha: Amqui wiñayjapa timplu jilirim cjequičha zoñinacžtajapa palt'iziñi, Melquisedec partiquiztan. Jalla nuž mantižcu, Yooz kuzquiz pinsitaqui wira ana campiyasačha”.

²² Nii Yooz chiitaž cjenaqui Jesucristučha tuquita timplu jilirinacžquiztan žoñinacžtajapa juc'ant zuma Yoozquin palt'iziñiqui. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui wiñaya liwriitapan cjequiča. Nii ew liiqui tuquita liinacquiztan juc'anti zumača. ²³ Nii tuquita timplu jilirinacaqui tamatača. Ninacžquiztan anaž jakziltami wiñaya timplu jilirž puesto tanzñi atchiča. Ninacaqui tjapaž ticža. ²⁴ Pero Jesucristuzti wiñaya žetaquiča. Jalla nižtiquiztan wiñayjapa timplu jiliripanž cjequiča, žoñinacžtajapa Yoozquin palt'iziñijapa. ²⁵ Jalla nižtiquiztan Jesucristuqui ultimupan wiñayjapa žoñinaca liwriyasača. Jakziltat niž cjen Yoozquin macjataquiž niiqui, wiñayjapa liwriita cjequiča. Nižaza Jesucristuqui wiñaya žejtcan liwriita žoñinacžtajapa tirapan Yoozquin pjalt'izinaquiča.

²⁶ Jalla nižta palt'iziñipanž pecča učumnacaqui. Jalla nii Jesucristuqui Yooz irata zumapankaz kamañchizza. Anaž jakziltami nižquiz tsjii uj tjojt nasacha. Niiqui ana zinta ujchizza. Ujchiz žoñinacžquiztan tsjematača. Arajpachquin Yooztan chica honorchizza. ²⁷ Jesucristuqui parti timplu jilirinaca ana iratača. Nii parti timplu jilirinacaqui zapuru wilanapan tjaañitača, persun ujnacquiztanami parti žoñinacž ujnacquiztanami. Jesucristuqui anapan nižta paasača, ana ujchizza niiqui. Jesucristuqui tsjii wiltapankaz wilana tjaačiča. Wilana cunta niž persun curpu intirjichiča. ²⁸ Moisés lii jaru ujchiz žoñinacaqui palt'iziñi puestuquiz uchtatača. Nii liinacquiztan wiruñ Yoozqui tsjii juramento paachiča, niž Majch palt'iziñi puestuquiz uchjapa. Nii Majchqui Yooz irata zumapankaz kamañchizza wiñayjapa.

8

EW LII ZEJLCHA

¹ Weriz chiitanacquiztan jalla tiiča chekanaqui, učumnacaltajapa tsjii zuma palt'iziñi žejlča, Jesucristupacha. Jalla niiqui arajpachquin Yooz Ejpž žew latuquiz julzi žejlča, Yooz Ejpžtan chica mantican. ² Niiča ultim Yooz kjuychiz jiliriqiu, učumnacaltajapa palt'iziñzjapa. Nii ultim Yooz kjuy timpluqui anaž žoñiž paatača. Nižaza anača tii muntuquiz. Antiz Yooz Jilirž arajpach kjuyapankazza. ³ Zapa timplu jiliriqiu niž puestuquiz kamcan, ofrendanacami wilananacami jalla ninaca tjaañiča. Jalla nižtiquiztan Jesucristo zakaz tsjii tjaažjapa necesitča. ⁴ Jesucristuqui tii yokquizkaz kamñi žoñi cjitasaž niiqui, anaž timplu jilirimi cjitasača. Tii yokquizpachača Moisés lii jaru timplu jilirinaca panž

žejlča. Jalla ninacaqui tirapanž wilana tjaača Moisés lii jaru. ⁵ Pero ninacaqui ultim Yooz kjuy timpluquiz anaž sirwiča. Arajpachquin žejlča nii ultim Yooz kjuy timpluqui. Jalla nii timplu cunta tii yokquiz tsjii paata timplu žejlča tsjii fotožtakaz. Tuqui timpuqui Moisesqui Yooz cjitacama tsjii zkiz timplu paakatchičha. Ima paakatcan Yoozqui nižquiz mantichiča, tuž cjican: “Sinaí curquin amquiz tjezinča, jaknužt wejt timpluqui paaztančhalaja, jalla nii. Jalla nii jarupankaz timplu kjuya kjuystanča”. Jalla nuž mantichiča Yoozqui. ⁶ Pero Jesucristuzti žoñinacžtajapa tsjan zumaž palt'izinasacha. Jalla niiča tuquita palt'iziñinacž kamañquiztan juc'ant zuma kamañchizqui. Nižaza tuquita liiquiztan tii anzta liiqui učhumnacalta tsjan zumača. Jesucristuž cjen tii anzta liiqui žejlča. Nižaza nii liiž jaru tsjii tsjan zuma kamañaqui compromittača.

⁷ Tuquita tjaata liiqui juc'ant zuma cjitčhaj niiqui, anaž iya liiqui pectasacha. ⁸ Yoozqui tuquita lii jaru kamñi žoñinacžquiz ana zuma naychiča. Jalla nii puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Jiliriqui tuž cjiča: Wiruñta timpuquiztajapa wejrqui tsjii ew lii tjaa-ača Israel wajtchiz žoñinacžquizimi, nižaza Judá wajtchiz žoñinacžquizimi. ⁹ Nii ew liiqui tuquita ejpnacžquiz tjaata liiquiztan tsjemataž cjequiča. Tuquiqui wejrqui ninacž tuquita ejpnaca jwessinča Egipto yokquiztan. Nii timpuquizpacha wejt lii ninacžquiz tjaachinča; pero ninacasti wejt lii jaru ana cumplichičha. Jalla nižtiquiztan wejrqui ninaca jaytichinča. Jalla nuž cjiča Yooz Jiliriqui. ¹⁰ Wiruñta timpuquiz Israel žoñinacžtajapa tsjii ew lii tjaa-ača, jalla tuž: Jalla nii wiruñta timpuquiz wejrqui žoñinacž kuzquiz wejt lii zizkatača, kuzquiz cjiirtažtakaz. Nekztan wejrpacha ninacž Yooz cjeeča. Nižaza ninacaqui wejt partir žoñinaca cjequiča. ¹¹ Jalla nii wiruñta timpuquiz kamñi žoñinacaqui anaž porapat tjaajnarasasacha, ninacž mazinacžquizimi, nižaza ninacž jilanacžquizimi. Anaž tjaajnasacha, “Yooz Jiliržquin paja” cjican. Antiz zapa mayni Yooz Jiliripankaz pajaquiča, tsjii zkoltiquiztanpacha asta pajk žoñicama. ¹² Nižaza ninacž ujnaca pertunača, wejt okžni kuzziz cjen. Nižaza ninacž ujnacquiztan tjatznača wiñayjapa”.

Jalla nuž cjiča Yooz takuqui. ¹³ Yoozqui nii ew lii puntuquiztan chiižcu nii tuquita lii apatatchičha. Nii tuquita liiqui watchiž cjen, inakazza. Wajilla liiwj tjatztaz cjequiča.

9

YOOZ ZKIZ TIMPLU

¹ Nii tuquita liiqui cuzturumpinacchizza, Yooz rispitzjapa. Nii cuzturumpinacaqui tii muntuquiz žejlñi Yooz timpluquizkaz paatatača. ² Primeraqui zkiz timplu želatča. Nii timpluquiz pizc kjuya želatča. Tsjii kjuyaqui 'Yooztajapa T'akžta Kjuya' cjitatača. Nii kjuyquiziqui tsjii pajk candelabra želatča, nižaza mesa želatča, Yooztajapa t'akžta t'anta nonzjapa. ³ C'uchquin tsjii kjuya želatča, 'Yooztajapa Juc'ant T'akžta Kjuya' cjitatača. Nii pizc Yooz kjuy taypquiz tsjii pañ cortina želatča. ⁴ C'uchquin tsjii kor altara želatča, incienso ujzjapa. Nižaza tsjii caja želatča, Yooz tjaata lii chjojzjapa. Nii cajaqui kjuyltanami zawnctanami koržtan tjajlžtatača. Nii caj kjuyltan tsjii kor ojch želatča maná cjita čhjerchiz. Nižaza Aaronž wara želatča. Nii waraqui ch'ojña c'ajchiča tsjii žejtñi muntižtakaz. Nižaza nii caj kjuyltan Yooz lii cjiirtanaca želatča. ⁵ Nii caj juñtun querubines cjita želatča anjila irata paata. Nii querubinanacaqui wežlaž cherchi kjarchiztača; nii caj juntuñ kjara waazitača. Nižaza nii caj juntuñ ljocžtan tjawkz tabla želatča, jalla niiqui ujnaca pertunta cjisjapatača. Jaziqui nii puntunacquiztan ana iya chiiz pecuča.

⁶ Jalla nuž tjacžcu timplu jilirinacaqui zawnchuc kjuyquiz luzluzñitača, lii jaru cuzturumpinaca paacan. ⁷ C'uchquin žejlñi kjuyquiz tsjii watquiz tsjii wilta luzñitača timplu chawjc jiliriqui. Nii alajakaz jalla nekziqiu luzasača. Jalla nuž luzcan wilana conta ljoc chjichñitača, persun ujnaca pertunta cjisjapami, nižaza parti žoñinacž ujnaca pertunta cjisjapami. ⁸ Jalla nižta liiquiztan Espiritu Santuqui zizkatchiča, ima Moisés lii apatatzcan, nii Yooz kjuy timpluquiz paaz cuzturumpinacaqui walatča, nii. Nižaza jalla nuž walan čhjul žoñimi anapan c'uchquin luztača. ⁹ Nii tuquita liiqui Yooz puntunaca čhičha tii timpuquiz kamñi žoñinacžtajapa. Nii lii jaru žoñinacaqui ofrendanacami wilananacami tjaachiča. Jalla nuž tjaachiž cjenami nii žoñinacaqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma kuzziz ultimu ana cjiskatta cjesača. Ninacaqui tirapan ujchiztača. ¹⁰ Jalla nii tuquita cuzturumpinacaqui jalla tižtakaztača: čhjeri tjaazmi, licz tjaazmi, kjaztan ajunzmi. Jalla nižta cuzturumpinacaqui žoñž curpu zawnctankazza. Jalla nuž cjenami lii campiizcama nii cuzturumpinacaqui walatča.

¹¹ Wiruñ nekžtan Cristuqui tjončiča. Jazic niičha Yooz timplu chawjc jiliriqui; Yooz zumanaca tjaazjapa tjončiča. Timplu chawjc jiliri cjan Yooz kjuyquiz sirwiča. Anaž tii yokquiz paata Yooz kjuyquiz sirwiča. Antiz arajpachquin

Yooz lijitum kjuyquin sirwiča. Jalla niiča ultim Yooz kjuya. Tii yokquiz paata Yooz kjuyquiztan juc'ant zumača. ¹² Cristuqui arajpachquin ultim Yooz kjuyquiz luzziča. Jalla nuž luzcan ana cabranacž ljocmi nižaza ana vac toronacž ljocmi chjitchiča. Antiz persun ljocžtan luzziča, žoñinaca wiñaya liwriita cjisjapa. Jalla nuž persun ljocžtan tsjii wiltakaz luzziča tjapa tižtajapa. ¹³ Tuquita liiqui tužutača: Cabranacž ljocžtanami, vac toronacž ljocžtanami ujchiz žoñinacžquiz tjawkñitača. Nižaza ujta vacanacž kjupžtan ujchiz žoñinacžquiz llump'aczt'iñitača. Jalla nižta cuzturumpinaca zawnctankazza; ana poderchiztača, ana ujchiz cjiskatzjapa. ¹⁴ Cristuž ljocžti ancha juc'anti poderchizza. Nii ljocž cjen žoñinacž kuznacaqui zuma cjiskatasacha. Wiñay žejtñi Espiritu Santuž cjen Cristuqui tsjii zuma wilana cunta persunpacha ticziča. Ana ujchiz cjican, niž ljoc Yoozquin tjaachiča, ujchiz žoñinaca pertunta cjisjapa. Jalla nižtiquiztan Cristuqui žoñinaca liwriyasača. Cristuž cjen nii liwriita žoñinacaqui ninacž tuquita ana zuma kamañanaca jaytasača, nižaza zuma kamañchiz Yoozquin sirwasača.

¹⁵ Jalla nižtiquiztan Jesucristuž cjen Yoozqui ew lii ut'aychiča, žoñinaca ultimu liwriita cjisjapa. Žoñinacaqui primer lii mantuquiz cjican, ujnaca paañitača. Pero Jesucristuqui ticziča, nii paata ujnacquiztan liwriizjapa. Jalla nižtiquiztan jakziltat Yooz kjawžta cječhaja, jalla niiqui Yooz compromitta irinsa tanznaquiča; jalla niiqui wiñayjapa Yooztan chica kamaquiča. ¹⁶ Tsjii žoñiqui testamento paachiž cjen, niž cuzazanaca tanñi žoñinacžquiz ut'ayča. Pero ticžtankaz nii testamentuqui walča. ¹⁷ Nii testamento paañi žoñiqui tira žetan, nii testamentuqui anaž walča. Antiz ticžtan, jalla nekžtanž nii testamentuž walasača. Ticžtankaz niž cuzazanaca tanñi žoñinacaqui ultimu niž cuzazanaca tanznasača. ¹⁸ Jalla nižtiquiztan tuquita liiqui ut'aytatača, conta animal ljocžtan. ¹⁹ Moisesqui tjapa Yooz mantita liinaca kjanapacha paljayžcu nii liinaca ljocžtan ut'aychiča. Moisesqui tsjii chupic choma tanžcu, hisopo cjita parquiz tjerchiča. Nekžtan ljocžtan kjaztan t'ajžcu, jalla nekž nii para ch'ižcu, sucarpayñitača, žoñinacžquizimi, liichiz libruquizimi. ²⁰ Jalla nuž sucarpaycan, Moisesqui tuž cjichiča: Tii ljocqui Yooz mantita liinaca walkatča ančhucaltajapa. ²¹ Jalla nižtazakaz Moisesqui nii ljocžtan Yooz kjuyquizimi, Yoozquin sirwiz cuzazanacquizimi sucarpayñitača. ²² Nii tuquita lii jaru jos tjapa cuzazanaca sucarpayñitača, Yooz yujcquiz zuma cjisjapa. Ljoc ana tjawkžcu ujnaca ana pertunta cjesača.

JESUCRISTUQUI ZOÑINACĀ LAYCU TICZICHA

²³ Tuqita lii jaru nii Yoozquin sirwiz cuzazanacaqui Yooz yujcquiz wali cjisjapa jalla niĵta cuzturumpinaca paastantaĉha. Tii yokquiz ųejlĵi cuzazanacaqui fotoĵtakazza. Anaĉha arajpachquin ultimu ųelasaĉha. Arajpach Yooz zuma kamaĵchiz cjiskatzjapa, nii animal ljocnacaqui anaĵ atasaĉha. ²⁴ Cristuqui persun ljocĵtan ana ųoĵiĵ paata timpluquiz luzziĉha. Arajpach Yooz kjuyquizpacha luzziĉha. Jalla nicju anziqui niĉha uĉhumnacaltajapa Yoozquin palt'iziĵiqui. Tii yokquiz ųejlĵi timpluqui tsjii fotoĵtakazza nii werar arajpach Yooz kjuyquiztan. ²⁵ Zapa wata timplu chawjc jiliriqui animalĵ ljocĵtan Yooz kjuyquin luzĵitaĉha. Ana persun ljocĵtan luzĵitaĉha. Pero Cristuqui tsjii wiltapanikaz wilana cunta cjissiĉha, ana wilta wilta. ²⁶ Wilta wilta wilana cunta ticztasaĵ niiqui, tii muntu kalltiquiztanpacha wilta wilta sufrican ticztasaĉha. Tuqita timpu tucuzinta cjiscu tsjii wiltakaz Jesucristuqui parizquichiĉha. Nekztan niĵ ljoc tjawkĵcu ticziĉha, tjapa ujnacquiztan ųoĵinaca liwriizjapa. ²⁷ Tjapa ųoĵinacaqui tsjii wilta ticstanĉha tii yokquiz. Jalla nekztan pjalĵta cjequiĉha, Yooz yujcquiz zuma, anazuma, nii. ²⁸ Jalla niĵta irata Jesucristuqui tsjii wilta tii yokquiz ticziĉha, wacchi ujchiz ųoĵinacĵ laycu. Pero wiruĵ wilta tii muntuquiz tjonacquiĉha. Nekztan ųoĵinacĵ ujnacquiztan ana ticznaquiĉha. Antiz niĵquiz tjapa kuz tjewzĵi ųoĵinaca ultimu liwriyaquiĉha.

10*MOISES LIIQUI PJALTICHA*

¹ Moisĵs liiqui Yooz zumanaca tsjii kolucullakaz tjeeziĉha. Ana ultimu kjana tjeeziĉha. Nii liiqui tuĵ cjiĉha: Wiruĵ tjapa Yooz zumanaca tjonacquiĉha, jalla nii. Niĵaza nii liiqui anaĵ ultimpacha Yooz yujcquiz zuma cjiskatasacĉha, Yoozquin macjatĵi ųoĵinacĵquiziqui. Nii lii jaru watay wata wilanakaz contaĉha. Jalla nuĵ paaĵcumi, ųoĵinacĵquiz anaĵ ultimpacha Yooz yujcquiz zuma cjiskatta cjesacĉha. ² Nii lii jaru paacan, ųoĵinacaqui ultimpacha Yooz yujcquiz zuma cjiskattasaĵ niiqui, anapanĵ wilana tira onantasaĉha. Nii wilana tjaaĵi ųoĵinacaqui ultimu ana ujchiz cjitasasaĵ niiqui, zumapan cjitasacĉha, niĵaza persun kuzquiz ana iya cjuĵntasaĉha ĉhjul ujquiztanami. ³ Pero nii wilana tjaaĵ liiqui watay watapanĵ ujnaca cjuĵkatĉha. ⁴ Vac toronacĵ ljocmi cabranacĵ ljocmi tjaatiquiztanami anapanĵ ujnacquiztan liwriyasaĉha.

⁵ Jalla niĵtiquiztan Cristuqui tii muntuquiz tjonĵcu Yooz Ejpĵquin tuĵ cjichiĉha:

“Amqui animal wilananacami ofrendanacami ultimu ana pecasača. Antiz wejtajapa zoñž curpu tjaczinčamča, zoñinacž ujnac laycu ticzjapa. ⁶ Ujta animalanacami uj paatiquiztan tjaata ofrendanacami ultimu am ana cuntintu cjiskatasacha. ⁷ Jalla nižtiquiztan wejrqui cjichinča: Wejt Yooz, tii muntuquiz tjonchinča, am kuzcama paazjapa. Jaknužt wejt puntuquiztan Yooz tawk liwruquiz cjiirtažlaja jalla nii cumplizjapa tjonchinča”.

⁸ Jesucristuqui cjichiča, “Yooz Ejpqui anaž pecča nižaza anaž jutztaza jalla tinaca: animal wilananacami, ofrendanacami, nižaza ujta animalanacami, nižaza uj paatiquiztan tjaata ofrendanacami. Tuquita liiqui nižtanaca tjaaz mantichiča. Jalla nuž mantita cjenami, Yoozqui anaž nikaz ultimu pecča”. ⁹ Nekztan Jesucristuqui cjichizakazza: “Yooz Tata, wejrqui tii muntuquiz tjonchinča, am kuzcama kamzjapa”. Jaziqui Jesucristuqui nii tuquita liinaca apatatskatchiča, nii lii cuzturumpinacžtanpacha. Nekztan ew lii ut'aychiča. Nii lii jaru Jesucristuqui wilana cunta intirjitatača. ¹⁰ Yooz kuzcama kamcan Jesucristuqui tsjii wiltakaz persun curpu wilana cunta intirjichiča, zoñinacž ujquiztan ticzjapa. Jalla nižtiquiztan Yoozqui učumnacaquiz zuma kamañchiz cjiskatchiča.

¹¹ Timplu jilirinacaqui zapuru ninacž puestuquiz atintichiča. Zapuru wiltan wiltan wilananaca Yoozquin tjaañitača. Pero nižta wilananacaqui ujnacquiztan anapan zoñinaca liiwriyasača. ¹² Jesucristuzti tsjii wiltakaz persun curpu wilana cunta intirjichiča, zoñinacž ujquiztan ticzjapa. Jalla nuž ticžcu, arajpachquin Yooz Ejpž zew latuquiz julziča, nižtan chica mantiñi cjisjapa. ¹³ Jalla nicju tjewžcan žejlča, niž quintranaca liwj atiptacama cjisjapa, niž kjojch koztan tječtažtakaz. ¹⁴ Jalla nuž zoñinacžtajapa tsjii wilta ticžcu, Jesucristuqui Yooz partiquiz žejlñi zoñinacžquiz wiñayjapa Yooz yujcquiz ancha zuma cjiskatchiča. ¹⁵ Nižaza nii puntuquiztan Espiritu Santuqui chiča, tuž cjan:

¹⁶ “Tuquita lii apatatžcu, wejrqui zoñinacžquiz tsjii ew lii tjaa-ača. Jalla nuž cjiča Yooz Jiliriui. Wejrqui ninacž kuzquiz wejt liinaca zizkatača, nižaza intintazkatača”.

¹⁷ Nekztan cjichizakazza:

“Ninacaž paata ujnaca ana iya cjuñznača. Nižaza ninacaž ana wali cjičitanacami liwj tjatznača. ¹⁸ Jalla nižta ujnacquiztan pertuntažlaj niiqui, ana iya čjul wilanami pecasača”.

19 Jilanaca, cullaquinaca, jaziqui Jesucristuž ticziž cjen učumqui ana jiwjatcan Yooz yujcquiz luzasača. 20 Ew kamañchiz kamcanaqui ana jiwjatcan Yooz yujcquiz luzasača. Jalla nii ew kamañaqui Jesucristuž tjaatača. Persun curpu wilana cunta tjaažcu, Jesucristuqui arajpachquinpacha Yooz yujcquiz luzziča, nii c'uchquin žejlñi cortina cjetžtažokaz. 21 Jesucristuča Yooz kjuychiz žoñinacžtajapa Yoozquin palt'iziñiqui. Jaziqui učumnacaltajapa palt'izinaquiča. 22 Jalla nižtiquiztan tjapa kuztan Yoozquin macjatz waquiziča. Nižaza Jesucristužquin kuzziz cjen ana jiwjatcan Yoozquin macjatz waquiziča. Jesucristuqui učumnacaž paata ujnaca pertunchiča, učumnac kuzquiz ana iya uj cjuñjapa. Nižaza učum curpunacaqui tsjii zuma kjaztan awjztažokazza. 23 Yoozquin macjatzcu Yooz famillquiz luzzinčumča. Jaziqui ana jiwjatcan tirapan Yoozquin tjurt'ichi kuzziz cjequiča. Nekztan Yooztan chica kamaquiča. Nii Yooztan kamzqui, jalla nii Yoozqui učumnacaquiz compromitchiča. Nižaza nii compromitchi Yoozta taku cumpliñiqui. 24 Jalla nižtiquiztan Yooz kamañquiz kamcan porapat zumpacha p'ekinchayasa, zuma munaziñi kuzziz cjisjapa, nižaza zuma obranaca paazjapa. 25 Nižaza yekjap criichi žoñinacaqui zapa domingo ana ajcajczñiča. Ana nižta irata kama. Antiz učumqui porapat zumpacha p'ekinchayasa, zuma kamzjapa. Jesucristuž tjonz tjuñi žcatžinžquiča. Jalla nižtiquiztan juc'anti učumqui porapat p'ekinchayastanča.

26 Werar Yooz taku catokžcupacha nekztan kuzinpan Yooz quintra quepsnaquiž niiqui, ana pertunta cjesača. 27 Pero nižta cjićjiñinacžquiz Yoozkaz casticaquiča. Yoozqui niž quintranaca wiñaya casticaquiča infiernuquin. 28 Jakziltat Moisés lii ana cazzi cjitčhaja, nižaza pucultan čjepultan testicunaca nii ana caza puntu declartčhaja, jalla nekztan nii uj paañi žoñiqui ana okžcu conzpanikaztača. 29 Jalla nižtiquiztan jakziltat Yooz Majch quintranapan quepsnachaja, nižaza Yooz Majch liwriiñi ljoc tjawkta puntuquiztan iñaračhaja, nižaza okžni Yooz Espíritu Santužquiz žawjwa zjićčhaja, jalla nižta paañinacaqui juc'anti castictaž cjequiča, nii Moisés lii quintra paañi žoñinacžquiztan cjen. Jalla nižta casticzpan waquiziča nižta žoñinacžtaqui. 30 Učum pajta Yooz Jiliriui tuž cjichiča: “Wejrtča castiquiñtqui. Wejrqui žoñinacžquiz casticača, ujnaca paatiquiztan jama”. Jalla nuž cjichiča Yooz Jiliriui. Nižaza Yooz takuqui tuž cjiča: “Yooz Jiliriui niž kjuychiz žoñinacž paatanaca pjalznaquiča”. 31 Jakziltat Yooz quintranapan kamchižlaja, jalla niiqui werar

zejtñi Yooziž tantaž cjequiča. Jalla nuž Yooz tantaž cjequiž niiqui, nižtanacžquiz ancha ana waliž cjequiča.

³² Ančucaž Yooz famillquiz luztaž cjuñzna. Paljayta Yooz taku catokžcu, ančucqui pasinziz kuztan ancha sufrichinčucča, quintranaca ancha žejlčiž cjen. ³³ Yekjap ančucqui ch'aanitatača, nižaza wjajttatača tjapa žoñinacaž cheran. Nižaza yekjap ančuca jilanacaž nižta sufran, ančucqui “Jesalla, wejt jilača niiqui” cjican declarchinčucča. ³⁴ Ančucqui tsjii criichi žoñinaca preso tanta cjen okzñi kuztan yanapchinčucča. Nižaza ančucaž cusasanaca kjañta cjenami, cuntintu kuzziz žejlchinčucča. Arajpachquin ančucaltajapa juc'ant zumanaca žejlča, wiñayjapa tjurñi. Jalla nii cjuñzcu, ančucqui cuntintu kuzziz žejlchinčucča. ³⁵ Tjurt'ichi kuzziz cjican, jalla nii zuma kuzquiztan ana jayta. Ticzcama tjurt'ichi kuzziz cjequiž niiqui, Yoozquiztan pacta cjequiča juc'ant zumanacžtan. ³⁶ Ančucqui pasinziz kuzziz cjee, Yooz kuzcama zuma kamzjapa. Jalla nekztan ančucqui Yooziž compromitta zumanaca tanznaquiča. ³⁷ Yooz takuqui tuž cjiča:

“Wajilla nii tjonñiqui tjonaquiča, anaž ancha ažk katasacha.

³⁸ Jakziltat wejtquiz kuzziz cjen wejt yujcquiz ana ujchiz cječhaja, jalla niiqui arajpachquin wejtta chica zumapan kamaquiča. Pero jakziltat wejt quintra quepačhaja, jalla nii žoñiča ana waliqui. Niižtan ancha anal jutzazuča”.

³⁹ Pero učumnacača anapan Yooz quintra quejpszñiqui. Jalla nuž quejpnasaž niiqui, Yooziž ancha ana waliž castictaž cjequiča. Antiz učumča tirapan Yoozquin kuzzizqui. Jalla nuž kamcan učum persun animu zumaž čhjelinča, liwriita cjisjapa.

11

YOOZQUIN KUZUZIZ ZOÑINACA

¹ Yoozquin kuzziz cjen, učumqui ultimupan zizza, Yooz taku cumplitapanž cjequiča, jalla nii. Nižaza Yoozquin kuzziz cjen učumqui zizza, anza timpuquiz ana cheržcumi Yooz žejlpanča, nižaza Yooz zumanaca ultimupan žejlča, nii. ² Učum tuquita atchi maa ejpnacaqui Yoozquin kuz tjaachiča. Jalla nuž Yoozquin kuzziz cjen Yoozqui ninacž puntuquiztan “Zumača ninacaqui” cjichiča.

³ Yoozqui tawkžtankaz chiican tii muntu paachiča. Yoozquin kuzziz cjen jalla nii zizza, ultim werara jalla nužupan paata, jalla nii. Yoozqui ana chertanacquiztan tii muntuquiz žejlñinaca paachiča.

⁴ Yoozquin kuzziz cjen Abelqui tsjii zuma ofrenda wilana Yoozquin tjaachiča. Cainžquiztan juc'ant zuma ofrenda Yoozquin tjaachiča. Abelž Yoozquin kuzziz cjen, Yoozqui Abelž tjaata ofrenda risiwchiča. Nižaza Abelž puntuquiztan Yoozqui chiichiča “Zumača niiqui” cjican. Abel ticizž cjenami učumqui zizza, niiqui Yoozquin zuma kuzziztača, jalla nii. Jalla nii zizcuqui učumqui Abelž zuma kamaña yatekasa.

⁵ Yoozquin kuzziz cjen Enocqui arajpachquin ana ticzi chjichtatača. Ana iya tii muntuquiz žejlchiča. Yoozpan-tača chjitchi. Yooz takuqui Enocž puntuquiztan tuž cjiča: Ima arajpachquin chjichtaž cjen, Yoozqui Enoc zuma kamañquiztan cuntintu cjissiča. Jalla nuž cjičtača Yooz tawk liwruquiz. ⁶ Jakziltat ana Yoozquin kuzziz cječhaja, jalla niizquiztan Yoozqui anapanž cuntintu cjesača. Jakziltat Yoozquin macjatz pecħhaja, jalla niiqui criistanča, Yoozqui žejlča, jalla nii. Nižaza criistanča, Yoozqui niizquin macjatz pecñi žoñinacžquiz zumanaca tjaaquiča, jalla nii. Jalla niža criichi žoñžquiztan Yoozqui cuntintuča.

⁷ Nižaza Yoozquin kuzziz cjen Noequi kjaz juyzuquiztan liwriitatača. Ima kjaz juyzu tjonan Yoozqui Noežquiz chiižinchiča, “Kjaz juyzul cuchanžcača”, cjican. Jalla nii Yooz chiižintaqui Noequi catokchiča. Nekztan Yooz chita jaru tsjii pajk warcu kjuya irata kjuychiča, niž familianacžtanpacha liwriita cjisjapa. Jalla nuž Yoozquin kuzziz cjen Noequi tjeeziča, parti žoñinacaqui ancha ujchizza, jalla nii. Nižaza Yoozquin kuzziz cjen Noequi Yooz zuma kamaña tanchiča, tsjii irinsažtakaz.

⁸ Nižaza Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen, Yooz mantita ana jayrazcu cazziča. Yoozqui Abrahamžquiz cuchanzjapa kjawziča, yekja yokquin okajo. Nižaza Yoozqui Abrahamžquiz tuž cjichiča: “Wiruñ wejrqui amquiz nii yoka tjaača, irinsa cunta”. Yooz mantita jaru ojkchiča. Jakziquin ojektħhaja, jalla nii ana zizatča. Jalla nuž cjenami Abrahamqui Yooz tawk jaru ana jayrazcu ojkñi želatča. ⁹ Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen Yooz mantitacama nii Yooz tjeežta yokquiz kamchiča. Yekja žoñž yoka cjenami, Yoozqui Abrahamžquiz nii yoka compromitchiča, “Wiruñ tii yoka amta cjequiča”, cjicanaqui. Jalla nii yokquizpacha kamcan, zkiz kjuy tultunacchiz kamñitača Abrahamqui. Jalla niža zakaz Isaacžtan Jacobžtan zkiz kjuychiz kamñitača. Nii pucultanaqui Abrahamž irata tjewzizakazza Yooziž chiita taku cumpliscama. ¹⁰ Ultimu Abrahamqui arajpach wajtquin ojkz tjewziča, wiñaya tjurñi watja. Yoozqui nii zuma watja pinsichiča, nižaza paachiča. Jalla nii zuma

wajtquin ojkz tjewziča Abrahamqui.

¹¹ Nižazakaz Sarqui Yoozquin kuzziz cjen ica cjissinča, chawcwa cjicanpacha. Tsji majchchiz cjissinča, Yoozquin criichiž cjen. Sarqui tantiichinča, Yoozqui niž compromitta taku panž cumplisnaquiča, nii. ¹² Jalla nižtiquiztan Abrahamqui ticz irarchiz cjenami tsji majchchiz cjissiča. Jalla nii majchquiztan walja tama mirchiča, walja tama arajpach warawaranacažtakaz nižaza walja tama kot at pji-lanacažtakaz, jalla nižta mirchiča. Ancha tamaž cjen, anača kanchuca Abrahamžquiztan tjonni majch maatinaca.

¹³ Tjapa nii žoñinacaqui, Abelžtan Enocztan, Noežtan, Abrahamžtan, jalla ninacaqui ticziča ima Yooz compromitta taku cumplisnan. Jalla nuž cjenami Yoozquin tirapan kuzziztača. Yoozquin kuzziz cjen ninacaqui zizziča, Yoozqui niž taku wiruñtajapa panž cumplaquiča. Jalla nuž kuzquiz zizcu cuntintutača. Tii muntuquiz žejlcan ninacaqui “Yekja wajtchiz žoñtča”, cjiñitača. ¹⁴ Jalla nižta chiiñinacaqui kjana-pacha tjeeža, ninacaqui arajpach wajtquin ojkz pecchiča, nii. ¹⁵ Ninacaž ulanžquita yoka cjuñtasaž niiqui, nii yokquin cuttiñi attasača. ¹⁶ Ninacazti tsjan cusa yokaž pecatča, arajpach yokquin irantiz pecatča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui anaž azkatča, ninacaž “Wejt Yoozza”, cjican cjenauqui. Yoozqui ninacžtajapa tsji zuma watja tjacžinchiča.

¹⁷ Nižaza Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen tjapa Yooz mantitanacami cumpliñitača. Yoozqui Abraham yanziča, ultimu Yoozquiz kuzziz, ana ultimu Yoozquiz kuzziz, jalla nii. Jalla nuž yanzjapa Yoozqui Abrahamžquiz mantichiča, niž zinta majch wilana cunta tjaakatzjapa. Nii zinta majchqui Isaac cjitatača. Nekztan Abrahamqui niž zinta majch wilana cunta conijochiča. Nekztan conzmayatača. Pero Yoozqui nii conz apatatskatchiča, Abrahamž zuma cazni kuz zizcu. Niiž tuquiqui Yoozqui Abrahamžquiz cjichiča: ¹⁸ “Isaacž cjen amqui majchmaatinacchiz cjequiča”. Jalla nuž taku tjaachi cjenami Abrahamqui niž zinta majch wilana cunta conijochiča. ¹⁹ Abrahamqui persun kuzquiz tantiichiča, Yoozza ticzinacami jacatatskatñiqui, jalla nuž tantiyatča. Abrahamqui persun kuzquiz persun majch conz cjichipantača. Jalla nižtiquiztan Isaac majchqui ticziquiztan jacatatchižtakaz cjissiča.

²⁰ Nižaza Isaacqui Yoozquin kuzziz cjen Jacobžtan Esaužtan, jalla ninacžquiz mazinchiča, wiruñtajapa ninacžta zumanaca cjequiča, nižaza Yooz yanapta cjequiča, jalla nii. ²¹ Nižaza ticz ora Jacobqui Yoozquin kuzziz cjen Josež maatinacžquiz mazinchiča, Yoozqui ninacžquiz zumanaca tjaaquiča, jalla nii. Nižaza Jacobqui

atztan tjurt'izcu Yoozquin rispitchiĉha. ²² Niżaza Josequi Yoozquin kuzziz cjen ticz ora mazinchiĉha, Israel Źoñinacaqui Egipto yokquiztan ulnaquiĉha, nii. Niżaza mantichiĉha, persun curpu tsjijnaca Egipto yokquiztan chjichajo.

²³ Niżaza Moisés maa ejpqui Yoozquin kuzziz cjen Moisés nastiquiztan ĉhjep jiiz chjojziĉha. Ninacaqui cherchiĉha, ancha c'achja nii wawa, jalla nii. Tuquiqui Egipto chawjc jiliriqui mantichiĉha, tjapa Israel lucmajch wawa contaj cjila, nii. Pero Moisés maa ejpqui Yoozquin kuzziz cjen nii chawjc jiliriĹ mantita ana eksiĉha. Moisés wawa ana conchiĉha.

²⁴ Nekztan Faraón chawjc jilirĹ majtqui nii Moisés wawa uywassinĉha. Jalla nuĹ uywastiquiztan nii wawaqui pajkchiĉha. Jalla nekztan pajkĹcu Moisesqui Yoozquin kuzziz cjen FaraonĹ maati cunta cjis anapan pecatĉha. ²⁵ Antiz Moisesqui Yooz illzta Israel ŹoñinacĹtanpacha sufriz tantiichiĉha, uj paañi ŹoñinacĹtan tsjii ratukaz cuntintu Źejlz cjenpacha.

²⁶ NiiĹ kuzquiz tantiichiĉha, "Egipto cusasanacĹtan cuntintu kamz cjenpacha, CristuĹtajapapankaz sufrasaĉha. Jalla nuĹ sufrichi kamchiĹ cjen ultimquiziqui juc'ant cusal cjeĉha, ricachu kamzquiztan". Jalla nuĹ cjian, Moisesqui Yooz compromitta zumanac kjutñi pinsatĉha. ²⁷ Niżaza Moisesqui Yoozquin kuzziz cjen Egipto yokquiztan ulanchiĉha, chawjc jilirĹ Źawjta ortina ana ekscu. NiiĹ kuzquiz tantiita jaru tjurt'ichi Źejlchiĉha, niiĹ kuztan Yooz cherchiĹ cjen.

²⁸ Niżaza Moisesqui Yoozquin kuzziz cjen Yooz mantita jaru zapa kjuyquiz pascua wilana conz mantichiĉha. Nekztan nii wilan ljocĹtan zapa kjuy zanquiz sucarpayz mantichiĉha Israel ŹoñinacĹ primer maatinaca ana conta cjisjapa, ticzkatñi anjilĹquiz. ²⁹ Nekztan Yoozquin kuzziz cjen Israel Źoñinacaqui Mar Rojo cjita pajk kota kajkchiĉha, kjoñ yokaĹtakaz. Nekztan Egipto quintra Źoñinacaqui nii kjoñiranpacha nii pajk kota zakaz kakatĉha. Jalla nuĹ taypiz kajkĹcan tjapa nii Egiptonacaqui kjazquiz ticziĉha.

³⁰ Yoozquin kuzziz cjen Israel Źoñinacaqui Jericó wajt muytata Źejlñi pirkanaca pajlkatchiĉha, pakallak tjuñi muytata ojklayĹcu. ³¹ Niżaza Yoozquin kuzziz cjen Rahabqui ana ticzinĉha parti Jericó wajtchiz ŹoñinacĹquiztan. Naaqui Israel wajtchiz awayt'iñinaca zuma risiwchinĉha. Jalla niĹtquiztan ana ticzinĉha. Tuquiqui putirii Źoñtaĉha. Nekztan Yoozquin kuz tjaachinĉha. Pero parti Jericó wajtchiz Źoñinacaqui Yooz mantita ana cazziĉha, werar Yoozquin ana kuz tjaachiĉha.

³² Yoozquin kuzziz puntuquiztan iya quintunaca Źejlĉha. Pero timpuĹ pjaltiĉha. Jalla niĹtquiztan ana chii atasacĉha GedeónĹ puntu, BaracĹ puntu, SansónĹ puntu, JeftéĹ puntu, DavidĹ puntu, SamuelĹ puntu, niżaza profetanacĹ puntu.

Jalla nii Yoozquin kuzziz žoñinacž quintunaca žejlča pero. ³³ Ninacaqui Yoozquin kuzziz cjen quintra žoñinaca atipchiča, nižaza zuma mantiñi cjissiča, nižaza Yooz compromitta taku tanziča, nižaza ana wal leonanacž atanaca chawczinchiča. ³⁴ Nižaza ana wal uj asñinaca tjessinchiča, nižaza atipchiča, ninaca ana pajk cuchillžtan conta cjisjapa. Nižaza ana azziz žoñinacaqui azziz cjissiča Yoozquin kuzziz cjen. Nižaza quira zalcan walja azziztača, jalla nižtiquiztan quintra žoñinaca tjiranchiča. ³⁵ Yoozquin kuzziz cjen Yoozqui yekjap maatakanacžtajapa ticzinaca jacatatskatchiča.

Yoozquin kuzziz cjen yekjap žoñinacžti sufriskattača. Pero ninacaqui ana Jesucristo nicchiča, sufrisquiztan liwriita cjisjapa. Antiz tirapan tjurt'ichiča, ticz cjenami. Jalla nuž ticziča, jacatatžcu juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. ³⁶ Yekjap žoñinacaqui Yoozquin kuzziz cjen iñartatača. Nižaza wjajttatača. Nižaza carinžtan moktatača. Nižaza carsilquiz chawctatača. ³⁷ Nižaza Yoozquin kuzziz cjen yekjap žoñinacaqui maztan čhajcžcu contatača. Nižaza yekjapanacaqui taypiquiz pootžcu contatača. Yekjapanacaqui sufriskattatača, werar Yoozquiztan quejpskatajo. Pero nii criichi žoñinacaqui ana quejpsiča. Yekjapanacaqui Yoozquin kuzziz cjen cuchillžtan contača. Yekjapanacaqui Yoozquin kuzziz cjen uuzi zkizimi cabra zkizimi cujtžta ojklaychiča. Ana iya zquitchiztača. Nižaza Yoozquin kuzziz cjen yekjap žoñinacaqui t'akjiri kamcan awantichiča; yekjapanacaqui ancha sufrisnaca awantichiča; yekjapanacaqui chjojritžtapan awantichiča. ³⁸ Ana criichi žoñinacaqui nii Yoozquin kuzziz žoñinacžtan ana kamz waquiziča. Ana criichi žoñinacaqui ana zumapanča. Nii Yoozquin kuzziz žoñinacžti ancha zumača. Jalla nuž cjenami tii muntuquiz sufričan awantichiča, ch'ekti yokaran ojklayčan, curunacaran ojklayčan, maz pjet ajkquiz kamcan, nižaza yok pjetquiz kamcan. ³⁹ Tjapa ninacaqui Yoozquin kuzzizpantača. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninacž puntuquiztan tičlarchiča, "Ninacača wejtquin kuzzizqui" cjicanaqui. Jalla nuž cjenami, Yooziž compromitta taku ninacžtajapa ima cumplissiča. Yooz taku cumplitaqui ana tanziča. ⁴⁰ Učumnaca cjuñžcu, Yoozqui juc'ant zumanaca pinsichiča. Jalla nižtiquiztan ninacžtanami učumnacatanami chicapacha, nižaza tjapa Yoozquin kuzziz žoñinacaqui Yooz irata ancha zuma kamañchiz cjequiča.

1 Yoozquin kuzziz žoñinaca, jaziqui wacchi tuquita žoñinacaqui ućhumnacaquiz tjeezića, Yoozquin kuzziz kamaña, jalla nii. Ninacaqui ućhumnaca muytatažtakazza. Ninacž zuma kamaña cjuñzla. Jalla nekztan tjapa anawalinaca paaz jaytila nižaza kuzquiz tjapa anawali pinsiskatñinaca ecla. Nekztan Yooziž tjaata kamañquiz tjurt'iñi pasinziz kuztan kamla. 2 Nižaza ućhumqui Jesucristuž kamaña cjuñzla. Niiž cjen ućhumqui Yoozquin kuz tjaachinćhumća. Nižaza niiqui ućhumnacaquiz juc'ant Yoozquin kuzziz cjiskataquića, ancha zuma Yooz kamañchizkaz cjisjapa. Jesucristuqui cruzquiz ticzcan sufrichića. Cruzquiz ticzqui azzucataća. Pero Jesucristuqui ana turwayzića nii ticzjapa. Jalla nižtiquiztan arajpachquin Yooz žew latuquiz julzi žejlća, cuntintu. Jalla nuž cuntintu žejlz zizcu, nii sufriznaca awantichića.

3 Jesusaž kamta cjuñzna. Niiqui ujchiz žoñinacž kjarquiz ancha sufrichića. Jalla nii Jesusaž kamta cjuñzcu Yooz kamañchiz kamcan anapan ocha, tjup kuzziz cjee. 4 Anćhucqui imaziž contaća ujchiz žoñinacž anćhucaquiz walja sufriskatanami. 5 Yoozqui anćhucaquiz chiižinchića, niiž maatinacažtakaz. Jalla nii ewjt'iñi chiižinta ana tjatzna. Yooz takuqui tuž anćhucaquiz chiižinća:

“Wejt maati, Yooz Jiliriz ewjt'iñi chiižinta ana chjaya. Nižaza nižquiz casticta cjenami ana llajlla kuzziz cjee. 6 Yooz Jiliriqui niiž k'aayi maatinaca ewjt'ića; nižaza persun maatinaca azquichñi casticu tjaaža, wilta zuma cjićjiyajo”.

7 Jalla nižtiquiztan anćhucqui pasinziz kuztan Yooz azquichñi casticu awanta. Yooz Ejpqui anćhucaquiz irpića. Tjapa ejpnacaqui persun maatinacapanž ewjt'ića. ¿Tsjii ana nižta ewjt'iñi ejp želasajo? Anaž cjesaća. 8 Jaknužt Yoozqui tjapa niiž maatinaca ewjt'ićhaja, jalla nižta Yoozqui anćhuc ewjt'izakazza. Anćhucqui ana ewjt'ita cjitasaž niiqui, ana lijitum Yooz maatinaca cjitasaća. Anćhucqui pamparan maatinacažtakaz cjitasaća. Ana ultim Yooz famillchiz žoñinaca cjitasaća. 9 Anćhuc cjuñzna, ocjala cjicanaqui ućhum persun maa ejpqui ewjt'iñitaća. Nižaza ninacžquiz rispitchinćhumtaća. Jalla nižtiquiztan žoñi paañi Yooz Epiž ewjt'itaqui juc'anti catokz waquizića, zuma kamañchiz kamzjapa. 10 Ućhum persun maa ejpqui tsjii timpujapakaz ućhumnacaquiz ewjt'ichića, ninacaž tantiitacama. Yooz Ejpzi ućhumnacaltajapa ewjt'iñića, ućhum tsjan zuma kamañchiz cjisjapa, niiž irata ancha zuma cjisjapa. 11 Azquichñi casticunacquiztan ućhumqui sufrićhumća. Casticz ora llaquita kuzzizćhumća. Pero

jakziltat castictiquiztan tsjan zuma kamañchiz cjissizlaja, jalla niiqui ultimu cuntintu cjisnaquiĉha. Niżaza zuma kuzziz Yooz kuzcama kamaquiĉha.

YOOZQUIN TJAPA KUZ CJISPANCHA

¹² Jalla niżtiquiztan anĉucqui wilta azi tanzna, zuma kamzjapa. Kjaranacami owanacami otchiżtakazza. Tjup kuzziz cjee, zuma kamzjapa. ¹³ Yooz jiczquiz zuma ojklaya. Jalla nekztan anazuma ojklayñi Źoñinaca zuma kamañquiz irpita cjesaĉha. Anĉucaż zuma kamtiquiztan ninacaqui zuma kamañchiz cjisnaquiĉha.

¹⁴ Niżaza tjapa Źoñinacżtan zumapanż kamzjapa tjapa kuz tjaa. Niżaza Yooz irata ancha zuma kamañchiz kamzjapa tjapa kuz tjaa. Ana zuma kamañchiz cjequiż niiqui anaż Yooz Jilirżtan kamasasĉha. ¹⁵ Yoozqui anĉucaquin yanapz pecĉha. Nii zuma yanapta ana chjaya. Yoozquiztan anapan zaraka. Ana wal jar muntiztakaz ana cjee. Jalla nuż ana wal muntiztakaz cjequiż niiqui, anĉucatami parti jilnacżtami ana wali kamañchiz cjesaĉha. ¹⁶ Niżaza nii ana zuma kamañchiz Esaúżtakaz ana niżta cjee. Esaúqui adulteriuquiz ojklaychiĉha, niżaza Yooz kamaña ana importaychiĉha. Esaúqui jilir majch irinsiżtan tsjii lujlz ĉherżtan campiichiĉha. ¹⁷ Nekztan wiruñ Esauqui ejpżquiztan jilir majch irinsa tanz pecatĉha. Niiż ejpqui Jacobżquiz tjaachitaż cjen Esaúżquiz ana tjaas atchiĉha. Niiż irinsa tjaatapanĉha. Wiruñ Esaúqui ancha kaacanami, ana jaknużumi irinsa tanzñi atchiĉha.

¹⁸ Anĉucqui Yoozquin macjatżquichinĉhucĉha. Anĉucqui anaĉha Israel Źoñinacāżtakaz Sinai curquin macjatżquichinĉhucqui. Nii curquiz Źoñinacaqui ojklayĉha, niżaza lanża. Pero Yoozquin ana lanżñi atasasĉha. Tuqui timpuqui Israel Źoñinacāż Sinai curquin macjatan nii curuqui ujznatĉha, niżaza tsokchi tsjirżtan weezetataĉha. Niżaza jorjorñimi lliwjlliwjñimi Źelatĉha. ¹⁹ Nekz Źejlcan trompet jora nonziĉha. Niżaza Yooz jora nonziĉha, ninacżquin paljayżquiñi. Nii jora nonzñi Źoñinacaqui roct'ichiĉha, ana iya chiiżcajo. ²⁰ Nii joraqui tuż mantichiĉha: “Jakziltat tii curquiz macjatżcaĉhaja, maztan ĉhajc jawi contaż cjequiĉha, uż pajk cuchillżtan contaż cjequiĉha. Źoñinacami animalanacami niżta macjatżcaquiż niiqui, contaj cjila”. Jalla nuż chiiżinżquitiquiztan Israel Źoñinacaqui ancha tsucchiĉha, niżta mantanaqui ana iya awanti atchiĉha. Jalla niżtiquiztan roct'ichiĉha, ana iya chiiżcajo. ²¹ Ancha ispantichucanacataĉha nii chertanacaqui. Jalla niżtiquiztan Moisespachaĉha tuż cjichiqui: “Wejrqui anchal tsucuĉha, niżaza kjarkatuĉha”.

22 Pero ančhucqui Sinaí curquin ana mac-jatžquichinčhucča. Ančhuczti arajpach žejtñi Yoozquin macjatchinčhucča, nižquin kuz tjaachiž cjen. Jaziqi ančhucča arajpach Jerusalén wajtchiz žoñinacaqui. Nižaza Sión cjita curquiz macjattažokazza. Nii Sión cjita curuqui cjiča, arajpach Jerusalén watja, jalla nii. Arajpach Yooz wajtquin warank waranka anjilanaca žejlča, Yoozquin rispitzjapa ajczñi. 23 Nižaza Yooz wajtquin anjilanacžtan čica Yooz wajtchiz žejlñinacaqui ajcža, Yooz wajtchiz žoñinacžtanpacha. Jalla nii žoñinacž tjuunacaqui arajpach listiquiz cjiřtača. Nižaza ančhucqui Yooz Jiliržquizpacha macjatchinčhucča. Nii Yoozza tjapa pjalñiqui. Nižaza ančhucatan zuma kamañchiz žoñinacž animunacžtan Yooz wajtchizza. Yoozqui ninacžquiz niž irata ancha zuma kamañchizkaz cjiskatchiča. 24 Nižaza ančhucqui Jesusižquin macjatchinčhucča. Niiča ew acta ut'aychiž cjen žoñinacžta tjurt'ižiñiqui. Žoñinacžtajapa ticziča. Nižaza žoñinacž laycu niž ljocžtan sucarpaytažokaz cjichiča animal ljocžtakaz. Jesusiž ljoc tjawkchiž cjen, žoñinacaqui liwriita cjesača. Abelž ljocqui žoñinaca ana liwriyasača. Jalla nižtiquiztan Jesusiž ljocqui Abelž ljocquiztan tsjan cusača.

25 Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz čiita taku anaž nicaquiča, pañž catokz waquiziča. Tuqui timpuqui Yoozqui Sinaí curquiztan Israel žoñinacžquiz čiichiča. Nekžtan ninacaqui nii čiita taku ana juyzu paachiča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui castictatača. Anziqi Yoozqui arajpachquiztan učumnacaquiz čiižinžquiča. Nii čiižinta ana juyzu paaquž niiqui, pañž castictaž cjequiča. Yoozquiztan anapan atipi atasacha. 26 Tuqui timpuqui Yooz joraqui yokanaca chjekinskatchiča. Anziqi cjiča: “Tsjiižtan yokanacami arajpachami chjekinskatača”. 27 “Tsjiižtan” cjicanaqui Yoozqui zizkatča, Yooz paata yokanacami arajpachanacami liwj kataquiča. Nekžtan ana chjekinskattanaca, niikaz želaquiča. 28 Yooz watjaqui ana tјatantaž cjesača, pañž želaquiča. Učumča nii wajtchiz žoñinacaqui. Nižaza učumqui Yooztan čica mantaquiča. Jalla nižtiquiztan učumqui Yoozquin gracias cjizpan waquiziča. Nižaza tjapa kuztan, nižaza humilde kuztan Yoozquinž zuma rispita, Yooz tsucchuca azi tjeežñiž cjen, nii cjuñžcu. Jalla nuž respitan Yoozqui cuntintu cjequiča. 29 Cjuñžna. Učum Yoozza tsjii anawalinaca ujžñi ujžtakazqui. Jalla niiča anawali žoñinaca casticñiqui.

13

¹ Jilanaca, cullaquinaca, porapat tirapan zuma munaziñi kuzziz cjee. ² Nižaza tjonzñi žoñinacžquiz zuma pan kjawžna. Jalla nuž kjawžcuqui yekjap žoñinacaqui anjilanacžquiz atintichiča, ana zizcu.

³ Carsilquiz chawcta jilanaca panž cjuñzna. Ančhucacakaz persun kuzquiz ninacaž chawctiquiztan sint'iz waquiziča. Nižaza sufriskatta jilanacžquiz cjuñzna. Ančhucqui curpuchiz cjicanaqui zakaz sufriskatta cjesača.

⁴ Tjapa ančhucqui lucutjiñi zalžcu, zuma lijitumaž cjicjiya. Tjunatan zalžcu zuma lijitumaž kama, ana yekja maatakžtan ojklayasača. Jakziltat adulteriuquiz ojklayčhaja, jalla nižquiz Yoozqui casticaquiča.

⁵ Ančhucqui anaž paazquin kuz tjaa. Zejlñi cusasanacžtan cuntintukaz cjee. Yoozqui tuž cjichiča: “Wejrqui ančhuc anal jaytača, nižaza anal ečača”. ⁶ Jalla nižtiquiztan učhumqui ana jiwjatcan chiyasača, tuž cjican:

“Yooz Jiliriča wejtquiz yanapñiqui. Zoñinacaž wejtquiz čhjulu paachi cjenami anal eksnasača”.

⁷ Ančhucqui icliz irpiñinaca cjuñzna. Ninacaqui ančhucacquiz Yooz taku paljaychiča. Jaknužt ninacaqui tjurt'ichi kuzziz ticzičhaja, jalla nii cjuñzna. Ninacaž Yoozquin kuzziz kamta jalla nižta irataž kama.

⁸ Jesucristuqui tuquitanpacha, anzimi, jaztanami tsjii kuzzizpanikazza, jalla niiča ana kuz campiiñiqui. ⁹ Nižaza ančhucqui tjapaman tsjemata tjaajintanacžquiz anaž incallskata. Cjuñzna, Yoozqui ančhucacquiz yanapaquiča, tjup kuzziz cjisjapa. Jalla niiqui tsjan yanapča, čhjeri lujlz cuzturumpiquiztanaqui. Jakziltat nii čhjeri lujlz cuzturumpinac jaru kamčhaja, jalla ninacžtaqui anaž yanapča juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa.

¹⁰ Učhumnacaltaqui anača animal wilana žejlča. Tsjemat wilana žejlča, Jesucristupacha. Tuquita timplu jilirinacaqui anapanča nii wilana lujlchuca. ¹¹ Tuquita lii jaruqui timplu chawjc jiliričiqui conta wilan ljoc chjitchiča c'uchquin žejlñi Yooz kjuyquin, Yoozquin ofrenda tjaazjapa, ujnaca pertunta cjisjapa. Nii wilanž curpunacaqui wajt tjii pampiquin ujnitača. ¹² Jalla nižta irata Jesusaqui wajt tjiquin ticziča, niž persun ljoc cjen žoñinacžquiz Yooz anča zuma kamañchiz cjiskatzjapa. ¹³ Ančhucqui ana wal kamaña eccu, Jesucristužquin macjatz waquiziča. Nekztan učhum listuž cjee, sufrizjapa. ¹⁴ Tii muntuquiz kamcan ana wiñaya tjurñi wajtchizčhumča. Pero učhumqui arajpach watjaž ojkszjapa anča tjewža. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin sirwican učhumqui tirapan Yoozquin honora tjaaz waquiziča. Jalla nuž honora tjaacan wilana cuntaž

cjequiĉha. Jaziqui uĉhumqui persun atžtan “Yoozqui honorchizkaj cjila”, cjanan chiiz waquiziĉha. ¹⁶ Nižaza anĉhucqui zuma paaznaca panž paa. Nižaza parti jilanacžtan anĉhuca želinchizquiztan jama tojna. Nekztan anĉhucaž zuma kamtiquiztan cuntintu cjequiĉha Yoozqui.

¹⁷ Anĉhucqui icliz irpiñinaca cazpanĉha, nižaza ninacž jaru cjee. Ninacaqui anĉhuc cuitiñiĉha. Nižaza nii icliz irpiñinacaqui, jaknužt criichi žoñinaca cuitiñizlaja, jalla nii Yooz yujcquin cuenta tjaastanĉha. Anĉhuc zuma kaman, irpiñinacaqui cuntintuž anĉhuc cuitaquiĉha, ana llaquizcu. Anĉhucqui anĉhuca irpiñinacžquiz llaquiskataquiž niiqui, anapanž cusa cjesaĉha anĉhucaltajapaqui.

¹⁸ Wejtnacaltajapa Yoozquiztan mayizina. Wejrnacqui zuma kuztanpan kamuĉha. Jaziqui wejtnaca kuzquiz ana zinta uj cjuñuĉha. Chjulu paacanami zuma litituma kamz pecuĉha. ¹⁹ Nižaza wejtnacaltajapa mayizinalla, anĉhucaquin wilta apura tjonzjapa, ana iya atajta cjisjapa.

²⁰⁻²¹ Yoozza žoñinacž kuznaca walikaz cjiskatñiqui. Jalla niiqui uĉhum Jesucristo Jiliriz ticziquiztan jacatatskatchiĉha. Jesucristuĉha uĉhum chawjc Awatiriqui uuzanaca itzñiztakaz. Niiqui persun ljocžtan ew acta ut'aychiĉha wiñayjapa.

Jalla nižtiquiztan Yoozqui anĉhucaquiz zuma kamañchizpankaj cjiskatla, niž kuzcama kamzjapa. Nižaza Jesucristuž cjen Yoozqui uĉhum yanapla, zuma obranacami paazjapa, nižaza zuma kamzjapa. Anĉhucaž zuma kamtiquiztan Yoozqui cuntintu cjequiĉha. Jaziqui Jesucristuqui wiñayjapa honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amen.

²² Jilanaca, cullaquinaca, anĉhucaquiz rocuĉha, weriž chiižinta taku zuma kuztan nonznaquiĉha. Tsjii kjaž takunaca tii cartiquiz cjjrchinĉha. ²³ Uĉhum Timoteo jilaqui carsilquiztan liwriitaĉha. Jalla nii anĉhucaquiz maz pecuĉha. Timoteoqui tekz waj tjonaguiz niiqui, nižtan wejtjan anĉhucaquin cherzñi okaĉha.

²⁴ Tjapa icliz irpiñinacžquin tsaanžinalla. Nižaza tjapa Yoozquin criichi žoñinacžquiz tsaanžinalla. Nižaza Itali-aquiztan tjoñi jilanacaqui anĉhucaquin tsaanžquiĉha.

²⁵ Yoozqui tjapa anĉhucaquiz zumapanj yanapt'ila. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DE SANTIAGO

¹ Wejrtča Santiaguqui. Wejrqui Yooz Ejpž, nižaza Jesucristo Jilirž mantitacama okiñ zoñtča. Ančhucqui Israel wajtchiz zoñinacaqui tjapa nacionquin wichanziča. Ančucaquin saludos apayžcuča tii cartiquiz.

PRUEBANACZ PUNTU

² Yoozquin criichi jilanaca, cullaquinaca, tii muntuquiz kaman tjapaman pruebanacaž zejlča. Chjulorami tsjii prueba tjonaquiž niiqui, ancha cuntintuž cjee. ³ Yoozquin tirapan kuzziz cjen, čjul pruebanacami atipaquiča. Nižaza Yoozquin juc'anti kuzziz cjisnaquiča. Nekztan juc'anti Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjisnaquiča. ⁴ Nižaza tirapan Yoozquin tjurt'aquiž niiqui, Yooz irata ancha zuma kamañchiz cjisnaquiča. Zuma lijitum zoñipan cjisnaquiča.

⁵ Pruebanacaž amquiz tjonaquiž niiqui, nekztan am kuz turwayznaquiž niiqui, Yoozquin juc'anti mayiza, Yooz jicz puntu zuma zizñi cjisjapami, nižaza nii pruebanaca atipzjapami. Yoozqui ancha zumača. Jakziltat mayizaja, jalla nii zoñžquiz Yoozqui zuma yanapasača. Niiž okzñi kuzziz cjen, ana ujžcu yanapasača, pruebanaca atipsjapa. ⁶ Yoozquin mayizican tjapa kuztan mayizizpanča. Ana paysnakñi kuzziz mayiziz waquiziča. Paysnakñi kuzziz cjesaž niiqui, tjamiž chjichta kjaz ljojkižtakaz cjesača, awizaqui Yoozquin kuzziz, awizazti ana Yoozquin kuzziz. ⁷⁻⁸ Nii payznakñi zoñiqui pizc kuzzizza. Jalla nižtiquiztan pizc kuzziz mayizan, ana nonžta cjesača. Yoozqui nii zoñžquiz ana yanapasača. Nižaza nii pizc kuzziz zoñiqui anaž pinziz waquiziča, “Yoozqui wejtquiz yanapaquiča”, cjicanaqui.

⁹ Jilanaca, cullaquinaca, yekjapa Yoozquin criichi zoñinaca porinacača. Nii zoñiqui Yoozquin criichiž cjen, Yooz maati cjissiča. Nižaza arajpachquin okaquiča, walikaz kamzjapa. Jalla nižtiquiztan cuutintupanž cjis waquiziča. ¹⁰ Jakzilta Yoozquin criichi zoñit ricachuquiztan porilla cjisnasaž niimi, cuntintupankaz cjis waquiziča. Nii zoñiqui tirapan Yooz maatiča. Tsjii pastuqui tsjii pacamakazza zuma pjajkjallchizqui. Nekztan niiž pjajkjallaqui k'alaž chooča. Pjajkjallažtakaz tsjii timpupankaz ricachu cjesača zoñiqui. ¹¹ Tjuñiž kjaki siyanaqui pastu pjajkjallanacaqui k'ala chooča. Nekztan nii pjajkjallanacaqui katča. Anaž iya c'ajča. Nižtakaz ricach zoñinacaqui tsjii timpukaz ricu kamča. Ricachu kamcan tiripintit porinsnasača.

UJ PAAZ PUNTU, YOOZ PUNTU

¹² Čhjul prueba tjonanami Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee. Nižta tjurt'aquiz niiqui, cuntintuž cjequiča. Yoozqui nii zuma tjurt'iñi kuzziz žoñinacžquiz ancha zuma kamaña tjaača. Nuž Yoozqui compromitchičha niižtan munazican sirwiñi žoñinacžquin. ¹³ Jakziltat uj paaz pecčhaj niiqui, anapanž Yoozquin culpasača, "Yoozqui wejtquiz ujquin tjojtskatz pecča" cjicanaqui. Yoozqui ana jakzilta žoñimi ujquiz tjojts munča. Nižaza Yoozqui uj paazqui anapanž persuna pecča. ¹⁴ Žoñinacž persun kuzqui ana zuma uj paaz pecča. Nekztan uj paazquin ojkča. ¹⁵ Čhjulorami žoñinacaqui ana zuma kuzcama kamčhaj niiqui, ujquinpanž čhjichtača. Nižaza jakziltami uj paañipan kamčhaj niiqui, wiñaya castictaž cjequiča.

¹⁶ Wejt k'ayi jilanaca, cullaquinaca, ana incalltaž cjee. ¹⁷ Yoozqui zumapanča, nižaza ligitumapanča čhjulquiztanami. Tjappacha zumanacaqui Yoozquiztanž tjonča, tjapa zumanacača tsewcta Yooz Epiž tjaataqui. Yoozqui tjuñimi jiižmi paachiča. Ninacž kjanaqui awisac zuma kjanča, awisac tsjirquiz weeztača. Yoozti anača nižta, zumapankazza. Anapan žoñi ujquin tjojtskatz pecča. ¹⁸ Yoozqui zuma kuztan učumnacaquiz niiz maati cjiskatchičha. Yooz werar taku criičiž cjen, učumnacaqui Yooz maatinaca cjissinčumča. Jalla nižtiquiztan učumnacaqui parti criiči žoñinacž tuqui Yooz maatinaca cjissinčumča. Jalla nužupanča Yooziž pinsitaqui.

YOOZ TAKUNACA CATOKZPANCHA

¹⁹ Wejt k'ayi jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Yooz taku nonzjapa listu cjee. Ančuca kuzquiz čhjulu chiizmi tjonžaja, jalla nii chiizqui zumpacha tantiižcu, chiiz waquiziča. Tiizakaz cjiwča, anača orallac žawjzqui. ²⁰ Oralla žawjñi žoñinacaqui parti žoñinacžquiz anaž yanapi atasacha Yooz kuzcama kamajo. ²¹ Jaziqui ančuqui ana zuma kamañanacquiztan jayta. Ancha uj paaznaca žejlča. Tjapa uj paaznacquiztan jayta. Nekztan humilde kuzziz Yooz tjaajinta taku zumpacha catoka. Nii Yooz takuqui ančhucž liwriyasača.

²² Yooz takuqui anača nonžñeeka nonzqui, antiz catokspanča, ana persunpachquiz incallta cjeyajo. ²³ Yooz taku nonžcu jakzilta žoñit nii Yooz tawkcama ana kamčhaja, jalla niiča ana zuma žoñiqui. Tižtaž nii žoñiqui. Nii žoñiqui ispiwjquiz persun yujc cheržcu, ²⁴ ojkča. Nekztan nii cheržta yujc tjatža. Nižtaž nii Yooz taku nonžñeeka nonžñi žoñiqui. Yooz taku nonžcu, Yooz taku tjatža; ana nii Yooz

tawkcama kamča. ²⁵ Yekjap žoñinacazti tjapa kuz nonža Yooz zuma liwriiñi taku. Kuzquiz chjojča. Nonžcu, ana tjatža, niicamaž kamča. Jalla niiž zuma kamtiquiztan Yoozqui nii žoñžquiz wintissa, tsjan walikaz kamajo.

²⁶ Jakzilta žoñit “Yooz tawkcama zuma kamiñ žoñtča wejrqui” chiichaj niiqui, niiž atquiztan chiichiiz cuitazla. Anaž niiž ata cuitasaquiž niiqui, persunpachaž incallča. Inapankaz cjiča, “Yooz tawkcama zuma kamiñ žoñtča wejrqui”. ²⁷ Jakzilta žoñit Yooz tawkcama zuma kamčhaj niiqui, t'akjir wajchallanacami žewallanacami yanapaquiča. Nižaza ujchiz žoñi irata anaž kamasacha. Jalla nii žoñičha Yooz Ejpž yujcquiziqui ana ujchizqui.

2

JILANACQUIZ ANACHA PJALI PJALI CJISQUI

¹ Wejt jilanaca, cullaquinaca, Jesucristo Jiliriča ancha honorchiz Yoozqui. Ančhucqui nii Jesucristo Jiliržquiz kuzziz kamcan, tjapa jilanacžtan kuz chicata chjits pecca. Anača pjali pjali cjisqui. ² Jalla tuž nonžna. Ančucaž ajcziž cjen pucultan žoñinacaqui tjonačhani. Tsjiiqui ricachuča, kor surtjanacchiz, nižaza ancha zuma zquitchiz. Tsjiizti porillača, tsjel zquitchiz. ³ Nekztanaqui ančhucqui ricachukaz zuma atintačhani, “Tucquin julzna” cjican. Nii porill žoñžquizzti, “Nekzillakaz tsijtsna” cjičan, už “Zana latullakaz julzna” cječhaj. ⁴ Nuž cjequiž niiqui, niwjctanaqui pjaliž cjiicjiičha. Tjapa jilanacžtan ana chicata kuz chjitča. Ana zuma kuzziz cjen, nižta cjiicjiičha ančhucqui.

⁵ Nonžna, wejt k'ayi jilanaca, cullaquinaca. Tii muntuquiz Yoozqui pori žoñinaca illziča, niižquin ancha kuzziz cjeyajo. Nižaza Yoozqui tsjii taku tjaachiča, tuž cjican: “Wejtquin kuzziz žoñinacaqui wejttan chicaž kamaquiča. Nižaza jilirižtakaz wejttan chicaž mantaquiča”. Jalla nii taku tjaachiča, niižtan zuma munaziñi žoñinacžquiz. Jaziqui nii Yoozquin kuzziz pori žoñinacaqui nii tjaata taku tanznaquiča. ⁶ Ančhuczti pori žoñinaca ana rispitiča. Ricachukaz rispitiča. Pero ricachu žoñinacaqui ančhuc juc'anti langzkatča. Nižaza jilirinacž yujcquiz ančhuc chjitča, mul-tanaca pacajo. ⁷ Nižaza ricachunacaqui Jesucristuž quintra ana zuma chiichiičha. Pero zuma Jesucristuž cjen učhumqui cristiano cjita tjuuchizčhumča.

⁸ Jilanaca, cjiirta zuma Yooz takuqui tuž cjiča: “Jaknužt persunpachquiz okzñamžlaja, jalla nižta okzñi kuzziz cjistanča žoñinacžquizimi, lijitum mazižtakaz”. Niicama kamcanaqui zuma kamsa. ⁹ Pero pjali cjiicjiiñinacazti uj

paača. Yooz tawk quintra paača. Jalla nii kjanapacha zizkatča Yooz takuqui. ¹⁰ Jakzilta žoñit tsjiillapan Yooz mantita ana cazzaj niiqui, ujchizpanča. Parti mantitanaca cazziž cjenami Yooz lii quintra paachiča. Jaziqui castictaž waquiziča. ¹¹ Yoozqui tuž mantiča: “Anača adulterio paazqui”. Nižaza nii Yoozpacha mantiča: “Anača žoñi conzqui”. Adulterio ana paachi cjenami, jakzilta žoñit žoñi cončhaj niiqui, uj paača. Yooz lii quintraž paača. ¹² Yooz takuqui Cristuž puntu zakaz chiiča. Cristučha učhum liwriiñiqui. Liwriita žoñinacaqui čhjulu paacanami chiicanami zuma munaziz waquiziča. Jakzilta žoñit ana nuž kamčhaj niiqui, casticta cjequiča. ¹³ Nižaza jakziltat ana okzñi kuzziz kamchižlaj niiqui, casticta cjequiča. Yoozqui niizquiz ana zakaz okznaquiča. Pero jakziltat okzñi kuzziz kamchižlaj niiqui, juyzuquiz liwriita cjequiča, ana casticta cjequiča.

YOOZQUIN KUZIZ KAMZ PUNTU

¹⁴ Wejt jilanaca, cullaquinaca, jakzilta žoñit ana zuma kamčhaja, niiqui inakaz chiiča, “Yoozquin kuzziztča wejrqui” cjican. Nuž ata alaja chiyan, ana liwriita cjesača. ¹⁵ Nonžna. Tsjii jila cjicu už tsjaa cullaqui cjicu ana zquitchizlaja, nižaza ana čhjerchizlaja, jalla niizquiz yanapz waquiziča. ¹⁶ Nii t'akjir žoñi cheržcu tsjiiqui ančhucquiztan cječhani, “Walika okalla amqui, am curpu anam čh'uñuri naykataquiča; nižaza anam čhjeri eckataquiča” cjican. Pero ana čhjulumii nii t'akjir žoñžquiz yanapčhaj niiqui, ina chiita tawkžtankaz okža. Nii pori žoñiqui pachpa t'akjirikaz žejlča. ¹⁷ Pori žoñžquiz ana yanapčhaj niiqui, inapanikazza Yoozquin criitaqui. Nii ana yanapñi žoñiqui ana Yooz kamañchizqui. Inakaz pinsičha, “Yoozquin kuzziz žoñtča wejrqui” cjicanaqui.

¹⁸ Yekjap žoñinacaqui cječhani, “Tsjiičha Yoozquin kuzzizqui. Tsjiizti zuma kamañnacchizqui”. Pero wejrqui cjiwča, ana zuma kamčhaj niiqui, žaknužt Yoozquin kuzzizqui tjeeznasajo? Anapanž tjeezñi atasučha. Zuma kamcan, Yoozquin kuzzizqui tjeeznasučha. ¹⁹ Zinta Yoozpankaz žejlča. Ančhucqui nii zinta Yoozquin criičha. Nii walikazza. Pero zajranacami “Zinta Yoozpankaz žejlča” jalla nuž zakaz zizza. Jalla nuž zizcu, Yooz casticz tjuñi eksñičha. Pero Yoozquin eksñi cjenami ana Yooz mantitacama kamz pecča nii zajranacaqui. ²⁰ Ana zuma kamcan, jakziltat “Yoozquin kuzziztča” cjican chiičhaja, jalla niiqui inakaz nižta chiiča. Zumučha niiqui. Yoozquin kuzziz puntu zizñi cjisjapa, tuž nonžna. ²¹ Abraham, učhum tuquita atchi ejpqui, Yooz mantitacama ojkčiča. Tsjii nooj

Yoozqui Abrahamžquiz mantichiča tuž cjican: “Abraham, am zinta majch, Isaac cjita, wilanažtakaz jawkwaquiča”. Yoozqui nuž mantichiž cjenacui, Abrahamqui niž kuzquiz nii mantita payitača. Pero niž majch Yoozquin wilana ljoktawk cjen, Yoozqui Abrahamžquiz atajchiča, nii zinta majch ana conajo. Jalla nuž Yooz mantitacama kamtiquiztan, Abrahamqui Yooz yujcquiziqui ana ujchiz nižaza zuma cjissiča. ²² Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen, Yooz mantitacama zuma kamchiča. Nižaza zuma kamchiž cjen Abrahamqui tjeeziča, Yoozquin kuzzizpanča, nii. Nekztan Yooz mantita cazziž cjen, juc'anti Yoozquin kuzziz cjissiča. ²³ Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Yoozquin kuzzizpanča Abrahamqui. Nekztan Yooz yujcquiziqui Abraham ana ujchiz nižaza zuma cjissiča”. Abrahamž kamtiquiztan učumqui zizza, nii Yooz takuča zuma razunaqui. Nižaza Abrahamqui “Yooz amigo” cjita tjuuchiztača.

²⁴ Jaziqiu ančhucqui zizza, zuma kamcan, Yooz yujcquiziqui ana ujchiz cjesača, nii. Ana zuma kamcan, ata alajakaz chiiča, “Yoozquin kuzziztča” cjicanaqui. Juñta kuzllakaz criyanaqui Yooz yujcquiziqui tira ujchizpanikaz žejlča. ²⁵ Nii puntuquiztan tsjiillazakaz cjiwča. Naa Rahab cjiti putirii maatakž puntuquiztan cjuñzna. Naaža wajtquiziqui pucultan Israel žoñinacaqui cuchanžquitatača awayt'izjapa. Naa žonqui nii pucultan Yooz partir žoñinaca zuma atintichiñča. Nekztan ana conta cjeয়োo nii žoñinaca yekja jiczquin cuchanchiñča. Atipasni yanapchiñča. Jalla nižtiquiztan Yooz yujcquiziqui ana ujchiz cjissinča, nižaza zuma kuzziz, naaž zuma kamchiž cjen. ²⁶ Tsjiillazakaz cjiwča. Tsji žoñiqui ticžcu, animu ojčkča, janchi inakazza. Nižtapachaž tsji ana zuma kamni žoñiqui ticzižtakaz žejlča. Ana žejtz wirchizza. Inakaz chiiča, “Yoozquin kuzziztča” cjicanaqui.

3

ATZTAN CHIIZ PUNTU

¹ Wejt jilanaca, wacchi žoñinaca anaž tjaajiñi cjis waquiziča. Tjaajiñi žoñinacaqui Yoozquiz cuenta tjaastanča. Nekztan ana zuma tjaajinchižlaja, niiqui yekja žoñžquiztan juc'anti castictaž cjequiča. Nii zizzinčhucča ančhucqui. ² Tjapa žoñinacaqui ujnaca paača. Jakzilta žoñit persun chiitiquiztan ana ujchizlaja, jalla nii žoñiča ancha zumapanqui. Persun chiiz zumpacha ewjasaquž niiqui, jalla nekztan tjapa niž curpuzakaz ewjasni atasacha, ana uj paazjapa. ³ Nonžna. Tsjii frenžtan cawalluqui irpita cjesača, yawchi žoñž pecta jaruqui. ⁴ Nižtazakaz

žoñinacaqui tsjii kolta tuñžtan pajk warcumi chjitsa, pjursanti tjamiž cjenami. Tsjii warcu joojooñi žoñimi jakzi pecanami tuñžtan nii warcu chjichasača. Kjažta kolta tuñžtanami pajk warcumi joojowasača. ⁵ Nižtazakaz tsjii kolta ujmi wacchi muntinaca tjapznasača. Nižtazakaz učhum chiiñi atami kjažta koltalla cjenami, niž čhiitiquiztan ancha mantiz atasača. ⁶ Tsjii uj peekztažtakazza tii ataqui. Tii ataqui čhjul anawalinacami chiyasača. Tii atadž cjen persunpacha ana zuma kamča. Nižaza tii atadž cjen yekja žoñinacžquiz ana zuma kamkatča. Tii atadžakaz ajriž jaruqui chiiča. ⁷ Tjapa animalanacami nižaza tjapa wežlanacami žoñž mantuquizpanikaz cjesača. ⁸ Antiz anaž jec žoñimi persun chiiñi ata manti atasača. Tii ana wal ataqui anaž jaknuž mantichuca. Tii ataqui ana wali chiiž pecñipanča. Tsjii wininožtakazza tii učhum ataqui. ⁹ Učhumqui tii atžtan chiican Yooz Ejpž tjuu aynakiñčhumpanča. Yooz Ejpqui žoñi paachiča niž irata kuzziz. Nižaza tii atžtanpacha chiičan Yooziž paata žoñinaca laykiñžakazza. ¹⁰ Tii atača zuma ana zuma chiiñiqui. Jilanaca, cullaquinaca, jalla nižta chiičhiizqui anawalipanča. ¹¹ Tsjii zuma wijiñquiztan zuma kjaztan nižaza chjonanchi kjaztan anaž lewasača. Anapanž tsjii wijiñquiz pizc punta kjaz želasača. ¹² Nižtazakaz tsjii tujquin mazk'a kjaztan nižaza ch'uyi kjaztan, jalla nii pizc punta kjaz ana želasača. Nižtazakaz tsjii muntiquiz tsjii punta frutapankaz pookñiča. Pizc punta fruta anaž pookasača. Nižaza tsjii ch'uyi tuquiztan mazk'a kjaz ana cooznasača.

¿JECT YOOZ TAWK JARU KAMÑI ZOÑI?

¹³ Jaziqui jakziltat Yooz taku zuma zizzaj niiqui, zumaž kamspanča. Nii zizñi žoñiqui humilde kuzziz zuma kamaña tjeez waquiziča. ¹⁴ Jakzilta žoñit anawal iñiziñi kuz tjeezaja, nižaza persunpacha tucquin cjis pecñi kuz tjeezaja, jalla niiqui mit kuzzizpanča. Nižaza nii ana zum žoñiqui “Yooz taku zizintča” cjicanami, Yooz tawk jaru ana kamča. ¹⁵ Nii žoñž kamañaqui anača Yoozquiztanaqui. Antiz žoñžquiztanpankazza. Žoñž kuzquiz pinsitanac jaruča nii kamañaqui. Zajražquiztan tjonča. ¹⁶ Jakzilta žoñit anawal iñiziñi kuzzizlaja, nižaza tucquin cjis pecñi kuzzizlaja, jalla nii žoñž cjen ch'aasnacami nižaza tjapaman ana wali kamznacami žejlča. Nižaza jakzilta žoñit Yooz Epiž kamañchizlaja, jalla niiqui zumapankaz kamča. ¹⁷ Nižaza niiqui pasinziz kuzziz cjen, žoñinacžtan zuma kamča. Nižaza partí žoñž razunanaca nonža. Nižaza nii zuma kamañchiz žoñiča okzñi kuzzizqui. Jalla nii žoñiqui zuma kamañnac jarupanž kamča. Nii žoñiqui ana pjali cjiicjiñi kuzzizza.

Antiz zuma kuzzizza. ¹⁸ Jakzilta žoñit pasinziz kuzziz žoñinacžtan kamčhaja, jalla niiqui zuma kamča, nižaza parti žoñinacžquiz zuma kami yanapča.

4

MAYIZIZ PUNTU

¹ ¿Jequiž cjen chjaawjkatas žejljo? ¿Jequiž cjen ch'aas žejljo? Ančhuc ana zuma kuzziz cjen žejlča niiqui. Ančuca ana zuma pecñi kuzqui mantiz pecča. ² Ančucaž pectanaca ana žejlča. Nekztan ančhucqui kichassa, žoñi conañcama. Nižaza yekja žoñž cusasa zmassa. Nii zmasta cusasa ana cunsiqui atžcu, nekztan chjaawjkatassa, nižaza kichassa. Ančucaž pectanaca cunciczjapaqui, Yoozquiztan ana mayiziñčhucča. Jalla nižtiquiztan ančucaž pectanaca ana žejlča ančhucalta. ³ Nižaza ana zuma mayizan, ančucaž mayizitaqui ana nonžtača. ¿Kjastiquiztan ana nonžtajo? Ančhucqui ana zuma kuzquiztan mayizichinčhucča. Persun kuzcamakaz kamzjapa mayizichinčhucča. Nekztanaqui anapan nonžtatača. ⁴ Yoozquiztan quejpsñi kuzziz jilanaca. Ana nižta cjee. Ujchiz žoñž kamañquiz kuzzizlaj niiqui, Yooz quintrača ančhucqui. ¿Nii ana ziz ančhucjo? Jakzilta žoñit ujchiz žoñž kamañquiz kuzzizlaj niiqui, Yooz quintraž cjissiča nii žoñi. ⁵ Anaž inapampa tuquita Yooz cjirta takuqui tuž cjiča, “Yooz Ejpqui uchum kuzquiz nižž Espíritu Santo cuchanžquichiča. Nii Yooz Espíritu Santuqui ancha pecča, uchumqui Yoozquin alaja kuzziz cjisjapa, jalla nii”. ⁶ Ančucaž Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa, Yoozqui juc'anti yanapasača. Nižaza Yooz takuqui cjiča, “Yoozqui humilde kuzziz žoñžquiz yanapñipanča. Pero mita kuzziz žoñž quintrapanča Yoozqui”. ⁷ Jaziqui Yoozquin kuzziz cjee. Niiž mantuquiz cjee. Zajraž ančhuc ujquiz tjojtskatz pecanami, Yoozquin tjurt'ichi kuzziz cjee. Nekztanaqui ančucaquiztanaqui zarakaquiča nii zajraqui. ⁸ Yoozquin macjata. Nižaza Yoozqui ančucaquiz macjatžcaquiča. Uj paañinaca, anchucqui uj paaz eca. Pizc kuzziznaca, Yoozquin tjapa kuzziz cjee. ⁹ Nižaza uj paažcuqui, llaquita cjee. Kaacan ančucaž paata uj paja. Uj paažcuqui, anača chipsqui. Juc'ant llaquizizza. Anača cuntintu cjisqui. ¹⁰ Yooz Jilirž yujcquiziqui humilde kuzziz cjee. Nekztan Yoozqui ančucaquiz honorchiz cjiskataquiča.

ANACHA JILANACZ QUINTRA CHIICHIIZQUI

¹¹ Jilanaca, cullaquinaca, tsjižžquinami tsjaquinami anača quintra chiizqui. Nižaza anača quintra chuchqui. Jakziltat jilanacž quintra chiyačhaja, už cullaquinacž quintra

chiyačhaja, jalla niiqui Yooz mantita jaru ana kamčha. Yooz mantitaqui tuž cjičha, “Porapat zuma munazizza”. Nii mantitacama ana kamaquiž niiqui, nii mantitaqui ana waližtakaz nayaquičha. Nižaza nii Yooz mantita anal pecučha cjičha. ¹² Tsjiipankazza ultim mantiñi taku tjaachiqui. Yoozza niiqui. Jalla niizakazza ultim juezqui. Jaziqui nii Yoozqui žoñinaca arajpachquin chjichasačha. Nižaza infiernuquin chjatkatasachha. Jaziqui anchuczti anaž jecmi arajpachquinami infiernuquinami ojkkatasachha. Jaziqui ančhuca jilanaca anačha pjalz peczqui.

TII MUNTUQUIZ ŽOÑŽ ZETI PUNTU

¹³ Tsjiilla cjesačha. Nonžna. Yekjap žoñinacaqui anchucaquiztan ancha chawjcwami antiñičha, tuž cjian: “Tonji jakat watja okačha. Nii watja irantižcu, cusasa campiyan, paaz cancan zumal kamačha tsjii wata intiru”. Nuž cjiñičha. ¹⁴ Nižta chiižcumi, anapanž zizza nii žoñiqui, jaknužt kamačhaja, čhjulut watačhaja, jalla nii. Yoozpankazza tjappacha mantiñiqui. Čhjulu iratat ančhuca žejtz? Kuyižtakazza žejtzqui. Tsjii kuyiqui jecžcu tsjii upacamapankaz tjenčha. Nekztanž katčha. Nižtapachazakazza žoñiqui. Tsjii upacamapankaz tii yokquiz žejtčha. ¹⁵ Jaziqui tuž chiiž waquiziž, “Yooz munanaqui, žetačha. Nekztan Yooz munanaqui langznačha, nižaza čhjulumi paačha, nižaza ojklayačha”. Jalla nuž chiiž waquzičha. ¹⁶ Antiz yekjapaqui ančhucaquiztan chawjcwami antiñi kuzziz chiičha, ana tjapa čhjulumi zizcu. Jalla nižta mit kuzquiztan chiižqui ana walipančha. ¹⁷ Jakziltat Yooz kuz zizzaj niiqui, Yooz kuzcama kamz waquzičha. Ana nii Yooz kuzcama kamčhaj niiqui, uj paačha.

5

RICACHU ZONINACZ PUNTU

¹ Ricachunaca, nonžna. Ančhucaquiz ana walinacaž tjonaquičha. Nii zizcu, kjawcan kaacan žejlz waquzičha. ² Ančhuca cusasanacaž mokaquičha. Ančhuca zuma zquitinaca kjuriž lujltaž cjequičha. ³ Ančhuca juntjapta korinacami paaznacami inapankaz cjequičha. Ančhucqui ančhuca wacchi paaznaca ana gastichinčhucčha, zuma kamtanaca paazjapa. Jaziqui ančhuca ana okžni kuzziz cjen casticta cjequičha. Nižta cjenami ančhucqui tira juc'anti paaznaca juntjapčha. ⁴ Ančhuc ricachu patrunanacaqui ančhuca piyunanaca juc'anti langskatchinčhucčha. Ančhuca pastunaca zkalanaca ajzkatchinčhucčha, “Cusa pacaž” cjian. Ultimquiziqui koloculla pacchinčhucčha. Nii incallta piyunanacaqui ančhuca quintra quijchičha. Yoozpachačha

nii piyunanacž quijta nonziqui. Jalla Yoozza walja azzizqui. ⁵ Ančhuc ricachu patrunanacaqui, tii muntuquiz ancha cusasanacchiz kamiñčhucča. Chjuluz pectanacami žejlča ančhucaltaqui. Jaziqui tsjii cjew animalažtakaz cjissinčhucča. Zoñiqui cjew animala illza conzjapa. Nižtapacha Yoozqui ančhuc illziča casticta cjisjapaqui. ⁶ Ančhucqui ricachu patrunanaca, ana ujchiz zoñinaca kuzinpan casticchinčhucča, conañcama. Nii zoñinacazti anatača ančuca quintraqui.

PASINZIZ KUZZIZ PUNTU

⁷ Jilanaca, cullaquinaca, učhum pajk arajpach Jiliriž tjonzcama pasinziz kuzziz cjee. Zkal puntuquiztan cjuñzna. Tsjii zkala čhjacchi zoñiqui chijñi tjonz tjewža, primer chijñi, taypi chijñi. Pasinziztan tjewža, ima zkala ajz timpu irantižcan. ⁸ Nižtakaz ančhucqui pasinziz kuzziz cjee. Arajpach Jiliriž tjonz tjuñiqui wajillača. Nekztan ana walinacquiztan liwriita cjequiča. Nii cjuñžcan, Yoozquin tira tjurt'ila. ⁹ Jilanaca, cullaquinaca, porapat anaž chuchasaquiča. Jakzilta zoñit chuchačhaj niiqui, Yooziž azquichtaž cjequiča. Nii azquichñi Yoozqui wajillaž tjonaquiča. ¹⁰ Jilanaca, tuquita Yooztajapa chiiñi zoñinacaž puntu cjuñzna. Kjažta sufriz cjenami, Yoozquin tjurt'ichiča pasinziz kuztan. Nižtapacha cjee. ¹¹ Učhumqui tuž cjiñčhumča, sufriz cjenami, “Yoozquin tjurt'ichi zoñinaca cuntintuž cjequiča”. Tuquiqui Job cjita jila želatča. Niiž quintu zizza učhumqui. Jobqui pasinziz kuztan sufrichiča. Nižaza Yoozquin tirapan tjurt'ichiča. Jalla nii sufriz wattan, Yoozqui niiž zuma pinsita cumplichiča nii Job cjita zoñžtajapa. Nižtapankazza Yoozqui zoñinacžquiziqui, ancha okzñi kuzzizpanča.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, tiča chekanaqui. Anača inapampa Yooz tjuuqui čiichiizqui. Anapanča “Juro por Dios” cjican, čiichiizqui. “Iyaw” cjižcuqui, cumplispanča. “Anača” cjižcuqui, anača cjispanča. Werar čiizpanča, ana Yooziž casticta cjisjapa.

¹³ Jakziltat sufračhaja, jalla niiqui Yoozquin mayiziz waquiziča. Nižaza cuntintu kamñi zoñimi Yooz wirsu itz waquizizča. ¹⁴ Nižaza tsjii laa zoñi želan icliz jilirinaca kjawz waquiziča. Nii jilirinacaqui asiitižtan kullcan, Jesucristo Jiliržquiz mayizaquiča, laa zoñi žetajo. ¹⁵ Yoozquin tjapa kuztan mayizaquiž niiqui, nii laa zoñi čhjetnaquiča. Jesucristo Jiliriqui nii laa zoñi žaazkataquiča. Nižaza nii laa zoñiqui ujchiz želaquiž niiqui, pertuntaž cjequiča. ¹⁶ Jakziltat zoñž quintra uj paačhaja, jalla niiqui nii uj maztanča, “Am quintra tii

uj paachinpantcha” cjican. Nekztan Yoozquin porapat mayizaquiča. Nekztan ančhucqui čhjetintaž cjequiča. Yoozqui tsjii zuma žoñiž tjapa kuztan mayizitaqui nonža. Jalla nekztan Yoozqui tjaaquiča nii mayizitacama. ¹⁷ Cjuñzna, Elías cjita jilž puntu. Učhum iratača nii jilaqui, žoñikazza. Pero Yoozquin tjapa kuztan mayizichiča, ana chijnajo. Nekztan čhjep wata chicatchiž ana chijnichiča. ¹⁸ Wiruñaquei Elías cjita jilaqui wilta mayizichiča, chijñi apayžcajo. Nekztan Yoozqui chijñi apayžquichiča. Chijnan, zkalanacaqui wilta pookchiča.

¹⁹ Jilanaca, cullaquinaca, tsjii žoñiqui Yooz jiczquiztan zarakachani. Nekztan Yooz jiczquiztan zarakchi žoñžquiz tuž paljayz waquiziča, “Ana zarakalla. Yooz jiczquiz cut'iscalla” cjican. ²⁰ Nekztan nii zarakchi žoñiqui niž uj paaznaca ecaquiž niiqui, nižaza Yooz jiczquiz wilta quejpžcaquiž ni-iqui, jalla niž wacchi ujnacquiztan pertuntaž cjequiča. Infiernuquin ana okaquiča nii žoñiqui. Jalla nii zizza ančhucqui.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PEDRO

¹ Wejrtĉha Pedrutqui, Jesucristuŝ uchta apostoltqui. Jalla niŝtiquiztan anĉucaquin tii cartal cjiŝrŝcuĉha. Anĉucqui persun wajtquiztan wichanzinĉucĉha wacchi yekja provincianac kjutŝi, Ponto, Galacia, Capadocia, Asia, Bitinia, jalla nii provincianacquin ojkchinĉucĉha. Jakziquint ojektĉhaja, jalla nicju kamĉha; ana persun wajtquiz kamĉha anĉucqui. ² Yooz Ejpqui anĉuc illziĉha, niiŝ partiquiz cjisjapa. Niiŝ tuquta pinsita jaru anĉuc illziĉha. Niŝaza Espiritu Santuqui anĉucaquiz zuma kamaŝchiz cjiskatchiĉha, anĉuc Jesucristuŝ kuzcama kamajo. Jesucristuŝ ticziŝ cjen anĉuca ujnacaqui pertuntaĉha. Jaziqumi anĉucĉha Yooz wajtchiz ŝoŝinacaqui. Yoozqui anĉucaquiz zumaj yanapt'ila, nizaza anĉucaquiz walikaj kamkatla.

EW KAMAŝCHIZ PUNTU

³ Uĉhum Jesucristo Jilirŝ Yooz Ejpqui honorchizkaj cjila. Yooz Ejpqui zuma okzŝi kuzziz cjen uĉumnacaquiz ew kamaŝa tjaachiĉha. Jesucristuŝ ticŝcu jacatattiquiztan Yoozqui uĉumnacaquiz ew kamaŝa tjaachiĉha. Ew kamaŝchiz cji-can uĉumqui tjewŝa arajpachquin Yooztaŝn chica kamzjapa. ⁴ Niŝaza ew kamaŝchiz cji-can uĉumqui Yooz tjaata irinsa tanznaquiĉha arajpachquin. Uĉhum irinsaĉha arajpachquin Yooztaŝn kamzqui. Anaŝ ĉhjul anawalinacami neks ŝelasaĉha. Nii Yooz irinsaqui uĉumnacaltajapa chjojtaĉha. Jalla niŝtiquiztan nii irinsaqui anaŝ jecmi akasaĉha. Tsji ew zquitiqui manchita cjesaĉha. Niŝaza tsji c'achja pjaŝkjallaqui chooĉha. Anĉuca arajpachquin chjojta irinsaqui ana niŝta cjesaĉha. ⁵ Arajpachquin anĉucaltajapa tsji ancha zuma kamzqui tjacŝtaĉha. Jesucristuŝ tjonz tjuŝniquiziqui nii zuma kamzqui tjeeŝta niŝaza tjaata cjequiĉha. Pero anziqumi tii muntuquiz ŝelan, niŝaza anĉuc Yoozquin kuzziz cjen, Yoozqui niiŝ aztan anĉuc cuitaquiĉha.

⁶ Jalla niŝtiquiztan anĉucqui zuma cuntintu kuzzizĉucĉha. Pero tii anzta timpuquiz anĉucaltaqui anawalinacaŝ tjonchiŝ cjen llaquisaquiĉha. Tii muntuquiz ŝelan anĉucqui pruebanaca watĉha. Nuŝ cjenami Yooz Ejpĉha anĉuc cuitiŝiqui, niŝaza liwriiŝiqui. Jaziqumi cuntintuŝ cjee. ⁷ Anĉuca kuzqui pruebanacŝtan yanŝtaĉha, ultimu Yoozquin kuzziz, ultimu ana Yoozquin kuzziz, jalla nii tjeeŝta cjisjapa. Jakziltat pruebanacŝquiztan sufranami tirapan Yoozquin tjurt'ichiŝlaja, jalla niŝta kuzziz ŝoŝiqui ancha valorchizza, c'achja kor paazquiztan cjen juc'anti.

Chjul c'achjanacami anaž tjurčha, akzñipanikazza. Korimi ujquiz t'azinta cjenacui, jiñipanikazza. Nekztan pjalzñičha ana walinaca. Pero zuma pjalžta korimi ana tjurñipanikazza. Yoozquin kuzzizpan žoñinacaqui anačha nižtažtakaz. Antiz tjurñipanikazza. Ančhucčha Yoozquin lijitum kuzzizqui. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ančhuc zuma risiwaquičha, nižaza honoraž tjaaquičha, Jesucristo wilta tjonz tjuñquiziqui.

⁸ Ančhucqui Jesucristužtan munazičha, kjažta ana cheržcumi. Nižaza ana cheržcumi nižquin kuzzizza. Jalla nižtiquiztan ančhucqui ancha cuntintuž chipža. Zoñž takunacžtan učum cuntintu kuz puntuquiztan ana zuma intintaskati atasacha. Nižta cuntintu kuzqui Yoozpachaž chipskatčha. ⁹ Ančhucqui Yoozquin kuzzizpančha. Jalla nižtiquiztan ancha zuma kamañchizza. Wiñaya Yooztan walikaz kamčha.

¹⁰ Yoozqui niž okzñi kuzziz cjen ančhucacuiž yanapčha nižtan zuma kamajo. Učumnacaltajapačha nii Yooziž yanaptaqui. Jalla nii Yooziž yanaptaqui mazinčičha tuquita profetanacaqui. Nii Yooztajapa chiiñi profetanacaqui Yooztan kamz puntu walja istutiichičha nii puntu iya iya zizjapa. Walja kuzquiz pinsichičha tsjan zuma intintajo. ¹¹ Cristuž Espíritu Santuqui profetanacž kuzquiz zizkatchičha, jalla tuž: Yooziž cuchanžquita Cristuqui sufraquičha; nižaza sufrizcu walja honorchiz cjequičha. Jalla nii puntunaca profetanacaqui zizkattatačha. Pero tsjan kjana ziz pecatčha, ¿chjulorat Cristo tjonaquejo, nižaza jaknužt niž tjonz wataquejo? Jalla nii zizjapa ancha pinsatčha. ¹² Espíritu Santuqui tuquita profetanacžquiz Yooz pinsitanaca zizkatchičha, učumnacacuiž maznajo. Anatačha ninacžtajapakaz nii zizkattaqui, antiz učumnacaltajapazakaz. Jaziqui anzta timpuquizkaz nii tuquita mazintaqui kjanapacha kjanzt'ičha. Liwriiñi Yooz taku paljayñi žoñinacačha nii puntunaca kjanzt'iñinacaqui. Espíritu Santuqui arajpachquiztan cuchanžquitačha, kjanzt'iñi žoñinaca yanapzjapa. Jalla nii kjanzt'ita puntuquiztanaqui arajpachquin žejlñi anjilanacami juc'ant intintazñi pecčha.

¹³ Jalla nii puntunacacuižtan chiižcu, jalla tuž ančhucacuin chiižinz pecučha. Zumpacha tantiya, zuma razunžtan. Ewj't'iñi kuzziz cjee. Tjapa kuztan tjewža, Yooz irata zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nižta zuma kamaña ančhucacuiž tjaaquičha Yoozqui, Jesucristuž tjonz tjuñquiz. ¹⁴ Ančhucčha Yooz zuma cazñi maatinacaqui. Jaziqui zuma kamañchiz cjee. Ima Yooz maati cjican, tuquita ana wali paaz pecñi kuz jaru kamchinčhucčha. Yooz kamaña ana pajchinčhucčha.

¹⁵ Jaziqui, Yooz maati cjican, nižta ana wali pecñi kuz mantuquiz ana cjiskata. AnziQUI čhulu paacanami zuma kamañchizkaz cjee, jaknužt ančhuc kjawzñi Yoozqui zuma kamañchizpanžlaja, jalla nižta. ¹⁶ Yooz tawk liwruquiz Yooz Ejpqui tuž cjiča: “Wejrqui zuma kamañchizpankaztča. Jalla nižtiquiztan ančhuczakaz zuma kamañchiz cjee”.

¹⁷ Ančhucqui, Yooz maatinaca cjican, mayiziča, “Wejt Ejpča” cjican. Ančhucqui, nižquinkaz rispitan, tii muntu yokquiz zuma kamzpan waquiziča, arajpachquin ojkz-cama. Yooz Ejpqui ana illillžcu pjalznaquiča. Zapa mayniQUI paatiquiztan jama pjalžta cjequiča. ¹⁸ Cjužzna ančhucqui. Tuquiqui ančhucqui tuquita ejpnacaž tjaa-jinta kamañchiztača. Inapankaz kamchinčhucča. Jalla nii ana walñi kamañquiztan liwriitača. Nii liwriiñiz puntuquiztanaQUI tantiya. Anaž čjul koržtanami, nižaza anaž paaztanami, nižaza anaž čjul tucuziñi cusasanacžtanami pacžcu, liwriitacha ančhucqui. ¹⁹ Antiz Jesucristuž ancha walurchiz ljocžtan liwriitača. JesucristuQUI conta cjissiča, walipunt uza wilanažtakaz, zuma llumpaka. Jalla nižta zuma ljocžtan ančhucqui liwriitača. ²⁰ Ima tii muntu paacan Yoozqui Jesucristo utchiča, tii muntuquiz žejlñi žoñinaca liwriižjapa. Anzta timpuquizkaz JesucristuQUI tjonchiča; ančhucaltajapa žoñi tucchiča. ²¹ Jesucristuž cjen ančhucqui Yoozquin kuzziz žejlča. Yoozqui Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchiča; nekztan zuma honorchiz cjiskatchiča, ančhuc nižquin kuzziz cjisjapa, nižaza arajpachquin kamz tjewzñi kuzziz cjisjapa.

²² Jaziqui ančhucqui lijitum Yooz tawkquiz cassinčhucča Espíritu Santuž yanapchiž cjen. Jalla nuž Yooz tawkcama kamtiquiztan ančhuca kuznacaQUI ana ujchiz cjissiča Yooz yujcQUI. Nižaza parti criichñinacžtan zuma munaziñi kuzziz cjissiča. Jalla nižtiquiztan tirapan porapat ancha tjapa kuztan zuma munaza. ²³ Ančhucqui užca nassi wawažtakaz ew kamañchizza. Ančhuca ew kamañqui anača ticzi ejpnacžquiztan. Antiz žejtñi Yooz Ejpžquiztanča, niž taku catoktiquiztan. Yooz takuča ew kamañchiz cjiskatñi; nižaza Yooz takuQUI wiñayjapa tjuraquiča. ²⁴ Jalla nii puntuquiztan Yooz takuQUI tuž cjiča:

“Tjapa žoñinacaQUI pastunacažtakazza. Tjapa žoñinacaž pajk obranacaQUI pastunacž pajkjallažtakazza. Tsjii timpukaz tjurasacha. Jaknužt pastunacaQUI tsjii timpukaz žejlčhaja, jalla nižta tsjii kjaž watanacakaz žoñinacaQUI kamča; nekztan ticža. Nižaza pastunacž pajkjallanacaQUI ratulla choočha, jalla nižta irataž žoñiž paata

pajk obranacaqui anaž tjurasächä. ²⁵ Pero Yooz Jilirž takuzti wiñayjapa tjuraquičha”.

Jalla nii Yooz takučha liwriiñi takuqui. Jalla nii liwriiñi taku ančhucaquiz paljaytatačha.

2

¹ Jalla nii taku catokžcu zuma kamañchizpan cjee. Tjapan ana wali paaznaca eca. Nižaza pisc kuzziz cjičjina eca. Nizaza ana incallz pecñi kuzziz cjee. Nižaza ana zmazñi kuzziz cjee. Nižaza anawali chiichiiznaca eca.

² Ančhucqui Yooz taku ancha pecz waquizičha, jaknužt tsjii užca nassi wawaqui piz itz pecčhaja, jalla nižta Yooz taku pecñi kuzziz cjis waquizičha. Nekztanaqui Yooz taku juc'anti zizñi zizñi kuzziz cjen, juc'ant zuma kamañchiz cjisnaquičha.

³ Jesucristo Jiliričui zumapančha. Jalla nii naazinčhucčha. Jazičui Yooz taku juc'ant juc'ant zizñi cjee.

JESUCRISTUCHA CHEKAN MAZTAKAZ

⁴ Jesucristo Jiliržquiz macjata. Niičha ew kamaña tjaañiqui. Jesucristučha žejtñimi, nižaza žejtkatñimi. Jalla niičha, žejtñi maz cjitaqui. Zoñinaca nii maz ana pecchičha. Yoozti nii maz illzičha; niižtajapa ancha walurchizza. ⁵ Nii žejtñi maz cjita Jesucristuž cjen, ančhuczakaz Yooz žeti tanzinčhucčha. Jazičui ančhuczakazza žejtñi maznacažtakaz. Jaknužt maznacžtan kjuya pirkichaja, jalla nižta Yoozqui ančhucatan niž kjuya kjuytažokaz cjičha. Ančhucčha Yooz kjuychiz žoñinacaqui. Nižaza ančhucqui t'akžtačha Yooztajapa sirwiñi. Nižaza ančhucqui persun kuznaca Yoozquin tjaačha ofrendanacažtakaz. Nižaza Jesucristuž cjen Yoozqui ančhucaž tjaata kuznaca asiptasačha. ⁶ Jesucristučha maz cjitaqui. Jalla nii puntuquiztan cjičrta Yooz takuqui tuž cjičha:

“Wejrčui tsjii simint maz tjulznučha Sión cjita arajpach wajtquin. Jalla nii mazqui juc'ant chekančha tjapa parti maznacquiztan. Nii mazqui Yooziž illžtačha, nižaza Yooztajapa wali walurchizza. Jequit nii walurchiz maz cjita Jesucristužquin kuz tjaačhaja, jalla ninacaqui anapanž amulasaquičha. Anapanž inapankaz cjesačha”.

⁷ Maz cjita Jesucristuqui walja walurchizza, ančhuc cričinacžtaqui. Pero ana cričhi žoñinacaqui nii maz ana walurchiztakaz nayčha. Cjičrta Yooz takuqui tuž cjičha:

“Kjuyñi žoñinacaqui tsjii maz ana pecchičha. Jalla nii ana pecta mazpacha zuma chekan maz cjissičha”.

⁸ Nižaza cjičrta Yooz takuqui tuž cjičha:

“Nii maz cjen žoñinacaqui t'ejžcu, ujquiz tjojtsnaquičha”.

Ana criichi žoñinacaqui Yooz taku ana juyzu paača. Nekztan sufriskattapanž cjequiča. Jalla nižtajapa Yoozqui ninaca utchiča.

⁹ Pero ančhuczti anača nižta. Antiz ančhucqui Yooziž illztača. Jaziqui ančhucča Yooz maatinacaqui. Yooz Jiliržquiz sirwizjapa, t'akžtača. Ančhucča Yooz wajtchiz žoñinacaqui. Jalla nuž cjisjapa illztača ančhucqui. Nižaza ančhucqui illztača Yooz ispantichuca obranaca paljayzjapa. Anawal zumchiquiz kaman Yoozqui ančhuc kjawziča, niž anča zuma jiczquiz luzkatzjapa, niž kjanquiz kamzjapa. ¹⁰ Tuquiqui ančhucqui anatača Yooz watja. Anziča Yooz wajtchiz žoñinacaqui. Tuquiqui ančhucqui Yooziž ana okžtatača. Anziča Yooziž okztaqui.

JILIRINACZQUIZ RISPITA

¹¹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, tii muntuquiz kamcan ančhucqui istrañiñčucča. Yooz wajtchiz žoñinacača ančhucqui. Jaziqui chiižinžcuča, anawali pecni kuz ana juyzu paa. Nii anawali pecznacaqui ančuca persun kuz animu quintrača. ¹² Ana Yooz pajni žoñinacžtan kamcan, ančhucqui zumapan kama. Ana Yooz pajni žoñinacaqui ančuca quintra chiyachani. Nižaza uj paañinacažtakaz ančhuc nayačhani. Jalla nižta quintra cjiicjiyanami, ančhucqui zuma kamz waquiziča, ninaca ančucaž zuma paatanaca cherzjapa. Jalla nuž cheržcuqui ninacaqui Yoozquin honora tjaaquiča ultim pjalz tjuñquiziqui.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Jesucristo Jiliržquiz sirwican tjapa žoñiž nombrita jilirinacžquiz casa. Chawc mantiñi jiliržquiz casa. ¹⁴ Nižaza niž cuchanžquita jilirinacžquiz casa. Nii jilirinacaqui cuchanžquitača, anawali paañi žoñinaca casticajo, nižaza zuma paañi žoñinacžquiz honora tjajajo. ¹⁵ Yoozqui pecča, ančhuc zuma kamzjapa. Jalla nižta zuma kamcan, ančhucqui zumzu anawali kamañchiz žoñinacžquiz ch'ujuž cjskataquiča.

¹⁶ Yooz liwriita žoñinaca cjicanaqui zuma kama. Pero liwriita cjicanaqui anača pinzizqui ana walinaca paaznacžquiz. Antiz zuma kama Yooz piyunažta. ¹⁷ Tjapa žoñinacžquiz rispita. Tjapa criichi žoñinacžtan zuma munaza. Yoozquin rispita. Nižaza chawc mantiñi jiliržquiz honora tjaa.

SUFRICAN YOOZQUIN KUZZIZ CJEE

¹⁸ Piyunanaca, ančhucqui patrunacž mantuquiz cjee, ninacžquiz rispitan. Zuma kuzziz, nižaza okžni kuzziz patrunchizlaj niiqui, niž mantuquiz cjee. Nižaza ana zuma patrunchizlaj niiqui, niž mantuquiz zakaz cjee. ¹⁹ Tsjii piyunaqui zuma langžni cjenami wajažtaž cječhani. Pero pasinziz kuztan awantiz waquiziča. Jalla nii piyunaqui nuž

sufrican cjuñz waquiziĉha, niiĉha ultimu Yooz piyunaqui, jalla nii. Jalla nuż sufrizcu zuma kuz tjeeža; nekztan Yooz yujcquiz ancha cuza cjetaž cjequiĉha. ²⁰ Tii muntuquiz kamcan anĉhucqui anawali paatiquiztan castictaž cjeĉhani. Pasinziz kuztan awantaquiž niĉqui, ĉĉhjul honorat tjaata cjesajo? Pero zuma paatiquiztan sufriskattaž cjequiž niĉqui, nižaza anĉhucqui pasinziz kuztan awantaquiž niĉqui, Yooz yujcquiz honorchiz cjequiĉha. ²¹ Jalla nižta pasinziz kuzziz sufraquiž niĉqui, kjana tjeeža, Jesucristuž žoñinacĉhucĉha, nii. Yoozqui anĉhuc kjawziĉha, zuma kuz tjeezjapa. Cristuqui anĉhuc laycu sufrichizakazza. Cristuqui sufrican ancha pasinziz kuz tjeeziĉha. Nižta irata anĉhucqui sufrican, nižtazakaz pasinziz kuz tjeez waquiziĉha. ²² Jesucristuqui ana zinta uj paachiĉha. Nižaza ĉhjul anawal takumi ana chiichipanĉha. ²³ Cristuqui žoñinacaž ch'aanita cjenami, anapan chjayĉiĉha. Nižaza Cristuqui sufrichi cjenami, anapan žoñi kitz pecĉiĉha. Jalla nižta sufrican Cristuqui zizziĉha, Yooz Ejpqui nii anazuma žoñinaca legali casticaquiĉha, jalla nii. Jesucristuqui zizziĉha, anawali cjcjiñinacaž paatiquiztan jama casticta cjequiĉha, nii. Nižaza Yooz Ejpqui zuma kuzziz žoninacžquiz honora tjaaquiĉha. ²⁴ Jesucristupachaĉha persun curpuquiz uĉhum ujnacquiztan sufrichiqui, cruzquiz ch'awcta. Jalla nuż uĉhumnacalta laycu ticziĉha, uĉhumnaca anawali ujnaca ecajo, nižaza Yooz tjaata zuma kamañchiz cjejajo. Jesucristuqui chjojrichta cjissiĉha, anĉhuc ĉhjetinta cjisjapa anĉhuca ujnacquiztan. ²⁵ Tuquiqui anĉhucqui pasta uuzanacažtakaz ojklayatĉha. Anziqui anĉhucqui Arajpach Awatiržquiz quejpcĉinĉhucĉha, anĉhuca kuz niž cuitita cjisjapa.

3

LUCUTJIÑI KAMZ PUNTU

¹ Maatakanaca, anĉhucqui persun luctakž jaru kama. Tsjii luctakanacaqui Yooz taku ana criiĉha, nižaza Yooz tawk jaru ana kamĉha. Pero anĉhuc criichin maatakanacaqui zuma kamaña tjeez waquiziĉha. Anĉhuca zuma kamaña tjeeztiquiztan, anĉhuca ana criichi luctakanacaqui Yooz taku criichiž cjeĉhani, anĉhuc ana ancha tawkžtan atipĉiž cjen. ² Nižaza anĉhuca luctakanacaqui criyaĉhani anĉhuca zuma kamtiquiztan, nižaza anĉhuca rispitiñi kamtiquiztan. ³ Zawnctan zquti ist'asnacquiz anaĉha kuz tjaažqui. Persun c'achja chjijcžta ach charquiz, nižaza zquti ist'asnacquiz, nižaza ancha c'achja zquitinacquiz, jalla nižtanacquiz anaĉha kuz tjaažqui. ⁴ Antiz zuma c'achja kamañanacquiz kuz tjaa. Humilde kuzziz,

nižaza llan kuzziz cjee. Jalla nižta kamañanacaqui Yooz yu-jcquiziqui walja walurchizza. Ni zuma c'achja kamañauqui tsjii zuma tjurñi walurchiztakazza. ⁵ Tuquui timpuquui Yooz partir maatakanacaqui nižta c'achja kamañchiztačha. Nii maatakanacaqui Yoozquin kuzziztačha. Nižaza luctakž jaru cjiicjiñitačha. ⁶ Jalla nižta Sara cjita cullaquiqui Abraham cjita lucžquiz cassinčha, nižquiz “wejt jiliri” cjican. Ančhucqui nižta zuma kamañchiz cjequič, Sara cullaca maatinacažtakaz cjequičha. Ana čjulquiztanami ančuca kuz turwayskata.

⁷ Luctakanaca, ančucaquin zakaz chiizinzcučha. Ančhucqui persun maatakanacžtan zuma intintazñi munaziñi kuzziz kamaquičha. Yoozqui pucultan ančucaquiz niž zuma kamaña tjaachičha. Jalla nižtiquiztan jaknužt persun maatakžquiz rispitz waquizičhaja, jalla nuž rispitaquičha. Cjuñzna, luctakaqui maatakžquiztan juc'ant azzizza. Persun maatakžtan zuma kamz waquizičha, ančucaž Yoozquiztan mayizitanaca ana ina cjejajo.

SUFRIS PUNTU

⁸ Tsjiiztan zakal cjesačha. Tjapa ančhucqui tsjii kuzziz kamaquičha. Nižaza criichinacpora zumaž munazaquičha. Nižaza okzñi kuztan kamaquičha. Nižaza humilde kuztan kamaquičha. ⁹ Tsjiizuñ ančucaquiz anawali paachiž cjen ana nižtapacha anawali tjepnaquičha. Nižaza tsjiizuñ ančuca quintra ch'aananami, ana nižtapacha niž quintra ch'aaquičha. Antiz nižtajapa Yoozquiztan mayizinaquičha, nii zuma cjiskatzjapa. Yoozqui ančhuc kjawzičha, zumanaca tanzjapa. Jalla nižtiquiztan ančuca quintra žoñinacžtajapami Yoozquiztan mayizinaquičha, Yooz wintizta cjisjapa. ¹⁰ Yooz takuquui tuž cjičha:

“Jakziltat zuma kamañchizpan pecčhaja, nižaza cuntintupan kamz pecčhaja, jalla niiqui persun chiñi ata ewjt'istančha, anawal taku ana chiizjapa, nižaza ana incallñi toscar taku ana chiizjapa. ¹¹ Nižaza jakziltat cuntintupan kamz pecčhaja, anawali paaznacquiztan zarakstančha; nekžtan zumapan paastančha. Parti žoñinacžtan wali kamzjapa, jalla nižtiquiz kuz tjaastančha. ¹² Yooz Jiliri quiqui zuma kamañchiz žoñinaca cuitičha. Nižaza ninacaž mayizitanaca nonža. Pero Yooz Jiliri quiqui anawali paañi žoñinacž quintračha.

¹³ Ančucaž zuma kamznacquiz kuz tjaachiž cjen, žject ančuca quintra paasajo? ¹⁴ Pero ančhucqui zuma kamcan sufraquič niiqui, cuntintuž cjee. Yoozqui ančucaquiz honora tjaaquičha. Nii quintra žoñinacžquizimi ana eksna. Nižaza anaž jecžquiztanami kuz turwayskata.

15 Cristupankazza ultim Jiliriqiu. Jalla nižtiquiztan Cristužquiz ančhucqui rispitanča. Nižaza ančhucqui listu tjaczi žela, ančucaž Yooztajapa kamz puntuquiztan chiizjapa. Tsjii žoñi nii puntu pewcznaquiz niiqui, zuma razunžtan kjaaz waquiziča. Humilde kuzziz nižaza rispitiñi kuzziz kjaaz waquiziča. 16 Zumaž kamaquiča. Nekztan ančuca kuzquiz anaž čjul ujmi cjuñznaquiča. Cristužquin kuzziz zumaž kama. Jalla nekztanaquiča žoñinacaquiča anaž ančuca quintra chiyi atasacha. Ninacaquiča ančuca quintra chiyaquiča niiqui, ultimu azaquiča ančuca zuma kamtiquiztan. 17 Ančhucqui walikaz Yooz munañpi jaru kamcan sufračhaja, wintižta cjequiča. Ana zuma kamtiquiztan sufraquiča niiqui, jalla niiča ana waliquiča; anaž Yooz munañpi jaruča niiqui.

18 Jesucristuquiča učum ujnac laycu ticziča. Jalla nižtiquiztan učum ujnac laycu ana iya ticz pečča. Zuma kamañchiz Cristuquiča ana zuma kamañchiz žoñinacž laycu ticziča, ninacžquiča Yoozquin macjatskatzjapa. Curpuchiz cjan contatača pero niž animuquiča tirapan žejtča. 19 Niiž espíritu animuquiča chawctažtakaz espíritu animunacžquin ojkchitača Yooz puntu kjanzt'izjapa. 20 Jalla nii chawctažtakaz espíritu animunacaquiča tuquitanpacha Yoozquin ana cassiča. Noež kamta timpuquiča Yoozqui pasinziz kuzziz želatča nii tuquita anawali žoñinacžtajapa. Jalla nuž žejlcan Yoozqui Noežquiča tsjii pajk kjuyaž cherchi warcu kjuykatchiča. Nekztan Yoozqui nii warcuquiča tsjii quinsakal žoñinaca luzkatchiča, wacchi kjazquiztan žejtkatzjapa. 21 Jalla nii kjazqui bautismožtakaztača. Ančhuczakaz bautista cjan liwriitača. Ultim bautismuquiča anaž curpu ajunča, antiz ultim bautismuča Yoozquin tjapa kuztan cjisquiča, ujnacquiztan pertunta cjisjapa, paata ujnacquiztan ana iya cjuñzjapa. Jilanaca, cullaquinaca, Jesucristuž jacatatchiž cjen učumquiča liwriita cjesača. 22 Jesucristuquiča jacatatžcu arajpacha ojkchiča. Jaziquiča nicju Yooz Ejpž žew latuquiča julzi žejlča. Nekz žejlcan anjilanacami, nižaza jilirinacami nižaza poderchiznacami Cristuž mantuquiča žejlča.

4

1 Cristuquiča žoñž curpuchiz kamcan sufrichiča. Jalla nižtiquiztan ančhuczakaz sufrisjapa listo cjis waquiziča. Ančhucqui Cristužquiča kuzziz cjen sufraquiča niiqui, nižquin juc'anti macjataquiča. Nižaza uj paaznacquiztan juc'anti zarakaquiča. 2 Jaziquiča zuma kamaquiča, tii muntuquiča žejlcan. Yooz munañpi jaru juc'anti kamaquiča; anawali pečni kuz jaru ana kamaquiča. 3 Ančucaquiča cjiwča,

ančuca tuquita kamtaqui ana walitača. Nužquizkaj cjila nii anawal kamtaqui. Jalla nižta anawal kamtaqui ana criichi zoñinacaqui jutzazza. Ančucqui zuma zizza nii anawal kamta puntu. Tuquiqui ančucqui anawal kuz pinziz jaru ojklayatča; nižaza adulteriuquiz ojklayatča; nižaza čhjul kuz pecta jarumi paatča, nižaza kuz katchi licatča, nižaza ancha pijistanaca paatča, nižaza mazinacžtan licz pecatča. Nižaza zoñiž paata yooznacquiz rispitatča. Werar Yooz mantita quintrača niiqui. ⁴ Yoozquin kuzziz cjen, ančuca kamtaqui anača iya nižtaqui. Jalla nižtiquiztan ančuca tuquita mazinaca ančucaquiztan istrañča, ančucaž ana iya cumpant'ichiž cjen. Nekztan ančucajapa iñarča. ⁵ Pero ultim pjalz tjuñquiz ninacaqui persuna anazuma kamtiquiztan Yoozquin cuenta tjaastanča, Yoozqui ticzi zoñinacami žejtñi zoñinacami ultimquiziqui pjalznaquiča, tii yokquiz jaknužt kamtčhaja, jalla niit jama. Yoozqui listo žejlča zoñinaca pjalzjapa. ⁶ Tii muntuquiz žejlñi zoñinacžquiz liwriiñi Yooz takuqui paljaytatača, ninaca criyajo, nižaza liwriita cjejajo. Zoñž curpuchiz cjen criichinacaqui tjapa zoñinaca irata ticža. Pero ninacž animunacaqui Yooziž arajpachquin kjawžta cjen zumapan kamča Yooz irat kamañchiz.

⁷ Jilanaca, cullaquinaca, tii timpuqui otča, wajillaž tjap-pacha čhjultakinacami tucuzinznaquiča. Pero ana kuz turwayzita cjee. Zuma pinsiñi cjee. Nižaza persuna kamz ewjazñi cjee, Yoozquin mayizican. ⁸ Jalla tužuča chekanaqui, porapat zuma munaziñi kuzzizpankaz cjee. Zuma munazican, parti zoñinacž ujnac puntuquiztan ana ancha cjuñasača. ⁹ Porapat ančuca kjuyquiz zumapanž risiwasaučiča, ana paysnakžcu. ¹⁰ Yoozqui criichi zoñinacžquiz tjapaman zuma kamañanaca tjaača. Nii kamañanacchiz porapat yanapasaučiča, juc'ant zuma kuzziz cjisjapa. Nižta pecča učhum Yooz Jiliriqui. ¹¹ Jakziltat paljayz kamañchiz žejlčhaja, panž Yooz taku paljayz waquiziča. Jakziltat yanapñi kamañchiz žejlčhaja, panž Yooz tjaata aztan yanapz waquiziča. Tjapa ančucqui čhjul kamañchizimi Yooz honora juc'ant waytiskatča, Jesucristuž cjen. Yoozqui wiñayjapa honorchiz cjila. Nižaza Yoozqui wiñayjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRUEBANACAZ TJONANAMI CUNTINTUZ CJEE

¹² Pecta jilanaca, cullaquinaca, anawal pruebanacaž tjonan ana tsuca. Ančuc yanzjapakaz tjonča, Yoozquin zuma tjurt'iñi kuzziz, ana tjurt'iñi kuzziz, jalla nii yanzjapa. Nižta pruebanacaqui panž želaquiča. Anaž istraña. ¹³ Jaknužt Jesucristuqui sufritčhaja, jalla nižtazakaz

ančhucqui sufraquiča. Jalla nižtiquiztan nižta pruebanaca tjonchiž cjen, cuntintuž cjee. Nižaza Jesucristuž tjonz tjuñquiz ančhucqui juc'anti cuntintuž cjequiča. Nekztan Jesucristuqui niž aztan niž honora tjeeznaquiča. ¹⁴ Cristužquin kuzziz cjen ančuca quintra ch'aanita cjequiča. Pero ančhucqui cuntintuž cjee. Zuma Yooz Espíritu Santuqui ančuca kuzquiz žejlča. Ančuca quintra žoñinacaqui Cristuž quintra chiiča. Ančhuczi Cristuž honora waytiča. ¹⁵ Nonžna ančhucqui. Anača žoñi conzqui. Anača tjañi zaazqui. Anača uj paazqui. Anača yekja žoñž asuntuquiz mitizizqui. Nižta ana walinaca paaquiz niiqui, sufračhani. Pero nižta ana walinaca anapan paaquiča. ¹⁶ Zuma cristiano cjican sufraquiz niiqui, ana azasača. Antiz Yoozquin panž honora tjeeznaquiča, Cristuž partiquiz žejltiquiztan.

¹⁷ Yoozqui niž famillchiz žoñinaca jusjiñi kalltiča, azquichta kamañchiz cjisjapa. Učhumqui tii muntuquiz žejlcan sufraquiz niiqui, ¿kjažt ana criichi žoñinacžtajapa wataquejo? Ninacaqui Yooz liwriiñi taku anapanž cassa. Jalla nižtiquiztan infiernuquin wiñayjapa sufraquiča. ¹⁸ Zuma kamañchiz žoñinacaqui ch'aman anawalinacquiztan liwriitača. Jalla nižtiquiztan ana criichi žoñinacžquiz nižaza uj paañi žoñinacžquiz kjaž cjitat cjequejo? Infiernuquin wiñayjapa sufraquiča. ¹⁹ Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz kamcan criichi žoñinacaqui Yooz munañpi jaru sufriča. Jalla nižta sufrican Yoozquin kuzzizpan cjee, niž cuitita cjisjapa. Tii muntu paañi Yoozza lijituma cuitiñiqui. Ancha zumapanča.

5

CRIICHI ŽOÑINACŽQUIZ CHIIZINTA TAKU

¹ Icliz jilirinaca, ančucaquin zuma tawkžtan chiižinžcuča. Wejrqui icliz jilirizakaztča. Persunpacha Jesucristo sufriñi cherchinča. Nižaza wejrqui parti criichi žoñinacžtan chica honorchiz cjeeča, Jesucristo wilta tjonz tjuñquiz. ² Tjapa ančhucqui Yoozquin criichi žoñinaca zuma cwitaquiča, zuma uuza awatirižtakaz. Tjapa kuztan nižaza zuma kuztan cuitiz waquiziča. Jalla nižta pecča Yoozqui. Anača paaz ganzjapakaz iclizziz žoñinaca cuitaquiča, pero Yooz sirwican tjapa kuztan cuitiz waquiziča. ³ Anača tsjii ana zum patrunažtakaz cjiicjisqui, ančuca icliz žoñinacžtaqui. Antiz parti criichi žoñinacžquiz zuma kamaña tjeezna, ninaca nižta iratapacha zuma kamkatzjapa. ⁴ Nekztan chekan jilir Awatiriqui tjonžcu ančucaquiz zuma honoraž tjaaquiča, zuma premiožtakaz. Tsjii chjañiquiztan paata premiuqui ratulla tucuzinžnasača. Ančuca honora

ana tucuzinzasača. Ančhucqui Yoozquin criichi žoñinaca zuma cuititiquiztan jalla nižta honora tanznaquiča.

⁵ Ančhucqui tjotjowanaca, icliz jilirinacž jaru cjee. Nižaza tjapa ančhucqui porapat humilde kuztan rispitasajućiča. Yoozqui mita kuzziz žoñinacž quintrača. Pero humilde kuzziz žoñinacžquiz yanapča. ⁶ Jalla nižtiquiztan tjapa azziz Yooz Jilirž mantuquiz humilde kuzziz cjee, nekztan Yoozqui ančucaquiz honorchiz cjiskataquiča. ⁷ Yoozqui ančhuc cuitiča. Jalla nižtiquiztan čjul llaquinacami nižaza kuz turwayskatñinacami nižquin kuzziz cjee.

⁸ Pinsiñi kuzziz cjee. Nižaza naynay žela. Ančhuc quintra diabluqui ojklajča, anawal leona ajuticanžtakaz. Nii anawal diabluqui ančucaquiz atipz pecča. Nižaza criichi žoñinaca Yoozquiztan zarakskatz pecča. ⁹ Jalla nižtiquiztan niž quintra tjurtichi žela. Jesucristužquin kuzziz tjurt'ichi žela. Ančhucqui zizza, tii muntuquiz kamcan tjapa criichi jilanacaqui sufristanča. Jalla nižta zizcu, Jesucristužquin tjapa kuzziz cjen tjurt'ichi žela. ¹⁰ Ančhuc tsjii zkoloc sufritan, Yoozqui ančucaquiz yanapaquiča, juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. Nižaza Yoozqui ančucaquiz tjurt'iñi kuzziz cjiskataquiča, nižaza tjup kuzziz cjiskataquiča, čjul ana walquiztanami atipajo. Nii Yoozza zuma yanapñiqui. Niiqui učhum kjawziča, Jesucristužtan chica arajpachquin kamzjapa, wiñayjapa honorchiz cjisjapa. ¹¹ Nii Yoozqui wiñayjapa honorchizkaj cjila. Wiñayjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

¹² Wejrqui ančucaquin tii kolta cartal Silvanužquiz cji-jrskatuča. Silvano jilaqui zuma lijitum jilača, cjiwča. Tii cartiquiz ančucaquin chiižinžcuča, nižaza Yooz lijitum okzñi kuz puntu paljayžcuča. Jalla nii puntunaca zizcu tira tjurt'iñi kuzziz cjee.

¹³ Babilonia wajtquin icliz žoñinacaqui ančucaquin tsaanžquiča. Ninacaqui Yooz illzta žoñinacazakazza. Nižaza Marcos ančucaquin tsaanžquiča. Marcossa wejt maatižtakaz. ¹⁴ Ančhucqui porapat zuma munaziñi kuztan tsaanasaquiča. Tjapa ančhucqui, Cristuž partiquiz žejlñinaca, walikaj cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PEDRO

¹ Wejr Simón Pedruqui ančhucaquin cjjiržcuča. Wejrqui Jesucristuž manta payiñ zoñtča. Niiž uchta apostoltča. Yooztan Jesucristo Liwriiñižtan zoñinacžquiz anaž illillza; legaliz niiqui. Jalla nižtiquiztan ančucmi wejrmi Jesucristužquin kuzziz cjen Yooziž tjaata kamaña tanzinčumča. Ancha zumača nii kamañaqui. ² Yoozquiz nižaza učum Jesucristo Jiliržquiz juc'ant zuma pajz waquiziča. Nekztan ančucqui juc'anti Yooziž yanapta cjequiča, nižaza tsjan walikaz kamaquiča Yooziž cjen.

CRIICHI ZOÑINACŽ KUZ PUNTU

³ Yoozqui učum kjawziča, niižtan chica honorchiz cjisjapa, nižaza nii irata zuma kamañchiz cjisjapa. Jaziqi Yoozqui niiž aztan ančhucaquiz yanapča, niiž kuzcama zuma kamñi atñijapa. Ančucqui Yooz puntu zizñi zizñiž cjen Yooz yanaptaqui tanznasača. ⁴ Yoozqui niiž ancha zuma walurchiz tawkžtan compromitchiča, učum yanapzjapa. Nii compromitta taku cumplissiča. Jaziqi ančucqui Yooz kuz irataž cjisnaquiča. Nižaza ančucqui tii muntuquiz žejlñi ana walinacquiztan atipaquiča. Tii muntuquiz ancha ana walinaca žejlča zoñinacaž ana zuma pinsiñiž cjen. ⁵ Jalla nižtiquiztan ančucqui Yoozquin tjapa kuztan cjee juc'anti juc'anti zuma cjisjapa. Jesucristužquin kuzziz cjen ligituma zuma kamz waquiziča. Nekztan zuma kamcan, zizñi nižaza intintiñi kuzziz cjis waquiziča. ⁶ Nekztan zizñi kuzziz cjican, persun kuzquiz ewjazñi kuzziz cjis waquiziča. Nekztan persun kuzquiz ewjazcan, zuma tjurt'iñi kuzziz kamz waquiziča. Nekztan tjurt'iñi kuzziz kamcan, Yooz kuzcamakaz kamz waquiziča. ⁷ Nekztan Yooz kuzcamakaz kamcan, criichi zoñinacžquiz okzñi kuzziz cjis waquiziča. Nekztan okzñi kuzziz cjican, tjapa zoñinacžquiz zuma munažiñi kuzziz cjis waquiziča.

⁸ Ančucqui jalla nižta ancha zuma kuzzizčucčhalaj ni-iqui, juc'anti juc'anti zumaž cjequiča. Nižaza ančucaž zuma kamtaqui anaž ina cjequiča. Nižaza ančucaž Jesucristo Jilirž puntunaca ziztaqui anaž ina cjequiča. Jesucristuž puntunacquiztan zizñi zizñi cjican, walja zuma obranacchiz cjisnaquiča. ⁹ Jakzilta zoñit nižta zuma kamañchiz ana žejlčhaja, jalla niiča tsjii zur zoñižtakaz. Nižaza niiča ana zizñi zoñiqui. Niiž ujnacaqui pertunzqui tjaztača. ¹⁰ Ančucqui, anača nižta cjee. Yoozqui ančuc illzcu kjawziča. Jalla nii kjawžta zumpachaž catoka.

Nižaza nižquinpan kuz tjaaquičha. Jalla nuž zumpac-
haž kamaquič niiqui, anapanž Yoozquiztan zarakasača.
11 Nekztan ančucaž zuma kamtiquiztan arajpach wajtquin
zuma risiwtaž cjequičha. Nii arajpach wajtquin Liwriñi
Jesucristo Jiliriqui wiñayjapa mantiča.

12 Jalla nižtiquiztan wejrqui ančucaquin tirapan
nii puntunaca cjuñzkatača. Ančucqui nii puntunaca
zizza. Nižaza ančucqui werar Yooz taku catokžcu
Yoozquin tjurt'ichi žejlča. 13 Jalla nuž cjenami wejrqui
tuž tantiichinča. Wejr iya žejtcan, ančucaquiz cjuñkatz
pecučha, tii chiižintanacžtan. Nii walikaz cjiwča. 14 Učhum
Jesucristo Jiliriqui wejtquiz zizkatchičha, wajillaž tii curpu
eccu arajpach wajtquin okača, nii. 15 Jalla nižtiquiztan
tii puntunacquiztan cjiyrz pecučha. Nekztan weriž ticžtan
ančucqui čhjulorami tii puntunaca liyasača, zuma cjuñajo.

JESUCRISTUZ PUNTUQUIZTAN TJAAJINTA

16 Ančucaquin tjaajincan, wejrqui učhum Jesucristo
Jilirž puntuquiztan tjaajinchinča, jaknužt walja aztan
wilta tjonachaja, jalla nii. Jalla nii tjaajintaqui anaž wejt
kuzquiztan ulanchičha. Nii tjaajintaqui anača mañžtan
tantiita quintuqui. Antiz wejrqui persun čhjujčžtan
Jesucristuž honora cherchinča. 17 Wejrqui cherchinča,
Yooz Ejpqui Jesucristužquiz zuma honora tjaachiča.
Nižaza Yooz Ejpž ispantichuc joraqui chiižquichiča
tuž cjican: “Jalla tiiča wejt k'ayi Maatiqui. Tiiž cjen
ancha cuntintučha”. 18 Jalla nuž cjiñi taku nonzinča
arajpachquiztan tjonñi. Nii oraqui wejrqui Jesucristužtan
chica žejlchinča Yooziž illzta curquin.

19 Jaziqui wejrqui cjiwča tuquita Yooztajapa chiiñi pro-
fetž takučha werar takuqui, nii. Jesucristuž tjonzcama nii
profetaž chiitaqui učhumnacaltajapa kjanazt'iča tsjii zuma
lamparažtakaz. Jalla nižtiquiztan nii profetaž chiitiquiz kuz
tjaaz waquziča. Nii walikaz cjiwča. Wentan kjantati
chawcwa tewczcan, anaž iya lampara kjañi pecasača. Jalla
nižta irata Jesucristuž tjontan, profetaž chiitanacaqui anaž
iya pecasača. 20 Jalla tii zakaz intintaz waquziča. Nii
cjiyrta profetaž chiitanacaqui Yooz takučha. Jaziqui profetaž
chiitami žoñž kuzquiztankaz ana intintazta cjesača. Yooz-
panikazza profetaž chiita intintazkatñiqui. 21 Profetanacaqui
anača persun kuzcama nižtanaca chiichiqui. Antiz Yooz
Espíritu Santuqui ninacžquiz Yooz taku chiikatchičha.

2

¹ Tuqui timpuqui toscara chiiñi profetanacaqui Israel wajtchiz zoñinacžquiz jeczicha. Jalla nižta irata zakaz ančhucaquiz toscar tjaajiñinacaqui jecznaquičha. Ninacaqui persuna pinsitaquiztan chjojkazaž tjaajnaquičha, zoñinaca turwayskatzjapa, nižaza Yoozquiztan zarakskatzjapa. Jalla nuž anawali tjaajincan Jesucristo Jiliri ana pajñi chiyaquičha. Pero Jesucristuqui ninaca liwriizjapa ticzicha. Jalla nuž anawali tjaajintiquiztan ninacpachaž wajilla castictaž cjequičha. ² Nižta anawali tjaajintiquiz walja criichi zoñinacaqui kuz tjaaquičha. Nekztan anazuma kamaquičha. Jalla ninacaž anazuma kamtiquiztan zoñinacaqui werar Yooz kamañ quintra iñaraquičha. ³ Ancha paaz paca peccu, nii anawali tjaajiñi zoñinacaqui toscar tawkžtan ančhucaquiz incallaquičha. Nekztan ančhuca paaz tanznaquičha. Jalla nuž cjen ninacaqui ultimupan tantaž cjequičha. Tuquitanpacha Yoozqui ninaca utchičha casticta cjisjapa.

⁴ Yoozqui uj paachi anjilanacžquiz ana pertunchičha. Antiz infiernuquin tjojtchičha. Zumchiquiz chawctažtakaz nekz chjojta žejlčha, ultimu pjalz tjuñicama. ⁵ Nižaza tuqita timpuqui Yoozqui uj paachi zoñinaca ana pertunchičha. Antiz kjaz juyzu mantižquichičha nii anazuma kamañchiz zoñinaca ticznajo. Noé cjitaqui žejtkatchičha niiž pakallak familianacžtan. Noequi nii timpuquiz kamñi zoñinacžquiz cjichičha: “Zuma kamañchiz cjee” cjican. Pero zoñinacaqui Noež chiita tawkquiz ana juyzu paachičha. ⁶ Nižaza Yoozqui ana wal Sodoma wajtchiz zoñinacami nižaza Gomorra wajtchiz zoñinacami ujžtan ujchičha, kjup tuzcama. Jalla nuž Yoozqui liwj tjatanzjapa mantichičha. Jalla nuž casticcan Yoozqui wiruñ tjonñi anawal kamñi zoñinacžquiz chiižinz pecchičha, “Anačha nižta kamzqui” cjican. ⁷ Nii pizc uji watjanacquiztan Lot cjita žoñiqui alajakaz liwriitačha. Jalla niitačha zuma kamañchizqui. Parti zoñinacaqui tjpaman ana walinaca paachičha. Jalla nižtiquiztan Lot cjitaqui nii anawali kamñi zoñinaca cheržcu ancha llacatažniitačha. ⁸ Nii zuma žoñiqui zapuru niiž kuzquiz ancha zint'iñitačha, nii parti zoñinacaž Yooz lii quintra paachiž cjen. Lot cjita žoñiqui zapuru ninacaž anawali paatanaca cherchičha, nižaza nonzičha. Jaziqui nii anawali paañinacžtan kamcan, niiž kuzquiz ancha zint'iñitačha. ⁹ Ultimquiziqui Yoozqui Lot jwessičha nii wajtquiztan. Yooz Jiliriqui pruebanacžquiztan zuma kamañchiz zoñinaca liwriiñičha. Nižaza Yoozza anazuma kamñinaca pjalzñiqui, nižaza chjojñiqui casticiz tjuñicama.

¹⁰ Yoozqui juc'anti casticaquičha jalla tižta zoñinaca, persun anawali pecñi kuzcama kamñi zoñinacami, nižaza jiliri-

nacžquiz ana rispitiñinacami. Jalla nižta žoñinaca juc'anti castictaž cjequiča. Ninacaqui ancha lisučha, nižaza mit kuztan anawali paañičha. Ninacaqui poderchiz arajpachquin žejlñinacžquiz ana ekscu ararñičha. ¹¹ Yooz zuma anjilanacazti nii poderchiz arajpachquin žejlñinacžquiz arazjapa eksa, azziz anjilanacaž cjenami. Nižaza zuma anjilanacaqui Yooz yujcquiziqui nii anawal žejlñinacž quintra ana uj tjojtunz pecčha.

¹² Jalla nii anawal kamñi žoñinacaqui animalažtakazza ana intintazñi kuzziz. Persun kucamakaz ojklayñičha, Yoozquin ana juyzu paañi. Q'uit animalanacaqui žejlčha, tanžta cjisjapa, nižaza conta cjisjapa. Jalla nižtaž nii žoñinacaqui. Ana zizta puntuquiztan quintra čhičha. Anawali kamcan nii anawali kamtiquiztan animalanacažtakaz ticznaquiča. ¹³ Nižaza ninacaqui parti žoñinacžquiz sufriskatchiž cjen, zakaz sufraquiča. Nižaza anawal pjijztanacquiz kamcan, "Cuntintučha wejrnacqui" cjican čhiñičha. Ančhucqui ninacžtan žejlzqui azipančha, nižaza ninacž cumpant'izmi ančhucaltajapa ana waličha. Ninacaqui ančhucacquiz incallz ancha jutzazza, ančhuc criichinacžtan chica žejljapa. ¹⁴ Nii anawali žoñinacaqui tsjii maataka cheržcu, paž adulterio paaz pecčha. Nižta anawali paaznacquiztan anapan ochñičha. Incallchuc maatakanacžquiz adulterio kjutñi čhjichñičha. Jalla nižta žoñinacaqui adulteriuquiz ojklayñi, nižaza paaz tanzñi nižaza čhjul uj paazmi ancha atñipanikazza. Jalla nižta cjiicjiñinacaqui infiernuquin ojķñi žoñinacača. ¹⁵ Yooz jiczquiztan zarakčiča. Nekztan uj paacan ojklayñičha. Tuquitan tsjii anawali profeta želatčha, Balaam cjita, Beorž majč. Jalla niiqui anawali paatiquiztan paaz ganz pecčiča. Jalla nii Balaam cjitaž iratačha ninaca ojklayñiqui. ¹⁶ Tsjii ana čhiñi aznuqui Balaamžquiz ujziča žoñž tawkžtan, Balaam anawali paaz pecčiž cjen. Jalla nižta ujžñiž cjen Balaamqui atajtatačha niž anawali pinsita jaru ana paazjapa.

¹⁷ Wejr cjiwčha, nii anawali tjaajiñi žoñinacaqui ana kjazziz tužžtakazza. Ancha taku tjaačha, pero anawira cumpličha. Nižaza ninacača ana čhijñichiz tsjirižtakaz, tjami čhjichta tsjirižtakaz. Ninacaqui wiñayjapa casticta cjequiča anawal tsokchi zumchiquiz čjatkatzcu. ¹⁸ Nii anawalinacaqui mitarazzi tawkchiz inapankaz čhiñičha. Anawali paaznaca tjaajincan, nižaza anawali pecznaca tjaajincan užca anawal kamañquiztan zarakchinacžquiz wilta anawal kamañchiz kamkatz pecñičha. ¹⁹ Wejtnac jaru cjee, cjiñičha. Wejtnac jaru cjican, čhjulu paaznacami walikazza cjiñičha. Pero ninacpacha anazum kamañanac jaru cuztumrazziča.

Jakziltat anawal kamañ jaru cuztumrazačhaja, jalla niiča nii anawal kamañ mantuquiz žejlñiqui. ²⁰ Učhum liwriiñi Jesucristo Jiliržquin crižcu, yekjap nii anawal tjaajñinacaqui liwriitačhani anawali paatanacquiztanami, nižaza anazuma kamtiquiztanami. Liwriita cjiscu wilta anazum kamañquiz mitisačhaja, nižaza anazuma kamaña cuztumrazačhaja, niž tuquita anawal kamañquiztan juc'anti anawaliž cjequiča. ²¹ Ninacaqui Yooz zuma kamaña ana pajtasaz niiqui, ninacžtaqui tsjan cusaž cjitasacha. Pero ninacaqui Yooz zuma tjaajinta catokchiča. JaziQUI Yooz zuma kamaña pajžcu, quejpsiča. Jalla nižtiquiztan ninacžtaqui juc'ant anawira waliž cjequiča. ²² Ninacaqui Yooz tawk jaru ojklaychitača. Nekztan Yoozquiztan quejpsiča ninacaqui. JaziQUI nii quejpsiñi žoñinacaqui pacunacažtakazza. Pacunacaqui jotžcu persun joti lujlža. Nižaza tsjii ajunta cuchiqui wilta ljajzpiquizpacha zumt'iča. Jalla nižtača nii anawal tjaajñinacaqui.

3

JESUCRISTUZ TJONZ PUNTU

¹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, jalla tiižtan pizc wilta cartal ančhucaquin cjiJRžcuča. Jalla tii pizc cjiJRta cartaz cjen ančhucaquiz werar razunžtan pinsiskatz pecuča.

² Tuquitan Yooztajapa chiiñi zuma profetanacaqui Yooz puntu mazinchiča. Nižaza wejrnac apostolonacaqui liwriiñi Jesucristo Jiliriž mantitanaca ančhucaquiz tjaajinchinča. JaziQUI tjapa nii tjaajintanaca cjuñzna.

³ Profetaž mazinta timpuž tjontan žoñinacaqui tjonaquiča. “Yooz puntu tjaajintanaca inapanikazza” cjican burlasaquiča. Nii burlasñi žoñinacaqui persun anawal kuzcama ojklayaquiča, nižaza persun kuzcama kamaquiča. Ančhucqui jalla nii zumpacha ziz waquiziča.

⁴ Ninacaqui pewcznaquiča, tuž cjican: “¿Kjažt cjisit Cristojo tjonaquiča cjetla pero? Učhum tuquita atchi ejpnacaqui kamchiča; nekztan ticziča. Tii muntu kalltiquiztanpacha tjapa nižtapankaz watača. Cristuc anaž tjonasača”. Nuž cjicanž chiyaquiča ninacaqui. ⁵ Pero tuquita timpuquiztanpacha arajpachaqui Yooz chiitiquiztanpacha paatača. Jalla nii Yooz paatami, ninacaqui anaž naaza.

Nižaza Yooz mantitiquiztanpacha tii yokaqui kjazquiztan jeczica. ⁶ Nižaza kjaz juyzu tjontiquiztan nekztanpachaž tii muntu yoka kjazquiz katžcu pertissiča. ⁷ Tii muntuquiz žejlñi yokami pachanacami ujžtan ujzjapa chjojta žejlča. Yooz mantita jaru zakaz nižta wataquiča. Jalla nii ujqui ultimu pjalz tjuñquiz ujaquiča. Nii pjalz tjuñquiz

zakaz anazum kamañchiz žoñinaca castictaž cjequiča nii ujquizpacha.

⁸ Pecta jilanaca, cullaquinaca, tiizakaz anaž tjatzna. Yooz Jiliržtajapa tsjii noojiqui warank watanaca cuntača. Nižaza warank watanacaqui tsjii nooj cuntača. Yooztajapa tim-punacaqui niztača. ⁹ Yekjap žoñinacaqui tuž cjiča, Yooz Jiliriqiui niž tjaata taku ana uri cumpliča. Jilanaca, jalla nii chiitaqui anazuma razunača. Antiz Yoozqui ančhucaltajapa pasinziz kuzziz žejlča. Yoozqui anaž jakziltami casticz pecča. Antiz tjapa žoñinaca “ujchizpantča” cjican chiikatiz pecča, ninaca liwriita cjisjapa. Jalla nižtiquiztan ana uri tjonča.

¹⁰ Pero Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñiqui tiripintitž tjon-aquiča, tsjii tjañižtakaz. Jalla nii tjuñiquiziqui tii muntu pachanacaqui tsjii tsucchuc jorjorñižtan tucuzinžnaquiča. Tjuñimi jiizmi warawarami liwj kataquiča; ujta cjequiča. Nižaza tii muntu yokami tjapa žejlñinacžtan pacha ujžtan tankattaž cjequiča.

¹¹ Jalla nižta liwj tjatantaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz kuzcama juc'anti kamz waquiziča, nižaza Yooz irata zuma kamañchiz cjis waquiziča. Jalla nižta kamañchiz waquiziča ančhucqui. ¹² Yooz tjonz tjuñi tjewžna, nižaza zumapan langžna, Yooz apura tjonzjapa. Nii tjonz tjuñiquiziqui tii muntu pachanacami ujžtan tankattaž cjequiča. Nižaza tjuñi jiizmi warawarami ujquiz liwj jiñkattaž cjequiča; nekžtan liwj kataquiča. ¹³ Pero učumzti ew arajpachami yokami tjewža, Yooz chiita tawk jaru. Nii ew arajpachquinami yokquinami tjappacha Yooz irata zumacamaž cjequiča. Ana zinta anawaliqiui cjequiča.

¹⁴ Pecta jilanaca, cullaquinaca, Yooz tjonz tjuñi tjewžcan, zuma kamañquiz kuz tjaa, niž yujcquiz ana ujchiz cjisjapa. Nekžtan Yooztan učumnacatan walikaz cjequiča. ¹⁵ Jalla tii cjuñžna. Yooz Jiliriqiui ančhucaltajapa pasinziz kuzziz žejlča, ančhuc liwriita cjisjapa. Jalla nii puntuquiztan zakaz Pablo jilaqui ančhucaquin cjiyrchiča. Yoozqui nižquiz zizni zizni nižaza zuma intintazni kuzziz cjiskatchiča. Jalla nii ziztanac jaru učumž pecta Pabluqiui ančhucaquin cjiyrchiča. ¹⁶ Weriž chiita puntunacquiztan Pabluzakaz chichiča tjapa niž cjiyrta cartanacquiz. Parti Pabluž cjiyr-tanacaqui ch'aman intintazzucača. Jalla nižta ch'aman intintazzucanacaqui ana zizni žoñinacami, nižaza pizc kuzziz žoñinacami tsjii kjutniž intintazza. Nižaza parti Yooz takunaca zakaz tsjii kjutniž intintazza. Jalla nuž tsjii kjutniž intintazcu, ninacaqui ninacžtajapa juc'ant ana zumquiz cjissa; nekžtan castictaž cjequiča.

17 Pecta jilanaca, cullaquinaca, ima tii muntuquiz tižtanaca watan tii puntunaca ančhucaquiz zizkatchinča. Jaziqui anawali incallñi žoñinacaqui želaquiča. Nii anawali incallñi žoñinacaqui Yooz mantitanaca anapan cassa. Jalla nižtiquiztan ninacžquiztan cuit'aza, ana tsjii kjutñi chjichta cjisjapa. Anawalinac kjutñi chjichta cjequiž niiqui, ančhucqui ana tjurt'iñi kuzziz cjequiča.

18 Ančhucqui učhum liwriiñi Jesucristo Jiliržquiz juc'ant zumaž pajaquiča. Nižaza niž puntu juc'ant zizaquiča. Nižaza juc'ant zuma kamañchiz cjee. Učhum Jesucristo Jiliriqiu honorchizkaj cjila anztajapami wiñayajapami. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN JUAN

JESUCRISTUQUI TII MUNTUQUIZ TJONCHICHA

¹ Wejrqui Jesucristuž puntul ančhucaquin cjiřzcuča ančhuc wali cuntintu cjisjapa. Tuqui timpuquiztanpacha Jesucristuqui žejlñipantakalča, ima tii muntu želan. Tii muntuquiz tjontanaqui wejrnacqui Jesucristužtan kamchinča; wejtnaca čhjujčžtan nii cherchinča; nižaza niž taku nonzinča. Jacatattanaqui wilita cherchinzakazza; nižaza wejtnaca kjaržtan nii lanzinča. Jazimi tirapanž žejtča Jesucristuqui. Nižaza jakziltat Jesucristuž taku criyačhaja jalla niiqui Yooztan wali cuntintupankaz cjequiča. ² Nii žeti tjaañi Jesucristuqui tjonchiča tii muntuquiz. Nekztan wejrnacqui nii pajchinča, nižaza cherchinča. Nekztan wejrnacqui nii Jesucristuž puntuquiztan žoñinacžquizimi, ančhucaquizimi paljaychinča. Tuqui timpuquiztanpacha žejtñipantakalča nii Jesucristuž puntuquiztan žoñinacžquizimi, kamñitakalča. Nekztan tii muntuquiz tjonžcu, žoñi tucchiča. ³ Jaziqui nii chertanaca nii nonžtanaca ančhucaquin quint'uča, wejtnacatan ančhucatan tsjii kuzziz cjejažo. Wejtnacatan Yooz Ejpžtan nižaza Yooz Majčtan tsjii kuzzizpanča, jalla nižtapacha wejtnacatan ančhucatan cjisjapa. ⁴ Wejrqui tii cartal cjiřzcuča ančhucaquin wali cuntintu cjisjapa.

YOOZQUI ZUMA KJANQUIZ KAMCHA

⁵ Jesucristuqui wejtnacaquiz tjaajinchiča. Jaziqui nii tjaa-jintanaca ančhucaquin cjiřzcuča. Yoozqui zuma kjanquiz kamča. Yoozqui zumapankazza, jalla nuž cjiča nii kjanquiz kamz puntuqui. Nižaza Yoozqui anapanž zumchiquiz kamča. Yoozqui ana čhjul ujchizza, jalla nuž cjiča nii ana zumchiquiz kamz puntuqui. ⁶ Tsjii uj paañi žoñiqui zumchiquiz kamča. Nuž kamcanaqui “Yooztan wejtanaqui tsjii kuzzizza”, cjičhaj niiqui, toscaraž chiiča nii žoñiqui. Anaž werar Yooz jiczquiz ojklajča. ⁷ Yekjapazti kjanquiz kamča; Yoozqui kjanquiz kamča, jalla nižtapacha. Jakzilta žoñinacat nuž kamčhaj niiqui, Yoozquin criichinacžtan tsjii kuzzizza. Nuž kamcanaqui, tjapa niž ujquiztan pertuntača, Jesucristuž ticziž cjen.

⁸ Jakzilta žoñit “Ana ujchiztča”, cjičhaj niiqui, persun-pačaž incallča; toscaraž chiiča. Ana zum kuzzizza nii žoñiqui. ⁹ Pero jakzilta žoñit Yoozquin pertuna mayizaj niiqui, niž ujqui pertuntaž cjequiča. Nižaza ana ujchiz cjequiča.

Jalla nuž cjičha Yoozqui. Anaž wira toscara chiyasačha Yoozqui; niž taku cumpliñipankazza. ¹⁰ Yoozqui cjičha, “Tjapa žoñinacami ujchizza”. Jaziqui jakzilta žoñit “Ana ujchiztčha”, cjičhaj niiqui, Yooz toscara chiitažokaž nayčha nii žoñiqui. Nižaza niž kuzquiz Yooz taku anaž catokčha.

2

JESUCRISTUCHA UCHUM TJURT'IZIÑIQUI

¹ Wejt jilanaca, cullaquinaca, wejrqui tii cartal cjiyržcučha, ančhuc ana uj paajo. Jakziltat uj paačhaj niiqui, Jesucristužquiztan mayizaquičha. Niičha učhum tjurt'iziñiqui. Nekztan Jesucristuqui Yooz Ejpžquin mayizinaquičha. Jesucristuqui ana čjul ujchizza, zumaž kamčha. Jaziqui nii tjurt'iziñiqui zuma mayizinasachha. ² Učhumž uj paatiquiztan Yooz Ejpqui učhum casticz waquizičha. Jesucristuž ticzi nekztan Yooz Ejpqui učhum pertunasachha. Ana ujchiz Jesucristuqui učhum laycu učhumnaca ujquiztan ticzičha. Jaziqui Jesucristužquin tjapa kuztan cjenaqui čjul uj paañi žoñinacami pertunta panikaz cjesachha.

³ Jakzilta žoñit Yooz mantita jaru kamčhaj niiqui, Yooz pajčha. Jalla niičha werarapan. ⁴ Jakzilta žoñit ana Yooz mantita jaru kamčhaj niiqui, anaž chii atasachha “Yooz pajučha”, cjicanaqui. “Yooz pajučha”, cjesaž niiqui, toscaraž chiičha. Anazum kuzzizza nii žoñiqui. ⁵ Jakzilta žoñit Yooz tawk jaru kamčhaj niiqui, Yooztan ancha zuma munaziñi kuzzizza. Yoozquin tjapa kuzzizpančha. Jilanaca, tii zuma cjuñzna. ⁶ Jakzilta žoñit “Yooztan tsjii kuzziztčha wejrqui”, cjičhaj niiqui, zuma kamzpanž waquizičha, Jesucristuqui zumaž kamčha, jalla nižta.

EW MANTITA

⁷ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui anal jazta mantita cjiyržcučha. Tuquitanpacha tii mantitac zizzinčhucčha ančhucqui, porapat zuma munaziz, jalla nii. Tuquitanpacha tii mantitac nonzinčhucčha. ⁸ Pero tii mantita cjiyržcučha, jazta mantitažtakaz. Jesucristuqui tii mantitacama kamchičha tii muntuquiz. Ančhuczakaz tii mantitacama kamčha. Nuž kamcan, zuma munazican, ana zumchiquiz kamčha, werar kjanquiz kamčha, Yooz takucama. Jalla nužupančha niiqui.

⁹ Jakzilta žoñit “Kjanquiz kamučha”, cjičhaj niiqui, jilanacžtan porapat zuma munaziz waquizičha. Jilanacžtan tira chjaawjkatčhaj niiqui, pachpa zumchiquizpanž kamčha. ¹⁰ Jakzilta žoñit jilanacžtan porapat zuma munazaja, jalla niiqui kjanquizpankaz kamčha. Jaziqui Yooz jicz cherchucachha, ana ujquiz tjojtsjapa. ¹¹ Jakzilta žoñit jilanacžtan

chjaawjkatčhaja jalla niiqui zumchiquiz kamčha. Jakzitchuc ojkčhaj niiqui, ana zizza. Jaziqui Yooz jicz ana cherchucača; zur žoñižtakazza nii žoñiqui.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquin cjižžcuča. Jesucristuž ticzi nekztan ančuca uj pertunchičha Yoozqui. ¹³ Ejpnača, ančucaquin cjižžcuča. Jesucristuqui tuqui timpuquiztanpacha žejlñipantakalča. Nii Jesucristužtan kamčha ančhucqui. Tjotjowanaca, turtakanaca, ančhucqui Satanás atipchinčhucča. Jaziqui ančucaquinzakaz cjižžcuča.

Jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui Yooz Ejpžtan kamčha. Jaziqui ančucaquinzakaz cjižžcuča. ¹⁴ Ejpnača, Jesucristuqui tuqui timpuquiztanpacha žejlñipantakalča. Nii Jesucristužtan kamčha ančhucqui. Jaziqui ančucaquin cjižžcuča. Tjotjowanaca, turtakanaca, ančuca kuzquiz Yooz taku chjojchiñčhucča. Nekztan Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjen, ančhucqui Satanás atipchinčhucča. Jaziqui ančucaquinzakaz cjižžcuča.

¹⁵ Tjappacha ančhucqui, nonžna. Anačha tii muntuquiz žejlñi cusasanacžquin kuz tjaažqui. Anačha anawali paaznacquiziqui kuz tjaažqui. Jakzilta žoñit anawali paaznacquiz kuz tjaačhaj niiqui, anaž Yooz Ejpžquin kuz tjaačha. ¹⁶ Tii muntuquiziqui tižta anawali paaznaca žejlčha: persun kuzcama kamz pecznaca, persun čhjujquiz čerta pecznaca, tucquin cjis pecznaca. Jalla nižtanaca pecčhaj ni-iqui, diabluz jaru ojklajčha. ¹⁷ Tii muntuquiz žejlñinacaqui liwj tucuzaquičha, tjažtaž cjequičha. Nižaza tii muntuquiz žejlñinaca pecznacami tucuzaquičha. Pero Yooz kuzcama ojklajñinacazti Yoožtan wiñaya kamaquičha.

WERAR TAWKZTAN, TOSCAR TAWKZTAN

¹⁸ Jilanaca, cullaquinaca, tii timpumiž ojtčha. Tsjii Jesucristuž quintraqui tjonaquičha, nii quintu zizza ančhucqui. Nižaza anzi-iqui muzpa Cristuž quintra žoñinacaqui jecža. Nekztan učumqui zizza tii timpuqui ojtčha. ¹⁹ Nii quintranacaqui učumquiztan zarakchičha. Anatačha učumtan tsjii kuzziz ninacaqui. Učumtan tsjii kuzziz cjitasaž ni-iqui, tira učumtan kamtasačha. Ninacaž zarakšanaqui, kjanapacha cjišičha, anatačha učum tsjii kuzziz ninacaqui. ²⁰ Ančhuczti ana nižtičhucča. Ančuca kuzquizti Yooz Espiritu Santo kamčha. Jaziqui ančhucqui tjapa werara zizzinčhucča. ²¹ Werar taku zizñiž cjen ančucaquin cjižžcuča. Nižaza Yooz takuqui anaž čjul toscarami čiičha. ²² ¿Ject toscar žoñejo? Jakziltat “Jesusačha ana Yooziž cuchanžquita Cristuqui” cjičhaja, jalla niičha toscara čiiñiqui. Cristuž quintračha ninacaqui. Nii žoñinacaqui Yooz Ejpžquin nižaza Yooz Majchquin ana pajz pecčha. ²³ Jakziltat

ana Yooz Majchquin pajz pecčhaja, jalla niiqui ana Yooz Ejpžtan kamasach̄a. Jakziltat “Jesucristuqui werar Yoozza” cjičhaja, jalla niiqui Yooz Majchtan kamčha; Yooz Ejpžtan zakaz kamčha.

²⁴ Nii tuqui nonžta Yooz taku persun kuzquiz chjojwa ančhucqui. Nii Yooz taku chjojžcu, Yooz Majchtan Yooz Ejpžtan ančhucatan tsjii kuzziz wiñaya kamaquičha. ²⁵ Yooz Majchqui chiichičha, tuž cjican:

—Wiñaya Yooztan kamaquičha ančhucqui.

²⁶ Yekjap žoñinacaqui ančhuc incallz pecčha. Jaziqui cji-
jržcučha nii puntuquiztan. ²⁷ Jesucristuqui Yooz Espiritu
Santo ančuca kuzquiz cuchanžquichičha. Jalla nižtiquiztan
nii Espiritu Santuqui ančucaquiz tjaajinčha. Jaziqui yekja
tjaajiñi espiritu anaž pecsa ančhucqui. Yooz Espiritu San-
tuž chekan weraraqui tjaajinčha. Anaž toscanaca tjaaj-
nasačha. Cristužtan tsjii kuzziz kama; jalla nuž tjaajinčha
Espiritu Santuqui. Nižtaqui niž tjaajintacama kama.

²⁸ Jilanaca, cullaquinaca, Cristužtan tsjii kuzziz kama
ančhucqui. Nekztan Cristuž tjontanaqui, učhumqui anaž
eksnaquičha, nižaza anaž azaquičha. ²⁹ Jesucristuqui zuma
kuzzizpančha. Nii zizza ančhucqui. Jakziltažlaj zuma kuzziz
niiqui, Yooz maatičha. Jalla nižakaz zizza ančhucqui.

3

YOOZ MAATINACA

¹ Tjappacha ančhucqui nonžna. Yooz Ejpqui učhum zumaž
k'ayacht'ičha. Nižaza Yoozqui učhum illzičha, niž maati
cjisjapa. Yooz maatičhumčha učhumqui. Jalla nižtiquiztan
učhum kuzqui ana pajčha ana Yooz criichinacaqui. Yooz
kuzmi anazaž pajčha ninacaqui. ² Jilanaca, cullaquinaca,
učhumqui Yooz maatičhumčha. Wiruñaqi jaknužkačhum
cjissnačhan, učhumqui ana zizza. Pero Jesucristuž tjon-
tanaqui, nii cheraquičha učhumqui. Nekztanaqui Jesu-
cristuž irata cjisnaquičha učhumqui. Jalla nii tjaajinta
zizzinčhumčha. ³ Jakziltat Jesucristo tjewžaja, jalla niiqui
čhjul uj paaznacami ecčha, ana ujchiz cjisjapa; Jesucristuqui
ana ujchizza, jalla nižtapacha cjisjapa.

⁴ Jakzilta žoñižlaj uj paañi, jalla niiqui Yooz mantitanaca
anaž cazza. Uj paazqui Yooz taku quintračha. ⁵ Jesucristuqui
tii muntuquiz tjonchičha, žoñinacz uj pampatzjapa. Ana čhjul
ujchizza niiqui. Jalla nii zizza ančhucqui. ⁶ Jakzilta žoñižlaj
Cristužtan tsjii kuzziz, jalla niiqui ana uj paañičha. Uj paañi
žoñinacaqui anaž naaza Cristuž puntuquiztanaqui. Nižaza
anaž kamčha Cristužtanami. ⁷ Jilanaca, cullaquinaca, ana
jecžquizimi incallskata ančhucqui. Wali kamñi žoñinacaqui

zuma kuzzizza, Cristužtakaz. ⁸ Satanás cjita diablucui tuqui timpuquiztanpacha uj paañipankaztakalča. Jaziqui nižaza tira uj paañičha. Nekztan uj paañi žoñinacaqui Satanás diabluz maatinacača. Jesucristuzti tii muntuquiz tjonchiča, Satanás diabluz paatanaca akkatzjapa.

⁹ Yooz maatiqiu ana kuzin uj paañičha. ¿Kjažtiquiztan nii ana kuzin uj paañitajo? Yooz maatiča, nekztan kuztan ana uj paapaasača. Yooz Ejpž kuz cherchi kuzziz kamñičha. Jalla nekztan tjapa kuztan uj ana paasača. ¹⁰ ¿Jakziltat Yooz maatejo? ¿Jakziltat diabluz maatejo? ¿Jaknužža nii zizas učumjo? Jalla tuž zizasacha. Jakziltažlaj kuzin uj paañi, jalla niičha ana Yooz Ejpchizqui. Nižaza jakziltažlaj niiz jilanacžtan čhjaawjkatři, jalla niičha diabluz maatiqiu.

PORAPAT ZUMA MUNAZIZA

¹¹ Porapat zuma munaziza. Tii mantitaqui tuquitanpacha nonzinčhucča. ¹² Tsji žoñi želatča, Cañ cjita. Jalla nii Cainqui niiz lajk conchiča. ¿Kjažtiquiztan conchit niijo? Jalla niiz paatanacaqui anawalinacatača; niiz lajkž paatanacazti walinacatača. Jalla nekztan niiz lajk conchiča. Cainqui diabluz maatiča. Ana nii Cainž kuz cherchi kuzziz cjee ančhucqui.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, tii muntuquiz žejlři žoñinacaž ančhuc čhjaajwanaqui, ana istraña, ana upa kuzziz cjee. ¹⁴ Tuquiqui ana zuma munazan, jalla nekztan infiernuquin okaj cjitatakalča učumqui. Jaziqui Yoozquin criižcuqui arajpach watjaž okaquiča; wali cuntintu cjequiča. Jalla nekztan učumqui Yoozquin criichi jilanacžtan porapat zuma munazizza. Nii zizza učumqui. Jakziltat ana jilanacžtan porapat zuma munazičhaja, jalla niiqui infiernuquinž okaquiča. ¹⁵ Jakziltat niiz jilžtan čhjaawjkatčhaja, jalla niiqui žoñi conchiž cjes, jalla nižtaž ninacaqui. Nižaza žoñi conñinacami ana Yooz kuz cherchi kuzzizza. Anaž wiñaya Yooztan kamasacha. ¹⁶ Cristuqui učum laycu ticziča. Nekztan jaknuž munazizlaja, jalla nii učumqui zizza. Učumqui Yooz criichi jilanacžtan zuma munazizpanča, ticzcama. ¹⁷ Tsji tjapa cusasanacchiz žoñiqui tsji t'akjir jila cherqui niiqui, okzpanča. Anaž okznasaž niiqui, ¿kjažt Yooz cherchi kuzziz cjesajo? Anapanž Yooz cherchi kuzzizza. ¹⁸ Jilanaca, cullaquinaca, anača atžtan taku mayaka okzqui. Paatanacžtanaqui okza. Nekz tjeeža učumž okžtaqui. Niičha werar okzqui.

YOOZQUIZTAN ANA PAYZNAKZCU MAYAQUICHA

¹⁹ Jilanaca zuma okzcan, učumqui zizza, werar Yooz maatičhumpanča, jalla nii. Nekztan llajlla kuzzizlaj niiqui, tjup kuzziz cjee. Yooz yujcquiz Yooz maatinacčhumča.

²⁰ Yoozza juc'ant chekanaqui učum kuzquiztan cjenaqui. Yoozqui tjapa učum kuz zizza, ana walinacami, wali-nacami, tjappacha. Nii anawalinaca zizcumi, Yoozqui tirakaž učum okža. ²¹ Jilanaca, cullaquinaca, čhjulatorat učumž kuz walika cječhaj niiqui, Yoozquiztan ana ekscu mayasača. ²² Učumqui Yooz mantitacama kamtiquiztan, nižaza Yooz kuzcama kamtiquiztan učumž mayiztac nonžtaž cjequiča. ²³ Yooz mantitanacaqui tužuča: Yooz Majch Jesucristužquin tjapa kuztan cjee. Nekztanaqui jilanacžtan zuma munaza. Jalla nuž mantichiča Yoozqui. ²⁴ Jakziltat nii mantitacama kamčhaja, jalla niiqui Yooztan tsjii kuzzizza. Nižaza Yooztan tsjii kuzzizza nii žoñinacžtan. Yooz tjaata Espiritu Santuqui učum kuzquiz žejlča. Jalla nekztan zizza učumqui, Yooz-tan učumtan tsjii kuzziz, jalla nii.

4

ESPIRITU SANTUŽTAN CRISTUŽ QUINTRA ESPIRITUŽTAN

¹ Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Jakziltat “Tii takuqui Yooz takuča”, cjičhaj niiqui, nii žoñiž chiita taku zumpacha tantiyaquiča, Yooz taku chiiñi, ana Yooz taku chiiñi, jalla nii. Anača čhjul takumi pjazila criizqui. Tii muntuquiz muzpa toscara chiiñi žoñinaca žejlča; Yooz taku chiitažokaž cjiča. ² ¿Jaknužt žoñiž chiita taku paji atas učumjo? ¿Yooz Espiritu Santuž chiikat kaya? ¿Uz ana Yooz Espiritu Santuž chiikatja? Jalla tuž paji atasacha učumqui. Tii muntuquiz Jesucristuqui žoñž curpuchiz kamchiča. Jakziltat nižtapan chiičhaja, jalla niiča Yooz taku chiiñiqui. ³ Nižaza jakzil-tat Jesucristuqui anača žoñž curpuchiz kamchiqui, cjian chiičhaja, jalla niiča ana Yooz takucama chiiñiqui. Cristuž quintra espirotuqui nii chiikatča. Nii Cristuž quintra es-pirituqui tjonaquiča; tuquitan ančhucqui jalla nii nonz-inčhucča. Anziqiu tii muntuquiz nižta Cristuž quintra chiiñinaca žejlča.

⁴ Pecta jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui Yooz maati-nacčhucča. Nii toscar taku joojooñinacaqui diabluž man-titaž ojklajča. Ančhuczti Yooz Espiritu Santuž mantitaž ojklajča. Yooz Espiritu Santuqui juc'anti azzizza nii dia-blučquiztan cjenaqui. Nekztan ančhucqui nii toscar taku joojooñinaca atipasača. ⁵ Ninacaqui diabluž maatinacača. Nii žoñinacaqui ana Yooz takucama chiiñiča, diabluž taku chiiñiča ninacaqui. Nii diabluqui tii muntuquiz ančaž mantiča. Jaziqui Yoozquin ana criichi žoñinacaqui diabluž taku criiča. ⁶ Učumzti Yooz maatinacčhumča. Jaziqui werar Yooz takuž chian Yoozquin criichi žoñinacaqui nii werar takuž catokča. Ana Yoozquin criichi žoñinacaqui

nii werar taku anaž catokča. Nužquiz werar taku chiiñi žoñinacami, nižaza toscar taku chiiñi žoñinacami pizcpacha pajasača učhumqui.

YOOZQUI ANCHA MUNAZIÑI KUZZIZZA

⁷ Pecta jilanaca, cullaquinaca, Yoozpankazza učhum porapat zuma munazkatñiqui. Jaziqui učhumqui tjappacha porapat zuma munazizpanča. Jakziltat zuma munazičhaja jalla niiqui Yooz maatiča. Nižaza Yooz pajča. ⁸ Yoozqui ancha munaziñi kuzzizza. Jaziqui jakziltat ana munaziñi kuzzizlaja, jalla niiqui ana Yooz pajča. ⁹ Yooz Ejpqui tii muntuquiz niž zinta Majch cuchanžquichiča učhum Yooztan wiñaya kamzjapa, wali cuntintu. Jalla nuž cuchanžquitiquiztan Yoozqui učhumquiz niž munaziñi kuz tjeeziča. ¹⁰ Yoozqui ultimu zuma munaziñi kuzzizpanča. Yooz Ejpča učhum k'ayachichiqui. Nekztan niž Majch cuchanžquichiča. Yooz Majchqui učhum uj laycu ticziča, učhum ana casticta cjisjapa. Nekztan zuma munaziñi kuzqui jaknužt cječhaja, nii zizza učhumqui.

¹¹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, učhumtan ancha munaziča Yooz Ejpqui. Jaziqui učhum nižtazakaz porapat zuma munazizpanča. ¹² Anaž jakzilta žoñimi Yooz cherča. Ana Yooz cherčcumi zuma munazičhaja, jalla nii žoñiqui Yooztan tsjii kuzzizza. Nižaza Yooz munaziñi kuz, jalla nižta kuzzizza nii žoñiqui. ¹³ Yooz Ejpqui niž Espiritu Santo učhumquiz tjaachiča. Jalla nekztan Yooztan učhumtan tsjii kuzzizza, nii zizza učhumqui. ¹⁴ Yooz Ejpqui niž Majch cuchanžquichiča žoñinaca liwriizjapa. Nii Yooz Majch cherchinča wejrnacqui. Nekztan ančhucaquiz nii puntu tjaajinchinča. ¹⁵ Jakziltat “Yooz Majchča Jesucristuqui”, cjičhaja, jalla niiča Yooztan tsjii kuzzizqui. Nižaza Yoozqui nižtan tsjii kuzzizza.

¹⁶ Yoozqui učhumtan ancha munaziča, jalla nii zizza učhumqui. Nižaza nii criičha učhumqui. Yoozqui munaziñi kuzzizza. Jaziqui jakziltat munaziñi kuzzizpanzlaja, jalla niiča Yooztan tsjii kuzzizqui. Nižaza Yoozqui ninacžtan tsjii kuzzizza. ¹⁷ Nuž kamcan juc'ant juc'ant munaziñi kuzziz cjissa učhumqui, Jesucristuž irat kuzziz cjiscama. Jalla nekztan jyužquiz ana eksnaquiča učhumqui. ¹⁸ Munaziñi kuzziz žoñinacaqui ana Yoozquin eksniča. Žuma munaziñi kuzziz žoñinacaqui anaž čhjulumi eksnasača. Jalziltat eksni kuzzizlaja, jalla niiqui Yooz casticz eksa. Jalla nižtiquiztan anaž zuma munaziñi kuzzizza nii eksni žoñinacaqui.

¹⁹ Yoozqui učhumtan zuma munaziča. Jalla nekztanaqui učhumqui Yooztan munaziča. ²⁰ Jakziltat “Wejrqui Yooztan zuma munaziñi kuzziztča”, chiičhaja, jalla niiqui niž

jilanacžtan ana chjaawjkatñipanča. Niiž jilanacžtan chjaawjkatčhaja, jalla niiqui anaž Yooztan zuma munaziñi kuzzizza. Inapankaz “Wejrqui Yooztan zuma munaziñi kuzziztča” cjiča. Toscara chiiča. Nii žoñinacaqui cherta jilanacžtan anazuma munazičhaja, jalla niiqui ¿jaknužt ana Yooz cheržcu Yooztan munaziñi kuzziz cjesajo? Anapanž cjesača. ²¹ Yoozqui učhum mantichiča tuž cjican:

—Jakziltat Yooztan munaziñi kuzzizlaja, jalla niiqui niiž jilanacžtanami zuma munaziñi kuzzizzakaz cjis waquiziča.

5

UCHUMQUI ANAWALINACA ATIPCHA

¹ Jesusača Yooziž cuchanžquita Cristuqui. Jakziltat nii Jesucristužquin criičhaja, jalla niiča Yooz maatiqi. Tjapa Yooz maatinacami Yooz Ejpžtan munaziñi kuzzizza. Nižaza Yooz Ejpžtan munaziñi kuzzizalaj niiqui, Yooz Ejpž maatinacžtan munaziñi kuzzizzakazza. ² Nižaza jakziltat Yooztan munaziñi kuzzizalaja, jalla niiqui Yooz mantitanacaž cazza. Jalla nekztan Yooz maatinacaqui porapat zumaž munaziča. Niiž zizza učhumqui. ³ Yooztan munaziñi kuzziz žoñiqui Yooz mantitanaca cazza. Nii Yooz mantitanacaqui anača ch'ama. ⁴ Yooz mantita cazcu, Yooz maatinacaqui anawalinaca atipča. Jakzilta žoñit Yoozquin tjapa kuz criičhaja, jalla niiqui anawalinaca atipča. ⁵ ¿Jakziltat anawalinaca atipjo? Jakziltažlaj Jesús cjita Yooz Majchquin tjapa kuztan, jalla ninacaž atipča anawalinacaqui.

YOOZ MAJCHCHA JESUCRISTUQUI

⁶ Jesucristuqui tii muntuquiz tjontan, kjaztan bautistatača. Jalla nekztan cruzquiz ch'awcta ticziča. Kjaztan bautistaž cjen, jalla niiča tisticuqui, Yooz Majchča Jesucristuqui, cjican. Cruzquiz ch'awcta ljoc tjawkchiča. Jalla nii zakazza tisticuqui, Yooz Majchča Jesucristuqui, cjican. Yooz Espíritu Santuqui tisticuzakazza: Yooz Majchča Jesucristuqui, cjican. Nii Espíritu Santuča werarapan chiiñiqui. ⁷ Arajpachquinaqui čhjep tisticunaca žejlča, Yooz Ejp, nižaza Taku cjita tjuuchiz Yooz Majch, nižaza Yooz Espíritu Santo. Nii čhjepultanaqui tsjiikaz chiiča. ⁸ Nižaza tii muntuquiziqui čhjep tisticunacazakaz žejlča, Yooz Espíritu Santo, nižaza kjaztan bautis, nižaza cruzquiz ljoc tjawkz. Nii čhjepqui tsjiikaz chiiča: Jesucristuča Yooz Majchqui, cjican. ⁹ Zoñž taku weraražlaja niiqui, Yooz taku juc'ant werarača. Werara chiiñi Yooz Ejpqui chiiča, tuž cjican:

—Jesucristuča Wejt Majchqui.

¹⁰ Jakziltat Yooz Majchquin criičhaja, jalla niiqui persun kuzquiz zizza, Jesucristučha Yooz Majchqui, nii. Jalla niizakaz Yooz Ejpqui chiičha. Jakziltat Yooz taku ana criičhaja, jalla niiqui Yooz toscara chiitažokaz nayčha. Yooz takuqui chiičha: Jesucristučha Yooz Majchqui, cjicanaqui. Jalla nii anaž criiz pecčha yekjap žoñinacaqui. Jalla nekztan Yooz toscara chiitažokaz nayčha nii ana criiñinacaqui. ¹¹ Nižaza Yoozqui cjičha:

—Wejt Majchqui ančhuca ujquiztan ticzičha. Jalla nekztan ančhucqui wejtta wiñaya kamaquičha, wali cuntintu.

¹² Jakziltat Yooz Majchtan tsjii kuzziz kamčhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamaquičha. Nižaza jakziltat Yooz Majchtan ana tsjii kuzziz kamčhaja, jalla niiqui Yooztan ana wiñaya kamasučha.

ZERZ TAKUNACA

¹³ Ančhucqui Yooz Majchquin criičha tjapa kuztan. Jalla nekztan Yooztan wiñaya kamaquičha, wali cuntintu. Nii zizjapa, ančhucaquin cjižrčučha wejrqui.

¹⁴⁻¹⁵ Učhumqui Yooz kuzcama mayizaquiž niiqui, nonžtaž cjequičha. Učhumž mayizta nonžtaž cjequiž niiqui, tjaataž cjequičha. Jalla nužupančha. Wereraž niiqui.

¹⁶⁻¹⁷ Tjapa anawalinacami ujpančha. Tsjii jilaqui uj paaquiž niiqui, Yoozquiztan mayizinspančha, pertunta cjeejo. Pero tsjii juc'ant anawal uj paaz kuzzizzalaj niiqui anaž pertunta cjesučha. Niižta ana Yoozquiztan mayizina, pertunta cjeejuqui. Yekja ujnacami Yoozquiztan mayizinasučha, pertuntaž cjejajo.

¹⁸ Yooz maatinacami anaž kuzin uj paasačha. Yooz maatinaca walja kjaradž cuitičha Yooz Majchqui. Nii anawal Satanás diablucqui Yooz maati Yooz kjarquiztan ana kjañi atčha. Nii zuma zizza ančhucqui. ¹⁹ Yooz maatinacčhumčha učhumqui. Ana Yoozquin criiči žoñinacaqui, tjappacha Satanás diabluz mantuquiz žejlčha. Učhumqui nii zakaz zizza.

²⁰ Yooz Majchqui tjonchičha učhumnaca zuma intintazkatajo, nižaza werar Yooz pajajo. ¿Ject werar Yoozjo? Jalla niičha Jesucristo Yooz Majchqui. Jaziqui učhumqui nii werar Yooztan tsjii kuzziz cjissinčhumčha. Niižtan kamcan, wiñaya niižtan kamaquičha. ²¹ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui žoñiž paata yooznacquiztan zaraka, ana iya nekz macjata ančhucqui. Jalla nužupančha.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN JUAN

WERAR TAKU, MUNAZIŇI KUZ

¹ Wejrqui Juan cjititča. Icliz jiliritča wejrqui. Jaziqui tii cartal cjjržcuča Yooz illzta cullacaquin tjappacha naaža maatinacžquin. Wejrqui ančhuc werara k'ayachuča. Nižaza tjapa Yooz taku criichinacaqui ančhucž k'ayachiča. ² Učhum kuzquiziqui werar Yooz taku žejlča, nižaza wiñaya želaquiča. ³ Nižaza zuma munaziñi kuzziz kaman, Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo Yooz Majchtan učhum yanapča. Nižaza učhum okžcu, llan kuzziz cjiskatča.

⁴ Yekjap am maatinaca cherchinča, Yooz takucama kamñi. Nužupan, mantichiča Yoozqui. Nuž kamñi cheržcu, ancha chipchinča wejrqui. ⁵⁻⁶ Cullacalla, anziqiu am roct'uča, porapat zuma munaza. Nii mantitaqui anača anztakaz. Tuquitanpacha učhumqui nuž mantitapanča. Jakziltat zuma munaziñi kuzzizlaja, jalla niiqui Yooz mantitanacacama kamča.

Tuquitanpacha Yooz mantita nonzinčhucča, zuma munaziñi kuzziz cje, jalla nii.

INCALLŇI ZOŇINACA

⁷ Tii muntuquiz muzpa zoñinacaqui ojklajča, zoñi incallcan. Ninacaqui anaž criiča, Jesucristuž zoñž curpuchiz kamchiča tii muntuquiz, nii. Jalla ninacača incallñinacaqui. Nižaza Cristuž quintranacača. ⁸ Ančhucqui nonžna. Ančhucqui Yooztajapaž langža. Nii langžta cuitaquiča, ana pertiznajo, arajpachquin zumanaca tanzjapa.

⁹ Jakziltat Jesucristuž tjaajinta yapzaja, jalla niiqui anaž Yooztan tsjii kuzziz kamča. Nižaza jakziltat Jesucristuž tjaajintacama ana kamčhaja, jalla niiqui anazakazza Yooztan tsjii kuzzizqui. Pero jakziltat Jesucristuž tjaajintacama kamčhaja, jalla niiča Yooz Ejpžtan nižaza Yooz Majchtan tsjii kuzzizqui. ¹⁰ Jakziltat ančhucquiz tjonžcu Cristuž tjaajinta ana niicama tjaajinčaj niiqui, anaž Yooztan tsjii kuzziz nii jilaqui. Ančhucqui nii zoñi ana kjuyquiz kjawznaquiča. Anazaž tsaanaquiča. ¹¹ Jakziltat nii anawal zoñžquiz tsaanačaj niiqui, nii zoñž anawal langž yanaptažokaz cjiča.

ZERZ TAKUNACA

¹² Zumsira wacchi takunaca wejtta žejlča. Pero tjap-pachaqui anal cjiirz pecuča. Ančucaquin tjonz pecuča, učum pora parlizjapa, porapat cuntintu cjisjapa.

¹³ Am cullaqui illzizakazza Yoozqui. Naaža maatinacaqui saludos apayžquiča. Jalla nužukazza.

TERCERA CARTA DEL APOSTOL SAN JUAN

GAYO CJITAQUI ZUMACHA

¹ Wejrqui Juan cjitit'cha. Icliz jilirit'cha wejrqui. Gayo, amquin cjjr'zcu'cha. Yooz takucama kamcan, am k'ayachu'cha.

² Jila, amtal mayizinu'cha tjappacha walicama cjeyajo, nižaza am curpu zuma žejt'ni cjeyajo. Am kuz walikazza, nii zizu'cha wejrqui. ³ Yekjap jilanacaqui wejtquiz tjonzi'cha. Am puntu wejtquiz quint'ichi'cha, tuž cjican:

—Nii Gayuqui werar Yooz takucamaž kam'cha.

Jalla nuž zizcu ancha chipchin'cha. ⁴ Wejt jilanacaž werar Yooz takucama kam'ipan zizcu, anchal cuntintu'cha wejrqui. Anaž čhjulumi wejr juc'ant cuntintu cjskat'ni'qui žejl'cha.

⁵ Jila, walikam am paa'cha, jilanaca yanapcan, ana pajta jilanacami. ⁶ Yekjap amiž yanaptanacaqui iclizquiz mazzi'cha, tuž cjican:

—Nii Gayo cjita jilaqui ancha zuma'cha. Ana pajta jilanacami yanap'ni'pankazza. Nižaza okz'ni'pankazza.

Gayo jila, jalla nužupan amqui tira yanapaqui'cha. Jilanacaž jiczquin okanami yanapz waquizi'cha. Jalla niic walikazza; jalla nuž cjenaqui Yooz kuzqui wali cuntintuž cjequi'cha. ⁷ Nii jilanacaqui Yooz sirwican ojklay'ni'cha. Ninacaqui ana Yooz criichinacžquiztan ana čhjul yanap'ni'imi pec'ni'cha. ⁸ Jaziqui učhumqui nii Yooz sirwi'ni jilanaca yanapz waquizi'cha, ninaca werar Yooz taku parlajo.

DIOTREFES CJITAQUI ANAWALI PAA'NI'ČHA

⁹ Tuquiqui iclizquin cjjr'chin'cha. Tsji žo'ni'qui weriž cji-rta anaž nonz pec'cha. Wejrqui icliz jilirit'cha. Pero nii žo'ni'qui anaž wejr jilirižtaka nay'cha. Diótrfes cjita tjuuchizza nii žo'ni'qui. Niikaz jilanaca juc'antiž mantiz pec'cha. ¹⁰ Wejrqui ančhucaquin tjonačhaj ni'qui, jalla nekz-tan nii žo'niž anawali paatanaca paljaya'cha ančhucaquiz. Nii Diotrefesqui toscaranaca parliči'cha wejtnaca quintra. Iya anawalinaca paachizakazza. Nižaza jilanacaž tjonz-nanami, ana risiwz pec'ni'cha. Yekjap criichinacazti wali quiyas pec'cha. Nii Diótrfeszi cji'ni'cha:

—Anapanž nii jilanacžtan zumaž risiwaqui'cha.

Nižaza zuma risiw'ni jilanaca iclizquiztan chjatkat'ni'cha. ¹¹ Jila, jaziqui ana'cha nižta cjisqui. Nii žo'niž paatanaca ana yatekaza. Amzti, walikam paa'cha. Jakziltat walinaca paačhaja, jalla ni'qui Yooz cherchi kuzziz kam'cha. Jakziltat

anawalinaca paačhaja, jalla niiqui anaž Yooz pajča, ana Yooz cherchi kuzzizza.

DEMETRIO CJITAQUI WALI PAACHA

¹² Tjappach žoñinacaqui Demetriuž puntu cjiča:

—Zumača nii Demétrio cjita jilaqui. Niiž paatanacami werar tawk jarupankazza.

Nižaza wejrnacmi chiyučha, Demetriuqui zuma jilača, nii. Ančhucqui zizza, wejrnacqui werar takul chiyiñča, nii.

¹³ Zumsira wacchi takunacaqui wejta žejlča cjirzjapa. Pero tii cartiquiz anal iyal cjirz pecučha. ¹⁴ Wajilla amquin tjonzquiz pecučha. Jalla nekztan učumporaž palt'aquiča.

¹⁵ Llan kuzziz cjee. Tekzta jilanacaqui saludos apayžquiča. Nižaza amqui wejtnaca jilanacžquiz tsaanžinaquiča, zapa maynižquiz. Jalla nužukazza.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN JUDAS

¹ Wejr Judasqui Jesucristuž manta payiñ žoñtča nižaza Jacobž lajkča. Wejrqui ančhucaquin cjiřzcuča. Yooz Ejpqui ančhuc kjawziča, niiž maati cjejajo. Nižaza Yooz Ejpqui ančhucatan zuma munaziča. Nižaza ančhuc anawali-nacquiztan cuitiča, Jesucristuž tjonzcama. ² Yoozqui ančhucaquiz juc'antej okžla, nižaza juc'ant walikaj kamkatla, nižaza ančhucqui Yooziž ancha munasitaj cjila.

TOSCARA TJAAJIÑINACŽ PUNTU

³ Pecta jilanaca, cullaquinaca, wejrqui ančhucaquin anchal cjuñchinča. Jalla nuž cjuñzcu liwriiñi puntuquiztan ančhucaquin anchal cjiřz pecuča. Ančhucatan wejttan liwriita žoñinacača. Anawal tjaajiñinacž ančhucaquiz in-callz pecchiž cjen tii cartal urgente apayžcača, ančhucaquiz chiižinzjapa. Yoozquin kuz tjaaz puntu werera tjaajintatača. Tsjemata tjaajintanacaqui anača werera niiqui. Werar tjaajintanacžquizkaz tjurt'iñi kuzziz cjee. ⁴ Yekjap ana lijitum criichi žoñinacaqui ančhucaquiz jamazit luziča, ana kjanapacha. Ninacaqui ana wal žoñinacača. Yooz partiquiz luzcu, Yooz okžñi kuz tsjii kjutñi intintazza. Ninacaqui cjiñiča, “Yoozqui učum okzpanča, jaziqui čjul paatami walikazza”. Jalla nuž kamcan učum Jesucristo Jiliržquiz anapan pajča. Pero criichi žoñinacž pajk Patrunača Jesucristuqui. Yekjat ana iya želasača. Jaziqui ninacaqui Yooz kamañquiz anapan kamča. Tuquiqui profetanacaqui nižta kamañinacž puntuquiztan cjiřchiča, “Yoozqui ninacžquiz casticaquiča”, jalla nuž cjican.

⁵ Ančhucaž zizziž cjenami, ančhucaquiz zumpacha cjuñkatz pecuča tii puntuquiztan. Tuqui Yooz Jiliriqui Egipto yokquiztan Israel wajtchiz žoñinaca jwessiča. Nekztan jwessiž cjenami ana criichinacžquiz ticzkatchiča. ⁶ Nižaza tii cjuñzna. Yekjap anjilanacaqui Yooziž tjaata puesto ana iya wacaychiz pecchiča, nižaza arajpach puestuquiztan zarakchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca presužtakaz čjelinča. Wiñayjapa zumchiquiz chawctažtakaz žejlča Yooz pajk pjalz tjuñicama. ⁷ Nižaza Sodoma wajtquiz žejlñinacami Gomorra wajtquiz žejlñinacami, nižaza žcatinta wajtquiz žejlñinacami jalla nii ana wal anjilanacažtapacha ancha uj paachiča. Ninacaqui adulteriuquiz ojklaychiča. Nižaza tsjemata adulterio paachiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca casticchiča, wiñaya infiernuquin. Jalla nuž

kjanapacha chiichiča, Yoozqui ana walinaca casticspanča, jalla nii.

⁸ Jalla nii Yooz casticz puntu zizcumi, ana zuma tjaa-jiñi žoñinacaqui chjuužta jaru ojklayča, “Yoozqui nižta wejtquiz tjaajinchiča, tsjii chjuužtiquiz” cjican. Nekztan adulteriuquiz ojklayča, nižaza Yooz Jiliriž mantita anaž cassa, nižaza poderchiz zajranacžquiz ararča. Jalla nuž chjuužta jaru anawali kamča. ⁹ Tsjii pajk arcángel Miguel cjita žejlča, walja poderchiz. Jalla nii anjilaqui diablužtan ch'aassiča Moisés curpu puntuquiztan. Jalla nuž ch'aascan, Miguel anjilaqui diablužquiz ana ararchiča; “Casticta cjee”, cjican. Antiz tiikaz chiichiča, “Yooz JiliriQUI amquiz ujžla”. Jalla nižtakaz chiichiča. ¹⁰ Pero nii ančucatan kamñi anawali žoñinacaqui ana intintazñi kuzzizza. Poderchiz zajranacž quintra chiican, chjaawjkatča. Animalažtakaz persun kuzcamakaz ojklayñiča. Jalla nuž ojklaytiquiztan persunjapa casticu zjijčča.

¹¹ Ninacžtaqui ana wali cjequiča. Cainž irata Yooz kamañquiz ana kamz pecča. Paaz ganz peccu, Balaam irata tsjii kjutñi ojklayča. Nižaza Corež iratažtakazza casticu zjijčča. Korequi Yooz uchta žoñinacž quintra paažcu ticziča. ¹² Ančucqui Yooztajapa pijstanaca paača. Ančucaž cristian pijsta paan, ninacaqui azipanča ančucalta. Pjijstiquiz ancha anazuma lujlñi, nižaza licñi, nižaza ana zuma kamñiča. Ninacača Yooz ana rispitiñiqui. Persunjapakaz importiča. Anača yanapchuca, ančucaž zuma kamajo. Ninacaqui ana chijñichiz tsjirižtakazza, nižaza tjamiž chjichta tsjirižtakaz. Nižaza ninacaqui anazuma frutchiz muntinacžtakaz. Cajlžta muntinacžtakaz, žejtz wira anapan žejlča ninacžtaqui. ¹³ Tjamiž chjichta kjaz ljojkjinacžtakazza. Ninacaž azzuca paatanacaqui kot anazum ch'utunacžtakazza. Nižaza ninacaqui tsjii kjutñi pertissi warawaranacžtakazza. Anawal zumchiquiz wiñayjapa castictaž cjequiča. Casticta cjisjapa, nii anawal tjaañinacaqui chjojtača.

¹⁴ Tsjii žoñiqui Enoc cjitatača. Adanžquiztan pakallak wila majchmajchquiztan tjonñitača. Jalla nii Enocqui Yooztajapa chiichiča tuž cjican: “Yooz JiliriQUI warank warank anjilanacžtan tjonaquiča, tjapa žoñinaca pjalzjapa. ¹⁵ Jalla nuž pjalžcan Yooz JiliriQUI tjapa anawal žoñinacž ujnaca tjeznaquiča; tjapa ninacaž anawali paatanaca tjeznaquiča. Nižaza Yoozqui tjapa niž quintra anawali chiitanaca tjeznaquiča”. Jalla nuž mazinchiča Enoc cjitaui. ¹⁶ Nii anawali žoñinacača quijakaz pecñinacaqui. Nižaza iñarcan chuchkaz pecñinaca; nižaza ninacaž kuz pecta jaru oj-

layñiĉha. Nižaza mitarazzi takunacžtan chiiñiĉha. Nižaza žoñinacž kuz wali cjisjapa chiiñiĉha, nii žoñinacžquiztan cusasanaca ganzjapa.

CRIICHI ZOÑINACŽQUIZ CHIIZINTA TAKU

¹⁷⁻¹⁸ Pecta jilanaca, cullaquinaca, jalla tii puntuquiztanž cjuñzna. Uĉhum Jesucristo Jilirž apostolonacaqui ultim timpu puntuquiztan anĉucaquiz mazinĉiĉha, tuž cjican; “Ima tii muntu tucuzinžnan, anawal žoñinacaqui jecžnaquiĉha, Yooz kamañ puntunacž quintra chiican. Ninacaqui persun anawal pecta kamañ jaru kamaquiĉha”. Jalla nuž mazinĉiĉha apostolonacaqui. ¹⁹ Jalla nižta anawali žoñinacaqui žoñi t'akñiĉha, nižaza porapat quintra tanaskatñiĉha. Yooz Espíritu Santuqui ninacž kuzquiz ana žejlĉha. Ninacaqui persun kuzcamakaz kamĉha.

²⁰ Pecta jilanaca, cullaquinaca, Yooz puntunaca tjaajintanacžquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. Nižaza Espíritu Santuž aztan Yoozquin mayiza, juc'ant zuma kamañchizpan cjisjapa.

²¹ Nižaza zuma kama, Yooz anĉucatan tira zuma munazizjapa. Nižaza uĉhum Jesucristo Jilirž tjonž tjuñi tjewžna. Nii tjuñquiziqui Jesucristuqui niiž okzñi kuzziz cjen arajpachquin Yooztan wiñaya kamñijapa anĉucaquiz cjiskataquiĉha.

²² Turwayzi kuzziz žoñžquiz zumpacha paljaya, zuma tjaajintanacquiz tjurt'iñi kuzziz cjisjapa. ²³ Infiernuquin tjojt-snak cjenpacha kjawžna, liwriita cjisjapa. Nižaza ujchiz žoñinacžquiz okzñi kuzziz cjee. Anawal žoñinacžquiz okžcan, persun kuzquiz cuitasaquiĉha, zuma kamañquiztan tsjii kjutñi ana chjitchta cjisjapa. Anĉucqui ana zuma kamañchiz žoñinacžtan ojklaycan nižta ana zuma kamañchiz cjesaĉha. Jalla nižtiquiztan anawal žoñinacžquiz okžcan, cuitasa ninacž irata ana cjisjapa.

²⁴⁻²⁵ Yoozqui zinta Yoozza. Niiĉha Jesucristo Jilirž cjen uĉhum Liwriiñiqui. Niiĉha ancha azzizqui, uĉhumnaca cuitizjapa, nižaza anĉuc ana ujquiz tjojtžjapa, nižaza niiž yujcquiz ana ujchiz prisintizjapa. Jalla nekz, Yooz yujcquiz žejlcan, anĉucqui ancha cuntintuž cjequiĉha. Anztajapami wiñayajapami Yoozqui honorchizkaj cjila, nižaza niiž arajpach watjaqui zumapaj cjila, nižaza tjapa azzizkaj cjila, nižaza tjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

APOCALIPSIS O REVELACION A SAN JUAN

¹ Yoozqui tii liwruquiz cjiirta puntunaca Jesucristužquiz mazinchiča, Jesucristo niž sirwiñi žoñinacžquiz maznajo. Tii puntunacaqui waji wataquiča. Jesucristuqui niž sirwiñi Juanžquin anjila cuchanžquichiča, tii liwruquiz cjiirtanaca zizta cjeয়ো. ² Wejr Juanqui tjapa nii zizta puntunacžquiztan cjiiruča, jaknužt wejr nii zizzinžlaja, jalla nužupan. Jaziqi Yooz takumi nižaza Jesucristuž maztami chiyuča. Nižaza tjapa weriž chertanacami chiyuča. Tjappacha werarapan cjiiruča.

³ Jakziltat žoñinacžquiz tii Yooziž tjaata takunaca liičhaja, jalla niiqui cuntintuž cjequiča. Nižaza jakziltat tii Yooziž tjaata takunaca nonžaja, nižaza niž jaru kamčhaja jalla niiqui zakaz cuntintuž cjequiča. Tii puntunaca cumplis timpunaca žcatžinžquiča.

JUANQUI ICLIZANACZQUIN CJIJRCHA

⁴ Wejr Juanqui pakallawk Asia yokquin žejlñi iclizanacquin cjiiruča. Yoozqui ančucaquiz zumpachaj yanapt'ila, nižaza Yoozqui ančucaquiz walikaj kamkatla. Yoozqui tuquitanpachami anzimi jaztanami wiñayjapa tirapan žejlča. Yooz mantiz julz yujcquiz pakallawk zuma ispiritunaca žejlča. Ninacaqui ančuc walikaj kamkatla. ⁵ Nižaza Jesucristuqui ančuc walikaj kamkatla. Jesucristuča ligitum chiiñiqui. Nižaza primir ticziquiztan jacatatchi žoñiča. Nižaza Jesucristupanča tjapa tii muntuquiz žejlñi mantiñi reynacžquiz mantiñiqui. Cristuqui učhum ancha okziča. Nekztan učhum ujnacquiztan ticziča. Jalla nuž ticžcu, učhum liwriichiča, niž ljok tjawkchiž cjen. ⁶ Nekztan Jesucristuqui učhum utčiča, nižtan chicapacha mantiñijapa, nižaza Yooz Ejpžquiz rispitiñijapa. Jalla nii Jesucristuqui wiñayjapa honorchiz cjila. Nižaza wiñayjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

⁷ Cjuñzna. Tsjii nooj Jesucristuqui tsjir taypiquiz tjon-aquiča. Jalla nuž tjonan tjapa žoñinacaqui nii cheraquiča; Jesucristo quintra paañi žoñinacami nii zakaz cheraquiča. Nekztanaqui tjapa wajtchiz ana criiñi žoñinacaqui kaaquiča, ninaca casticz ora tjonchiž cjen. Jalla nužoj cjila. Amén.

⁸ Yooz Jiliriqi tuž cjiča: “Wejrtča primirquiztan tjappacha kalltichintqui. Nižaza wejrtča tjappacha mantiñtqui. Jaknužt tsjii litraqui “A”quiztan kallantičhaja, nižaza “Z”quin žerzaja, jalla nižtitča wejrtqui tjappachtajapa”. Jalla nuž

cjičha tjapa aztan mantiñi Yooz Jiliriqui. Niiqui anzimi, tuquitanami, jaztanami žejlčha.

⁹ Wejr Juanqui ančhucaquin cjiyržcučha. Wejrqui ančuca jiltčha, Jesucristužquin kuz tjaatiquiztanaqui. Učhumqui Yooz mantuquiz kamchiz cjen, sufričha. Pero čhjul sufritami žejlčhaja, Jesucristuqui učumnacquizimi pasinsis kuzziz cjiskatčha. Wejrqui kot taypiquiz kolta yokquiz želučha, Patmos cjita tii yoka. Jalla ticju preso želučha, Yooz taku parlitiquiztan, nižaza Jesucristuž puntuquiztan maztiquiztan.

JESUCRISTUZ CHERTA

¹⁰ Tsjii Yooz tjuñquiziqui Yooz Espíritu Santuqui wejt kuzquiz ancha tjončičha. Tjonžcu jalla tii watchičha. Tsjii alto jora nonzinčha wir kjutñi, trompetž pekz joražtakaz nonzinčha.

¹¹ Nii joraqui tuž cjichičha:

—Wejrtčha primirquiztan tjappacha kalltichintqui. Nižaza wejrtčha tjappacha mantiñtqui. Jaknužt tsjii litraqui “A”quiztan kallantičhaja, nižaza “Z”quin žerzaja, jalla nižtitčha wejrtqui tjappachtajapaqui”. Jaknužt amqui cheračhaja, jalla nii chertanaca cjiyra. Nekztan nii libro pakallawk iclizanacquin apaya, Efeso iclizquin, nižaza Esmirna iclizquin, nižaza Pérgamo iclizquin, nižaza Tiatira iclizquin, nižaza Sardis iclizquin, nižaza Filadelfia iclizquin, nižaza Laodicea iclizquin. Jalla nii Asia cjita provinciquin žejlñi iclizanacquin nii cjiyrtaqui apaya.

¹² Jalla nekztanaqui wir kjutñi kjutzinčha chertzjapa, jectpan nižta paljayzqui, nuž cjican. Jalla nuž kjutžcu tsjii pakallawk kor cantilero chertzinčha. ¹³ Nii cantiler taypiquiz tsjii zoñižtakaz tsijtchi želatčha. Niiqui tol zquitčiztačha, nižaza quecquiz tsjii pal kor sinturunchiztačha. ¹⁴ Nižaza niž ach charami chiwitačha, chiw chomažtakaz, nižaza chiw kjatñižtakaz. Niiž čhjujcuquinacaqui ujžtakaz c'ajatčha. ¹⁵ Niiž kjojchanacaqui zuma llijatčha jurnuquiz tjiñanta korižtakaz. Niiž joraqui wacchi kjaz pujquiz kjawñižtakaztačha. ¹⁶ Niiž žew kjarquiz pakallawk warawaranaca tanzitačha. Niiž atquiztan pajk ar cuchillužtakaz ulnatčha, porap kjuttan archiz. Niiž yujcqui zmali tjuñižtakaz c'ajatčha.

¹⁷ Jalla nii cheržcu, niž kjojchquiz tjojtsinčha, ticzižtakaz. Niižti wejr lanzičha žew kjaržtan. Jalla nuž lanžcu tuž cjichičha:

—Wejr ana eksna amqui. Primirquiztanpacha asta wiricama želučha. Wejrtčha juc'ant chekanaqui tjappachquiztanami. ¹⁸ Wejrtčha žetiñtqui. Wejrqui ticzinčha. Pero wejtquiz chertzna. Wiñayjapa žetučha. Nižaza wejrtqui mantučha ticzmi, nižaza ticz yokami. ¹⁹ Jaziqui cjiyraquičha

jaknužum cherčhaja, jalla nii. Cjijraquiča tii timpu watchi-nacami, nižaza jazta timpu tjonanami, nii. ²⁰ Wejt žew kjarquiz pakallawk warawaranaca žejlča. Jalla nii cherchamčha, nižaza pakallawk cantilerunaca cherchamčha. Ninaca tuž cjičha: nii pakallawk warawaranacaqui pakallawk iclizanacž irpiñinacačha. Nii pakallawk cantilerunacaqui pakallawk iclizanacačha.

2

EFESO ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

¹ Efeso icliz irpiñizquin tuž cjijra: “Tsjiiqui žew kjarquiz pakallawk warawara tanža, nižaza pakallawk kor cantiler tayıquız ojklayčha. Jalla niiqui tuž cjičha: ² Ančhucaž paatanacami pajučha. Ančhucqui wejtajapa ancha langža. Nižaza sufrichiz cjenami ančhucqui tjurt'iñi kuzzizza. Nižaza ančhucqui ana zum kamañchiz žoñinaca ana cherz pecčha. Nižaza jakziltat ‘apostultčha wejrqui’ cjican ojklayčhaja, jalla ninaca wawczinčhucčha ančhucqui, werara ana werara jalla nii. Jalla nižtiquiztan jecnacat ana werar apóstol ojklayčhaja, jalla nii zizzinčhucčha. ³ Wejrqui zizučha, ančhucqui pasinsis kuztan sufričha, wejtquız criican. Nižaza wejtquız kuzziz cjen walja awantichinčhucčha. Nižaza wejtajapa walja langzinčhucčha, ana ocha nayžcu. ⁴ Pero tsjii ujchizza ančhucqui. Jaknužt ančhucqui primero tjapa kuz wejttan ancha munazitčhaja, jalla nižta ana tira munazičha. Anz wejttan upa munazičha. ⁵ Cjuñzna, jaknužt ančhucqui primero ancha zuma munaziñi kuzziz cjistčhaja. Nižaza cjuñzna jaknužt anziqui upa munaziñi kuzziz cjistčhaja. Jalla nii cjuñzcu, ‘ujchizpantčha wejrqui’ cjis waquizičha. Nekztan wilta ancha zuma munaziñi kuzziz cjee, wilta zuma kamzjapa. Ana wilta zuma munaziñi kuzziz cjequiz niiqui, am cantileruqui kjañtaž cjequičha; nekztan ančuca icliza tjatanta cjequičha. ⁶ Pero ančhucaltajapa tsjii zuma obra žejlča, ančhucqui ana wal nicolaítas parti žoñinacž quinrajapa chjaawjkatčha, jalla nii. Wejrqui ninacž quinrajapa zakal chjaawjkatučha. ⁷ Jakziltat nonzñi cjuñchiz cječhaja, nonžla Espíritu Santuž iclizziz žoñinacžquız čiitaqui. Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla nižquız wejrqui permiso tjaa-ačha, žeti tjaañi muntiquiztan lulajo. Yooz zuma yokquin žejlča nii zuma muntiqui”.

ESMIRNA ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

⁸ Esmirna icliz irpiñizquin tuž cjijra: “Tsjiiqui primirquıztanpacha wiricama žejlča. Jalla niičha juc'ant chekanaqui tjappachquıztanami. Niiqui ticzičha,

nižaza wilta žejtñi cjišičha. Jalla niiqui tuž cjičha: ⁹ Wejrqui zizučha, ančhucqui ancha sufričha, nižaza t'akjiri žejlčha. Pero ricachužtakazza ančhucqui, Yooz wajtchiz žoñinacaž cjican. Judío žoñinacaqui ančuca quintra ancha anawal takunaca chiičha. Ninacaqui anačha ultim werar judionacaqui. Ninacačha Satanás diabluž partiquiziqui. ¹⁰ Jaknužt ančhucqui sufračhaja, nuž sufrisquiztan ana tsuca. Cwitasu, diabluqui yekjapanaca ančucaquiztan carsilquiz chawckataquičha, ančucaž ujquiz tjojtskatzjapa. Ančhucqui tunca tjuñi intiru ancha sufraquičha. Ticzcama wejtquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. Nekztanaqui wejrqui ančucaquiz wiñayjapa žeti tjaa-ačha, tsjii premiužtakaz. ¹¹ Jakziltat nonžñi cjuñchiz cječhaja, jalla niiqui nonžla, Espíritu Santuž iclizziz žoñinacžquiz chiitaqui. Jakziltat ana walinacquiztan atipačhaja, jalla niiqui infiernuquin castictiquiztan liwriitaž cjequičha. Infiernuquin casticzqui curpumi animumi wiñaya sufričha. 'Pizc ticz' cjitačha nii infiernuquin sufrisqui”.

PERGAMO ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

¹² Pergamum icliz irpiñizquin tuž cjiira: “Tsjiiqui porap kjuttan ar cuchillužtakaz žejlčha. Jalla niiqui tuž cjičha: ¹³ Wejrqui pajučha, tjapa ančucaž paatami. Jakziquin Satanás diabluqui mantičhaja, jalla nicju ančhuc žejlčha. Jalla nižta žejlchiz cjenami tirapanž wejtquiz tjurt'iñi kuzzizza. Wejtquin kuz tjaazqui ana jaytičha, ancha sufričiž cjenami. Nii ancha sufris timpuquiz tsjiiqui ančucaquiztan Antipas cjitaqui contataquičha. Antipasqui wejt puntuquiztan tisticu cjicanaqui zuma ticlarñičha, nižaza wejtquiz kuz tjaañipančha. Jakziquin Satanás diabluqui mantičhaja, jalla nicju Antipas contataquičha. ¹⁴ Nonžna; tsjii kjaž ujnaca ančhucž quintra tjeeznučha. Yekjap ančucaquiztan anawal tjaajintanaca catokchinčhucčha. Nii tjaajintanacaqui Balaamž cjita tjaajintažtakazza. Tuquita timpuqui nii Balaamqui Balak cjita žoñžquiz tjaajzičha, jaknužt Israel žoñinaca ujquiz tjojtskatchucažlaja, jalla nii. Nekztanaqui Balak cjitaqui Israel žoñinaca ujnacquiz tjojskatchičha. Jaziqi Israel žoñinacaqui adulterio paachičha, nižaza žoñiž paata yooznacquiz tjaata čjjeri lujlchičha. Jalla nižta ujnacquiz tjojtskatchičha Balak cjitaqui. ¹⁵ Nižaza yekjap ančucaquiztan nicolaítas tjaajintanaca catokchinčhucčha. Ninacž tjaajinta quintrajapa chjaawjkatučha. ¹⁶ Ančucaž anawali ujnaca paatiquiztan 'ujchizpantčha' cjis waquizičha; kuz campiiz waquizičha. Ujnacquiztan ana jaytaquiz niiqui, ančhucqui castictaž cjequičha. Wejrqui ančucaquiz wajilla tjonačha,

ujchiznacž quintra paazjapa. Wejt atquiztan ulanñi ar cuchillžtan ninacž quintra paa-ača. ¹⁷ Jakziltat nonzñi cjuñchiz cječhaja, nonžla, Espíritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui. Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla nižquin ana pajta maná tjaa-ača, lujlzjapa. Nižaza nižquin tsjii chiw maz tjaa-ača. Nižaza chiw mazquiz niž ew tjuu cjiirtaž cjequiča. Nii ew tjuuqui ana jakziltami zizza, nii tanzñi žoñikaz zizaquiča”.

TIATIRA ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

¹⁸ Tiatira icliz irpiñizquin tuž cijira: “Tsjiiqui žejlča, ujžtakaz c'ajñi čhjujčchiz, nižaza niž kjojchanacaqui jurnuquiz tjiñanta korižtakazza. Jalla niča Yooz Majchqui. Niiqui tuž cjiča: ¹⁹ Wejrqui ančucaž paatanacami pajuča. Ančucqui zuma munaziñi kuzzizza, nižaza wejtquiz tjapa kuztan criiča, nižaza wejtquiz tjapa kuztan sirwiča, nižaza pasinsis kuztan sufriča. Ančucaž primir paata obranacquiztan ančucaž anzta paata obranaca juc'ant zumača. ²⁰ Wejrqui cjiwča, tii ujchizza ančucqui. Tsjaa anawal maataka žejlča, Jezabel cjiti maatakažtakaz. Naaqui cjiñča, ‘Wejrtča Yooz taku parliñtqui’. Jalla nuž cijican, wejtquiz sirwiñinacžquiz incallča. Naaža incalltiquiztanaqui criiči žoñinacaqui adulteriuquiz ojklajča; nižaza žoñiž paata yooznacquiz tjaata čhjerinaca lujlča. Jalla nuž ana zuma tjaajnan, ančucqui naaža puntuquiztan ana kjaž cjiñčucča. Pero nii anawal tjaajintaž quintra chiiz waquiziča. ²¹ Wejrqui pasinsis kuz tjewzinča, naaqui ‘ujchizpantča’ cijican ujnacquiztan jaytizjapa. Pero naaqui uj paaznacquiztan anapan jaytiz pecča; uj paaz pecča. ²² Jalla nižtiquiztan naa sufriskatača. Nižaza jakziltat naatan chica wejt quintra ujnaca paáčhaja, jalla ninacazakaz ancha sufriskatača. Naaža tjaajinta anawalinaca paazquiztan ana jaytaquiž niiqui, panž sufriskattaž cjequiča. ²³ Naa irat ana zum kamañchiz žoñinaca conača. Jalla nekztan tjapa iclizanacquiz žejlñi žoñinacaqui naaznaquiča, wejrqui čhjul žoñiž kuzquiz pinsitami zizuča. Nižaza paata obranacquiztan jama zapa maynižquiz zumanacal tjaa-ača. ²⁴⁻²⁵ Parti ančuc Tiatir criichinacaqui naaža tjaajinta ana catokchinčucča. Satanás diabluz čhjozaka tjaajintanaca ana mitisñi cjissinčucča. Ančucaquiz tuž cjiwča, jaknužt ančucqui wejt tjaajintanaca catokčhaja, jalla nižta tirapan catokaquiča, wejr tjonzcama. Ana iya mantuča. ²⁶ Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, nižaza tii muntu tucuzincama wejt munañpi jarupanž kamčhaja, jalla nižquiz wejrqui mantiz poder tjaača nacionacchiz žoñinacžquiz mantizjapa. ²⁷ Jaknužt wejt Yooz Ejpqui

mantiz poder wejtquiz tjaatčhaja, jalla nižta irata wejrqui mantiz poder ninacžquiz tjaa-ačha. Jalla nižtiquiztan ninacaqui anawali paañi žoñinacžquiz zuma c'aripacha man-taquičha, tsjii ljoc mazca t'unapacha kjolsnas, jalla nižta. ²⁸ Nižaza wejrqui ninacžquiz zumanacal tjaa-ačha wenzta chawc warawaražtakaz. ²⁹ Jakziltat nonžñi cjuñchizlaja, jalla niiqui nonžla, Espíritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui”.

3

SARDIS ICLIZQUIN CHIITA TAKUNACA

¹ Sardis icliz irpiñižquin tuž cijjra: “Tsjiižta pakallawk Yooz ispiritunaca žejlčha, nižaza pakallawk warawaranaca žejlčha. Jalla niiqui tuž cjičha: Ančhucaž paata obranaca pajučha. Žoñinacaqui ančhuca puntuquiztan cjiñičha, ‘Zuma kamañchizza’ cjiñičha. Jalla nuž chiichiz cjenami, ultimu ana zum kamañchizza; ticzižtakazza ančhucqui. ² Ančhucqui ana zuma kamañanaca eca. Zuma kamañquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. Tira anawali kamañchizlaj niiqui, castictaž cjequičha. Wejrqui ančhuca paata obranaca yatisinžinčha, Yooz yujc-quiz anawaličha, nii. ³ Cjuñzna ančhucqui, tuqui catokta tjaajintanacami, nižaza nonžtanacami panž catoka. Jaziqui nii jaru wilta zumapan kama; nižaza ančhuca ujnaca paaz-nacquiztan jayta, ‘ujchizpantčha’, cjican. Ančhucqui ana zuma kamañquiztan ana ecaquiž niiqui, castictaž cjequičha. Wejrqui tiripintit tjonáčha, tsjii tjañižtakaz. Ana pinsita orquiz tjonáčha, ančhuc casticzjapa. ⁴ Tsjii kjaž ančhuc Sardis žoñinacaqui zuma kamañchizza. Ančhucčha zuma ana ch'izlli zquitchiztakazqui. Jalla nižtiquiztan ančhuc zuma žoñinacaqui wejttan chicaž juc'ant zuma kamaquičha zuma chiw limpu zquitchiztakaz. Jalla nuž waquizičha ančhucaltaqui. ⁵ Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla ninacaqui zuma kamañchiz cjequičha zuma chiw limpu zquitchiztakaz. Nižaza ninacž tjuunaca anal akznačha žejtñi žoñinacž tjuu apuntita liwruquiztan. Nižaza wejt Yooz Ejpž yujcquiz, nižaza Yooz anjilanacž yujcquiz ninacž puntuquiztan ticlaračha, ‘Wejt partiquizza tinacaqui’ cjicanaqui. ⁶ Jakziltažlaja nonžñi cjuñchiz, nonžla, Espíritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui”.

FILADELFIA ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

⁷ Filadelfia icliz irpiñižquin cijjra: “Tsjiičha juc'ant zumaqui; nižaza lijitumačha. Niičha David jilirž mantiz poderchizqui. Nii žoñiqui Yooz partiquiz luzkatasaz niiqui, anaž jecmi nii žoñiž luztiquiz atajasačha. Nižaza Yooz partiquiz

ana luzkatasaz niiqui, anaž jecmi luzkatasacha. Jalla ni-
iqui tuž cjiča. ⁸ Wejrqui ančucaž paata obranaca pa-
juča. Ančucaltajapa trabajo tjaachinča wejtta langz-
japa. Anaž jecmi ančuc atajasača. Ančucqui ana suti
azzizza. Jalla nuž ana zuti azziz cjenami, ančucqui wejt
taku tirapanž catokchinčucča, nižaza ančucqui wejt pun-
tuquiztan ana k'otchinčucča, 'Jesucristo anal pajuča' cji-
canaqui. ⁹ Nonžna. Yekjap žoñinacaqui cjiñiča, 'Wejr-
nactča Yooztajapa judío žoñinacaqui'. Jalla nuž chiican,
k'otča. Ultimu ana Yooztajapača nii žoñinacaqui. Pero
Satanás diabluž partiquiz kamñi žoñinacača. Nonžna. We-
jrqui ančuca yujcquiz ninaca quillskatača, ančucaquiz
rispitzjapa. Nižaza wejrqui ninaca zizkatača, ančucatan
wejtta zuma munaziz, jalla nii. ¹⁰ Wejt mantita ortin jaru
kamcan, ančucqui pasinsis kuztan sufrichinčucča. Jalla
nižtiquiztan wejrqui ančuc liwriyača juc'ant sufris tim-
puquiztanaqui. Nii timpuqui tjonauiča. Nekztan tjapa
tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui ancha sufraquiča, wawczta
cjsjapa. Jalla nii sufris timpuquiztan ančuc liwriyača.
¹¹ Nižaza wejrqui wajillal tjonauča. Yooz tjaajintanaca tira-
pan catokaquiča. Nekztan Yoozqui ančucaquiz zumanaca
tjaauiča, tsjii zuma premiužtakaz. Ančucqui ana jec
žoñžquizimi tsjii kjutñi irpiskataquiča nii zumanaca ana
pertisnajo. ¹² Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla
nižquiz uchača Yooz kjuyquiz jilirižtakaz. Nižaza nii
žoñinacaqui Yooz kjuychizpan cjequiča. Wejt Yooz Ejpž tjuu
nižquiz cjižžinača, Yooz kjuychiz žoñipan tjeezjapa. Nižaza
wejt Yooz Ejpž wajtž tjuu nižquiz cjižžinača. Wejt Yooz Ejpž
wajtž tjuuqui ew Jerusalén cjitača. Yoozqui arajpachquiz-
tan nii watja chjijunžcaquiča. Nižaza wejt ew tjuu nižquiz
cjižžinača, wejt jila cjican. ¹³ Jakziltažlaj nonžñi cjuñchiz
niiqui, nonžla, Espiritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui”.

LAODICEA ICLIZQUIN CHIITA TAKUNACA

¹⁴ Laodicea icliz irpiñižquin tuž cjiira: “Tsjiiča juc'ant
lijitumaqui. Jalla niiqui zuma razunžtanpan lijituma chiiča
Yooz puntu. Primirquiztanpacha niž cjen tjapa Yooz
paatanaca paatatača. Jalla niiqui tuž cjiča: ¹⁵ Wejrqui
ančucaž paata obranaca pajuča. Ančucqui ana an-
cha wejt quintra paachinčucča, nižaza ana ancha we-
jtajapa paachinčucča. Wejrqui pecuča, ančucqui
ancha wejt quintra paazjapa, už ancha wejtajapa paaz-
japa, jalla nuž pecuča. ¹⁶ Jaziqui ana zumača ančuca
kamzqui. Jalla nižta kamtiquiztan ančuc chjatkatasača,
tsjii ana zuma jottažokaz. ¹⁷ Ančucqui cjiñčucča, 'Ri-
cachutča wejrnacqui. Jaziqui walikal želuča, ana čjulumi

pecučha'. Jalla nuž cjiñčhucča. Jalla nuž chiichiž cjenami ančhucqui ana naazinčhucča, t'akjirižtakaz ančhucqui, nižaza porižtakaz, zur žoñinacažtakaz, nižaza ana zquitchiz žoñinacžtakazza. Ultimu nižta kamañchizza ančhucqui. ¹⁸ Jalla nižtiquiztan wejrqui ančhucacquiz chiižinuča, wejtquiz kuzziz cjejajo. Ujquiz tjiñanta korižtakaz jalla nižta c'achja kamaña ančhucqui wejtquiztan mayz waquiziča, ultim ricachu cjisjapa. Nižaza chiw zquitinacažtakaz jalla nižta zuma kamaña wejtquiztan mayz waquiziča, ančhucacquiz azzuca ujnaca ana cherta cjisjapa. Nižaza čhjujc kul-lažtakaz wejtquiztan mayz waquiziča, ančhucacquiztan čhjetinta cjisjapa, nižaza ančhuc Yooz puntu intintiñi cjisjapa. ¹⁹ Jakziltižtan wejrqui zuma munazičhaja, jalla niižquiz chiižinača. Nižaza zuma ewjt'uča, niiž kamaña azquichta cjejajo. Jalla nižtiquiztan weriž chiižintiquiztan, ančhucqui 'ujchizpantča' cjis waquiziča. Nižaza wejtquiz tjapa kuztan cjis waquiziča. ²⁰ Nonžna. Wejrqui ančhucacquiz macjatžcu, kjawznuča. Jakziltat weriž kjawžta nonžaja, nižaza cazaja, jalla ninacž kuzquiz luzasača, nižaza ninacžtan chica zuma cjeeča. Nižaza ninacacqui wejtтан chica zuma cjequiča. ²¹ Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla niižquiz zuma honora tjaa-ača, wejtтан chica mantiñi cjisjapa. Jaknužt wejrqui tjapa anawalinacquiztan atipžcu, wejt Yooz Ejpžtan chica mantiñi cjissaja, jalla nižta ninacacqui wejtтан chica mantiñi cjequiča. ²² Jakziltažlaja nonžñi cjuñchiz, jalla niiqui nonžla, Espíritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui".

4

ARAJPACHQUIN CHERTANACA

¹ Jalla nekztanaqui wejrqui tsewc kjutñi cherchinča. Arajpachquin tsjii zana cjetzi, cherchinča. Nižaza tsjii jora nonžinča, trompet pekz joražtakaz. Jaknužt primero nonžta jora, jalla nižta irata. Nii joraqui wejtquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tekz tjonžca. Wejrqui amquiz tjeeznača, jaknužt nekztan watačhaja, jalla nii.

² Nii orapacha wejrqui Espíritu Santuž mantiz poderquiz želatuča. Jalla nuž žejlcan, arajpachquin tsjii chawc mantiz julz cherchinča. Nižaza nii julzquiz tsjii julzi želatča. ³ Nii julzi žejlñi žoñitača c'achja tsijtchiz, c'achja maznacažtakaz c'ajatča, jaspe cornalina nižta maznacažtakaz. Nižaza niiž mantiz julz muytata cumari arco iris cherchinča, esmeralda maztakaz c'ajatča. ⁴ Jalla nii chawc mantiz julz muytata paatunc pusin mantiz puestunaca cherchinča, zapa puestuquiz tsjii žoñi julzi želatča. Nižaza ninacatača chiw tol

zquti cutchi; niżaza ninacz achquiz kor pillużtakaz tewżinta.
⁵ Nii chawc mantiz julzquiztan liwjljwñiżtakaz ulanchičha, niżaza nii julzquiztan rayu jorjorñiżtakaz joranaca nonzinčha. Nii chawc mantiz julz yujcquiz pakallak ujñi teyas pekžtatačha. Nii pakallak teyasnacaqui pakallak Yooz ispiritunacačha. ⁶ Niżaza nii chawc mantiz julz yujcquiz kota želatčha, ispijużtakaz c'ajatčha.

Niżaza nii chawc mantiz julz muytata pajkpic latuquiztan pajkpic žejtñinaca želatčha. Jalla nii žejtñinacaqui yujcquiztan tajquiztan tama čhujcquinacchiztačha. ⁷ Nii primir žejtñiqui león animalažtakaztačha. Tsjii žejtñižti wac turużtakaztačha. Tsjii žejtñižti žoñž yujcchiztačha. Tsjii žejtñižti layñi aquilažtakaztačha. ⁸ Nii pajkpic žejtñinacaqui zapa mayni sojta wežlaž kjaraztakaztačha, niżaza tjapa kjutan čhujcquinacchiztačha. Majiñami weenami tirapan Yooz wirzu tuž itscan želatčha:

“Juc'ant zuma, juc'ant zuma, juc'ant zuma, Jalla nižtapančha tjapa azziz Yooz Jiliriqui. Yooz Jiliriqui tuquitanami, anzimi, jaztanami žejlčha”.

Jalla nuž itsičha.

⁹ Nii žejtñinacaqui chawc mantiz julzquiz julzita mantiñižquiz honora tjaachičha, niżaza nižquiz rispitchičha, niżaza nižquiz gracias tjaachičha. Wiñayjapačha nii chawc mantiñiqui. ¹⁰ Chjulator žejtñinacaqui nižta paatčhaja, nekztan nii paatunc pusin jilirinacaqui mantiñiž yujcquiz quilzičha, niżaza nižquiz rispitchičha. Nii chawc mantiz julzñiqui wiñayjapa wiñayačha. Jalla niž yujcquiz nii tunčan pusin jilirinacaqui ninacz kor pillużtakaz nonžinčičha, tuž itsñi cjican:

¹¹ “Učhum Yooz Jiliri, amqui honorchizkaj cjila. Niżaza amqui rispittaj cjila. Niżaza amčha tjapa azzizqui. Jalla nii pajtaj cjila. Amqui tjapa žejlñinaca paachamčha. Amiž munañpa jaru tjapa žejlñinacaqui paatatačha, niżaza žejlčha”.

5

TJUUZTA LIWRU CJETÑIQUI

¹ Niżaza nii julzi žejlñi mantiñiž žew kjarquiz tsjii liwru tjuužta želatčha. Nii tjuužta liwruqui porap latu cjiyržtatačha. Niżaza nii liwruqui pakallak estampillžtan zcatžtatačha. Jalla nuž cherchinčha. ² Nekztanaqui cherchinčha, tsjii walja azziz anjila. Jalla nii anjilaqui altu joržtan pewcznatčha, tuž cjican:

—¿Jequit waquizas tii tjuužta liwru cjetzjapa? ¿Niżaza tii zcatžta estampillanaca wjajrznas? —Jalla nuž pewcznatčha.

³ Arajpachquinami tii muntuquizimi, tii muntu koztanami anaž jecmi cjetz waquiziča, nii liwruquiz cijjrtanaca cherzjapa. ⁴ Jalla nuž cjetz waquiziči ana žejlchiz cjen, wejrqui kaacan ancha llaquizatuča. ⁵ Jalla nekztanaqui tsjii jiliriqui wejtquiz paljajychiča, tuž cjican:

—Ana iya kaa. Tsjiiqui nii tjuužta liwru cjetni waquizichiča. Niiqui Judá cjita žoñiž majchmaatiquiztan tjonniča. Juc'ant azziz cjen, León cjitača. Nižaza niiqui Davidž majchmaatiquiztan tjonniča. Jalla niiqui tjappacha atipchiž cjen nii liwru cjetz waquiziča, nižaza nii liwruž estampillanaca wjajrži.

⁶ Nekztanaqui tižtanaca cherchinča. Nii chawc mantiz julztan, nii žejtñinacžtan, nii jilirinacžtan, jalla ninacž taypiquiz tsjii Uuzažtakaz tsijtchi cherchinča. Wilana jawkta Uuzažtakaz, jalla nii cherchinča. Nižaza nii Uuzaqui pakallak wajranacchiztača, nižaza pakallak čhjujcquinacchiztača. Niiž pakallak čhjujcquinacaqui pakallak Yooz ispiritunacča. Jalla nii Yooz ispiritunacaqui tjapa kjutni tii muntuquiz cuchantača. ⁷ Jalla nii Uuzaqui tjuužta liwru tanziča, julzi mantiñiž žew kjarquiztan. ⁸ Nii liwru tanžtan nii pajkpic žejtñinacami nižaza nii paatunc pusin jilirinacami nii Uuzažtakaz chawc jilirž yujcquiz quillziča. Zapa mayni nii jilirinacaqui pajk guitaražtakaz arpa cjita tanzitača. Nižaza kor chuwanaca chjichatča insinsuchiz chjijpi. Nii insinsuchiz chuwanacaqui Yoozquin criichinacž oracionanaca cjetča. ⁹ Ninacaqui ew wirsu itsatča, tuž cjican:

“Amqui waquizichamča nii tjuužta liwru cjetničjapa, nižaza nii liwruquiz zcatžta estampilla wjajržničjapa. Amqui contatača. Ticziž cjen am ljokžtan Yooztajapa sirwiñi žoñinaca liwriichamča. Amiž liwriita žoñinacača tjapa zarchiz žoñinacami, nižaza tjapaman takunacchiz žoñinacami, nižaza tjapaman watjanacchizimi, nižaza tjapaman nacionanacchizimi. ¹⁰ Amqui amiž liwriita žoñinaca mantiñičjapa utchamča. Nižaza amqui nii žoñinaca Yooztajapa sirwiñičjapa utchamča, Amiž liwriita žoñinacaqui tii yokquiz mantaquiča”.

Jalla nuž cjichiča nii itsničjacaqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui nonzinča wacchi anjilanacž jora. Nižaza cherchinča mantiz julz muytata, nižaza žejtñinacž muytata, nižaza jilirinacž muytata, jalla ninacž muytata muzpa waranka waranka waranka anjilanaca želatča.

¹² Nii anjilanacaqui altu joržtan cjichiča:

“Nii conta Uuzaqui waquiziča, mantiz poder tanzjapa, nižaza tjapa zuma cusasanaca tanzjapa, nižaza

tjapa zizjapa, nižaza tjapa azziz cjisjapa. Nižaza nii waquiziča honora tanzjapa, nižaza rispitta cjisjapa, nižaza honora waytižinta cjisjapa. Jalla nužoj cjila. Nuž waquiziča nii conta Uuzaqui”.

¹³ Nekztan tjapa arajpachquin žejlñinacžtan, nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñinacžtan, nižaza tjapa tii yok koztan žejlñinacžtan, nižaza tjapa kotquiz žejlñinacžtan, jalla nuž tjappacha niž puntu cjichiča:

“Nii chawc mantiñizquizimi nii Uuzižquizimi wiñayjapa honora waytižintaj cjila; nižaza nii pucultižquiz wiñayjapa honorchiz cjila; nižaza wiñayjapa rispittaj cjila; nižaza tjapa azziz cjila watay wata”.

¹⁴ Nekztan nii pajkpic žejtñinacaqui cjetča:

—Jalla nužoj cjila. Amén.

Nižaza nii paatunc pusin jilirinacaqui quillžcu nii watay wata žejtñizquiz rispitchiča.

6

ESTAMPILLANACA WJAJRTA CHERCHINCHA

¹ Nekztanaqui wejrqui cherchinča, jalla tužu: Uuzažtakaz žoñiqui tsjii estampilla wjajrzyča. Nižaza nonzinča tsjii žejtñiqui jorjorñižtakaz joržtan kjawchiča:

—Pichay. Cheržca.

² Nekztan wejrqui cherchinča, jalla tužu: Tsjii chiw cawallu tjonchiča. Nii cawallž juntuñ yawchi žoñiqui flech arcu armichiz tanchiča. Niižquiz tsjii atipz poder tjaatača, tsjii coronažtakaz. Jalla nižtiquiztan atipñi ulanchiča, tirapan atipzjapa.

³ Nekztanaqui nii Uuzažtakazqui segunda estampilla wjajrzyča. Jalla nuž wjajrtan, segundo žejtñiqui cjichiča:

—Pichay. Cheržca.

⁴ Nekztan yekja cawalluqui ulanchiča, ljok cawallu. Nii cawallž juñtun yawchi žoñiqui poder tjaatača, žoñinacpora kichanasjapa, nižaza porapat conasjapa. Niižquiz tsjii pajk cuchillu tjaatača.

⁵ Nekztanaqui nii Uuzažtakazqui tercer estampilla wjajrzyča. Jalla nuž wjajrtan, nonzinča tercer žejtñiqui tuž cjican:

—Pichay. Cheržca.

Nekztan cherchinča tsok cawallu. Nižaza nii cawallž juñtun yawchi žoñiqui balancichiztača niž kjarquiz.

⁶ Nekztanaqui žejtñinacž taypiquiz tsjii jora nonzinča. Nii joraqui tuž cjichiča:

—Pajk paaztan tsjii kilo trigo kjayasača. Nižaza pajk paaztan čhjep kilo siwatu kjayasača. Aceitimi vinumi tira želaquičha.

⁷ Nekztanaqui nii Uuzažtakazqui cuarto estampilla wja-jrziča. Jalla nuž wjajrtan nonzinča cuarto žejtñiqui tuž cjican:

—Pichay. Cheržca.

⁸ Jalla nekztanaqui wejrqui cherchinča, tsjii k'll cawallu želatča, yawchi žoñchiz. Jalla nii yawchi žoñiqui Ticz cjitatača. Niiž wiruñ Ticz Yoka cjita apziča. Ninacžquiz poder tjaatača, cuarta parte tii muntuquiz žejlñi žoñinaca conzjapa. Ninacaqui žoñinaca conaquiča pajk cuchillžtan, mach'anacžtan, conanacžtan, nižaza anawal animalanacžtan.

⁹ Jalla nekztanaqui nii Uuzažtakazqui quinta estampilla wjajrziča. Jalla nuž wjajrtan wejrqui cherchinča arajpach altarž koztan almanaca želatča. Nii almanacž curpunacaqui Yooz taku parlitiquiztan contatača. Ninacaqui tii muntuquiz kamcan Yooz puntu ticlarchičha. Jalla nižtiquiztan contatača. ¹⁰ Nii almanacaqui altu joržtan kjawcan tuž cjichiča:

—Zuma lijitum Jiliri. Ampanča taku cumpliñiqui. Jaziqui čhjulorcamat žoñinaca pjalznaquiya? Čhjulorcamat wejrnac conñi žoñinaca casticaquiya? —Jalla nuž cjichiča nii almanacaqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui almanacaqui chiw tol zquiti tjaatača. Nižaza ninacžquiz cjitača, tsjii kjaž tjuñikaz jeejnaquiča. Primiruqui iya Cristužquiz sirwiñinacaqui conta cjistanča, jaknužt tuquiqui almanacž curpunaca contažlaja, jalla nižta. Nii contanaca pjojkcama, almanacaqui jeejnaquiča.

¹² Jalla nekztanaqui nii Uuzažtakazqui sexta estampilla wjajrziča. Jalla nuž wjajrtan, wejrqui cherchinča, yoka ancha chekjinskatača. Nižaza tjuñimi tsokchi cjissiča, lut zquitižtakaz. Nižaza jizmi ljok cjissiča. ¹³ Nižaza warawaranacami yokquin tjojtsquichiča, jaknužt pjursant tjamiqui higo frutanaca tjojtskatčhaja, jalla nižta. ¹⁴ Nekztanaqui pachaqui katchičha tjuužta papilažtakaz. Nižaza tii muntuquiz tjapa curunacami tjapa kot taypiquiz žejlñi yokanacami kizkattatača. ¹⁵ Nekztanaqui tii muntuquiz mantiñinacami, jilirinacami, zultatž jilirinacami, ricachunacami, azziz žoñinacami, mantita žoñinacami, ana mantita žoñinacami, tjappacha chjojziča pajk maz pjetanacquizimi, nižaza cur akjinacquizimi. ¹⁶ Jalla ninacaqui kjawchiča, tuž cjican:

—Curunaca, maznaca, wejtnaca juntuñ tjojtžca. Wejrnac chjojnaca, julzi mantiñiz yujcquiztan. Nižaza wejrnac chjojnaca nii žawjchi Uuzažtakazquiztan, ana casticta cjisjapa.

¹⁷ Ultim casticz tjuñi tjonča. ¿Ject Yoozquiztan atipas? — Jalla nuž kjawchiča ninacaqui.

7

144,000 ZOÑINACA CHIMPUTA

¹ Jalla nekztanaqui wejrqui cherchinča, pajkpic anjilanacaqui tii muntuž pajkpic latuquiztan tsijsi želatča. Jalla nuž žejlcan pajkpic puntu tjaminacaqui atajatča, ana zinta tjamzjapa yokquizimi kotquizimi muntinacquizimi.

² Nekztanaqui tsjii anjila cherchinča, tuwanchuctan tjonñi. Nii anjilaqui žejtñi Yooz mantita ortinžtan tjonchiča. Jalla nižtiquiztan nii anjilaqui altu joržtan kjawcan paljaychiča pajkpic anjilanacžquiz. Nii pajkpic anjilanacaqui poder tjaatatača, yokami kotami anawali cjiskatzjapa. ³ Jalla nižtiquiztan nii Yooz tjaata ortinžtan anjilaqui ninacžquiz cjichiča:

—Yokami, kotami, muntinacami ana anawali cjiskata, učum Yooz sirwiñinaca chimputa cjiscama. Yooz sirwiñinacaqui ninacž yujc ayquiz chimputa cjequiča.

⁴ Nekztanaqui nonzinča patac pusi tuncan pusin waranka žoñinaca chimputatača, tjapa Israelž familianacquiztan.

⁵ Tuncapan waranka Judáž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Rubénž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Gadž familiaquiztan chimputatača. ⁶ Tuncapan waranka Aserž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Neftalíž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Manasés familiaquiztan chimputatača.

⁷ Tuncapan waranka Simeónž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Levíž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Isacarž familiaquiztan chimputatača. ⁸ Tuncapan waranka Zabalónž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Joséž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Benjamínž familiaquiztan chimputatača.

CHIW ZQUITCHIZ ZOÑINACA

⁹ Jalla nekztanaqui cherchinča, muzpa tama žoñinacaqui chawc mantiz puesto yujcquizimi, nažaza Uuzažtakaz žoñž yujcquizimi želatča. Nii žoñinacaqui tjapa nacionanacquiztantača, nižaza tjpaman zarchiz žoñinacžquiztantača, nižaza tjpaman watjanacquiztantača, nižaza tjpaman takunacchiz žoñinacžquiztantača. Muzpa tamatača, jalla nižtiquiztan ana wira kanchucatača. Jalla nii žoñinacaqui

chiw tol zquiti cutchicamatača. Nižaza ninacž kjarquiz munti itzanaca tanzicha, čhjanžtanpacha. ¹⁰ Jalla nii žoñinacaqui altu joržtan tuž chiyatča:

“Učhum Yoozkazza Liwriñiqui. Niiča chawc mantiz puestuquiz julžñiqui. Nižaza nii Uuzažtakaz žoñizakazza Liwriñiqui”.

¹¹ Nižaza chawc mantiz puestu muytatami, jilirnacž muytatami, pajkpic žejtñinacž muytatami, jalla ninacž muytata tjapa anjilanacaqui tsijtchi želatča. Ninaca zakaz chawc mantiz puestuž yujcquiz yokquiz puct'ichi Yooz rispitatča.

¹² Nii anjilanacaqui Yooz rispitan tuž cjichiča:

“Jalla nužoj cjila. Učhum Yooztajapa watay wata honora waytižintaj cjila, nižaza wiñaya rispittaj cjila. Učhum Yoozza zizñi zizñipanqui. Niižquiz wiñaya gracias cjila. Nižaza niižquiz honora waytižintaj cjila. Učhum Yoozqui wiñayjapa tjapa azziz cjila, nizaza poderchiz. Jalla nužoj cjila. Amén”.

¹³ Jalla nekztanaqui tsjii jiliriqui wejr pewcziča, tuž cjičan:

—¿Jecnat tii chiw zquiti cujtchinacaya? Nižaza ¿jakziqiztan tjonchi ninacataya?

¹⁴ Wejrqui niižquiz kjaazinča, tuž cjičan:

—Jiliri, anal zizuča.

Nekztan niiqui cjichiča:

—Tinacaqui juc'ant sufris timpu watchiča. Nižaza tinacaqui ujnacquiztan liwriitača, Jesucristo Uuzažtakaz cjen. Cristuž ticziž cjen, jalla nižtiquiztan tinacaqui chiw ajunta zquitchizza. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan tinacaqui Yooz mantiz puestu yujcquiz žejlča. Tinacača majiñami weenami Yooz kjuyquiz sirwiñinacaqui. Nižaza nii chawc mantiz puestuquiz julžñiqui tinaca cwitaquiča. Niižtan tinacžtan watay wata chica želaquiča. ¹⁶ Tinacaqui ana iya čhjeri eeskataquiča, nižaza anaž iya kjaz kjara pasnaquiča. Nižaza sii kjakimi ana tinaca laacjiskataquiča, nižaza čhjul kjakimi. ¹⁷ Jesucristuča mantiz puestu žcatipacha žejlñiqui. Jalla nii Uuzažtakaz Jesucristuqui tinacž awatiri cjequiča. Nižaza Jesucristuqui tinacžquiz zuma kamañchizpan irpaquiča, jaknužt zuma awatiriqui niiž uuzanaca zuma jalzurquiz kjaz liquinčhaja, jalla nižta. Nižaza Yoozpacha tjapa tinacž kaaj chjužžinaquiča.

8

SEPTIMA ESTAMPILLA WJAJRTA

¹ Jalla nekztanaqui Uuzažtakaz Cristuqui séptima estampilla wjajrziča. Jalla nuž wjajrtan, tsjii media ora

tjapa ch'uju žejlchiča arajpachquin. ² Nekztan cherchinča, pakallawk anjilanaca želatča. Nii anjilanacaqui Yooz yujcquiz tsijtñitača. Jalla ninaczquiz pakallawk trompet pekz tjaatatača. ³ Nekztanaqui tsjii anjilaqui tjonžcu, altar yujcquiz tsijtsiča, tsjii kor insinsarchiz. Jalla nekztanaqui nižquiz wacchi insinsunaca tjaatatača, criichinacž oracionanacžtan t'ajzjapa. T'ajžta insinsužtan oracionanacžtan kor altarquiz nonžtatača chawc mantiz puestu yujcquiz. ⁴ Nii Yooz anjilž kjarquiztan criichinacž oracionanacžtan insinsužtan t'ajžta žketi waytichiča Yooz yujcquiz. ⁵ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui insinsaru tanžcu, altarquiz uj parazižtan chjijpziča. Nekztan nii uj parazižtan chjippi insinsaru tii muntu yokquiz tjojtchiča. Jalla nižtiquiztan ancha pjursanti liwjlwjičiča, nižaza ancha pjursanti jorjorchiča, nižaza yoka chekjinchiča.

TROMPETCHIZ ANJILANACA

⁶ Jalla nuž watžcu pakallawk trompetchiz anjilanacaqui tjacziča trompetanaca tjawunzjapa.

⁷ Primir anjilaqui niž trompet pekz tjawunchiča. Jalla nuž tjawunžcu caranuz chijñižtan užtan, nižaza ljokžtan t'ajžta tii muntu yokquiz cutzinchiča. Jalla nižtiquiztan tercer parti tii muntu yoka ujsiča, nižaza tercer parti muntinaca ujsiča, nižaza tercer parti pastunacami ujsiča.

⁸ Nekztan segundo anjilaqui trompet pekz tjawunchiča. Jalla nuž tjawunžcu uj peksi pajk curužtakaz pajk kotquin tjojtchiča. Nekztanaqui tercer parti kot kjazqui ljok cjisiča. ⁹ Nekztan tercer parti kotquiz žejlñi animalanacaqui ticziča, nižaza tercer parti kotquiz ojklayñi warcunacaqui akžtatača.

¹⁰ Tercer anjilaqui trompet peks tjawunchiča. Jalla nuž tjawunžcu pajk warawara arajpachquiztan tjojtsiča, uj peksi teyažtakaz. Nii warawaraqui tjojtsiča tercer parti pujunacquizimi, nižaza tercer parti tujnacquizimi nižaza wijiñanacquizimi. ¹¹ Nii warawaraž tjuuqui Ajenjo cjitača. Ajenjo cjitača tsjii jar muntiqui. Jalla nii warawaraž tjojtiquiztan tercer parti kjazqui ajenjožtakaz jaru cjisiča. Nii jar kjaz cjen walja žoñinacaqui ticziča.

¹² Cuarto anjilaqui trompet pekz tjawunchiča. Jalla nii tjawunžcu tercer parti tjuñimi jiižmi warawarami zumchi cjisiča. Nekztanaqui tercer parti majiñaqui ana kjančiča, nižaza tercer parti weenami ana kjančizakazza.

¹³ Jalla nekztanaqui wejrqui cherchinča, nižaza nonzinča, tsjii anjilaqui tseewc arajpach taypiquiz laycan altu joržtan chiichiča, tuž cjan:

—Muntu yokquiz žejlñi žoñinacžtajapa ana wali, ana wali, ana wali cjisnaquiča. Chjep parti anjilanacaqui trompet pekz tjawunzmayača. Jalla ninacaž tjawnan juc'ant ana wali cjisnaquiča.

9

QUINTO ANJILAQUI

¹ Jalla nekztanaqui quinto anjilaqui trompet pekz tjawunchiča. Jalla nuž tjawuntiquiztan tsjii warawaražtakaz cherchinča arajpachquiztan tii yokquiz tjojtsi. Jalla nii warawaražta anawal jiliržquiz poder tjaatača, anawal koz tuj cjetzjapa. ² Jalla nekztanaqui nii anawal jiliriqui koz tuj cjetziča. Jalla nuž cjetžtiquiztan jurnu žketižtakaz ulanchiča. Jalla nii koz tuj žketiqui tjuñimi pachami zumchi cjiskatchiča. ³ Jalla nii žketquiztan langosta animalanaca ulanchiča tii yokquiz laylayzjapa. Jalla nii animalañacžquiz anawali paazjapa poder tjaatatača, jaknužt tsjii yek'achunca ana wali yek'antičhaja, jalla nižta cjisjapa. ⁴ Nižaza nii animalanacaqui mantitatača, anača yokquiz žejlñi pastunacžquizimi tjapa ch'ojña pajkñinacžquizimi anawali paajo. Pero yujc ayquiz ana Yooz chimputa žoñinacžquiz ana wali paasača. ⁵ Pjijska jiižcama nii anawali paañi animalanacaqui ana chimputa žoñinacžquiz sufriskatzjapa nižta poder tjaatatača. Sufriskatcanami ticzkatta poder ana tjaatatača. Jalla nuž sufriskatan, nii žoñinacaqui ancha ayinchiča, jaknužt tsjii žoñi yek'antiquiztan ancha ayiñižlaja, jalla nižta. ⁶ Jalla nižta sufris timpuquiz žoñinacaqui ticz pecaquiča, pero anaž ticzñi ataquiča. Jalla nuž ticz peccanami, ana wira ticz tjonaquiča.

⁷ Nii langosta cjita animalanacaqui quira tjacžta cawal-lunacažtakaztača. Ninacž achanacžquiz kor pillunacchiz-takaztača. Nii animalanacž yujnacaqui žoñinacž yuj-nacažtakaztača. ⁸ Nižaza ninacž charaqui maatakanacž charažtakaztača. Nižaza ninacž izkenacaqui león animalanacž izkenacažtakaztača. ⁹ Nižaza ch'iztakaz kja-jpchiztača. Nii kjaipanacaqui jiružtakaztača curpunaca chjojžjapa. Laylaycan, nii animalanacaqui ančaž arnatča, jaknuž cawallunacaqui tsjii quirquiz zalzcan arančhaja, jalla nižta. ¹⁰ Nii animalanacž kjurznacaqui yek'achuncaž kjurz-takaztača. Ninacž kjurznacžtan yek'antasača žoñinaca sufriskatzjapa nii pjijska jiiž intiru. ¹¹ Nii animalanacž mantiñi jiliriqui nii koz tuj cjetñipachača. Nii jilirž tju-uqui Abadón cjitača hebreo tawkquiziqui. Griego tawkquiz Apolión cjitača. Apolión cjiča, akzñiqui, nii.

¹² Jalla nižta watžcu primir anawaliqúi watchičha. Nonžna. Imaziž iya pizc anawalinacaqúi tjončha.

¹³ Jalla nekztanaqúi sexto anjilaqúi trompet pekz tjawunchičha. Jalla nuž tjawuntiquiztan tsjii jora nonzinčha. Yooz yujcquiz žejlñi kor altarquiztan nii joraqúi ulanchičha. Pajkpic wajrichiztačha nii kor altaraqúi. ¹⁴ Nii joraqúi sexto trompetchiz anjilžquiz tuž cjichičha:

—Pajk Eufrates cjita pujquiz pajkpic anjilanaca čhejlta žejlčha. Jalla nii pajkpic anjilanaca cutzna, —jalla nuž cjetčha.

¹⁵ Nekztanaqúi nii pajkpic anjilanacaqúi cutstatačha, čhjep parti žoñinaca conzjapa. Jalla nižta paazjapa tjacžtatačha, nii ora, nii tjuñi, nii jiiz, nii wata, jalla nii timpujapa nižta paazjapa tjacžtatačha. ¹⁶ Zoñinaca conzjapa wacchi žoñiž yawchi cawallunaca želatčha, paa patac millonanacatačha. Jalla nuž wacchi nonzinčha.

¹⁷ Nii cawallunacatačha jalla tižta cherchiqui. Nii yawchi žoñinacaqúi queca weezinacchiztačha. Nii queca weezinacaqúi tižta culuranacatačha, ljok, larama, k'illu, jalla nižta culuranacatačha. Nii cawallunacaqúi león animalanacž achanacchiztačha. Jalla nii cawallunacž atquiztan uj, žketi, azupri ulanchičha. ¹⁸ Jalla nii čhjep anawalinacatačha anawali paachiqui. Jalla nii uj, žketi, azupri ulantiquiztan čhjep parti žoñinaca contatačha. ¹⁹ Nii cawallunacž sufriskatz poderaqúi ninacž atquiztačha, nižaza ninacž kjurzquiztačha. Nii cawallunacž kjurnacaqúi zkoražtakaztačha. Nii zkoranacaqúi ch'atñi achchiztačha, žoñinaca sufriskatzjapa.

²⁰ Nii anawalinacaž ana conta žoñinacazti Yoozquin anapanž kuz tjaachičha. Žoñiž paata yooznacžquin rispitzquiztan anapan jaytichičha. Tirapan rispitchičha zajranacžquizimi nižaza žoñiž paata yooznacžquizimi. Ninacž yooznacaqúi paatatačha korquiztan, paazquiztan, mazquiztan, tabliquiztan, jalla nižtanaca. Nii žoñiž paata yooznacatačha ana cherñimi, nižaza ana nonžñimi, nižaza ana ojklayñimi. ²¹ Nii parti žoñinacaqúi anawal kamtiquiztan anapan jaytichičha. Tirapantačha žoñi conzqui, nižaza yat'iri ojklayzqui, nižaza adulteriuquiz ojklayzqui, nižaza tjañizaz ojklayzqui.

10

TSJII LIWRUCHIZ ANJILA ZELATČHA

¹ Nekztanaqúi pajk azziz anjila cherchinčha, arajpachquiztan tjonñi. Nii anjilaqúi tsjir taypiquiz tjonchičha, tsjii arcu iris cumari niž ach juntuñ. Nii anjilž yujcquí tjuñižtakaz c'ajatčha. Lisnacaqúi uj asñižtakaztačha. ² Niiž kjarquiz

tsjii cjetžta liwru tanzičha. Niiž žew kjojchaqui pajk kotquiz tjeczičha, niiž zkar kjojchaqui yokquiz tjeczičha. ³ Nii anjilaqui altu joržtan kjawchičha, león animalažtakaz. Nekztanaqui pakallawk wilta jorjorchičha. ⁴ Jalla nuž jorjortan, wejrqui cjizrzmayačha. Pero cjizrzmaya cjen arajpachquiztan tsjii joraqui wejtquin chiižquichičha, tuž cjican:

—Nii pakallawk jorjorñiž chiitaqui chjojzna. Ana nii puntu cjiira.

⁵ Jalla nekztanaqui nii kotquizimi yokquizimi tjeczi anjilaqui žew kjara waytichičha arajpach kjutñi. ⁶ Zew kjara waytižcu, juramintu paachičha Yooz tjuu chiican.

—Watay wata žejtñi Yoozqui paachičha arajpachami, yokami, kotami; nižaza arajpachquiz žejlñinacami, yokquiz žejlñinacami, kotquiz žejlñinacami, tjappacha paachičha. Jalla nii zinta Yooz tjuu chiican juramintu paachičha, tjapa Yooz puntu parliñi profetanacaž chiitanacaqui ana enenžcu cumplisjapa. ⁷ Chjulator séptimo anjilaqui trompet pekz tjawznačhaja, jalla nii timpu Yooz chjojzaka tantiita taku cumplisnaquičha. Tuqui timpuqui Yoozqui niiž sirwiñi profetanacžquiz nii chjojzaka taku mazinchičha.

⁸ Jalla nekztanaqui nii arajpachquiztan chiižquiñi joraqui wilta wejtquiz paljayžquichičha, tuž cjican:

Nii kotquizimi yokquizimi tjeczi anjilž kjarquiztan cjetta liwru tanžñi oka. Jalla nuž wejtquiz mantichičha.

⁹ Jalla nekztanaqui anjilžquin liwru mayi ojkchinčha, wejtquiz nii liwru tjaajo. Nii anjilaqui wejtquiz cjichičha:

—Tanzna, nižaza lujlzna. Am atquiz zuma mazk'až cjequičha. Pero am pjuchquiziqui jaruž tucaquičha.

¹⁰ Nekztan anjilž kjarquiztan liwru tanžcu lujlzinčha. Wejt atquiz ancha mazk'atačha. Jalla nuž lujltiquiztan wejt pjuchquiz jaru cjissičha. ¹¹ Nekztanaqui wejtquiz cjichičha:

—Wilta amqui Yooziž chiita taku paljaystančha, nacionacž puntuquiztanami, tjapaman sarchiz žoñinacž puntuquiztanami, tjapaman takunachiz žoñinacž puntuquiztanami, mantiñinacž puntuquiztanami.

11

YOOZ TAKU PALJAYÑI ZOÑINACA

¹ Jalla nekztanaqui wejtquiz tsjii caña tjaatatačha tupz paražtakaz. Nekztanaqui tsjiiqui wejtquiz mantichičha tuž cjican:

—Zaazna. Yooz kjuya mirižca, altaržtanpacha. Nižaza nekz žejlñi Yooz rispitiñinaca kanzna. ² Yooz kjuy patiuqui ana miriizaquičha. Jalla nii patiuqui yekja wajtchiz žoñinacžquin

intirjitača. Jalla nii žoñinacaqui Yooz zuma watja akznaquiča pusi tunc paani jiiznaca. ³ Wejrqui cuchanžcača pucultan tisticu wejtquiztan paljayajo. Lut zquti cujtchi ojklayaquiča, 1260 tjuñicama. —Jalla nuž wejtquiz mantichiča.

⁴ Pizc olivo cjita muntinacami, nižaza pizc cantilirunacami tii yok mantiñi Yooz yujcquiz žejlča. Jalla nii muntinacami, nižaza cantilirunacami pucultan tisticu cjiča. ⁵ Jakziltat Yooz taku paljayñi žoñinacžquiz sufriskatz yanznačhaja, jalla niiqui contaž cjequiča. Nii pucultan tisticunacž atquiztan asñi uj ulnaquiča ninacž quintra žoñinaca liwj ujzjapa. Nekztan ninacžquiz sufriskatz pecñinacaqui contaž cjequiča. ⁶ Poderchizza nii pucultan tisticunacaqui ana chijinskatajo. Yooz taku paljaycan, jalla nii timpu ana chijinskataquiča. Nižaza nii pucultan tisticunacaqui kjaz ljok tuckatz poderchizzakazza. Nižaza tii yokquiz žejlñi žoñinacžquiz tjapaman anawalinacžtan sufriskatz poderchizzakazza. Chjulora peccanami žoñinaca sufriskatasacha. ⁷ Jalla nii pucultan tisticunacaqui Yooz taku paljayz žeržcu, contaž cjequiča. Tsjii anawal animalažtakaz anawal koz tujquiztan ulnaquiča. Yooz taku paljayñinacž quintra cjequiča. Nižaza nii pucultiquiztan atipaquiča, nižaza conaquiča. ⁸ Nekztanaqui ninacž ticzi curpunacaqui jakowasaquiča, Jerusalén wajt callquiz. Nii pajk wajtquiz Jesucristuqui cruzquiz ch'awctatača. Nižaza Jerusalén watjaqui Sodoma cjitača tsjii parabolažtakaz. Nižaza Egipto cjitazakazza, tsjii parabolažtakaz. ⁹ Chjep maj chicatchiz tisticunacž ticzi curpuqui callquiz želaquiča. Jalla nuž želan žoñinacaqui ticzi curpunaca cheraquiča, tjapa nacionanacchiz žoñinacami, tjapa watjanacchiz žoñinacami, tjapaman takunacchiz žoñinacami, tjapaman saranacchiz žoñinacami, jalla ninaca. Nii cherzñi žoñinacaqui anaž nii ticzi curpunaca tjakataquiča. ¹⁰ Nii pucultan tisticunacaqui tii yokquiz žejlñi žoñinacžquiz ancha sufriskatchitača. Jalla nuž ticžtiquiztan tii yokquiz žejlñi anawal žoñinacaqui cuntintuž cjequiča, nižaza pjijzta paaquiča, nižaza porapat onantanaca onarasaquiča. ¹¹ Nekztan čhjep maj chicatquiztan Yoozqui nii pucultan tisticunaca jacatatskataquiča, wila žeti tjaacan. Jacatatžcu tsijsnaquiča. Nekztan nii ticžiquiztan jacatatchinaca cheržcu, žoñinacaqui ancha tsuctsacaquiča. ¹² Jalla nekztanaqui arajpachquiztan tsjii altu joraqui nii pucultižquiz paljayaquiča, tuž cjican:

—Tsewc yawžca ančhucqui. Tekz želaquiča.

Jalla nekztanaqui quintra žoñinacž cheran, nii pucultan tisticunacaqui arajpachquin waytitaž cjequiča tsjir tayp-

iquiz. ¹³ Nekztan cherchinča tužu. Jalla nii orapacha ancha yoka chekjinchičha. Jalla nuž yoka chekjintiquiztan tunca parti Jerusalén watjaqui pajlsičha. Nii yoka chekjintiquiztan pakallawk warank zoñinaca ticzičha. Parti žejtñi zoñinacazti ancha tsuctsucchičha. Jalla nižtanaca wattiquiztan parti eclichi zoñinacaqui Yooz honora waytichičha.

¹⁴ Jalla nii anawali wattan, pizc anawalinacaqui watchičha. Nižaza wajillaž tjonča tercer anawaliqui.

SEPTIMO ANJILA

¹⁵ Jalla nekztanaqui séptimo anjilaqui trompet pekz tjawunchičha. Jalla nuž tjawuntiquiztan arajpachquin altu joranaca chiiñi nonzinča. Jalla tuž chiichičha:

“Tjapa tii muntuqui učum Yooz Jiliriž mantita cjissičha. Nižaza Yooz Epiž uchta Jesucristuž mantita cjissičha. Jalla ninacača watay wata wiñaya mantiñiqui”.

¹⁶ Jalla nekztanaqui nii paa tunc pusin jilirinacaqui Yooz yujcquiz yokquiz puct'ican, Yooz rispitchičha. Jalla ninacača Yooz yujcquiz mantiz puestunacquiz julzñiqui. ¹⁷ Yooz rispitan, tuž cjichičha:

“Tjapa azziz Yooz Jiliri, amča anzimi tuquitanami žejlñiqui. Am juc'ant azi tjeezamča, nižaza anziqui tjapa mantiñi kalltichamča. Jalla nižtiquiztan amquin gracias tjaa-učha. ¹⁸ Nacionanacchiz zoñinacaqui am quintra žawjchičha. Pero ninaca casticz tjuñi tjonča. Nižaza ticzi zoñinaca pjalz tjuñi tjonča. Nižaza amquiz sirwiñinaczquiz zumanaca tjaaz tjuñi tjonča. Amquiz sirwiñinacami, am taku paljayñinacami, amquiz rispitiñinacami, amquiz kuz tjaañinacami, jalla tjapa ninaczquizimi zumanaca tjaataž cjequičha pjalz tjuñquiziqui. Nižaza tii yoka akñinacami, tii yoka žejlñi zoñinaca akñinacami, jalla ninaca akskattaž cjequičha. Jalla nii tjuñiž tjonča”.

Nuž cjichičha nii paa tunc pusin jilirinacaqui.

¹⁹ Jalla nekztanaqui Yooz arajpach kjuya cjetžtatačha. Kjuy kjuyltan tsjii cajuna chertatačha. Yooziž tjaata takutacha nii cajunquiziqui. Nižaza arajpachquin rayunaca želatčha, nižaza jorjorñinaca želatčha. Nižaza yoka chekjinskatñi želatčha. Nižaza pjursanti caraniza želatčha.

12

TSJAA MAATAKATAN TSJII ANAWAL ANIMALZTAN

¹ Jalla nekztanaqui arajpachquin tsjii pajk siñala parizichičha. Nii siñalaqui tižtatačha. Tsjaa maataka želatčha. Naa maataka zquitiqi tjuñižtakaztačha. Nižaza naaža kjojch koztan již želatčha. Naaža achquiz tuncapan

warawara tewžintatača, tsjii pillužtakaz. ² Naa maatakqui ictatača. Nuž cjen, ancha aynatča, majtzjapa. ³ Jalla nekztanaqui tsjii siňala parizichizakazza arajpachquin. Tsjii juc'ant anawal pajk ljok animala želatča. Jalla niiqui dragón cjitatača. Pakallaw achchiztača, nižaza tunca wajrichiztača. Nižaza zapa achquiz mantiňi žoňž pillunacžtan tewžintatača. ⁴ Niiž pajk kjurz wewczcu, čhjep parti warawaranaca tjojtskatchičha yokquin. Jalla nii dragonqui maataka yujcquiz tsijsičha, naa maataka majtz ora tjewžcan. Jalla nuž tsijsičha, naaža majtta wawa lujljzjapa majttiquiztanpacha. ⁵ Nekztanaqui naa maatakqui lucmajch wawa majtchinča. Nii lucmajchqui tjapa nacionquiz žejlňi žoňinaca c'aripacha mantiňiž cjequiča. Pero jalla nuž majttiquiztan nii lucmajch wawaqui Yoozquin waytitatača, Yooziž tjaata puestunaca tanzjapa. ⁶ Naa maatakzti ch'ekti yokquin atipassinča. Jalla nicju Yoozqui naa maatakaltajapa tsjii yoka tjaczinchiča. Jalla nicju 1260 tjuňinaca watzcama čherchiz cjequiča naaqui.

⁷ Jalla nekztanaqui arajpachquin quira zaltissiča, Miguelžtan niž mazi anjilanacžtan dragonž quintra quira zaltissiča. Nii dragonžtan niž mazinacžtan ancha kichjassiča. ⁸ Pero atipta cjissiča. Jalla nižtiquiztan arajpachquin ana iya želasča. ⁹ Jalla nižtiquiztan nii dragonžtan niž mazi anjilanacžtan tii yokquiz chjatkatžquitatača. Nii dragonqui Satanás diablupantača. Niiča tuquita žkoražtakaz incallňiqui. Tuquitan nii diabluqui Evaquiz incalltiquiztan tjapa tii muntu incallchiča anawali cjiskatzjapa.

¹⁰ Jalla nekztanaqui wejrqui arajpachquin tsjii altu jora nonzinča, tuž cjiňi:

—Jaziqui ultim liwriiz tjuňi tjonča, nižaza Yooz azi tjeez tjuňi tjonča, nižaza uchum Yooz tjapa mantiz tjuňi tjonča. Nižaza Yooziž uchta Jesucristuž mantiz tjuňi tjonča. Učhum criichinacž quintrariunacaqui chjatkatza cjequiča. Majňami weenami nii anawaliqui Yooz yujcquiz criichinacž quintra uj tjojtjuňitača. ¹¹ Pero criichinacaqui anawal diablu atipchiča, Uuzažtakaz Jesucristuž ticziž cjen, nižaza Yooz taku paljaychiž cjen. Nižaza nii criichinacaqui Yooz taku paljaycan ana jiwjatchičha ticzuca cjenami. ¹² Arajpacha, nižaza arajpachquin kamňinaca, cuntintuž cjee. Yokquiz kamňinaca, kotquiz kamňinaca, ančucaquiz anawali cjiskataquiča. Diabluqui chjatkatžquitiquiztan ancha žawziča. Jalla niiqui zizza, muntuquiz kamz timpuqui zkoluckazza.

¹³ Jalla nekztanaqui nii dragonqui yokquiz chjatkatžquita nayžcu, naa lucmajch maatiň maatakaquiz apziča

tanzjapa. ¹⁴ Nekztan naa maatakaquiz pizc pajk aquilž kjara tjaatkalča, ch'ekti yokquin laycan zkoraztakaz diablužquiztan atipzjapa. Yoozqui nii yoka tjacziča, maatakaquiz čhjep wata chicatchiz čhjerchiz cjisjapa. Jalla nii yokquin maatakqui layni atipchinča. ¹⁵ Nekztanaqui žkoraztakaz diabluqui persun atquiztan wacchi kjaz jotchiča, pujužtakaz, kjaztan nii maataka tjuzjapa. ¹⁶ Nekztan yokaqui maatakaquiz yanapzjapa, c'acchiča. Jalla nii c'actiquiz dragonž jotta kjazqui luzziča. ¹⁷⁻¹⁸ Nii cheržcu, dragonqui maatakajapa juc'anti žawjchiča. Jalla nekztanaqui diabluqui naaža majchmaatinacž quintra quira zali ojkchiča. Naa maataka majchmaatinacaqui tižtanacača. Jakziltat Yooz mantitanac jaru kamčhaja, nižaza Jesucristuž tjaajinta jaru kamčhaja, jalla ninacaqui naa maataka majchmaatinaca cuntača. Nii diabluqui quira zali ojkžcu, kot atquiz tsijtsiča.

13

PIZC ANAWAL ANIMALANACA CHERCHINCHA

¹ Jalla nekztanaqui chawc kot kjazquiztan tsjii anawali pajk animala ulanžqui ni cherchinča. Jalla nii animalaqui pakallawk achchiztača, nižaza tunca wajrichiztača, nižaza zapa wajriquiz manti ni žoňž pillunacžtan tewžintatača. Nižaza achanacquiz Yooz quintra tjuu cjiirtatača. ² Jalla nii weriž cherta animalatača tigriztakaz tsijtchi. Nižaza niž ataqui leonž atažtakaztača. Jalla nekztan dragonžtakaz diabluqui nii anawal animalžquiz niž poderchiz puestu tjaachiča, walja azziz mantizjapa. ³ Tsjii achaqui nii animalž pakallawk achanacquiztan ticskatzmaya chjojrichtažtakaztača. Pero ana ticziča. Antiz žejtchiča. Nekztanaqui ispantižcuqui tjapa tii muntuquiz žejl ni žoňinacaqui anawal animala apziča. ⁴ Zoňinacaqui nii dragón diablužquiz rispitchiča, Yoozquiztakaz. Nižaza nii dragonqui anawal animalžquiz niž mantiz poder tjaachiča. Jalla nižtiquiztan žoňinacaqui nii animalžquiz rispitchizakazza, tuž cjican:

—¿Jakziltat tii animalžquiztan juc'ant azzizqui? ¿Jequit tii animala atipasajo? ⁵ Nekztan nii anawal animalaqui mit takunacami Yooz quintra chiita takunacami chiizjapa permitta cjissiča. Nižaza puzi tunc paan jiznaca watzcama mantiz poderchiz cjequiča. ⁶ Jalla nekztanaqui anawal animalaqui Yooz quintra chiichiča, Yooz tjuu quintrami, nižaza Yooz timplu quintrami, nižaza arajpachquin kamñinacž quintrami. Jalla nižta quintra chiichiča. ⁷ Nižaza anawal animalaqui Yoozquin criichinacž quintra

quira zalajo permittatača, ninaca atipzcama. Nižaza nižquiz mantiz poder tjaatatača, tjapa zaranacchiz žoñinacžquizimi, tjapa watjanacchiz žoñinacžquizimi, tjapa takunacchiz žoñinacžquizimi, tjapa nacionanacchiz žoñinacžquizimi, jalla tjapa nii ana criichi žoñinacžquizimi mantizjapa. ⁸ Yoozquin ana criichiž cjen žoñinacaqui anawal animalžquiz rispitchiča, Yoozquiztakaz. Nii animalžquiz rispiti žoñinacž tjuunacaqui anaž cjiirtača, Uuzažtakaz Jesucristuž liwruquiz. Liwriita žoñinacž tjuunaca Jesucristuž liwruquiz cjiirtača. Jalla ninacž laycu ticziča Jesucristuqui. Ima tii muntu kalltan, jakziltižquiz Jesucristuqui wiñay žeti tjaachaja, jalla ninacž tjuunaca cjiirchiča arajpach liwruquiz.

⁹ Jakziltat nonzñi cjuñchizlaja, nonžla. ¹⁰ Jakzilta žoñit preso chjichta cječhaj niiqui, panž chjichtaž cjequiča. Nižaza jakzilta žoñit pajk cuchillžtan conta cječhaj niiqui, panž conta cjequiča. Jalla nižtiquiztan Yooz wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin tjapa kuztan cjis waquiziča, nižaza pasinsis kuztan cjis waquiziča, sufrisnaca watzjapa.

SEGUNDO ANAWAL ANIMALA

¹¹ Jalla nekztanaqui yekja anawal animala cherchinča yokquiztan ulanñi. Jalla nii animalaqui pizc wajrichiztača, uuzažtakaz. Pero dragonžtakaz chiyatča. ¹² Jalla nii segundo anawal animalaqui tjapa nii primir animalž poderchiz mantichiča, primir animalžtan chica žejlcan. Nižaza segundo animalaqui tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinaca primir animalžquiz rispitskatchiča. Primir animalatača ticzmaya chjojrictiquiztan žejtchiqui. ¹³ Nižaza segundo animalaqui pajk milajrunaca paachiča. Tsewctan yokquiz uj tjojtskatchiča žoñinacž cheran. ¹⁴ Jalla nižta milajrunaca payi permittatača, primir animalaž želan. Jalla nižta milajrunaca paachiž cjen, tii muntuquiz kamñi žoñinacžquiz incallchiča. Nižaza žoñinaca mantichiča, chjojrictiquiztan žejtchi animalž irata tsjii yooz paajo. Nekztan mantichiča, nii yooz rispitaajo. Nii primir animalatača pajk cuchillžtan chjojrictaž cjenami, wilta žejtchi cjissiqui. ¹⁵ Segundo animalaqui primir animalž irata paata yooz žejtñi cjiskatchiča. Nižta poderchiz cjissiča segundo animalaqui. Jalla nuž žejtñi cjican, nii paata yoozqui chiiñi cjissiča. Nižaza jakziltat nii yooz ana rispitchaja, jalla niiqui contaj cjila, mantichiča žejtñi chiiñi yoozqui. ¹⁶ Nižaza segundo anawal animalaqui mantichiča, tjapa žoñinacž yujc ayquizimi už žew kjarquizimi chimputa cjisjapa. Koltanacami, pajkinacami, ricachunacami, porinacami, žoñž mantuquiz cjiñinacami, ana žoñž mantuquiz cjiñinacami, liwj mantichiča, chimputa

cjeyajo. ¹⁷ Ana chimpata cjenauqui ana kjaychucatača, nižaza ana tuchucatača. Nii chimpuqui tužutača, žoňž ayquiz anawal animalž tjuužtan už anawal animalž numeružtan cijrtatažlaja, jalla nii. ¹⁸ Jalla nii intintisjapaqui walja zizňi cjistanča. Jakziltat zizňi cječhaja, jalla niiqui anawal animalž número tantiiz waquiziča. Nižaza nii numeruqui žoňinacž numeruča. Jalla nii numeruqui sojta patac sojta tuncan sojtani, jalla niiča.

14

144,000 ZOŇINACA CHERCHINCHA

¹ Jalla nekztanaqui Sión cjita cur kjutňi cherchinča. Jalla nicju Uuzažtakaz Jesucristuqui tsijtchi želatča. Niižtan čica 144,000 žoňinaca želatča. Nii žoňinacž ayquiz Jesucristuž tjuumi, niž Ejpž tjuumi, jalla nii tjuunaca cijrtatača. ² Jalla nekztanaqui arajpachquiztan tsjii jora nonzinča, wacchi pujunacž kjaz joražtakaz, nižaza pjursanti jorjorňiž joražtakaz. Nižaza nii weriž nonžta joraqui suyniňitača, jaknužt wacchi arpa quitaranaca suyničhaja, jalla nižta. ³ Jesucristužtan žejlňi žoňinacaqui ew wirsu itsiča. Nii mantiz puestuž yujcquiz nižaza nii pajkpic žejtňinacž yujcquiz, nižaza nii jilirinacž yujcquiz itsiča. Anaž iya jakziltami nii ew wirsu catoki atatča; nii 144,000 jalla nii alaja nii wirsu catokčiča. Nii 144,000 žoňinacaqui yokquiztan liwriitatača. ⁴ Jalla ninacaqui ana zalzi nižaza ana čhjul maatakatan adulteriužtakaz paachiča. Jalla ninacaqui Uuzažtakaz Jesucristo apziča, jakziquin ojktčhaja, jalla nii. Nižaza ninacatača žoňinacžquiztan primero liwriita žoňinacaqui. Yooztajapami Uuzažtakaz Jesucristužtajapami liwriitatača. ⁵ Jalla ninacatača ana zinta toscara chichiqui, nižaza ana čhjul ujchiztača.

CHJEP ANJILANACA CHERCHINCHA

⁶ Jalla nekztanaqui arajpach tayıquız tsjii anjila layňi cherchinča. Nii anjilaqui liwriiňi tawkchiztača, tii muntuquız kamňi žoňinacžquız parliňijapa. Nii liwriiňi takuča wiňayjapa werar razunaqui. Nii liwriiňi takuqui tjapa žoňinacžtajapa, tjapa nacionanacchiz žoňinacžtajapami, nižaza tjapa zaranacchiz žoňinacžtajapami, nižaza tjapa takunacchiz žoňinacžtajapami, nižaza tjapa watjanacchiz žoňinacžtajapa, jalla ninacžtajapatača. ⁷ Jalla nii anjilaqui altu joržtan tuž chiichiča:

—Yoozquin rispitiňiž cjee. Niižquin honora waytiňiž cjee. Niiž ultim casticz ora tjonča. Niiqui arajpachami, yokami, kot kjaznacami, nižaza kjaz jalzurinacami paachiča. Jalla nižtiquiztan niižquız rispitiňiž cjee.

⁸ Jalla nekztanaqui yekja anjilaqui apžquichiča, tuž cjan:

—Babilonia, nii pajk watjaqui akziča, akziča. Nii watjaqui parti watjanacchiz žoñinacžquiz anawali kamañchiz cjiskatchiča, jaknužt adulteriuquiz ojklayñinacaqui ana zuma kamañchizlaja, jalla nižta.

⁹ Jalla nekztanaqui tercer anjilaqui apžquichiča, altu joržtan tuž cjan:

—Jakziltat nii anawal animala rispitchaja, nižaza nii žoñiz paata yooz rispitchaja, jalla niiqui castictaž cjequiča. Nižaza jakziltat niž ayquiz anawal animalž chimputa cjechaja, už kjarquiz anawal chimputa cjechaja,¹⁰ jalla niiqui Yooziž castictaž cjequiča. Jalla nii ana ultim Yooz rispiti žoñinacž quintra Yoozqui ancha žawjwaquiča. Yoozqui ninaca ancha casticaquiča. Ninacaqui infiernuquin nižaza asñi azupriquiz ancha t'akjizaquiča Yooz zuma anjilanacž yujcquizimi, Uuzažtakaz Jesucristuž yujcquizimi.

¹¹ Infiernuquin wiñayjapa sufran, uj žketiqui žketaquiča watay wata. Nii sufriñi žoñinacača majiñami weenami jeejzqui ana žejlchuca. Ninacaqui anawal animala rispittiquiztanami nižaza nii paata yooz rispittiquiztanami jalla nižta ancha sufraquiča. Nižaza ninacaqui nii anawal animalž tjuužtan chimputaž cjen nižta ancha sufraquiča. ¹² Jakziltat Yooz partiquiz žejlchaja, nižaza Yooz tawk jaru kamčhaja, nižaza Jesucristužquin kuz tjaachaja, jalla ninacaqui tii muntuquiz pruebanaca watcan pasinsis kuzziz tira tjurt'ichej cjila.

¹³ Jalla nekztanaqui wejrqui arajpachquiztan tsjii jora nonzinča. Nii joraqui tuž cjichiča:

—Jalla tiic cijira: “Tekztan nawjcchuc jakziltat Yooz Jiliržquiz tjurt'ichi kuzziz ticznačhaja, jalla niiqui cuntintuž cjequiča”. Espiritu Santuqui tuž cjiča: “Ninacaqui ninacž langzquiztan jeejnaquiča. Nižaza ninacž zuma obranacquiztanami nižaza kamtiquiztanami pactaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjequiča”.

ZOÑINACA RICUJTA CUJICHAZTAKAZ

¹⁴ Jalla nekztanaqui tsewc kjutñi cheržcu, chiw tsjiri cherchinča. Nii tsjiruntuñ tsjii žoñižtakaz julzi želatča, kor pillu achquiz tjewzi, nižaza kjarquiz cuchillu tanzi. ¹⁵ Nekztanaqui tsjii anjilaqui arajpach Yooz timpluquiztan ulanchiča altu joržtan kjawcan. Nii tsjir juñtuñtan julzi žoñžquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Tii muntuquiz žejlñi kujich ora tjonchiča. Cujichaqui zuma pookchiča. Jalla nižtiquiztan am cuchillžtan pootzna,

cujicha ricuja. —Nuž cjichiča anjilaqui. Tii muntuquiz žejlñi criichi žoñinacača kujichažtakazqui.

¹⁶ Jalla nekztanaqui nii tsjir juñtuñtan julzi žoñiqui cuchillžtan tii muntuquiz žejlñi kujicha ricujchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozquin criichi žoñinacaqui ricujta cjissiča.

¹⁷ Nekztanaqui tsjii yekja anjilaqui arajpach Yooz timpluquiztan zakaz ulanchiča, cuchillžtan zakaz.

¹⁸ Nekztanaqui tsjii anjilaqui arajpach Yooz altarquiztan ulanchizakazza. Nii anjilaqui akzjapa poderchizza. Nekztanaqui nii anjilaqui segundo cuchillžtan anjilžquiz paljaychiča, altu joržtan tuž cjican:

—Am cuchillžtan uwas kujicha ricuja. Uwasnacaqui zuma pookchiča. Jaziqui nii ricuja. —Nuž cjichiča anjilaqui. Tii muntuquiz žejlñi ana criichi žoñinacača uwas kujichažtakazqui.

¹⁹ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui cuchillžtan ana Yoozquin criichi žoñinaca kujichažtakaz pootchiča, nižaza ricujchiča. Nekztan nii ricujta žoñinacaqui uwas kujich uyquiztakaz tjojtatača, Yooz casticta cjisjapa. ²⁰ Jalla nekztanaqui jaknužt ricujta uwasanaca tjecančhaja, jalla nižta nii ricujta žoñinacaqui castictatača Yooz wajtž tjiuquin. Jalla nuž castictaž cjen, ancha ljoc ojkchiča, cawallunacž freno irantizcama. Quinsa patac kilómetro larcuquin nižta ljoc ojkchiča.

15

PAKALLAWK ANAWALINACA

¹ Jalla nekztanaqui arajpachquin tsjii siñala cherchinča. Nii pajk siñalaqui ancha ispantichucatača. Pakallawk anjilanacaqui želatča, pakallawk anawalinacchiz. Jalla nii anawalinaca wattan Yooz casticz žerzta cjequiča.

² Nižaza llijñi kota cherchinča, ispijužtakaz ujžtan t'ajžta. Nižaza nii ispijužtakaz kot atquin žoñinaca tsijtchi želatča. Nii žoñinacaqui Yooz arpi gitara tanzí želatča. Nii žoñinacaqui tii muntuquiz kamcan, anawal animalquiztan atipchiča, nižaza niž paata yoozquiztan atipchiča. Nižaza nii anawal animalž tjuužtan ana chimputatača. ³ Jalla nii žoñinacaqui Yooz sirwiñi Moisés itsñi itsatča, nižaza Uuzažtakaz Jesucristuž itsñi itsatča, tuž cjican:

“Tjapa azziz Yooz Jiliri, amiž paata pajk obranacača ancha zumanacaqui, nižaza ispantichucača. Am kamañauqui zuma lijitumča, werarapanča. Amča tjapa nacionchiz žoñinaca mantiñamqui. ⁴ Yooz Jiliri, ¿ject amquin ana eksnasa? ¿Ject amquin honora ana tjaasa?

Am alaja ancha zumampanča. Amča zuma liji-tuma pjalzñamqui, jalla nižtiquiztan tjapa nacionquiz-tan zoñinacaqui tjonaquiča, am rispitzjapa”.

⁵ Jalla nekztanaqui arajpachquin cherchinča timplu kjuyltan. Jakziquizlaj Yooz lii, jalla nekz Yooz žejlž kjuya cjetzi cherchinča. ⁶ Nekztan cherchinča, timpluquiztan pakallawk anjilanacaqui pakallawk anawalinac casticchiz tjonchiča. Ancha zuma llijñi tol zquitchiztača, nižaza kor tsjaychiztača, quecanaca jweržinta. ⁷ Jalla nekztanaqui tsjiiqui pajkpic žejtñinacžquiztan zapa mayni pakallawk anjilanacžquiz kor chuwa tjaachiča. Nii chuwanacaqui wiñay žejtñi Yooz casticunaca chjijpžtatača. ⁸ Nii timpluqui uj žketžtan chjijpžtatača, Yooz juc'ant azziz cjen, nižaza juc'ant honorchiz cjen. Nižaza anaž jecmi nii timpluquin luzi atasacha, nii pakallawk anjilanacž anawalinaca watzcama.

16

ANAWALINACA CUTZTA

¹ Jalla nekztanaqui tsjii alto chiiñi jora nonzinča. Timpluquiztan nii joraqui pakallawk anjilanacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Oka. Ančhucaqui nii intirjita anawalinaca cutzna. Nii anawalinacžtan Yoozqui zoñinaca casticaquiča. —Jalla nuž paljaychiča nii joraqui.

² Jalla nuž paljaytiquiztan primir anjilaqui ojkchiča nižquiz intirjita anawalinaca tii muntu yokquiz cutzjapa. Jalla nekztanaqui jakziltat anawal animalž chimputažlaja, nižaza nii anawal animalž žoñiž paata yoozquiz rispitchaja, jalla tjapa ninacaqui anawal llajanacžtan llajchiča. Nižaza ancha kjawcan aynatča.

³ Jalla nekztanaqui segundo anjilaqui ojkchiča nižquiz intirjita anawalinaca tii muntu kotquiz cutzjapa. Nii kot kjazqui ticzi žoñž ljocnacažtakaz tucchiča. Jalla nižtiquiztan tjapa kotquiz žejlñi animalanacaqui ticziča.

⁴ Jalla nekztanaqui tercer anjilaqui nižquiz intirjita anawalinaca cutziča pujunacquizimi jalzurinacquizimi. Tjapa kjazqui ljoc tucchiča. ⁵ Jalla nekztanaqui kjaz mantiñi anjilaž chiita nonzinča. Nii anjilaqui tuž cjichiča:

—Ancha zumamča Yooz Jiliri. Amqui tuquitanami jaztanami žejlča. Amqui lijitumakaz pjalžcu, casticča. ⁶ Nii casticta zoñinacaqui am parti zoñinacami, nižaza am parti parliñi zoñinacami conchiča. Jaziqui amqui nii zoñinacžquiz ljoc lickatchamča. Jalla nužupan ninacžta waquiziča.

⁷ Nižaza altarquiztan tsjii chiižquiñi jora nonzinča, tuž cjican:

—Tjapa azziz Yooz Jiliri. Amqui ultim werara pjalzamča; nižaza ligitumapan pjalzñamča. Jalla nužupanča.

⁸ Jalla nekztanaqui cuarto anjilaqui nižquiz intirjita anawali cutziča tjuñquiz. Jalla nuž cutztiquiztan, tjuñiz siiqui žoñinaca ujsiča, zmali kjackan. ⁹ Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui tjuñiz ujta cjissiča. Jalla nuž ujtiquiztan, žoñinacaqui ana persun uj paaznacquiztan jaytichiča, “Ujchizpantča” cjican. Nižaza Yoozquin ana honora tjaachiča. Antiz Yooz tjuu quintra chiichiča, Yooz nii anawalinaca mantižquichiž cjen.

¹⁰ Jalla nekztanaqui quinto anjilaqui nižquiz intirjita anawali cutziča, jakziquin nii anawal animalaqui mantiñi julzičhaja, jalla nicju. Jalla nekztanaqui nii mantita yokaqui ancha zumchi cjissiča. Jalla nuž cjen žoñinacaqui persun las ch'atsiča; ancha t'akjizichiča. ¹¹ Jalla nuž sufrichiž cjenami, ana jaytichiča anawali paaznacquiztan, “Ujchizpantča”, cjicanaqui. Pero arajpach Yooz quintra chiichiča, ninacaž nuž ayinskatñi llajacama cjenaqui.

¹² Jalla nekztanaqui sexto anjilaqui nižquiz intirjita anawali pawk Eufrates cjita pujquiz cutziča. Jalla nuž cutztiquiztan, nii pujuqui kjončiča, tuwantan tjonñi jilirinaca kjackžquizjapa.

¹³ Nekztanaqui cherchinča anawal dragonž atquiztan anawal ispiritu ulanchiča. Jalla nižtazakaz ulanchiča anawal animalž atquiztanami, nižaza falso profetž atquiztanami. Nii čhjep ulanchi ispiritunacaqui zcaranacažtakaztača. ¹⁴ Nii ispiritunacaqui zajra ispiritunacatača. Milajrunacaž paa-atča. Nižaza tjapa tii muntuquiz mantiñinacaž juntatča, quira zaltisjapa. Tjapa azziz Yooz Jiliriž uchta timpu pawk quira želaquiča.

¹⁵ Nonžna. Jesucristuqui tuž cjiča: “Wejrqui tjañižtakal tiripintit tjonača. Jakziltat naazñi kuzziz cječhaja, cuntintuž cjequiča. Zquitchizpan cjee; nekztan ana k'ala okasača, žoñinacaž ombrawillta cjisjapa”. ¹⁶ Jalla nekztanaqui mantiñi jilirinacaqui juntantitaž cjissiča, tsjii yokquiz. Nii yokaqui hebreo tawkquiz Armagedón cjitača.

¹⁷ Jalla nekztanaqui séptimo anjilaqui intirjita anawali querquiz cutziča. Jalla nuž cutztiquiztan altu joraqui arajpach timpluquiz mantiz puestuquiztan chiichiča, tuž cjican:

—Yooz casticz obranaca cumplita cjissa.

¹⁸ Jalla nekztanaqui rayunacami, arañinacami, jorjorñinacami želatča. Nižaza juc'anti yoka chekjinčiča. Yooziž žoñi paatiquiztan jalla nii timpuquiztan anzama tii yokaqui ana wira juc'anti chekjinčiča. Walja tsucuñi cheknatča. ¹⁹ Jalla nuž yoka chekjinžcu, Jerusalén pawk

watjaqui čhjep parti t'akžtatača. Nižaza nacionanačž capitalanacaqui k'ala pajlsiča. Nižaza Yoozqui Babilonia pajk watja cjuñziča. Yoozqui Babilonia wajtž quintra žawjžcu, juc'anti casticchiča, jaru vinžtan liquintažtakaz. ²⁰ Jalla nuž castican tjapa kot taypiquiz žejlñi yokanacami, nižaza curunacami katchiča. ²¹ Nižaza arajpachquiztan žoñinacž juñtuñ pajk caranuzatjojtžcu, ojkchiča. Tsjii caranuzaquei quintal jilatača, ancha liczitača. Nekztanaqui žoñinacaqui Yooz quintra chiichiča nii caranuzadž nuž ojktiquiztan. Jalla nii anawaliquiztan ancha sufrichiča.

17

PUTIRII MAATAKA CHERCHINCHA

¹ Jalla nekztanaqui tsjii nii pakallawk ana walinacchiz anjilanacžquiztan wejtquiz tjonchiča, tuž cjican:

—Pichay. Putirii maataka amquiz tjeeznača. Naa putirii maatakaqui pajk watja cjiča. Jaknužt nii pajk watja casticta cječhaja, jalla nii zakal tjeeznača. Jalla nii anawal watjaqui wacchi kjaznacaran žejlča. Juc'ant anawali putirii maatakažtakazza nii watjaqui. ² Tii yokquiz mantiñi jilirinacaqui naa putiriyatan adulteriuquiz ojklajchiča. Naa irat kamañchiz pecžcu, Yoozquiztan ancha zarakchiča nii mantiñinacaqui. Jaknužt vinžtan licchi žoñiqui tsjii kjutñi ojčkaja, jalla nižta cjissiča.

³ Jalla nekztanaqui Espiritu Santuqui wejr cherkatchiča jalla tižta. Tsjii anjilaqui wejr chjitchiča ch'ekti yokquin. Jalla nicju tsjaa maataka cherchinča. Jalla naa maatakqui ljoc animalž juntuñ yawchi želatča. Jalla nii animalaqui persun curpuquiz Yooz quintra tjuunacchiztača. Nižaza pakallawk achchiztača, nižaza tunca wajrichiztača. ⁴ Naa maatakqui morat ljoc zquti cujtchintača. Nižaza koržtan, c'ajñi mazllanacžtan, c'achanacžtan, jalla ninacžtan alajitača. Nižaza naaža kjarquiz kor wazu tanzinča. Nii kor wazuquiz anawalinacžtan nižaza ana zuma kamañanacžtan chjijpžtatača. ⁵ Nižaza naaža ayquiz tii ana intintazzuca tjuu cjiirtatača: “Pajk Babilonia, putirii maatakanacž maa, nižaza tii yokquiz ana zuma kamañanacchiz maa”. Jalla nuž cjiirtatača. ⁶ Nekztanaqui wejrqui naa maatak cherchinča licchižtakaz. Naa maatakqui wacchi Yoozquin criichinaca conchinča. Jesucristužquiz kuz tjaachiž cjen contatača nii criichinacaqui. Ninacž ljocžtan licchižtakaz cjistkalča. Jalla naa maataka cheržcu, wejrqui ancha ispantichinča. ⁷ Weriz ispantitiquiztan anjilaqui wejtquiz paljaychiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan am ispantejo? Wejrqui naa maatakaž ana intintazzuca puntu amquiz maznača. Nižaza nii pakallawk

achchiz, tunca wajrichiz animalž ana intintazzuca puntu amquiz maznača. ⁸Maatakaž yawta animala cherchamča. Jalla nii animala tuquitan tii muntuquiz želatča. Nekztan ana želatča. Wiruñ wilita želaquiča, koz anawal tujquiztan ulanžcaquiča. Ultimquiziqui infiernuquin chjatkattaž cjequiča. Tuquitan tii muntu paatiquiztanpacha Yoozquin ana criichi žoñinacž tjuunacaqui anaž Yooz liwruquiz cjijrtatača. Jalla nii žoñinacaqui anawal animala cheržcu ispantaquiča. Nii animalaqui žejlchiča, nekztan ana želatča, nekztan wilita žejlča. Jalla nižtiquiztan ana criichi žoñinacaqui ispantaquiča.

⁹Jalla nii intintizjapa intintiñi kuzziz cjis waquiziča. Nii anawal animalž pakallawk achaqui pakallawk curunaca cjiča. Nii curunacž juntuñ tsjii watja julzi žejlča. Putirii maatakažtakazza nii watjaqui. ¹⁰Nii pakallawk achanacaqui pakallawk mantiñi jilirinaca cjiča. Pjijzkaltan mantiñinacaqui ezziča; katchiča. Tsjii mantiča anziqi. Nii tsjiiqui ima tjonča. Jalla nii tjonžcu upacamakaz mantaquiča. ¹¹Nii tuqui žejlñi, nekztan ana žejlñi animalaqui octavo mantiñi jiliriča. Pero nii pakallawk mantiñinacž partiquiztankalča. Nižaza ultimquiziqui infiernuquin chjatkattaž cjequiča.

¹²Nižaza nii amiž cherta tunca wajranacaqui tunca mantiñi jilirinaca cjiča. Nii tunca mantiñinacaqui imaž mantiz poder tanža. Nii anawal animalžtan chica tsjii orakaz mantaquiča. ¹³Nii tunca mantiñinacaqui tsjii kuzzizza; ninacž mantiz poder tjaaquiča anawal animalžquiz. ¹⁴Nii anawal mantiñinacaqui Uuzažtakaz Jesucristuž quintra quira zaltayskataquiča. Pero Uuzažtakaz Jesucristuqui criichi žoñinacžtan ninacžquiz atipaquiča. Jesucristuqui jiliric jiliripanča, rey mantiñic mantiñipanča. Criichi žoñinacaqui nižtan chica želaquiča. Criichi žoñinacača Yooziž kjawžta, nižaza illzta, nižaza Yoozquin tjurt'iñi kuzzizpan.

¹⁵Jalla nekztanaqui nii anjilaqui wejtquiz cjichizakazza:

—Nii amiž cherta kjaznacaqui, jakziquin naa maataka julzinžlaja, jalla nii kjaznacaqui žoñinaca cjiča. Nii žoñinacaqui tjapaman watjanacchiztača, nižaza nacionanacchiztača, nižaza takunacchiztača. ¹⁶Nižaza nii amiž cherta tunca wajranacažtakaz mantiñinacaqui anawal animalžtan naa putirii maatak quintra chjaawjkataquiča. Nekztan naa maataka akznaquiča, nižaza ana zquitchiztakaz cjiskataquiča. Nižaza naaža curpu lujlznaquiča. Nižaza ujžtan ujznaquiča. ¹⁷Jalla nuž nii mantiñinacaqui naa maatakaquiz paaquiča. Yoozqui ninacž kuznacquiz nuž peckatchiča, Yooz muntacama

paa-ajo. Jalla nuž Yooz muntacama paacan ninacaqui tsjii kuzziz cjequiča, anawal animalžquiz ninacž mantiz poder tjaažjapa, Yooz chiitacama cumpliskatzjapa. ¹⁸ Nižaza amiž cherta maatakqui pajk watja cjiča. Nii watjača tii yokquiz žejlñi mantiñi jilirinacžquiz mantiñiqui.

18

BABILONIA CJITA WATJA EZZICHA

¹ Jalla nektanaqui wejrqui tsjii anjila arajpachquiztan chjijwžquiñi cherchinča. Nii anjilaqui walja mantiz poderchiztača; nižaza walja kjanatča. Nuž kjanan tii yokaqui majiñažtakaz cjissiča. ² Nektanaqui nii anjilaqui altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—Babilonia pajk watja ezziča, ezziča. Nii wajtquiz zajranacaqui watja chassiča, tjapaman anawal ispiritunacžtan, nižaza tjapaman chjaawjkatta wežlanacžtan. ³ Nii Babilonia watjaqui tjapa nacionanaca Yoozquiztan zarakskatchiča, licchinacažtakaz. Nižaza nii watjaž cjen tjapa tii yokquiz mantiñi jilirinacaqui ana zuma kamañchiz cjissiča. Nižaza nii wajtchiz žoñinacžquiz tjapaman cusasanaca tuytiquiztan, tuyñi žoñinacaqui ricachu cjissiča.

⁴ Jalla nektanaqui wilta tsjii jora nonzinča, arajpachquiztan chiižquiñi. Nii joraqui tuž cjichiča:

—Wejt parti žoñinaca, nii wajtquiztan ulna, ana nii wajtchiz žoñinacžtapacha uj paazjapa, nižaza nii wajtchiz žoñinacžtanpacha ana casticta cjisjapa. ⁵ Nii wajtchiz žoñinacž ujnacaqui juc'anti muntunacžtakaz yapchiča arajpacha irantizcamažtakaz. Juc'anti ujnaca paachiča. Jaziqiu Yoozqui ninacaž paata ujnaca naychiča. ⁶ Jaknužt nii wajtchiz žoñinacaqui yekja žoñinacžquiz anawali paatčhaja, jalla nii anawal paatiquiztan jama castictaj cjila. Ninacaž ujnaca paatiquiztan pizc wilta juc'anti castictaj cjila. Jaknužt yekja žoñinaca anawali cjiskatchaja, jalla nižta irata pizc wilta juc'anti ana wali cjiskattaj cjila. ⁷ Jaknužt nii wajtchiz žoñinacaqui ancha persun honora waytitčhaja, nižaza jaknužt ninacaqui persun kuzcama kamtčhaja, jalla nuž anawali kamtiquiztan jama sufriskattaj cjila. Ninacž kuzquiz tuž cjiñitča: “Wejrnacqui juc'ant zumtča. Anawalinaca wejtquiz anapan cjisnasača. Anal wira tsjaa žewažtakaz kaaznasača”. ⁸ Jalla nižtiquiztan nii wajtchiz žoñinacžquiziqui casticu tiripintit tjonaquiča. Ninacžquiz ancha anawalinaca tjonaquiča. Jaziqiu žoñinaca ticznaquiča; nižaza llacjizaquiča; nižaza čherž kjara paznaquiča; nižaza ujquin ujžtaž cjequiča. Muzpa azziz Yooz Jiliriqiu nii

žoñinaca pjalžcu casticaquiča. Jalla nižtiquiztan nižta anawalinaca tjonaquiča.

⁹ Jalla nii cheržcu jakzilta mantiñinacat nii wajtchiz žoñinacžtan ana zuma kamañchizlaja, nižaza persun kuzcama kamchizlaja, jalla ninacaqui nii wajtchiz žoñinacž castictu cheržcu, kaaquiča, nižaza llacjizaquiča. Nii watja ujznan, nii mantiñi jilirinacaqui uj žketñi cheraquiča. Nekztan kaaquiča. ¹⁰ Jalla nuž cheržcu, nii watja nuž castictaž cjen, ažkquin tsijtchi želaquiča; ana macjatžcaquiča. Castictaž cjen tsucaquiča, tuž cjican: —¡Ay! ¡Ay! Babilonia pajk watja. Muzpa azziz cjenaqui, anawali cjissila. Tsjii ratukaz casticta cjissila.

¹¹ Nii watja castictaž cjen, tii muntuquiz žejlñi tuyñinacazakaz kaaquiča, nižaza llacjizaquiča. Ninacž cusasanaca kjayñimi ana iya želaquiča. ¹² Ninacž cusasanacaqui tižtanacača: kori, paaz, llijñi maznaca, c'achjanaca, zuma pañu, murat pañu, ser pañu, ljoc pañu, tjapaman zuma ulurchiz tablanaca, zuma marfila cjita maznaca, jila walurchiz maderanaca, korinaca, jirunaca, zuma marmol cjita llijñi maznaca, ¹³ canelanaca, zuma ulurchiznaca, insinsunaca, zuma ulurchiz mirra cjitanaca, zuma ulurchiz asitinaca, vinunaca, asitinaca, chiw llamp'u jac'unaca, trigonaca, kuzñi animalanaca, uuzanaca, cawallunaca, autunaca, tuyzjapa piyunanaca. Jalla tjapa nižtanaca tuytatača. ¹⁴ Nii tuyñinacaqui nii wajt puntuquiztanž cjequiča:

—Nii wajtquiziqui anaž iya tjapaman zumanaca želaquiča, nii ancha juztažta zumanacaqui. K'ala pertissiča, wiñayjapa. Walurchiz cusasanacaqui pertissiča, nižaza wajtquiz honora tjaañi cusasanacaqui pertissiča wiñayjapa. —Nuž chiyaquiča.

¹⁵ Nii cusasanaca tuyñinacaqui ricachu cjissiča nii wajtchiz žoñinacž kjaychiž cjen. Jaziqi tuyñinacaqui nii watja casticu cheržcu, eksñi kuztan ažkquin tsijtchi želaquiča. Nižaza altu joržtan kjawcan, kaaquiča, nižaza llacjizaquiča. ¹⁶ Nižaza ninacaqui tuž cjequiča: —¡Ay! ¡Ay! Anawali cjissila tii pajk watjaqui. Tsjaa ricach maatakažtakaz želatča, iñarato zquitchiz cujtchin, zuma pañ zquitchiz, murat pañ zquitchiz, ljoc pañ zquitchiz. Zuma iñarato želatča, koržtan, zuma walurchiz maznacžtan, zuma c'achjanacžtan. ¹⁷ Tsjii ratukaz tjapa nii wajtquiz walja walurchiz cusasanaca pertissiča. —Jalla nuž cjequiča.

Jalla nii watja casticu cheržcu, warcu joojooñinacami, warcuquiz ojklayñinacami, warcuquiz langžñinacami, tjapa kot

warcužtan langzñinacami ažkquin tsijtchi želaquiča. ¹⁸ Jalla nii wajtquiztan uj žketñi cheržcu, kjawaquiča, tuž cjican:

—¿Jakzilta watjat tižta chawc watjažtapacha žejljo?

¹⁹ Jalla nekztanaqui ninacaqui persun achanacquiz pjilžtan tjatznaquiča, ancha kaacan, nižaza ancha llacjizcan. Nižaza tuž cjequiča:

—¡Ay! ¡Ay! Ana wali cjissila nii chawc watjaqui. Nii wajtquin cusasanaca chjitchiž cjen, tjapa warcužtan langzñi žoñinacaqui cusa ricachu cjissiča. Nižaza tsjii ratulla akžtala.

²⁰ Arajpachquin žejlñinacazti, nii watja akžtaž cjen, cuntintuž cjee. Yoozquin criichi žoñinaca, cuntintuž cjee. Nii wajtchiz žoñinacaqui ančhucacquiz anawali paachiča. Yooz parti žoñinaca, nižaza Yooz uchta apostolonaca, nižaza Yooz puntu parliñinaca, tjapa ančhucaltajapa Yoozqui nii watja casticaquiča. Jaziqui ančhucaltajapa Yoozqui nii watja casticaquiča.

²¹ Jalla nekztanaqui tsjii walja azziz anjilaqui tsjii pajk maz tjaažžtakaz waytižcu kotquiz tjojtchiča, tuž cjican:

—Tii maz tjaaž tjojttažokaz Babilonia chawc watja tjojttaž cjequiča. Anaž wira iya cherta cjequiča. ²² Tii wajtž calliran anaž wira iya itsñi jora nonžtaž cjequiča, arpi guitar jorami, itsñi jorami, pincall jorami, trompet pekz jorami. Nižaza tii wajtquiz anaž wira iya oficiuchiz langzñinacami želaquiča. Nižaza tii wajtquiz anaž wira iya žoñinaca tjaažžtan jawunñi jora nonžtaž cjequiča. ²³ Nižaza tii wajtquiz micha pekžta anaž iya cheraquiča. Nižaza anaž iya zalzñi pjijzta ch'ajwiñi nonznaquiča. Tuqui tii wajtquiz tuyñinacaqui žoñinacž yujcquiz pajk žoñitača. Maña paacan, tii wajtchiz žoñinacaqui tjapa nacionanacchiz žoñinacžquiz incallchiča.

²⁴ Nižaza tii wajtchiz žoñinacaqui Yooz parti žoñinaca, nižaza Yooz puntu parliñinaca conchiča. Tjapaman žoñinaca cončača.

19

ARAJPACHQUIN YOOZQUI HONORCHIZZA

¹ Jalla nekztanaqui arajpachquin wacchi žoñinacž jora nonzinča, tuž cjican:

“¡Aleluya! Učhum Yoozza liwriiñiqui, walja azzizza, walja honorchizza. ² Učhum Yoozza lijituma pjalzñiqui. Jalla nuž Babilonia wajtchiz žoñinaca lijituma casticchiča. Nii žoñinacaqui tjapa wajtchiz žoñinacžquiz ana wali kamañchiz cjiskatchiča. Jalla nižtiquiztan casticta cjissiča. Nižaza Yoozquin sirwiñi žoñinaca conchiž cjen, Yoozqui nii žoñinaca casticchiča”.

³ Wilta nii arajpachquin žejlñinacaqui altu joržtan chichiča, tuž cjican:

—¡Aleluya! Nii wajtquiztan uj žketi wiñaya žketaquiča.

⁴ Nekztanaqui arajpachquin paa tunc puzin jilirinacžtan pajkpic žejtñinacžtan yokquiz quillžcu, puct'ichiča. Nižaza Yoozquiz rispitchiča. Yoozqui niž mantiz puestuquiztača. Rispitcan tuž cjichiča:

—¡Nužoj cjila! ¡Aleluya! ¡Amén!

⁵ Nekztanaqui mantiz puestuquiztan tsjii jora nonzinča tuž chiižquiñi:

“Tjapa Yoozquin sirwiñinaca, Yoozquiz honora waytila. Koltami pakjimi tjapa Yoozquin rispitiñinacami, Yoozquiz honora waytila”.

⁶ Nekztan wejrqui wacchi žoñinacž jora nonzinča. Wacchi kjaz pujquiz kjawñižtakaztača. Nii joranacaqui tuž cjichiča:

“¡Aleluya! Učhum tjapa azziz Yooz Jiliriqui tjapa mantiz kallantichiča. ⁷ Jalla nižtiquiztan ančaž chipžla učhumqui, cuntintuž cjila. Yoozquin honoraž tjala. Uuzažtakaz Jesucristužtan niž parti žoñinacžtan juntu kamz ora irantižquichiča, tsjii zalz pjijsta oražtakaz. Jesucristuž parti žoñinacaqui listu tjacziča, zalziñ turaztakaz. ⁸ Finu zquitinacžtan cujtziča; anča limpu, nižaza llijñitača”.

Nii finu zquitinacžtan cujtchi tuž cjiča, Yoozquin cričinacaž zuma kamañanacchiz, jalla nii. Jalla nuž zquitinacžtan cujtzkatchiča Jesucristuž parti žoñinacžquiz.

⁹ Jalla nekztanaqui tsjii anjilaqui wejtquiz paljaychiča tuž cjican:

—Jalla tuž cjiira: “Uuzažtakaz Jesucristuž zalz pjijztiquiz invittanaca cuntintoj cjila”.

Nižaza wejtquiz cjichiča:

—Jalla tii weriž chiita takunacaqui Yooz zuma werar razunanacača.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan wejrqui nii anjilž kojchquiz quillžcu puct'ichinča, nii rispitzjapa. Niizti wejtquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Ana nižta paa. Wejrqui Yooz sirwiñtča, amtan chica, nižaza am jilanacžtan čica. Tjapa ančucča Jesucristuž puntuquiztan parliñinacaqui. Yoozquin alaja rispita amqui.

Jakziltat Jesucristuž puntuquiztan mazinčhaja, jalla niičha werar Yooz taku parliñiqui.

CHIW CAWALLQUIZ YAWCHI ZOŇI

¹¹ Jalla nekztanaqui arajpacha cjetzi cherchinča. Jalla nicju tsjii chiw cawallu jeczquichiča. Calwallquiz tsjii zuma

žoňi yawchi cherchinča. Nii žoňiqui Zuma Lijituma cjitača, nižaza Werar Razunchiz cjitača. Jalla nii žoňiča zuma lijituma pjalzňiqui, nižaza ultim werar razunquiztanča quira zaltiňiqui. ¹² Nii žoňž čhjujcquinacaqui ujžtakaz c'ajatča. Niiž achquiz wacchi mantiňi žoňinacž pillunacchiztača. Nižaza nižquiz tsjii tjuu cjiirtatača. Nii tjuuqui niikaz zuma intintiča. ¹³ Nii žoňiqui ljocžtan tinta tol zquitchiztača. Niiž tjuuqui Yooz Taku cjitača. ¹⁴ Niižquiz apzcatča arajpach zultatunaca; chiw finu zquitchiznacatača, nižaza limputača. Nii zultatunacatača chiw cawallunacquiz yawchi. ¹⁵ Nii zuma žoňž atquiztan tsjii pajk ar cuchillu ulanchiča, nacionanacchiz žoňinaca casticzjapa. Tjapa nacionanacchiz žoňinacžquiz mantaquiča, tjapa anawali paatiquiztan jama casticcan. Jaknužt tsjii uwas kujichňi žoňiqui uwas kjaz zpjiťzjapa tjecančaja, jalla nižta irata nii zuma žoňiqui Yooztajapa quintra žoňinaca tjecnaquiča. Tjapa azziz Yoozza anawali žoňinacž quintra žawjchipan. Anziqui ninaca casticta cjissa. ¹⁶ Nii tjecanňi žoňž tol zquitquizimi niž lizquizimi tii tjuu cjiirtatača: “Tjapa mantiňi reynacžquiztan tsjan reyča. Nižaza tjapa jilirinacžquiztan tsjan jiliriča”.

¹⁷ Jalla nekztanaqui cherchinča, tsjii anjila tjuňquiz tsijtchi. Alto joržtan arajpachquin laylayňi wežlanaca kjawziča, tuž cjican:

—Tekchuc picha. Nižaza tekz ajcsca, Yooz tjaata čhjeri lujljapa. ¹⁸ Tekz ajcsca, mantiňi reynacž janchi lujljapa, nižaza tjup kuzziz žoňinacž janchi lujljapa, nižaza cawallunacž chjizwimi nii yawchi žoňinacž janchimi lujljapa, nižaza tjapaman žoňinacž janchi lujljapa, žoňž mantuquiz cjicjiňi žoňinacž janchimi, ana žoňž mantuquiz cjicjiňi žoňinacž janchimi, kolta žoňinacž janchimi, pajk žoňinacž janchimi; tjapaman žoňinacž janchi lulaquiča. —Nuž cjichiča anjilaqui.

¹⁹ Jalla nekztanaqui cherchinča, nii anawal animalžtan yokquiz mantiňi reynacžtanami ninacž zultatunacžtanami ajcsitača, chiw cawallquiz yawchi žoňž quintra kichjasjapa, niž zultatunacžtanpacha. ²⁰ Quira zaltižcu, nii anawal animalaqui preso tanta cjissiča, falso profetžtan chica. Jalla nii falso profetaqui animalž yujcquiz milajrunaca paachiž cjen, nii animalaž chimputa žoňinaca incallchiča; nižaza nii animalž žoňiž paata yoozquiz rispitiňi žoňinaca incallchizakazza. Jalla nii pucultan anawalinacaqui azupri infiernuquin tjojtatača, žejtňi sufrisjapa. ²¹ Nii chiw cawallquiz yawchi žoňiqui parti quintra žoňinaca pajk cuchillžtan conchiča.

Nii pajk cuchillučha nii žoňž atquiztan ulanchiqui. Jalla nižtiquiztan tjapa nii ajcsi wežlanacaqui ninacž janchižtan, chjizwinacžtan ancha chjekchi cjissiča.

20

WARANK WATA PUNTU

¹ Jalla nekztanaqui tsjii anjila cherchinča, arajpachquiztan tjonñi. Nii anjilaqui kjarquiz llawi tanzičha; nižaza pajk carina tanzičha. Nii llawiqui koz anawal tuj llawitača. ² Nekztan nii anjilaqui dragón tanchičha. Dragonqui žkoražtakaz Satanás diabluča. Jalla nii diabluqui warank wata watzcama čejltača. ³ Nekztan nii anjilaqui diablu tjojtžcu, koz tuj chawjcchiča. Nižaza tsjii estampillžtan žcatžinchiča, diabluž nacionanacchiz žoňnacžquiz ana iya incallajo, warank wata watzcama. Jalla nii warank watanaca wattanaqui, wila cuchta cjistanča tsjii upacamakaz.

⁴ Jalla nekztan mantiz puestunaca cherchinča. Jalla nii puestunacquin julzi žoňinacaqui pjalzjapa poderchiztača. Nižaza acha muržinta criichinaca cherchinča. Nii criichinacaqui contatača, Yooz taku parlitiquiztan, nižaza Jesucristuž puntuquiztan ticlartiquiztan. Ninacaqui anawal animalžquizimi nižaza niž paata yooznacžquizimi ana rispikalča. Nižaza anatača anawal animalž chimputa, ana yujc ayquizimi, ana kjarquizimi. Jalla nii conta criichinacaqui jacatatchi cherchinča. Warank watanaca Cristužtan juntu mantaquiča. ⁵ Jalla ničha primiru jacatatzqui. Parti ticzi žoňinacaqui ana jacatatchičha nii warank watanaca watzcama. ⁶ Nii primiru jacatatchinacaqui cuntintuž cjequiča. Ancha zuma kamaňchiz cjequiča. Nii segundo ticzqui ninacžtaqui ana želaquiča. Nii segundo ticzqui tuž cjiča, infernuquin chjatkatta wiňayjapa casticta cjisjapa. Pero nii jacatatchinacaqui Cristužtan juntu mantaquiča warank watanaca. Ninacaqui Yooztajapami Cristužtajapami sirwiňinaca cjequiča.

⁷ Jalla nii warank watanaca wattiquiztan Satanás diabluqui cuchtaž cjequiča koz tujquiztan. ⁸ Jalla nuž cutztiquiztan Satanás diabluqui ulnaquiča tjapa tii yokquiz žejlñi nacionanaca incallzjapa. Gog cjita naciona, nižaza Magog cjita naciona nižaza tjapa nacionanacžquiz incallžcu, quira zalzjapa ajcškataquiča. Jalla nii nacionanacchiz zultatunacaqui walja tamača, kot at pjilažtakaz. Nuž cherchinča. ⁹ Nii zultatunacaqui walja campuquin ojkchiča, Yooz parti žoňinaca muyuntizjapa, nižaza Yooziž pecta watja muyuntizjapa. Jalla nuž muyuntan, Yoozqui arajpachquiztan uj cutžinžquichiča, ninaca k'ala ujjjapa. ¹⁰ Nekztanaqui incallñi

diabluqui azuprižtan asñi uj kotquin tjojtatača. Jalla nicju tuquiqui anawal animalžtan toscar profetžtan tjojtatača. Jalla nicju majiñami weenami sufraquiča watya wata.

PAJK CHIW MANTIZ PUESTU

¹¹ Jalla nekztanaqui tsjii pajk chiw mantiz puestu cherchinča. Nižaza nii puestuquiz tsjiiqui julzi želatča. Jalla nii julzi mantiñiž nuž želan, niž yujcquiz arajpachami yokami k'ala katchiča. Nekztan ana iya arajpachami yokami želatča. ¹² Nekztan ticzi žoñinaca cherchinča, koltami pakjimi, mantiñi Yooz yujcquiz tsijtchi. Jalla nekztanaqui Yooz liwrunaca cjetžtatača. Nižaza yekja liwru cjetžtatača; liwriita žoñinacž tjuu listichiz liwrutača. Nii Yooz liwrunacquiz tjapa žoñinacž paatanacaqui apuntitatača. Ticzinacaqui apuntita paatiquiztan jama pjalžtatača. ¹³ Jakziltat pajk kotanacquiz ticztčhaja, jalla ninacaqui Yooz yujcquiz intirjitatača. Nižaza jakziltami ticztčhaja, nižaza ticzi žoñž yokquin žejltčhaja, jalla ninacaqui Yooz yujcquiz intirjitatača. Jalla nekztanaqui tjapa žoñinacaqui ninacž paatiquiztan jama pjalžtatača. ¹⁴ Ticzmi nižaza ticzi žoñinacž yokami ana iya želaquiča. Asñi ujquin tjojtatača. Nii asñi uj kotquin sufrisqui segundo ticz cjiča. ¹⁵ Jakziltiž tjuuqui liwriita žoñinacž tjuu listiquiz ana žejlčhaja, jalla niiqui asñi uj kotquin tjojtazakaztača.

21

EW ARAJPACHA EW YOKA

¹ Jalla nekztanaqui ew arajpachami ew yokami cherchinča. Primir arajpachami primir yoka katchicha, nižaza kotami. ² Nekztanaqui wejr Juanqui ew Jerusalén watja cherchinča, Yooz arajpachquiztan tjonñi. Jaknužt tsjaa zalzin turqui persun tjowažtajapa tjaczinžlaja, jalla nižta zuma tjacžtača ew watjaqui. ³ Nekztan arajpach mantiz puestuquiztan tsjii jora nonzinča. Altu tawkžtan tuž cjichiča:

—Cheržca. Yoozqui žoñinacž taypiquiz kamča. Yoozqui ninacžtan chica kamaquiča, nižaza nii žoñinacaqui Yooz wajtchiz žoñinaca cjequiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninacžtan chicaž cjequiča. ⁴ Yoozqui ninacž kjaz kaajmi chjužinaquiča. Nižaza ninacžta anaž iya ticz želaquiča, nižaza iya kaazmi, llaquizmi, sufrismi anaž želaquiča. Jalla ninacaqui k'ala watchiča.

⁵ Nekztanaqui nii mantiz puestuquiz julžniiqui tuž cjichiča:

—Cheržca, wejrqui tjappacha ew paa-uča. Tii cjiira. Tiičha werar takunacaqui, nižaza lijitum takunaca.

⁶ Jalla nekztanaqui cjichiča:

—Tjappachaž jazic žeržta. Wejrtča primirquiztanpacha, nižaza wiricama, jaknužt tsjii litranacaqui “A”quiztan kallantičhaja, nižaza “Z”quin wiricama žerzaja, jalla nižta. Jakziltat kjaztakaz zuma kamaña ancha pecčhaja, jalla nižquiz nužullakaz zuma kamaña tjaata cjequiča, jalzurquiztan žejtñi kjaztakaz. Wejrqui nii zuma kamaña tjaa-ača. ⁷ Jakziltat tjapa anawalinacquiztan atipačhaja, jalla nižquiz irinsažtakaz tii zumanaca weriž tjaata cjequiča. Wejrqui ninacžtajapa Yooz cjeeča. Ninacaqui wejt maatinaca cuntaž cjequiča. ⁸ Ana wejtquin kuzziz žoñinacasti azupri uj kotquin chjatkattaž cjequiča. Jalla tižta kamañchizza nii žoñinacaqui: Yooz nicñinaca, Yoozquin kuz ana tjaañinaca, ana zuma kamañchiz žoñinaca, žoñi conñinaca, adulteriuquiz ojklayñinaca, yat'irinaca, žoñiž paata yooznaca sirwiñinaca, toscara chiiñinaca. Jalla ninacaž asñi ujquin castictaž cjequiča. Jalla nii asñi uj infiernuquin ojkzqui segundo ticz cjiča.

EW JERUSALEN CJITA WATJA

⁹ Tuquiqui cherchinča pakallawk anawalinacaqui pakallawk anjilanacžquiz intirjitatača. Jalla nekztanaqui nii pakallawk anjilanacquiztan tsjiiqui wejtquin tjončiča. Jalla tuž cjican, chiichiča:

—Pichay. Amquiz tjeeznača, Uuzažtakaz Jesucristuž tur.

¹⁰ Jalla nekztanaqui Espiritu Santuqui wejtquiz tuž cherkatchiča. Wejrqui pajk curquiz chjichtatača. Jalla niwjtan pajk zuma Jerusalén watja wejtquiz tjeeziča, arajpachquiztan Yoozquiztan tjonñi. ¹¹ Nii watjaqui Yooz honorchizza; nižaza llijatča Yooztakaz. Llijñi maztakaztača llijñatča jaspe maztakaz, nižaza ispijužtakaz. ¹² Nii wajt muytata pajk pirka želatča, tuncapan zanchiz. Zapa zanquiz tsjii anjila želatča. Nižaza zapa zanquiz tsjii tjuu cjiirtatača. Nii tuncapan tjuunacaqui Israel žoñinacž t'akanacž tjuutača. ¹³ Nii pirkatača tuwanchuc čhjep zanchiz, užachuc čhjep zanchiz, warchuc čhjep zanchiz, tajachuc čhjep zanchiz. ¹⁴ Nii wajt muytat pirkaqui tuncapan maz simintuchiztača. Nii tuncapan maz simintuquiz tuncapan Jesucristuž apostolunacž tjuunaca cjiirtatača.

¹⁵ Jalla nii wejtquiz chiiñi anjilaqui kor miriis parchizza, nii watja miriisjapa, zanami pirkanacami. ¹⁶ Nii watjaqui isquinatutača, porap kjuttan igualatača. Anjilaqui kor paržtan watja miriichiča, 2,200 kilometrotača, tsewcchuc altu kjutñi, nižaza latuquin igualatača. ¹⁷ Nekztan pirka miriichiča. Nii muytat pirkaqui sojta tunc pusin metro miriichiča, žoñiž metružtan miriita, jalla nuž.

18 Muytat pirkaqui jaspe maztan pirkitatača. Watjaqui kori puru kjuyanacchiztača, limpu ispijužtakaz. 19 Nižaza wajt muytat pirkiž simintunacaqui c'achja maznacžtan alajitatača. Primiruqui jaspe maztan, segunduqui zafiro maztan, terceruqui ágata maztan, cuartoqui esmeralda maztan, 20 quintuqui ónice maztan, sextuqui cornalina maztan, septimuqui crisólito maztan, octavuqui berilo maztan, novenuqui topacio maztan, decimuqui crisoprasa maztan, unodecimuqui jacinto maztan, duodecimuqui amatista maztan. 21 Nižaza nii tuncapan zanaqui tuncapan perla maznacžtan paatatača. Zapa zanaqui tsjii perližtankaz paatatača. Wajt chawc calliqui kori puru paatatača, limpu ispijužtakaz.

22 Wajtquiz ana timplu cherchinča. Tjapa azziz Yooz Jiliržtan Uuzažtakaz Jesucristužtan, jalla ninacaqui wajt timplu cuntača. 23 Nižaza nii wajtquiz kamcan, anaž tjuñimi jiizmi pecasača, kjanzjapa. Yoozpachaž kjanča, Jesucristužtanpacha. 24 Nacionanacquiztan liwriita žoñinacaqui Yooz kjanquizkaz ojklayaquiča wajtquiz kamcan. Nižaza yokquiz mantiñi reynacaqui nii wajtquin honora zjijcaquiča. 25 Majiñ zita zana cjetžtaž želaquiča. Nižaza anaž ween želaquiča. 26 Tjapa nacionanacž honora chjichtaž cjequiča nii wajtquin. 27 Jalla nii wajtquizqui anaž anawali kamañchizqui luzasača. Nižaza Yooz chjaawjkatta žoñinacami ana luzasača, nižaza incallñi žoñinacami ana luzasača. Jakziltiž tjuut Uuzažtakaz Jesucristuž liwruquiz cijirtažlaja, jalla ninacakaz Yooz wajtquiz luzasača.

22

1 Nekztanaqui nii anjilaqui wejtquiz tsjii limpu puju tjeeziča. Nii puj kjazqui žeti tjaañi cjiča. Nii kjazqui ispijužtakaztača. Yooz mantiz puestuquiztanami, Uuzažtakaz Jesucristuž mantiz puestuquiztanami ulnatča. 2 Nii puj kjazqui wajt chawc call taypiquiz okatča, puj porap kjuttan žeti tjaañi munti pakatča. Jalla nii muntiqui tuncapan wilta tsjii watquiz pookča, nižaza tuncapan frutchizza. Zapa jiizquiz fruta pookča. Nižaza nii munti chjañinacaqui watanacchiz žoñinaca čhjetinzjapača. 3 Nižaza nii wajtquiz kamñinacaqui ana iya casticz cheraquiča. Yooz Jiliriž mantiz julzmi, Jesucristuž mantiz julzmi nii wajtquiztača. Ninacž sirwiñinacaqui nii pucultižquiz rispitaquiča. 4 Nižaza Yooz wajtchiz žoñinacaqui Yooz cheraquiča. Nižaza Yooz tjuuqui nii žoñinacž ayquiz cijirtaž cjequiča. 5 Nii wajtquiz ween ana želaquiča. Nižaza anaž sir kjanami, anaž lampar kjanami, anaž tjuñ kjanami pecasača. Yooz Jiliripachaž ninacžtajapa

kjana cjequiča. Nižaza Yoozqui nii wajtquiz kamñinacaqui watay wataž zuma mantaquiča.

JESUCRISTUZ TJONZ TJUŇI WAJILLACHA

⁶ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui wejtquiz cjichiča:

—Tii chiita takunacaqui werarača, zuma lijitumapanča. Tuquitan Yooz Jiliriqi niiž puntu parliñinacžquiz chiikatchiča. Jalla nii Yoozpachaqui niiž anjila cuchanžquichiča, niiž sirwiñinacžquiz tjeezjapa, čhjulut wajilla wataquiča, jalla nii.

⁷ Jesucristuqui wajillaj tjonla.

Jakziltat tii liwruquiz cjiirta Yooz taku catokačhaja, jalla niiqui cuntintuž cjequiča.

⁸ Wejr Juanqui jalla tinaca cherchinča, nižaza nonzinča. Jalla nii nonžcu, cheržcu, nii wejtquiz tjeežni anjilž yujcquiz quillzinča, niižquiz rispitzjapa. ⁹ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui wejtquiz chižinchiča, tuž cjican:

—Ana nižta paa. Wejrqui Yoozquin zakal sirwuča, am irata, nižaza Yooz parti parliñi jilanacaž irata, nižaza tii liwruquiz cjiirta Yooz taku catokñinacaž irata. Jalla nižtiquiztan Yoozquinkaz rispita.

¹⁰ Nekztanaqui wejtquin cjichizakazza:

—Tii liwruquiz cjiirta Yooz taku ana chjojzaka joojoowa. Wajillaž tii taku cumplis tjuñi žcatžinžquiča. ¹¹ Jalla nii timpu tjonan, jakziltat anazuma paacan žejlčhaja, jalla niiqui anazuma kaj paala. Nižaza jakziltat anazuma kuzziz žejlčhaja, jalla niiqui anazuma kuzziz kaj kamla. Nižaza jakziltat zuma kamañchiz žejlčhaja, jalla niiqui zuma kamañchiz kaj cjila. Nižaza jakziltat Yoozquinkaz kuzziz žejlčhaja, jalla niiqui Yoozquinkaz kuzziz kaj cjila.

Nekztan tsjii joraqui cjichiča:

¹² —Nužupan wejrqui wajillal tjonača. Jalla nuž tjoncan premiuchiz tjonača. Zapa maynižquiz tjaa-ača, ninacaž kamtiquiztan jama. ¹³ Wejrtča primirquiztanpacha wiricama, nižaza wejrtča kalltiñtqui, nižaza žerzniñtqui, jaknužt tsjii litra “A”quiztan kalltičhaja, nižaza “Z”quin žerzaja, jalla nižta.

¹⁴ Jakziltat persun ujnacquiztan pertuntažlaja, jalla ninacaqui limpu ajunta zquitchiztakazza. Jalla nii pertunta žoñinacakaz cuntintuž cjequiča. Nižaza žeti tjaañi muntiž frutunacquiztan lulasča. Nižaza ew wajt zanquiztan luzasača. ¹⁵ Pero wajt zancu jalla tižta žoñinacaž eclaquiča: tsjii kjutñi kuz tjaañi žoñinaca, yat’irinaca, adulteriuquiz ojklayñinaca, žoñi conñinaca, žoñiž paata yooznacžquin rispitiñinaca, nižaza tjapa incallñinaca, nižaza tjapa

toscar taku pecñinaca. Jalla nii anazuma žoñinacaž wajt zancu eclaquičha.

¹⁶ —Wejr Jesucristutčha. Wejt anjila cuchanžquichinčha, tjapa icliz žoñinaczquiz tii takunaca ticlarzjapa. Wejtquiztan David jiliriqiu tjoniñčha. Nižaza Davidž majchmaatinaczquiztan wejrqui tjoniñčha. Wejrtčha weenzlak kjantat llijñi warawaražtakaz.

¹⁷ Espíritu Santuqui Jesucristužquiz kuzziz žoñinacztan “Jesucristuqui tjonla” cjičha.

Nižaza jakziltat tii chiita taku nonznačhaja, jalla niizakaz “Jesucristuqui tjonla” cjila.

Jakziltat kjaztakaz Yooz zuma kamaña ancha pecčhaja, picha, Yoozquiztan zuma kamaña tanzjapa. Nužullakaz tanznasačha. Zuma žeti tjaañi kjaztakazza nii zuma kamañaqui.

¹⁸ Jakziltat tii liwruquiz cjiirta Yooz taku nonžaja, jalla niizquiz chiižinžcučha, tuž cjican: Jakziltat tii cjiirta Yooz taku yapačhaja, jalla ninaczquiziqui tii liwruquiz cjiirta anawalinacaž wataquičha. ¹⁹ Nižaza jakziltat tii liwruquiz cjiirta Yooz taku t'upznačhaja, jalla niiz tjuu Yooz liwruquiztan jurtaž cjequičha; nižaza zuma Yooz wajtquiz anaž luzasačha; nižaza tii liwruquiz cjiirta zumanaca ana niiztajapa cjequičha.

²⁰ Jalla tii takunaca ticlarñiqui tuž cjičha:

—Ultimupan wejrqui wajillal tjonacha.

Wejrzakaz cjiwčha:

—Jalla nužoj cjila. Amén. Jesucristo Jiliri, jalla nuž tjona.

²¹ Učhum Jesucristo Jiliriqiu tjapa ančhucaquiz zumaj cjiskatla. Nužoj cjila. Amén.